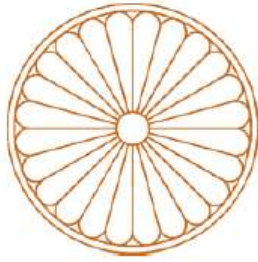

අට්ඨකථා සූචි

ප්‍රථම භාගය

අවාසිය කොප්ගොඩ සිරි සුමෙධ ස්ථවිරයන්වහන්සේ
විසින් සම්පාදිතයි.

“සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනානි,

සබ්බරසං ධම්මරසො ජිනානි,

සබ්බරත්ථං ධම්මරත්ථි ජිනානි,

තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනානි”!

තිලොගුරු බුදුරජාණන්වහන්සේ විසින් සුභාෂිත ශ්‍රී සද්ධර්මය දැනගත් පඬිවරුන් කලින්කල ලොව පහලවී එම ධර්මය ග්‍රන්ථකරණය කලින් හුදි ජනයාගේ ඥාණ ප්‍රයෝජනය උදෙසා විවරකළවස් ඒකලින් වටිනා ධර්ම ග්‍රන්ථ රැසක් ලොව පහලවිය. ඉන්බොහෝමයක් අද වනවිට අතුරුදහන්වී තමාරය.

අප විසින් මෙම ප්‍රයත්නයෙන් සිදුකළේ, අපහට සොයාගත හැකිවූ එබදු පැරණි ධර්ම ග්‍රන්ථ ධර්ම කාමීන්ගේ ප්‍රයෝජනය උදෙසා භාවිතයට ගත හැකිලෙස සකස්කිරීමයි.

අප ඉමහත් පරිශ්‍රමයකින් එම ග්‍රන්ථ ඡායාරූපගතකොට පරිගණක ආධාරයෙන් මෙසේ ප්‍රයෝජනයට සුදුසු ආකාරයට සකස්කිරීම සිදුකළෙමු. එම උතුම් ධර්ම දානමය කුසලය කර්මයට නොයෙක් අයුරින් සහයවූ නිතවත් කලාණ මිත්‍රයන්වහන්සේලා සැමදෙනාටත්, එම ග්‍රන්ථවල මුල් කතීන්වහන්සේලාටත්, ප්‍රථමයෙන් මුද්‍රණය කොට පළකරණලද සියලු පින්වතුනටත්මෙම කුසලය සසර සයුර තරණය කර නිවන් පරතෙරට පැමිණීමට උතුම් ධර්ම යාත්‍රාවක්ම වේවා.

තවද මෙයින් ප්‍රයෝජනය ලබන සියලු දෙනාටත් අප දෙමාපියන් ආචාර්යොපාධ්‍යායන්වහන්සේලා ඇතුළු කලාණ මිත්‍රයන්වහන්සේලා සියලු දෙනාටත්, දෙව්ලෝව බබ්ලෝව වැසි සියලු දෙවියන් හා බ්‍රහ්මයන් ඇතුළු සියලු ලෝ සතනටත්මෙම උතුම් කුසලය අමාදම් සුවයෙන් සැනසීම පිණිසම උපකාරවේවා.

“චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මීං සම්මා සම්බුද්ධ සාසනං”!

සාදු!.... සාදු!... සාදු!..

අටසිකථාසූචි

ප්‍රථම භාගය

කි. ඇස්. මුද්‍රණායතන
විද්‍යාධාර පොත් ගල
16, ම.ලිංගානන්ද පාර
ම.ර.ද.ක.

අටසකපාසුවි

ප්‍රථම භාගය

(අ)

කොස්ගොඩ ගොඩපිටියේ සිරිනිවෙසාරාමාධිපතිව වැඩවුසු
සිව්විසුද්ධ අජිගමංසපාල ගණාචරිය සිරිපතන භික්ෂාභිඛාන
අමරපුර සිරිසඳුබ්බවංස මහානිකායේ අනුනායක මහාඥානපාදයන්වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය වූ

ආචාර්ය කොස්ගොඩ සිරිසුමේධ සංවිරයන් වහන්සේ

විසින් සම්පාදිතයි

විදුලංකාර විශ්වවිදුලයේ බුද්ධිමත් අංශයේ ප්‍රධාන කපිකාවාසී
පණ්ඩිත කොස්ගොඩ ධම්මවංස සංවිරයන් වහන්සේ

විසින් සකස් කරන ලදි

කොස්ගොඩ දෙවෙනි වලව්වේ ජනිත මිහඹුවේ මැන්ඩලින් වාසල වලව්වේ නිවාස
සී. ඩී. ජී. තාමඩාරි

ඇලෙක්සැන්ඩර් නිකුලස් ද ආබ්‍රෙව් අබේසිංහ

මිහඹුවේ හිවසු ප්‍රථම තඟරාධිපති තුමා
විසින්

කැලණියේ විදුලංකාර විශ්වවිදුලය මුද්‍රණාලයේ
මුද්‍රණය කරවන ලදි

ශ්‍රී. බු. ව. 2502

ක්‍රි. ව. 1980

ATTHAKATHĀ SŪCI

Part 1 (C)

Edited by
Acariya Kosgoda Sirisumedha Thero

Pupil of the late
Ven'ble
SIRIVISUDDHA ARIYAVAMSAPALA GANACARIYA SIRIRATANATISSA
Anunayaka Mahathera,
Sirinivesaramaya,
Godapitiya,
Kosgoda

Finally Revised by
Pandita Kosgoda Dhammavamsa Thero
Head of the Department of Buddhism,
Vidyulankara University,
Kelaniya

Published by
Alexander Nicholas de Abrew Abeysingha
(C. B. E. Ex-Mayor, Negombo)
of Magdlin Wasala Walawwa,
Negombo

Printed at the
VIDYALANKARA UNIVERSITY PRESS

B. E. 2503
C. E. 1960

සමපන්නං

සමපන්නමිදං මයා

අවචන්තාදර්ශාරවෙන දීපපසාදකමහාමහිනු
බිණ්ණසවනේරවරසා පුජොපහාරවසෙන

සිංදූපනය

අධිකාරීත්වය පිළිබඳ ව හැඳින්වීමක් කළ යුතු වන්නේ අපේ අභිකර්මයන් ගෙන් කැරෙන විමසීමකින් පසුව ය. දිව්‍යසාදන මහමිහිඳු මහරහත් මානිමයන් විසින් ලක්දිව බුදුසසුන් පිහිට වූ නැත් පටන් දක්වාති සියවස්හි දී පමණ බුදුගොස් මානිමයන් විසින් යළිත් පෙළ බසට නගන තුරු ම ඒ අවුරු ගෙලදිවහි පැවැත්තේ ගෙලදිව වැස්සන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ගෙලබසින් ම බව අවුරුවන්නී ම සඳහන් ව ඇත.

මහමිහිඳු මානිමයන් විසින් ගෙන් ඇ, මෙසේ සිංහල භික්ෂූන් වහන්සේ අතට පත් ත්‍රිපිටක බිමියන් ත්‍රිපිටක අභිකර්මයන් එකී සිංහල භික්ෂූන් වහන්සේ නොයෙක් දුක් කරදර හිරිහැරවලට බුහුණ පාමින් අතුරු අතතුරු සතුරු උවදුරු මැද සිය දිවි දෙවෙනි කොට සලකා කටපාබමෙන් ම ආරක්ෂා කොට ගෙන් ඇත. චලගම්අබා රජුන් කල ලක්දිව ඇති වූ බැමිණිවිශාකාය නම් මහාදුර්ගිකයෙක් සිදු වූ විපතකින් විපක්ෂයෙන් ගුරුකමට ගෙන් සදහට ම අවුරා සහිත ත්‍රිපිටක බිමිය නො කැසි නො කෙලසි පවත්වා ගැනීම පිණිස පොත්වල ලියා ග්‍රන්ථය ද කළහ.

ලක්දිවහි දී ද නොයෙක් පුවත් ත්‍රිපිටක අභිකර්මයන්ට ඇතුළත් ව ඇති බව අභිකර්ම කියවූ බැලීමෙහි දී පැහැදිලිව ම පෙනේ. ලබ්‍යාභිකාසකර්මයක් වූ දිව්‍යසාදන ද පාළි අවුරුකාලයට පෙර සම්පාදිත වූවකි ලාභික පැමිදිදත් පාළියෙන් ග්‍රන්ථ රචනා කිරීමට වැඩි පළපුරුද්දක් අඩු මුල් කාලයේ දී මේ පොත ලියන ලදැයි සැලකිය හැකි වේ.

බ්‍රහ්මසංඝාදි අවුරුවාරින් විසින් ඉන් පෙර ඉතිහාසප්‍රවාන්ති දැක්විය යුතු තන්හි දී ‘තෙත වුතාං දිව්‍යසංඝ’ යි ‘එහෙයින් දිව්‍යසංඝෙහි මෙසේ කියන ලද’ යි දක්වන ලදී.

පුරාණ අභිකර්මය

මහාඅධිකර්මය, මහාපච්චරිය අධිකර්මය, භූරුද්ධියධිකර්මය, සංඛිඛපධිකර්මය, අභිකර්මය යන මේ නම් බ්‍රහ්මසංඝාලායකයන් වහන්සේගේ විනයධිකර්මයෙහි සඳහන් ව ඇත.

මෙයින් සංඛිඛපධිකර්මය, අභිකර්මය දෙක හැර සෙසු තුන සිහලධිකර්මය (ගෙලවුරු) විය යුතු ය. අභිකර්මයට ඇතුළු (= තෙලිතු) බසින් ලියන ලද්දේ ය යනු පිළිගත් මතයකි. මහා අධිකර්මය හැර සෙසු අවුරු විනය පිටකයට පමණක් ලියන ලදැයි සැලකීමට කැරුණු ඇත. සුත්‍ර - අභිධම්ම අධිකර්මයන්හි දී මහාඅධිකර්මයේ නම සඳහන් වෙතත් මහාපච්චරියධිකර්මයෙහි නම සඳහන් ව නැත. කුට්ටිකවල නම් විහාරයේ දී රචිත බැවින් කුට්ටිකධිකර්මයට එ නමින් ප්‍රසිද්ධ විය. චලගම්අබා කාලයෙහි ඇති වූ මහාවිජ්ජාවයෙහි දී මෙරට භික්ෂූහු දැඩිදිව යනු සඳහා දැඩිකොළ පවුතට රැස්ව මහපසුරක් බැඳ ගත්හ. ඒ පසුරෙහි සිට කළ විනය වැඩිතාව මහාපච්චරියධිකර්මය නමින් ප්‍රකට විය. මේ මහාපච්චරියධිකර්මය ලියා වැඩි කලක් ගතවන්නට පෙර ත්‍රිපිටකය පුනතා රැස් කරණ ලද්දේවිය.

විමුක්තිමාණය යම් පමණ අතනේ වී ද අහසකිරවාසි තෙරුන්හට විමුක්තිමාණය ද එපමණ ම අතනේ විය. විමුක්තිමාණයේ ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය මේ තාක් ප්‍රසිද්ධ ව තැන. විමුක්තිමාණ හඬපාණන් වූ උපාංගය තෙරුන් හු. ව 86 දී පමණ උත්තරය කළු මසයාගේ සමයෙහි වසූ බැවින් එය ද පාළු අවධාන කාලයට පෙර ලියැවුනු ග්‍රන්ථයකි. එය අවුරා ග්‍රන්ථයක් ලෙස මහාවිහාරය පෙරවැදිත් පිළිගත් බවත් සිතිය හො හෙයි.

අනුකූලතාවය සිව්වැන්න

අළුකර්මාලයෙහි වරින් පිළිබඳ කර්මාලයෙහි දී කාගේ නමුත් සිතියම පළමුකොට ම නැත එන්නේ අළුකර්මාලයෙහි බුද්ධගෝෂ්ඨ සම්මතපාදයෙන් වෙන්වෙමින් නාමයයි. මෙකල ඇති පාළිපුරාණකර්මාලයෙන් වෙන් වූ ගණනක් ලියන ලද්දේ බුද්ධගෝෂ්ඨාලයෙහි පාදයක් විසිනි. පැරැණි ගෙල අඩුවා බලා ගෙන උන්වහන්සේ පාළි අඩුවා ලියු නමුත් ඒවා හුදෙක් පරිවර්තන ම නො වී ය. තමන්ගේ අදහසට නො ගැළපෙන තැන් දුටු විට එහි ඒ බව සඳහන් කිරීමට එතුමා කිසිසේත් පසුබට වී නැත. එක් තැනක ආ විසාර කවත් තැනකදී සම්මතව කිරීම හෝ කළින් එය විසාර කළ තැන දක්වා, විසාර කෙටි කිරීම උන්වහන්සේගේ සිරිතකි. විශුද්ධිමාණියෙහි ප්‍රධාන බමුණිකාර ලොක ලියා අළුකර්මාලයෙහි දී ඒ කරුණු විශුද්ධිමාණියෙන් දන යුතුයයි කීම එතුමා අළුකර්මාලයෙහි කෙටි කිරීම සඳහා යෙදු උපායක් ලෙස ද සැලකිය හැකිය. මෙතුමා ලක්දිව පැමිණියේ ශ්‍රී බු. ව. 955 - 977 = ක්‍රි. ව. 412 = 434 කාලයෙහි ලක් රජය කළ මහානාමරාජසමයෙහි යයි විශ්වාසය කියන්නේ ය.

පහතින් පැහැදිලිව පැහැදිලි කර ඇති පිළිබඳව ලිපි ලේඛන ලද විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයන්හි ප්‍රතිඵලයන් පිළිබඳව

“මේ ආචාර්යයෝ ජම්බුද්වීපවාසනාවා මහාසඨවිරයන් විසින් සමාරාධිතව හෙළගුළුවා පෙරළා සැවිජනිතමුලනාමයෙන් හෙවලාවට ගුළුවා ලියනු සඳහා මේ ලඛිකාද්වීපයට වැඩ මහාමහාරයෙහි සංඝපාල මහාසඨවිරයන් කෙරෙහි හෙළගුළුවා අසා සියලු සඨවිරවෘද්ද හෙතෙම මහාසඛිකයා රැස් කොට ගුළුවා ලියන්නට පොත් දෙන්නේ යයි ඉල්ලූහ. සඛිකයා ද අනිකරා කරනුවට ශක්ති පරිත්‍යාසඳහා නොපතේ සාමධර්මය මිනි දක්වම. ඒ දැක පොත් දෙමහසි මේ ගාරා දෙක දුන්න. එතැන්ද්වීපයේනාථාරයෙන් එහි ගුළුවා සහිත පිටකත්‍රය සංග්‍රහ කොට මේ විභූතීමාගීය කලහ යනු පරමපරායාන වාදීයි”.

வினாக்கள்

[illegible]

සමබලවිලාසිනි: දිසනිකාසට්ඨකථා

බුද්ධිසංඝාතයේ පදයන් විසින් මෙය ලියන ලද්දේ සුමධනලපරිවේණවාසිදායානාය මහ
 තෙරාණ්ණේ ආරාධනයෙනි. සුමධනලපරිවේණ නාමය ගෙණ සුමධනලවිලාසිනී යි ශ්‍රව්ණය ද
 නම් කළ යේ වෙතේ. මෙහි දී මහාඥටිකථා ව පමණක් ආශ්‍රය කරණ ලද්දි කීමෙන් කුරුඳු පව්ව
 ආදි අඩුමා විනය පිටකයට පමණක් යයි ද මහාඥටිකථා නම් වූ මහදුට්ඨ පිටකයේ ම අඩුමාමක්
 යයි ද වටහා ගත හැකි ය.

පපහවසුදහි: මජ්ඣිමනිකායට්ඨකථා

මජ්ඣිමනිකායට්ඨකථාව බුද්ධිකෝෂාචාර්ය් පාදයන් දඹදිව සිරිය දී මසුරුපපමුනෙහි එක ම තැන විසූ බුද්ධමිත්ත නම් තෙරුන්ගේ ආරාධනයෙන් කරණ ලද්දකි. “මූලඅට්ඨකථාසාරං ආදය මයා ඉමං කතොපගාහන” යි පොතේ අග නිබන්ධ ගාථාවෙන් මූලට්ඨකථා යි නියත මහවුවාවේ සාරය ගෙණ මෙය සම්පාදිත බව පෙනේ. මේ පාළිඅට්ඨකථා හෙළවුවාවන්ගේ පද්‍යනුපදික පරිච්ඡිත නො වන බව ද එයින් සලකා ගත හැකි ය.

සාරපට්ඨකාසිහි: සංයුතට්ඨකථා

සාරපට්ඨකාසිහි පෞඨිපාල නම් මහතෙරුන්ගේ ආරාධනයෙන් කරණ ලද්දකි. බණවර අවසාන්තාවකි. දෙවතා සංයුතකයෙහි ශාක්‍ය-කෝලිය යුද්ධය බුදුරජුන් සන්සිදු වූ සැට ද, මාග්ග අසල කෙතක ගෝයම් රක්තා සිංහල දූරියන් සි.හැලන් ම කි ජාති ජරා මරණ ප්‍රකාශක ගියක් අතා මග යන විදර්ශන හිසුන් සැට නමක් රහත් වූ සැට ද මංගියසංයුත අවුචාහි දැක්කා හැකි ය.

ඒ ගිය මෙසේ ය :

“පාතො පුලිතකොකනදං -
සුරියාලොකෙන තජ්ජයතො,
එවං මනුස්සත්තගතා සත්තා -
ජරාභිවෙගෙන මද්දියන්ති”.

මේ අනුව පෙර අපේ රටේ තුබුන හි පවා රාගවේගයට තොර රාගමිදිතයට ම හේතු වූ ඒවා බවත් බමිනුකුල අදහස් ජනතාවගේ සිත් තුළ තදින් බලපා බවත් සලකා ගත හැකි ය.

මනොරථපුරණි: අඛණ්ඩතරනිකායට්ඨකථා

මනොරථපුරණි අඛණ්ඩතරනිකායට්ඨකථාව බුද්ධිකෝෂාචාර්ය් පාදයන් විසින් ලියන ලද්දේ කාණ්ඩපුරයෙහිදීත් ලක්දිවට පැමිණි පසු මහාවිහාරයෙහිදීත් තමන් වහන්සේ හා එක්ව විසූ පෞඨි පාල නම් මහතෙරුන්ගේ හා පිටිකත්‍රයපාරගත මහොපාසක ජීවික නමැත්තාගේ ද ආරාධන යෙහි. මෙය සිවුඅනු බණවරෙකින් පරිමිත ය.

අඛණ්ඩතර එතදහතපාළියෙහි එන අසුමහ සම්මන්ත්රයේ වරිත කථා මෙහි විසාර වෙනත් ප්‍රථම ශ්‍රාවක භික්ෂුකුණ්ඩකුණ්ඩ මහතෙරුන්ගේ ද සැරියුත් මහතෙරුන්ගේ පිරිනිව්ම පිළිබඳ වූ ද තොරතුරු ඇත්තේ සම්පූර්ණ වශයෙනි. සංයුත අට්ඨකථාවෙහි ඒ තොරතුරු පිළිබඳ මෙයට වඩා දීඞ් විසාර සදහන් වෙයි. මේ අවුචාවට මනොරථපුරණි යන නම යෙදුවේ සහි අවුචා සංකලනය නිර්මේ මනොරථය - ආශාව සම්පූර්ණවීම නිමිතිකොට යයි බුදුහෙස් මාහිමියෝ පැවසූහ.

අත්ථසාලිහි: බමමසබ්බණි අට්ඨකථා

මේ බමමසබ්බණි අට්ඨකථාව හා අභිධම්ම පටකයේ සෙසු අට්ඨකථාවනුත් බුද්ධිකෝෂාචාර්ය් පාද සන්ගේ අයුද්ධමිත් ලක්වැසි අන්තිසි තෙර නමක් විසින් සම්පාදිතය යනු ඇතැම් විචාරකයන්ගේ අදහසයි. අත්ථසාලිහියෙහි ප්‍රණාම ගාථාවකට අනතුරුව දැක්වෙන

‘විසුඛාවාරසිලෙන නිපුණාමලබ්බිතා
තිකත්තා බුද්ධිකෝසෙන සකකම්මං අභිශාචිතො’ යි

දක්වන බැවින් ඒ අදහස වඩාත් තහවුරුවේ යයි ඔවුහු කියති. එහෙත් ඒ විරුද්ධ අවුලා බුද්ධි කෘතියකි. එය පරමපරාගත පිළිගැනීමේ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට මේ තනිම ප්‍රමාණ නොවෙයි. විනයවශීයත්වය නිදහසට වඩා වැදගත් වන්නේ නිසා දැන් වූ තේ ම බිම්මක බිමින් අවධානයට ලක්වී නිදහසට පත්වීමට ප්‍රයත්න කළ යුතුය. එයට අවධානය යොමු කළ යුතුය.

සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය

විනයවශීයත්වය නම් හැඳින්වෙන්නේ අතිබලයක් ලෙසින් දෙවෙනි ශ්‍රේණිය, ප්‍රමාණයෙන් අතිබලයක් ලෙසින් විනයවශීයත්වය, අතිබලයක් ලෙසින් විනයවශීයත්වය වන අතර මෙහි බලය වන්නේ සමාජයයි.

විනයවශීයත්වය සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය වේ. ඒ ඒ කරුණුවලට අදාළ ලෙසින් දැක්වූ ලක්ෂණ පරාමයන් ප්‍රමාණයන් වෙතින් විනයවශීයත්වය, විනයවශීයත්වය නොදැන ප්‍රමාණයන් වෙතින් දැක්වේ. අනුමානාත්මක පොදුවෙන් බුද්ධිමත් මනාකාංගයක් සාමාන්‍යයෙන් විනයවශීයත්වය අවුලා පරික්ෂණය හා අවුලා විනයවශීයත්වය නම් පොදු නියමයෙන් ඒ කටයුතු සිදු වේ. මෙය දැනගත හැකිය.

පරමවිනය: සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය

විනයවශීයත්වය - ප්‍රගත පරික්ෂණය - කටයුතු - සමාජ - පරික්ෂණය හා අතිබලය පොදු පසට ලියා ඇති අවුලා පරමවිනය නම් සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය ලෙස සැලකේ. බුද්ධිමත් සමාජයේ ඇති අවුලා පරමවිනය මේ පරමවිනය නම් සමාජයේ ඇති බැවින් මෙය බුද්ධිමත් විනයවශීයත්වය පවත්වන සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය යන නමකි. අතිබලයක් ලෙසින් මේ අවුලා විනයවශීයත්වය ය. සමාජවාදීන් අවුලා අනුමානාත්මක ඇතුළත් ප්‍රමාණය හා මනාකාංගය බෙදාහැරීමෙන් විනයවශීයත්වය දැනගැනීමට මගක් දැක්වේ.

විනයවශීයත්වය: සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය

විනයවශීයත්වය මනාකාංගය හෙවත් සමාජය පමණක් ඇතුළත් ශ්‍රේණිය ප්‍රතික්ෂේපයයි. මෙය අනුමානාත්මක පොදු පසට ලියා ඇති අවුලා පරමවිනය නම් සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය ලෙස සැලකේ. බුද්ධිමත් සමාජයේ ඇති අවුලා පරමවිනය මේ පරමවිනය නම් සමාජයේ ඇති බැවින් මෙය බුද්ධිමත් විනයවශීයත්වය පවත්වන සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය යන නමකි. අතිබලයක් ලෙසින් මේ අවුලා විනයවශීයත්වය ය. සමාජවාදීන් අවුලා අනුමානාත්මක ඇතුළත් ප්‍රමාණය හා මනාකාංගය බෙදාහැරීමෙන් විනයවශීයත්වය දැනගැනීමට මගක් දැක්වේ.

පරමවිනය: බුද්ධිමත් සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය

බුද්ධිමත් සමාජයේ පොදු අනුමානාත්මක පරමවිනයක් බුද්ධිමත් සමාජයයි. එයට ලියා ඇති අවුලා පරමවිනය නම් සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය ලෙස සැලකේ. බුද්ධිමත් සමාජයේ ඇති අවුලා පරමවිනය නම් සමාජයේ ඇති බැවින් මෙය බුද්ධිමත් විනයවශීයත්වය පවත්වන සමාජවාදීන්ගේ විනයවශීයත්වය යන නමකි. අතිබලයක් ලෙසින් මේ අවුලා විනයවශීයත්වය ය. සමාජවාදීන් අවුලා අනුමානාත්මක ඇතුළත් ප්‍රමාණය හා මනාකාංගය බෙදාහැරීමෙන් විනයවශීයත්වය දැනගැනීමට මගක් දැක්වේ.

බිම්මපදධානකථා

සෙසු අටුවාවන්හි මෙන් බිම්මපදධානකථාවට අපර කාමයක් කැතිවීම ද සලකා බැලිය යුත්තකි. මේ වනාහි පෙළෙහි දා සාපාචන්ගේ අවකාශය දැක්වීම පමණක් නොව එය දෙසීමට හේතු වූ නිදහසකථාව ද විස්තර වශයෙන් දැක්වෙන්නකි. ජාතකධානකථා, පරිච්ඡෙදධානකථා ආදිය ද මෙබඳු ම ය. මේ අටුවා ගැණ නූතනයන් අතර මතභේද ඇතත් මෙය ද බුද්ධභෞමාවාසයන් වහන්සේගේ කෘතීන් බව ග්‍රන්ථවසානයෙහි දැක් වේ. බම්මපා අටුවා ගැටපදය ලියූ පස්වන කසුබ රජතුමා බිම්මපදධානකථාව බුද්ධභෞම කෘතියෙකැයි පිළිගනියි.

පරමසම්ප්පාදි: උද්භවධානකථා

මේ උද්භවධානකථාව ද බද්දරතීඤ්චිභාරවාසී බම්මපාලාවාසීවරයන් විසින් සම්පාදිත අටුවාවලින් එකකි. මේ බම්මපාලාවාසීවරයන් විසින් ම බද්දරතීඤ්චිභාරයෙහි වැඩ වෙසෙමින් පෙනවසු-විමාන චිත්ත - චිත්තාධිපත - නෙතනි අධානකථාවන් හා විසුද්ධිමග්ගවිකාව හා මුල් සතිතුණේ විකා ද ලියන ලද බව සැලකිය යුතුය. බද්දරතීඤ්චිභාරයන් විසුද්ධිමාගීගේ විකාව ද ලියන ලද බැවින් එතුමා බුද්ධ භෞම කාලයට පසුව විසිය යුතු වේ. උත්තරයන්ගේ ද බුද්ධගෝස් මාහිමියන් මෙන් ම විශ්‍රාත බහුශ්‍රාත බම්මවරයාක කෙනකු බව මේ අටුවාවල විශිෂ්ටතිය අනුව නිශ්චිත වෙයි.

පරමසම්ප්පාදි: ඉතිවුත්තක අධානකථා

ඉතිවුත්තක අධානකථාව ද බම්මපාලාවාසීවරයන්ගේ කෘතියකි. පරමසම්ප්පාදිනා නම් සූතන නිපාතධානකථාව බුද්ධභෞමාවාසීවරයන්ගේ ම කෘතියක් බව ග්‍රන්ථවසානයෙහි දැක් වේ.

ජාතකධානකථා

මෙය වනාහි අනිකථා අතුරෙහි ඇති ඉතා විශාල ග්‍රන්ථයකි. අසම්ප්පාදි, බුද්ධමිත්ත, බුද්ධපදව යන තෙරුන් විසින් ආරාධිතව අවිනිශ්චිත කතුවරයකු විසින් ලියන ලද බව පෙනේ. එහෙත් ජාතක අටුවාව බුද්ධභෞම මාහිමියන්ගේ ග්‍රන්ථයක් ලෙසට ප්‍රසිද්ධ ය. ජාතක අටුවා ගැටපදයෙහිද එ බව සඳහන් වෙයි.

සද්ධම්මපසංජානිකා: නිපද්දසධානකථා

උපසංකත මහතෙරුන් විසින් පදව නමැති තෙරනමකගේ ආරාධනයෙන් මෙය ලියන ලද බව දැක් වේ. මෙය මහානිපද්දසධානකථා - මුල්ලනිපද්දසධානකථා යි දෙකකට බෙදා ඇතත් එකම අනිකථාවකි.

සද්ධම්මපසංකාසිනී: පටිසම්භිද්ධමග්ගධානකථා

අනුරාධපුර මහාවිහාරයෙහි උග්ගරමන්ත්‍රී නමැත්තකු විසින් කැර වූ පිරිවෙත්හි වැඩ වෙසෙ මින් මහානාම තෙරුන් විසින් ලියන ලද බව පැහැදිලි වේ. මුගලන් රජුගේ නෙවෙති වසෙහි මෙය ලියැවුනු බව ද ග්‍රන්ථවසානයෙහි දක්වා ඇත.

විද්‍යාදායකවිලාසිනී: අපදනට්ඨකථාව

කවරෙකුගේ කාතියක් දැයි මේ තාක් ම අවිනිශ්චිතය.

මධුරස්ථවිලාසිනී: බුද්ධවාසට්ඨකථාව

උරගපුරයෙහි ජාත බුද්ධදත්තවාසියන් විසින් සම්පාදිත ය.

විතසවිනිව්ජය අභිධම්මාවතාරාදි මහතු ධම්මනුච්චි ලියූ බුද්ධදත්තවාසියෝ බුද්ධකෘතවාසියවරයන් හා සමකාලිකයෙකි සිතිය හැකිය. බුද්ධකතියායට ලියැවුනු අභිකථාවන් අතුරෙන් පැරණි ම අටුවාව ද මෙය බව පෙනේ. කුදුහොත් සහියේ මුලින් දැක්වෙන පොත් තෙළෙසක් ම නොසලකා කුදුන් වැනි අඩකයට වැටෙන බුද්ධවාසියෝ අටුවාව පළමුව ලියැවුනේ බුද්ධවාසය බොහෝ දෙනාගේ ගෞරවය දිනාගත් ග්‍රන්ථයක් නිසා විය යුතු.

අපේ පරිශ්‍රමය

මෙහි සියලු අභිකථාවන්හි ඒ ඒ ආවාසවරයන් විසින් පෙළෙහි ආ ප්‍රධාන පද ගණන් ඒ තාක් ඇදුරු පරපුරෙන් පැවති අයුරින් ම මහාවිහාරවාසී තෙරවරුන්ගේ වාචනාමාගීය නො වරදවා අදහස් පැහැදිලි කොට ඇත.

මෙසේ අදහස් දැක්වා ඇති ප්‍රධාන වචන අතාරාදි පිළිවෙළින් සකස් කොට තැබුව හොත් එය ත්‍රිපිටක ධර්ම හදාරන ශිෂ්‍ය - ශිෂ්‍යක - පශ්‍යෙෂ්‍යක කාහටත් මහදායීය පිණිස පවත්නා බව සැළකූ අප විසින් මෙසේ මේ ත්‍රිපිටකසූත්‍රය සකස් කිරීම අරඹන ලද්දේ මින් අට වසකට පමණ පෙරාතුව ය.

අභිකථා සියල්ලෙහි ම ඇති වචන එසේ අතාරාදි පිළිවෙළින් එක් රැස් කිරීමෙහි දී දරන්නට සිදුවන මහත් ආයාසය එහි යෙදුනෝ ම දකිති. එය වඩාත් දැඩි ආයාසකර කඩව්‍යයක් ලෙස අපට වැටහුනේ අතිකෙකුගේ ද සහායයක් නොමැතිව හුදකලාව ම එහි යෙදීමට සිදු වූ බැවිනැයි සිතමි.

මෙහි ලා අපට විශේෂයෙන් ආධාර වූයේ හෙවාවිහාරණ අට්ඨකථා පොත් පඩිකතිය ය. එහෙයින් කීර්තිශ්‍රේෂ්ඨ භාවොපගත සසීමන් ඇලෝන්සැන්ඩර් හෙවාවිහාරණ මහතාණන්ගේ තාමානුසමරණය කිරීම අපසතු පරම යුතුකමකි.

කෙසේ හෝ ඒ අපේ දුපොත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අකාරය අවසන් කොට ඇති අට්ඨකථා සූත්‍රයේ ප්‍රථම භාගය මෙසේ අවසන් කරනු හැකි වීම අපට මෙන් ම සජ්ඣානානුපයොගිකයෙකුට ද ඉමහත් සතුටක් වනු ඇත. මෙහි වචන තවදුරු දෙසිය හැටහතරක් පමණ ඇතුළත් වෙයි.

ආ යන්නෙන් පටන් ගැණෙන ත්‍රිපිටක සූත්‍රයේ දෙවෙනි කොටසින් සබර කොටස අවසන් කිරීම අපේ අභිලාෂයයි. මේ කොෂ ග්‍රන්ථය සම්පූර්ණ වන්නට තම ඵ්‍යාස - අනුච්ඡාස - ප්‍රකාරණ ආදියෙහි ද ආ ප්‍රධාන වචන මෙසේ ම අතාරාදි පිළිවෙළින් සකස් කළ යුතු ය. ඒ සඳහා කාලයෙන් ආරෝහණයෙන් උද්‍යෝගය හා විවේකයෙන් ආශීර්වාදය ලැබෙමුයි පනමිහ.

අපේ කාතෘභාව

බ්‍රිතාන්‍යතාන්‍ය වර්ෂය තුළ මෙය පාඨකලෝකයා හමුවෙහි තැබීම අපගේ බලවත් අශාව විය. මේ එබඳු අශාවක් විශේෂයෙන් ඇති වූයේ මෙහි අත් පිටපත බලා මෙබඳු ග්‍රන්ථයක අවශ්‍යතාව හා මෙහිත් සිදුවන මහදර්ශ ඉතා විශාලයයි ප්‍රකාශ කළ ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදර්ශවිද්‍යාලයාධිපති පණ්ඩිත වැලිපිටියේ සොරන නායක ස්වාමීන්‍යන් වහන්සේගේ විද්‍යාලාකාර විශ්වවිද්‍යාලයේ භාෂා පීඨාධිපති කොට්ඨාස්ගේ පදනම්කරු මහාස්වරයන් වහන්සේගේ දැනට රුසියාවේ ලංකා නානා පති ගුණපාල මලලසේකර මහතාගේ මා උත්සාහවත් කළ නිසා ම ය.

එහෙත් අප හමුවෙහි තුබූ ආර්ථික දුප්පත්තාවන්ගෙන් ඒ අශාව සාම්ප්‍රදායික කරනු උගතට විය. මේ අතර අපගේ පැවිදි සොහොයුරු වූ විද්‍යාලාකාර විශ්වවිද්‍යාලයේ බ්‍රිතාන්‍යයාගේ ප්‍රධාන කපිකාවායී පණ්ඩිත කොස්ගොඩ ධම්මවංශ ස්වරයන් වහන්සේගේ කාරුණිකානුග්‍රහ හෙතුවෙන් මෙය මුද්‍රණය සඳහා විද්‍යාලාකාර විශ්වවිද්‍යාලයෙහි මුද්‍රණාලයට පවරනු හැකි විය.

මෙහි දී අපගේ මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අභ්‍යන්තරයෙන් ප්‍රථම වරට රුපියල් පන්දහක පාරිභෝගික මුදලක් ලැබුණු බව ප්‍රතියෙන් සඳහන් කරමු.

මේ වැදගත් උසස් අවස්ථාවෙහිදී අප පැවිදි කොට ධර්මානු විෂයෙහි නික්මවැලීමෙහි දිරි ගෙණ වෙහෙසුන ස්වකීය වදාළ අසමද්‍රව්‍යායී පාදෙනා ම කොස්ගොඩ කොඩපිටියේ සිජිනිවංශ රාමාසිපති සිජිවිසුදාන අජිගමංසපාල ගුණවර්ධන සිජිවරතන නිකායාධිපති අමරපුර සිරිසඳාමම වංශ මහාතිකායෝ අනුනායක මාතිමියන් වහන්සේ කාතෘභාව පූජිත අභ්‍යන්තර ගෞරවාදර හත්තියෙන් සිහිපත් කිරීම අප සතු බලවත් ම යුතුකමකි.

හැම කල්හි අපගේ දියුණුව පහමින් බව දී යහමට පෙන් වූ අසමද්‍රව්‍යායීයමාන සිජිවිසුදාන අජිග මංසපාල ගුණවර්ධන සිජිවිසුමන නායක ස්වාමීන්‍යන් වහන්සේගෙන් මේ සඳහා ලත් උපදෙස හා උප කාර සමරන අතර ම මා ධර්මානුදායකයෙකු කළ විද්‍යාදර්ශ මහා විද්‍යාලයේ ගරු කටයුතු ආවායී මණ්ඩලය ද මාගේ ධර්මායාචාරයෙන් වූ මාදම්පේ ශාස්ත්‍රාලෝක පරිවේණිකයාධිපති අමරපුර සිරිසඳාමම වංශ මහාතිකායෝ ගරු ලේඛකාධිකාරී පණ්ඩිත කොස්ගොඩ සිජිවිසුදාන නායක මහාස්වරපාදයන් වහන්සේ ද ප්‍රණාමපූජිත ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමු.

මේ කටයුතු වලදී අපට පැවරෙන හැම වගකීමක ම බර උසුලමින් විවේකය හා පහසුව සලසා දෙමින් අප දිරිමැත් වූ කොස්ගොඩ සිජිනිවංශ ස්වරයන් වහන්සේ ද මෙහි දී සිහිකළ යුතුම ය.

එසේ ම අපගේ ජීවිතය පිළිබඳ සියලු වගකීම්වල වැදගත් වැඩකදී ම නො කැලැල් නො නිලිපි අවශ්‍ය පෙවෙතින් අප හමුවෙහි පෙනී සිටින ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදර්ශවිද්‍යාලයෙහි කපිකාවායී පණ්ඩිත කලුල්ලේ ධම්මානන්ද ස්වරයන් වහන්සේගෙන් මේ සඳහා තත් අයුරින් අපවෙත ලැබුන උපකාර ද කාතෘභාව පූජිතව සමරමහ.

(ix)

අපගේ කණ්ඩු පැවිදි සොහොයුරෙකු වූ දැනට පිත්තන්තේ සඳාමිකර පිරිවෙතෙහි ආවායේ කොස්ගොඩ සුගතවංස ආයුස්සන්තෙන් විවිත් වීට ලැබුනු උපකාර ද මෙහි ලා සිහිපත් කරමහ.

මෙසේ ම තත් අයුරින් අපට මේ සදහා සහායව ක්‍රියා කළ හිමි - පැවිදි උතුමෝ බොහෝ ය. ඒ හැම දෙනෙකුගේ නම ගම සිහිපත් කරන්නට නො හැකිවීම ගැන කතහාවු මත අතර ඒ හැම දෙනෙකුගේ ම උපකාර ඉහසිතින් සිහිපත් කරමහ.

මෙහි ප්‍රකාශන වශයෙන් ඉදිරිපත් වූ කොස්ගොඩ දෙවෙනි වළව්වේ ජනිත මිහඹුවේ මැත්තලින් වාසල වලව්වේ නිවැසි මිහඹුවේ ප්‍රථම නගරාධිපතිවරයා වූ ද හිටපු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී තැන්පත් සී. බී. ඊ. තාමඩාරි බෞද්ධ කලාණ්ඩුතු ඇලෙක්සැන්ඩර් නිකුලස් ද ආචාර්ය අනේශිංහ හාමු මැතිතුමන්හට අපගේ අගිවෘදය හිමිවිය යුතු ය.

මෙහි මුද්‍රණ කටයුතු සොහන ලෙස නිමා කොට දුන් විදුලංකාරවිභවිදුලය මුද්‍රණාලයේ අධිකාරී ජන්. ජන්. ප්‍රාචීන්ඩා මහතා ප්‍රධාන කාර්යමණ්ඩලයට හා සේවක පිරිසට ද අපගේ තොවක් පැසසුම හිමි වේ.

මෙසට,

ලෝසසුන් වැඩ කැමති

කොස්ගොඩ සිරිසුමංග යාමර

2503

1960. 1. 1. දින

කොස්ගොඩ

ගොඩපිටියේ

සිරිනිවෙසාරාමියේ දී ය.

ශ්‍රේණිපත්‍රය

පිටුව	අක්ෂරය	නං. සූත්‍රය
8	අකුලලේඛන	අකුලලේඛන
"	අකුලලේඛන	අකුලලේඛන
9	අකුලලේඛන	අකුලලේඛන
10	(වර් 209)	(වර් 209)
12	සන්නිවිතං	සන්නිවිතං
"	බාහිරේ ව	බාහිරේ ව
16	වේදනාකායං	වේදනාකායං
21	සංකල්පනාකායං	සංකල්පනාකායං
"	මහානිකාපදේඛන	මහානිකාපදේඛන
33	(අ 542)	(අ 542)
35	විනාසං විනාසං	විනාසං
44	ආදිමාන	ආදිමාන
"	ආදිමාන	ආදිමාන
47	ලක්ඛණපටිච්ඡදකෙන	ලක්ඛණපටිච්ඡදකෙන
"	සමමානෙන	සමමානෙන
"	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන
"	සිලසමාධිපද්ධතියො	සිලසමාධිපද්ධතියො
48	අකුලලේඛන	අකුලලේඛන
52	චක්කෙසං පාදෙ	චක්කෙසං පාදෙ
59	අලම්බනාභාවෙන ව	අලම්බනාභාවෙන ව
"	(මහ 247)	(මහ 247)
67	නානි පියති	නානි පියති
"	බලවිතාණනා වසෙන	බලවිතාණනා වසෙන
70	චක්කෙසං	චක්කෙසං
75	ඉතිහාසං	ඉතිහාසං
76	කායා ඉතිහාසං	කායා ඉතිහාසං
77	සමුදායනාමාසං	සමුදායනාමාසං
"	පඤ්ඤා පඤ්ඤා	පඤ්ඤා
78	සංකල්පනාකායං	සංකල්පනාකායං
"	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන
"	කාරණිකාසං	කාරණිකාසං
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
80	විනාසං (විනාසං)	විනාසං
82	නෙසංති නෙසංති	නෙසංති
"	වේදනාකායං	වේදනාකායං
85	අනෙකං ව දුකතීනො	අනෙකං දුකතීනො
92	(චර් 126)	(චර් 126)
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
93	සිකායං ව	සිකායං ව
98	සමමානෙන ව	සමමානෙන ව
"	පාණි ආදිති	පාණි ආදිති
"	දීඝමඤ්ඤාසංසාරනාති	දීඝමඤ්ඤාසංසාරනාති
99	(චර් 206)	(චර් 206)
"	සන්නිකායං	සන්නිකායං
"	රාගදෝෂවිරහිතතා	රාගදෝෂවිරහිතතා
100	(ම. දු 134)	(ම. දු 134)

පිටුව	අක්ෂරය	නං. සූත්‍රය
"	පාකාරපදං	පාකාරපදං
"	විනිසං	විනිසං
101	දුකෙසං	දුකෙසං
103	තං ඵලං වදමිති	තං ඵලං වදමිති
"	අධිපොසො	අධිපොසො
"	වසාසො	වසාසො
105	පටිච්ඡදකෙන	පටිච්ඡදකෙන
"	පරෙසං	පරෙසං
107	වසමං	වසමං
108	විතතවෙනසිකානං	විතතවෙනසිකානං
109	වචනනීති	වචනනීති
"	අසිකසිලනාති	අසිකසිලනාති
111	පබ්බජිතං	පබ්බජිතං
114	(පටි 310)	(පටි 310)
118	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
125	අනාගාමිකො	අනාගාමිකො
126	(ම හි අ 1)	(ම හි අ 1)
127	අනාගාමිකො	අනාගාමිකො
129	අනාම සාති ආමසිං	අනාම සාති ආමසිං
131	පබ්බජිතතා	පබ්බජිතතා
"	අවරිත්තපඤ්ඤා	අවරිත්තපඤ්ඤා
132	අනිකානිකා	අනිකානිකා
135	දෙවන	දෙවන
136	පරමසංඝායනපඤ්ඤා	පරමසංඝායනපඤ්ඤා
137	සංසාරපඤ්ඤා	සංසාරපඤ්ඤා
"	දීඝමඤ්ඤා	දීඝමඤ්ඤා
"	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන
"	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන	අර්ථනාමපටිච්ඡදකෙන
139	ගණනා	ගණනා
141	ලභ්‍යමෙව	ලභ්‍යමෙව
143	නිසංසං දුකං	නිසංසං දුකං
151	දුකාදියො	දුකාදියො
152	තසං	තසං
153	අපරමි	අපරමි
154	පරිදිනං	පරිදිනං
"	(අ 76)	(අ 76)
155	සමාධිපටිච්ඡදකෙන	සමාධිපටිච්ඡදකෙන
156	නිදානං	නිදානං
159	(පටි 34)	(පටි 34)
"	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
160	අනාගාමිකො	අනාගාමිකො
163	(ම. දු 219)	(ම. දු 219)
165	අපරිච්ඡිද්ධතියො	අපරිච්ඡිද්ධතියො
173	පණ්ඩිතසංඝායනං	පණ්ඩිතසංඝායනං
"	සිල සමාධි	සිල සමාධි

පිටුව	අසුදා	නං. සුදා	පිටුව	අසුදා	නං. සුදා
174	එවං පණ්ණාස	එවං පණ්ණාස	233	අමමසිනා	අමමසිනා
176	රුකතිමපාතෙති	රුකති මපාතෙති	234	(ථෙර 164)	(ථෙර. දු 164)
"	සහජ්චිතිං	සහජ්චිතිං	235	අමුලකංවෙච්ච	අමුලකංවෙච්ච නං
"	අනබ්බංසු	අනුබ්බංසු	"	පරාජික සබ්බානං	පාරාජික සබ්බානං
177	අපෙතා පරිහව්ඨ	අපතාපරිහව්ඨා	236	බඬාපාටකං	බඬාසාටකං
179	අපගමන පාටිපාටි	අපගමන පාටිපාටි	237	යසොකරොති	යං සො කරොති
181	පතතිශායානං	පතතිශායනං	238	අභිපපාය සමිජ්ඣිනා	අභිපපායසමිජ්ඣිනා
182	අඵර්ථකකාය	අඵර්ථකකාය	239	අභිඤ්ඤායසා	අභිඤ්ඤායසා
183	අනාපේඛාත්ථවෙන	අනාපේඛාත්ථවෙන	241	අයං දිට්ඨිහදාකා	අයං දිට්ඨි හදාකා
185	අයසමනො	අයසමනො	"	සමුදරයාති සුතං	සමුදරයාති සුතං
185	යොධානං	යොධානං	"	(උ 235)	(උ 247)
187	අපෙපනාමි	අපෙපවනාමි	242	ඉමසං පඤ්චනනං	ඉමාසං පඤ්චනනං
"	එත්ථිකං කාලං	එත්ථිකං කාලං	247	ඉමෙස නිණ්ණං	ඉමෙසං නිණ්ණං
191	මහුපදාච්ඡෙතා ව	මහුපදාච්ඡෙතා ව	"	යමපි ධම්මො	අයමපි ධම්මො
193	සුරභිඤ්ඤි	සුරභිඤ්ඤා	250	පාටිථකාය	පාටි ථිකාය
"	අච්ඡාදිතං	අච්ඡාදිතං	253	සංසාර චක්කස්සා වා	සංසාර චක්කස්සා වා
194	මවං මිත්තෙත න	එවං මිත්තෙත න	255	අරියගරභි වාඩං	අරියගරභි වාඩං
195	නිබ්බානනිත්තනාය	නිබ්බානනිත්තනාය	257	අපුජ්ජිත සුඛං	අපුජ්ජිත සුඛං
"	පරියාදිඛිනි	පරියාදිඛිනි	259	මග්ගනිති-මග්ගෙති	මග්ගනිති-මග්ගෙති
196	අත්තනෙ සත්තනෙ	අත්තනො සත්තනෙන	"	දුක්ඛනිරෝධගාමිනී	දුක්ඛනිරෝධගාමිනී
198	ආලොකො	ආලොකො	"	මග්ගෙති විසුඤ්ජෙති	මග්ගෙති විසුඤ්ජෙති
203	පණ්ණික පුරිසා	පණ්ණික පුරිසා	264	(සු 55)	(සු. ස 55)
"	අපාසාද	අපාසාදා	266	යථාරථොනමි	යථාරථොනාමි
207	(ආ 8 138)	(ථෙර 138)	271	කාසසංසාරාගෙන	කායසංසාරාගෙන*
"	අපෙපාසුකො	අපෙපාසුකො	278	සභාවස්ස අමොක්ඛාය	සභාවස්ස අමොක්ඛාය
"	අපජ්ජනති	අපජ්ජනති	280	වචාය	වචාය
"	අමිත්තෙතනා	අමිත්තෙතනා	281	ගහෙවෙය්ඨානාව	ගහෙවෙය්ඨානාව
210	ඉරියාපථෙසුපබ්බති	ඉරියාපථෙසු පබ්බති	282	(සු (ති 418)	(සු. ති 418)
217	අභිජ්ඣංසති	අභිජ්ඣංසති	283	(අ 25)	(අ 215)
"	අභිජ්චතිකස්ස	අභිජ්චතිකස්ස	284	අත්තනො සෙත	අත්තනො සෙතං
"	අහං සලා	අහං සාලා	288	සංසිඤ්ඤා	සංසිඤ්ඤා
220	අකාරෙත	අකාරෙත	"	උපපජ්ජිනා ගහෙති	උපපජ්ජිනා නං ගහෙති
"	සත්තිපාතානාව	සත්තිපාතානාම	294	තුරිතාභිතිපතිනා	තුරිතාභිතිපතිනා
221	අභිනිග්ගණ්ණනාය	අභිනිග්ගණ්ණනාය	302	විරාගෙන තිරොධා	විරාගෙන තිරොධා
224	(මහ 189)	(මහ 189)	303	අසම භිජ්ජපතති	අසමභිජ්ජපතති
"	(ම 176)	(ම. ත 176)	304	අභනිවෙදිතබ්බං	අභනිවෙදිතබ්බං
"	එව මෙවං	එවමෙව	"	භාවසාධනත්ථං වුත්තං	භාවසාධනත්ථං වුත්තං
"	පාරාජිකො	පාරාජිකො	305	අඤ්ඤං වා	අඤ්ඤං වා
230	නං න මකායෙ	නං නාමකායෙ	309	අත්තනො	අත්තනො
232	මමියනාගච්ඡො	මමියනාගච්ඡො			

PREFACE

This book should serve as a guide for those who undertake Buddhist studies through the vast body of commentarial literature. The words annotated here, are arranged in alphabetical order for convenience of reference. The compilation of an alphabetical index, along with the relevant annotations of all the headwords occurring in the Pali commentaries, is undoubtedly a task that calls for much patience and perseverance. It should however be mentioned with grateful acknowledgement that the commentaries published in the Hewawitarana Request series facilitated our work and saved us much labour.

It is with great pleasure that we place before the reading public the first volume of the proposed Atthakatha Suci. Here we have sought to collate only those words beginning with 'A' and in the second volume we hope to treat all those words beginning with the remaining vowels.

It would be fitting to mention here that the encouraging words of Ven'ble Soratha Thero the Vice-Chancellor of the Vidyodaya University of Ceylon. Ven'ble Kotahene Pannakitti, Dean of the Faculty of Languages, Vidyalandara University of Ceylon and Mr. G. P. Malalasekera, Ambassador for Ceylon in the U. S. S. R. who had occasion to glance through the manuscript went a long way to sustain my enthusiasm and to enable me to publish this volume during the Buddha Jayanti Year. But owing to unforeseen circumstances its publication had to be delayed. Through the good offices of Ven'ble Kosgoda Dhammawansa Thero, Head of the Department of Buddhism, Vidyalandara University of Ceylon, we were able to entrust the publication of this work to the Vidyalandara University Press.

It is with great pleasure that we record here our deep sense of gratitude to the Ministry of Cultural Affairs and Local Government, for the generosity it has shown us in defraying the cost of printing. This would be a fitting occasion to recall the cherished memory of our Preceptor, the late Ven'ble Siriratana Tissa Anunayaka Maha Thero who initiated us into the noble teachings of the Buddha. We also owe a deep debt of gratitude to Ven'ble Kosgoda Sirisumana Nayaka Maha Thero, Ven'ble K. Sirivisuddhi Nayaka Thero, and the teaching staff of the Vidyodaya Pirivena, for their encouragement and advice which has been at all times a source of inspiration. Finally our thanks go to Ven'ble Talalle Dhammananda Thero, lecturer in Buddhism at the Vidyodaya University and Ven'ble K. Sirinivasa Thero, Ven'ble K. Sugatavansa Thero for assisting us time and again. It is difficult adequately to express our sense of gratitude to Alexander Nicholas de Abrew Abeyasingha, C. B. E who undertook the publication of this work. Our thanks are also due to Mr. K. K. Punchibanda, the Manager of the Vidyalandara University Press for bringing out this edition.

Kosgoda Sirisumedha

Sirinivesaramaya
Godapitiya
Kosgoda

2503
1st January 1960

පට්ඨාචනා

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

යො තෙත භගවතා ජාතතා පසස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධොත සබ්බසංකොසු අනුකම්පං පටිච්ච ධම්මො ව චිතයො දෙසිතො ව පඤ්ඤාතො. තස්සෙව භගවතො පරිනිබ්බානතො න චිරස්සමෙව මහාකස්සපමහාබිණ්ඩවප්පමුඛොති පංචබ්ණිකාවස්සතෙති සබ්බිනිමිතොපිතො, තතො පරං උභ්භිසංභවිතයො චාරොපෙන්නෙති මහාරහතෙතති අධම්මිතො අවිනශ්ශො මුඤ්චිතෙතති රත්තිතො ගොපිතො ව, තො'යං දීපවස්සවතති. නා දෙවානම්ඨස්ස පියදසසිතො ධම්මාසොකස්ස ජෙට්ඨපුත්තොත මහ මහිසෙත්ත මහාබිණ්ඩසවෙත දීපපසාදකොත සිහලදීපමානිතො, තස්සෙවතො වාසිතා බිණ්ඩසව නං පරමපරාය මුඛපාඨවස්සෙත චිරමානතො, තථාගතපරනිබ්බුතියා වග්ගාලිසාසික චතුස්සතො සංවච්ඡරෙ මාතුලජනපදෙ අංලොකවිහාරෙ සනතිපතිතෙති පඤ්චබිණ්ඩවස්සතෙති සබ්බිතො පොත්ථකාලොකා ව කතො යාවජ්ජතති'පි කොතාපි ක උපිසෙත අසම්බලිට්ඨා වතතති.

එතස්මිං පත ධම්මවිතයෙ කොසල්ලමාකඛ්ඛිතොතෙති චතුබ්බිධවිතයො සංඝායනාසිතාදි විනිච්ඡයො පාඨප්ථාදිවිහාරො පාලිගතාදිස්සා වතස්සො නයගතියො අත්ථකකම්මාප්තථකකාති බහුතං සතතානුසාරියො සද්දසෙදො වාගි ඵම්මාදිති ආනාති සම්මා උග්ගතෙතබ්බානෙව.

තත්තු චතුබ්බිධවිතයො'ති සුත්තං සුත්තානුලොමං ආචරියවාදෙ අත්තනොමතිතිමානි වතනාරි ආනාති. තෙසු සුත්තා නාම ධම්මවිතයසංඛිතාං භගවතො පාවචනමෙව. තත්තු පත යස්මිං කිංඤ්ච'පි ආතෙ යදි යස්ස කස්සචි සංඝයො උපපජ්ජෙය්ස "කිං? ධම්මො වා'යං උදුහු අධම්මො? විතයො වා'යං උදුහු අවිතයො?" යි, එත්ථාපි භගවතායෙව දින්නතයමිත්තභව්ජනොත පටිපජ්ජිතබ්බං. චුත්තං ගෙනං භගවතා මහාපජාපතියා ගොතමියා, යථා: 'යෙ ඛො තිං ගොතමි ජාතෙය්සාසි 'ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනාති නො විරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනාති නො විසංයොගාය, සඋපාදනාය සංවත්තනාති නො අනුපාදනාය, මිහිච්ඡනාය සංවත්තනාති නො අපට්ච්ඡනාය, අසනතුට්ඨියා සංවත්තනාති නො සනතුට්ඨියා, කොසජ්ජාය සංවත්තනාති නො විරියාරම්බාය, සබ්බ ඡ්ඤාය සංවත්තනාති නො පටිවෙකාය, ආවයාය සංවත්තනාති නො අපවයාය, එකංගෙත ගොතමි ධාරෙය්සාසි තෙසො ධම්මො තෙසො චිතයො තෙතං සන්ත්තංගතති." ඉට්ඨාදිතා තෙත භගවතා යෙව දින්නතයෙ යථා විනිච්ඡිතනොත නිවෙජ්ජනබ්බං 'අයං ධම්මො උදුහු අධම්මො, විතයො උදුහු අවිතයො'ති.

තත්තු සුත්තානුලොමං නාම වත්තාරො සුත්තාගතා වතනාරෙ විතයාගතා වෙති ද්විධා දසසිතා මහාපදෙසා, යෙසං විත්ථාරකථා විතයෙ මහාවග්ගපාලිතො ව සුත්තනොත දිසාගමිතොගධිතො මහාපරිනිබ්බානසුත්තතො අධ්මාග්ගාරාගමෙ චතුකකතිපාතතො ව පීඤ්ඤාතබ්බා.

ආචරියවාදෙ නාම ධම්මසම්මානකානං මහාකස්සපපමුඛොතං මහාබිණ්ඩසවතං අත්ථකථාසුත්තා තත්ථ තත්ථ යථාරහං පකඛිත්තාය භගවතො පකිණ්ණකදෙසනාය පරිපුට්ඨා අත්ථවණ්ණො.

අත්තනො මති නාම සුත්තසුත්තානුලොමාවරියවාදෙති බ්බිහුතො, කෙවලං එතෙසු තිද්ධං නයඤ්ඤාවස්සෙත අත්තනො අනුමානබ්බුද්ධියා පතොතා විනිවෙජ්ජයො.

එන් අත්තනො මිනි පන සබ්බද්ධඛලා හොති නනො බලවතරො ආවරියවාදො තනො'පි බලවතරං සුත්තානුලොමං. ඉමෙති සබ්බෙති'පි සුත්තං බලවතමනාති වෙදිතබ්බං.

අත්‍ර ධම්මෙ වා විනයෙ වා යත්තං කියමිති'පි යානෙ පඤ්ඤා උපපනෙන සති තං විනිවජ්ඣනෙනෙති ආදානභාගිතාය අත්තනො මනියමෙව අද්ඨා ආවරියවාදෙ නං මිතාරෙනබ්බං. තත්ත කෙතාපි අද්ඨා සුතෙතන සංසඤ්ඤා නිවජ්ඤා පනතබ්බො.

සංඛායභාගිතාදයො නාම: සන්ති වාත්‍ර තෙපිටකපාළියං කානිවි'පි සුත්තානි සංඛායභාගිතානි කානිවි බ්‍යඤ්ඤාභාගිතානි. දිස්සන්ති වෙත් සාද්ධෙසසපායා නිරවසෙසපායා ව. නිත්තරානි ව සන්ති සුත්තානි තෙය්‍යත්තානි ව, පාවචනස්ස යථාභූතත්මඤ්ඤානුකාමෙති ඉමෙසං වසා'පි ධම්මවිභාගො උග්ගතෙතබ්බො.

පාඨකථාදිවිභාගො නාම පාඨකථා - සභාවකථා - සෙය්‍යකථා - පාඨානුරූපකථා - පාඨානුරූපකථා - සාවසෙසකථා - නිරවසෙසකථා - නිත්තරා - තෙය්‍යත්තානං විභාගො.

නියමනියො නාම පාළිතයසංඛිතා තෙපිටකබ්‍රහ්මවචනෙ පාළිගති ව, අට්ඨකථාතයසංඛිතා අට්ඨකථාසු ආගතා සද්දගති ව, විකාතයසංඛිතා විකාසු ආගතා සද්දගති ව, පකරණන්තරතය සංඛිතා අඤ්ඤාපකරණෙසු ආගතා සද්දගති වාති ඉමා වතස්සො හොනාති.

බ්‍යඤ්ඤා ජනනං නාම අකඛර-පද-බ්‍යඤ්ඤාකාර-නිරුත්ති - නිදද්ධසවසෙන ඡද්ධා විභතතං බ්‍යඤ්ඤාපදනාති වුත්තං.

අත්ථජනනං නාම සංඛායන - පකායන - විවරණ - විහර්ත - උග්ගනීකරණවසෙන ඡද්ධා විභතතං අත්ථපදං.

බ්‍යාචිංසනගායනාදියො නාම අධිකරණ - යොග - පදකථා - ගෙතුකථා - උදෙස - නිදෙස උපදෙස - අපදෙස - අතිදෙස - පතිදෙස - අපවග්ග-වාක්‍යදෙස - අත්ථාපනති - විපරියය - පසග්ගෙ කන්තාතෙකන්ත - පුබ්බපක්ඛ - නිණ්ණොදානුමත - විධානානාගතාපෙක්ඛනාතිනාපෙක්ඛන-සංසය-බ්‍යාකඛ්‍යානාතඤ්ඤා - සකසඤ්ඤා - නිබ්බවත - නිදස්සන-නියොග - විකප්ප - සමුච්චයොපානියනාති ඉමා බ්‍රහ්මිංස හොනාති.

සද්දගෙගද නාම මත්තාගෙද - වණ්ණගෙද - රුළුතිගෙදවසෙන තිධා භිත්තො සද්දතං ගෙදො.

එවමාදිවසෙන වුත්තං තාතාපිධං සංවණ්ණනාතයං සමමා අධිවෙච්ච ධම්මවිනිවජ්ඤා කානබ්බො. තථා අකථා යථා මහාසංඝිකාදයො තෙපිටකපාළියා වා ආවරියවාදස්ස වා ලෙසමත්තමාදය අත්තනො මනියමෙව පග්ගණන්තා ධම්මවිරුද්ධමෙව විතයවිරුද්ධමෙව කාරුන්තා උද්ධමං උබ්බිතයං දීපෙනා සංසතවිලොපමෙව අකාසු, එවමකථා යථාවුත්තං ධම්මවිතය - විතයනය - වෙලුමනතිකකමම පෙරවාදෙ සගාරුවති යෙව අට්ඨකථාවරියානං වචනමාදියන්තගෙව ධම්මො වායං විනයො ව අඤ්ඤාතබ්බො අජ්ඣාපෙතබ්බො ව. ඉති පෙරපරමපරායාහතං විවිධවිසෙසතය සමන්තාගතං ආවරියානං වාචනාමග්ගමනධිව බ්‍යාකරණමත්තං සද්දකොසානුසාරෙන සද්දන මත්ථමත්තං ව කි වී උග්ගස්ස තෙපිටකබ්‍රහ්මවචනය යථාවතත්මාජාතිතුමුස්ස හතො සො වායාමො ජාලෙන වාහං බංගිතුං සවෙනතස්සෙව අථලො නිරත්තො ජායති. තනො හගවිතො පාවචනං සමමා අධිතුකාමෙති යථාවුත්තවිවිධතයපරිපුර්වාය අත්ථවණ්ණනා-පරි-ණ්ණාය අට්ඨකථාය සද්ධිං යෙව තෙපිටකපාළි ලද්ධාවරියසන්තිස්සයෙගෙව පරියාපුණ්ණබ්බො.

යා බො'දැති විජ්ජනෙක පුද්ගලිකභාවය තෙවිටකස පොරොණ අත්විණිණිනායො තා පත ධම්මසංගීතිකාරකෙහි මහාවිණිසවෙහි භගවතො සමමුඛසාවකෙහි මහාකසපචෝරපද්ධිබෙහි හෙපිටකපුද්ගලිකභාවය අත්කප්වසෙන උපිතො තත්ත තත්ත ඥාතං පකෂිතතාහි භගවතොයෙව පතිණිකදෙසනාහි පරිපුට්ඨන වාචනායොකෙත සමිත්තාගතා හොතති, තා පුත තෙසංයෙව භොරතනාතං පරමපරාය මුඛපාඨවසෙන ආහතා මහාමිහිඤ්ඤෝරෙන සිහලුභාසාය අත්තතො අනොවාසිකානං උග්ගාහාපිතා කෙසං පරමපරාය චිරමාහතා, තෙහි තෙහි ආචරියෙහි කාලෙත කාලං පුබ්බකානං මහාචාරානං මහිමිවජ්ජනෙහි තෙහි දිත්තතාමනුගච්ඡනෙහි පවමිජ්ජන කාය පුබ්බකාරණවසෙන තත්ත තත්ත අනුරූපෙසු ආනෙසු පකෂිතතාහි ව විණිකතාහි අනුකක මේත විජ්ජාරං පතනා, අපරහානෙ පිටකතතයස පොත්තාරොපණතො පරං පොත්තාරාලුකා කතා චිරං රක්ඛිතා ගොපිතා ව අනරියං වතතිංසු.

ජලිඤ්ඤපෙ පත තා අවුච්ඡායො සමුද්ධිපරිනිබ්බාතතො පරං කතිපයසතසංවච්ඡාරාහි කාමං අතිලිඛාං ආහතා'පි, අපරහානෙ තාතාතිකායවසෙන හිත්තාසු සකපරමපරාසු විවිධෙහි නිත්තිවදානුගතෙහි දුමිමතෙහි සමමසිතා ජාතකාලසියා පාවචනමාජාතිතුකාමානං තෙව අත්තවහා අනෙසු, සිහලෙසු බො පත තා තාදිසෙහි කාලසියෙහි අසකිලිඛා මහාමිහිඤ්ඤෝරපරමපරාසු පුට්ඨ රක්ඛිතා ගොපිතා දෙසනතරවාසිතවපි සාධුසමමතා බහුමානහාජතතුතා පවතතිංසු.

අථ කාලෙ ගච්ඡති අඤ්ඤදෙසියානමපි පරිපුද්ධං චෝරවාදමාකම්භිමානානං හිත්තාය තා සිහලවුච්ඡායො තතතිහාසාය පරිවනතතුමිච්ඡනෙතන, මහාතාමසා සිහලිඤ්ඤා සමයෙ, සමුද්ධිපරිනිබ්බාතවසායො වතුපසඤ්ඤාසාධිකතවසතෙ සංවච්ඡර ජලිඤ්ඤපතො සිහලදීපමාන හෙත භාසනතරසත්තාරකොවදෙන බුද්ධිසොසමහාචෝරෙන මහාවිහාරවාසිතා මහාචාරානං බහුසුභානං සතතිකා ලද්ධානුමතිතා මහාවුච්ඡායො කුරුඤ්ඤවුච්ඡායො අඤ්ඤමඤ්ඤා සංසඤ්ඤනෙතන පටිසම්භරිතා තතතිහාසාය පරිවනතනෙතන තෙපිටකපාළියා බහුභාරානං ගජානං අත්තවණිකායො ලිඛිතා අනෙසු, තතො තචිරයොව අවසිට්ඨානං බුද්ධපාඨාදිනමපි ධම්මපාලමහාතාමාදයො කතිපයෙ චෝරා අත්තවණිකායො තතතිහාසායෙව අසංසු, තතො පරං තා මුමමසසා'දිප්ප'පි දෙසෙසු පත්තවා යාවජ්ජනතා'පි පරියතති, පරියපුණ්ණෙනහි සාදරබහුමාන මධියනෙත, තාහි පත විතා පිටකතතයමසයෙ එසසුතතමිත්තමපි භගවතො අත්තියායොනුකුලං ත කෙතව'පි සකතා විණිකතො, තතො තා එතා අත්තවණිකායො පිටකතතයොපාළියෙ චෝරවාදනුයාසිති ආචරියෙහි මහතා ගාරවෙන පරියපුණ්ණියනෙත.

තාසු ව අත්තවණිකාසු පත එකත්ත විණිකානං පදං අඤ්ඤත්වාපි පතනං පුත අවණිකානා, 'යථාපුතානුසාරෙන වෙදිතබ්බ'නාහි බහුසු ආනෙසු වුත්තං දියතෙන, කදපි බහුසුතා'පි තාදිසං ආනං පඨා තසා පදයො විණිකානවානං පරියෙසනතා ගජං ආදිතො පට්ඨාය පුතපුතං මිලො කෙනතා බහුසො කිලමනති, කිමෙත පත අපපයසුතා ආධුනිකා, අඤ්ඤා ව එකසොව පදයො අත්තං විණිකානානං දීසහාණකානමාවරියානං කෙසඤ්ඤිපි ආචරියවාදො තසොව අත්තං විණිකානානං මජ්ඣිමනිකාදිතං වා ආචරියවාදෙහි විසදිසො සිතො'පි කත්තව දියතෙන, තතවා සවෙ සබ්බාසු අත්තවණිකාසු විණිකානාහි පදාහි අකාරාදිකකමෙත කොසගජ්ජනාරූපෙන තෙතො

(iv)

තත්ව තත්වාගතාති විශ්ලේෂණාති සදහිං එකත්‍ර ඡපෙනෙතන අවස්ථාකොසො සඛිඛරියතෙ, න කෙවලං තං අප්පාසුතානමාධුනකානමෙව නීතත්‍ර ඛුසුසුතානමපි පානිතානං මහ ත්‍රමත්වං සාධෙ තීති එතමත්වං සලලකෙතනෙතන මයා ඉතො විසතිවිසාමතතතො'පි පුරෙතරමෙව එතාදිසො අවස්ථාකොසො සඛිඛරියා නිසද්ධාපි ආරද්ධො, නිව්ඛුලලපරෙතන තතොසෙව අලද්ධොකා සෙත තො අනිව්ඛාපිතො විප්පකතො'වසිතො හොති. එත්තතරෙ ආයසමනා සිද්ධිසුමමසෙවරෙන අයමව්ඛිතථාකොසො සඛිඛතො'ති සුත්තා ඉමං දවුට්ඨකාමෙත මයා නිවෙදිතො ඉමස්ස සඛිඛරකො සො ආයසමා තමෙතං මෙ දසෙසසි, අපෙකිසි ව ඉමස්ස පත්ථාවතං සමපාදෙත්වා තමෙතං ඕලො කෙත්වා ජාතසසාමතසො හට්ඨපපහරෙත්වා එතසමිං මහති නිවෙව අප්පාසුතකතමනාපජ්ඣා දලහපරිසමං කරොතො අපපට්ඨානවිතතස්ස තස්සායසමතො අනුබලප්පදනවසෙත සංඛිතස මිමං පත්ථාවතං සමපාදෙසිං. සො'හමාසිංසාමි ව යං ගතො පාවචනකොසලමිච්ඡන්තානං අභිමතත්වං සාධෙතො සුවිරං පරිත්තතිසංසතාතිට්ඨායා සංවතතත්‍ර'ති.

ඉත්වං නිවෙදියතෙ හට්ඨල් (ඛලන්තොස) ගාමිජෙන
ආනිසදමෙතනතසොන මහාපෙරෙන
අමරපුර සුධම්මතිකාසික ගණපාමොකෙතතාති.

2503 කතතික කණ්ණතවමිසං බුධවාදො'ති.
1980

සමෛකන විද්‍යප්ති

				වර්ෂය		
අ	= අභිඥානානර අවධිකර්ම	සත්වාවිකාරණ	මුද්‍රාපතං	1923	දුතියො භාගො	1931
අප	= අපදාන	"	"	1939	"	1941
ඉති	= ඉතිච්ඡිකාක	"	"	1928		
උ	= උදාහ	"	"		දුතියමුද්‍රාපතං	1920
ඔ	= ඔද්දක	"	"	1922		
චතු	= චතුරාණවාර	"	"	1929		
චරි	= චරියාවිචික	"	"	1929		
මු	= මුලනිද්දෙස	"	"	1923		
ජා. එ	= ජාතක (පඨම)	"	"	1926		
ජා. දු	= ජාතක (දුතිය)	"	"	1928		
ජා. ත	= ජාතක (තතිය)	"	"	1931		
ජා. ච	= ජාතක (චතුත්ථ)	"	"	1934		
ජා. ප	= ජාතක (පඤ්චම)	"	"	1935		
ජා. ඡ	= ජාතක (ඡට්ඨම)	"	"	1937		
ජා. ස	= ජාතක (සත්තම)	"	"	1939		
ථෙර. එ	= ථෙරගාථා (පඨම)	"	"	1918		
ථෙර. දු	= ථෙරගාථා (දුතිය)	"	"	1925		
ථෙරි	= ථෙරිගාථා	"	"	1918		
දී	= දීඝනිකාය	"	"	1928	දුතියො භාගො	1952
ධ. ප	= ධම්මපද	"	"	1919	දුතියො භාගො	1931
ධ. ස	= ධර්මසංකල්ප	"	"	1940		
කෙ	= කෙතනිපපකරණ	"	"	1921		
ප	= පඤ්චපපකරණ	"	"	1936	දුතියො භාගො	1938
පටි	= පටිසම්භව	"	"	1927		
පෙ	= පෙතවිච්ඡි	"	"	1917		
බු	= බුද්ධිමංස	"	"	1922		
ම. එ	= මජ්ඣිම (පඨම)	"	"	1933		
ම. දු	= මජ්ඣිම (දුතිය)	"	"	1943		
ම. ත	= මජ්ඣිම (තතිය)	"	"	1947		
ම. ච	= මජ්ඣිම (චතුත්ථ)	"	"	1952		
මහා	= මහානිද්දෙස	"	"	1921		
මා	= මාතිය	"	"	1930		
මහ	= මහඛය	"	"	1932		
මමා	= මමානවිච්ඡි	"	"	1925		
මිසු	= මිසුද්ධිමයක	"	"	1919		
ස. මි	= සමනතපාසාදිකා	"	"	1929	දුතියො භාගො	1945
"	= "	"	"		තතියො භාගො	1946
"	= "	"	"		චතුත්ථො භාගො	1938
සං. එ	= සංයුතක (පඨම)	"	"	1924		
සං. දු	= සංයුතක (දුතිය)	"	"	1927		
සං. ත	= සංයුතක (තතිය)	"	"	1930		
සු. ති	= සුතනනිපාත	"	"		දුතියමුද්‍රාපතං	1934
සු. ස	= සුතනසංඛ්‍යා	"	"	1929		

අට්ඨකථාසූචි

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

- අංකුසගතනො = හත්ථාවරිකො (පෙර 426 එ).
- අංකෙන පුත්තං ආදය = අපි නාම පුත්තමපි දිස්වා ගෙනවාසාතිවුදො හවෙය්සාති පුත්තං අත්තතො අකෙතන ගතෙත්වා ආදය (පෙර 396 එ).
- අංකුමනො = අංකොයෙව කුටො - අංකුටො (පටි 275).
- අංසවට්ඨනො = අසුරනිප්පිකාය අංසවට්ඨනො (ස. පි 810).
- අංසා = අංගසමානතො මුසලවලයමිව උට්ඨිත ජොසොති විදහති (වතු 165).
- අභිකාශං = අභිරුසං (ධ. ප 66.) (සූති 384) (ජා. න 198) - (ජා. ඡ 81). ආං = මිච්ඡිකත සෙවොලාදිකායාසරතිතා (ජා. 244 ඡ).
- අභිකාශකෙසිනා = කච්ඡුපිලකාදිරතිතඛපච්චකො (ජා. 81 ඡ).
- අභිකාශකපිත්තස්ස = අභිරුසමිත්තස්ස අභි සද්ද පදසුරුණෙ පසුච්චිතපදනෙ; (අප 402 ද්ව).
- අභිකාලනා = අභිකාලනාවො (ධ. ස 149).
- අභිචෙත්තං = කපෙත්තුං න පුත්තො (අ 420).
- අභිමට්ඨිතා = අකතමිධානා. "එවං කරොති"ති කෙනවි කාරිකාපි න නොනාති අපෙත්වා. (දී 117) අකවිමිධානා එවං කරොතිති කෙනවි කාරාපිතා න නොනාති'ති අපෙත්වා (ම 167 ති) - (සං. දු 249).
- අභිමා = අකතා (දී 117) - (සං. දු 249).
- අභිමානුධමමන = අනුධමමො වුවවති අපතනියා අදස්සනවා - පෙ - තෙතෙවස්ස පදහාජතෙ "අකාචානුධමමො නාම උභික්ඛෙත්තා අතොසාරිතො"ති වුත්තං (ස. පි 614).
- අභිමං = න තෙ අපතනියි අමහාකමෙව දෙතො යෙ මියං පච්ඡා ආගමිමහා භුමො, මාවලිප්ථාති තෙ බ්‍රාහ්මණෙ ව ඉදෙහ ව රඤ්ඤොයෙව අප්ථාය අකවං අකතොකාසං (ජා. ස. 199).
- අභිමාසාකිමං = අකපෙ භුමිහානෙ අරඤ්ඤො සංකමෙව ජාතං (දී 108) - (වතු 181).

- අභිමාසාකො = අකපෙයෙව භුමිහානෙ උපපන්නො (දී 630).
- අභිමනනා - අකපිතනාවො; ඉධාපි පුරිමිතයෙත තිණණං ඛනිතං පච්ඡිමතයෙත විඤ්ඤාණකඛනිස්ස මුදුනාකාරො ව කපිතො (ධ. ස 149).
- අභිමානිධානාමි = තත්ථ අපි උභංසොසො අකණිඨා ගාමි අපි උභංසොසො න අකණිඨාගාමි, අපි න උභංසොසො න අකණිඨාගාමිති (තෙ. 229).
- අභිමානිධානං දෙවං = ඉධාපි උකුකඨපරිචෙත්තද්වයෙ තෙව වුත්තං - පෙ - සුඛාචායං ගතිතාති චෙදිතඛිං (වු 33).
- අභිමානිධානං = පසුච්චිතලවාසිතො උකුකඨාසමපතති කතතා තත්ථ එතෙසං කණිඨාගාමොති අකණිඨා (සු. ස 64).
- අභිමානෙ = උත්තමට්ඨිත න කණිඨො (පටි 206).
- අභිමානො = නිත්තකුණකො (දී 630).
- අභිමානො = වොරකණිඨකරතිතා (දී 209).
- අභිමානො = රාගකණිඨකාදිතං අහාවෙත අකණිඨො (පිමා 76).
- අභිමානං අසුත්තං = කමිමකඛකරං වතුමග්ග වෙතතාකමිමං අධිපොතං; තංගි යදි කණිඨං ගවෙය්ස කණිඨපාකං දදෙය්ස, යදි සුත්තං ගවෙය්ස සුත්තපිපාකං දදෙය්ස, උග්ගපිපාකස්ස පභ අදුතතො අකණිඨං සුත්තපිපාකතො අකණිඨං අසුත්තනාති වුත්තං. අයං තාව උදෙසො අපෙත්වා (ම. ත 71). - කමිමකඛකරං වතුමග්ගසුඤ්ඤං අධිපොතං (දී. 749) - (අ. 578).
- අභිමානං අසුත්තං නිබ්බාණං = නිබ්බාණං ගි සවෙ කණිඨං ගවෙය්ස කණිඨපාකං දදෙය්ස, සවෙ සුත්තං සුත්තපිපාකං දදෙය්ස, ද්විතනමපි අපාදුතතො පභ අකණිඨං අසුත්තනාති වුත්තං. නිබ්බාණසුඤ්ඤං නාම ඉමිගමිං අපෙත්ව අරහත්තො අධිපොතං. තං ගි කීලෙසනිබ්බාණතො ජාතතො නිබ්බාණං නාම. තං එතදගිජායති පභවති කරොති (දී. 760) - (තෙ 209).

අක්ෂර = හ කෙතළි පව්වයෙහි කතනති අක්ෂරය (පෙ 101).

අක්ෂර අභිප්‍රාප්තිය = අභිප්‍රාප්තිය නිසා අක්ෂරය ගම්‍යයි (ජා. ස 459).

අක්ෂර කම්ම = අක්ෂර කම්මනාටි අදහස තාව ත්‍යය උපකල්පිත, විසෘජනෝ දුරියෙ අනුමාදිති කරණේ ලබ්‍හතයි (ස. පි 1003).

අක්ෂර දුක්ඛතා සෙසයා = දුක්ඛතා අක්ෂරමෙව සෙසයා (සං. එ 85).

අක්ෂර හොති = භාවනාතයයොගෙයෙව අතාරදොස හොතිති අපේරා (අ 770).

අක්ෂර කම්ම = හං කම්ම කාතුං නික්ඛන්තා (මයා 42).

අක්ෂර කම්මෙති චා = වොරිකං කාතුං ගව්ඡන්තා අක්ෂර කම්මානාම, අක්ෂර කම්මා එවං හො කම්මං නිප්පජ්ඣන්තීති පඨමිතරං කරොන්ති, ඉදං සක්ඛාය පෙ මං ජිවිතා වොරොපෙසුන්ති වුත්තං (අ 612).

අක්ෂර කම්මෙති = අවිච්ඡොගාමං ආගමනකාලෙ කම්මං නිප්පජ්ඣන්තං පුරෙතරං බලිකම්මං කාතුනාමෙති (ම. ත. 113).

අක්ෂර කල්‍යාණො = අක්ෂර කල්‍යාණං හදදකං පුඤ්ඤං එතෙතාති - අක්ෂර කල්‍යාණො, සෙසාපද වයං තසෙයෙව වෙවච්ඡන්තං (ඉති 81).

අක්ෂර කම්මිකො = නිබ්බිසං සාහසිකකම්මං ලොභාදි කිලෙසසුද්ධං අක්ෂරං තයාති අක්ෂර කම්මිකො (ස. පි 312).

අක්ෂර කුසුමා **අක්ෂර පෙදිනා** = පරෙත කතසං උපකාරණ අජාතකසෙවුම පාකටං කතා අජාත කසෙවු (අ 312).

අක්ෂර කුසුමානා **අක්ෂර පෙදිනා** = අක්ෂර කුසුමානං අක්ෂර පෙදිනං; උභයමෙවං අජාතො එකමෙව සුක්ඛපුකෙබ්බි එසෙවනො (අ 577).

අක්ෂර කුසුමානං දුක්ඛෙ විරං සංසරිතං තයා කපෙත = තයා නිබ්බන්තීතො අතෙකාදිසංසර දුක්ඛෙසු විරකාලං මයා සංසරිතං පරිබ්‍රමිතං (පෙර. දු 168).

අක්ෂර කුසුමානා = අතතතා කතං උපකාරං අජාත නොතන මිත්තදුක්ඛානා තෙසාදමුභමණෙනාති අධිප්‍යායො (වරි 98).

අක්ෂර කුසුමානං = කතතුණං අජාතන්තං (ජා. ත 19).

අක්ෂර කුසුමානං මපාසයා = ඉදං සප්පා වෙච්ඡන්ත විහරන්තා දෙවදන්තං ආරම්භකපෙබ්බි (ජා. එ 271).

අක්ෂර කුසුමානං = අතතතො කතතුණං අජාතන්තං (ජා. එ. 273).

අක්ෂර කුසුමානං = අතතං නිබ්බාණං ජාතාතිති අක්ෂර කුසුමානං (ධ. ප 303). එවං සන්තො තිං සුචිණ්ණාදිසු කෙතළි අක්ෂරයා නිබ්බාණයා ජාතන්තො අක්ෂර කුසුමානං හොසිති (ධ. ප 616). - කතං හ ජාතාති (අ 312).

අක්ෂර කුසුමානං = අතිමහත්තමෙව උපකාරං හ ජාතාති (ජා. එ 254).

අක්ෂර කුසුමානො = ආසිට්ඨා හි අක්ෂර කුසුමානො හොන්ති. ත්‍යාපියමානාපි හොජියමානාපි ගක්ඛි මාලාදිති පුජියමානාපි පෙලායං පහබ්බිතා; පරිහරිය මානාපි ඔතාරමෙව ගවෙසන්ති. යථා මිත්තාරං ජේ. අක්ෂර කුසුමාරිති (සං. ත 42).

අක්ෂර කුසුමානං = අක්ෂර පාදිතො අතතතා වසං මිත්ත දුක්ඛයා (ජා. ඡ 199).

අක්ෂර කුසුමානං = කුසුමානං අතතතාවෙත ච (මයා 121).

අක්ෂර කුසුමානො = අතතතා වාතාරොසා (අ 718).

අක්ෂර කුසුමානො = පාපං ලාමකකම්මං අක්ෂරං තයාති අක්ෂර කුසුමානො (ස. පි 312).

අක්ෂර කුසුමානො = අතතතා පරිත්‍යාගා; අවිසය හුතං පඨවිකා කම්මං අප්‍රොති න කපන්ති දසයා නති (අ 389).

අක්ෂර කුසුමානො = දන්තො අවිජ්ජිතා කතා. ඉදං අතිලාභයා හ වරිති. ඉතිහිතං සං පත කපාල බණ්ඩං වා වරිති (ස. පි 855).

අක්ෂර කුසුමානො = මයා කාසෙත පුබ්බ වරිතං හ කතං (මයා 229).

අක්ෂර කුසුමානො = තිණපුඤ්ඤානිකාපුඤ්ඤාදිසු අක්ෂර පරිවණං (සං. එ 130).

අක්ෂර කුසුමානො = ලුලුං දුරුණං දුක්ඛලක්ෂණං අක්ෂරං තයාති අක්ෂර කුසුමානො (ස. පි 31).

අක්ෂර කුසුමානො = එකකම්මාදිකෙ සංවාසෙ සහ අයතනාවෙත සමානසංවාසකා හිකුටු සන්ධා කාමි. යයං පත සො සංවාසො හොති සද්ධං තාමි ත තෙත තො සන්ධායකා හොන්ති, ඉති යො අක්ෂර සන්ධායකාමි; තං අක්ෂර සන්ධායකං, සමානසංවාසකාමිං අනුප් ගතන්ති අපේරා (මා 161).

අක්ෂර කුසුමානො = මුට්ඨිකාකාදිවසෙත අක්ෂර පාදිත හපේරා (සං. එ 130).

අක්ෂර කුසුමානො = පමාපේරා අතිරිතං අක්ෂරං (ස. පි 986).

අක්ෂර කුසුමානො = අනුධිමෙමාති වුවමාති අප්‍රසාදා අදසානෙ වා අප්‍රසාදිකමෙමා - පෙ - අප් - අකභානුධිමෙමානාමි; තාදිසෙත සද්ධිතාති අපේරා (මා 129).

අක්ෂර කුසුමානො = අතිබ්බන්තීතො අතතතා අනුපවිතො (පෙ 108).

අකෂර = වහුනි මෙකෙහි කතනබලනිවේ අකෂර
සෙව (විහ. 315).

අකෂරා = යං කියව් අකෂරානං (ජා. න. 19).

අකෂරාමවයං = මම උතතමිඅමවයං වචනං
අකෂරා (ජා. ස 385).

අකෂරා මුද්ධසාසනං = මුද්ධසාසනං නිතසාමානං
වචනං අකෂරා ඵවමෙව වසනං මහාදුකං
පාපණ්ණිකං නිසං නිසං මං කිංකරිතො හවි,
අප්පානානං වචනං කෙරෙහිති (ජා. ව 3).

අකෂංකපි = කප්මදං කප්මදනති ඵලං කප්පවහනති
අකපංකපි (අ 678) - (දී 147) - (විහ 261).

දිවෙයකට්ඨස්ස චිවිකිච්ඡා කපං කපා සලයං
පතිකතා අකපංකපිති ව චිවිකි (ඉති 136).

අකපංකපි සංසලසු ධර්මසු = අනවජ්ජ
ධර්මසු ඉමෙ හු ඛො කුසලා, කප්මිකමි කුසලාති
ඵලං න චිවිකිච්ඡති, න කකිකිති අපො (ම. දු 181).

අකපිකපි හොති = කපං හු ඛො ඉමෙ කුසලාති
කපිකපිතං රතිතො හොති (විහ 261).

අකදදමො = රාගදොසමොග්ගනද්ධිකිලොස කදද මානං
අකදවන, අකදදමො, ඉමිනා සෙස ධර්මසො
චිතිවිජ්ඣා නිබ්බාණමෙව දෙසෙති (ජා. න 203).

අකතිට්ඨාමි = සො හෙට්ඨා වහුසු සුඛංවාසෙසු
සප්ප කප්පිති නිබ්බානනිවා නො වුනො අනු
සුබ්බන අකතිට්ඨා උපපත්තිවා අරහතං
පාපණ්ණිකා (අ 700) - අවිනො කප්පසංගං
වසනො අරහතං පහං අසනකුණිවා අතපං
ගව්හිති (ප. 37).

අකතිට්ඨා = ආකාසානද්ධාසනනං උපගතාති (විහ 371).

අකානං = අප්පයනං අකනං (පටි. 303).

= අකාමිනං, නසිරිකං වා (විහ 6).

අකානා = මතසම් න කමනති න පටිසනති
අකනා (පටි. 109).

අකනිකං = න කතං අමතාපං ජෙතුච්ඡං
(පෙ. 138).

අකසංකතෙන = අනාදිනකප්පබ්භූතා (ස. ම 824).

අකසංසිං = කපොසිං (වරි 139).

අකසංසිංසු = සංවිදුතිංසු (සුති 310).

= පටිසංසිංසු (වු. 8).

අකපියකතං = යං තත්ථ ඵලං වා කතුමුලාදි වා
පඤ්චිති සමිඤ්ඤපපති කපියං නාම. නං
අකපියං "අලමෙන සබ්බ"නති ඵලං අතිරිතං
කතං, අකපියකතනති වෙදිකබ්බං (සමි. 610).

අකපිතඉඤ්ජයාපථා ව = අකප්පිතඉඤ්ජයාපථා (මහ. 314).

අකපියං = යං හි සමිඤ්ඤපපති හොති, තං තෙසං න
කපපති (ස. ම 152). - පඤ්චිති සමිඤ්ඤපපති
අකපියකතං, යං වා පඤ්ඤාපි අකපියමිංසං
අකපියහොජනං (ස. ම 986) - කෙතපිපි
කමෙපතුං වාලොකං අසනකුණංගතං අකපියං
(ථෙරි 135).

අකපියම. හොති ව = හෙසප්පිකකිකෙ නිද්ධිතාති;
(ස. ම 994).

අකපියෙය භාපියෙය සද්දතා = අවජ්ජමං සුභර
මංසනති බාදති, අකපියහොජනං කපිය
හොජනනති භුඤ්ජති, විකාලෙ කාලසද්දතාය
භුඤ්ජති, අකපියපාතකං කපියපාතනති පිමති,
අයං අකපියෙය කපියසද්දතා (මහ. 229) -
ආදිති මුලෙනා කුකුළුවච්ඡාසකප්පං චුතතාති,
(බ. ස 321). - තත්ථ අකපියහොජනං කපිය
සද්දතා හුතා පටිභුඤ්ජති. (බ. ස 321). -
අකපියෙය සිතමංසාදිවති කපියං ඉදනති ඵලං
සද්දතා (අ 333).

අකපියෙය ආසාදෙති = අවජ්ජමං සුභරමංසනති
දිපිමංසං වා මිගමංසංනති බාදපෙත්වා තා කිං
සමිඤ්ඤා නාම අකපියමිංසං තෙ බාදිතනති
සට්ඨති (මහ. 31).

අකමිතං = කමිතරතිතං (වරි 65).

අකමිතො = සුදුරපිකබ්බිතතං මිච්ඡිකෙත
අච්චිතො දුතඤ්ඤාසො වලකමිතමිපි
අකාරිතො (වරි. 20).

අකමිතිස්ස = ඡති ආකාරෙති අකමිතිස්ස; ඵලදායෙ හි
පඨමිකමෙව බොධිමිඤ්ඤාපි අනොති (අ. 458).

අකමිසෙට්ඨා = පටිපකෙති කමෙපතුං අසනකු
ණංගපෙට්ඨා (පටි. 68).

අකමි = අච්චි (වරි. 65).

අකමිකාමා = සාධුති අකතනබ්බං කමිං අකුසලං
කාමෙනති අකමිකාමා, සාධුති වා කතනබ්බං
කුසලං න කාමෙනති අකමිකාමා, න කමි
කාමා - අකමිකාමා, කුසලධර්මසු අච්ඡාදිකාති
අපො (පෙ. 125). න කමිකාමා (ථෙරි. 170).

අකමිකුඤ්ජනා = විතතෙලකුඤ්ජංගානොච අකමි-
කුඤ්ජනාසො (වු. 34). (බ. ස 317).
කායෙලකුඤ්ජංගානොච අකමිකුඤ්ජනාසො
(මහ. 310).

අකමිකියං හොති = කමිකමිං කමිකෙයනං න
හොති (අ. 30).

අකමමාසානි = කසා අනන්තරා විසභානවිදුලිත්තා
 ගාමි විශ කමමාසානි නාමි ගොති. යසා පත සබෙත
 සබෙත අතිගතාති, කසා තාති සිලාති අබෙතාති,
 අවිද්දාති, අසබලාති, අකමමාසානි නාමි ගොතති
 (ම. උ. 333).

අකමමුනා = අසුතනකමකරණෙන (ජා. ඡ. 13).

අකමමෙන ආපජ්ජති = විසව්සිආදිකා අකමමෙන
 ආපජ්ජති (ස. ම. 981).

අකමමෙන වුට්ඨාති = දෙසෙතො, අකමමෙන
 වුට්ඨාති (ස. ම. 981).

අකරණං = යං එතාය අසති ආපනතිකරණං
 උපපජ්ජය්‍ය, තසා පටිපක්ඛිනො අකරණං
 (ස. ම. 969). කරණපරිවර්තනං (වු. 8).
 අනුපපාදං, (දී. 326). තථා තං කරණං කාතුං තං
 දෙති කරණපථං පරිවර්තනීති අකරණං (බ. ස. 202).
 = අනුපපාදනං (තෙ 90).

අකරණං = අනාසුතතෙන (අ. 434).

අකරණියං = අකපටියතො අකරණියං තති
 සමණං යං තකපටති තං කරොනති, තසෙඤ්ඤං
 තසා කතං තසමි අනනුච්ඡිතං තෙ මොසපුරිස
 කතං - පෙ - අකරණියතති (ස. ම. 152). කාතුං
 අකකතනෙතසං (ඉති 69). අකතනබ්බං අගමනියං
 (අ. 727).

අකරණියං වා = අකතනබ්බං පාපකං වා (ජා. ඡ. 106).

අකරණියා = අකතනබ්බා අගතනබ්බාති අපො
 (දී. 358). (අ. 706). සුඤ්ඤාන නිඤ්ඤි අකතනබ්බා
 (අ. 813).

අකරමහසතෙ කිව්වං = ඉදං සත්ථා ජෙතවතෙ
 විහරතො දෙවදත්තසා අකතසුඤ්ඤාතං ආරබ්භ
 කපෙසි (ජා. ත. 18). ගොසිහ යමපි තව එකං
 කිව්වං අකරමහ (ජා. ත. 19).

අකරිත්ථා සපච්ඡාමනුතප්පති = සො පඨමං තතත
 බ්බාතං අකාරකො පුග්ගලො පච්ඡා ඉධලොකෙපි
 පරලොකෙපි තප්පති කිලමිති (ජා. ම. 175).

අකරිං = අකාසිං (විමා. 264).

අකරිං = මහාසද්ධං නිවර්ණරසුං (ජා. ඡ. 223).

අකරොනතං හාසමානං පජිජානනති පණ්ඩිතා =
 එවිරුපා යං හාසති තං අකරොනතං කෙවලං
 වාචාය හාසමානං වට්ඨපරමො තාමෙස අමිතො
 මිත්තපතිරුපකොති එවා පරිවර්තනීති පණ්ඩිතො
 ජානනති (සු. ති. 210).

අකරොනො ආපජ්ජති = උපජ්ඣායවතොදිති
 අකරොනො අකරොනො ආපජ්ජති නාම,
 (ස. ම. 975).

අකරොනොති වෙ පාසං = අතතා පාසං,
 අකරොනොති (සු. ස. 106).

අකලලානා අකමමඤ්ඤානා = ගෙට්ඨා වුග්ගතයමුඛ
 (බ. ස. 17).

අකලලං බ්‍රාහ්මණා"ති = යොනං එවා සබ්බාවිච්ඡි
 - පෙ - අලිප්පමානො ඉධ මාතවෙති තා මං හි,
 බ්‍රාහ්මණ පාකතිකාති නාම ගොතතාති අතීතා
 පබ්බතං සමානං අප්පතිරුපං (සු. ති. 339).

අකලපරාසො ගලයති අසුභානි = තං අතතො
 අරුප්පපටති. අනුසාරිත්වා කදාතං අසා ධ්‍යා
 දෙසනං සොතුං ලව්ණිමිති අනුට්ඨරුපො බලව
 සොකාතිහවෙන දෙමනසාජානො හුත්වා අසුභි
 පානති ගලයති (සු. ති. 397).

අකලො = ගිලානො අගොසිති විවතසෙසො
 (ථෙරි 207).

අකසිරලානි = අකසිරාතං ලාභී විපුලාතං; යථා
 පරිවර්තන වුට්ඨාතුං සමිත්තොති වුග්ගතො ගොති.
 (අ. 479). විපුලලානි (අ. 790). (දී. 96). (දී. 653).
 (උ. 164) (ම. ම. 108). අකසිරාතං ලාභී විපුලාතං
 (ම. ම. 145) යථාපරිවර්තන වුට්ඨාතං සමිත්තො
 විපුල ලාභී; පඤ්ඤානොති අපො; (ස. ද. 172).
 විපුල ලාභී මහනලානි මිත්තරුපානෙව ලබති
 මිඤ්ඤාති සකිං වදති (අ. 411).

අකසිරා = නිදුන්නා (ජා. ස. 189).

අකාසිසාරාජ්ඣනි වානුසිට්ඨා = ඉදංඤ්ඤි ඉදංඤ්ඤි බලං
 ගණනාති රාජ්ඣනි අනුසිට්ඨා අකාසිසාරානා
 රාජපුරිසා මිස (ජා. ස. 190).

අකාමිනං = නිද්දාසං, සබල - ලම්භික - නිලකාදී
 ඡම්ඤ්ඤාතිතනාති අපො; (විමා. 205).

අකාමො = අකතකසො (ජා. ද. 493). (දී. 475).

අකා = අකරි (ජා. ත. 9).

අකාපුරිසසමිතං = කාපුරිසෙති නිව ජනති
 අසමිතං, අකාපුරිසෙති බුද්ධාදිති සමිතං බ්‍රහ්මං
 සෙට්ඨං නිද්දාසං මෙත්තාමිතාරං හාපෙමි විසංසිමිති
 අපො (ථෙරි. ම. 553). අලාමිකපුරිසෙති උත්තම
 පුරිසෙති අරියෙති බ්‍රහ්මාදිති සමිතං (ථෙරි 132).

අකාපුරිසසමිතො = බ්‍රහ්මාදිති විකාපුරිසෙති සමිතො
 අකාපුරිසසමිතො (තෙ 127).

අකාමං = නිද්දාසනාය අකාමං (තෙ 101).

අකාමකසා බලං බලපොදු = සත්ථා ගව්ණිකෙ
 ගොණමිති මිතෙ ගොමංසමුප්පල උපපාදනාය
 විහරිත්වා බාදමානා එකසා ගොමංසං අතිවිභුත
 සොභා කොට්ඨාසං තත්ථා අසඤ්ඤා තෙ බාදිතබ්බො
 මුලඤ්ඤා දතබ්බනාති තා කොට්ඨාසසංඛාතා බලං
 මලකොසං බලකොරෙන ගපො යපපසුනාති
 අපො (අ. 682).

අකෘතියෝග = අනිවර්තනාං, අනාදරනාං සාමි
විචිතං (දී 200).

අකෘතියෝග = අනං ඉතිපි සො හතචාති අදිතා
තයෙත වීරං කාමානං අකෘතියෝග අකෘතියෝග
සුචා (වු 26).

අකෘතියෝගයො = අනානානා අකෘතියෝ අරුචි
කරණවිසේන (වු 52).

අකෘතියෝගා වා හි = පබ්බජ්ජං අනිවර්තනාං ඵල
• (වි 192).

අකෘතියෝගා වා = අනානානා අරුචියා වා (මහ 38).

අකෘතියෝ = භං මිඛිං අකෘතියෝ උද්ඝාතං වාසනා මිය
පරිකල්පනාති (ජා. ස 417).

අකෘතියෝගමි = නිකාමිං හතචානං පුච්ඡං
ආගතොති (වු 26). (සු නි 475).

අකෘතියෝ = සා හතචානං දෙශසංකල්පයාං සංවිධානං පුබ්බකං
පුරිමිසිද්ධං දුක්ඛසංකල්පං - පෙ - නිලදුක්ඛං සංකල්පයාං
(මහ 41). අකෘතියෝග අනිවර්තනා (ජා. ඡ 106)
අවිචිතං නාමිතං කපටං. අනං අනිවර්තනා දුක්ඛමි
තෙත්ථං උද්ඝාතමි (ජා. ස 414).

අකෘතියෝ පටිච්ඡන්ධං = න කාමික න විසේන
අථ චො අකෘතියෝග අවිසේන පරිචාසං සංකල්පය
විච්ඡන්ධං (ස. මි 454). න කාමික න විසේන,
අථ චො අකෘතියෝග අවිසේන පරිචාසං සංකල්පය
විච්ඡන්ධං. තත්ථ පටිච්ඡන්ධපරිචාසො සුද්ධානා
පරිචාසො සංකල්පානපරිචාසො වාහි තිවිසේනා
පරිචාසො (මා 48).

අකෘතියෝගානාමනාමනා = අනානානා අනිවර්තනානපි
• වාහනිකනාමනා. අවිසේනං විසේනපරිකල්පනානාමනා
අනාමනා (දී 181).

අකෘතියෝ = කාමික විරහිතො (වු 31).

අකෘතියෝගනාමනා = එත්ථ අනිවර්තනා නිකානනාන
යත්ථ සරති, තත්ථ ඛණ්ඩනං. ආසනසාලාය
ඛණ්ඩනාමනා හතත්ථං වට්ඨති. සරිතායාම නිකානාමනාමි
න තාම පිණ්ඩාය වරිතනං (ස. මි 895).

අකෘතියෝ = අපරාධයා හි කාරකා (උ 183).

අකෘතියෝගමා = නිකාතරණායෙව ඤාදුක්ඛාය දෙව
සානසි. මා අනෙව සානසි. අයං හි මිසි එකමිං
වෙරෙත මහාජනං මාරෙත්ථානං සාධුකං සලල
කෙති නිවිදුති (ජා. ස 121). අකෘතියෝග,
අනුමිතං අනෙකාසයෙව කසමා තාන හඤ්ඤමිති
අනෙකා (ජා. ස 122).

අකෘතියෝ = නිකාතරණා (වි 140). තසොව
වෙවචිතං කතං. අකෘතියෝගිපි පාළි. නිකාතරණාති
අනෙකා (වි 150).

අකෘතියෝගමා = නිකාතරණා (අ 848). පසෙත්ථ
තථාදාසං වෙතො අපයානො පටිකල්පාති
(ප 194).

අකෘතියෝග = සුසිකිතකිතියං අසිකාපිතං (මහ 191).

අකෘතියෝගමා = අනානානා සංකල්පනා සංකල්පනා සි
අනානානා විවර්තනා අකෘතියෝගමා සාල
උපනානා (මා 170).

අකෘතියෝගමා = කථාකාරං න ජාතාති. අකෘතියෝගමා
(අ 738).

අකෘතියෝගමා ව නොති = කාලං න ජාතාති. අනානානා
අනානානා සානසි. ඤාතියොලමි ඤාතියො
බෙත්තමි ඤාතියොසාමි න ජාතාති (ස. මි 989).

අකෘතියෝගමා = අනානානා විසේනපරිකල්පනා
මෙසා, අයං පන ගිවිතානං පටිච්ඡමි මාසෙ උද්ඝාදි
(ස. මි. 718).

අකෘතියෝගමා = අකෘතියෝ (ජා. ම 210).

අකෘතියෝගමා = අකෘතියෝ වදනිති අකෘතියෝගමා
(අ 478). කාලයමි න වදනි. අකෘතියෝගමා වදනි
(අ 426).

අකෘතියෝගමා = මහානානානං ඵලපනානිතො න කාල
නානෙර පනානිච්ඡං (සු. නි. 375). මහානානානා
නානං ඵලපනානිතො න කාලනානෙර පනානිච්ඡං
ඵලං (පෙර දු 47).

අකෘතියෝගමා = න කාලනානෙර කිව්වකාරිකා (අ 434).

අකෘතියෝගමා පනෙතනා = න කාලනානෙර පනෙතනා,
න කාලං අනානානාමිතො පනෙතනාති අනෙකා
(සං. න 103).

අකෘතියෝගමා = න කාලනානෙර ඵලදායකො (අ 390).
යො එත්ථ අරියමිතානාමිතො සො අනානානා
සමිතනානෙරමිතං ඵලං දෙතිති අනෙකා (වු 64).
අකෘතියෝගමා අකෘතියෝගමා, යො එත්ථ අරියමිතානා
මිතො සො අනානානා පටිච්ඡන්ධපරිකල්පනෙරමිතං
ඵලං දෙතිති අනෙකා (සං. එ 34). අනානානා ඵල
දායකං සංකල්පනා කාලොති අකෘතියෝගමා. අකෘතියෝ
ගමා අකෘතියෝගමා. න පසෙත්ථානානාදිනෙදං
කාලං බෙත්තමි ඵලං දෙති (වතු 153).

අකෘතියෝගමා = අනිවර්තනා රඤ්ඤාදි අනුත්ථානානා
සංකල්පනා පනානානෙර මා ලායනමිතානාදිකාලෙ වා
දෙවො විසේනාති. කාලොති සුත්තපසුත්තකාලෙ
වපනානානෙර තරුණසංකල්පනානෙර හතචානානෙර
ව න විසේනාති (ජා. දු 89). කාලොති ආරම්භ
සුත්තපසුත්තකාලෙ අයං හිතමිතා රුචං
මිත්තකාලං කාලොති (ජා. ම 38). අනුත්ථානානා
නානානෙර පරිකල්පනා පිණ්ඩානානා යාමනානා මිත්තානා
ජරනානානා. නමිති අනිවර්තනා නිවර්තනා මිති මිත්තානා
හිදි (ජා. ඡ 10).

අකිත්තයි පිණිසානං.

අකිත්තයි පිණිසානං = මයා දිත්තපිණිසානං
මුණං - පෙ - අපො (අප: 322).

අකිත්තං = අසසකං, අසිලොකං (පෙර. එ 538)

අකිත්ත නාම නාපසො = එවංතාමසො නාපසො හුචා
යද අයං තසමිං අරඤ්ඤා මිහිරාමිති අපො (වරි 17).

අකිත්තියා = අගුණකපිනෙත (මහා 201).

අකිත්තිප්‍රාහමිපණං = ආදිතා යථාච්ඡෙත දසපි වරියා
මසෙසෙ උද්භවො නිගමෙති (වරි 89).

අකිත්තිසංස්කරානි = ගරභබ්බිතාදිඅසසජනනී
(සු. ස 62). පුරං පිච්ඡා මාතරං පහරනති, පිතරමපි.
අඤ්ඤාමිපි බහුං අමිත්තබ්බං මදනාති - පෙ - අකිත්තිං
පාසුණාති (දි 689).

අකිත්තිය = නිකු (ස. ම 672).

අකිත්තියානං = යං අකපොතොනං ආපජ්ජති විවර
අනබ්බිතානාපනති මිය (ස. ම 973).

අකිත්තදිබ්බිං = කරතො ත කරියති පාපනාති අකිරිය දිබ්බිං
(මහා 166).

අකිත්තජායමා = අකත්තබ්බජායමා (ජා. ව 35).

අකිත්තවාද = කරොතො ත කරියති පාපනාති එවං කිරිය
පටිසංඛපමාදිතො (ම. ඊ. 91). (අ 497). කරොතො
ත කරියති පාපනාති ගතිතොනං අකිරියමාදද
(සං. දු 204).

අකිත්තවාද = ගතවා ම සවායං රූපාදිසු සත්තානං
ජන්දාකපජ්ජනානදනාවං අනානි සමපසාමිතො,
අපරං පරියායමනුජාති. පුත මුගමසණං යං
ලොකෙ මසොවුඤ්ඤානං අනිවාදනාදිකුලසමුද්ධාර-
කමිං ලොකියා කරොනාති, තසං අකිරියං සමපසා
මිතො ගතවනං අකිරියමාදදති ආහ (අ 713).
පුත මුගමසණං යං ලොකෙ මසොවුඤ්ඤානං අනිවාද
නාදිකුලසමුද්ධාරකමිං ලොකියා කරොනාති,
තසං අකිරියං සමපසාමිතො ගතවනං අකිරිය
මාදදති ආහ. ගතවා පත යසමා කායද්විවරිතාදිතං
අකිරියං මදනී, තසමා තං අකිරියමාදං අනනති
සමපසාමිතො අපරං පරියායං අනුජාතාති
(ස. ම 83).

අකිත්තියා = සමමා ආජිවතිදෙදසෙ අකිරියාති ආදිසු යාය
වෙනතාය මිවණාජිවං ආජිවමිතො කිරියං කරොති
තාම. අයං උපපජ්ජනානං කිරියං කාතුං ත දෙතිති
අකිරියාති ඉමිතා තසෙත යොජනා වෙදිතබ්බං
(බ. ස 202). කිරියා පරිවජ්ඣකං (බු 8). ත එතාය
එතෙ ආපනතිබ්බං කරොනාති අකිරියා
(ස. ම 968).

අකිත්තිය සංස්කරානි = අකිරිතමිත්තෙත සත්තවිධානාති.
අමතාකං ආවරියො පුබ්බෙ කතවාදී අමතාකං
පාවරියො පුබ්බෙ කතවාදී - පෙ - එකොපි එතෙසං
දිව්ඪගතිකානං සත්තා මා කරොතා මා ත
සඤ්ඤාසති. (අ 400)

(7)

අකුසො

අකුසොනායා = යථා අඤ්ඤා ඉපිතො ගබ්භාපරක
කිලමනාති, ගජපාද උචුමිතකාදිති පාසුණානාති, ත
එවං තසා කොපි කිලමිතො අනොසි (දි 291)
(ම. ම 121).

අකුසොනාම වෙතසා = වෙතො දුක්ඛස්ස මයෙතෙතම
පතිතතො වෙතො අකිලනොපි සමානො
සුකිලනාරූපො (මිමා 247).

අකුලාසු ධම්මදෙසනාය = ධම්මදෙසනං ආරභිතා
සිසං මා මෙ රුජ්ජති හදයං මා කුච්ඡි මා පිට්ඨවාති
එවං ඕසකකතකාරණවිරහිතො නිකම්මාසු
මසාරදෙ එකස්සාපි දුභිතමපි සිග්ගවග්ගෙතම
පනවන්ති (සං. ත 180)

අකුලාසුනො = නිකොතායජ්ජා ආරභිවිරියා (ජා. එ 99).

අකුලාසුනො ම හෙ ගතවග්ගො අනෙසුං. භාවකෙ
වෙතසා වෙතො පටිච්ච ඛච්චිතං - අපි ම සාරිපුත්ත
හෙ බුධා අනතො වෙතසා සංවිකාතං වෙතො
පරිච්ච පරිවජ්ඣනා ඔවදිතුං අකුලාසුනො අනෙසුං.
පරිච්චතං ඤාතා අනුසාසනං ත සාරියතො ත
පපඤ්චතො අදුසංසු (ස. ම 127).

අකුසංඛං = කුසංඛං චුළචති පඤ්ඤා නිසාඤ්ඤානාති
අපො (හෙ 191). (සං. එ 167).

අකුමානො = අකිසිකානිපායො, ලොහාදිති දුසිත
මිතොනො (පෙ. 161).

අකුකුච්චකපානං = ගතවග්ගො හෙ ත ගතවග්ගොති
අජනෙතබ්බකුකුච්චං (අ 562).

අකුමිලං = කුමිලගාමකරදෙසවිරහිතො අකුමිලං
(බු 127).

අකුමිලා = උජ්ජා (ජා. ස 472).

අකුඤ්ඤා මුඛං = එතස්ස හි ඉදං කුඤ්ඤාසිත්තස්ස
අකුඤ්ඤා මුඛං පසාපි (ජා. දු 249).

අකුතොපි උපද්දං = කුතොපි උපද්දවා අනුපද්දං
(ජා. ඡ 221).

අකුතොගයං = තසා පත නිබ්බානෙ කුතොපි ගයං තපමි.
තසමා තං අකුතොගයනාති චුළචති (අ 481). (අති
289). (පෙර. දු 208). නිබ්බානං (පෙර. එ 538).
බොධිමුලෙයෙහි ගතෙතොතං සමුච්ඡිනතානං
කුතොපි මිහිගායාමිතො අකුතොගයං (මිමා 171).
(සං. එ 215).

අකුතොගයා = රාහාදිසු කුතො ම අතාගතස්ස
(ජා. ඡ 121). කුතොපි අකුතොගයා (පෙ 58).
කුතොපි අගයො (ම. ත 219).

අකුපං = අරගතං (අ 613). (පෙර. එ 428). කුපා
විරහිතං අමලිතං ලොකුතාරමිතං (බු 36)
තිලෙහෙති අකොපෙතබ්බං (ම. ම 168).

අකුසලධර්මයා = ඉදං පන අධිකමාපනතිලාභිනො අනාගාමිණා වෙච්චි ඛිණ්ණවණ්ණා වාති ද්වින්නං පුග්ගලානං තාමං (ප 24). අකුසලා වලසිභු- මහකුසලේශයා අරහත්තඵලධර්මො අස්සාති, අකුසලධර්මො (පටි 349). ඛිණ්ණවෙට්ඨි සමානො -පෙ- (ස. පි 985).

අකුසලා = අකුසලාරම්භණන්තා කුසලකාරකානං කිලෙසා කඤ්ච අභාවෙන අකුසලා (අ 674). කොපෙත්තුං වාලෙත්තුං අසකකුසලේශයා (පටි 427). අරහත්තඵල වෙසනාවිමුත්තති (ම. දු 225).

අකුසලා වෙතොවිමුත්තති = අරහත්තඵලවිමුත්තති, සා හි න කුසලාති න වලාති න පරියායාතිති අකුසලා. සබ්බ කිලෙසෙහි විත්තණ්ණ විමුත්තන්තො වෙසනාවිමුත්තතිති වුච්චති (පටි 95). (දී 714).

අකුසලා මෙ විමුත්තති = තථා විමුත්තතිවිත්තන්තො -පෙ- (පෙර. එ 307).

අකුසලපන = මිදුළුකුසලානුසාවනසිද්ධිපරිසංසිද්ධිසංසිද්ධි සම්පන්නන්තො අකොපෙතබ්බතං අපච්චිකොකාසි- තබ්බතං උපගතො (මහ. 231) (ස. පි 172).

අකුසලං = අනාරොග්‍යවේදන අකුසලං. (පටි 408) ඉදම්පි අකුසලං ඉදම්පි අකුසලනාති ඉමිතාපි කාරණෙන ඉමිතාපි කාරණෙන අකුසලනාති එවං අකුසලපඤ්ඤානායං ආගතාති ඉද්දතිපි අපරිමාණාති අථාපි අඤ්ඤානාකාරෙන තථාගතො තං ධම්මං දෙසෙය්‍ය එවම්පි දෙසනා අපරිමාණා හවෙය්‍ය (අ 555).

අකුසලං එකං ධර්මං පටිච්ච නිසෙය්‍ය ධර්මා = එවං න කුසලං ධර්මං පටිච්ච විසංජ්ජනං වෙදිතබ්බං (ප 389).

අකුසලං ධර්මපට්ඨයා = අකුසලමෙව ආදිං කථා විසංජ්ජනං ආරඬං (ප 331).

අකුසලං ධර්මං පටිච්ච = පට්ඨාපට්ඨනීයං පන සසමා කුසලපදෙ න ලබ්බති, කුසලධර්මණ්ණ හෙතු පට්ඨකෙන විතා අනුප්පන්නො, තස්මා අකුසල ධර්මං පටිච්චාති ආදි ආරඬං (ප 324).

අකුසලකම්මපථා = අකුසලකම්මභාවෙන වෙච්චි දුග්ගති- තඤ්ච පථානාවෙන පාණෙනිපානො අදින්නාදුතං කාමෙසු විච්ඡාචාරො මුසාවාදෙ පිසුතාවාචා ඵරුසා වාචා සම්පප්පලාපො අභිජ්ඣා ව්‍යාපාදෙ මිච්ඡාදිලසීති ඉමෙ දස (ම. සු 513).

අකුසලවිනො ආපජ්ජති = පාරාජිකමිසට්ඨිකාය සංසයන -පෙ- ආපජ්ජති (ස. පි 977).

අකුසලවිනො වුච්චාති = දොමනසසිතො -පෙ- වුච්චාති (ස. පි. 1025).

අකුසලවිනොපාදා = ලොහමුලා අධි දොසමුලා දො මොහමුලා දොති ඉමෙ ආදස (මසු 514).

අකුසල වෙතනා = ආදසඅකුසලවිත්තසම්පන්නා වෙතනා (මහ 100).

අකුසලඤ්ච පජානාති = දසඅකුසලකම්මපථානො අකුසලඤ්ච පජානාති නිරොධාරම්භණෙය්‍ය පජානනාය කිච්චවසෙත ඉදං දුක්ඛනාති පටිච්චකිංසනා (ම. එ 178).

අකුසලවේදන දොසවිචාති එකසවේදන සම්භවනාති = ඉමාති දො දුක්ඛසමුදයසවිචාති අකුසලවේදන එක සවේදන සම්භවනාති; අකුසලසවිචං තාම ගොඨීති අපථා (පටි. 426).

අකුසලං = සාවජ්ජං අකෙබ්බිඤ්ච (ම. එ 103).

අකුසලපකඨිතා = අකුසලපකෙබ් භවති - අකුසල පකඨිතා (වු. 9).

අකුසලනාතිකා = අකුසලං භජ්ජනීති අකුසලනාතිකා (වු. 9).

අකුසලමුලං = අකුසලඤ්ච තං මුලඤ්ච අකුසලානං වා මුලනාති - අකුසලමුලං (ධ. ස 227).

අකුසලමුලඤ්ච පජානාති = තස්මාමුලපට්ඨයානුතං අකුසලඤ්ච පජානාති තෙතෙව පකාරෙන අසං දුක්ඛසමුදයොති පටිච්චකිංසනා (ම. එ 178).

අකුසලමුලාති = පටිච්චානාධර්මදිද්ධිකානං, තත්ථ අකුසලාති ව නාති මුලාති වාති අකුසලමුලාති. අථවා අකුසලානං තෙත්තු පට්ඨය පනව ජනක සමුච්චාපක - නිබ්බන්ධකවේදන මුලාති වාති- අකුසලමුලාති -පෙ- (ඉති. 143).

අකුසලවිනොකා = අකොසලසමිභුතා විනොකා (ඉති. 212).

අකුසලවිනොකො = කාමවිග්ගකාදයො තෙය්‍ය මිතා විග්ගකො (සං. එ 229).

අකුසලවේදනා = ආදිති ජාතිතො ඕළාරිකසුදුමිභාවං දසෙය්‍ය වුත්තාති (මහ. 10).

අකුසලසංඛාතා = අකුසලාති කොට්ඨාසවිපන්නා (දී. 611).

අකුසලා = අකොසලසමිභුතා සාවජ්ජා දුක්ඛවිපකා (සං. ත 124). (උ. 154). (මහා 220).

අකුසලා අකුසලසංඛාතා = අකුසලා වෙච්ච අකුසලති ව සංඛාතා ඤ්ඤා කොට්ඨාසං වා කථා භවිතාති අපථා (දී 229).

අකුසලා ඉමණ්ණ ලොකණ්ණ = ඉධ ලොකෙ ඛණ්ඩානායන තෙසු අකුසලා, අවේකා. පරලොකෙපි එසෙවි ත්තො (ම. දු 222).

අකුසලානං ධර්මානං = අකොසලසමිභුතානං ධර්මානං (පටි. 117). (පටි 225). (මහ. 203). - (ම. දු. 53)

- අකුසලානං ධම්මානං කෙසෙදම් උපනිකාසව්වසෙන
පව්වයො = කුසලෙක පන අකුසලෙ සමිකනතරා
නිකා න ලබනනම් කෙතෙව වුනතං (ප. 279).
- අකුසලානං ධම්මානං පහානාය = ඉමිනා නිවරණ
පහානං කට්ඨං (ම. ත 99).
- අකුසලානං = කුසලානනාති පසුච්චාසෙර වෙහරා
පනානනතරං මිනෙතොරෙ අවර්ජනනතරානං
පඨමජ්ඣිකකුසලානං, අකුසලානනාති පදෙපි
එසෙවිතයො (ප. 275).
- අකුසලපසංහිතං = මිගුසකරාදයො විජ්ඣිතාමිති සරං
බිපිනි; නසමි. වීරදො වීරදං මයාති එවං අකුසලෙ
නිසංග උපාජ්ඣකං තාදිසෙසු පන ණානෙසු
අවිජ්ජානනාසු සුච්ඡි මෙ විදං සුච්ඡි මෙ පහවනාති
උපාජ්ඣකං අකුසලපසංහිතං සුඛං කොමිතයො
තාමි (අ 631).
- අකුසල වාමුසො ධම්මෙ = ආදි කසවා ආරභං?
පසුච්ඡු බසෙසු අවිතරාගසා ආදිනවං විතරාගසා ව
ආතිසංසං දසොකුං (සං. දු 188).
- අකුසලධම්මෙ = අකොසලපමිගුතෙ ධම්මෙ (සං. ත
210). (පටි 478). (ස. වි 291).
- අකුසලෙති විතොති සමුච්ඡිතං = ආදිවිධානසුචි
සබ්බං පාලිඅනුසාරකෙව වෙදිනබ්බං (ප. 135).
- අකුසලෙති = පුට්ඨා මිවජ්ඣිකං සකිං ආදිමාන
(ප. 199).
- අකුසලෙපි = දසඅකුසලකමමපථං අධිපෙතො (දී. 82).
- අකුසලෙති = අකොසලපමිගුතෙති; සංකිලෙසිකෙතිති
සංකිලිසාකෙති; පසානාසා විතතාසා පසානාසා ව
දුසකෙතිති අනෙථා (අ. 471).
- අකුසලො = අකොසලපමිගුතො (ම. ත 238).
- වාදසඅකුසලවිතසමපසුතො (මහා 118). වාදස
අකුසලජාතො (මහා 236). අවිට්ඨා (මහා 255).
- අකුසලො ව නොති විනිසං = විතරාපාලියෙදව අට්ඨකථා
යෙදව අකුසලො නොති (ස. වි 1020).
- අකුසලානාති = එතෙත ණාසනවධිකමානාදිසු
කායසා අනවසිදනං (සුති. 83). (වු 104).
- අකුහනො = කොහසුකරුනිතො අසඬො අමායාමි
(චේර. දු 2.4). අවිමාපකො නිති කුහනවත්ථිති
(සු නි 441).
- අනෙවලිපසං = සො අකුසලො (මහා. 256).
- අනොපිදං = තසමි ධම්මෙ අකුසලා අකුසලපුජ්ජනා
(සං. එ 178).
- අනොපිදගාමධම්මසා සෙත්ථු = සෙත්ථුති තසා
තාමි, තෙත තිං පන අමම සෙත්ථු අනොපිද
ගාමධම්මසා, ඉමසමි ගාමධම්මෙ වසලධම්මෙ
අකුසලාසිති වුතතං නොති (ජා. දු 128).

- අනොසජ්ජං = අකුසිතතාමි. අලිතවුනති. විජිතං
(අප. 94).
- අනෙකනං = එතථ පාදෙතෙව අනෙකනං තාමි නොති,
තනෙත උපට්ඨිතං (අ. 32).
- අනෙකනාසං = ජිතතදකිකෙ අසිගුලනතරං අප
වෙසෙති කෙවලං පාදකං අනෙකමිති සිතසා
(ස. වි 666).
- අනෙකමිධා පමිපට්ඨි = අපමිතෙත නිකුඬු ආරභා
විපසාකො උපට්ඨිතසිති සිපසං වුට්ඨකතොති
අනෙකමිති; ගුමිං වට්ටෙනො; පට්ටෙනො
විලොඬෙනො; පානෙති (ස. වි 201).
- අනෙකාසං = අනෙකාසෙ ගතෙති; ජිතං කරොතති තෙත
වුතතං අනෙකාසාමි (ම. ත 97).
- අනෙකාමිධා = අනෙකාසෙ වතුකාස ව (චේර 197).
- අනෙකාමිධං = අනෙකා අසඬොතසකදකිකං සංඛාරාපි
අසාරකපට්ඨක කදලිනවකිසදිසා (සං. දු 235).
- අනෙකාමිධි = අනෙකාසි (ධ. ප 23). (ස. වි 854).
- අනෙකාධං = කොඩො තාමි නිරසංවිතතකිකො
තසමි, තං අකතො පුතතසාතකමිපිති අනෙකාධො
යෙව කතතබ්බොති පණිතො ආහු (ජා. ස 73).
- අනෙකාධනමිහුංගාති = අනෙකාධනමිහුංගාතෙත
අනුත්ථාතෙත සමනාගතො (ජා. ස 227).
- අනෙකාධනා = බතතිමිතනාහුගුගාසමපනතාස
අකුසිකසහාමි (විමා 58).
- අනෙකාධනා පසුච්ඡවති පණිතො අනෙකාධනා = ඉදං
දහරකාලෙ අනෙකාධනාදිතාමි සකිංගාහ (ජා. ස
415).
- අනෙකාධනො = අධිපාසකතනනිතො සමනාගතො
(ජා. ත 184). ත අනාගාමිමග්ගෙත කොඩියා
පතිතතො අථ බො සවෙපි මෙ කොඩො උප
ජේය්ග සිපසමිව තං පටිවිකොදෙය්ගනාති එවං
අනෙකාධවිසිකතං (දී 680). විතතබ්බොලාසමිසමිති
ඉමිං පටිගාථං අගාසිති. අකුසිකසහාමි
(සු. නි 20). අකුසිකසිලො, උපට්ඨිතෙති
කොඩුපපතතිතිමිතෙත අධිපාසතනනිතං ණා
කොපසා අනුපාදකො (චේර. එ 489).
- අනෙකාධනොති යං නිමො වුතතං = කොඩිවිසිකොති
යං කට්ඨං පඨමං තාමි කොඩං කපෙතුකාමො 'අපි ව
කොඩො තාමි වතතබ්බො'ති ආහ (මහා. 226).
- අනෙකාධසං = කොඩිවිසිකාසා මග්ගෙත සමුච්ඡිත
කොඩියා කුතො තාමි ගෙතු කොඩියා (චේර. එ
461).
- අනෙකාධන ජිනිකානං = ආදිවතෙත වුතතති
ගුණෙති සමනාගතො. අයං නි කුභං පුගාලං සං
අනෙකාධො හුමා අනෙකාධන ජිනාති (ජා. දු 3)

අක්කමා පටිපද = අක්කමාදිසු පටිපදානුකූල සිතාදිති අක්කමාපද පටිපද නැති කකකමානිති අක්කමා, සකකමා පත බමිනිති බමා (තෙ. 114).

අක්කමා = මිවාදං න සහති තකකමානිති අක්කමා (ස. ව 442).

අක්කමා නොති රුපානං = රුපාරමිණිකං අක්කමාන කොනොති, තදුරමිණි රුපාදිති අතිභුතොති, එසෙවිතයො සබ්බත් (අ 614).

අක්කරං = එකකමිකාරකුට (අප 239).

අක්කරං උපතිබ්බතං = සංඛා සාමිකුදු පඤ්ඤානති වොසාපරා උපපන්නා (දි 631).

අක්කරං පදං = ආදිමාන, තත් අපරිසොසිතෙ පදෙ විසණ්ණා අක්කරං, පරියායවසෙත අක්කරණෙනා අසදුචරණෙනා න ති වණ්ණයා පරියායො මිජ්ජති (තෙ. 27).

අක්කරසමමාසො = එකිනුකොපි අපරිපුණ්ණොපි නොති අයං න එවං අක්කරානං සමමාසො සන්තිපාතො නොතිති දසකපරං අක්කරසමමාසොති ආන (මහා. 142).

අක්කරණො = අක්කරිකා වුට්ඨති අකාසෙ වා පිඨං වා අක්කරජානනකිලා (දි 63). (මහා 293) (ස. ව 448).

අක්කප්ප = විතප්පිවසෙ පරියාපන්න අකාරාදිකෙ අක්කප්ප (අප 238).

අක්කප්පෙති ව පදෙති ව උග්ගාපමති = ආදිතා බ්‍යඤ්ඤාපදනං නිව්ච්ඡාධිතං දසෙසාති, වෙතෙය්‍යත්තය විතප්පෙති ති තෙසං බ්‍යාපාරො, අරාතභාවතො පත සම්මප්පිවෙධිකා පදපරමො න ඉධ වුතො, ඉතය්‍යගගණෙ තෙව මා නයාපි ඉධ ගගණං සෙතඛගගණෙන විය නලාණපුප්ඵජ්ජනකාති දඨබ්බං (තෙ. 50).

අක්කප්පෙති සංඛාතොති = යසමා පත අක්කප්පෙති සංඛිතතන දිපියමානො අපරා පදපරියොසානෙ වාසායා අපරියොසිතානො පදපතෙව පකාසිතො දිපිතො නොති (තෙ 50), ආදිතා ඡන්තං බ්‍යඤ්ඤාපදනං බ්‍යාපාරං දසෙසාති ඉදති අත්පදනං බ්‍යාපාරං දසෙසාති “සොයං ධම්මවිතයො”ති ආදි වුතං, තත් පිලාදිධිමිමා එව පරියායා අත්තො වෙතෙය්‍යවිතයතනො ධම්මවිතයො (තෙ. 51).

අක්කලිතං = බලිතසංඛාතානං දුම්මරිතානං අභාවෙන අක්කලිතං (ථෙරි 223).

අක්කංසු = පුරුකුට මෙ එතං මාතා ව භාතරො ව ආවිකංසු (ජා. ත 341).

අක්කයා = සුචරණ්ඵලකං විය මසාලා තෙ නොනිති වදති (ජා. ඡ 41).

අක්කාතරාසං = සභාවතො අක්කාතං (ජා. ප 185).

අක්කාතා අක්කරාසිකා = සකකමානිකමයා තිබ්බානා නාමිකයා ඒ අක්කරාසකරාති වසනුනුතෙති වුඩාදිති වුතො (ථෙරි 219).

අක්කාතා = මයා තුයාං කපිතා පොරාණකෙති ව කපිතානෙව (ජා. ඡ 136).

අක්කාතානෙ = ඉමෙ තෙ මයා වෙජ්ජිතමිණො නාම අක්කාතාති (ජා. ප 18).

අක්කාතාරං = කම්මවසෙත කාරණං චෙදිතබ්බං (සං. එ 36).

අක්කාතාරං න මඤ්ඤාති = සබ්බෙසා මඤ්ඤාතාං පටිතභාසා බිණ්ණපො අක්කාතාරං න මඤ්ඤාති, කාරකාදිසභාවං කිඤ්චි අත්තානං න පච්චෙතිති අපරා (ඉති 167). එවං නිති පරිඤ්ඤා පඤ්චකවනෙ පරිජාතිතා බිණ්ණපො තිබ්බු අක්කාතාරං පුගලං න මඤ්ඤාති (සං. එ 36).

අක්කාතාපො ව භජාගතා = තසමාගෙති අක්කාතවසෙත නෙව පටිපන්නා ද්විති ක්කාතෙති ක්කාසිකො තෙ තෙභුමකවට්ඨකඛාතා මාරබ්බිකා මොකවනිති අපරා (ධ. ප 539).

අක්කාති විතජ්ජි අබව ධම්මං = නිබ්බාතධම්මං අක්කාති අත්තතා පටිවිඳිතා පරෙසං පාකවං කපරාති ඉදං නිබ්බාතනති මග්ගධම්මං විතජ්ජි ‘ඉමෙ වතාපො සතිපට්ඨානා -පෙ- අයං අරිසො අට්ඨබ්බිකා මග්ගොති (සු. නි 112).

අක්කානොති = කපිතො දිපිතො (දි 263). ත්‍රිථාදිති කපිතො (ජා. ව 208).

අක්කානං = භාරතරාමසුඛාදිකර්තං (සු. ස 53). භාරතරාමායනාදිකං යසමං භාතෙ කපිතා තත් ගතතුං න වට්ඨති (මහා. 278).

අක්කාමි = සඤ්ජානාමි දිබ්බක වසනුතා වුතුපරාතං (මහා 111).

අක්කාසිතාදිති = තිණ් වජ්ජිති උත්තාතත්තෙනෙව (ස. ව 200).

අක්කාසිතාති = අක්කවුත්තානං වෙය්‍යාවච්චං කපොනෙතනං න අක්කාපි පිතා (ජා. ව 43).

අක්කාසි පුට්ඨතතමො = පුරිසානං උත්තමො අසො සම්මාසම්මුද්ධො දෙසෙසි (ඉති. 163).

අක්කාසි යොගං = සුතං කපෙට්ඨි (සං. ත 23).

අක්කාතනං මඤ්ඤාති = අක්කෙව පච්චෙසෙය්‍යා භවිතමිති (අ 347).

අක්කාති මෙ = හතෙත කොඤ්ඤා භුමිතාති දො පඤ්ඤා සුතමිතා, එකො මෙ විතතං න සංඝොති, කපං සකකා අත්තතො තිතතරානා වචනං අධිවිසසතුං? නං මෙ අක්කාතිති පුච්ඡතො එවමිත (ජා. ඡ 28).

අක්ෂරයේ මේ හඟවා දක්වන්නේය = එන් යො
යාචකයෝ දදං පරෙතං යජති තස්මා මේ හඟවා
නේයෝ අක්ෂරයේ එවං යොජනා වේදිතබ්බො
(සු. නි 112).

අක්ෂරයා = තෙපි අවුත්තාසි සිමි අතික්කමිත්වා ගතා
(ජා. ත 179)

අක්ෂරයා = අපනථ එතං කිං ඉමිතාහි එවං
අක්ෂරයා අනවසිතො (දී. 197), (ම. ත 287).
ජාතිං ආරබ්බා "කිංසො"ති කෙතවි අනවසද්දො
(සු. නි 348).

අක්ෂරයා අනුපක්කයො ජාතිවාදෙන = එවං යො
සත්තමො පුරිසො තාව සංසුඛගතභිකො, අථ වො
අක්ෂරයා අනුපක්කයො ජාතිවාදෙනාහි
දසෙකති (දී 197). අනුපක්කයොති න උපක්කයො
න අක්කොසං වා නිදදො වා පතෙන පුබ්බො කෙත
කාරණෙනාහි ජාතිවාදෙන ඉතිපි තිත්තජාතිකො
එකොති එවරුපෙන වචනෙනාහි අපො (ම. ත
287), (අ 393).

අක්ෂරයා = අක්ෂරයාහි ඉතිකාමිතෙහි (සු. ස
54).

අක්ෂරයා පටො නවසො = ඉදං සපො වෙච්චෙන
විහාරෙනා දෙවදත්තං ආරබ්බා කප්ථති (ජා. එ 405).

අක්ෂරයා = අක්ෂරයා (පෙ. 111).

අක්ෂරයා චා නිවර්තියාමි = ආදිතා තයෙත නිධා වුත්තං,
අක්කොසං පතෙනා හත්ථඋච්ඡිකපාණිපසාර
අභිගුලිප්ථොති වුත්තං ම න උත්තං ස නාදි ම තෙ
කපසකාරං සභගතෙතබ්බං (ස. වි 266).

අක්ෂරයාමිමසො = අක්ෂරයාමිමසොතිපි පාසො
කකලෙ කමිමසොති අපො (සං. එ 230).

අක්ෂරයා ව භුදියාපිටා = තං සුචා වුත්තො කිද්දොපි
තස්මා රුපං වාතුරියොතිතං පඨමදස්සතො
පත පඨාය යසමිං දිසිපාතෙ පටිබ්බවිතො තෙමව
අපදිසතො අක්ෂරයා ව භුදියාපිටාහි ආදිමාන (පෙරි
196). භුදි වුච්චි මිති, වසදො නිපාතමත්තං, මිච්ඡා
පාය විය තෙ අක්ෂරයාහි අපො. වකොරියාපිටාහි
පාළි, වකොරකුක්කුරියාහි වුත්තං හොති (පෙරි
196), (ස. වි 642).

අක්කොසො = එන් හඟවන අපරිමාණයෙව
දස්සනාමසොති වේදිතබ්බො. තත්ථිදං වද්දු (ම. ත
289).

අක්කොසො දස්සනාය = හොතො සරිසර දස්සන
මිසොති න වුද්දො මහා. සබ්බොතෙව තෙ අභග
පට්ඨමනාහි දස්සනායෙනව, තාහි වාපි මහනාතෙ
වාහි දීපෙති (ම. ත 288).

අක්කොසො = අක්කොසො අක්කො වෙත්තවද්දුහාම
තිගමාපිකානෙවෙව (ජා. ප 20)

අක්කොසො = අක්කොසො (මහා 293), (ස. වි 448).

අක්කොසො අපරිමාණය = තං අක්කොසො තෙහුමිකෙ
බ්බෙව තිති පරිමාණයහි අපරිමාණයා තස්මා අපරි
මාණයෙන (ඉති. 166).

අක්කොසො අපරිමාණය = පක්කොසොති තිති පරිමාණයහි
අපරිමාණයා (සං. එ 35).

අක්කොසො අපරිමාණය = තාහි තො සභගරං තෙන
මහාසෙතෙන මිච්චිතාහි එතොතිතාවටං දස්සෙති,
ඉදං මිච්චිතං දස්සෙති අක්කොසොති පරිමාණයාහි
ආදි වුත්තං (ඉති. 166).

අක්කොසොමි = එවං කථාච්ඡිතාතෙත අක්කොසො
සභගො බ්බෙවකෙ අනන්ති ව මිමන්ති ව
දෙවොති ව මිත්තොති ව ඉතිති ව - පෙ -
අක්කොසොමි (ඉති. 166).

අක්කොසොමි පටිබ්බො = පක්කොසො බ්බෙව අක්කො
සොති පටිබ්බො (සං. එ. 35).

අක්කොසොමි අක්කොසො = එන් අක්කොසො කථාහි
පක්කොසොති අක්කොසො. කථාච්ඡි අපරිමාණ
රුපාදයො පක්කොසොති (ඉති. 166); එන් දෙවො
මිත්තො - පෙ - පක්කොසොති අක්කොසොති
වුච්චතති (සං. එ 35).

අක්කොසො = පුත්තොතිතෙහි (තෙ 191), (සු. නි 390).

අක්කොසො = බොහොමං අක්කොසො (අප. 233).

අක්කොසො අමිතං හොතං = රක්කොසො වුත්තොතො
අක්කොසොති බොහොමං වාලොහො අක්කොසොති
අමිතං අපරිමාණං හොතං ධනං මම සරෙ සත්ථවිතං
රාහිකං අහොසිතති අපො (අප. 410) (වරි. 39).

අක්කොසොති = බොහොමං ත සත්තා (ජා. ජ 176).

අක්කොසො = අක්කොසොති ව බාහිරෙ ව පට්ඨමිකෙහි
අපරිමාණයොති කෙතවි අක්කොසොති
"අක්කොසොති"පිපාසො (වරි. 39).

අක්කොසොති අක්කොසොති = තිතිපි පදෙහි
මිත්තොති අනුපාදකමෙව වදෙති (තෙ. 91).

අක්කොසොති = පුරුමිතො දිසා තිමිතො කිත්තොති
අනුක්කොසොති දක්කොසොති පට්ඨමිතො උත්තොති
දිසා කිත්තොති පුත්තොති පුරුමිතො දිසා පුබ්බ
කිත්තොති තිමිතො පට්ඨමිතොති ධපපො වට්ඨති.
එවං අක්කොසොති කොති (ස. වි 1044).

අක්කොසොති සමාදයය = අක්කොසොති පක්කො
සොති වා උපායොති පක්කොසොති අක්කො
සොති අක්කොසොති ව අක්කොසොති
සමාදයය සමාදය වත්තොති අපො (විමා 265).

අවබෝධානි = ආදිපු යෙහ සත්ත්ව ආපත්තිකවනෙහිපු ආදිමගි වා අනෙක වා සිකිකාපදං හිනනං නොති හසසසිලං පරිගනෙන ඡිනනසාවකො විය බණිතං නාම (දී 30), (පු ස 46), (අ 655), (ම දු 332), (ස. වි 970). අභිනානාති හිනනසාවකො පට්ඨාය ඡිප් ඡිප්ථාය හ උපකප්ථති (සං. දු 198) අභිනානාති (අ 364), (සං. ත 214).

අවනානිපේ = යො අනධිවාසිකජාතිකයා අධනානි-
යො ජාතො කොඩො පඨමං පරිතො හුචො පච්ඡා
බ්බු නොති. අපරාපරං විධාති. තසාවධිකතොපවා
බනාතිවාදජාතකෙන වෙව චුලධම්මපාලජාතකෙන ව
වණ්ණිකබෙබො (ජා. ව 52).

අවමමානං ආග වමනි = අරුච්චමානංයෙව රුච්චති
(දී 607).

අවාදිකං = යං තං වා ඵලජාතං කාරපණ්ණදිමියසක
පණ්ණං (සං. දු 214).

අබ්ලං = රාගදෝෂමොහවිලානං අභාවා අබ්ලං (දී 493)
(වගු. 203). මුද අථදං (සං. ත 30).

අබ්ලං උදකඤ්ච = චතුරාසිතියොජනසහසසගම්භර
අබ්ලං උදකඤ්ච (අප. 194).

අබ්ලං පඨවිඤ්ච ජනෙ = චතුකහුතාධිකද්වයොජන
සහසසසබ්ගලං අබ්ලං පඨවිඤ්ච ජනෙ ජනෙය්
අතිතානමියස සමං කරෙය් (අප. 192).

අභිලම්භිතමනමනෝචකං = නිවේරාරං වොරාති
බරසමුපසාවේඨන ඛිලා, උපද්ධවපච්චයවේඨන
නිමිතො, විජ්ඣිතවේඨන කණ්ටකාති වුච්චති
(දී 671).

අභිලා = පඤ්ච වෙනොඛිලරිතිනා (බු. 127).

අබ්ලෙ = පඤ්චානං වෙනොඛිලානං අභාවෙන අබ්ලෙ
(තෙ. 196)

අබ්ලො = රාගබ්ලාදිවිරිතිතො (අ. 480). පඤ්ච
වෙනොඛිලරිතිතො (ථෙර. දු. 205).

අබ්ලොඨ පඨානවා = අබ්ලො ඉධ පඨානවා මරිය
සමපනො (සං. ථ. 209).

අවෙතකඤ්ඤාය = අරඤ්ඤ අභුමිකුසලාය (ජා. ස 446).

අවෙතකඤ්ඤානා = අභිජාති පඤ්ඤාතතිය බෙතතං
අජාතනෙතන (අ. 683).

අගච්ඡං = පටිච්ඡයිසං අධිගමියානති අපේඨා
(ථෙර. දු. 164).

අගච්ඡතො = අගච්ඡතකයා (ජා. ත 242).

අගච්ඡනං = අගච්ඡං උපසංකමං අගං (වරි. 95).

අගච්ඡං = අගමාසිං සුත්තප්පවුමො විය තත්ථ
උපපජ්ජනති අපේඨා (අප. 92). අගමාසිනති අපේඨා
(අප. 308).

අගණනුපතං = අගනුපතං තාම යං බුරුනිසෙබ්බං
අකච්ඡා සඋයානෙතෙව විතෙතන අපරිපුද්ධක
දෙසිතා නොති (ස. වි 970).

අගණිතනො = දිට්ඨියා පුබ්බතානෙ පඤ්ඤාය
හ ගණිතනො (මහ. 115).

අගණිතිං = ගහෙසිං තථාති සම්බෙභිං (අප. 237).

අගණිත්තා = ගණිතිංසු (ජා. ව 131).

අගතං = කොචි පුග්ගලො සුපිතනෙතනපි අගත
පුබ්බනො අගතනති සබ්බාතං නිබ්බාතං දිසං
(ධ. ප 582). අතමතයො සංසාරෙ අගතපුබ්බං
(පටි. 436).

අගතං දිසං = නිබ්බාතං (මහ. 318).

අගතපුබ්බා සාදිසා = යාදිසා සුපිතනෙතනපි හ
ගතපුබ්බා හ සාදිසා ගතපුබ්බාති, එතං දිසා පුග්ග
තයෙන අගතපුබ්බා (මහ. 318).

අගතිං ගච්ඡති = අගතතබ්බං ගතිං ගච්ඡති අකතතබ්බං
කරොතිති අපේඨා (තෙ. 187).

අගතිගමනානි = කායාදිති අසුත්තගමිතාති අකතතබ්බ
කරණානිති අපේඨා (තෙ. 187).

අගතිගමනං = යො වා පත භාජනියධානෙ කිඤ්චි
භාජෙතො අයං මෙ මිත්තො වා සන්දිට්ඨො වා
සමතෙතො වාති පෙම්මසෙත අතිරෙකං දෙති. අතං
මෙ වෙරිති දෙසවසෙත උතකං දෙති. මොමුතතො
දිනොදිනං අජාතමානො කසාපි උතකං කසාපි
අධිකං දෙති. අයං ඉමියමිං ආදියමිතෙ මියො
අතත්ථපි කරෙය්තාති හිතො කසාපි අතිරෙකං
දෙති. සො චතුබ්බිකොපි යථානුකෘතමෙත ඡතුගති
අදිති ගච්ඡති තාම, අරියා එතාය හ ගච්ඡනාතිති
අගති, අතරියා ඉමිතා අගතිං ගච්ඡනාතිති අගති
ගමනං, ඉදං ආයං චතුතතමපි සාධාරණවසෙත
වුත්තං (විහ. 355).

අගතිගමනානිති = හ ගතිගමිතාති (අ. 475).

අගති යත්ථ පකභිතං = යසමිං සමුද්දමපේඨි පකභිතං
අගති, තත්ථ සො එවං උපපතිතො, පච්ඡිමදිසං
ගතතො තත්ථ පතිට්ඨං අලභිතො තතො පුරප්පිමි,
තතො උතතරං, තතො දකඛිණ්ණති චතසොපි
දිසා ගතතො අතතතො පතිට්ඨාතං හ අජ්ඣිගඤ්ඤ
(ජා. ඡ 122).

අගති යත්ථ මාරසං = යත්ථ කුසා මාරසං අගති
(සං. ථ 151).

අගති = අපපතිට්ඨා (පටි 448). ඡතුදෙසමිත්තයෙහි
අකතතබ්බකරණයා කතතබ්බකරණයා ව
අධිවිවතං. තං හි අරියෙහි අකතතබ්බතො අගතිති
වුච්චති (මිසු. 518).

අගවිභාග = විගතලෝභනපදාං (බු. 87), (අ. 491), විගතලෝභනවිභාග (දී. 742). තණ්හාය අගවිභාග (ම. ත 33). විගතලෝභනපදාං (සං. දු 123).

අගදං = ඔසබ (අප. 234).

අගදෙ = ඔසබ (අප. 244).

අගනගා නිරයං = මහාවිච්ඡුක්ඛාලො හි අපාසනො පරිමුඛොති වා පරිමුච්ඡිකාති වා වනතුං වච්චති හි වච්චති. යසො ව පරිමුච්චති, තසො ගතො නාම හි යොගීති අගනගාති වුතො. හි ගච්ඡති අපො, (සං. ත 221).

අගඤ්ඤං = ගඤ්ඤං පාරිභාසකානිකානේක ජයසුමනාදිහෙදං (ධ. ප. 186). ගඤ්ඤං පාරිභාසකානිකානේකජයසුමනාදිහෙදං; එවං සුභාසිතො වා වා නාම හෙපිටිකං බුද්ධිවචනං වණ්ණ සණ්ඨාතසංවරනාසුප්පසද්ධිං (ථෙර. එ. 408).

අගමං = පටිසංචිතසෙන අගච්ඡං උපපජ්ජං (ථෙර. එ. 375).

අගමා බො ඤං = තසො එවමානා ගතවා කීර රඤ්ඤ වචිකෙද අකතෙසෙව විනොසි (දී. 108).

අගමා බො ඤං මහාරාජ යථා පෙමං = මහාරාජ යථා නාම උනානම වට්ඨ උදකං යෙන නිත්තං තෙන ගච්ඡති, එවමෙව ඤං හිතසුභං අනුච්ඡෙදොසො යෙන පෙමං තෙන අනුගතොති (දී. 108).

අගමා යෙන පබ්බතො = සො ගජනාගො බබ්බතා මුතො පොකං විසුමිච්චා රඤ්ඤ දුරාජධිමම ගාථාති ධවමං දෙසසඬා අපමිතො නොති මහා රාජාති මිථාදං දතො ... තගො නිත්තමිච්චා ... මාතරං සමාගතො සබ්බං පටිත්තං ආවිත්ති (වරි 92).

අගමාසි යොසෙන සො පොසිකාදෙ = සොපි අගත මග්ගතෙව තසා සනාතිකං ගතො. තෙන වුත්තං අගමාසි සො යෙන සො පොසිකාදෙති (ජා. ඡ. 311).

අගමාසි = තං රතනං නිවෙසනෙයෙව සයිච්චා පුත්ථවිසෙ අරුණ්ණගමනවෙලාය මාතාපිතරො වන්චිචා-පෙ-මා අතිකතමිසුති ආග (ජා. ඡ. 311). අඤ්ඤා එත්ථ කිඤ්ඤි බාදිතබ්බං අපි තං මච්ඡරායෙනා මං එස නිවාසෙති සඤ්ඤාය අගමාසි (සං. දු 153); -පරිසෙස අසාමිපදං අගමාසිනි අපො (අප. 197); කතිපාහං වසිච්චා අමාසං රථං ගමිසාමිති සපුරං ආපුච්ඡිතො ගතො (ජා. ඡ. 167).

අගමා = අගඤ්ඤි (විමා 247).

අගපිටිකං මා ගරහිකං = අගාරයාං බිණ්ණවසුගාලං මා ගරහිකං (සං. ඡ. 273).

අගරු කථා = පුත්තපුත්තං ගාමපෙන්නාපි හි ගරු කපොති නාම (ම. දු 63).

අගරු සියඬු වැනුකාදි හි = අගරුගෙකිති පියඬු මාලාදිති වැනුකාදිකිති ව උසාදුති; උසානාදිබ්බං ගරුගෙකාදිකාති අපො (සු. ස 69), (විමා 189).

අගරු = අගාරිකො, යො හි අමච්චං සද්දෙත්තුං හ සන්තාපණං තසා තෙන සද්ධිං කථාසල්ලාපො ගරු භවෙය (දී. 176).

අගං සභවනං යථා = අතතතො ගෙනං පිය සයං ලොකං අගමාසිනි අපො (අප. 434).

අගගණං මහාපථං = සග්ගමානගාමිනං මහාමග්ගං පටිසන්තො (ජා. ඡ. 126).

අගගතො = කිලෙසදිට්ඨිදුච්චිතගතසමුච්චිතතො අගගතො (විමා. 76).

අගා දෙවානසනාතිකෙ = දෙවානං සනාතිකං අගොසි (ජා. ප. 61).

අගාමකෙ අරඤ්ඤං = එත්ථ නිත්තමිච්චා බිති ඉග්ගිලා සබ්බමෙතං අරඤ්ඤනි (ස. වි. 679). අගාමිකං නාම අරඤ්ඤං විඤ්ඤාපිති ආදිසු වා සමුදායිකෙකි වා මච්ඡබ්බානං අගමිතපදං දිපනෙසු ලබ්බති (ස. වි. 472).

අගාමකෙ ව = එවං ගාමනාමාසිතං සිමාස පරිච්ඡදං දසෙය්වා ඉද්ධි ආරඤ්ඤානං සිමාපරිච්ඡදං දසෙය්වෙනා 'අගාමකෙ වෙ'ති ආදිමාන (ස. වි. 785).

අගාසිමා = මුඛං විච්චිතා ආයතනක සරෙත ගාසිමා (ජා. එ. 307).

අගාරං = යං කිඤ්ඤි ගෙනං (ධ. ප. 62), (ථෙර. එ. 254), (සං. එ. 42). මාදුගාමෙත සද්ධිං ගෙනං (සං. එ. 42). තම නිවාසගෙනං කෙන කාරණෙත තාපිති පුච්ඡති (ජා. ත 52).

අගාරං අසංඝාතසනා = අගාරමජ්ඣෙකි වසනෙත (උ. 217), (සං. දු 135), (ම. දු 171). අගාරමජ්ඣෙකි වසනෙත එකනාපරිපුණ්ණං බ්‍රහ්මචරියං වරිතු... (ප. 65), (ස. වි. 139), (අ. 565); අගාරමජ්ඣෙකි ආවිසති (සු. ස 43).

අගාරගාඤ්ඤං අපජ්ජං ඉද්ධි අගාරාකං පබ්බජිතා අපි. පණ්ණසාලං සකාය වදති (ජා. දු 50).

අගාරාකං = බුද්ධකතෙයං (ම. ත 115).

අගාරනෙච්ච සබ්බං ගච්ඡති = අගාරනි පණ්ණසාලං මහං (ම. දු 191).

අගාරමජ්ඣාතසනං = අගාර වසනාතං (අ. 294).

අගාරමච්ඡිතො = අගාරමජ්ඣෙකි වසනාතං අගාරමච්ඡිතො (මහා. 125).

අගාරවිභාග = සග්ගමානං අවසනවච්චිත අගාරගාමො අගාරවිභාග (මහා 364). අපච්චිකගාමයං අකරණං (විමා. 338). ගරුචාසං අවසනවසෙන උපපන්නො අගාරවිභාගො අගාරවිභාග (ධ. ස. 328).

අනාරම්භ = ගාරවර්ගිනා (සං. දු 152).
 අනාරම්භ ව භාෂාවෙ = අර්ථානුප්පාදන කාතාවෙ
 අනාරම්භ අභිප්‍රාප්තං (චේර. දු 87).
 අනාරම්භ = අභිප්‍රාප්තං ගාරවර්ගිනා; කඤ්චි ගරුච්ඡානෙ
 අර්ථසම්ප්‍රේෂණී අනේවා (අ 477). තාත්පර්‍ය ගාරවර්ගිනි
 අනාරම්භ (අ 585). ගාරවර්ගිනා (විහ 360).
 (දී 757). ප්‍රවේශා නෙත්‍ර ගෙත්‍ර නීතිවත්ත - පො -
 සංකීර්ණ පටිපාතානි (ප. 172).
 අනාරම්භ = සරා; අනාරාතං හිතං අනාරිතං, කසිතොර
 කතාදිකුලිකාපාසකකම්මං. වුච්චති (විතු. 257);
 (සු. නී 108); අනාරතො (සං. එ 208); (ම. එ 161);
 සරා (ම. එ 162). ගෙත්‍රතො සරම්භතො වා
 (චේර. එ 118) සරතො, ගතච්ඡානාවතොති අනේවා
 (උ 73). (උ 121). (උ 217).
 අනාරම්භ අනාරම්භ පටිපාතානං = ගෙත්‍රතො
 නිකම්මිනි; අනාරම්භ සරම්භතො හිතාවතොති කසි
 තොරකතාදිකුලිකාපාසකකම්මං අනාරිතං පටිපාතං
 උපගතං (අ 235).
 අනාරම්භ පටිපාතං = ඉදං සරා ජෙතවනෙ විහරන්තො
 එකං මහලංකං ආරාධන කපෙසි (ජා. ක 149).
 (අප 251).
 අනාරම්භ = කසිතොරකතාදි අනාරිකකමම නිසුනතා
 (මහා. 125).
 අනාරම්භ දුර්ගතපසුතා = ගතපතිතොපි ගතපතිතො
 විසතසම්භා (මහා. 249).
 අනාරම්භ වා = සරාමිතා (මහා 170).
 අනාරම්භ = ගෙත්‍රතොති (පො. 158). ගෙත්‍රතොති;
 හරිතා සගාමිනීතිපි පඨනති (සු. ස 72); (විවා 180).
 අනාරම්භ = ගතච්ඡා (ජා. ක 163).
 අනාරම්භ පටිපාතානි = නතිර්ග්‍ය පටිපාතානිතොති
 අනාරිතපටිපාතානි කපිතා. සොතාපනතකදුතාමි
 තොපි නොනතු වට්ඨතිතො (අ. 630).
 අනාරම්භ = ගතවේසු (චේර. දු 117).
 අනාරම්භ = සරාමිතා (අප. 271).
 අනාරම්භ ව = භූමිගෙත්‍රාති (ජා. ව 159).
 අනාරම්භ වසතො මහං = සරම්භෙකා වසතො මහං
 (දී. 506).
 අනාරම්භ = එවං වර්ගිනා අනාරම්භාපි සාධු. පාළිං.
 පත අනාරම්භාති ලිඛිතං. තතො අයං අර්ථසම්ප්‍රේෂණී
 පාළිං ව පුද්ගලතො (ජා. දු 209).
 අනාරම්භ සිසුපාලානාම පාළිපාලානාම = අනාරම්භ
 වට්ඨති (ස. වි 839).
 අනාරම්භ = අනාරම්භකම්මි ගතත්‍රං සම්පේත
 (ම. 102).
 අනාරම්භ = සංග්‍රහ නාමි විතාපි වාසු නොති (ම. 112).

අනාරම්භ ආපජ්ඣති = අනාරම්භකර්මයෙ
 ගෙත්‍රප්‍ර. විසුද්ධපටතො අනාරම්භා ආපජ්ඣති
 මුතාමාදදිං උතොපි (ස. වි 985).
 අනාරම්භ හිලානසඤ්ඤි = එතං සම්මිලානසඤ්ඤිපි
 හුත්වා ගෙත්‍රප්‍ර. පසුද්ධපටතොති විසුද්ධපටති
 (ස. වි. 620).
 අනාරම්භ = ජිහාරිතං (ජා. ඡ 270).
 අනාරම්භකම්මං = සමාධිංග පටිපාතං මිත්තපතොප්.
 (පටි. 225).
 අනාරම්භ රතො = තථාගෙත්‍ර ඉදති අනාරම්භකම්මෙ රතො
 (ජා. ස. 210).
 අනාරම්භ = අනාරම්භ සම්මිලානසඤ්ඤි අනාරම්භකම්ම
 අනාරම්භකම්මං (අ. 31).
 අනාරම්භ ආරාධනා ගතවතො මහං = අනාරම්භකම්මං
 සමෙකපි වර්ගසමාදානා මොහං ගතවතොති දීපෙති
 (සං. ක 30).
 අනාරම්භාධිකං = සමාධිකං නිකම්මිනි ගොවරාග
 අවිච්ඡිද්ධතොති (ජා. දු 43).
 අනාරම්භ = පසුද්ධපට (අ. 791). එතංපි අනාරම්භ
 ගොවරා අනාරම්භ; සො මෙහිනාදි ගෙත්‍රතො
 පසුද්ධපටං (ම. එ 75); (අ 655).
 අනාරම්භ හිතවතෙ වර්ගං = අනාරම්භකම්ම වර්ගතො
 (මහා 325).
 අනාරම්භ = අනාරම්භකම්මං අනාරම්භ (විහ 237).
 අනාරම්භ = අර්ථ ආසංගිකපටකපිටකපටකපටක
 අනාරම්භ (මහා 137); අනාරම්භ (පටි. 462);
 සෙට්ඨං (වි 192); උතොමංගිමං (චේර. දු 209);
 ජෙට්ඨකං (ම. ක 333); උතොමංගිමං (සං. එ 216);
 පඤ්ඤාධිවතමෙතං (ම. එ 21).
 අනාරම්භ ආසු = ඉදති පුද්ගලතො අනාරම්භකම්ම
 අනාරම්භ දුර්ගතං; අනාරම්භ ආසු ආසු වුතං
 (සු. ස. 98).
 අනාරම්භ = අනාරම්භ (ස. වි 332).
 අනාරම්භකම්මං ගතවතො ගොගතො = ගොගතමිත්ත
 ගොගතමිත්තදුර්ගත අනාරම්භකම්මං සෙට්ඨකුලිකො
 ගතවතොති අනාරම්භ (පො. 142).
 අනාරම්භ = වසතොගමිතො (ජා. ඡ 80).
 අනාරම්භ පුද්ගලතො = අනාරම්භකම්මං පුද්ගලං ගතොති
 මුලිකං සිඛිකං ගතවතො අනාරම්භකම්මං පුද්ගලතො
 අනාරම්භ (අප. 401).
 අනාරම්භාධිකං = අනාරම්භ ඉපි සාපි තවර්ගිකපටකපටක
 පටිපාතං විතාපි අනාරම්භ (ජා. ඡ 211).
 අනාරම්භ = ලොකපසුද්ධපටති ඉදං තාම ලොකතො
 අනාරම්භ එවං ජාතිකමිත්තං අනාරම්භකම්මං තාම
 පසුද්ධපටති වදති (දී. 532).

අග්ගසූත්තං වාහං = අග්ග හය්ග්ග අග්ගසූත්තං පථනාමි ලොකුප්පකම්මිති (දී. 601).

අග්ගසූත්තං = අපි ච අතීතානංගතපච්චුප්පනානං සබ්බසුඤ්චප්පෙව්ඤ්ඤාසම්මානං අරියානං වංසාති අරියවංසා; තෙ ඛො පතෙනෙ අග්ගසූත්තං අග්ගාති ජාතිතබ්බං (අ 467) (අ 771).

අග්ගසූත්තං = අග්ගාති ජාතිතබ්බං (වු 90) (මහා 334).

අග්ගසූත්තං = අග්ගාති සූතෙත, අග්ග වා සූතෙත, ලොකුප්පකම්මිති උප්පනනත අභිනිබ්බතති අග්ගාති (දී 631).

අග්ගවිඤ්ඤානං = අග්ගසම්මානං මං ධරෙසිති සබ්බසුඤ්ච (අප. 203).

අග්ගසො = අග්ග රතතතතෙය අග්ගසාවතො පසන්නානං (සු. ස 98).

අග්ගසූත්තං = "අග්ගතො වෙ පසන්නානං" නති අදිතා නයෙන අග්ගසම්මානං (වු 62).

අග්ගං ධම්මං = ඵලධම්මං අරහතං (ථෙරි 206). රතතතතෙය උත්තමිභාවං දසබ්බදි - සවානානං තාදි-සුප්පිප්පනනාදි භුක්ඛාවං විජානනානං (සු. ස 98); උත්තමධම්මං අරහතඵලං (මහා. 260) (ථෙරි 206).

අග්ගධම්මසමානිතො = අග්ගත පසාදධම්මත දුතාදිධම්මත ව සතිතො සමානාගතො (සු ස 98).

අග්ගතිත්තිපනා = අග්ගා සෙට්ඨා කොට්ඨුපනාති ධරිතො "ඵතදග්ගං තිත්තිවෙ මම සාවතානං බ්‍රහ්මදානං තිත්තිතං යදිදං මහාකසාපොති භානනතෙර ධරිතොති අනෙවා (වු. 42); විතස ධරානං යදිදං උපාලිති ඵතදග්ගානං ධරිතොති අනෙවා (වු. 43).

අග්ගනුතිතො = ආමිසානුගතෙත වෙව ධම්මානුගතෙත ව අනුගතීතො (සං. දු 219).

අග්ගපනතිමා = අග්ගසොවා (ජා. ඡ 199).

අග්ගපසද්දනතිතො = උත්තමපසද්දනතිතො (අ 471).

අග්ගපනා ව හොති සාරපනා ව = ඉදංගතවා තිත්ති තානං වසෙතාන (දී 609).

අග්ගපනනති = අග්ගා සබ්බසුඤ්ඤානං සබ්බසුඤ්ඤාති වා භුක්ඛති අග්ගසාවං සෙට්ඨාවං පතෙනත (ථෙරි, ඵ 447).

අග්ගපදසමං = තිබ්බානෙ (අ 863). (සං. ත 106).

අග්ගං පාපෙසු = දෙසනාවසනෙ අග්ගං පාපෙසු දෙසෙසු සාරං පාපෙසු දෙසෙසුති දසබ්බලං යාවති (දී. 608).

අග්ගං පිණ්ඩං = රසසමපනනං රාජාරහං අග්ගතොජනං (ජා. දු 224); භක්ඛන්තරපිණ්ඩං (ම. ඵ 131). ස ව 902).

අග්ගං සුසද්දං පච්චිකම්මිති = උලාරං කුසලං උපවිසති (සු. ස 98).

අග්ගසමනා = සිලග්ගප්පනානං (අ 447).

අග්ගසමනා පමොදති = අතර්ග්ග උප්පනනා තත්ථ තත්ථ අග්ගසාවං සෙට්ඨාවං අධිගතො; අග්ගසාවං වා ලොකුප්පකම්මිති අධිගතො පමොදති අභිරමති (සු. ස 98).

අග්ගසසාදං = අග්ගසු පසාදං අග්ගා වා පසාදති අග්ගප්පසාදං (අ 503).

අග්ගබ්බං = අග්ගබ්බං නාම අජ්ජකං ඵෙට්ඨකං හිරි වෙරනාති ඵමොදි (දී 60). (සං. දු 198).

අග්ගමනවාසති = නිද්ධාරණෙ වෙතං සංඝිව්වතං. මහාජරා පද්ධතිකරා. අග්ගා අනධිගතීති පද විහානො (සු. ස 95). භුක්ඛති අග්ගා උත්තමො සෙට්ඨාති අනධිගතීති (තෙ 126). (අ 403) සොති විරානො සහසවසනව සංග්ගසු විහිතාවතො ව සතත තර් පඤ්ඤාතරහාවතො ගම්මිතිරහාවතො මද්ධම්ම තාදි භාවතො ව අග්ගා සෙට්ඨා උත්තමොති වුච්චති (සු. ස 96). සෙට්ඨාමනවාසති (අ 819). (ම. දු 182).

අග්ගමනසමබ්බති වෙදනවත්තිං නපජ්ජාතිත්ථං = අරහතමග්ගධම්මං අතිරිච්ඡත පරිඤ්ඤා තිව්ච්චතාස වුත්තං (ප. 227).

අග්ගරසෙද්දපච්චාසිතං = අධිසතසුඤ්ඤාතිරිච්ඡත තිත්තිතං තංසරසෙද්ද පඤ්ඤාකාර්ථාය නාසි රසෙද්ද පෙසිතං නානාගතරස තොජනං (ජා. ඡ 119).

අග්ගරසං = සබ්බපඨමගතිතං මුලිකරසං (ජා. දු 70).

අග්ගරසපජිතිපනා = හොජනරසෙසු පායාසො සෙතනරසෙසු හොසපි සසාමරසෙසු බ්‍රහ්මිඬු අනෙලිතං මුලිකරසෙසු සතතරාති ඵමොදගො අග්ගරසානාමි, හෙසු යෙන කෙතවි පරිතිගතො ආකංඝප්පමාණං භුක්ඛති (අ. 637).

අග්ගලං = කවාටං (දී. 176). (අ 833). (ම. ත 241).

අග්ගලංගුහනං - ඵත්ථ උද්ධරිතො අලිඤා පත ඛණ්ඩං අග්ගලං; සුත්තකෙත සංසිබ්බතං ගුහනං (ස. ව 836).

අග්ගලගුහනිසෙව = සබ්බසෙවවෙතෙසු හිරිතවිසික සංකප්පනදිපාරගමිත අත්ථකසිතතාවෙසු අග්ගල ගුහනිසෙව පමාණං (ස. ව 837).

අග්ගලච්චාසනාය = ස කවාටකථාරච්චකච්චාසනාය සකවාටසා ථාරච්චක තිව්ච්චතාවත්ථායාති අනෙවා; (ස. ව 513). - (ම. 95).

අග්ගලඵලකං = කවාටං (ම. ව 100).

අග්නිමා = අග්නිපරිවරකා (සථි 743).

අග්නිකො = අග්නිපරිවරණකො (දී 587) අග්නිකොති
තාමෙත පාකපො අගොසි (සු. නි 119) (වතු 227).

අග්නිකබ්බිංචිකබ්බිං = පකබ්බිං සලහො අග්නිකබ්බිං
අංකාදංභතා අතර්මෙව පාපුණ්ති, එවං සම්පද
මිදං භුක්තාති (ථෙර. දු 179).

අග්නිකබ්බිකමා = මහාභිතාපකොත (ථෙරි 188).

අග්නිකබ්බිකමා = සමං අභිමුඛෙන හයතෙත දුකඛ
ජනනං අග්නිකබ්බිං උපමා එතෙසනති
අග්නිකබ්බිකමා (මහා. 22).

අග්නිකබ්බිකමා පටිපාත්ති = තෙජෝකසිතාරම්මණං
පාදකස්සිංසං සමාපජ්ඣා උට්ඨාය උපරිමකායනො
අග්නිපාලාමුට්ඨාතුති ආචජ්ජිතා පරිකමමං කතා
අභිසංසද්දසංඝෙන උපරිමකායනො අග්නිපාලා
මුට්ඨාතුති අභිවසිතෙ සහඅට්ඨාතා උපරිම
කායනො අග්නිපාලා මුට්ඨාති (පටි. 274).

අග්නිකබ්බිකමා වා = තස්ස වෙතිස්ස මහිමං දෙස්සනොනා
“අග්නිකබ්බිකමා වා” ති ආදිමාහ (අප 223)

අග්නිකො වා = ආදිසු වසාරුතො වාසදො, අග්නි ව
උදකත ව මිථුනෙදත ව කසසිස්සති අතො
(දී. 374) ආදිසු සමුච්චයතො වාසදො, තනුති
එකස්ස කොට්ඨාසස්ස අග්නිකො, එකස්ස උදකතො,
එකස්ස අබ්භතතරතො. (ස ව 813). (උ 294).

අග්නිදම්බං = අග්නිකා දම්බපදසං, තං හි මනුස්සා
ජස්සන්ති (වසු 47).

අග්නිදම්බංච ආතපෙ = නිදසකාලෙ ආතපට්ඨාතෙ
අග්නිකා දම්බා මිය බුපටිපාසග්නිකා දස්සමාතා
මහාදුක්ඛං අනුභවන්ති අතො (පෙ 123). අභි
උණෙන ආතපෙ අග්නිකා ඩස්සමාතා මිය නිබ්බුති.
තාතිභවජාමිති යොජනා (පෙ 28).

අග්නිතිකාසිචාලිමං = අග්නිතිකාසිතා සුරියෙත චාලිතං
විකසිතනති අතො (ජා. ත. 225).

අග්නිතිසමං ජලිතං = සමන්තතො ජලිතං සබ්බදිසාසු වා
සමසජලිතං අග්නිං (සු. නි 391).

අග්නිතිසමාසු = අග්නිසමාසු (සු. නි 392).

අග්නිපජ්ජලිතො ආසි කුසපතාපජ්ජිතො =
කුසපතෙති පරිත්තො සපජ්ජිද්ධිආදිති
පකබ්බිකා අග්නිං ජලසිතුමාරමො ආසිං, එවං
අග්නිං ජාලතා මහාජතස්ස මහාදුතං දස්සාමිති
එවං විනොතතා සිතස්ස මමාති, අගමෙත්ව අතො.
(දී. 474).

අග්නිපජ්ජලිතො හොති = අග්නිසාධාතෙ සීතො අග්නික
තාකුඤ්ඤාණං සමිධාපකෙට්ඨං විජතවාතකුච
ලතිතා උද්ධං සමුක්ඛතමුඤ්ඤාකුලො හොති.
(වතු 227). (සු නි 120).

අග්නිපජ්ජලිතො = බහු අග්නිපරිවරතෙත සුජ්ඣන්ති
වදන්ති (ම. දු 42)

අග්නිපජ්ජිතං = අග්නිකා පරිචිතං අභිභූතං දස්සං
සුට්ඨන්ති අතො (ස. ව 560).

අග්නිපාති =

අග්නිපාති අතග්නි ව දනොදුක්ඛලිකාපිච,
අගෙතන කොට්ඨිතං කෙවි පට්ඨන්තඋලහොජනා
තත්ව කෙවි එකපට්ඨ මම සිස්සා අග්නිපාති
එලාඵල පණ්ණාදසො පවිත්තා බාදන්ති. (අප 155).

අග්නිතං = අග්නිං පටිච්ච උපපජ්ජනකතං (අ 530).

අග්නිමුක්ඛපට්ඨං = අග්නි අනුපට්ඨිකා (ජා ස 185.)

අග්නි සථං = ආති අග්නිපජ්ජලිතො ඝනාසති තපෙවිමෙති
ඉමෙපි තපෙව සිලාදිති පසුභිගුණෙති ඝනාසන්ති.
(ජා. ත 269)

අග්නි වා = දවග්නි ආදි (මහා 19).

අග්නිවාහාරසංඛිතො = අග්නිවිස ඉක්ඛිතකායෙත සථා
අග්නි නිරුපදනො නිබ්බායති, එවං අගමෙ
නිරුපදනො පරිනිබ්බාසිස්සාමිති අතො (බු. 245).

අග්නිමනනො = වෙසගත ආගමිකතො අග්නිකො
හසගත භිතතසිතා විහතුත්තාසු මුට්ඨිකත කායස්ස
ජමතිතතෙතන ව උත්තාසා මාතාපිතාදො (වරි 184).

අග්නිසන්තාපො = ජාලාස වා විතවම් නිකාරාතං වා
සන්තාපො (විත 50).

අග්නිසාදනං = සද්දසං සජ්ජන්තාය නවස්ස
මහිලග්ගිතො ආදනං (අ 714).

අග්නිත්තං = අග්නිජ්ඣතකට්ඨස්ස (ජා. ස 162).

අග්නිත්තං පජ්ජිතං = අග්නිසන්තං සමමජ්ජිතපල-
පතබ්බිකමාදිතා පජ්ජිතාසති (සු. නි 338).
(සං 181).

අග්නිත්තමුච්චා සද්දසං = අග්නිත්තමුච්චාති අග්නිත්තත
සෙවෙට්ඨා, අග්නිජ්ඣතපට්ඨාතාති අතො වෙදෙ
සජ්ජාසන්තෙති පට්ඨං සජ්ජාසිතබ්බතො සාමිතති
ජසදසො මුච්චන්ති වුතො (ම න 280).

අග්නිහොමං = එවරුපෙත දරුඅග්නිකා එවං හුතෙ ඉදං
තාම හොතිති එවං අග්නිජ්ඣතං (දී 67).

අග්නි = සබ්බෙපි රාගාදයො අනුදත්තවෙට්ඨන අග්නි
(අ 713). අනුදත්තවෙට්ඨන අග්නි (දී 727). අග්නිසෙව
(සං. එ 103)

අග්නිමි තෙ න හාසිතො = අග්නිමි තෙ න ජාලිතො
(ජා. ව 106)

අග්නිම උදකණ්ණපට්ඨං = සථා තිඤ්ඤාදවසෙත
උපතීතො අග්නි අණ්ණෙවසඤ්ඤාතාති පුපුලගමතිරාති
උදකාති තපසසති, තාපෙභුං න සන්තොති.
(ජා. ස 516).

අනෙකුත් පත් පසුගාමීන් අනෙකුත් විපාකයා =
 යෙ පත් අවසරයෙන් අනෙකුත් අවසරයෙන්, නෙ
 එකපත්තෙන් අනෙකුත් පසුගාමීන්, අනෙකුත් පසුගාමීන්
 වෙත අනෙකුත් පසුගාමීන් (සු. ස 95).

අනෙකුත් = අනෙකුත් වා පසුගාමීන් පසුගාමීන් අනෙකුත්
 (සු. එ 216)

අනෙකුත් ව = අවසරයෙන් පත් පසුගාමීන් අනෙකුත් නෙකුත්
 මෙයින් අවසරයෙන් පසුගාමීන්, මුළු අවසරය. එවැනි මෙ
 යින් පසුගාමීන් නෙකුත් පසුගාමීන් රණය සිත් පසුගාමීන්
 බෙහෙවින් පසුගාමීන් ය. ව. (ප්. ව 160)

අනෙකුත් පත් = අනෙකුත් සුදුසු අනෙකුත් අනෙකුත්
 පත් නෙකුත් (සු. ස 217).

අනෙකුත් මුළු = එවැනි සාධාරණයෙන් අනෙකුත් පසුගාමීන්
 අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් පසුගාමීන් විපාකයෙන්
 අනෙකුත් අනෙකුත් මුළු අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. ස 98).

අනෙකුත් පිරිස = උපදෙස් අනෙකුත් පිරිස, උපදෙස්
 අනෙකුත් අනෙකුත් පසුගාමීන් සනාතනය අනෙකුත් ප්. තා
 (අ 832) සමපත්තිය අනෙකුත් කොටුපත්තියෙන්
 පිරිස (අ 832).

අනෙකුත් = එවැනි නාම රාජ්. සාමනෙකුත් අනෙකුත්
 අනෙකුත් අනෙකුත්. නෙකුත් නෙකුත්: "රාජ්. අනෙකුත්
 නාමය, මෙයින් සාමනෙකුත්" නෙකුත් (පෙර 218).
 අනෙකුත් නෙකුත් සෙසු අනෙකුත් විවිධය (පටි
 130). අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 සෙසු ව. පසුගාමීන් ව. උපදෙස් ව. පසුගාමීන් ව. නි
 වෙදිපසුගාමීන් (අ 526) අනෙකුත් අනෙකුත් සෙසු
 පසුගාමීන් (අ 294).

අනෙකුත් ව සෙසු ව මෙයෙන් ව උපදෙස් ව
 පසුගාමීන් ව = අනෙකුත් පත් පසුගාමීන් පිණිස පසුගාමීන්
 පසුගාමීන් පසුගාමීන් (ප 76)

අනෙකුත් අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. වි 902) (ම. එ 131).

අනෙකුත් අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත්, අනෙකුත් මෙයින්
 පසුගාමීන් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (ප්. ත 306).

අනෙකුත් බෙහෙවින් = අනෙකුත් උපදෙස් නෙකුත් පසුගාමීන්
 බෙහෙවින්. පසුගාමීන් අනෙකුත් අනෙකුත් පසුගාමීන්
 (පෙර. එ 195).

අනෙකුත් ගිණුම = සිලයන් සමාධිගන් පසුගාමීන්
 විවිධගන් අනෙකුත් අනෙකුත් පසුගාමීන් සිතනා අනෙකුත්
 ගිණුම නෙකුත් (වි. ත 230).

අනෙකුත් විපාකයා = අනෙකුත් සමාධිගන් පසුගාමීන්
 - නෙකුත් පසුගාමීන් සෙසු අනෙකුත් පසුගාමීන් උපදෙස්
 කොටුපත්තිය. (සු. ස 95). එවැනි යෙ කෙටි බෙහෙවින්.
 සරණ ගන්තය, බෙහෙවින් නිත්යතනගන් යන්
 කෙසේ හෙවින් පිණිස සාධු බො අනෙකුත් බෙහෙවින්
 සරණගන් නෙකුත් - පෙ- (සු. ස 96).

අනෙකුත් සමාධිගන් = අනෙකුත් පසුගාමීන්
 සිතනා අනෙකුත්. (ප්. ත 472).

අනෙකුත් අනෙකුත් = අනෙකුත් පසුගාමීන් (ම. ත 141).

අනෙකුත් අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත්
 අනෙකුත් (ප්. ප. 173).

අනෙකුත් = අනෙකුත් උපදෙස් පසුගාමීන් (අ 471).

අනෙකුත් අනෙකුත් = පසුගාමීන් නෙකුත් හව. පුත්තය නෙකුත්
 (ව. ත 10).

අනෙකුත් පසුගාමීන් = අනෙකුත් පසුගාමීන් අනෙකුත් පසුගාමීන්
 පෙ- නෙකුත්, හෙතෙම සෙසු පසුගාමීන් හව. පුත්තය
 අනෙකුත් (සු. වි 508).

අනෙකුත් නෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 නෙකුත් නෙකුත්, විපාකයෙන් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 නිසා විපාකයෙන් අනෙකුත් (පෙර. 197).

අනෙකුත් මෙයින් = අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 එනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (ප්. ද 297).

අනෙකුත් පසුගාමීන් = අනෙකුත් අනෙකුත් (අ 223).

අනෙකුත් ව = පසුගාමීන් අනෙකුත් අනෙකුත් ව (ප්. ත 514).

අනෙකුත් අනෙකුත් = නෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 (ප්. ස 96).

අනෙකුත් = අනෙකුත් සාධාරණයෙන් අනෙකුත්
 අනෙකුත් (ප්. ප 90).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (බ. ත 281).
 අනෙකුත් පසුගාමීන් (සු. ස 167). (වි. ත 51). - අනෙකුත්
 අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. ද 193).

අනෙකුත් = නෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 (ප්. ස 462). යෙ අනෙකුත් අනෙකුත් පසුගාමීන්
 නෙකුත් (ප්. ස 444).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (වි. ත 281).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. එ 101).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. එ 89).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (වි. ත 266).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (සු. ද 244) විපාකයෙන්
 අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (වි. ත 119). - (අ 531) - (ම. ත 100).
 විපාකයෙන් අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත්
 අනෙකුත් (පටි 521).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් (පටි 521).

අනෙකුත් = අනෙකුත් අනෙකුත් අනෙකුත් (ප්. ත 222).

අනුබන්ධ - අප්‍රාචිතය ආකෘතිය (ඡ: ප 181).

අනුකූල: පොතකට්ටි යටි: රූප 99 ආකෘති පොතකට්ටි,
සකුණ: අනුප්පාදන: ගව්නි (ප: ප 158).

අනුමාන දහරැස්සො = පසුබිහිවිනසෙත
විඳිදහසං විනිතසම්ම හොති (සං. ථ 49).

අයබිග්නි = අවහරණය (විමි. 63)

අනෙකුත් = අප්‍රවීණතා අනුකූල (ජා.වි. 158), අප්‍රවීණතා අනුකූල (ජා.වි. 35).

අනුසංස්කෘතිය - සංස්කෘතිය: බැඳීම, මෙහෙයවීම
 අනුසංස්කෘතිය (ප්‍ර. ස 526).

අධිකෘතය අධිකං ගව්චන්තී = දරකතාලෙපි සතුතිතං ව
ධාතීතසුචි අභිකට්ඨිතතො අභිකට්ඨිතමෙව
ගව්චන්තී, ත භූමිතලනතී අධිප්පායො (පෙ 127).

අඩකුරං උපදේවනානි = තං තිස්සංය ජේවනානි (පෙ 98).

අධිකෘතියාගේ පියෙය = අධිකෘතයාගේ පියෙය (ම. ප. 222).

අධිකූලයන්ගෙන් = අධිකූලයන් විසි යොනිත්තා මහසීතා-
රේන (බ. ප 585).

අඩකසෙක ගි = හිසදෙ, නිපාතමතතං සෙසං උතතාත
මෙව (තෙ 21).

අඩිකුසො = මිනිසෙකු විජිතිකකකුට්ඨකණිකො.
 සො ච කාසො පභිනාමදත්තා අච්චංකුසො හොති,
 අංකුසං අභිතො හොති (දී 5(0) අඩිකුසොති
 තාමි කසොති අපථා, එතස්සු අභයං වොහාර
 කසො කම්මකසොති ට්ඨිමිති (නෙ 26).

අනෙකුත් නිසිකොණා හොඳි = උරුම නිසිකොණා හොඳි
(ම. ක 7i).

අනෙකුත් ව = අනෙකුත් ව පුස්තක (අං 182).

අගය = කාරණං (සූ. ස 193) (ඉති 19) (අ 48).

අඩුකිරීමේ ප්‍රමාණය = අඩුකිරීමේ අගය / අඩුකිරීමේ ප්‍රමාණය (සම් 807).

අඩවිණ = තරු ජාතං අඩවකාලතිලකාදිං (අ 841)
තරු ජාතකං තිලකං වා පිළකං වා (ම. දු 55).

අඩංගුණය අඩංගුණය = ඉදහි නං අඩංගුණය තානප්ප
තාරකයා පාතවි තාරකපෙසුකාමෙතාංගමතා
මතාමෙතාංගලාතෙත අඩංගුණය අඩංගුණයාදි අදිත
තයෙත ප්‍රසේදයා, තං ව්‍යාකරොතෙතා (ම. ථ 1⁹)

අඩිතෝනි = "උද්ධමනයෙන් තත් පපං අනුනති"
 ඝනතට්ඨානේ භූමිපදෙසෙ අඩිතෝ-පෙ. (විහ 313).

අඩුගතය = එනම් ව පාණ්ඩුපාතය පසුව සිතාති
 පාණ්ඩු පාතය ව පාණ්ඩු පාතයෙන් ව වඩන

විත්තයට පවිත්‍ර පටිසිතං නොති, වායමති තෙන ව
වායාමෙන මරතීති, අදින්නාදුනසාපි පසොච ව
පරපරිගෙහිතයොති, පරපරිගෙහිතසයොදි ව
පේයාවිත්තයො පවිත්‍ර පටිසිතං නොති, වායමති,
තෙන ව ආදුතබ්බං ආදුතං ගව්ඡතීති - පෙ -
(චතු 16).

අභියාචනා* පි = යථා තත්ව පාණ්ඩිතාතාදීන්ට අභියාචනාද, ප්‍රිතෙතනා, එවමිධාපි විනාලභෝජනයා වනතාදි අභියාචි විනාලො: යාචකාලිතං, අප්‍රකාශනං, අනුමිතතකතාදි. එතෙතනානුසාරෙන සෙසාතවමි (වතු 19)

අඩගදි = දිවයිනකින් සම්පන්නාගතය (ජා. ප 178)

අධ්‍යයනයට සහිත, ගවේෂණීය = අධ්‍යයනයට යොදා ගත හැකි (ම. ව. 132).

අඩුපරිමාණයන් = අඩුතම පරිණාමයන්, පරිණාමී
පිළිවෙල අනුව (ජා, පි 176).

අඩුකපාමුරණය වී = එකතාගරේ නිපැයුණුපමාව සර්ව
සමප්තිය, එරාපෙනැති අඩුකපාමුරණය වී
පාමුරණය (ජා ෭ 183).

අඩමමධානුසාරිනි = ධම්මජාලානුසාරින සඟ්ග
සරිතර අඩමමධානුසාරි අනුසාරි සම්මතකර්මසාරණාදී
නිබ්බන්තකා වාතා (සු. ස 167), (චීන 50), (කෙ 110),
(පිසු 260), (ම. දු 190).

අඩිගමනය = අඩිගස්දියන; අඩිගමනය (ජා. ක 35).

අධිකරණය: කොරෝනාට් = අනාභිඥානානිකයා අවිචිත
 දෙසෙය අනුමානව: පලය: කොරෝනාට් (ස. ප්. 953).

ඉතිහාසාදායකයා = පානවිජයවර් (ස. ව. 889).

අඩංගුවිජ්ජා = පුරුකි අඩංගුමිව දිව්වි, විජාකරණමසසන අඩංගු චුත්තං (දි 67) අභිසානිකාත්තං සංගමොක්කමග්ගාතං භීරවිත්තපුත්තං අඩංගුමිවිත්තාදිසං අවමසසා විජ්ජා අඩංගුවිජ්ජාතං (විනා 286). ඉමිලුක්කං පුරිසලුක්කං මසෙත අඩංගු සමසන්නං සුද්ධං තාස අඩංගුමසනිකා ඉදං තාම ලබ්බතී ඵමං ජාතකවිජ්ජා (සං දු 253).

අධිකසම්පූර්ණතාව = සබ්බන්ධි ගුණකොට්ඨාසෙහි
සම්පාතාගතොපුරිකො තාමි (උා. දු 148).

අභිග්‍රහණ නාම = හස්තිකාදිකෙද (ස. වි 976).

223).

අඩුකොන:- අ.දීති හෙසං ජනපදානං තාමාති (සු. ස 49).
(අ 431)

අබ්බානි = ගිවිසඳුමකි අබ්බානි (සං උ 29).

අධිකාර අනුකම්පා = ඉතො: විතො: ව පසාරිතොන
ගුණත්ත වා පාදෙන වා පුජිතො (ම. දු 334).

අභිනායකානුසාරය නොමැති අවස්ථාවක = පරිසරයක
මුල්කාණය වෙමින් පවතින මුල්කාණය ව දැනටමත් වෙනස්
අභිනායකානුසාරය මත පරිසරයක ඇති අවස්ථාවක
(සං. ක 69)

අඩුකරගැනීම = මහානිවාසවේදීන් අඩුකරගැනීම
 උපමා (පටි 451). (සපි 644). හත්, දිස්කාපත
 වේදන සාධකපොරොත්තමාණ මිනවුකානං මින
 වුමානං ආහාරානං පුරා අඩුකරගැනීම එකසනාති
 අඩුකරගැනීම (මහා 22) (අ 612). සඳුක පත
 වේදන අඩුකරගැනීම උපමා ඉසම කාමාති
 (අ 764). (ම. දු 86).

අඩුකරගැනීම = මහානිවාසවේදීන් හයකෙකු
 නාය වේද වඩකපසුනාය ව (පෙරි 219).

අඩුකරගැනීම = අඩුකර පුණ්ණකුප අඩුකරාසිමි වා
 (ස. ම 163).

අඩුකරගැනීම = ඉදං සත්ථා ජෙනවනෙ මහරතො
 උපනාථකමිං ආරබ්බ කපෙසි (ජා. න 315).
 හො පුරිස අයං පස්මි මිනවුකාමාරං මිස උණක
 ජාතං (ජා. න 317)

අඩුකරගැනීම = අඩුකරාති මියාති අඩුකරාති, අඩුකරාති
 රතනපමාල වණ්ණාති රුකානං පුප්පලලාති,
 තාති එකසං සනාති අඩුකරගැනීම, අතිලොකිත
 කුසුමිකිසලසෙති අඩුකරවුටිසමපරිකිණ්ණ මියාති
 අපෙරා අප 303) (පෙර. එ 100).

අඩුකරගැනීම = මිනවු කාමාරාසර (ජා. න 339).

අඩුකරගැනීම සපුනෙ සෙනාති = අඩුකරපබ්බතං ආරො
 මිනා සමානා අනෙකාති වසසනසානාති සත්තෙ
 අඩුකර ගෙවන (සු. නි 391).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරවිසමපනං (පෙරි 177).

අඩුකරගැනීම = හතවනො අඩුකරගැනීම රසමිසො නිවු
 රාති. හසමා අඩුකරගැනීම වුවනි (අ 638) සමමා
 සමුඛා, හතවනොති අඩුකරගැනීම රසමිසො නික
 මනාති (ස. එ 119). අඩුකරගැනීම රසමිසො නිවුරුණතො
 එවං ලොකාමි (ජා. න 31). (දි 500).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පිලාදිසමපනාතිකසා අඩුක
 මිසමනි නිවුරුණතමිසායසානාති. අපර කෙවි පත
 අඩුකරගැනීම පිලාදිසමපනාති ඉමාති දෙව තාමාති පිතරා
 යෙව ගතිනාතිති වදනාති (අප 452). අඩුකරගැනීම
 පිලාදිසමපනාතිකසා අඩුකමිසමනි නිවුරුණත
 මිසායසානාති (අප 305). ආදිතා අසයනසෙට්ඨිං
 කිසතනාති (පෙ 91). අඩුකරගැනීම පිලාදිසමපනාතිකසා
 (පෙර. එ 503). (අ 638).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම සරිතො නිගනා රසමි යසා
 සො අඩුකරගැනීම (අප 312).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම අඩුකරගැනීම (පටි 275).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම අනතරිකාති (පටි 275).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පවනසිනෙහත,
 දෙවනා අඩුකරගැනීම පනතරිකාති අපෙරා
 (පෙ 141).

අඩුකරගැනීම = කෙසං මිනවුකානං අඩුකරගැනීම
 කපාය වුතො (ජා. එ 121).

අඩුකරගැනීම = අඩුකර එවි සො ජනපද, ගතික
 පත යා උනතරන ආපො, තාසං අඩුකරගැනීම
 උනතරාපාතිති වුවනි (සු. නි 362). අඩුකරගැනීම
 සො ජනපද මිනා පත නදිසා උනතරන ආපො
 තාසං අඩුකරගැනීම උනතරාපාතිති වුවනි (ම. න 23).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 හසාමිමිසනාපදසෙව (ස. ම 962).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම උපකවුකාදිති සටනං
 වුවනි (ම. 120).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 මිනවුකානං (අ 790).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 නිවා ආහාරෙහ සඳිං පතනාති අපෙරා (පෙර. දු
 151).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම වාලෙසං (දි 377).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පුරතො පුරතො ගවුනි =
 සෙව එකො නිකු සොති, සෙමෙව ගවුනි, සොව
 බහු ගවුනාති, බහු අනතහාසෙව නිමිතාති, සෙබ්බ
 අනතො සදිසා එවි සෙනාසනං පසුකපෙතාති
 (ස. ම 416).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම රුපසුතො සිකබනෙත
 කපාපො පරිවතොති පරිවතොති පසිකබ්බා
 හොනාති, තෙතසා අනාති දුකාති හමිසානාති
 මසුකදිස (ස. ම 642).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 පවුනාති (ස. ම 892).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 වවනෙත තනුසං ආනුසංසිකපා (ම. න 226).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම, පුනතපනෙව ගුණකෙත
 (අ. 687. බාහුසුතලං ඉධ අඩුකරගැනීම වුතො
 (ජා. න 131).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම (අ. 449). (අ 650). (අ 756).
 (ස. න 90) සාරණෙති අවසවෙති වා (ස. එ 210).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 (මහා 315).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 කරණ (ඉති 212). පසුකපෙතාති අඩුකර
 (ස. න 131). (අ 433).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 වකුනි අධිපොතා (උ 240).

අඩුකරගැනීම = අඩුකරගැනීම පනතරන අඩුකර
 උපපජනානං තෙසං පිමිනිසුකං
 උපපජනානං = එකවොකාරවතු වොකාරකාමිකා
 අනත හසාය වුතො (ප 363).

අවකාශය: = ගණිතසාධකවලින් වෙඩි ඇදී
වසන වටිනාකම (ප 253). එය පරිමිත ප්‍රාග්ධන
වතු සහිත අනුපාතයකට ලබාගැනීම (ප 231)

අවිකල්පකා - නම්පත අනිත්තං න පවිජායන්තං,
සකස්සා එව අවිජ්ජිතවිකල්පකාති තසම්ච
අනිත්තං විතෙසෙති (පටි 283).

අම්බන්දරය = හා වසනුහිං හිතං, වසනුං වීජ්ජාං හා
 කැරැති (අ 644). වසනුහිං හිතං න කොති, පරිනාමිං
 ජනෙති (ස. පි 897).

අම්මානාමය = අම්මානාමයාමය, අම්මානාමය (ව්‍ය330).

අවනතතණය = විකට්ඨානප්‍රකාශනවේදින
න වනතණය (මහ 112).

අවසලා = අමණ්ඩනසිලා (ජ. ස 264).

අවසන් = පරිසරය. (ජය, ප 178)

අවසන් = බහුවච්ඡිකාසං අවසන් (බ. ප 409).

අවලම්භානං = නිබ්බාණං (පිමං 176).

අවලංගුකළ අයංඛිතවේදින = මහාපාලකවරයා අයංඛිතවේදින තුනෙන් වෙනම අවලංගුකළ අයංඛිතවේදින වූහ. භාග්‍යානුකූලව අවලංගුකළ අයංඛිතවේදින අයංඛිතවේදින, යන අවලංගුකළ අයංඛිතවේදින වේ. භාග්‍යානුකූලව අයංඛිතවේදින හෝ (පටි 432).

අම්ල = නිබ්බන්ධය (පේර 377). නිබ්බන්ධය
සමය (පේර 188).

අවලං = අනාදරකරණය වී අවලං, පස්විසිදින හවනයි
(අප 246).

අවර්තනං = කිලෙසෙති අනවර්තනං (ජා. ඡ 288)

අවලිභතා = හා සමපිභතා (මහා 266).

අවසලා = නිව්වලා (බු 90).

අවලෝ සුසානිසිතො = සුට්ඨි පතිට්ඨිතමුලෙ පකාති
විකතති අවලෝ අකම්පනියො නොති (ඔථර, ථ
554). (උ 132).

අවමන බිමමං = අවමනසහාවං (මි 336). (සං. ඵ 1 2).

අඩුකිරීම = අඩුරිං පරිපූර්ණ (පෙ 151).

අමාත්‍ය = විමර්ශ, අනවබෝධය කාතාරම්මණේසු පරිබෝධී
(පෙර. පි 170).

අවාරු = අගමංත්‍ර (ජා ස 98)

අවිනාශි = කප්පි (මහා 75).

අවිනාශානං අරූපතානං = පදෙසු පන එකවිනාශා
විභුතවිනාශාසතානං ලබ්භිති ඉමිනා නරෙක
සබ්බසු සුඤ්ඤාචාරොසු සුඤ්ඤාභානො
වේදිතබ්බො (ප 231).

සම්පන්නතා = ව්‍යාදා (පටි 511).

අවිනාශකා ඇපයුරු = අවිනාශකාරී. අවිනාශකා
ඇපයුරු නාම (ස. වි 981).

අවිභාගයෙහි ප්‍රධානියා = නිශ්චිත්තාරයෙන් ප්‍රධානියෙකු,
අවිභාගයා: ප්‍රධානියා (සමී 1025).

අවිනිශ්චයතං = විනාශීකාරමිථිකං හි විනාශීක රචන
පච්චුප්පිංසෙකානි හ පණ්ණිකං විතතං කතාං අද්ද
(දී 589), නිශ්චයකං (විග් 6) අනිශ්චයකං (ස, වි
538).

අවිනවිනායා = ගෙවියාවූ තනතුරෙන් අදායාමයෙන් පි
-ගෙ - (ම. ව 56). අවිනවිනායා උපවිනායකයා
(සු. ස 12).

අවිනිශ්චයා දෙති = අවිනිශ්චයන අගාරවෙත දෙති
(අ 624).

අවිභවිකපරා = ගරුචිකාතිකාරණං අකාරණං (පිඟ 354).

අවිනාශකාරකතා = ඛණ්ඩාංකය, කාරකය රහිත
(මධ්‍ය 2:8).

ද්විතීයිකය = විනාශවියයාචිකයනාස්තු සංහාරානං
දෙව්මනස්සානං (අං 94).

අවිනාශිතමය = ඉන්මය සංඛ්‍යාතය අවිනාශිතමය නොවේ,
විනාශිතමය නොවේ. මොවුහි අනුප්‍රාප්තිය රජරජ
ලීයයාමිනි ඉදා අවිනාශිතය සුරක්ෂණයකිනි; ඔහු
ආරාධනා ප්‍රාප්තිය ගණිතයාමිනි (ජා. ව 35) මය
ආරාධනා ප්‍රාප්තිය නි විනාශිතය සරණ. මෙය
මිනි විනාශිතය. ඉදානි සහ මෙ විනාශිතය නමි
අවිනාශිතමය ජාතය (ජා. ව 243).

අවිනිශ්චය = විනාශය අසන්නාණයයා බුද්ධි (අප 94).

අවිභාසය = විභාසය (සු. නි 217). (වතු 74). (බු 80).

අවිනාශය කම්ම පොතෙහි හඟය = විනාශයෙහි
කම්ම නිදහස. හඟය මම සමය නිවැරදිව
නිබඳනය කම්මපොතෙහි පුද්ගල කම්මයා විසිනි
භූතා දිබ්බසමානා අවිනාශය අසංකප්පයා
අපරා (විමි 154).

අවිනාශිකයා = අවිනාශකයා: නූතන (විමි: 273).

අවිනාශය = මිනිසුන්ගේ, භෞතිකයන්ගේ, අවිනාශය.
(පි. 221).

අවිභවනයනාති = විභවනයං අසුභතාති (අ 521).

අවරකායිතං. හෙති = කට්ඨකමමචිත්තකමමචිද්, කමමචිද්වසෙන සුඤ්ඤං දෙවමිමානං. මිඤ අගුතා නිට්ඨාපිතං. (ම. ක 11) දෙවිකමමචිත්තකමමචිත්ත කමමචිද්වසෙන සුඤ්ඤං දෙවමිමානං. මිඤ අගුතා නිට්ඨාපිතං. (සං. ක 62).

අවුරුපයාගේ නාමය = පසාදනායක සභාව හා විජයනෙති
(අ 871) හා වීරං පසාදනායක ගනවිසභාව (උ 66).
(සී. ඩී 388). (ම. එ 91).

අවිරසනකරණය = සමය: හිඳින: හා වරපකාශකරණය
(අ 739) සමය: හිඳින: රුහිරුපාදකමම: හඬ: හා
වරපකාශකරණය (ම. දු 193). සමය: හිඳින: හා
වරපකාශකරණය: හඬ: හා හඬ: හා හඬ: හා
171).

අමරසකාන්තන පද්ධතිය = සමය. හිමිමි: හ මිර
පකාන්තන (අ 519).

අවමනාපාසකමුත්තා = එකංගෙන පාසකමුත්තො (මහා 104).

අවමනාපාසිසුඛියා = අනන්තකිකුන්තපරිසුඛියාවෙන පරිසුඛියා අනන්තං පාසුඛියොතිතො (මහා 63).

අවමනාං පුජනාර්ථො භොති = සබ්බං සක්කාර සම්මානං අරුහති ඉදං පඤ්චාසනෙ අවමනා කරුණුපුත්තො පුත කිසුම් කප්පෙයි (ජා. ක 9).

අවමනාපමානුගතියාපි = සවෙපි අවමනාං අනුගතපමො අය්හ තථාපි තං තං වික්ඛංසෙ ඤං කාරණං (ජා. ඡ 284).

අවමනාබ්‍රහ්මචාරී = නිව්විබ්බතචාරීති අපෙරා (ම. දු 248). අවමනාං බ්‍රහ්මචාරීති අපෙරා (අ 721). සෙට්ඨවේදික බ්‍රහ්මං අරියමිත්තං චරතිති බ්‍රහ්මචාරී අවමනාචාරිය බ්‍රහ්මචාරී අවමනාබ්‍රහ්මචාරී. ප3-සොකානන්ති පි නිබ්බාණෙත්තෙව නාමං (දී 530).

අවමනාං මහ පුත්තමිති = එතථ අනන්තං අතීතං අවමනාං, භාවිතපුස්සකමතං, ඉදං වුත්තං භොති, යථා පුත්තමරණං අනන්තං අතීතං භොති, එවං මහ පුත්තො අහං ඉද්දති මම පුත පුත්තමරණං නාම නාපි (සං. එ 150).

අවමනායොගසක්කමි = අවමනාං යොගසක්කමි නිව්ව යොගසක්කමිති අපෙරා (අ 721). අවමනාං යොග සක්කමො එතෙසන්ති අවමනායොගසක්කමි (දී. 530).

අවමනාසන්ති = අති අන්තා නිසාරණං සන්ති (මහා 144).

අවමනාසීලාසු = අතික්කන්තසීලාසු (ජා. ඡ 282).

අවමනාං සුඛමෙධති = ත වීරං සුඛං ලභති (ජා. ක 227).

අවමනාසුබ්‍රමාලො = සතතනිද්දුකෙනා, ඉදං භගවා කපිලපුර නිබ්බානාකාලතො පට්ඨාය නිද්දුකා භාවං ගහෙත්වා අහ වීරියභාසල පඤ්චාසනෙ අනුභූතදුක්ඛස්ස අනෙතො නාපිති (අ 378).

අවමනා සුඛං = අවමනා පරම සුඛං (මහා 166).

අවමයං අවමයො න පසස්සති = අතතො අපරාධං අපරාධතො ත පසස්සති (අ 341). අපරාධස්සො අපරාධං මයාති අතතො අපරාධං ත පසස්සති (අ 309).

අවමයං දෙසසන්ති = යං වුත්තා, භූතෙති අවමයං දෙසසන්තිතං සවෙරං පටිච්ඡෙදනිති තං සාධු වුත්තං (සං. එ 52).

අවමයං දෙසසන්තස්ස යථා ධම්මං න පටිභන්තොති = පරස්ස වීරධං මයාති සද්ධා දණ්ඩකමමං ආහරිතො ඛමාපෙන්නස්ස තක්කමති සුක්කපකො වුත්ත පටිපක්ඛතො වෙදිතබ්බො (අ 341).

අවමයං දෙසසන්තස්ස = එවං වතා දණ්ඩකමමං ආහරිතො ඛමාපෙන්නස්ස (අ 309).

අවමයො දිඤ්ඤා යථා ධම්මං න පටිභන්තොති = අපරාධං මයාති සද්ධා දණ්ඩකමමං තං තක්කරාති දණ්ඩකමමං ආහරිතො අවමයං ත දෙසෙති, ත ඛමා පෙති (අ 341).

අවමයදන්තං = ත හි පසද්ධන්තං සනඬමිත්තානං අවමය දන්තං රුහති. හිනිතමං ත රුහති. හිනු හිනුඤ්ඤි විනාස කාලං කප්පෙති, තස්ස පරික්කාසො හිනුඤ්ඤා යෙව භොති. හිනුඤ්ඤි හිනුඤ්ඤිනාසෙර කාලං කප්පෙති, තස්ස පරික්කාසො හිනුඤ්ඤිතං යෙව භොති (සම 9.3).

අවමයන්ති = අතික්කමන්ති (මහා 109). අතික්කමන්ති ලනුලනු අපභවන්තිති අපෙරා (චර. එ 267).

අවමයා = කතා පාසං පුත පටිච්ඡාදනතො අතිව අයති එතාය සත්තොති අවමයා (මහා 146).

අවමයෙන අනාර්ථානං = අනො ව රහති ව අනාර්ථානං බ්‍රහ්මානං සංවිජ්ජාතං අතික්කමෙතාති අපෙරා (අප 232).

අවමයෙන = අපනමෙන (උ 26). අතික්කමෙන (දී 78).

අවමයො = අපරාධො (දී 164). (ම. ක 103). (සම 547). (අ 446). (අ 798). (සං. එ 51).

අවමයො අවමනමා = අපරාධො අතික්කමිත්තො මද්දිත්තො ගතො. අනමෙවිත්තං අපරාධිකො (අ 300).

අවමයො ච න විපජ්ජති = සෙව අවමාධිකමමං ත භවෙත්තං (සං. එ 52).

අවමයො තෙන සමො නපජී = දෙසන්තාසාසිසු අවම යෙසු තෙන සමො ථුලො අවමයො නාපි (ස ම 101).

අවමයරා = කතා පාසං පුතපටිච්ඡාදනතො අතිව සරති එතාය සත්තොති අවමයා (මහා 242). අතික්කමි, එකො හිනු එකං හිනුමිතික්කමි චතං. ආපොචාති අපෙරා (සං. එ 273). එතථ පසද්ධාං අතික්කමිත්තො ගතොතිති අපෙරා (ම. දු 308). අතික්කපනාසං (සං. දු 245).

අවමසං = මනුස්සපථං අතික්කමිත්තො හිමවන්තං පාමිසං (ජා. ප 226).

අවමසො = තත අතිසරොති අතිසරිති පි අතිසරෙ, අතිසරිත්තතිති පි අතිසරො අවමසරොති තස්සෙව වෙවචතං (ජා. ව 48).

අවමනාසි = අතිවිස වුණ්ණ මවුණ්ණං අකාසි (ජා. ව 3). අතිවිස ආහරි (ජා. ව 2).

අවමාධාය = අති ආධාය (මහා 291) අති ආධාය ඊසකං අතික්කමි යපෙත්වා, ගොප්පකෙති ගොප්පකෙ ජාණ්ණො වා ජාණ්ණමි සබ්බවිසමාසෙන අතිණො

වේදනා උපපජ්ජති විතතං එකඟං ත හොති
සෙය්‍යා අපාසුකා හොති (දී 401). (උ 282). (සං ත
51). (සං. එ 63) (ම දු 264).

අව්‍යානිකාණසංකතා = අතිවිශ්‍ය අතිශ්‍යසංකතෙත
(ජා. ඡ 104)

අව්‍යායනා = අති ආයතා ඛරමුච්ඡනා (අ 680).

අව්‍යායං = අථවා අව්‍යායනාති අතිවිධ ඉෂමි ද්‍රෝ
කොට්ඨාසෙ අතිකතමිත්‍යා නිසතා අයං මිජ්ඣමො
බ්‍යෙකො ධම්මට්ඨස්ස විනිවජ්ජසාමිකස්ස මය්‍යං
භවිස්සතීති (ජා. ත 235).

අව්‍යායිකා = අතිපාතිකාති (අ 446)

අව්‍යායිකෙන වුදදන = අතිවිශ්‍ය වුදදන පමාණ-
තිකකතෙතන (ජා. ස 485).

අව්‍යායදමං = අතිශාලතං (අ 680).

අව්‍යායදම මිති විජිගමි = විපස්සනං භාවෙනාන මයා
සමාධිතා සමර්සං අකත්වා අතිවිශ්‍ය විජිගමනතිනෙ
(ථෙර. එ 549).

අව්‍යායදම විජිගා = මමි මිජිගං සිටිලං නානෙතනා
දුට්ඨලං උපසන්නානාති පුත මිජිගං පඤ්ඤානො
අව්‍යායදම විජිගං උද්භාදි (ම. එ 138).

අව්‍යායදති = අතිකතම වර්ගී අතිකතම වදනි
සාමිකස්ස සනාතිකෙ සිතා ව අඤ්ඤාස්ස නිමිතතං
දස්සෙතිති අනෙතා (ජා. ඡ 270) පුබ්බෙපි තුසමත
එවං භුද්දුථ අතං එවං උපට්ඨානං කාරොමිති
පබ්බජ්ජනවාටිතං අතිකතමිත්‍යා ගෙනසිතකථා
කපෙතිති අනෙතා (සමි 628).

අව්‍යායදම = අතිකතමිත්‍යා වදන, අනෙතාසථාති වුතතං
හොති (සමි 675).

අව්‍යායදනො = අතිකතම වදනො, සුතපරිසතතිං
තිස්සාය අතිවිශ්‍ය වාදං නානෙතනාති අනෙතා
(සං. ත 130).

අව්‍යායනස්ස = කාරණෙතථ සාමිවචනං අතිඅසතෙත
අතිභුතතනාති අනෙතා (ජා. එ 163).

අව්‍යායනො න මමිං කාරොති = ගමිනිමරාජධානිනං
ආසන්නාට්ඨානෙ වොරිකකමමං කාරොති; ත ව
නිධානකුසලො හොතිති යං ලඤ්ඤං තං දකිමිණෙය්‍ය
නිදහිතුං ඡෙකො ත හොති පරලොකමිත්‍යං ත
නොකෙති (අ 790).

අවිටිං පටිවටි = පාලසිඛං පටිවටි (ම දු 291).

අවිටිමනො = සමමනිබ්බතතානං අවිටිතං අපිතාය
අවිටිමනො (ජා. ඡ 136). කපපට්ඨිතානං අවිටිතං
අපිතාය අවිටිමනො (මහා 304).

අවිටිමනොව පතාසයනාති = ද්විපසිඛාවනො පිය
ජලිතඅග්නි විය ව මිත්‍යායනාති සබ්බාදිසාති
අතිපතායො (ථෙර. එ 500).

අව්‍යායාලි = අවිච්ඡිත්තකතා (ජා. ප 219).

අව්‍යායාලිපරනො = අව්‍යායාලිපරනිකතො (ජා. ඡ
137).

අව්‍යායාලිං = යො හි යාව හත්තකට්ඨිකො උකමිපිත්‍යා
පාරුපති, තස්ස අව්‍යායාලිං තාමිකොති. යො යාව
නොපථකා මිත්‍යාපරනාව පාරුපති තස්ස
අව්‍යායාලිං හොති, යොපි උභතො උකමිපිත්‍යා
උදරං විවරිත්‍යා යාති, තස්සපි අව්‍යායාලිං හොති.
යො එතංසං කතා එතං විවරිත්‍යා යාති, තස්සපි
අව්‍යායාලිං සත්ථා තං සබ්බං ත කාරොති
(ම. ත 271).

අව්‍යායනා = අතිකුඤ්ඤා (ජා. ස 454). අතිඋග්ගතො
(ජා. එ 365).

අව්‍යායනො = උදකපිට්ඨිකො උග්ගතො (අ. 726).
අතිඋග්ගතො අනෙසි. සකලාරාජකුලං සුගතන
විතානතං විය සාලවතං අනෙසි (ජා. ස 115).

අව්‍යායනානං = අතිකවොදිතං (මු 41).

අව්‍යායනං = සස්සතං (ධ. ප 503). අසිතතානං අවචන
ගෙතුතාය අව්‍යායනං (මිමා 173).

අව්‍යායනං පදං = නිබ්බතං (ථෙර. එ 15). (සං. දු 236).

අව්‍යායන ව අනෙතනො = අව්‍යායනෙවතා ව අනෙතන
දෙවතා ව (වතු 202). (දී 492).

අව්‍යායනො = තං එලෙත පතෙතා (මහා 59).

අව්‍යායනං = එවං නාමකො ඉසි තත්ථ වසතිති (ජා. ස 468).
ත වුතො සුනිසිතො (ජා. දු 308).

අව්‍යායනා (නාම) සෙට්ඨි = සුචිණ්ණේට්ඨිකසත්ථානෙ-
තෙව කිණ්ණිත්‍යා තසමිංයෙව යානෙ ගාට්ඨප්පමාණං
සසාරාමං කාරොති (ජා. එ 89).

අව්‍යායනි = අතිගතො, උපපති ආකාසෙ සිසාතං
වෙමජ්ජි අට්ඨාසිති අනෙතා (ජා. එ 228).

අව්‍යායනවිවරං = ගමිකගිලානගබ්බිති අතිතවුපතන
සද්ධාතං පුග්ගලානං අඤ්ඤාතෙත වස්සාවාසිකං
දස්සාමිති එවං ආරොපෙත්වා දින්නං (මා 80).

අව්‍යායනවිවරෙ අව්‍යායනවිවරසද්දි = එවමාදි
විහරිත්‍යා ගතිතමෙව සකිංය වුතතං. සපෙ පත
අව්‍යායනං හොති, සසිංය වා ගතොගාරෙ විවර
සමයාතිකකමෙව අනාපනාති (ස. මි. 530).

අව්‍යායනාසද්ධි සාසංකං = අව්‍යායනවිවරසිකතාපදඤ්ඤා
තදනනතරමෙව සාසංකසිකතාපදඤ්ඤා (ස. මි 965).

අව්‍යායනි = ඉතො පරලොකං ගච්ඡන්තො සත්‍යො
එකොව අව්‍යායනි අතිකතමිති. බ්‍යතිතාදිකුල
ජායමානොපි එකොව ගතො ජායති (ජා. එ 140).

අව්‍යායනා නාලා = පුබ්බතනාදයො කාලා අතිකතමිතාති
(ජා. ප 161).

අව්විකාව = අභිකතමනාති (ථෙර. එ 350). (සං. එ 18.)

අව්විකො කතරව්වසං = ආශ්‍රිතං පත අව්විකො කතරව්වසංති ලිඛනාති (ජා. ප 226).

අව්විකං = අව්විකා ඉබ්බම නොවුනි වදනි (ජා. ස 444).

අව්විකා = නිසිදැති (විම. 240).

අව්විකදායා = පරිදිතිකා (ම. දු 171).

අව්විකසෙ = මග්ගප්පලං රුමිවිරතිනෙ පුග්ගපල (වු 21).

අව්විකසො = කතතු කමිසො කුසලව්වදරනිතං උතතර කුරුතො මිත්‍රස්සං අව්විකදායානං පටිච්ඡා (පටි 271). අව්විකිකපටිපදායං ඡන්දවිරතිතා (විසු 130.. කතතු කමිසො කුසලව්වදරනිතං (ප. 26). (වග 326).

අව්විකාති = නිසිතොති නොනාති (සම 800) වසනාති අව්විකාතිති පායො එසෙවිතො. (දී 631) (ජා. ස 510).

අව්විකං = විපපසානං (ම. එ 158).

අව්විකං පතනං = විපපසනාවණ්ණං මෙනාකපතනං (සං. දු 174).

අව්විකමිති = ඵලධානවකරනාහාවෙන අව්විකමිති (අප 140) නිකායෙවසා (ජා. ස 289).

අව්විකං නාමයනොනා = සො කිර ඉසිනා මහාප්ලෙපෙසිං බාදනකාලෙ අනාගමිකං විදිනා කෙන නුබො කාරණෙන න අගව්විකනි? සමෙ කතවි ගතො ජාතිස්සාමි, නො වෙ අථ තෙසං සනාතික ධම්මං පුණ්ණාමිති - (ජා. ඡ 297).

අව්විකා = නාගමාණ්විකා (අප 204). දෙවකඤ්ඤපිති වෙතුකබ්බතතාය අතතතො පුසිකතිතතාය ව දිබ්බපදමෙසු හමෙන නිව්වං දසෙසනාතිනො සඤ්චරනාති (විම. 226).

අව්විකානණ්ණසංඝායකං = අයං කිර දෙවපුතො සඤ්චි සනාතිකෙ පබ්බඤ්චා චිත්තපට්ටිතනං පුරයමානො පඤ්චවික්කායාලෙ පට්ඨපෙත්වා දො මාතිකා පතුණ් කත්වා කම්මාකම්මං උග්ගතෙත්වා චිත්තරුචිතං කම්මට්ඨානං උග්ගතෙතිත්වා සලාසුකවුත්තානො අරඤ්ඤං පටිසිත්වා සො හගවතා මජ්ඣිමායාමි “සග්ගකොට්ඨාසො”ති අනුඤ්ඤාතො (සු. ස 119). අව්විකානණ්ණං ගිතවාදිතසද්දෙති නොසිතං (සු. ස 119). (සං. එ 68).

අව්විකානණ්ණසංඝායකො = තං පමොදිතුං සංඝායකවසෙත වෙව පියසලාපවතෙන ව අව්විකාසංඝොත සංඝායකො (විම. 160).

අව්විකානං = දෙවකඤ්ඤානං (විම. 71). අව්විකාසු සංඝායකො පාසංසකරා (විම. 77).

අව්විකාසංඝායකමනාවපි වෙතො සනාතිං අනායකං = සො අනං එතතතං කාලං බ්‍රහ්මවිජයං වරතො අව්විකාසංඝායකමනාවපි අභිභුලිප්ථාසංඝායකමනාවපි බණ්ණං වෙතොසනාතිං වෙතොසො සංඝොධානං න ලගති (ථෙර. එ 449).

අව්විකාසංඝායකමනා = අව්විකාසංඝායකමනාං දො අභිභුලිසො පහරිත්වා සද්දකරණමනනනාති අනෙථා (අ. 40). අව්විකාසංඝායකමනාවපි බණ්ණං අභිභුලි ප්‍රොච්ඡායකමනාවපි කාලනාති අනෙථා (ථෙරි 60). ඉදම්පි සුත්තං අග්ගිකබ්බසංඝායකං අව්විකාසංඝායකමනාං; අපපතාපපතාය හි මෙනායං විපාක කථංසෙව කථමි; තස්සායෙව අව්විකාසංඝායකං අයං දෙසනා අරභාති වෙදිහබ්බා (අ. 267).

අව්විකාසංඝං = දෙවකඤ්ඤසංඝං (විම. 29).

අව්විකාසංඝසංඝායකො = “අව්විකා”ති දෙවිකිතානං නාමං, තාසං සංඝායක පටිච්ඡා (සං. එ 24).

අව්විකං ධාදෙසි = පාණ්ඩුලං වාදෙසි (අ. 773).

අව්විකමනාසංඝායකං = අව්විකමනාං මනාසංඝායකං අනිස්ස පබ්බතාපොතනං මිස නිව්වං න නොතිති අනෙථා (අ. 64). ආවිභාගමනායං අභ්‍යන්තරමනායං (අ. 3:9).

අව්විකමනාසංඝායකමනා = අනෙථා අව්විකමනා අනෙථා අභ්‍යන්තරමනා ඵලං සඤ්චාතඅව්විකමනා වෙව සඤ්චාතභුලිසො ව අනෙථා (ම. දු 253). අව්විකමනායං අභ්‍යන්තරමනා භුලිසො ව අනෙථා (අ. 3:5).

අව්විකං = සො පත අතතතො පසඤ්ඤාන සද්ධං “සඤ්චි වසාකරණං සමෙතිති සඤ්ඤාන පසංසනො අව්විකමනා ආදිමාන (සං. එ 94). ඉති දෙව පුතොත න වකාපාලලොකස්ස අනෙථා පුච්ඡෙත්වා සත්ථාරා සංඝාරාලොකස්ස කපිතො. සො පත අතතතො පසඤ්ඤාන සද්ධං සඤ්චි වසාකරණං සමෙතිති සඤ්ඤාන සමපසංසනො අව්විකමනා ආදිමාන (අ. 510). අව්විකමනායං අව්විකං පහරිතුං සුත්තං (වරි 71). (උ 88). විග්ගපඤ්ඤානෙව අව්විකං පහරිතබ්බ සුත්තකනාති අව්විකමනා (සං. ත 105). කතපුද්දෙතිති කදවිදෙව පසංඝායකමනා අව්විකමනා (තෙ 101). හත් අග්ගිකමනාපට්ටිතතාය අව්විකං පහරිතුං යොග්ගනාති අව්විකමනා (විම. 264).

අව්විකං අභ්‍යන්තරමනාං නිබ්බානං ආසි රාජකඤ්ඤානං = රාජපුත්තායා සුමෙධාය නිලෙසෙති පරිනිබ්බානං අව්විකං අභ්‍යන්තරමනා ආසි (ථෙරි 2:3).

අව්විකං ආවුසං = හත් අනිස්ස පබ්බතාපොතනං මිස නිව්වං න නොතිති අව්විකමනා (දී 33).

අවුත්තංග නම = ඉදවිසි මෙහිසසුනෙහි මිස ගරුතන වුත්තංගවන වෙදිකබ්බං (උ 194) ඵෙරො ගගවිසො පිට්ඨිකො මනාවිවරං මනාසරත්ථි, නිසිතො යං වී අංගං අංසකුට්ඨානං අනතරෙ සුමනේ චාට්ඨං මිස කොසග්ගොත්තං චිත්තං චිට්ඨං දිස්සා ඵවුද්ධං භාමි සුරිසර ජරා සකුද්දොතිති සංජාතං සංවේශො ජරං ගරුතොතො ඵවිකාය (යං භා 193), ආදිවචනං අවොච (ම. දු 44).

අවුත්තංගො ගොතම - ඵම්. සපුරිසො සපුරිසමිපි අසපුරිසමිපි ජාතාති තොදෙකොපි සපුරිසොය අසපුරිසො අකුද්දොතිති ඉමිසරත්ථං පච්චිකුට්ඨානංයො භුගමිකො අවුත්තංගො ගොතමාති ආදිති වම්. ගථාගහසංගාසිහං අනුමොදිතො පසායාමි (අ 551).

අවුත්තංගො ගාරමාජ = රාජා තං සුඤ්ඤා තත්ථ මිතිණ්ණවිසෙකො අවුත්තංගො ගො ගාරමාජාති ආදි මො (සං. භා 28).

අවුත්තංගො චිතො = ගරුතනවුත්තං නාම කීරණං, යථා ආයසමො ආතාසකු ගගවිසො චිත්තොචිතො දිස්සා අවොච "අවුත්තංගො ගගනො අඤ්ඤාං ගගනො"ති (උ 183).

අවුත්තංගො හි = තත්ථ හි ඵකතිකුසුසාපි තත්ථ කුසුසාච්චං වා පාදකුසුසාච්චං වා තපමි; සබ්බො ගගවිසො වෙච්ච ගාරමෙත අනතො ව සිසානිත සිසානොය අකුද්දොතිති මගගසලාපාඅනතමිසො උසකාසිහංයො අසපුරිසො අකුද්දොතිති සුඤ්ඤානො ඉදං මිස නිවාතම්. තෙ සහතිසිතො මනාසමුද්දාදකං මිස කාසෙකපි නිවිලො මනසාපි අවිසානො රතන චලාගතො මිස සිසෙතරුකුට්ඨං ගගවිසො පරිවාරෙත්ථි, නිසිදිංසු (ම. භා 2).

අවුත්තංගො රසානං සංවිලාසගත = අවුත්තංගෙ ඉදුරුසෙ ලතිත්ථා සංවේච අබාදිත්ථා තෙසමපි තොසො සංවිලාසකරණෙන (සු ස 59). (දී 698)

අවුත්තංගො = නිදසුනෙර සකතො දෙවරකොදු අකුද්දොතිති දෙවිභා මිස ඉමසො (ජා. භා 293).

අවුත්තංගො = වසනාති, තසොචං තෙසං ගුණෙ අනුසාරනොග්ග මෙහි පිති උපපජ් (ජා. ස 37) අවුත්තති (ජා. ස 493)

අවුත්තංගො = ඉවුත්තංගොති නිසිදිසි වසති (පෙ 135). වසිසාසි (ජා. ස 456)

අවුත්තංගො = පසගොදිසා (ජා. ප 9)

අවුත්තංගො = බොමසුබ්බාදිතොනාමිතිවසනපාරුපනං (වග් 45).

අවුත්තංගො සෙසාවසන්තපානං = පාරුපනවසන්තං මසුබ්බාදිසෙසං නිවාසනවසන්තං භොජනං අවුත්තංගාති (සු. ස 72).

අවුත්තංගො = නිවාසෙත්ථා වෙච්ච පාරුපිත්ථා ච (උ 217) අවුත්තංගො = ජිව්ගෙහො උපිතමිත්තොය සතතරස ගරුතනොති ඵරිත්ථා මනාපා සුඤ්ඤා නිට්ඨති (දී 628).

අවුත්තංගො = වෙගාරවචනමෙතං (ස. ම 184)

අවුත්තංගො = උපවාරවචනමෙතං (දී 597).

අවුත්තංගො = අවුත්තංගො සිසානො වා අවුත්තංගො ජිව්ගෙහො සමිත්තංගගතො අවුත්තංගො (ධ. ප 606).

අවුත්තංගො = නිරතතරකරණවසෙන අබ්බොධිති (සු ස 60) (දී 689).

අවුත්තංගො = අවුත්තංගොති සිලාති අවුත්තංගො අසබ්බාති අකමිසාති (බු 213).

අවුත්තංගො අපමිමංසෙත = ආදිසු යෙන කෙතවිදෙව පනවො වා හොති වෙජ්ජකමොදිති වා සතාති තසං කායසමාවාසො උපවිසාදිති බාසිතොලපණ්ණො මිස අවුත්තංගො පටිමිසිත්ථං යත්ත තත්ථි ගගෙත්ථා ආමිසිත්ථං අසකුද්දොතිති පටිමිසො ව හොති මිපරිතො අවුත්තංගො අපටිමිසො (අ 837).

අවුත්තංගො අපමිමංසෙත = යෙන ගගට්ඨ පබ්බජිතෙසු යො කොච්ච පනවො වා හොති, මිතිතං ගගට්ඨාලනාදිති වෙජ්ජකමොති වා සතාති (ස. ම 950).

අවුත්තංගො = අපටිමිසො අනුදරා කකුද්දොති ආදිසු මිස දකුබ්බං (බු. 171).

අවුත්තංගො අපමිමංසෙත = තාය සපටිමිසො ව හොති, මිපරිතො අවුත්තංගො අපටිමිසොති වෙදිකබ්බොති (ස. ම 950)

අවුත්තංගො අපමිමංසෙත = සාමං විවරං දත්තා අවුත්තංගො සසිකලාගො අතතො පරිණාමිත්ථා (ස. ම 962)

අවුත්තංගො = ඵත්ථ පත අවුත්තංගො ආණ්ඩොය දුක්ඛං. අවුත්තංගො සතතොති ආණ්ඩොය, තෙසං ගණ්ණං ආපතොයො (මා 78)

අවුත්තංගො = වුත්තංගොති අවුත්තංගො ගණ්ණොති (මහා 114).

අවුත්තංගො පුරං මම = මෙ බාරුණසිතො බලකොරෙන ගණ්ණොති (වග් 305).

අවුත්තංගො ගගවිසො = සබ්බාතිපි ගගවිසොති සලාති අවුත්තංගො (ධ. ප 611).

අවුත්තංගො = බලකොරෙන අග්ගොති සකුද්දොති ගගවිසො පතො පාරුපිත්ථා තපමි, සිලාසෙත්ථා ගගවිසො ආපතො පසකුද්දොති (ස. ම 598).

අවිජ්‍යා = වේශාවිවිධයන් අකරොන්තං දිශා සකසකුසලං අවිජ්‍යානං විදුලිගණකං ආපාතිකං (ම. 78).

අවිජ්‍යා-සම්ප්‍රති = වේශා අවිජ්‍යා නිරන්තරාං සුභං පරිදෙනති තං හරන්තං අනාපතති (ස. 498).

අවිජ්‍යාවිවර්තය = ඉදං උදකසාපිකං සකියං වුත්තං, තං අසුඤ්ඤං විවරං (ස. 693) ආදිසු සංකල්පවිවරමෙව විවරනති චේදිතබ්බං (ස. 710).

අවිජ්‍යාවිවරය = එතං වසකසාපිකං සකියං වුත්තං, තෙසං හි තඤ්ඤානං කායො වසාපනෙ අනාපතති (ස. 525).

අවිජ්‍යාදස = දිසදසාති දසං ඡේදිතං ධාරෙතබ්බාති (ස. 841).

අවිජ්‍යා = ආදසො රුක්ඛාසෙව (ජා. ස. 472).

අවිජ්‍යං = විහරිතනාති (ස. 415).

අවිජ්‍ය = තිසිදෙය (අ. 473), (ඉති 282).

අවිජ්‍යවිජි කබ්බං විවික්චිතාති = අවිජ්‍යවිජි තිං ධිරො අමාකං විවික්චිතාති ච ඡේදි; එවං ඡේදනොච අවිජ්‍යවිජි කබ්බං, විවික්චිතාතිති ඉමං අමාකං ආපාතිකං සමාදෙනො අවිජ්‍යවිජි කබ්බං විවික්චිතාති (ජා. ස. 235).

අවිජ්‍යවිජි චිච්චං = අනවසෙසනො කිලෙසවට්ටං සමුවජ්ඣි, ඡින්නෙව කිලෙසවට්ටං කම්මවට්ටමි ඡින්නමෙව (උ. 255).

අවිජ්‍යවිජි තණ්හං = වේදනාමුලකං තණ්හං අගමයෙත ඡේදි (සු. ස. 206) (ඉති 154). සබ්බමි තණ්හං ඡේදිතං සමුවජ්ඣි (සං. ත. 83) මග්ගවර්ගිතණ්හං සමුලකං ඡේදි (අ. 547). මග්ගසුඤ්ඤාසෙවන තණ්හං ඡේදි (අ. 363). ආදි සබ්බා සුත්තෙ වුත්ත මෙවති (ම. දු. 78) සබ්බමි තණ්හං ඡේදි සුඤ්ඤිතං සමුවජ්ඣි (ම. දු. 80).

අවිජ්‍යවිජ්‍යං චත = ඡේදි.සු චත (ජා. ස. 443).

අවිජ්‍යජ්‍ය නොයනි = අවිජ්‍යා නයිතාති. මවුරාජයා හත්තො අවිජ්‍යා නිබ්බානපාරං නයිතාතිති වුත්තං හොති (සං. එ. 147).

අවිජ්‍යජ්‍ය නොයජා ජිවො = අයං සත්තානං ජිවො සත්ථාදිති ත ඡේදිතබ්බො ත භිජ්‍යතබ්බො නිව්ච සභාවතො (පෙ. 181).

අවිජ්‍යජ්‍ය තණ්හං ඉධ භාමරුපෙ = හතවා තණ්හාස සොතං දිසරත්තානුසයිතනාති, ඉමෙසමි භාමරුපෙ කාමිතණ්හාදිගෙදං දිසරත්තං අපගිනවේන අනුසයිතා තණ්හා කාමි, තයා සොතනාති වූවෙති (පෙර. දු. 214).

අවිජ්‍යවිජි = ඡේදි (සං. එ. 37).

අවිජ්‍යදනං = අවිජ්‍යා ගහණං භායාමි (ජා. ස. 181).

අවිජ්‍යධි = මාරාපෙසි, එකවේව පත ථේරා බොධි සත්තං පුත හත්ථපාදා සවිතාති වදනාති, තමපි අනුතමෙව (ජා. ත. 31).

අවිජ්‍යසංකිතොපි ඵයානාති = අවිජ්‍යා පසංගා බලකාරෙත ගණිතියනාති උපතනසංකිතොපි වලනාති (මහ. 114).

අවිජ්‍යසං = අවිජ්‍යාපරණයොගං, විමාසවිසෙත අභිලාෂිතරණයොගනාති අපථො (බු. 26).

අවිජ්‍යරං = අවිජ්‍යං (බු. 34).

අවිජ්‍යරුපං = අවිජ්‍යරුපාං (පෙ. 141).

අවිජ්‍යරං ලොමහංසනං = අවිජ්‍යං ච ලොමහංසනං අනෙසිති අපථො (බු. 48).

අවිජ්‍යරං චත ලොකසමං = ඉදං සත්ථා මිටිලං උපතිසාස මධ්‍යෙදවිබ්බෙතෙ විහරන්තො සිත්තානුකම්මං ආරබ්භ කප්ථමි (ජා. ස. 80).

අවිජ්‍යරං චත = අවිජ්‍යං චත (ම. 71), (පෙර. දු. 154).

අවිජ්‍ය චා උදසනෙත = පසංගා වා උදකසාපිතෙ (ම. දු. 55).

අවිජ්‍යා = අබ්ගලො; පසන්තාතිපි වට්ටමි (අ. 34), තනුවජ්ඣි (දි. 154), (ම. ත. 179).

අවිජ්‍යාදකා = තනුවජ්‍යාසලිලා (උ. 281), විප්ප සන්තාදකා (අප. 185).

අවිජ්‍යාදකො = පසන්තාදකො (ස. 364).

අවිජ්‍යාදිකා = පසන්තාදකා (දි. 396) (අ. 628). - අවිජ්‍යං අබ්ගලං සුබ්බං උදකං එතෙසුති අවිජ්‍යාදිකා (පෙර. එ. 223).

අවිජ්‍යාසනෙ අවිජ්‍යං = අවිජ්‍යාසනෙත නාම සනෙත පරිගහිතනාති අවිජ්‍යාසනෙති ලඛිතාමෙ මිත්‍රසාතං විතතිතනට්ඨාතෙ (උ. 45).

අවිජ්‍යාසංගා සකබ්බං හවිතෙ = තයා සකබ්බං විමාතෙ (උ. 45).

අවිජ්‍යා මං පිලෙසි = තථාඋපං සිලසමපන්නං කා කසමපන්නං තාපසං පුබ්බකපාපෙත වේරෙතාච මහන්තො අවිජ්‍යා පිලෙසි (අප. 342).

අවිජ්‍යරං = උපාදරුති අනබ්ගාගතනාති අවිජ්‍යරං (තෙ. 101).

අවිජ්‍යාදං ජායාදං = පටිකාලං අමිතාපමෙව බලානං මනාපනාති සකිං ගතං (ජා. දු. 307).

අවිජ්‍යා = අනෙජනං (ම. දු. 241).

අවිජ්‍යාදං = අනාසකමරණමෙව (ජා. ස. 53).

අප්‍රායමා : නා = පොතෙ:ඛ්‍යවීකතණ්‍යාවිසෙත
ත ජාතයදිකො (මයා 115).

අප්පඨං = අප්පඨි ගනනබ්බදිග්ගං (මිත, 197).

අප්පාලනිශ්‍රාමය = තස්ස ඩීර් ඡායාසං අප්පාලා ගහණි
ගහණි නිසීදනති, තෙතසං අප්පාල නිශ්‍රාමයා
කේචි තාමං උද්දාදි (උ 36) (අ 176).

අපරං = පරමාර්ථය (අං 235). පරං අපරං
විභාසය අපරං (සං. පා 105).

අපේ ජීර්මාන්තන = තවත් “අපේ” නම් ජරාරතීතං.
නිබ්බාණං සංකායානං ජීර්මාන්තනා’ති ජීර්ණතා.
බිණේ බිණේ ජරං පාපුණ්ණතනං (ඉථ ඵ 92).

අප්‍රේමයා සාධ = අප්‍රේමයාගේ අවිචාරයන්හි අප්‍රේමය
(සං. එ 73)

අපරාමරං = හං දුක්ඛවික්ඛං සම්මතනිත්තිං අපරං ජරාමරිතිහං
අමරං මරණමරිතිහං (අප 235).

අප්‍රකාශනාදිය = අප්‍රකාශනාදිය පත එවරුපාතං
අප්‍රාදිතං මංසං බාදිතබ්බං, එවරුපතං ත බාදි
තබ්බපාති (දී 68).

අප්ලො ජලසම්පතන = සංවිකේද්‍ය පසුකුණ
උකක:සහනභානා සංඛ්‍යාලාපි අප්ලො සමානතා
පරිමිතවිකිතාන අභානාන අභානාන මිය කනි.
දිසානතන ජලපදිසානමිකුපරිකෙතා. (පරි 6 121).

අපාතං = අති නිබ්බතානි සභාවතනං. අපාතං (කෙ. 101).
ජාතිවිජිතතනං අනුප්පාතං (පථි 522).
අනුප්පාතං (සං. දු 204).

[illegible]

අනුබන්ධය = ඵලදයකනෙහි සහි ඵලගණනා
පුරෙ කාලගණනා (පටි 512).

අජාතකතනු = අජාතතායෙව රතෙදාසා සතනු හවිසානිති
තෙමිතතතෙති නිද්දිපොති අජාතකතන (295)

අජාතපි = ජාතියක් නොවන. අජාතී = නිබ්බානංපි ඉලිඡ්ඡතබ්බං.
(බු 53).

අජාතං = අජාතනොවා (මා 32). සහ විජායනෙන
මිනෙත අජාතනොවා (ම. ව. 220).

අප්‍රානිං අපසංසං විහරං = නිසැල්ලි සුබ්‍රිමරූපං අප්‍රානනොනා,
අනාමිකො පංසුප්‍රිසාචකම්පි අපසංසනො මිහරනාති
(ම. දු 193).

අජානංකය = අජානමානොව දුර්ගතයෙහි එක-
ව තයා (සං. දු 147).

අජානනං = අජානනකාතං (සු. නි 465).

අප්‍රානිතයා = අප්‍රානිතයෙකු (ප්‍ර. ක 2)

අනන්ත ආවතුකාංග—අභිජ්ഞා කළ වතුකාංග සදීය. (ස. පි. 982).

අප්‍රානනායං = ඉතිහාසය මිලියනයකි අප්‍රානනායං
(ස.වි 331). දුරකතනවේදන සිතා දුරකතන ඉංජිනේරු
අප්‍රානනායං කෙතවිදිද අප්‍රානනායං පුස්තකය එම.
ඉංජිනේරු අප්‍රානනායං පුස්තකය අප්‍රානනායං
(ස.වි 386). අප්‍රානනායං ගෙයක මිලියනය කිහිපයක
පසුව. අප්‍රානනායං පසුව සියලුම විකේතන
(ස.වි 554). එමගින් තනතුරු බිහිකරමින් වා
සුභාග්‍යමයින් වා තනතුරු (ස.වි 561). එමගින්
එමගින් තනතුරු අප්‍රානනායං මෙතෙක් තනතුරු
එමගින් තනතුරු හි සාධකය උග්‍රතෙක් තනතුරු
(ස.වි 661).

අප්‍රානිතා = අප්‍රාං අප්‍රානිතා (පේඪ 215).

අජානනී = එදිසා අසනති අජානමිනා (ස. මි 706).

අජානනො = අජානනො: නාම යෝ මිහාතිදං
 ඩිකකනො: පරෙන කතං උපකකමිම්භි ත ජානාති
 (ස. මි 193). අජානමිකො (දී. 471).

අප්‍රානිත න්‍යාය අසංසත න්‍යාය = ව්‍රිතතං (ස. මි 348).

අප්‍රානිතනා පුලිති = අප්‍රානිතිං වා අප්‍රානිතාං වා
අප්‍රානිතාංසෙව නිං භූමො හජ්ජි? අහං
න ජාතාමිති පුලිති (ස. මි 562).

අජානමෙව, ආවුසං = අජානමෙව. ආවුසං'හි ආදි
(මී 32).

අජානිතමිව. ආවුසසා අවුච්. ජානාමි, අසංගං. සංගාමි
= පදගාජනෙ පන එවං විදෙය්‍යානි (ස. පි 351).

අජාතිතබ්බං = අනාගතසාලිකං අජාතිතබ්බං නාම
ධම්මජාතං න භවිස්සාති, නජ්ජිවා; ඉමිනා අනාගත
සාලිකස්ස සබ්බධම්මස්ස සද්දතභාවං දුසොභී
ජාතතතිරිතාවිසෙසතමිත්තමෙවෙත්ථ අකාරො (පටි
296). (මහා 275).

අර්ථය = උපාය, උදාහරණ, පරිච්ඡේදය (බු. 27).

අපායනං = අපායිං අහං (වි 163).

අජිතො = තසං තාමිං (ජා. ස 101). තාමිං (සු. නි 353).
 බාචිවුතො = පච්චාරකභූතානං සොළකතං.
 අඤ්ඤාසුරො (කෙ 53).

අද්වේතෝ කෙසකම්බලි = අද්වේතෝ කෙසකම්බලිති ප්‍රබන්ධි
තත්ව කෙසකම්බලෝ තාම මිත්‍රානුකූලයෙහි
කතකම්බලෝ (ම. 6 195). කෙසකම්බලාන
ධාරණතෝ අද්වේතෝ අද්වේතෝ කෙසකම්බලෝති
ප්‍රිකතාන (සං. ථ 102).

අපිතොපි නාම ලිවැවින. සෙනාපති - හො. ඩී. ඩී. හෙබ්බානා. උපධානාපති - අනාපති, හො. ආචාර්යවරයා, අපිතොපි හිටපු. කිහිපයක් මුහුණ පාලිතයා. පුවිසු (දි. 597).

අර්ථ නිරූපණය = පරික්ෂා බලාපොරොත්තු වන අතරාදායකයක (සං. එ 142).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (දී 232) (ම. දු 37) (ප 63).

අර්ථ නිරූපණය = තදව මෙහිම එළඹෙන (දී 232) තදව මෙහිම එළඹෙන සමුදායකයක වදනකි (ම. දු 37) සමුදායකයක අර්ථ නිරූපණය (ස. ම 196) (අ 447) (ප 63).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය එකම නිරූපණය එකම පාරාවන (සං. එ 143).

අර්ථ නිරූපණය = සහනදායක සාධක සාධක අයත්ව සාමාන්‍යයෙන් දෙවන මුද්‍රා සහනදායක සාධකයකි (අප 189).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය මෙහිම පමණක් සිටින සාධක පවතී (දී 64) (ම. එ 411).

අර්ථ නිරූපණය = වමනෙක වමනෙක (ජා ස 51).

අර්ථ නිරූපණය = එකම සාධක පාරාවන අර්ථ නිරූපණය (ජා. ත 60).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය නිරූපණය (ජා. ත 84).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අ 447).

අර්ථ නිරූපණය = කුටිලයකි ඔහුගේ වා වාදයට වාදය වා කුටිලයකි ඔහුගේ වා වාදයට වා වාදයට (ධ. ප 23).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය උපකාරකයක සාධක නිරූපණය අර්ථ නිරූපණය (අප 404).

අර්ථ නිරූපණය නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය පවතින අර්ථ නිරූපණය (අප 312).

අර්ථ නිරූපණය = ගොනුකරවන සාධකයක (ධ ස 149).

අර්ථ නිරූපණය = සමානවන සාධකයක අනෙක (මුග්ග්‍යයක න සාධකය (ජා. ස 14).

අර්ථ නිරූපණය = සාධකයක අර්ථ නිරූපණය න සාධකයක (ජා. ස 26).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අප 87).

අර්ථ නිරූපණය = සමානවන සාධකයක අර්ථ නිරූපණය (අප 236) (සු. නි 441).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ජා. ඡ 324).

අර්ථ නිරූපණය = එකම නිරූපණය සාධකයක (ස. ම 290).

අර්ථ නිරූපණය = පවතින සාධකයක අර්ථ නිරූපණය (ජා. ස 43).

අර්ථ නිරූපණය = පවතින සාධකයක අර්ථ නිරූපණය (සු. නි 140) (මු. 148).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අප 246).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය අර්ථ නිරූපණය (අප 73).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (සං. එ 186).

අර්ථ නිරූපණය = පවතින සාධකයක අර්ථ නිරූපණය (අප 190).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (දී 164) අර්ථ නිරූපණය (අප 107) (ම. එ 123) (ස. ම 115) (අ 307) (සු. නි 107).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (දී 194).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අ 303).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අ 195).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අප 479).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ම 87).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ජා. ස 103).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ස. ම 802).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (මු. 83).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ස. ම 793).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ස. ම 801).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (ස. නි 281).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (සු. නි 237).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අ 464).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (අ 73).

අර්ථ නිරූපණය = අර්ථ නිරූපණය (සං. එ 186).

අස්සනානපටිතිබ්බනො සමසණ්ණං ගොතමො = අස්සනමණ්ණං ගොතමො සග්ගානපටිතිබ්බනො (දී 420).

අස්ස සුසනානං සුච්චිතං = අස්ස මිත්තං උත්තමා සුච්චිතං; සමමදෙව විනාශනං ජාතං. සග්ගානො උට්ඨානමපි සුච්චිතං (සු ස 74). (වි 30 118).

අස්සෙව = අස්ස වා සුච්චි වා අමිත්තං තාම පුරිසස්ස ජිවිතස්ස උපපාදො, නිප්පාදො, තපො උද්ධං තප්පමස්සාති අපෙඨා (පෙ. 157) ඉදං සමමං අස්ස කාතබ්බං ඉදං සෙව ඉදං තතීදවසාදිසුති (ජා. ක 182).

අස්ස = එතරසි (පෙර. එ 170). අස්සාදිං සන්තාති අධිපායො (එතු 224) (සං. එ 207). අයං උත්තමාදිපො (සු නි 149 - 175).

අස්සාපි ට ලන්තියං = ඉදන්ති අධිගමනියං අධිගහනුං සන්නා (පෙරි 223).

අස්සාපිතො ආමුසො සා දිට්ඨා යානෙ දිට්ඨි පුර අනු = ඉමං මුග්ගලොකා උපගහනුං සමපෙඨා තපමි කොචි සමසණ්ණං වා මුග්ගමණ්ණොවාති සද්ධි ඉධාගමනො පුරබ්බ යා භුග්ගා දිට්ඨි අනොසි භිජජ්ජාපි ඉදන්ති සා දිට්ඨි ක විගහාති? (පෙර. දු 180).

අස්සාපිමා මහාපීර = විරුද්ධාම අස්සාපි භුග්ගා සමාගමනසාලෙ අපි (අප 245).

අස්සාපිමමං මනසි = ඉදං සන්තා පෙත්තවිතෙ විහරනො අඤ්ඤාතරං සොධනං අරබ්බ සමෙසි (ජා. දු 197).

අස්සාහං = ඉදන්ති පත අහං "අභිංසකො"ති (පෙර. දු 64).

අස්සාහං හි සමුග්ගනා = අහං හි අස්ස වට්ටනො උග්ගනා සමුග්ගනා. සාසනෙ වා උග්ගනා සමුග්ගනා, නිවෙසි සෙවි හොතිති (සං. එ 240).

අස්සසමාසපථා = අස්ස උපොසථදිවසො. එතෙන අනුපොසථදිවසං පටිකම්පති (මා 3).

අස්සස්තං = අස්ස ඉමං සාමං සාලකතං (ජා ස 69).

අස්සවකිම්බං ආතපං = කිලසානං ආතාපන පරිතාපනෙන ආතපනාති ලභ්බාමං මිටියං අස්සව කාතබ්බං (ම. එ 106. (තෙ 203).

අස්සවදගිපබ්බස්ස = අස්ස එව ගගවිතො පරිනිබ්බාන දිවසෙයෙව මම පබ්බස්සා. තථා අස්ස එව උපසමපද අස්ස එව දිපදුගතෙස්ස සමමුඛා පරිනිබ්බානං අනොසිති සමිනෙකො (අප 318).

අස්සවරස්සං = පුත්ත රස්සං තෙ දමමි. නිං අස්සව මුද්ධති අභිසෙවයස්ස (ජා. ප 190).

අස්සගමං = අධිගඤ්ඤං අහනති අපෙඨා (අප 261).

අස්සගමං = මහනනාචං පතනං විපුලං ඉස්සරියං අස්සගමං (ජා. ත 319). අස්සගමාති අධිආගමා; ගහොති වුත්තං හොති (සු. නි 317).

අස්සගමාසි = ඉති තං අහං පුච්ඡිං (ජා. ජ 53).

අස්සගමං = අධිගමනං. සෙසං වුත්තානසමිච්ඡාති (පෙර. එ 235).

අස්සගා = පාපුර්වති (අප 274).

අස්සගානං = ඉධ නියකස්සගානං අධිපෙත්තං; තතො අත්තනි ජාතං අත්තසත්තානෙ නිබ්බතනාති අපෙඨා (පටි 129). (මහ 94). අත්තානං අධිස්ථිති පටිත්තං (පටි 387). අත්තනභුතං (පටි 463). සකං අත්තනාමෙ (අ 570). (ම. දු 178). නියකස්සගානෙ මජ්ඣිමං (අ 675). (උ 132). එතෙ අයං අස්සගානසද්දා ජි අස්සගාතිසාති ආගතනාතිති ආදිසු අස්සගානස්සගාන ආගතො. ඉධාපි ගොවරස්සගානෙයෙව දුට්ඨිකබ්බා (උ 262). (ඉ 208). නියකස්සගානං අත්තනො සත්තානෙති අපෙඨා (දී 127). ඉධ නියකස්සගානමධිපෙත්තං. විගමෙන පත අස්සගානං පටිච්චනානති එතතකමෙව වුත්තං (ස වි 94). කාමහමො (අ 317). (අ 456) මිත්ත අස්සගානං (ම. එ 109). සකසත්තානෙ (මහ 48). අත්තනො සත්තානෙ ඛන්ඩායතනාදිමමං (එප 473). නියකස්සගානං අධිපෙත්තං කාමහමෙ (මහ 300) (ප 70). ඉධ නියකස්සගානං අධිපෙත්තං. විගමෙන පත අස්සගානං පටිච්චනානති එතතකමෙව වුත්තං, යසමා ව නියකස්සගානං අධිපෙත්තං, තසම අත්තනො සත්තානෙ ජාතං අත්තනො සත්තානෙ නිබ්බතනාති අයමෙත්ථ අපෙඨා (විසු 115) (ස. ත 78).

අස්සගානං අරුපසඤ්ඤාදි = අස්සගානං අරුපසඤ්ඤාදි අත්තනො කෙසාදිසු අනුපාදිතරුපාවචරස්සා, තොති අපෙඨා. ඉමිතා බිභිද්ධා පරිකමිමං කාමා බිභිද්ධා උපපාදිතස්සගානං රුපාවචරස්සානාති දසසිතාති (ම ත 175). අලංභිතාය වා අනපටික තාය වා අස්සගානරුපෙ පරිකමිමසඤ්ඤා විරහිතො (ධ. ස 177) (අ 280). අත්තනං ත රුපසඤ්ඤා අත්තනො කෙසාදිසු අනුපාදිත රුපාවචරස්සා තොති අපෙඨා. (අ 206) (අ 782). (අ 783). (පටි 385) (දී 352) (දී 390).

අස්සගානං අරුපං = අස්සගානරුපනිමිත්තං තපෙති අපෙඨා (පටි 387).

අස්සගානං අසණ්ඩිතං = ගොවරස්සගානෙ නියතාති විසෙක අසණ්ඩිතං (ම. එ 173) යසමා මිටිකෙ මිද්දං විගමෙන සමාධිස්ස බලවහාවිතො කොගල්ලාති හාචිත අස්සගානං ගොවරස්සගානාතිතො කමමට්ඨානාරම්මණෙ සමෙකාවචසෙකා සිතතො සණ්ඩිතං තාම හොති, මිටිකෙයොය පත යොජිතාය අසණ්ඩිතං හොති විටිං පටිපත්තං, තසම යථා යථාස්ස උපපටිකබ්බො විඤ්ඤාණං අස්සගානං අසණ්ඩිතං අසංවිට්ඨපටිපත්තං සිතා, තථා තථා උපපටිකබ්බො. (ඉති 233).

අක්කිතනං ඉපථිඤ්ඤං = නියකැක්කිතනං ඉපථිභාවං (අ 715).

අක්කිතනං උපාදිතනං = නියකැක්කිතනසංඛාරං උපාදිතනං; (චිත 39)

අක්කිතනං උපාදිතනරූපෙ = අත්තනො හන්ථාදිභෙද රූපෙ (ස 371).

අක්කිතනං භාටං භාටිකොති = අත්තනො ඛණ්ඩසු චෙට්තිච්ඡි භොති (ම 164).

අක්කිතනං භාමමිඤ්ඤං = අත්තනො පඤ්ඤිතඛණ්ඩ ආරම්භ උපරිකතභිඤ්ඤාභො (සං ත 143).

අක්කිතනංභාසං = අත්තනො භාසං (චිත 166). (චිත 172).

අක්කිතනං ච බහිද්ධාව = අත්තනො සත්තානෙ පරිසන්තානෙ ච භූචෙත්සංභාසො අදිස්සථ නිව්ච සාරාදි විරහිතො ථෙර. එ 298). එවං පටිපනෙතා හික්ඛු අනුපුබ්බතාති පාඨසෙසො. එවං සෙබ්බමිං දසෙත්වා අසෙබ්බමිං දසෙත්තො ආහ (පු. ස 179).

අක්කිතනං භෙට්ඨොසමථං = නියකැක්කිතො විත්තසමාධිං ආසෙවති භාටෙති සමථකම්මට්ඨානෙ සුත්තපසුභොතා හොති (අ 609).

අක්කිතනං භෙට්ඨොසමථමනුසුතො = අත්තනො විත්තසමථෙ අනුසුතො. අක්කිතනං අත්තනොති ච එතං ඒකත්ථං බ්‍යඤ්ඤාමෙව නානං. භූමමනෙට්ඨොසමථනති අනුසද්දසොගෙන උපයොගවචනං (ඉති 184).

අක්කිතනං භෙට්ඨොසමථමනුසුතො = අත්තනො විත්තසමථෙ සුසත්තා (අ 815). (ම. එ 141) (මහා 289).

අක්කිතනං භෙට්ඨොසමථමනුසුතො අනිජා භතජ්ඣානො = ඉමෙති පදෙති සිලානුරක්ඛිතා එව විතොකක්ඛනා කපිතා (ම. එ 142).

අක්කිතනං භෙට්ඨොසමථං = නියකැක්කිතො අපරිනාමිත්තසමාධිං (අ 526) නියකැක්කිතො සංඛාරො අත්තනො විතො උපරිකතස්ස භෙට්ඨොසමථස්ස (ප 72).

අක්කිතනං ඛණ්ඩසු විචිකිච්ඡා = අත්තනො ඛණ්ඩසු විමති (සං. ත 143).

අක්කිතනං පච්චිතනං = උභයමෙපතං නියකැක්කිතොධි චචනමෙව (චිත 39). උභයමෙපතං නියකොධි චචනමෙව (ම. දු 183). (ධස 306). (පු. ස 166).

අක්කිතනං බහිද්ධාව = ඔරුභාගියානං උච්චිතාගියානඤ්ඤා සංයෝජනානං පරිහතවසෙන (තෙ 216). එවං අක්කිතනබහිද්ධා සංයෝජනසංඛාරාති (පුති 359). ඉමිසමිං සබ්බලොකෙ පටිවිසඤ්ඤානෙ (පු. නි 358).

අක්කිතනං බ්‍යාපාපදං = අත්තනො හන්ථාදිඤ්ඤ උපරිකත පටිසො (සං. 143).

අක්කිතනං මනසි භාටිකො = අත්තනො විතො උපාදෙට්ඨා (ස. ම 950).

අක්කිතනං මම සමුට්ඨාය = යථා ලොකෙ සලලං තාම බාහිරතො උට්ඨාය අක්කිතනං නිමමට්ඨො බාධති ත එවමිදං ඉදං පන අක්කිතනං මම මම අත්තනාවෙ සමුට්ඨාය ඥො අත්ත භාවසඤ්ඤානො ඡ පට්ඨායනාන භාසො යථා විපං සිංහං පට්චති ධර්මහති යථා නිං? අගති විය සතිස්සයද්වයකො තංයෙව (ථෙර. දු 27).

අක්කිතනං මෙව සති සුපසිතා හොති = නියකැක්කිතො යෙව සති සුට්ඨ උපට්ඨිතා හොති (අ. 581).

අක්කිතනං මෙව සනති ධර්මාති = අනර්තියෙව නිට්ඨති (අ 451).

අක්කිතනං රමසෙ මිතො = ක්කිතනමපසුත්තං විතො කසිණාදි භොවරජස්සත්තො නොසෙය්‍ය අභිරමි පෙය්‍ය (මහා 339).

අක්කිතනං රාගසංගතං = අක්කිතනරාගස්ස සත්ත භාටිත නිබ්බ්‍යානාවෙත අක්කිතනසන්ති සංඛාත නිබ්බාතං ඕලොකෙසි (මහා 216).

අක්කිතනං රූපසඤ්ඤා අරූපසඤ්ඤා = ඉදං පන සද්ථ දෙසනාපිලාසමිත්තමෙව, අයං නාවි විභුසු අභිනායකතෙසු අනුබ්බපදවණ්ණනා, සුද්ධිකතය පටිපද්ධතෙදෙ පනෙත්ථ පඨමි සිංහෙ චුත්තන යෙතෙව එකෙකස්මිං අභිනායකතෙ චෙදිතබ්බො (ධ. ස 178).

අක්කිතනං රූපසඤ්ඤා = ආදිසු පන අක්කිතනරූපෙ පරිකම්මවසෙන අක්කිතනං රූපසඤ්ඤා තාම හොති. අක්කිතනං හි නිලපරිකම්මං කරොත්තො කෙසෙ වා පිත්තෙ වා අභිනිතාරකාය වා කරොති. පිතපරිකම්මං කරොත්තො මෙදෙ වා ඡරියා වා හන්ථකල පාදකලෙසු වා අභිනිතං පිතථානෙ වා කරොති, ලොහිතපරිකම්මං කරොත්තො මංසෙ වා ලොහිතෙ වා ජිව්හාය වා අභිනිතං රත්තට්ඨානෙ වා කරොති, ඔදනපරිකම්මං කරොත්තො අට්ඨමති වා දහො වා නෂෙ වා අභිනිතං තෙතට්ඨානෙ වා කරොති, තං පන සුභිලකං සුපිනකං සුලොහිතනං සුඕදනකං ත හොති අවිසුද්ධිමෙව හොති (දි 390). (අ 781) අක්කිතනරූපෙ පරිකම්මවසෙන අක්කිතනං රූප සඤ්ඤා තාම හොති (අ 284). (ම ත 176).

අක්කිතනංවා = භූමාකං අබ්හතනරපරිසාය (දි 758). (අ 666). අත්තනො සත්තානෙ වා අත්තනො පනෙති වා; සත්තං පරිසායාති අත්තො (ස. ම 969). අත්තති වා අත්තනො පරිසාය වා (ම. එ 29).

අක්කිතනං වා බිඳිද්ධා වා = තනො පරං තදෙව අක්කිතන
දුකාදිසු චතුසු දුකෙසු පකම්පිතා දුකොත්තු
අක්කිතනං වා බිඳිද්ධා වාහි ආදී වුග්ගං (මිහ 4)
විකාරාදිපඤ්චිට්ඨං අත්තනං වා අබ්භිච්ච පවත්තනා
අක්කිතනං සෙසං බිඳිද්ධා, නිකංකක්කිතනං වා ඉධ
අක්කිතනං; පරපුග්ගලිකමප් බිඳිද්ධාහි දට්ඨබ්බං
(සු. ස 190).

අක්කිතනං සංඛිතනං = අක්කිතනං සංඛිතනං නෘමි
විතමිද්ධානුග්ගං (අ 711).

අක්කිතනං සමිමා සුමිමමි = ගොවරජකිතො පවග්ගාය
සමිසා සමිමා අසමි සුමිතො වාහි පජානාහි (සං. න
167).

අක්කිතනං සමයං විතනං = සථා වුද්දන කමමට්ඨාන
සකිංකරො ගොවරජකිතො අත්තනො විතනං
රාතාදිනිලසාතං වුපසමිතවිසෙත පජනනවිසෙත
සමයං සමෙතො (ඉති 212).

අක්කිතනං සමසසාදං = ආදී වචනතො පරියාසෙත
සමසසාදහි සද්දං නාහි අබ්බාහි ගනෙත්වා
කිංකරාහි සමසසාදො (මිහ 261).

අක්කිතනං සුමිමානුසංයුතං = අයං සද්දං විනිවුත්තො
(අ 807).

අක්කිතනං සුඤ්ඤානං = ඉධනිකක්කිතනං අත්තනො
පඤ්චනානුසු නිබ්බතනනාහි අපෙරා (ම. ව 110)

අක්කිතනං සුපට්ඨනා හොති = නිකංකක්කිතො සුට්ඨ
උපට්ඨනා හොති; එතතාවතා බලවිමසනා
කමිතා (අ 510).

අක්කිතනං සුමිතංසමිතා අසෙසා = නිකංකක්කිතන
සංඛාතො අත්තනො සන්තාතො උපපජ්ජනාරතා
සුමිතංසමිතා සුට්ඨ විතපිතා අසෙසතො, ඤ්ඤාපි
අසෙසෙත්වා සුසුච්ඡිනාහි අපෙරා (උ 245).

අක්කිතනං සුසමාහිතා = ගොවරජකිතො සුට්ඨ
සමාහිතා හුත්වා (පෙර. දු 178).

අක්කිතනං සුසමාහිතො = නිකංකක්කිතො සුට්ඨකපිත
විතො අසාහි; සුසමාහිතා ගාථායපි වාට්ඨමිට්ඨං
සංවිතං (අ 496). ගොවරජකිතො කමමට්ඨාතො
නිවරණවිකම්පනානො සුට්ඨ සමාහිතො එකඟ
විතො හුත්වා වංකමිනාහි සොජනා (පෙර. එ 381).
විසංකම්පනානුග්ගො අග්ගඵලසමාහිතා සුට්ඨ
සමාහිතං (පෙර. එ 458).

අක්කිතනවිනාහි = තිලකභං ආරොපෙත්වා බකි
සන්තාතං විනොතනො (සු. නි 320).

අක්කිතනසම වා ජානාහි = නිකංකක්කිතො තසා
ගුණං තජානාහි (අ 518)

අක්කිතනසම බිඳිද්ධා වං විකාරාදි අක්කිතනංගතනාහි ව
රුපාදිබිඳිද්ධාගතනාහි ව නිබ්බිසෙවනාහි කතාහි
(වු 15). අක්කිතනවිසයං ව බිඳිද්ධා විසයං ව (නෙ
196). අත්තනො ව පරසං ව (සං. න 83).

අක්කිතනසම = අත්තනො නිකංකක්කිතනං අතිවිම
භාවිතාදිවිසෙත පසුග්ගසා (ජා. ඡ 13).

අක්කිතනසංයුතං = තංත සුමරත සමාවසණිතො
තයා ධම්මානංගපඤ්ඤා පුච්ඡිත නිං කපෙට්ඨිති
රඤ්ඤා පුච්ඡා සමාතො තුමාසං රඤ්ඤා අක්කිතන
සංයුතං සංසෙය්ග නිකංකක්කිතනසංඛාතං බකි
පඤ්චකං හුත්වා අභාවතො අතිවිමනාහි කපෙට්ඨාහි;
එතතාවතා මහාසතො:-
සකෙබ්බ සකිංකරා අතිවිමාහි සද්ද පඤ්ඤාය පසාහි
අතිවිමා වත සකිංකරා උපපාදවයධම්මිතො
උපපජ්ජිතා; නිරුජ්ඣිතාහි තෙසං වුපසමො සුමොහි
(ජා. ප 221). අතිවිමානුසංයුතාය ආරම්මණ
ගොවරජකිතොගොව (පටි 419).

අක්කිතනබිඳිද්ධා = කාලොත අක්කිතනං කාලොත
බිඳිද්ධා (ම. ව 110). කාලොත අත්තනො කාලොත
පරසං වෙදකාදිසු විතනා උපසංහරති (මිහ 188).

අක්කිතනබිඳිද්ධා කාසෙ විතනං උපසංහරති = කාලොත
අත්තනො කාලොත පරෙසං කාසෙ විතනං උපට්ඨ
පෙති (මිහ 183).

අක්කිතනබිඳිද්ධා කාසෙ = කාලොත අත්තනො කාලොත
පරසං කාසෙ (මිහ 153).

අක්කිතනබිඳිද්ධාමි = කාලොත අත්තනො කාලොත
පරසං අසාසපසාසකාසෙ (ම. එ 225).
කාලොත අත්තනො කාලොත පරසං වතුඉරියපථ
පරිගණ්ගනෙත කාසෙ කායානුපසයි විහරති
(ම. එ 227).

අක්කිතනමෙව උපසමෙ = අත්තනි එව රාතාදිසම
කිලෙසෙ උපසමෙය්ග (සුති 451). (මහා 265).
අත්තනි එව රාතාදිසමකිලෙසෙ උපසමෙය්ග
වුපසමෙය්ග (සු. ස 182).

අක්කිතනමෙව විතනං = තො අතං නිකම්පෙ මාමෙ
විතනං සමාහිමො දුරෙ හොත්ථාහි අක්කිතනමෙව
විතනං සංඝට්ඨෙමි (ම. දු 68).

අක්කිතනමෙව ජලයාමි පජාහි = නිකංකක්කිතො
අත්තනො සන්තාතසමිංසෙව සද්දංපොතිං ජාලෙමි
(සං. එ 184).

අක්කිතනමෙව සන්තිට්ඨාහි = විපසානාමිටිං පච්චොත
රිත්වා තසමිං සමයෙ ගොවරජකිතනසංඛාතො
ආරම්මණෙ සන්තිට්ඨාහි පතිට්ඨාහි (පටි 415).
(අ 642).

අක්කිතනමෙව = ගොවරජකිතනංගොව (ම. දු 74).
(ම. දු 243). ගොවරජකිතනසමිංසෙව (ම. ව 99).

අක්කිතනරතො = නිකංකක්කිතනරතො (උ 231). ගොවර
ජකිතනසංඛාතාය කමිට්ඨානගාභාවතාය රතො
(බ. ප 621). (දී 387). (අ 787). ගොවරජකිතො
කමමට්ඨානගාභාවතාය අතිරතො (පෙර. දු 113).
(නෙ 104). (සං. න 200).

අක්කිතරුණො සමාතිතො අනිද්දි කච්චමිචනා
සමභවාං = හොති විපසානාවසෙක අක්කිතරුණො
සමච්චිකත සමාතිතොති එවං. පුබ්බසාගතො
පට්ඨාය සමච්චිකතානිලන කච්චමිච අනතභාවං
පරිකෙතාධිකං සිතං අනතති සමභවතො අනත
සමභවතානි ලභිතාමි සබ්බකිලසජාතං අනිද්දි
(සං. න 200) (උ 232).

අක්කිතරුපෙ මොචෙති = එවං උද්ධට්ඨිකාපදං
පදනුකතමෙක විසජ්ඣා ඉදති ඉමං සුභතවිසජ්ඣං
ආපජ්ජානස්ස උපායඤ්චි කාලඤ්චි අධිපපායඤ්චි
අධිපපාය චක්ඛුඤ්චි දස්සාහුං අක්කිතරුපෙ
මොචෙතිති ආදිමාන (ස. ම 371).

අක්කිතචම්චසානො = එවං පච්චතමානා මයං අනතාති
ගහණං ගමිස්සාමාති ඉමිතා මය අධිපපායෙක
අනතානං අධිකාරං කථා පච්චතාති - අක්කිතො
(පටි 23).

අක්කිතවිකෙකපානබ්බතො = අසමමා මතසිකාර
වසෙක අක්කිතවිකෙකපානස්ස අස්සාසස්ස ආකඛි
තාති වුත්තං හොති. එතෙතෙව කයෙක බිද්ධා
විකෙකපපථනා වෙදිතබ්බා (පටි 322).

අක්කිතාමුට්ඨානපටිපසස්ස ද්ධි = අක්කිතා මුට්ඨානානං
පටිපසස්ස ද්ධි අපගමා අක්කිතාමුට්ඨාන පටිපසස්ස ද්ධි
(පටි 385).

අක්කිතාමුට්ඨානො = අක්කිතාමුට්ඨානාදිසු
අක්කිතානො මුට්ඨානීති - අක්කිතාමුට්ඨානො
(පටි 386).

අක්කිතාමුට්ඨානො විමොක්ඛො = වත්තාට්ඨිකානති
අක්කිතානං නිවරණදිති මුට්ඨානො අක්කිතා
මුට්ඨානො විමොක්ඛො (පටි 387).

අක්කිතසසෙඤ්ඤාමො = අක්කිතබ්බිකො (ප 40).

අක්කිත සමුට්ඨානාවා = විතො උපපන්නාවා (මහා
265).

අක්කිතාසමගමො = තථාපි අක්කිතාසමගමො
අනතති සමගුණො හුචාපි තථ (ථෙර 2 168).

අක්කිතසුඤ්ඤං = අක්කිතඤ්ඤා තං අනතනිසද්ධි
සුඤ්ඤාඤ්ඤාති අක්කිතසුඤ්ඤං (පටි 459).

අක්කිතා = අක්කිතතික එවං චත්තමානා මයං
අනතාති ගහණං ගමිස්සාමාති ඉමිතා මය අධිපපා
යෙක අනතානං අධිකාරං කථා පච්චතාති
අක්කිතො (ධ. ස 68).

අක්කිතාදිති = මුත්තකයෙතෙව වෙදිතබ්බාති, එතෙ
සුපිති අනතො වෙදනාදිසු පරස්සවෙදනාදිසු-පෙ-
තිවිමො පරිගහණො මුත්තො (විහ 154).

අක්කිතානං = අක්කිතානාති නිසකක්කිතාසඛානො
අක්කිතො හමං අක්කිතානං (සු. ස 193).
(ඉති 49). නිසකක්කිතාවසෙක අක්කිතානං
(අ 48).

අක්කිතතිකසංච ආමුසො චක්ඛුං = ඉදං කසො
ආරඤ්චි හෙට්ඨා උපාදරුපං, චත්තාසරං ච
අරුපිකොඛකා, නීති ච අරියව්වාති ත කට්ඨාති
(ම 2 191).

අක්කිතානිසමමසු සති = අක්කිතතික සඤ්ඤාසර
පරිගහණනත්තස්ස උපපන්නා සති (සං. න 143).

අක්කිතානිසමමසු ච මම ඛිසමමසු = අක්කිතතික
බාහිරසු ආදාසු ආයතනමිසමමසු (සං. න 206).

අක්කිතානං බාහිරං මා = මාසද්දත නිමුරිකාදිං
සමිහණාති (හෙ 231).

අක්කිතානිසමමසු භිජුරාති = අක්කිතතික නි ච බාහිරාති ච,
එතෙති චක්ඛුසාදිති අක්කිතතිකාති ඡ (ම 2 74).

අක්කිතානස්ස උපාදය = අක්කිතානං බ්බිකඤ්චිකං
උපාදය, (අ 574) ඉදඤ්චි උපපායොගෙතෙව සමච්චතං
(විහ 365).

අක්කිතානා = කෙසාදිසු විසජ්ඣා කොට්ඨාසෙසු
ඵද්ධාකාරලක්ඛණං පස්චිධාහු (අ 547). (ධ. ස 71).
සත්තසත්තාන පරිපාපානානිසකක්කිතානො (විහ 39).

අක්කිතානා භාවා = අක්කිතානා එවං පච්චතමානා
මයං අනතාති ගහණං ගමිස්සාමාති ඉමිතා මය
අධිපපායෙක අනතානං අධිකාරං කථා පච්චතා
අනතො සත්තානෙ පච්චතා පාටිසුඤ්ඤා කාමා
අක්කිතානා කාමා නාම (මහා 10).

අක්කිතානානං = එතෙ එවං මයං අනතාති ගහණං
ගමිස්සාමාති ඉමිතා මය අධිපපායෙක අනතානං
අධිකාරං කථා පච්චතාතිති අක්කිතානාති
(ඉති 269).

අක්කිතානාති = අක්කිතො නිසුත්තාති අනතානං
අධිකථා පච්චතාති - අක්කිතානාති (මු. 53).
අක්කිතානාතිකාති (දි 747). අක්කිතො
නිසුත්තාති අනතානං මා අධිකථා පච්චතාති
අක්කිතානාති (මහු 26).

අක්කිතානා පස්චිධාහු = යථ අයං මුත්තපසකාරා
අක්කිතානා පස්චිධාහු (ම. 2 186).

අක්කිතානෙති බාහිරෙති = යමං සුත්තෙ අක්කිතති
කාති ආයතනාති බාහිරාති ච ආයතනාති ආයතනාති
තං සුත්තං තෙති ආයතනෙති සද්දණං සෙදසනාති
නිද්දිසිහබ්බං. පඤ්ඤාපි ආරමමණගුණා සෙදසනාති
සෙදසනොපිසං කතා පඤ්ඤා මුත්තො. තථාපි පඤ්ඤා
සද්දණනතරස්ස ආරමමණගුණා කතෙවි සුත්තෙ
සෙදසනාවෙනපි මුට්ඨති (හෙ 231).

අක්කිතානො = නිසකක්කිතානො නිසකක්කිතො
තෙව (හෙ 115).

අක්කිතානොමො = අක්කිතානො මොනො නාම
හවමහවිත්තං (ම. 2 192).

අක්කිපතො = අනතො සනාතිකං පතං පාදමුලෙ
පතිමා විසඤ්ඤා හුතනාති අනො (ජා. ස 501).

අප්‍රකාශන = අතිශයින් ආවේණි (අ 344). සත්‍යානු
මතය. අතිශයින් ආවේණි (අ 610). අතිශයින්
සාමාන්‍ය වෘත්තීය අවස්ථා (අ 298). (ප 75).

අප්‍රකාශන = පරික්ෂිතයක් අනෙක් පරික්ෂිතය
(ම 141).

අප්‍රකාශන = තත්ව විස්තර (අ 621).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයේ උපකරණයක්
(අ 605).

අප්‍රකාශන = ආදික්‍රමවේදය = කරුණෙන් පවතින
විෂය, අධ්‍යයනයෙන් උපකරණයක් ලෙසින් ආදි
ක්‍රමවේදයෙන් පෙරාණක් ලෙසින් අනෙක් ව
අතිශයින් සාමාන්‍ය වෘත්තීය අවස්ථා (අ 298). (ප 75).

අප්‍රකාශන = විෂය (ප 170).

අප්‍රකාශනපරිවර්තනය = එකම පරිවර්තනය පුන
ර්වර්තනයක් අනෙක් කවර කවර කවර කවර
(ස. වි 707).

අප්‍රකාශන මතය = සමස්ත = සුලුපනයෙන් මි
ගෙන තණ්හාවෙන් මිගෙන අතිශයින්
(ප 191).

අප්‍රකාශන = යාවත (ස. කි 480).

අප්‍රකාශන = නිකායේ සබ්බ තෙ රාජ්‍යයේ සුරති
විකෘතිය අනුලිතය උපකරණයක් ලෙසින්
සිරිසි පරිවර්තනයක් අනෙක් කවර කවර
සත්‍යානු උපකරණ (ප. කි 176).

අප්‍රකාශන = එම විස්තරය පත් කළ පුන
විකෘතියක් ලෙසින් විකෘතියක් ලෙසින්
අනෙක් කවර කවර කවර කවර කවර
(ප 326). පත්‍රයක් ලෙසින් උපකරණ (අ 452).

අප්‍රකාශන = නාලන = යමක් සමස්ත සමස්ත
පත්‍රය. ආගම අලිත අනුලිත අතිශයින්
ආරම්භය සමස්තයක් සමස්තයක් පරිපත
විෂය (ම 338).

අප්‍රකාශන = උපකරණයක් ලෙසින්
සබ්බ රාජ්‍යයේ අප්‍රකාශනයක් (ප 67).

අප්‍රකාශන = බොහෝ විෂයවලින් ලෙසින්
උපකරණයක් ලෙසින් අප්‍රකාශනයක්
(ම 222). උපකරණයක් පදය වඩා (ම 35).
අධ්‍යයන (ම 335).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනය නොවී සබ්බ සමස්ත
පරිපත. අප්‍රකාශනයක් සබ්බ එකත
උපකරණයක් ලෙසින් අප්‍රකාශනයක්
නම් (ස. ක 212). (ම. වි 98). (ස. ක 213).

අප්‍රකාශන = විෂයයක් සබ්බ රාජ්‍යයක්
අප්‍රකාශනයක් (ප 213). උපකරණයක්
උපකරණයක් ලෙසින් (ම 41).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් ලෙසින්
විෂයයක් සබ්බ රාජ්‍යයක් ලෙසින්
පත්‍රයක් ලෙසින් අප්‍රකාශනයක්
නම් (ම 339).

අප්‍රකාශන = තෙස. ගතයන් අවස්ථා
නම් (ම. ද 134).

අප්‍රකාශන = සමස්ත උපකරණයක් (ප. ප 126).

අප්‍රකාශන = සමස්තයක් (ම. වි. එ 217).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් ලෙසින්
විෂයයක්; 'මුත් සමස්ත සමස්ත' අප්‍රකාශනයක්
අවස්ථා (ස. වි 1007).

අප්‍රකාශන = නිර්වර්තනයක් ලෙසින්
පුනරුත්ථාපනයක් (ස. කි 233).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් ලෙසින්
විෂයයක් ලෙසින් නොවී නොවී පුනරුත්ථාපනයක්
පවත්නා අප්‍රකාශනයක් ලෙසින් පුනරුත්ථාපනයක්
කරුණාති නම් (ප. ස 185).

අප්‍රකාශන = මනාගතයන් (ම. ක 306).

අප්‍රකාශන = ආදි විෂය (ප. ස 186).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් ලෙසින් (ම 140).

අප්‍රකාශන = 'අප්‍රකාශනය' එම නිකායක්
(අ 317). නොවී නම් (අ 779).

අප්‍රකාශන = යාවත (ස. එ 156).

අප්‍රකාශන = නොවී නම් (ම 264).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් (ම 224).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් (උ 219).

අප්‍රකාශන = එම විෂයයක් ලෙසින්
විෂයයක් එම අප්‍රකාශනයක් ලෙසින් (ම 91) නොවී
නොවී සබ්බ පුනරුත්ථාපනයක් (ස. වි 691).

අප්‍රකාශන = නිකායයක් = නිකායයක්
(ස. එ 140).

අප්‍රකාශන = නිකායයක් ලෙසින්
නිකායයක් - ප. ස. එම විෂය (ස. එ 133).

අප්‍රකාශන = අප්‍රකාශනයක් ලෙසින්
(අ 401).

අප්‍රකාශන = අනුපමයක් (ම. ද 28).

අප්‍රකාශන = අනුපමයක් (ම 17). නිකායයක්
(ම 201).

අප්‍රකාශන = නිකායයක් ලෙසින්
නොවී; පමණක් අවස්ථා (අ 191).

අප්‍රකාශන = අනෙක් පමණක් (ස. ස 192).

අප්‍රකාශන = නිකායයක් (ස. එ 227).

අප්‍රකාශන = සමස්තයක් ලෙසින් (ම 67). උපකරණයක්
අනුපමයක් (අ 726).

අපේක්ෂාකරුනි = අවිකරුනි (අ 611). (ප 76).
අනුකතො සිමාස පරෙසං සිදං අපේක්ෂාකරුනි
(ස. පි 1044).

අපේක්ෂාගතරහනි = පුතපුතං උපහතවිසෙක (මහා
39).

අපේක්ෂාසාහා = අධිමසනා මග්ගො, ඉදං සාරනති
පරිනිවෘත්තසාහා හුමා (දී 265). * තඤ්ඤ
සාධාරණෝ වීථි සාහා ගිලිමා පරිනිවෘත්තසාහා සීතා
(උ 256). අපේක්ෂාසාහ ගිලිමා පරිනිවෘත්තසාහා
සීතා (අ 327). සාමිකඤ්ඤා අධිමසනා අපේක්ෂා
කරුනා (මහා 76).

අපේක්ෂාමද්දනී = ද්විති පුරිමපාදෙති ඊසං මද්දනො
තිව්වති (අ 757).

අපේක්ෂාමුච්ඡිකතා = අධිමුච්ඡිකතා (අ 603).

අපේක්ෂාරුහනි = අපේක්ෂාකරුනි (සං. පි 263).

අපේක්ෂාසාහා = ගිලිමා පරිනිවෘත්තසාහා ගහණවසෙක
අපේක්ෂාසාහං (මහා 26) අහං මමනාති බලව
සනතිව්වතං (අ 807) (ධ ස 307) අහං මමනාති
බලවසනතිව්වතං (දී 342). අපේක්ෂාසාහාහිමා
ගිලිමා ගහණවසෙක අපේක්ෂාසාහනති වුව්වති
(ම. දු 192).

අපේක්ෂාසාහා = පරිනිවෘත්තසාහා ගහණ (සං. පි 130).

අපේක්ෂාසාහ නිව්වති = ගිලිමා පරිනිවෘත්තසාහා නිව්වති
(තෙ 107). (සං. දු 190) (ම. දු 259).

අපේක්ෂාසිතංසෙව අද්දසං = ජරාදිති මද්දනංසෙව
අද්දසං (මහා 306).

අපේක්ෂාසිතං සම්මුච්ඡිකං පරෙසං = පරෙසං සද්ධාය
පරිපහතිනායකාස සම්මුච්ඡිකා මඤ්ඤාසාහාසිතං
ගිලිමා පරිනිවෘත්තසාහා ගහණ (අ 485).

• අපේක්ෂාසිතා = හවතණ්ඤාදිවසෙක අපේක්ෂාසිතා
(තෙ 210). තණ්හාවසෙක අභිනිවිට්ඨා (පෙරි 216).
තණ්හාදිවිට්ඨවසෙක අනුපවිට්ඨා (ම. දු 9).

අපේක්ෂාසෙසනිකං = අපේක්ෂාසෙසා ගිලිමා පරිනිවෘත්ත
සාහා ගහණබලසුත්තකං. එතෙතෙත්ත තණ්හා
දිකංසෙව අපපවිහනි කපෙති (ම. දු 61).

අපේක්ෂාගරුනි = අනෙක පවෙසෙති ජිව්වාඛකිකතනාති
යාච උදරපට්ඨා මිත්තසාහං විදුමිවතුරභිතුල
විදුමිවතං නොති; තං සකිංසෙතං වුත්තං (සු. ස
167). (ම. පි 95).

අපේක්ෂාගාරෙ අපේක්ෂාගාරෙ = එත්ත සෙව දෙව තණ්හා
ගහණකෙ එකතොව සංඛාදිමා අපේක්ෂා කරුනි එකං
පාවිහනියං භිද්දිමා එතෙකමඤ්ඤං බාදනතිපත
පණ්ණා ගහණාය පාවිහනියානිති (ස. පි 686).

අපේක්ෂාගාරෙ අපේක්ෂාගාරෙ ආපනති දුක්ඛාධිකාරානි =
ඉදං අමසෙක අසමභිනානං සකිංස වුත්තං.
සමභිනෙතපත එකරසෙ පාවිද්දසනියමෙව (ස. පි
658).

අක්ෂරනං = සබ්බසංභාතිකවිතමෙතං (ස. පි 810).
අක්ෂරකතාමි (පෙරි 205).

අක්ෂරනවිතං = සාකෙතෙ අක්ෂරනවිතං තාම උත්තං
අත්ථි. තත් අවිකානං පුත්තො තඤ්ඤාසාහා මිසෙ
අත්ථි තං වදෙසාසි (ජා. පි 191). (පෙරි පි 128)

අක්ෂරනවිතෙ = අක්ෂරනවිතසුත්තපට්ඨානං රුක්ඛාසං
රොපිතවිතං (සං. පි 195).

අක්ෂරනසම්මයං = අක්ෂරනසද්දෙත අවිකානබ්බං;
අක්ෂරනසාමසනාති අත්ථො. ඉදං වුත්තං නොති.
අවිකාසං කාලිමකරුට්ඨං අවුට්ඨිතං තෙත ඉදති මහා
දුට්ඨිකං. තත් මහනං ජාතකසං උපහතං
තසා වුපසෙත්තං ඉමං අක්ෂරනතිරිසනතිකාසං
තුයාං අක්ෂරනසාමසං මමගලපථො දෙති, ඉමසමිං
ති නිතෙ දෙවො වසසියාති, තෙත තං සබ්බං හං
වුපසමියාති වරි 29).

අක්ෂරනි = අක්ෂරකතාමිකා (ම. පි 208).

අක්ෂරලිං අකාසි = දෘතබ්බසමෝධාත සමුත්ථල මඤ්ඤලිං
සිරසි පහණනතති ගුණවිසිට්ඨානං අපවයානං
අකාසිනති අත්ථො (මිමා 19).

අක්ෂරලිං හාමා = දෘතබ්බලිප්පමෝධාතං අක්ෂරලිප්පමිං
සිරසි කමා (අප 247).

අක්ෂරලිං පහණනෙකානි හට්ඨානුට්ඨා පමොදිතා =
අථ තෙ භික්ඛු ධර්මසෙතාපතිපමුඛා අක්ෂරලිං සිරසි
කමා දෘතබ්බලිප්ප මහාලංකිතතලෙසු පාදෙසු
නිපතිංසුති අත්ථො (බු 41).

අක්ෂරලිං පනාමෙකා = යෙතෙ උග්ගතා පකිකා තෙ
එවං විනතංසු "සෙව තො මච්ඡාදිවිසිකා මොදෙ
සානති, කසමා තුළුම සමණං ගොතමං වද්දිත්තාති?
තෙසං කී අක්ෂරලිමයකකරණෙතපි වද්දිතං තාම
තොතිති? වකංම (දී 103). එතෙ උග්ගතා
පකිකා. තෙ එවං විනතංසු - පෙ - ජ පු අක්ෂරලි
කමමපි වද්දතා, එවං වකං මාති (ම. දු 227).

අක්ෂරලිකරණියො අනුගතරං පුඤ්ඤානෙකතං
ලොකස්ස = සබ්බලොකස්ස අසද්දිං පුඤ්ඤවිරුහ
තට්ඨානං. යථා හි උත්තංසලිකං වා යථාතං වා
විරුහතට්ඨානං රත්තසාලිකෙකතං ගමකෙක
තතනාති වුව්වති, එවං සබ්බසා සදෙවසස්ස
ලොකස්ස පුඤ්ඤවිරුහතට්ඨානං (ඉති 223). සකල
ලොකස්ස අසද්දිං පුඤ්ඤවිරුහතට්ඨානං, යථාහි
රසෙඤ්ඤා වා අවිට්ඨස්ස වා සංග්ගිතං වා යථාතං වා
විරුහතට්ඨානං රසෙඤ්ඤා සංග්ගිකෙකතං රසෙඤ්ඤා
යමකෙකතනති වුව්වති, එවං සබ්බසා සබ්බ
ලොකස්ස අසද්දිපුඤ්ඤවිරුහතට්ඨානං (මහා 156).
අක්ෂරලිපහණණං අනුපමිකො (අ 419).
(සු. ස 97).

අක්ෂරලිපහණනෙකානි = දෘතබ්බලිප්පමිං මුඛාති කාමාති
අත්ථො (අප 223).

අක්ෂරලිංගවිවේචනාව = සංවිධිතවීමක සඳහා අක්ෂරලි ව
ගෙනා හා කාතවේචනා (ස. වි 1033).

අක්ෂරලිංගය = අක්ෂරලිං අක්ෂර (ජා. ප් 208).

අක්ෂරයක් = මිශ්‍රණය, මිශ්‍රණයයි:-

මිශ්‍රණය පැණි, පැණි, පැණි, අක්ෂරය, විද්‍යායනා-
තාමා උත්තරයෙකු වා කුලය ව හිසි සහිතයාහි
බහුති නාමාහි සහ සමිධ අක්ෂරයන්ගෙන් වූහොත්
(වූ 69).

අක්ෂරයාපරපදයා = අක්ෂරයෙ උපුමිශ්‍රණයමි. මිශ්‍රණ
පරිපදය අපරපදයා මිශ්‍රණය (පව් 282).

අක්ෂරයායනො = උපුමිශ්‍රණය වෙමිවනා, අක්ෂරයා ව
උපුකයමිව. එතෙක අයනාහි කවිජනාහි අක්ෂර
යායනො (දි 263).

අක්ෂරයෙකු = නෙතෙව කාරයෙන් උපුකයෙකු අකුරිලෙකු
(ජා. ක 8).

අක්ෂරයා = නිබ්බානානිපට්පදයායනො (විමා. 72).

අක්ෂරයා නාම බහානියො = එකකාරාජා (අප 242).

අක්ෂරියා = අක්ෂරයෙක පුරුණා (සං. දු 114).

අක්ෂරය = ඉදහි විහතබ්බා ඉපිරුපතො අක්ෂරය (අ 12).
පක්ෂිපමි ආතතද ආතිසංසා පුබ්බයොග වව්වෙර
දිවෙමිව බිමෙම පරිගවෙමිව අක්ෂරය ආරාධෙති,
නොවෙ දිවෙමිව බිමෙම පරිගවෙමිව අක්ෂරය ආරා-
ධෙති අප් මරණයාලෙ අක්ෂරය ආරාධෙති (අප 115).
වචනමනෙතක සතො කතා (ස. වි 805). ඉදහි
විහතබ්බා අපිජානිවරණො අක්ෂරය (ඉති 41).

අක්ෂරය ආණාපතී = එත ඉමි නිකායානි ආණනා
මනෙත දුක්ඛාං (ස. වි 672) එත සවෙ නිකාය
යානි ආණනා එතපයොනෙත බහුතිවි ආරානි
අතිකාමෙති (ස. වි 697).

අක්ෂරය ආණි = බදහිංසු = අක්ෂරය සුවණණරජාදිසං
ආණිං සවිසිංසු (සං. දු 168).

අක්ෂරය ආරාධෙ = අරහතො පාපුණාහි (ම. දු 27).

අක්ෂරය ආරාධෙය = නොවෙ ඉමිසමිංසෙව අතත
හාවෙ අරහතො පාපුණො (අ 628).

අක්ෂරය උපනිසං කතා වධා හං පජිමොවසි = නලතා
දෙමි වුලනිකුමාරයා අට්ඨති එලකට්ඨිති අතරා
පෙතා බ්‍රාහ්මණයා දයොසො සව්වාපෙසි. ඉමිජන්-
සකාය පරිබ්බාජිකා අක්ෂරය උපනිසං කතා
වධා හං පජිමොවසිති ආත (ජා. ස 114).

අක්ෂරය ඉතො යාහිවද = ඉතො අක්ෂරය දිට්ඨිං අහි
වදන්ති (මහා 237).

අක්ෂරය කමම = පුච්ඡා සකවාදියා (ප 184).

අක්ෂරය කමරය = රක්ඛෙයු ආකපතො අක්ෂරයෙව
ආකපං කමරය (ජා. ස 264).

අක්ෂරය කුසලං න විජ්ජති = න උපලබ්භති යමනං
අනුයාමෙතොහි අනො (විමා. 193).

අක්ෂරය බහානියං පසයිකා වොදෙති = අප් සො අක්ෂරය
අතතො වෙරිං බහානියානියං හිතවුං පසයිකා,
හං බහානියානියෙසං ගතොති එවං වොදෙති
(ස. වි 433).

අක්ෂරයහිං = අක්ෂරය උපපතො (අප 92).

අක්ෂරය විකුට්ඨකයාණංසා වසු ව ආරමමණංසව =
ආදිසු විකුට්ඨකයාණංසාහි අක්ෂරය වසු; අක්ෂරය
ආරමමණං, අක්ෂරය සොහවිකුට්ඨකයාණංසව (විහ
284).

අක්ෂරය ජීවං = යං රුපසංඛාරො සරිතං පනාය අරුපො
සංඛාරාහි, කිනෙත හං සරිතං අක්ෂරය අක්ෂරය
ජීවනාහි? පුච්ඡති (ප 97). පුච්ඡා පත ආතවි
හාසිතං සුත්තං පටිකම්පිතුං අසංකොපනො අව
ජානාති (ප 95) පුච්ඡා සුත්තවිජරොධනෙතෙව
පටිකම්පති (ප 103).

අක්ෂරය ජීවං අක්ෂරය සරිතං = අක්ෂරය ජීවො අක්ෂරය
බහිපසුඛිතං (පව් 269) ඉමිනා පත අරුපි අතොති
අයං වාදෙද සංඛිතො නොති (උ 239). සරිතාහි
රුපසංඛාරො බහිපසුඛිතං අක්ෂරය ජීවො අක්ෂරය
බහිපසුඛිතං (මහා 172).

අක්ෂරය සංඛිතයෙහි නාමිං කුට්ඨං = ඉමිසො කුට්ඨො පුරාණ
හාවෙන ජිනාතොස ඉතො අක්ෂරය ඉදහි නිබ්බානා
නියොස නවං කුට්ඨං පඤ්ඤාසෙ (පෙර. එ 131).

අක්ෂරය නිමිතො මනසි හාතබ්බං කුසලපසංඛිතං =
තතො නිමිතතො අක්ෂරය කුසලනිමිතො. මිත
සිකා හබ්බං, තප්ප අක්ෂරය නිමිතො නාම ඡයුප
සංඛිතො විතසෙක සතෙතසු උපපතො අසුභ
හාවනා අක්ෂරය නිමිතො නාම (ම. දු 72).

අක්ෂරය පජිකාරං = උපානතප්පිකා - පතතප්පිකා -
අසංචරිතා - කායබ්බිකා - මිඤ්චිකා - හට්ඨිකාදි
යං කිඤ්චි ධොවංසෙති අනාපතති (ස. වි 477) පතතප්පි-
කාදි යං කිඤ්චි විකප්පනුපගපවිජ්ජිමිවරපමාණං
පත පටිපට්ඨිකාවණමිති න වචෙති (ස. වි 479).
යං කිඤ්චි උපානතප්පිකාදිං (ස. වි 591) පාඨිකා
අනාගතං පතතප්පිකාදිං (ස. වි 619) යං කිඤ්චි
ථාලකාදිනං වා සප්පිකාලාදිනං වා අක්ෂරයාදිතං
(ස. වි 691).

අක්ෂරය පපනානිං අක්ෂරය පිපාමහං = යං පත හෙ
පිතු ව පිපාමහානසු සතොසං හං අක්ෂරයෙව
නිතිතසු පසුත්තසු අතිරිය බහු (ස. වි 145).
යං පත හෙ පිතු ව පිපාමහානසු සතොසං හං
අක්ෂරයෙව නිතිතං න ව පසුත්තසු අතිරිය බහු
එත ව පිපාමහාන හද්දිතලොපං වෙදිතබ්බං
(ම. ක 206).

අක්ෂරය හණ්ඨොමිති අක්ෂරය හණ්ඨි = මනෙතො
ජලහතා පතලනොහො 'විමර' නාහි විහතබ්බං
'විමර' නාහි ආදිං හණ්ඨි (ස. වි 636).

අක්කු මහාමල් විකුණුවෙහි = සපයන; පමාදින; නෙලං ආලාපනන පමාදින; දෙණ (ස. පි 633).

අයුතු මතයක් වන්නේ, අයුතු = පුරිමතයක නොවී ඉදං
අයුතුය. තත්ත්වයට සමීපය එයිනි. සාර්වත්රිකයාගේ
මනසකැති, තනතුරු අයුතුය යෙහි නොති තත්ත්වයට
පාරාජික (ස. පි 267). පුරිමතයක නොවී ඉදං. තාවර්ණ
සාධනං ජීවිතා වෙනෙයෙහි නිසායෙහි වෙනෙය
පෙති තත්ත්වයට පාරාජික (ස. පි 321).

අයුතු මනස මානසාංගං = ආණ්ඩකෙකු නිමිත්ත
 ඇතුළු කළා වුනත්තමෙකි අප්පත්තං (සමි:67). යො
 ආණ්ඩකෙකු වූනොහො, තමා බලවසකරා සමිප
 වීම දිසවා ඉමියා බලොකායං ගව්ජනී, ඉමි නාව
 ජිවිතා වොරොපමිති පසරනො, ඉතරමෙව
 පවිත්තාති තසමි යානෙ ජිතං සකායොති ටිකුදු
 මානසා ජිවිතා වොරොපමිති, උභිත්තං පාරාජිතං
 (ස. මි 321).

අනුකූල මිශ්‍රණ ආවේණිකතාවය = අනුකූල කාරණය මිශ්‍රණතාවය
(පිටුව 202).

අකුණු මා පනි කිකුම් නිං = න කෙවිලං මං අකුණු මිපි
පන කිකුම් පුකුලං මා ලිංසතු මා විතෙතෙතු (ම ත
235).

අංකය: 208) මිනිසාගේ = අංකය: 208) මිනිසාගේ (විද්‍යා

අනුකූල මිශ්‍රණ ගම්‍යතාව = අනුකූල සාම්‍යතා ගණනයය
(අ 658).

අක්ක: ව්‍යාභිජිංසු = අරභභං ව්‍යාභිජිංසු (ස, පි 347).

අදායක ධනාත්මකයින් = අර්ථනාමය ප්‍රකාශනවලින් කපවැනි
 * (අ 615).

* අසැසුණු විධානමතවාහිනි = අරහන්තං කැළඹිනි (අ 675).

අකුලය සහිතය. උද්ධිසිත්තු = යකඩයා හඟවනාය.
අකුලය මග්ගා සහිතයි එහි. උද්ධිසිත්තු කපාහැරීම
(සං. ෫ 135).

අයදුණු සහතිකය = අයවෙම සභා සැවුඩිවිටි. කානුං
අයවෙමභානි නවනනරෙපි අයදුණුඅවමසකර.
අයවෙම සභානි එවිං ගණනායස නෙතං ධානං
විජ්ජිති අයවෙම (ම. ව 79). ආලංඤා රාමි
පුහතඤ්ච සකිංඤ චිත්තං (ප 133). (භික 302).

අඩුකර ගැනීමේ අවස්ථාවේදී = අඩුකර ගැනීමේ අවස්ථාවේදී (එ.වැ.වි.
76).

අසල්වැසිභාවය = අසල්වැසි සහාය (මනා 250).

අසදසදසදවිචාරානං = අසදසදසදසදසදසද විතෙතන
සමනනාගත තං ලුභ්භිචාරානනති අසද්ධා (ජා, ව
86).

අනුකූලයෙහි බොහෝ ප්‍රවෘත්ති = අනුකූලයෙහි පහත අංශයන්හි
ප්‍රවෘත්ති (පො. 65).

අනුකූලවිකෘතව්‍යාලෝචිතී ගව්‍යනි = ආමි ගව්‍යනි. කිදිසො
 හුයා? යාදිසො තෙ භාදිසොව, තෙතෙව්‍යාන (මි. 28)

අකුලාහරං = තාමිනොනොන අපාකලං එකං හිතනු
(c 112).

අයදුන් කරනු ලබන: නම: කීර්ති ලක්ෂ්මි දිසානායක
 සංග්‍රහණය: ආයතනික වෙළඳ පොළ
 සංග්‍රහණය (මි. පි. 204)

අයුතුකර ගනිමින් පිළිගැනීම = තමා හි තීරණයට එම තීරණයට අනුකූලව පිළිගැනීමට අනුකූලව ගනිමින්. තමාට එමගින් (ම. ක 70).

අසුසුතරං ධානං = අසු ප්‍රතිකාරණස්ස අසුසුතරං
සාරණං (ධ. ප 379).

අඤ්ඤාතරං දෙවනිකායං = ඡස්ස කාමාවචරදෙවසවාසු
අඤ්ඤාතරං දෙවසවං (අ 319). සුඛාවාසෙගෙව ච
අඤ්ඤාතරං දෙවනිකායං (අ 320).

අදායකයාගේ භික්ෂු = භාෂිතොපායන අපායකයා (සං
219).

අයුතුතර මනෝමය = සුඛාචාරය ඵලං කියන
 භෞත නිබ්බූතං භෙදඵකායං (අ 602)

අදායුතර මහනාමයෙහි භාෂාං = ක්ෂාත්‍රිකත නිබන්ධනාං අදායුතර පුට්ඨාසක චුභමකාං (අ 628).

අයුතුය. මා දින. ආමනෙය = සත්ව. පරි-
 ත්වයා: ආනන්දයෝ: කීර්ණ පත්තමිව-
 ගෙහනි: ආනන්ද: මහාපතෝ ව නං දක්කනං
 උපපත්තමිති පුත්ථි විහාරං. බො පත ගනනි
 මහත්තමෙකි න සත්තා: පුදබත පටිසන්ධාරං.
 කාදුං ධම්මකං වා සොදුං, ගෙහං ආනන්දං සෙවි න
 දිස්වා: පුදබත පටිසන්ධාරං කිරිණාමි, එකං ව
 සත්ථං. අපි භමි නං පුට්ඨිකාමිති විනොකං
 අයුතුය. මා දින. ආමනෙය (දී 253).

අයුතුකරණය = ෧෦ ක්වත් එකමය (මු 67). (ස. කි 43

අක්කර රැකවූලං = සිතපහතලංගය සතලං
ගය මනනා රැකවිය සමිංසකියං. මූලං (C 169)

අකුලකර: සහනං චෙතනාධිමුතං = අධි
සමාසතස්ස අකුලකර: චතුස්සාකසමාසතං
(අ 319).

අඤ්ඤාතරං සමාධිං සමාපත්තියා = තත්ථ අඤ්ඤාතරං සමාධිනාති උපෙක්ඛාං බ්‍රහ්මචීයාරා සමාපතති; ඤාති 'අඤ්ඤාද්වදසිතතිජරාධසමාපතති' නාති වදන (උ 172). නිජරාධං සමාපත්තියා; සථං ච නිජරාධ සමාපතති සමාධිති වුත්තා? සමාධිනාපෙක්ඛාං යො පතායං සමාධිනාපෙත්වා? - පෙ - (උ 187).

අයුතුතම සාමයුතුතම = එක සමතුලිත
 කොටසක (අ 562).

අයුතුකමට පත්වන බැවින් = ප්‍රතික්ෂේපයට ලක්වනු ලැබේ.
(ස. පි 685).

අක්කරාශ්වර්ණ රූපානුමාන = තමාම ව්‍යාජව පෙනීම
රූපානුමාන (පු. කි 338)

අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව = පවුළුකමය ලෝක-
මාලාකේතන; තමා බ්‍රාහ්මණයන් අරහත්‍යයන්
උපදින්නා දිව්‍ය ගුණාත්මක ස්වභාවය කටයුතු
කරනා තමාම ව්‍යාජව පෙනීම (සං. එ 185).

අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව = කුලාභය අක්කරාශ්වර්ණ
ජාතය (ප 64). (දි 125). (අ 564)

අක්කරාශ්වර්ණ පරිබාහිරය = එකක කුටුම්භකය
පරිබාහිරය (උ 80).

අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව
සන්ධි = යො තං ගුණානං ව්‍යාජව ගුණානං දි-
අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව අක්කරාශ්වර්ණ ව්‍යාජව
සන්ධි සන්ධි පරිබාහිරය, තමා ස්වභාවයෙන් තමා
අපරාධයෙන් ගොඩනැගීම අයං සිත්තපදය අපරා-
(සං. එ 580)

අක්කරාශ්වර්ණ අක්කරාශ්වර්ණ දුක්ඛයමම = යෙක කෙතවි
සොකදුක්ඛය උපපත්ති ගෙවන (පටි 108). (මහා
179)

අක්කරාශ්වර්ණ අක්කරාශ්වර්ණ විච්ඡින්න = ජාතිආදීනං එකෙක
විච්ඡින්න (මහා 110). අවුත්තරන අක්කරාශ්වර්ණ
(මහා 150)

අක්කරාශ්වර්ණ අක්කරාශ්වර්ණ = ගතිනෙසු වා යෙක කෙතවි
අතිනෙසු වා මිත්තං මිත්තං ව්‍යාජව යෙක
කෙතවි (මහා 179). (මහ 72) එකෙක වා වෙච්ඡ-
දුක්ඛය (මහ 257).

අක්කරාශ්වර්ණ අක්කරාශ්වර්ණ ව = අක්කරාශ්වර්ණ ව එව්‍යපෙසු
(දි 670).

අක්කරාශ්වර්ණ = සබ්බසු භූතෙසු කිංකර දුක්ඛං අවිනේ-
යං අක්කරාශ්වර්ණ වෙතනති එකමෙකම සත්තං
පඤ්ඤා වා ලොකික වා දුක්ඛික වා සත්තං වා
අනුත්තර වා උපස්ස වා අවිනේයතො සබ්බසු
සත්තං අවිනේයතො අවිනේයං අක්කරාශ්වර්ණ;
වෙතනති (අප 107)

අක්කරාශ්වර්ණ = අතිශාමිකියෙකො සං හි තාම
ගොතනන අපාකවා, තමා අක්කරාශ්වර්ණ වුත්තා
(මතු 73). (පු. කි 245)

අක්කරාශ්වර්ණ දෙවතා = අධිගතමයා එකා බ්‍රිහද්දෙවතා.
සාහි සං අනෙකතො අනෙකවිසං අනෙකදුසි.
අනෙකාහි තං තං අනෙකවිසං පුට්ඨජනා ව
අනෙකො පුට්ඨජනවිසංයමව ජාතනති (උ 124)
තාමගොතන වෙතන අපාකවා එකාදෙවතාහි අපරා-
(සං. එ 10). එකා අවිසංයමිකා දෙවතා (සං. එ 24).
(ම. දු 103). තත් අක්කරාශ්වර්ණ අතිශාමික
කියෙකො සං හි තාම ගොතනතො අපාකවා, තමා
අක්කරාශ්වර්ණ වුත්තා (පු 74).

අක්කරාශ්වර්ණ ගිහික = තසංග වුත්තංගුතිසිකා (සං. ට
590).

අක්කරාශ්වර්ණ මාරාශ්වර්ණ = තාමවෙතන අපාකවා එකා
ගුම්භා දෙවතා මාරාශ්වර්ණ මාරපකිකා (සං. ට 289)

අක්කරාශ්වර්ණ ගිහිකා = අක්කරාශ්වර්ණ තමර
සොතිතියා (උ 246).

අක්කරාශ්වර්ණ සමාධිතා = තද කීර් ගතවා සත්තයොව
අපරිපකතනං සද්ධං විදිතා සිත්තං අකාතුකාමො
එලසමාපත්තිවිතාපරන නිසිදි, තං එක අපාකතො
“අක්කරාශ්වර්ණ සමාධිතා”හි අහ (දි 503).

අක්කරාශ්වර්ණ - දෙවදත්තපකිකො එකො (අ 689).
අතිතියා මිත්තංගුතිසිකා අනෙකතො එකො (සං. දු
21). තාමගොතනවෙතන අනෙකදුසො
අපාකවා එකො (උ 37). තාමගොතනත අපා-
කවා, තසං පරිසංයං නිසිතො එකො ගිහිකු
(උ 41) එකො (උ 122). (පු. කි 108). (දි 237).
(ම. එ 163). “දුතො ගො පුතං ගුම්භා”හි ආදිකා
වුත්තවිවෙත ගතවා වුත්ත අක්කරාශ්වර්ණ අනුත්තර
කුස ලා එකො ගිහිකු එක පුතං ආදියො විගුහ
තෙර කා පෙසු “එකා කීර්ගුතිසිකා ගතන”හි
ආදිවිවෙත අපවා (පු. ස 103). තාමගොතනත
අපාකවා තසං පරිසංයං නිසිතො අනුත්තර
කුසලො එකො ගිහිකු (ඉති 200). එකො අපාකව
තාමො බ්‍රාහ්මණො (අ 301) ගතවිතො සාමසකු
අක්කරාශ්වර්ණ (තෙ 45). නිසු පුත්තො අක්කරාශ්වර්ණ
අනෙකවාහි පුත්තො මෙ තං ජාතොහි දිපෙති
(ජා ප 235). මිත්තසකිකා අක්කරාශ්වර්ණ පිත්තා ගො
මිත්තවු මිත්තා පත අක්කරාශ්වර්ණ (ජා. ස 176).
(ජා. එ 52). තාමෙත අපාකවා එකො ගිහිකු
(ම. දු 61). සො කීර් ගිහිකු ගතවෙතො අපාකාමො
(ම. ව 135).

අක්කරාශ්වර්ණ වෙත පනායකො සොතිසො අරහතං
අනෙක = වුත්තං (ම. ත 73).

අක්කරාශ්වර්ණ ගොතනො = එකො ගොතනොතිකො
තාමෙත පත තාමගුතිසිකා (උ 169).

අක්කරාශ්වර්ණ අපරාශ්වර්ණ ගිහිකු = එකො අපරාශ්වර්ණ
කො වා ගං වා පත මහලකකාල පාලකික
සාමගොතනො දිව්‍යා වෙතො අපරාශ්වර්ණ වදනති
අං සමුත්තිප්පො තාම (දි 731).

අක්කරාශ්වර්ණ අක්කරාශ්වර්ණ පරිබාහිරය = පසුරො
පරිබාහිරයො (සං. ට 735).

අක්කරාශ්වර්ණ පිබ්බො = අපරාශ්වර්ණ “අහං අනෙකො
කුලපතයො වෙතො කපොසොමි විනොතො වහං
ආරති. ගොත වුත්තං ‘අක්කරාශ්වර්ණ’හි ආදි-
තං සබ්බං වුත්තොතිකො වෙදිතබ්බං (දි 101).

අක්කුමරා ගිහු = කාමිගොනෙක අපාකවො එකො
බිණ්ණවිහිගු (උ 114).

අක්කුමරා ආසුමිගොරො = තරුණසමපො වා තරුණ
විපක්කා වා (ස. වි 804).

අක්කුමරා රාජා අහොසි = පුරාතනො කාමි
ගොනෙකම් ලොකෙ අපාකවො එකො රාජා අහොසි
(උ 210).

අක්කුමරො වා අක්කුමරො වා = කට්ඨමුඛදිසු
ගො කොවි (සං. ත. 38).

අක්කුමරො සමිණො වා බ්‍රාහ්මණො වා = ගො කොවි
පබ්බජ්‍යාමිගොනක සමිණො වා ජාතිමිගොනක
බ්‍රාහ්මණො වා පාපිවෙත්ථ සමිහා වතාධිපාසෙක
මිහිතාපකතො සබ්බසුද්ධාධිකතො සංඝාය මදති
(තෙ. 185).

අක්කුමිපමියා පන පටිබ්බාජනා අසකකතා ගොනා =
තිපමියා පන පුබ්බක අකතපුද්දකාය ව දුපපටි
පනතතාය ව - පෙ - පටිහාසනතා මිවරිංසු. තෙක
වුත්තං:- 'අක්කුමිපමියා පන පටිබ්බාජනා අසකකතා
ගොනා - පෙ - පටිබ්බාජනං අථ ඛො තෙ අක්කු
මිපමියා පටිබ්බාජනා - පෙ - අසකකතා පන
පටිහාසනති රොසෙතති මිගෙසෙතති' (උ 77).

අක්කුමිපමියා පටිබ්බාජනා ගතවතො සකකාරො
අසගමානා = 'තො අභිකාණං ජෙතවතසමිපං
ගොනා මිහාජතසා එවිඤ්චි එවිඤ්චි වදෙයාති' ති
ආහංසු. සාමි සාධුති සමපටිවත්, තෙක වුත්තං
(උ 181).

අක්කුමිපමියා ගිහුමෙව = තං සුචා ගතවා අක්කු
මිපමියානං ධම්මසා අයථාභුතපජාතක
පකාසෙතො 'අක්කුමිපමියා ගිහුමෙව' ති ආදිමාග
(උ 210).

අක්කුමරො පසාති = සථා අපරික්කුමාතිතිවෙසො
ජනො පසාති තතො අක්කුමරො පසාති (සං. ත 12)

අක්කුමු අධිමානා = යවායං නිලකමිණං ආරොපෙතො
සඬාසෙර සමමසනකසා ආරදාමිපසාකසා
අපපෙත පතකසද්දානා සඬාසතො අධිමානො
උපපජති (මා 32).

අක්කුමු අනුදයා අක්කුමු අනුකමසා = ධපෙතො
අනුදයාදා අනුකමසාදා (ප 51).

අක්කුමු අනුදයා අක්කුමු අනුකමසාය = ධපෙතො
අනුදයාදා අනුකමසාදා අතතො අන්තෙව
ති එවරාපො පුගගලො ත සෙමිතබ්බො. අනුදයානු
කමසාවසෙක පන ගං උපසඬකමිතුං වට්ඨති
(අ 357).

අක්කුමු අනන්තාය = පුබ්බ වුත්තං දසමධම්මන්තරායං
මිතා; සබ්බන්තිමෙක පන පටිවෙත්ථෙක අතත
මතුපෙත වා අනන්තාය වා සති ගතායං මට්ඨති
(ස. වි 795). තාතාසංවාසකෙති සද්ධං මිතසකමමං.

කාතුං ත වට්ඨති ගෙසං අතාරොවතෙමි
රතතිවෙත්ථෙක තාමි. අභිකමුකාචාසදිසමෙවි නොති
(ස. වි 864).

අක්කුමු අභිතිපාතමිතො = ධපෙතො රුපාදිතං
අභිතිපාතමිතං (මි 284).

අක්කුමු අමුට්ඨිතාය පටිසාය = ඉදං හි පාටිමාසියපාටි
සුඤ්ඤානං කාමි පටිසායමුට්ඨිතකාලතොව පටිසාය
(ස. වි 796).

අක්කුමු අසිතපිතවාසිතසාසිතා = අසිතපිතාදිති හි
ගතවතාපි කාතබ්බනාති නොනාති (ම. ද 43).

අක්කුමු උදකදගතපොනා = ඉදං අතාතාරෙමි උදෙක
ආතාරසද්දාය දතතපොතෙ ව මුඛවාරං ආතවං
ඉදන්ති සද්දාය කුකුභුචායනතො
කුකුභුචවිවිතොදතන්තං (මා 115).

අක්කුමු උපලාපතාය = ධපෙතො උපලාපතං. උප
ලාපතා කාමි අලං විවාදෙක ඉදති සමිගො ගොමාති
තාමි අසාරථතිරසද්දායවිණ්ණාදිති පෙසෙතො
සමිගහකරණං (දි 358). (අ 706).

අක්කුමු කණ්ණා = ගෙ තෙවි ඛතතියාදෙයා කාමෙ
පතාය ඉධ ලොකෙ පබ්බජන්ති, තෙ අක්කුමු
කණ්ණා (ජා. ව 68).

අක්කුමු කප්පා = තිපමියෙසු වා අක්කුමු ගිහුමෙව වා
පබ්බජිතපුබ්බා කප්පා කාමි (මා 164).

අක්කුමු කිලාණා අක්කුමු කුසලා = කලාණමෙව
කුසලමෙව ව වදමි. ත කලාණකුසලමිමුත්තනාති.
අපි වසා අතාවජ්ජනෙදෙයො එසොති (සං. ත 221).

අක්කුමු කාමා පටිවාරයනා = එතතතං කාලං මිතා
කාමෙත අතිවිතාය මං පටිවාරයන්ති අතතො
අපමියගාවමිපි මං ත ජාතාපෙසි (ජා. ව 69).

අක්කුමු මතුගපසද්ධානා = මිබ්බිතද්ධසතො පසද්ධි
ද්වසෙ අතිකකමිතො තෙව සිබ්බියාමි ත සිබ්බා
පතාය උසසුකතං කට්ඨාසමිති ධුරං නිකමිතත
මිගෙත පාවිතතියං (මා 180).

අක්කුමු ජරාමරණා = ජරාමරණතො මුගෙතො කාමි
අමිති පුච්ඡති (සු. ස. 124).

අක්කුමු නාති = තා අතතතො හරියා ධපෙතො ගෙස
ඉපිසු බ්‍රහ්මවරියං වරාමි අමතාසං හරියාපි ගෙස
පුරිසෙසු එවමෙව පමිතනන්ති (ජා. ව 84).

අක්කුමු නිසිසං තරණාය = අයමෙත්ථ අනුපාසද්දානති.
ගෙසං අතතතරසිතවාපදෙ වුත්තකගෙතෙව
වෙදිතබ්බන්ති (මා 101).

අක්කුමු තෙතිග හසමි හමෙව = තෙක උපාසකෙක
මිතා වෙ ආගතා ඉමිසමිං මරුකතොරෙ අතාපා
අපට්ඨසරණා හසමිහාමං හමෙත්ථාප (මිමා 279).

අක්කුමු දිට්ඨපදෙති = දිට්ඨපදෙ කොතාපතො
අරියතාවසෙක ධපෙතො තො අක්කුමු ගද්දුතිසාතිති
අතො (අ 747).

අකුලු දෙවෙයි = උපෙළා දෙවෙ වී ඉදිරිපෙන් ව
අකුලුගේ මුහුණෙහි වා යකඩදිති වා අලඳි.
(ප. 233).

අකුලු බිමෙහිදීය = උපෙළා දකුණුකමපට
බිමෙහිදීය අකුලු කතාබහ කරයි. සම්මතයදීති
තසෙව වෙවෙහානි (ප. 130).

අකුලු පසුවෙහෙව වා අතිරේකපසුවෙහෙව =
පසුව වා අතිරේකාති වා බහෙති කතා වහා
මහලුගුඩිමහලුගුඩි දෙසෙව කතෙතෙව
වටයි. එවං හි සම්මතලිකතං හොති. තං උපෙළා
අකුලුගේ අවිනාතකත වා ආතතිවතුබහෙති
වා න වටයි (ස. 824).

අකුලු පාපිවටක = යං අනාමසං හරිවක
බහෙව දෙව් වා දසොමිති ආහොතං කතා වා
පාපිවටකං ගණනාති (ම. 63).

අකුලු පුරෙහි ගිවිසමාරමහා = අයමිත්
අනුපසාදකති. අසාධාරණපසාදකති. ආණත
තතිකං (ම. 101).

අකුලු පුරාණ අපාරා = පුරාණ අපාරා
උපෙළා හ අකුලුගේ සංඝයා වා ගණයා වා
අපාරාණ අපාරා හොති (ස. 824).

අකුලු එකිනෙකා = පව්වරණ වලිකමසෙව
වා මිහුණදිවෙහි වා කායඑකමහතං නාම
හොති (ම. 183).

අකුලු ගිවිසමෙහිදීය = යං සෙවසා ගිලානසා
හිකුළුනො තිවිවරණ අවිප්පාසසමුතිං දෙති,
තං උපෙළා අලඳිසමුතිකසා හිකුළුනො
එකරතතිමි පිප්පාසසො වුහනතෙතෙව
නිසාගතියං පාවිතියං (ම. 58). යං උදෙසිත
සිකාපදෙ කොසමබසමුතිඅනුකුලුගා නසා
සමුතිකා අකුලු (ස. 532).

අකුලු මනුසෙව = යෙ පත මනුසෙවකතො වුහා
උපෙළා මනුසෙවකං වතුසු අපාසෙසු පව්ව
පායනති, තෙ මනාපදම් පංසු පිය බහුතරා
(සං. ද. 164). (ප. 137). ඉධ වහනාරා අපායා
අකුලු මනුසෙවති අවිප්පාසො (අ 263).

අකුලු මයා = මං උපෙළා; යෙ ගතවතො සාවතා
සලාති උදාරනාති තෙසං ගතවතො වවතෙතෙව
උදාරණතො ගතවා උදාරති නාම (පටි 278).

අකුලු මාගු එකුලු = එකුලු වොරදරකා නාම
හොනති (ම. 183).

අකුලු මිට්ඨෙහදය = උපෙළා මිට්ඨෙහදය; ඉමිනා අකුලු
මකුලුගෙදං කතාපි සකතා එතෙ ගතෙතනති
දෙසෙති (දී 358). (අ 705).

අකුලු විකුලුනාපුජිස විගතෙහෙව = විනා විකුලුනා
පුජිසෙති (ම. 85).

අකුලු සමයා = යො අවිනාතවිවරා වා හොති තව්
විවරා වා තසා තං සමයං උපෙළා (ම. 64).
සතෙකසු ජබ්බග්ගෙ හිකුළු ආරබ්බ හිකුළු
උපතිසායං උපසඬ්ඛිතා ඔවදනවත්තමං පසාද
තතො, අකුලු සමයාති අයමිත් අනුපසාදකති.
අසාධාරණපසාදකති ආතාණතතිකං. නික
පාවිතියං (ම. 99). (ම. 100).

අකුලු සමයා බවදති ආපගති පාවිතියං =
ආදිසු අවධිති ගරුබසමිති ඔවදනතසායං පාවි
තියං (ස. 589).

අකුලු සමයා පාවිතියං = සවෙ සො හිකුළු වුහන
ලකවණං දුට්ඨෙව සමයං උපෙළා අවිතිවතෙත
මජ්ඣනිකෙ අකුලුගා කුලං පමිසති අවසා ආරුප
වාතොගායමිත දුහතවං (ම. 117).

අකුලු සකුලුගිවිසමාරමහා = උපෙළා සකුලුගිවිසමාරමහා
නිව්වනාති ගතිතගහණාති, තතාකුළු දිට්ඨිසු
පකපටිතියාති අනාතො නිව්වනංගාපමිතො
දිට්ඨිං ජතෙතො (ම. 256). (ප. 445).

අකුලු සතිපට්ඨානෙහි = වහනාරා සතිපට්ඨානෙ
හෙවෙහි; සමපට්ඨානාදිසු එතෙවතෙසො (ම. 153).
උපෙළා වතුසුසතිපට්ඨානෙ (ම. 184).

අකුලු සුපිනාගා = එවං සුපිනො එව සුපිනතො
(ස. 369). යං සුපිනෙ සුගායසට්ඨි හොති (ම. 34).

අකුලුගාපි බිමෙහිදීය ගතොගාති = අකුලුගාපි බිමෙ
හෙමිං කතො කතොගාති; අයමෙව වා පාසො, තුතත
වදුතා කතං බිමෙහි කතං නාම හොති, තථා ත
කතොගාති අපාරා (ස. 850).

අකුලුගාපි විනාසාගමිතං අකුලුගාපි සකුලුගාගා
ගමිතං = එතෙසුපි එතෙවතෙසො, එවං පත
විනාසොති වොදනා සාරණං ව; සකුලුගාගාති
කුලුගාගමපද අනුභාවණසමපද ව; තාති විනා
සමිතං කතොගාති අපාරා (ස. 850).

අකුලුග්ගිමෙහි = තසා කීර එවං අහොති: 'ඉමෙ සාසනසා
පටිපත්ති පටිපලොමා, යථා ඉමෙ ගණනාති ත එවං
සව්ව පසාදපයාති' (සං. ද. 228).

අකුලුග්ගි ඉදිරිමනානං ද දිරිසයා = වුහනං ගතො
ගතවතො: - 'යසා කසාපි ආනදා! වහනාරා ඉදිරි
පාද ගාමිනා බහුලිකතා යාතිකතො - පෙ- සුසමාරදා
සො ආකඤ්චිතො කප්පං වා නිවෙසන කප්පාච
සෙසං වාති (තෙ 71).

අකුලුග්ගි ගාමෙහි = යො සො හිකුළු හිකුළු තෙ
පටිපෙවතො කාලං අනතරායායාති එවං උද්ධො
(ම. ද. 87).

අකුලුග්ගි ගතවතා = විනා එව ගතවතො; සව්වරං
අකුලුගාති අපාරා (උ 222).

අකුලුග්ගි ගිවිසමෙහි = විනා එව ගිවිසමෙහි
(උ 222).

අකුලකාන්තය අභිකරණය = අපවතිතාගියං වා
තොති අභිකරණකුලකාන්තං වාති අමාන. යා ම දිසා
අවසානෙ අපතනකුලකාන්තය අභිකරණය
වසෙන වෙදනා වූහන්; තව්ති දසෙහිදා අයං
සබ්බාධිකරණෙන. තබ්බාගියඅකුලකාන්තයා
සමාහවාති වෙදිතබ්බා (ස. වි 432).

අකුලකාන්තය = අකුලකාන්තය ඉදං අකුල
කාතො වා අයං අපච්ඡි අකුලකාන්තං (ම. 43).

අකුලමකුලයා කායසමාචාරනා = අකුලයං සෙවිතබ්බං
කායසමාචාරං අකුලයං අසෙවිතබ්බං වදාමි (ම. ව 70).

අකුලමකුලයා න කදම්මදුස්සං = අකුලමකුලයං
කිසම්මි කාලෙ න දිට්ඨපුබ්බා. මිකාරො පත සත්ථි
වසෙන වුත්තො (මහා 108).

අකුලමකුලයා නාතිවතනනා = සමපවතනියා
අකුලමකුලයං නාතිකතමනාති (පටි 93). සමපො
වෙ විසසානං අතිවතෙතය, ලිතපතතිකතනා සම
පසා විතනං කොසජ්ජාය සංවතෙතය (පටි 417).

අකුලමකුලයා පසම්මිතා = අකුලමකුලයං පනවා (වු 94)

අකුලමකුලයා පාණිගිමි උපතතමනා = එතං අකුල
මකුලයං ගජෙත්ති පතරනාති (මහා 222).

අකුලමකුලයා පියායනා = අකුලමකුලයං මේනාති.
කරොනාති (පෙරි 172).

අකුලමකුලයා ගණධනාති = වතුනං පරිසානං
තපසකිකානකුල ඵසං ධම්මො තෙසො ධම්මොති
අකුලමකුලයං විවදනාති. ගණධනං ගි කලහයා
පුබ්බසාතො (ඉති 55).

අකුලමකුලයා ව්‍යාකරොනාති = සාවකාපි බුද්ධි
පසානං පුච්ඡනාති බුද්ධියා සාවකෙ සියො පසානං
පුච්ඡනාති තෙ බුද්ධියා ව සාවකා ව අකුලමකුලයං
පසානං පුච්ඡනාති අකුලමකුලයං ව්‍යාකරොනාති
(අප 90).

අකුලමකුලයා වාදනා = අකුලමකුලයා වාදනං
(ම. ව 140).

අකුලමකුලයා වාදිනා = අකුලමකුලයා වාදනං
(සංත. 230).

අකුලමකුලයා නි = කුසලෙන කුසලං, අකුසලෙන
අකුසලං, අබ්‍යාකතෙන අබ්‍යාකතනාති එවං තිණි
(ප 350).

අකුලමකුලයා = අකුලය අකුලයා (ප 276).

අකුලමකුලයා පච්චයා = ඉදං සතජාතානං පච්චය
මතතවසෙන වුත්තං (ප 150).

අකුලමකුලයා පච්චයා නොනාති නිසසපච්චයා
නොනාති = ආං අරුපජ්චිතිකියං පටිසම්භි
විකුලයකුල සමපසුතතබ්බානං අකුලමකුලයා
පච්චයා නොනාති අකුලමකුලයා නිසසපච්චයා
නොනාති වුත්තතතෙතෙව යොජෙතා වෙදිතබ්බං.
(පටි 404).

අකුලමකුලයා පච්චයා නොනාති = අකුලමකුලයං
උපපාදනුප්පත්තිතතතවෙත උපකාරකා නොනාති
වතනාතො අරුපිනො බ්බා ව අකුලමකුලයා පච්චයා
නොනාති (පටි 40). අකුලමකුලයං උපපාදනු
ප්පත්තිතතතවෙත උපකාරකා නොනාති අකුල
මකුලයා පච්චයා තිදණ්ඩං විය (පටි 395).

අකුලමකුලයා පටිසන්තාධිකාරිනා = තෙතකුල
කුලයකුල වෙසෙතා කතනො අකුලමකුලයා
පටිසන්තා කතතිලා (පටි 473) (මහා 210).

අකුලමකුලයා මහාරවා = අකුලමකුලයා මහා අපටියා
වා සබ්බස සමුත්තවාරිසු ව ගරුගාරවට්ඨිතා
(පෙර. දු 85).

අකුලමකුලයා මුලානිව = අකුලමකුලයං ගෙතුපච්ච
යෙන පච්චයා නොනාති අපොථා (ප 215).

අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා පුච්ඡකුලනාති මෙධගං =
අනතමසො මාතාපි පුත්තතන පුත්තතාපි මාතාරාති
එවං අකුලමකුලයං පටිවිද්ධා හුචා පුච්ඡ තතා
මෙධගං කලහං කරොනාති (පෙරි 187).

අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා = අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා
තානං මෙණ්ඩා ගි පුත්තතන මහාරුද්ධා තරාති සො
තායා විචිතරාති (ජා. ස 319).

අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා පුච්ඡකුලනාති මෙධගං
ව සංවද්ධා පටිසා = එවං පටිසාය වුද්ධිකාරණං
දසසිතං නොති, සෙසං සබ්බප්ප උපානානමෙව,
සමුච්චාතාදිති පටිසායනොදකුලයාතොති
(ස. වි 442).

අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා පුච්ඡකුලනාති මෙධගං
අපරාධං ගවෙසමානං (අ 423).

අකුලමකුලයා = අකුලය අකුලයා (දි 30)
(ම. ව 135). වහබ්බසාතායා (ම. දු 290). අකුලය
අකුලයා එසො එකසායාති අපොථා (මහා 108).
වහබ්බසාතායා නොනාති වහබ්බසාතාති එවං එකං
එකසා නොවර්තියං න පච්චිකුලනාති (සං. ත
194).

අකුලමකුලයා මහාරුද්ධා = අකුලමකුලයං මහාරුද්ධා
මහාරුද්ධාති (ජා. ඡ 166)

අකුලමකුලයා කුලකතෙ මහාරුද්ධා = සමා පත තෙ
රොදිතකාරණං න උච්චිතනාති. තසමා රොදිතයා
මොසතොසං සාධෙති (ජා. ත 150). කිං නිකම්ම
අවුත්තාති. තාපසො සතතයා වචනං හුචා සතිං
පටිලභිතා විතසොකො අසුභි මජ්ඣමා සතතයා
පුච්චිකුලන සෙසතොසං ආහ (ජා. ත 276).

අකුලමකුලයා මලානි ගිංසනාති = අකුලමකුලයා
කොට්ඨාසෙ මලානි න ගිංසනාති (අ 678).

අකුලමකුලයා ගි ජාතිකයා = තෙසං තෙසං ගි ජාතිකං
ජාතිකො අකුලය අකුලය, තානප්පකාරාති අපොථා.
(සු. කි 381).

පනතනු බලමසු ඉන්ද්‍රියං. අරහතතඵල සද්ධන්තො
තං අබ්බවතං (දී 734). අක්කොතාමිනො. වතුසු
සච්චත්ත නිවසිතසද්ධන්තිවට්ඨස්ස ඉන්ද්‍රියං (බ. ස
255). (ඉති 164). (පටි 61). (තෙ 216).

අක්කොතාමිනි = අභිනිවිතා සිතානං (බ. ස 255).

අක්කොති = දිට්ඨමිදිසාදෙනව ආසවනං කරොතො
සද්ධන්තෙව ජානාති; මිදිසාදෙනාති එත්ථ ආකාරො
(පටි 171). අරහතතං (ම. එ 269) එකච්චා (පිමා
225).

අක්කොතිකාය අක්කොතිකසංකයී = නිකපාවිතයං
(ස. පි 479).

අක්කොතිකාය අක්කොතිකසංකයී පුරාණවිවරං
කොට්ඨාසෙති = නොවෙයි ඉමි. කොට්ඨාති වදනි
අඵලො කොට්ඨකත්ථාය කායමිකාරං කත්ථා හත්ථෙන
වා හත්ථෙ දෙති පාදමුලෙ වා යපෙති උපරි වා බිපති
සිතාමිතාසාමිකෙණරසාමිකෙණි උපාසකත්ථිසාදිතං
වා හත්ථෙ පෙසෙති (ස. පි 477).

අක්කොතිකාය පටිමතිපතො අක්කොතිකාය සද්ධතික
සංකයී = ඉමාතිපි පදනි වුත්තානංයෙව නිදන්තො
වතුකතානං විසෙත මිදාරක වෙදිතබ්බාති (ස. පි
477)

අක්කොතුං = ජාතිතුං බුද්ධිතුං (ම. එ 92)

අක්කොතු කාමො = ජාතිතුකාමො හුත්වා (අ 628).

අක්කොතුසෙත්ති = අභිලක්ඛිතෙසු ඉස්සරජන
ගෙහෙසු කවුකතන්ධසමාරං සුගග්ගිං ගොජනං
පරිසෙසතංයං උසෙද්දා සද්දුසෙද්දා නාම සරපටි
පාටියා පත ආරොසිකතෙ ලද්ධං මසාකතොජනං
අක්කොතුසෙද්දා නාම. අසමිධිඅධිපෙපතො (ස. දු
174).

අක්කොතෙ = මොහස්ස අක්කොත්ථකඛණ්තො යථාසභා
වෙන අක්කොතෙ ආරමමණේ; සෙසං වුත්තන්තමෙව
(පටි 204)

අක්කොතො = අවගතො (පෙ 169). සද්දතො අවබුද්ධො
පතවං කත්ථා උග්ගතිනොති දීපෙති (අ 414).
අපාකවතුණො අවදිතකමමාපදුතො (ජා. ස 263).

අක්කොතො දුක්ඛපට්ඨා නිපජි = වුත්තමෙව අත්ථං පටි
සෙබෙත් මිතාවෙති (පටි 297).

අක්කොතකං = මහාරාජ අක්කොදසං සත්තකං තෙති
සාමිකෙති පදිනං දුතං යෙ අත්තතො බලෙමසිතා
පටිච්ඡන්ති තෙ තත්ථ පටිච්ඡන්තිව දුග්ගාව සබ්බෙපි
සුඛඵලමෙව කමමං කාරොන්ති පටිග්ගහකෙති
පටිග්ගහනොන නංදුතං දුග්ගස්ස මහත්තං
විපාකාදෙතිති (ජා. ඡ 975)

අක්කොතඤ්චමපිති = ජාතතත්ථංපි (දී 611).

අක්කොති පාටිච්ඡිතරාති වෙඤ්ච = එතෙති නිරයෙති
පාටිච්ඡිතරාති ව අක්කොතිරයාති සුත්වා (ජා. ඡ 32).

අක්කොතිපි එවරුපාති සත්ත පුත්තාති = අක්කොති
එවරුපෙ සත්තපුත්තාති වත්තබ්බෙ ලිඛිතපිපල්ලා
සෙත වුත්තං (උ 108).

අක්කොති = පසෙත අමිජ්ජා සබ්බාතස්ස අක්කොත්ථස්ස
විගතතො; පටිකම්මතො. ත පතස්ස බුද්ධානං මිඤ්ච
එලෙ සද්ධං අපච්චි, තසමා අපපච්චිතොව පරවිදු
වාදෙති (ප. 139).

අක්කොතු - පෙ - අද්ධාපියා - පෙ - අත්තදුක්ඛත්ති =
සමම අභිපාරක යො අත්තතො දුක්ඛක පිඬුතො;
තං දුක්ඛං පරස්ස දුක්ඛි - පෙ - ත යො බලමං
ජානාති (ජා. ඡ 96).

අක්කොතොන = පසුචන්තං බන්ධනං සලක්ඛණ
සාමිකොදුක්ඛණපටිච්ඡාදකෙත සමෙවිකෙත (තෙ
89).

අක්කො පසක්කොති = ඉදං පුරිමපදසෙව වෙච්චිතං;
සෙසෙසුපි එසෙවිතයො (වතු 176).

අක්කො පටිච්චපට්ඨා = මෙඤ්ඤස්ස උපපතිත්ථා ගමනං මිඤ්ච
ආදිතොව සිලපුරණාදිං අකත්ථා අරහතතපටිච්චෙවො
තත්ථිති පටිපාටියා පත සිලසමාධිපසද්දායො
පුරොත්ථාස සත්තා; අරහතතං පත්තන්ති අත්ථා
(අ 761).

අක්කොපෙවොම = සද්දුකාමොව හුත්වා (දී 412).

අක්කොපෙභංගො = ජාතාපෙභංගො (අ 836).

අක්කො එලො වුත්තො = අක්කො වුච්චති අරහතතං
අරහතතඵලසමාධිතාමෙසො වුත්තො; ගගවිතාති
අත්ථා (අ 813).

අක්කොය = කිලෙසපටිකිබ්බානෙත (සං. එ 51).
ජාතිත්ථා (සුස 187).

අක්කොය අනඵංකපි = අට්ඨවිදුත්ථි යථාභූතං ජාතිත්ථා
අට්ඨවිදුත්ථාය විචිකිච්ඡාය නිබ්බිවිකිච්ඡා (සු. නි
384).

අක්කොය අඤ්චාති = තයො තස්සානුභාවෙන අත්තත්ථ
පරත්ථඋග්ගත්ථ හෙදතො වා දිට්ඨබ්බමිකසමිපාරාසික
පරමත්ථහෙදතො වා අතෙකපකාරාති අක්කොය
අත්ථාති (වු 99).

අක්කොය බමමං = අට්ඨවිබලොකබමමං ජාතිත්ථා (ජා. ව
141) වතුසච්ච බමමං ජාතිත්ථා (සං. එ 147) (සං. එ
50).

අක්කොය පදං = සෙ තෙ 'සච්චානං වතුරො පදං'ති
වුත්තො, තෙසු එකෙකං පදං පුබ්බහානං සමුච්චිතං
පත පක්කොය සද්ධා (සු. නි 315).

අක්කොය මුලසහවො = අමිජ්ජාමුලා හුත්වා ජාතිත්ථා
(සං. එ 207).

අක්කොය සංග්‍රහය = අරහතත පටිච්ඡිතං (සං. දු
150).

අසෙයැති හටය = අසෙයැති පාදං අසෙයැති සිසං = එවිං තතො තතො චිත්තං ජම්බරිකොනං අභිවචනං (ධ. ස 185).

අසෙයැති = අසෙයැති දිසාතාගෙන (දී 555). (අ 663) (සුස 85). (ම. එ 246).

අසෙයැති වගානි = තෙ තීර සායං බොධිසත්තං උපධානං ආගන්තං - පෙ - කුභිං ගතොති තානු බන්ධං (දී 310)

අසෙයැති නිව්වරණ ගාමං පටිසන්ති = ගෙන විහාර අවිජ්ජාති, තතානසුඛි භික්ඛනාති, තතො අසෙයැති එවිං දිවසෙ දිවසෙ තච්ඡි වරානි ධාරෙතති (ස. ම 458)

අසෙයැති චුචං කපරානි = ඔවාදදයකෙ දිසානු චුචං පරිවෙතොති අසෙයැති දිසාතාගං ඔලොකෙති (චු 91)

අසෙයැති ගිලානා උපවිච්ඡාතබ්බා = ඉතෙරපි දො ගිලානා උපවිච්ඡාතබ්බා (අ 354) (ප 44)

අසෙයැති දෙසමා පපාසනි = අසෙයැති හටවිච්ඡාදයා මිත්‍රයො හටවිච්ඡාදයා භිරිච්ඡාතගෙන චතුර්තෙ ව දෙවො පොසෙති (ජා. එ 124).

අසෙයැති නිසුරා = පමුඛසාලයො (අප 223).

අසෙයැති මෙව්ව සද්ධම්මෙ වුගමවිජ්ජෙ නිවෙසං = ධම්මදුකෙ නිසොජෙනති (සු. ස 105) (ඉති 203)

අසෙයැති යථා තුළුන වහනාරො ජනා කීනානුබො, එවරාපා අසෙයැති අපි? උදුහු තුළුන වහනාරො එව මිඤ්චිතාති? (ස. එ 166) අසෙයැති පඤ්ඤා ධෛර්‍යං (ස. එ 256) (චතු 224) අසෙයැති ධෛර්‍යං (ස. නි 175).

අසෙයැති පුප්ඵනානි පද්මා = මම අසාමසං අවිදුරෙ තලානෙ අසෙයැති එකෙව්ව පද්මා පුප්ඵනානි, එකෙව්ව කෙසරිපද්මා ජායනති නිබ්බන්තනාති, එකෙව්ව පද්මා ඔපුප්ඵා විගුහිතපාතකෙසරාති අපො (අප 183).

අසෙයැති පොයා = ආජාතිකබ්බො (අ 672).

අසෙයැති අභ්‍යානං = හොගෙ නිසාය උපපන්නාය තණ්හාය දුපපඤ්ඤා පුග්ගලො පරෙ විය අත්තා තමෙව හන්ති අපො (ධ. ප 616).

අසෙයැති වා = ඉදං පතෙත්ථ වචනං පතවිචනං. අසෙයැති වා ත පාණාතිපාතාවරජිණිආදයො ගමහිරා ව ත උත්තානාති එවිං සබ්බපදෙති යොජෙතබ්බං (දී 71).

අසෙයැති විකන්තා = අසෙයැති පත තෙ බන්ධාබන්ධානං ජිත්තා (ජා. ස 95).

අසෙයැති ධම්මා දෙසසතබ්බා = ඉතෙරහට්ඨි ධම්මො කපෙතබ්බො (අ 354) (ප 45).

අසෙයැති සිහං = අසෙයැති ලාංගං පතෙත්තො ත වරෙයාති අපො (ධ. ප 625).

අසෙයැති පුප්ඵනං සමිඤ්චාගමිණානාං ලද්ධිසම්බානා පවාදා, තෙසං ත පිනෙති ත පතෙති. තෙ කපිග මානෙ සොතුමි ත ඉච්ඡති (අ 637).

අසෙයැති ගිනානං = අනුරසෙති අසෙයැති හිත රසානං (අ 637).

අසෙයැති පුරුපුරුසෙසු (අ 724).

අසෙයැති සොවනානි රොදනානි = ඉදං සත්ථා ජෙතවිතෙ විහරෙතො කොසලරසෙයු එකං අමච්චං ආරබ්භ කපෙති (ජා. ත 116).

අසෙයැති = අසෙයැති වතුපො: තාමි පුත්තො තච්ඡි (ජා. ප 235). පුට්ඨා උච්ඡදදිට්ඨිගෙත (ප 95).

අසෙයැති අසෙයැති කාරකො = එවිං සතෙත ලක්ඛිං වා අලක්ඛිං වා අසෙයැති පුරිසො අසෙයැති කාරකො තාමි තච්ඡි. යො කොචි අත්තො ලක්ඛිං වා අලක්ඛිං වා කපෙති (ජා. ත 185). යදි දයකං දත වෙතො පටිඤ්ඤානෙත කතා ගවෙය, යුත්තරාපං සියා (ප 192). අසෙයැති විපාකදයකානං කම්මානං අසෙයැති කාරකො (ප 146).

අසෙයැති කපරානි = කාරකවෙදකානං අසෙයැති පුච්ඡාචිකෙත වුත්තං (ප 101).

අසෙයැති කලානානාපකානං කම්මානං කපනා = පදෙයා සම්බරවිත්තං වා අත්තානාති ආදි දිට්ඨිගා පටිකම්මො (ප 100).

අසෙයැති කායො = පුට්ඨා පත කායානුපන්නාය එවිං ලද්ධිකත්තා පටිජානාති (ප 95).

අසෙයැති කායො අසෙයැති පුග්ගලො = පුට්ඨා සකවාදි ධර්මපදෙයානා පටිකම්මපති. පරවාදි ජලවසෙත පටිකම්මං කපෙති තමි උත්තානත්ථ මෙවති (ප 95).

අසෙයැති කොචි = පුට්ඨජනො (පටි 469).

අසෙයැති ජනො = අනං මුග්ගමිණො අනං මුග්ගමිණාති වදනො අනිබ්බලපුට්ඨජනො (ස. එ 183).

අසෙයැති නිසිඤ්ඤා = සාධාති සාධං මුලෙති මුලං සංසිඤ්ඤා ජිත්තා (ජා. ඡ 117).

අසෙයැති හු - පෙ - අද්ධා පියා - පෙ - යො අත්ත දුක්ඛනාති = සමම අතිපාරක යො අත්තො දුක්ඛෙත පිට්ඨො තං දුක්ඛං පරිත්ත දහති අත්තො සරිතො අපතො පරිත්ත හරිතෙ විපති (ජා. ඡ 98).

අසෙයැති පුග්ගලො = පදෙයා පි සම්බන්ධි බන්ධාති අසෙයැති අතිවජනො පටිකම්මො තෙයො (ප 102).

අපදායක මුනි නාම = මොනෙකුගේ ගුණසුභතාමය ඉති නාම (මිමා 331).

අපදායක මෙ ආකාරයට කරුණුයො = ගිහිනං උරං අභිනිතරිතො ගිමං පඤ්ඤානො ලලිතොකාකාරෙන අනිගතපදවිතිකාරෙන ගමිකාකාරො හොති (සු. ස 208) (අ 839) (වතු 68).

අපදායක උපමය = භංග පදායක වාසි සමානො අපදායක උපමිතානුකූලො වීය උමමුඛො හුතො විපපලපතිති අපො (පෙ 31).

අපදායක වා අපදායක = අපදායක එකො අපදායක එකො අපදායකො යෙවති අපදායකො පාකපො හොති (අ 591).

අපදායක වා පන පසසමයො = තසාපි දසොති එවං පරමපරාය යො මයාං වතුපො පෙසසියො පෙසස කාරකො (ජා. ස 487).

අපදායක ගි නිකුණයා මනො = තාත නාමික පරතිරං ගතසා ගි අපදායක මනො හවති අදනොව ගතතු කාමො හොති (ජා. ත 160).

අට්ඨකො = ගණක භූතානා (සං. එ 266), (ම. ත 283).

අට්ඨකො = තත් අට්ඨකොති මහාරාජ තුළමහසු ධරණොසුයෙව අට්ඨකොති සමුපපන්නා (ජා. ස 46).

අට්ඨකො = වෙහෙසමසෙවො වුවති (ස. වි 333). ආදිති තෙසං නාමාති (ම. ත 292).

අට්ඨා = ආරච්ඡාලනා (මහා 139). අට්ඨනා; අපදායක වා පාකො අට්ඨනා පිළිකාති අපො (පෙ 3 99). දුකඛිනා (ජා. ප 211).

අට්ඨානිකා වුවමනි = පදනාපනෙ වුතනං (ස. වි 675).

අට්ඨාලකෙ ව මිමිකෙ = වතුගුමකාදිපනෙ අතිඋච්ච අට්ඨාලකෙ ව මිමිකෙ නානපපකාර (අප 239).

අට්ඨාලො සුකමනො = අතිරුතිතො සුසකිනො පුරිසසහං ධාරෙත්වා යථා සකෙතොති එවං සුකතො (ජා. ත 339).

අට්ඨකමනං = අපට්ඨන පිළිකෙ ගමිතමනං (ම. ත 88).

අට්ඨකො = බසිතා (අප 199).

අට්ඨකො = පිළිකො (අප 235) අතිගුණො දුකඛිනො (අප 234). උපදායකො පිළිකො (ජා. ස 461).

අට්ඨකො = තෙන කායෙන අට්ඨා දුකඛිනො හොනති (ස. වි 288).

අට්ඨකොම = තසාහුතො බහි නිකමිතුං දුකඛිනො අට්ඨ (පෙ 37). අට්ඨො පිළිකො වීය හොමි (දි 256). (සං. එ 150).

අට්ඨකොයොති = අට්ඨො පිළිකො හෙවය (අ 798). අපට්ඨො දුකඛිනො හෙවය (ම. දු 74).

අට්ඨකොති = පිළිකො හොති (අ 382). (වතු 168).

අට්ඨකොමනා = හෙව ජරා - රොග - මරණාදිති වධ බන්ධන - ඡේදනාදිති ව දිසා සංවිජ්ජනෙන (ඉති 142). තෙන කායෙන දුකඛිනො හොනති (සං. ත 209). දුකඛං පාපුණමනා (පටි 316).

අට්ඨකොමනො = අට්ඨො පිළිකො දුකඛිනො වීය අතනානං ආවරමනො, තෙන වා හිතබ්බාපෙත අපට්ඨො කසිර මානො පිළිකොමනොති අපො (ස. වි 176). පිළික මානො දුකඛාපිකොමනො (උ 121).

අපට්ඨා = වොහාරිකවිතිවිජ්ජො වුවමනි, යං පබ්බජිතා අබ්බකරණනාති වදනාති (ස. වි 675). පට්ඨාජාදි පට්ඨානතත්වං ඉට්ඨායාති කායො බහල හිතතිකො වතුපදායකමසෙවොපතිතායෙවිකොමනො (විත 267). ආතුරො (සු. නි 397).

අපට්ඨාමති දුකෙකත පිළිකො = තෙන ආසිවිසෙන ඩංසෙන අපට්ඨො අට්ඨකො උපදායකො මරණ දුකෙකත බාධිතො හවාමි (මිමා 250).

අට්ඨා = තෙසං ගණකපරිච්ඡේදො, තෙහි වහනාරො ව පට්ඨනානා වහනාරො ව එළෙ ධිතාති අට්ඨා හොනති (මිමා 156). මහෙට්ඨාපලට්ඨාසු සුගලෙ අකමා විසුං විසුං ගහණෙන අට්ඨාසුගතො (මිමා 186) (සු ස 68). ද්විසු ඡ, ද්විසු දෙවති අට්ඨා (පටි 409). තෙසං ගණකපරිච්ඡේදො තෙහි වහනාරො ව පට්ඨනානා වහනාරො ව එළෙ ධිතාති අට්ඨා හොනති (වතු 112). අට්ඨාසි (සු. නි 329). තං තද මයා කතපාපකමිමං මයාසං අලංකිතො මයාසෙසති විපාකදයකං හුතො හසෙවිජ්ජනො අගති වීය නිතිතං අට්ඨාසි (ජා. ස 212). තෙසු යපෙතො ප්‍රොකුතාපර මිමොකෙති අට්ඨා (තෙ 141). අට්ඨමනාමනාති (පෙ 3, එ 291).

අට්ඨා අනුපයකො කුණාති = දිසං රසං සබ්බකාය පට්ඨංවෙදි පසාමිතං කායසංඛාරනාති වුතොසු වතුසු වතුසු අසාසවිසෙන වහසො, පසාස වසෙන වහසොති අට්ඨා අනුපයකොකුණාති (පටි 357).

අට්ඨා අනිගතනාති = එතං අනිගතමානාති ආයත නාති එයෙසං කිංතානනාති = අනිගතනාති, නිගතාති; ආයතනාතිති අට්ඨානට්ඨකො ආයතන සබ්බ නාති කසිණාරමමණාති (පටි 51).

අට්ඨා උපොසඨකාති =
 සාණං න හානෙත ව දිනාමාදියෙ
 මුසං න හානෙත ව මජ්ජිමො සියා
 අබ්බවට්ඨිතො මරමෙය්ස මෙජ්ජිතා
 රතනිං න භුජෙද්දාය වීකාලහොජනං
 මාලං න ධාරෙත ව ගනිමාමරෙ
 මසෙව ඡමායං ව සයෙව සන්තෙත
 එතෙද්ද අට්ඨකමනානුපොසඨං
 බුද්ධොති දුකඛනාගුතා පසාසිතා
 එවං වුතනාති (ස. වි 992).

අට්ඨකතාගෙරො = අට්ඨකතගෙරොසි (ම. ත 8). (අ 866).

අට්ඨකතනාමෙකුට වතුකතනාමං ව = තමපි හිතො වවනෙන දිනං පිණ්ඩොතිකානං වට්ඨති (ස. වි 937).

අවධිකාදිනි = අසදාසදා ජාතිමහනමුහමණ අවධිකාදිනි
(ඉති 243).

අධිකෘතිය උපරි නොමැත්ත අධිකරණ ආචාර්ය උපරි
උගන්වන බැවින් හඳුන්වා දීම (ක. න 229).

අධිපතියා = පොදු කාර්මික (පි 192).

අධිපුරං = එකෙකුගේ පාද දිව්නං දිව්නං විසසන
අධිති බුමරති සම්භාගතං (ජා, ථ 146).

අධිමුරං ඔරාදිකය = අදං සන්ධාන ප්‍රතිපත්තිය පිහිටිනා
අභ්‍යන්තරං දුර්වලතාවයාං ආරම්භ කළේය (පා. ෧
148)

අධිගුණසම්පන්නං = එවං සමාහිතො විනාශ පටිපුෂ්ඨි
පටිකොදුතෙ අනභිගතෙ විනාශකාලිකෙ සම්මු
භුතෙ කම්මතිකෙ උතෙ අනෙකානුකාමි එවං
වුතොති අධිගුණෙති සම්මානං අනිකුසල
මානවං ආනෙසිති අනෙකා (බු 62).

අධිකලම්භික සම්පතෙහි = අධිකලම්භිකාගතයා
සමස්ත සහතික (බි. 213).

අවධි බහු විෂය = අවධි ෪ උපාංග ෧෨ කි, අවසාන ෪ ව
මා අවධි බහු විෂය (මිනි 105).

අර්ධසමපරිමානිතය: ආහාර = පරිදායක සීමාසහිත නිවිදිමා: සමපරිදායක: මහසීමාසහිතය: ආහාරයේ සමපරිදායකය: උපරිසමපරිදායක: අනර්ධසමපරිදායකය: විශේෂඋපරිදායකය: සුපරිසමපරිදායක: සමපරිසමපරිදායකය: අර්ධසමපරිදායකය: ආහාර: ආහාරයේ (අප 124).

අවසිඳිය සම්ප්‍රදායයන් = තෙව් දවායානී චූර්ණය
අවසිඳිය සම්ප්‍රදායයන් (ම. ප. 270).

අර්ධබලසුඝමාගතං = පාණ්ඩිපාතා වෙරළෙන් ආදිති
අර්ධිති අභිතති සුච්ඡි සමානාගතං (පථවි 30), (මිමි
58), අර්ධිති පුණ්ණිති සමානාගතං (අ 378)
අර්ධිති සුච්ඡි සමාගතං සමප්පත්තනාති අපථා
(සං ථ 237).

අට්ඨකඛණසමාතිභං = පාණ්ඩිපාතා වෙරමණ්ඩිආදීති
අට්ඨති අභේතති එවං සුච්ඡි සමාතිතං සමනාතනං
(සු. ස. 72).

අවිධිමත්තා = සම්මතදිව්‍ය ආදිතං අවිධිතං අභිතාතං
විසසන අවිධිමත්තං අජ්ඣමකං හාමෙච්ච (පෙර ෫
90) පසුබිඳිතං මිය ධුරියං න අභිමිතිමුත්තං
(සති 323).

අට්ඨකිකාං මග්ගං = සහවිජ්ජසාසනං අර්ගමග්ගං (සං. න 120), අට්ඨකුට්ඨං මග්ගං අට්ඨකුට්ඨකමග්ගං: සම්මංඤ්චරි සම්මංඝංකපෙතා: සම්මංචංචා සම්මංකම්මපෙතා: සම්මංආර්ථපො සම්මංචංගපෙමො සම්මංසඤ්ඤා සම්මං සමංසිඤ්ඤා අට්ඨ අට්ඨසම්මං සම්මංඝපෙතාදිසං මග්ගං (අප 94).

අවස්ථාවකදී සෞඛ්‍යය = සමමාද්‍රව්‍යී ආදිය අවස්ථාවක
සමමාද්‍රව්‍යී භූතය මගින් සෞඛ්‍යය (පෙර 419).

අට්ඨකථිකයෝ = අට්ඨ අභිනාති අත්තාති අට්ඨකථිකෝ
(විත 79). (සු 55). සංවිමුද්ධිආදීනං අට්ඨනතං
අභිනාතං වසසන අට්ඨකථිකෝ (ඉති 69). (සු 87).
පඤ්චබ්බිකතුට්ඨං විශ් අට්ඨකුට්ඨෝ භාෂමි විශ් වං
අට්ඨකථිකෝනොසෙට්ඨි හුඨිං අට්ඨකථිකෝ, හි
අභිනතො අසඤ්ඤ මග්ගො තාම අට්ඨ (දී 221).
අට්ඨති අභිනති උපපතතො අට්ඨකථිකෝ (ම. 296).
අට්ඨකථාති අත්තාති අට්ඨකථිකෝ (පටි 113).
න අට්ඨති අභිනති විචිච්චුග්ගො අසඤ්ඤ මග්ගො
තාම අට්ඨ (අ 106).

අට්ඨකථිකෝ ව මනෝනං = පුබ්බසාගමිකානං පුබ්බ
සාගගමිකෙනෙව අමිතයාමිති අට්ඨකථික
බෙදෝ නැව් තනො ජෙමිතරො අනෙකු මනෝ
(ම. ක 160).

අද්වයිතියෙහි මෙහෙයා = අභිධම්මාපදනියේ අදියෙහි
අවතී; අද්වයිතියෙහි මෙහෙයාහි චූත්තං. (විග් 223).
කිං චූත්තං හෙති? යො සො අද්වයිතියො ධම්ම
සමුත්තො, සො එතෙත නිධ්මාතං. ගච්ඡන්තිති
ගමනටෙති මෙහෙයා නාමාහි චූත්තං හෙති
(පටි 436).

අටවිධවිකේශා මුසාමාදය = “විවිධාය සදාකාල” නැති ඉමිතා සදාමි පාලිතං ආගතොති සතතමිති අටවිති අසමිතති අටවිකවිකේශා (සමි 992). පුරුකම වංශය හොඳින් මුසා හඳුන්වාදී නැති අදිං කඩා “විවිධාය සදාකාල” නැති පරිශෝකානෙති අටවිති අසමිතති අටවිකවිකේශා (සමි. 1032).

අධිකරණයේ පිළිගැනීමට පමුණුවන අධිකරණ
පරමා (හ. පි 897).

අට්ඨ ව උපට්ඨානානුස්සන්ධියො = දිශං අත්තාඤ්ඤතෙ
විතතස්ස එකසතං අවිකෙඛපං පජානතො සති
උපට්ඨිතා හොතිති ආදිනා කයෙත වුත්තෙසු චතුසු
අත්තාඤ්ඤතෙ විතසො, පත්තාඤ්ඤතෙ චත
සොති අට්ඨ ව උපට්ඨානානුස්සන්ධියො“අට්ඨ වුපට්ඨි
නානුස්සන්ධියො”තිව පාදො (පටි 358).

අධික විනාශය නොවර් = සම්ප්‍රවේශන වුත්තා; අධික
සකිකර්මය; සමාධිප්‍රාප්ත විසයා; භූමිකායා
(පටි 192).

අවධිවිකානි = එකකයම්: කුමාරයර අවධිවිකානි
විකුසවසිරිමාණ (විමා 232).

අවධිවිකානී = අවධි ස්ථරයේ පිහිටි ජනගහන
අවධිකයන් විසින් අවධිකයීන් අවධිකානී (පි 263)

ද්විතී තණ්හා විවිදිතයනං නොති = එක් තන ද්විතීතන
සත්තානං තණ්හං විවිදිතං නොති එවමිනො
ද්විතීතනං (පිත 367).

අවසාදයා විධාවතී = එකපලලෙනකන නිසිනොහොත්
කාගෙන අතීවිතානී, එ විනෙබවනොත් එකපල
තාගෙනව අවසාදයා විධාවතී (ම. ප 172).

අට්ඨකථාසාධනානි = "අට්ඨ භික්ඛුවෙ භික්ඛු තොතා ච තොති භාෂෙත්වා" යි ආදිතා තයෙත සමිත්තෙදතෙ වුත්තානි (ස. පි 992).

අට්ඨපදසංකප්පානිශාණං පඨමං පණ්ණාසාලකං = ඉමෙ අට්ඨ ආදිතවෙ දිත්වා මහාසතොතා පණ්ණසාලං පඨමි. තෙනානං - 'අට්ඨපදසංකප්පානිශාණං පඨමං පණ්ණාසාලකං' නති (අප 9). අට්ඨති පදසෙති සමිත්තණං සංපුත්තං (බු. 63).

අට්ඨනිවේශං = එළකසං එකෙතමිං පාදද දවින්නං දවින්නං බුරාතං වසෙතොතං වුත්තං (ජා. ස 319).

අට්ඨනාමිකිං = ජෙට්ඨා කියවුනි මහාපසංකප්පානිශාණෙ අට්ඨලොකධම්මං වුත්තං (බු 55). එවං ඉමිනාපි පසංකප්පානිශාණෙත ආරඬ්ඛිතොතා සත්ථා උත්තරි පසංකං පුළුඨි අට්ඨනාමි කිනති (වතු 27).

අට්ඨනතං පටිබුද්ධිආභාසං = හතතයෙත බුද්ධි භික්ඛුතිතං, ආසතවපි තාසංයෙව දහබ්බං (ස. පි 992).

අට්ඨනතං පාරාජිකානං අසුඤ්ඤාතරං = භික්ඛුති සාධාරණතං වතුනතං අසාධාරණතං ව වතුනතමෙව අසුඤ්ඤාතරං. ඉදං ව පාරාජිකං පච්ඡා පසුඤ්ඤාතරං (ස. පි 672).

අට්ඨනතං භික්ඛුතිතං යථාබුද්ධිං = එත්ථ සවෙ පුරෙ අට්ඨපු නිසිත්තාපු තාසං අබ්භන්තරිමිං අසුඤ්ඤා ආභවපති, සා අත්තතො තවතං උට්ඨාපෙත්වා නිසිදිතුං ලහති. යා පත අට්ඨපිති නවකතරා සා සවෙපි සට්ඨිවසාසා තොති, ආගතපටිපාටියාව නිසිදිතුං ලහති (ස. පි 954).

අට්ඨනතං මානිකානං = තං පත කසිතං යසමා අට්ඨපු වා මානිකාපු එතාස අන්තරුඬ්ඛාතරෙත වා උඬ්ඛිතෙති, තෙනාසා නිදෙසෙ අට්ඨනතං මානි කානනති ආදි වුත්තං (ස. පි 460).

අට්ඨනතං විමොක්ඛානං = රුපි රුපාති පසානිති ආදිතා තයෙත වුත්තාතං ආරමමණවිමුක්ඛාතං අට්ඨනතං විමොක්ඛාතං (මහා 189).

අට්ඨපසුඤ්ඤා = පණ්ණිවචසංචාතාස පසුඤ්ඤාස සහ සබ්බා අට්ඨ පසුඤ්ඤා (පටි 466).

අට්ඨපසුඤ්ඤාසකාලතත්තං = අට්ඨපසුඤ්ඤා ජාතිපු වකතවතති රාජා හමිසසතිති අනෙතා (අප 262).

අට්ඨපණ්ණාසකප්පමහි = ඉතො පුසුඤ්ඤාකරණ කාලතො පට්ඨාස අට්ඨපණ්ණාසකප්පං අතික්ක මිත්වා (අප 266).

අට්ඨපදං = එකකාස පනතිතා අට්ඨ අට්ඨ පදාති අසානති අට්ඨපදං (දි 62).

අට්ඨපදකිතා = අට්ඨපදකාතරෙත කතා සසුචිතා පුරිමිතාගෙ කෙසෙ කප්පෙත්වා නලාවසාස පටිච්ඡාද න වසෙත කතා කෙසරවතා අට්ඨපදං තාම (චෙර. දු 33).

අට්ඨපසදපි කිලනති = අට්ඨපදඵලකෙ ජුත්තං කිලනති (ස. පි 448). එකකාස පනතිතා අට්ඨ අට්ඨ පදාති අසානති අට්ඨපදං, තත්මිං අට්ඨපසද, දසපසදපි එතෙව තයො (මහා 293).

අට්ඨපනා = ආදිට්ඨපනා; ආදරෙත වා; ධපනා (මහ 34). ආදි ධපනා ආදරෙත වා ධපනා (මහා 238).

අට්ඨපරමානි = පුබ්බෙ වුත්තපරමානෙව අට්ඨක වසෙත යොජෙත්වා වෙදිතබ්බාති (ස. පි 994).

අට්ඨපටිපසෙස සුණානි = අට්ඨ පටිපසෙස සුණානිති ආදි සුණගහණ නිදෙසො (පටි 320).

අට්ඨපහරාද = සත්ථා අට්ඨපි ධමමෙ වතත්තං සතෙකාති සොලසපි චතතිංසපි වතුසට්ඨපි සහසාසට්ඨ පහරාදෙත පත අට්ඨ කපිතා අහමි තෙතෙව සරිකකෙස කත්වා කප්පසාමිති විනොතවා එවමාන (අ 761).

අට්ඨපාදකිතා = රසොදකෙත මිකෙතවා නලාව පටිපනෙත ආවතතපටිපනෙත කත්වා අට්ඨපදක රවතාස රවතා (ම. ත 208).

අට්ඨපාද = සරහමිතා (ජා. ස 475).

අට්ඨපානිසුච = හුඤ්ඤිතබ්බං ආහාරසුච (අප 89).

අට්ඨාපානානි = ඉදමපි යදි සංවිසා ත පිළෙයස කසෙසතාති පානාති සත්ථා, අනුජාතෙයසනති; වොදනත්ථං වුත්තං (ප 191).

අට්ඨපිතාස = අපට්ඨිකානාස; ගාමිගහගෙත වෙත්ථ තතරමපි ගතිතමෙව තොති (ස. පි 784).

අට්ඨ පුරිසපුග්ගලො = පුරිසපුග්ගලවසෙත එකො පඨමමිග්ගට්ඨො, එකො පඨමඵලට්ඨොති ඉමිනා තයෙත අට්ඨපුරිසපුග්ගලො. එත්ථ ව පුරිසොති වා පුග්ගලොති වා එතත්ථාති එතාති පදාති. වෙතෙයස වසෙත පනෙතං වුත්තං (ඉති 224) (වතු 154).

අට්ඨපුරිසභුමියො = මහභුමි - බිබ්බාභුමි - විමිසක භුමි - උජ්ඣත භුමි - කෙබභුමි - සමණභුමි - ජිතභුමි - පනතභුමිති ඉමිං අට්ඨපුරිසභුමියොති වදති (ම. ත 158). (දි 114). (සං. දු 250).

අට්ඨපෙසි = සද්දිතුං අදදනොතා තොතං නිවරෙතවා පබ්බතභුටං විය මහනතං ජලරාසිං ධපෙසි (චෙර. එ 104).

අට්ඨහමං = පුරිමානි වතතාරි ඉමානි වතතාරි එවං අට්ඨ හවතති (තෙ 186).

අට්ඨමකසාස = සොතාපතතිඵලසට්ඨිකිටියාස පටිපනතසාස (තෙ 95). අනාගාමිමිග්ගට්ඨසාස (තෙ 96).

අට්ඨමනො පුග්ගලො සොතාපනොතා = තතො යසමා දිට්ඨිතාමෙසා සොතාපනතසොසව පටිනා, ත මිග්ග ට්ඨසා, තසමා අට්ඨමකො පුග්ගලො සොතා පනොතාති (ප 126).

අට්ඨමසකඤ්ඤා සහනවේදය = සහන ගණන ඵලතං කුසාරාය සහනං ඡේදය (අප 102).

අට්ඨමලලසාමොක්ඛා = මහසීමාවයා ඵමසමසන්නා අට්ඨමලලරාජානො (දි 418).

අට්ඨමං හමං නිබ්බන්ධනාය = සබ්බමන්දපඤ්ඤාපි සහනමං හමං අතික්කමිත්තං අට්ඨමං හමං නිබ්බන්ධනාය කෙතං යානං විජ්ජති (විහ 302).

අට්ඨමං හමං = කාමාවච්ඡේද අට්ඨමං පටිසංඝිං (අ 695).

අට්ඨමං චග්ගං පටිපුරුණාති අසංමංගි හොති = අනුප්පාදනො වා පටිප්පාදනො වා එකානුගාමො වා යෙන භෙත නයෙන අට්ඨමං චග්ගං පටිපුරුණාති යෙව අසංමංගි හොති (ස. වි 674).

අට්ඨ මානිකා = විවරකාමිකා, අපරා අට්ඨ කසිතකාමිකා, (ස. වි 992). බසිතං වුත්තං පක්කමිනාතිකා අට්ඨ (ස. වි 1015).

අට්ඨමාසසං = ගෙමනනවිධිකං අනෙතාවසෙසං (ම. ක 165).

අට්ඨමිච්ඡානා = මිච්ඡාදිට්ඨි මිච්ඡාසංඝාතො මිච්ඡාවාචා මිච්ඡාකම්මිකානා මිච්ඡාදාජිවො මිච්ඡාමායාමො මිච්ඡාසති මිච්ඡාසමාධි (පටි 83).

අට්ඨමියා අඤ්ඤා උද්දාදි = අට්ඨමේ දිවසෙ අරහත්ත ඵලං උපපජ්ජි (සං. දු 148).

අට්ඨමියා පාඨද පසාරෙසිං තමොක්ඛායා පදුලියා = අතවසෙසමොක්ඛායා අතමසෙසන පදුලෙයා අට්ඨමේ දිවසෙ පලලිකං නිදන්ති පාඨද පසාරෙසිං ඉදමෙව වසා අඤ්ඤාමාකරණං අනොසි (පෙරි 39).

අට්ඨ යාවගතියකා = නිකල්පනං තෙරසකෙ වග්ගාරො නිකල්පිතං සග්ගාරසකෙ නිකල්පි අසාධාරණං වසානාරොති අට්ඨ (ස. වි 992).

අට්ඨ ලොකාධිමමා = ලාභො අලාභො යසො අයසො නිදා පසංසා සුඛං දුක්ඛානා ඉමෙ අට්ඨ ලොකප්ප වතති යා සති අනුපරමධම්මකතා ලොකස්ස ධම්මාති ලොකධම්මා (පටි 80). ලාභෙ සාරාලො, අලාභෙ පටිවිරොධො, එවං යසෙ අයසෙ පසංසාය නිදාය සුඛෙ සාරාලො, දුක්ඛෙ පටිවිරොධොති, (ස. වි 992).

අට්ඨ මාවිහා උපසම්පද = නිකල්පිතං උපසම්පදං සංඝාය වුත්තං (ස. වි 1033).

අට්ඨ විදප්පියො = තං පනෙතං අට්ඨ විදප්පියො, පටිකම්පනාති පටිකම්පනො අට්ඨ විදප්පියොති වුත්තං හොති (ජා. ක 223).

අට්ඨවිධං අභිගමන්ති = අට්ඨවිධං ගුණං අභිගමන්ති. කො පන සො අට්ඨවිධො ගුණොති? අනං - ඡ අභිඤ්ඤා ද්වෙව විසෙසෙති මනොමයඉද්ධි විපස්සනා ඤ්ඤාදා (කෙ 126).

අට්ඨවිධ මානො = උත්තාතත්ථොයෙව (මහා 148).

අට්ඨ විමොක්ඛකායා = ලාභිකාවස්ස සාධකං, ත සමිත්තාගහසාවස්සාති (ප 161).

අට්ඨ විමොක්ඛා දස ව කසිණායතනාති = එවං විපස්සනාවසෙසන පටිපකං දසොත්ථා පුත සමථි වසෙත දසොත්ථං අට්ඨ විමොක්ඛා දස ව කසිණායතනාති වුත්තං (කෙ 165).

අට්ඨ විමොක්ඛ කාසෙන පුබ්බො විහරති = අට්ඨ සමාපත්තියො සහජාතනාමිකායෙන පටිලිනිත්ථා විහරති (ප 30).

අට්ඨ විමොක්ඛා = රූපාවච්ඡාරූපාවච්ඡා අට්ඨ සමාපත්තියො (ප 21).

අට්ඨවිසති ධම්මා = පුරිමා ව පුද්ගල ඉමෙ ව පුද්ගලාති අට්ඨවිසති ඉධ රූපස්සාපි පමිට්ඨානං සමපසුත්තං පට්ඨයං අපනෙත්ථා විපසුත්තං පට්ඨයො වුත්තො (පටි 404).

අට්ඨසට්ඨි බලාති = තත්ථ ආදිතො සුත්තානාවසෙසන පඤ්චබලාති දසොත්ථා තදඤ්ඤාතිපි බලාති දසොත්ථා කාමො අපි ව අට්ඨසට්ඨි බලාති ආදිමාන (පටි 449).

අට්ඨසට්ඨි නිකල්ප සතසහසාරො = අට්ඨසට්ඨි සහස්සාධි කාතං සතසහස්ස නිකල්පනාති අත්ථො (වු. 199).

අට්ඨසට්ඨි සිත්තා සමිත්තානා = අට්ඨසට්ඨි සිත්තං සමිත්තානාති පන පාළි අප්පකඤ්ඤා උතං අධිකං වා ත ගණනුපතං හොතිති අට්ඨසට්ඨි සිත්තාති ආසට්ඨි දිට්ඨිගතසනතිසිත්තා මිච්ඡා විතකානාති අත්ථොති කෙවි වදන්ති (පෙරි. දු 204).

අට්ඨසත්තංගාපසඤ්ඤාසතෙති = අට්ඨසත්තං සත්තං අට්ඨසත්තං, සංසාරෙ පපඤ්ඤාති විරං වසාපතිති පපඤ්ඤා, තණ්හා එව පපඤ්ඤා, තණ්හාපපඤ්ඤා. ආරම්භණ්ණෙදෙන පුතපුතං උප්පත්ති වසෙත ව තණ්හාතං බහුකතතා බහුවච්ඡං කම්මා තණ්හා පපඤ්ඤාතං සත්තං තණ්හාපපඤ්ඤාතං තෙත තණ්හා පපඤ්ඤාතෙතොති වග්ගබ්බෙ වච්ඡාපිපල්ලාපවසෙත තණ්හාපපඤ්ඤාතෙතිති බහුවච්ඡාතිදදාසො කතො (පටි 292).

අට්ඨසත්තං = තෙසං ගණනපටිවේදයද, තෙති එකමිථ කොලඤ්ඤාලො සත්තකම්මානුපරමොති තණ්හා සොතාපනතා, කාමරූපාරූපහවෙසු අධිගතඵලා තයො සකදගාමිකො, තෙ සබ්බෙපි වතුත්තං පටිපදාතං වසෙත වතුමිසති (වතු 112). (සු. කි 216). (වු 120).

අට්ඨසත්තං තණ්හාපිට්ඨිකං = අට්ඨසත්තංගාපසඤ්ඤා ගමකවිජාරං අට්ඨසත්තං සත්තං කොතිති පෙ? (මහා 113). එත්ථ පන අට්ඨසත්තංගාතං තණ්හා විවරිතං හොතිති එවමත්ථො දට්ඨබ්බො (අ 378).

අට්ඨසත්තංගාපසඤ්ඤා = අට්ඨසත්තංගාපසඤ්ඤා (සං. ක 58).

අගමැති පාරාක්කා : ඉදිරි පනත බිහිවීමෙන්
 “අගමැති පාරාක්කා” නි ආදිමග (ස. වි 999).

අනෙකුත් පිණිස පාතානි = අධිකාරය හිතවූයේ දින
පිණිස පාතාන සහය වූයේ (පි. 121).

අඩංගි දූරතා විෂය = කෘතී: පරාමිතිකකයෙන් එව
තං ප්‍රාගමණකුමාරං භිසි (විජි 191).

අඩ්ඩිනා බලවා ගොන්නට = ඉතම අඩ්ඩා අය කාගල
කැණබලාදිති බලවා අය ගොන්නට එමටි (ජා. ප
170).

අයිතිකාරියා = එවරිකාසිති සහයෝගී, චිත්තවි, තං
අනන්තයා කාසියෝ; අයමපන පසුදිකතානි
අනන්ති, නමම; අයිතිකාරියානි විතතා (ස.මි 830).

අධිකාරිය = අනාගතානන්ද රසසප්තනාම කාව්
(ස. පි 835).

අයුතුමය = අනුරූප ඖෂධිකය (ප්‍ර 80).

අසිඛිංචනාසං = අද්ධිමසාසනාතරං (ජා. ස. 68).

අර්ධකෝණය සිතන අතර = උපතා උපබිච්ඡි, සිතන
අතර ඇත (අප 325).

අයිතිමයා මියා දී නැත = කෘමි බෝගිවුලේ අයිතිමයා,
කෘෂ්ණ මියා අනෙකුත් සතුන් පුළුල්ව තිබේ අනෙක්
(අප 102).

අක්ෂරයන්ගේ = විශේෂ නිකුත් කිරීමේ මග
විකුණාද = සහතිකය (එ. ස 319).

අධිකරණය = අධිකරණය අධිකරණය පුරුෂයන් අධිකරණය
මාන, අධිකරණය රහස්‍යයේ පමණක් එකඟයානි -
අධිකරණයෙන්, තම අධිකරණය (C 172).
අධිකරණයෙන් උපකරණය. පුරුෂයන්ගේ
පමණය සාමාන්‍යයෙන්, විද්‍යාත්මකයන්ගේ
අධිකරණය (සං. 132)

අයුතු වැඩසටහනක් සපුරාලීම = දැන ගන්නා පණතේ සහකාර (ම: 173)

අධ්‍යයනයෙන් = එයට දෙව් සතානි ව පහසුකළා.
 බිහිවීමට එකවර නැත. ඉතිහාසිකයෙකු සිටිමින්
 පවතිනවාය. ඒ බිහිවීමෙන් පසුව (පටි
 443).

අධිකතලයාහි ගිනුළුකයාහි = පුරාණජවිලාංකයාහි
සහයාං දවිතනං අකාසාවිකානං -පෙ- අහිනී
භාරතො සධිකාන විජිං කපෙඨා පබ්බජ්ජා
දිපෙතබ්බා (දී 277).

අයිස්තලනයෙහි හිඟවූයෙහි = අයිස්තලනයෙන් උපතෙහි
 වෙරෙහි හිඟවූයෙහි (දී 95).

අධිකතෙලසෙහි = අධිකත තෙලසෙහි (ආදසහි සතෙහි
පඤ්ඤාසය ව භික්ෂුහි සඳහිනහි චිත්තය හොඳි
(පු. හි 364). (ම. ක 274).

අධිකාරි බලමසකාරි = පස්ම වුනොත්තු වතුස සලෙවස
සලි, වතුස සලිපට්තොත්තු සලි, වතුස සමමස
බොත්තු සලි (පටි 443).

අධිපලය = එක පාදං ආතුර්තා කතපලයක
(ස. පි 955).

අධිකමාසිහං = අධිකමාසනාරිකං (මහා 308).

අධිච්ඡයාගා = නිසුණිච්ඡයාගා (මතා 139).

අධිකයාගේ = සුප්‍රසිද්ධියෙන් (ස. පි 898).
(පි 350).

අධ්‍යයනයෙන් පසු සමාජ සත්‍යයන් හරහා හොඳින්
 තසමා එවර සත්‍යයන් විසඳින්නන් වුහ. සමේ
 පසු සො තවමත් එකොටසක් හොඳින් තවම විසඳින්නන්
 දුනබබ (ස. පි 919). (සු. ස 147). (පිඪ 257).

අයිතිරහනායං = අයිතිරහනීතං, මජ්ඣිමනිකායෙහි
අනෙකා (විමි 254).

අධිරාජ්‍යාධිපායං = පුරිමයාමි. අධිකාමිණි මජ්ඣිම
නිකායෙ අරහ්වුදානො ආගමි පාතියංසු පිටිතනො
අධිරාජ්‍යෙහි අවිපිටිති අධිරාජ්‍යාධි පායි; හං
අධිරාජ්‍යෙහි අපායිනාහි අපො: (ජා. ඩ 146).

අයිතිරහන අනාගත = යම් දිනකදී, වායාමය කතරහන දැකැර අනාගත (ආ. ප 13).

අබ්බිරතෙතවරතෙතමානි = අබ්බිරතෙත වූ තත්ත්ව
රතෙත වූ අතලස සිතියම් වර්ග රෝදිතයානි (ජා. ග
486).

අධිකරණය = මහකිමරණය වා (ජා. ස 67).

අබ්බිලාත්‍රිසමාචාරි = සුවිණිණිඵලකෙ ධර්මසුචිණ්ණමිස
වට්ඨාලාත්‍රිකො අබ්බිත සද්දිසතාය අබ්බිලාත්‍රි
සමාචාරි (ජා, ෧ 41).

අයිතිවාදි බව දෙයානි = අනෙකුත් 'හමුදාව' වාදි වන දෙය
(අ 827).

අධ්‍යයන ක්‍රියා = මග්ගවිධි සහ අධ්‍යයන ක්‍රියා
 මග්ගවිධි. කෙටි “අධ්‍යයන ක්‍රියා” කෙටි
 කලාපය අධ්‍යයන ක්‍රියා. ජලබලයක්වන බැවින්, අධ්‍යයන
 ක්‍රියා සහ අධ්‍යයන ක්‍රියා (අධ්‍යයන 10).

අඩියා = ඉසාරා (සු. ස 124). අඩියා හුටා කාමිකමෙම
අනුචිතතනි (ජා. න 49). ඉසාරා බහුතා තිකතිතා
වසෙන සමනානාභයා (අ 352). (සං. එ 108).

අඩියා මහදඩනා = ආදිය උපහොලපකරණ
මහනාමයා අඩියා; සෙහි සෙසං උපහොලපකරණි ච
උපහොලපකරණනි, නාති නිනනාති චතුරාති
සාරකාතිනි වුතතං හොති. නිසෙඩියා ංපිතඩන
මහනාමයා මහඬුතා (ස. පි 142).

අධිකාරයකොදහං ගණනානි = මෙබඳුකමක දේහයක
තෙඳුලකැයි කියනු ලබන බැවින්, මෙබඳුකමක කාම
අධිකාරයකදහං කොටහි අධිකාරයකදහං වුනාය.
එනමුදීම පසකතොති මෙතොදා දමිලකැයි කියනු
ලබන බැවින් පමාණයක, තෙඳුලක මෙබඳුකමක
දිගස්කැයි එකැයි කියනු ලබන බැවින් මෙබඳුකමක
දහං වුනාය (ස. පි 509).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂර ව්‍යුහයකි. එහි සහකාරයා වන්නේ සහකාරී අක්ෂරය (පා. 254).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරාලිපියෙහි සහකාරී අක්ෂරය (පා. 211).

අක්ෂරාලිපි = උදෙසා ලියන ලද අක්ෂරය (ස. 895).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (ම. 287). පසුකලින් සිදුවූ සම්ප්‍රදාය (මහා 207).

අක්ෂරාලිපි = සහකාරී අක්ෂරය අක්ෂරය (ම. 223).

අක්ෂරාලිපි = සම්ප්‍රදාය අක්ෂරය (පෙර 190). නිදසුන අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 85).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 257).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 207).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 326).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 115). සම්ප්‍රදාය (පෙර 617).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 132). (පෙර 142) (පෙර 163).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (ම. 301).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 283).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 137).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (ම. 239).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (ම. 140).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 472).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 156). අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 158).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පා. 8).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය අක්ෂරයක් ලෙස හැඳින්වූ පසුකලින් සම්ප්‍රදායකි (පෙර 113).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 139).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 185).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 118).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 176).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 69).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 29).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 38).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 69).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 250).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 533).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 87).

අක්ෂරාලිපි = අක්ෂරය (පෙර 182).

අනුශාසන = සබ්බකම්මෙත පරිච්ඡේදන යොජන මහතං ගමිතරස්ස ව පුපුලස්ස ව උදකථානසංයෝගං අබ්ච්චනං (දී 375). (ස. ව 813). න විජ්ජනමහතං තාපි ගමිතරමිත්තං අපිච්ච පන යං විජ්ජනසද්ධි ගමිතර තරසද්ධි වුච්චති තාදිසං සංසාරණණවො. අයං හි සමිත්තසංයෝග පරිච්ඡේදනානුසාරෙන (විජ්ජනානුසාරෙණ පඨිට්ඨානානුසාරෙන) උපරි අලංකාරානුසාරෙන ව ගමිතරො, තසාං සො ඉධ තරහි අනුශාසනං (සු. නි 159).

අනුශාසන = ඉමිසමිං සරෙ (ජා. ව 29). ඉමිසමිං යානෙ සරො අනුශාසනෙති වුත්තො. ඉමිසමිං පදුමසරෙ මියෙමෙව දො ජනා පරෙසං අනිසංකතො අනිතරුපා විවරාමාහි අනුශාසනං (ජා. ව 28).

අනුශාසන = යං පන ගමිතරසද්ධි ව පුපුලසද්ධි තං අනුශාසනෙති වුච්චති (ම. ද 90).

අනුශාසනවිමර්ශ = යථා තසෙකත තසංයෝගෙන ගතෙකුං සංකාං හොති එවං න කපෙතිති අනුශාසනං (අ 558).

අනුශාසනවිමර්ශ = උත්තමිණ්ණසද්ධිසංයෝග න තසෙකත අවචරිතබ්බාහි අනුශාසනවිමර්ශ (දී 71).

අනුශාසනවිමර්ශ = ගතෙකත න අවචරිතබ්බො, න භික්ෂානිගබ්බො, න හොති සදුර්ගතෙව අවචරිතබ්බො (දී 314). (ම. ද 145).

අනුශාසන = රුපං අනුශාසනං ආදිවචනං වං විපල්ලාසයාවතො අනුශාසනං (දී 46) ඉමිත්තාපි කාරණෙන අනුශාසනං (දී 41) ඉමිත්තාපි කාරණෙන එතං අනුශාසනං ඉතරං තසෙසව වෙච්චනං (අ 436). න තවත් (ම. න 76).

අනුශාසන = අදායා පසංසං = ජොමිතානිති අනුශාසනං (බ. ප 625).

අනුශාසන = අනුශාසන උච්චාසනං (නෙ 203).

අනුශාසන = අනුශාසන; අනුශාසනපටිපත්තිං යං යථාබලං පරිච්ඡාපටිපත්තිං ව උච්චාසනවතොති අනුශාසනං (පෙර 13). ඉමිත්තා යථාච්චිතස්ස ගුණවිසේස්ස අනුශාසනවතො අනුශාසනං සදුර්ගතෙකතො (පෙර 14).

අනුශාසන = අනුශාසන අනුශාසන කල්පණමිත්තෙන (බ. ප 632).

අනුශාසන = නිත්තසද්ධි, කායාලසියවිරහිතො (දී 649). ජම්බාබලං නිත්තසද්ධි ජම්බාකපතෙන අනුශාසනො හුත්වා චතුරිසප්පථස්ස එකතොව විමර්ශනොති අනුශාසනං (බ. ප 570). අනුශාසන හුත්වා (ජා. ඡ 174). (ජා. න 284).

අනුශාසන = න තපනියා අනුශාසනියා (බ. ස 72).

අනුශාසන = දුර්ගතලවාසිකො න තෙතවි තප්පනානිති අනුශාසනං (සු. ස 64). න නිසද්ධි සත්තං තප්පනානිති අනුශාසනං (මහ 371).

අනුමාන = එතං තමමයතා නාම තණ්හා තණ්හා පරියාදනතො වුච්චාතොති විපස්සනා අනුමානො තාහි වුච්චති (ම. ව 171).

අනුමාන = තමමයතා වුච්චති තණ්හා. නිත්තණ්හාති අනුමානං (ම. ව 69) තණ්හා දිට්ඨිමානා තමමයාහි වුච්චනාති. තෙසං අනුමානො අනුමානො (මහ 63).

අනුමාන = තමමය වුච්චනාති තණ්හා දිට්ඨිමො. තාහි රහිතො (අ 695).

අනුමානානං = පණ්ණාසකං මහාදෙ ධර්මා අනුමානො අනුමානානං උපායෙන. කමිං කප්පනානං (ජා. ව 125).

අනුමානො = අනුමානො සංකප්පං පදපමාණධර්මානෙ පදං නිසංකප්පනො වතං නානා සුසංකප්පනානං වාලිකසිද්ධිවාරසද්ධිං වාලිකං අනුමානෙනොති අනුමානං (අ 833) (දී 176).

අනුමාන = ඉමිසමිං උත්තරි; සමිතිකතමිති අනුමානං (සං 67).

අනුමාන = ඉමිං චතුර්විධවිධි මහං තෙතනු භං මාරික කාරණෙන නිසංකප්පනානි පුච්චති. (සං. එ 14).

අනුමාන = විසංකප්පනං = සො ඉමිං විසංකප්පනොති විසංකප්පනං සංඛාරං මහාතණ්හා අනුමානං. (මහ 247).

අනුමාන = අනුමානබ්බො අනුමානබ්බො ධර්මොති (සං. ද 201).

අනුමාන = පුත්තාදිති විසංකප්පනො අනුමානො අනුමානො අනුමානො අනුමානො (දී 15).

අනුමාන = තාහිකුං රහිතකුං සමිතිකත රහිතො අනුමානොති වුත්තං හොති (පටි 277).

අනුමාන = අනුමානතො වෙච්ච අනුමානතො වෙච්චතො ව අනුමානතො (මහ 119).

අනුමාන = පුත්තාදිති විසංකප්පනො අනුමානො අනුමානො අනුමානො අනුමානො වෙච්චො වං (පටි 278).

අනුමාන = ජාතිමර්ණං අනුමානං = සො තං තණ්හං ජෙත්තො අනුමානං ජාතිමර්ණං අනුමානං. අනුමානොති පරිච්ඡේදනානි අනුමානං (සු. නි 305). (පෙර. ද 214).

අනුමාන = සො එවරුපො අරහා ජාතිජරං අනුමානං. (දී 11) (සු. නි 470).

අනුමාන = විසංකප්පනං = සො ඉමිං විසංකප්පනොති විසංකප්පනොති මහාතණ්හා අනුමානං. (සු. නි 441).

අනුමාන = නිසංකප්පනං උත්තරි; සමිතිකතතො හොති සො අරහං විසංකප්පනො (අ 363).

අනුමාන = සංකප්පනො මං තාපෙති (සු. නි 361).

අනුමාන = විපිං (පෙ 65).

අනුමාන = තෙතං ආර්ථිකවිධිපසුතොති එකදෙකවිධි අනුමානො විසංකප්පනං නිසංකප්පනං අනුමානොති වුත්තං හොති (පෙර. ද 79).

අනුමතය = සම්මතයක් පැන නැගීම. අනුමතය උපයෝගී
 වන්නේ උපද්‍රව්‍යයක් සොයා ගැනීමට (පෙර,
 එ 350).

මහින්දමිත්තයා විසින් = ඉදං සත්ථං ජෙතවනෙ
විහරෙතොති එකං දුබ්බවිහිතානුං ආරබ්භ කෂෙපසි
(ජ. එ 363).

අනිකාය = එකඟකිකායව්‍යාමයෙහි රූ (ජ. 138), බ්‍රහ්මව්‍යාපනා මිත්‍යාකායො (ජ. 137).

අතිශයලෙහි ගෘහිං පරිසරි = හික්කඩුව, වත්තකරණ
වේලායනෙම ගෘහිං පිණිස පරිසරි (ස. පි 740).

අනිකාසලනි = අනිපාසොමි (අ 614).

අතිශිත භාවිතයෙන් කාලමිත්ත = යා කාලමිත්ත කාලමිත්ත නං
අතිශිතයෙන් අපරිච්ඡින්නකාමයෙන් අපරිච්ඡින්න (සං. ක
28).

අනිකොව්ද් = ජේකොබ් අපෝ (අප 248).

අතිකතනමානුෂකං = මනුෂ්‍යචරං අතිකතීනී
රූපදායකෙන අතිකතනමානුෂකං (ස. වි 107).

අතීතකතනමානුෂ්‍යයා = මිනුණුපවාරං අතීතක
මිත්‍යා, සඳුසවතෙන මානුෂික මංසසොතධාතුං
අතීතකමිත්‍යා ඩිතාය (උ 140).

අතිකතනමානුෂ්‍යතන = මනුෂ්‍යාත: දයානුපමාර:
අතිකතමනි: දයාතකමනෙත (සු. ස 75).
මනුෂ්‍යාත: විසයාතීතෙත (උ 51).

අතික්කන්තමානුසිකාය = මනුස්සපචාර. අතික්කම්මිඤ්ඤාසංඝසවනෙන මානුසිකං මංසසොතධාතුං අතික්කන්තාය චිච්චතඨිඤ්ඤා පිතාය (මිඤ්ඤ 304).

අතිශයෝක්තිය = පරිනතයා (ජා. ස 37).

අභිකතනනවරා ටො භොතම තථාගතා = තත්
සත්තං උප්පාදිඝායං ජීවතො පබ්බජිතස්ස
අභිසෙසෙන “වරං යාවාමි” ති වුදෙන “යාවංසු” ති
විවිතං අපභිඤ්ඤං, ත ව බුද්ධානං ආවිණ්ණං, තසො
“අභිකතනනවරා ටො භොතම තථාගතා” ති වුගතං.
(ස. පි 764).

අනුකූලතාවය = එය විවිච්ඡේදය මගින් බෙදීමෙන්
 ලැබෙන අගයය වේ (ස. වි 830)

අනිකානුතා හයා සමබල = බිණසංසෝජනසය
අරහතො පසුබව පිසති මහාහයා අසෙසු ව සමබල
හයා එකංසෙත අනිකානුතා අනිතා අපගතාති
අනෙවා (පෙර, දු 14).

අනිකුත්පනා මානුසං චණ්ණං = ඉමිතා කාසසම්පතති
විතතා (ම. ම 149).

අයිතියෙන් = තමන් තමන් තෙහි තෙහි බලවේග
 ඉටුකරනා අයිතියෙන් (වග 262). තනි
 මගෙන් (ව 20).

අතීතකෘතිය = අතීතකෘතිය එතෙතතාතී අතීතකෘතිය;
අතීතකෘතියුතාතිය, තං අතීතකෘතිය (අතී 173).

අභිනාමමයං = අභිනාමනුතං නිබ්බාතමයං.
(සං. ථ 216).

අතිකෘතියාමිත්තං = සම්පතිකෘතියාමිත්තං (මිඛා 136).

අනිකානුතාවය = විභේදනතාවය සංවේදතාවය (සං. 64).

අතිනක්ෂිපා වෙමින්: ආසුසමාණං = ආසුසමාණ
වෙමින්: අතිනක්ෂිපා: (ප 36).

අතිශයෝක්තිය = අතිශයෝක්තිය, අතිශයෝක්තිය (අති 158),
අතිශයෝක්තිය ව (දී 645).

අතීතකම්ම හැටි සමෙව්ව බලමි = එවිං රාහ: විනෙහි,
තනෙහි පරි. අරහත්තමයොහ සබ්බසංසාරකො
පරිඤ්ඤාතිසමයාදයො සාධෙතොහා විතුසව්ව
හෙදංචි සමෙව්ව බලමි. ඉමිය පටිපදාය තිථිංචි
අතීතකම්ම හැටි (සු නි 313).

අතිශක්තිමත් රම් නැතැයි=ඉදං සන්ධි අප්තවිජිත මිතරජනනා,
එකං දුබ්බවිතිකායං ආරබ්භ කෛර්සි (ජා. එ 308).

අතිශය වැදගත් = රුපියල් 100 ක් අතිශය වැදගත්
(අ 818). රුපියල් 100 ක් අතිශය වැදගත් (ම. ට. 146).

අයිතකමෙහිම අද්වානං අද්වානුයාමං = අද්වානං
අශමාන්‍යතාවෝ නිවැරදිව සත්‍යතා ද්‍රෘද්ධ කොට තබා
පිරිනි. තථා සජීරස්ස අලංකාරස්ස චිතොස්ස ව.
තං අද්වානුයාමං අයිතකමේති: ඉති යෙති අනෙකි.
(පටි 412).

අතිශයෝක්තිය මූලං අතිශයෝක්තී වැඩිමං = සැණැ කෑම
මූල වා බැඩි වා ගෑවිය, නැව් අතිශයෝක්තිය
අනෙක් (සං. ක 23) (ම. ද 52).

අර්ථකතාමයය = අර්ථකතාමයවාර්තයේ එහි විකල්පයක්
 නිකර්තය වා වාතුදායක වා ආරාමය ගතවන
 අයං උපායකයා වාතුදායකයා, පරිණාමයකයා
 ප්‍රතිපත්තිය; උපායකයාදිවයෙ - පෙ - සාන
 අර්ථකතාමය නාම (මී. 193)

අතිනායකයාගේ සාමාජිකයා = ජයරත්න දිසානායක
එකසතී: විවිධ චිත්තනායකයන් අතරින් එක
දාසයා (ම: 180).

අනිකුත්තං = මහාවිතංසං (වජ් 183).

අනි වානෙහි නාසිතං = අතිවශේෂෙන් හඳුනා ගත
ජීවිතයෙහි නාසිතතානි (ජා. දු 211).

අනිවුද්‍යකසීමා = අනිවුද්‍යකසීමා තාම සහ එකවිෂය
 තිබේ නම් ගණනය (ස. පි 1014).

අනිමමිර. උදකසුඬිනි. ආදිසං = අභිදනොනි
පවෙසෙහි. උදකෙන බෙවිනි. හුරුමානෙ; (ස. පි
687).

අනිශාලයනී = චූන්තකාය කයෝ වෙදෙ නිසාය ඉදං දහබ්බං ඉදං කාතබ්බතාචි වදනා වෙදෙති කසා සනතකං ධනං අනිශාලයනාචි විතාසෙනාචි විධං සෙනාචි (ජා. ස 190).

අනිශාලනීනා = පච්චේදකති අනිච්ඡිතා විලුඤ්ඤා සාපකෙය්‍යා විද්ධිකාසෙන වාහනා හුත්වා (ජා. ඡ 239).

අනිසංඛිට්ඨා = බ්‍රහ්මදේවං සබ්බදෙවමනුස්සාතමි පඤ්ඤං අනිකමමිතා තෙසං අවිසයභූතමි සබ්බකෙය්‍යං සංඛිට්ඨා හඤ්ඤි ඤා තිට්ඨති (පටි 474).

අනිවරාසි = අනිවරසි, අයමෙව මා පාසො, යං මං තිං අනිවරසි, තත්ථ යං අනිවරණං තෙනං ඡින්නං තෙනං පඤ්ඤාපනාචි අපෙඨා (පෙ 114).

අනිවිජේනා = අනිකමමිතා (අ 514).

අනිවාරා = අනිවච වාරො අනිවාරො, ලොකමිට්ඨාදං අනිකමමිතා අනමිනිසට්ඨානෙ කාමිවසෙන වාරො මිච්ඡාචාරොති අපෙඨා. අනමිනිසට්ඨානං තාම පුරිසාතං—මාතුරකමිතා පිතුරකමිතා මාතුපිතුරකමිතා මාතුරකමිතා හතිනිරකමිතා සතුතිරකමිතා ගොතතරකමිතා ධම්මරකමිතා සාරකමිතා සපරිදණ්ඩාති දසං-ධනඤ්ඤානා ඡන්දවාසිනි ගොතවාසිනි පච්චාසිනි වදප්පකාසිනි ඕනතවුමිච්චා දසි ව හරිතා කමිසාපි ව හරිතා ධජාතවා බ්‍රහ්මතමිකාති දසාති විසති ඉඤ්ඤා (මිම 58).

අනිවාරිකේ = ජායාතිපමි අනිකමමි වරණතො අනිවාරිකේති පට්ඨවචි. අනිවරමානාය මසි තො තත්ථ සාමිකො මං එතදබ්බුචි යොජනා (පෙ 114).

අනිවිමසෙඤ්ඤා පාණිතො = අනිවිම අසෙඤ්ඤායෙව පාණිතො (ජා. දු 290).

අනිවිම සුද්ධිපසෙඤ්ඤා = අනිවිම සුද්ධිපසෙඤ්ඤා අනිකමමිතා වා සුද්ධිපසෙඤ්ඤාති. අනිකමමිතා අද්ධතතං අරතා ති යවායං අමිජ්ජාසඤ්ඤා සංඛාතො අභිජනා අද්ධා, ජාතිජරාමරණසඤ්ඤාතො අතාගතො අද්ධා, විඤ්ඤාණෝද්භවපරියතො පච්චුප්පතො ව අද්ධා, නං සබ්බමි අනිකමමි කමිතං විහරිත්වා පරමිසුද්ධිපත්තපසෙඤ්ඤා හුත්වා ඩිතො, තෙන වුච්චති අනිවිම සුද්ධිපසෙඤ්ඤාති (සු. නි 315).

අනිවිමානී = වසාසතං අනිකමමිතා (මහා 174). (සු. නි 429).

අනිවිජං වකාමාසද්ද = අථ තිං යථාලඤ්ඤාන අසනතුට්ඨා අනු උත්තරිතරං ලභිසාමිති එවං ලභිං ලභිං අනිකමමිතලොභසඤ්ඤාතාය අනිවිජාය සමින්නාගතතො අනිවිජා පාපසුඤ්ඤා තසා උපොසථකමිතො බිණ්ණො බතනිංස ඉච්ඡො අනිකමමිතා ඉමිං පෙතතරං අගනනා තසා මාතුප්පාරද්ධතඤ්ඤාලයා නිසානෙත ඉදං වකාමං සච්චෙතොසි (ජා. ව 47).

අනිජාතො = අත්තතො භුණ්ති මාතාපිතරො අනිකමමිතා ජාතො, තෙති අධිකභුණ්ති අපෙඨා (ඉති 174).

අනිජානපුබ්බං—ඉමිතා දිසෙත අඤ්ඤා සුපිකතොතොසි අවිතිකතනපුබ්බං (සු. නි 273).

අනිජානතාපරසි = සංසාරතො අනිජාන ඉමිතා ජිවිතා වොරොපනෙත තාපරසි පරිමොචෙයිති (ස. මි 289).

අනිජිකාසිතනා = මයාං තාතාපිධාති රුජාති මහසිකරොත්තසා තාතතා සඤ්ඤා උදපාදි (ම. ව 138).

අනිකුලො = කුලං අනිතො නිරුපමෙති අපෙඨා (ම. න 279).

අනිකතනා = විපසානාය කරණිකාය අපරිසො සිතතො අප්පඤ්ඤාතො තබ්බපරිතෙත නිත්තතො (පටි 191).

අනිකානිං යෙව කාමෙසු = වජ්ජකාමිකිලෙස කාමෙසු පරිසෙසතෙතපි පටිලාහෙතපි පරිසොහෙතපි නිධානෙතපි අනිත්තංයෙව සමාතං (ධ. ප 178).

අනිතො—තිතං අප්පතො විහරාමි අනනාති සම්බන්ධො (අප 420). භිසො භිසො පත්තකායපි ත සුතිතො; ඉදං උතභාචිසා කාරණවචනං (පටි 278).

අනිතො කාලං කතො = වතුරාසිති වසාසතොති කුමාරකිලාවසෙන—පප්ප—සංගතවපතනා අනුකමිතොසි කාමෙති අනිතොව කාලං කතො (චේරි 218).

අනිපි = තපි අසා ඩිති යමිති වා තමිති වා දිවසෙ අගච්ඡතිති අනිපි (බු 147). තපි අසාතිපි, යමිති වා තමිති වා දිවසෙ අගච්ඡතිති—අනිපි (සු. ස 139).

අනිපිනො තෙ ගොනානි = තෙ අමාතං අගනතුක තවසා පාහුතසා ගොනානිති අපෙඨා (දි 202).

අනිපිනො ගොනානි = තෙ අමාතං අගනතුක තවසා පාහුතසා ගොනානිති අපෙඨා (ම. න 291).

අනිපිලිං = අගනතුකවලිං (අ 516).

අනිපිසමිං යො නිසින්නමිං නොතො භුඤ්ඤති ගොජනං = එත්ථ විත්තබ්බමෙව තපි තෙන තං චදම් කොසිඤ දතාති ව දෙති. සඤ්ඤා භුඤ්ඤ අවිසානං දතාතිරතාතං බ්‍රහ්මාදිතං මග්ගං අතිරුක තති එකාසි එකොචභුඤ්ඤාතො සුඛං නාම ලභාතිති (ජා. ඡ 229).

අනිපෙඨනී = ධාසවසී දිවසී සඤ්ඤාතො අනිපෙඨ (ජා. ප 221).

අනිද්වයිතා දිවසිමසෙනා = සමිමාදිවසිං පසාස අත්තසාතිතිකාය දිවසියා සමින්නාතො අනිද්වයිතා දිවසිමසෙනා කාමි (ස. මි 739).

අතිදඩා = දිවා පුළුවනි මිනිසාගේ කොටසක් නොවන බැවින් (අ 615). සාදා ආදාය-ප-සාදාදාදාදාදාදාදා මිනිසාගේ කොටසක් වන බැවින් (සං. එ 226).

අතිදඩා පටිකාමය = කුලසංරක්ෂණ ආරම්භකයාගේ දඩයම් කිරීමේ කොටසක් වන බැවින් (අ 615). සාදා ආදාය-ප-සාදාදාදාදාදාදා මිනිසාගේ කොටසක් වන බැවින් (සං. එ 226).

අතිදෙවනො = දෙවනො අතිදෙවනො. බ්‍රහ්මාණ්ඩයේ අතිමහතමයා (සං. එ 161).

අතිකොටසක් = කිරිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. ඉදානි අතිකොටසක්. පාපකොටසක්. පාපකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් නොමැති = ඉදානි පත මේ පුතෙකු නොමැති. අකොටසක්. සමිදා. අතිකොටසක්. අතිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අතිකොටසක් = අතිකොටසක්. හෙරිකොටසක්. (පා. එ 243).

අනිමානං = අනිකාමිභිථා පච්ඡන්දනං අවුත්තංගි මානං (අ 693).

අනිමානගතො බාලො = තනො බාලභාවතො අනි මානෙන ඛතුප්පාභාසුප්පාභාසො - පෙ - අනාතමිත ඵඤ්ජානො උග්ගිනමානඤ්ජො (පෙ 80).

අනිමානිනා මි = අසද්දා මයා සද්ධිං ජාතිආදීති සද්දසො තප්පිති අනිකාමිභි පච්ඡන්දනමානො. ලොභාදයො ලුභ්භාදාසනමිජ්ජනමුග්ගාන මහතා මි (ජා ප 80).

අනිමානිනො = ඉසබ්බසෙව්වා ජාතිසාවා-පෙ-අසද්දා තරුණදුතනෙත වජ්ජිතා පරෙ අනිමිසද්දාති යො එවරුපො මානො කෙතුනමානො විතර්කාති, එවං වුසෙතන අනිමානෙන සමනාගතා (සුථි 234).

අනිමානි = අනිමාන යොගෙන අනිමානි (ම. එ 171).

අනිමානො = අබ්බාතති ලකඛණො අනිමානො, අනි මිය අනංකාරස්සා (මහා 44). මහාභාවලකඛණො (පටි 224) (පටි 476) අවුත්තංගිවසෙන අනිමානො (ම. එ 164) ජාතිආදීති මයා සද්දසො තප්පිති අනිකාමිභි මසද්දාභාවසෙන උපපන්නා මානො (මහා 147).

අනිමලගමො = අනිමිලන මහාගුඵරාසිවති ජානො (අ 634).

අනිසංඝා = භූතමිජ්ජා ඉග්ගි ඉඤ්ඤාපි (ජා. ස 443).

අනිසාවසනා = අනිමිය යාවසනා; පුතපුතං යාවසිති වුතනං හොති (ස. මි 406).

අනිසාභුං = බ්හිඤා ජනපදවාරිකා වරිච්ඡා ඉච්ඡිතිවිති තනඛණ අනෙතා තගරං පමිසිභුං (අ 324).

අනිසිඛා = අනිකාමිභි (අ 869).

අනිර්මාන කටිකෙන = දිට්ඨසුතමුතවපි රාජ කථාදිකා නිර්මානකථං අකපටනෙතන (ස. මි 1011).

අනිර්මානකටිකො = නාතාමිධං නිර්මානකථං ත කපෙති (අ 738).

අනිර්මානගාමිනො = දෙසනාමහතමෙතං, අමිනිපාත ධමමාති අනෙතා (සං. එ 172).

අනිරුමිපසුමගු දසනෙතො = අනිරුමිරං ම පුපාසාදිකං සුමගුං ම සුමු ප්‍රේකං දසනෙතො ම දට්ඨබ්බසුතනං (දී; 677).

අනිරෙකවිවරං = අනිරෙකවිවරං නාම : බොමං කප්පාසිකං කොසසංසං කමලං සංඝං භාසනාති එතෙසං මා තදනුලොමානං මා අසද්දතරං (මා 53) අබ්බිකමිකපටිකෙසු අපරිසාපනතනා අනිරෙකං විවරනාති අනිරෙකවිවරං (ස. මි 460).

අනිරෙකසුච්ච විවරං = අනිරෙකසුච්ච විවරං අනිරෙක විවරං; කසිතනාති අනෙතා (ස. මි 962).

අනිරෙකද්වයාසෙ සසඤ්ඤා ගිව්හානෙත තත්වා නිවාසසති = එතථ පන ආත්මා වසතිකසාරිකාය පරිභෙසන බෙතනං කරණකෙබ්බතං නිවාසකෙබ්බතං අබ්බාත බෙතනනාති චතුබ්බිධං බෙතනං, කුච්ඡසමයො පිට්ඨි සමයොති උප්පිධො සමයො. පිට්ඨිසමයචතුකකං කුච්ඡසමයචතුකකනාති දො චතුකකාති ච චෙදිතබ්බාති (ස. මි 523).

අනිරෙකධිමමො = අනිරෙකොච අනිරෙකධිමමො (ම. එ 86).

අනිරෙකපමනො = අනබ්බිතො ම අමිකපමනො ම (මා 73).

අනිරෙකපුජාය = පඤ්ඤාතොති ගොපාලකො එවරුපෙ උසලෙ අනිරෙක පුජාය පුජෙති පඤ්ඤා ගොගතනං දෙති-පෙ-එවමිග්ගා ගොගණොපි පරිභායති පසුච්ඡොරසතොපි පරිභායිතො හොති (අ 870).

අනිරෙකපුජාය පුජෙතා හොති = සො ගොපාලකො මහාවසලෙ මිය ථෙරෙ නිකුචු ඉමාය ආච්චි චෙච් රනො ම මෙතාකායකමමාදිකාය අනිරෙකපුජාය ත පුජෙති (අ 873).

අනිරෙකාය = විසෙසකාරණත්වාය පටිපජ්ජාමිති අනෙතා (අ 632).

අනිරෙකෙති නාමෙති = දසතිකුචු හොනාති. සාවිකාපි දසෙව. ගෙසු එකො ආදස අග්ගති, තෙසා දසග්ගතකා. සබ්බසු දසග්ගතකවසෙන කුසෙ පාතිතෙ යසා හිකුචුනො ආදසග්ගතකෙ කුසො පතිතො සො 'එතතකෙන මමවිවරං පනොති' ති තෙන අනිරෙකභාගෙන ගතකුසාමො හොති (ස. මි 834).

අනිරෙකො = අනිරිතො හොති; අනිරෙක යොගතො මා අනිරෙකොති වුතො (පටි 479).

අනිරොචති = අනිමිය ජොනෙති පසාසති (පටි 476). අනිකාමි ම අනිකමිභි මා රොචති විරොචති (උ206). අනිකාමිභි විරොචති හානති (ජා. ප 219). (මහා 213).

අනිරොචති අමෙහති = අතනා මාදිසෙති අනිමිය විරොචති (පෙ 101).

අනිරොචති වණ්ණන උදග්ගනාව රංසිමා = උග්ගච්ඡනො සුරියො වියාති අනෙතා (විමා 253).

අනිරොචසි = අනිකාමිභි හොති (විමා 100).

අනිලිනං = අනිසිලිලං (අ 680).

අනිලිනවිජිගං = මම විජිගං උග්ගණතො එමි ජාතනාති පුත විජිගං සිපිලගතො අනිලිනවිජිගං උදපාදි (ම. ම 138).

අනිලොණං = අනිකානො ලොණං අනිලොණං වුච්චති (වු 71).

අනිත් = මානුෂෙහි කතනබලං කමං අනිත්; (ජා. ස 387) ඉදනි අනෙකමිසයනෙදතො දසෙය්‍යං අනිත්තනි ආදිමාන. (පටි 294) ආදි තෙව්වා වුත්තාධිපත්‍යංසමිම (ප 173) අනිතෙ පසඤ්චකිකෙහි (නෙ 202) පටිවුපත්තං තාම පත්තො අලහත්තං දෙමනං උපපජ්ජතු අනිතෙකථං උපපජ්ජති (ම. ව 169) අනතනො සභාවං හමිගමෙවං අනිකකතං (සං. දු 204) අනිත් අනිකකතනනි වුත්තං නොති (මහා 171).

අනිත් අද්ධානං ආරබ්‍හ කබ්බති = උදුහු මුහුමණෝ වෙසෙය්‍යා සුද්දා කාලො ඔදනො රසෙය්‍යා දිසොති කබ්බතො අනිත් අද්ධානං ආරබ්‍හ කබ්බති නාම (පිහ 351).

අනිත් අද්ධානං ආරබ්‍හ = අනිත් කාලං පටිව්ව කණ්‍යා පභිතා අපරමපි හදෙකපරියායං දසෙය්‍යතො "අථවා" හි ආදිමාන (මහා 225).

අනිත් අනිත්තාමං න ජනති = පුටොස්ස ඥේ ජනෙස්ස අනාගතං වා පටිවුපත්තං වා සියාති මඤ්ඤමානො පටිජාතාති (ප 111).

අනිත් අපච්ඡි = කාලං සංසද්ධං නොති (ප 110) පුත අනිත් අපච්ඡි පුච්ඡා පරවාදිසං. නසං නිරුත්ත පටිසුත්තන අපච්ඡාය වාටිත්තං පටිනෙවිපො සකවාදිසං (ප 115) පුච්ඡා සකවාදිසං (ප 117).

අනිත් අපච්ඡි මිච්ඡා = අනිත්ඤ්චි තං අපච්ඡි වාති මිච්ඡාචම (ප 111).

අනිත් අනාගතං = ඉදං අවිසෙසෙන කපපං නිවෙස්සාති පටිඤ්ඤානතො වොදෙති (ප 167).

අනිත් ආනමි = ඉතො පරං පත භික්ඛුතං යාවතං හවන්තරපටිච්ඡන්තකඤ්ච අවමා අනිත් ආහරිති ඵත්තං කමෙම වත්තං (ජා. ඵ 139).

අනිත් උපාදය = අනිත් පටිව්ව (මහා 75).

අනිත් ඛයා = පුච්ඡා පරවාදිසං. අනිත්තං ඛයා සමගතිත්තං (ප 115).

අනිත් වත්ත අනමි = ආදිසුපි වත්තාදිහාවා විජ්‍යනෙනෙව අනමිත් පටිජාතාති (ප 114).

අනිත් නිපටි = ආදි වචන සොධනා නොති (ප 111).

අනිත් නිරුද්ධං = ආදිති පදනි නිත්තපකණ්ණික අනිත්තකභාජනිත්තණ්ණං වුත්තානෙව (පිහ 5).

අනිත් රූපං අපටි = ආදිකං ඛයාදිවසෙන කාලසං සද්ධං (ප 110).

අනිත් රූපං = ආදිපඤ්ඤාසුපි ඉමිනාධුපායෙන අත්තො වෙදිතබ්බො (ප 115). එමං සුද්ධිකතං වමා පුත ඛයිවසෙන දසෙය්‍යං අනිත් රූපනති ආදි වුත්තං (ප 111).

අනිත් වා ගිහබ්බෙ අද්ධානං = අනිත්ථානං තාම කාලොපි වචනි ඛයාපි; අනාගත පටිවුපත්තනසුපි එසෙවතො (අ. ඵ 420).

අනිත්තංසං = එතෙ ජ සත්ථාපො අනිත්තංසං අනිත්තං අනෙසුං (අ 679) අනිත්තං කොට්ඨාසෙ අනිත්තන හවෙසුති අත්තො (පෙරි 182).

අනිත්තංසංහි සමගතිත්තං = අනිත්තංකොට්ඨාසෙනෙව සමගතිත්තං; එත්තච ගණනං ගතං (පිහ 5).

අනිත්තංසංහි සමගතිත්තං = අනිත්තංකොට්ඨාසෙන ගණනං ගතං (ධ. ස 305).

අනිත්තංසංසං = ඉතො පුරිමෙ පුරිමත්තෙර වා සබ්බසමිං අනිත්තනෙත යථාධුත්තපරිචේදෙ මහාකපෙප, කපපානං සතසතසංඛිකෙසු වතුසු අසඤ්ඤාසුති අත්තො (වරි 16).

අනිත්තංරණං = "දිත්තං කත"නති ආදිහෙදං අනිත් කරණං නාමාති (ස. වි 1028).

අනිත්තංසංසුත්තං = ආයමතො අනිත්තං හුත්තා නිබ්බානගතසංචුකසං; සත්ථරි පරිතිබ්බුතෙති අත්තො (පෙර. දු 133).

අනිත්තංහිතො = කාලවසෙන; (මහා 29).

අනිත්තංසං = භාවිත්තො; (අ 765).

අනිත්තංසංසං = අනිත්තං ඛයෙම ආරබ්‍හ පුච්ඡා අනාගතා දිසුපි එසෙවතො; (මහා 264).

අනිත්තංද්ධානං = අමතාකං හගවතො අභිනිහාරස්ස -පෙ-වතුමිසති බුද්ධා ඉධ අනිත්තංද්ධානං අධිපෙපතො (බු 52).

අනිත්තංසංසං = අනිත්තො අනිත්තනත්තො; හුත්තා. (ජා. ප 231).

අනිත්තංද්ධානං අපරාධිතං මයා = එකංසෙතෙම මයා අනිත් කමමං අපරාධිතං විරාධිතං කුසලං අනිත්තමිත්තං අකුසලමෙම කතනති (ජා. ස 225).

අනිත්තංද්ධානං = අනිත්ත අධ්‍යානෙ (ජා. ක 31).

අනිත්තංද්ධානං = අනිත්තනත්තමපි කාලං (පටි 169) - අනිත්තමි කාලො; අවිත්තනංයොගත්තෙර උපයොග වචනං (පටි 274).

අනිත්තංද්ධානං අනාගතමපි අද්ධානං = එමං අනිත්තං සද්ධං අනාගතෙ සද්ධංඤ්ඤානති ඡ; තාති ඛමමධිකසද්ධංසංහි සතත (පිහ 297).

අනිත්තංසංසංසං = යොබ්බතං අනිත්තං ආසිතිතො වා තාවුතිතො වා හුත්තා (සු. ක 92), (සු. ක 118), (වතු 209).

අනිත්තංසං = විරකාලපවත්තිවසෙන පුරාණස්ස (නෙ 91), යං සං අධි අතරිගමොනාපෙර වජ්ජනිං (ඉති 69).

අනිත්‍ය = අනිත්‍යතාවයෙන් අනන්‍යතාවය සහතිං උපපාද්දි ලක්ෂණං වා පඨාං අනිත්‍යතානාති අනිත්‍යං (ධ. ස 68); අනිත්‍යතාවයකිනිදා අනිත්‍යාති බණ්ණායං අනිත්‍යතානං (ධ. ස 305; මන 9); නිසන්ත සබ්බාපි සා සමාධිති වෙදදාං අනිත්‍යාති ආදිපාන (ප 168).

අනිත්‍ය ඵලසද්ධං විපක්ඛානං ඵලසද්ධං අනිත්‍යතානං = විපක්ඛානවිපාකා වුවහති. (ප 116).

අනිත්‍යාතිවිච්ඡාදකලො = අනිත්‍යපඤ්ඤාතික්ඛකලො (නෙ 84).

අනිත්‍යානාගතපච්චුප්පනනා = ආදිතා නං හි කිඤ්චි අනිත්‍යං, කිඤ්චි අනාගතාදිසෙදනති. තත්ථ අනිත්‍යං නාම අභිතං- සන්තති සමය- බණ්ණායෙක වතුධා නොති (සු. ස 189).

අනිත්‍යානාගතපච්චුප්පනන අපඨා මිනෙතානං = එත්ථ “අනිත්‍යෙ පුඤ්ඤායා කතතතායෙව මෙ අයං සම්පත්ති”ති එවං විසන්තතොනං අනිත්‍යං විසන්තානං පටිබලො නාම නොති (දි 210).

අනිත්‍යානාගතපච්චුප්පනනසු = මිනෙතානං පන සසමං අනිත්‍යාදිසෙදං සබ්බමපි ආරම්භණං නොති තසමං (ම. දු 64).

අනිත්‍යානාගතපච්චුප්පනනානං ධම්මානං සබ්බිසිට්ඨා වච්ඡාදනෙ පඤ්ඤා = එත්ථ අත්තනං සහතිං උපපාද්දිකම්භණං වා පඨාං අනිත්‍යං අනිත්‍යතානාති අනිත්‍යං, තද්වයමපි ත ආගතා ත සම්පත්තාති- අනාගතා, තං තං කාරණං පටිච්ච උපපාද්දි උද්ධං පනතා ගතා පවත්තාති පච්චුප්පනනා (පටි 13).

අනිත්‍යාති ජනනිංසා = එකමෙකයා ව පුග්ගලයා අනිත්‍ය අභිති ඡන්තිංස (අ 676).

අනිත්‍යානුධාමනං මිනං = පුසතට්ඨානං අනිත්‍යමිතියං ගතං අය්‍යාතං වා පය්‍යාතං වා අනුගච්ඡමිතං විතතං (පටි 323).

අනිත්‍යායං = පඤ්ඤා තසමිං බණේ අභාවතො පටිනිසාති; (ප 132).

අනිත්‍යාරම්භණං = තෙ සකාය අනිත්‍යාරම්භණනති පුච්ඡා සකවාදිසා. පටිඤ්ඤා ඉතරසා. සෙසමෙත්ථ සථා පාළිමෙව නියතාතිති (ප 169).

අනිත්‍යාරම්භණං = තදනන්තරතතිකෙ අනිත්‍යං ආරම්භණං එතෙතනති අනිත්‍යාරම්භණං; (ධ. ස 68).

අනිත්‍යං සංඛාරං = ආදිසු සබ්බමපි සංඛතධම්මං සකනම්භණං පඨාං නිරුද්ධං අනිත්‍යං සඛාරං (පටි 460).

අනිත්‍යෙ = අනිත්‍යතානෙ විගතෙ කාලෙ ජාතෙ සමතුතෙ (අප 88)

අනිත්‍යෙ කිලෙසෙ පජනති = ඉදං වොදනාය ඔකාසද නත්ථං මිසාජ්ඣනං (පටි 612).

අනිත්‍යෙ විතතකම්භණං = අනිත්‍යවිතතයා සකනම්භණං සමිද්ධිකාලෙ තංගමගි පුග්ගලො ජිවිත්ථ ඉති විතතුං ලබ්බාති, “ඉදං න ජිවිතීති” “ජිවිතීති” විතතුං ත ලබ්බාති “නජිවිසාති”ති ජිවිසාතිතිපි විතතුං ත ලබ්බාති (මන 104)

අනිත්‍යෙ ධම්මෙ ආරභං = ආදිසු පරිත්තමිතගතා ව ධම්මං වෙදිතබ්බං, තෙති අනිත්‍යාදිති ආරභං උපපජ්ජනති (ධ. ස 316)

අනිත්‍යෙති පමිසඤ්ඤාති = සහායෙ ආගතෙ ‘භිසො වා පජර වා ත ආගතොති අමනාකං ඉමිසමි වාජර සසාං අතිමිත නිපට්ඨනං. ඔහුති සාලිසමිජාදිති එපඨො මිග්ගං මිලාසකපෙතා නිසිදිමා. අජ්ජ පන සබ්බං බිණ්ණාති” එවං අනිත්‍යතා සකනං නාති (දි 692) (සු. ස 64).

අනිත්‍යෙති = තෙ සකාය අනිත්‍යෙති ආදිපුච්ඡා සකවාදිසා පටිඤ්ඤා ඉතරසා (ප 197).

අනිත්‍යෙ රාධ රූපෙ අනාගතෙකා නොති = ආදි සුත්තං ආගතං (නෙ 80).

අනිත්‍යා අභිතං = ආදිසු ඤේ පරිසංසා - සුභාගත පරිසංසො අනිධම්ම පරිසංසො ව සුත්තාගත පරිසංසො පටිපට්ඨිතො පුසබ්බ අනිත්‍යො අභිතං නාමි වුතීතො පච්ඡා අනාගතො අභිතං නාමි සහවුති පටිපට්ඨිති හදනන්තරං පච්චුප්පනනා අභිතං නාමි අනිධම්මපරිසංසොති සු බණ්ණසු සකිතො උද්ධං අනිත්‍යො අභිතං නාමි උපපාදතො පුසබ්බ අනාගතො අභිතං නාමි, බණ්ණතෙස පච්චුප්පනනා අභිතං නාමි (දි 725)

අනිත්‍යං = අනිත්‍යමිතාති (මන 257).

අනිත්‍යං = අනිත්‍යං අපරිච්ඡේදං මනනං (දි 666).

අනිත්‍යොයසමිදං = ඉදං කිලෙස ජාතං නාම ත එතෙතෙක නිජරහබ්බං (ජා. ස 48).

අනිත්‍යෙති = නිරං වුච්චති වාටං තං ත පය්‍යාති (සං. දු 244).

අනිත්‍යං = නිරණං ත නිතිතං (මන 264).

අනිත්‍ය නිජකානකම්භණං = පහසාරභාවෙපි අනිත්‍ය මිලාසකතකම්භණං; (මිම 272).

අනිත්‍ය සබ්බතා = අනිත්‍යෙ පුච්ඡ සබ්බතා පුච්ඡසාති නිබ්බවරා (මිම 221).

අනිත්‍ය = අනිත්‍යං තුං (පෙට් 182).

අනුච්චං භාග පනයි = තාග භිං අඤ්ඤාසං නිශ්චිතං සිමං අනිත්‍යමිතියං අනිඋච්චං ගච්ඡයි (ජාත 179)

අනුලං = තුලං වා සද්ධිසංසා අඤ්ඤං ලොකිකමිතං නප්පිති අනුලං. මහායානකමිතං. කාමාවචර රූපාවචරකමිතං වා තුලං. අරූපාවචරං අනුලං අපට්ඨිතං වා තුලං. අරූපාවචරං අනුලං - අපට්ඨිතං වා තුලං. ඔහුමිපාකං අනුලං; (නෙ 104)

(සං. ක 200) අභූතය අසන්නා; (බ් 131) - අභූතමි.
අභූතමිණිමා; (විමි 189) (සං. ක 68) - භූමිමිත.
භූමිමා; අසන්නාසන්නා. (බ් 63); (අ 787);
අභූතමි. උදාර. පණිත. (පෙ 81).

අනුලක්ෂ්ම සමහරිං = නිබ්බානප්‍රාප්ති හිමියන් (සං. න. 200); (අ 787), (උ 231 - (දී 187).

අතුලතතාවය = අතුලතය, අතෙල්යය "අතුලතතාවය"
 හිමි පාඨය: (බ් 147).

අනුල = කං උපාසකං ආලපති (ව. ප 506)

අතුලාස පිහිසා = ඉදහළු කුසලං අනුසාරාමිති
අභිසාරාමය (පිඪ 10%)

අනුලාභ = අනුප්‍රයෝගී අප්‍රයෝජ්‍ය වා (විදි: 101)

අනුලාබ්ති = අනුලාභය; අසමෙව් වා පාසයා; අසෙයුකුති
බ්‍රහ්මයි අසදිසා අසායාති අසයා (බ් 118)

අතුරින් = පුළුන් පුළිහය විස හි පුළිහය (මන: 264)

අනුලිප්තං = ගුණකතා ඵ්භතකොති පුනෙත්තුං
අනුසාදකණියානාය අත්තතා සද්දිසස්ස අනාචයො ච
අනුලිප්තං (පටි 3 135).

අනුලිංග = අනුලිංග අසද්දිංග (බු 114).

අනුචිතයා = අනුප්‍රාප්තයා සකනම් අසදිසොති අසනම්
(බු 172)

අනුෂල = භාරකයා, අනුෂලයින් වා දෙවනාය අලුත්කර,
අසලීය රුකෙහි අසලීය (පෙ 135).

අනුකූලය = අනුකූලයෙහි පරිමාමය, (අ 619).

අපොතිසම්ච්ඡා = න සන්නා: නිකිච්ච්චා. (අ 669); බුද්ධි
සහසොසොසාසි නිකිච්ච්චා. න සන්නා: (ම. න 74);
බුද්ධිනිසි අනිට්තනනිසපනා, අවිනිබ්බතනිසා,
නිකිච්චාසාමනො අපොතිසම්ච්ඡා, අනිකිච්ච්චිසොනි
අපොති. (ඉති - 18); (ස ටි 941).

අනෙකුත් අංශයන්හි = දෙසැම්බර් මාසය
අනුමැතියෙන් අර්ථිකය සමස්තයේ දැනටමත්
මහාජ්වලයෙන් දෙසැම්බර් මාසය (වර් 20).

අනෙකුත් සඳහා = අනිමිත අංශයකට එකතු කළ මාසයකි
(ජා. ප 219).

අනෙකුත් සම අවස්ථා = අතිරික්ත මෙ අවස්ථා (ජා. ස 467).

අනෙක = අනෙක නිබ්බානනො (සං ඵ 41).

අනෙකුත් අනෙකුත් = අනෙකුත් නාමයන්ගෙන් අනෙකුත් ප්‍රතිචිකිත
අනෙකුත් අනෙකුත් නාමයන්ගෙන් අනෙකුත් ප්‍රතිචිකිත
අනෙකුත් අනෙකුත් නාමයන්ගෙන් අනෙකුත් ප්‍රතිචිකිත
(නෙ 51).

අප්පා හස්සං = අප්පා හි මාතා පිහිනො අස්සං (අ 714).

අනන්ත = අත්තානං (මිථු 141).

අනන්ත ජනනා = එතෙම මිනිසා තනනාගතයාවයෙහි මි
දිවයිනාගතයවයෙහි ව පරාමිතිනි, ගතිනං පරජනා
ආමිඨයාද්ව පසම්. අනිතිවිතයාද්ව බලවතණයා,
වජනන යිලිනි: අජනාසිතයාද්ව බලවමුට්ඨකයාද්ව
‘අනිතිනි’ වා වනාං නොති’ නි ආදයෝ වුත්තනාංචි
(මහා 155).

අනුභූත භාවය = අනුභූත ජනනීයත්වය තාහි පියෙහි
න සෙවනෙහි (ජය, න 196).

අනන්ත නිරන්තර නිතිශක්ති අවශ්‍යතාවය = තත්ත්වය නිතිශක්ති අවශ්‍යතාවය
 වා උපවිෂ්ටයෙහි වා තත්ත්වය, ගුණාත්මකවශයෙන් වා
 අනන්ත නිරන්තර නිතිශක්ති අවශ්‍යතාවය (සු. නි. 122).

අනන්ත මහපහන ආපතනං = එවිරුපො අනුපයනෙන
 හොතෙ උපයාදදම්භ උපයනෙත්ත එවිරෙත්ත කම්භි
 අත්තාතං (ජා. ම 186).

අනන්තය = අනන්තය සහ පිට (පි. 162)

අනාකම්මිඵලපනො = අත්තනො කම්මිඵලපන
උපතනො (ජා. ඡ 138).

අනන්තමයාපරාසය = අනන්තය: කම්මදුසො (රු. ප. 126).

අනුකූලතාවය = මෙහිදී $\frac{1}{n}$ නොයෙකුත්
 කාලීන පරිච්ඡේද-කාලීන පරිච්ඡේදය, අනුකූල
 අගය කාලීන පරිච්ඡේදය-අනුකූල පරිච්ඡේදය (36).

අනන්‍යාමරුසා = අනන්‍යතො හිතං සාමියමානසහාමි
 හුනිං චිතරතති (ම ෫ 197).

අනුකූලතාව = අනුකූලතා ගුණකය (අ 443).

අතනායාමෝ = අතනායො අනුමානෝ පාපහරුණි
අනෙථා. අනුමානෝනිපි පාලි (මි 157).

අනන්‍යතාවය = අනන්‍යතාවය, අනන්‍ය අනන්‍යතාවය කිහිපයක
 ඉතිරි සත්‍යය දෙවනතරම් මාර්ගයකි - රෙ -
 සබඳතාවයකි පාදකයකි, නමුත් පරිසරයකි
 (දී 113).

අනන්‍යමිථානුකූලයෝ = අනන්තයෝ අනන්තක
 පරිවෘත්තානුකූලයෝ (දී 653) අනන්තයෝ කාශ්‍ය
 කිලියානපයෝ අනන්තපරිවෘත්තක
 (නෙ 163).

අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව = අධ්‍යයනය කිරීමේදී
අනුපාතය: අධ්‍යයනය දැක්වීමේදී අනුපාතය
(වසර 188); අධ්‍යයනය කිරීමේදී අනුපාතය
අධ්‍යයනය කිරීමේදී අනුපාතය (වසර 188);
අධ්‍යයනය කිරීමේදී අනුපාතය; අධ්‍යයනය
දැක්වීමේදී අනුපාතය (වසර 188).

අනෙකුත් විෂය = භූමිකාවේ අනෙකුත් විෂය
අනෙකුත් මා විෂය (පි. 23)

අනන්‍යතාවය = අත්තනෝ භූතකාරිය (මතු 187)
(අ 518).

අනන්ත අනන්ත නානුපයනී = සද්ධර්මපුත්තක විදහන විපයනානා අනන්තා බන්ධන අසුදා අනන්තා නාම න පයනී බන්ධනමෙව පයනී (සු. නි 344).

අනන්ත අපාසිකොපි අපසුරමානෝ = අනන්තා මජ්ඣිමනිකායෙ අපාසිකොපි අපසුරිය මානෙත (දී 190).

අනන්ත ව අපට්ඨෙය් අපට්ඨෙය් භවං ගිහිකං කන්තා = එවරුපං අපට්ඨෙය් සමාදාය මහතිකබ්බනා අපට්ඨෙය් කපට්ඨි (ම. දු 116).

අනන්තව සහගුණො = ආදිපු චිත්තසන්තම දීපතිසාම. සොප්පා පන වුත්තකයෙතෙව වෙදිකබ්බා (ම. දු 117).

අනන්තා මොදකනානි = ඉධ අන්තාමො කුලපුත්තො අපායනාපට්ඨෙවකතාදිනා අනන්තා එව අනන්තා වොදකනො (පෙර. එ 549).

අනන්තා නං න සොපෙය් = අනන්තාපි නං පාපකමමං න කපරයා. නාමො? කමමබ්බා හි මානියා, මෙවං කමමබ්බා කමමදාදා නාමො අනන්තා ව න කියුම් පාපකමමං කපරයා පපරනාපි න කාරාපෙය්හි අන්තො (පෙර. එ 186).

අනන්තා න අසෙවනානිව අසෙදා = ආදිපු හිපු පසුච්ඡෙදා අපුහතවසෙත පටිකෙවපො කතො; (ස. ව 739).

අනන්තා පටිසෙය්සාපෙති = මහාමහතිකාය වා ප්‍රසම්භති කාය වා යාය කතපටිසෙය්සාපො පාපෙතොමො හොති, නාය අවසානපිණ්ඩං දෙතො පටිසෙය්සාපෙති; (ස. ව 10).

අනන්තා පටිපජ්ජමානා මුසෙවසුදා = පටිපජ්ජනා පමුච්චෙය්සා (මහා 75).

අනන්තා පටිපජ්ජමානා = ගමනිරිකල්ලමෙ යාව පිසෙතො නිමුණා (මහා 74).

අනන්තායං = අනන්තො අයං (ජා. ඡ 196).

අනන්තාච අනන්තං එවං අනුමිතිතබ්බං = එවං අනන්තාච අනන්තා අනුමේතබ්බො, තුලිතබ්බො, නිරේතබ්බො; (ම. දු 55).

අනන්තාච අනන්තං සඤ්ඡානාමි = සඤ්ඤාකවකි සිසෙත බන්ධි අනන්තා ගහෙය් සඤ්ඤා අවසෙසකවකි සඤ්ඤානො ඉමිනා අනන්තා ඉමං අනන්තං සඤ්ඤානාමිති හොති (ම. එ 65); (විහ 361).

අනන්තාච අනන්තානං = සඤ්ඤාකවකිංයෙව අනන්තා ගහෙය් ඉතරෙ වත්තාරොපි අනන්තා ගහෙය් සඤ්ඤා තෙ සඤ්ඤානො එවං හොති (ම. එ 66); (විහ 361).

අනන්තා උා සොගං ආපජ්ජති = තාති තාති කිච්චාති සාධෙතො පසුඤ්ඤානි විනිශ්චයිති සලොඛං කොපෙති (විහ 348).

අනන්තා හි බන්තං = ගාථාය අයං සබ්බපන්තො යථා පාසාණමයං පාසාණමිකං වජ්ජං තමෙව අගමිකං මණිං අනන්තො උච්චාතච්චාතසබ්බාතං පාසාණ මණිං බාසිනා ජිහ්වජිහ්වං බන්ධාබන්ධං සන්ධා අපරිභොගං කපරාති, එවමෙව අනන්තං කතං අනන්ති ජාතං අනන්තමිකං පාපං දුමෙමධං නිපපඤ්ඤං පුත්තලං වතුපු අපායෙය් අතිමන්ති කන්තාති විදාංසෙතිති (තෙ 221).

අනන්තියං වා = අනානං විවරාදිපරිකාරොපි න හොතිති අන්තො (ම. දු 98); අනන්තො පරිකාර ජාතං (සං. දු 230).

අනන්තියෙන වා = නයා පරිකපටිතයා අනන්තො සන්තකෙන ව පුඤ්ඤා; අනන්තො අනාවෙතෙව අනන්තියානාවො; අනන්තියඤ්ඤා නාම නිච්චං වා සියං පුබං වා. තදුග්ගමපි තප්පි. තෙත නිච්චපටිකෙව පෙත අනිච්චානුපයානා පුබපටිකෙව පෙත දුක්ඛානු පයානා ව වුත්තා හොති (පටි 386); (පටි 231).

අනන්ති රූපං සමනුපයානි = සරිරූපයා කසිණරූපයාව විත්තනියිත්තනා නාමිං අරූපසමුදයෙ අනන්ති නං රූපං සමනුපයානි (පටි 309).

අනන්ති වා ගිහිකෙව සති = එවං තිකොපිකං පුඤ්ඤානං දසොච්චා ඉදාති අනිත්තබන්ධො අනන්තාති බිහිද්ධා පරිකාරො අනන්තියනාති කන්ධා දවිකොපිකං දසොනො අනන්ති වා නිත්තෙව සතිති ආදිමාන (ම. දු 93).

අනන්ති වා රූපං = අරූපමෙව අනන්තා ගහෙය් පුප්ඵයමිං ගහිංසිය අනන්ති රූපං සමනුපයානි (ධ්‍ය 300); (චූ 56); (ම. දු 300); (සං. දු 185); අනන්තාරං වා රූපං (තෙ 164).

අනන්තියෙන = අනන්තො සන්තකෙන පරිකාරෙත (සං. න 12).

අනන්තො අබ්ගජානං = අබ්ගජානං ජිහ්වනාසොව පුලලච්චයං අසුදා පන කණ්ණිකාසබ්බාලිආදි යං කියුම් ජිහ්වනාසං තාදිසං වා දුක්ඛං උපපාදනාසං දුක්ඛං (ස. ව 890).

අනන්තො අනන්තං වරති = තාදිසො දුමෙමධා නිපපඤ්ඤා පුත්තලං පරිවාරාමපතියං ලභිණි අනන්තො අනන්තං වරති (ජා. එ 375).

අනන්තො අනන්තෙ පාපෙත අනුසලෙ බිමිම පටිනෙති = ලොභ - දෝස - මොහ - විපරිත මිත්තිකාර - අභිජිකානොත්තප - කොටුපතාන - මනව - පලාස - ඉයා - මච්ඡරිය - මායා - සාමොය - එමා - සාරමා - මාතාමික - මදපාමිද - තණ්හාමිජ්ජා - නිවිධා කුසලමූල - දුඛාරික - සංකිලෙස මූල - විසමසඤ්ඤා - විතක්ක - පඤ්ඤා - වතුබිබ්බ විපලාස - අංකරි; - පෙ - (උ 235).

අත්තනා උප්පාදිකාංග = අත්තනා විනාශ කළ
විනාශවීලාපිකාංග හරිනා උප්පාදිකාංග
(සං. 60).

අත්තනා උප්පාදිකාංග හරිනා = සත්තා කෙටිවූපත
මගනා උදෙසා විපාක (අ 357);

අත්තනා උප්පාදිකාංග = සාමාන්‍ය උප්පාදිකාංග
කෙටුනු අත්තනා අත්තනා අත්තනා
කිලෙසවූපත (උ 190);

අත්තනා උප්පාදිකාංග පව්වපව්වකාංගනා = අපර
පේරා අත්තනා උප්පාදිකාංගනා සමාපත්තියානං
පව්වපව්වකාංගනා ඉමිසා වතංසං සත්තාපඤ්ඤානා
අත්තනාපතනා අත්තනාපතනා ආරම්භකා
සංසාරි සම්මතෙව කිලෙසවූපතකෙසෙති එවං
අතිශක්තං වූපතං පව්වපව්වකාංගනා වදනා (උ 191);

අත්තනා ඔලාපිකෙසි කිලෙසෙස ඔමනි = කාය
උච්චිතාදිකෙසි උප්පාදිකාංග විරියාතපෙන
නිතරනි (මහ 325);

අත්තනා කාමාදිකාංගනා පව්වපව්වකාංගනා
= මහාපඤ්ඤාති “අනෙසං භුතො අනං
අතිමමාන”නති -පෙ- කාමාදිකාංගනා
ඉමිසෙසානං (උ 221);

අත්තනා කාමාදිකාංගනා = අත්තනා කාමං තාමි
කිසියං සිත්තා තං පුරුෂානනති අනෙසං (ධ 488);

අත්තනා කාරණං = අත්තනා කාරණං (වි 117).

අත්තනා කාමං අත්තනා පහං අත්තනා
අධිපායං අත්තනා පාපිවිපායං = තසමා
විපඤ්ඤානා අදරං අත්තනා අත්තනාපතනෙව දෙසෙත්තං
-පෙ- අත්තනා පාපිවිවිපායනි පදනාපතං වූතං
(සං. 594).

අත්තනා කිව්වකාංගනා = ඉමිසා අත්තනාපතනා
දෙසෙති (පේ. 20).

අත්තනා ව දිට්ඨිමමසුඤ්ඤානා = එතථ දිට්ඨිමමසා
තාම අයං පව්වකාංගනා අත්තනාපතනා (ම. 116);
(සං. 130).

අත්තනා ව පව්වකාංගනා මිදිකාංගනා = අනාකිණ්ණ-
භාවලාභං කායවිපෙකං ජාතිනා; ඉතෙර පත
විපෙකා භවතො සබ්බකාලං විජ්ජනති (උ 17).

අත්තනා ව පරසං ව = එවරුපංති ධනකාරණං වත මෙ
අත්තනා භවතාරං පරිවර්තනෙතන පාපං
කතනති අත්තනා ගරහනි (ජා. ස 406)

අත්තනා ව පරසං ව කිංසාය පටිපත්තියි = කිංසා
වූවනි කිලමනං දුක්ඛපාදනං තදන්තං එව
පටිපත්තියි (ජා. 375).

අත්තනා දහනිති = පරිසමස්සෙති පාලිසුඤ්ඤා අවිකල්පකා
සංසාරකා මධුකෙත සරෙත පසාදනිසං සුත්තනා
කපේති -පෙ- දුකිසො මහාපොරො (සං. 344).

අත්තනා දිට්ඨි ඉදං සම්මානිතිවෙසො කායගතො =
සංගහිතදිට්ඨියා (අ. 218).

අත්තනා දිට්ඨියා රාගනා = අත්තනාතිතිවිසිල්ලා
ගහිතාය දිට්ඨියා ඡන්දරාගනා (මහ 167).

අත්තනා දිට්ඨියා රාගනා අතිශක්තාංගතො = සං
ගහිතාය දිට්ඨියා රජ්ජනසංඛාතො රාගනා අතිශක්තාං
කායගතො (මහ 217).

අත්තනා දිට්ඨියා = අත්තනා ගහිතා පරාමිට්ඨා දිට්ඨි
(මහ 167).

අත්තනා ධර්මනා = එතථ පි අත්තනා කපටිය
ගතොති කපටියොතිපෙතෙති විවිදං
විසුද්ධපෙත්තානං පෙත්තාපෙත්තානං පරිවර්තනා
පෙත්තානං අනාපාදනි එවමෙත්තා දුට්ඨිකෙති
(සං. 481).

අත්තනා පටිපත්තියං = “ඉදං මහාපෙත්තං”ති ආදිති
වදන්තො අත්තනා නිත්තං කපටියං, සප්පි පත
සප්පියං දිත්තං ගොති, තං ගතොති න වට්ඨති.
සප්පියං ව දුට්ඨිකා (ම. 82)

අත්තනා පටිපත්තියං දිත්තං = සං භුතො එව
පරිවර්තනාති වචනා දිත්තං; සං අත්තනා දදන්තො
දුක්ඛං, අත්තනං ගතොති පත දුක්ඛං වට්ඨති.
-පෙ- පතනාදිපි එතෙතිපතො (සං. 953)

අත්තනා වූදිට්ඨියං = වූදිට්ඨියං (අ. 105).

අත්තනා ගතො = සත්තොති (අ. 235).

අත්තනාගතො දුක්ඛානි න දෙති = එතථ සප්පි
අත්තනාගතො දෙති, ඉමිසා සිත්තාපදන
අනාපතනියෙති. පුරිමිසිත්තාපදන අත්තනා
(සං. 678).

අත්තනා ගාත්තං වා කපටනි මුට්ඨං වා
ඡන්දනිති = වචනො පෙතං වෙදිකානි. සං
අත්තනා කුමනිසං සිත්තං න සබ්බං කුමනිසං
සප්පිආදිසු සං කිසිල්ලි පිච්ඡො එතෙතිපතො
පිච්ඡොති පාදනාති මහාදුට්ඨිකාපායං වූතං
(සං. 229).

අත්තනා ගාත්තං = සප්පි පත කුමනිසං උද්ධරිතං
අත්තනාපතනං - පෙ - අත්තනා දුක්ඛං
(සං. 228).

අත්තනා මනි = අත්තනා මනි තාමි කපටොති
අත්තනා අත්තනා පටිපත්තියං (කෙ 69).

අත්තනා ව අත්තනාපතනං = කපටිභූතං මෙ
රතනිදිති විසිප්පානාති පටිපත්තියං අතිශක්තං
පටිපත්තියං (ධ. 184).

අත්තනා වා ධර්මනා = අත්තනා කපටසුත්තාදිතා
ධර්මනා. අත්තනං දිට්ඨියං තාමි ලාභාමනි එවං වා
පටිපත්තියං ගොතිති අනෙසං (සං. 476).

අත්තනා විරාගං = රාගාදිවිපෙතං (සං. 89).

අනාගතිය ප්‍රධානවිවිධකරණය = සමවිම මිනා පිහරා
ආගමිකයානි, යං කියවුම් මිලනි: වා සමමුස්සනි
දණ්ඩකං වා කාරාකොඨා: වෙසසාවිවිධකරණියොනො
යසසසාව යං කියවුම් පමිතුං වට්ඨි, ගොසං උකානාන
මෙව, සමුට්ඨාකාදිති තනිසසදිකානවානි (ස, පි
699).

අනන්තයා සිංහාචාරයා සුලුපතා නොවී සුරක්ෂිතතා
= ඉසෙකපෙව්ව, හිසටු ආපතනිං ආපථ්පතා
ඒතාතෙති ආපථ්වති (ස. වී 616)

අනෙකුත් සිලා මා = අනෙකුත් සමාදානන. සිලාදි
සිලා මා (මො 167).

අනන්තයා සිලය වා චිතය වා = සසං ගතිතමපිට්ඨත
 චිත්තසංඛ්‍යාතයා සිලය වා ගොච්ඡාදිචිතය වා (මහා
 248)

අනුමතයා සුඛං = අදීප්තයාගේ සං අනුමතයා වී; පරික්ෂා
වී; හා; අනුමතයාදි සුඛං නි සන්නයා (ප 185)

අනන්තයා සුඛමේඝානෝ මෙධව මහා න ලාගෙන සුඛා = මහා පුලකලො අනන්තෝ සුඛා එසේනොහොසතිසෙනො මෙධවෙනො මෙධව පරලොකෙකිත්තුසා සුඛා දීඛම සුඛා නිබ්බානසුඛානි තිථිමමිසංභා ත ලාභීති, අමසදදාසු සෙන දසෙකිනි දුක්ඛමේධ ලාභීති අසංභි (උ 76).

අනාගතයා හා සමකාලීනතාවය හි උග්‍රතාවයානි = අභිමතී.
 මධ්‍යමයී. එයායනා සුභායං උපලබ්ධාති. එතානතො
 මිනිවිමසනා, එතානතො සුභායනො සුභාය සද්ධි
 මිනිවිමසසද්ධි චොග්ගමි'ති එවි. අතානතො
 හාසකරිෂණනො හි උග්‍රතාවයානි (සමි, 988).

අනුකූලතාවය = අනුපාතය හා පති දූෂණයෙහි
අනුපාතය (අ. 63).

අනන්තයාගේ සම්මතය = අනන්තය පරිවර්තනය.
සම්මතයකිනි. (මහා 242).

අනාගතප්‍රියාසනා = අනාගතාචාර්‍යප්‍රියාසනා. එනම් වී හඟවා,
නිති අනාගතාචාර්‍යප්‍රියාසනාහි තෘතීයා, හඟවා දැක්කෙහි
(දී 249).

අනන්තජිවිතාපනානුසංගතං = අත්තනො පටිත්තාපනානු
සංගතං අනන්තජිවිතාපනානුසංගතං (අ 563); (ප 62);
(ඉ ත. 6).

අනුමාපනිකායා = අනුමාපන; පරිනාමානන්දාය; පරිනාම
නාමි අනුප්පාදනාමිති අප්පාද (අ 18); (වග් 137).

අනන්‍යතාවයේ නිබන්ධනය = උචිතයෙන් යෙදවීම අනන්‍යතාවය
අනුපාදය පරිනිබන්ධනයෙන් යුක්තය. හෙයින් “අනුපාදය
පරිනිබන්ධනයෙන්, හඟවන ලබාගන්නා, වූයෙකි” (ඔබ 242).

අනුපාතිකයා = ජාතිකයාදී සමපතන නම් ලෙඩ
ජාතියේ අනන්‍යතා පරිහරිතා මධ්‍යස්ථතා (විභ 344).

අනාපරිණාමය = අනන්ත පරිණාමයේමට්ටු කාණු සහකාරයා සිහිපි අයිස්ට්‍රාලියා (ජා. හි 213). අනන්තයා සාල පරිණාමය පමු, පස්වර්, පාලිසිහි අපේරා (ජා. හි 326).

අනුකූලතාවය = අනුකූලතා කිලෝසෙකිනි අතීතය, හුණු (ප. ස 385).

අනන්තරක් = අප්‍රාති චිත්තාති සුලභාති අනවස්ථාති
චම්. ව්‍යා. හි-ප-අනන්තරක්ම අනන්තර (C
141).

අනන්තාමිසම්මානා = පටිලඳිඅනන්තාමා (අ 514)

අනන්‍යාච්ඡේද්‍රාණය = පරිලඳ්‍රිශ්‍යාණය (සං ෫ 236).

අනන්තාවප්‍රියාපත්‍රා = හං උපද්‍රව පසුකුණතිනිනා
සබ්‍රාවතො භයමි. අනන්තාවප්‍රියාපත්‍රා
පරිච්ඡින්නා අනෙකාගබ්‍රි අනන්තාවප්‍රියාපත්‍රා
(පටි 433).

අනාමිතා නෙ ගිඤ්ඤ = නෙ ගිඤ්ඤ අනාමිතා සකමිතා
 බ්‍රිහිතතාය පිතිතා උදකමිතා; හුතොති වුතා-
 නොති (දී 92); සකමිතා තුට්ඨමිතා පිතිතොමි-
 තාසසති ච සමප්පනාමිතා හුතො. (ම. ථ 81).

අනාමිනා ගොථ = පුට්ඨිනා ගොථ; (විභ 363).

අනුමත: වාසෙඨි හාරඥාසා = වාසෙඨි හාරඥාසා,
සාසෙණෙරාපි හි සකමන: භුට්ඨමන: සාධු සාධුති
හහවෙන: හාසිතං අතිනාඤ්ඤ (දී 633).

අනාමිකතා = සකමිකතා; ගඟවිටි පසාදෙන කිලෝ
රහිත චිකිත්සාගේ අනෙක් (C 108); සකමික
තුර්කිකිකතා; පිතිකොමිකකතාගේ ගතිකමික

(ම. එ 137); සුවිච්ඡේදනාං සකමිතො, ත
දෙමනසොකත ඉච්ඡිකාං ගතිතමිතො (සං. 2
127); පිඨිපාසමෝඤ්ඤාමනසොති සුවිච්ඡේදනා
(ආ. 354); සකමිතො පිඨිපාසමෝඤ්ඤාමනසොති

මගේ රජයේ මෙම ප්‍රතිපත්ති මගින් සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකිවීම සහ ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම සඳහා වැදගත් වන්නා වූ බවට අපි විශ්වාස කරමු. (විචාර 160); (දී 588) - තෙවැනි සභාවේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් මාගේ රජයේ මෙම ප්‍රතිපත්ති මගින් සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකිවීම සහ ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම සඳහා වැදගත් වන්නා වූ බවට අපි විශ්වාස කරමු. (විචාර 160); (දී 588) - තෙවැනි සභාවේ සාමාජිකයෙක් වශයෙන් මාගේ රජයේ මෙම ප්‍රතිපත්ති මගින් සිංහල ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකිවීම සහ ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය සහතික කිරීම සඳහා වැදගත් වන්නා වූ බවට අපි විශ්වාස කරමු.

අනුමතයෙහි අනුමතයෙහි (අ. 605).

අනෙකුත් = අනෙකුත් (අ 241).

අනන්‍යතාව = අනන්‍යතාව අනුප්‍රාප්ත අනුප්‍රාප්ත
 ගිණිකාමයේ අනන්‍යතාව (අ 529).

[illegible]

බැණිතයක් ලෙස බැහැර කළ බැවින් එය ප්‍රතික්ෂේප කළ බවට තීරණය වූ බැවින් සංගණ්‍ය නොවේ (සං. 2 157); (අ 019)

නි ආදිගසපමයෙහි අත්තාචාර්යෙහි පටිසංසුතා
නා මිසති හමනායි (ම. එ 164).

අනාසාරසාරන වා = අනන්තසාරසාරන වා (වු 51).

අනාසනානු වා සරසනානු වා = අනන්තො වා සරසනා වා හත්ථපාදදිකොකු වා ධනකොකු වා (මහා 194); (ම. උ 275); (අ 358); (ප 45).

අනාසනානු = අනන්තො ජීවිතසාරණං (වතු 230); (සුති 123).

අනානා = අනංකාරවත්ති (උ 212; විහංග; (වතු 68); (සුස 208); (අ 839); (සංථ 184); (සුති 253); විහංග වුවවති සකලො වා අනන්තො වා (වතු 79); දිවයිනානො ක්වාසට්ඨිදිවයිනොන වෙදිතබ්බො (සංඋ 158).

අනාන අනවිසය = කාරකො, වෙදකො, සංචරිති එවං භූතො අනන්ත අනවිසයාති අධිපපාකො; (සු. ස 188).

අනාන ච අනුපට්ඨතො = අනං අරහාති එවං ව්‍යාඥන විසෙක අනන්ත න උපතීතො, (ස. වි 805). අනෙක එවරුපාති එවං අනන්තා ව න උපතීතො (අ 433).

අනාන ව මෙ සකාති = සොති මයො අනන්ත මයා ව අනන්තං ධර්මො සොසං දසොමිති වුත්තං තසමි නං මිං පණ්ණි න කොවිලකුට්ඨ අනන්ත අථ බො මෙ සරණකුට්ඨ දිසො ව ලොකො ව පරායනො ව (ජා. ස 255).

අනාන ලොකො ව = සො එව අනන්ත ව ආලොක නවෙසන ලොකො වාති අනෙථා (පටි 312).

අනානෙව අසමානිතො = යං පුග්ගලං පරෙ පසංඝනාති සො වෙ සං අසමානිතො මග්ගසමාධිතා - පෙ - විබහනවිග්ගො නොති වෙති අනෙථා (චේර. එ 253).

අනානණ්ණො = අනාසනානං වෙච අලබ්භනෙය්‍ය බෙමිතානං ව අනානණ්ණො (පටි 521).

අනානණ්ණො = නාසිත්‍යං සමිදෙවන විරහිතො (ම. න 210).

අනානෙ පුජිස ජානාති සච්චං වා යදි වා මුක්ඛා = යං චං කරොසි නං යදි වා යථාසභාවං යදි වා නො යථා සභාවනති තච අනාන ව ජානාති ඉමිතා ව කාරණෙන වෙදිතබ්බං පාපකම්මං කරොතංගො ලොකෙ පටිච්ඡන්තට්ඨානං නාම නැවති (අ 383).

අනාදානං අදානානාමන = එත්ථ සාසනං සොධෙතු කාමො නිසල්ලං යං අධිකරණං අනන්තා ආදියති, නං අනාදානනාති වුවවති (ස. වි 949).

අනාධිපකො = අනාධිපති අනන්තපට්ඨකො (අ 383).

අනාධිපකෙය්‍යං = (ආදිපු) අනන්තං ජෙට්ඨකං කම්මා නිබ්බතති නං භූණ්ණං අනාධිපකෙය්‍යං (අ 382).

අනානං = අනන්තො භූණං (දි 607). විහංග (චේර. එ 88). (අ 714). නිසකජ්ඣිත්තං සත්ථාය වදති; සොති පරො න නොති සො අනන්තාති (චේර. එ 187). අනන්තා (ජා. ප 73) නං අලිඛිතො අබ්බවිතං නයනාති අනන්තකුට්ඨ තෙ දදමි තඤ්ච අබ්බං (ජා. ප 176). ඉමං සුගතිං සිතං අනන්තාවං නාති විසෙකෙය්‍ය (ජා. ප 221).

අනානං අධිකච්ඡ උබ්බජි = උබ්බජි තච අනන්තමෙච නාච බුජ්ඣසසු; යථාචතො ජානාති (චේර 43).

අනානං උකානං = ධර්මො මං නො අනෙකු අනන්තො දසානං පරෙ ගණ්ණාපෙභුං සකෙතාතිති අනානං උකාපති (ම. න 80).

අනානං උදධර්ම = නිබ්බාතථල පතිට්ඨාපෙථාති අනෙථා (ධ. ප 590).

අනානං ධර්මපදසි = තෙතෙච අධිතා අනන්තො උදරං ථාලෙසි (ම. න 237).

අනානං ව යථා වෙතති = තං සත්තං තසං අනන්තා විහංග යථා අනං පටිපුද්ධො අපටිපුද්ධො වාති යථාචතො අනෙති ආජානාති (චේර. එ 487).

අනානං දමයං = අරහත්තං පත පතෙත එත්තන දන්තා නාම නොනාති (ධ. ප 258). යථා තෙතතිතා උජ්ඣෙය්‍යන උදකං නයනාති උක්කාරො තෙජනං නවිත්තා ව දරුං උජ්ඣකරොනාති, එම මෙච පණ්ණිතා අනන්තං දමෙනති, උජ්ඣ කරොනාති, නිබ්බිසෙවනං කරොනාති (ම. න 235).

අනානං දසසෙය නට්ඨා = අජලො අමුගෙපි සමිතො යථාජලො වා මුගො වා තථා අනන්තං දසෙය්‍ය (චේර. එ 528).

අනානං න දදෙ = පරසං දසං කම්මා අනන්තං න දදෙය්‍ය; ධර්මො සබ්බකොධිසෙතෙති වුත්තං (සං. එ 80).

අනානං න පසං = තෙසං ධම්මානං අනන්තොනෙච තෙච තත්ථ අනන්තං න පසංගති (තෙ 108).

අනානං පටිගුහසි = යථා මෙ අනන්තාති න ජානාති එවං නං පටිගුහාමිති වාචමසි (අ 383).

අනානං පටිමොචස = අනන්තං අපායදුක්ඛිතො මොචෙති (මිමි 211).

අනානං පටිමොචසුං = අනන්තා අනුපඤ්ඤානාන ගම්මෙක අනන්තො සොච්ඡාචමිතංසු (වි 184).

අනානං පටිමොචසංගමි = මම අකාරසභාවං කපෙථො අනන්තං මොචෙය්‍යාමි (ස. වි 652).

අනානං පටිහර = තිගුණං අනන්තං ජ්ඣාති ගොපායති (අ 334).

අනානං මෙ සමච්ඡද = යථාගුණං කපෙථිති වදති (ජා. ප 35).

අනන්තය: අනිකුත් = ජරාධරමය සමාන.
අනන්තය: අනිකුත් = අනිකුත් හැසිරිනි අනන්තය.
(අ 382).

අනුකූලතාවය විධිවිධාන (අනු) = ඒකානුමය අනුකූලතාවය විධිවිධාන
අනු ආපනනිකය ආපනනික; විධිවිධාන රෝගී ආපනනික
පාලනනිකය; වදන නි රෝගී ආපනනික දුකතනිකය
(ස පි 1028).

අනුයාත: විනාශය සහතිකය = අනුයාතය.
උච්ඡිද්ධයාදක පුලං අනුයාතය: දිසවා (දී 600).

අනන්තය: සමකම: කාඩ් = 900 සහ, ප්‍රතිලාභ
 විකල්පය: සමකම: 900 සහ, ප්‍රතිලාභ (එ. හ
 260).

අනුමාන: සම්මත: ප්‍රතිපත්ති: සංස්කෘතිය: =
අනුමාන: සම්මත: අනුමාන: සම්මත: සංස්කෘතිය: =
අනුමාන: සම්මත: සංස්කෘතිය: (ප. 54).

අනන්තයාගේ ස්වභාවය = සාමාන්‍ය හරිතා න හමිසායනික
තත්වය එසේ නොව: බාලතරය යොග්‍ය ලක්ෂණය (කඩිනම)
නිසා සමානාතීය (ජා. න. 95).

අනුගානකව පිට්ඨානි = සංඛ්‍යා ජිවං සාපෙතිති අනෙතා
(දී 617).

අනුපාතිකව පරිච්ඡේද අනුපාතවල = අනුපාතිකව පරිච්ඡේද අනුපාතවල පරිච්ඡේද අනුපාතවල පරිච්ඡේද අනුපාතවල (අ 525).

අනුනාමිකතාවය = අනුතො අනුනාමි, සොසා
සරිසෙවුනෙකිනි ගිංසනො (ජ, ව 140).

අනතා නි මම නි ගදැසිසො=පරිසමා නසාතො නිපාත
මනෙතො, අනතා න මම කුරුකිතබෙබො න
අපරිසොති අනතො (විජි 59).

අනන්තාමිති නි සංකෘතී = අනන්තාද්වයාය අනන්තෙන
සම්මතකිභූතමිති අන්තං න ජාතාති; ස්ථාවිතො
අනන්තෙනා සමාණං න සම්මිතීන්ද්‍රියාදි අන්තං (අප් 153).

අනන්‍යානුදිශිං උතතම = විෂතිමත්‍රිතං සකකායදසසනං
උද්ධරිතාං සමුච්ඡේදිතාං (තෙ 39). (වූ 50)
සකකායදිශිං උතතමිතාං, සෙසං සබ්බජම් පාකම්
මේම (සූ. නි 479).

අනාගතදිව්‍යං උපාචාරි ඵලං ඔව්‍යුත්තරා සිංහං. ඉදං ඵලනග්නි. ඔසෙඹා හසෙ රතනග්නි ඔව්‍යුත්තරා ඉදං ඵලනග්නි ච = එතෙත තතෙත දෙවෙසු මිත්‍රසොසු ච ආසුච්ඡන්ධිලසුඛසසපරිමාර්ථාද සතෙතසංඝප්පතතිසො උපසිංඝප්පතතිසො ච සතචතරා සිරි දෙවරජ්ජිරි චතතා, රිසම්පතති චතතා: නිසිල සම්පද සමිංඝම්පද නිසො: විජ්ජා ඡ අභිසංඝ චතතො: පච්ඡම්භිද සංචකසොධි පච්චකසොධි සම්මාසම්මොධිති සම්මොධි සම්පතතිසො උසංඝ සමිංඝතෙතුතා හතචතො දෙසතාස සංඛෙතඛෙතාස ඵලනග්නි වෙදිතඛබ්‍ය (තෙ 18).

අනාගතදිවියා තනමෙහි විසඟියා අනාගතදි
අභිනිමයෙකු නොවීම් = පුළුල්වියා හා අවිසිසිපු
කිව් “ඉබ් අසුහලා පුළුල්තො”හි එම පුළුල්තො
නිද්දිවි. පුහලාබිවිතො දෙසතො හා අනි
අවිසිපු පමණි පුළුල්තො නිද්දිවි වේදිහසි
(පරි 307).

අනන්‍යානුදිලිසියා = අත්‍යවශ්‍යතානු ගතයෝ අනන්‍යානු
දිලිසියා (පටි 314).

අනන්‍යානුදිට්ඨි = අනන්‍යානං අනුගතා විෂයි චක්‍රිකා
සකකාංගදිට්ඨි (අ 696). අනන්‍යං අනුගතාදිට්ඨි
වින 354). (පච් 301).

අත්තානුපෙක්ඛි=අත්තනෙ, ව් කතාකතං ජාතවිසෙත
අත්තාතං අනුපෙක්ඛිතා (අ 617).

අතනානුබාදනය = අතනාතං අනුබිදනං
උපපජ්ජනකතයං (අ 530), පාපකම්මිකා
අතනාතං අනුබිදනං උපපජ්ජනකතං (වින 555)

අනුනාමය = තාන පුද්ගල අනුනාමය මාතෘ පරිසරණය
නොවී සා අර්ථ නිරූපකයා අනෙක මෑතකදී මුද්‍රිත
කූලි ගණනය (ජා. තා 203).

අනන්‍ය පරිගණනාත්මකයා = විනිවිදීභූත, මුහුණතේ භූත සහතිකයා මිත්‍රයා, සේවා" යි එම අනන්‍ය පරිගණනාත්මකයා; අනන්‍යතා පරිගණනා ජාතිකයාගේ අනන්‍යතා (ස. වි 10³).

අනාඨ අනාතා = සිල: ආවර්ණකයක සංකීර්ණ
 යානං පාකටං කොටි, පිහානං පිහානිති, න
 කමට්ඨකං අලලිකති. කො ඩිං මාදිකයා අර්ථදා
 විකේතාති විපවිකාරි උට්ඨාස පකකමඨ (ම හ
 104).

අනන්‍ය අනන්‍ය: උපමාදිනා = අනන්‍ය අනන්‍ය
උපමාදිනා (මි. ක 104).

අනාඨ ම. උපවිජයය අනු. 2 ව ම. විකුණා
ගර්භගස්ත්රං = ඉන්ද්‍රිය පත පසලු කිරීමකට
නම් උපාදය අදිනා අනන්‍යයාගෙන් පවුල්වියා
අදිනාදනනිත්තයො වීරජ්‍යො හ සංග්‍රාමි කිං
ඡිංගො පබ්බජ්‍යානති එවං අනාඨ මං උපවිජයො
(ම. ක 27).

අනාපි මං උපවිද්‍යය = කුහරිකිලිලි මිනිසුන් විසින්
අවමාන කරන සාධකයක් පවතින්නේ එයාගේ පාලන
මහතෙමා විරමිතය. නිසැකයෙන්ම, කිසි විටෙක
පවතින්නේ එම අනාපි මං උපවිද්‍යය (ම. ක.
27).

අනුනාමික අයුතරතා නොවී අරක්කිනො = අවමයා
වරකො: හි හා බුකුණට කාදිනිපි අකමැති අතිකා
යනවාදිනිපි සමාගමින්, තාං තාං ආතං ගමන්තිති
සදා: වෙරිනොපි තං නිලිසිනො ගණනාති වා
ගනනාති වා එමං අනුනාමික අයුතරතා නොවී
අරක්කිනො (දී 689).

අනාඨ = සිතනසිතකපිතවිපසකිතාදීති අකරුණෙනති අනාඨ රහතිතබ්බා නොති. තථා සාරුණාති සාද්දසෙතා එතොති නිග්ගෙහ හාසබ්බා නොති (සං. න 216). (නෙ 194).

අනාඨසද්දං = අනාතං අච්ඡාතනා (මි. 34).

අනාඨසද්දසො පරමාච්ඡෙසො = යසම් සතගුණෙහ සතසාගුණෙහ අනාඨවිසසයො පමරො උත්තමො පරමාච්ඡෙසයො පරමා උත්තමා අසද්දසො පිසහසොති අපො. (ජා. න 196).

අනාඨි අනාඨො ගති = යසම් පරසො අනාතාපෙ පඨිට්ඨාස කුසලං සාඨා සත්තපරායණෙන මිග්ගො වා නාපෙඨා සච්ඡිකතපිලෙහ හවිතුං ත සත්තා තසම් සොති නාම පරො නාපො හවෙසොති අපො. (ධ. ප 635).

අනාඨි අනාඨො නාමෙ කුතො පුතො කුතො ධනං = පුතං වං ධනං වා තසම් සමසො කිසම්ච කරුණෙනති (ධ. ප 228).

අනාඨි නිජ දුදුමො = අයං හි අනාතා නාම දුදුමො සත්තං පථා සො පුදුසන්තා නොති තථා දමෙ තසොති (ධ. ප 415).

අනාඨිමිසද්දොති = කලාරහි කලාරදන්තාති එවං ධුතෙසො අනාඨාචං උපනෙතාං වුතතාති පටිපුණ්ණවිසද්දොති (දී 706). කලාරහි කලාර දන්තාති එවං කෙසො අනාඨාචං උපනෙතාං වුතතාති පටිපුණ්ණවිසද්දොති (වතු 184).

අනාඨාසකං පරමිමි = සෙ අනාතං උත්තං සෙතාති උභයපනති උචෙච සාතෙ සපෙනති තෙස සෙතං දුට්ඨෙතං (මි. එ 105).

අනාඨද්දං = මිග්ගො වාසානාරං එසාති එවං අනාතා උද්දසො අසොති = අනාඨද්දසො; තං අනාඨද්දසං (මි. 39).

අනාඨද්දසනාති අනාඨො අඩංස = තසම් අත් පරිසායං දසෙසන්තා අනාඨද්දසනාති අනාතො අඩංසාති ආත (ස. මි 405).

අනාඨද්දසිකාසො = අනාතං උද්දසො අනාතො අඩංස ආරද්ධාසොති අපො. (ස. මි 405).

අනාඨනාසිකං = අනාති තං උපනෙති මිසි අපිති සමුදවරනො අනාතං වා තත් උපනෙති; අහං එත් සද්දසාමිති සමුදවරනොති අනාඨ පතාසිකො; තං අනාඨපතාසිකං (මා. 31).

අනාඨනාසිකා = අනාතා උපනෙතබ්බො එතිසාති අනාඨපතාසිකා (නෙ 219). තබ්බසෙසනං (චේර. එ 4). ඉමිකා අතිවනෙ පයොජනං දසොති (චේර. එ 11).

අනාඨනාචා = බාලජනපටිකපිතසො අනාතො අහංසො අනාතො ව සද්දසං (පරි 38). අනාතාචා - පොස - පුග්ගොදි සබ්බාසෙන අනෙතන සද්දසො (මි. ද 294).

අනාඨනා වා අනාඨිසෙන වා = අහං මමාති හතෙ තෙබ්බත සද්දසං තුච්ඡං ජිත්තං එවමෙත්ථ දමිකාරිකා සද්දසො දසානා (මි. එ 44).

අඩං = සද්දවසිකසම්පරාසිකපරිකෙත්ථ සු යං කිසුම් (වතු 231). (සු. නි 123). දිට්ඨධමමකාදිසෙදං හිතං (පෙ 151). අත්තො අනපෙතං එකන්තාතිතා වහං (මි. 211). හිතං කිවං වා (උ 181). අනාතො වඩං කරුණාමිති මුතා කපෙසිං (ජා. න 278). හාසිතත්ථා (සු. නි 292). "ජනනා මෙ කුට්ඨා"ති ආදිගාථාති - පෙ - පටිසංසුතනං අත්ථා කිවං (චේර. එ 612).

අඩං අනාඨං වංසුතං ව අහංසං (ධ. ප 530).

අඩං අනුමිසිකපනන = විනිවුජ්ජපටිවෙඨමෙච සලාකෙතනොති; "ඉදං සුතං උපලබ්බාති. ඉමිසම් විනිවුජ්ජ ඉදං විකබ්බමි"ති පටිතුල යනෙන නිසිදිතබ්බොති අපො. (ස. මි 1011).

අඩං ගවජ්ජි = අහංසං ගවජ්ජි (වු 2).

අඩං ගවජ්ජි යධ වං යසම් යාතෙ තිරුජ්ඣාති තසුච ජාතිතා (අ 475).

අඩං ගජාහාති මා මුඛං = ඉදං අහංසං මුඛිකකාරණං ගණන. යථා මුඛිකාති තථා වායාමි (ජා. න 213).

අඩං ගහසො = අනුපාද පරිනිබ්බුතසො (සු. නි 473).

අඩං ගජොති නිරොසධා = ගහවතො තිරුජ්ඣාතං පසද්දසොති (වු 2).

අඩං දසොති = වුද්ධං දසොති (ජා. න 191).

අඩං වමමසුච සොට්ඨං = ගණන්තොති කාරණසුචව පවෙණි ආතතසුච වචනං අමුසුචිතාච ගණ (ජා. ද 249).

අඩං ධමමසුච සුගසුච = පාළිඅත්ථසුච පාළිසුච කාරණසුචතිසුච (ජා. ස 200).

අඩං ධමමං ව දෙසෙහති = හාසිතත්ථා ව දෙසො ධමමසුච කපෙත්ථා පසායොති. අථො අත්තො අනපෙතං ධමමො අනපෙතං ව දෙසෙහති ආවිකබොති (චේරි 171).

අඩං න උපපජ්ඣං = අත්තං කාරණත්ථා ත තුල යනති, න පරිගණනාති (මි. ද 88).

අඩං න ජානං = ඉධිලොකත්ථා පරිලොකත්ථා ත ජානනාති (උ 240).

අඩං න ජානාති = වඩං අත්තං ත ජානාති (අ 725).

අඩං න භාෂණි = සුතතපසුතතාලො කපොතිසෙච (ජා. න 184).

අක්ෂර සාහසික = අක්ෂර ගවේෂි (සූ. නි 473). (බු 22).

අක්ෂර විකෘති = වඩින අක්ෂර ඡායා (අ 694).

අක්ෂර විකෘති යොග්‍ය සුඛාසනය = යොග්‍ය අතනෙක මගන එලකිබොහසුඛාසනය. තං සිලවිසුද්ධි ආදි සංඛාරං අක්ෂර විකෘති ජනාති; තානු සුඤ්ජනිති අක්ෂරං (ථෙර. දු 151).

අක්ෂර සමමතියා = වඩිනම මාපෙත්‍යා බවමදෙසනා නිමිත්තං දෙවමිත්‍යානං නිත්‍යං උපපජ්ඣති උපධාරෙත්‍යාති අධිපතියො (බු 30).

අක්ෂර සමමතියා = අක්ෂර සමානතා පාපුණ්ණිය, මයා හි අසංඛ්‍යා නාම සංඛ්‍යාමිපනො වා අක්ෂරං තත්‍වි (සං. එ 139).

අක්ෂර සිංහා = පබ්බජිතසාලනො පටිඨාය අධිසිලාදි සිංහානතං අක්ෂරං නාම, තං සිංහා (බ ප 481).

අක්ෂරම = යො එකං අක්ෂරං නියාය කරොති අයං අක්ෂරම නාම (අ 577).

අක්ෂරාමයං = වඩින ඉවුණතය (ජා. එ 209). වුඩි නාමය (ජා. ත 170).

අක්ෂරාමා = සිතකාමා මෙතොධිකා (උ 57). වඩි නාමා (මහා 182).

අක්ෂරාමාසි මෙ අමම = අමම ! දෙවනෙ ! මම අක්ෂරාමා අසි (වජ 171).

අක්ෂරාමෙහි = කිසුළු පයෝජනං අතපෙකිත්‍යා අක්ෂර මෙව ඉවුණතෙහි (උ 147).

අක්ෂරාමො = සදෙවකයා ලොකයා අක්ෂරම කාමෙති ඉවුණති - අක්ෂරාමො (උ 144).

අක්ෂරාලො = කයාපිදෙව අක්ෂරා කාරණයා උපපන්න කාලො (ජා. ව 101).

අක්ෂරාලො = යාව වා කිලෙසවිකම්මන පටිපදාය පග්ගණනෙක මගනඑලෙක වණ්ණිකා අක්ෂරා, තෙ ඉමිමං අක්ෂර අක්ෂරාති අධිපෙත්‍යා (බු 158).

අක්ෂරාලෙහි = අරණියතො නාම උපගන්නබ්බතො අක්ෂරා කුසලෙහි - අක්ෂරාලෙහි; අක්ෂර ඡේතෙ නාති වුත්තං නොති (බු 157). (වතු 126).

අක්ෂරාලො = අවිකල්පාය ඡේතො (අ 629). පව්ව සුප්පනෙනසු අක්ෂරා කුසලො (තෙ 66). පාළි අක්ෂරා කුසලො (තෙ 84).

අක්ෂරා = අක්ෂරා (සූ. නි 344).

අක්ෂරාය = අක්ෂරාමනත්‍යාය (අ 812). (අ 661). අක්ෂරාමනත්‍යාය (අ 434).

අක්ෂරාමො = අක්ෂරාමො පන හෙදෙ අධිපෙත්‍යො (අ 509).

අක්ෂරාමො = අභාවං ගතං (පටි 512).

අක්ෂරාසිංහා = නිරෝධසංඛාරං අක්ෂරං ගතාති - අක්ෂරාසිංහා (බ. ස 305).

අක්ෂරාසිංහා සුද්ධො = ගාථා රොමන්තං සංඛාරා වුත්තා (ස. ව 1037).

අක්ෂරාසිංහා සුද්ධො සෙත්‍යාය වසති = නිව්ඳි වා නිව්ඳි වා, සයන වා, සවෙපි ආකාසෙ ඉද්ධියා කසුළු ඉද්ධියාපථං කපෙත්‍යා, පටිත්තියමෙව (ස. ව 634).

අක්ෂරාසිංහා සො න පමාණමෙති = සො එවං භූතො අරහාරානං පමාණකරබවමානං අව්වන්තමෙව අක්ෂරං ගතත්තා අක්ෂරාසිංහා (ඉති 171).

අක්ෂරාමො = උපපන්නානං අභාවමෙතං අනුපපන්නානං අනුපපාදං වා (පටි 372). (තෙදො (අ 471).

අක්ෂරාමමො = තෙසං අභාවෙන අක්ෂරාමමො (මහා 120).

අක්ෂරාමමො = අභාවං ගමියති (පටි 512).

අක්ෂරාමොයො = ඉමියාදතෙන වා පියව්වතෙන වා නිව්ඳි තත්‍වි අක්ෂරාය සංඛ්‍යාණිකබ්බසුත්තකො අයනාති සුද්ධො උපපන්නානිව්ඳිත්‍යා රණ්ණසංඛාරාය අක්ෂරාය සංඛ්‍යාණිකාමි (අ 763).

අක්ෂරාමානා = ඉධිලොකපරලොකාක්ෂර ව සක්ෂර පරක්ෂර ව ලොකීයලොකානුකරක්ෂර ව උපපජ්ඣති සිලිතො (සූ. ස 66). පටිවුණ්ණානං අක්ෂරානං වින්තකා (ජා. ඡ 218).

අක්ෂරාමානාසුභා = සිතවින්තාමසානුභා සිතවින්තාම සිකා අතනතො පරෙසෙසු සිතවින්තාමමෙව අනුපවත්තකා (ථෙර. දු 77).

අක්ෂරාමො = සො චං අතිව්භාවසෙක ඉසාරියෙ මිතෙන අතනතො අක්ෂරාය අව්වසෙන (ජා. ත 110).

අක්ෂරාමො = උපපන්නානිව්ඳියා, යො තං කිව්ඳි නිත්‍යරිති, සො කිව්ඳිවු සහ අතයභාවෙන සත්‍යායො මිත්තො; සුරාපානාදි සත්‍යායා පඨි ත මිත්තා (සූ ස 116).

අක්ෂරාමො = කිව්ඳිව්භාවා සොණසිංහාලාදයොපි හි උපාදාය අතිව්භාවො සත්තො නාම තත්‍වි (සං. එ 265).

අක්ෂරාමො = අක්ෂරා ජාතෙන (ජා. ස 407).

අක්ෂරාසිංහා = පටිසම්භුද්ධිසංඛ්‍යා වුත්තොසු පසුපසු අක්ෂරා අතනතො අතනතො භූමිපරිත්‍යාපනාං විපාකසංඛාරං අක්ෂරං ජාපෙති ජනෙති පවත්තෙති නිති අක්ෂරාසිංහා (මහ 287).

අක්ෂරාසිංහා පසුකු = සා හි අතිසුද්ධාමාපනති පසුකු කිරියසංඛාරං අක්ෂරං ජාපෙති ජනෙති පවත්තෙතිති අක්ෂරාසිංහා පසුකු වුත්තා (මහ 288). සාපි තං කිරිතං ජාපෙතිති අක්ෂරාසිංහා පසුකු නාම (මහ 288).

අක්ෂරයෝ කියවේ = එකෙකු අසෙසතො කිරුදොසු තතො පරං කොච්ඡි අපමනතකොච්ඡි කියලොකො අපමනි පුට්ඨති (අ 516).

අක්ෂරයෝ = හෙතෙම ජාතාති; අතතන්දි හෙදං තසො තසො භාසිතසො අපරං ජාතාතිති අපරයො (ථෙර. ෫ 131).

අක්ෂරයෝ ධම්මයො පමිබාහං = සුගත තිසසුතතනාතං අට්ඨකප්පයො පාළියො පමිබාහනති (අ 324).

අක්ෂරයෝ සො ජාතාති භාසිතසො = සො පුග්ගලො සමමා සංග්‍රහෙති භාසිතසො පරිභවති ධම්මසො අපරං ජාතාති - පෙ - යථා සපරා; අනුමිට්ඨං තථා පටිපජ්ජති (ථෙර. එ 433).

අක්ෂරයෝ පමිබාහං = යථා සුගතො යථා පරිභවතො ධම්මසො අපරං උපපජ්ජතී; ඉති සිලං, ඉති සාමාසි, ඉති පසාදො ඉමෙ රුපාරුපධිමයාති මිත්තං අනුපෙක්ඛති (ථෙර. ෫ 131).

අක්ෂරයෝ නාමයො = අපරි සහායො තපරි සහායො තාමි හොතිති පුට්ඨති. ඉමිත්තං වුපාසෙත සබ්බවාරොසු අපරා; වෙදිතෙබ්බො (ප 117).

අක්ෂරයෝ නාමයො = නිපාතමිත්තං වොකාසරා; අක්ෂරයෝ නාමයො අපරා. එවං ති සති පරතො "සො සොකං භවිසාති"ති යුජ්ජති. අථවා වොති භාවිවිච්ඡාසෙවිතො (ස. ව 820).

අක්ෂරයෝ = අමිත්තාදිතං පදතං අපරතො සෙසෙපිදං ; පුරෙත්තං අසුගතවිතොකාසද්වාරොදි අමිත්තං නාම, අලංකාරොති අපරා. තං අමිත්තං ත මිත්තති - අමිත්තං (විසු 393).

අක්ෂරයෝ අසම්මතො = පදපොත සම්මතරතිතා (තෙ 14).

අක්ෂරයෝ වෙච්ඡි නාමයො වාසොත්තො ව = එත භාසො ව සතිපට්ඨානං වෙදනාව සතිපට්ඨානනති වුසන්ත අපරතො තාතං කොති (ම. ව 20).

අක්ෂරයෝ සමිදාදිතං භවිත්ති = අට්ඨකප්පං පුට්ඨතො පරිභවතං පටිකතං භවිත්ති කපෙත්තං ත සෙක්කාති (අ 536).

අක්ෂරයෝ = අතතති අට්ඨකතං එතෙසං පසාදො අතතාතං පෙට්ඨි මිලොකෙතති ත අසාදොති අතතප්පසාදො (වු 118).

අක්ෂරයෝ = සද්ධර්මයො තෙත අපරත අපරිතං (ථෙර. ෫ 153).

අක්ෂරයෝ = සිත්තානුසංසි (සු නි 320).

අක්ෂරයෝ = අතාගතං අපරං පසාදතං (ජා. ත 227).

අක්ෂරයෝ = අපරං පයොජනං වුද්ධිං මිරුලුති. තිබ්බාතං දතති පසාදති අපරදසි, අථවා අපරං තිබ්බාතං දසාතසිලො ජාතතසිලොති අපරදසි, තසො අපරදසියො (අප 316).

අක්ෂරයෝ = කොධමානප්ථකං රතිතං (අ 600).

අක්ෂරයෝ = එකරතිතො (සු. ස 60). (දී 699).

අක්ෂරයෝ කුසලො = අපරපු ව ධම්මපු ව කුසලොති අපරධම්මකුසලො; හගවා (මිම 131).

අක්ෂරයෝ සමාචරමසො = ඉධිවෙච්ඡි සමපරාසො ව අපරාචිතං සිලාදිධම්මකොට්ඨාසං පටිපජ්ජමසො (මිම 211).

අක්ෂරයෝ සමාචරමසො = යාය ඉච්ඡිතසො අපරසො නිපට්ඨති. පටිපාලෙති අගමෙති යාය වා නිපට්ඨතො අපරං පටිපාලෙති (තෙ 99).

අක්ෂරයෝ නාම සෙතොති සමිදිතො = සො එවරුපො පුග්ගලො අපරතො අපරකරණසිලාදි අපරජාත තමිත්තාවෙච්ඡි උපතිත්තං කතා පමිත්තො හොතිති (ථෙර. එ 434).

අක්ෂරයෝ = සිතකොට්ඨාසං (ජා. ස 286).

අක්ෂරයෝ න මිත්තති = ත භාසෙති නාම (ජා. ඡ 33).

අක්ෂරයෝ වෙදි = අට්ඨකප්පං සුද්ධෙත පටිපජ්ජෙදි (අ 387).

අක්ෂරයෝ වෙදිතො = පාළි අපරං ජාතතො (අ 588). (දී 756).

අක්ෂරයෝ සමිදිතො = අපරපසාදසො සලකති සමිදිතො වචනාතකරණසමිදිතං අපරපසාදතං සුද්ධං අපරපටිසම්මදි (පටි 2). අපර සුද්ධං අපරපටි සමිදිතො අදිමිතං. තත් අපරාති, සෙක්කපතො හෙතුථලං; තසො හෙතු වසෙත අරණියං ගතතබ්බං පත්තබ්බං පත්තබ්බං තසො අපරාති වුච්ඡිති. පසාදතො පත යං කියෙති පට්ඨකප්පසාදතං නිබ්බාතං භාසිතපො වපාසො කිරිතො ඉමෙ පසාදධම්මො අපරාති වෙදිතෙබ්බො. තං අපරං පට්ඨකප්පසාදතං තසමි අපර පසාදතං සුද්ධං අපරපටිසම්මදි (මිම 271). පසාදසු අපරසු පසාදතසුද්ධං (අ 545).

අක්ෂරයෝ සමිදිතො පසාදතො = පසාදසු අපරසු පසාදතො සුද්ධං පතො (අ 614).

අක්ෂරයෝ සමිදිතො = ආදිපටිසම්මදිතං මිත්තපටිලාසො තෙව ඉජ්ඣිතො වුත්තං, එවං ඉද්ධිතසො පතොතං පට්ඨං තෙසු තෙසු ආරම්භෙසු පට්ඨතිතො මිත්තො උපතිත්තො තාම හොති (ප 344).

අක්ෂරයෝ සමිදිතො සුද්ධං = ඉද්ධි සෙක්කං අරිය පුග්ගලාතං අරියමිත්තානුසාවෙතෙව පටිසම්මදි සුද්ධොති සිත්තාති දසො අපරපටිසම්මදෙ සුද්ධොති ආදිති පුත වතොරි පටිසම්මදි සුද්ධොති උද්ධොති (පටි 39).

අක්ෂරයෝ = ආජාතිකුසාමියො කලාසමිත්තං උප සමිත්තො දිට්ඨධම්මකොට්ඨාසො පරමිත්තො හෙදසො පුට්ඨතං (ථෙර. එ 101).

අනුප්පජ්ඣානායං = අනුමිතයානී ආදීනං පද්ධතං අනුමං
කෘතීනතයා; අනුමිතං චා සංකීර්ණං කෘතීනතයා
(ස. මි 392). ආදීප්ප පාත්‍රිකා අනුමං චිත්තභේදනතා
අනුප්පජ්ඣානායං (ස. මි 538).

අධ්‍යයන ක්‍රමයන් - අධ්‍යයන ක්‍රමයන් (ස. වි. 693).

අපරිමිද්ධා = අපි හුදෙක් ඉමිං පස්සාං විනාකරණය; ඉමිං
කරිං. ඊසෙද්ධානාහි එමිං අපරිමිද්ධා කවිකති (සු. නි
319).

අසම්මිසාපතානි = සද් පත අතහැර; අසම්මිසාපතානි සස
විතාසසා හොති (ජා. පා 330).

අකම්මසාසුත්තං = අපරි,තපරි, කාරණොකාරණෙ ජාතිදුං
(අ 265).

අනම්මිකාද්‍යය = පාළි අනම්මිකාද්‍යය (සු. නි 480).

අනුමානාදායක ධර්මමානාදායක = අධර්ම ඵලාදායක පාලිසූත්රී
ජාතිකියා (අ 266).

අනිමි = අනිමිතයා; කෙටි “අනිමිතයා” යි පදනම්
(බ 131).

අසම්මිති = සාරණමිති වෙ ගාසනි (ජ, ස 324).

අයම්මිති = පබ්බට්තයාපි හි විවරකරණාදිකෙ වා
අධිකරණවූපයමාදිකෙ වා හිතිකොපි කසිකමමාදි
කෙ වා බලවිපකකානුසිසිකෙහි අභිනවමාදි
කෙ වා කිසෙවි උපපජ්ජන යෙහං කිව්වං තිප්පාදෙ
ත්තං වා විපසමෙත්තං වා සකෙකානු (ධ. ප 593).

අකුරු = තත් අත්තිස්සා නිසැල් නැති අකුරු
(මග 9).

අනන්තරක්ෂණය = (ආදිප්ත) අනන්තරක්ෂණය නාම විභාසයේ සම්පූර්ණ
ප්ලානි (අ 266). කෙසේ වෙතත් සංඛ්‍යාතය
අනන්තරක්ෂණය (මහා 188).

අනුමතය = (අ.දින) සඳහා වූ නිකාය අවිමුඛිකය අනුමතය සඳහා වූ නිකාය (පළි 413).

අවමරසා අසිං නිබ්බානං = අසිං කොසලො නිහර
(ජ. ක. 128).

අනුමතිය = අනුමතයාගේ සාක්ෂි, එකඟතාවය වා (විමි.
172). කරුණුකියමන (ජා 218).

අනුමතිය = අනුමතය; අනුමතයෙහි; අනුමතයෙන් (මිම, 211). නිබන්ධනයෙන් පැහැදිලිව ඇති (පා. 37). අනුමතය (ක. 64).

අනුමතවිධානනා = අපා වුහනසා පසුමිබසා
අනුසා මවනප.පනමනස (පටි 464).

අනුමාන = කාරණං (උ 118). අනුමානිකං (ම. ද 164).
අනුමාන හෝ අනුමානා උපාදකාරණං ආවිනිකානා.
“නෙකාපි නො පුරිකො”ති ආදිමාන (අ 637).
අනුමානිකං අනුමානාරණං (සං. උ 207).

අනන්තය = ඉති අනන්තය සමහරකම, අභිප්පාදන,
(පේ. එ 505).

අනුච්ඡේදය = කාරණව්ඡේදය (අ 580). කාරණානි (අ 311)

අනුමාන = තවත් අනුමානයන් අනුමානය (ම, එ 116)

අයුර්වාදි = දිවයින මෙහි කෘෂිකර්මය අනුව සකස් කළ
මෙම කෘතිය, වදනික අයුර්වාදි (දි 57) (අ 566),
(ම. 5 173) (මහා 231), පරමාර්ථ, නිබ්බාන,
වදනික අයුර්වාදි (ව 46).

අප්‍රිකානු විප්ලවයක්ද = කාරණය වී තිබිය යුතුය (අ 603). නමුත් නමුත් අප්‍රිකානු විප්ලවයක්ද (ජා. න 143).

අකුළුවෙදං = අවධිකථං නිසංසං උපසංනාමිතිපානමිජ්ජං.
(අ 651). අකුළුවෙදංසාදං පඤ්චවෙහෙසනං
උපසංනං චුක්ඛප්පංසාදමිති වෙදං. (මි. ථ 157)

අනුසංකීර්ණ = විපරිතං අනුසංකීර්ණං නාම (ස. වි 249),
 අනෙකෙහිපි තෙකෙහි විභජනාත පරිඥාද්වං,
 අසන්නුග්ගේය අනුසම්පන්නං (දි 57), අනුකීර්ණං
 කාරණකීර්ණං (514), (ස 67), (ම. න 306)
 (අ 516), (මහා 322), අනෙකෙහිපි විතෙකෙහි
 විභජනාත පරිඥාද්වංසංයුක්තං අනුසම්පන්නං
 (මහා 231), අනෙකෙහිපි තෙකෙහි
 විභජනාත පරිඥාද්වං අසන්නුග්ගේයං
 අනුසම්පන්නං (ම. ද 173).

අනුමතයෙහි නම් කළ යුතු ප්‍රධාන අංශයක් වන්නේ
කාරණිකයන්ගේ සහතිකයයි (පි. 10).

අයිතියෙහි = කාර්යයෙහි නොමැති, වෙනස්
අවස්ථාවක වෙනස් නොමැති (ස. ව 940). (අ 538)
අවකාශයක් නොමැති, වෙනස් (අ 619)
(අ 753). අවස්ථාවක, කාර්යයෙහි (ම. ද 82).

අසම්පත: බමුණ: = ඇදීමේ පත සඳහා දැනට
පසුපස එකතුව: මුද්‍රා කළ: දැනටමත්: පොත්තක
පසුපස: වන්න: (ස. පි 996).

අනුමතයෙකුගේ බානා = අනුමතයෙකුගේ බානා (පි. 122)

අනුපාතයෙහි = තාත්ව අනුපාතය පමණක් සහතිකයෙහි
 බලය වී අනුපාතය නොවීය (පිටි 55)

අනුමාපය = ක්‍රියාකාරකාදිවිෂයක (අ. 3)හා සම්බන්ධ
(කෙ 86).

අනුමාන කළයුතුය = ආදි ප්‍රකාශන (පිටු 85).

අප්‍රායුත නිකායානා = අප්‍රායුත නිකායානා; අප්‍රායුත නිකායානා (ම. ෭. 68), අප්‍රායුත නිකායානා (ම. ෭. 68), අප්‍රායුත නිකායානා (ම. ෭. 68).

අක්ෂරයන් ගණන - අක්ෂර නිකර්ති, අක්ෂර සමස්තය
අක්ෂර ගණන (සං. ක 24).

අක්කරය සහති. හදසය සහති. දිනිපි පසදි
අරහතයෙමි කපිත. (අ 828). (ස. එ 147).

අපේ වෙරළ පත සබ්බාරානං නිරෝධො = එතෙසං පත සබ්බසන්තං වුත්තානං සබ්බාරානං නිරෝධොති සබ්බං ගතං නිරෝධං තාම අපි (ම. ව 13).

අපේ වෙරළ බ්‍රාහ්මණ පටියාසො = අඵස්ස හග්ගා විත්ත මුද්දහාචර්තතථං උජ්ජිච්චව්වනිකහාචං පරිහරනොනා අඤ්ඤාථා සස්ස වචනස්ස අපථං අනන්ති සන්දසෙන්නොනා අපි වෙරළ බ්‍රාහ්මණ පටියාසොති ආදිමාන (අ 741) - (ස. ව 82).

අපේ වෙරළයාති = අපි වෙරළ එස (අ 741)

අපේ ගබ්ගසෙසයාස ධම්මදෙසනා = ධම්මානිසමස්ස සාරණෙති ධම්මදෙසනාදිති හම්මබ්බහාති වොදෙතුං (ප 208).

අපේ ගොවිපරා = කිඤ්චාපි ජෙජරා සමිණ්ණොචරං කපෙට්ඨකාමො 'අපි ගොවිපරා අපි අගොවිපරා'ති පදං උඬාදි (මහා 322).

අපේ ව වෙරළ = ජෙජරා නිරෝධසමාපනතීං සන්ධාය අනුජානාති (ම. ව 163).

අපේ වහවුස්ස ආවට්ඨනා = (ආදි) යදි වහබු පටිපිජාන-කට්ඨන පසාති (ප 196).

අපේ ව දෙව්‍යානං = යථා තං දෙව්‍යානන්ති ඉමිමිථං දසොති: අපි ව දෙව්‍යානන්ති ආදිකා (තෙ 71).

අපේ ව මම ජපත ධම්මො = (ආදි) අනතුපතාසිකහා ව දිපනං (ස. ව 349).

අපේ විතතං = කීං එවං විපපකතරාගාදිතාය රජ්ජමානා-දිතිපි අපිති වොදනථං පුත අපි විතතන්ති ආදි ආරඬාං (ප 126).

අපේ වෙරළ වෙරනා ලබ්හති = එන් ව සුපිකනොන අස්සාදවෙතනා අපි උපලබ්හති (ස. ව 368).

අපේ වෙරළෙට්ඨ උතතං = එන් ව ගගවිනො සාසනෙන විගෙතකඤ්ඤාමිත්තකෙනෙව පරිගොසා තපපතති තාම අපි, ඉතොපි උතතරිං පත අඤ්ඤං කතතබ්බං අපියෙවොති දසොති (දි 255).

අපේ වෙරළෙට්ඨ උතතං කරුණිං = එන් ගගවිනො සාසනෙ න සිලමෙව සාරො, කෙවලං තෙතං පඨිට්ඨාමිත්තකමෙව ගොති, ඉතො උතතරිං පත අඤ්ඤාමි කතතබ්බං අපියෙවොති දසොති (දි 254).

අපේ වෙරළ ගෙව්‍යා රහතෙද = එතිස්සා තදිස්සා ගෙව්‍යා අනුසොතනානෙ අතිවිස ගමිහිරවිත්තො එතො මහාසරො අපි (ඉති 267).

අපේ ඡිත්තස්ස ඡෙදිං = ඡිත්තස්ස කිලෙසවට්ඨස්ස පුත ඡිද්ධිතබ්බං කිඤ්චි අපිති පුට්ඨති, ඉතරො තිකඛිද්ධිං සන්ධාය පටිකඛිපිත්වා පුත පුට්ඨො මුද්ධිද්ධිං සන්ධාය පටිජානාති (ප 107).

අපේ තථාගතො = අපි සකොනා (තෙ 220).

අපේ තස්ස ආයතිං ජාතිජරාමරණං = අන් පටිසංඝස්සගණං තන් ඛන්ධානං අනිතිබ්බතති ලක්ඛණං ජාති, පරිපාකලක්ඛණං ජරා, භෙදන ලක්ඛණං මරණෙද්වි අපි (තෙ 103).

අපේ තස්ස ආයතිං පුනඛිතවානිතිබ්බතන්ති = ආදි දසසිතං, ත තං අනාගතස්ස අපිතාචසාධකං, තඤ්ඤි හෙතුතං පරිනිට්ඨිතත්තා අවස්සං ගාචිතං සන්ධාය තන් වුත්තං. (ප 114-115).

අපේ තස්ස ඝාතායතනං අපි ගන්ධායතනං තෙන ඝාතන නං ගන්ධං ඝායති = තසමිංගෙව පරසමියෙ එකවෙව ආචරියෙ සන්ධාය වුත්තං. තෙ කීර තන් ඡ අඤ්ඤාතතිකාති ආයතනාති පටිපුණ්ණොති ඉට්ඨන්ති (ප 154).

අපේ තස්ස ඝාතායතනං = අඵ තං යං තන් ආයතනං තපි, තස්ස විසසන වොදෙතුං අපි තන් ඝාතා යතනන්ති ආදි ආරඬාං (ප 153).

අපේ තස්ස පඤ්ඤාන්ති - පෙ - ගෙනිහාගතං = පුට්ඨා විස්සජ්ජනෙ පත (ස. ව 968).

අපේ තස්ස මාරොච මාරපඤ්ඤාන්ති = තන් මරණං වා මරණන්ති ඉදං නාමං වා අපිති දසොති (සං. ත 10).

අපේ තස්ස මුලගන්ධො = ආදිති පත පුට්ඨා අපිතාචං සාධෙතුං අසකොනානොනා පටිකඛිපති (ප 154).

අපේ තස්ස සබ්බාරානං මුඛිං = යෙ ඉමිගමිං විපාක වට්ටෙ සිතස්ස ආයතිං වස්සකහෙතුකා සබ්බාරා තෙ සන්ධාය වුත්තං (තෙ 103).

අපේ තස්ස ආයසො = තස්ස සුත්තස්ස උච්චාර පස්සාවතං විය පඨිට්ඨානොකාසො අපිති පුට්ඨති (ප 118).

අපේ තීරව්‍යානගතෙසු = අඵ තං යදි දෙවයොතිතං තීරව්‍යානගතා සිසුං. තීරව්‍යානගොතිගමි දෙව්‍යා සිසුන්ති වොදෙතුං (ප 202).

අපේ තෙවස්ස ගොති = තස්ස ජෙරස්ස අපිතිගෙව දලහතරං ගොති (ම. ව 62).

අපේ තෙ සතිපට්ඨානා = ආදි තියාමසබ්බාතෙ මහා ධම්මෙ දසොතුං වුත්තං (ප 171).

අපේ තෙව සස්සතිසමං = එන් සස්සතිති තිව්චං විජ්ජමානතාය මහාපථං මඤ්ඤති, තථා සිසෙරා පබ්බතව්ඤ්ඤායෙ, තතො තෙති සමං අත්තානං මඤ්ඤමානො "අපි තෙව සස්සති සමන්ති" වදති (දි 75).

අපේ දිනපතති ආදිති තාව අපණ්ණකාති ගමනතු නපි දිනපතති ආදිති පත තථං අපණ්ණකාති-ගහණවසෙත ජාති ති අපණ්ණකං අපණ්ණකන්ති එවං ගතිතත්තා අපණ්ණකාති තාම ජාතාති (ම. ත 85).

අපේ අදහස - ප්‍රවේශය සමාජයාගේ ඉදහිමි වීමට සහතික
 සම්ප්‍රදාය අත්පත්කරගැනීම ප්‍රධාන අරමුණක් සහිතව
 අනුගමනය (පි. 311).

අපේ පදනමක් = පුළුල් කරමුදින (ප 168)

අපේ ලිපිනය : නිවසානාතං = ආදිපු පුරිස්සු උඩවිට්ටි-
 මාදිති අපසාසනං පලිකතාති (ප 122).

(අපේ නි ඉඳියං ගං හං රූපං අපමිසං තමිසරිඳි
ඉඳියං) අපේ නි ඉඳියං = අදිතා තසෙත
සුඤ්ජිනෙ ටෙට් ටෙට් දුකෙ කොප්ප්භි: ඡ් වතුකතා
කපිතං (ධ ස 234).

අපේ නිවෙස් = එකම: සහන: එකම: අසහනනැති
(කෙ 107).

අපේ ක එකො = අපි හිං සහමා එකොදිපතිරූපකානං
එකොදකො නාමි කපමි, කසමා රාහාදිපතිරූපකා
රාහාදකොපි කපමිති වොදෙචුං අපමි ක එකොති
අදිමිහ (ප 210 .

අපේ කාම තාතා = එහි 'අපේ' යි විස්මතයෙන්
'කාම'ෙහි ප්‍රවිෂ්තයෙන් මෙකැකැකෙන් වී තිබී නො. ශ්‍රද්ධා
විචාරය හොඳි (ස පි 144).

අපේ නාමා = අමරිසතයේ නිපාතයා (අ 628).

අපේ නියාමය = සුභ පරිසරයකටම ආදායම කනි; නමවුලක: අපේ නියාමයෙහි ආදායම පසුකා කනා; (ප 136).

අඩවි නිරූපණ = පුවත්, පරමාදියය, පරිඥා, ඉතරය
(ප 202).

අපේ නු වො = සතරි නුවොති අපො (සු ස 209)- අසං
හෙවසිම පුච්ඡෙව පුච්ඡති (ම, ව 50).

අපි හු වෙත තං කියැවි ලොකයෙ = ඉදං අතිලොරමපි
සතතං වා සමිධාරං වා සකිංස ට්ඨතං (සං ද 171)

අළුතින් නු වෙත හෙය = 'කිං වෙත අළුතින්' යැයි දෙවියන් ප්‍රවණයයි.
(උ 192).

අපේ හු මො ගෙ මලලිකෙ = කසම පුවිති? අය කිර
මලලිකා දහනමාලාසාරයා බිතා (සං 110).

අපේ නූ වෙබ් සමාජයන් ගොනවත්ත සාවිතයා
අරගතය: පතෙතා = එතමන්. පුළුස්සාමිනි පුළුස්සා
(ම. න 137).

අළුතේ තෙව් සරණි = යොඵකතාං තෙව් සරණි, තසා
සම්මුඛිදකතිව්ව; තච්චි, අතාගච්ඡන්තොමි කමෙමි
හි සොපෙති (ස. ඵ 793).

අනෙක් පව්වයක = පව්ව පහත නැතහොත් අනෙකුත් පව්වක
 නාදිකයෙකුට බිම්මක උපරිම කාලයට
 උපකාරකයා බැලීමට අනෙක් පව්වයක (ප 265).

අපේ පසසකුගේ ආගමං = අපේකො පසසකු
 ආනතොමි, අපේකාතං වා පසසකු අපේ
 ආනමිතං වානි (සු. නි 457) - (මො 315).

අපේ පණිවිත = කතෝ කයා පහානුපායං විවිකතො
'අපේ පණිවිත' නම් පජාතාති (ම. ථ 159).

අපේ පත හෙයා = ඉදංචි පුත්වා, බ්‍රාහ්මණෝ විජනනයි,
 ධිතපරිව්වාහං කත්වා විහාරදාතං නාම දුක්කරං,
 අතතතොසනකකයාකණිකාපි පරස්ස දුපච්චවජ්ජ,
 හන්දුං ඉතොපි අපාච්චිතරං සෙසෙසුදං පුච්ඡන්තාමිති.
 තතො තං පුච්ඡන්තො: අපේ පත හොති ආදිමාග.
 (දී 215) - ඉදං පුත්වා, බ්‍රාහ්මණෝ විජනනයි,
 අතතතො: ජීවිතං නාම පරස්ස පරිව්චජ්ඣං දුක්කරං,
 අපේ නු වො ඉතොපි අපාච්චිතරො සෙසෙසුදො?
 තතො තං පුච්ඡන්තො පුත: අපේ පත හොති
 ආදිමාග (දී215).

අළු පත මො = පවත්වනු ලබන ලෝකයාගේ ස්වභාවය.
පුළුල්යය. සො පත පේරාන. නැව්, තබා, නං පුළුල්
තුං න යුක්තනැව් පරිනමෙමානාස. පුළුල්ති (ම. ව
(137). අළුසහ හතමා සාධුසාරං දළා පළුල්යානා
පුළුල්යෙනා: පුත 'අළු පත මො'හි ආදිමාන (ම. ද
202).

අපේ පත වෙලා ගහපතයෝ = පො: තොස: හි තැනිය
පුවත්තෝ: අපේ පත වෙලා ගහපතයෝහි කෑම:
ආග (ම. ත 78-80).

අපේ ප්‍රශ්නලේ = ප්‍රකාශන ක්‍රමයෙන් ප්‍රකාශනය
රැඳවීම් උපදෙස්වලදීද ආරෝපණ
අඩවීමක් නොමැත. කෙසේ වෙතත් (ප 92), විද්‍යා
කර්මයේදී පමණක්, සහ ප්‍රකාශන ක්‍රමයෙන් ප්‍රකාශනය
විකල්ප (ප 93).

අපේ ප්‍රයත්නයලා අනන්තතාය පමිපෙනෙන්නා = (ආදිප්පි)
 සථා රූපාදිසො ධර්මා පච්චිත්තලාභානිසංසාදිසංසු
 ලකඛණවසෙන අප්පි. න එවං පුත්තාදලා. ... ශ්‍රොත
 වොනාසරත ... අපි ප්‍රයත්නයලාති අසමෙත්ථ අනන්තා
 (ප 103).

අපේ එසානාමේනා = එසානානිකාදිහිමි හමිකබ්බහිමි
 මෙ දහන්තා: අපේ එසානානිකානි ආදිමාන (ප 195).

අපේ බ්‍රිතාන්‍ය = ප්‍රචිත සකවාදියා, පරිසරයේ ඉතරයා
(= 205).

අළුති රැකවලම = ඉදහි සිතනාපට්ටනානද්වලප්‍රාප්ති
කම්මානං විසෙසාවිසෙසං සිතනාපට්ටනාන
ලනවණ්ණද්ව දසෙසනනා 'අළුති රැකවලම'හි ආදිමය
(ස.වි 175) — කා උපහතී? එකදිවසං කීර
ගනවිනො අනෙකපිරිසාසෙත සංසාරෙ ආදීතමං
පසාසෙත්වා සද්දසනාදිවිසෙත නිබ්බාන
පටිසංසුතාය ධම්මදෙසනාකථාය භික්ෂුතං
එතදෙහාසී: (ඉති 128).

අපේ ශික්ෂාවේ අන්ත: අඟ: අක: අසැබ්බ: =
තත් තෙත: දසොත: (තෙ 165).

අපි හිතන්නේ ආසාදිතයන් සහතිකය = ඉදි
 කළේද, ගණන්වේ සේ හෝ ආසාදිතයන් සහතිකය
 නොසලකා හැරීමේ අනුකූලව ප්‍රකාශකරණය
 යොමුවේද යන්න පිළිබඳව අපි (ඉ. එ. 62)

අපේ සංඥාපතානි වෙමි = සඤ්ඤා පත දිව්‍යසුභාසිපි සංඥාපතානි අපේ අදිසිසුභාසිපි, තඤ්ඤා පත දිව්‍යසුභාසිපි අපේ සංඥාපතානි වෙමි (පටි 304).

අපේ සඤ්ඤාපතානි = "තඤ්ඤා පතානි ත රොසෙමි" නි අදිසිපිපිපි සාමාන්‍යයෙහි අවධානයෙහි අතතතා සමිතිකතතතානි. මුලයො පටිපාටි දිව්‍යසුභාසිපි "අපේ සඤ්ඤාපතානි" අදිසිපි (පෙටි 133).

අපේ සමං = අදි පත සුසමිවතතා (පටි 331).

අපේ සාමිකතානි ඵලපථපාදිපි = (අදි) ඵල සුඤ්ඤා අපේතානි පටිපාටිපිපිපිපි (පටි 139).

අපේ සිංහ අනිකං සිංහ යොනිකං = ඵලං සබ්බපි පාපි අනුසාරකෙව මිදිනි පරතො අපේ සිංහ අනිකං සිංහ නිකිතතානි ඵලං ඵලපථපාදිපි වෙදිතබ්බො: සං අනිකමෙව අපේතං අනිකං, සං පටිපාටිපිපිපිපිපිපි අපේ, තං තො අපේ, තං තො අනිකං. (ප 114).

අපේ සිලං වෙමි වතසුභං = සිලපතෙහි සිලසුභං අපේ, සමාදානපතෙහි වතසුභං අපේ, වතං තා සිලපතෙහි වුත්තපතෙහි වතං අපේතං තා සිලං (මහා 137).

අපේ සිංහ පටිපාටිපි = අදිතං අපේතං වෙරසුභං කසෙහි අනතතතෙහෙව වෙදිතබ්බො (අ 753).

අපේ සුභාදිසු = අපේති උපපජ්ජනකසුභං අපේසුභං තාම (අ 517).

අපේ සඤ්ඤාපතානි පාපිපිපි = ඵලං වතනිකාදිසු සබ්බපි සොරව්වාදි සමිතතානතා තොනති ඵලං භුතානං පතෙසං අයං සෙසොසං අයං පාපියොති ඵලං හිනුකකට්ඨිකා අපේ තපෙති පුත්ති (ජා. ප 20).

අපේ සො නිකායො = පරමාදිසු පසෙහි පත සඤ්ඤා ඵලපථපාදිපි නිකායො තාම තපේ, තඤ්ඤා පටිපාටිපිපි (ප 183) - පසෙහි සතතකතතාපරමතානි නිකායො අපයානොසං පටිපාටිපි (ප 171).

අපේ නිකං = තතො තසං දුක්ඛසං සමුදයං පටිපජ්ජනොසං 'අපේ නිකතති' පජාතානි (ම. ඵ 159).

අපේ = පුත්ති සකමාදිසු, උද්ධිකං යොනි පටිසුඤ්ඤා ඉතරසං (ප 151) - අදි නිලෙසකාමදිසුතතං වුත්තං (ප 152) - තඤ්ඤා තෙසං වසෙහි වොදෙහුං අපේති අදිසිපි (ප 183) - අවසං උපලබ්ධානි (බු 57) - නිදුකිතං (ජා. ඡ 222) - සතති සංවිජ්ජනති (බු 163) (සු. නි 141) - විජ්ජනති (සු. නි 208) - (බු 112) - පරමත්තො උපලබ්ධානිති අපේතං (උ 272) - විජ්ජනති අපේ සංවිජ්ජනති (වතු 30). සංවිජ්ජනති (වතු 131).

අපේ ඉමසමිං භාගෙ භෙදො = ඉමං කායං සතියං මලොසකතතානි සබ්බො තෙධම්මො අපුබ්බාපරිසමිපි පානට්ඨා තොනති (බු 43).

අපේ ව වෙමි = වෙරො නිකායසමාපතතිං සකියං අනුජාතානි (ම. ව 163).

අපේ නිපි න උපෙති = සංඝො අතතා ව ලොකො වානිපි තණ්හාදිවිච්චාසංගත ත උපෙති තා ගණ්හාති (තෙ 107).

අපේ = හොතු තසං තමොති ඉමිතා සබ්බපි (පෙර. ඵ 119) - ධිරත්ථි තං ජිගුච්ඡාමි තව ධික්කාසො හොතුති අපේතං (පෙර. ඵ 386).

අපේ සංගිතං = අප්පංගිතං (මහා 337).

අපේ = හිතෙ. තං හි අරඤ්ඤානං උපගතතබ්බොසො අපේති වුත්ති (සු. ස 109) - කුසලකමෙව පටිපාටිපි (ජා. ස 212) - අප්පංගිතං විනිවුත්තො (ජා. ස 205).

අපේ අනිකං ව = වසිසියසුභං අවසිසියසුභං (අ 609).

අපේ නිවෙමි සමුපසන්නං = අප්පංගිතං හිතාපිතෙ නිසමිවිදෙව කරඤ්ඤා සමුපසන්නෙ කතතබ්බො හාවෙත උපට්ඨිතෙ (සු. ස 137).

අපේ ව ධිකමි ව = වසිසියසුභං සහාවෙ ව ධිකො (ජා. ස 294).

අපේ විනිවුත්තං = වසිසියසුභං විනිවුත්තං (අ 620).

අපේ ජාතෙ ව පණ්ඩිතං = අප්පංගිතං ධර්මපණ්ඩිතං නිසමිවිදෙව කරඤ්ඤා වා පසෙහි වා උපසන්නෙ පණ්ඩිතං විවිතතිං ඉච්ඡනති තථාදිපි තාම සමසෙ පප්පංගිතොසො නිකානි (ජා. ඵ 328).

අපේ සුභං අපේතං පටිපාටිපි = අදිති තසං සද්දං ආහරිතා වුත්තපසෙහෙද අපේතං පාපිපිපිපි වුත්තපසෙහෙද අපේතං තසං පුගලසං පටිපාටිපි සුඤ්ඤානිසුභො තොති (මහා 241).

අපේතං = අපිරං අපතිවිසිතවිතං (ජා. ව 87).

අපේතං යානං = අපේ එතං කාරණං (අ 628).

අපේතනානි ඉති විදිතං = තං වො පත නිබ්බානං අපේ එතනති ඵලං ජානිතං (ම. ව 13).

අපේත අපේතං = අපේත සද්ධිං අපේතං (අ 863).

අපේත එතෙ = වචනපෙති එතෙ සමිකා හවතති (ජා. ස 192).

අපේතමිති = අහං එකං කාරණං පටිපටි ඉධාගතා (ජා. ප 139).

අපේතානි = අප්පංගිතෙවිත (මි. 118) - නිවෙමිත (සු. ස 73).

අපේත අසුඤ්ඤාපිපි = අසුඤ්ඤාපිපි (අපේ එව) (අ 831).

අපේත ජානි = එතාය දිව්‍යසං සති මුග්ධවර්ගවොසො තපේ, ජානි පත අපේතෙව. තථා ජරාමරණාදිති දිව්‍යසං (ම. ත 97).

අපේතානි = ජොරාප් දෙවො ව පිතරො ව අපේ, සමිපි ජතො පරලොකමාන සොපි අපේතං (ජා. ස 220).

අපේතං = අපේ එතං (අ 347).

අපේක්ෂා හිඟවෙමු වෙනත් සා ව වෙබ් අඩවියකින් = හිඟවෙමු එසේ අයුතුදවෙන්නා අපේ, සා ව වෙබ් අඩවියේ උපායනාත්මක අවබෝධාරීතා, අපේක්ෂා අඩංගු නොවේ (ස. මි 368).

අපේක්ෂා හිඟවෙමු සොහොනක්, සා ව වෙබ් එකතුවේ ජාති = සොහොනක් ජාති අනුසාරයෙන් ආය, අපේක්ෂා ජාති සොහොනක් සා ව වෙබ් එකතුවේ අනන්තරා න උපපටිපාටිය අනුසාරයෙන් අධිපායය (ස. මි 365).

අපේක්ෂා ජාතියක් = කිවෙමු ජාතියක් (ස. මි 54) - කාරණාකාරණ (ජා. 211) - විකල්පයක් උපපත්තියක් (ස. මි 855) කිවෙමු (ජා. ස 325).

අපේක්ෂා හිඟවෙමු සමාජ සංස්ථා ව අපේක්ෂා = අපේ එසේ සමාජ සංස්ථායාත්මක, සො ව වෙබ් පරිපූරක නොවේ (ස. මි 365).

අපේක්ෂා = හිඟ, සා හි අපේක්ෂා උපපත්තියක් ව අපේක්ෂා වුවෙහි (මි 63) - සුභතෝරා (කෙ 25) - එසේන මම කිවෙමු නැති සමාජ සංස්ථා අපේක්ෂා කුලියාදිකා අපේක්ෂා මගින් මාපේක්ෂා යම් ආකාරයකින් මාපේක්ෂා (ජා. 217) - වුවෙහි (ජා. ස 143) - වුවෙහි (ජා. එ 131) - පටිපාටි, සා ව කිවෙමු අපේක්ෂා හිඟ, සා සමාජ අපේක්ෂා අපේක්ෂා වුවෙහි (මි 126) (ස. මි 135) - කාරණයක් අධිපති (මි 224) - (ස. මි 175) - පෙරෙන්න (පෙර. එ 133) - සංකප්පයක් හෙතෙමු (මි 241) - සංකප්පයක් හෙතෙමු අධිපති, හෙතෙමු හි සමාජ හෙතෙමු අනුසාරයෙන් අපේක්ෂා අධිපති සමාජයෙහි, සමාජ අපේක්ෂා වුවෙහි. පෙරෙන්න, සා 'සා කිවෙමු පටිපාටියක්, කිවෙමු, සා සමාජය වසාන, කිවෙමු' හි මම පෙරෙන්න, අපේක්ෂා වෙතින්. සා අපේ පටිපාටියක් සමාජ අපේ පෙරෙන්න සමාජ අපේ පටිපාටියක් (මි 329).

අපේක්ෂා අපේක්ෂා නිකායය = සා අපේ පරිපූරකයක් වරින් සො පටිපාටියක් අපේක්ෂා අපේක්ෂා නිකායයක් (ජා. එ 223).

අපේක්ෂා අපේ සමාජයක් = රාජසමාජයෙහි සමාජ අපේක්ෂා විකල්පයක් වෙබ්, කපේක්ෂා හි වෙබ් (ජා. 99).

අපේක්ෂා අපේ සුභතෝරා = සුභතෝරා පරිපූරකයක් වෙබ් ජාතිසමාජයෙහි හි මම විකල්පයක් (ජා. 99).

අපේක්ෂා ව දුකිනි = පරිපූරකයක් උපපටිපාටියක් හිඟ අධිපති (අ. 09).

අපේක්ෂා ව පුනතන = මග පුනතන අපේක්ෂා ව පුනතන (අ 433).

අපේක්ෂා වෙ දුකිනි = වෙ අපේක්ෂා හි සමාජ උපපත්තියක් (මි 201).

අපේක්ෂා නැති ජාති උපපත්තියක් = මම සොහොනකින් කාරණයක් ජාති උපපත්තියක් පෙරෙන්න නැති (උ 116).

අපේක්ෂා පෙරෙන්න = අපේක්ෂා හිඟ හිඟ හිඟ හිඟ අපේක්ෂා (පෙර. 88).

අපේක්ෂා බාල = එක කාරණයක් බාල දුකිනි පටිපාටියක් අපේක්ෂා අධිකාරයක් (ජා. එ 223).

අපේක්ෂා නිකාය = රාජ හිඟ උපපත්තියක් පෙරෙන්න පෙරෙන්න පෙරෙන්න සොහොනකින් දිනේ ආරම්භය දුකිනි (ස. මි 515).

අපේක්ෂා මෙ ආප්පයක් වුවෙහි = වෙදකාරයෙහි කිවෙමු, මුද්. වා හි වුවෙහි වෙබ් (ස. මි 485) - වෙදකාරයෙහි කිවෙමු, සමාජ වා වා වෙබ්, මුද්. වා වුවෙහි සා සමාජ එකතුව අපේක්ෂා වා වෙබ්, "දෙති මෙ ආප්ප මෙ" හි ආප්ප නිකාය පත වෙබ් හි වෙබ් (මි 67).

අපේක්ෂා විකල්පයක් = අපේක්ෂා ජාතිසමාජය (ස. මි 1012).

අපේක්ෂා කිවෙහි සංකප්පයක් = යදි මුද්. මුද්. සමාජයක් දිවයිනෙහි අපේ පරිපූරකයක් හිඟ (පෙර. 22).

අනුප්ප = අනුප්පයක් ජාති. එක වුවෙහි සොහොනකින් සමාජ කපේක්ෂා සමාජයක් කපේක්ෂා (ජා. ස 123).

අනුප්ප = අනුප්පයක් ජාති (ජා. ප 216) - අනුප්පයක් ජාති (ජා. ව 114).

අනු මග දිවයිනෙහි = එක සමාජයෙහි හිඟ, අනු මග දිවයිනෙහි පටිපාටියක් හිඟ එක ගණකයක් වෙබ්, වෙබ්, වෙබ් අනුප්පයක් පටිපාටියක් 'පටිපාටියක් අනුප්පයක් පටිපාටියක් හිඟ, මග එක, මග හිඟ' හි වෙබ්, සොහොන පටිපාටිය එක, හිඟ, හිඟ, හිඟ පටිපාටිය පටිපාටියක් වෙබ් කපේක්ෂා (ස. මි 603).

අනුප්පයක් වා දෙකෙහි වා = අනු පුනතන එකතුව කාරණයක් අනුප්පයක් පෙරෙන්න වා හිඟ දෙකෙහි වා (ස. මි 1011).

අක්‍රීඩ්කාවක් = එකරාජ සොහොනකින් පෙරෙන්න සාලයක් අපේක්ෂා (ජා. 245).

අක්‍රීඩ්කා වෙබ් සමාජයක් = එක සමාජයක් අනුප්පයක් අක්‍රීඩ්කා අනු අනු අනුප්පයක් පෙරෙන්න පෙරෙන්න පෙරෙන්න අනුප්පයක් අනුප්පයක් අනුප්පයක් (ජා. එ 350).

අක්‍රීඩ්කා = අක්‍රීඩ්කාවක් එක, එක, එක, උපපත්තියක් පත සමාජයක් අනුප්පයක් පෙරෙන්න ව පෙරෙන්න එක අක්‍රීඩ්කාවක් (මි 332) - නැති සමාජයක් අනුප්පයක් පෙරෙන්න

අලුතින් නා කාමි. තාග සමනාගතයා එකතාප්තෙ පනතපුමෙසු අතතනො පනත පනිනො ත පුපකකා මිය බුදුසො මිය බැති. සෙවි පරයා පනත පනිනො පුපකකා මිය ව මනනො මිය ව බැති (ම. 6 115).

අළු = අතනතරං (වතු 137-150-156)—පවුන් එතරති (පෙරි 161) - ඉති නිපානො අසුසුධිකාරවචනා-රහො (සු. නි 95).

අළු අවුටො අවුටගාමබ්‍යාමනො = ඉමෙ ද්‍රෝ ජනා (වතු 177).

අළු අසෙව් සමුප්පනො සමුලමපි අබ්බතෙ = මමඤ්ච පාපෙසෙත අපො අසොයි; තායො සවෙ පෙස මයා හතො තථාපි පෙතො මෙ සම්බලොතාපි සුහතො වාතරො මයාති (ජා. 109).

අළු අසෙව් සමුප්පනො අසෙව් මහසාසිකං = අතතනා කාතබ්බතිවෙව උපපනො උපවර්තෙ මහසාසිකං සසිත්වාපි තං කිව්වං තිරෙතබ්බමෙව න මිරාසෙතබ්බං (පෙර, එ 488).

අළු එතං පිසාවඤ්ච සකඤ්ඤාධාති චිත්තාති = තනො යථා වුත්තපාරිභික්කනො අළු පවුන් අප්කලාපක එතං තයා දසසිතං තාසනප්ඵාගං පිසාවං හයජනතථං සමුට්ඨාපිත අකඤ්ඤපකඤ්ඤාලිතඤ්ච (උ 49).

අළු නිසා වාහං = තනො හතවා තං පායාං යපෙත්වා තථාගතං තථාගතසාවකඤ්ච අසුසුසා අර්ථෙ බ්‍රහ්මාති ඤාත්වා ආග (වතු 251).

අළු කාලං අමඤ්ඤා = අළු සො ඉදං පඤ්ඤා පුච්ඡිතුං කාලොති ජාති (ජා. 130).

අළු කිං වරති = අළු කයො එවං ඤාණෙ අසති තයා එවං කපිතනාති වදති (දී 639) - (සං. ත 170).

අළු කිසමිං පන වො = තිවපි අයමෙව මයොති අතතනො ආවරියවාදමෙව පකකා තිව්ඨසි, හාරද්ධාජොපි අතතනො ආවරියවාදමෙව. එකසාපි එකසමිං සංසයො තප්ඵි. එවං සති කිසමිං වො විගතහොති පුච්ඡති (දී 263).

අළු තෙ වරති දෙවතෙ ලොකෙ අරහතො වා අරහතමග්ගං වා සමාපනො = තත් අථාති පුච්ඡා රහො නිපානො. කෙ වරති කෙ එතරති, ලොකෙති ඔකාසලොකෙ (උ 58).

අළු තො වරති = අළු ය වරති (ස. ම 726).

අළුකබ්බෙණ = අළු අකබ්බෙණ සලපනතයා කයාපි අතාවෙත වචනයා අකොකාසෙ (ජා. ව 7).

අළු බලු හො = කදුළු පත කුණාලො සකුණො සපරිවාසො පුණ්ණමුඛං දසානං ගව්ඡති, කදුළු පුණ්ණමුඛො කුණාලයා සනතිකං ගව්ඡති. තෙතාග අළු බලු හොති (ජා. 1 258).

අළු වො = එත් 'අළු'ති අසුසුදුදත් නිපානො, බොති අවධාරණෙ (ඉති 88)—අතනතරපො නිපානො (ස. ම 196)—එවං වත්තා තනො (සු. නි 271)—අරුණ්ණමිං දිසාව පෙරො පෙරං එතදවොච (දී 418)—තයා කාලකිරියාතනතරමෙව තයමිං වා සාපල (වතු 136)—ගතිතාතනතරං ගතිතකාලෙ වා (වතු 148)—අතනතරං, රාසිභුතකාලෙති වා අපො (වතු 150, —තයමිං සමයෙ (වතු 157).

අළු වො අවිරපකතනං සුප්පුඛං කුට්ඨං ගාමි තරුණවච්ඡා අබ්බු අබ්බාතො ජිවිතා වොරොපෙසි = තෙත වුත්තා:- අළු වො අවිරපකතනං - පෙ- ජිවිතා වොරොපෙසි (උ 203).

අළු වො අවිරපකතනං ගතවතො බාහියං දරු විසො ගාමි තරුණවච්ඡා අබ්බාතො ජිවිතා වොරොපෙසි = තත් අවිරපකතනං තත් තවිරං පකකතනං ගතවතො; ගාමි තරුණවච්ඡාති එකා යකඛ්ඤි තරුණවච්ඡාධෙත්තුරුපා; අබ්බාතොති අතිහසිත්වා මද්දිත්වා; ජිවිතා වොරොපෙසිති පුරිමසමිං අතතනාව ලභාසාතතාය දිට්ඨමෙතතනව වෙරිවිතං උපපාදෙත්වා සිසෙකත පහරිත්වා ජිවිතා වොරොපෙසි (උ 66).

අළු වො අප්කලාපකො = තෙත වුත්තා:- අළු වො අප්කලාපකොති අ. දී (උ 46).

අළු වො අසුසුතරා දෙවතා - පෙ- අසුසුතාසි = සකලාරාමං එකානාසං කත්වා පෙරං උපපකමිත්වා අවද්දිත්වා වෙතාසෙ සිතා ගාමං අනාසි (සං. එ 32).

අළු වො අසුසුතරො පුරිමසො = සං කීර් කථා විමුඛ හෙතෙව කට්ඨො. තෙ තයා කට්ඨොති කුට්ඨො අසුසුමඤ්ඤං කලගට්ඨි කපරංසුතාති නිවරාණත්ථං සො රාජපුරිසො එතදවොච (ම. ත 248).

අළු වො අසුසෙව මෙ පුරිමසො ගිහබු = සො පුරිමසො ගිහබු තං පිණ්ඩපාතං පටි...පිත්වා සමණධම්මං කපොති අසුසෙව මෙ සොසෙව මෙ ද්විපු පුරිමසු සුරතරො මිය ද්විපු පණ්ණිකපු පණ්ණිකතරො මිය ව පුරුත්තරො ව පායංසතරො ව (ම. එ 88).

අළු වො ආනඤ - පෙ- පමුච්ච පාතුරහොසි = එවං කීරසා අහොසි: රසෙද්ද කඛිං උපපනො තයා කඛිංවෙජ්ජනත්ථං පඤ්ඤාධෙව කපොසාමි, ඉධා ගමනත්ථාය පටිඤ්ඤාධෙව ගණ්ඨිකාමිති, තයමා ගනාති පමුච්ච පාතුරහොසි (ම. ත 215).

අළු වො ආනඤ සුහදා දෙවි අසුසුති පමිජ්ජිත්වා = දෙවි එකමනං ගතො රොදිත්වා කද්දිත්වා අසුසුති පමිජ්ජිත්වා එතදවොච (දී 448).

අළු වො ආසසමතො = එවං නිත්තාය පත කුට්ඨා ධනියයා පරිමිතකකඤ්ච පුත කුට්ඨකරණත්ථාය උසානඤ්ච දයොතුං අළු වො ආසසමතොති ආදී වුත්තං (ස. ම 211).

අප් වෙය් ආයුධමතො ව වියයය=ආදිවෙති ව්ප්පකෙරණං පාටිපදදිවසෙ ධම්මවසායං උදපාදි (ස. පි 721).

අප් වෙය් ආයුධමතො දුකිඤ්ඤා මලලුප්පකායං ඵතදකොසි යනිනුතාහං සංඝස්ස පනාසනං ව පසද්දෙසෙයං භතතාහි ව උද්දිසෙයං = ථෙරො කීර් අතතො කතකිව්වහං දිසවා-පෙ කීරුනු වෙය් අහං සංඝස්ස වෙය්පාච්චිං කෙරොසනති ව්නෙතෙතො හං (ස. පි 414).

අප් වෙය් ආයුධමතො මහාභාගස්ස ඵතදකොසි - "අනං දුකං පරිදුකං කස්සපෙ සුපපථවිති"නති තිත්තවත්තං උදුකං උදුනෙයි. තෙන වුත්තං:- 'අප් වෙය්-පෙ- ඵතදකොසි'ති (උ 140).

අප් වෙය් ආයුධමතො මෙඛිසෙයං = එවං සො ලො- ජාලෙන රුකෙතා පිඨ මිඬුමිකෙතාහි මිඬුමිකෙතො පිඨ ව අකුසලපිකෙතෙති පරිකම්පෙතො සමපරි- ක්ෂිණෙණා අනොසි. හං සකියං 'අප් වෙය් ආයුධමතො මෙඛිසෙයං'ති ආදි වුත්තං (උ 153).

අප් වෙය් ආයුධමතො -පෙ- විතෙපසිසං = ඉතො පටිඨාස ඉමිස්ස මහස්ස පරිසංයොවං ජාතාහිති විසෙස්සං, තෙන වුත්තං: "අප් වෙය් ආයුධමතො -පෙ- විතෙපසිසං"නති (උ 296-97).

අප් වෙය් ආයුධමතො සංඝාමස්ස පුරාණදුතියිකා = අප් සං ඉපට්ඨි අපිදුරො යති, මුඛං පරිවතෙතො; මිජලාසෙතොති -පෙ- දුරකං ගතෙතො පකකාමි. තෙන වුත්තං:- අප් වෙය් -පෙ- පුරාණදුතියිකාති ආදි (උ 61).

අප් වෙය් ආයුධමතො සාපිපුනතස්ස = සාරිපුත්තපෙරො රස්ස සිත්තාපට්ඨංසුත්තං විතකකුප්පාදං දස්සෙතො අප් වෙය් -පෙ- සාරිපුත්තස්සාති ආදිමාන (ස. පි 124).

අප් වෙය් ආයුධමතො සුද්දිනස්ස අනුපදව කුතකුච්චං = පිතා පත විපාටිසාරාහිභුසො මිසාසි. තෙන වුත්තං:- අප් වෙය් -පෙ- කුතකුච්චනති ආදි (ස. පි 149).

අප් වෙය් ආයුධමතො ආනිසෙයො -පෙ- හිත්තසංසො ව = අප් ගතො තස්සං අනුප්පතතිං අනිතෙපි මසි අනුප්පතො එකපෙච නිවර්තා බ්‍රහ්මිකං ලභිතො මම උපපාදෙතො පටිඨාස ගතලාගසකකාරො අනෙකුනති බාපෙරාජාතකං කප්ථයි (උ 252).

අප් වෙය් ආයුධමතො දුකෙතා මලලුප්පතො -පෙ- භතතාහි ව උද්දිසිතුං = ඉමංති දෙව් යානාහි සමාදිසිස්සාමිති ගතවෙතො සනතිකං අගමි සි. තෙන වුත්තං:- අප් වෙය් ආයුධමතො -පෙ- භතතාහි ව උද්දිසිතුනති (ස. පි 415).

අප් වෙය් ආයුධමතො දුකෙතා මලලුප්පතො = බණ්ණෙතව ව සො අගති කප්පවුට්ඨානගති පිඨ අභ්‍රමිත්තවපි සංඝාරගතං මසිමිත්තවපි තප්ථ කිසුචි අතවසෙසෙතො අට්ඨාතබලෙන කිපෙතො තිබ්බාසි, තෙන වුත්තං අප් වෙය් ... (උ 301).

අප් වෙය් ආයුධමතො දුකෙතා මලලුප්පතො සෙති ගතො තනුසංසංඝම = එවස්ස සො ආයුධං විනාතො; ගතවතං උපසංඝමිතො සංඛින්නං තප්ථ අසාසි. තෙන වුත්තං 'අප්.....' (උ 300).

අප් වෙය් ආයුධමතො ධනිසො = ආදිවෙති අහං සංඛිප්පෙතො; ධනිසො එකපස්ස දිවාමිහාරං නිසිනොතො තෙන සද්දුත ආගතො තෙ හිත්ත කිස්ස මෙ තුසෙත ආවුසං; කුචිං හිත්තාති (ස. පි 208).

අප් වෙය් ආයුධමතො නිසෙයො-පෙ- එතස්ස පටිසංචාරාති = තප්ථ පටිසංචාරාති පාටිකොගපටිසංචාරා; අච්ඡරාතං පටිලාභාස අහං පටිභුතොති පටිසංඝාය (උ 124).

අප් වෙය් ආයුධමතො නාගසමාලො -පෙ- සංඝාමස්ස විසංසලස්ස'ති = ආයුධං නාගසමාලො පටිඨාගතො; සප්ථා ගතමහස්සෙව ගතොති ගච්ඡෙතො තස්මි රුකාමුප්ප ගතවතං පස්සිති; උපසංඝමිතො වජ්ඣිතො තං පටිත්තං සප්ථ ආපොපෙසි. තෙන වුත්තං: අප් වෙය්..... (උ 297).

අප් වෙය් ආයුධමතො පුණ්ණො = කො පතෙස පුණ්ණො? කසො ව පතෙප්ථ ගතතුකාමො අනොසිති? සුත්තාපරනාමාසිකො; එව එස සාවජ්ඣං පත අසප්පායමිහාරං සලලෙතො; තප්ථ ගතතුකාමො අනොසි; (සං. ත 14) - (ම. ව 209).

අප් වෙය් ආයුධමතො පුණ්ණො -පෙ- විහරති = අප් පුබ්බන්තස්මයෙ පිණ්ඩං වරිච්චා, සාසතෙස පටිසල්ලාණං වුට්ඨතිතො; ගතවතං උපසංඝමිතො කමමට්ඨාතං කථාපෙතො සත්තසිත්තාදෙ තදිතො පකකාමි. තෙන වුත්තං (සං. ත 15).

අප් වෙය් ආයුධමතො මහාමොග්ගලානො = (ආදිසු) ආයුධාහි පිසව්වතමෙතං ගරුභාරවසප්පතිස්සාති ව්වතමෙතං මහාමොග්ගලානොති මහා ව සො ගුණමිත්තතාය මොග්ගලානො ව ගොතොතොති මහාමොග්ගලානො (ස. පි 122).

අප් වෙය් ආයුධමතො සාපිපුනො රාහුලකුමාරං පබ්බාපෙසි = කුමාරස්ස මහාමොග්ගලානපෙරො කෙතෙ ව්ජ්ඣිතා කාසායාති දුතො සරණාති අදුසි. මහාකස්සපපෙරො මවාදවරිච්චො අනොසි (ස. පි 754).

අප් වෙය් ආයුධමතො සාපිපුනො උට්ඨාසාසනා -පෙ- විරට්ඨිතිහං = තස්සා ගාවතවිට්ඨසනපෙරො වුත්තං:- අප් වෙය් -පෙ- විරට්ඨිතිකනති (ස. පි 129).

අප් වෙය් ආයුධමතො පද්දුලි-පෙ- අනුස්සාහං පට්ඨෙදසි: තස්ස පත විරපනාසෙතො ගතො තං මද්දිතො අපෙඤ්ඤාපට්ඨො සො පත හිත්ත විකාල බාදෙතො වා භොජනිතං වා බාදෙතො වා භුසෙස්ස වා පාටිත්තියනති සිත්තාපදං පසුඤ්ඤෙසි. තෙන වුත්තං: අප් වෙය් (ම. ත 102)

අප් වෙය් ආයුධමතො -පෙ- ඵතදකොසි තිත්තම සමණාති = කසො පතායං ඵතදකොසි? රොසෙසුකාමිතාය. කප්පෙවං ආදිකොප්පාති සමමොති වෙදිගපබ්බො (සං. ව. 47).

අර්ථය: ආලම්භය: යනෙක: හඟවන්න: ශාථය අර්ථය: = එම: හඟවන: සබ්බසාදුපරිණාය පරිණාය අර්ථය: —ප— ශාථය අර්ථය: (සං. එ 253).

අර්ථය: ආලම්භය: යනෙක: යන හඟව: —ප— නිකුත් කම: = දුක්ඛාදිවි කම: නාභිගොපි කියනුයේ: කාරණය, ඉදං කාරණ: මෙතන: විහාරසුත්තය: සමයො, හඳු නං රොසෙතිය: මෙතන: විසොපෙමිති ඉමිත: සම්බන්ධතො වුත්තං (සං. එ 260).

අර්ථය: උපලවණණ: හිකුළුනි = තසම: සා අයොසි, සුත්තං තප්පිදාති අසොදා, එතර් සමයො වා බ්‍රාහ්මණො වා අසොදා මයාති තං මංසං අයාසෙසි, තෙන වුත්තං: “අර්ථය: උපලවණණ: හිකුළුනි” නි ආදි (සං. එ 478).

අර්ථය: උපලවණණ: මාණවො —ප— එදිසොව සො හවං ගොතමො තතොව හිසොයා = තර් සුප්පතිට්ඨිතපාදොති යථා අසොදාසං භුමියං පාදං ඵෙසනතාතං අයාසලං වා පණ්ඩිතං වා පණ්ඩිතං, වෙමිඤ්ඤං වා පත ජිද්දං තොති, උකුච්ඡන්තාතමපි අග්ගපාදොසු එකසොට්ඨාසොව පණ්ඩිතං උච්ඡන්ති, ත එමං තසං, තසං පත සුචර්ණපාදකාතලං වීඨ එකපායාපෙතොව සකලං පාදතලං භුමිං පුකති භුමිතො උච්ඡන්ති, තසමා සුප්පතිට්ඨිතපාදො සො හවං ගොතමොති වදති (ම. ත 457).

අර්ථය: කිසාගොතමි = අපමංසලොභිතාය කිසාගොතමිති පතසා: තාමං සා බුරුගෙහයෙව අරහත්තං පාපුඤ්ඤ (සං. එ 149).

අර්ථය: ගොසමබ්බො උපාසකා = අර්ථය: ඉමං කථා සලලාපං සුත්තං කොසමබ්බොසිතො උපාසකා (සං. එ 855).

අර්ථය: වුද්දො සමණ්ණෙද්දසො = එකට්ඨාතෙපි වෙ රතතිසො අවසිත්තො සබ්බස්ථ එකරතතිවාසෙතෙව සාවර්ණිං පාපුඤ්ඤං එතමස්ථං දයොතුං අර්ථය: වුද්දො සමණ්ණෙද්දසොති ආදි වුත්තං (සං. ත 178). අයං ථෙරො ධම්මසෙතාපනියං කතිට්ඨනාතිකො තං හිකුළු අනුපසම්පන්නකාපල වුද්දො සමණ්ණෙද්දසොති සමුදවරිත්තො ථෙරකාලෙපි තථෙව සමුදවරිත්තං (ම. එ 24) — (දී. 660).

අර්ථය: ජිවසො ගොමාරතවෙවා තං සිවෙයාතං දුක්ඛසුභං ආදයං —ප— එතදවෙවා = සොගො පත පබ්බජිත්තො අරහත්තො පතිට්ඨිතො. හඟවාපි එතදස්ථමෙව රසොදා පිණ්ඩපාතං දපෙසි —ප— (සං. එ 830).

අර්ථය: තං බ්‍රාහ්මණමහාසාලං = අර්ථය: පට්ඨාය පිතරං ත සමමා පටිප්ඨිත්තං සාතොයාමි වොති තෙ හිතා සරං තෙත්තං පටිප්ඨිත්තං තං දයොතුං අර්ථය: තං බ්‍රාහ්මණමහාසාලොති ආදි වුත්තං (සං. එ 203).

අර්ථය: තනුනිපි = අර්ථය: තනුනිපි පාඨො (සං. එ 151). අර්ථය: හිකුළුනිසො —ප— නිසිදිංසු = තාපි හිකුළුනිසො වලවිත්තතාය තෙසං වචනං අතංසු යෙව (සං. එ 676).

අර්ථය: තෙ බ්‍රාහ්මණා = තං සකියං අර්ථය: තෙ බ්‍රාහ්මණාති ආදි වුත්තං (ම. ත 287).

අර්ථය: තෙ හිකුළු හඟවතො එතමස්ථං ආරොපවසුං = ආදිවති පත යෙ උත්තරි මිත්තංසබ්බමයො වණ්ණං හාසිංසු, තෙ ආරොපවසුනති වෙදිතබ්බං (සං. එ 648).

අර්ථය: දෙවදතො = ආදිසු යොව දෙවදතො යථා ව පබ්බජිතො යෙන ව කාරණෙන සොකාලිකාදයො උපසංහරිත්තො (සං. එ 434).

අර්ථය: තං = අර්ථය: අයං (ප 52). — (අ 357).

අර්ථය: පත හිකුළු මයා = ඉදං ත කෙවලං අතං වෙද- තාතංයෙව තිරොධං පසොදාපෙමි (සං. ත 86).

අර්ථය: බාහියසං —ප— ආසවෙති විතං විමුච්චි = තෙවිධාති ආදිතා අනුපාදිසෙසතිබ්බාතධාතු කපිතාති දට්ඨබ්බං. තෙන වුත්තං: — ‘අර්ථය: බාහියසං —ප—’ (උ 65).

අර්ථය: බාහියසං දුරුමිසෙසං සුරාණසාලොභිතා දෙවතා = ගච්ඡි තං පසිරුපාසසුති ආහ. තෙන වුත්තං: — ‘අර්ථය: බාහියසං —ප—’ (උ 57).

අර්ථය: ගොසකා උපාසකා = ඉතො පරං අර්ථය: බොහො උපාසකාති ආදිසු ගොසකා උපාසකා, සිරිමා උපාසකා, පදමා උපාසකා, සුතතා උපාසකා, මිත්තරා උපාසකා, උත්තරා උපාසකා, මුත්තා උපාසකා —ප— ඉමියං එතත්තාතං අට්ඨමිස සමනාගතං උපොසථකමමෙව කපිතං (අ 791).

අර්ථය: බ්‍රහ්මසහමසති = “සො අයං බ්‍රහ්මා? කසමා ව පත හඟවතං උපසංහරිත්තො එතදවෙවා” නි: අයං කසමසං හඟවතො සාසනෙ සහසො තාමි හිකුළු අතාගාමි හුත්තං සුද්ධාවාසෙසු උපපදොතා, තර්ථ තං සහමපති බ්‍රහ්මාති සඤ්ජාතනති (සු. ති 389).

අර්ථය: හඟවතො රසොගතයාති = ආදි උභිතො මහාතාතං විවෙකසුච්චවෙකසුදයාතං. තං වුත්තස්ථමෙව (උ. 173).

අර්ථය: හඟව = අර්ථය: හඟව “අයං මාණවො හත්ථං පසාරෙත්තො හවයං ගහෙතුකාමො වීඨ, පාදං පසාරෙත්තො අවිච්චිං විචරිතුකාමො වීඨ, මහාසුමුද්දං තරිතුකාමො වීඨ, සිකෙරුං ආරොහිතුකාමො වීඨ ව අභිකෙ වායමති, හඳු තෙන සමං මනෙතමි” නි අවිච්චිං මාණවං එතදවෙවා (දී 177). — අර්ථය: හඟව. “සසෙ ඉමෙ මාණවො එතර් නිසිත්තා එමං උච්චාසද්දං සරියංනති, අයං කථාපරිසොසාතං තහමියති —ප— (දී 184). — (ති) කපිතාරාදොපං බ්‍රාහ්මණං අරහත්තං උපසංහරිත්තං සමපන්නං දිත්තං —ප— අර්ථය: හඟවති ආදි වුත්තං (සං. එ 192).

අථ හගවා විනෝගාසි (ම. ක 253). ආදිමග්ගි පන අයං සංඝඛප්පෙතො එවං හගවා ආනාපානසති සමාධිකථාය භික්ඛු සමය්ගාසෙත්ථා අථ යං තං නතිසපාරාජිකපදාදානන්තං —පෙ— (ස. ව 311). තෙතෙව ච ධම්මසංවේගෙන උදනං උදනෙසි තෙත වුත්තං— අථ වෝ හගවාති ආදි (උ 76). හගවා ති පුබ්බත්තසමයං—පෙ— සකලවිහරං එකාලොකං කුරුමිනො උපට්ඨානසාලං උපසඬ්ඛමි. තෙත වුත්තං— අථ වෝ හගවා —පෙ— තෙත්තපසඬ්ඛනීති (උ 73). අයමි පාවිසෙතො අනුසංඛි (ම. ද 87).

අථ වෝ හගවා අයුතුතරං ගිහිකං ආමිනෙතාසි=හගවා පේරසං —පෙ— න එරුසව්වතාසිපාසොති ආහ. තෙත වුත්තං—“අථ වෝ හගවා අයුතුතරං නිගමං ආමිනෙතාසි”ති ආදි (උ 136).

අථ වෝ හගවා අනන්තො —පෙ— ඉමං උදනං උදනෙසි = උපසාගපිතිපාමොප්පා උදනං උදනෙසි. තෙත වුත්තං— අථ වෝ හගවා අනන්තො —පෙ— (උ 263).

අථ වෝ හගවා ආයසමනං ආනායං ආමනෙතාසි = එවං ධම්මසංකාපතිං සංඝඤ්ඤාපච්චා වේරසුඤ්ඤායං තං වසානාසං විනිසාමෙවං වුත්ථවිසොං මහා පටිපාටිකං පටිපෙත්ථා අථ වෝ හගවා —පෙ— (ස. ව 123).

අථ වෝ හගවා ආයසමනං නායං බාහාය ගහගමා —පෙ— ගාග්ගිපදාහි = ජනපදකලාපානිකං තාසං පදාදි අවිජ්ජාසානං රුපසමානතිං පටිච්ච විසෙසං පුප්පි. තෙත වුත්තං— අථ වෝ හගවා ආයසමනං නායං —පෙ— (උ 119).

අථ වෝ හගවා ආයසමනං මහාමොගලොතං ආමනෙතාසි = කසමා ආමිනෙතාසි? පුප්පවාසාය සාමිකසං පසාදරකඛතත්ථං (උ 108).

අථ වෝ හගවා ආයසමනං සාපිපුතං ආමනෙතාසි= හගවා කුමාරං න නිවහනාපෙසි. පරිජනොපි හගවතා සද්ධිං ගව්ඡන්තං නිවහනං න විකම් අථ ආරාමං ගතො “යං අයං පිතුසන්නකං ධනං ඉව්ඡති, තං වට්ඨානුතං සම්භංගං, බොධිමග්ගෙහ පටිලභිං සන්නම්ඛං අරියධනං දෙමි. ලොකුත්තරස්ස දුගජස්ස තං සාමිකං කුරොමිති ආයසමනං සාරිපුත්තං ආමිනෙතාසි. (ස. ව 753).

අථ වෝ හගවා—පෙ—ඉමං උදනං උදනෙසි=තං සත්ථා ගම්බුට්ඨං නිසින්නො එව සබ්බසද්දන්තසද්දෙහි ජාතින්තා —පෙ— තෙත වුත්තං— අථ වෝ හගවා —පෙ— (උ 183).

අථ වෝ හගවා එතමයං විදිංයා = තද කීර් හගවා අතෙකපරිසායෙන සංසාරස්ස ආදිතවං පසාසෙති (උ 276).

අථ වෝ හගවා —පෙ— එතමයං ආරොපෙසි = එත්ථ තත්ථි කිංචි වත්තබ්බං. පුබ්බ වුත්තමෙව ති භික්ඛුතං පත්ථපත්ථපුලකපට්ඨං සලලුක්ඛ වුත්තං සාමිපාකපරිමොචකඤ්ච අරොපෙන්නො එතමත්ථං ආරොපෙසිති වුච්චති (ස. ව 121).

අථ වෝ හගවා තං ගිහිකං එතදවො ච = හගවා සාමිසංඝඤ්ච ලොකවොහාරමි ජාතාති. අතීත බ්‍රහ්මානං පදාදානන්තමි ජාතාති. “පුබ්බෙසි බ්‍රහ්මා එතතෙතන පාරාජිකං පදාදානන්තමි, එතතෙතන පුලලවයං, එතතෙතන දුක්ඛවන්ති —පෙ— (ස. ව 213).

අථ වෝ හගවා තස්ස සත්ථාගස්ස —පෙ— ලොකං වොලොකෙසි= කිදිකො නු වො ලොකොති ලොකං වොලොකෙසි. තං සන්ධාය වුත්තං— අථ වෝ හගවා තස්ස සත්ථාගස්ස —පෙ— (උ 146).

අථ වෝ හගවා —පෙ— ධාරෙතුං = එවං වුත්තෙ ගස්මා ඉදං සිත්ථාපදං පණ්ණත්ථිච්ජං ත ලොකවිජ්ජං, තස්මා තං ආයසමනං ආනන්ත වුත්තදිවසමෙව පරිවෙජ්ජං කුරොන්නො අථ වෝ හගවා —පෙ— ධාරෙතුන්ති (ස. ව 454).

අථ වෝ හගවා නිවාසෙයා=ඉධ පුබ්බත්තසමයනති වා සායනාසමයනති වා ත වුත්තං. (ස. ව 135)

අථ වෝ හගවා නිවාසෙයා පත්තවිවරමාදය සද්ධිං ගිහිකසංඝොති යෙන නවං සත්ථාගාරං තෙත්තප සඬ්ඛනීති යසාදති හත්තන හගවා කාලං මසාදති = එවං කීර් කාලෙ —පෙ— තාවදෙව ච අත්තනො පත්තවිවරමාදය මහාගිහිකසංඝොති හගවන්තං පරිවාරෙසි (සං. ක 64)

අථ වෝ හගවා නිවාසෙයා පත්තවිවරං ආදය සද්ධිං ගිහිකසංඝොති යෙන ආවසථාගාරං තෙත්තප සංඝමි = යසාදති හත්තන කාලං මසාදති —පෙ— (උ 286)

අථ වෝ හගවා නිවාසෙයා පත්තවිවරං ආදය සද්ධිං ගිහිකසංඝොති යෙන සත්ථාගාරං තෙත්තප සඬ්ඛනි = යසාදති හත්තන කාලං මසාදති —පෙ— (ම. ක 13)

අථ වෝ හගවා නිවාසෙයා පත්තවිවරමාදය සද්ධිං ගිහිකසංඝොති යෙන ආවසථාගාරං තෙත්තප සඬ්ඛනීති පාදෙ පක්ඛාලොයා = යදිපි හගවතො පාදෙ රජාජලං න උපලිප්පති. තෙතං පත උපාසකානං කුසලාභිප්‍රභිං ආනබ්බන්නො පරෙසං දිට්ඨානුතති ආපජ්ජන්තස්ස හගවා පාදෙ පක්ඛාලෙසි (උ 289).

අථ වෝ හගවා පඨමජ්ඣානං = ඉතො පරං යං පරිනිබ්බානපරිනම්මං කත්වා හගවා පරිනිබ්බුතො තං දසොත්ථං (සං. එ 174).

අළු බෝ හඟවා -පෙ- පඤ්ඤාමි=අළු නං සැරැහි තෙත හි පතනවිමරං පරිසෙසාති වනං පඤ්ඤාමි. තෙත වුත්තං: අළු බෝ.....(උ 66).

අළු බෝ හඟවා -පෙ- පාතිමොක්ඛං උද්දසෙසාථ = එවං පත විනෝදානං හික්ඛානංසෙව පාතිමොක්ඛෙද්දසං අනුපාති. තෙත වුත්තං:- අළු බෝ.....(උ 209).

අළු බෝ හඟවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙය්වා = තථ අළු ඉති නිපාදනා අසුඤ්ඤාධිකාරවචනාරමෙහ'බෝ'ති පදපුරුණේ 'හඟවා'ති වුත්තනායමෙව පුබ්බන්ත සමයනති දිවසා පුබ්බන්තසමයං, පුබ්බන්ත සමයෙති අපථා (වතු 245). (සුති 95).

අළු බෝ හඟවා පුබ්බන්තසමයං -පෙ- හද්දසාල මුලෙ = තථා විනෝදානං ව හඟවා පාතොව සරීර පටිප්පාතනං කත්වා කොට්ඨිකං පිණ්ඩාය වරිත්වා කඤ්චි අතාමිනෝත්තවා එකො අදුනිපයා හඟවා කොසලරෙව් පාරිලෙසෙකෙ වතසෙකෙ හද්දසාල මුලෙ විහාසි. තෙත වුත්තං: අළු බෝ..... (උ 175).

අළු බෝ හඟවා මනා ධනාමම = මහාතො මහාමම පස්මතරං හඟවතො සමාගමො නං දිවසෙසෙව අනෙසි (සං. දු 148).

අළු බෝ හඟවා හික්ඛු ආමනෙහසි =හඟවා යාව පවුමි කතතිකපුණ්ණමි, තාව බාරාණසියං විහරතො එකදිවසං තෙ බිණ්ණසෙව සට්ඨි හික්ඛු ආමනෙහසි (ස. මි 722). පාරිසෙකෙකා අනුසට්ඨි (ම. දු 86).

අළු බෝ හඟවා වග්ගමුද්දතිසෙය හික්ඛු අනෙක පටිසායෙති විහරතිත්වා දුබ්බරතාය දුප්පායකාය -පෙ- ඉමං සික්ඛාපදං උද්දසෙසාථ = එවං පාසතිරියාය අතාදිතවදසාපිණං ආදිතවද සෙසානං අළු බෝ හඟවා -පෙ- ඉමං සික්ඛාපදං උද්දසෙසාථාති ව මත්වා වතුථං පාරාජිකං පඤ්ඤ පෙන්නා (ස. මි 347).

අළු බෝ හඟවා වෙරසුඤ්ඤායං යථාගිරන්තං මහජිකා = රාජාණිකායං යථාගිරන්තං වාසං වසිත්වා (ස මි 137).

අළු බෝ හඟවා සඤ්ඤාපෙද්ධිතනිපරාධසමාපනති තො වුට්ඨතිත්වා නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං සමාපජ්ජි -පෙ- නතිසමානා වුට්ඨතිත්වා වතුථංසකානා සමාපජ්ජි = එථ පත හඟවා වතුථසතිසා සාතෙසු පස්මිත්තානං සමාපජ්ජි (සං. එ 174)

අළු බෝ හඟවා සත්තානං එකපලසෙයන නිසිදි විමුතතිසුචිපමිසංසෙවදි = අනෙකකොටසතසඤ්ඤා සමාපජ්ජිතො සමාපජ්ජිතො සත්තානං තෙථව නිසිදි. යං සකායා වුත්තං: "අළුබෝ හඟවා -පෙ- (අප. 68)

අළු බෝ හඟවා සත්තානං අවමසෙති තමා සමාධිතො උට්ඨතිත්වා බොධිඤ්ඤාමුලා සෙත අප්පාලනිත්‍රොයො නෙත්‍රපසංඛාම = එථ පත හඟවා තමා සමාධිතො වුට්ඨතිත්වා අනන්තරමෙව බොධිඤ්ඤාමුලා සෙත අප්පාලනිත්‍රොයො නෙත්‍රප සංඛාම (ස. මි 717).

අළු බෝ හඟවා සාවප්පියං යථාගිරන්තං මහජිකා සෙති වෙසාලි තෙත වාජිකං පඤ්ඤාමි = තද සි සාවප්පියං කතනබ්බවුද්ධිවචං තානෙසි. තෙත වුත්තං:- "අළුබෝ හඟවා සාවප්පියං -පෙ- (උ 128).

අළු බෝ හඟවා සාවප්පියං පිණ්ඩාය වරිත්වා -පෙ- පටිතිබ්බතො ගික්ඛවෙ බාහිසො දුරුමිසෙයො = "එතදගං හික්ඛවෙ මම සාවප්පියං හික්ඛානං බිප්පාතිසුඤ්ඤානං සද්දං බාහිසො දුරුමිසෙයො"ති තං ආසසමන්තං එතදගෙයං සපෙසි. තං සකාය වුත්තං:- අළු බෝ හඟවා සාවප්පියං පිණ්ඩාය වරිත්වා -පෙ- (උ 67).

අළු බෝ හඟවා ධිත = අළු බෝ තෙ කුසලානුප්පාතකා -පෙ- ගාමිනෙතිතං උපසංභයමානා විමරන්ති (අ 732).

අළු බෝ ගික්ඛවෙ මිසෙයි බොධිසත්තො = ආදිසු පත මිසෙයිති තසා නාම, කඤ්චි බෝ මිසෙයි අපෙඨ පසාන කුසලානාය ලද්ධො. බොධිසත්තොති පණ්ඩිත සත්තො බුද්ධිතසායොකා, බොධිසංඛාතෙසු වා වතුසු මිනෙසු සත්තො ආසත්තො ලග්ගමානසොති බොධිසත්තො (දි 284).

අළු බෝ ගික්ඛවෙ = පබ්බජිතසා සාධු ධම්මවර්තාති ආදිති ව -පෙ- අළු බෝ හික්ඛවෙ මිසෙයිකුමාරො සාරපිං ආමිනෙහසි (දි 308). හික්ඛවෙ අළු රාජා දලහනෙමි වග්ගරන්තං ඊසකමි මිසෙයිතං සානා වුතං පසෙසි (දි 615).

අළු බෝ ගික්ඛවෙ පුජිසො ගිතො වතුනා ආසි විසානං පලාසෙථ = අළු නං තෙ ආසිවිසා අයං අමාකං රඤ්ඤ උපට්ඨානො දිනොති අනු බන්ධනා ගවෙජ්ඣපුං ඉදං සකායං අළු බෝ හික්ඛවෙ -පෙ- (සං. ත 39).

අළු බෝ ගික්ඛවෙ සො රාජා -පෙ- අනාමනො අනෙසි = රාජා සපරිප්පො තෙසං තං මිප්පාකාරං දිත්වා එසුකෙති හිප්පමානෙති හදසෙත උග්ගතෙත මනාහසිතං හසි. තෙත වුත්තං:-අළුබෝ හික්ඛවෙ සො රාජා -පෙ- අනාමනො අනෙසිති (උ 240).

අළු බෝ මුච්චිසෙය නාගරාජා = තෙසෙව මුච්චිසු රුක්ඛසා සමිපෙ පොතරිඤ්ඤා නිබ්බතො මහානුගාවො නාගරාජා (ස. මි 718).

අළු බෝ මෙහෙයුම්මුප්පා = එවං මෙහෙයුම්මුප්පාති හික්ඛති තාසෙථ (ස. මි 419).

අළු බෝ සො ගිහු = එවං ථෙරෙත තවති කාරණෙති
සිහිතාද තදිතෙ අළු සො ගිහු (අ 799).

අළු බෝ සො සෙව අයසො = සෙව අයසො එතං
සෙත (මහ 136).

අළු බෝසං = අළු බෝ අතං (ම. එ 156).

අළු බෙවතං = අළුබෝ එතං (ස. පි 151).

අළු ව පණ්ණසිකාවෙව මොසසුසිසං = අසෙසුසු පත තුල්
පුරිසං (ස. එ 805).

අළු ව පත = එවං පථනාය සතිපි (දි 514).

අළු ව පනාතං න වදං = අතං එතමෙවං ජාතාමි, තො ව
එවං වදං (දි 526).

අළු මිතං විමුච්ඡම = ආදිතවානුපස්සනාය පරතො
පවිතෙතති නිබ්බිදනුපස්සනාදිති විකම්මකවසෙත
මම මිතං කිලෙසෙති විමුච්ඡමි පුත මිතථලෙති
යථාකතං සමුච්ඡෙදවසෙත වෙව පටිපාස්සාදි
වසෙත ව සබ්බසො විමුච්ඡමි (ථෙරි 19). යද රුක්ඛ
සාමාය චුට්ඨාසං ගිවංසං පකම්පි (ථෙරි 63).

අළු වෙ පඨසසි = අළු ඉදුති පඨසසි වෙ යදි ඉච්ඡසි
(ථෙරි 126). ඉදුති යදි ඉච්ඡසිති චුතතං හොති
(සු. නි 19).

අළුවවුතො = අළු අවුතො (ම. ව 90).

අළුපුතො = සහස්සාබාහුරාජා (ජ. ඡ 81).

අළුසුදුහරො සහොතා = අළු සතතාතං පකතිසා
වසිතව්සාතෙතිකතො උපපජ්ජති. තෙ පඨමිකාතං
හාවෙතො තතො මහරතති, තසම අළුසුදු
සතතාති ආදිමං. (දි 78).

අළුසෙසු අවාසිනා ගිහු ආගමං = හාමි වා අර
සෙසු වා කෙතවි කරණිතෙත ගතො තෙසං නිසි
තතව්සාතං ආගමන්ති (ස. පි 794).

අළු නං නිගන්ණොම = අපෙවං නිගන්ණොමං තං නි
ගන්ණොමි (ප 88).

අළු තෙ පුත්ඤ්ඤා සජ්ජාති පඨජා = අළු තෙ ඉමෙ
පුත්ඤ්ඤාතෙත සරණොතෙත ව පුත්ඤ්ඤාති ලොකාමා
සරිවලෙසුද්ධාරා සජ්ජාති වලෙසුද්ධාරා පඤ්ඤාති
පඨජාති තතො පුරෙ විකම්මතො අපරතොතෙ ඉදුති
ඉමිසමි සතිතාම සිසෙති අපො (ජා. එ 304).

අළු තෙ මාලධාරිනො = පාලි පොථකෙසු පත අළු තෙ
මාලධාරිනොති ලිඛිතං. තසාපො ත විවාරිතො
(ජා. ස 480).

අළුගතකාරාති = සුද්ධභුමිපු පුරිසකාරෙ (ජා. ඡ 23).

අළුගතනො ගමනං = පටිසන්ති වතෙත ආරුප්ප ගමනං
(සු. නි 397).

අළුගතනි = නහු නිං (ජා. ප 118).

අළු දකඛ්ඨ මෙ වෙතං = අළු මෙ පරකතමං පසසිසා
ථාති (ජා. ඡ 165).

අළු දුතියසාති = ඉමිසමි පත වාසෙ එස සබ්බපො
(ම. එ 87).

අළුදදසාමා = අදුසිසා (ථෙර. දු 210).

අළුදාමානසා = අකට්ඨකතො. තෙත සුබ්බවිහාරි
මාන (ථෙර. දු 77).

අළුදොං = කායපාගතිසාදිථදාමාමිරිතිතො (අප 262).

අළු නං ධනාසමකාසි = වෙගෙත උට්ඨාය දුඨා
තිජ්ජිමා මසාසමකාසි (ම. ත 273).

අළු නං තණ්හි කාතො = තං හිතකං මම පිතා මාතා
සබ්බො ව මෙ සද්දිගණො වග්ගවෙගො හුතො
හණ්ති (ථෙරි 206).

අළු නිත්‍රොධං පට්ඨොජනං = එවං කිරස්ස අහොසි
ඉමෙ පට්ඨොජනං ඉදුති හගවතො හාසිතං සුසුස
නාති, ඉමිතාම නිත්‍රොධං හගවතො පරිමුඛෙ
කකම්මං දුරාසදං වචනං චුතතං (දි. 609).

අළු නිබ්බිදුති දුකෙත = අළු අතතානුපස්සනාය පි
බ්බෙ එව අතිවචනා දුකතාතං සුපරිද්ධාතො නිබ්බි
දනුපස්සනාවසෙත විපස්සනාතොවරතුතෙ පසුච්ඡ
කම්මදුකෙත නිබ්බිදුති, නිබ්බෙදං ආපජ්ජති (තෙ
38). අළු ඉමිසමි වංච දුකෙත නිබ්බිදුති නිබ්බිදු
තො දුකපරිජාතාදිවිති සච්චාති පටිපිඤ්ඤාති
(ථෙරි. දු 5).

අළු නිබ්බිදුතං රුපෙ = එවං රුපුපජ්ජිති හුතො සීතා
(ථෙරි 26).

අළු නො = අළු හු (ජා. ස 122).

අළු නො අකාරණොමා = අළු භිං අපෙත අකාරණෙත
යසෙසුපාය සාතෙසිති (ජා. ස 133).

අළුහතරා = අතතරාසෙව, අසා සබ්බොවිපාගතිතො
මිරතො එවං චුතතං හොති (සු. නි 397).

අළු පෙව්චනුදාපදනං සුණංථ = තතො අතතරා
අපදනං සමායසොතො පෙව්චනුදාපදනං
ආවුසො ආතඤ්ඤා හගවතා කථා පසුච්ඡාතනති?
පුරොධා අළු පෙව්චනුදාපදනං පුණොථාති ආත
(අප 105).

අළුපඨජා අමනාතං ආසනං හොති = තෙසං පඨජතො
අමනාතං නිසිද්දිමං මසාසො පාපුණ්හි, තහොපරං
පමිසිමං වා පසසිමං වා ත ලභාමි (දි. 458).

අළු පඨජා පුරෙ අසංතිතො විමනො අපණ්ණිතිනාති
පජානාති = එවං කම්මව්සාතවසෙත වා සරිර
වසෙත වා අදසනාවසෙත වා අපො වෙදිතබ්බො
(සං. ත: 168).

අළු පඨජිමා = එතතාවතා සබ්බොද්ධාදිසාපි වාතා
දසසිතා හොතති (ජා. ස 467).

අළු පසසි මං කාලං = එකමිසි සද්දිං අතවසෙසෙසො
සුමිතිතමෙව සද්දිති එකකං අතව්චනනාති (ජා. එ
131).

අළු පාප්පත්තා ගොඩො පබ්බතොවාති දිදුති = ලාමික
ජනං පබ්බතො විස කොඩො අතිමද්දතිති (සං. එ
273).

අළු පාසානි කමිසෝනි කර. බාලො නි බුජකිනි = එවි. සංඝාතේ අතිවෙව්වි සමානෙ බාලො ලොහවිසෙත වා සොබවිසෙත වා පාසානි කමිසෝනි කෙරෙහි (පෙර. එ 267).

අළු පුජිසො අනුසව්සය = නි අනුසො රුපියා අනුසව්සය. අයං පසෙතථ අධිපයානො (ජා. එ 335).

අළු බාලා පඤ්ඤානි = අජරාදි රා විය හුනි. අළුකලලෙ සුකරා විය හුනි. කාමපඤ්ඤා නිවුජ්ජනනා පමජ්ජනානි (ජා. ඡ 66).

අළු බුමි = ඉදං සථා පෙතවිසෙත විහරෙතො පුරාණ දුභිසිකාපලාහනං ආරබ්භ කෙරෙහි (ජා. ඡ 37).

අළු හඟවා අනුසව්සො = අළු එකසමා කාලෙ හඟවා ආනෙතො (ම. දු 140).

අළු මං පඤ්ඤානි සද්ධිං නිගගන්ති පඤ්ඤානං = සද්ධිං අධිගතවිජ්ජනාපි පටිගාරයං මෙ සතතිකං ආනෙතො අනුසව්සො ආනෙතො එකපෙතොතිති අපෙතො (සං. හ 99).

අළු මහගගනි හනනා සමුලපඤ්ඤා = අළුති නිපාතමනනං අනෙතිසංකපිතසිකාරසංකපිතෙහි මුලෙහි සමුලපඤ්ඤා රානො අධිසමුලපඤ්ඤා හනනා සමුලපඤ්ඤානි (පෙරි 187).

අළු මරණිකාලෙ = අළු මරණය. ආසන්නාකාලෙ (සං. හ 125).

අළු මාගඤ්ඤා පටිබ්බාස්සො = පටිබ්බාස්සය පතිගන මුඛං විය මිජං පටිපාසකතං සද්ධං, කසමං සතතිසි දිත්ථං අසකකානෙතො ආතිගඤ්ඤානො පුත සද්ධ සතතිකං ආග ඤ්ඤා එකමනනං නිසිදි. තං දසෙය්ඤං 'අළු මාගඤ්ඤා'ති ආදි වුතො (ම. හ 146).

අළු මෙ ආපරාධවිසයාපි = තාන චං අජරාදිං කතො දිවසයං නිගුහන්තං විකාරගතයං උපට්ඨානං ගච්ඡ. එවං ගච්ඡන්තො සද්ධ විකාරගතං ජසකමපි මසකතිතං ආනා වුතං පසසයි, අළු මයො ආවි කෙතියොපි ජිවිතං හි මෙ තව හපෙථ නිකමිතනනාති (දි 615).

අළු මෙ සමෙසසි ගාරවො = අළු මයො සමෙසසි ගාරවො ජානො (අ 478).

අළු රුපා අරුපා ව සුචුක්ඛා පමුච්චනි = අළුති තයං නිබ්බාතයං ජානකතො පමුච්ඡ; රුපාති රුපධම්මො; තෙන පඤ්ඤාමාර්ගවො එකමාර්ගවො ව ගතිතො හොති. අරුපාති අරුපධම්මො (උ 68).

අළු ලොහමයං = අයං පත ලොහකුමභි පසමපරියන්තිකා වතුකනුදානාති දො යොජනසතසතයාති ගමිරා සමතිතතිකා තථ ලොහපුරා හොති (සු. නි 392).

අළුමා = ඉමිනා අසද්දුපි දෙවමිත්තොදි යෙ සෙචි ආරබ්භ දුතං දදෙය්ඤාති දසෙය්ඤාති (පෙ 16). අළුනාර දසෙය්ඤාති (මහා 136).

අළුමා පනි = ඉදං තං අසද්දුපි දුබ්බලොභිකමිමං සිකකාය ව අපට්ඨනකානං දසෙය්ඤාති 'අළුමා පනා'ති ආදිමාන (ස. ව 176).

අළුමා නො දසෙය්ඤාති = අළු මා අසද්දුතොනො සබ්බ සෙතිසො සතතිපානෙතො තානං මිජ්ජිම අසමන දුතෙ සාවෙති මයං තෙ දසෙය්ඤාති පටිපුජෙය්ඤාමාති (ජා. ස 116).

අළුමාපි විවරං = අළු විවරමපි (මහා 228).

අළුමාපි බතිද්ධං = අළුමා බතිද්ධං ආවරිත්ථපඤ්ඤායාදිතං ගුණං ජානෙය්ඤාති (මහා 265).

අළුමාපි පෙවෙය්ඤාති = ජාති ආදිති පෙවෙය්ඤාති අධිකොපි කෙරෙය්ඤාති (ජා. එ 373).

අළු විසයසෙත තාමෙති = රාජා තමභි විසයසති විසයානං කෙරෙහි, අනුසව්සො ව ගුණා අසක න රකඛති ත ගුහති කෙරෙහි (ජා. ස 263).

අළු වුට්ඨාසිං = පෙතවිජ්ජනාපිපතතිතො පමුච්ඡා ආසතො වුට්ඨාසිං (පෙරි 129).

අළු වෙට්ඨිමා = ජලිතලොහයොනෙතොති අධොමුඛං වෙට්ඨිමා (ජා. ස 93).

අළු සමිති නිසසිතා සමිතිතො පුජිත්තතාය අබ්බමා නිවෙය්ඤාති = අළු ඡ ආරමමනෙතිසසිතා පුජි අබ්බම විතකතා ජතතාය නිවෙය්ඤාති අපෙතො (සං. එ 209).

අළු සමිතිසිතා = පාළිති අධිපපායෙත සෙචි ඡ වෙට්ඨිමො, රමමනෙතිසසිතාති අපෙතො වදනති (පෙරි දු 203).

අළු සද්ධමමයං අනාරාධනා නොති = අධිගමිසද්ධමමයං පටිපතතිසද්ධමමයං පටිපතතිසද්ධමමයොති නිවිධි යොපි සද්ධමමයං අනාරාධනං හොති (සං. දු 151).

අළු සබ්බකාමෙ = අළු අපකායසානං බ්‍රාහ්මණොනං සබ්බ කාමෙ දමා එතොති ආනාති පතතාති දසෙය්ඤාති (ජා. ස 178).

අළු සාගයං ජිවිතං = ඡ දිවසමනනං ජිවිතනාති අපෙතො. ඉදං ආගරිත්ථායපිතං එලාඵලං සකාංතාන (ජා. ස 67).

අළු සිලබ්බතෙන නා'සද්දුමතිමසද්දු = එකමවො ලුබ්ජි පරං පඤ්ඤාපිතං ජිවිතං අතිමසද්දුති: කිම්පතායං බහුලාජ්චො සබ්බසබ්බං හසෙතිති (සු. ස 186).

අළුයං = අපරාධකාරයං අවධිවද්දුතකොදු අපට්ඨවි සො ලුස වද්දුතකොදු නොලසෙවි සානාපණ්ණෙහෙතො (ජා. හ 313).

අළුයං කබ්බා වසෙය්ඤාති = අළුයං එවං පාතුගුහ ධම්මයං කබ්බා වසෙය්ඤාති (ස. ව 715).

අපේ = අප (පේ. දු 164) - කතෘපද (ඉති 248).

අපේ අපේ අපගමන = අපේ වඩා ගතෙහි (අ 7:4).

අපේ අවිකල්පය = එය "අපේ" හි වචනාපදයක නිපාතය; අවිකල්පය නම් අනිත්‍යාත්මක අවිකල්පය නම් කිසිදු බවමර්තය කාතෘපද"හි පාඨයකි (පව් 2:6) - (මත 275).

අපේ ඉපිටිය අවිපිටිය ව = එයටපත් එම අපේ දවසකලා, සංකීර්ණ ඉපිටිය ව අනිටිය වා ආරම්භය සබ්බසාසනාපද හි තව ද රාගද්වේශසන සබ්බසා උපපත්තිය (සුති 152).

අපේ උපපත්තිය ව = යාහි පද්ධතියක අවර්තය නිරය නිබ්බතයාන දිට්ඨානි හෙයු වාහි එම ඉපිටිය උපපත්තිය උපපත්තිය දුන්නෙහි නිව්ව මිම උපුත්තා වහාන අනිත්‍යාපද බ්‍යාපිතො විය හොමි නගමාහි දෙකෙහි (සංථ 88).

අපේ ගතවියා සර්වභවසායා = එහාන දුර්ගතයාන ව අනුරුප්පතා වසයාන ආරතිභා අධිගතොති (අප 141).

අපේ ජාතිකායා පපතො = නොප පද ජාතිකය සහායා අරභයාන පපතො (පේරි 69).

අපේ හෙ අදුරාගත = එය අපේ නිපාතමහාන අවිකල්පය වා මහාරාජ. හෙ අගමන දුරාගත නොයා, අප් වෙස සාගතමෙව්හි මය සමපවිසානි අපේ (පෙ 180).

අපේ = කිවිතරසනිකාපකතා වානොප දනෙ කිපාතභාස (සු. නි 206) - (බු 109).

අපේ සර්වම පර උපපති = එවරුපෙයු අනුපා දිනානෙයු සාරදුරුමෙයු රපෙයු ජිවනනෙයු ඉමසම අවිකල්පයෙහි උපාදිනානෙ මහලොහිතාදි මයෙ සර්වපත නිව වහාබ්බ, සර්වම පර උපපතිකෙව්හි අපේ (සං. ථ 108) - (සු ස 125).

අපේ සෙසියොසො සො = හෙහි සහ අසෙයු සෙසියොසො නාම (වතු 185) - (දි 708).

අදං = අදසි (වි 31).

අදංසු = එම නාතපසාරං දනං අදංසු (ජා ස 103).

අදහතිණයො = භිං අදහතිණයො ඉමෙසං පරම දහතිණයොන නිසිතව්හාන එසො හුච්ඡා කුභො ආගතො (ජා. ප 78).

අදහො = ආවුබදහතිකදහතිකිමුත්තා (දි 514).

අදහොවරා = දහොවරණතිතා (සං. ථ 264).

අදහො = යො අදහො අදහොනෙහිබ්බ ව දහොති දහොති දහොතිනෙහිබ්බ අදහොති අහොනො රුචිමෙව කෙරෙහි (ජාච 186)

අදහොති = යො කතෘපදාදි සහො සහපි සහොති හොනනාහි හෙ බිහදහොති රජං කාපරනා, හෙ පේජ්ඣෙජ්ඣ අනුසාසනාහි හෙ සප්පදහොති, අයමපන දුට්ඨමපි තං දහො පසාය අදහොති අපොච්ඡාසි (දි 298) - බිහදහොති පේජ්ඣ හෙජ්ඣානුසාසනෙහි සප්ප දහොති විතායෙව (අ 723).

අදහොති අයසොති අගං දනොතිනි නාදින = අගං පත ඉට්ඨාතිට්ඨාදිසු ආරම්භෙයු තාදිනාමසාපතන සමවාසමුසෙවන විතා එව දහොති විතා සප්පති නිතිතදහොතිනිතසප්පායෙවන දනොති දමිතො නිබ්බසවනො කතො අමි (පේරි. දු 64).

අදහොතිසු = කායදහොතිරුතිහෙයු බිණ්ඤ්ඤ (බ. ප 379).

අදහො උදහමිනාසමයො = හ පරිභුද්ධොසමිති ඉම වතං සමාදිසි (ජා. ඡ 236).

අදං = අදසි (විම 121).

අදදමසියො = අදනො අපියො හොති (ස. වි 406).

අදද පරං = අගනානා වච්ඡාසි සිතාය කුට්ඨා වරං අදසි (ජා. ඡ 45).

අදනාහි = අදනාහි හොවරගහොතිනාහිති අපේ (ජාඡ 215).

අදනාදමනං = හෙතෙව අදනාදමනාහි වුවෙහි යථාන:-
"අදනාදමනං දනං දනං සබ්බප්පාසකං දනෙහි පියමාපෙති භණ්ඩාහි කමන්ති"හි ඉමෙයු පත අට්ඨසු දනෙයු විතාලසිකාරදහමෙව උතමනාහි (අ 768).

අදනාදමනං නාදිං = රාග - දෙස - මොහාදි කිලෙස සමපතතිසුභාතා කාය - වච් - මනොභාසෙහි අදනො සහො දමෙතිති අදනාදමනො, තං ඉට්ඨාතිට්ඨසු අකමිපිතාදිගුණසුභොති නාදි (අප 296).

අදනො = සමසෙවනං අදනාහිඅයාදිසදිසං (අ 31) - අදමනං හපිසිකං අසිකතිතං (පේරි. ථ 426) - දනොනාම අනුපතිතං (මත 191).

අදනමරණං මහලලොසො අසෙයු නාගො කාල කිසො = රසෙයු මහලලොසො නාගො අදනමරණං මනො කාලකිසොති අදනමරණකාලකිසිතං කපිති අයමෙව අපේ (ම. ව 132)

අදනො = අදමනා (සං. ත 19)

අදං = අදසං (බු 113)

අදනො අවිනිශ්චයා අපිනිබ්බො = එය පත අතිබ්බසෙවනාය අදනො, අසිකතිතසිකායා අවිනිශ්චයා, අතිබ්බසෙවනාය අපිනිබ්බොති වෙදිතබ්බො (මත 74) - ම. ථ 175)

අද්වයිතය = ගරුභාවිතවිකල්පවිකල්පයෙන්; අභාවිකල්පයෙන් අද්වයිත (බ. ස 149)

අද්වයිතද්වයිත = අභාවිතද්වයිතය මාර්ගයෙන් පවතින අද්වයිතය (ම. ව 21).

අද්වයිතය වාසි බහුතරය = ඉදං සත්වං වෙළුමනෙ මිතරතො දෙවදත්තං ආරක්ඛා කප්පිති (ජ. ද 50)

අද්වයිතය = නිකායාර්ථයෙන් ආරක්ඛා (ම. ද 274)

අද්වයිතය = සං තං ආකාරං පස්සති අමිත්තං පන උපපජ්ජති පස්සිත්තං කදෙතීති අද්වයිතය; (නෙ 111)

- පරිභොගයෙන් වී අපරිභොගය අරක්ඛනං ලභිතො නිබ්බානං පාපුණ්ණිය; (ජ. ඡ 37) - අභිඤ්ඤා; අභිඤ්ඤායෙන් අබ්බිකාලොචන ඵලයෙන් සත්ව අපරිභොගයෙන් දෙවදත්තං ආරක්ඛා වදන්ති (සං. ව 64)

අද්වයිතය ආනන්ද = යදෙතං මානුෂාමයං අද්වයිතය, අයමෙව උත්තමා පටිපත්තිති දසෙය්ති (දී 407)

අද්වයිතය ගතො පාපිමනො = ගතොව පරිභොගයෙන් මාර්ගය පාපිමනො අද්වයිතය ගතො (ම. ද 135).

අද්වයිතය මෙවුරුපස්ස ගතෙව් = ජිමිතුරුපෙදස්ස වසෙත - පෙ - අද්වයිතය අභාවාරං ගතෙව්ය; (උ 226)

අද්වයිතයෙව කද්දස්සමා = තතො පට්ඨාය අද්වයිතයෙව ගතො (ජ. ද 203)

අද්වයිතයො ආයං = අද්වයිතයොයෙව ආගමිත්තති උපපජ්ජති (මහා 107)

අද්වයිතයෙව සොසානා = අද්වයිතයෙව පරිභොගයෙන් පසත්තො ගොනතිති අද්වයිතයෙව සොසානා (අ 677)

අද්වයිතය = භූමිතාදිසානං වා පඤ්චානානං අද්වයිතයෙන; (ම. ත 284). - එතෙසං වොරානං අද්වයිතයෙන; (ජ. ප 118)

අද්වයිතයෙන = මිතයධරණ අද්වයිතයෙන; (සමි 1021).

අද්වයිතයොනො = එතථ අකාරො නිපාතමයො; දසෙය් මානොති අද්වයිත; (දී 607).

අද්වයිතය = ගංගාරාජානා භූමිතාදිපානා අතොති රඤ්ඤා ආරොච්ඡෙය්ති තෙන භූමිතමිතොන අගමිත්තති පඤ්ඤාසාපිතො අතිගරිතො දසෙය්ති; (ජ. ඡ 196)

අද් = අද්වයි (පෙ 183)

අද්වයිත ගෙඛිතමනො ආයෙය්මං = කාමාමිසෙ ලග්ග වතො ගෙඛං ආපනො (පෙ 80)

අද්වයිතයද්වයිතය = ඉදං විඤ්ඤානං පසංසිතයෙව භාවිතං පටිපත්තිතො අද්වයිතය ද්වයිතයෙව භාවිතං (පෙ 96). - සඤ්ඤාන සඤ්ඤා කට්ඨස්සතිතොති තඤ්ඤාලම්භිතො අද්වයිතය පමාණං අතිකාමිතො පටිපත්තිතො අතිද්වයිතය පඤ්ඤානා බුද්ධි මිතො සප්පඤ්ඤාජාතිකා කප්පසංසාති ත මිතොනති (පෙ 96).

අද්වයිත උපපජ්ජති = අපපං වා බහුං වා දිත්තං භොගු අද්වයිතං නාම තතොති තමිද්වයිතයෙව මහපථල මෙවාති (ජ. ඡ 228)

අද්වයිතය = අද්වයිතයෙන, අද්වයිතයෙන, අසංඛිතා ගරුතො අද්වයිත (සු නි 234)

අද්වයිතය නව සද්ධනාති ද්වයිතය ගොති පරමෙ ලොකෙ = යථා අතං තථා එවං අඤ්ඤාපි මිත්තො අද්වයිතය ද්වයිතය එවං එකංසෙත පරලොකෙ ගොතිති (පෙ 80).

අද්වයිතය = කසෙවි කිඤ්ඤාතිතයෙව කද්වයිතය මෙවතිති (මිමා 179).

අද්වයිතය = අද්වයිත (ජ. ප 73).

අද්වයිතය = අද්වයිතය මෙවතිතො (පෙ 45).

අද්වයිතය = පුත්තමිතාදිද්වයිතය (සු නි 121).

අද්වයිතය = කසෙවි කිඤ්ඤාති අද්වයිතය (පෙ 45).

අද්වයිතය = අද්වයිතය "අද්වයිත" නැති පාසො (වරි 59) - (බු 135) - (බු 200) (මිමා 23).

අද්වයිතය = අතොනො ද්වයිතයෙව උප්පාතො සත්වං පමෙදෙයි (වරි 28) - ඉදං ඉමෙස පට්ඨාය දිත්තං මයං මහපථලං හමිසොති මහාතිසංසාති සද්ධාන සොමිතො සමමං කමිමථලයෙව සද්ධානො; හසං පට්ඨාය පරිභොගයො අද්වයිත (මිමා 19)

අද්වයිතය ගොලසමානං ගොලසමානං ගොලසමානං = මදර මොදකසායෙව මහාගුණොදකසමිද්ධියො - පෙ - උද්ධියො අද්වයිත (මිමා 150).

අද්වයිතය ද්වයිතය = එවරුපං මහාද්වයිතය ද්වයිත (වරි 36).

අද්වයිතය ද්වයිතය = අතොනොදිද්වයිතයෙව පට්ඨායෙව ද්වයිතයෙව ගොලසමානං ගොලසමානං ද්වයිතයෙව පුද්ගලයො පාසො (මිමා 19).

අද්වයිතය = අද්වයිතයෙව ඉමං ගාමිතං. තසංසො ඉදං තාමිමිති ධනං වා ධානං වා අද්වයිතයෙව ඉදං තාමිමිති කිම්බං අතොනො උප්පාතොපජ්ජනො (බු 141) - අයං පුඤ්ඤා ඉදං නාම අද්වයිතයෙව (අ 768).

අද්වයිතය = ගොලසමානං පුත්තමිති මෙ සතගුණෙන සහසා ගුණෙන සතසහසාගුණෙන සඤ්ඤාන සද්ධානමෙව පිසතරනති තසංසො අද්වයිත (ජ. ස 484).

අද්වයිතය = තප්පව සඤ්ඤාමිතං වහස්තො මිස සද්ධාන වහස්තො ද්වයිතය අද්වයිතය නාම තප්ප (පටි 412) (මහා 209) - ත ද්වයිතය, ත ද්වයිතයෙව පාසො (මහා 264) - තිත්තො අද්වයිත සාපතො ගොලසමානං අද්වයිත (ම. ත 33)

අද්වයිතය අබ්හිතං බහුතොති ගාමනිකයෙව = අබ්හිතය නාම ඉදං පදං බහුතොති කප්පනනුතොති අද්වයිතයෙව අබ්හිතය ඉති තසං පදයො අද්වයිත ගාමනික දිසරතො අතොනො මහාජාතිතො දිසෙති (ස. ව 728).

අද්වයිං අසුතං අපරිඤ්චිතං = තත් අද්වයිං නාමි
භික්ෂුතං අත්ථාය මිගමිවෙත් චග්ගිඤ්ඤායාං
අද්වයිං, අසුතං නාමි භික්ෂුතං අත්ථාය මිගමිවෙත්
චග්ගිඤ්ඤායාං, අපරිඤ්චිතං අද්වයිපරි
ඤ්චිතං සුතපරිඤ්චිතං පත තද්වග්ගිඤ්ඤායාං
පරිඤ්චිතං ඤාමි, තඤ්ඤායාං ජාතිඤ්ඤායාං
(ස මි 435).

අද්වයිං ද්වයිං ණමිං ඵලං චිද්‍යො චිචිතං තං සත්‍යෝපිතා
මා සචයාතා ඵණො අතරිකොවායාජරාඨි ඉඡිතා
තයෙන අජරා චෙදිතාබෙයා අපි චෙජර චන්ත්‍රි ටසෙන
අභිනිතාරම්භණං අද්වයිං (ස. මි 536).

අද්වයිං න මයුකුනි = අහං මහජනන අද්වයිමේව
එහං පතංගීති එවමි නණාදි මයුකුනාති න
මයුකුනි (අ 484).

අද්විතීයතාවය = සං කද්විතීයමිතික. තත්ත්ව පාතව
කරණයාය ප්‍රමිත (මින 263).

අද්විතීයතාවය = අද්විතීයත්වය රූපාරම්භය සහිතව
සහනය (මහා 277),

අද්වයිතවිච්ඡේදන ප්‍රකාශන = පතනිකා කසම් අනන්තානම්
අද්වයිතවිච්ඡේදන ප්‍රකාශන (පා. 1 263).

අද්විතීයතා නොවේ = අද්විතීය අයුරු නොවේ. එනම්
 අනිශ්චයකර අද්විතීය නොවේ, සො වුණලො සරාජිතං
 ධ්වනිං අයුරුසරාජනොති අනෙවා (ස. පි 428).

අද්විතීය = සහ පරමසුද්ධ පරමසලපරමකොමාලාදිည සිතා
(වග් 132).

අද්වයා: අද්වයානා = ඉතිහාසි අත්තනානව අද්වයා:
අනිතනව අද්වයානා (සං. න 20).

අදිට්‍යානං = අනෙකු පුද්ගලයෙකුගේ අදිට්‍යානං
(බ, ස 201).

අද්ධිකාරිභාවා = අසම්ප්‍රාප්තං සම්ප්‍රාද්ධිං චිතා හි කාලෙම්
(සු. නි 438).

අදිපට්ඨ දිට්ඨසංකෘතියනා = අරතනනා සද්ධම්මකුතා
අදිපට්ඨනංචි “දිට්ඨං අනුමානං අරතනන”නා දිට්ඨ
සංකෘතියනා භව්වා (ස, ච 347).

අද්වයිත = දෙවලොකෙක අද්වයිත දෙවලොකං
විශ්වණ්ඩා අමරවයිතං කන්ඩා මරණා (පා. ස 190).

අදිනාං = පරපරිභොගිනාං; යථා පරො යථාකාමිනාං.
 අපච්ඡිකේතො අදුක්ඛාරහො අනුපවජ්ජාරාමි නොති,
 කතම් පරපරිභොගිනෙ පරපරිභොගිනසංසුද්ධිනො
 තදුද්ධකල්පකක්කමසමුට්ඨාපිකා කායවිච්ඡාරානං
 අසුද්ධතරපවතනාං ථෙය්‍යවේදනාං අදිනාංදුතං
 (පටි 154) — පරපරිභොගිනං — ථෙ — උපකක්කම
 සමුට්ඨාපිකා ථෙය්‍යවේදනාං අදිනාංදුතං (මිකා 81).
 (මිකා 327). තෙති පරෙති කාසෙක වා වාචාය වා
 අදිනං (ම.දු 274) දනතපොතතිනිබ්බපද අනතතො
 සනතකමපි අපරිභොගිනකං කපටියං අපේයා-
 හරතිසං චුට්ඨති (ස. ච 216) - ඉදං කාව අදිනං

දුකනාචි වා: දුකිකසාරිකනාචි වා: එකං සමුද්ධිං
 සිසං. (ස. මි 292) -අසද්දසුක අදිනාං. (ස. මි 986)
 -අසද්දසුක මිත්‍රසාරිකසසා සනාතකං. (මි. 25)-
 කාසන වා: කාසපවිසද්ධික වා: ගණනාතසා
 හත්තාසං ධර්මා: කාසනාසපවිසද්ධිතිසාහිසානං
 අසද්දසුකසෙත වා: දිනාං. (මි. 113) - (ස. මි 621)
 අනාචිසසා: නිණසදානමි පරසනාතකං. (අ 796)-
 පරජනසා රකිකනාචි පරපටිකමිත්තමිත්ති
 නෙතව්වා අදිනානාචි (මිමි. 192).

අදිනාං අදිසිසංඛි = අසංචිතියාසනසංඛි. සංචිත
අදිනාං අදිසි, නං දුසෙසාදාං රසෙසාදාං දුරුභිති
වුතනං (ස පි 212).

අද්දානං තාම අපටිග්ගතිතං චූචිති = එතදෙවමි
සක්කං පදසාජ්ඣෙ “අද්දානං තාම අපටිග්ගතිතං
චූචිති”ති චුත්තං, දුතියපාරාජ්ඣෙ පඤ්ඤා
“අද්දානං තාම පරපරිග්ගතිතං චූචිති”ති චුත්තං
(ස. මි 621)

မုဒုံဘေး ဘာမိ = နေ့သို့ “မုဒုံဘေး” ဝေပေးသော
 မုဒုံဘေး”ကို မုဒုံဘေး ဝေပေးသော မုဒုံဘေး
 ဘာမိကို မုဒုံဘေး (မ. စ ၂၁၆).

අදිහනංසෙසි පරිභුක්තති = පුත දිව්‍යෙ මසෙද
තිප්පනොපි පිසෙ තිසිද්දනොපි යාතුං පිච්ඡනොපි
හහං හුක්කනොපි හෙතෙ අදිනොසෙ
පරිභුක්තති (ස. ස 40) (අ 428).

අදිහනුයුත්ත = සෙහි කෙහිපි අබොධිසතෙහි අදිහනු
පබ්බ (වර් 87).

අදිනාමි ආදියනි = පරපරිශෙතිනමි වැනුං ගණනා
(මහා 191).

අදිනාමාදය = පරසනාකං සම්පදාසුණං
 විසදාසුණං සනිවෙල්දදිසිවෙව් විසදාසුණං
 ගතනාමි ඒමිකං කපපනාති (පෘ. ස 94).

අදිනනාදුනා = පරසය කරණ. ථෙය්. වොරිකා.
 වුත්තා. හොඳි (මහා 81). - අදිනනාය ආදුනා.
 අදිනනාදුනා, පරසය කරණ. - ථෙය්. වොරිකා.
 වුත්තා. හොඳි (ඉති 180) - (ම. එ 179) - (පටි 15).
 - එසේ නම් අදිනනානි පරපරික්කතින. (වසු 12).
 (මහා 327). අදිනනාදුනවෙත්තා. (කෙ 77).
 අදිනනාය පරපරික්කතිනාය ආදුනා. ථෙය්.
 වොරිකානි අදෙරා (අ 430).

ආදිනාදාන = අදිනායා ආදාන; පරපටිකානික
 කරණාති අපනා (මහ 268). - අදිනායා ආදාන
 අදිනාදාන = පරපටිකානික (සු හ 18).

අදිනනාදනා චෙරමනිගා = මහඬුකතා, පසුකඩ
කිසිකුකතා, අනන්තකතා, අනුපාතකතා, අනුපාත
කතා, උපකතා, නොපාපරකතා, ඉඩිකතා, නිපා
ලාතිකතා, රාජචෙරඋදකතා, අනුපාතකතා

අභයාරක්ෂණයා, අභයාරක්ෂකපරිලාභිනා, ලොකුකමයා, තපස්කමයා, අප්පානකතා, සුඛ මිහාරිනා 'හි එමිහාරිනි එලානි (වතු 18).

අද්වයාදයා මෙරමයෝ = අලොකයා පදවිකතනා විග්ගා (පෙ 78). - ආදයො අතභිජ්ඣා අබ්බාද සම්මාදිසියො ව සොප්පකබ්බා (පටි 154).

අද්වයාදයො = අද්වයායා පරසනකයා ගහණේ (මා 29).

අද්වයාදයො හිසොති = පාදෙ වා අභිජෙත පාදෙ වා පාරාජිකං, අභිජෙතමාසකෙ ජුලුච්චයං, මාසකෙ වා උත්තමාසකෙ වා දුක්ඛං (ස. මි 1029).

අද්වයාදයා = අද්වයො ආදියති අද්වයාදයා (ප 54). - අද්වයො ආදියතති අද්වයාදයා (ම. එ 169).

අද්වයාදයා හි ව = ඉමිනා යදෙව කායෙ දුට්ඨබ්බං තං දිට්ඨං තද්දාහිසා කිසද්ධි මයා පසාදිතබ්බං අප්පිති කතකිච්ච තං දුසොනොතා අසද්දං බ්බාසාසි (පෙර. එ 298).

අද්වයාදයො = මංසං හරණකාලෙ අපසාදයාමානො (ජ. ස. 312) තත් අද්වයාමානොති හිතඛෙව සො මාතලි දෙවරාජයා වචනං සමපට්ඨති තං අයුමං ගතො අද්වයාමානකායො හුට්ඨා තස්ස සුඛං අද (ජ. ඡ. 235).

අද්වයාදයො = කොසජ්ජාදිති අතභිජුතතො අලිත විනොතො, අකුසිතවුතති (පෙර. එ: 358).

අද්වයාදයො = දෙමහසාමසෙත අද්වයාදයො (සං, ත: 127).

අද්වයාදයා = අද්වයො වුට්ඨා මහාසත්තං මලොකෙතො දිසා (ජ. ඡ. 191).

අද්වයාදයො = දුක්ඛාසාවෙන අද්වයො; සුඛාසාවෙන අද්වයො; එතෙතෙත් දුක්ඛසුඛපටිපත්තිනං තභිය වෙදනං දිපෙති (ධ. ස 170) (මහා 101) (පටි 135) (සම 100) වතුත්ථිකානවෙදනං (ම. ව 18). ත දුක්ඛං ත සුඛනා අද්වයාදයො. මකාරො පදසනි වසෙත වුතො (මහා 118). (පටි 55) මකාරො පදසනිවසෙත වුතො. සො පත වතවුසමපයො අතතො සමපයුතොය වෙදනාය සහජාත අසද්ද මසද්දාහිසායමපාසාසාරසමපයුතාඅපි අමිහතිව සෙත අට්ඨායා පච්චයො හොති (වු 50).

අද්වයාදයො සහාති = අද්වයාදයො සුඛදුක්ඛාති සහ (සං, ත 83) අද්වයාදයො සහ (සුති 410).

අද්වයාදයො හුමි = අද්වයාදයො වෙදනාසුතො හුමි (පටි 480).

අද්වයාදයො වෙදනාසමඛාති ආපජ්ජති = යං සුඛ වෙදනා සමඛාති අපජ්ජති, තංයෙව මජ්ඣිමනිකා හුට්ඨා ආපජ්ජනො (ස. මි 977).

අද්වයාදයො = උපෙක්ඛාවෙදනාවසෙත වතුත්ථිකාතාරමණ (පටි 19).

අද්වයාදයො සුඛා = ත දුක්ඛා අසුඛාති - අද්වයාදයො සුඛා (ධ. ස 65). උත්තමපරිනාහුභවකලකණො අද්වයාදයො (සු. ස 203).

අද්වයාදයො මජ්ඣං = ද්විතං වෙදනාතං අතත උට්ඨකතාවෙන මජ්ඣං, සුඛං හි දුක්ඛයා දුක්ඛං වා සුඛයා අතතරං තාම තප්පි (අ 689).

අද්වයාදයො හි වෙදනාය අමිජ්ජා අනුසෙති = එතෙත අද්වයාදයො වෙදනාසහකණෙන අමිජ්ජා ගතිතාති දසොති (පෙ 83).

අද්වයාදයො වෙදනා අනිච්චනො දුට්ඨබ්බා = ඉතරාපත සඛාරදුක්ඛතාය එව දුක්ඛාති දසොනොතො අද්වයාදයො වෙදනා අනිච්චනො දුට්ඨබ්බාති අමොච (සු. ස 205).

අද්වයාදයො හුමි = එතෙත් එකංසෙතෙව සුමහත්තං (ජ. ඡ 300).

අද්වයාදයො = තත් අද්වයාදයොති මෙතොවලෙත පත සුට්ඨිවිකම්මනවිසාදයාය බ්බාසාදෙත අද්වයාදයො (ඉති 75) කිලෙසෙති අද්වයාදයො හුමි (ජ. ද 123).

අද්වයාදයො = අද්වයාදයො (ඉති 212).

අද්වයාදයො ආපජ්ජති = අවසෙසපසාදාපතතිනිකෙති (ස. මි 611).

අද්වයාදයො ආපජ්ජති ආපජ්ජති ආපජ්ජති දුක්ඛ ධර්මං = පසාදාපි ආපජ්ජතිනිකෙති ආපජ්ජනොයා දුක්ඛං (ස. මි 550).

අද්වයාදයො = දෙව ආපජ්ජතිනිකා දුට්ඨලො; අවසෙසා අද්වයාදයො (ස. මි 972).

අද්වයාදයො ආපජ්ජති = දෙව ආපජ්ජතිනිකා දුට්ඨලො පතති තාම. පසාදාපතතිනිකා අද්වයාදයො පතති තාම (ස. මි 913).

අද්වයාදයො = එතං දසති අනෙකාසවද්ධි අනෙකාසනං ව පාණාදාදිති පොඨනං ව අනුබ්බිකාදිති බ්බිකං ව යො අනුදාමානසො හුට්ඨා අභිවසෙති (ධ. ප 657) (සුති 383).

අද්වයාදයො = තිත්තණො; තණ්හාති පුරිසස්ස දුඨියා තාම යථාත: "තණ්හාදුඨියො පුරිසස්ස"ති (පෙර. ද 70) දුඨියස්සා බුද්ධියා අනාචා අද්වයො; වතොරොති බුද්ධා සුතබුද්ධො වතුසච්චබුද්ධො පච්චිකබුද්ධො සබ්බසද්දබුද්ධොති (අ 65) තණ්හාසඛාතදුඨියා භාවෙන අද්වයො. තණ්හාති පුරිසස්ස සබ්බද; අමිජ්ජනවෙදන දුඨියා තාම. තෙතාත ගහවා "තණ්හා දුඨියොපොසො දිසමුදාතසංසාරනාති (පෙර. එ 505).

අද්වයාදයො මද්දිදෙවං නදබ්බි = මද්දිදෙවං ඉදං අනාසි (වෙ 71).

අද්වයාදයො = අභිසංකප්පො හත්ථසංයතො (පෙ 86).

අදහස් = අදහස්කරු; අදහස්කරුවා; අදහස්කරු (බ. ස 148).

අදහස් = අදහස්කරු (ම. 210).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 31).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 70).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 30).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 206).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 6).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 234).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 73).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 975).

අදහස් = අදහස්කරු (බ. 53).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 231).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 253).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 1020).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 89).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 67).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 241).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 514).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 135).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 148).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 148).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 154).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 215).

අදහස් = අදහස්කරු (ස. 187).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 332).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 319).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 278).

අදහස් = අදහස්කරු (ම. 12).

අදහස් = අදහස්කරු (ම. 215).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 23).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 128).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 687).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 75).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 329).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 56).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 185).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 615).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 209).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 53).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 221).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 253).

අදහස් = අදහස්කරු (ප. 229).

අද්ධගතෙ = අද්ධානං ගතො; ද්වෙ තසො රාජපරිවරෙව අතිතෙති අධිපායො (ස. පි 80) දිසකාලද්ධානං අතිකතනො (අ 3:3).

අද්ධගතො=බහුං අද්ධානං ගතො, වීරකාල:තිකතනො (ම. දු 42) එයඅද්ධානං අතිකතනො (ම. ක 210) නියද්ධගතො (සං. දු 181) තසො අද්ධෙ අතිකතනො (මහා 176)

අද්ධදණ්ඩෙහිමි - මුහුණරෙහි; පතාරෙහි වා පතාර කාඩකප්ථං වා වතුකප්ථං දුණ්ඩං ද්වෙධා ඡෙත්වා ගතිත දර්ථකෙති (ම. දු 48). (අ 293) (මහා 196). මුහුණරෙහි; පතාරකාඩකප්ථං වා වතුකප්ථං දණ්ඩං ද්වෙධා ඡෙත්වා ගතිතදණ්ඩකෙති (සු ස 77).

අද්ධනාමො = සුඛිතවොති අපථො (ජා. ස 484).

අද්ධමණ්ඩලං = බුද්ධමණ්ඩලං (ස. පි 835).

අද්ධමාසිකං = අද්ධමාසනතරිකං (ප 63) (අ 464).

අද්ධමාසික = ජාතදිවසතො පට්ඨාය අද්ධමාසො එතස්ස අපට්ඨි අද්ධමාසිකො (මහා 176)

අද්ධමාසසමපනො = කුලදුරකං හි පබ්බාජෙත්වා අද්ධ මාසෙව අවසිත්වා ගතො මාතෘපිතුතො සොසකො ත පුප්පමෙති. සොපි පතකවිවරගණං ත ජාතාති-පෙ-අද්ධමාසං පිසිත්වා පතකාමි (ම. ක 195).

අද්ධමදං = (ආදිසු) අද්ධතති එකං සාධවචනමෙතං අද්ධා ඉදං ලාභානං එකංසො එසලාභාතනාති වුත්තං නොති (අ 266).

අද්ධොපනං = එතතනවෙයි අද්ධානං ගතතුකාමෙත; සො පත දුරං ගතතුකාමො,තප්ථ වතනබ්බමෙව තප්ථ (ස. පි 598).

අද්ධොපනෙ අද්ධොපනෙ=එකමෙකං අද්ධොපනං අතිකතමනොයං ඉදති අතිකතමිස්සනීති පඨමිපාදෙ දුක්ඛං. දුඛියපාදෙ පාචිතතියං, ඉමිසං හි තසෙ අතිකතමිතෙ අපතති. මිකතමිතෙ අතපතති (ස. පි 592).

අද්ධා = එකංසෙත (පෙ 159) (මදු 53) කාලො "අතීතො අද්ධා"ති අදිසු ද්වෙ පරියායාති සුත්තං තපරියායො අතිධමිපරියායො ව (ඉති 165).

අද්ධා වොභායං = එකංසෙතෙව භයං අයං (අ 399).

අද්ධා ගමස්සාමි = එකංසෙතෙව තං අනුපාදිසෙසං තිබ්බාතඩාසුං ගමස්සාමි (සු. නි 452).

අද්ධා නමිසං = අද්ධා අකෙද්දපි බහුජනං එකංසෙත තරිස්සනාති (සං. එ 147).

අද්ධානකමිසො නොති = දුරං අද්ධානමිසං ගව්ඡන්තො ඛමිති අධිවාසෙසුං සපකතාති (අ 592).

අද්ධානකචු අපාදෙනාති = පවෙණං පටිපාදෙනාති දිසරතනං අනුබ්බාපෙනාති (සං. ක 28).

අද්ධානං = කාලාධිවචනමෙතං (ම. එ 64). මග්ගගමිතං (පිසු 70).

අද්ධානං නාමං පණ්ණිකං = "තිකබ්බුතියා සද්ධාං තංමධාන එකද්ධානමිසං පටිපජ්ජන්තා, එකං තංමං අභිදාසෙතා පණ්ණිකොපකාති අභිලාසො අත්තනො අප්ථාය විකුද්දපෙනා කුසෙද්දන්තා"ති වුත්තසිකාපදන්තං (ස. පි 967).

අද්ධානං පටිපනායං=අපරරථිං ගමිකප්ථාය දුරමිසං පටිපජ්ජන්තා (අප 306)

අද්ධානපටිපෙච්ඡකො = මනුස්සානං ජිවිතස්ස තාමි එතරහි න පටිපෙච්ඡෙද ත තථා අද්ධා. යො වීරං ජිවිති සො වග්ගසතං අපාං වා තීසෙතා, තෙතාග ගතො:- 'අපමිදං තිකබ්බෙ මනුස්සානං ආසු, ගමිතීසො සමපායො, කතකබ්බං කුසලං චරිතබ්බං බ්බමචරියං, තප්ථ ජාතස්ස අමරණං, යො තිකබ්බෙව වීරං ජිවිති, සො වග්ගසතං අපාං වා තීසෙතා'ති; අපමාසු මනුස්සානං තීළෙය්තං සුසොපිසො වරෙය්තාදිත්තසිසොව තප්ථ වෙවුස්ස තාගමොති (පිසු 174).

අද්ධානපටියාය පපථ = අද්ධානසබ්බාතෙ ගමිතමිසං (ජා. ඡ 254)

අද්ධානමිශානං = අද්ධානසබ්බාතං දිසමිසං, ත තගර විපිමිසනාති අපථා (ස. පි 479).

අද්ධානමිශානං පටිපනාං = අද්ධානසබ්බාතමිසං පටිපනාං දිසමිසනාති අපථා (ම. දු 157).

අද්ධානමිශානපටිපනායං = අද්ධානසබ්බාතං දිසමිසං පටිපනායං (මා 70)

අද්ධානමිශානපටිපනා = තගමා මජ්ඣිමදෙසං ගතතුං අද්ධානමිශානපටිපනා නොතතීති අගමෙථ අපථා (ස. පි 719).

අද්ධානමිශානපටිපනො = අද්ධානසබ්බාතං දිසමිසං පටිපනො ගව්ඡන්තො නොති (උ 296). (අ 504). අද්ධොපනතො පට්ඨාය මිසංගො අද්ධානතති වුච්චති. තං අද්ධානමිසං පටිපනො; දිසමිසං පටිපනොති අපථා (සං. දු 135) ඉති යා අද්ධාන මිසංපටිකොති පදස්ස අප්ථා වච්ඡා ඉදති යථා එක පබ්බජනො යථා ව අද්ධානමිසං පටිපනො ඉමිස්ස අප්ථස්ස අච්ඡාච්ඡා අභිනිසාරතො පට්ඨාය අයං ආනුප්පබ්බිකථා කපථතබ්බාති වුත්තා සා එවා වෙදිතබ්බා (සං. දු 147).

අද්ධානසබ්බාතෙ = දිසසබ්බාතෙ කාලො දිසො හි මිසංගො අද්ධානොති වුච්චති. අයමිපි කාලො දිසතො අද්ධානො විශ් අද්ධානොති වුත්තො. අයසහතිති ව පස්සසහතිති ව අයසසඤ්ච පස්සසඤ්ච පිසුං පිසුං වඤ්චා සාමිකාය නිරන්තරපාමිකාදිස්සතප්ථං අයසහතිති පස්සසහතිති සුත සමාසෙතො වුත්තං (පටි 351).

අද්ධාන නිකො = අද්ධානනිකො නාම උභවනිකමිසංගො (ස. පි 976).

අද්ධානො උදයස්මි = රහතතතයං අද්ධා අධිකාකං උපකාරකානං උපපජ්ඣි (පෙර. දු 210).

අද්ධා පටිච්ඡෙදනො = රුපාදයො පත ඛණ්ඩ පටිච්ඡෙදනාති විභානං දයොක්ඛං අද්ධාපටිති නිපට්ඨනොති පුට්ඨා සකච්ඡිකං පටිඤ්ඤා ඉතරයං (ස 181).

අද්ධා සකංකාම = එකංකෙනව ථොමෙමිති වුත්තං නොති (අප 145). ඉමිසො භාජාය යාච ආකාසතලෙ පඤ්ඤානායකෙ පසෙවකබ්බානං නිසජ්ජා තාච වාතුද්ධිසංචාර උපපතියදිසායෙව උපපතති (අප 144).

අද්ධා පාදයස්මි සපෙක = ඉදං සන්ධා ජෙතවතෙ විතරනො ලාභදිපෙත්ථං ආරබ්භ කපෙසි (ජා. දු 187).

අද්ධාපිනි = ගන්තබ්බමෙය්නොපි දිසො (ජා. ස 272).

අද්ධා පිනිමනො නොති = එකංකෙත භුවස්විතො නොති (තෙ 36) එකංකං සපාභුට්ඨවිතො නොති (සු. නි 414) (මහා 7).

අද්ධා පවනො අතිසමනවෙය් = එවං පියාපියං අතිහවනො එකංකෙනව අතිහවෙය්, ත තත්ථ සිට්ඨං පරකකමෙය්නාති අධිපායො (සු. නි 455). එතං පියාපියං පෙ-අධිපායො (මහා 3.8)

අද්ධා මහපසනොකම් ඵලපනොකම් - අමෙතමෙව මෙය්නාති අඵලමෙව ඵලනාති ගණනාති; තය්ස අමෙතං මෙය්නාති අඵලං ඵලනාති ගණනොති පියසානාපිටි උකකනානං තාම නොති (විසු 478).

අද්ධා නි නුන මහරාජා = ඉදං සන්ධා ජෙතවතෙ විතරනො එකං පුට්ඨසකං ආරබ්භ කපෙසි (ජා. දු 27).

අද්ධාති යොනිතො අහමිදයො = මාණව එකංකෙනව අහමිද වතුසු දුසයොතිසු එකපතා සයං දුස යොනිතො නිබ්බන්ධො දුසොව (ජා. ස 256)

අද්ධිකා = අද්ධිකා තාම පථාමිතො පරිබ්බෙය්මිතා (ඉති 186) පථාමිතො (සං. එ 90).

අද්ධිකෙ = අද්ධිකං ආගතෙ (ජා. ව 116)

අද්ධිවනො = කය්සවිපි බුච්ඡං චාචරස්ස අභාවනො අද්ධිවනො (පෙර. දු 169) - සබ්බාවන්ධා විනිසාතිතාය විරහාවස්ස ව අද්ධිවතාය අද්ධිවනො (මහා 119) සබ්බාවන්ධාතිතාය විරහාවස්ස ව අභාවතාය අද්ධිවනො (පටි 521).

අද්ධිමං = සබ්බංචන්ධා නිසාතිතාය විරහාවස්සව අභාවතාය තට්ඨං (පටි 201).

අද්ධිමා = අපිරවෙත්ත නද්ධිමා (අ 726).

අද්ධිමො = ත පටිජා, සද්ධා තථොව න නොති; යසමා අද්ධිමො තසමා උපනිජාතිති පුරිමස්ස කාරණවචන මෙතං, එතෙන සකාරණං ජරාදුකං වුත්තං. තං ජරාදුකං දිසවා ජරාපාරිජ්ඣාදුරගිතාපි විඤ්ඤා පබ්බජනාති (පටි 277).

අද්ධියනා = ඉදං පත එකස්ස අඤ්ඤාභාවානුපගමිතත්ථං. යථාති උදකං පටිට්ඨස්ස සබ්බදිසාසු උදකමෙව නොති න අඤ්ඤා, එවමෙවං පස්මිකසිණං පස්මිකසිණමෙව නොති තප්පි තස්ස අඤ්ඤා සසිණ සමෙහදෙති එස නයො සබ්බත්ථ (ම. හ 178). (අ 828). එකමෙව (පටි 318).

අද්ධියෙන = ඤා කොට්ඨාසෙ කත්වා අකතෙන. යථා එකො සමුච්චාව කපොති න පරමුච්චාව, එකො පරමුච්චාව කපොති න සමුච්චාව, එවං විභානං අකත්වා කපනතාති වුත්තං නොති (දි 404).

අද්ධිජකම්මනසො = එකංකමිතසො (බු. 89).

අද්ධිජ්ඣවිචනා = ඤාධා අපවිත්ත වචනා; එකංක වචනාති අපත්ථා (බු 84). අවිත්තවචනො (බු 90). ද්විධාභාවො ඤාජකං තද්ධානවත අද්ධිජ්ඣවචනා, ද්විධාභාවවිරහිතං (මහා 12).

අද්ධිජකා = ද්විධාභාවො ඤාජකා, තත්ථොච ඤාජකාති අද්ධිජකා (පටි 378).

අද්ධිලහනො = ද්විධාභාවො ඤාජකා, තත්ථොච ඤාලකනාති - අද්ධිලහනො (පටි. 378).

අධිකච්ඡං = අනිකානං අධො (ස. ව. 670). අනිකානං අනිකානං අධො (ම. 160).

අධිකච්ඡං ගාමාචස්සනා = භික්ඛුනිකං අධිකච්ඡකිකා පදඤ්ච ගාමිනාරකමිතං අධිකච්ඡනා අධිකච්ඡකස්ස හත්ථොතො 'බාදනිකගණකිකාපදඤ්ච' (ස. ව 962).

අධිගත = ගෙට්ඨිමිදනො (ජා. ඡ 42).

අධිමජ්ඣපසෙව = අධිමජ්ඣං උපසෙවති (ජා. හ 227).

අධිමා = ඉමෙ පඤ්ච අධිමා තාම (ජා. ඡ 326).

අධිමමං = අසභාවබ්බමෙව න ජාතනාති (උ 240).

අධිමමං ගණනාති = අනිසාතිකපකං ගණනාති (ස ව 1018).

අධිමමං ධම්මො = ආදිති අධාරස ගෙදකරවජ්ඣති සංඝගෙදකතනාතිකෙ වණ්ණසිය්සාමි (ස. ව 855).

අධිමමං ධම්මොති දිපෙනාති = 'ආදිසු අධාරසසු ගෙදකරවජ්ඣසු සුත්තතතපටියායෙත භාව දසකුසල කමපථාධිමො. අකුසලකමපථා අධිමො (ස. ව 942).

අධිමකමමාති = උච්චොති කමොති (අ 328).

අධිමකමමං = අදිසු භික්ඛුනොවාදකසමුච්ඡිකමො කමොති වෙදිහබ්බං (ස. ව 587).

අධිමකමමො ඤානවතාති = භිවාදවත්තස්ස පස්මිකකා පදනිදෙසෙ දුකතවචනෙත වුත්තාති (ස. ව 993).

අධිමකමොතො = පොරාණකරාජ්ඣති සපිතං විනිවජ්ඣවමං හිද්දිතො පවත්තඅධිමකිතො (ජා. ප 93).

අධිමමවරණෙන වා = නිපජ්ජති, කිං තාය වුත්තියා? තෙන වුත්තං :-
"ධිරවුත්තං ධනලාභං - යසලාභඤ්ච බ්‍රාහ්මණ් යා වුත්තිවිනිසාතෙන - අධිමමවරණෙන වා" ති

(ස. පි 667). කිසිවක් සිංහල බසට පරිවර්තනය කළ බවට
විද්‍යාමිත්‍ර (පා. ක 21).

අධිමත්වරයා = අධිමත්යා වරයා අධිමත්වරයා; අධිමත්
සාරණයානි අනෙක් (විග. 354), අනෙකුත්ලක්ෂණවත්
(අ 696).

අඩමම වියයුතු වා = අඩමම කිරියාය පිසමකිරියාය
(ඡා. දු 297).

අධිමමවරියා විෂමවරියා = අධිමමවරියාසංඛ්‍යාවා විෂම
වරියා. අයං පනෙතරි පදනන්වා: අධිමමය්‍යා වරියා
අධිමමවරියා අධිමමකරණෙනති අනන්වා. විෂමං
වරියා, විෂමය්‍යා වා කමමය්‍යා වරියාති විෂමවරියා
(ම. දු 274). අකුසලකම්මපථවසෙන අධිමමවරිය
සංඛ්‍යාවා විෂමවරියා: කුසලකම්මපථවසෙන ඉතරා,
වෙදිතබ්බා (අ 839).

අධිමත්විනයා සහ අධිමත්විනයා පනත = අධිමත්විනයා සහිතවිනයා
විසමවිනයාගේ පනත බැවින්, පනතවිනයාගේ අනෙකු
(අ 302).

අධිමත්වාදී = සහතිකයක් ලෙස කැමැත්තක් වූ දූෂකයෙකු
කැමැත්තක් වූ අධිමත්වාදී නම් (ම. හ 296).

අබ්මමවාදී විෂමවාදී = එවිං පුහුණුවාදිවිචාරිකා දෙකකා
කකා; පුරිමපුහුණා ධම්මාදිවිචාරිකා (ම. දු 278).

අධිමහලුකයෙකි = තෙක තරා, මොදිනො, අධිමහ
ලුකයෝ හාමි (ස. පි 973).

අධිමත්විවාදනාංගය = සංකූලදසනු බලවිලසු අපරාධවිධිනිනි,
අභ්‍යන්තර විධිනිනි, විවාදනාංගය අධිමත්විවාදනාංගය
නාම (ස. වි 973).

අධිමිමෙව්දහනා පරිගණකකර්මය = තත්ත්ව පරිමාණ
ජාතිකබලය (ස. පි 1012).

අබ්බෞතොති චරණී = රසනන්තාවසෙත කට්ඨමානං
(ඡා. ප 177).

අධිමත්තය = හෙදකරවහුගේ සහයහදසහිතයෙන් එම
අධිමත්තය නිසාම අධිමත්තය (ඉති 55).

අධිමූලාශ්‍රය: =* තාතාත්විකයානුකූල සම්ප්‍රතිපත්තිය.
 මුළුතැන් සහිත ස්වදේශිකයානුකූලය. වූතන.
 (පිටි 225).

අධිමත් රාශිකයා = රාශිකයා නම් එකතොත්තෙව් අධිමත් වී,
අතන්තෙයා පරිනතියෙරු පත උපායමිතයා න
අධිමත් රාශිකයා අධිමත් රාශිකයා (අ 391).

අධිමමරානො=මා හා මානුෂිකාවාචී ආදිකෙ අස්සත්තථානෙ
රානො අධිමමරානො (මහා 28). ඩ ස 308).

අධිකවැඩි ප්‍රශංසලා = ආදිනි ම මානිකාපදනි නිකති
පිනා (ස. පි 182).

අධිමලවාදී = උභයිතානුචිතතෙසු අඳුරුකරා;
 අඳුරුකර හිඬු හඟවනෝ; අවිකාමෝ අයං කීර්තා
 අධිප්‍රාණෝ (ස. හි 853) බමමං න වදන් අධිමමං
 වදන් නාම (අ 426). අධිමමං වදන් නෝ බමමනන්
 අධිමමවාදී (අ 478). අභ්‍යාවං චත්තා (ම. උ 276).

අධිමත්වැදි බහුතරය- අප්‍රසවි තාළාචි ඉඹිතා නිතාපරතා
සලාකාය ගාතියළාතාය අපිතාඞි අධිමත්වැදිතො
බහුතර අප්‍රසවි අප්‍රසවය අප්‍රසවය ගොළාචි
අප්‍රසවි ද්විප්‍ර එතෙව් තාතො (ක. මි. 883).

අධිමිශ්‍රණය = නිශ්මිශ්‍රණය (අ 32c).

අධිමත්තා දෙව් = අධිමිත්තා එතෙ දෙව්, තාම, ගෙ මොදිසා
අසුරාධිපතී, චිතගුඵසුකරං මිඤ්ඤානාදිවිමුච්ඡි
විනිසෙති විනිසා, නිසිද්දෙතනි (සා. ක 82).

අධිමත්තානි ද්වනානි = අධිමත්තානං අධිමත්තං
 අධිමත්තං වා චෙතියන්තං වා පුනහල්ලං වා පරිණාමි
 නිති එවං චිත්තානි (ස. පි 993).

අධිමිකා සුභා = අධිමිකා තවර් තවර් නිසුභා
ආයුතන කා ලඝුභං ගතෙති ටිතිව්භං නිසුභා තව
ධිතඝුභං රට්ඨිඝුභං මා තාගෙඝුභං, ඉමිකා කාරගෙභං
අරභමිතෙතා හුභං සභමෙ අනුභංස (ජ. ෪ 9).

අධ්‍යයනය: පොතකින් = පොතකින් පිටු 10 ක් දැක්වීම
 බලාපොරොත්තු අපේක්ෂා කළ දැක්වීම අපේක්ෂා කළ
 අතිරේක බලාපොරොත්තු වෙමින් අතිරේක දැක්වීමක් ව
 පාලනය කරන අධ්‍යයනය (අ 519).

අධිමත්තය = පිළිවිඳිනා කළමනාකරණය (ජා. ප 250)
 යදී රාජ්. ප්‍රකෘති අගනියමනවනෙත අධිමත්ත
 යොගී (ජා. ක 75).

අධිමිශ්‍රණය = අධිමිශ්‍රණී කිලෝනි කුරුමාණ
(ස. මි 853).

අයිතමයෙහි කිව්වේයායි = ඉඹිනා මායාදිනා අධිපතිව
නිං කාරණා ලොකං අනන්තසිරිතායං ගොප්තති
අපේ, (ප්‍ර., ස 186).

අධිමෙමන ගණනන = අධිමෙමවිදිනො “එවිං මයං බුදු
ගව්සාමි” නි දෙව දෙව සලාකායො ගණනන
(ස. ව් 883).

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (ආදිප්‍ර) සඳව එකසමීම් පිහිටි වතු
 ගිනිකුළු විසඳනාලය එකසමීම් ප්‍රදේශයේ පිහිටි
 නගරය පාරිසරික උපකරණයක් සඳහා (ස. මි 788).

අධිකරණ විනය: පවාරණකම = පවාරණකම
සුව ඵකයා: විනය පවාරණ කිරීමට වශයෙන්
ඵකයා පවාරණ: ආගමික: විනය: ගණක
විනය: පවාරණ: -ප- සබැඳි: අධිකරණ
විනය: පවාරණකම (ස. වි 801)

අධ්‍යයනය වගකීමට කැපවී සිටින = ආදි. පරිසර
පාලනය සහිත නිකුත්කිරීමේ ආකෘතියකි (ක. පි 860)

අධිකරණ විෂයකර්ම = සභා කො අධිකරණ “අධිකරණ” නි අදින නිසාන නිසාන දිනක නිසා අධිකරණ විෂයකර්ම නිසා (ස. පි 882).

අදාළ මිනිසා සමඟ: පවාරණ කමිටු සඳහා පත් කළ
පවාරණ: එකතුව: සභාපති: ගණකා
සභා: පවාරණ, විකාශන: ගණ: සභා
විකාශන: එකතුව: සභාපති: ගණකා
සභා: පවාරණ, ගණකා: අදාළ
සමඟ: පවාරණ කමිටු. (ස. 801).

අයිතිය = එකමාන අතහැරදීම හෝ
මිලදීගැනීම (ඡා. දු 61). අතහැරදීම (ඡා. දු
112). අතහැරදීම අතහැරදීම (ඡා. දු 251).

අයිතිය = අයිතියක් අයිතිය (ඉති 55). බලව
පවත්වා ගැනීම (ඡා. දු 398). ඉදං වුතං
හොඳි යන්න අයුතු අයුතු ඉදං වසන්නා
අයිතිය ආවර්තය හෝ අයිතිය (ඡා. ත 21).

අයිතිය කිරි හොඳි = අයුතු කිරි හොඳි ඉතිහසි.
ලොකයා වන්නා (ඡා. ස 76).

අයිතිය මෙ න රු වලි = අයිතිය නම් අයුතු වා
මිත්තය කදවි ත රු වලි (ඡා. ත 259).

අයිතිය යොමානි = හෙවත් මිත්තය ව ඉදං නි උපරිම
කායා නාමය එකිනෙකුත් වලි විය නිවලො
හොඳි දුර එකිනෙකුත් වලි විය නිවලො
හොඳි වා හමිනාම වා න ජානනා (ම. ත 267).

අයිතිය = අයුතු පුලිකා කෙවලා සහනාමානික
හසයා අයුතු වදනා (ඡා. දු 298).

අයිතිය = නාමය හෝ වසන ලදි වානා. එක
නිවලා වලි (ම. එ 161).

අයිතිය = අයිතිය වෙදි තෙලා (ම. 43). වතුනා
අයුතුතරා (ම. 187) අයිතිය නිති අයිතිය,
කාරණය නාම (මි 364). අයිතිය නාම
වතුනා අයිතිය (ස. මි 989). එකෙකු එව හි
පසුපසා පහත වලිදික අයුතු මිතිවත්ත
මොනා අයිතිය නිති වලි. හිතින පහ
අයිතිය නාම හොඳි (ස. මි 1031). කාරණය නාම
නාම (අ 807). විවාදිකරණාදි වතුනා (අ
835). (අ 828).

අයිතිය ආදිය = වතුනා අයිතිය ආදිය (අ.
623).

අයිතිය නාම වතුනා අයිතිය = පදනා පහ
පහ කෙවලා අයිතිය මිත්තය දසයා අයිතිය
නාම වතුනා අයිතිය නිති ආදි වුතං (ස. මි
681).

අයිතිය කාරණා = මිතිවත්ත පාපුණ්ණිකාරණ
කාරණා (මි 185).

අයිතිය කාරණා = වතුනා අයිතිය අයුතු
තරණ කාරණා (අ 645).

අයිතිය ජානනා = එකෙකු හොඳි නිති උපරිත
විවාදිකරණා (ස. මි 652).

අයිතිය නිති නාම = බලවත් මිත්ත
සහනාමානික මුලා ගනනා මිතිවත්ත මිතිවත්ත
න සහනාමානික (ස. මි 989).

අයිතිය නිති නාමය පමිපදං න ජානනා =
ඉදං අයිතිය දුමි, ඉදං වතුනි, ඉදං නිති, ඉදං
එකෙකු සමිපත සමිති එවං සහන සමිප
අයුතුනා පහ අයිතිය නිති නාමය පමිපදං
න ජානනා (ස. මි 989).

අයිතිය නිති නාමය පමිපදං = සහන මිති.
අයිතිය සමිප (අ 836).

අයිතිය නිති නාමය පමිපදං = ඉතිහසි හිතිහසි - පමි-
අයිතිය ආකාරය (ම. දු 79).

අයිතිය සමිප = වතුනා අයිතිය සමිති
මිත්තය නිති අයිතිය සමිප හොඳි මිත්තය
බලවත් ව පරිවාර ව වුතං නාමය තෙව්ව
මිත්තය (ස. මි 669) - නාම අයිතිය නිති
සමිති වුතය නිති අයිතිය සමිප (ම. ව 30)
(අ 735) - (ම. 155).

අයිතිය සමිප නාමය = ඉතිහසි අයිතිය
අයිතිය හොඳි වතුනා නිත්තය සමිප (ස. මි
1019).

අයිතිය සමිප = විවාදිකරණා අයිතිය කාරණා
(අ 836).

අයිතිය සමිප = අයිතිය සමිප (ස. මි 989).

අයිතිය සමිප = හොඳි සමිප (ස. මි 989).

අයිතිය නාම = විවාදිකරණා අයිතිය අයිතිය
නිවලා අයිතිය ආකාරය අයිතිය ඉතිහසි
වතුනා (අ 735) (ම. 156) - එකෙකු විවාදිකරණා
දික වතුනා (ම. ව 30) - ඉදං ආකාරය අයිතිය
වෙදි තෙලා (ම. ව 35).

අයිතිය නාම = නාම මිත්තය පහනාමානික
සමිප අයිතිය නිති අයිතිය (ම. ව 29)
හොඳි වතුනා සහ උපරිත වතුනා (ස. මි
968).

අයිතිය නාමය = අයිතිය කාරණා හොඳි
(අ 849).

අයිතිය නාමය = අයිතිය පුද්ගලයා
කතුනාම දෙවරානාම අයුතු දෙවරානාම සහ
මුද්ගලයා සහනාමානික (අ 400).

අයිතිය නාමය = අයිතිය නිති කාරණා මුද්ගලයා මිති
පහනාමානික කලාමිති නාමය (ස. මි
968).

අයිතිය නාමය = ගුණය පහනාමානික සහ අයුතු
පහනාමානික මුද්ගලයා හොඳි කසා ඉතිහසි
අයිතිය සමිප නාමය සමිප නිති ත ඉතිහසි
(මු 75) - අයිතිය නාමය, පරිවාර නාමය අයිතිය, පරිවාර
පරිවාර හි කසා පහනාමානික එව ඉතිහසි නො
ඉතිහසි, යථා පහනාමානිකය. හොඳි (පු. නි 33)
- අයිතිය පරිවාර නාමය පහනාමානික කසා
පහනාමානිකය යෙව ඉතිහසි නො ඉතිහසි (අ 117).

අයිතිය නාමය = පහනාමානික (මි 22).

අයිතිය නාමය = පහනාමානික අයිතිය නාමය
අයිතිය (මි 52).

අයිතිය නාමය = සමිප නාමය (මි 338).

අයිතිය නාමය = අයිතිය හොඳි (පි 479).

අධිගවේෂණ = සුබමිභාවයෙන් අධිගවේෂණ (මහා. 12).
 අධිගවේෂණය = පරිලාභවේෂණ ගම්යාමි (මහා. 140).
 අධිගවේෂණය = දුර්වේෂණ අධිගවේෂණය (මහා. 57).
 ලභය (අ. 637).
 අධිගවේෂණය සුඛංගීර්ණය = එළු. සම්ප්‍රතිමිතයාදි
 සොසලලන ලංඛන විභවමිභවයෙහි පරිවර්ත
 සහෝ සම්ප්‍රජානෝ හුණු විපයානා ක්‍රියානන්වි
 ක්‍රියානෝ කාමිණීය වර්ධමිභව අසම්මිතයාන
 නිරාමිභං නිර්මාණ පුබුං ඵලසුබසුඛ අධිගවේෂණය
 (පෙර. එ. 183).
 අධිගවේෂණය = අතිගවේෂණ අතිගවේෂණ නිර්මාණ
 (සං. ක. 94) - අතිගවේෂණ ගණනා විසිවර්ත
 පෙර්වකා නොනැති අධිගවේෂණ (අ. 771). අධි
 ගවේෂණ අධිගවේෂණ පෙර්වකා නොනැති (අ. 806).
 අධිගවේෂණය = සෙසු දෙව් සෙසු දෙව් පරි
 භූමිති පසුබිම් කාරණෙහි අතිගවේෂණ ගණනා
 අපරිමාණවත් අතිගවේෂණ (පු. ස. 10). අධිගවේෂණ
 ගණනා අපරිමාණවත් අතිගවේෂණ (අ. 896).
 අධිගවේෂණය = පරිලාභ අග්‍රා වතුපරිමාණය
 සුදුසු (මහා. 206). (පරි. 470).
 අධිගවේෂණය = වතු ඵලයෙහි (පරි. 377) - (පු. 70).
 අධිගවේෂණය = වතු අධිගවේෂණ = ඉදං අධිගවේෂණ
 වතු අධිගවේෂණ අධිගවේෂණය වුද්ධාදි අධිගවේෂණ
 අධිගවේෂණ (පෙර. 223).
 අධිගවේෂණය = මෙය ඉතා පුබුදු පෙර්වකාපරිමාණ
 පරිමාණයෙහි වතු විභවමිභව නිර්මාණ අධිගවේෂණ
 වතු විභවමිභව සුදුසු අධිගවේෂණ (ප. 179).
 අධිගවේෂණය = ආදි වතු විභවමිභව පුරිමය පුරිමය
 අධිගවේෂණය වුද්ධාදි (පරි. 397).
 අධිගවේෂණය = පරිලාභයෙහි (පරි. 467).
 අධිගවේෂණය = පරිලාභ (වතු 69). පරිලාභ (මු. 145).
 අධිගවේෂණය = පරිලාභ (මහා. 333). පරිලාභ මෙ
 අධිගවේෂණය සො අධිගවේෂණ පරිලාභ විභවමිභව
 (අ. 810).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය වෙමි අධි
 (ස. 720).
 අධිගවේෂණය වෙමි මායා = අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණ
 මායායෙහි අධිගවේෂණය අධිගවේෂණය ගවේෂණ
 පරිමාණයෙහි අධිගවේෂණය සුබසුඛයා ආවේෂණ
 "අධිගවේෂණය වෙමි මායා" පරිමාණ අධිගවේෂණ
 කාමයා කාර්මයෙහි විභවමිභව උදාදි (අ. 71).
 අධිගවේෂණය = පාපුරුණයා (මහා. 326).
 අධිගවේෂණය = සම්ප්‍රජාන (මහා. 287).
 අධිගවේෂණය = විභවමිභව (පරි. 400).
 අධිගවේෂණය = පරිමාණ (අ. 517).
 අධිගවේෂණය = පරිමාණ (ඉති. 84). පරිමාණ (ම. දු. 57).

අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය (අ. 815).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය නම් අධිගවේෂණය
 පරිමාණය පරිමාණය විභවමිභව (පරි. 5).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය අධිගවේෂණය
 අධිගවේෂණය පරිමාණය පරිමාණය විභවමිභව
 යාන වුද්ධාදි විභවමිභව නිර්මාණය
 පරිමාණය නොනැති කාරණය, නොනැති පුබුදු
 පරිමාණය සුදුසු උපරිමාණය (මහා. 242).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය පරිමාණය (අ. 815).
 අධිගවේෂණය = සුබසුඛ නොනැති විභවමිභව
 අධිගවේෂණය නොනැති අධිගවේෂණය නොනැති
 (අ. 487). සුබසුඛ නොනැති විභවමිභව
 විභවමිභව නොනැති අධිගවේෂණය පරිමාණය
 අධිගවේෂණය ගවේෂණය නොනැති - අධිගවේෂණය
 නොනැති (ඉති. 254).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය (ඉති. 72).
 අධිගවේෂණය = සම්ප්‍රජාන (අ. 662) සෙසු
 විභවමිභව අධිගවේෂණය වුද්ධාදි (පරි. 160) -
 විභවමිභව නිර්මාණය අධිගවේෂණය (පරි. 323) -
 විභවමිභව පාදක සම්ප්‍රජාන (පරි. 325) - සම්ප්‍රජාන
 විභවමිභව (අ. 451) - සම්ප්‍රජාන විභවමිභව (අ. 452)
 - අධිගවේෂණය නොනැති විභවමිභව අධිගවේෂණය
 නොනැති අධිගවේෂණය නොනැති අධිගවේෂණය
 විභවමිභව (පෙර. 179).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය පරිමාණය
 උපරිමාණය විභවමිභව විභවමිභව; විභවමිභව
 අධිගවේෂණය විභවමිභව විභවමිභව අධිගවේෂණය
 විභවමිභව අධිගවේෂණය (ම. දු. 71).
 අධිගවේෂණය = එළු අධිගවේෂණය සම්ප්‍රජාන
 යොග්‍යයා අධිගවේෂණය සම්ප්‍රජාන සම්ප්‍රජාන
 විභවමිභව අධිගවේෂණය විභවමිභව (උ. 171).
 අධිගවේෂණය = සම්ප්‍රජාන (කෙ. 129).
 අධිගවේෂණය = ලොකීය සම්ප්‍රජාන (ස. වි. 741) -
 අධිගවේෂණය සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය (ප. 463).
 අධිගවේෂණය ආවේෂණය = අධිගවේෂණය සම්ප්‍රජාන
 අධිගවේෂණය ගවේෂණය (උ. 178) - සම්ප්‍රජාන
 විභවමිභව අධිගවේෂණය අධිගවේෂණය
 අධිගවේෂණය ඵල විභවමිභව සුබසුඛයා
 නිර්මාණය සම්ප්‍රජාන සම්ප්‍රජාන ගවේෂණය
 ආවේෂණය (උ. 179) - සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය
 ගවේෂණය (පෙර. එ. 531).
 අධිගවේෂණය = අධිගවේෂණය; සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය
 අධිගවේෂණය විභවමිභව සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය
 (උ. 179) - සම්ප්‍රජාන විභවමිභව සම්ප්‍රජාන
 ඵල විභවමිභව විභවමිභව අධිගවේෂණය (උ. 179) -
 අධිගවේෂණය; සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය
 ඵල විභවමිභව සම්ප්‍රජාන අධිගවේෂණය (පෙර. එ. 154).

අයිබ්බිදිං ගණන = අදං අයිබ්බිප්පත්තිකං සචේ නං
සුභං හ සුභිකච්ඡය්‍ය සමුදෙදා උදකං හ සුසංයාය
තොව සච්ඡේපා හ මිඤ්ඤාදා, අපිතාමි ගද්ච්ඡාච්ඡෙත
සිතාති අපොථා (සං. ත 330).

අයිබ්බිදිං ගිහිකං = එවං මහාසිවදේවරා වහ්නාරි
සුභාති දසොති (සං. ත 330).

අයිබ්බි උදකං = අනෙකුත්තා උදකං (ජා. ඡ 53) - අයිබ්බි
සමුප්පත්තිකං ගද්ච්ඡකං උද්ධානාති අපොථා (පිම. 213).

අයිබ්බිසමුප්පානං = අනෙකු නිබ්බන්තං (අ 695).

අයිබ්බි සමුප්පානා = අකාරණ සමුප්පානා අත්තාච
ලොකොවාති දසොතං අයිබ්බිසමුප්පානා, තං
එතෙසං අපීති - අයිබ්බි සමුප්පානාති (පටි 312).

අයිබ්බා = තෙ මෙදෙ උග්ගණ්ඨිනාපි අපොථානං
හ ජානාති (ජා. ප 88) - සඤ්ඤාසිනා (ජා. ප 153).

අයිබ්බාසනාතිකො = සදුචි සදුචි ආපතති ආපජ්ජති
සො කිසුදාපි උප්පිනොති පකතතො (ම. ත 105).
-සො සදුචි කරහති ආපතති ආපජ්ජති (ස. පි 973).

අයිබ්බුප්පනාතිකා බුද්ධා = අයිබ්බවත අකාරණෙන
උප්පත්තිකා සංඝභූතා අසොකුති දෙවබ්බමාරාදිති
උපදෙසදයකෙති රහිතා සංඝභූතසුභෙන
උප්පානා ජාතා පාචුභූතාති අපොථා (අප 415).

අයිබ්බිහ = විරිසසම්පසුත්තං සම්ඵං අයිබ්බිහ මිට්ඨං
සම්ඵෙත සොජෙතිති අපොථා (අ. 680).

අයිබ්බිහාථ = අනුසිතථ, ඉදං සෙවියංක මහනාති
දසොති (පිම. 277).

අයිබ්බිහිං වතං උග්ගං = උග්ගංවතං අයිබ්බාසිං
“උග්ගාරිං වතං අයිබ්බාසිං දසපාරම්පුරයා” තිපි
පාඨො (බු 156).

අයිබ්බිහිං = සම්පෙ ධර්මා (ස. පි 318).

අයිබ්බාති = යථා සුච්ඡි අයිබ්බිකං තොති හ එවං අයිබ්බාති
(අ. 810) - තසොච්ච වෙව්චනං (අ. 770) - දිවාති
සොකුඤ්ඤං ධර්මෙති (අ. 662) - පඨිට්ඨංපෙති (ම. ව
101) - අයිතිට්ඨති (සං. දු 228).

අයිබ්බානං = යථාචුත්ත සංඛාරාරම්භණං නිබ්බාණං
රම්භණඤ්ඤා; තංති අයිබ්බාති එවං විත්තනාති -
අයිබ්බානං (පටි. 354). කුසල කරණ පඨිට්ඨානාවෝ
(මහ. 133-290). රොවිතාතිසෙව පමිසිනා
තිට්ඨනතො (පටි 464).

අයිබ්බානවෙසන = පඨිට්ඨානවෙසන (පටි. 379).
පඨිට්ඨවෙසන (පටි. 399).

අයිබ්බානවෙසා = තෙසංසෙව බලප්පානාය අරම්භණං
අභිහවිනා පඨිට්ඨානවෙසන අයිබ්බානවෙසා (පටි. 71).

අයිබ්බානබලං = කුසලෙසු යථාරුචි පඨිට්ඨානං
අයිබ්බානබලං (පටි. 449).

අයිබ්බානමනසා = ඤානාරම්භණං විතෙතන
අයිබ්බිහිනා (ම. ව 40).

අයිබ්බානවෙසන = අයිකං කච්ඡා ධාතවෙසන
පමිසනවෙසනාති අයිපාසො (පටි. 35).

අයිබ්බානසුභසැසු පටිපොසානානසුභසැසු = අයිබ්බාන
සුභසැසු පටිපොසානාන සුභසැසුච්ච එසෙවිතො
(පටි. 459).

අයිබ්බානසං = සංඝිත විවරාධිට්ඨානසං (ස. පි 101).

අයිබ්බානා ඉද්ධි = දසසු ඉද්ධිසු අයිබ්බානවෙසන
තිපථනාතො අයිබ්බාන ඉද්ධි (පටි. 480).

අයිබ්බානෙ පසැසු = තෙතබ්බොද්ධිවෙසන විත්තසං
පඨිට්ඨාපනෙ පසැසු (පටි. 34).

අයිබ්බානොති = දදතොති අයං එකත්තො. වාසො
පට්ඨිවොසො ධම්මදුතං ආමිසදුතං අභයදුතං අභ
දුතාති විවරාච්ඡාති (තෙ. 161).

අයිබ්බානොසාරො = එවං සුත්තාහතානං ධම්මානං
අපිකප්පන වෙසන සාමිසැසු විසෙසනිද්ධාරණ
ලකිනෙණ අයිබ්බානොසාරො නාමාති අපොථා
(තෙ. 24).

අයිබ්බානි = අනෙකාසමාපත්තිං අයිකං කච්ඡා තිට්ඨති
(පටි. 218). එවං තොනුති අයිබ්බාති; සමොදහනසං
අප්ථවිවරණත්ථං පටිණොමො වුපොනා පටිණොමියං අප්ථ
විවරණත්ථං අයිබ්බානං වුත්තං (පටි. 235). මිදකති
භාවනාබලාදිති සංඛොතිපි තෙතබ්බොද්ධිනිසෙව
(පටි. 450).

අයිබ්බාස = අයිබ්බිහිනා, විතෙත ධර්මෙති (වි. 139).
(වි. 95). අයිබ්බිහිනා පමිතො ජිවිතධර්මසමත්ථං
එලසමාසප්පාතිං සමාපජ්ජති අයසෙව ධර්මෙති
(සං. ත. 165).

අයිබ්බිනං = ගාථානිසංගයං විවරං අනිසංජ්ඣා
පටිච්ඡාදනං සංඛාස වුත්තං (ස. පි 1037).

අයිබ්බිනො = සත්තති භූමෙති සංසුච්ඡිඋග්ගානං උබ්බිධං
උච්චං මියො ගමනං විමානං අනොසිති අපොථා
(අප. එ 223). අත්තනො දෙවිද්ධියා සකලමිදං ධාතං
අභිහවිනා සිත්තා (පිම. 216). සො භිං ඉමෙ භූණ
උපගතො එතෙ සුචා පඨිට්ඨිතොති අපොථා (ජා. ප
177).

අයිබ්බික = තථා විත්තං සමානිතං කච්ඡා පමිතොති
(පෙර. එ 519).

අයිබ්බිකාති = අතිරුභ (ජා. ප 118).

අයිබ්බෙව අයිසැසුස = අයිදෙවකරෙ ධර්මෙති සැසු
(සු. නි 482).

අයිපසැසු = සාසෙව සෙසපසැසු අයිකත්තං
අයිපසැසුති වුච්චති (පටි. 160).

අයිපසැසු ධම්මපිපසානා = එවං සංඛාරානං ගම්භං
පඤ්ඤා අතිවොදිතො විපසානානසං සංඛාරාච්ච
තිජ්ජනාති - පෙ - අයිපසැසු ධම්මපිපසානාති වුච්චති
(පටි. 74).

අධිමානවිතාන = මහතාට සම්මාන දෙනවා. පහත සඳහන්
 මුතු නිමැසෙන්නා සාප්පු නිමැසීමේ අනෙකුත්
 සාප්පු නිමැසීමේ මුතු නිමැසීමේ අනෙකුත් අධිමාන
 සඳහන් අර්ථයෙන් අනෙකුත් සම්මාන
 සඳහන් උපායනා අධිමානවිතාන අධිමාන
 නාම (මො 117).

අයිතිවාසිකම් - ක්ෂේත්‍රයේ අයිතිවාසිකම් ඇති කිසිදු
 කොටසක් (සං. ක. 69). සභායාමය ප්‍රවේශයට පවරන
 (සං. දු. 252). එය එකතුකිරීමට පැමිණි අයිතිවාසිකම්
 ඇති කොටස විය හැකිය. එය පදනම්වන කොටස
 කොටසක් ලෙසින් (ම. ව. 41). පදනම්වන කොටස
 පදනම්වන කොටස (ම. ව. 102). එය (ම. ව. 102).
 ක්ෂේත්‍රයේ වෙනත් අයිතිවාසිකම් කිසිදු කොටසක්
 (සං. ක. 30).

අයිබ්ලවක්කා = අයිබ්ලවක්කානායරා අයිබ්ලවක්කා (මිග. 147).
සමසාදනවශෙන සනාථිතානං කත්වා තෙසං කරං
අයිවාසෙනනා (මග්. 134).

[illegible]

අධිමුඛවිෂයානා = අධිමූලිකානාං කපරානානා (පටි 377)

අයිබ්‍රිඩ්තාවයෙන් = සද්ධාවය නොවේ (ප. 75)

අයිමුපව්වය = විනාශය (සං එ, 142).

අධිමුඛිතානි = කිලෙසමුඛ්‍යය අතිවිය මුඛ්තා
(ජා. ද. 307).

අධිච්ඡේදනා = අතිඵල ච්ඡේදනා (ජ. න. 169).

අධිමුහුර්තන ණයාය මුළුතම අවකාශය (පෙර, ද. 20).

අධිමුද්‍රාපසු = අධිමොනිං කර සමාසවිද්‍රව්‍යොති
සඤ්ඤා (පේර, පු 16) නැති අධිමොනිං කරසු
(වු 65).

අයිබ්ලයම්මා = අයිකහාවෙන මුස්ලිම්, (පිට 266)

අධිමුහුර්තය = අප්‍රකාශය (විභ. 324) අර්තනාමාවලය
අධිමුහුර්තය නොවී (අ. 682).

අබ්බුතානනා = තනති නානාලෙක විනාසා
විසාධිතනා (පථි. 212).

අඩිමුනනය = තත් භික්ෂූපොණපබ්භාර හාමෙත
සුතතපසුතනය පසම් තාව පබ්බජ්ඣානිමුණො
හුච්ඡා කාමෙ පතාය පබ්බජ් (පේර, එ, 550).

අඩුමුණක් = සමච්ඡි කුසලෙ අකුසලෙ චා විහත
 වෙය්සයානං (පරි. 269). කුසලෙ චා අකුසලෙ
 වය්ස විහතවෙය්සයානං (මහා. 210).

අඩිමුහුණතා හතර් = පරිපිණිතා පව්වකං කතා
 ඉතො හොති (අ. 681).

අධිකමානවර්ධනය = ආදිප්‍රථමයෙන්ම ඉන්දියානු පසුබිමක සිටින කළු, පසුබිමක, ඉන්දියානු, පසුබිමක, නිසාරණය, නිසාරණය නිසාරණය (පිටි 374).

අධිමොක්කාමයෙහි සංයුතියං භාවයෙහි = ආදිප්ප
එකතවනෙයුපි එකෙකසා ඉන්ද්‍රියසා සක සක
කිව්වි කරනෙ තං තං නිසංයවනෙහි සක සක
කිව්වි කරනාති සෙසාති ඉන්ද්‍රියාති විමුක්තියෙහි
එකරසානෙතාති (පටි 93).

අධිමොක්කවෙට්ටා = සැඟවුණු ස්ථානයක අධිමොක්කවෙට්ටා
(පරි. 72), අධිමුඛවෙට්ටා (පරි. 67).

අධිපතියාගේ පාලනය = අධිමුද්‍රිතයාගේ සංග්‍රහයාගේ
(පටි. 373).

අයිතමාකඩබහුලනගි = අතිවිවාහුපසාකාය බණනසින
වසෙන සකිකාය, භිජුනගිනි - පෙ - අයිතමාකඩ
බහුලං විතතා නොති (පථි, 394).

අධිමෙහෙයන බහුලය සඳහාදීමට පමිලනම් = පුබ්බ
හානෙ 'අධිමෙහෙයන බහුලය පවත්නාමනෙහා හාමිනා
පාරිසුරිය සඳහාදීමට නොමි (පව්, 394).

අධිකමානවිෂයෙහි = අද්විතීය නිසංඝං මහානිකං
 විජ්ජමානාති ඉන්ද්‍රියබලයෝඤ්ඤා මහානිකාති
 මහේෂසංඝෙහිධාතො යොජන්ති; අසංඝාති; නාම
 අධිකමානවිෂයෙහි අධිකමාන-ධාතො මහේශා
 (පටි. 112).

අධිකමානවිකසනය = ජනපදවිප්ලවයාදාධිකමානවිකසනය (පටි. 373).

අධිමත්කාරාධිපතෙයාටෙහිත් = අධිමත්කාරාධි
තෙත සෙසිනිසසසු අධිපති ගාමටෙහිත්; සෙසිනි
සාතා පුබ්බිගමටෙහිතාති අපරා (පරි 376).

අධිමානවිත - අධිමුඛික (පටි. 223), අධිමුඛික
මානවිත ආරම්භණ විභාග නිබන්ධිකානු
සන්නිධාන: ගවේෂිත අධිමානවිත (මි. 147).
අධිමුඛික - අධිමානවිත; සො: සන්නිධාන
ලකණ, අසංසප්තරණ, නිවේෂණපටිපටිකානු
සන්නිධානලකණපටිපටිකානු, ආරම්භණ නිවේෂ
ණවේත ඉන්ද්‍රියලා මි. දුර්වලතා (ධි. 135).
සධා, විපක්ෂතා සම්පූර්ණ: භික්ෂු විභාගවේත
සිකාන: අතිශය පසාද භූතා බලවේ සද්ධා
උපපත්ති (මි. 478). උපාදානවිත උපාදාන
මි. දුර්වලතානි තාම අධිමානවිත: වූමෙතා
(මි. 147).

අතිශයෝක්තිය උපපන්නි = තසොචි තසමි සමිසෙ
චිතතචෙතනිකානා අතිසංසදානා මිසසානා
සමසානා සඬා උපපන්නි (පටි 420).

අධිපතියාගේ අවරෝධය = අනෙකාගේ අවරෝධය (පෙ 194).

අභිවචන: = අභිකං චිඤ්චාං චචනං අභිවචනං. (පටි 378).
අභිකචචනං. (පටි 477).

අයිතිවාසිකම් = සිරිවික්ෂණය බලවික්ෂණයේ දාද
යෝගී වචනමතයෙන් අයිතාරං කළා පවත්නා
අයිතිවාසිකම් නම්. අයිතිවාසිකම් පදා අයිතිවාසිකම්
නම් (වු. ස 72).

අයිතිවාසිකම් සම්ප්‍රදාය = පරිශ්‍රයෙන් එකක නම්.
හෙයානි යෙව්. තෙයානි දරුපිනො බන්ධා සංපිට්ඨි
වට්ඨානා හුන්වා අත්තනො සහජාන සම්ප්‍රදායා
අයිතිවාසිකම් සම්ප්‍රදායානි නම්. කෙරෙනානි (මහ 236).

අයිතිවාසිකම් නාම = අයිතිවාසිකම් දාදයෝ තෙයා අත්තනො
නිත්තානාකරණා, බන්ධනානිකරණානි"නි දාදයෝ හි වචන මතා
මෙව් අයිතාරං කළා පවත්නා අයිතිවාසිකම් නම්
(බ. ස 72).

අයිතිවාසිකම් = සුබසුඛ එකං පුග්ගලං අයිතිවාසිකම්
අවිච්ඡින්නි අප්‍රාප්තා (අ 498). අප්‍රාප්තානි
(සු. ස 130). (සං. එ 132).

අයිතිවාසිකම් = සංවිකල්පයෙන් තනමින් යෙව් සරි
නිබ්බන්ධනා (ස. එ 271).

අයිතිවාසිකම් = වසනානි (ම. ව 134).

අයිතිවාසිකම් = අයිතිවාසිකම් පාදො (සං. ත 19).

අයිතිවාසිකම් = ඉදං අයිතිවාසිකම් නාමා තරසා කෙරෙනා
නිරපරාධ මිහිලං පට්ඨානා වදනානි (ජා. ව 101).

අයිතිවාසිකම් = අයිතිවාසිකම් එකාය අත්තනො උපරි
දාදොපට්ඨා වාසෙනානි න පට්ඨානනානි න පට්ඨානි
කානාය නිව්ච්ඡානානි අයිතිවාසිකම් (බ. ස 330).

අයිතිවාසිකම් = රුචික මේ එකං; කෙරෙනා සංඛ්‍යානි එවං
අයිතිවාසිකම්; ජිකුදනනානි අප්‍රාප්තා (ස. එ 1007).

අයිතිවාසිකම් = අයිතිවාසිකම් සංඛ්‍යානාය බමිකනාය
(අ 383).

අයිතිවාසිකම් = නං යදා වුත්තං කාමපිත්තකාදං යදා
පට්ඨං අත්තනො විනොත උපපන්නං ඉතිපායං
විත්තකායා පාපකායා, ඉතිපි අතුසලො, ඉතිපි
සංවිජ්ජා, ඡේවා වො අත්තවිත්තානායං සංවිත්ත
නානි දාදො තෙයා පට්ඨවෙතබ්බොය අභාවනො
අයිතිවාසිකම් (ඉති 273). (සු. ස 198) මුලාගබ්බොය
උපපන්නං දුක්ඛං සහති. කාමි ගභවනො සම්මුද්ධිභාවං
අරියසංඛ්‍යායා සුපට්ඨිකානි නිබ්බාණයෙව දුක්ඛ
නිසංසරණභාවං අනුසාරනානි අත්තනො උපපජ්ජ
මාන දුක්ඛං අමිතසිකරණෙනෙව අභිභවිත්වා බමිති
(උ 86). විනොත අයිතිවාසිකම් වාසෙන (සං. ත 21).
(අ 472). අයිතිවාසිකම් බමිසුත්තකං අයිතිවාසිකම්
(අ 793).

අයිතිවාසිකම් = සම්පට්ඨිකානු (ම. දු 235).

අයිතිවාසිකම් ගණනා ගණනා දායකානාරං = එවං නො
දික්වනං නිත්‍යං සුඛං ගම්භ්‍යානිති අනන්තරානං
කළා එකදුන්මෙව ගණනානං උපයං කම්මංසු තමා
එවමානංසු (උ 285).

අයිතිවාසිකම් ව මෙ ගම් ගණනානාමා වෙරසායං
විත්තානායං සද්ධිං නිසංසුතකායං - එවං අත්තනා
නිත්‍යානෙයා ගණනානං සපරිසං උපයොතුකාමො
දාය (ස. එ 115).

අයිතිවාසිකම් මෙ ගම් ගණනානාමා = අදා වාසනා
යනනුත්තං යං මේ නිති මාසෙති දුක්ඛං සිත්තං
සබ්බං එකදිවසෙනෙව දදොයනානි විනොතනා
අයිතිවාසිකම් මෙ ගම් ගණනානාමා දාදිමා (ස. එ 136).

අයිතිවාසිකම් ගණනා = උපරිවාසෙනනො සහනො බමිතො
(උ 115).

අයිතිවාසිකම් = තෙත දිට්ඨිකවෙත 'අයිතිවාසිකම් මෙ ගණනා
ගණනා'නි දාදො නිමිත්තානො කායභික වාච්ඛං
අවොපෙනො විනොතනෙව අයිතිවාසිකම් (උ 170).
ථෙරො උත්තරාධිපතිපායෙති සමානො සමෙ
එකගතනමිති ත ගණනාමි, අතිවිස නොනං
දෙමනායං ගම්භ්‍යානිති සද්ධිතං අනුකම්පාය
අයිතිවාසිකම් (ස. එ 144). ථෙරො පසාදිසා උත්තරාධි
සපදනවාසිකො සාතනාය නිත්තං නම් නාමි
වාසෙන මාතු අනුගාහෙන පත අයිතිවාසිකම් (ම. ත
205). අනං මහජනං කුසලෙ සමාදායෙති පුද්ගල
වනානං පත වසනට්ඨානං දිස්වා දායකෙන
මනුස්සපථෙ සුඛං කපෙත්වා හොතිති අයිතිවාසිකම්
(ම. ත 216).

අයිතිවාසිකම් ගණනා කුණ්ඩිකාවෙන = අදාය වචනං
සුඛං ගණනා කායභික වාච්ඛං වා අවොපෙනා
අභ්‍යන්තරයෙව බන්ධං ධාරෙත්වා කුණ්ඩිකාවෙන
අයිතිවාසිකම් (ස. එ 116).

අයිතිවාසිකම් = ඉදං නිං සන්නා කාතුනා අයිතිවා
සෙනානි (ජා. ත 143).

අයිතිවාසිකම් පදනං = අයිතිවාසිකම් පදනං; බන්ධායනනාමා
බමිතානනානි අප්‍රාප්තා; අයිතිවාසිකම් හි අයිතිවාසිකම්
විවචනානි (අ 826).

අයිතිවාසිකම් පදනා - අයිතිවාසිකම් පදනා; අදායා ගුණමත්තං
අයිතිවාසිකම් යදා සහාවනො අගනෙයා වසනතො,
අයිතිවාසිකම් දිට්ඨියො වුච්චනානි අයිතිවාසිකම්
පදනා අයිතිවාසිකම් පදනා දිට්ඨිදිපකානි වචනනිති
අප්‍රාප්තා (ම. ව 11).

අයිතිවාසිකම් පදනා - අතිවිස සලලිබ්බි අතිවිස සලලිබ්බි
කළා සන්නා සන්නං කපෙතිති අප්‍රාප්තා (අ 416).

අයිතිවාසිකම් පදනායං = අයං සමිකො නවතිතං
පිංසනො විස පදුමිකාලසුත්තං කකපෙන
මකනානො විස අති සලලිබ්බි, අතිවාසාමි
කරොති (ම. ත 113).

අයිතිවාසිකම් = එවරුපානං අපරිසන්නගුණානං විවච
නිසිත්තානං සිලානං සංවරපාදිසුද්ධිවිවචනිසු
තනා සෙසපිලයො අයිතිවාසිකම් සිලානානි අයිතිවාසිකම්
වුච්චති (පටි 160). එවරුපි එකවිකායො, අයිතිවාසිකම්
සිත්තං අයිතිවාසිකම් සිත්තං අයිතිවාසිකම්, සිත්තසුද්ධි
යොජෙතබ්බං (තෙ 175). දසවිධා සිලා (අ 460).

අයිතිල කෙසෙකද? = සිලාදිති දුම්බෙන පෙදිනබලාති
සිල. අයිතිල. විතත. අයිතිතත. පසුකු අයිපසුකුති
(මක 390).

අයිසිලසිකො = අයිසිලමෙම සිකො - අයිසිලසිකො
(පව් 160). අයිකො උතාමි. සිලකෝ අයිසිල,
අයිසිලකුචං. සිකෝකසිකො. සිකොවොචි - අයිසිල
සිකො (ස. ව් 173). (මහ 84).

අයිතිලෙ - පාඨමොක්කායිලෙ (ක. ම 741). උපාසකෙක
උකභිතබ්බ අභිසිලසිකංය (මම. 278). පඤ්චසිල
දාසිල සංඛාසක උත්තමසිලෙ (අ 710). උත්තම
සිලෙ (අ 837).

අයිතිලෙ සිලව්පනෝන = ආදිත්ත පාරාජිකයෙහි සමානාදි
 සෙසයෙහි ආපනෝන; අයිතිලෙ සිලව්පනෝන; නාම
 (ස. මි 739). දෙව් ආපනෝනෙහි ආපනෝන
 (ස. මි 979).

අයිඩිලෙසු = පහළට පිලෙසු (අ 648).

අධිකරණය = ගව්ව (පිටි 392).

අයිතිය = සැකිලිපිටි (ජා. ම 283).

අඩුකාඩ් = ප්‍රයිසඩ්‍රිෆර් පුරායුග්‍යානාමයෙන් අඩුකාඩ් (අ 599).

අමුත්තං = සභ්බාධිරි සීලධිරි පසංකාධිරෙසු අසොපෙති,
අසොගෙ තිසුඤ්ඤති (ජා. ව 222).

අබ්බං ධුතෙන්න = මං අබ්බං තෙත ධුට්ඨසාමිකෙන
පරිචතෙනාං තගරොහනිකස්ස සහස්සං දාමා මං
ගණිතීති අපොථා (ජා. ක 45).

අඩුව පිළසූ = හ සබ්බකාලං පිලරනබ්බසං (ජා. න 53).

අමො = අනාගතං (සු. නි 360). හෙට්ඨා; තෙන කාම
භවං ගණනාති (සු. නි 143). අතීතං හෙට්ඨාච
(තෙ 214). හෙට්ඨා භූමිතලාභික්ඛං (අ 828).
(ම. න 178). හෙට්ඨා යාම උදකසංකාරක
චායුක්ඛකිං (ථෙර. දු 169). කාමධාතුයා (උ 254).
සකපියා හෙට්ඨා උසස්සදෙ මහාතිරසෙ (ථා. දු 44).
හෙට්ඨා (බු 165).

අපරිච්ඡිද්ධා නිකායා = හෙරියා මුඛිකායා (බු. 85).

අපො: කෙසම්ඵලිනා = කෙසිගතජිනා හෙට්ඨා
(විභ 156). කෙසම්ඵලිකතො අපො (වු 18).

අප්‍රධානම = හෙට්තාගාමී. මායාසාසේයසාමුහ්‍යතනතා
පේර, ද 181).

අධ්‍යයනය = උච්චාර පඨනවලින් නිකරණය අධ්‍යයනය
 කිරීම: කතාවය (නෙ 110). (වික : 0). (සු. ස 167).
 (ම. දු 190). (විසු 260).

අපරිමානාමිනි = අපරිමා අනුසෘතං ගව්න්තනි (සප් 593).
තපෙච අපරිමා අනුසෘතං ගව්න්තනි (මා. 101).

අධ්‍යාපන මණ්ඩල - ජාත්‍රික මණ්ඩලයේ පටිපාටි අපේක්ෂා කළ බවට පත්ව ඇති අතර ජාත්‍රික මණ්ඩලයේ එවැනිම දුකකට පත්වීමට සමත්ව ඇත. (ස. වි 391). ජාත්‍රික මණ්ඩලයේ පවතින අවස්ථාව අධ්‍යාපන මණ්ඩලයේ අධ්‍යාපන මණ්ඩලයේ සංගීතය (ස. වි 671).

[illegible]

අප්‍රධානාභි විවිජ්ජික = අප්‍රධානාභි විවිජ්ජිකා (න. පි. 1035).

අඩොපි = අවිච්ඡාදිසු නිරයෙසු (බු 37). කෘමයයි (මහා 151).

අනුධානං = හෙට්ඨා (සු. ස 167).

අපොහානා නිකමිනි = හෙට්ඨා නිකමිනි (ම. පා 95).

අනෙකුත් = විද්වත්. ඔලොකෙනි, භුක්තමානවසෙන
(සං. දු 253). තෙව්නාමුඛ (විමා 63).

අශ්වාමුගතා = හෙට්තාමුගතො (අ 417).

අගබා විසඟුනේනා = එතෙක පසෙකුළුරව්නාගිය
සංයෝජනපථයාණං (උ 254)

අපබ්‍රාහිමය = පෘතුගීසි භෞමිකවාදීන්ගේ සිට අපබ්‍රාහිමය නම් කළ
නැව්වලින් ලබාගත් අපබ්‍රාහිමය නම් කරන ලද නැව්වලින් ලබාගත්
කොස්තියානි අපබ්‍රාහිමය (ජා. ස 268).

අනෙකුත් අය දිවයිනෙහි සිටිනා = සැම සොහොයුරු
අනෙකුත් සැම සිටිනා = සිටිනා දිවයින. අනෙකුත්
පළමු විනාදෙහිතිනි අර්ථකතනිකුනෙහි දෙසන.
නිවැසෙහි (විනා 151).

අනුකූලාභිතාව = අනුකූල අභිතාව අප්‍රතකරණ මෙම
අනුකූලාභිතාව (ප්‍ර. 8).

අනුකූලාභියා මහෙස්ස අකුමානා = අධිධම්මකමනා
 හතානං බුද්ධිනාමික කතානිතිසාරානං බොධි
 සහතානං බුද්ධිනාමික බසාකරණං දම්මා අනුකූලාභ
 පුබ්බස්ස පාරමිතාමහෙස්ස බුද්ධියා හෙස්සනිති
 බසාකරණං මහෙස්සනව වා - පෙ - ලබ්බානිකෙව
 (පටි 471). (මහා 207).

අනන්තය = අසද්දන අද්ධිතය (සං. එ 214),
අකපිතය (කෙ 205).

අනුකූලතාව = නිව්ටන්ගේ, එංග්ලිෂ් අක්ෂර සහන සහන වා
නිලාදිප්ත ව්‍යවහාරය වානි අවසන්කිරීමය අනුකූලතාව
නාම (බප 489).

අනන්‍යතා: කුසලංචි මාසිසං මාර්ග පරෙසං අනන්‍යතා:
අනන්‍යතා: ධර්මකම්මං අනන්‍යතා: කුසලං, එතං
සෙසෙසං (ම. දු 315).

අනුහර මුහුණත = පබ්ලිෂ්ට්ෂන් අනුහර මුහුණත
(මිලා 125).

අනුකාර = අනුමාස (පෙ 60).

අනුමාපියං = පබ්බජ්ජා, සංඝි යං කසිවණීජ්ජාදිකමමං අගාරස්ස භික්ඛානි අගාරියං තාමි තදභාවතො අතගාරියනති වුච්චති (පථර. එ 118). පබ්බජ්ජා; (වර් 153) පබ්බජ්ජා, කසිවණීජ්ජාදි කමමං හි අගාරස්ස භික්ඛානි අගාරියං තාමි, තං එත්තපටිති පබ්බජ්ජා අතගාරියනති වුච්චති (උ 121). පබ්බජ්ජා (උ 73). අගාරස්ස භික්ඛං කසිවණීජ්ජාදි කමමවිරහිතං සංඝතං (අප 251). කසිවණීජ්ජාදි කමමවිරහිතං තාපස පබ්බජ්ජා (අප 195). පබ්බජ්ජා භික්ඛු භාවන්ති (ම. එ 101) අගාරායහිතං අගාරියං කසිගොරකතාදි කුටුම්භ පොසකකමමං වුච්චති; තපමි එත්ත අගාරියනති අතගාරියං පබ්බජ්ජායතං අභිමචනං (ම. එ 16). පබ්බජ්ජා, පබ්බජ්ජාහි යංමො අගාරස්ස භික්ඛං කසිගොරකතාදි කමමං තපමි තපමි, තසමො අතගාරියනති වුච්චති (දී 80). පබ්බජ්ජා උපතනනති අත්ථො (සං. එ 208).

අනුමාපියං පබ්බජ්ජනො = එත්ත චතුපාරිසුද්ධිසිලමපි පබ්බජ්ජා නිසෙතමෙවංති වෙදිතබ්බං (අ 344).

අනුමාපියං පබ්බජ්ජස්සං = එත්ත ච යංමො අගාරස්ස භික්ඛං කසිවණීජ්ජාදිකමමං අගාරියනති වුච්චති. තසෙව පබ්බජ්ජා ය තපමි, තසො පබ්බජ්ජා අතගාරියනති සද්දතබ්බං. තං අතගාරියං පබ්බජ්ජා (සං. මි 139). (දී 126). (අ 565). (උ 217). (ප 65). (ම. දු 171).

අනුමාපියසමයස්ස = අතගාරියං උපතනස්ස පබ්බජ්ජතස්සානි අත්ථො (සු. නි 389). අතගාරියං නිසෙතභවං උපතනස්ස පබ්බජ්ජතස්සානි අත්ථො (කෙ 201). අතගාරියං නිසෙතභවං උපතනස්ස සත්තභූමිකෙමි හි සංඝාදෙ වසන්තො භික්ඛු වුච්ච තරෙත ආගන්තො "මෙතො ඉදං පාපුණ්ණි"ති වුච්චත පත්තවිවරං ආදාය නික්ඛමිතෙම, තසමො "අතගාරියු පෙතො"ති වුච්චති (සං. එ 84).

අනුමාපියවිජ්ජනො = අනුමාපියතො මුත්තවානො හුත්වා (අ 624). අනුමාපියවිජ්ජනො අනුමාපිය වීජ්ජනො මුත්තවානො හුත්වා (සු. ස 11).

අනුමාපියිනං = අනුමාපිය වීජ්ජනොය වීජ්ජනන ත අග්ග භික්ඛානි අනුමාපියිනං (අ 602).

අනුමාපි වෙම භස්සානි ජායනති = අපරිමාණානි ඉතො වීජ්ජාව චිත්තානි උපපජ්ජන්ති; භාසානිතිපි පායො (සං. මි 886).

අනුමාපිනං = අනුමාපිනං (කෙ 115).

අනුමාපිකම්මා = අනුමාපි අපකමං පත්තඵලාදිං බාදිත්ථ යාපෙතො තෙ සමපත්ත කාලෙකෙති සෙට්ඨතරා (සු. නි 239).

අනුමාපිණං = අනුමාපිණාලොක අනුමාපිණං (කෙ 101). සුමාදිනං පච්චයසානොක වීජ්ජනාදි අනුමාපිණො අනුමාපිණං (කෙ 125). අනුමාපිලකාදි දෙසවිරහිතං (ජා. ඡ 160).

අනුමාපිණං = නික්ඛිලකමං (බ. ප 359). ඉදංමි නිරපරාධභාවකෙදෙව සංඝාය වුත්තං (ජා. ත 141). නිදෙසස්ස කුමාරාදිස්ස (ජා. ත 217).

අනුමාපිණං = සුමාදිනං පච්චයනං සානොක වීජ්ජනාදි අනුමාපිණො අනුමාපිණං (සං. මි 102). (පිසු 281). (මන 234).

අනුමාපිණං = රාහදිනං මිලානං නික්ඛිලකම නිදානො මිලො අනුමාපිණාලොක අනුමාපිණං නික්ඛිලකමො හුත්වා පසෙවිසිධ සුඤ්චාරාහුමිං පාපුණ්ණිනිති අත්ථො (බ. ප 509).

අනුමාපිණානං = එත්ත අයං අනුමාපිණං සද්දො, තපමි නිදෙසෙසු දිස්සති - පෙ - තපමි, ඒ නික්ඛිලකමනති අත්ථො (බු. 144).

අනුමාපිණානි භොබාලා = අනුමාපිණං මුත්තානං භානාලොකෙ පච්චිත්තිති නික්ඛාපි ජෙට්ඨකමිට්ඨ භානාලොක අනුමාපිණානං අනුමාපිණං වුත්තං (ජා. ස 207).

අනුමාපිණං = තං පිටිත්ථා හත්තපාදෙ ලාලෙතො තසුමො (ජා. එ. 307).

අනුමාපිණ වීජ්ජො = අනුමාපිණවීජ්ජො අනුමාපිණං (සං. මි 530).

අනුමාපිණං = ආදිනං අතගාරො අරියසාමසාභාවස්ස පාකච්චාලං දස්සෙති (මිම 60). අනුමාපිණං වීජ්ජනංමිතං පුත්තපුත්ත අවජ්ජියමෙවෙතං (දී 451). ත අවජ්ජියං (අ 628).

අනුමාපිණං භො පන මං භගො = භගො යං මං දෙවතා උපසමාසිත්වා එවං ආරොචනති ඉමං ත අවජ්ජියං යං පතාහං තතො නිදානං වීජ්ජනස්ස උත්තානං තානිජානාමි එවං අවජ්ජියනති වදති (අ 762).

අනුමාපිණං = අනුමාපිණං (ම. දු 40). (ම. දු 146). (සං. එ. 153). (දී. 315). (සං. මි 721).

අනුමාපිණානං = අනුමාපිණානං අනුමාපිණානං පච්ච පකිත්තො (සං. මි 969). අනුමාපිණානං (බු. 8).

අනුමාපිණානං = තණ්හාය අනුමාපිණානං අනුමාපිණානං තණ්හා (මන 333). (සං. දු 123). ත අනුමාපිණානං කබ්බං ආලොචිත්වා එකපානාතෙව හිලිකුසාමො විය ත නොතිති අත්ථො (ම. ත 33). තණ්හාය අනුමාපිණානං අනුමාපිණානං (අ 491).

අනුමාපිණානං වා නොති ආපජ්ජිත්වා වා වුච්චිතො = එත්ත යං අනුමාපිණං භික්ඛු අනුමාපිණානං වා නොති ආපජ්ජිත්වා වුච්චිතො අයං අනුමාපිණං තාමි ආපජ්ජිත්වා වෙදිතබ්බං (සං. මි 774).

අනුමාපිණං = අනුමාපිණං අනුමාපිණං (සං. මි 789).

අනුමාපිණං වා = පෙරෙහි බවට. තණ්හාය අනුමාපිණානං අනුමාපිණානං (මන 339).

අනිගානාදි පිණිස = කිලෙස ඉණ පහස අනෙණ
හුණ රටපිණිස හුණෙණයි (පෙර 7).

අනිගානා = කාමවිජ්ජාණය අනාමනා අනෙණයි
වෙදිනබො (ම. දු 149).

අනිගානා කුසුමානා = වායාමි කපුරානානා හි
කුසුමානා දෙවනානානා බුහුනානා ව අනානෙර
අනෙණ නොති අනාරාධනා නොති අනෙරා
(ජා. ස 29)

අනිගානා හුණුමානා = නිකායලසවසන සාමි
ගාමනො සාමිපරිනොගෙන පරිහුණුකනො (පෙර.
දු 37).

අනිගානා = රුපාදිසු ආරම්භණෙසු කාමාදිසු ව ගවෙසු
නමිනනො නනතිනානානො පවනතිනො සත්තා
නෙදි නනතිනො නනතිනො නනතිනො නනතිනො නනතිනො
එන නනතිනො අනනා; නිබ්බානනා අනෙරා
අනනනනානා පනතිනො නිබ්බානනා අනන
පිරිනා; අවිච්ඡාදිමි කපුරාමි අනනනා අනෙරා.
කෙමි පන අනනනනා පදයා අපමාණනා අනෙරා
මදනා (උ 275).

අනිගානාමිනිසො = න අනිකමිනෙබො (ස. මි 580).

අනිගානාමිනිසො = සෙව පන නා රතනවිසො උපසංඝ
මිනුනාමිනිසො නොති පාදනවිසො දිබ්බානිසො
බ්බානානා කසො අනිකමිනිසො අදි වුනො
(ම. ම 121).

අනිගානාමිනිසො = පුරිසයා පන හිනසුබා න අනිකමිනිසො
වනනානි - අනිකමිනිසො, එවමෙත් පද්ධිය
වසනාපි අනෙරා වෙදිනබො (ස. ස 202).

අනිගානාමිනිසො = නා අනිකමිනිසො අනෙදිපිණ සද්ධි
අපරිවරණෙක (ස. ස 58). නා අනිකමිනිසො බිහි
අනෙදි ඉණ සද්ධි පරිවරණො අනිවරති නාමි
(දි 697).

අනිගානාමිනිසො = සාමිනා මුණුවානා අනෙදි මහසාපි න
පනෙතනා (දි 697). (ස. ස 59).

අනිගානාමිනිසො ලුහු = අනිගානාමිනිසො ලුහුකෙන
සුගෙන සමනාගෙන (ජා. ස 228).

අනිගානාමිනිසො = න අනිගානාමිනිසො (වතු 126). (බු
157). අනාපාතිනොනාදි අනිගානාමිනිසො පර
නාමිනිසොනො, සාපිප්පනානෙරා මිස වනොල
කුමාරකමෙන වෙනසා මහෙරයනා (බු 159).

අනිගානාමිනිසො = න අනිගානා; න අනිකමිනිසො (ස.
මි 610). (ම. ම 108).

අනිගානාමිනිසො = “අනිගානාමිනිසො වා
නොපතිනා වා” නිව “නිගානාමිනිසො සහනො
සමානො” නිව වුනනිකාමිනිසො (ස. මි 936).

අනිගානාමිනිසො ව අනිගානාමිනිසො ව = පමාරණිකාමිනිසො
නිගානාමිනිසො (ස. මි 992).

අනිගානාමිනිසො = අනෙදිමිනිසො අනිකමි
නෙවන (පරි 417).

අනිගානාමිනිසො = කනාකතවසෙන අනෙකො අනර
ගනො එම අනනනනාමිනිසො (ස. මි 450).

අනිගානාමිනිසො = කාරකවෙදකසංඝාතෙන අනනනා
රහිතෙවන (පරි 226). අනාරකවෙදක අවසවන
නෙවන වා (පරි 362). වතුනා සම්මානා අනන
පිරිනානො අනනනෙවන (පරි 423).

අනිගානාමිනිසො = අනනපිරිනෙවන (පරි 73). නොගෙව
වතුනිකා අනෙරා අනනාගාමිනිසො අනනනෙවන
(පරි 424).

අනිගානාමිනිසො = න අනනෙවන අනනනො (ම. න 100).
සයෙදි අසාමිනාමිනිසො කනා අනනනො (ම. න
119). අනනානෙවන අනනනො (ස. දු 244).
අවසවනනෙවන අනනනො (අ 532). අවස
වනනනෙවන පවසායනවුනානා සාමිනිසො
සිකාරක වෙදකානෙවන ව අනනනො (පරි 190).

අනිගානාමිනිසො ලුහු = අනා අනනා අනනනොමිනිසො
සෙන න ලුහු (ම. ම 64).

අනිගානාමිනිසො අනනාමිනිසො = අනෙදිමිනිසො අනනනාමිනිසො
ගෙනො ඉනෙර ව වනනො අනනනාමිනිසො ගෙනො
සයෙදි සෙන සයෙදිනො එම නොති (ම. ම 66).

අනිගානාමිනිසො අනනාමිනිසො = අනනනා නාමරුපෙ අනන
මානා (ස. මි 411).

අනිගානාමිනිසො අනනාමිනිසො = අනනනා අනනනාමිනිසො අනෙදි
අර්ථා අනනනාමිනිසො අනනා නෙවන අනෙදි
(පරි 409).

අනිගානාමිනිසො ව අනනාමිනිසො = අනනනා අනනනාමිනිසො එම
සයෙදි නොති අනෙරා (අ 512). (පරි 408).

අනිගානාමිනිසො = න අනනනො සනාකො. අනනනො
පරිනාමරුපෙවන හුණෙදිනො අනෙරා (ස. දු 205).

අනිගානාමිනිසොමිනිසො = එනා නවකමිනිසොනාදිනො
අනනනො අනනනා න නොති අනෙරා (පෙර.
දු 153).

අනිගානාමිනිසො = නෙවනාමිනිසො අනනනාමිනිසො පරිනෙවනො
න අනනනාමිනිසො අනනනාමිනිසො (බ. ස 230).
(ම. න 227)

අනුබලගතයනා = අයිතිය ගණනයනා පසු
අතපොල ගණනාව, දුග්ගතිය ගණනාව, අසුරි-
ගණනාව, ව්‍යාධි ගණනාව විය ගණනාව
මිලණ ගණනාව (සං. ත 41)

අනන්‍යවාදීන් = අනාසංඛ්‍යාබලයෙන් අතිවිච්ඡාදිත
අනන්‍ය (ජා. ෧ 270).

අනුමාපනය = අනුමාන = ව පරෙක්කු අනුමාන
පනෙහි අනුමාපනය (ඉති 216). ක අනුමාන
අනුමාන, ක අනුමාන උපායදෙකි අනුමාපනය
(මය 47).

අනුකූලතා = විනාශකරනු ලබන කාලමිනිකමයාන.
කිරියා (ස. ස 54).

අනුසන්ධාන = අනුසන්ධාන අනුසන්ධාන; එකසන්ධාන මෙම ප්‍රතිපාදන අනුසන්ධාන නිවැරදි නොවේ. අනුසන්ධාන අනුසන්ධාන; අනුසන්ධාන; අනුසන්ධාන; අනුසන්ධාන (සහ 853).

අනුකූලපදනංගිනා = අනුකූලව නිකුත් කළ බැවින් අනුකූල
පදනම් පදනම් සංගිතා (වි. ප 319).

අනන්තමාත්මයා = සත්ත්ව අභිනමයේ ආවිතයයි (පු.
කී 123). (විද්‍යා 231).

$$d_{\text{max}} = d_{\text{min}} \quad (d = 724).$$

අනුප්පාදිතය = අනුපාතය (අ 564).

අනන්තවිෂමාගතං = තාස විශ්වාරතිතා කාමිනිලාස
අනන්තාරතාතං කිලෙසාතං විසං ආගතං
මංවිදිනා (ථ. ස 415).

අනිසන්ධි = අකාරණනිසන්ධි. වන්නා (ම. දු 276).
අන්තං හ වදන්ති අන්තං වදන්ති කාම (අ 426).

අනුසංහිතං = යං අනුසං ජිනසෙති, පරිසං ඛොගෙති,
උද්ධාපෙති, එවරුපං කථං මා අගන්ති (ස. මි
1008 . අනුසංයුතං (දී 663). ක ඉධ ලොකත්ථං
මා පරලොකත්ථං මා නිසසිතං (දී 666). ක
ලොකීයලොකුතතර අත්ථනිසිතං කත්ථා කෘදථි
(අ 478). ක අත්ථකනිසසිතං (අ 664). (ම. දු 276).
අනුසංහිතං ක චිඤ්චිනිසසිතං (ම. න 75). දිට්ඨි
නිසංයතො අනුසංහිතං (ච 46).

අර්ථසංකීර්ණ සෙකුකුසොනා නාට්‍යයෙහි - සෙකු
 වුවුවේ මිණො; මිණොනෙව තාදිසයා වචනසා
 සානො සමුපෙත්ඥෙති වුතනං නොති. ඉද්දති අර්ථ
 සංකීර්ණෙති එර්ථං අර්ථකිසිංහං වචනං නාට්‍යනා,
 පුළුභනති (ස, වී 120).

අනිත්ථංගිනො = හ අත්ථංගිනො; සුඛාච්ඡායාරණං
අනිත්ථංගිනො අත්ථං (පථි 438). (වතු 188).

අනිත්‍යාය = පරමිත්පරිකෝපාය, නිබ්බානං හි පරමිත්තං, භෞතං උත්තරි අනිත්තං භවති (ඉති 55).

උපද්‍රව්‍යය (ක. මි 758). අතප්පි කළි කාන්තා අපරි,
පෙණෙනා, පරිසකකති (ක. මි 1022). උපද්‍රව්‍යය
අවබෝධය (අ 791).

අනන්‍යතා සංවිකල්ප = අනිත්‍ය අවිච්ඡිද්‍යා සංවිකල්ප
(අ 529).

අනුසූචිතං = නිසූචිතතො, (ජා. සං 79).

අනුසංඛි = අකාරණ (ජය. ප 221).

අනිෂ්ඨා = අනිභික්ෂිතා (ස. පි 859).

අනුග්‍රහ = අනුග්‍රහී අනුග්‍රහිත (විභ 354).

අනිඤ්ඤා = අනාදියනාසාරා (විභ 354).

අනුදායිතතා = අනුදාය අයිතියන්ගෙන් අනුදාය
තාතා (විභ 364).

අනුමාන = ප්‍රබල අනුපාතන විෂය (අ 645).

අනුබලනය = තෙසාව අනුබලනය අධිකවීම
(දී 161), (අ 789), (වින 362).

අනුබලයෙන් = මහානාමයෙන් අනුබලයෙන්; අනුබලයෙන්
නිසි අනුබලය (ස. පි 347).

අනුබලය = විද්‍යාච්ඡායාවේ අනුබලය (පිට 345).

අනුබලය, නිං = “ගණනාපත අනුකූල කමයා” නි
වූ තත්කමය. අබලයනිතියා නොපත. අබලයානං
නාමි; නැට්; අනුරණං අනුබලයානං (ස. පි 985).

අ. සිව්වැනි: අවිකාමිකා = තෙතෙවියා පදනාපතෙ
විකාමා: අනසිව්වැනි: අවිකාමිකා (ස. පි 460).

අනුබලවත්තනා = තණනා, මුට්තනා, අමුට්තනා (ම. ව 8).

අනාභිචරං = අවිචිතාචරා අභිචරා කාසා අපචිති අකභි
චරා; ක කාසා අභිචරා චරා අපචිති ච අකභි
චරා; අනුකතාචරාචි අපචරා (බු 11).

අනධිවරයා = සපදවන ලොකෙ අග්නහාවිතො අනධි
වරයා (විමා 67).

අනාධිපතරා = අධිකා: විසිට්ඨා: අනුකූල ඵනිකා: නාමිනි
අනාධිපතරා, අති උත්තමානි අනෙතා: (මම, 65).

අනිඛවාසයෙන් = අඛවාසයකුං අසංකල්පනා (විම.
270).

අනුබිච්ඡාසයෙහි = අනුබිච්ඡාසනායකයා අබ්මිතනකයා (අ. 685), අනුබිච්ඡාසනායකයා අකබ්මිතනකයා (මි. ඵ 74).

අනුබිමානසන නනා = අසනනනා (සං. එ 166).

අනුකූලතාවයේ දෙවනා = හා පදසා අභිනාමය අනුමත
 ජනන අනුකූලතා දෙවනාතා. ඉදිරි සාදන සම්ප්‍රදායයාගේ ප්‍රවර්ධන (ප්‍ර. ප 181).

අනෙකුත් = කාලමනෙහි අනෙකුත් (මන 108).

අනුබලිතයන් = ත අභිභක්කම් (ජා. ඡ 327).

අනුකූලතාවය = සීලයෙහි අනුකූලතාවය
(ඉ. ක 67).

අනුක්‍රමිකයා = කන්දේ ධර්ම. නිශ්චයානෙයෙහි අනුක්‍රමිකයා (සු. නි 111). රූපාදිසු සබ්බධමෙසු අනිකේයා (මහා 116).

අනුබලවිධය = නගර, නං, නාදිකඩයේ සිටින අපි
කමරපිනෙත විනෙතන විතරයි බුද්ධි, හඟවි
අනුබලවිධයෙහි ආදිති වචනෙහි. තත්ත්වය අත්
විණිණිතා : ගදිදං තයා -සෙ- අනුබලවිධයා
එව් ව (ස. පි 152).

අනුමැතිය. ගිණුමේ සාහිත්‍යය = පද්ධතියෙහි සාහිත්‍යය
සහ, මිථ්‍යාතා. කාමි න අනුමැතියෙහි වූ තා.
තොත් (ස. 635).

අනුක්‍රමයෙහි = උපසංහාරය අනුක්‍රමයෙහි
ද්විතීයිකය. හිමාලයේ ආප්තිකය (මා 198).

අනිත්‍යඥානාය තෙරසා = මාතෘපිත්‍ර සාමිකෙති අනි
ත්‍යඥානාය සද්ධිං ඉමානි තෙරස සමුට්ඨානානි
තොනති (ස. පි 962).

අනිත්‍රයදායකයා=අනිත්‍රමතො: ගව්‍ය් තාත පරලොකනි
එවං අමොහි අවිසායෙතා: (පෙ 48).

අනුකූලයෙන් ඉතාමත් = ඉඩලාකඩ
කෙතරම් අනුකූලයෙන් පරලාක = ගත
(පේ 97).

අනුනුතපයා ගොඩ = සන්ධාරණ (අනුනුතපයා සං
පතනබ්බං තස්ස පතනතතා අනුනුතපයො ත
ගොඩ (දී 663).

අනුක්‍රමය = අප්‍රවේනො (මත: 137).

අනුකූලතාවය = අනුකූලතාවය (සං. න 229) අනුකූලතාවය
නොවන අනුකූලතාවය (නෙ 214). (අ 465). (දී 376)
අනුකූලතාවය අනුකූලතාවය (දී 338).

අනුබෝධො = තප්පිෂ්ඨතාය අනුබෝධො (මහ 306). සම්මානං අනුබෝධිතතස්සාපි අභාවන (සු. ස 74). (විමා 258). අනුරූපතො ධම්මෝ චූළඛනීති අනුබෝධො; තප්පිෂ්ඨතාය අනුබෝධො (ධ. ස 227).

අනුක්‍රමණයේදී අසමතුලිතතාවය අපවිතෘතය = අනුක්‍රමණයේ සංඛ්‍යාව, පරිච්ඡේදයේ පිටු සංඛ්‍යාව සහ අනුක්‍රමණයේ සමස්ත පිටු සංඛ්‍යාව අතර අනුපාතයයි. (කෙ 111). (පිට 97).

අනුපාතය = ක ප්‍රභවය ප්‍රභවය හුනි; විභවය
(අ 731).

අනුප්පායන = සාමාන්‍ය අනුප්පායන (අ 715)

കുതിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക = കൊണ്ടിരിക്കുക (46). എങ്കിലും ഇത് (331).

අනුලෝමය. = අනුලක්ෂිතත්වය එව් ව් අනු
ලෝමය. තෙසං න අනුලෝමෙහි, අථ ඛො ව්ලෝමං
පච්චන්තිතොවෙ ජිතං (ස. පි 152).

අනුකූලාමිතය = සාමාන්‍ය අනුප්‍රාමිතය
(අ 694).

අනුප්‍රාප්තියෙන් = සාකච්ඡා අනුප්‍රාප්තියෙන් (අ 614). (අ 647). පබ්ලිකානම් අනුප්‍රාප්තියෙන් (ස. පි 681).

අනුක්‍රමයෙන් සංසලකන = අනුක්‍රමයෙන්
සංසලකා නැම තිසරනාම සිතාතං අනුක්‍රමයෙන්,
පච්චතිකසංසලකා (මහා 324).

අනුප්‍රාප්තිකයෙකුගේ සංසඳයා = ප්‍රතිප්‍රාප්තිකයෙකුගේ
අනුප්‍රාප්තිකයෙකුගේ සංසඳයා = ප්‍රතිප්‍රාප්තිකයෙකුගේ
(ස. පි 857).

අනුබන්ධය = අනුබන්ධවිෂයය, අනුබන්ධය සම්බන්ධය
සම්බන්ධය. දීපවතී (සු. නි 331). අනුබන්ධවිෂයය
ඉතිහාසය සම්බන්ධය සම්බන්ධය. දීපවතී
(සං. 211).

අනනුමිම = අජාතිතා, අමිතිවජිතිතා (අ 334)
අනුලසිතා අපරික්කණ්ඩිතා (ප 58);

අනුනුබන්ධය = අසංවිඳ්ව්මයකට වා අවිනිශ්චයකට ව
(ම. ද 97).

අනුක්‍රමය = අනුක්‍රමනය (අ 642).

අනුක්‍රමණික = ක අනුසංවිච්ඡින්නි (ජා. ක 68).

අනුක්‍රමයේ අසාමාන්‍යතා = උපකල්පනයෙන් පදය වෙනස්
(බ. ස 336).

අනුක්‍රයයක් = අවර්ග අනුක්‍රයයක් (මන: 315)
(පටි 332, ත අනුක්‍රයයක්; පර: අනුගත
අක්‍රයක් අතර) (පටි 434).

අනුභාව: විකෂ්පය: ණං = භංගෙව අනුකොතො ආකාශසා:
එවං එගිච්චා: පච්චාගවිකෂ්පය: ණං අනුභාවං විකෂ්ප:
ණොති එවං මහසීකජරාසනානාති වුත්තං තො:
(වි. සූ. 246).

අනුගතය = තත්ත්වය; ක්‍රමලේඛය; ප්‍රතිපත්තිය; බැහැර
 යම්කිසි පිළිගැනීමක්; අක්ෂරය ලෙස නිසාගනීම
 (පිටු 250).

අනුගතකිසියං = පරිසන්නකරණං; (සං. ථ 93).

අනුනාමයෙන් = අනුනාමයෙන් සහ සහ
සහ සහ වශයෙන් අනුනාමයෙන් (බ. ප. 44)

අනිකානුකේතනනි = ආදිපු පරිසරානුකූලවේදය
රහිතතානා අනානානා වුවුවනි නිබන්ධන. කාන
වනා රසායනපරානානනනන අනිමුද්දනි රජය.

කිලෙසකහණ අභිමිද්දිනි ජිතං විජිතං අධිගතං
සමපතනං, තසමි හතවා "අනන්තජිනො" ති
වුමවති (ස. පි 1034).

අනන්තකූණො = ගණනවිසෙක ව පහාවිසෙක ව අනන්
රහිත කූණො (පටි 470). ගුණවිසෙක ව පහාව
සෙක ව අනන්තවිජිතකූණො (මහා 207).

අනන්තතෙජෝ = වේදනායසන්නානෙ මොක්කමිධි
මිසෙක අනන්තකූණතෙජෝ (පටි 470). සකිසා
තිසත්තතෙජෝ (අප 242). අනන්තො සිලගුණ
පුඤ්ඤතෙජෙන අනන්තතෙජෝ (බු 109.
වේදනායසන්නානෙ මොක්කමි විධිමිසෙක අනන්ත
කූණතෙජෝ (මහා 207).

අනන්තදැයිතවා අභමසමි = හතවා! තුමෙහ අනං
අනන්තදසි ජාති ආදිති උපාතිවිනෙතාති වදා
(සං. එ 163).

අනන්තදෙසුපද්ධිමො = ආසිමිසෙ කිසාය උපපජ්ජ
තකානං දෙසුපද්ධිතං පමිණං තපමි, -පෙ- එවං
අනන්තදෙසුපද්ධිමො සදිසතා වෙදිතබ්බා (සං.
ත 43).

අනන්තං = අපාමිකං අපමිණං (බු 152). තසිදං
උපපාදම්භඅනන්තරහිත්තං අනන්තං තාමි,
වුත්තමිමි හෙතං :-

අනන්තවිතානාති හුතාති අසමග්ගං අනන්තකං
අහුතෙහඅනන්තා තදිසානති හුතෙ අනන්තං පකාසිතා
(ම. දු 343). තපමි එතස්ස අනන්තං විතාසොති
අනන්තං (හෙ 101).

අනන්තපමසුඤ්ඤා = අපමිතපසුඤ්ඤා, ලොකිකමිත්තස්සා
නං හි පසුඤ්ඤා උපනිධාය අධිමිසෙක පසුඤ්ඤා අධිකා,
තස්ස පසුඤ්ඤා උපනිධාය සොවාපනස්සා, එවං
සාව අරහතො පසුඤ්ඤා උපනිධාය පවෙච්ඡා
බුද්ධස්ස පසුඤ්ඤා අධිකා, පවෙච්ඡාබුද්ධස්ස පසුඤ්ඤා
පත උපනිධාය තථානස්ස පසුඤ්ඤා අධිකාති න
වත්තබ්බා අනන්තා ඉවෙච්ච පත වත්තබ්බා,
හෙතං න අනන්ත පසුඤ්ඤාති (සු. ති 343)

අනන්තපායි = අනං අනන්තං සාගරං පාත්මවිජ්ජමි
තෙතමි අනන්තපායි තාමි (ජා. දු 310).

අනන්තපාරං = බලවාතතමි මෙ එතකං අපි එතකා
අස්සාති ගණනපටිවෙජ්දරහිතං අනන්තපාරං
(ජා. දු 157).

අනන්තබලපොමිසො = අනන්තබලකායො (ජා. ස 196).

අනන්තසෙසා = පසුඤ්ඤාණයෙව ලොකගතයවිජ්ජ
තානන්තාතිනතිසොසො (පටි 470). (මහා 207).

අනන්තරං අබාතිරං = ධම්මවසෙක වා පුග්ගලවිසෙක වා
උග්ගං අනන්තා එතතකං ධම්මං පරස්ස න දෙසිස්සා
මිති විනොනොනා ධම්මං අනන්තරං අබහන්තරං
කරොති තාමි, එතතකං පරස්ස දෙසිස්සාමිති
විනොනොනො ධම්මං බාතිරං කරොති තාමි, ඉමස්ස

පුග්ගලස්ස දෙසිස්සාමිති විනොනොනො පත පුග්ගලං
අබහන්තරං කරොති තාමි, ඉමස්ස න දෙසිස්සාමිති
විනොනොනො පුග්ගලං බාතිරං කරොති තාමි, එවං
අනන්තා දෙසිසොති අනන්තා (දි. 379).

අනන්තරතනොවිතං = තාතරතනෙති විතං පටිපුණ්ණං
(ජා. ඡ 283).

අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො සමනන්තරහිත්තං
උපනිත්තපච්චයෙන පච්චයො = පයොගස්සාති
සත්තවිධිමි පුබ්බකරණං - සත්තං තෙතං පයොගෙත
තිප්පාදෙතබ්බස්ස පුබ්බකරණස්සත්තං මො
පයොගො කරොති, තසමි ඉමෙති වතුති පච්චයෙති
පච්චයො හොති පුරෙජාතපච්චයො පතෙක උද්ධ්වි
ධමෙමසු එකධම්මෙපි ත ලහති. අඤ්ඤදද්දු පුබ්බ
කරණස්ස සං පුරෙජාතපච්චයො හොති,
පයොගෙ සති පුබ්බකරණස්ස තිප්පජ්ජතතො
ස. පි 1016).

අනන්තරපච්චයො = අනන්තරභාවෙන උපකාරණො
ධමෙමො අනන්තරපච්චයො (ප 260).

අනන්තරසමනන්තරෙසු සත්තා = සුඛාදිත්තං, තථා
දුක්ඛා, අදුක්ඛමිසුඛා කිණ්ණමිපිති එවං සත්තා
(ප 378).

අනන්තරහිතාය = තෙතමි අත්තරණෙන අත්තර්තාය
(ස. පි 140). (ම. ත 200). අත්තර්තාය (ප 64).
(ම. ත 8).

අනන්තරා = අනන්තරවිරහිතා; අත්තො කුලෙත සද්දි
සාති අත්තා (දි 623). අනන්තරායෙන (අ 630).
ආකඤ්ඤාතිකඤ්ඤාතිකවිසෙක හත්තරාමිසො (ජා. ව
52). ආනන්තරාති, විපස්සනා මග්ගස්ස
ආසන්නානන්තරා තාමි. එලස්ස දුරානන්තරා
තාමි. තං සකිසං - කථං පත හන්තරා ජාතො
කථං පස්සතො විපස්සනානග්ගරා ආසවානං
බයොති සම්බං ගතං අරහන්තථලං හොතිති
පුච්ඡති (සං. දු 201).

අනන්තරා ආසවානං බයො හොති = අනන්තරායෙව
අරහත්තං උපපජ්ජති (අ 630). සමිකත්තරමෙව
අරහත්තං උපපජ්ජති (අ 630). අනන්තරායෙන
ආසවකබයො හොතිති (අ 662). මග්ගානන්තරං
අරහත්තථලං (සං. දු 223).

අනන්තරාසකිති = දසසු අනන්තරායෙසු එකෙතමි අනන්
රායෙන අනන්තරායා (ස. පි 694).

අනන්තරාශිකා = සත්තමි ආපතතිස්සා සඤ්චිම්චි
විතිකත්තා සග්ගත්තරායෙසුමි මොක්කත්තරා
යෙසුමි කරොන්තිති අනන්තරාශිකා; අජාතනොත
විතිකත්තා පත පණ්ණාසතිවජ්ජාපතති තෙව
සග්ගත්තරායං න මොක්කත්තරායං කරොන්තිති
අනන්තරාශිකා (ස. පි 973).

ගවිස්ති අනුරාධපුර නිකාමිතී, උපාරාමි පබ්බ
ථිකානං, ද්විතීයං, කුලප්පකානං, ව්‍යුත්තිකරො, මිස
(පා. ක් 120).

[illegible]

ഭവപ്രഭ = ഭവപ്രഭം 'ഭവപ്രഭം' ന്നി ചോദ്യം (കേൾ 187).

අනුපාතය = 10 (අසරණය වනුයේ, පෙ 44).

අනුපාතය = හ අපාතය (ජා. ප් 53).

අනුසංඝයා විජුලො, සෙසං උපායානමෙව් (සු. නි 28).

අනුසන්ධානය = සමානකරකීලසානාවතො අපරිමාණ
ගුණයාය ව අනුසන්ධානය (පථර, දු 155).

අනුසාරකය = මිනිසා = (ඡා. ම 235).

අනුසංස්කෘතිය = අපරිණත ජාතික බහු අපරිණත (ජාතික 92).

අනුබන්ධන = හි අනුබන්ධන, හි සම්ප්‍රතිබන්ධන (ස. පි 435).

අනුභාවිකමෙ = විනිශ්චිතප්‍රකාශනක අර්ථ සුවිනිශ්චිත
 නො නොති තර්ථ කතෝති, සෙස විනිශ්චිතකමසෙසි
 ඵසෙවිකසො (විතු 166). අනු අනු අනාවං ත
 ගමෙති "තපස්සතිවෙ ත විසතාදෙති වෙ" ති
 ආදිතා වෙ සද්ධං යොජ්ජිතා අසරා වෙදිතබ්බො
 (ඉති 274). අනු අනාවං ගමෙති, විසසා
 තානුකතමෙත අට්ඨමෙයං පඤ්ඤාමුච්ඡද්ධසෙතෙ
 ට අනාවං ගමෙතිති අසරා (පටි 478). අනු
 අනාවං ගමෙති, ඤාමුච්ඡද්ධප්‍රකාශනක අර්ථ
 සමුච්ඡින්නා නොතති, තර්ථ කට්ඨිනාති වුත්තං
 නොති (මහා 56). අනු අනු අනාවං ගමෙති විනිශ්චිත
 තප්‍රකාශනක අර්ථ සුවිනිශ්චිතතොනොති තර්ථ
 කතෝතිති වුත්තං නොත (ම. ථ. 76). (අ 686).

අනුභාවිකමය මනාගා = විද්‍යාත්මකයෙන් (වූ 19).

අනිභාවිකතං = අනු අභාවං කතං, යථා නුපපාදිති
එවං කතතාති අනුභවං (අ 372).

අනුභාවකතා = අයං කෙසේ පද්ධතියේද; අනු අනුභාවං
කතා අනුභාවකතා. “අනුභාවගතා” නිසි පාඨය,
තසං අනු අනුභාවං ගතානි අපඨාං තත් පරිච්ඡේදය
අනු අනුභාවං ගතා - අනුභාවගතානි, යථා අනු
අවුත්ථිතා - අනුභවුත්ථිතානි (ස. ම 83).

අනුපාටිකතාව ආසන්න අනුපාදනමය = අනුපාත
අනුපාතිකතාවය (අ 742).

අනිච්ඡානං = ක අභිජානං; ඥානාපනාං අනිච්ඡානං
සමුද්ධරති, ස්වාසා සන්තානෙ අනුප්පන්නො සද්ධෙ
තව අසම්මතොති අනුකො තොති (ස. මි 348.

සකයන්ගේ අනුප්පාතයන් අතරතුර ඇතිවී-
 අප්‍රාප්තයන් (ම: 31). ඉන්මි බවට, කුසල, ඉන්මි
 බවට, අකුසල, ඉන්මි සංවිජ්ජා, ඉන්මි අනවිජ්ජාති
 ආදීන් - අප්‍ර - අනවිජ්ජාප්‍රාප්තයන්, අතිරික්තවිකල්ප
 සෛෂ්‍යය අප්‍රාප්තයන් (ඉති 41).

අනුභවයාං අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං =
අනුභවයාං අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, එනම් ච අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, අනු අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, අනු අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, අනු අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, අනු අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
අපරිපාකයාං, අනු අපරිපාකයාං අපරිපාකයාං
(සං. ක 1).

අනගිත්වය = ආදිප්ත අනිත්වය පරිභෝගයෙන් අනගිත්වය
(අ 496). නාගිත්වයෙහි - අනගිත්වය (බ. ස 132).

අනුරක්කාධිමමපදං = අනුරක්කාධිමමපදංකාම අලො
හොවා අලොහාසිසෙක අධිගතකාන විපක්කා
මිඤ්චල නිබ්බාණානි වා දස අසුභවසෙකවා අධිගත
කානාදිති අනුරක්කා ධම්මපදං (හෙ 216). මතු
ත්‍රිගමනොරවසෙක අධිගතාති (දී 743). අලොහොවා
අලොහාසිසෙක අධිගතකාන විපක්කාමිඤ්චල
නිබ්බාණානි වා (දී 748).

අනුගිණිත = නිපතනණයා හුළා (අ 496).

අනිඛික්කාසනගතං=පච්චිවේකිණිකාරං සහ මිසසෙන
දසෙංසං අනඛික්කාසනගතනති ආදී වුතතං
(කෙ 127).

අනුරාධපුරය = එවිං සකොතපු ලොහානිසුතනති සබ්බ
කාපුරිසෙති අනුරාධපුරයා පබ්බතස්ස, තං අනුරාධපුරය.
(අප 137).

අනුග්‍රහයා = ත අනුකූලයා (මම, 161).

අනුගිකුසුමානා = සිදුහ අනිකුසුම අයුතිනං (අ 292).

අනුගිනතං = ලොභවිෂ්ණු න අභිනතං; අනුලම්භනාති
අනේවා, අභිනාමිතං නතං අභිනතනාති. ඉදං
තාදිසා න හොතිති ධුතතං හොති (පථ 481).

අනුගතය = අර්ථය (ම. ප. 67).

අනුගිතයින් = අතහිතකරුන්ගේ සංඛ්‍යාව පිළි
වෙත: එම අපේක්ෂාව (කොටස 62).

අනුගතයන්නානි = තණතාදිති ක අතතිකයන්නානි (ඉති
133).

අනුගතයන් = “සාධු සාධු” කි එම. පෞ. අනුගත
(දී 113).

අනන්තයා = පැණාදිසිසතක අනන්තයා. හ
සුත්තාති පජාතාති (ම. ၁ 191).

උපපාද්ධි නීති කෙතො (මින 299). අනෙක් වන - අප-
ත පොදෙව්වා - අප - උපපාද්ධි නීති කෙතො (මින 348)
එවර - "අනවිඤ්ඤානී" හි අනවිඤ්ඤා පසර හි අනන
කො අනිශ්චිතයා අපරිච්ඡේදයා, 'අනෙක් වන මින 360 පසර
න අවිජ්ජා කෙතො" හි එවර පවසෙතො ඉච්ඡා විභේද
(අනි 194).

අනුමැතයකට පත් කළ නොහැකි පිටත නොහැකි = පිටත නොහැකි
ම. ගොඩනැගිලි වෙළුම් පිටත පිටත = ම. ගොඩනැගිලි වෙළුම් පිටත
අනුමැතයකට පත් කළ නොහැකි පිටත නොහැකි = පිටත නොහැකි
පිටත නොහැකි = පිටත නොහැකි (පිටත 200).

[illegible]

අනවසරයෙන් සමය = අනවසරයෙන් සමය
 සමය = සමය - අනවසරයෙන් සමය
 (අ. 194).

අනුමානකෘතිය = පණති අනුමානකෘතිය පරිලා
හරණය (අ 587)

අනවිච්ඡිකෂණාං = සංකප්තියාං නිජ්ජාමානාමිත්තාං උපට්ඨ
තිස්සානාත්ති අපරම්, (අ 95).

අනවධිත විනයය = විනයය නැමතිය නොසිතී තිබුණි.
එය එවර මා තවම, සොසක පුතෙකු ලෙස අසාධිතව
සිටින බව පෙනුණි. මේ ම උපද්‍රවයක් නොවන
බැඳුණකි. මේ ම බලාපොරොත්තු කළ බලපෑම මේ ම
කෙරෙහි නිසැකවම (බ. ප 152). අනවධිත
විනයය (ජ. ක 52).

අනාවැකිතා = ක අවැකිතා ඔහරිනා, ක සිතා, (මනා 108)

අනවසරවැරදිකම = අවසරවැරදිකම. (අ 623) අවසර
වැරදිකම. (අ 646).

අනාවැකිය = අවමන්වීම, (මග් 15:).

අනවිඤ්ඤා විහරිතං = න ච අවිඤ්ඤාසෙත්ති න තුලෙත්ති
න තිසරත්ති විහරිතං (ජා, ප 139).

අනවිච්ඡිතවාදය = අසංනිවර්තය. (මහා 277)

අනවිච්ඡෙය්‍යතා = අනවිඛ්‍යායතෙත. “අනවච්ඡෙදනා” නිප්පායේ, ත අවමාදෙන ත දීතෙන න ගබ්බිතෙනාඨි අනෙඨි. (දී 677)

අනවමානායාය = දසකම්මකරාදයෝ වීම අවිලෝමායාය
අසංකප්පේ: කප්පකෙන (සු. ස 58). යථා දසකම්ම
කරාදයෝ විලෝමෝති, කප්පනන් එව. සිලෝමා
විමානෙතියා අකප්පකෙන (දී 697).

අනවයා = ඉමෙසු ලොකාසසමසාපුරිසලකඩණෙසු
අනුතා පරිපුරකාරිනො, අවයා න හොනාති

විනය නොවේ. අවියා තාම සෙ තාබි අත්තනා ම
ගත්තො ව සතතාසෙනසුං න සකෙත්තාතති (වු 11).

අනවශ්‍ය = අමෙපු පොතකට නිසා වූ සලකන්නේ
අනුභව කර ඇති අවස්ථාවන්හිදී ඉහත
පොත්, අවධානයෙන් කැපී පෙනෙන ලෙසින්
විස්තරයෙන් දක්වා ඇත. (අ 398). (අ 173)
(ම 249). සමස්ත අවස්ථාවන් (අ 620).

අනවිශ්‍යතං = නි ආවිකල්පතං (විභු 184).

අනුමතය = එකඟයෙහි බලවත් සබ්බාසාරිකයෙහි
නියමය පරිපාලන (පරි 293).

අනුමතයෙකිනි = අනුමතයෙකිනි අනුමතයෙකිනි කෙරෙහි
(ප්‍ර. එ 339). (මත: 318).

අනුප්‍රාප්ති ප්‍රතිපත්ති - ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිපත්ති (අ. 870). (ම. 211). ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිපත්ති (අ. 873).

අනුමානසා = නැවතී තෙසා, අවසෙසනානි-අනවසෙසා (බු 163). පරාජිනාපතනි; අභි අපතනිකකිකි (ස පි 912).

අනුව්‍යේෂණයකින් පෙනී යන්නේ ව්‍යාප්තියේ අනුපාතය ස්ථාවර බවයි.
එනම් අනුපාතය 131.

අනවසේසාපනතී = එකො රාජාජිකා පනතිකවිනි.
අනවසේසාපනතී නාම (ස. ප් 943).

අනවසේනසංඝා = නැවත එකතුවූ අවසේනසංඝායී - අනවසේනසංඝායී (පටි 214).

අනාවැකිවීම - අපරිච්ඡිතතාවය (ස. මි 969).

අනුමානානුමාන = රූකත අනුමානානුමාන (වි
ප 152).

අනවස්ථාන = උදාහරණවශයෙන්ම අනවස්ථාන
(වි 27).

අනවසාදය = ඉමාන පවිත්‍රතාවය, හෙයු හෙයු ආරම්භ
 හෙයු කිලෙස අනියාසාව මිදවීම (සු. හි (19)
 (අප 161). රාන අවසානවන අවසානය (ම. ම 172)

අනුප්‍රාප්තිකයන් = අනුරූප අංශිකයෝ (පේර. එ 206). අනු අංශිකයන්ගේ පිළිගැනීම මගින් සෑදූ අනු පරිවාරය වඩිනබලායාන අනුයා. (පේර. එ 206).

අනුචිතො = අනුචාරයෝ එහි මයො පුතරතො. උච්චතො = උච්චතො. අනුචාරයෝ (පෙ 48).

අවසාන = නි අසනං අමිථාදිකතාමො කාතලකිකං
 ගතතං භූතතාතං ගතතාමමදුපවිතො කිපජිවි
 කාමිතාජ්ඣකො කාතලකිකලහංමොති අසනං
 (දී 620).

අනුබන්ධ = අනුකූලිත (ජ. ප 73).

අනුපූර්වයන්හි = හ අසුර්වයන්හි (ස. පි 1012).

අනුකූල - සිව්ද - අසුර්ණය (මහා 80).

අනිත්‍යාසංඝතා = නිර්ත්‍යාසංඝ (ස. පි 339). උපවිජිතා
අත්‍යාසංඝතාසංඝද්වයොරො හුත්වා (ස. පි 636).

අනියතාසිං = නයනාසිං. නයනා නම ආසිනාති අනෙතා
(සං. සා 11).

අනියතාංශිකං = අසාධාරණීකරණං (ම. ච 64).

අනිසංකප්පිකා = අසංකප්පිකාවෙහි අසංකප්පිකා (අ 726).

අනුසායනිකානි = අනුසාය පිරිනැනි (ම. ත 166).

අනිත්‍යං නිගණ්ඨං = නව්‍යං නිගණ්ඨං (ම.භ 75).

අනාභිසංසම්පන්නා = නි ආකපෙත සම්පන්නා; සම්භි
සාරුප්පාචාරිත්ථිරිතාභි අනෙභා (ස. මි 729).

අනාඤ්ඤාණං = අසඬිතිණ්ණං අසඬොධං (පච් 350).
(භිහ 257).

අනාඤ්ඤා = අසවිකිත්තං අසමොධා (චේර. ද. 162).

අනාඤ්ඤා = හි ආඤ්ඤා අනාඤ්ඤා (වසු 82). (බු 88).

අනාකූලා කම්මිගතා = අනාකූලා කම්මිගතා නාමි
 කාලසංක්ෂිප්තාය පඨිඤ්චසාධනාය අකලසතාය
 උට්ඨානපිටිකායකමපදය - පෙ - මහිලනන් වුතතා
 (බු 90).

අනාගතං = න අංගතං අනාගතනි අනෙථ (පේර, එ 512). න අංගතං අනාගතං, අනුප්පන්නනි චුත්තං හෙති (මහා 171). භික්ඛවෙ පඤ්ඤිතපුරිසො අනාගතං පස්මිනරං කත්තබ්බතිච්ච. සම්පරාසිකං වා හොතු දිට්ඨබ්බමිකං වා පටිකසිරං පුරෙතං කරෙය්‍ය (ජං, ව 167). අනාගතමි බ්බිපඤ්ඤිතා තත්ථ ඡද්දරාගපටිතිසංගෙහනං පටිතිසංඛං කාම හොති (සං, ද 177).

අනාගතය අද්භූතය ආරම්භ කළකිනි. කීහුද බොහෝ අතයකු වෙත බැලීමෙන් හමිණි. උදාහරණයක් ලෙස - පෙර දිනෙහි කළ කතා අතහැර අද්භූතය ආරම්භ කළකිනි (විභ 351).

අනාගතය: අනාගතභාවය නිජගති = ප්‍රවේශා පත යදි
නිජතෙය්‍ය, අනාගතමෙවිසය ප්‍රවිදිසාකතභාවය න
සාප්‍රණෙය්‍යාති මිඤ්ඤමානො පරිකිපති (ප 111)

අනාගතං තං පච්චස්සන්ධං තං අතීතං = පටිඤ්ඤාතං,
එම, සතෙත අනාගතමපි ත හුත්වා ත හොති
තාම, පච්චස්සන්ධමපි අතීතමපි ත හුත්වා ත හොති
ගෙවි තාම (ප 114).

අනාගතය මූලයෙන් = කිං කෙන අතනන්ර අනාගතය
මූලාදිවසෙන ජාතාතීති වෙදෙදු අනාගතය
මූලයෙන් අදිමාන (ප 138).

අනාගතය හයො පාණ්ඩිපතාදි මරමනො දව්ඩමු
කම්පි සම්පරාසිකම්පි අනාගතහයො රතනම් තාම
පාපමිකො වෙප්පිගතො ච අනුසංඝිකවනොසි
අනාගතහයො රතනම් තාම (ජා. න 282).

අනාගතය හැරුව හැකි බවට පැහැදිලි සිද්ධි පෙන්වා දීමට උදාහරණයක් වශයෙන්, ජනප්‍රියතම උපක්‍රමයක් වන භික්ෂුණිකයන් වහන්සේලාගේ, පානිකමයාගේ පෙරහැරයේ වුවද (අ. 332), අපේකරුව සමානෝපේකරක වන බවට, ඵ්ථිකයාගේ භික්ෂුණිකයාගේ හැරුව හැකි (ස. 976).

අනාගතය රූපය අතිනිසැටි = අනාගතය රූපය දිව්‍යානි
තැනවිසි අතිනිසැටි (කෙ 120).

අනාගතං චා වාදපථං = අර්ථ සම්මාණය වන පුනර්වර්තන
වන අනුමාණය වන මාත්රය වන සංවිච්ඡේදය වන තත්ත්ව
තත්ත්ව සංකල්පය උපරි ආගමිකයන් වාදපථං (ම.
ක 165).

අනාගතය වෙදනා සංකප්පය සංඛාරය විකල්පය, ණං අභි
නාකුත්ති = එහෙයින් එසෙව නසො, එහෙක වසුවනා
ලිඝවීමෙයි අපරිත්තානුකම්පිතවිකල්පයෙ, සෙසුයෙහි
පුරිමානං ද්විත්තං විජ්ජාසානං වසෙන හොතිති
දසොති (කෙ 120).

අනාගතං මහනුපව්වසනං = යා අනන්තරාකාශෙහ
විසෙකා කෙඳුපව්වසනා භං ජාතාති (ප 138).

අනාගතදායකං = අනාගතමිත්‍රිකං; අනාගතෙ කාලෙති
අනෙං (පෙර, දු 89).

අනාගතය = අතීතය පරිණාමීය පරිණාමය. (පි. 290).

අනාගතපසිකං-වනං විනයං = පුනරුත්ථානං. අනාගතං
අසංසාරං වා පසංසාරං වා පටිකඝ්ඤාමිතං පච්චෙක්ඛිත
මානං විනයං (පටි 323).

අනාගත ජාත්‍යන්තර = අනාගතයේ ප්‍රවේශනය (සං. එ 23).

අනුමානනියමය = අනුමානනියමය නොවන නිසා නොමැත
(ඒ. ක 25).

අනුගතවශයෙන් අනුගතයා අනුගතයාලෙ උපපජ්ඣකක
ගණය, ජීවිතතත්වයාදී හෙතු (සු. ස 209).

අනාගතමි අද්වයං = අපසන්නමිකාරං; උග්ගත්ථාපි
අවිච්ඡන්තසංයෝගත්ථ උපයෝගච්චිතං (පථි 69).

අනුගතවීමේ අදායම - අනුගතවීමේ කාලය (බු 81).

අනාගතා = පුත්‍රසමූහි න ආගතාභි අනාගතා (මිතෘ 9).
(බ. ස 68).

අනාගතානි ජනනිංස = එකෙකසෙව අනාගතෙ ජනනිංස (ම. 367). එකමෙකසෙව පුග්ගලස්ස අනාගතෙ අද්ධති ජනනිංස (අ 576).

අනාගතා ස ථාරා = සකඛනිං අපසන්නා අනාගතා සංඛාරා (පටි 160)

අනාගතෙ = තඤ්ඤා කාලෙ අපසන්නෙ අනන්තරාම දෙව ලොකං ගවුණ්ණිමි මාතුරිකො (ජා. ස 204). පරි යොජානං අපසන්නෙ අනිතිකකාතොති අනෙවා (ජා. ස 196).

අනාගතෙ මිත්තකාලෙ ජිමියං = අනාගතමිත්තස්ස අනුප්පජ්ඣකලකාලසමසංඛිතාලෙ ජිමියානිති මිත්තං ලබ්බති (මහා 104).

අනාගතෙ භවති භාලෙ = යථා වුත්තෙ පත එතස්මිං භාලෙ අනාගතෙ අපසන්නෙ අනන්තරා සඤ්ඤානොපි පරිපුද්ධිලොපි හ පුජ්ඣති (ජා. ස 201)

අනාගතො = සමාසෙ අගතො "ඉමසමිං වාගෙ අමොකං සයං මිත්තං ගමියති. එලහාරගරිතා සාලි අදයො අනාගතෙ භුත්තානං සමිත්තං සාමුං සමිත්තො ගමියාමි"ති එවං අනාගතො සමිත්තොති (සු. ස 54). (දී 692).

අනාගතෙ පරමපුද්ධිදායකිනා = අයං කාලකො අනා ගතෙ භවතිතො සන්ධිකෙ පරම පිසුද්ධං නිබ්බානං පසංඛියා" තිති එවං දිට්ඨතො යො ඉති ඉමිනා පරිකායෙන අනාගතො පරමපිසුද්ධිදායකී වුත්තො (සු. නි 398).

අනාගතෙසු = පටිභාරී අපසන්නෙසු පඤ්චකඛිකෙසු එව (සු. නි 315).

අනාගතො ඉත්ථානං = පුත ඉත්ථානං හ අගතො උපරුපපනිකො වා තඤ්ඤාපපනිකො වා නුත්තා තත්ථෙව පරිනිබ්බාසති (අ 716).

අනාගතොරො = උපපතතිවසෙන අනාගතොරො (මහ 247).

අනාගතොරො ඉත්ථානං = ඉමිං බබ්බසඤ්චකං අනා ගතොරො කෙට්ඨපපනිකා හ ගොතති තත්ථා පපනිකා වා තත්ථෙව වා පරිනිබ්බාසිතො තොනතිති අනෙවා (අ 545).

අනාගතභූත මිතිපාතං = අපාසුපපනිං අනුපගනො (කෙ 195).

අනාගතදිට්ඨිකො = කො එලපාටිකංඛි නුත්තා දෙති (ම. ව 56). කතස්ස නාම එලං අගමිත්තනිති හ එවං අගමතදිට්ඨිං උපපාදෙතො දෙති (සු. ස 12).

අනාගතදිට්ඨිකො දෙති = හ කමසඤ්ච එලඤ්ච සදා ගිත්වා දෙති (අ 801). භුදස්සු නාම එලං අගමිත්ත

නිති හ එවං අගමතදිට්ඨිං උපපාදෙතො දෙති (අ 624).

අනාගමනිං වඤ්ඤං = අනුගතනබ්බං කාරණං; පඤ්ච නානං චේරානං ආසවස්සං ව දිට්ඨිතොගමනං අබ්විචනං (අ 695).

අනාගමිතො = අනාගමිතාවො (දී 583).

අනාගමිතාය = ක්කාතාගමිතාය (අ 863). අනාගමි භාවරාග, පටිසංඛිතතණ්ඩුසෙත හි කාමහවිත්ත අනාගමිනතො අනාගමියො ගස්ස බමිත්තෙ අබ්ගමිතෙත අනාගමිති වුච්චති (ඉති 31).

අනාගමි පුග්ගලො භවතොරණිකො = පඤ්ඤා "මප පානිකො තත්ථ පරිනිබ්බාසී"ති වචනතො උප පතතිතා වස්ස කතකරණිකාදිභාවං සකිංය පටි ජානාති (ප 109).

අනාගමි පුග්ගලො තත්ථ ගාමිතෙත මග්ගෙත = පඤ්ඤා අනාගමිතො තත්ථ මිත්තභාවිතාව තත්ථිති ලද්ධිය පටිකම්පති (ප 108).

අනාගමිචලෙ සන්ධානි = පුට්ඨා ක්කාතාගමිතං සකිංය පටිජානාති (ප 109).

අනාගමිගො = පටිසංඛිවසෙතෙව සාමිහවං කාගච්ඡ තිති අනාගමි, තස්ස මග්ගො - අනාගමිමග්ගො (පටි 75).

අනාගමියං භාජං = තස්සාපි පඤ්චකාමිගුණං සබ්බසොච පතිනා බසමෙත සමෙත ලද්ධං විවාසෙතො පරි භුඤ්ජති (ම. ත 161).

අනාගමි = තෙත ඉත්ථානං අනාගමිතෙත යො පුග්ගලො අනාගමි (ප 77). කාමිලොකං පටිසංඛි තණ්ඩුසෙත අනාගමි, කාමිගොග විසංයොගවසෙ තෙව හි සද්ධිං අනවසෙස මරමිනාටිසංයොජන සමුග්ගාතෙත අජ්ඣිත්තානංයොජනභාවිසිද්ධිතො ඉත්ථානං අනාගතො යොති - තත්ථ පරිනිබ්බාසී අනාවගතිවසමො (ඉති 286). පටිසංඛිතණ්ඩුසෙත කාමිලොකං අනාගමිතපිලො තතිග එලට්ඨා; යො පත සභ්බානුසාරි බමිමානුසාරි එකමිජ්ඣ එමිමාදිකො අරියපුග්ගලවිසංයො (උ 215). අනාගමිති අදිතං සංසද්දතපුච්ඡා සකචාදිත්ත. තත්ථ අනාගමිත්ත එල සච්ඡිකිරියාය පටිඤ්ඤා (ප 108). ක්කාතාගමිතාම යොති (අ 716).

අනාගමිමග්ගසමබ්බිඤ්ච අට්ඨමිහිඤ්ච ඵසෙපයො අව සෙසා = සද්ධිං පුට්ඨජ්ඣතෙත සෙකඛාසෙකඛා, තෙසු හි පුට්ඨජ්ඣතො පහාතපරිඤ්ඤා අනාමෙත ත ජනති යෙසා තෙසං අනුසයානං පතිතතො (ප 245).

අනාගමිමග්ගො = ක්කාතාගමිතං ගකිංය වදති (ප 110).

අනාභාසය = මහාරාජ හර්විතං පතාය අනාභාසි
සාමං පතායා අබතායා අබ්බතායා හිතබ්බතා
සබ්බතාලං හදුනෙමි (ජා. ෪ 119).

අනාභාස = පරිච්ඡින්නාභාස - පබ්බජිතා (ඉති 265).
කපිසංඝාරකයාදී අභාරිකයෙකුට එතෙසං තප්පිති
පබ්බජිතා අනාභාසාති වුච්ඡන්ති (මහා 125).

අනාභාස අභාසිනා = පබ්බජිතා පබ්බජිතපටි
පතතිතො හිතීති සරාචාසනො චෙව ඛඤ්ඤාදීභි ව
ච්ඡා ජිතා පටිගිහාති වදන්ති (ජා. ප 248).

අනාභාසපනිත්තයො = අනාභාසානං පබ්බජිතානං
උපගන්ත්වා නිසසිතබ්බතො උපනිත්තංගුතො ජිවිත
පටිත්තොරො; තං හි නිත්තං පබ්බජිතා ජිවන්ති
(පෙරි 188).

අනාභාසෙති වුත්තං = අනාභාසෙති ව මිත්තං වං. උභ
යඤ්ච ද්විතීයි චෙතෙති මිත්තං වංචිතෙති අනෙක
(ම. ක 301).

අනාභාසො = අපි අභං අභාරපිරිතො පරකුලෙසු
වරෙය්සං (ජා. ක 23).

අනාභාසො පටිබ්බතො = අනෙකො පබ්බජිතො හුත්වා
මිවරෙය්සං න ව සප්පරිසො කායද්වරිතාදිවසෙත
අබ්බමච්චිතං වරෙය්සං (ජා. දු 297).

අනාභාසා = අභාසපිරිතා; මිත්තං වංචිතං වසෙත මිත්තං
භාසනති අනෙක (ස. මි 950).

අනාච්ඡිකං = අච්ඡිකං කිලෙසපිරිතං (සං. ක 33).

අනාච්ඡිකාලෙ වසං = අච්ඡිකාලෙපි අවසානො
අච්ඡිකාලාපකං කඤ්ච නිත්තං අවසිතතාති
(අනෙක) (ජා. එ 368).

අනාච්ඡිකො = සංග්ගපදයා අනච්ඡිකං, යො හි
අච්ඡිකං මිත්තං සම්මාති පටිච්ඡිකාති යො සංග්ග
තාමි නොති (මහා 315). (පටි 332)

අනාචාරං = වුත්තාමිත්තං කායමිච්ඡාපිනිත්තං (ස.
මි 631). අනාචාරං අකතාබ්බං අකරණීයන්ති
අනෙක (බු 221).

අනාචාරං අ. චරති = අනෙකප්පකාරං කායමිච්ඡාපි
නිත්තං කාරොති (ස. මි 441). අනාචාරිතබ්බං
අචරන්ති; අකාතබ්බං කාරොන්ති (ස. මි 443)
පණ්ණන්තිමිත්තං කාරොති (ස. මි 612).

අනාචාරං අච්ඡිකා = අකාතබ්බං කතා; කායමිච්ඡ
චාරෙසු අපතති; අපච්ඡිකාති වුත්තං නොති (ස.
මි 661).

අනාච්ඡිකං = නසෙව අච්ඡිකං අකරණං අනා
ච්ඡිකං තාම (ස. මි 943) (අ 49). තදෙ වසිකං
ඵලං, පතතිසමාපත්තං - පෙ - න ජාතක
කථාති ඉදං අනාච්ඡිකං (අ 49).

අනාභාසි = නිබ්බිතො (අ 472). කිලෙසානං අනාභාස
පරිතාපකාරයා මිත්තො අනාභාසි අනාභාසි (සු
ස 198). කිලෙසානං අනාභාසවංචිතං - අනාභාසො,
මිත්තං, යො එතෙසං අච්ඡිති - අනාභාසි, න අනාභාසි
අනාභාසි. සමමපධානපිරිතො කුටිකාති වුත්තං,
නොති (ඉති 84). යං මිත්තං කිලෙසො අනාභාසි
තෙත රතිතො (සං. දු 124).

අනාභාසි අනාභාසපි = කිලෙසානං අනාභාසයා
මිත්තො අනාභාසි අනාභාසි, පසුත්තං - අනාභාස
- පරිතාපකාරකයො මිත්තො අනාභාසි
අනාභාසපි (ඉති 274).

අනාච්ඡිකාමිත්තං අච්ඡිකං = සුදුසො තාමි යො ගත
පති මාතාපිතුති කතාමිත්තො, සබ්බතාමිත්තො
තාය පත මිත්තමිත්තො කාරුණිකමිත්තො
තාය ව නිව්ච්ඡාලං අනාච්ඡිකං පිණ්ඩමිදං. තෙත
අනාච්ඡිකාමිත්තං සබ්බං ගතො. අරමන්ති එත
පාණිතො මිත්තො වා පබ්බජිතාති - අච්ඡිකා
(පටි 368). (වතු 64). (බු 72). මාතාපිතුති ගතිත
තාමිත්තො සුදුසො තාමි යො මාතාපිතුති - පෙ -
තාමි "අනාච්ඡිකාමිත්තං" නිව්ච්ඡිති (උ 89). අනාච්ඡි
කාමිත්තො ගතපතිතො වතුසඤ්ඤාසාධිතො
පරිච්ඡාගෙත බුද්ධිමිත්තො සංග්ග නිත්තං නිත්තො
අනාච්ඡිකාමිත්තො අච්ඡිකාමිත්තං සබ්බං ගතො අච්ඡිකාමි
(සං. එ 9) (මි 41). (අ 49). එත සුදුසො තාමි ගත
පති නිව්ච්ඡාලං අනාච්ඡිකං පිණ්ඩං අදං. තෙත
අනාච්ඡිකාමිත්තං සබ්බං ගතො සුප්පඵලපලවාදි
ගුණ සම්පන්නා පාණිතො මිත්තො වා පබ්බජිතා
තෙතො තෙතො අනාච්ඡිකාමිත්තං අනුක්කමිත්තො
හුත්වා නිව්ච්ඡාති එතාති අච්ඡිකාමි (සු ස 8).

අනාච්ඡිකාමිත්තං අච්ඡිකං = කාතාමිත්තං පිණ්ඩං
කිණ්ඩං තනමිත්තං යානං අච්ඡිකාමිත්තං
සබ්බාමිත්තං කාරොති. ඉදං කීර් යානං සම්බුද්ධානං
අච්ඡිකාමිත්තං (ජා. එ 90).

අනාච්ඡිකාමිත්තං = නිව්ච්ඡාලං අනාච්ඡිකාමිත්තං (ජා. ප 184).

අනාච්ඡිකාමිත්තං = අපච්ඡිකාමිත්තං (සං. එ 92).

අනාච්ඡිකාමිත්තං = නිව්ච්ඡාලං අනාච්ඡිකාමිත්තං - සංග්ග
තාමි නිව්ච්ඡාලං අනාච්ඡිකාමිත්තං - අනාච්ඡිකාමිත්තං; අනාච්ඡිකාමිත්තං
වා අනෙක (පටි 282).

අනාදරං = යෙන සංග්ගං උනෙකපතිත්තං කතං
තනමිත්තං වා තත් පරිතාපකාරකයො වා එකපුත්තො
වා තනමිත්තං වා සමම අදරපිරිතං සම්මාමිත්තං
තාය අවනතාමිත්තං අනෙක (ම. 161).

අනාදරයා = අනාදරිතො කාරො අනාදරයා (මිත්ත 354).
අනාදරිතො කාරො වා - අනාදරයා (බ. ස 328).

අනාදරා = සත්ථි ඛිමම අඤ්ඤාමිත්තො අදරරිතො
අනාදරා (පෙරි. දු 89). ඉදං නි කාරිත්තං මිත්තං
මිත්තං එතාති එතං අදරපිරිතො (සු. හි 235).

අනාදිමය = ඔවාදං අනාදිතවමෙක අනාදරණ්ණ භාවො
අනාදරිතං (ධ.ස 328). අනාදරිතනිදෙකෙ ඔවා
දණ්ණ අනාදිතවමෙක අනාදරභාවො අනාදරිතං
(මහ 354).

අනාදියතා = අනාදර්ශතාව: අනාදිතං; තථා අනා
දිතතා (මිථ 338).

අනාදිතය = පුහුණුවය වා බිම්වය වා අනාදරකරයන්
(ඡා 121).

ආදර්ශ = ධම්මාදර්ශප්‍රකාශාදීර්ශනං අනාවතො
 අනාදරො (ස. පි 1014). නිවාදනසංඝනිප්‍ර ආදරා
 ගාමෙත අනාදරො (පෙර. දු 114). ගරුකාතබ්බෙසු
 මිත්තාදිප්‍ර ප්‍රකාශෙසු ගාරවරකිතො (සු. ස 129).
 ආදරරකිතො (අ 480), (පෙර. එ 466). නිරොත්ත.පස
 මිටිතානං අනාවතෙතව සම්මාපම්පිතනිං තඤ්ඤ
 ආදරෙති අනාදරො (ඉති 87). ලොකාබිජනිතො
 නිත්ත.පසං අනාවත සම්මාමාදිප්‍ර ආදරරකිතො
 (ඉති 123).

අනාදානං = ආදානපටිපත්තිං, සිංහලී තාදානවූපසමිනති
වූපතං නොති (සු, නි 475).

ආනය වේ = සහිත පුරුෂ සහිත අනන්‍යතාවය අනන්‍යතාවය අනන්‍යතාවය පිළිබඳව අනන්‍යතාවය සහිත කාරණය සහිත පිළිබඳව පිළිබඳව පිළිබඳව (මා 70)

අනාද්‍යාය = නිගන්‍යණය (පා. ප 74).

අනාදාන = අනුපාදාන අපාරිසන්ධිකා (ථෙර, ථ 482).

අනාදූතනා = අනාදූතෙන අනාදූතො (ජා. ප 59) බක්කි,
දිසු නිග්ගහණො (ධ. ප 611). නිග්ගහණො (අ 471)

අනාදි අනිඛිත ශබ්දය = පුරිකාය කොටිය අනාවතො
අනාදි. අසති පටිපාටියකම සත්ත්වත්වෙසන
අනුපපද්විතයක පටිපාටිකයෝ අනිඛිතපටිපාටික
(හෙ 165).

අනාදිමා = අනන්තමා (ජා. ප 58).

අනාදිසහනා = සයන විවිකං අනන්තකතනා ආදරං මා
අනන්තකතනා (ස. මි 271). සයන විවිකං
අනන්තකතනා (ස. මි 554).

අනාදියෙන්, ආපස්සට ගිණිබිල්ලක් කරමින්, අනාදියෙන්
පිටතට පරිහැර දෙනවා. පත අනාදියෙන්, ආපස්සට
ගිණිබිල්ලක් (ස. පි 975).

අනාදිය = විනාශකරන අයුරකඩ, අවිජානිත,
අතෘද්ද, හුළුබි ඇස (වින 363), අදර-
අකඩ (උ 174) අමනසිකඩ, අනුකඩ (අ 737).

අනාදිතවදයාධිකාර = අපවිෂ්ටකෘතිකපරිකොෂෙ
 ආදිතම. අයයනායා (අ 327). ආදිතම අයයනායා
 (දී 265). ආදිතමකො උපද්දවිකො අයයනායා
 (ම. ම 170).

අනුභවිකාධිකාරය = ආදිකම්මිකාරය හි පහසු (දීර්ඝ).

අනුපාතය වුවද සංවිකල්පයක් = අනුපාතයකිවිටත්
සංවිකල්පයක් නිං. සංඛ්‍යා සංඛ්‍යා සංඛ්‍යා නිං. නිං. වචන
ගණකයකිවිටත් වචන සංඛ්‍යා අංකයක් අංක සංඛ්‍යා
පසුව ගණකයක් (අ 772).

අනාගතයෙහි = තානාපිඩං තං තං අනන්තං
අනන්තයක (ස. පි 1011).

අනානාසමිත්තං = අනංගනාසමිත්තං හෙය් (අ 738).

අනාඞ්ගිකයෝ = රූපාදිසු සබ්බධිමමසු අභිකෝ.
(සු නි 418).

අනාඤ්ඤා = අනඤ්ඤාපමානා (ජ. 315).

අනාභිප්පෙට්ඨා = අප්පච්ඡේතො (සු. නි 420). පුඤ්ඤානං ප්පෙට්ඨා (ජ. ම 210).

අනාහරුදො අවිරුද්ධකතාවි = කතාවි සද්ධිං කෙව
අනුරුදො හ විරුද්ධො ගතෙය්‍ය (සං. ක 19).

අනානුච්ඡය්‍ය පඨ: මත සිලසනා = ආදිමග්ගෙව් නාව
සිලසනා න උපව්ඡය්‍ය: (ස ව් 855).

අනාපස් අකුසලං=කිසිදු දකුසලං අනාපස්සිති. (අ838)

අනාපයානිනාම = අනාපයානි අප්.භා.නායකයා, අපේකා
විතකයා, න මරණාධිපායකයා; අනුලපකාධිපා
යකයා, න මේවනිකාධිපායකයානි. තත් චුතකා අනා
පයානි අනාපයානි නාම (ස.පි.943). “අනාපයානි භික්ඛු
අසංදිගන්තකයා”නි අංදිගා නගෙන අනාපයානි ජාති
තබ්බා (ස. පි 972). ගෙනාදිති ජාදෙනකයා අනා
පයානි (ස. පි 1037).

අනාපතනී අපානනංගං = එම. තත් තත් තං තං
 අපතනීසුද්ධි අනාපතනීසුද්ධි දංගොති; ඉද්ධි
 අනාපතනීමෙම දංගොනො; අනාපතනී අප
 නනනංගොති අදිමාන (ක. මි 193).

අනාපතනී අභිමානෙන = එම. විසාරවසෙන අපතනී
 සෙදං දසෙසනිං ඉද්දති අනාපතනිං දසෙසනෙකං
 අනාපතනී අභිමානෙනානි ආදිමං (ස ව් 357).

අනාපතනී අනුනාදයානං අබිජයින් විකපයනී
එත් පත අබිජයානුපතං විකපයනුපතයද්වි වෙදි
තබ්බං (ස. ඪ 463).

අනාපතනී අපනාසනානං. අභිචේති = තත්ත
තඛිතතරෙසසපිංචනෙලංචචසංචක්ඛිතීනෙල
චා අඛිතසුත්තංචා මධුං අරුමෙතඤ්ඤා චාඤ්ඤ
සරසුපතං අභිචේතිති (ක. ඉ 522).

අනාපතනි අවුට්තිකය පරිණාය = ඡන්ද- අවික්ෂේපනි
අවුට්තිකය අනාපතනි (ස. ප 708).

අනාපතනි අක්ෂරවිවර්ණ = එම. තාත්පර්‍යකරණො
ආපරාධයද. දසෙය්‍යා: ඉදනි අනාපතනිකෙද.
දසෙය්‍යා: අනාපතනි අක්ෂරවිවර්ණ ආදිමාන
(ස. පි 331).

අනාපතනි ආපතනි = ආදිපු "අනාපතනි අප්.
තනායා අප්පය විතතයා න මරණාධිපයායා
අනුලාපතනාධිපයායා න මොවනාධිපයායායානි
තප් තප් පුතනා අනාපතනි අනාපතනි නාම (අ53).

අනාපතනි ආදිකම්මකයා = ඉධ පන උදය්‍යෙරො
ආදිකම්මකයා. තයා අනාපතනි ආදිකම්මකයානි
(ස. පි 386). (ස. පි 392). (ස. පි 394).

අනාපතනි ඉමි ජාන = ආදිපු "ඉමි මුලකෙතප්. ජාන
(ස. පි 559). ආදිපු "ඉමියා ඵමායා අචාචං ජාන
(ස. පි 553).

අනාපතනි උනවිසතිවයාං පටිපුණ්ණකයා = එප්
කිසුනාපි උපසම්පාදෙනායා අනාපතනි (ස. පි 643).

අනාපතනිකරා = අනාපතනිකරා නාම සත්ත සමථා
(ස. පි 972)

අනාපතනිගිලානායා = ගිලානායා අනුමසිනා
භුඤ්ජනායා අනාපතනි (ස. පි 595).

අනාපතනි විවරං සිඤ්ඤාං විවරං සිඤ්ඤානපාය පුතනා
විඤ්ඤාපෙනායා අනාපතනි අප්පො (ස. පි 529)

අනාපතනි ජබ්බකානි කප්පො = යද ජබ්බකානි පරි
පුණ්ණානි නොනති, තද සප්තං කරොති, දුතිය
පදෙපි යද අතිරෙකජබ්බකානි නොනති, තද
කරොති එවමප්පො දට්ඨබ්බො (ස. පි 495).

අනාපතනි ඤානකානාං = ආදිපු ඤානකානනති ඤාන
කානං විවරෙ විකපපං ආපජ්ජනායා අනාපතනිනි
එවමප්පො දට්ඨබ්බො (ස. පි 484).

අනාපතනි නථාසඤ්ඤා වොදෙති වා වොදපෙති වා =
පාරාජිකංයෙව අයං ආපනොති යො එවං තථා
සඤ්ඤා වොදෙති වා වොදපෙති වා, තයා අනා
පතනි. සෙසං සබ්බප් උත්තානමෙව (ස. පි 434)

අනාපතනිනිසිංහරණං = එප් න කෙවලං නදියා,
යොපි මහාතිස්සපට්ඨනකො නාමලිතනි වා පුරිණණි
භුමිං වා ගවුත්ති, තයාපි අනාපතනි. සබ්බදට්ඨ
කථාසු හි නදියංයෙව ආපතනි විවාරිතා. න
සමුද්දො (ස. පි 593).

අනාපතනි ගිකම්මෙ අසාදියනනියා = සො තඤ්ඤා
ඤ්ඤාදො අවිච්ඡාදානං ඉක්කිනාචං අගමාසි.
ගමවා නං සුචා අනාපතනි - පෙ - වචා පෙරි.
සකියා ධම්මපදෙ ඉමි ගාථං අනාසි :-
"මාරිපොකරිපකෙතව-ආරගෙරිව සාසපො,
යො න ලිප්පති කාමෙසු-තමහං මුමි මුතවණං"
(ස. පි 196).

අනාපතනි ගිකම්මෙ ගොපකයා දනො = එප් කතරං
පන ගොපකදනං වට්ඨති? කතරං න වට්ඨති?
මහාසුමමප්පොරො තාච ආහ :- "යං ගොපකයා
පරිවර්තෙති, දිනනං නොති: 'එතතකං දිවසෙ දිවසෙ
ගණ්ඨා'ති තදෙව වට්ඨති, තතො උත්තරිං න
වට්ඨති (ස. පි 280)

අනාපතනි ගිකම්මෙ පටිගොගප්පාය = අථ තෙ ගිකම්ම
'කිං සබ්බකං අමහාකං න පාපුණාති'ති ගණ්ඨං
පතරිතා: ගාජාපෙති, තෙසම්පි වයාගෙන න ගාගං
දඬා අත්තනාපි පරිභුඤ්ජංසු. තෙන තෙසං ගමවා
(ස. පි 279).

අනාපතනි ගිකම්මෙ පසාදගණ්ඨකයා = තමපනායා පසාද
ගණ්ඨකයා සඬාචරිතතනා අත්තනො සඬාචලෙන
සමුසායිතයා වචනා. තයමා ගමවා (ස. පි 369).

අනාපතනි ගිකම්ම විතතුප්පාදෙ = සචෙ ගමවා කායවි
ථාරකෙදං මිනාපි විතතුප්පාදමිතෙන න ආපතනිං
පඤ්ඤාපෙයස, කො සකුණෙයස අනාපතනිකං
අත්තනාං සාමුං? තෙනාහ :- (ස. පි 271).

අනාපතනි ගිකම්ම නිරුතනිපෙථ = පෙයසවිතනං පන
මිනා අච්ඡාදො නෙති. තෙනාහ :- ගමවා (ස. පි 271).

අනාපතනි ගිකම්ම පාරාජිකයා = පාමිකෙති දිනනං
අග්ගගෙසි; තෙනායා අනාපතනි මුතනා (ස. පි 275).
පාමිකෙති දිනනායා අනාපතනි (ස. පි 277). පුරි
නිකෙතපං පන අකඬා දිවසෙ දිවසෙ පරිභුඤ්ජයා
මිති නං පොතං පොතමි පරිභුඤ්ජනො යෙසිං
දිවසෙ පාදගහනකං පුරති, තතමිං පරාජිකං
(ස. පි 279).

අනාපතනියා ආපතනිසඤ්ඤා = ආපුරිතො ගණ්ඨකං
ධොවනායා පනං පමනායා කෙසෙ ජිහ්වනායා
ගාමිං පටිසන්තයානි ආදිපු අනාපතනි. තප් ආපතනි
අගනති එවං සඤ්ඤා (අ 333).

අනාපතනියා දිට්ඨං ආමිකප්පොති = අනාපතනිමිවා
පතනිනි දෙසෙති අප්පො (ස. පි 1020).

අනාපතනි යාවකාලිකං = ආදිමෙ විකාලගොජනසිකතා
පදෙ තිද්ධිං බාදනිකං ගොජනිකං යාව
ප්‍රසිද්ධනිකසිකතො කාලො, තාච භුඤ්ජ
තබ්බතො යාවකාලිකං (ස. පි 618)

අනාපතනි ලෙතො = ආදිපු ලෙනං මහත්තමි
කරොත්තයා අනාපතනි, න තෙප් ලෙතො සරි
යති. ගුහමි ඉට්ඨිකා ගුහං වා සිලාතුහං වා දුර
ගුහං වා භුමිගුහං වා මහත්තමි කරොත්තයා
අනාපතනි (ස. පි 411).

අනාපතනි විඤ්ඤානා පුට්ඨමග්ගතො = විඤ්ඤානා
පුට්ඨමග්ගතෙත සඬාං සිතාය බහුමපි ධම්මං
දෙසෙනායා අනාපතනි (ස. පි 547)

අනාපනති සංඛ්‍යාය වා වෙතිස්සය වා ගිලානාය වා කරුණි සෙතා ගව්සනා උමමනානාය ආදිකම්මිකාය = එවන් භික්ෂුසංඛ්‍යාය උපොදානා වා නිකුළු වා විප්‍රසාදනං නොති - ජප - උමමනානාදි කම්මිකා, වුත්තනායා එම (ස. මි 100).

අනාපනති සමයෙ = සත්තපු සමයෙපු අඤ්ඤාගරසමි අනාපනති (ස. මි 598).

අනාපනති සංඛ්‍යාය = එවං විච්ඡිද්ධසෙතා ම විභාග වසෙතා ම ආපනතිසෙතා දසෙයායා ඉද්දති අනාපනති දසෙයානො අනාපනති සසඤ්ඤායාති ආදිමො (ස. මි 269).

අනාපනති සුපිනානාන = සසො සුපිනනො අපිසා යත්තා එවං නොති (ස. මි 204). සුත්තයා සුපිනො මෙදුනා ධම්මං පඨිසෙවනායා විස කායසංසග්ගා දිති ආපජ්ජනායා විස සුපිනනො නොම කාරණො යසා අපුපි මුඛවති තසා අනාපනති (ස. මි 377).

අනාපරං = අපරපටිගාගදිපටිරිභිං, සෙට්ඨනාති වුත්තං නොති (සු. නි 175).

අනාපාදසු = ආපදානමාපාදෙ පරිග්ගනොති අපො, නාපි යාසං ආපාදෙ හා අනාපාද අඤ්ඤාති අකාග පරිග්ගනායුති අපො (ජා. මි 176).

අනාපුර්වා = අනාපුර්වො; භික්ෂුනිති ද්විකම්මනං ආපුර්වං නබ්බං පබ්බජ්ජායාමෙ ව උපසම්පදකාමෙ ව භික්ෂුනං පන සති ආපුර්වොමි වචනෙ (ස. මි 706). ඉධ පන තං පුගලං අනාපුර්වං පක්කම් නබ්බනති අපො (අ 196). එව් භික්ෂුසාමණේර ආරාමිකෙපු යං නිකුළු අනාපුර්වං (මා. 189).

අනාපුර්වා පක්කම්මනං අපි පක්කම්මනොනපි = අපි නික්කම්මිකම්මනොනපි, එවරුපොති පුගලො සෙවපි දුරුකල්පසහං, උදකසවසහං, වාලිකම්මණ සහං වා දණ්ඩං ආහරාපෙති; මා ඉධ වසිති නික්කම්මිකා පෙති වා, තං බමොපෙති යාවජ්චං වත්ථබ්බමෙවති (ම. දු 59).

අනාපුර්වාසි කපිං පක්කම්මනං = අනාපුර්වො අනපලො කෙවො අග්ගිමගි දුරුං බිපති (මහා 289).

අනාපුර්වං වා ගවෙජ්ජය = සො භික්ෂු වා සාමණේරො වා ආරාමිකො වා ලජ්ඣි නොති; අහ්තනො පට්ඨි බොධං විස මඤ්ඤති, නපාරුපං අනාපුර්වො තං සෙතායානං හසා අනියාදෙවො නිරපෙතො ගව්සති, එමමජ්ඣිමසා පුරිසයා ලෙඬුපානං අතික්කාමෙය, හසා එතෙත පාදෙන ලෙඬු පානාතික්කමෙ දුක්ඛං (මා 91).

අනාපොගය = නිරාපොගය (ප 145).

අනාමනං = මහවස්තං උපමාරවිචිකෙත අමිතනාති වුච්චති. තං පටිසෙධෙතො අනාමනනාති ආහ. අන මනනාතිපි පාසො (ජා. දු 40).

අනාමනවාසර ආපජ්ජති = නිමිතාදිනො සත්තෙතො සමානො සන්තං භික්ෂුං අනාපුර්වං පුරෙගතං වා පච්ඡාගතං වා භුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජයාති සිත්තාපදෙ වුත්තං අපනාති ආපජ්ජති (අ 647).

අනාමනවාසරා = යාව කසිතං න උච්චිසති, තාව අනාමනනාති වරණං කප්පියති, වාරිතාසිත්තා පදෙන අනාපනතිති අපො (ස. මි 820). සත්තං භික්ෂුං අනාපුර්වං පුරෙගතං වා පච්ඡාගතං වා භුලෙසු වාරිතං ආපජ්ජයා'ති ඉමිසා ආපුර්වො වාරයා අනාපො (ස. මි 983).

අනාමනනායා = අනාලපිකා (චෙර. එ 98). අජාතා පෙති (සං. හ 165). අනවෙනො (දී 378).

අනාමයො = නිලුකෙධා (අප 267).

අනාමසනායා = බහිතවං තනුකමපි අතවෙජ්ජනො ඉදං එලං තිත්තකං කරොති (ජා. හ 224).

අනාමසදුක්ඛං = යං පන දුඃඛං රතනං සත්ත විධං ධඤ්ඤං සබ්බඤ්ච ආවුඛණ්ඩාදිං ආමසනායා දුක්ඛං වුත්තං, ඉදං අනාමසදුක්ඛං තාමි (ස. මි 228).

අනාම යාති ආමසිං = අනාමසිතබ්බාති යානාති ආමසිං (ජා. දු 254).

අනාමනාසිලයා = අනායතනං වුච්චති ලාගයසුඛානං අනාකරො දුක්ඛිලාසමමං තං සිලයා නෙත දුක්ඛිලාසමමන සමිනාගතයා අනායතනාහුත මෙව දුක්ඛිලපුගලං සෙවනායා භුසලයා කමමසා කරණකාලෙ (ජා. ඡ 12).

අනායසං = තප්පි එව් අසො සුබනති-අනායං, තනො එව ජිමිතං සියති විනාසෙතිති-අනායසං. අථ වා න ආසුසනති-අනායසං (මිමා 269).

අනායාසා = අනුපායාසා (අ 725).

අනායුසා = ආයුපවෙජ්ජනා න ආයුච්ඡිසා (අ 618).

අනායුහං = අනායුහනො අවායමනොති අපො (සං. එ 14).

අනාරක්ඛානං විහරනං = ඡත්‍ර ආරොසු නිරාරක්ඛානං විහරනානං (අ 402).

අනාරම්භණං = තප්පි එතෙසං අරම්භණනි - අනාරම්භණං (ධ. ස 71).

අනාරම්භණාසමකවිභාගය = අනාරම්භණං එක විත්තයා; මකාරො පනෙත් පදසක්කාරො. "අනාරම්භණං එකවිත්තයා" නිමි පාසො එකයා විත්තයා ආරම්භණං හ ගව්සනාති අපො (පටි 327).

අනිකුත්තසාධං = අවජ්ඣකසාධං. (අ 451).

අනිකුත්තජයනා = කුසල චිත්තයෙහි අනිකුත්තං. (ධ. ස 338).

අනිකුත්තජයනා අනිකුත්තධුරතා = යථා පනතං විරියං කුසලකම්මකරණධර්මානෙ ඡද්දං න නිකම් පඨි ධුරං න නිකම්පඨි න ඔතාරෙති න විසංපේති අනොසකතිතමාසනං ආවහති, තස්මා. (ධ ස 145). (මහා 292).

අනිකුත්තජයෙ = කුසලකරණෙ විරියජයෙහි අනිකුත්තසාධෙහි අනිකුත්තජයෙ (මහා 133). කුසලකිරියාය - පෙ - අනිකුත්තජයෙ (මහා 289).

අනිකුත්තධුරතා = කුසලකරණෙ විරියධුරතා අනිකුත්තං. (ධ. ස 338).

අනිකුත්තධුරො = අධිපිතධුරො පඤ්ඤානවිරියො (අ 694). විරියධුරතා අනොරොපනෙහි අනිකුත්තධුරො, අනොසකතිතමාසනෙහි අනෙරො (මහා 133) විරියධුරතා අනොරොපකො අනොසකතිතමාසනෙහි අනෙරො (මහා 289). අනොරොතිතධුරො අනොසකතිතවිරියො (උ 164). අග්ගමග්ගං අපාපුණ්ණිං ඉමං විරියධුරං න ංපෙය්සමිති එවං අධිපිතධුරො (අ 352). අධිපිතධුරො පඤ්ඤානධුරො; අග්ග එලං අරහතං අපච්ඡා විරියධුරං න නිකම්පියාමිති එවං පටිපනෙතා (අ 449).

අනිකුත්තධුරො කුසලසු ධම්මෙසු = කුසලසු ධම්මෙසු අනොරොපිතධුරො අනොසකතිතවිරියො (ම. න 20). (අ 583).

අනිකුත්තධුරො - පෙ - සච්ඡිකිරියාය = සංකිලෙස ධම්මානං පඤ්ඤානං වොදන ධම්මානං සම්පාදනත්වං පච්චිකුත්තකරණත්වෙහි ධුරං අනිකුත්තං විරියං උසුත්තං පෙනෙතා විහරති (නෙ 223).

අනිකුත්තකුලා = අගමහිරතිරා (ජා. ස 93).

අනිකුත්තමග්ගං = අපට්ඨචිත්තමග්ගං (ජා. ප 230).

අනිගගහසු = නිගගහෙන විනෙතුං අසකතුණෙය්සාසු (ජා. ඡ 271).

අනිගගහිතො = අසෙසුද්ධි අනිගගහිතො නිගගහෙතුං අසකතුණෙය්සා (අ 402). න නිගගහිතො (අ 406).

අනිවචං = න නිවචං, නිවචනති න උපගන්තබ්බං බය වයසභාවතතා (වතු 163). ආදිඅනතවනතතො අනිවචනති කතො තාවකාලිකතො නිවචපටිකෙහි පනො ව අනිවචනති වා පසා (ථෙර. දු 166). තං හි හුත්වා අභාවටෙති අනිවචං; අනිවචනති කතාය ආදි අනතවනතතාය වා අනිවචං (පටි 177). අනුචං (පටි 426). සබ්බෙ සංඝාරා අනිවචනති අපි භාගතො යං කිසුදු රූපං අනිතාතාගත

පට්ඨපසන්නතති ආදිතා විභාගතො වා සබ්බසංඛාරෙසු අනිවචසසුද්ධං භාවයෙ භාවයෙ උපපාදෙය්ස වෙච වයසය්ස වාහි අනෙරො (ථෙර. ථ 531). පසුචකඛ්ඛා (විසු 214). හුත්වා අභාවකාරණෙන අනිවචං; අථවා උපපාදවයවනතතාය තාවකාලිකතාය විපරිණාම කොටියා නිවචපටිකෙහිපනොති ඉමෙතිපි කාරණෙහි අනිවචං (සං. දු 158).

අනිවචං බයටෙති 1 = නත්ත භාගෙව බයනභාගෙව අනිවචං (පටි 99).

අනිවචං ගතෙන = යථා පුබ්බෙ අසන්නං පට්ඨසම වායෙන හුත්වා උපපජ්ඣා පුත භග්ගුපගමිකෙන න හොති. තස්මා න නිවචනති - අනිවචං (සු. ස 188). භතෙන යථා හුත්වා න හොති, තස්මා අනිවචං. උපපාද - වයතන - භාවකාලික - නිවච පටිකෙහිපටෙති වාහි වතුති කාරණෙහි අනිවචං (ම. දු 93).

අනිවචං වා = හුත්වා අභාවතෙති පසුචකඛ්ඛා අනිවචං (මහා 217).

අනිවචං සුචං දුක්ඛං චොක්ඛණං = විසෙසෙන තං තං වෙදනං අත්තාති සමුපසාදෙනො අනිවචසෙඤ්ච පුබ්බෙ දුක්ඛෙ අත්තාතං සමුපසාදෙති (දී 317).

අනිවචං = ආදි සාදෙසුද්ධිකාරණෙදතො දසසිතං (පටි 294). අනිවචාකාරා; පට්ඨතො වා උපසොග වචනං (පටි 294).

අනිවචටෙති = බයටෙති හුත්වා අභාවටෙති වා (පටි 362).

අනිවචනං = අනිවචනාවං (අප 282). අනිවචාකාරං (ම. ව 169).

අනිවචනදදනමු = අනිවචනාවෙන්ව අදදසාසු (අ 512).

අනිවචදසාසි = තාය ආතුරාය ඉද්දති ධම්මානෙහි අගනතුං අසකෙනෙනො කදවිදෙව දධ්මං ලභාමි, න සංඛකාලනති අනෙරො (සං. දු 181).

අනිවචනා = වෙසංසෙව උපපාදවයසුද්ධතං හුත්වා අභාවො වා නිබ්බතතානං වෙතෙව්ඤානෙහි අසත්වා බණ්ඩාසෙහිත හෙදෙති අනෙරො (විසු 214). හුත්වා අභාවො වා බහුතාපි කාලෙන සම්භවානං බණ්තෙව අනතරධානං සං. න 102). අනිවචනාය (ම. න 136). හුත්වා අභාවතා (ම. දු 187). අනිවචනා තාමාති සබ්බං පරිනිපට්ඨනං සබ්බාමෙව හොතිති (ධ. ස 293).

අනිවචනාය දුක්ඛතාය අනතතාය = අනිවචනාය සභවරණෙහි විපසානා අනිවචනාති වූතො එස තසො සෙසෙසුපි (නෙ 129).

අනිවචනාය = හුත්වා අභාවතාය (මහා 306).

අනිවිච්ඡාදා භාවනානුසංයාමං = එන් සංකෘතියෙහි වාසනා කාරිණි (ම. ව 96).

අනිවිච්ඡාදා සුභාවෙති = ක්විතො චුරිතිච්ඡා ක්විතං පාදකං කවිතා විපක්කං පටිපෙක්ඛං යං කිංචලි රූපකති ආදිතා අනිව්චානුසංයාමං සුච්ඡි භාවෙති (චේරි 218).

අනිවිච්ඡාදාදිනොති = භිය අනිව්චාදාදිනො සංකාරාති = නිසු භි උක්ඛිතෙසු එකසමි දිවෙයි ඉතරච්ඡාදිවෙයි මෙව හොති. තෙත වුතතං :- අනිවිච්ඡාදාදිනො - පෙ - (උ 165).

අනිවිච්ඡාදාදිනො = හුච්ඡා අභාවතො උදයබ්බසවනතො පනඤ්ඤාතො භාවකාලිකතො නිව්ච පටිකෙවසතො ව සබ්බෙ සංකාරා අනිව්චාති පටිතතඅනිව්චානුසංයාමසෙන අනිවිච්ඡාදාදිනො (උ 165).

අනිවිච්ඡාදාදි = අනිව්චාති එවං සංකෘත අසාති අනිව්ච සංකෘදි (අ 699).

අනිවිච්චිලං = අඤ්චෙත දිසරතතං අපච්චෙතතන සිලෙත සමෙතත.ගතං (ජ. ත 82).

අනිව්චා = හුච්ඡා අභාවටෙයිත (පටි 14). (ම. ව 39). (මහ 157). (මහ 114). (දී 86). (අ 461). (අ 838). (විහ 359). (අ 726). ආදිමඤ්ඤාතවනතො අනව්චනතිකතො භාවකාලිකතො තන් තන් භිජ්ජතතො ත නිව්චාති යද මිපසතො පසංකෘත පසංකි (චේර. දු 5). සබ්බෙපි උපාදනතතිකිංසල සාතිසංකාරපඤ්ඤාමගුණධම්මො හුච්ඡා අභාවටෙයිත අනිව්චා (සු ස. 206). රූපවේදනාදිධම්මො හුච්ඡා අභාවටෙයිත අනිව්චා (උ 150).

අනිව්චාකාරං = හු චා අභාවාකාරං (මහ 274).

අනිව්චාති ගහකාති තස්මි තස්මි පුනපුනං = තස්මි තස්මි ගවෙ පුනපුනං නිබ්බතතමානාති ගහකාති අත්තභාවගෙහාති ත නිව්චාති අනව්චිතාති ඉත්තරාති පරිත්තකාලාති (චේර. එ 308).

අනිව්චානුසංයාමං = තස්ස අනිව්චාතා වසෙන රූපාදිසු අනිව්චනති අනුපසංයාමං (වි. සු 214). අනිව්චනති අනුපසංයාමං අනිව්චානුසංයාමං (පටි 64). ආදිති වතුතං මහාතා පුබ්බභාවෙසංයාමං වුඤා (පටි 387). තන් අනිව්චානුසංයාමං තාම යසමි අනිව්චතො දිවෙයිසු සංඛාරෙසු “ඤ්චිතං තං දුක්ඛ”නති දුක්ඛතො ව, ‘යං දුක්ඛං තදනතතා’ති අනත්තතො ව පවති (පටි 465).

අනිව්චානුසංයාමං අනුත්තරං සිතිහාවසංයාමං = එන් සාසනෙසෙව සංකාරතො උත්තමටෙයිත අනුත්තරං; අනුත්තරස්ස පට්ඨසත්තා මා අනුත්තරං;

සිතිහාවො එව සංයාමං සිතිහාවසංයාමං; තං අනිව්චානුසංයාමං අනුත්තරං සිතිහාවසංයාමං (පටි 392).

අනිව්චානුසංයාමං සංයාමං = සමාසපදං (පටි 392).

අනිව්චානුසංයාමං = අධාරසසු මහාවිපක්කාසු විතක්කාදසො පරිපුණ්ණසෙව, භාසං කාමාවචරාතං එතාසු ව අපරාය අභාවතො පටිපද පිසුද්ධිආදයො ඛණිකමාධිවසෙන යොජ්ජතබ්බා (පටි 327).

අනිව්චානුසංයාමං යථාගුතං සංයාමං = අනිව්චානුසංයාමං යෙව යථාගුතං සංයාමං. උපාමෙව පට්ඨතතවිතං (පටි 392).

අනිව්චානුසංයාමං = එන් තාව අනිව්චා වේදිතබ්බං (ස. වි 310). එන් තාව අනිව්චා වේදිතබ්බං අනිව්චතා වේදිතබ්බං අනිව්චානුසංයාමං වේදිතබ්බං අනිව්චානුසංයාමං වේදිතබ්බං (වතු 175). එන් අනිව්චා වේදිතබ්බං, අනිව්චානුසංයාමං වේදිතබ්බං, තන් අනිව්චනති පඤ්ඤාතති (ම. දු 249). ඡෙට්ඨ අනිව්චාති එවං පසංකෘත එරතො අනුපසංයාමති අනිව්චානුසංයාමං අනිව්චතො අනුපසංයාමො (අ 722). අනිව්චා අනුපසංයාමො (යා. ත 85). අනිව්චානුසංයාමසෙන (පටි 215).

අනිව්චානුසංයාමං අසංයාමං = අනිව්චානුසංයාමං හුච්ඡා අසංයාමං (පටි 363). අනිව්චානුසංයාමං අසංයාමං; සාමි අතෙව පට්ඨතතවිතං (පටි 363). අනත්තරසදිසමෙව (පටි 364).

අනිව්චානුසංයාමං අසංයාමං = පසංයාමෙති සිතෙවති = “අනිව්චානුසංයාමං”ති භාසා අනිව්චතා වසෙන රූපාදිසු අනිව්චනති අනුපසංයාමං; අනිව්චානුසංයාමං”ති භාස අනුපසංයාමං සමි භාගෙහා; තස්මි එවගුතො අසංයාමො පසංයාමො ව ඉධ අනිව්චානුසංයාමං - පෙ - සිතෙවති වේදිතබ්බං (පටි 347).

අනිව්චානුසංයාමං අසංයාමං = ආදිකෙ සුඛ විපක්කතාවසෙන වුත්තවතුසෙත සත තරුණ විපක්කතාසාල විපක්කතාසමපසුත්තසමාධි පුබ්බසමාධි ඛලවිපක්කතා වේදිතබ්බං (පටි 416).

අනිව්චානුසංයාමං විහරති = අනිව්චලකරණං සාමි සලකති ඡෙත සලකතිතො ලක්ඛණාරතසෙන දුක්ඛලකරණං අනත්තලකරණෙව ගසාති (වතු 163).

අනිව්චා චිත සංකාරා = අනිව්චා චිත සංකාරා චිත, එකතෙත; සංකාරා, පට්ඨසෙති සමිච්චෙ සමි ගතො කර්මමාතා සබ්බෙ සපට්ඨසධම්මා; හුච්ඡා අභාවටෙයිත අනිව්චා (අප 282). අනිව්චසංකාරං පටිලිති. තෙත කාරණෙසංයාමං රජොගරණමෙව පට්ඨසො ජාතො (ජ. එ 109).

අනිමිත්තය හා ධර්ම = යෙ බැබ්බි භික්ඛා හෙ නිමිත්තං නිමිත්තං නිවර්ණං හි භවත්තේති අනිමිත්තයා (මහා 107).

අනිමිත්තචිත්තං වාචං = හදයමඤ්ජුසාය නිබ්බදං අසුත්තං වාචං හාසිතා හොති (ම. දු 276). න හදයෙ නිබ්බදාසුත්තයා වාචං හාසිතා (අ 478).

අනිකුලොචන = අනිකුලබලොචනෙ ජා ස 238).

අනිකු රොසසා = අනිකුලානා අසංඛිතා (ම. හ 26).

අනිකුලබ්බි = පාදනානො යාච කෙසනානා අනිකුලා සර්වා පරමසොභනානානාසර්වා (ජා. ව 123)

අනිකුලා = අගරහිතා පාසංසා (පෙ 67). අගරහිතා උත්තමරූපධරා (ජා. හ 297).

අනිකුලා සංගමාසංගාහි ධාතං = අනිකුලා සංගමාසංගාහි ධාතනාහි යොජනා (විමා 125).

අනිකුලා = දුතාදිති පුඤ්ඤති කරණෙන පමුදිතොච දෙවිලොකෙන අනිකුලොකො හුත්වා සංගමාසංගාහි උපෙතිති (ජා. ව 246).

අනිකුලා බුමසෙකු වා = අනිකුලොකො අනිකුලා (ජා. ව 63) (වි 111).

අනිකුලා = න නිපථලා සම්පත්තසාමිඤ්ඤථලා ඵල කාලං කතාති (උ 269).

අනිකුලාදය = මහාරාජ යාච අනාගතො ඉච්ඡතං න නිපථරූපානි තාච පණ්ණිනො අධිවාසෙය්‍ය න කසාවි කපෙය්‍යාති අපෙතා (ජා. ස 340).

අනිකුලවාසිකා = යං පත ගාමනිගමනගරපටිපාටි වසෙත වරති, අයං අනිකුලවාසිකා ජාම. ඵසා ඉධ අධිපෙතා (ම. දු 126).

අනිකුලවාසො = හගවා පඨමබොධියං විසතිවසානා අනිකුලවාසො අහොසි (ම. දු 137).

අනිකුලානං = සභාවං අපපත්තං (පටි 512).

අනිකුලානසමානො = චජ්ඣතං තණ්හාවසෙක න නිකුලානසමානො (මහා 115).

අනිකුලානෙත න ජානො = අජානෙන අපාකුලානෙන අනාගතකබ්බෙන න ජානො න නිකුලානො (මහා 106).

අනිකුලානසංවතනනිකං = අපච්චයඅමිතනිකුලානසංවතනනිකං (මහා 315).

අනිකුලානසංවතනනිකං = කිලෙසනිකුලානං න සංවතනනනිකං අනිකුලානසංවතනනිකං (ඉති 212) නිකුලානසංවතනනිකං (සං. හ 131).

අනිකුලානසංවතනනිකො = කිලෙසනිකුලානං න සංවතනනනිකං අනිකුලානසංවතනනිකො (අ 433).

අනිකුලාසුඛං = අනමිත්තයෙහි සංසාරෙ අනාගතො පාපෙතො අනිකුලාසුඛං (පටි 479)

අනිකුලා = තස්ස නිවර්ණසංයුක්තං අනිකුලොකො අලංකාරො (පෙර. ඵ 172)

අනිකුලො = රාගාදිනිලෙසපටිලාභාහිභවෙන අනිකුලො (ඉති 230).

අනිමිත්තං = කිරියාකාර නිමිත්තවිරහිතං, යථාති "යද්දං අකම්මං වා නිබ්බිසාමි හමුඛං වා උත්තිපිසාමි, තෙන නිමිත්තෙන තං භණ්ඩං අවහරා"ති ආදිසු කිරියාකාරනිමිත්තං අභි, න ඵලං ජිවිතො, න හි සත්තා ලඤ්ඤා (සු. නි 376). අකම්මනිවර්තනකිරියාකාරනිමිත්තවිරහිතං. න හි සත්තා ලඤ්ඤා "යථාභං ඉදං වා ඉදං වා කරොමි; තාච භිං ජිවි; මාමිසං"ති (සු. ස 133). බලවිමිපසානාසමාධිං (අ 720). විමොක්ඛඤ්ඤා රාගදෙසමොහසංඛිකිලෙසනිමිත්තානං අභවතො අනිමිත්තං (අප 237). රාගනිමිත්තාදිනං අභාවා අනිමිත්තං (ම. දු 305). සංඛිකිමිත්තවිරහිතං නිකුලානං (ප 197).

අනිමිත්තං නාමා = නිමිත්තං අකම්මා, අකම්මා නිමිත්තො නදිසං වා පපානො වා චිත්තභවතො වා භූතං විසං අනපෙකෙතපභවතොකාසං අසමිත්තානරතෙනාන පානෙතබ්බතාති අපෙතා (සං. වි 501).

අනිමිත්තං වෙතොසමාධිං = විපසානාවිත්තසමාධිං (ම. ව 105). නිවිතිමිත්තාදිති පසාය පච්ඡානං විපසානාසමාධිංයෙව සංකාසොතො චුච්චිතාති (සං. හ 92). බලවිමිපසානාසමාධිං (අ 688).

අනිමිත්තාදි හා වෙති = ඵලං නිබ්බිසානායෙත සංචාරාධිතා සමාහිතවිත්තො විපසානං භවෙතිති චුත්තං හොති. විපසානාති අනිවාරානුපසානාසංයුක්තං නිවාරනිමිත්තතො වමුච්චතිති අනිමිත්තො විමොක්ඛාති ආදිනානසෙත රාගනිමිත්තාදිනං වා අග්ගතෙන අනිමිත්තවොහාරං ලභති (සු. නි 300). (සු. ස 172). නිවාරාදිනං නිමිත්තානං උත්තංවිත්තො විපසානා අනිමිත්තානාම, තං භාවෙතිති වදති (සං. ඵ 210). නිවාරනිමිත්තාදිනං උත්තංවිත්තො විසෙසතො අනිවාරානුපසානා අනිමිත්තං නාම (පෙර. දු 205)

අනිමිත්තවෙසිත = සංඛාරනිමිත්තවිරහිතවෙසිත (පටි 117).

අනිමිත්තවෙසිතා = සංඛාරනිමිත්තාභාවෙන අනිමිත්තවෙසිතා (පටි 67).

අනිමිත්තතො = අවච්ඡාදනො, පරිච්ඡේදනාවතොති අපෙතා. සත්තානං හි:

ජිවිතං ව්‍යාධි කාලො ච දෙහතිකෙබ්බපතං ගති, පඤ්ඤානෙ ජිවිලොකසමිං අනිමිත්තා නසද්ධරෙ.

නාහි ජිවිතං තාච :- ඵහිකමෙව ජිවිතබ්බං න ඉතො පරතාති ඵලං චිච්ඡානාභාවතො අනිමිත්තං (විසු 173).

අනිමිතමහසූත්තං = ධම්මසෙතාපති අනිමිත මහසූත්තයානි ආදීතිවනං ධම්මං දෙසෙතො උට්ඨා යානො මහාරං අගමාසි (ජා. ව 156).

අනිමිතවිමොක්ඛමුඛං සමාධිකම්මයං = තථා සංඛාරානං සරසපභාසිකායං ඉත්තරබණ්ණනා උපපන්නානං තත්ථතථෙවිතිජ්ජනං සම්මාසමාතිකයොව පාකථං හොතිති විසෙසතො අනිවච්චානුපස්සනා සමාධිපපධානාති ආහ (තෙ 130).

අනිමිතවිමොක්ඛමුඛෙව = අනිවච්චානුපස්සනාය, සාති නිවච්චිමිත්තාදිසම්මුත්තානෙන අනිමිතො රාගාදීනං සම්මුච්ඡේද විමුක්තියා විමොක්ඛොති උඛිනාමිසං අරියමිත්තං මුඛිතාවනො ආරහාවනො අනිමිතවිමොක්ඛමුඛොති වුවිච්චි (තෙ 129).

අනිමිතවිහාරසමාපතො = විපස්සනාවිහාරවසෙන ව ඵලසම්පතතිවසෙන ව පදුහසතාමො හොනති (පටි 213).

අනිමිතවිහාරිකං = අනිවච්චානුපස්සනා මුඛෙන පටි උඛි ඵලසම්පතති මහාරියං (තෙ 75).

අනිමිතො = රාගනිමිත්තාදීනං අහාවෙන අනිමිත්තා; අරහත්තඵල සමාපතං සංඛායං (ම. දු 294). අනිමිත්තානාම යා සද්ධිමත සංඛං නිමිත්තාති අනිමිත්තො සම්මතො හොති (ස. ව 1014).

අනිමිතො ඵම ගම්මාමදුගි ගිහොණං සම්ම ගතො; නාසොචි = සසමි නිබ්බාණේ ගමිතයෙහු සංඛිපො සොකයෙහුනං අහාවෙනා න සොචති හං අනුපාදි සෙසං නිබ්බාණේවෙව ඉදුගි ගම්මාම පාපුණොති අපො (පෙර ව 257).

අනිමිතො වෙතො විමුච්ඡාති = බලවිපස්සනා; දිසංඝොසා පත අරහත්ඵල සමාපතති වදනති (අ 657). අරහත්ඵලසමාපතති. සාතිරාගනිමිත්තාදීනං වෙච්ච රූපනිමිත්තාදීනාදව නිවච්චිමිත්තාදීනාදව අහාවා අනිමිත්තාති ඵුත්තො (දී 759).

අනිමිතො පවතො විමුච්ඡාති = අනිමිත්තො වෙතො විමුක්තියො නාම පොරස ධම්මො, විපස්සනා, චත්තරො ආරූපපාවනානො මිත්තො, චත්තාරි ඵලාතිති. තත්ථ විපස්සනා නිවච්චිමිත්තං සුඛ නිමිත්තං අත්තනිමිත්තං උග්ගාවෙතිති අනිමිත්තො නාම. චත්තාරො ආරූපපා රූපනිමිත්තස්ස අහාවා අනිමිත්තො නාම. මග්ගඵලාති නිමිත්තසාරකානං කිලෙසානං අහාවෙන අනිමිත්තාති. නිබ්බානවපි අනිමිත්තමෙව (ම. දු 295).

අනිමිත්තානුපස්සනා = එවං සංඛාරසංඛාරානං විපරිණාමං දිසවා අනිවච්චො විපස්සනාස්ස අනිවච්චානුපස්සනාව නිවච්චිමිත්ත පර්භතවසෙන නිවච්ච නිමිත්තාහාවා අනිමිත්තානුපස්සනානාම හොති (පටි 74).

අනිමිත්තො ව ධාතුයා මහසිත්තරො = සංඛනිමිත්තො පගතො නිබ්බාතධාතුයා මහසිත්තරො (ම. දු 293).

අනිමිත්තො ව ධාතුයා මහත්තමසක්ඛයන්තො = විපස්සනාබණ්ඩ නිබ්බාතනිත්තායං අනිමිත්තො සාරත උපට්ඨානතො අනිමිත්තසංඛාරායං නිබ්බාතධාතුයා විත්තපවිතතො ව ලොක නිත්තො හොති (පටි 394).

අනිමිත්තො වෙතො විමුක්තියා සිත්තං = තස්සා විරට්ඨිතත්ථං හතිපච්චොති අපො (ම. දු 293).

අනිමිත්තො = ඉධ කිං පුච්ඡති? නිරොධතො උට්ඨා තකඵලසමාපතතිං පුච්ඡස්සාමිති පුච්ඡති (ම. දු 293).

අනිමිත්තො සමාපතො = නිමිත්තං හයතො දිසවා සමාපතායො අනිමිත්තො සමාපතති නාම (පටි 213).

අනිමිත්තොසි = නිමිත්තාරතිතාසි; කුසුද්ධපණ්ණිමිත්ත මෙව තවදකසොතනති වුත්තං හොති (ස. ව 391). ආදීති එකාදසති පදෙති අපට්ඨෙති සං ත එති; සට්ඨෙති තෙසු සිතිරිණි සිසමතිත්තාසි, උග්ගො බ්‍යාඤ්ඤාසිති ඉමෙති නිති සට්ඨෙතෙව සංඛාදි සෙසො (ස. ව 390).

අනිමිත්තො = සංඛාරනිමිත්තපට්ඨකෙන නිබ්බාතො (පටි 212).

අනිමිත්තො මිත්තං පක්ඛයුති = සංඛාරනිමිත්තපට්ඨ පක්ඛෙන අනිමිත්තසංඛාරො නිබ්බාතො තනතිත්තො යං මිත්තං පමිසති (පටි 399).

අනිමිත්තොනං = නිවච්චිමිත්තං ධුට්ඨිමිත්තං අත්ත නිමිත්තං ව උග්ගාවෙතිං පටිලභොති අනිමිත්තො තපි කොතෙත කොතති කොති (වු 33).

අනිමිත්තො = එතෙතෙව තයෙත අනිමිත්තාසාරත නිබ්බාතං ආරම්භං කොති පට්ඨෙතො අනිමිත්තො (පටි 383). රාගදොසමොහනිමිත්තොති අනිමිත්තත්තො අනිමිත්තො (මහා 118). එත්ථ අනිවච්චානුපස්සනා විසෙත විපස්සනාස්ස උපපන්නා මිත්තො අනිමිත්තො (මහා 236).

අනිමිත්තො විමොක්ඛො = මිත්තකම්මසෙව; එත තයො සෙසෙසු (පටි 400).

අනිමිත්තො මහාරො = නිමිත්තං හයතො දිව්ඨත්තො සො විපස්සනාත්තමිත්තරො අනිමිත්තමිත්තරො නාම හොති (පටි 213). අනිවච්චානුපස්සනායං වුවිතස්ස අනිමිත්තාසාරත පමිත්තො අරහත්තඵලසමාපතති (පටි 215).

අනිමිත්තො සමාධි = තංස සිද්ධො අරියමිත්තසමාධි අපපණ්ණිතො සමාධි නාම හොති (පටි 165).

අතිමහවේදියා-අතිමහවේදියා වන සම්පූර්ණයෙන්ම සම්බන්ධයෙන්
 සතුන් සම්බන්ධයෙන් වන්නා වූ අසම්බන්ධයානි කපා
 සහසහසයානි පුරිකාන. පාදමින. ප්ලාග්
 ගම්බ්න. ප්ලාග්න. අතිමහවේදියානි සිලා
 කපාසහසයාන. සහසයාන. පිතිකානමි. න. සාන
 අතිමහවේදියාන. කපා පාන. (අප 69) අසම්බන්ධයානි
 කපාසහසයානි පුරිකාන. පාදමින. ප්ලාග්
 ගම්බ්න. ප්ලාග්න. සහසයාන. සිලා
 කපාසහසයාන. සහසයාන. පිති
 කානමි. න. සාන. අතිමහවේදියාන. කපා
 (ම. දු 153).

අනිමොක්ඛා = අනිමොපිත්තා. නෙව් “අනිමොක්ඛො” හි
පදං චිදන්ති, කං නෙව් පාළිතං ත අට්ඨකථායං
දික්ඛති (දී 117). අනිමොපිත්තා (සං. දු 249).

අනිමිත්තා = ඉතිරියාපි හා නිමිත්තා (සං. දු 249).

අනියතතා = පුළුල්, සකවාදීතා (ප 136).

අනියතා = උතඤ්චාපි හ නියතා ඩි - අනියතා (බ. ස 67), නමුත් අනියතතා - අනියතා (බ. ස 71), අනියතචිත්තා (ජ. ඡ 287).

අනියතා ද්විධිකා = ද්විධිකා අනියතසීමාවද (ස. 962).

අනියතා පද්ධතියා = පද්ධති අනියත සිතියමද (ස. පි 962).

අනියතො = විපරිතො අනියතො (ස. වි 973 . යයමො න
නියතො, තයමො අනියතො අයමොපතතිනිනිකොති
අනො (ස. වි 1000). එතතො නාම නාලො අපා
යෙසු පමසොතිති අනියතො (ජා ඡ 287).

අනියතතාවන් පවුලවත් = හොඳ ආපනතිකයෙකිනි අනියතතාවන් වුවත් (ස මි 1000).

අනියෝග = විප්ලවයානං පුත ආගමනං (දී 68).

අනියතානිත = ලොකතො චිට්තතො හ නිසංඝාතීති
අනියතානිත (මහ 283).

අනියාචිතා = ඉමිතා ලක්ෂණෙන හ නියතතාතිති
අනියාචිතා: (බ. ස 71). අර්ෂමිඤ්චස්ථා: සබ්බෙ
ධම්මා: (හෙ 132).

අතිශයාතිශයා = සො ඊතෙසො යසමා මහනථලභාය
ත නියාති, තසමා අතිශයාතිශො (ම. දු 12).

අතිරාතකප්පානා = බිඳී අනිතප්පානා (ඉති 134)

අනිච්ඡාතත්ත්වයානො = ඛි අනිච්ඡාතත්ත්වයානො අමිතා
සිතත්ත්වයානො වා (ම. ථ 131). ඛි අනිච්ඡාතත්ත්වයානො
අමිතාසිතත්ත්වයානොවා (මහා 289). ඛි අනිච්ඡා
තත්ත්වයානො (අ 846).

[illegible]

අතිලක්ෂණ = මිනිසා පමණි, පණ, අක්ෂරය. චිත්ත,
 කෙනෙහි පරිණාමයා වුනත්තා අතිලක්ෂණ වාතයා
 අක්ෂරය. මෙමමිනිසාහි අතිලක්ෂණය, කතමි.
 අතිලක්ෂණ අංකයෙහි අනෙකු (අං 388)

අනිවිභතී ගම්පොළ = පබළුර්ණයා අනිවිභතී කොට
ගම්පොළ: බ්‍රහ්මවිජිතවිෂයයා අනිවිභතී කොට
සබ්බසද්දානසද්ධන්තයා අනිවිභතී කොට ගම්පොළ
(අ 606). පබළුර්ණයා සෙව්ව සබ්බසද්දානසද්ධන්තයා
විනා නිවිභතීගොම් අනිබ්බසානකොට ගම්පොළ
(අ 382).

අනිවේශනය: සියා = අනාලයා ගතවිය (බ, ප 166)

අනිශ්චිතතාව = සා. ස්කන්ධ ප්‍රමාණය අනුපාතිකව
අයාතතාවය පවතින බව අපෝකාශනය (ඒ. ස 336).

අනිසමම = අනුපයානෙහි, (වර් 152),

අනිකාමියාව = අනිකාමිකයා අයුරු (සු. නි. 290).

අනියම් කොටස් කඩ කඩා අලුතින්, ඉංග්‍රීසි ජනගහනයේ එම අනාදියෙන් අනෙක් (ස.වි 700). මතුපත් දිවයින බෙටිනා අනෙක් අනෙක් සංගණන කොටස් දැනට අලුතින් (ම. 187).

දේශසේවයා ප්‍රේමසූර්‍යාණි දාසගාමි දනාමයෝ =
එනම් සෞඛ්‍ය සංරක්ෂක, හිමිකරු බවටත්, පරි-
මිතයුරුවා, පවුල සමීපතම කාන්තාවන්ගේ නිවෙ-
ල වැඩිම භාගයක් කටයුතු කරන, සහ
සෞභාග්‍යයා වශයෙන් ප්‍රයෝජනීය, සං-
කෘතයාද (ස. ව 472).

අනියම්විද්‍යාගලා = අලංකාර, උද්ධාරකවිධි පිය හි
කිලෙසකාමෙන වඩුකාමිනො අනියම්විද්‍යාගලා
(ම උ 239).

අනියතමා = අනිතරතා (පො 209).

අනිසංඛිං = අනානිකා භාවිකා වා සංඛිතවිභානො
වා තා නිසංඛිතානි අනිසංඛිං (සම 216).

අනිසාරණපඤ්ඤා = මනුෂ්‍ය පව්වලෙසු ඡන්ද්‍රානදප
කැඩිනාය නිසාරණපඤ්ඤාය විරහිතා ඉදමෙඛං
එතනති අජානනා (අ 327). නිසාරණං බ්‍රව්වති
පව්වලෙකඩනාසද්දිණං; හෙත විරහිතා (ම, දු 161).
ඉදමෙඛං නිසාරණනාති එවං පරිජානනපඤ්ඤා
විරහිතා, පව්වලෙකඩනපරිජනාගමිනාති අනෙථා
(දු 265).

අනිකරණපදසංකය = ජනපදයෙහි නිකරණපදසංකය නම් නොවේ අයං න නාදිනො සම්ප්‍රදායනො පරිතුල්ලනීති අනිකරණ පදසංකය (අ 457). අධි මහතසංකය නිකරණ පදවිවකවනපරිනොගපිතවිති න කෙරෙති (දී 606).

අනිකරණපද = අනිකරණපද සමානො ඉමං දෙව ඉමං ගණනාති ඉකරණො වික මකපෙති (අ 617)

අනිකරණපද = අනිකරණ පදයෙහි අනිකරණපද (දී 52).

අනිකරණ = අනිකරණ හුණු අනිකරණ මුණුකරණ යොනාති අනිකරණ හුණු සකරණ ගණනොනො පෙරණ කපිතාති (ප්‍ර. 209).

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (අ 563).

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනිකරණ = අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ අනිකරණ (පරි 481)

අනුශාසිතං = ගතවත: නිත: අනුශාසිතං (සුඛි 480)

අනුගිකයා = අනු අනු ගිකයා පුතපුතා පෞතෘ
(ඉඟ, 38).

අනුභවය = කුලය ලැබීමේදී මුද්‍රාදර්ශය අනු
 භවය ගෙවා ඇත්තොත් තව උපකරණ
 කිහිපයකින් අනුභවය ලැබීමට ඇතැයි
 (පේ. 2 151).

අනුගිතී: ට්‍රිතාකොංච අර්ථය යා අනු පච්ඡාතිති අනුගිතී (නෙ 19). අර්ථයො බ්‍යංඤ්ඤානො ච සමානෙතබ්බාති - සුතතනතරදෙසනාසංකාතා අනුගිතී අර්ථයො බ්‍යංඤ්ඤානො ච සංවිඤ්ඤාසමානෙත සුතතන සමානා සද්ධිසාතබ්බා (නෙ 67) එථ අනුරූපාතිති අනුගිතීති අයම් අර්ථා ඉච්ඡිතො (නෙ 52). ට්‍රිතාකොංච අර්ථයො සුබ්‍යාසනෙත්ථා අනු පච්ඡා යායතොථා (නෙ 14).

අනුගතයන්ගේ සංඛ්‍යාව = ද්විතීයි එකෙහි අනුගතයෙහි
අනුගතයන්ගේ සංඛ්‍යාව (සං. 219).

අනුගතමගි ආදීමම = සුරියෙ අනුක්ෂෙපෙ අනුරක්ෂෙපෙ
පවුරුකාලෙගි අනෙක (අප 405).

අනුගතයා=දහර්ෂාලයො පටිච්ඡ අනුගතො (ජා ස 415)

අනුගතය = ද්වලගම්සෙක අනුපාතයක (උ 166).

අනුගතයෙන් අනුකූලය = න උගතයෙන් කාමය
(පිට 354).

අනුගතිය = අනුගතය: උපකාරය: (ම. එ 187).
අනුපාතය: උපාදය (ම. එ 187).

අනුගමන: = ලක්ෂ්‍යකාර (ම. ද 288).

අනුගතියෙන්-අම්බානුගතයෙන් වී බවමානුගතයෙන් වී
අනුගතියෙන් (ම. ක 120).

අනුගතවෙනිකම = පුනරුත්ථාපන කාර්යය (ස. පි 791).

අනුගතයනා = අසුසුමිසුසුසස සසසසසසසසසසසස (අ 837). උගතගණිතයනා (සු භි 450)

අනුශාසනා = අමිසසභිතයෙන් ධම්මසභිතයෙතැන්
 මිනිසි සභිතයෙත් අනුශාසකරු (වතු 258). (ම.
 ව 195).

අනුගතායතන: = අංකික: නුගතහෙත ව ධම්ම, නුගතහෙත
වැනි විලිඳි අනුගතහෙති අනුගතායතනො (෧. ෫ 187)

අනුගාහකයා සම්ප්‍රතිචාරය = පදයන් අනෙක් බැති
කවෙහෙක් විතර්කයාට (සං. ත 180).

අනුග්‍රාහකයෙක් = ඉමික්සා අගයේ උදෙසාදීම්
දෙකිනි එම ත අනුකූලය අනුග්‍රාහකයෙක්
(මී. 195).

අනුමාන = ක උත්තාහි, අනුත = ක, උපරිතිසිතානං
 ඊසකම්බි කමානං අනුතරානුමානං අනුතරං (විමි 29).

අනුචිකිතය = සයන සූත්‍රය; අනුපවිජනේ; අනු
ගමනවිජනන චිකිතම්. (පෙර. ඩ 479).

අනුමානමයාන = අපරාධරං විකිකමයාන (ම. දු 269)

අනුචිකම්මානො අනුච්චරම්මානො = ආරාමදස්සන
වතදස්සනපබ්බතදස්සනාදීනං අතීතං ඉතො
විතො ව චරම්මානො (ම. දු 60). චිකම්මානො එච්චි
(සු. නි 370).

අනුවංකමිංසු = අකුල්ලිං පහනග්ග ඕනතතරිං හුම්.
අනුවතතමිංසු වංකමිංසු (දී 623).

අනුවරතයයි නං = පරිසමස්ථානගතමස්ථානදිසු අතපවති
පතපංසුමිතිරණදිති විපසකාරං පාපෙනො
පව්තො පව්තො අනුමනිනති (අ 673).

අනුමය = බලාමය සෙවක (බ් 120).

අනුවරය = ආයතනිකයා ආයුතනකපුරිසෝ මින තිසසිතො නන්දිරාගො අනුවරො නාමි (බ.ප.552)

අනුපිණ්ණං = අපිණ්ණං ආසෙවිතං (බු 85).

අනුමතය = අනුසන්ධිතය (ජ, ස 54).

අනුමානාසි = අනුමානාසි (ජා. ස 216).

අනුවම්බනි = කැදවුන සනිහසරිනේ (ජා ප 200).

අනුමානිතය = කපයක කාර්යයකදී අගයනය
 වනුයේ ඊළඟම අනුකූලතාවය අනුමානිතය ව
 කන (ස. වී 610).

අනුච්චාවචසිල්ලං=සයන සිල්ලං කාලෙක කාමනී කාලෙක
වසනී කො උච්චාවචසිල්ලො කාමි කොති; ධිණ
සවසා පත සිල්ලං එකතනවසිනිකමෙව තසමා කො
අනුච්චාවචසිල්ලො කාමි කොති (අ 395).

අනුච්ඡිං = අනුච්ඡිකා. භූමියාකෘතමි තං ඥාතාරුථ
(විම, 276).

අනුච්ඡිකං = එතං සමණකරණං වා බලමානං මන
ඵලභික්ෂාතසංකඩමානං වා අනුච්ඡික
(මහා 182).

අනුවර්තය = අනුවර්තයෙන් පරිවර්තය (වි 31).

අනුජාන = සකලධීප්පරිකා සාක්ෂෙ අර්භනතා
මිත්තෙර පඨමි. ධම්මවක්කපටිත්තකෙ අර්භන
පත්ත මහාචාරි අනුජානා (අප 196).

අනුපාතං = න කෙටුලං නංකෙට අර්ථයෙහි හා
 ස්වමානිකමෙයයින අනුමිමිප්පාතනා අනුපා
 (පෙර. ප් 214).

අනුජානාමි = ඉන්ද්‍රිය මාර්ගයෙන් අනුරූපය හුණු
ජානා (අති 174). තපො පුතො = අනුපතනං
යනං උපපාදෙතො අතිජානාමි. කුලසිංහයෝ
කුලපවිත්‍රිකො ධනමිත්තංකො අතිජානාමි.
කුලසතති කුලපවිත්‍රි රක්කකො පත අනුජානාමි
නාමි (ජා. ස 340).

අනුජානාමි තථාගතං = තථාගතං අනුජානො; තථා
ගතෙත නෙතුතා අරියං ජාතියා ජානොති අනෙඨා
(චෙර. දු 45). තථාගතෙතො අනුජානො, තථා
ගතෙත නෙතුතා ජානොති අනෙඨා (සු ති 374)
තථාගතං නෙතුං අනුජානො තථාගතෙත නෙතුතා
ජානොති අනෙඨා (ම. ත 278).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ=ආමිකෙතො ව පත “අනුජානාමි
ගිහිබවෙ” ති ආදිමාන (ස. වි 820).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ අධිපානානු = අනුජානාමි
ගිහිබවෙ අධිපානානුති ආදිමාන (ස. වි 817)

අනුජානාමි ගිහිබවෙ අධි අසවගති සමනාගතං =
ඉමාති අධිසිංහාති ජබ්බකියාතං සුපිතනොතපි
ත හුතපුබ්බාතිති (ස. වි 576).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ අනුකෙතෙ දිගොන =
ගණනොතොති කුකුළුවාසිතබ්බතති දසොනං
(ස. වි 834).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ආගමනානා අනාමා හානං
දුගුං = යදි පත මිත්‍රස්සා ඉධාගතා එව ගණනානුති
දෙනති, සසුදුගුං වා කප්පා ගව්ඡනති. සමපතනා
ගණනානුති සමපතනාකානං සබ්බසමපි පාපුණාති.
සමෙ ඡ්ඡෙදිතො ගතා, යෙත ගතිතං, සො එව
සාමි (ස. වි 830).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ආවර්ගං = ආවාර්ගමාවාර
සිකාපතකං ආවර්ගං අනුජානාමි (ස. වි 735).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ඉමෙසං සකුටිනං = ඉමෙසං
සකුටිනං සකුටිමිකාතං සමසකුටිතං සමසිලාතං
සමදිවසිතං පාරිවට්ඨකං ගතො අනුජානාමිති
අනෙඨා (ස. වි 478)

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ඉමෙති නිති සරණගමනෙති
පබ්බත්ථං උපපෙදං = ඉමෙති බුද්ධං සරණං ගව්ඡා
මිති ආදිති එවං තිකිකතං උගතො සුද්ධියා
වුත්තෙති නිති සරණගමනෙති පබ්බත්ථං වෙව
උපසමපදං ව අනුජානාමිති අනෙඨා (ස. වි 724)

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ඉමෙති නිති සරණගමනෙති
සාමගොරපබ්බත්ථං = පබ්බත්ථං පත යසො පරතො
- අනුජානාමි - පෙ - පබ්බත්ථතති අනුසුද්ධතා එව,
තසමා සා එතරහිපි සරණමතොතෙව රුතති (ස.
වි 725).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ උපජකායං = උපජකායං ගතො
අනුජානාමිති අනෙඨා (ස. වි 729).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ කොපමං = එතථ පකතිකොපම
කෙව වට්ඨති. මහාපිට්ඨකකොපමං ත වට්ඨති; මහා
පිට්ඨකකොපමොති උග්ගණාමියො පාරිච්ඡදිකො
කොපමො (ස. වි 830).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ! ගිහිනං ජිව්ඨ ගතොති බුච්ච
මානොති විරං ජිව්ඨාති පටිට්ඨතො = ගිහිබු හතවතො,
සුච්ඡිංසු ගතො, ජිව්ච්ඡිංසු. නාමි කද
උපතනනති? සථං ගිහිබවෙ! ජිව්ච්ඡිංසු. නාමි
පොරාණකාල උපතනනති වච්ඡා අතිතං ආනපි
(ජා. දු 11).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ආවකාලිකං ගතිතුං = එතථ
යො තිකුසු සංසිකං මිඤ්චං වා පිඨං වා ආවකාලිකං
ගතිතො අතතො ඵාසුකවිධානෙසු එකමපි ද්වෙපි
මාසෙ සංසිකපරිභොගෙත පරිභුඤ්ඤාති, - පෙ -
සබ්බපට්ඨකථාසං වුත්තං (ස. වි 283).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ නුමෙතිදුගි පාසු නාසු දිසාසු
නෙසු නෙසු ජනපදෙසු පබ්බාදෙවං = ආදිමති
පබ්බත්ථාපතො. කුපුපුතං පබ්බාදෙවොත
යෙ පරතො “ත නිකිසෙව පඤ්චති ආබාධෙති ථුමෙති,
පබ්බත්ථෙතබ්බො”ති ආදිං කප්පා යාච “ත අකු
මුතබ්බිකො පබ්බාදෙතබ්බො”ති එවං පටිකිත්තො
පුත්තො, හෙ වජ්ජප්පා පබ්බත්ථාදෙසු වර්තියො
පුත්තො පබ්බාදෙතබ්බො (ස. වි 722).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ගෙලපාකං = යං කිඤ්ච ගෙසල්
පතතිතං සබ්බං අනුසුද්ධතෙවි ව ගොති (ස.
වි 810).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ දසගමනෙති සමනාගතං සාම
ගොරං නාගොනං = එතථ කණ්ඩකසිහිනාපද
වණ්ණනායං වුත්තොසු නිසු නාසනාසු, ලිඛිතාස
නාච අධිපොතා, තසමා යො පාණාතිපානාදිසු
එකමපි සමමා කරොති, සො ලිඛිතාසනාස
නාසනාසබ්බො (ස. වි 757).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ සකුටිගොරසෙසං = ඉමෙ සකුටි
ගොරසෙසං පිසුං පිසුං පරිභොගෙත පරිභුඤ්ඤාති
අනුජානාමිති අනෙඨා (ස. වි 816).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ ගිහිබුති ගිහිබුති යො උපසමපා
දෙතුං = ඉමාස අනුපසකුදුතාසා ගිහිබුපඤ්චිකා
සාසියාති යො මහාපජාපතියා සද්ධිමිතාරිතියො
කප්පා පසමපදෙසු (ස. වි 952).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ රාජනා අනුචතතිතුං = එතථ
වසුකකසිහිනෙ ගිහිබුතං කාචි පරිකාති කාම
තප්පිති අනුචතතිතුං අනුසුද්ධතං (ස. වි 797).

අනුජානාමි ගිහිබවෙ වානොනා ගිහිබුතා = ආදිමති
වානොනා පුබ්බෙ ගිහිබුතොවාදකවණ්ණනායං
වුත්තලකිණියෙව (ස. වි 735).

අනුජානාම ගිහිකව ව්‍යාප්තන ගිහිකුනා පමිබලෙන දසවසෙයන වා අනිවර්තදසවසෙයන වා උප සමපාදදාං නිසං දානං සෙසිකපතො උපස්සායා වරිකානං ලක්ඛණං වුත්තං (ස. මි 738).

අනුජානාම ගිහිකව සාදිතුං = වචනෙතෙව නං කප්පිතං (ස. මි 355).

අනුජානාමි = අනුජිඤ්ඤාති සද්දනාති (සු. නි 465).

අනුජිඤ්ඤා = උපජිඤ්ඤා නසානුභාවෙන තසා ජිවිතං ලභිතාති අපෙඨා (ජා. මි 213).

අනුජිනො = එකං මහාකුලං නිසාය පඤ්ඤානමපි සවසිපි කුලාති ජිවත්තා (සු. ස 128). (සං. මි 127). නං නිසාය අනුජිවත්තා (ජා. ත 179).

අනුජ්ජා = එවං නාමිකා (ජා. ස 261).

අනුජ්ජිකා = තත්ථ අනුජ්ජිකානිති අදිති තං ආලපති (ජා. ප 42).

අනුඤ්ඤානපටිඤ්ඤානො = අනුඤ්ඤානොවෙව පටිඤ්ඤානො ව, අවර්ජිතෙක "සමිතං ජානාමි තං සමි ජානාමි" ති ආදිතා නසෙක අනුඤ්ඤානො "අම ආචරිතා" ති අනුඤ්ඤානො පටිච්චනදුක්ඛපටිඤ්ඤානො පටිඤ්ඤානොති අපෙඨා (දි 173).

අනුඤ්ඤානපටිඤ්ඤානා = "තෙවිජ්ජා තුංචා" ති එවං මිතං ආචරිතෙති ව අනුඤ්ඤානා අනුඤ්ඤානො පටිච්ච නිව්ඤාති අපෙඨා (සු. නි 380). සිකුති තුංචෙති එවං අවර්ජිතෙති අනුඤ්ඤානා, අම ආචරිත සිකුති තුංචාති එවං සංඤ්ඤා පටිඤ්ඤානො (ම. ත 297).

අනුඤ්ඤානා = අපටිච්චිතාදසො පත තසො බුද්ධික ගමනො අනුඤ්ඤානො (ස. මි 970).

අනුඤ්ඤානාමුසො = අනුඤ්ඤානං ආමුසො (ස. මි 496).

අනුඤ්ඤානො = පොරිසාදෙන ගමනාති අනුඤ්ඤානො දෙවතානං • ආනුභාවෙන සොභි පටි ආගමික පුත්තාති වදති (ජා. ප 192).

අනුඤ්ඤානොති පන සං රට්ඨපාල මානාපිනුති - පෙ - පබ්බාජ්ජාය = අමිත තාතාති එත්ථ අමිතාති මාතරං ආලපති තාතාති පිතරං (ම. ත 200).

අනුඤ්ඤානොති පන සං සුද්දිග්ග මානාපිනුති - පෙ - පබ්බාජ්ජාය = පබ්බාජ්ජාය පනුති මානාපිනුති අනුඤ්ඤානං වුත්තං න පබ්බාජෙති, තසො තං පුරිඡි (ස. මි 140).

අනුඤ්ඤානමිනො = අනුඤ්ඤානමිනො කතානතං ජානනොති අපෙඨා (ම. මි 50).

අනුඤ්ඤාති = ගමිතරාති අනුඤ්ඤාති (ජා. ඡ 222).

අනුධිසති = තසමි. තසමි. කාලෙ තං තං කිවුං කරොති (ජා. ඡ 12).

අනුධිසං = අනුධිසනොනා (සං. මි 261).

අනුධිසානො = අනුධිසනොනා අව්‍යාප්තො (ධ. ප 542).

අනුධිසන = සිලාදිතං පරිපුරණව්‍යාප්ත උධාතවිරිතං න කප්පිතං (චේර. දු 132).

අනුධානා = මිරිතතෙජ්ජිරිතො, උධාතසිලො න නොති (සු. නි 116). අඤ්ඤාති වෙලාදිකොනො ගතවෙඨා වා සමානො ගතවිකමමං; පබ්බාජ්ජානා වා පබ්බාජිකමමං න ආරතති (සු. ස 91). (මතු 208).

අනුධානං = කමමසකෙ කමමකරණවිරිතානාවො (සු. ස 118). (සං. මි 80).

අනුධානමිලා සරා = සසමා පත සරාමාසං විසන්තස්ස උධාතවිකානං ජිව්‍යපටිසංඛරණාදිති අක රොනාස්ස සරං නාම විභාසනාති තසො 'අනුධාන මිලාසරාති' වුත්තං (ධ. ප 514). උධාතවිරිතානාවො සරානං මිලානාම (අ 757).

අනුධිතසො = පවුපවිකවෙඨා (පටි 71).

අනුධිතා = පවුපවිකා (පටි 329). අධිතිවිකා (දි 784). අධිවිකා (ස. ත 198). (අ 656). (අ 784). අච්චිතා නිව්‍යානුකම්භා (සං. මි 142). අධිවිකා (සං. දු 164).

අනුධිතාස = අනු අනු පවිකිතානං; නිව්‍යාධිවිකා යාති අපෙඨා (සං. මි 995). පවුපවිකානං (පටි 432). (අ 736). අනුපවිකිතානං (ම. මි 100).

අනුතප්පමානා = අනිවර්ජිතානං නාම නො එකරතො අනිවර්ජිතාති තං එකං රතති අනුචිතායමිතා (ජා. ප 124).

අනුතප්පා = අනුතප්පවිතබ්බා අනුතප්පකාරි; ඉමෙසු ද්විසුපි සුතෙතසු ගාථාසු ව මවං කවිතං (අ 657).

අනුතප්පානොති = අනුතප්පකරො නොති, "සරා ව නො ලොකො" ති ඉදං තෙසං අනුතප්පකාර දස්සනත්ථං වුත්තං (දි 662).

අනුතාපො = විපට්ඨකරො (මිමි 144).

අනුතිවිධං = තාදිසස්ස රඤ්ඤා මිරිතං කරොනාස්ස අපමාදං ආපජ්ජනාස්ස දෙවතා අනුතිවිකාති අනුගමිකාති ධම්මිකං රතති සංවිද්ධතති (ජා. ඡ 6).

අනුතිරමාරි හද්දනො = ඉදං සරා ජෙතවනෙ මිතරතො උපතප්පං සසාපුත්තං ආරබ්බා කපෙඨි (ජා. ත 232).

අනුතිරෙ = තීරසමිපෙ (සු. නි 19).

අනුතිරෙ මහියා = නිව්‍යාතවිකාන සමානති (සු. නි 19).

අනුතනමං = සෙවං (බු 135).

අනුගතයේ ගණය = පරිවෘත සබ්සිඩියාස් වාග්ගතයේ
අනුගතයේ ගණය සබ්සිඩියාස්ගේ
(පේර, ටී 538).

අනුභවකරා පුරිසදමමසාරම් = හඟවා හි තරා පුරිස
දමෙම සාරෙහි යථා එකපලලෙඛකතම නිසිනනා
අට්ඨදිසා අසර්ගමානා ධාවනාහි -පෙ- "හට්ඨදමිකත
තිකතෙව හට්ඨදමමා සාරිකතා එකංගෙව දිසං
ධාවති" හි ඉදංගෙවුන් සුත්තං චිත්තංගතබ්බං
(ස. ච 74). එකමෙට්ඨං අට්ඨදං, හඟවා හි තරා
පුරිසදමෙම සාරෙහි යථා එකපලලෙඛකතම
නිසිනනා අට්ඨදිසා අසර්ගමානා ධාවනාහි, තමා
"අනුභවකරා පුරිසදමමසාරම්" හි වුවමනි (වු 31).

අනුගතයේ ගිණිගනා සලල ගිණිගනා = දුනතිකිව්වසා
මට්ටුදුනතිගිණිගනා නිකිව්වනතො: උනතමො:
ගිණිගනා, අසලලදුනති අනුගතරිකිගනා: රාගාදි
සලලාන: කතානතො: සමුච්චිදවසසන සමුච්චි
රකිව්වනො: උනතමො: සලල කතානතවෙස්සා:
(ප්‍රති 250).

අනුතතරෝ සොගංකමමො = න තෙවලං බොධිසෙව
අරතථථිථුභිබ්බොතංකමොතො අනුතතරෝ
සොතතෙවමෙවි අපමාද්දුග්ගිකතොව (අ 296).

අනුපාතය. සමානානුපාතය = එම යොධිනොපි ගුණි
 ත්වයං විසසනොත්තිමං ගතොති කිලසසෙනං විද්ධං
 සොති අරතතතයං ගතොති සසමං අනුපාතයො
 සමානං විජයොති තං ධාතරිති (ම. ව 88).

අනුභවනේය සංඛ්‍යාමිම්ප්පයෙහි ඉතිප්පි = අනුභවනේයා
 කීලෙසසංඛ්‍යාමිප්පය වී විජිතතනා අනුභවනේය
 සංඛ්‍යාමිම්ප්පයෙහි ඉතිප්පි විභාග්‍යං විට්ඨති (සං. ක 110)

අනුකූලතාවය සහතික කිරීමේදී: මා බැරණි සභාව
පසු කළමනාකරණය සඳහා දෙවන වාර්ෂික
විවරණයක් නිකුත් කර ඇති බවට තීරණය
කළ බවට අනුකූලතාවය සහතික කිරීමේදී (දී 91).

අනුභාවිකමම = හ උත්තාහං කප්පි දසෙය්ති
අනුභාවිකමම (මහා 292), හ උත්තාහි කප්පි
දසෙය්ති අනුභාවිකමම (මහා 146).

අනුග්‍රාහිතං = අපාකම් (අ 327).

අනුභවනීයමය = හ උත්තාහං කවි, දසසූතීති
අනුත්තාහිකමය (පිඨ 349).

අනුක්‍රමණය = අනුසංවිකාය (සු. කී 379). (සු. ස 136). ගතගුණ විනෝදනා නයා ජීවිතං මං භාවි (ජා, ඡ 196).

**අනුක්‍රමය = සො. ම. වෘද්ධ වෘද්ධ අතිකතනයාති
ආදිතා කසෙත ප්‍රවේශය. විපලයාති (ස. කී 435)**

අනුදහනපෙරන = හරාදිකාපතපෙරන (උභය 22).

අනුදිවිමං = අසුකසන නාම දසනාමිති හ උද්දිවිමං (ක. ෧ 232).

අනුදායන: පවිත්‍ර = මහාසම්මානාධිපතියාගේ සහකාර සම්මාන
ධාතෘ: මොව්වාගේ මිත්‍ර අනුකම්පා: ආනත (අ 625).

අනුදයයනා = අනුදයකාරී; අනුදයයනා (බ. ස 308).

අනුදායනය = අනුදායක සපුරාලියායන මුද්‍රිතයායන
අනුදාය (සං. න 182).

අනුද්‍රව්‍යය = අනුද්‍රව්‍යයකින් අනුද්‍රව්‍යය (මින 328).

අනුදයං = රක්තමානසාවං (සං. දු 127).

අනුදාය = අනුරක්කණ; එතෙත මෙතන ප්‍රතිබිභාස
දසෙහි (ස. පි 207).

අනුදායක අනුකම්පක පරිපූරකය, හෙයින් = අනුදායකය වූ අනුකම්පක වූ ය, පරිපූරක, පරිපූරකය, හෙයින් පූරකය, ස්වයං අනුදායක (අ 552).

අනුလိုමိං မာဘိමොකං = අනුလိုමိကං နာမာသိ
မောကံ၊ အနုလိုမိကံ အမောသိ (ဗ. ပိ ၁၂၅).

අනුද්‍රව්‍යය = අනුද්‍රව්‍යය සංඛ්‍යා අනුද්‍රව්‍යය
(ඩ. ස 306). (මන 328).

අනුදිංඤා=අනුදිං ගව්ඡති ත ගම්භි ත තොති (බු 83).

අනුදායකයාගේ පවත්වාගැනීමේ = අනුදායකයාගේ පවත්වාගැනීමේ
අනුදායකයාගේ අය මගින් එම පවත්වාගැනීමේ (ස.
ප් 803).

අනුදායකයෙකුගේ නම = ත. වොදෙනබ්බො (ස.පි 859).

අනුධාමයෙහි = අනෙකාසනී පරිහාසනී චෝදනී (අ 455).
පරිසුඤාං අභ්‍යන්ති ජානනතොච පාංච්ඤාච්ඡිතා
ධංසෙති පධංසෙති චෝදනී අනෙකාසනී වා (ඉති
140) කිලමෙති මිලාපපති (ම. න 121).

අනුඛං සෙහාති = තෙ තීර සංඝං ආකිණේයදසසත්තං
'එමං භික්ඛු තෙව අලොභ වොදෙසසත්තං, ක
සාරෙසසත්තංති අනුපට්ඨතාංඤ්ඤාකරොත්තං පටි
ගෙවෙව භික්ඛු අමුලකෙත සබ්බාදිසෙසෙත
වොදෙහාති (ස. වි 651).

අනුඛිංසකයා = ඛිංසකයා පඛිංසකයා අනිභවෙය්‍ය
අපේක්ෂාකරණය; තං පන අනුඛිංසකං යත්ථා
අත්තතා වොදෙන්නොපි පරෙත වොදපෙන්නොපි
කරොති යෙව් (ස. වී 421). ඛිංසකයා පඛිංසකයා
අනිභවෙය්‍ය තං පන අනුඛිංසකං යත්ථා අත්තතා
වොදෙන්නොපි පරෙත වොදපෙන්නොපි කරොති,
තඤ්ඤා පද්ධතේ 'වොදෙති ඛිංසකොදෙති ඛිංසකො'
විෆානං (ඉ. 41).

අනුදි-මහමංග = මොහමංග මුද්‍රාපෙය්‍ය (ම. ව 38).

අනුලංකානාමි = සීංගිකානාමි අට්ඨකප්පිකානාමි (ම. ථ 128).
අනුලංකා = ක උද්ධතානාමි අනුලංකා (පෙරි 171). උද්ධත
රහිතා බොහෝ අකාරොපානානාමි අනුලංකා (විමි. 223).

[illegible]

අනුදායී = අනුභවීයී ගාථා, තත් අනුභවීයී අතිසංකීර්ණ (පු. නි 462)

අනුබම්මං = සිලවික්ෂද්ධි ආදිපටිපදා බම්මං (උ 67), අරිය මහාචර්යාවම්මං (උ 68).

අනුබලවෑම = අනුබලවරණය (දී 386), (සං. 199), අභිසලලබන, කසාපවිද්‍ය අනුරූප අපවිත්තයේ බලම, වරණය (උ 229), අනුබලම වරණය (අ 786).

අනුබලවෘත්ති = අරියානං ධම්මස්ස අනුබලමං වරණ
සීලා (පිමා 105).

අනුබලවැඩ් = තෙ බලවම ආරභ්‍ය පවත්නාකෙන අනු
ගතං විපක්‍යනාබලම. වරමානො (සු නි 84).
(අප 166).

අනුබිම්බපටිපතෙතියා = සථානිකතයා ඵලයා අනුරූප
 බිම්බං පටිපජ්ජමානො හතවා පංසා (විමා 193),
 (සු ස 70).

අනුබාධ = අනුපරිච්ඡාන (පෙර, පි 181).

අනුනදිතිර = නදිය; අනුතිර (සං. ක 52).

අනුකූල පරිහරණයන් = සිතෙන තොරතුරු
ප්‍රතිචාරය, සිත (මන: 174).

අනුනිසමාපනෝ = අනුබෝධිසමාපනෝ (සු. ස 132).

අනුකූලසංයෝජන = කාමරාගසංයෝජනසෛව අනු
 කූල සංයෝජනනම් ආගතවිධානවිධි අපමි, නමු
 අනුකූලසංයෝජනනම් වුනත. කාමරාගසාමං
 අපසාමං පමනතං ලොභං සකාය ඵලං වුනනනම්
 වෙලිනබබං (පථි 304).

අනුගතයෝ = විසයේ සත්ත්වයා; අනුකයනිකයෝ අනු
තයෝ (මහා 26). විසයේ සත්ත්වයා; අනුගතයනිකයෝ
අනුතයෝ (බ. ස 306).

අනුගතකර්මය = පුනරුප්පය විකේතන කළ. ගමිනි
කර්මය (වූ 40).

අනුනෙතා = ධර්මදෙසනානාලෙ එවිං සංසයබෙත්ද
නෙත අනුනෙතා (පටි 471). (ඔයා 207). පුතපුතං
නෙතීති අනුනෙතා (දි 699). (සු. ස 61).

අනුමතයන් අතිරේකයන් = අතිරේකයන් රාජ්‍යය
සකස්කළයුතුය (අංක 223).

අනුනිනානං = උඬුවීමකෙහි උඬුං හි ආරුලකා; අනුඬු
නනාති අනන්තං, (පටි 451).

අනුපාතය = නියතය (විෂය 9).

අනුපකෂ්‍යයෝ = න උපකෂ්‍යයෝ, න අනෙකාසං වා නිදං වා ලභිතූපකෂ්‍යො (දී 197). ජාතිසංකෂ්‍යොවාදෙන අනුපකෂ්‍යවිථිපූර්වකො (සු. නි 380). න උපකෂ්‍යයෝ න අනෙකාසං වා නිදං වා පහතපූර්වකො (අ 620). (අ 393). (ම. න 287).

අනුප්පාදන = අනුප්පාදන (දို့ 204).

අනුපවත් සංසංකප්පනාදි = පුච්ඡාකං හත්ත
මසුධිට්ඨාකං සෙව පාපුණාති. න සබ්බා විතාරො
අච්ඡාකං දුති ඉදං යානං පාපුණාතිති අනුපව්සුත්තා
මසුධිට්ඨං පසුද්දසෙත්වා නිසීදනාතිපි, නිපජ්ජනාතිපි,
සජ්ඣායමපි කතොනාති (සු. ම 570).

අනුපවසන නිසාම: සමස්තය = අනුපවසන: නිසිදෙය
(මා 116).

අනුපවිඨ් = මෙකුළුපියානං වා තය්‍ය වා නිකුක්කො පටි
සනාතය්‍ය වා නිකාමිනාතය්‍ය වා උපවායං අනුපටි
සිඬා, තත්ථ මෙකුළුපියානං තාච්ච මහදුලකෙ වීභාසර
සමනා දිග්ගෙය්‍ය භාසරා උපවායරා. බුදුසෙ
සතො පඤ්ඤාති, තසතො දිග්ගෙය්‍ය භාසරා. තය්‍ය
පන පටිසනාතය්‍ය පාදකොච්ච පාසාණතො යාච්ච
මෙකුළුපියං නිකාමිනාතය්‍ය මෙකුළුපියතො යාච්ච
පසාච්චිතං තාච්ච උපවායරා (මං 93). සඤ්ඤං
නිසිනාතවිතං පටිසිඬා (මහ 239). අනුපටිසිඬා
(ම. දු 133). (සං. දු 227).

අනුගමය = තසොව වෙව්වතං; අනුගමයනිකම් අනෙ,
(ම. ත 156). (සං. ද 217).

අනුකූල = ක අලලිසිය; (පටි 271). කඋපහනනි;
(පටි 439).

අනුගමමය සොරකරු - අප - ඔව්සාලියං. විහරනි මහා
වනෙ ඝුමානාර සාලායං = නත්තාපි යථාඥායං
යථාරුචිතං වා විහරිතා චෙසාලියං අනමාසි
(ස. පි 137).

අනුමේෂණය = සිතෙහෙය ආලයවසෙය අනෙහිලා
කෙතනා (ජා. ඡ 189).

අනුපයයෙහි = පරෙත පයෙහි ප්‍රවිෂ්ටෙහි කවිතෙහි පාණ්ඩු පතරිත්වා මහානසිකං භසති යෙත පරයං අප්‍රවිෂ්ටතබ්බං නුඛො ප්‍රවිෂ්ටං අකපේතබ්බං නුඛො කපේසිනාති මිමිති උපපජ්ජති (අ 422).

අනුප්පායකය = උපක්කාමය අනුප්පායකය: සබ්බකාමය
සබ්බකාමය උපක්කාමය විරහිතය (ස. වි 765).

අනුසන්ධායකයා = වර්තමානයේ උපකීර්තිකයෙකු
ගරුකා විරහිතා (ස. වි 729).

අනුපවිතිත භායසනි = කාසය සති කායසනි; කං අනු
පවිතසෙව්භි අපෙඨා (ම. ද. 259):

අනුපවිතසංඝි = චතුස්ස සංඝිකානෙසු න උපවිසි
තසංඝි (කෙ 135).

අනුපවසිතා = අනුපවසිතාහි ඇදීයූ ප්‍රබේධ අනුපවසිතා සහි (ම. දු. 59).

අනුබලිතය සහිත = සහිත සුපරිමය අතරින් (අ
 811), කාගතයාසහිත අනුබලිතය (සං. දු 155)
 (ම. ක 121).

අනුපත නගි=අනුලභානි ෧෪෯ පහතති පවතනනති; මිනෙය්:
තනගිති අනෙය්, (අචර, එ 108).

අනුපාතිකයා = අනුබන්ධිතයා (ම. ක 29).

අනුපතිධා: අනුපතිධා = අනුබන්ධා: අනුබන්ධා:
(ස. ප් 361) (කං. ද් 160).

අනුපදනම් පාලකයා පවරාදෙනා එකමා
 බසාපසාමානිකරණ "මනෝප්‍රධානියා බවම" නි
 වූයෙකු පාලකයාට පද අනුප්‍රාප්තියා "මනෝ
 පවරාදෙනා මනෝමය" නි දුරිය පද එකතො හඬති
 ඉහළ පාලකයා පවරාදෙනා එකතො මනෝපසාමා
 නිම. එවි මනෝපසාමානිකරණ අනුපදනකයා
 පවරාදෙනා (ස. ව් 510).

අනුපදං = අනුගමනය (දී 630).

අනුසංදේශං = කෙහෙළි අනුසංදේශනා (කෙ 101).

අනුපද්ධම = ඡේදකථාලතාංශකම්පිකාදිතා
කෙනම් උපද්ධමෙක අනුපද්ධමේ (සු භ 88).

අනුපයානං = උපයානං අනාමෙත අනුපයානං (ස. මි 726)

අනුපනානි = ක උපතානකො පරෙති කතං අපකාරං.
පටිච්ච/අකකොච්ඡිමං අවච්ඡිමං අජ්ඣිමං අනාසිකම'ති
ආදිතා කොටසක අනුපනානාසිලො (කේ. ඩ 489).

අනුපතීතො සො හිංඛසනස්ස = සො ද්විත්වාමි
උපායානං පතීනත්තං සබ්බෙස්ස පණ්ණාදිට්ඨි තිවෙස
තෙස්ස අනුපතීතො (මහා 221).

අනුපපටිකම්මනං = අනුපපටිකම්මනානං (ම. ද 88).

අනුසාදනයන්ගේ ගුණය = කුඩා ෮ බවට ෮ පාදකය. අසන්නායනය අතරින් විවිධ ෮ පාදකය අනුප්පය. කුඩා අසන්නායනය ගුණය නොවී ගුණය පාදකය (අ 555).

අනුපබ්බතී:සු = අනුපබ්බතී:තා: (දී 309).

අනුබලය = අවසන් ව්‍යාපාරයේ සඳහා
 කටයුතු කළ සහයක පවුල (අ. 258).
 (සං. ක 125).

අනුපයං නෙතා යාමං චිදෙයානි = තණ්හාදිවිචාරකා
නෙත පත අනුපයං බිණ්ණමං නෙත රුකෙත වා
දෙයෙත වා කථං රුකෙතානි වා දුෂ්ටිනානි වා චිදෙයා.
එමං අනුපව්ඤ්ජා, හෙති කිංචිතා පිත සත
පටිච්ඡාදකො න භවිස්සාතිති අභිප්පාදො (මහා 150).

අනුප්පයා = මිවරිසු (ප්‍රති 75) (අ 736). අනුප්පයාගේ
ආදිසු කියැවුණි අතීත වචනං කතං අපරාසන
මිකප්පයෙන වෙදිතබ්බො (සං. එ 146). පරිතො
පරිතො අනමාසි (සු. කී 333).

අනුමේයනනී = මිමරනනී (සු. ස 50) (අ 432). අනුරූප
විසඟන පරිකානීපනනී (මිම. 34). අනුමේයනනී
(පෙ 135).

අනුප්පේදන = එතෙ වන්දසුරියෙ සිතෙරුං අනුප්පේදනෙ (ජ, ස 251).

අනුපයය = අනුපරිසරය වැනි සෞචර්‍ය කාසබ්බා
(පි. 253).

අනුප්‍රේෂාය පදං = අනුප්‍රේෂායක නාමිකං පාතාර්ථිකං
(දී 639). (සං. ක 171). අනුප්‍රේෂාච නාමිකං මිඤ්ඤං
(අ 855).

අනුප්‍රේශය පළමුව=අනෙකුත් පාඨානන් පාඨානන් සඳහා
ගතො මහාපළමුව=අනෙකුත් පාඨානන් සඳහා
සඳහා=සඳහා (අ 728).

අනුපරිච්ඡේදය = අනුකූලතාමය පරිවර්තනය (පේර, 2009).

අනුප්පිඨානං = අනුබ්බිකානි (අ 557). සහජාතාච
පුරෝජාතා ච හුත්වා පරිවාප්තානි (ම, ච 91).

අනුපරිච්ඡේදය = අනුපරිච්ඡේදනීති අනුපරි
ච්ඡේදය (බ. ස 71).

අනුසම්මේශය. = එකසිමිමිකාච්ඡාසර තසමි. තසමි.
පරිච්ඡේද (ක. මි 183).

අනුපරිච්ඡේදනය = අනුපරිච්ඡේදනය (සං. ක 101).
(කෙ 92).

අනුප්‍රාප්තිකයා = තණ්හාදිවිශේෂයෙහි අනුප්‍රාප්තිකයා
(ම. ක 68).

අනුප්‍රාප්තියා = තණ්හාදිවිසිලෙපෙති අලිප්තා (සං.
ද 206).

අනුපහවම = අවිතාසෙති (දී 687). (ස. වී 726). අනුපහවෙති = අනුපහවෙති (දී 624). අනුපහවෙති (ස. ස 11). අනුපහවෙති නැව් මංසං පිණිස පිණිස. කපිං වමිං අලලියාපෙතො මංසං උපහනති නමි, වමිං වමිං කපිං මංසං අලලියාපෙතො වමිං කපිං උපහනති නමි එතං අකපිං (ම. වී 215).

අනුපාදනො = කාමුපාදන පිරිනිවො (ජ. ඡ 117).

අනුපාද = වතුම් උපාදනෙති අනුපාදිති (ස. ස 82) (ම. වී 155).

අනුපාද අසම්පාදනං = අගතෙත අපරිනායකං (සං. ද 191).

අනුපාද විනායක විමොක්ඛො = අනුපාදිති යන අකපිං විනායක විමොක්ඛො (පටි 386).

අනුපාදනාය = අගතෙතො (ස. වී 150).

අනුපාදනිබ්බානං = අපවිත පරිනිබ්බානං (අ 832).

අනුපාදනො = සබ්බො පටිත කාමුපාදනාදිනො (චේර. ද 54).

අනුපාදනොගමසමි = නිග්ගහණො ගමසමි (ම. වී 18).

අනුපාද අසම්පාදනං = සත්ථාරො බ්විතියෙක උපාද පරිනායකයෙව - අප - එවං ගතොති පරිනායකො අගතොති අපරිනායකො කපිතො (ම. වී 173).

අනුපාද අසම්පාදනං = වතුසු පාදනෙසු අසුසුකරොති සංකල්පිතං අගතොති පවිත්තං අරහත්තඵලං අනුපාද පරිනිබ්බානොති කපේතති (ම. ද 129). පවිත වසෙත අනුපාදනං අසංකිතං අමිතධාතු ඡෙව අනුපාද පරිනිබ්බානොති කපේතති (ම. ද 129). අපවිත නිබ්බානං (අ 719).

අනුපාද අසම්පාදනායං = අපවිත පරිනිබ්බානං පහතයාති බ්විතියෙකො මත්තං පතො නාමි නොති තයමි චේරො අනුපාද පරිනිබ්බානොති අග (ම. ද 129). අපවිත පරිනිබ්බානොති (සං. ක 119).

අනුපාද අසම්පාදනායං ආප්පො = එත් අනුපාද පරිනිබ්බානං නාම අපවිත පරිනිබ්බානං (ම. ද 129).

අනුපාද අසම්පාදනායං = අපවිත පරිනිබ්බානොති සවිකිසියො (අ 288).

අනුපාදය = අගතොති (අ 674). (අ 394). (උ 66) වතුම් උපාදනෙති සංකල්පිතං අගතොති (ස. නි 313).

අනුපාදය ආසවෙති විතො විමුච්චි = යථා යථා ධම්ම නොපති ධම්ම දෙසෙති තථා තථා තථලකමිණං විපස්සනායා චේරසං ව දෙසනානුසාරෙන අතො නො ව උපතිසංසං සමපතොති සද්ධොති පරිපාතො

ගතොති දෙසනානුසාරෙන සද්ධොති අනුපාද විතො නො නාමි සවිකිසියොති අගතොති අගතොති මග්ගපටිපාටියා ව අතවිතෙතො විතො විමුච්චි (උ 254). අනුපාදනිවරොධෙන නිරුද්ධොති අගතොති අගතොති විතො විමුච්චි (ම. ක 143).

අනුපාදය ආසවෙති විතොති විමුච්චිසු = අනුපාද නිරුද්ධොති නිරුද්ධොති ආසවෙති අනුපාදය අගතොති සිද්ධි ධම්ම අගං මමාති අනාදිති විතොති විමුච්චිසු (ස. ස 194). අගතොති විමුච්චිසු (ස. වී 127).

අනුපාදය නි පටිනායකයා = යථා යථා උප පරිනිවෙතො "එතං මම එතො ඡෙව අතො"ති තණ්හා දිට්ඨිගාමිකෙත රුපාදිසු සංකල්පිතං අගතොති තොති එව තණ්හාදිට්ඨිගාමි වසෙත පරි තණ්හායා (ඉති 233).

අනුපාදය නිබ්බුතො = රුපාදිසු සිද්ධිසි අගතොති සිලෙසපරිනිබ්බානොති නිබ්බුතො අගං (චේරි 78).

අනුපාදය නිබ්බුතො = සිද්ධිගතොති අගතොති සබ්බ සිලෙසනිබ්බානොති නිබ්බුතො (ම. ක 301).

අනුපාද විමුච්චනාති = අනුපාදිති විමුච්චනාති (අ 660).

අනුපාද විමුච්චනා = වතුම් උපාදනෙති සිද්ධිධම්මං අනුපාදිති විමුච්චනා (ම. ක 135).

අනුපාද විමුච්චනා නිබ්බවෙ තථාගතො = යථං උපාදනෙ සති සිද්ධි උපාදිතො, උපාදිතොති ව බ්විතො ගතොති, තයං අතොති සිද්ධි ධම්මං අනු පාදිති විමුච්චනා නිබ්බවෙ තථාගතොති (දී 77).

අනුපාද විමොක්ඛො = නිබ්බානෙව දසියං ඉධ පත අරහත්ඵලසමාපනති (ම. වී 19).

අනුපාද විමොක්ඛො = වතුම් උපාදනෙති අගතොති විනායක විමොක්ඛො අරහත්තෙය්ගං නාමි (අ 832).

අනුපාදිතො = අනුපාදිතොති අදිසු පත කෙවලං අනුපාදිතොගතොති කමිට්ඨිසමුට්ඨාතොති පටිකම්මොති (ධ. ස 289).

අනුපාදිතො පාදනියං නායකං = එත් පත ජතං වසෙතොති උභොති (ප 381).

අනුපාදිතො මනො = අනුදායකො වෙතො (අ 428).

අනුපාදියං නි පටිනායකො = අගතොති තණ්හාපරි තණ්හායා න පරිනායකො (ම. ද 219). (අ 723). (දී 318). එවං සිද්ධි උපාදනං අගතොති තණ්හා පරිනායකො න පරිනායකො (ම. ද 15). අනුපාදි යනොති තණ්හාදිට්ඨි මාතපරිනායකොති න පරි තණ්හාති (දී 348).

අනුපාදිතානො = නොසං කිවෙසන පරිඤ්ඤානො අනාථා කඤ්චි ධම්මං අනුපාදිත මානො (සු. නි 344).

අනුපාදිතානො ඉධි වා හුරංවා = ඉධි ලොක පරලොක පරිනාපනා වා අප්ඤ්ඤාතිකාමාරා වා බන්ධනාන ධාතුනො වතුති උපාදානෙති අනුපාදිතොනො මනා විණිසාවො (ධ. ප 80).

අනුපාදිතානො භොවාසමිං කිඤ්චි = බන්ධාදිලොකෙ වතුති උපාදානෙති රූපවේදනාදීනං කඤ්චිසංඛාරං අනුපාදිතානො අපරාමසංතො අනගිතිවිසමානො (සු. ස 181).

අනුපාදිසෙසං = උපාදානසෙසකර්මිතං නිශ්ශක්ඛං (අ 798).

අනුපාදිසෙසා = උපාදානසෙසං අනෙකොධි පඤ්චති විමුක්තීති අනවසෙසාති විමුක්තා (අ 720).

අනුපාදිසෙසා ව නිබ්බානධාතු=අයං භාරසම්පාතවාරො (නෙ 3).

අනුපාදිසෙසං නිබ්බානධාතුයා = දුට්ඨා හි නිබ්බාන ධාතු සඋපාදිසෙසා ව අනුපාදිසෙසා ව; තත්ථ උපාදි යනෙ අහං මමාති භුසං භග්ගතීති - උපාදි බන්ධපඤ්චකසොතං අධිවචනං (වු 5). (පටි 222). ඉත්ථිභුතලකම්මෙවංසං කරණතිද්දොසො නිබ්බානධාතුති ව නිබ්බානකම්මිතං (නෙ 55). භංචා පරිසොසානෙ අනුපාදිසෙසාය නිබ්බ. න ධාතුයා පරිනිබ්බාසි (අප 171).

අනුපාදිසෙසාය = උපාදි විරජිතාය (මහා 181).

අනුපාදිසෙසෙ කුසලාචදනා = අනුපාදිසෙසෙ කුසල වාද සමානා (මහා 255). (සු. නි 444).

අනුපායාසො = නිරුපයාපො (සං. දු 188).

අනුපායෙති සො අනං = ඉදං සත්ථා ජේතවනෙ විහ රංතො දුබ්බවං හිතමුං ආරබ්භ කපෙසි (ජා 218).

අනුපායො = රාහවසෙන අනුපගමනො හුත්වා (ම ව 61).

අනුපාරමහනා = පුතපුතං උපාරමහනා අනුපාරමහනා (විහ 354).

අනුපාරමහිතනා=අනුපාරමහිතස්ස භාමො අනුපාරමහි තනනං (විහ 354).

අනුපාරමො = පුතපුතං උපාරමො අනුපාරමො (විහ 354).

අනුපාලං = එවං පුත්තාදිපුළුව ව සෙසසතෙතපු ව මෙතන විත්තසංඛාතං අසම්පදෙසං අනුරක්ඛ (ජා.ස 285).

අනුපාලෙති=සො කොචි එවරූපං ලභිත්වා යාව රක්ඛති තාව සො සුබමෙධිති අනෙථා (ජා දු 303).

අනුපාපිසං = න කිඤ්චි අනුපවිට්ඨපුබ්බොසමි ත මයා සොචි සමණො පුට්ඨිතපුබ්බොති වදති (ජා.ස 50).

අනුපාහනානං වංකමග්ගානං = උපාහන විරහිතානං වංකමිත්තානං සමිප. අනාදරෙ වා සාමිවචනං (මහා 238).

අනුපුච්ඡසං = අනුකුලතාවෙන පුට්ඨසි (විම 72).

අනුපුබ්බං = යථාකාමිතාති අනෙථා; පුබ්බං දුබ්බං අනුති චුත්තං නොති (පටි 332). පඤ්ඤාපටිපාටියා (සු. නි 354). තිට්ඨතු තාව මුහුම්ම විත්තා, කීරි පටිභිතතිතරුක්ඛනො පඤ්ඤි මො අනුපුබ්බං වසංකම්මසානති එවමෙත්ථ අධිපායො වේදිතෙබ්බො (සු. නි 381). (ම. ත 297).

අනුපුබ්බං භථං දධා මුසෙච්චසි දභරකිනො = කං පඨමං දධාං-පෙ- කං ඡව්ඨං දධාං දභරකිනො මුසෙච්චසාසිති (ජා. ස 412).

අනුපුබ්බං ජ්ඣනනි = අනුපටිපාටියා පුත්තලං ජ්ඣනනි (සං. එ 18). උපරුපරි කොට්ඨාසං අපථා; තත්ථ තනෙථ නිරුප්ඤ්ඤාති (ජා. ප 161).

අනුපුබ්බකිසියාය = තෙරස පුත්තමානි (අ 761) (උ 213).

අනුපුබ්බනිගොනා=ආදීති සබ්බාති අනුපටිපාටියා නිත්ත භාවස්ස වෙච්චිකාති (අ 765).

අනුපුබ්බනිගොධා = අනුපටිපාටිතිගොධා (දි 766). (අ 809).

අනුපුබ්බ විහාරසමාපනාතිසු=අනුපුබ්බවිහාර සබ්බාත පු සමාපනාතිසු (විහ 298).

අනුපුබ්බ විහාරා = අනුපටිපාටියා සමිපජිතබ්බවිහාරා (දි 766).

අනුපුබ්බ විහාරි තත්ථ සො = එවං නිසුපි කාලෙසු අත්තභානාතිසුසුඤ්ඤාතට්ඨසංඛාර්තෙන අනු පසංතො අනුක්කමෙන උදාබ්බසංඝානාදි විපස්සනා සද්දොසු උපපජ්ජමානෙසු අනුපුබ්බ විපස්සායාමාර වසෙන අනුපුබ්බවිහාරි සමානො (උ 264).

අනුපුබ්බසමුග්ගනා = එතෙ සිද්ධන්තරෙ සමුදෙදු සත්ත පබ්බතා අනුපටිපාටියා සමුග්ගනා සොපාත සද්දො හුත්වා සිතා (ජා. ස 108).

අනුපුබ්බසික්ඛා = කරණෙත්ථ සච්චන්තවචනං. පරිතා පදඤ්ඤෙච එසෙව තයො (ම. ත 131).

අනුපුබ්බසික්ඛාය = තියො සික්ඛා කට්ඨා (අ 761). තියො සික්ඛා ගතිතා (උ 213).

අනුපුබ්බසො = අනුපටිපාටියා (වතු 198). (සු. ස 152).

අනුපුබ්බාභිසංඝදායා, නිජරාධි සම්පජාන සමාපනති = එකම අතීති උපසංගතවිනයාං; සම්පජාන පදං නිජරාධිපදෙන අනාගතිනාං කම්මා චුත්තාං; අනුපටි පාටිකා සම්පජාන සංඝදායානිජරාධිසමාපනතිති අයං පනෙතර අපරා (දි 245).

අනුපුබ්බාභිසම්මයා = පුළුල් සකවාදික පටිසංඝදායා ඉතරයා (ප 120)

අනුපුබ්බාසංඝනායක = අනුකෘතමෙත උපසංගතයා විජයානායක නිරුද්ධියා (උ 503)

අනුපුබ්බන වාජිතං වරමානො සෙන නිපිලවිඤ්ඤා - පෙ - දයායමමි සමානපදාති = හතවා කුමාරං ත නිවතාංසොති පරිජනොති හතවාසාදායං ගව්චන්තාං නිවසනාතුං ත විසති අර් අරාමි හතවා "සං අයං චතුසන්නං ධනං ඉවජති, තං චිට්වානු ගතං සම්පාතං, බොධිමසෙනි පටිලඬං සභාග්ගිං අරිය ධනං දෙමි. ලොකුතාරයා දයාජ්ජයා තං සාමිකං කරොමි"ති ආරාමනාං සාරිපුත්තං ආමනොති ආමනොත්වා ච පතාන (ස. මි 753).

අනුපුබ්බන ධම්මාභිසම්මයා = අනුකෘතමෙත අර හතරපසාති (ප 56).

අනුපුබ්බන නිබ්බානං අධිගම්පනති = සීලසමාධි පසංඝාති ඉමෙ භූතං පුරාණා අනුකෘතමෙත නිබ්බානං අධිගම්පනති (අ 332).

අනුපුබ්බන නො = අමාතං වාදෙ අනුපුබ්බන සුචි. සංඛෙයමි අමාතං අනුපුබ්බන සුචිති අනෙතා (ජා. ස 201).

අනුපුබ්බන සංඝනාසනාමිකං = පුජෙයා පත එකයා සෙනයා චුත්තවාසපනති සංඝන පටිභික්ඛති. දුතියං පුජෙයා දුක්ඛදයානාදි වසෙන පටිජානාති (ප 120)

අනුපුබ්බන = අනායනා අනායනා මරණවාසර සම්පජාන පටිපාටියා (ජා. ත 41) ගාමනිගම පටි පාටියා පිණ්ඩාස වරමානො එකවාරවාසං තාව වස මාතං භික්ඛුං පසංඝකාමො හුත්වා බාලකලොභ කර්මාමං අගමාසි (සං. දු 222). රාජානො වා හරන්ති ආදිතා අනුකෘතමෙත (ම. ත 210).

අනුපෙක්ඛණියා = ආරම්භණං අනුපෙක්ඛමානො විග නිවසති - අනුපෙක්ඛණියා (ධ. ස 145).

අනුපෙක්ඛයා = අනුපගගයා (ජා. ත 135).

අනුපෙති = අනුසාති (ම. ත 156). (සං. දු 247).

අනුපොසප්ථ = වාතුදාසිකො ව පණණ්ණසිකො වාති ඉමෙ ඥෙ උපොසප්ථ යපෙනා අසංඝදායමි දිවසෙ (ස. මි 796).

අනුපොසප්ථ උපොසථං කරොති = අනුපොසප්ථදිවසෙ උපොසථං කරොති (ස. මි 1040).

අනුපායයන් = ප්‍රතිපත්ති: පසුගිය: හි ජාතිය
(ස. පි 989).

අනුසන්ධාන = සම්ප්‍රදාය (අප 196). පතන: ආශ්‍රිත (පා. 218). අනුසාමිකයා (ම. ක 301).

අනුපාතය: ගුණිතය = තං. සබ්බං අනිත්‍යතානත
 බ්‍රහ්මි පතතබ්බං. අබ්බමේච අනුපාතය: ගුණ
 ව්‍යතා එකගුණෝපි උපෙතා තප්පිති දුසොති
 (දී 652).

අනුපාතයන්ගේ අනුපාතය = අනුපාතයන්ගේ
 සමාන අගයයන් එකතුකර
 (සූ. ස 125), (සං. එ 108).

අනුප්පතනසද්දෙව්‍යො = අනුප්පතෙනො සද්දෙව්, සකස්වනනි
 වුනාං නොති. කතාරස්සාං දසාස්සා කතො (ඉති
 132). සද්දෙව්‍යො වුවමිති අරහතාං; භං අනුප්පතෙනො
 (සු. ස 132). (අ 378). අනුප්පතෙනො සද්දෙව්
 සකස්වනනි වුනාං නොති (ම ඵ 39). අනුප්පතෙනො
 සද්දෙව්‍යො ඵතෙනාති අනුප්පතනසද්දෙව්‍යො (දී 626).

අනුසංහතා = සම්පන්නා පටිච්ඡානං. කතාති අපෙත්ථ
(අප 243). එත්ථ විකතති. විසරිණංසමෙත්ථ, මග්ගාති
විකතබ්බං (ස. වි 125).

අනුස්මරණය = බහනියනාවාස අප්පාදනා, අපරිපුඤ්ඤාති
අනෙඤා (දී 187). නිසංඛිතානි අනෙඤා (අප 238).
අබිභවනා පටිලක්ඛා (අප 242).

අනුසංඛ්‍යාන ආරක්ෂා = ආරම්භිකකර අනුපාද්‍රව්‍යය,
(පෙ 91), (පෙ 93).

අනුපාදය = සසානානුපාදය. අළු ජනෙ සමයෙහි දිව්‍යා තුමානං එවිරුපෙ කුලෙ ජාතානං එවිරුපෙති ගුණෙති සමන්තාගතානං අනුපාතිකසමකතති ආදිති වච්ඡා දළතිකම්මි. සත්තාති අනෙථා (අ 566). (දී 55). (මහා 230). (මහා 32). (ප 67). (ම. දු 172).

අනුසංද්‍රහිං = ඉමිතා කායභිකිච්ඡං දසෙසති (දී 70).

අනුසාදන රහතිය = පුතපුත දාතා දදමානොව රමණි
(අ 720).

අනුපදයෙන් = සහසර වා සහසරය වා දහෙත (අ 603). උදාහරණ දහෙත (ජා. ක 143).

අනුසන්නය = උපපාදනෝ පසුති උද්ධං න පටිපන්නො.
(පටි 512). උපපාදො අපාන්නො. (ප 250).

අනුප්පන්න පඤ්ඤානති තාමිං නාමි = අයං හි
අනුප්පන්නපඤ්ඤානති තාමි අනුප්පන්න පඤ්ඤා
පඤ්ඤානායා; සං අට්ඨගරුඬමමමසෙත භික්ඛුභිතං
යෙම අංගතා අඤ්ඤාත් නාමි; තාමි; චූඨායං
"අනුප්පන්න පඤ්ඤානති තාමිං නාමිති (භ. ෧ 93b)

අනුප්පාදනාදිය මිශ්‍රණය උපපාදනය = සකසන්නානෙ අනුප්පාදනප්‍රබන්ධය අසාධාරණයෙකු තුනක අරිය මිශ්‍රණය බොධිමුලෙ ලොකතිත්තරං සකසන්නානෙ උපපාදනය (ම. 207).

අනුප්පාදනාදිය වා පඨමස්සානාදිය උපපාදය = සකමිං අත්තනාසෙව හ උපපන්නාදිය වා උපපජ්ඣිකාවා පරිභි න්ණ පඨමස්සානාදිය වා උපපාදනත්තං අත්තනෙතා සත්තානෙ පරිලාභත්තං (ම. 335).

අනුප්පාදනාදිය = අවතනමානකය, අරියමිශ්‍රණය සකසප සමමාසලිඛිතො උපපාදයයි. අත්තරං අසෙසෙසු සත්තා උපපාදනය නාමි නානෙසාසි (නෙ 205). ඉමං හි මිශ්‍රණ සකසපසමමාසලිඛිතො උපපාදයයි, අත්තරං අසෙසෙසු සත්තා උපපාදෙකු නානෙසාසි. ඉති හතවා අනුප්පාදනාදිය මිශ්‍රණය උපපාදනය නාමි (සං. දු (202). සකසපසමමාසලිඛිතො පටිථාය අසෙසෙසු සමසංකත වා බ්‍රාහ්මණෙත වා අනුප්පාදිත ප්‍රබන්ධය (සං. එ 214). ආදිප්පක සතිසමෙබ්බාසකය නාම -පෙ- අරහත්තමිශ්‍රණත නාවතා පරිපුරි හොතුති පජාතාති (ම. එ 260).

අනුප්පාදනා = හ උපපන්නාති - අනුප්පාදනා (ධ. ස 68) ආදිප්ප - යෙ ප්‍රබන්ධ අප්පට්ඨප්‍රබන්ධං විවරාදිං වා පට්ඨයං -පෙ- අනුප්පාදනාති වෙදිතබ්බං (සං. දු 124)

අනුප්පාදනා කුසලා ධම්මා = සමථපිපෙය්‍යනා වෙව මිශ්‍රණ ව (පටි 119). (ම. හ 167).

අනුප්පාදනා වෙව අ සවා උපපජ්ඣනාති-එත්ත යෙ ප්‍රබන්ධ -පෙ- අනුප්පාදනා උපපජ්ඣනාති වෙදිතබ්බං (ම. එ 61).

අනුප්පාදනාවෙව ආසවා උපපජ්ඣනාති උපපාදනා ව ආසවා පට්ඨකිනාති-සෙවසා වුත්තආසවානං යෙව අහෙදතො නිගමිතමෙතං (ම. එ. 63).

අනුප්පාදනා මෙ කුසලා ධම්මා = අප්පට්ඨප්‍රබන්ධ සිල සමාසි එලසබ්බාතා අත්තපජ්ඣධම්මා (සං. දු 124).

අනුප්පාදනානං = එකසමිං හතෙ තථාරුපෙ වා අරමමණේ අත්තනෙතා හ උපපන්නානං පරසා පත උපපජ්ඣමානෙ දිස්වා අතො වත මෙ එවරුපා පාසකා ධම්මා හ උපපජ්ඣයෙසුනාති එවං අනුප්පාදනානං පාසකානං අකුසලානං ධම්මානං අනුප්පාදය (සං. හ 114). (දී 581). අතිබ්බත්තානං (පටි 117). (නෙ 63). (අ 268). (විහ 202). එකසමිං අත්තනාසෙව එකසමිං වා අරමමණේ අතිබ්බත්තානං (පටි 225). අසමුදාචාර වසෙත වා අනුප්පාදනාති (විහ 208).

අනුප්පාදනානං කුසලානං = අතිබ්බත්තානං කොසලල සංගුතානං ධම්මානං (නෙ 64). අප්පට්ඨප්‍රබන්ධ පඨමස්සානාදිනං (දී 682).

අනුප්පාදනානං කුසලානං ධම්මානං = අතිබ්බත්තානං කොසලල සංගුතානං ධම්මානං (විහ 203). ඉමං අත්තනාසෙව අතිබ්බත්තප්‍රබන්ධානං කොසලලසංගු තානං ධම්මානං (පටි 225).

අනුප්පාදනානං පාසකානං-ආදිති ජාති ආදිති හයතො දිස්වා ජාතිජරාවසාධිමරණෙහි මුද්දාසුකාමිණ උපායපට්ඨානං කපිතං (ධ. ස 337) එත්ත අනුප්පාදනානාවෙව සාමව්‍යසෙසුති ආදිප්ප වුත්ත තයෙත අප්පට්ඨ වෙදිතබ්බං (අ 269).

අනුප්පාදනාසු කිමෙසු = ඉතො සත්තානව්‍යවසෙත යාති දුක්ඛාති උපපජ්ඣනාති වෙසු (සං. එ 88).

අනුප්පාදනා = අජාතො අසංඝ්‍රාතො අපාසුගුතො අසමුදගතො (අ 18). අනුපාගතො (අ 467).

අනුප්පාදනා වා කාමව්‍යසෙසු භූප්පජ්ඣනාති = අසමුද චාරවසෙත වෙව අනුප්පාදනාතිව්‍යවසෙත වාති විසෙව සාරණෙහි අනුප්පාදනො නුප්පජ්ඣනාති සථා විකල්පිතො වා හොති පුත කෙතුං වා පට්ඨයං වා ත ලහති (අ 21).

අනුප්පාදනා හොති = වුතිහබ්බණ්ණෙව පටිසම්භි විහගය අනුප්පාදනානා අනුප්පාදනො හොති (සං. හ 107).

අනුප්පාදනානං = පුරිමෙත සද්ධිං පට්ඨමිණං සවතා (විහ 348).

අනුප්පාදනානාති = සථා පුරුපො ගව්සන්නානං පට්ඨතො ගව්සන්නා නං අනුතව්‍යති නාම එවං පඨමිතරං සත්තරං පට්ඨනානං පෙප්පො අනුප්පාදනොති නාම (අ 69).

අනුප්පාදනානාති = අනුප්පාදනාති සු. ස 146).

අනුප්පාදනානාති = අනුප්පාදනානං (අ 364). අනුප්ප විසෙය්‍ය හ සමමා පෙය්‍යය (දී 689).

අනුප්පාදනං = හ උපපාදනත්තං (පටි 117). (පටි 225). (විහ 203). (නෙ 63). අතිබ්බත්තත්තත්තං (අ 268). අනුප්පාදනං (අ 388).

අනුප්පාදනං කුසලං = අරහත්ථලෙ කුසලං (පටි 445). තසම පටිපසංඝාතවෙතින අනුප්පාදනංග්ගති වුත්තං (පටි 612). පටිසම්භවසෙත අනුප්පාදනංග්ගති තං තං මිශ්‍රණවිකල්පිතො අනුප්පාදනංග්ගති සානෙ උපපන්නෙ අරියථලෙ කුසලං (ධ. ස 74).

අනුප්පාදනං = දිනෙත අප්පාදනොනං පුත අසුසුමිපි සිප්පෙහි හත්තාසද්ධි කසිපරිගණකසද්ධි සබ්බං දෙතුති අප්පට්ඨ (දී 209).

අනුප්පාදනං = ආදිති වතුති නිබ්බාතමෙව වුත්තං (පටි 513).

අනුප්‍රාප්ත අප්‍රවන්ත = අනුප්‍රාප්ත අප්‍රවන්තනති
ආදී නිබන්ධනමේ (පරි 185).

අනුප්‍රාප්ත වෙමනනි සන්ධිපද සූත්‍ර = අදී පත
ආදීනවසූත්‍රය පරිපක්කසූත්‍රයන්ගේ වූතන.
(පරි 185);

අනුප්‍රාප්ත නාම මලානා නිගමන = අනුප්‍රාප්තනම් එම.
නාමකො මලානා පතපදය එකො නිගමන,
තො වෙරනාම කතා එකසූත්‍රය ජායුදක සම්පතන
වතසූත්‍රය ව්‍යාජනිති අප්‍රාප්ත (අ 590).

අනුප්‍රාප්තය = අනුප්‍රාප්තය හෙයින් (සු. ස 54).

අනුප්‍රාප්තය නාම = පව්‍යවසෙන පුතපුත. පිත
වචන හෙයින් (මහා 300). සව්‍යානුරූප. බව්‍යානු
රූප. වා අනවලොකෙනා පුතපුත. පිතහෙයින්
මේම (විසු 21).

අනුප්‍රාප්ත = කව්‍යවිධානසිතො යනො උච්ඡ. මිත න
පිළෙසිති පුච්ඡති (ජා. ඡ 220).

අනුප්‍රාප්ත පසාස මෙදිනි = අනුප්‍රාප්ත පසාස මෙදිනිසුච
අය මේම පාසො (ජා. භ 314).

අනුප්‍රාප්තය = න දුරතොව පිටිසිතො පිටිසිතො අනු
බන්ධිත හඟවා සකට්ඨෙය්‍යාස මපෙකි ජනිතෙය්‍යෙන
අනුප්‍රාප්ත (සං. න 215). (නෙ 193).

අනුප්‍රාප්තය = ඉරියපථානුගතෙන අනුබන්ධිතබ්බ.
මං න ව්‍යජිතබ්බ. මසුඤ්ඤාති (අ 779).

අනුප්‍රාප්තය = අනුප්‍රාප්තය පරිවර්තය (ම. ව 112).

අනුප්‍රාප්තය = තණ්හාදිතං අනුප්‍රාප්තයෙන පවතති
(නෙ 86).

අනුප්‍රාප්තය අය = අනුප්‍රාප්තය හෙයින් (ඉති 230).

අනුප්‍රාප්තය = පුරිමවචනසා කාරණං දසොනො
පව්‍යවසෙනා බලපපදනං (ස. වි 884).

අනුප්‍රාප්තය = සකදගාමිමයා බොජ්ඣකතානං
අනුප්‍රාප්තයෙන (පරි 71).

අනුප්‍රාප්තය = අනුරූපය පරිපතනිය බුජ්ඣක
කාමයා (මහා 326).

අනුප්‍රාප්තය = අනුරූපයො බවෙම බුජ්ඣකිති අනු
බොධො (මහා 306).

අනුප්‍රාප්තය = පති අනුකුලතාසම්බන්ධෙන වතෙන තං
අනුබ්බතා (විමා 110). අනුකුලකිරියා (විමා 225).
අනුචතනියා (ජා. ව 102).

අනුප්‍රාප්ත නාම රූපං අනිවචනනි වුවමනානො
වෙදනා අනිවචනනි සද්දං නිවචනනි = රූපං
භික්කවෙ අනිවචන. වෙදනා අනිවචන"නි ඉමං පුතතං
වාච්‍යමානො සාමිඤ්ඤො - පෙ - තෙන තෙන
ආපතනිං ආපජ්ඣති (ස. වි 540).

අනුප්‍රාප්තය = කිලෙසානං අනුප්‍රාප්තයො
පාකවිභාවකරණෙන අනුප්‍රාප්තනි ලකුචොතාරං
හත් පාද සිත හ සිතකපිතආලොකිතවිලොකිතාදී
හෙදං ආකාරං ගණනාති (බ. ස 332). කිලෙ
සානං - පෙ - හත්පාද නිතකපිත - පෙ - ගණනාති
(මහා 277).

අනුප්‍රාප්තය නිමිත්තයොනො = හත් පොහතා
පාද පොහතාති එම අනුප්‍රාප්තවසෙන නිමිත්ත
යොනො (සං. න 35).

අනුප්‍රාප්තය = වසෙය්‍යාසිති (ථෙරි 136).

අනුප්‍රාප්තය = අනිවසෙය්‍යාසි (බු 135).

අනුප්‍රාප්තය = වසෙය්‍යානො (බු 123).

අනුප්‍රාප්තය නමි = තං තව ධිතුයා උපකම්භං දුතම්භි
අනුභවිතො (පෙ 81).

අනුප්‍රාප්තය = පුත අපරමි හාහං දතුං, අතිමෙදුසුති
භික්කුසු එකෙකසා භික්කුනො දො නිති පරි
වෙණාති දුතබ්බාති (ස. වි 903).

අනුප්‍රාප්තය = අනුප්‍රාප්තය මහාති අප්‍රාප්ත (පෙ 114).

අනුප්‍රාප්තය හෙ දුතං අප්‍රාප්තය = ඉමසම් අනතතොවෙ
ඉතො පුරිමතතතොවෙසු ව අනප්‍රාප්ත දුතං තත
අනුභවතං (ථෙරි 141).

අනුප්‍රාප්තය = පරිලතති (ථෙර 205).

අනුප්‍රාප්තය පුඤ්ඤාප්‍රාප්තය විපුලං = සථා අහං එම
අඤ්ඤාපිති අප්‍රාප්ත (විමා 233).

අනුප්‍රාප්තය = සාධෙතතුති අප්‍රාප්ත (ජා. ප 101).

අනුප්‍රාප්තය සතං කම්මං = අනතතො කම්මයා එලෙත
ආජාතියාවාතජවාසිකවාසිකවාතනාදීති විපාක
එලාති අනුප්‍රාප්තයති අප්‍රාප්ත (අප 405).

අනුප්‍රාප්තය පුඤ්ඤං = යථාපිතං අනතතො පුඤ්ඤං
පව්‍යවසෙනා (විමා 60).

අනුප්‍රාප්තය = අනුභවියාසි (ථෙරි 222).

අනුප්‍රාප්තය = අනුප්‍රාප්තය සාධුතං කතා පව්‍යවසෙන
කරොනතුති අප්‍රාප්ත (ජා. ඡ 178).

අනුප්‍රාප්තය මං පබ්බජිතොමිදුති = මංතු කථෙති.
අයං හෙත් අප්‍රාප්ත - යදිපි තාය පුබ්බ භානු
මතං (ථෙර. එ 161).

අනුප්‍රාප්තය = විත්තුවං සතතා සුභකෙ පසිතුං
අපිතො අනුප්‍රාප්තයොසි (ජා. ඡ 192).

අනුප්‍රාප්තය මාසිකය = අප්‍රාප්තය මාසිකයෙහි
දො කොට්ඨාසෙ කපිතා එකකොට්ඨාසං දතා
තතො අවසෙය්‍යතො අනුප්‍රාප්තයොපි පුතපෙකි
ජෙතො එකකොට්ඨාසො දුතබ්බොසෙම (ජා. ඡ 225).

අනුමාදා = අනුමාදා මුද්‍රාණිකාමානං මජ්ඣං (ජා. ම 186).

අනුමාදාසමිපපේ = අනුමාදා වා පටිපපේ වාති වාසගුණා ලොපො දව්වබ්බො (ව 871).

අනුමාදා සමා = බෙමං නිබ්බානන්ති එවං පණ්ණිනෙති සමපට්ඨිතං (ජා. දු 302).

අනුමාදා = ඉදානි යථාරූපං ගව්ඡන්ති අනුසුද්ධා (ජා. ඡ 245).

අනුමාදා ගමනා = මම පසුන්තවාසකරණෙන සද්ධං සංසද්ධිං දෙසිතාති අබ්බව්සුතෙන බුද්ධෙන ගග වතා අගමපි අබ්බව්ස එවං වදාමි (ම. න 22).

අනුමාදා මයා = මම සබ්බසුද්ධාසුද්ධානෙන සද්ධං සංසද්ධිං දෙසිතා මයා අනුසුද්ධා (අ 864). (දී 187)

අනුමාදාසකා = අනුමාදා සකා, අනුමාදා දාසකාති අපො (දී 210).

අනුමාදාසුචා = අපි ව අනුමාදා සුචා නාමෙසා බුද්ධා කතො පට්ඨාස පුට්ඨිකබ්බො හොති, තසමා ථෙරො විනොසා (ම. දු 209).

අනුමාදාසකාමි සපො යනතිද්ධාසා පුනපුනං
අනුමාදාමානො = යොජනා. කෙන පන අනු මනොති? යකෙනාති පාකවොස මනො (විමා 281).

අනුමාදාසු = අපාමනකෙසු (අ 319). (සං. න 184).

අනුමාදාසු විජේසු හසදසාපි = අනුමාදානෙසු අසංවිච්චි අපනානෙසිය අනුසල විතතුපාදාදි හෙදෙසු විජේසු හසදසානසිලො (මනා 240).
අපාමනකෙසු අණුපාමාණෙසු අසසුච්චි
අපනාන සෙසිය අනුසල විතතුපාදාදි හෙදෙසු විජේසු හසදසානසිලො (ඉති 241). අණුපාමාණෙසු-පෙ-හසදසානසිලො (විසු 15). පාතිමොකාසිලකො අවචන ධම්මො පරිදිතං (ඉති 238). ඉද මයා පාතිමොකකො අවචනධම්මො පරිදිපනං (වින 226).

අනුමසි = කසින සුචං විස කචා අනුමජ්. තථා කරණෙන වෙසථ මුද්ධාචො, කණ්ණසොතානුමසනෙන දිසනාචො, නාසික සොතානුමසනෙන නනුභාචො නලාවච්ඡාදනෙන පුප්ඵලාචො පකාසිතොති වෙදි තබ්බො (දී 194). (ම. න 254).

අනුමාසා අනුමාසා = දසකථා වදන්ති අනුපමිසිතා අනුපමිසිතා (ම. දු 122). දසකථා වදන්ති ඕගාහෙතා අනුපමිසිතා (ම. දු 131).

අනුමාසා අනුමාසා පුට්ඨිතා = දසකථා වදන්ති ඕගාහෙතා ඕගාහෙතා පුට්ඨිතා (ම. දු 132).

අනුමාදං = යෙ ජනා ඉය්‍යා මවෙජ්ජාදි විරහෙන පසන්නවිනේශන සාධු සුට්ඨි' හි අනුමාදනාති (සු. ස 5). එකසංගාසනො අනුමාදනාති ඉමිතා සමබ්බො, ධම්මදෙසනන්ති පාසසෙසො (සු. නි 361). සබ්බං පසාදෙන තකකාය ව ගණ්ඨි. අනුමාදනාරහං ව්‍යාකරණ සමපදං සුචා (සු. නි 362) එකමනෙක සිතා අනුමාදනාති (අ 600).

අනුමාදායං = අනුමාදනාතං (ඉති 202).

අනුමාදාමානො = අනුමාදාමානො නිරන්තරං මොද මානොති අපො (අ 323).

අනුමාදාම = එතං තෙ දෙසං බමාමි (ජා. ඡ 221).

අනුමාදා = විහාරානුමාදනං අකාසි (අප 280).

අනුමාදාබ්බං = අභිනන්තිබ්බං (අ 504).

අනුමාදා මහාචරො = වතුරසකොසස සහසගසා කපොසු අබ්බොවිජ්ජානුසාන සංවාතෙන විරසෙන මහාචරො (අප 280).

අනුමාදායා = ඉදං මයා පුට්ඨානං තිණ්ණං පසුන්තං විසාජන සුචිතානං තච සුභාසිතං අනුමාදිතා (ජා. ඡ 29).

අනුමාදාසු = අනුමාදිතො අනිසංසං කපොසිති අපො (අප 272).

අනුමාදායා = වාචාස පසංසමානො අනුමාදිතා ම. න 64. තතොපච්ඡාපි සමොදනං උපපාදෙතා විතෙකන වා අභිනන්ති වාචාස අනුමාදිතා වචනසමපතියා වා අභිනන්ති අනුමාදිතා අනුමාදිතා (උ 88). යච සුභාසිතමිදං හොතා හොගමෙනාති වාචාස අනුමාදිතා (අ 44). තෙහි තද පසුතපුසුද්ධා අනුමාදනවසෙන තෙසං ධම්මකථං කවා (උ 295).

අනුමාදායං = අනුමාදනං කපොසං (ම. එ 132).

අනුමාදා = අනුමාදිතො සෙවකා (ථෙර. දු 44).

අනුමාදා නිථාගතං = නිථාගතං පට්ඨතො යනති (බු 73).

අනුමාදා දිසාදිසං = තාය තාය දිසාය වරන්ති (වතු 182).

අනුමාදා = පටිපනො (ඉති 89).

අනුමාදා අසකිතා වෙතොසමා = නිස කප්ඛිතො විතකසමාදි අසෙවති ගාවෙති සමථ කම්මොතො සුතකපසුතො හොති (අ 609).

අනුමාදා = තදධිගමාය අනුයොගං කරොථ (දී 408).

අනුමාදා = භික්ෂුභාවං ජානනාතං පුට්ඨි (ස. දු 279).

අනුසුඤ්ඤාමානා

අනුසුඤ්ඤාමානා = පබ්බජ්ජා - උපසම්පදා පත්තවිවරා බ්ව්ඨානාදීනි පුට්ඨමානා (ස. මි 479). පුට්ඨමානා (ථෙරි 204).

අනුසුඤ්ඤාමානො = එකමන්තං තෙත්වා කෙසමසු ඔරොපකකාසාය පටික්ඛණ්ණසරණගමන උපස්ඤාය ගහණකම්මවාචානියාසධම්මෙ පුට්ඨමානො (ස. මි 759. කිම්බි තං උපෙසිති පරතො වුත්තන යෙන පුට්ඨමානො (ස. මි 803).

අනුසුඤ්ඤං = අනුසුඤ්ජා, සරිරයා විතුසන පසුතො අභොසිනති අපො (ථෙර. එ 278).

අනුසුඤ්ඤාය = භාවෙනාය (අ 451).

අනුසුඤ්ඤා = අනුසුත්තං නාම රාජා උය්‍යතං වා ගච්ඡති එවං අනුසුත්තො භොති (ස. මි 634). වසවතීනො (දී 626). අනුසාමිකා සෙවකා (සුති 373). මමානු වත්තනා (අප 310).

අනුසුඤ්ඤා විහරං = සුත්තා පසුත්තා විහරන්ති (ස. මි 288).

අනුසුඤ්ඤා විහරෙය්‍යාම = ගිහිපට්ඨිබොධං ආවාසපට්ඨි බොධඤ්චි පභාය විවිතෙතසු සෙතාසතෙසු සුත්තා පසුත්තා අකඤ්ඤාකිම්බා විහරෙය්‍යාම (ස. මි 160).

අනුසුඤ්ඤානා = තං අබිවිත්තං අනුසුත්තොති (ම. දී 71).

අනුසුඤ්ඤා = සුත්ත පසුත්තො විහරති (අ 644). (විහ 358). (ම. දී 57). අනු අනු සුත්තො (තෙ 191). තදෙව කම්මාරාමිතං පුනපුන සුත්තොති අනු සුත්තො (අ 657). තං අනුයොග සංඛාරං ආසෙ වතං භාවිතං අනුසුත්තො භොති පසුත්තො (විහ 241).

අනුසුඤ්ඤා විහරති රූප දස්සනාය = රූපාරම්මණස්ස දස්සනන්ධායු පුනපුනං සුත්තො භොති (මහ 277).

අනුසොගං = තං සුරාමෙරසමජ්ජපමාදවිධානානු යොගං පුනපුන කරණං (මහ 251).

අනුසොග වගනං = අනුසොගවගනනාපාසු පඨමොපා වුත්තන්තා එව (ස. මි 1014).

අනුසොගාය = පුනපුන යොගාය (අ 613). (ම. දී 56).

අනුසොගො = අනුයොගොනාම තද්වගකරණං. තසමා දුතෙය්‍යපභිතගමනානං අනුයොගොති එව මෙත්ථ අපො වෙදිතබ්බො (ම. දී 175) (සං. ත 232). (ප 68). (අ 567). යොගො පයොගො (අ 46). (දී 58) අනුසුඤ්ජනං (මහ 13). (මහ 290). අනුසුඤ්ජ තබ්බතො අනුයොගො (දී 645). තස්ස සුරාමෙරස මජ්ජපමාදවිධානස්ස අනුයොගො පුනපුන කරණං (දී 689).

අනුසුත්තං භණං = අනුසුත්තං අත්තගතං භණන්තො (ස. මි 855).

අනුරක්ඛති = සමාධිපාරිසකථිකධම්මෙ රාගද්වේශොහෙ සොධෙතො රක්ඛති (දී 717). පට්ඨවංග වොය්‍යයො සමාධිපරිපාතවිකම්බසම්ම රාගද්වේශොහෙ සොධෙතො රක්ඛති (අ 474).

අනුරක්ඛණපට්ඨානං = සමාධිනිමිත්තං අනුරක්ඛන්තස්ස උපත්තං චිරිසං (දී 746). (අ 474). තෙසං යෙව අනුරක්ඛන්තන්ධාය පට්ඨානං අනුරක්ඛණපට්ඨානං (අ 519).

අනුරක්ඛිං මම සිලං = ඔසාතනාපමාහ (වරි 137).

අනුරක්ඛියං = අනුගණකියාති (අ 668).

අනුරක්ඛිතුං = පාලෙතුං සුකරං තථා න සුකරං; තථා සම්පාදෙතුං න සකෙකාති අපො (ථෙර. දු 81).

අනුරතං = අනුරත්තවන්තිං (ථෙරි 205).

අනුරතපට්ඨපණා සදං = සඬාදි ගුණවිකේස භොගතො වතුති සංඛගවජ්ඣති සම්මදෙව සංඛගණතො ව සංඛකාලං සමානතපරිවාරජනො (වරි 133).

අනුරතා ගතනාරං = ගතනාරං අනුරාගවති (ථෙරි 207).

අනුයාරං = තෙන වාරණෙන පුරෙ මසි කතං චෙරං අනුයාරමානා (ජා. ප 203).

අනුරහොමං = පුරිමසදිසොව ගිහිනු අත්තාතං ගහෙත්වා විහාරපට්ඨවතො සෙතාසනං පච්චෙසෙත්වා ඥාරං එකෙත්වා වොදෙතො ඉච්ඡති (ම. එ 130).

අනුරාධපුරපමාණං = අනුරාධපුරපමාණං වුද්දසතාමා (අප 219).

අනුරාද්ධා පටිච්චරුද්ධස්ස = රාගෙන අනුරුද්ධස්ස කොධෙන පටි ච්චරුද්ධස්ස (ම. දු 8).

අනුරුද්ධාසෙවරස්ස = දායසමිතො අනුරුද්ධාසෙවරස්ස අපදනං (අප 224).

අනුරුද්ධාසෙවරො = අනුරුද්ධාසෙවරො දිබ්බවක්ඛුං තිබ්බතෙතසි (අප 227). අනුරුද්ධාසෙවරො ධම්ම සෙතාපතියං සතතියෙ කම්මවිධානං ගහෙත්වා වෙතිසරවෙධි පාචිනවංසදයං ගතත්වා සම්මෙධම්මං කරොත්තො සත්ත මහා පුරිසවිතකස්ස විකසෙකසි (අප 227).

අනුරුද්ධාදිත්තං = තො වයපපත්තො අනුරුද්ධාදිත්තං ජනනං ඛත්තියානං පියසභායො හුමා තථාකතො අනුපියම්බිවතෙ විහරන්තො පබ්බජ්ජාය තිසුම්මෙනෙති ඛත්තියෙහි සද්ධිං තිසුම්මෙහි පබ්බජ්ජා (අප 231).

අනුරාදපාය = තසං ජාතස්ස අනුරාදොතිතාමි අකංසු.
 සො මොකාමි සකකස්ස කතිට්ඨතාතා හතවතො
 චූලපිඬු පුතොතො පරමිසුමුමාලො මහාපුඤ්ඤ
 අනොසි (අප 226).

අනුරාදපායාණං = පහාණස්ස අනුරාපං. පහාණ
 සමිච්ඡන්ති අනො (කෙ 74).

අනුරොධ විරොධං සමතික්කතො = අනුතයඤ්ඤි පටි
 භඤ්ඤි සමමා අතික්කතො (මහ 174).

අනුරොධ විරොධං = රාගඤ්ඤිව දොසඤ්ඤි (ම. දු. 259)

අනුරොධ විරොධ විපට්ඨණං = සබ්බවජ්ඣු පභිණ
 රාගදොසො, සෙසං වුත්තතයමෙව සබ්බගාථාසු ව
 (සු. නි 313).

අනුරොධ විරොධසු = රාගපටිසෙසු (සං. ථ 139).

අනුරොධො = අනුරාජකීර්ති අනුරොධො. කාමෙතිති
 අනො (මහ 26). (ධ. ස 306).

අනුලිමිට්ඨා = සුරතිවිලෙපතෙන විලිමෙපඨා (චරි 174)

අනුලෙපමදස්සං = අනුපට්ඨා සුධාලෙපාපෙසිත්ති
 අනො (අප 406).

අනුලොමං = අවිජ්ජාපට්ඨයා සබ්බාරාති ආදිතානසෙන
 වුත්තො අවිජ්ජාදිකො පට්ඨයාකාරො අනතතො
 කතතබ්බතිට්ඨකරණතො අනුලොමොති වුච්ඡති
 (උ 27). ආදිකො පට්ඨයා යාව පටිසොසාතා (දි362)

අනුලොමං හොත්තුගස්ස අනුලොමං චොදනස්ස =
 තාතාරමමණවසෙන (ප 338).

අනුලොමං හොත්තුගස්ස = ආදිනං විසුං ගහණේ හෙට්ඨා
 වුත්තතයෙනෙව කාරණං චෙදිතබ්බං (ප 349).

අනුලොමං සෙක්ඛාය = අසෙක්ඛාය කුසලං අනන්තරං
 න හොති, නසමා විහානං කරොති (ප 338).

අනුලොමපටිපදය = අනුරාධපටිපදය න පටිලොම
 පටිපදය (මහ 46).

අනුලොම පටිලොමං = අනුලොමඤ්ඤි පටිලොමඤ්ඤි
 (උ 34). (උ 35). (ස. වි 714). පස්මජ්ඣානතො
 පට්ඨාය යාව තෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනො අනු
 ලොමං නතවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනතො පට්ඨාය
 යාව පස්මජ්ඣානා පටිලොමං (ථෙර. දු 181).

අනුලොමා = අනුලොමෙතිති අනුලොමා (පටි 385).

අනුලොමිකං = අනුලොමිකං නාම වත්තාරො මහා
 පදො (ස. වි 1008).

අනුලොමිකා = ලොකුතතර ධම්මානං අනුලොමතො
 අනුලොමිකා (පටි 270).

අනුලොමිකාභි = පටිපතියා අනුලොමාති විවික්කාති
 අනම්පරියනාතිමාති (අ 720). පටිපතති අනුලො
 මාති කම්මට්ඨානසප්පායාති යත්ථ වසනෙන න
 සකකා හොන්ති මහත්ථොති පාපුණ්ණං (ම. න 128)

අනුලොමිකාය චන්දියා = ඵත්ථ විපස්සනා ඤාණමෙව
 ලොකුතතරමස්සං අනුලොමෙතිති අනුලොමිකා,
 තදෙව චන්දියමපෙක්ඛිතා අනුලොමිකා සබ්බ
 සබ්බාරා තස්ස අතිවදිතො දුක්ඛතො අනන්තතො
 බමනති රුච්ඡන්ති - බන්ති (පටි 520).

අනුලොමිකෙන සංසංගෙන = අනුලොමිකසං
 සංගො නාම තිස්සනං සිත්ඛානං අනුලොමො
 පට්ඨතික සංසංගො යෙන බුහුමවරියනතරායං
 පඤ්ඤාතිවිතික්කමං සංලොඛපරිහානිඤ්ඤි පාපු
 ණාති (විහ 238).

අනුලපනා අනුගන්තා = උභයං අනුචදනාය වෙච්චන
 මත්තමෙව (ස. වි 884).

අනුලපනාධිප්පායස්ස = කොහඤ්ඤා ඉච්ඡාචාරෙ
 අස්ඨා අනුලපනාධිප්පායස්ස සමුගමචාරිතා
 සන්තිකෙ අඤ්ඤා චිතාකරොත්තස්ස අනාපනාති
 (ස. වි 357).

අනුලපනාධිශායො අහං = සීලවතා ආරාධි විපස්ස
 කෙන න දුක්ඛරං අඤ්ඤා චිතාකාතුං, පටිමලො
 සො අරහතං පාපුණ්ණාති. තස්මා අනුලො
 පනාධිප්පායො අහන්ති ආහ (ස. වි 359).

අනුමයා = අනුරාපා (බු 32).

අනුමගනතා = තස්ස දිට්ඨිබන්ති රුච්ඡගණෙන අනු
 පටිපජ්ජනතා (ස. වි 440). නස්ස දිට්ඨිං බන්ති
 රුච්ඡා ගහණෙන අනුපටිපජ්ජනතා (මා 46).

අනුචදනා = ආකාරදස්සනමෙතා; උපචදනාති අනො
 (ස. වි 884).

අනුචදනාති = චොදෙත්ති (ස. වි 882).

අනුමයං = අනුසංවච්ඡරං (මා 199).

අනුමසිකො = අනුගතො උපගතො වස්සං අනු
 මසෙයා; අනුමසෙයාම අනුමසිකො (ථෙර. ථ 81)

අනුමානං පරිගණිකං = අනුමානං වෙච්ච පරිගණිකඤ්ඤි
 (ස. වි 837).

අනුමානකරණමනෙතන = පිට්ඨි අනුමානා රොපන
 මනෙතන (ස. වි 823).

අනුමාදගිදනං = අනුමාදෙ නිදනං අස්සාති අනුමාද
 තදනං (ස. වි 1005).

අනුමාදමූලාභි = ඵථං අනුමාදත්තානං කොටුපනා
 කාදයො අනුමාදමූලාභිති අයමෙත්ථ විසෙසො
 (ස. වි 970).

අනුමාදාකරණය = අනුමාද උපවදනාවේ වෛදනා ව
ඉදං අනුමාදාකරණං නාම (ම. ව 30).

අනුමාද = විශාසර ජෙට්ඨකට්ඨානං න කාතබ්බං
(ස. ව 862).

අනුමාසෙය්‍ය = උපොසථවාසං චක්කන්තා අනුමනෙතය්‍ය
(ජා. ස 267).

අනුමිනිතො = ඉධ භික්ඛු ඡන්දං උපාදෙය්‍යා
කම්මට්ඨානං මිතසිකරොනොති නිසිදති (සං.
ත 203).

අනුමිතණ = එත්ත න භුතනති පදදායං ආතෙය්‍යා
සම්බ්‍රිතබ්බං. නානුමිතතෙති භුතනති න
විනොති මෙඤ්ඤ නානුසුඤ්ඤාති විතකොකතිති
අතො (ථෙර. එ 217).

අනුමිවරං = ලොකිකමොජ්ඣාපි අනුමිවරනිකෙව, ඉධ
පන සිණසවානං නිරාසබ්බවාසො නාම ගතිනො
(සං. දු 106).

අනුමිවරණො = ඉතො විනොචි මිවරනො (ම. දු 269)

අනුමිවරමාණො = ඉතො විනොචි මිවරමාණො (සු. නි 370)

අනුමිවරිතං මනසා = විනොතන අනුසංචරිතං (පටි
295). (ම. දු 91). (සං. දු 217). (වු 16). (දි 666).
(අ 480). විනොතන අනුසංචරිතං. කසා පන අනු
මිවරිතං මිතසාති? “සදෙවකසා - පෙ - සදෙව
මුත්තසා” ති සම්බන්ධිතං (ඉති 285).

අනුමිවාරො = අනුගතො. මිවරණවසෙන අනුමිවාරො
(ධ. ස 143).

අනුමිවිනං = විනොතනති (ථෙරි 217).

අනුමිවිමකාරං = අනුමිදිනා විනොතනා, කුලසිනා
කාතබ්බං කරොතිති, වුත්තං හොති (ම. ත 61).

අනුමිව චො තං ගණෙය්‍යං = එවං අනාවාරං වර
මානං මයා ගතො ආරොචිතො අනුමිව ජාතිනා
තව සාමිකා තාලොති වෙව ලකඛණාභ්‍යාසාව
කතා තං ගණෙය්‍යං ගතො ගමිසානාති
(ජා. එ 386).

අනුමිව විඤ්ඤා ගරහෙය්‍යං = එවරුපෙ නාම සාසනෙ
පබ්බජිතා පාණතිපානමත්තනොපි ඔරමිතුං න
සකොති නිං එතස්ස පබ්බජ්ජායාති එවං අනු
මිව කුලසිනා පරිශෝගානොති අඤ්ඤාපි විඤ්ඤා
පණිතා ගරහෙය්‍යං (ම. ත 27).

අනුමිව විඤ්ඤා සමුගමවාටි = පණිතා සමුගමවාටිනො
අනුමිවාරොති (සු. ස 208).

අනුමිව = උපපජිකිකා ජාතිනා (ජා. ත 302). අනු
මිවාරොති (වතු 68). අනුමිසිනා පරිශෝගානොති
(අ 827).

අනුමිත්තෙත = ඉදති එවං උපානාය වෛදනා
විකසධරෙත කතතබ්බතිවිමං දසෙය්‍යං “අනු
මිත්තෙත” ආදි ආරාධං (ස. ව 1009).

අනුමිත්තෙත එවං පටිපජ්ජිතබ්බං = තසං අනුමිත්
තෙත භූතො වජ්ඣනා වෛදො ආපතං
සාරොඤ්ඤාති සමපදාය වෙව අනුසාවිත සමප
දාය ව නං අධිකරණං වූපසමෙතබ්බං (ස. ව 1010)

අනුමිතකො = විතකානාහං කරොති (සං. ත 125).

අනුමිදිනො = අනුමුදො වුචති (සු. නි 358).

අනුමිධාසෙය්‍යං = අනුගවේශ්‍යං (සං. ත 80).

අනුමිධිකාති = අනුමිකති (ජා. දු 71).

අනුමිලොකෙති = කසං අනුමිලොකෙති? පරානුදාය
තාය (සං. දු 208). (අ 499).

අනුමිලොකෙතො = පඤ්චපසාද පතිමණිතාති අකිති
උමමිලොකා තතො තතො මිලොකෙතො අතත
මසො හත්තකුච්ච පාදකුච්චානමපි අනාවා
දිකා (ම. ව 55). මංසවිකුත්තා දිබ්බවසනුතාවාති
විති වකුච්චි තතො තතො මිලොකෙතො (දි 710)
කමතො මිලොකෙතො (අ 843). දිසාමාන පඤ්චප
සාදෙති තෙතොති අනුමිලොකෙතො (සං. එ 213)

අනුමිලොකෙතො පටිසං = හගවතා සකසමයපඤ්ඤා
පුච්ඡතො උදකෙ මියසමානො උකිපිතො එලෙ
ඨපිතො විය සමස්සත්තායවිතො නුච්ඡං පරිසං
සංගණනත්ථං දිට්ඨිසංවරෙතෙව “උපධාරෙනතු
මෙ හවතො වචන”නාති වදනො විය අනු
මිලොකෙතො පරිසං හගවතානං එකදවොච
(දි 203).

අනුමිවචං = තස්ස උභොසු පසෙසු ලො බහොති
(ස. ව 836).

අනුමිසෙධා = අහං වතසෙය්‍යා දිසා වතසෙය්‍යා අනුදිසාති
සබ්බා දිසා අතතො තුණෙත පථවො පඤ්ඤාතො
(වරි 131).

අනුමෙධං විජ්ඣෙය්‍යං = තස්සෙව වණ මුඛස්ස අභිභූ
ලාත්තරෙ වා ආබ්‍යුලනොත්තරෙ වා ආසන්නපදෙසෙ
අනුගතවෙධං (සං. ත 84).

අනුමාදාකරණය = නම්කම්මානාති සිතිදාකම්ම
වට්ඨාකම්මාදිති අසිතිතා අනුමාදාකරණෙති
සමපතානං ආයතිංසමිතාපුරිසලකඛණපතිමණිතා
හගවතො සරිතති අතො (මු 304).

අනුසංස්කෘතිය = රෙරෙන කිර රූපේ නිමිත්තං
ගතොති මාතුංගමා න මලොක්ඛ පුබ්බො
(ම. ව 130).

අනුසංස්කෘතිය අනුචිතරොග්ග = අනෙ ගෙන නිකම
පිණි එතං ගෙන, එතසමා වා නිකමපිණි ඉදං
ගෙන පමිසනෙන (සු ස 75).

අනුසංස්කෘතිය මාතො = තත් තත් ගතො පච්චිකො
මාතො (ස. ව 311). අනුබොධිය මාතො (අ 378).

අනුසංස්කෘතිය = පඨවුපනෙතන කොඩෙන සද්ධිං
අනතරං අදසොසො එකිනාම කරණං (මහ 348)

අනුසංස්කෘතිය = අහං චිතසො දිසා චිතසො අනුදිසාති
සබ්බදිසා අනතතො ගුණෙන පත්ථො පඤ්ඤතො
පාකටො (ජා. ව 120). අනුධාවිතො (පටි 281).

අනුසංස්කෘතිය = රාජීනි අනුසත්ත සත්තො (පෙ 173)

අනුසංස්කෘතිය = අනුසංස්කෘතිය (ජා. ව 176).

අනුසංස්කෘතිය = අනුසංස්කෘතිය (මහ 185).

අනුසංස්කෘතිය = පච්චිකො (අ 715).

අනුසංස්කෘතිය = කථානුසංස්කෘතිය (ස ව 1008).

අනුසංස්කෘතිය = සංවිකල්පය. තංගි ගතො
චිතං අනුසංස්කෘතිය පච්චිකොතො අනුසංස්කෘතිය
චිතොති වුත්තොති (තෙ 67).

අනුසංස්කෘතිය පඨං = කථානුසංස්කෘතිය චිතොති
චිතොති (ස. ව 989).

අනුසංස්කෘතිය පඨං නාමානාති = කථානුසංස්කෘතිය චිතොති
චිතොති (ස ව 1010).

අනුසංස්කෘතිය = පුනපුනකාය චිතොති
තත්ථො සම්පට්ඨකො (ස. ව 884).

අනුසංස්කෘතිය වා පටිපට්ඨකො වා = යසමා පත
කිලෙසා කුසලප්පච්චිකො නිවාරණො විතං පරි
යාදය නිවාරණා මග්ගෙන අසමුච්චිකො එව වා
අසමානං උපපත්තිගෙතු ගොතොති තසමා අනුසංස්කෘතිය
වා පටිපට්ඨකො වාති වුත්තං (තෙ 169).

අනුසංස්කෘතිය = අප්පච්චිකො සංස්කෘතිය (මහ 324).

අනුසංස්කෘතිය = සත්තොති අනුසංස්කෘතිය සමුත්තො
තත්ථො (ම. දු 211).

අනුසංස්කෘතිය = අනුසංස්කෘතිය අප්පච්චිකො; ගතො
පච්චිකො අනුසංස්කෘතිය (තෙ 169).

අනුසංස්කෘතිය = අප්පච්චිකො අනුසංස්කෘතිය - අනුසංස්කෘතිය (දී
762). පුබ්බං සකච්චිකො, පටිපට්ඨකො ඉතරං (ප
158). කෙනෙට්ඨක අනුසංස්කෘතිය? අනුසංස්කෘතිය.

කො එස අනුසංස්කෘතිය කාමාති? (ප 239). එම
ගතොති කාමරාගානුසංස්කෘතිය පටිස චිත දිට්ඨි
විචිකිච්ඡා භවරාග අපිඤ්ඤානුසංස්කෘතිය එවං වුත්තං
කාමරාගාදයො සත්තං, තෙති එම ගතොති
පුනපුන කාමරාගාදිතං උපපත්ති ගෙතුංගාදිතං
අනුසංස්කෘතිය යෙවංති අනුසංස්කෘතිය (මහ 513). සත්ත
සත්තොති අනු අනුසංස්කෘතිය පච්චිකොති අනුසංස්කෘතිය
යාති ලභි තාමා කරණ ගාමෙ උපපත්තිරාගා
එමගතො යෙ කිලෙසා තෙති තෙ යථා වුත්තං
සබ්බො පාපධමො (වතු 165). සත්ත අනුසංස්කෘතිය (අ
288). (සං. න 9). එමගතොති කාමරාගාදිතං එතං
අධිචිතං (මහ 210). සත්තක නිද්දෙසෙ එමග
තොති අප්පච්චිකොති අනුසංස්කෘතිය අනුසංස්කෘතිය
(මහ 361). අනුසංස්කෘතිය - අනුසංස්කෘතිය (පටි 203).
කෙනෙට්ඨක අනුසංස්කෘතිය? අනුසංස්කෘතිය; කො එස
අනුසංස්කෘතිය කාමාති? අප්පච්චිකො (පටි 273)

අනුසංස්කෘතිය අනුසංස්කෘතිය = පුච්චිකො චිතොති වුත්තං
(ප 247).

අනුසංස්කෘතිය = අනුසංස්කෘතිය අනුසංස්කෘතිය වුත්තොති (ම.
ව 64).

අනුසංස්කෘතිය මාතොති = පුන අනුප්පච්චිකො විගතොති
ගොතොති අනෙවං (පටි 415).

අනුසංස්කෘතිය බ්බොති = යසමා යො අනුසංස්කෘතිය, තො
අනුසංස්කෘතිය යෙව, යො කානුසංස්කෘතිය, යො කානුසංස්කෘතිය
යෙව, අයං අනුසංස්කෘතිය කානුසංස්කෘතිය (ප 247).

අනුසංස්කෘතිය මාතොති = සත්ත අනුසංස්කෘතිය විගතොති
පටිච්චිකො පටිච්චිකො ගොතොති (අ 606).

අනුසංස්කෘතිය පෙට්ඨො = කාමරාගාදිකො අනුසංස්කෘතිය අරිය
මග්ගසංස්කෘතිය චිතොති (පෙර. දු 54).

අනුසංස්කෘතිය = යසමා අනුසංස්කෘතිය පටිපට්ඨකො අනු
සංස්කෘතිය ත ගොතොති අහ අනුසංස්කෘතිය අදිං
(තෙ 57).

අනුසංස්කෘතිය = එමගතොති අනුසංස්කෘතිය අනුසංස්කෘතිය
(මහ 28). (මහ 307). (ධ. ස 228).

අනුසංස්කෘතිය පරමයං විචිතොති = තං වො පත
පරමයං සච්චං අපිඤ්ඤානුසංස්කෘතිය කාමා චිතො
යනොති (වරි 185).

අනුසංස්කෘතිය සද්ධිමො = යසමා පත පටිපට්ඨකො සච්චං
පතං නාම සත්තං සද්ධිතං මහාබොධිසත්තොති
පට්ඨෙති කුලවංසො (වරි 198).

අනුසංස්කෘතිය = අනුසංස්කෘතිය (ජා. ව 243).

අනුසංස්කෘතිය = තෙ එව එමගතොති සත්තොති
අනුසංස්කෘතිය අනුසංස්කෘතිය (මහ 71). අනුසංස්කෘතිය; පුබ්බං
ගුණාති අනෙවං (පටි 196).

අනුසංගතන කිලෙස=සුබ්බසංගතන කාමරාග බ්‍යාපාදෙ (පටි 94).

අනුසංගතන = සුබ්බසංගතන (මහ 25).

අනුසංගතනි = සුබ්බසංගතනි කාමරාග බ්‍යාපාදෙති යෙව (පටි 34).

අනුසංගතනා = සුබ්බසංගතනා (සං. දු 231).

අනුසංගතනා = වෙසොව්වකරා (ජා. ස 391).

අනුසංගතනාංගාපෙ = සබ්බසංගතනාංගාපෙ කම්මොවාය අනුසංගතනාංගාපෙති (ස. පි 1042).

අනුසංගතනා = නනුසංගතන රාතාථ යොගං උච්චා: කුලා පබ්බජිතොවං බ්‍යාප්තො භාවිතො (ස. පි 1023). (තෙ 132). (ම. ව 76). (අ 248).

අනුසංගතන = අනුසංගතන (ජා. ඡ 171).

අනුසංගතන අමම = සො නිර පුරිසස්ස රජ්ජං දඬු පුත ගණ්ණං නාම අපුරුසස්ස පිතුලා භාවුලා අනිසංසදෙසා මාතුලා නිසංසදෙසො ඵලමාන (ජා. ඡ 149).

අනුසංගතනි = කප්පති (ජා. න 188).

අනුසංගතනා = පුතපුතං අනුසංගතනා (සං. දු 181).

අනුසංගතනාං = ඔවාදං (මහ 185). ඉදං කර ඉදං මාකරිති ඔවාදනාති අනුසංගතනා (ජා. ව 145). අනුසංගතනි (සං. ඵ 82).

අනුසංගතනි = අනුසංගතන වසෙන අනුසංගතනි (පටි 516).

අනුසංගතනි පුරෙකකාරය = ඉදතිපි අනිමිත්තාසි. උභයො බ්‍යාප්තොසි. අපමාදදති කාරෙයාසි (ස. පි 392).

අනුසංගතනි පුරෙකකාරය = ඉදතිපි නිං ඵදිසා. සාධු විරමස්ස. නො වෙ විරමසි. අඬා පුත ඵවරාපාති කම්මාති කම්මා නිරසෙ උපපජ්ජසාසි (ස. පි 693).

අනුසංගතනි පුරෙකකාරය = මාතමො තම පරායණො අනෙසි'ති අදිතා තයෙත කපෙතො අනුසංගතනි පුරෙකකාරය නාමාති වෙදිතබ්බො (ස. පි 539).

අනුසංගතන = අනුසංගතන (ජා. ප 93).

අනුසංගතනා = අනෙසි ගුහනා නුඬා බමෙමක රජ්ජං කාරෙති (ජා. ප 160).

අනුසංගතනා = අනෙතො අනං පහාය රසෙසු අනංසු බමෙසු අනුසංගතනා (ජා. ප 73).

අනුසංගතන = ඔවාදි, සාමුකකං සිකාය බමෙදෙසකාය සහ උපායෙන පමනනිවහනියො උපදිසිති අනෙතො

(මහ 172). ඵලං නිරසා අනෙසි කදම් ඵල කුප්පිකා. වුච්චිතෙසු මාතරං මාරෙයා අති රාපාය තසුදෙවියා සද්ධිං සංවාසං කපෙපයා රජ කුමාරෙසු මාරෙයා පටිසුසුමියා ගනෙකාමිති තසමා අයං තෙති අදිති වදනො අනුසංගතන (ජා. ස 392). අපරිපක්කාය මෙසිත වෙතො මිච්ඡිකායා පසුබිමෙ පරිපාකාය සංවහනනාති අදිතා ඔවාදි (ජෙර. ඵ 150).

අනුසංගතන අනුසංගතනා = අනුසංගතනො (මහ 192).

අනුසංගතනා = අනුසංගතනා (අ 658).

අනුසංගතනා බ්‍යාප්තං = තවෙව දිනො තෙමියා ඔවාදෙ අපමිත්තො හොතිති ඵලං අනුසංගතනා බ්‍යාප්තං පක්කාමි (ජා. ඡ 123).

අනුසංගතනා = තසෙව පරියාය මමනං (ජෙර. දු 115).

අනුසංගතනා = මිච්ඡාදිට්ඨං තසාං සමාදායෙක පුග්ග ලෙව අනුසංගතනො යෙව (උ 247). කිලෙස බ්‍යාප්ත පුග්ගලෙ අනුසංගතනො (තෙ 217).

අනුසංගතන = සිකායාති (සං. ඵ 87).

අනුසංගතනාමි = සිකායාපමි අනුසංගතනාමි (ජා. ස 70). අනුසංගතනාමි (ජා. ඡ 194).

අනුසංගතනා = නියො සිකායා විපක්කනා පටිපාටියා ව මහපටිපාටියා ව සිකායාය (ජෙර. දු 209). නියො සිකායා සිකායාය (සං. ඵ 216).

අනුසංගතනා = අනුසංගතනා (මහ 77). උපමං දසෙකො අනංසුසන මමනං අනුසංගතනාති (මහ 80). පුතපුත මමනං අනුසංගතනාමි (බු 141).

අනුසංගතනා = තසෙව වෙමමනං (තෙ 131).

අනුසංගතනාංගාපෙ = නං පුග්ගලං න උසුගතො න අනෙකාසනො (ජා. න 19).

අනුසංගතනාංගාපෙ = න උසුගතාංගාපෙ (අ 423).

අනුසංගතනා = උසුගතාංගාපෙ; උසුගතාං නාම දෙසා විකරණං (සු. ස 73).

අනුසංගතනා = නිබ්බතනාති (අ 471). අපාතිතො තෙති (ම. ව 218). අපාතිතතාය අනුසංගතනා (ප 49). (ම. න 98). යථාකාමරාගො කාමමිත්තක සංකායං කාමබාහුං සතපාතවසෙන අනුසංගතනා, නිකෙත ඵලං රාජරාගො රාජබාහුනාති පුච්ඡති (ප 150). රාගාදි අනුසංගතනා සතතානෙ අපමිත්ත හාමෙක අනුසංගතන (තෙ 205).

අනුසේනවර් = අනුරූපං කාරණං ලභිතො උපපත්තවතී
දෂෙථා (ප 239). පුතපුතං ආසේනිතං ථාමිතං
දසාපිනීතං අනුසේනවතී (ම. ථ 165).

අනුසෘතිය. = සො. තරු අනුසෘතිය. ගතිය. වජ්.ම
ගව්.ම අනුතර අතර. (අප 403).

අනුසෘත විජයමා = ගම්නාය ආයතන වසන
 ගාමිනී ගම්නායේ හෙට්ටි වූකතානුසාරක
 විජයම විජයම නමින් නමින් වසන අනුසාර (අප340)

අනුසොධනාය = අතිපුජ්‍යරතෝ (නෙ 209). අනුසොධානං
 ගව්ඨිතී අනුසොධනායී (අ 466). විට්ඨසොධානං
 අනුගතො විට්ඨසොධන නිවුගො පුජ්‍යරතෝ
 වෙදිතඛො (ප 73).

අනුයාති = නව පුනරුත්ථාපනයෙන් පසු සිටින අනුයාති, පවත්වාගෙන යාමට ලක්වන අනුයාති, සංගීතය පවත්වාගෙන යාමට ලක්වන අනුයාති, සංගීතය අනුයාති (මො 24), පුනරුත්ථාපනයෙන් පසු අනුයාති (මො 24), පුනරුත්ථාපනයෙන් පසු අනුයාති (මො 24)

අනුයාතිමොනාති = අනුයාති කාරණාති; "ඉතිමිසො
හගමා"ති ආදීති මිත්තදාමිසොනෙ ඵ්ථාටිතානෙව
(අ 661).

අනුසාරයෙන්ම දැනගැනීම. “තථාවේද” නැතිව පමනැති.
“වේදිපතනිකානං ධර්මිකං භාවනානුසංග ඉන්ද්‍රියතො” නි යථා යථා ප්‍රසබ්බ චිත්තං, තථාවේදං, තාදේසනති අතො (ඉති 241).

අනුසාරයෙන් = අවිච්ඡින්නයෙන්; තනතුරු මුද්දරය
නිදහස ලබන්නා වූ ඉන්ද්‍රියයන් නම් කවිකාව
(පිට 326).

අනුසායනි:- රහතිට්ඨාසාදිවාට්ඨානෙසු කිසිනාසායන ඉදති අරියා ලෙණ්ඛනාමෙතිපාදිසු කිනච්චසායනාමග්ග ඵල සුඛෙති විතිනාමෙනති අනුසාරණං ගොචා නෙසං සතතිකෙ ඔවාදො ලඛො ගොති තං විහරන්තා ඉමෙග්ගිං සානෙ සීලං කරිතං ඉමෙග්ගිං සමාධි ඉමෙග්ගිං විපසායනා ඉමෙග්ගිං මග්ගො ඉමෙග්ගිං ඵලනති ඵංගං අනසාරණං (සං. න 125).

අනුසාර = තමෙව් බමම. උපරාපරිතාවකාවසෙන
අනුසාරනොනො (ඉති 211). අයාදවසෙන නං
නං රසං අනුමිවිනොතනොනො (පේර දු 20) තමෙව්
බමම. අනුසාරනොනො (පේර. දු 132). (බ. ප 624)
පිතුපිතා මනාතමි කීරියං අනුසාරාමි යෙව නො
නාතසාරාමි අනුසාරනොනො (ජා. ව 172).

අනුකාර. පෙනහි පිතාමහානං = අවහානකුඩි අතන
නො ව වංසෙ පිකුපිතාමහානං ආවණණං සරණො
සෙව (ජා, දු 35).

අනුසාරණය = රතනිවිචාරිකාවිචාරිකානු - පෙ - තං
ආවර්ණිකා, ඉමිහිමි, එතෙ සිලං, කපිතං - පෙ -
ඉමිහිමි, එලනාති එමං අනුසාරණය (ඉති 258).

අනුසාරක = බහිෂ්කාරිතයෙන් මුළු පරිච්ඡේදයෙන් ව,
අනුගතයා අනුගතයා සරති (පරි 248) (විසු 307)
සරති (සං. ත 125) එකම පිණිස ජාතීන් දෙවර්ග ජාති
යෙහි එවං ජාතිපරිපාටියා අනුගතයා සරති
අනුදෙව් වා සරති (තෙ 144).

අනුසාරයෙන් = යම් ජාතෝ නිසිම. පොරොන් මාතා
සෙනරිකො කුලවංශය අනුසාරයෙන් අනෙකු
(ම. න 295).

අනුසාරකයාගේ සම්ප්‍රදාය = සම්මි, සාමි, සබ්බසම්මාන,
 ප්‍රියසෙත්තා, සම්මිසම්ප්‍රිය, සබ්බසාභානුසාරකයාගේ
 අග්‍රාය (පෙර, ට 421).

අනුසාරමාපනා = අනුසාරක න්‍යාය (විඳු 148).

අනුසාරයට = පනෙන්ද් "සාධකයාගේ හඟවන
 බලමෙයා" ආදීනා බලය, "ප්‍රථමපනේන හඟවන
 සාධක සංකේත" හි ආදීනා සංකේත අනුසාරයට සංකේත
 නැබලි (පේර, ට 441).

අනුකූලය = එකම ප්‍රාග්ධන අනුපාතයක් වීම.
 ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන අනුපාතය අනුපාතය, සරාස, විදේශ අනුපාතය, ප්‍රතිපාදන එම සරාසයේ දෙසැන් (ස. වි. 03).

අනුසංහිතා = පුනඥානං සංහිතා (වින 218). අභ්‍යන්තරී,
සංහිතා, අපරාපරං සංහිතං. සම්මතංභාවි අනුසං,
(අ 604).

අනුසංවිධාන = සර්වභාසය (දී 180).

අනුසාරිකයන් = 9෫෦ ක් පමණක් නිසාවට සෙන අතරහැර
විවිධ, අනෙකුත් ප්‍රධාන අන්තර්ගතයන් වෙනුවෙන්
හඟවැඩි හෝ වැඩි අනුසාරි, නිදහස් අනුසාරිකයන්
(ඉ 283).

අනුසාරක මෙවම් සමාවාගේ ව = අවංකානුකූල
අනුසාරකයා බිම්ම - සංසිත - බ්‍රහ්මචරියං කපි
කොකාස අනුසාරකයා (සු. නි ෫92).

අනුසාරයෙන් = එකෙන සාපාසනයක සො අනුසාරික
 අපරො නොය යි වඩානොයො අසුකු. සපාසනයො
 අසුකුකුපි අසුකුනාහි එවි. වකානොයො වකානාහි
 සාපාසනයොහි අනුසාරයෙන් (සං. ෫ 119).

අනුක්‍රමික සන්නාහන = අනුක්‍රමවෙන්ම උපයෝගී කර
 ගන්නා සන්නාහන. උපායිකානු අන්තර්
 කාලී උපායිකා කුරුසිමින අග්නි දිශෙහි
 (අ 247).

අනුකූලවිකල්පය = සමාන සම්පත්, ගණනාව, සීතන;
(ම. ත් 160).

අනුසාර වා = සවෙ වෙ කසාව වදනක් වා සුතං මානාපිතුතං වා ප්‍රධානං මහලුකානං සනතිකා ආගමො අපි, අපි මෙ තතො අනුසාර වා වචනො ආගමො වා එතං අපිකම්පමානා අනුසාරි (ජා. ප 125).

අනුසාරිකො = අනුසාරවෙත පටිපිටිකම්පමා. පවර්මකම්පං සකියං පටිකම්පිතා ජොතිපාලකාලෙ අනුසාරියං සකියං පටිජාතාති (ප 133). අනුසාරවතිකම්පනො හොති (ම. ත 160).

අනුසාරවො = එවං කීර හවියාතිති අනුසාරවණං අනුසාරවො (සං. ත 33).

අනුසාරවසං = මහතං සංඥං කතා සාවෙසං (ම. දු 204).

අනුසාරිකා = අවාච්චා (සං. එ 42).

අනුසාරිකං = තණ්හා උසාරාවාහාවෙන අනුසාරිකං (බ. ප 658).

අනුසාරිකා = උසාරා රහිතා (මිම 118).

අනුනිනාමො = නො උනනාමො ඉමිනා අනනනො පුණ්ණකාමි මෙව පටිච්ජනං කතා කපෙති (ජා. ස 216). සමපුණ්ණනාමො පුණ්ණකො යතබ්බෙනා පති (ජා. ස 290).

අනුනිතං = හප්පාදිති අපිකලතං (වජ 173).

අනුසාරානො = සායෙන උපසාරකයා අකරණං (දී 326). අනුපකතං වෙව අනුපසාරාපකඤ්ච (බ. ප 463) සායෙන කසාව උපසාරකයා පරිමෙඝකයා අකරණං (උ 178). සායෙන කසාව උපසාරා කරණං (උ 178).

අනුපනිතො සො නිවේසනෙසු = සො දවින්නමපි උප යානං පටිණිත්තා සබ්බෙසු තණ්හාදිට්ඨිතිවෙස නෙසු අනුපනිතො (සු. නි 439).

අනුපමා = උපමා රහිතා ඉමාපිය භූතාති උපමෙතො ත සකෙතාති අනෙවං (අප 447). උපමාපිරිතා (බු 147)

අනුපමො = උපමා රහිතො; ඉමිනා ව ඉමිනා ව සදිසොති වතතො අසකතණ්ණො හාවතො අනුපමොති අනෙවං (බු 172).

අනුපයං කෙනි කපං වදෙය්‍ය = තණ්හාදිට්ඨිපහාණෙන අනුපයං ඛිණ්ණං කෙන රාගෙන වා දොසෙන වා කපං “රගෙන” ති මා “දුට්ඨො” ති මා වදෙය්‍ය, එවං අනුපවජෙජ්ජා ව සො කිං තිප්පියා විය කත පටිච්ජාදකො හවියාතිති අධිප්පායො (සු. නි 422)

අනුපයො = තණ්හාදිට්ඨි උපයෙති මිරිතො (අ 481) අනුපගමිණො (සං. එ 206).

අනුපලිතො = තණ්හාදිට්ඨිලෙපෙති අලිතො (සු. නි 343). සබ්බකිලෙසෙති අලිතො (ජා. ප 42).

අනුපමාදො = වාචාය කසාව අනුපමදනං (දී 326) වාචාය කසාව අනුපමදනං (උ 178). කසාව පි උපරාජකිත වචනකා අවමනං (උ 178). අනුපමාද තඤ්ඤව අනුපමාද පනං ව (බ. ප 463).

අනුසාරො = සබ්බසම්මපි ලොකෙ තණ්හාදිට්ඨි උසයෙති අනුසාරො තෙති උසයෙති මිරිතො (ඉති 289).

අනුහතෙ = අනුමුච්ඡිතො (සු. ස 88).

අනෙකුත්තොපි සනතිවයො = කොචිතං සනතිවයො කොටසනතිවයො අනෙකො කොට සනතිවයො යසා හො අනෙක කොට සනතිවයො, අනෙක බතකොට සනතිවයොති අනෙවං (බු 56).

අනෙක විතො = තාතාපිධ විතතරුපං (මිම 258). අනෙකෙති උය්‍යාතකපාරුකධ පොකඛරණි ආදිති මිමානෙ සු ව අනෙකෙති විතතති මිසසාදිති විතතං (මිම 46). තාතාපිධ විතතකම්මං (පෙ 106). තාතා පිධ විතතරුපං (සු. ස 74).

අනෙක විතො = අනෙකපිධ විතතො සුතතො (මිම 85)

අනෙක විතො චතතො = අනෙකෙති මාලාකම්මාදි විතතති අවතතො සමොකිණ්ණො “අනෙක විතතො විතතො”ති පි පඨනති (මිම 222).

අනෙකපාති සංසාරං = අනෙක ජාති සහසහසා සබ්බාතං ඉමං සංසාරවට්ටං (බ. ප 407). අනෙක ජාතිසහසහසා සබ්බං ඉදං සංසාරවට්ටං (ථෙර. එ 172).

“අනෙකජාති සංසාරං සකියාපියං අතිබ්බිතං ගහකාරකං ගවෙසනො; දුක්ඛා ජාති පුතප්පනං.

ගහකාරකදිට්ඨොසි පුතතෙහං තකාහසි, සබ්බාතෙ එංසුකා හග්ගා ගහකුට්ටං මිසබ්බිතං මිසබ්බාරගතං විතතං තණ්හාතං බය මජ්ඣිමා’ති

ඉති තුසිතගවතතො පට්ඨාය යාව අයං බොධිමිණෙති සබ්බඤ්ඤාතපපතාති එතතකං ණං අපිදුරෙ තිදනං තාමාති වෙදිතිබ්බං (අප 68).

අනෙකතාලෙ = අනෙක තාලපාමාණෙ (ජා. ව 187).

අනෙකපඨපද නිසසිතං = අනෙකාති අත්පදාති කාරණ පදාති නිසසිතං (ජා. දු 169). එවං පුතතපකාරං මිරියං අනෙකෙති අත්පදෙති නිසසිතං (ජා. දු 169)

අනෙකබාහු = වතවු බාහු ආදිති කාමබාහු ආදිති වා බාහුති බහුබාහු (ම. දු 34). (මිම 281).

අනෙකබාහු නා නා බාහුලොකං = ඉදං ත කෙමලා උපදින්නක සබ්බාර ලොකසොම තාතතතං තථ ගතො පජාතාති අනුපාදින්නකසබ්බාරලොකසොම තාතතතං තථාගතො පජාතාති (මිම 333).

අනෙකුත්මිත්තං ඉද්ධිවිධං = අනෙකුත්මිත්තං ඉද්ධිවිධනම්
 ආදිතං අනෙකුත්මිත්තං ඉද්ධිවිධනං නෙකං ච විපුලාමිත්තෙ
 විපරිතෙකං ච (අ 397). ආදිතං නෙකං පසු
 ලොකිකාභිසංඝාතං ච වුත්තං තත්ථ සං මහත්තමං
 සියං තං සංඝං අනුපදාමිත්තං නෙකං ඉද්ධිවිධනං
 විපරිතෙකං ච සද්ධිං විපුලාමිත්තෙ විපරිතෙකං
 (සං ෫ 131). ආදිතං නෙකං ආනන්ධං පසු
 ලොකිකාභිසංඝාතං පාසුමිත්තං සම්මං භංගිකං
 නෙකං විපුලාමිත්තෙ වුත්තං (ම. ෪ 148). ආදි
 පසුලාමිත්තෙ වුත්තං නෙකං (අ 650).

අනෙකුත්මයාලයන් පිළිබඳවද = අදහස අනුව විස්තර
මෙහි දැක්වෙන්නා (දී 75). අදහස අනුව විස්තර
මෙහි දැක්වෙන්නා (දී 328).

අනුකූලිකා = නානසායා (ම. එ 164).

අනෙකුත් විධාන = අනෙකුත් විධාන (දී 74), (ම, ට 11).

අනෙකුත් විධිනා පාසනා අකුසලා බිම්මා = එපෙත්තා තෙ
බිමෙම අවිසෙසා අකුසලා බිම්මා අනෙකුත් විධිනා
පාසනා අකුසලා බිම්මාහි වෙදිනබ්බා (ස. පි 83)

අනුකූලතාවය වී කඩ්ඩාසොතිසය සිසිමසය =
අනුකූලතාවය කඩ්ඩාසය එක කඩ්ඩාසි ක පවිසිනෝ
අනුකූලතාවය (මා 219).

අනෙකුත් සියලුම = අනෙකෙහි ව්‍යංගිති උපපන්නක
දැක්වෙන ප්‍රවේශය (ජා. ව 78).

අනෙකුත් සභා = එකසං ගෙවනුද අනිත්තාග්ග නි
එකසංගෙවනුද අනිත්තාග්ගෙවනු (ධ. ස 231).
එකසං ගෙවනුද අනිත්තාග්ග නි එකසංගෙවනුද
අනිත්තාග්ගෙවනු (මහා 307).

අනුකූලතාවය: $\rho(\text{පරිමාණය}) = \frac{\text{විචලිතය}}{\text{පරිමාණය}}$ (දී 389). (අ 783).

අනෙකුත් සභා: බ්‍රාහ්මණ සභා: = සොණදර්ශී සමාගම්
වසෙන චෙට් අභ්‍යුද්‍යවනකව: ශ්‍රවණෙන ව සමානව:
චෙට්තඤ්ඤා (අ 784).

අනන්තසහසයම්ප් = සසමේවි භූතෙ අඤ්ඤාචරියරහිතෙ
(අප 89)

අනුබන්ධනසහසම්ප්‍රයා = අනුබන්ධනසහසා (බු 124).

අනුමානසහයයා = සහයයා හිටි අපරිමාණයේ නා (දී 548)

අනුබන්ධං = අනුකූලාකං (සු, නි 396).

අනෙකුත් සාහිත්‍ය = අනෙකුත් සාහිත්‍ය (අ 396).

අනෙකුත් සියලුම පද = සසම් ඉදං සික්කාපදං අනෙකුත් සෙත කතන්ති අනෙකුත් (ස. ව් 1000).

අනුකූලිතා = හ එකසැන්ධිතා, එකතෙව් තෙව්ති
තෙහ සසැතාති වා, අසසතාති වා න ප්‍රිත්තාති
අතෙව් (දී 249).

අනෙකුත් සුභ: අනෙකුත් බැඳුණු: = එනම් සුභ: හා
 හැරුණු: පිළිබඳ; බැඳුණු හා හැරුණු
 (ම. එ 1:6).

අනෙකුත් සභා = මුහුණතාදී සභෙහි වෙළුම් බැරවීමකි
හි ව අනෙකුත් සභා (රු 139).

අනෙකුත් සමස්තයන් = අනෙකුත් ආකාරයේ
සමස්තයන් (පේර. දු 210). අනෙකුත් භූමිය
සමස්තයන් (සං. එ 219).

අනෙකාකාර වටිනාකම = අනෙකාකාරවෙතින්මගේ
අනෙකාකාරසම්මේයයෙහි උග්‍රතම නොවේ (ස. පි
288). අනෙකාකාරවෙතින්මගේ අනෙකාකාර
සම්මේයයෙහි උග්‍රතම නොවේ නොහොත්, අසුභාව
තාවුනොහොත් (සං. ක 209).

අනුකාශාර සම්පත = අතෙකෙහි සිලස.වර,
දිපසකාරෙහි පරිප්පුණය (චේර, දු 179).

අනෙකැති දෙවතා සහසාරානි = ආයතනික රාහුලෙක පද්මවතකරයා හතවතො පාදමුලෙ පාලිතයා න රාජකාලෙ පත්තනං ජපෙපනනන සසිං පත්තනං ජපිත දෙවතායෙව (ම. ච 217). ආයතනික රාහුලෙක පද්මවතකරයා හතවතො පාදමුලෙ පච්චික්ඛර නාගරාජකාලෙ පත්තනං ජපෙපනනන සසිං පත්තනං ජපිත දෙවතායෙව (සු. ස 192). ආයතනික රාහුලෙක පද්මවතකරයා හතවතො පාදමුලෙ පාලිත නාගරාජකාලෙ පත්තනං ජපෙපනනන සසිං පත්තනං ජපිත දෙවතාසු පත කාචි භූමමට්ඨකා කාචි අනන ලිකමට්ඨකා කාචි චාතුමමනාරාජකා කාචි දෙව ලොකෙ කාචි බ්‍රහමලොකෙ නිබ්බහනා (සං. ත 26)

අනෙකෙහි වතුසල බිමෙහි - සීලසමාධිපඤ්ඤ විමුක්ති විමුක්තිඤ්ඤදසානං වතතාරො සමිප්ථානං වතතාරො සමමපධානං වතතාරො ඉතිපාද වතතාරො මිත්තං වතතාරි ඵලාති වතසොභා සපි සමතිද්ඤ වතුසොතිපටිවේදිකඤ්ඤං වතතාරො අරියවංසං වතතාරි වෙසාරජ්ඣඤ්ඤාති පඤ්ච පධාතියංඛාති පඤ්චඛින්නො සමමාසමාධි පඤ්ච ඤ්ඤානො සමමාසමාධි පඤ්චාද්දිතාති පඤ්ච ඩලාති පඤ්ච නිසාරාණිතං - අප - එමොදිතෙ අනෙකෙ අනතතොකුසලෙ (උ 235).

අනෙකෙහි සංවිධානයන් = ආදිපති පරිභාගිකයා
කපා: සංවිධානකපා, විශ්වාසය, විවිද
කපාහි වෙදිනකෙහි, තුරු සංවිධාන
සංවිධානයක ගණිතය හෙයින්, තං ඉලක්කය (ඉද
309). (නෙ 144). ආදිපති පරිභාගිකයා කපා:

අනොපමි. = අනොපමි, ගෙවිල්ලකින් අනොපමි (මහා 201).

අනොග්ගමනො = අග්ගමනො, එතෙතයා අග්ගමනො ගාමො දිවනො (ම. ක 259).

අනොග්ගමනො = අදිසුපි එතෙතයා (ප 40).

අනොග්ගමනො = යං න ඔත්තපති ඔත්තපිතබ්බකාති එමි. විජාරිතො අග්ගමනො අකාරො (ධ. ස 78) අනොග්ගමනො (අ 297). උපමාදනො අග්ගමනො කාරො අනොග්ගමනො (අ 337).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො මිලං - අනොග්ගමනො (ධ. ස 223).

අනොග්ගමනො = පංසුරාස ලක්ඛණයා ඔත්තපයා අග්ගමනො (සු. ස 198).

අනොග්ගමනො = නිබ්බන්ධො, කිලෙසුප්පනතිනො කුසලානුප්පනතිනො ව ග්ගමනො (සං. දු 124). උපමාදන රතිනො (අ 472) න ඔත්තපයාති අනොග්ගමනො (ම. එ 171).

අනොදිසුපිතො = න ඔදරිතො. අග්ගමනො (අ 615).

අනොදිසුපිතො = අග්ගමනො මා එතතයා. යෙව් මාති එතො පාසණො අනුදිසුපිතො සබ්බකං පඤ්ඤානො (ස. වි 595).

අනොදිසුපිතො ආවිකාති = අදනි යමා යාමිතො රතො ධම්මො නොති, තං දසොනං අනොදිසුපිතො ආවිකාති (ස. වි 676).

අනොධිං කපිතො = එතතයා සංඛාරො අතිවො න අනොධිං එමි. මිලං මිලං අනොධිං (අ 695).

අනොධිං නොති = කිලෙසොධිං විජිතිතො සිතතො බිණ්ණො මිලං නොති නොති අනොධිං (ම. වි 170).

අනොධිං = මිලං අනොධිං කිලෙසො අනොධිං (තෙ 136).

අනොධිං කිලෙසොධිං පාසණො ගිකු කෙතො = පුපුල්ලක කලාසොකො සං සතතරිතො කිලෙසො සිතො සිතතොති කෙතො, තෙතො යො කොවි කෙතො ගිකුති වෙදිතබ්බො (විස 30).

අනොග්ගමනො = කොසල්ලකො අනොග්ගමනො; අසලිකනති අනො (පටි 481).

අනොග්ගමනො = අග්ගමනො, එතෙතයා අග්ගමනො ගාමො දිවනො (අ 300).

අනොග්ගමනො = උපමාරිතො (අප 293).

අනොග්ගමනො = පාසණො කෙතො ඔත්තපයා මිලං අදනං තං නොග්ගමනො ආරොහො අදනං තං කිලෙසො තනති කාලොක සිසං කාලොක උදරං පටිමල්ලකො එමිලො (ම. ක 161).

අනොග්ගමනො = පටිමල්ලකො එමිලොකො අතිවික දයාතො (පෙ 136).

අනොග්ගමනො = අදිකා ආග්ගමනො කොවි කාලොකො අපදනං (අප 312).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අලංකාරො දයාතො (අප 312).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අලංකාරො පටිමල්ලකො කොවිකො දිවිතො පටිමල්ලකො අනොග්ගමනො කො (පා. ක 289).

අනොග්ගමනො = අනුපමදයාතො අග්ගමනො මා (මු 142).

අනොග්ගමනො = සබ්බකොග්ගමනොතො අනොග්ගමනො පටිමල්ලකොති අනො (සං. එ 67). සබ්බකොග්ගමනොති අනොග්ගමනොති අනොග්ගමනො (සං. එ 271).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අලංකාරො (මහා 137).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (අ 677).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො පටිමල්ලකො, න ඔමපඤ්ඤා අනොග්ගමනො; මහාපඤ්ඤාති අනො (පෙර. දු 211). අනොග්ගමනො පටිමල්ලකො, න ඔමපඤ්ඤා මහාපඤ්ඤාති අනො (සු. කි 303).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අලංකාරො (සු. කි 304). (පෙර. දු 213). අලංකාරො (පා. ප 146).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (පා. ස 292).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො (මහා 257). (මහා 261).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (විස 20).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (මහා 133). අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (මහා 289).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො (ධ. ස 338).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (විස 20).

අනොග්ගමනො = අනොග්ගමනො අනොග්ගමනො (ස. වි 586).

අනන්තමාසි දුක්ඛසං = එම අරහත්තමයෙහි මාසයක් දිවන්නා පරිනතයා ව සබ්බසංඝාදි වට්ඨකයන් සංඝාදිකයා අනන්ත පරිවේදන පරිවෘත්ති අසාසි (ඉති 154). එම අරහත්තමයෙහි මාසයක් දිවන්නා පරිනතයා ව යෙ ඉමෙ "කායබ්බිතයා අනන්ත පරිනතයා ව" යි එම වූත්තඅනන්තම මිථි යාදනෙහි ව "අනන්තදං හික්ඛවෙ ජිවිතං" නැති එම වූත්තලාමිකයෙහි ව "සකායං ඵෙකං අනන්තං" යි එම වූත්තකොට්ඨාසයෙහි ව "එකෙ වනෙහි දුක්ඛසං සබ්බපට්ඨසංඝායා" යි එම වූත්තකොට්ඨාසයෙහි වා එම වචනාරෝ අනන්ත තෙසු සබ්බසංඝාදි වට්ඨකයන් අදං වතුන් සංඝාදිකයා අනන්තමාසි පරිවේදන පරිවෘත්ති අසාසි (ම. එ 80). (සං. ත 83). සමමා උපායෙන සමමා පරිපතියා නම්විධයා මාසයක් පසාදිකයා සමමා පරිපතියා අනන්තමාසි (අ 363). වට්ඨකයා පරිවේදන පරිවෘත්ති අසාසි කන්ධා සිතොති අනන්ත (අ 647).

අනන්තමාසං = සබ්බන්තමෙක පරිවේදන (ස. පි 184) (ම. 20). උපරිමනෙක (පි 474). (ම. 211). කෙටිමනෙක සම්මානං කන්ධා (ම. 303). කෙටි මනෙක (පි 501).

අනන්තමාසං අවරාසංඝාත මනෙක = සබ්බන්තමෙක පරිවේදන දෙව අවුලයෙ එකෙක කන්ධා පහ රණමනෙක සාලනා වූත්තං කෙති (අ 264).

අනන්තමාසං උපපලපනෙක මනෙකරණං පමෙකෙති = එකෙක ව අතිමනෙක. කෙසරමනෙක පහ පමෙකෙති අපතනෙක (ස. පි 687).

අනන්තමාසං උපපලපනෙකාසි = එක පහත නම් මනෙක, කෙසරෙකාසි පහත දෙකෙති අපතනෙක (ස. පි 687).

අනන්තමාසං කුසලෙකාසිමිති = එක පුරං මා මෙරයං මා ඔප්පො පට්ඨාස කුසලෙක පිට්ඨොපි පාඨනානන්ති අනන්ත එකෙක පහ පමෙකෙති කුසල පිට්ඨාසය එකව අපතන. විවිධත්වය විවිධත්වය පිට්ඨාස පමෙකෙති අපතනෙක (ස. පි 635).

අනන්තමාසං නම්මාසංඝාත = සබ්බන්තමෙක පරිවේදන ය අනන්තමාසං මුත්තමනෙක පරිසංවර්තකයා 'නම්මාසංඝාත' වූවෙක, මුත්තමි කන්ධා අනන්ත; තසාසි "මුත්තමි කන්ධා හමියාසි" යි එම පුරිසමිති අපතනෙක සංඝාදිකෙක. එකෙකව උපායෙන "මුත්තමි කන්ධා හමියාසි" යි එම පුරිසමිති ඉතිමිති අපතනෙකාසි සමන්ත භෙසං අපතනෙක විවිධත්වය (ස. පි 396). (ම. 37)

අනන්තමාසං නිර්වර්තකයාසි පාරාජිකො කෙති අසංචායො = නිර්වර්තකයාසි මෙදුක්ඛං බලං පතිසංචිතො පාරාජිකො එම කොතිති දුක්ඛාරං සික්ඛාපද මාසි (ස. පි 159).

අනන්තමාසංකො = කොපි මං පසුන් පුරිවේදනෙක පසුන්කො අනන්තමාසංකො පසුන්කොකොති සෙමිති (අ 604).

අනන්තමාසං පනතපිකාපනත මනෙක = පවිම කොපියා පනත පරිසංචරණං පනතයා අනන්ත මනං අනන්තමාසංකොකොති (අ 652). (ම. ද 329).

අනන්තමාසං මාලාගුණපටිකාසි = යා සබ්බන්තමෙක පරිවේදන, එය මෙ හරියා හමියාසි සංඝාදිකයා පරිවේදන මාලාගුණං පිට්ඨාසයා මාලාගුණමනෙකාසි පරිකාසයා කෙති (ම. ද 275).

අනන්තමාසං ගික්ඛවෙ ජිවිතං = ගික්ඛවෙ ඉදං ජිවිතං අනන්ත පවිම ලාමකං, සබ්බන්තමෙක ජිවිතනෙක අනන්ත (ඉති 227).

අනන්තමාසං ගික්ඛවෙ ජිවිතං = ඉදං ජිවිතං ජිවිතං අනන්ත ලාමකං සබ්බන්තමෙක (ස. පි 196).

අනන්තමාසං = අනන්තමාසං වූවෙක (ස. පි 469).

අනන්තමාසං = ජන්තමාසංකො විවිධ (ස. පි 123). අනන්තමාසං (අ 211).

අනන්තමාසං = අනන්තමාසං කන්ධා (ම. ව 51). අනන්තමාසං කන්ධා (අ 663). අනන්තමාසං කන්ධා (ම. ව 69).

අනන්තමාසං විපතකාසං = නිසන්තං මො ආදිකො පට්ඨාස යාසි මමාසමිති එකෙක අනන්ත කාසං කන්ධා විපතකාසං (අ 240).

අනන්තමාසං සංඝාතං කන්ධා = සබ්බං අනන්ත කන්ධාසමිති සන්ධා වූත්තං (ම. ව 216).

අනන්තමාසං = මුත්තමනෙක උපමාසංකො පට්ඨාස අනන්තමාසං ඉති ඉන්ද්‍රියලයො පට්ඨාස අපිප්පතං (ම. ත 164). කෙටි මාසකාසංකො පුත්තං ඉන්ද්‍රිය ලයො පට්ඨාස අනන්තමාසං ඉති සරුමමාසංකො පට්ඨාස මෙදිකකො (ම. ත 267).

අනන්තමාසං සම්මානං = තසාසි හමියා කං අපිකා අනන්තො අනන්තමිති සිතොතිමියා කන්ධං අපිකාසො අනන්ත (උ 63).

අනන්තමාසං සම්මානං = වචනෙක කන්ධාසංකො අනන්ත සරුමමාසංකො පමෙකෙති අපතන විවිධ (ස. පි 658). සමමාසංකො අනන්තමාසංකො විවිධ දදමාසංකො හන්තො සං රපිකා විවිධ සිතොතිමියා අනන්තමාසංකො සිතොතිමියා කන්ධං කන්ධා (ම. 145).

අනුපාතිකය: පවිලය: = උමුරය: සමානාකාර: පවිලය:
(මන: 277).

අනන්‍යමයේ නිකුතිපිටු. = අනන්‍යමයේ නිකුතිපිටු.
(ක. පි 531).

අනන්තයේ නිකායයන්=3, සද්දකයා සෙනාසනය
සමායා සබ්බදියායාසෙත්තු අනන්තය අභිථුච්ඡෙ
ගොවරයාම නිකායයන් (මා 81).

අනන්තරාමය = මෙමමෙයය අවසාන වනකොට,
එකම මෙයය අද්විතීය වනකොට එම උභය
මනනර අවධි (ම. දු 34). මෙයය ව එකම
කොට අනන්තරාමය (ස. ම 836).

අනන්තරාශියෙහි ස්වභාවය = ස්වභාවයේ උතුනො
අනන්තරාශියෙහි ස්වභාවයේ අනන්තරාශියෙහි
ස්වභාවයේ අනන්තරාශියෙහි - අනන්තරාශියෙහි
ස්වභාවයේ ස්වභාවයේ (උ 52).

අනන්තරවිච්ඡේදනං = මිඝස්ඵග්ගුතාතං අනන්තරෙ අඛස්ඪ්දිව්ඪං
පරිමිඝණං කාළො (අ 373).

අනන්තමයායා: = අධ්‍යානයෙන් උපන්නා (අ 725).

අනාරාධිතය: = සවිසංවිති නීත්‍යානුකූල නීත්‍යානුකූලව ප්‍රතික්ෂේපනය කළ නොහැකි පරිදියෙක සාක්ෂිකරු පරිදිපත (ම. එ 196). මරණය නිසා පැමිණි අනාරාධිතයකි, අදහස නොමැති. නොමැතිව පැමිණි පැමිණි, සැලකිය යුතු පැමිණි, තමා පැමිණි නොමැති බැවින් අනිවාර්ය අදහස මත පැමිණි නොමැති වේදිකාව (බ. ස 283). සවිසංවිති නීත්‍යානුකූලව ප්‍රතික්ෂේපනය කළ නොහැකි පරිදියෙක සාක්ෂිකරු පරිදිපත (පටි 107). (විග 70). සවිසංවිති නීත්‍යානුකූල නීත්‍යානුකූල බැවින් යෙදිය යුතු පරිදියෙක සවිසංවිති පරිදිපත (මහ 178).

ഭൂതാഭിമാനം = ഭൂതാഭിമാനം (අ 48).

අනන්තරාශ්වතෙත = ඛනිකානරාශ්වතෙත; පරිනිබ්බාතෙත
තාඨි චිත්තං තොඨි (ස. පි 126).

අනන්තරාමයන් = අද්‍යක්‍යං ගමනි (වු 22). (වු 40).

අනන්තරාමයය = නා සහය (අ 687).

අනන්‍යතාවය = ව්‍යාප්තියෙන් පමණක් සහිතයැයි
අසන්නයන්ගෙන් යං යං අතතො රුචිති නං
තදදව ගතත්වං සෙසං චිතාත්මකං අද්‍යක්‍යං
නමිසු (ස. පි 127).

අනන්‍යතාවය = දූරාතරණවලින් (මින 20) සොයා ගැනීමට
 වැඩිවිය යුතුය. අදාළ වැඩිවිය යුතුය. අදාළ
 නිකායේ විවිධ (නික 127).

අනන්තරාශය = අනන්තරාශය අදහසක් ගවේෂණය
(මත 19).

අනන්තරාශාමි = අදික්කම්කත පාරිභාෂිත කෙරුම්
(ම. දු 344).

අනන්තරාධි = අනන්තරාධි. නිබ්බුතදීපසිඛාමිය අභාවා
උපගතං (දී 615). සන්ධාරං ගනිමාලාදීසි පුජෙත්ති
අනන්තරාධිනො (සං. ඵ 158). අභිසංඛතකායං ජනිතී
-පෙ- අනන්තො හවතංසෙව අගමාසි (සං. ඵ 16).
රාජගහංකීර ආකිණ්ණ මුනුසාං අනන්තාතගජෙ
තව කොට්ඨෙයා බිතිතගජෙ තවාති -පෙ- ආලොකො
අනන්තරාධි, අභිකායො පාතුරුතොසි (සං. ඵ 241)
ඛනාතියං සතියා බලව චිත්තකාරං පච්චුපට්ඨාපෙත්ති
නිව චිත්තියා දසසියමානාය පත ආසනෙ සාතුං
දසකෙකානො අනන්තරාධි (සං. ඵ 272).

අනන්තරා කථා ඔපානෙයු = මම කථාවාරා
පවිත්රිකා අනන්තරා අපකතො කථා පවි
තෙයුනාහි අනෙවා (ම ක 165).

අනන්ත සුරසම් = රාජනිවෙසනසහ අනන්තර (ජා.ස125)

අනන්ත කොට්ඨාස = ද්විත්ව රාජ්‍යය අතරමැදි කඩිපය
 ගාමසාමිකයා (ස. පි 222).

අගන ව්‍යාපෘතියේ දෙවැනි අගමාසියේ පවත්වනු ලබන නිවාසකරුවන්ගේ සඵල තහනම් කිරීමේ පිළිබඳව, එමෙන්ම සඵල තහනම් කිරීමේ දෙසැන්දෙනැවැනි අගමාසියේ (ස.වි 478).

අනන්තරාශයෝ පනමයෙහි = යන් යන් නිමිශ්චල
පවිත්රාදානං නොති, එවං නිමිත්තං තිඤ්ඤිතං
විශ්වාසාලෙ නිපේක්ඛා අනිපේක්ඛා ඕක්ඛිතා යන්
කප්ඵි උත්තරතාතියා එකඛල මහාමහි
අනන්තරාශයෝ තෙමයෙහි (ස. පි 679).

අනන්තර්ගතය = පරිච්ඡින්නය නිශ්චයය (මින: 300).

අනන්තතා හමනි. සමයය බාහිර පරිමිතාතු = තත්වි.
සමයය කොටස්වනසහයන විකල්පාදි බාහිරදකන
විලිසමානා උදාහරණයා හුනි. සබ්බා පබ්බතාදි
වසෙන සහනිතා පරිමිතාතු අනන්තතා කොති
(ම. දු 187).

අනෙරකිනා = අදහස් කොට ගෙන (අ 690).

අනන්‍ය = ඉමයා පත අයං නිදෙදසො (ස. වි 407).
වෙමසෙකු (ඉති 218). අරහතං අපපත්තං
එතඤ්ඤා (දී 364). (අ 710). පටිසංඝාතො සරස
වුත්තං අනන්‍ය (දී 674). පටිසංඝාතනන්‍ය
පඤ්ඤා පුට්ඨ (ජා. ස 200).

අනන්‍ය අනෙකි = අනන්‍යතා අනෙකි (ස. වි 897).

අනන්‍ය කථා = කම්මට්ඨානමනසිකාර - උදෙසා - පරි
පුට්ඨාදීනං අනන්‍ය අඤ්ඤා එකා කථා (ම. දු 140)
(උ 71). (දී 38).

අනන්‍ය කථා උදෙසාදී = අඤ්ඤාසංකරාය අනන්‍යතා
කථා කථා උපපජ්ඣති පුට්ඨති (අ 397).

අනන්‍ය ව උක්ඛාධං අනන්‍ය ව සෙතච්ඡං = එතථ
උක්ඛාධාති උක්ඛාති ධාරිත මාතාති මාපිතතතා
එවං උද්ධවොතාරං තතරං (අ 504).

අනන්‍ය ව ගයං අනන්‍ය ව ගෙයං = ගයාය ව ගෙයාය
ව විවරෙ නිගාට්ඨානන්‍යරාසො, ගෙයාය මිඤ්ඤා
ති ගයා නිඤ්ඤා ගාට්ඨානාති; ධාරාණසි අධාරය
ගොජනාති (ම. දු 157).

අනන්‍ය ව රාජගහං අනන්‍ය ව න ලංකං = රාජගහයා
ව නාලංකය ව අනන්‍ය (සං. දු 147).

අනන්‍ය ව වෙලං අනන්‍ය ව අග්ගාගාරං = වාලිකාරා
සියං ව අග්ගාගාරයා ව අනන්‍ය (අ 860).

අනන්‍ය ව සාමප්පිං අනන්‍ය ව පජ්ඣවනං = අනන්‍ය
සද්දං - පෙ අපි වායං නපොදු ද්විතං මහා නිර
යානං අනන්‍යකාය ආගමන්තිති ආදිපු විවරෙ,
සවායමිධාපි විවරෙ වෙදිතබ්බො නසවා සාවඤ්ඤා ව
ජෙනවතයා ව විවරෙති එවමෙතථ අනෙක
වෙදිතබ්බො (උ 75).

අනන්‍යපණං = ආපණාන මනනරෙ මනාජනසංඛිණ්ණ
රට්ඨාමුඛං (ම. එ 135).

අනන්‍යපණං = අනන්‍ය විරිසං ගව්ඡන්ති සමබ්බො
(අප 315). ආසමන්තතො හිරඤ්ඤාපුට්ඨාදිකං
ගණං පණෙනති විනති ණන්ති පරිවරනති එතාති -
ආපණං (අප 338).

අනන්‍යපටිභිබ්බාසි = ආයුචෙමජ්ඣයා අනන්‍යායෙව
කිලෙස පරිනිබ්බානෙන පරිනිබ්බායනතො අනන්‍යා
පරිනිබ්බාසි (පටි 318). යො ආයුචෙමජ්ඣං අන
තික්ඛමිති පරිනිබ්බායති. යො නිවිධො හොති.
කප්පසහසායුසෙසු නාච අවිනෙසු නිබ්බතතිති
එකො නිබ්බතන දිවසෙ යෙව අරහතං පාපුණාති
තොවෙ නිබ්බතන දිවසෙ පාපුණාති පසමයා පත
කප්පසහසා මන්තෙ පාපුණාති. අයමෙකො
අනන්‍ය පරිනිබ්බාසි, අපරො එවං අසකෙකානො
වතුනං කප්පසහසා මන්තෙ පාපුණාති අයං
තතිකො අනන්‍ය පරිනිබ්බාසි (සං. න 125). (අ 444)

අනාගාමිපු ආයුකොමජ්ඣං අනතික්ඛමිති අනන්‍ය
රාම කිලෙස පරිනිබ්බානං අරහතං පණො
අනන්‍යපරිනිබ්බාසි කාම (දී 754). යො පඤ්ඤා
සුද්ධාමාසෙසු යතථ සත්ථපි උපානො නිබ්බතනසා
ණෙ වා ථොකං අතික්ඛමිති වා මෙවජ්ඣං ධර්මා
වා අරහතං පාපුණාති තසෙසං කාම (අ 700).
තතථ හි යො අවිහාදිපු තතථ තතථ ආයුචෙමජ්ඣං
අපපත්තං පරිනිබ්බායති අයං අනන්‍ය පරිනිබ්බාසි
(නෙ 229).

අනන්‍යපිඨාය = අනන්‍යාධායතිපි; අදස්සනපි ගව්ඡන්ති
අනෙක (ස. වි 588).

අනන්‍යානුප්පං කම්මං = යදි හොපි එකො හවො,
යථා කාමහවුපනාදීති කම්මාති අනෙති සත්ථා
විහජ්ඣා දස්සිතාති (ප 151).

අනන්‍යමග්ගෙ වොරා නික්ඛමිධා = තදු කීර පඤ්ඤා
සතා පුරිසා ලුදු ලොභිතපාණිකො රාජාපරාධිනො
හුත්වා අරඤ්ඤං පමිසිති වොරිකාය ජිවිතං
කපොනො පාරිපජ්ඣකතාවෙන රඤ්ඤා ආණො
පථං පච්ඡිද්ධාමාති මග්ගසමිපෙ අරඤ්ඤා
තිට්ඨන්ති (උ 296).

අනන්‍යමග්ගෙ වුසසනං = තභවධො පත අඤ්ඤා
මඤ්ඤං සඤ්ඤතතිතා වා සගාගතිහවු නිජ්ඣාප
නෙන වා වුසසනං හොති (ස. වි 1003).

අනන්‍යමලං = එතථ - අනන්‍ය සද්දො :-
"තදීතිරෙසු සංඝොනෙ සහායු රට්ඨාසු ව,
ජනා සංගමිම මනෙතන්ති මඤ්ඤා තඤ්ඤා කිම්නතරං
ආදිපු කාරණෙ ආගතො. -පෙ- "යස්සනතරතො
න සනති කොපා"ති ආදිපු විනෙත. ඉධාපි විනෙත
යෙව දට්ඨබ්බො (ඉති 214).

අනන්‍යමුත්තකං - අනන්‍ය මුත්තකෙ අයං විනිව්ඡයො
(ස. වි 903).

අනන්‍යං කරෙය්‍ය = යථා හෙ දුතුකාමා න දෙනති
එවං පරකකමෙය්‍ය (මා 181).

අනන්‍යාසකරා = දුස්සයා සයනන්‍යායො පටිග්ගාන
කානං ලාභනන්‍යායො අනන්‍යො උපකානොති
ඉමෙසං අනන්‍යායානං කාරකා (සු. ස 116).

අනන්‍යාසකරාමුත්තා = ඉමයාමෙ තපොකමිග්ග
අනන්‍යාය කාරකා (ජා. වි 54).

අනන්‍යාසකරො = ලාභනන්‍යායකරො (දී 260). අනන්‍ය
රායං විකාසං විලොපං කරොති (අ 391).

අනන්‍යායකරණ අග = දැන දැනතුනු ලබනායකරණයකට අනන්‍යායකරණ හුවා අදාළය. පරිසර දැන දැනතුනු දැනමයදායකරණය අග බහුජන වාර්ෂික වාර්ෂිකයේ යොජනා (පෙ 180).

අනන්‍යායකරණය = යථා පරිසරය න ලබන එම ලපයක අගය (ම. ත 188).

අනන්‍යායක = ලොකුකරනවිධාන අනන්‍යායක අනන්‍යායකය (ම. ත 47).

අනන්‍යායක හමියම = අධිමය වෙහෙරාදිනො රාජනන්‍යායකය හමියමන. සුනි නිපාන මතක (පෙ 190).

අනන්‍යායක = හෙ කමමනිලය විපාක ලපයද අග විනිකම වසන පදවිධා. තත් පදවිධානනන්‍ය කමම කමමනන්‍යායක නාම. තථා හිකවුනිදසක කමම, තං පන මොකකයෙව අනන්‍යායකරන. න සගයක. නියතමිවුදිවිධමම කිලෙසනන්‍යායක නාම (ස. වි 643). සහනපි ආපනනිය සඳුවිව විනිකකනො සගනනන්‍යායකව මොකකනන්‍යායකව කෙරෙනැති අනන්‍යායක; අපනනන විනිකකනො පන පණනැති වජපනනි නෙව සගනනන්‍යාය න මොකකනන්‍යාය කෙරෙනැති අනන්‍යායක; අනන්‍යායක. ආපනනසපි දෙසනාමනි. දෙසෙනා වුවිධානමනිනො වුවිධාය සුදුසු පනත සාම කෙරෙනැති සිතක ව අතිරිනො සගනමොකක මකොනැති (ස. වි 973). අනන්‍යායක නාම "නයි අනිමිතන" කි ආදයො (ස. වි 991). සගනමොකක නං අනන්‍යායක කෙරෙනැති අනන්‍යායක (ම. 128) අනන්‍යාය කරණ අනන්‍යායක, සො සිලං එනෙ සනති අනන්‍යායක (පෙ 132). අනන්‍යායකර (අ 764).

අනන්‍යායකය = එත් පන අනන්‍යායක කෙරෙනැති අනන්‍යායක නෙ අත්තො සඳුවිව විනිකකනො සගන ආපනනිකකො (අ 470).

අනන්‍යායකය = අනන්‍යායකර (ස. ද 153). (ස. වි 773). විපටිසාර වනුනාය පාමොජ්ජාදි සමනවං නිවාරණො පසමස්සිකාදිනං අධිගමාය අනන්‍යායකරො (ම. 16).

අනන්‍යායක = දසවිධ අනන්‍යායක; පාරං ගවජ්ජාමිනි නිකකනො; නදිපුරො පන ආගතො, වොරො වා මග්ගො හොනති, මෙසො වා උට්ඨාති, නිවහනති වට්ඨති සෙසං උත්තානමෙව (ස. වි 698).

අනන්‍යායකය කාලං කතො = වකකවාලලොකය අනන්‍ය අපනො අනන්‍යාය මතො (අ 510).

අනන්‍යායකය සිද්ධි = ආවාසං න පාපුණොති (ජා.ප 115)

අනන්‍යාය රාමං = අනන්‍යායම විහාරො හොති, තං ගවජ්ජි (ස. වි 633). ආදිපු න කෙවලං අනාපුච්ඡා කායබ්බකං අබ්බිකා සමාපිං අපාරාධිතං ගවජ්ජනකං අනාපනති (ස. වි 656).

අනන්‍යාය කාලකයක = වකකවාල ලොකය අනන්‍ය අපනො අනන්‍යාය මතො (ස. ඵ 93).

අනන්‍යරන = වචනමපන විකපනනන්‍යායදිපනො; තය අපෙ (උ 64).

අනන්‍යරන යමකයාලනං = මුලකවිවපපනෙති අදාළමදායං සංසිඛිතා සිත සාලානං අනන්‍යකය (ස. ඵ 173).

අනන්‍යරන සිතානන = අනන්‍යරන කිලෙස වුවිධානසිතානන (ම. ඵ 160).

අනන්‍ය වාසනාමං = බාරාණසියා ව සනාතන = වාසනාමයං ව බාරාණසියා ව මෙස්ස (පෙ 122)

අනන්‍යායක = ආකාසමයං (සු. ස 50). (අ 432).

අනන්‍යායකවරා = අනන්‍යායකවන ආකාසෙන ගවජ්ජනා ආගවජ්ජනා වාති අපෙ (අප 187). ආකාසවාරිනො දකුණොදි දිසානුදිසං (අප 189). අනන්‍යායකව වරනැති - අනන්‍යායකවරා (දි 78).

අනන්‍යායකවරො = රාගපාසං සකියායක, තංති සො අනන්‍යායකවරො මනාවා ආහ (ස. වි 722).

අනන්‍යායකවරො පොසො = රාගපාසො (ස. ඵ 189).

අනන්‍යායකවරා = පසං අපනනාති වයොදකාති (මි. 49)

අනන්‍යායකව = තය ආකාසය ඵලිතො දුරාකාස ගාවං දිපෙති (පටි 486). ආකාස වාති සඛිතව (අප 186). ආකාස (අප 193). (මි. 146).

අනන්‍යායකව = අගං අනන්‍යායකව මොවෙහුං න සකෙසාමි (ජා. ස 387).

අනන්‍යායකව මනියති = ආකාසෙ ධ්වං ආකාසවෙධිනෙව මනනා පටිවාරෙන පුජියති (මි. 207).

අනන්‍යායකතො = අනන්‍ය අය අපෙති - අනන්‍යාය - අනන්‍යායෙව = අනන්‍යායකතො (පටි 201).

අනන්‍යාය = පටිතකකසිලොතිනො සුපමනෙත වා සරං වමනෙත වා කසිණෙ සමාපනායක අනන්‍යාය සමා පනතියං පවතතිතරුපාරුපධිමෙම ලොකොති ව කසිණපටිවෙදනෙන අනන්‍යාය ව ගණනායක අනන්‍යාය ලොකොති ගණනායකපවතනා දිවි

(බ. ස 312). සපරියතො පරිවුමො පරිවර්තනපා මාණේ, න සබ්බගතොති අපො (උ 259). සපරියතො පරිවර්තො පරිවුමො (ම. ව 16). ස අනන්‍යා (මහ 136). පරිත්‍යක්කසිණෝරමණං වෙහනං උපපාදෙත්වා තං පරිත්‍යක්කසිණෝරමණං වෙහනං සපරියතො අනන්‍යාති ඥානොති (මහ 172). (පරි 269). පරිත්‍යක්කසිණං අනන්‍යො ගණනාත්තං දිට්ඨි (මහ 363). අනන්‍යා (පරි 310). පරිත්‍යක්කසිණ ලාභිනං තත්තකිත්තානද්ධි නිගණ්ඨා ජිවිකානද්ධි, අඵවා උචෙත්ථ වාදිතො “සතො ජාතියා පුබ්බන්ත වා, මරණෙන අපරන්ත වා” ති වදන්ති අබ්බිච්ඡාදනාතිකා “සතො ජාතියා පුබ්බන්ත වා” ති වදන්ති (පරි 312).

අනන්‍ය ව අනන්‍ය ව = උච්චිතො අබ්බිච්ඡා නිරියං වබ්බිත කසිණං (පරි 313). උච්චිතො සපරියතං නිරියං අපරියතං කසිණං අනන්‍යා ගණනා උපපන්නදිට්ඨි (මහ 363).

අනන්‍ය දිට්ඨි = අනන්‍යාති පච්ඡානදිට්ඨි අනන්‍යාදිට්ඨි (බ. ස 73).

අනන්‍ය ලොකො = එකතො වබ්බිතනිමිත්තං ලොකොති ගාතෙත වා තතෙකත වා උපපන්නදිට්ඨි (සං. දු 251).

අනන්‍ය ඥානසමි ලොකසමි ජිහරති = පරිනාමනිමිත්තං වක්කවාලපරියන්තං අවබෝධො තං ලොකොති ගණනා අනන්‍යඥානී ලොකසමි විහරති; වක්ක වාල පරියන්තං කත්වා වබ්බිත කසිණො පන අනන්‍යඥානී ගොති; උච්චිතො අවබෝධො පන නිරියං වබ්බිච්ඡා උච්චිතො අනන්‍යඥානී. නිරියං අනන්‍යඥානී (දී 81).

අනන්‍ය වසං = අනන්‍යා අසං වසන්ති (සං. ත 33).

අනා = කොට්ඨාසා (සං. ත 103). (සං. දු 243). පච්චන්තජනපද (ජා. ස 19).

අනන්‍යන නතිකා = නථා අනන්‍යා අනන්‍යවා, අනන්‍ය ව අනන්‍ය ව, නෙව අනන්‍ය වා නානන්ත වා ති පච්ඡෙත්තා වාදො අනන්‍යනන්තො, සො එතෙතං අපට්ඨි - අනන්‍යනනතිකා (පරි 311). අනන්‍යනන්ත වාදො අනන්‍ය වා අනන්‍ය වා අනන්‍යනන්ත වා නෙවන්ත වා නානන්ත වා ආරබ්භ පච්ඡන්තවාදොති අපො (දී 81).

අනන්‍යමං = පඤ්චන්තං විවරානං සබ්බපරියන්තං හුත්වා අනන්‍යමං (ස. ව 478).

අනන්‍යමදෙහධරො = අනන්‍යමං අවසානං දෙහං සර්රං ධාරෙතීති - අනන්‍යමදෙහධරො (මහ 64). බ්‍රහ්ම වරියවාසෙත බ්‍රහ්මණකරණං ධම්මානං පාරි පුරිය පච්චිත්තනාචධාරි (ඉති 260).

අනන්‍යම දෙහධාරො = ආයති පුත්තබ්බා ගාමිතො අනන්‍යම පච්චිතං දෙහං කායං ධාරෙතීති - අනන්‍යම දෙහධාරි (ඉති 121).

අනන්‍යම ගතෙව = අවසානෙ උපපත්තිගතෙව (මහ 63).

අනන්‍යම මණ්ඩලං = නියොජ්ඣ සත්තං (ස. ව 134).

අනන්‍යම සමුස්සයෙ සිතො = අවසාන සමුස්සයෙ සර්රෙ සිතො (මහ 64).

අනන්‍යම සර්රං = සබ්බපච්චිමි සර්ර ධරං (අ 395).

අනන්‍යම සර්රධාරිතං = සබ්බසො පරික්ඛණ්ණව සංයොජ්ඣතො අනන්‍යම සර්රධාරිතං (ඉති 125).

අනන්‍යම බ්‍රහ්මතෙති = පච්චිත්තොප්පත්ති (ජා. ත 262).

අනන්‍යම ජිහනමානමිති = අනන්‍යමෙ ගතෙව වන්තමානෙ (දී 532).

අනන්‍යමායං සමුස්සයො = පච්චිතො අයං අත්තභාවො (සං. දු 206).

අනො = අනාමති සිතො (මහ 319).

අනො ආදිසිකා = සන්තස්ස අනො අනුචාතං විශ දසොත්ථා ඔදනං අලලියාපෙත්වා (ස. ව 494).

අනොන = මරණෙන (පු ස 115). (සං. එ 65).

අනොනිසිදපෙති = තිහබ්බං ආසනපරියන්තෙ නිසිද පෙති (අ 648).

අනො පුරගතො = ඉපිජ්ජනං විස්සාජෙත්වා සිරිගබ්බො එකකොව නිසින්නො (දී 307).

අනොපුරෙ = ඉත්ථාගාරස්ස සංවරණධානතුතෙ රාජ ගෙහස්ස අබ්භන්තරෙ (උ 113).

අනොපුරං = කුමාරස්ස වසනධානං (ජා. ප 149).

අනොවාසිනං පච්චක්කාමි = න වෙවෙතන පච්චක්කා නං, යානං පබ්බාපෙසිං යානං අනුසාවෙසිං යො මං නියායෙ වසති යො මං උද්දායෙපෙති යො මං පරිපුච්ඡති යස්සානං උද්දායමි යානං පරිපුච්ඡාපෙමි, නං පච්චක්කාමිති එවං අනොවාසික වෙවෙ තෙන සික්කාපච්චක්කානං ගොති (ස. ව 180).

අනොවාසිකමානා = අනොවාසිකා මහාය (දී 610).

අනොවාසිකා = වෙසාච්චිවං කත්වා සිට්ඨස්සාණකා ධම්මනොවාසිකා (සං. එ 205).

අනොවාසිකා ආවට්ඨෙය්‍ය න සමමා වත්තං = එත්ථ පන යං පුබ්බත්තසම්මාවත්තනාය යාම විමුර්ජනං, තාම වත්තෙ අකසිරමානෙ උපත්තිගස්ස පරිහානි ගොති (ස. ව 735).

අනන්‍යතාවයේ මානවත්වය = යෙහි තත්ත්වය මෙලලනය නො
මෙලලනයනොලෙව් අනන්‍යතාවයේ මානවත්වය
යෙහි වූයක (සං. ත 29).

අනන්‍යතාවය සහතිකය = ආයුධ සම්පේ වර්ණන
මුලාමර්ග වාසනාය අනන්‍යතාවය සහතික අතිශයාදි
සහතිකයන් (පේර. එ 413).

අනෙකවැඩි = පරිවාරකෙ (ස. පි 654). සිසුන් වා
උග්‍රාණකතො; පක්‍ෂාන් වා පුණකතො; සන්ධිකෙ
තිවිටෙයා (ජා. ප 235).

අනෙකුත් විමසිය යුතු බැවින් පවතින අයුරු-අනෙකුත්
 අවධිකාලීන අනුප්‍රාප්ති, එකතුව ගන්නා
 කාලය ප්‍රතිකාලීන අනුප්‍රාප්ති (ස.වි 400).

අනෙකා = ආදි චතුස්කෝණ අනුපවර්ණ සෙය්‍යාදිං. (ස. පි 984). හිතෝ ලාමිකෝ (ජා. දු 309). අයං සඤ්ඤා අනන්තභවිතතර මරියාදුලාමිකපරිනාග කෝඨාසෙසු දිස්සති (දී 73).

අනෙකා අවිසුද්ධ = අබ්බන්තරෙ අසුද්ධා අපභිකසාරා
(අ 562). අබ්බන්තරතො රාහාදිභි අපරිසුක්ඛා
(මහා 314).

අනෙකුත් අපරිපූර්ණ නොවන = අනුපරිපූර්ණයන්
කෙරෙහි අනෙකුත් අපරිපූර්ණ (ස. වි 979).
අපරිපූර්ණ සංකීර්ණයකින් නිකුත්
පහසුකම් (ස. වි 984).

අනුග්‍රාහකයෝ = අනුග්‍රාහ පනතිපිළිබඳ (පටි 206), (බ. ස. 324).

අනෙකුත් නොවිධානීන් = අවසානයේ සංවිධිත
නොවිධානීන් (ස. වි 515).

අනෙකුත් අනෙකුත් ඉංජිනේරු-බිම් අවිකම්පනයක් අනෙකුත්
අනෙකුත් අවිකම්පනයක් පසුවත් ඉංජිනේරු (අ 721).

අනුපාතය = අනුපාතය (ම. ව 100).

අනුපාතය = පාලන භික්ෂුන්ගේ සංඛ්‍යාව
අනුපාතය = පාලන භික්ෂුන්ගේ සංඛ්‍යාව (අ 287).

අනෙකුත් ප්‍රකාශන = දැක්විය යුතුය. එය අනෙකුත්
 තත්ත්වයන් වෙතින් අනෙකුත් වශයෙන් වෙනස් කළ හැකිය.
 අනෙකුත්, සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිරෝධී තත්ත්වයන්
 විවර්තයන්, නිරෝධ සම්පූර්ණයෙන්ම, මනසයෙන්
 සම්පූර්ණයෙන්ම, මනසයෙන් මනසයෙන් පසුබිම
 පසුබිමයෙන් මනසයෙන් මනසයෙන් (විෂය 381)

අනුගාමිකයෙකු වන්නාය. එවිට ඔහුගේ මව්පියන්, නිකායාධිපති, ගාමබණ්ඩාරයාගේ ස්වරූපයෙන් සිටින අයුරු, උපදෙස්, වචන (ස. පි 470).

අනෙකුත් ව = බිහි ව = අසාධාරණ (ස. පි 984).

අනෙකුත් ජායායා = ජායායා ප්‍රවේශා කාසයා අනෙකුත්
 යෙව්, පිරිලයායායා පනරුකයායා ආනපෙන ප්‍රවේශා
 කාසයා යව්වා නිසායායායා යෙව් යොව් (ස. පි 472)

අනුනාමය = ගාථාය අනුමතය (සං. එ 39).

අනෙකුත් අවධිවලදී = තත්ත්වය සංකීර්ණයෙන් :-
 ජවයේ නිශ්චයය ජාලීයය එනා අධිවිකා; සාති
 රුපාදිත්ත ආරම්භයෙන් කෙටිපරිසරයට සහ
 පුනරුත්ත උපපජ්ජනනො සංකීර්ණයෙන් වෙළ
 ගුණයාදිත්ත සාධාරණයෙන් ජවය වියාති ජවය. සා
 පනෙසා සහපරිකාර පරිපරිකාරයෙන් සහ අනෙක
 හාම පර අනෙකානෙත්ත අනිකීනීකායනන බිහිර
 යනනෙත්ත ව උපපජ්ජනනො අනෙකාත්වය බිහිරාති
 වුවුවා (විසු 1).

අනෙකුත් අංශ = භාගය සහතිකයෙන් : අනෙකුත් අංශය
සහතිකය නම් පුනරුද්ධ සිලයාවරේ පතිතයාවරේ
වත්තනිමිලාවරේ වසය දෙකි, සහතිකයාවරේ වසය
නිවාරය, බලකයාවරේ එකම නමය (දී 616).

අනෙකා ජාතකො = එහි වී ගෙන දැමියා කුවර්ඡමි.
දසයක ජාතො අනෙකාජාතකො (ස. මි 261).

අපහො ජාපහො = අපොහො ජාපො කාමි ජාතිකා දුසො
භරද්ධියා පුතොයා (ස. මි 717). (මහා 38).

අනෙකා ජාලගතා = සියලුම ජාලයන්ගේ නොවන පිළිවෙතය
(අප 193).

අනෙකුත් පාලිකතා = ඉමසිය මග්ගා දෙසනාපාලයා
අනෙකුත්සෙවකතා (ලී 90).

අපගේ කියවීමේ දිනය = අපගේ උත්සවය සහ අපගේ
දේශපාලන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව පොතක් ලෙසින් පිටු
පෙන්වා ඇති (පි. 88).

අනන්‍යතාවයන් = අනන්‍යතාවයන්; ද්විතීයික උප
සංග්‍රහය වඩාත් (මහා 179).

අපනාදසාහං අබ්බංගිති ධර්මස්සති = එසේ
අබ්බංගො මිනිව්ණො (ස, ම 467),

අනුගාමිකයා වන්නේ = දිව්‍යානුගාමිකයා වන්නේ වන්නේ
 පාලන රාජ්‍යය (පේට් 177).

අනන්තානිමිත්තපොසිති = උදකතලයා අනන්තා
නිමිත්තානි යෙව හුචා පුයානානි වඛිනානිති
අනේං (ම උ 269). (අ 591). (දී 152). යානි යානි
අකුකුතිපි පදුමානි අනේං නිමිත්තා නේව පොසි
යනානි (දී 318). යානි අනේං නිමිත්තානේව පොසි
යනානි (සං. ඵ 157). (ම. උ 150). (මහා 272).

අනන්‍යාපරිශෝධක = අනන්‍යාසොකොති අඛණ්ඩතර
සොකො; ද්‍රව්‍යපදං උපසංකොති විච්ඡිතං, සොති
අඛණ්ඩතරං සුක්කාපෙතොතං මිස පරිසුක්කා
පෙතොතං උපසංතිති - අනන්‍යාසොකො අනන්‍යා
පරිශෝධකොති චිච්චිති (පටි 108).

අනෙකුත් සේ, හොඳ-මිහිරුන් යො සහයෝ පසතන විසෙතන අලලිතතො පාරං සමුදාසන විසෙතනාපි අනෙකායෙවි හොනි යො පත පුර්වි විසෙතො සො විසෙතන අනලලිතතො අනෙකා විසෙතනාපි පාරං සමුදාසන හොනි තාම (ජා. ව 209).

අනෙකුත් පුත්‍ර = පුත්‍රිනා කෂෙමින අනෙකුත් අනුපවිච්ඡිදා (අ 345). එකකකයාදිපු අනුපවිච්ඡිදා ඉඤ්ඤානා පුත්‍රිනාමෙත අනෙකුත්පුත්‍ර (සං. ක 61). පුත්‍රිනා කෂෙමින අනෙකුත් අනුපවිච්ඡිදා, නිගුඤ්ඤානාය වා ඉඤ්ඤාතර වීරතිහානතා අනෙකුත්පුත්‍ර (ප 43). අබ්බතානාතර ඩුඤ්ඤාමෙම වීරතිහානතා අනෙකුත්පුත්‍රි නාමිඤ්ඤානතා (මහා 259).

අනෙකුත් ප්‍රති = ප්‍රතිභා කෘතමයක සිලිසිනායක අනෙකුත්
අනුප්‍රේමයක අනෙකුත් ප්‍රති (උ 209).

අනන්‍යා සුභිභාවිං පච්චිච්චිකම්මානො = අභිනන්තර
 භාවිකිකම්මානං සිලිච්චිතිකම්මානං ඔලොකකම්මානො
 (මහා 326).

[illegible]

අනෙකුත් රටවල් හැඩා බිලි = අනෙකුත් රටවල් සාසන සම්මත, භික්ෂු රටවල් සාසන සම්මත" හි වූ නිකායානුකූලයා (ස. ව 967).

අපගේ වසං = අධ්‍යාපනයේ විවිධ නිවැරදි (මග්ග 47)

අනෙකා විසින් මිත්‍රාභාර = අනෙකා විසින් මාර්ක
පක්ෂයේ, රාජාභාර මා මිත්‍රාභාර මා -පෙ-
පොකරණය මා දැක්විය යුතුය" නි ම වු ප්‍රකා
සිකයාදැක්විය (ස. ම 967).

අනෙකා වා බිහි වා = විහාරස්ථාන අනෙකා වා බිහි වා (ස. පි 859).

අනෙකු වූයේ = සමහර අකප්පියයෙකු සහකරු
පසොනකෙ ගෙහෙ වුයේ සංඛිත වා පුග්ගලික
වා භික්ඛුසු භික්ඛුතිය වා සනතක එකරතකවටි
යුමිතං තං අනෙකු වුයේ (ස. වී 815).

අනෙකුත් සංවිධානවල බැඳීම = හෙවිස් වී උපරි මි විස්තරය.
මිසේඩ් සංවිධානය පණවසණයානා කළා බැඳීම
හොඳි (ස.වි 565).

[illegible]

අනෙකුත් සාකච්ඡා= අධිකාරීන්ගේ සිලසබාවේ පසුපස විවෘතවී සිටින දසයක් සාකච්ඡා සම්පාදනය (පා. ව 50).

අනෙකුත් සීමාසහිත ආපදානි = ආගන්තුකයෝ වන අතර
පුරෝකතා අනෙකුත් සීමාසහිත ආපදානි (ස.වි 984)

අපගාමිමායකයෙකුට ආපස් බිහිසීමායකයෙකුට ගම්පහ, දරුගෙඩිපට්ටිමායකයෙකුට ගම්පහවහන, අසුරෙහිමායකයෙකුට, උපමාරසීම, අතිකමගෙහිමායකයෙකුට ආපස්හි. (ස. පි 979).

අනෙකුත් සිලප්පියනෙහි වර්තී = සිලප්පියනෙහි වර්තී
දැක්වෙනුයේ වර්තී විවර්තී (මග් 326).

අනෙකුත් සුද්ධ බිම්සුද්ධි = අනෙකුත් විකසනායක නාමකාශයෝ ව, බිම් වකුසුකෝනාදී රූපකාශයෝ ව සුද්ධි අභිප්පේක්ෂක මූලාංග (අප 325).

අනෙකුත් සාහසිකයෝ = අඛණ්ඩාකරයෝයෝ (පටි 108).
(මහා 179). අඛණ්ඩාකරයෝයෝ (පිහ 72).

අනෙකුත් සංකීර්ණ අනෙකුත් පරිණාමයන් = සංකීර්ණ
අනෙකුත් සංකීර්ණ පරිණාමයන්
උපරිකීර්ණ සංකීර්ණ අනෙකුත් පරි
සංකීර්ණ විවිධ (දී 578).

අනිකරණං = පසුපසලොකනිවාරණකරණං (මයා 315).

අඩිකරණ = නං. යථාභූතදක්ෂත නිවාරණෙන අකිං
කරොතති අඩිකරණං (ඉති 212). ආදිත්ත යස
රාගො උපපජ්ජති නං යථාභූතදක්ෂත නිවාර
ණෙන අඩිකං කරොති අඩිකරණං (අ 432)
අඩිතාමකරා. (සං. ක 131).

අනිකරණ = පසුපසට හසුම් කිරීමේ ක්‍රියාව. අනිකරණ
(පි. 14).

අකිං කට්ඨො = මහාරජ තං පිතුසාතකං නිරයපාලා
ජලිතලොභපඨවිසං උග්ගාතං පාතොඩා ජලිතෙති
අයසුලෙති අකති තිඤ්ඤා අකිං කට්ඨො (ජා.
ප් 188).

අනිකවිඤා = එම නාමක නගර (පෙ 80), එම නාමක ගම (සං. එ 171).

අනිකවෙණු පුතා = දහනාතිකරාජානා (ජ. ප. 185). අනිකවෙණුයා පුතාගේ පණ්ණාසා (මිම 213).

අක්ෂර = කැණීමකින් අභිවචන (සූ. නි 22).

අක්ෂරය සහනගොසි = බහලක්ෂකාර පවිට්ඨාසි (සො 216).

අක්ෂරය ව යාය = සඤ්චායං ලොකො අක්ෂරො ව ය උපට්ඨාති (ථෙර. දු 132).

අක්ෂරය විකෘතිය = වහ්ලු විකෘතිය උපපත්ති නිවාරණං අක්ෂරං පලාපොති (බු 31).

අක්ෂර හමොනුද = අතිවිය අක්ෂරං මොහොනුද චෙට්තො අයං බුද්ධො අනුපපත්තොති අපො (අප 251).

අක්ෂරයෙහිමය = වහ්ලු විකෘතිය උපපත්ති නිවාරණො අක්ෂරවකරණෙහිමයෙහි සමන්තාගතො; තත් නිර වහ්ලු විකෘතියෙහි න ජායති (දී 284). (අ 532). (ම. ව 119).

අක්ෂරයෙහි රහතිය = අක්ෂර සමයෙ කාලපක්ක රහතියනති අපො (වරි 117).

අක්ෂරයෙහි වෙස = අක්ෂරයන්ගේ එකෙස වෙසා විතතං විනිවිසති අක්ෂරවිනිවෙසා (අ 677).

අක්ෂරය = තමහුතා (අ 532). (ම. ව 119). (දී 289).

අක්ෂරය = කාලපක්කවතුදුසි අසිරිකතකතවත සකච්ඡෙසපවලෙහි වතුරසිහි තමසි; අයං තාව පදනො (වතු 256). (ම. ව 118). (දී 159). (අ 303). (සූ. නි 106). (සං. ව 106). වහ්ලු විකෘතිය උපපත්ති නිවාරණං අක්ෂරය (වතු 149). අපිඤ්ඤාසංකර සකලෙන නිලෙසක්ෂරය ව අක්ෂරයෙ ලොකෙ (විමා 84). වතුරසිහි සමන්තා ගතො (උ 202).

අක්ෂරයෙහි නිකිතනො = කොට්ඨකතොදි හෙදෙ අතා ලොකට්ඨාතෙ සිපිතො (සං. ත 147) (අ 635).

අක්ෂරය = තමො (දී 627).

අක්ෂරයෙ අනන්තය = සො කිර විතොසි - පෙ - බලවා බුඬපසාදෙ උදපාදි, තසම අක්ෂරො අනන්තයෙහි (සං. ව 42).

අක්ෂරයෙ අසංසාරය = අසංසාරානං අක්ෂරො හොති (සං. ත 32).

අක්ෂරයෙ අසංසාරය = යදි ව තං දිවසං වතුරසිහි සමන්තා ගතො අතිවිය බහලො අක්ෂරො අසංසාරය (ජා. දු 229).

අක්ෂරයෙ ගුණය අනන්තයෙ අසංසාරයෙ උදපාදි = සො පකතියා ගුණය අක්ෂරො සො අනන්ත තිසො අසංසාරො ජාතො (දී 503).

අක්ෂරය = මහාරාජ යමෙ ලොකනතරකිරයෙ මිවුන දිවසිකා නිබ්බත්තනති තත් වහ්ලු විකෘතිය උපපත්ති නිවාරණං අක්ෂරය (ජා. ස 221). අක්ෂරය වකරසන මහාතමං (අ 725). බහලක්ෂකාර (සො 47) අක්ෂරය වකරං තමං (ඉති 216).

අක්ෂරය = අතිහුතං අප්ඤ්ඤානං උපදානනති අපො (සං. ත 7). පඤ්ඤානං විරහෙන අක්ෂරං (වරි 165).

අක්ෂරයෙ අපිඤ්ඤා = යසම අපිඤ්ඤා අතිහුතො තතො එව ධම්මං ධම්මං යුත්තො යුත්තසෙව අපිඤ්ඤා තතො මඤ්ඤානති අපො (ථෙර. ව 416).

අක්ෂරයෙ පුප්පය = පඤ්ඤා වහ්ලුවෙකලෙන අපිඤ්ඤානං අතිහුතො පුප්පයො හුත්වා වත ගතො පඬුතගතොදි විස දුරගතො වෙසන දිවසියෙව ගතො දිවසියෙව තං පක්කනො අනුපවිට්ඨාති දිවසියෙව පක්කනො (ථෙර. ව 416).

අක්ෂරයෙහි මාරය = ත මාරය අනිතිනිදි; විපසානා පාදකං කාතං සමාපනායං පත භික්ෂුනො ඉමං තාම අරමණං නියායං විතතං වතනති මාරො පසිදුං ත සකෙකාති (ම. දු 135).

අක්ෂරයෙහි මයං = අක්ෂරයෙහි අක්ෂරයෙ, බහ ලක්ෂකාරයා නිමිසනති සඤ්ඤානං බුමරොරු ව තාම කරකං ගව්හනති, තනුකිරි තෙසං බරදුමං සාධකං අනිති භිජ්ජනති, තෙන අක්ෂරොති වුත්තං (සූ. නි 392).

අක්ෂරය = කසාප සමමසම්ප්ලායා වෙහියෙ - පෙ - තතො පට්ඨාය අක්ෂරයනති සකිංගතං වතං (සං. ව 148).

අක්ෂරය = එවං තාමකෙ වතෙ. තං කිර වතං අනිත්තං බුද්ධානං කාලෙ අපිඤ්ඤා නාම අක්ෂරය තෙනෙව පඤ්ඤානති (ම. දු 101).

අක්ෂරයෙහි = අක්ෂරයෙහි එකෙකෙහි වහ්ලුවා ගතිත යට්ඨියා කොටිං එකො අක්ෂරය ගණනාති තං අක්ෂරයෙහි අක්ෂරය නාම අක්ෂරයෙහි එවං පඤ්ඤානං සට්ඨි අක්ෂරය පටිපාටියා සට්ඨා අක්ෂරයෙහි වුත්තං (ම. ත 292).

අක්ෂරය සකකායං ස වහ්ලුමා = සො කිං මම වහ්ලුමා වහ්ලුමා හුත්වා (වරි 55).

අක්ෂරය = පඤ්ඤා වහ්ලු විරහෙන අක්ෂරය (උ 240). පඤ්ඤා වහ්ලුනො තත්තාය අක්ෂරය (දී 249). සිපාදි සමපනොසි අසමපනොසි හපතො අක්ෂරය මං පටිභාති (ජා. ඡ 247).

අකුණ = අකුණනම් මාතෘපිතුණ (ජ. ස 75).

අකුණ නයනුපමා = වඩු වීර්ණනානං සන්නානං
 නයනසද්ධියා බවමදෙසනාය සබ්බසන්නානං පඤ්ඤ
 වකුණදි වකුණ දායකොති අනෙක (අප 419).

අකුණ නිශ්චාමනං හද = නයමි කාලෙ වනෙ ඉඤ්ඤ
 මුලා හාමෙත අනෙක න වකුණා අනෙක අනං
 ආතිශයාමි මෙයං පරිසෙසාමිති අනෙක (අප 406)

අකුණතා = කාමා නාම අනකුණෙ අකුණ කෙරෙන්නි
 (උ 257).

අනෙක = වකුණ වීකලා (ථෙර. එ 197). දයනකටෙකන
 වකුණි සබ්බං ගතාය පඤ්ඤා අනාවනො නාමො
 (පටි 282).

අනෙක වෙට්ටා = කාමොව හුණි අවෙට්ටා පිළිනො
 (ථෙරි 207).

අනනං = යාගු හනනං (දී 672). බාදනියොජනියං (සං.
 දු 254). යමිකියාමි බාදනියොජනියං (ඉති 186).

අනනං පානං ව ආදාය ච ජ්වනොජ්වනපානං = ආලී
 ඔදනාදි අනනං අමිඛපානාදි පානං පිඨ බාදනියාදි
 ඛජ්ජං අවසිඨං ආහාරසබ්බානං හොජ්ජෙව පසුතං
 ගහෙය්යි (ථෙරි 109).

අනනං පානසුඛ භොජනං = හෙසං හෙසං සන්නානං
 යථානිද්විතං නානාගාරසං අනනං වෙව පානං ව
 අවසිඨං නානාමිධ භොජන විකුණි ව (වරි 45).

අනනං හි එතං = වරපඤ්ඤමිහාරාජ සරහො නාම
 රඤ්ඤා ආහාරො හහෙය්යිති අනෙක (ජ. ව 245)

අනනග රසගානං = උපනමන්නානං ව උපනම
 රසානං ව (අ 266).

අනනසුඛ දායා = දකුණිකොසොසු මහපථලහාවකර
 ණො දකුණිකො පටිගහහෙයුං අනුච්ඡිකොසු
 සම්මාපටිපන්නොසු දකුණිකො පරලොකං සඤ්ඤා
 දායකං දෙයසබමමං - යථා නං දානං මහාදානං
 හොති - එවං බහුනො පටිගහහකය්යි අනනං දායා
 (සු. ස 144).

අනනපාණවසඨද = අනනද පාණද වසඨද ව (ජ.
 න 163).

අනනද = ආදිපු යසමා පඤ්ඤාගෙරසෙ පරිභුඤ්ඤානා
 නං බුධා වූපසමමති බලං වසඨති ඡම් වණෙණං
 විපසදිති කාසික මාතසික සුබං උපපජ්ජති (සු.
 නි 282).

අනනද = යසමා අතිබලාවාපි දො තිති හනනාති
 අභුණා උට්ඨායං තෙව සකෙකාති, භුණා පත
 දුබ්බලොපි හුණා බලසමපන්නො හොති නාමො
 අනනදෙ බලදෙති ආන (සං. එ 66). (සු. ස 145).

අනනපාණසුඛ = අනනසුඛ පානසුඛ අදාති (ජ. ප 58).

අනනපාණමිති = අනනංව පානසුඛ (පෙ 128).

අනනපාණමිති = අනනංව පානෙව (පෙ 19). (සු 136).

අනනපාණය = නිදයනමිතං (ථෙර. එ 251).

අනනපාරණසාදනං = එතං අනනං වූවෙති යවසං නං
 හාරො එතෙසන්ති අනනපාරො යාවසිකානං එතං
 නාමං (අ 615).

අනනපාරො = ආදිති තෙසං නාමාති (අ 495). එතස්ස
 පරිබ්බාජකය්යිතාමං (ම. න 161). එවං නාමො
 පුරිමිපානහාවෙ (ථෙර. දු 73).

අනනවවා ව හවවා ව = පුරිසං උපනිකාය ජ්වමානා
 යාගුහනාදිතා අනනන හරිතබ්බාති අනනනවවා
 ඉතරෙ තථා අහරිතබ්බතා අහවවා; සැසිවිසෙක
 පත අකාරලොපො වෙදිතබ්බො. එතනාවතා
 අනනානං උපනිකායෙව අනුපනිකායෙව ජ්වමාන
 වසෙත සබ්බෙපි සන්නා දො කොට්ඨාසෙ කුණා
 දියසිතා නොනති (ජ. දු 260).

අනනනමපො පානානං = ආදිති සකතිධිපටිකෙව
 මුඛෙත පට්ඨපට්ඨසෙවන සිලං මෙපුනමොසවජ්ජ
 පෙසුති යාදිති පානිමොකවසංවර සිලං (මහා 302)
 (සු. ස 187).

අනනාති ව = හොජ්ජනාති ව (ජ. ව 29).

අනනාතිගුණා කුහකා කුහිකා = නෙ කුහකා නානපප
 කාරං කුහකකමිමං කුහිකා යඤ්ඤං වණෙණො
 වසෙද්විතා නයසන්නකං නානාගාරස භොජනං
 භුඤ්ජති අථනං මුණං කුහිකා යඤ්ඤපථෙ මය්යි
 ජනති. තංගහෙය්යි බිහියඤ්ඤාමාමං ගච්ඡන්ති
 අනෙක (ජ. ස 190).

අනනාදිපු = එවං වණෙණවනනං ගකිවනනං රසවනනං
 එය්යි සමපන්නං බාදිමා භුඤ්ජමා පිටිමා පරි
 භුඤ්ජමාති කාමය්යිතාදවසෙත කපොභුං න වට්ටති
 (දී 65). (සං. න 225).

අනනන = යාගුහනා බාදනියෙත (අ 361). (ඉති 264).
 යාගුහනාදිතා (සු. නි 323).

අනනන අපො = අනනාන අපොති අථමා පාණෙනව
 (ජ. ඡ 184).

අනනන පානන = නයා දිනොතන හරිතතිණෙනවා
 පානියෙනවා (පෙ 31). දෙසනා මහනමෙතං; අයං
 පතෙය්යි. අඤ්ඤාති නයා පරිවර්තනාමිති
 සලකකිතෙති විවරාදිති පට්ඨකෙති උපට්ඨකසු
 (සං. එ 181).

අකුණාපි = විපි ඡබ්බසි (ම. න 230).

අකුණාසි = අනු අකුණ (ථෙර. දු 60).

අපේක්ෂා = හවසෙතිගතිසිතිසත්තාවංසසංඛිතොසු සංඛිතොසු පරිසෙසමිතා (සං. එ 140). ගවේ සන්නො පරිසෙසන්නො (ථෙර. එ 339). අපේ සන්නො, ගවේසන්නො (ම. දු 97).

අපේක්ෂානිසංසං = උක්ඛිතකසංසං වා, යස්ස උපොසථපවා රණං එපිතා භොතති, තස්ස වා සන්තිකෙ දෙසෙ තිති අපේ (සං. වි 1021).

අපේක්ෂෙසව භායං = නාදිසාති යානාති යො ඛිඩ්ඛාදි පසුතො කායං අතපකස්ස එකතො භාරියං අකත්වාචි ධාතුපථමකං අභාසාපෙත්වා විතතමපි අතපකස්ස එත් පතීතො භන්තාදභාසාදිති පාසුණොතිති (සං. දු 126).

අපේක්ෂෙසව භායං අපේක්ෂෙසව විතතං = තෙතෙව සත්චාදිතං අකරණෙන කායං ව විතතං ව අපක සිත්වා, අපකෙත්වාති අපේ (සං. දු 125).

අපකාසං = පරිසං ආකස්සන්ති, විජ්වෙනති, එකමිතතං උස්සාදෙනති ව (සං. වි 944).

අපකාසිකං = බලි සාවසො මිස කායතො මුවිච්චාපි න තිට්ඨති (ම. ක 271).

අපකාසං න පටිපාසෙවනං = න අපරිතතං අබිණං ආසුං අත්තරාචි උපට්ඨන්ති (දී 587).

අපකාසෙහො = සලිඛෙහෙව අපකාසෙනො (අ 414).

අපකාමති = වාලමසෙසු පාසෙසු කුසලො අත්තාතං බන්ධුං අදථා අපකාමති (ජා. දු 116).

අපකාමථ = ඉමස්ස මණ්ස්ස පහං නාසෙත්තුං න සක්කා කුමෙහ පත මණ්ගුහං පහාය අකුසල්ලං ගප්ථාති (ජා. දු 293).

අපකාමනාදි අදමනා = මහාරාජ සවෙ අලිකං භණ්ස්සසි, වග්ගායො දෙවපුත්තා ආරක්ඛිං ජ්ඣෙඛිතො අත්තරධාසිස්සන්ති අධිපපායෙනෙනං වදති (ජා. ක 324).

අපකාමි = අගමාසිං (ම. දු 143).

අපකාමි = අපකාමිත්වං ආරති (විමා 254). පකාමි (ජා. ස 86).

අපකාමෙව = අපකාමියෙව අපසකාසෙනො වා වුතොති අපේ (දී 592).

අපගතභද්දමො = රහදෙපි පසන්නාදකො භොති එවං අපගත කිලෙසතාය රාගකද්දමාදිති අකද්දමො විපසන්නොව භොති (ධ. ප 300).

අපගත කාලකං = විගතකාලකං (උ 199).

අපගතකාලකො = කාලකා වුවිතති දුස්සිලාසෙව, තෙති සුවිණ්ණවණ්ණොපි සමානා කාලකඛමි යොගා කාලකානෙව වෙදිකබ්බා. තෙසං අභාවා අපගත කාලකො (සං. වි 153).

අපගතා = අපෙතා පරිහට්ඨි (උ 182). යදිපි තෙ මිම සාසනෙ පබ්බජිතා, යථානුසිට්ඨං පත අපථපථජ් නතො අපගතාසෙව ඉමිච්චා ධම්මවිතයා (ඉති 267).

අපගතා ඉමෙ භාමසුද්දා = ආදිති තත්ථ. විචාරෙන්නා විපාවෙනති (සං. වි 212).

අපගමෙකා - කොඛවසෙන වා හගවතො මාතුකුට්ඨිකමි. පටිසන්තිහගණේ දෙසං දුස්සානෙනොපි එවමාහ. තත්ත්වං පදපේථා :- ගබ්භතො අපගතොති - අප ගබ්භො, අගබ්භො දෙවලොකුප්පතං පාසුණිකුතාති අධිපපායො. භිතො වා ගබ්භො අස්සාති - අපා ගබ්භො (සං. වි 85). (අ 744).

අපවිශ්වාසා = තෙසං යෙව අපවිති කත්තබ්බාති අපවි තෙසා, හගවා තෙසං පුජිතො සක්කතො අප විතො (සං. එ 201).

අපවිනාසි = ඉදං සත්ථා ජේතවතෙ විහරන්නො එකං දුතවිතතං භික්ඛුං ආරබ්භ කපේසි (ජා. ව 90).

අපවිශ්වාසො = එවමෙව තෙභුමික කුසලෙත ආවිතා වුති පටිසන්තිස්සො පච්චයවෙකලුකරණෙන අප විතතතං විද්ධංසෙනතං ගච්ඡතිති අපවිශ්වාසො (ධ. ස 198).

අපවිශ්වාසිනි = අපවිශං නිබ්බාණං ගමෙතිති අපවිශ ගාමිනි (තෙ 124).

අපවිශ්වාසිකො = කුසලාකුසලසංඛිතා වයං අපෙ තත්තා අපවිශසංඛිතං නිබ්බාණං ආරම්භෙ. කත්ථා පවත්තතො අපවිශං ගච්ඡන්තිති අපවිශ ගාමිනො (පටි 263). පවත්තං අපවිතතො විද්ධංසෙනතං ගච්ඡන්තිති අපවිශගාමිනො (පටි 263). තං ආරම්භෙ. කත්ථා පවත්තතො අපවිශං ගච්ඡන්තිති - අපවිශගාමිනො (ධ. ස 67). තෙත විතං විතං විද්ධංසගාමොසො පුරිසො විය තදෙව පවත්තං අපවිතතො ගච්ඡන්තිති - අපවිශගාමිනො (ධ. ස 67).

අපවිශ්වාසි = වට්ටං අපවිතතො ගච්ඡතිති අපවිශ ගාමි එවමෙතෙති පදෙති නිතො සබ්බ ධම්මා එවරුපො තෙ එකායතො මහො භොතිති පුච්ඡති (ප 116).

අපවිශ්වාසා = වට්ටවිද්ධංසතෙ රතා (සං. එ 271).

අපවිශාසය හෝ ආවිශාසය = ලොකුකර්මාන්තපසුදායක යහපත් ප්‍රතිපත්තිය. අපවිතෘතව හාසය අපවිශාසය හෝ ආවිශාසය වූයේ (වි 293).

අපවිශාසය = හාසය. සංවිද්‍යා අපවිශාසය වේවි විරිශාර්ථයෝ වානි ප්‍රවේනි (ස. වි 155). තනොච්චි ආවිශාසය හාසය විය අපවිතෘතය නිබ්බානං අපෙතං වියානි අපවිශාසය (බ. ස 67).

අපවිශාසය = ජේට්ඨාපවිශාසයකටවන පුජේනති (ජ. ඵ 191).

අපවිශාසයා = බවමසෙව අපවිති. නිවවුතනි. දසෙයනොති (ම. දු 82).

අපවිතෘත ධම්මකුසලය = අපවිතෘත අපවිතෘතකුසලය ඵතෙතොති - අපවිතෘතධම්මකුසලය (විමා 131).

අපවිතෘත = පුජිත (විමා 30).

අපවිතෘත අසු = අපවිති. දසෙයනං සුතො හවෙයසං (සං. ඵ 205).

අපවිති. කාරොහති = අපවිතප්පතං කාරොහති (මහා 143).

අපවිතෘත = යසං අභිවාදනපව්වපට්ඨානඅඤ්ඤා කාරොදිවසෙන පරමතිපට්ඨාකාරං කාරොහති යො අපවිතො (මහා 143). (උ 56). අභිප්පසන්නවිතොති අභ්‍යන්තරාසනාභිග්‍රහණාදිවසෙන අපවිතො (උ 55). අපවිතිප්පතො; තත්ථ යසං වතොරො පව්වසෙ සකකරිතො සුච්ඡි අභිසංඛ්‍යෙ පඤ්ඤා පඤ්ඤා කතො දෙනති. යො සකකතො. යසං ගරුභාවං පට්ඨපෙතො දෙනති, යො ගරුකතො යං මනසා පියායනති, යො මානිතො. යසං සබ්බපෙතං කාරොහති, යො පුජිතො. යසං අභිවාදනපව්වපට්ඨානඅඤ්ඤා කාරොදිවසෙන පරමතිපට්ඨාකාරං කාරොහති, යො අපවිතො (ස වි 344).

අපවිතිතා සිතො = පටිපසංගදිපසානෙ සිතතො කිලෙසෙ විද්ධංසෙතො සිතො (මහා 62).

අපවිතොප්ඵ = විද්ධංසෙතො (ජ. ඵ 173).

අපවේ බ්‍රහ්මාරමයා = අපවයති නිවවුතනිතං තෙසං ආපවතිති (අ 771).

අපවිතකමමං = සං වා කසංචි කමමං පව්වකකරණං නාම න භොතිති අපවිතකමමං (බ. ස 227). කුසලාකුසල කමමසු විපරිතවුතනියා සභාවගහණාසාවෙන වා ඵකමපි කමමං ඵතසං පව්වකකමං තාමි සං වා කසංචි බවමසං පව්වකකරණං නාම න භොතිති අපවිතකමමං (මහා 306). නාසං කිඤ්ඤිකමමං පව්වකකමං අපමි.

සංඤ්ඤා අපවිතකමමං කතං කමමනති අපවිතකමමං (වි 97). නාසං කිඤ්ඤි පව්වකකමමං අපමි සංඤ්ඤා අපවිතකමමං කතං කමමනති අපවිතකමමං (තෙ 111).

අපවිච්ඡා = නිරයනිතා අපවි (ජේර. දු 183).

අපවිච්ඡාකමමං = න පව්වතිකමමං අපවිච්ඡාකමමං (මහා 46).

අපවිච්ඡාකමමං = බවමනං සභාවං පති න අපෙතති නිති - අපවිච්ඡාකමමං (බ. ස 227). (මහා 306). අපිජ්ජාපන උපපජ්ජිතො නා පව්වකමමං න දෙනති අපවිච්ඡාකමමං (වි 97).

අපවිච්ඡා = කිඤ්ඤි අපවිච්ඡාසමානො (වි 36).

අපවිච්ඡා = අනුච්ඡාසො (සු. නි 465).

අපවිච්ඡාපරාසනා = අපවිච්ඡාපරාසනාපෙන අපවිච්ඡා සකකත භාවෙන (මහා 36).

අපවිච්ඡා = අවිච්ඡාතිසංචාරා මානසාදි (අ 606).

අපවිච්ඡා = තනො අපවිච්ඡා විතොති (මහා 193).

අපවිච්ඡා = මහානො අපවිච්ඡා උප්පයනාමිතො හුතො වාසනාති අපවිච්ඡා (අ 519).

අපවිච්ඡාතො = තනො සතිපට්ඨානං - 1 ප - නවිච්ඡාසො මහානො අපවිච්ඡාතො නාම (ස වි 943). (අ 49). අනුච්ඡාසනං (සු. ස 147).

අපවිච්ඡාතො සාමාන්‍යානං සිකාපදං = සාමාන්‍යානං නිදාසනාය දෙසානුරූපො පඤ්ඤාපෙතබ්බං සත්තාපඤ්ඤාතතිතතිවසෙන ආණ්ඩකාපදං අපවිච්ඡාතො (ස. වි 125).

අපවිච්ඡාතො = න කිඤ්ඤි පඤ්ඤාපෙතං සකකතාති (අ 854). අපවිච්ඡාතො නිබ්බානං පඤ්ඤාපෙති සං කතාදිසු කිඤ්ඤි පඤ්ඤාපෙතං න සකකතාති (අ 854).

අපවිච්ඡාතො = භික්ෂුතො අපවිච්ඡාතොයෙව පුරිම කසෙතෙව අතිරික්තං කතං (ස. වි 610).

අපවිච්ඡාතො = ඡන්දොගෙන අභිඤ්ඤා (ම. ඵ 61).

අපවිච්ඡාතො = අපවිච්ඡාතො (ස. වි 812).

අපවිච්ඡාතො = ඵං යොනිසො අපවිච්ඡාතොග්ගං ඉමසමිං වාසෙ අලභං විචරාදිං පත්තොග්ගං ලභං වා අසංදයතො කාමාසවසං උපපතති චේද්ධබ්බං (අ 684). (ම. ඵ 72).

අපවිච්ඡාතො = ඵං කාසෙන ව වාසං ව පයොගං කතාපි සකකතොග්ගං අපවිච්ඡාතො කතාති? (ම. දු 83).

අපදම් = නිපදාම්. කර්ණාමි; අභාවං ගමෙය්‍යාමිති අපො: (ම. දු 83).

අපණ්ණකං = අවිරුද්ධතං (ථෙර. දු 37). එකං සිකං අවිරුද්ධං නිය්‍යාණිකං (ජා. එ 97). අවිරුද්ධතං (ම. එ 133) අවිරුද්ධං නිය්‍යාණිකං (ජා. ඡ 57).

අපණ්ණකතං පටිපදං = අවිරුද්ධපටිපදං (අ 520) අවිරුද්ධපටිපදං එකං පටිපදං නිය්‍යාණිකපටිපදං කාරණපටිපදං සාරපටිපදං මණ්ඩපටිපදං අපච්ච නිකපටිපදං අනුලොමපටිපදං ධම්මානුබම්මපටිපදං (අ 348).

අපණ්ණකතං ස මයං = අයං පටිපද මයං අපණ්ණකතං අනපරාධකතං එවං සංවහනතිති අපො: (සං. න 104).

අපණ්ණක ධම්මදෙශනං = ගතවා සාවච්චි උපනිස්සාය ජේතවනමාග්ගාදර මහරතො: කපෙසි (ජා. එ 90).

අපණ්ණක ච්චනං = පලාපරතිතසාරච්චනං අවිරුද්ධ සාරණං (මහා 12). අපණ්ණකස්ස අවිරුද්ධස්ස නිය්‍යාණිකස්ස අපොස්ස ච්චනං අපණ්ණකච්චනං (පටි 373).

අපණ්ණකං ඩා සොනාපණනා: = අධිගතං එකං සෙත සොනාපණනා: වා හොති සො'පිකුතං නිබ්බන්තෙති බ්‍රහ්මලොකං වා ගතවා: ඡත්ත වා කාමසන්තෙසු එකන්තසුඛපටිසංවෙදී හුත්වා විහරෙය්‍ය (අ 838).

අපණ්ණකං සාමිඤ්ඤමෙව සෙසො: = අවිරුද්ධං අවෙඤ්ඤාමි. එකන්තනිය්‍යානිකං සාමිඤ්ඤමෙව සෙසො: (ම. න 212).

අපණ්ණකො = අවිරුද්ධො අවෙඤ්ඤාමි එකං ස ගාතිකො (ම. න 80).

අපණ්ණකො ම ඤ් = සම්පන්නතො චතුරස්සො පාසකො (අ 862). ජති තලෙති සම්පන්නාගතො පාසකො (අ 456).

අපණ්ණරා = කණ්ණා (ජා. ඡ 42).

අපතනං - පප- ගතස්ස පිණ්ඩාස වරති = යො ගතස්ස පිණ්ඩා ලබ්භති, තදපරාස වරති (ස. වි 765).

අපසාසිං = පපොසිං (අප 242).

අපසාහි = ඡබ්බිතාති (ධ. ප 400).

අපපිසං = අපපොතබ්බං (ජා. එ 89).

අපපොනහස්ස = පප්පනා සබ්බාතං කුසලච්ඡදං අකරොන්නස්ස (ප 146).

අපථා = අපථාති අදිති වන්තාරි සබ්බෙසුපි ලොකුත්ත රෙසු යුජ්ඣති (පටි 448). අමය්‍යා (පටි 448).

අපථනං = කුමාරදිසාතං අමග්ගත මය්‍යං මාපෙය්‍යා යාමි ආකාශවාරිතො මයතති (ජා. ඡ 317). කණ්ඩක නිවුතෙත සහසෙත කුමමග්ගත (ථෙරි 197).

අපදං චිඛිකා මාරච්ඡත්‍රං = තෙතෙව පරිග්‍රහෙත යථා මාරය්‍යා චිකු අපදං හොති නිපදා, අපාතිරිතං, නිරාරම්භං, එවඤ්ච චිඛිකාති අපො: ම. දු 135).

අපදං චිඛිකා = කිලෙසපදං අපදං කම්මා තාසෙකං (වු 57). නිපදං නිරවසෙසං චිඛිකා (අ 814).

අපදා = අපාදකා (ඉති 221). නිපදා අභිමච්ඡාදයො (අ 503). (තෙ 225).

අපදනං පඤ්ඤාසිකං = ජිනාවධානං උත්තමෙව හුත්වා පඤ්ඤාසි (දී 631).

අපදා සපදා = කාරණගණඅපපමනපාටිපාඨ අසෙකාසකාදිසු දිස්සති (අප 85).

අපදානං = අත්තනො චරියාය (ම. දු 55).

අපදිසෙය්‍යා = අයං මෙ සප්පාති එවං ගණෙය්‍යාති තෙ නං ධාතං විජ්ඣති (තෙ 133).

අපදෙනපදං = මහාරාජ කුමාරදිසො අත්තලිකෙව චරො දිජො අපදෙන ආකාසෙ පදං කම්මා යාති න ඛිකුති (ජා. ප 112).

අපතනං = නිරයාදච්ඡත්ත පතිතතං තතො අපතනං වා අපගතතනං වා; න තතො අපගතතති අපො: (පටි 323). දෙසානුගතං අපතනං (සං. එ 64).

අපනාමෙහොනා උපස්කායො සාභිතාදො = සදෙය්‍යො හොති ආපතනං අපජ්ජති; තසො න සම්මා වත්තනො: පනාමෙතබ්බොච (ස. වි 734).

අපනාමෙසි = රතතසතිකං සුවණ්ණෙසිකං මිය ථොකං අපනාමෙසි (සං. එ 233).

අපනිජ්ඣා = අපරිමද්දිකා (අ 721).

අපනිධානපච්චයා = න පප්පනා ධපතකාරණෙත (මහා 226).

අපනිධි ව ජීවිතඤ්ච = පතනාදිතං අපනිධිතසිකතං පදඤ්ච; සංචිච්චපාණං ජීවිතා වොරොපකඤ්ච (ස. වි 963).

අපනිධියං = අපතෙතා නිදහෙය්‍ය (ම. 125).

අපනිතං = නිහටං අපච්චිකං (ම. න 135).

අපහුජ්ජ = තෙසං මජ්ඣෙපි එලසමාපතතිකා විහරතො විතෙතත තෙ අපහුජ්ජ අපහුජ්ජ එවං එකාරාමිතං අනුසුතො: විහරතිති අපො: (දී 462).

අපහුදනං = බෙපතකරං ධම්මතති සම්මතො (අප 126).

අපරපව්වය = අඤ්ඤපව්වය වීරගීතං (පටි 522).

අපරපජාවය = පටිපුජනී = සහයක පුත්තකරො පජානාමි තෙසං පන පුත්තකරොව නනුපනත්තං ව අපරපජානාමි (සු. ස 59). (දී 697).

අපරපජියාය වෙදනියං = එකජවතවාරගමිං හි සත්තපු වෙනතාපු පඨමවෙනතා ද්විතීයම වෙදනියං නාම පරිනෙසාතවෙනතා උපපජ්ජවෙදනියං නාම මජ්ඣිමනිකායෙ උපපජ්ජවෙදනියං නාම (තෙ 141).

අපරපාදෙසු = පඨානාදෙසු (ජා. ත 263).

අපරපව්වය = පරපව්වයෝ වූවන් පරසඤ්ඤා පර පත්තියාසානා භාස වීරගීතාති අනෙවා (අ 658).

අපරපව්වය = නාසංපජරා පව්වයෝ න පරසං සඤ්ඤා එතථ වහන්තීති අපරපව්වයෝ (ම. ත 64) සඤ්ඤා සංසතො පරො පව්වයෝ න පරං සඤ්ඤා එතථ පවහන්තීති අපරපව්වයෝ (අ 756). (දී 195). නාසංපජරා පව්වයෝ න පරසං සඤ්ඤා එතථ වහන්තීති අපරපව්වයෝ (උ 201). අපරපව්වයෝ (ම. දු 234).

අපරසංභාගං දෙති = අසත්තං පුග්ගලං ආග (ස. පි 270).

අපරාජිතං = කිලෙස මාරාදිසු කෙතමිපි න පරාජිතනති අපරාජිතං (වි 23).

අපරාජිතසංඝං = කෙතමි අපරාජිතං අජේව තෙසං මාරෙ මද්දිත්වා විජිතසංඝාමිං ඉමිං අපරාජිත සංඝං (සු ස 150).

අපරාජිතා = න පරාජිතා (බු 149).

අපරාජිතෙ = බන්ධනිලෙසාතිසංඝාරවෙදවපුත්ත මාරෙති අපරාජිතෙ ජයමාපන්න සත්තපෙට්ඨනති අනෙවා (අප 89).

අපරාජිතො = අපරාජිතොතිපි එකස්ස නාම මෙව (වතු 177). සබ්බකිලෙසෙ ජිනිත්වා සිත්තතා කෙතමි අපරාජිතො (අ 507). කිලෙස මාරාදිතා කෙතමි න පරාජිතො. සත්ථා හි සබ්බාගිලු සදෙවකං ලොකං අඤ්ඤදදාති අභිගමිත්වා සිතො තසමා අපරාජිතො (චෙට් 133).

අපරාධයෙහි = රාජාපරාධකාරකෙ (ජා. ප 169).

අපරාධානං න පසාමි = අහං ආචරිත බණ්ඩාලස්ස අත්තතො අපරාධං න පසාමි (ජා. ස 124).

අපරාධිනො = අපරාධං ඉතො අහං (ජා. ප 190).

අපරාති ව විෂයං = අපරාති ව විෂයවස්සාති ජිව (ජා. දු 12).

අපරාපනති = පාරිවාසිකාදිති පඨජා ආපන්නා (ස. පි 973)

අපරාපරං පජිතෙසං = උපරාපරි ගජෙසනති (මහ 281)

අපරාපරා = අපරාපරාපත්ති වසෙත ව පිඨිව්චාරනමි වසෙත ව අපරාපරා (සු. ස 127).

අපරාපි ව නිසෙය්වා සුමිසො = එකකමතු නකමිසෙත වෙදිතබ්බං (පටි 205).

අපරාපි ජයාතුසො = ඉදති දුතියජිකකං දසෙතොසො අපරාපි ජයාතුසොති ආදිමාන (විහ 52).

අපරාපි නිසෙය්වා ධාතුසො = අඤ්ඤාපි සුඤ්ඤාතවෙධිත නිසෙය්වා ධාතුසො (දී 711).

අපරාමඨානි = තණ්හාදිට්ඨිති අපරාමඨානතා අපරා මඨානි (ස. පි 971). තණ්හාදිට්ඨිති අපරාමඨානතා ඉදං නාම භිං ආපන්නපුබ්බොති කෙතමි පරා මඨානං අසකඤ්ඤාසත්තං ව අපරාමඨානි (දී 370). (ම. දු 333).

අපරාමසං = අපරාමසනො පරාමසං තාපජ්ජනොති අනෙවා (මහ 205).

අපරාමසනො වස්ස පව්වනතඤ්ඤා ව නිබ්බුති විදිතා = එවං අපරාමසනො වස්ස අපරපව්වයා සංසමෙව තෙසං පරාමසකිලෙසානං නිබ්බුති විදිතා (දී 77)

අපරාමසනො = මිතකෙතන උගතං අනරොසොතා (මහ 115).

අපරාසෙණං = අසරණො නිපපතිට්ඨොති අනෙවා (ජා. ත 332).

අපරාසිණි = අපපතිට්ඨා අපපට්ඨරණං (ජා. ත 273).

අපරිකුට්ඨිතස්ස උපමාරො = එතථ උපමාරො නාම ආරාමස්ස දො ලෙඛිට්ඨපානා (ස. පි 654).

අපරිකුට්ඨිතස්ස භාමස්ස උපමාරො = එතථ පරිකෙඨ පාරතට්ඨානං එකෙත පාදෙත අතිකකමිති, පුලලවිටං. දුතියෙත අතිකකමිතො සබ්බාදි තෙසො (ස. පි 678).

අපරිකුට්ඨිතස්ස භාමස්ස සරාපමාරෙ සිත්තං මජ්ඣිමස්ස පුජිතස්ස ලෙඛිට්ඨපානො = එතථ පන නිබ්බකොසස්ස උදකපාතට්ඨානෙ සිත්තං මාජ්ඣිමස්ස පුජිතස්ස සුපපාතො වා මුසලපාතො වා සරාප මාරො නාම. තසමිං සරාපමාරෙ සිත්තං ලෙඛිට්ඨ පානො ගාමුපමාරොති (ස. පි 215).

අපරිකුට්ඨිතො = කෙතමි සමන්තතො අපරිකුට්ඨිතො පදෙසෙ (පටි 486).

අපරිකුට්ඨිතො = ඉමිනා තසෙසව ගාමස්ස තානුප වාරතා දසසිතා. එවරාපෙ ගාමේ ගගමිං සරෙ විවරං නිකුට්ඨිතං තත්ථ විත්ථබ්බං (ස. පි 470). ඉමිනා තසෙසව ගාමස්ස තානුපවාරතා දසසිතා. එතෙතෙව උපාසෙත සබ්බත්ථ එතුපමාරො ව තානුපවාරතා ව වෙදිතබ්බං (ස. පි 471).

අපරිමිතය = ආසවා හි පරිමාණය ගවේෂණය = පුළුල් අපරිමිතය ආසවා හි පරිමාණය ගවේෂණය (ම. දු 59)

අපරිමිතය = සංසාර අගමිතයෙහි පුනාගමනය හා වෙනත් අවස්ථා (මහා 63).

අපරිමිතය = ඉදං මහානාම පරිමාණ රහිත (අ 806) ඉපිට්ඨකතෙහි අපරිමාණය තෙසං නිර අසං මහාං ගවිසාති මමතං න හොති, මාතරං වා ගතං වා දිසා ඡන්දරාගො හි උපපජ්ජති (වතු 181), (දී 703)

අපරිමිතය = තථා අගතිනා උපහර කුරුකානං කාමා (මහා 11).

අපරිමාණය හො හොතිම = ආදිප්පි කාමවිජ්ජාසං අහාවතො ඉපිට්ඨකතෙහි අපරිමාණය (දී 166)

අපරිමිතය = අයං මයා කපිතමනං රහිතං සකසිසාති හ සකසිසාතිති පුනාලං ඔලොකෙත්තු උපපජ්ජති අසකෙතානං (ජා, ප 230).

අපරිමිතය = යථා ඡානෙ සිතමපි අනපෙක්ඛිතාය හ පරිමිතතාති අපරිමිතං (ස 216). අතිසංඛං පරෙසං ජයං අමනාසෙහි පරාජයං පසිති මසෙහි (ම. හ 87).

අපරිමාණය = හ පරිජානතො (ඉති 42).

අපරිමාණය = සද්ධතපරිමාණවසෙතෙව අපරිමාණය (අ 292).

අපරිමාණය = ඵස් පත සෙ සබ්බාතර උපාදය භුතානං පසෙදතති තෙසං අපරිමාණතතා භුතා අපරිමාණතා හොනති වෙදිතබ්බං (ම. ඵ 30).

අපරිමාණය = ඵං අනාසංවරිතං ඵං කිලෙ සගතිති අපරිමාණයො, බහිද්ධා වා අනවසුතො අත්ථිතං අපරිමාණයො සෙසං වුත්තතය මෙවාති (සු. නි 79). (වු 101). (අප 161).

අපරිමාණය = අපරිමාණයො, තණ්හා අනුපාදෙතො (ම. දු 15). අපරිමාණයො (දී 348).

අපරිමාණය = තාසං අනාපජ්ජනජාය (අ 729). තණ්හා දිට්ඨි පරිමාණතාති අපරිමාණතජාය (අ 767).

අපරිමාණය = කාමාවචරිතං පරිමාණං නාම තසං පරිකෙට්ඨෙත මහග්ගං අපරිමාණං නාම (ම. ව 40)

අපරිමාණය = භුමාකං පරිමාණං අකචා කථං ගවේෂණතති අනුසාසිත්තු ආගතො (ජා. ස 262).

අපරිමාණය = හ අපෙසා (වු 14). හ පරිමාණයො (අ 450).

අපරිමාණය = පසෙදය සුගතිසෙව අගතිසෙව තයති හතතෙතතතායෙවසං තෙත්තු අහාවං දසෙතො අපරිමාණයොති ආහ (පටි 282).

අපරිමිතය = හවානං අපරිමිතතායං ඵස් ව සවාපජ්ජිතතායං නාම වතොරො හොනති (ම. ව 70).

අපරිමාණය = අපරිමාණය පරිමාණෙහි නාම යො 'අනං පසෙදිතො' හි අනතො විසුජ්ඣති (දී 115). (ම. හ 159).

අපරිමාණය = අලභි විපාකවාරං (අ 799). අපරිමාණයො වෙදිතං, සමපරාය වෙදිතියසොතං අබිච්චනං (ම. ව 3).

අපරිමාණය = පරපාකං අපපත්තං (උ 154).

අපරිමාණය = මෙහි වෙතො විමුච්ඡායා = ඵං තසං අනතො පටිතං ආරොවෙත්ති නිසිතො අපසං හතවා සපායං ධම්මං දෙසෙතො අපරිමාණය මෙහි වෙතො විමුච්ඡායාති ආදිමාණ (උ 154).

අපරිමාණය = අපරිමාණයො අපරිමාණයොති (ස. පි 976).

අපරිමාණය = ආවජ්ජනසං පටිවසො හවිත්තු සමත්තං අපරිමාණං නාම (ම. දු 192).

අපරිමාණය = වා සෙසං = අබ්බිතබ්බං වා අපාතබ්බං වා කතොති; උච්චාරං වා පසාචං වා විසං වා උච්චිතං වා කුණ්ඨං වා පාතොති (ස. පි 231).

අපරිමාණය = නාසං පරිමාණයොති - අපරිමාණය (වු 165). (වතු 134). පුනපුනං ජනසෙ වසිසෙ තසෙව අපරිමාණයොති මමෙවසෙත ඵකසමි වා සතො අනවසෙත ඵරණවසෙත අපරිමාණය (වු 165). (වතු 133).

අපරිමාණය = (අදිප්පි) තාසං අනුසලනති පසෙද පත පදනිපි අනතොතිපි ධම්මෙදෙසනාපි අපරිමාණයෙව (අ 555).

අපරිමාණය = තථාභුතෙතෙව සබ්බසුද්ධතාපි අපමෙය්ඨ වණ්ණං (දී 202).

අපරිමාණය = අපරිමාණය අනතො = උපපට්ඨාපිච්චනං යෙත්තුයොන පදසමිතයොති අනතොති දසං තත්ථං (තෙ 49).

අපරිමාණය = අපරිමාණයොති අනතොති (සං. හ 228).

අපරිමාණය = අනුසාසිකලොපං අකචා වුත්තං (විමා 90).

අපරිමාණය = අපරිමාණය ඵත්තං නාම පරිමිතයො අසකසුණ්ණයං නිරයාදිපු කාසිකං දුකඩං (ථෙරි 222).

අපරිමිත පාදය = නන්ත පරං අත්තනාසිගතවිසේස මෙව දක්‍ෂණෙනා අපරිමිතපාදයාති ආදිමාන (අප 238). අනෙකසපාසකයො ආදිං කතා (අප 234).

අපරිමිතවිමිතිං = පරිමිතවිමිතිං; න පරිමිතදං දක්‍ෂණා දක්‍ෂණා කප්ථි (අ 478. අපරිමිතදං සුත්තං වා ජාතකං වා නිකායිකා නස්ස නස්ස උපුට්ඨං වා උපමං වා වජ්ජං වා ආහරිතා බාහිර කථා සෙව කප්ථි (ම. දු 276).

අපරිමිතවිකල්පපදානං = කාලපරිමිතං කතා සමා දිනාං තං තං කාලාතිකමෙන පරිපක්‍ෂමනාති අපරිමිතවිකල්පපදානාති (පටි 142).

අපරිමිතානා = පුන පටිපක්‍ෂෙන න පරිමිතානාති අපරි යනාං (පටි 142).

අපරිමිතාම දික්‍ෂණං = අපරිමිතා මිස දික්‍ෂණාති (ජා. ස 471).

අපරිමිතෙහි = බුද්ධපරිමිතෙනා (පටි 310).

අපරිමිතාදිත්තං = අපරිමිතාදිත්තං, සෙව හි එකො හිකල්ප කායානුපක්‍ෂණං පුළුන්ති, අද්දෙකු වෙදනානු පක්‍ෂණං - පෙ - ධම්මානුපක්‍ෂණං (ම. දු 43).

අපරිමිතපනා = නසමං න පරිමිතපනාති අපරිමිතපනා (ධ. ස 71). (පටි 405). නපා අපරිමිතපනා (මි 368).

අපරිමිතපනා ලොකුතරා = හෙතුමිකවරෙව පරි ආපනා අනෙකාගධාති පරිමිතපනා, නසමං න පරිමිතපනාති අපරිමිතපනා ලොකුතරා (පටි 91).

අපරිමිතසං ඤාණදක්‍ෂණං පමිජානාති = සො අමානා සත්ථා අපරිමිතං ධම්මං ජාතතො අපරිමිත සමානං ඤාණදක්‍ෂණං පමිජානාති (ම. දු 52). අපරිමිතකම්ම අපෙසෙසා සංඛං ඤාණදක්‍ෂණං පමිජානාති (අ 433).

අපරිමිතාගාග්‍රා = අමිජා පත උපපජ්ජිතා තං මග හිතා අනුපමිසිතා ගණිතා න දෙවිති අපරි යොගාගණ (මි 97). නමෙව ධම්මං න පරිමිතා ගතීති අපරිමිතාගණ (ධ. ස 227). (මහා 306). පරිමිතාගණිතා අසමිජානා අපරිමිතාගණ (ධ. ස 231).

අපරිමිතාගෙහි = අනුපමිසිතා (අ 334).

අපරිමිතානදොන = නිවරණෙහි අනෙකදොන (අ 662). සමන්තො අනදොන (පටි 258). (දී 737) අතිඤ්ඤාණස්ස පාටිඨකිකාලෙසෙහි අනාපේසා නිවෙත අපරිමිතානදොනා එව සප්පතං විතතං (නෙ 61).

අපරිමිතාසිත සංකප්පා = අනිවර්ත මනෝරථො (දී 532). අනාගතෙ එකසක බුද්ධස්ස අත්තපාවසො ගවෙය්‍යං (අප 197).

අපරිමිතානං = විතෙතන අපරිමිතං (ස. වි 420). පත දිට්ඨපරිමිතං සුභපරිමිතං තද්දග මිච්ඡාන පරිමිතාදි ඤාණා නමිපකානො ජාති තමිමං (ස. වි 435). දිට්ඨපරිමිතාදි විතෙත අපරිමිතං (ම. ත 33).

අපරිමිතවරං = නා නා කප්ථාදි-එව පතාති නිසානො, අථ තං අපරිමිතවරං කප්ථාති අප්ථො (දී 610).

අපරිමිතදායකාසමමනා සප්පතං = අපරිමිතානා කායකමිතනසකායානා අත්තනො දෙසකා හෙතු (ම. එ 103).

අපරිමිතදායකාසමමනා = අපරිමිතානා පාණාතිපානා දිනා කායකමිතනා සමන්තාගතා (ම. එ 103).

අපරිමිතදායකාසමමනා = ආදිසු පුරිමිති තිති පදෙහි කායකවාවසිකවෙතසිලානං අපරිමිතානං දක්‍ෂණා පමිජමෙන පදෙන අපරිමිතානං දක්‍ෂණාති (අ 562).

අපරිමිතදායකා සකල්පව වර්ධකං = යහමං පත වර්ධක සංකල්පිතාපොතෙවිත්තං කාරණං කාද්දො කිද්දො; නසමං අපරිමිතානා හිකල්ප වර්ධකාති ආහ (ම. එ 151).

අපරිමිතදායකා සමමනා = මනොකමිතනාපාරො තාව අපරිමිතානා කමිතනාති අපරිමිතානා අතිප්ථො දිනා මනොකමිතනා සමන්තාගතා (ම. එ 104).

අපරිමිතදායකා සමමනා = වර්ධකමිතනාපාරො තාව අපරිමිතානා වර්ධකමිතනාති අපරිමිතානා මුසාපාද දිනා වර්ධකමිතනා සමන්තාගතා (ම. එ 104).

අපරිමිතදායකා වර්ධකමිතනා = නිලවණ්ණාපියං පරි සුදො ත හවෙය්‍ය සෙවවණ්ණාපියං; තාදිසං හි වර්ධකමිතනා පකිත්තමිති සුභිලං න හොති (ම. එ 150).

අපරිමිතදායකා ආනද පමිසා = නිකල්පං පෙරෙන පාති මොහල්ලසස්ස යාවිතතා අනුදෙසකාරණං කප්ථෙනා අනුකල්පනො අපරිමිතානා අවසා අපරිමිතා ආනද පරිමිතා ආහ (උ 208). (අ 762)

අපරිමිතදායකා = අපරිමිතානං අපරිමිතානං අපරිමිතානං වෙජ්ජකම්මදුතකම්මවිමිතිපායොනාදිනා එකමිතාති අනෙකානෙදෙන ආප්ථෙන සමන්තා ගතා (ම. එ 104).

අපරිමිතානාසමමනා = එවං හගවතා කො ඤානො සුභිමො පරිමිතානො අද්දො ව එවරාපා (අ 690).

අපරිමිතානායක = උපරි උපරි ගුණෙහි අපරිමිතානායක (අ 337).

අපසාදෙති = තා කීර්තනං එවං දිව්‍යමපි පරිවරිතා
නිවාසරුකෙක ඔතාසෙත්වා පරිවරෙත්වා රුකකසා
බාහු නිසිදිත්වා අපෙපච තාම මධුරවචනං ලභෙය්‍යා
මාති පඤ්ඤානිකො ඉමිතා උදෙසාත්තකාලෙ
අනතතො වසතට්ඨානං ගමිසාමිති වසන්ති (ජා.
ඡ 254). කිං නුඛො භුක්තං බාලස්ස අබ්‍යතතස්ස
ගණිතෙන, නිවසී තාම ගණිතබ්බං මඤ්ඤිසාසිති
එවං සපෙට්ඨි (ම. දු 54). කිං උපාසක කථං තෙ
විහාරමිත්තො ඤාතො කිං ගතෙත තාගච්ඡිති ත
තිබ්බු කිඤ්චි අච්ඡිදිත්වා ගණ්හන්ති (ම. ත 271).

අපසාදෙති අපිඤ්ඤානි අනුභවනා පුප්පජනනා = දුකට
දිනි මතතාපි අරියසම්මානි ඤාණවක්කුතා
අපසාදෙත්වා (ථෙර. එ 337).

අපසාදෙති අපසාදෙති පසාදෙති ව න පසාදෙති =
අපසාදෙති පසාදෙති පසාදෙති පසාදෙති අනුබ්‍රාමි
තාදිතං අනුබ්‍රාමි "අපං ධම්මං ධම්මං යථා සතා
වතො තපස්සති"ති යථා අපසාදෙති ත පසාදෙති
ත ජානාති (ථෙර. එ 141).

අපසාදෙති = ඤාණෙන පටිපෙට්ඨං පාපුණි (මහා 262).

අපසාදෙති අපසාදෙති = උත්තරාදිකාපකප්පකො
පසාදෙති උත්තරාදිකාපකප්පකො ව තාතිජාතාමි
අපසාදෙති අපසාදෙති ආදිමාන (ම. ව 131).

අපසාදෙති සප්ඨං වා = එතර් 'අපසාදෙති' තාම නිව්ච
පරිත්තොතො මිඤ්ඤා වා පිඨං වා අපසාදෙති
එලකං වා දිව්‍යාදිකාපකප්පකො අපසාදෙති
සප්ඨං වා තතර් ජාතිරුතෙතො වා වහ්නමි
අපසාදෙති නිව්චතොතො අපසාදෙති තතර් වා
ආලම්බනප්පකං වා සබ්බසම්පතං අපසාදෙති තතර්
අපසාදෙති තාම; තතමි අපසාදෙති (ස. ව 328).

අපසාදෙති = අපසාදෙති පරිතිකමාන (ජා. ප 234).

අපසාදෙති = ගෙමිති (ඉති 252). පාදනලං (සං. දු 206).

අපසාදෙති = ආ සමන්තොතො ආදරෙත වා පාචලිපුප්ථං
ගතෙත්වා අපං පුප්ථං අතිරොපෙති පුප්ථං තති
අපෙති (අප 334).

අපසාදෙති අපං පුප්ථං = අපසාදෙති අපං පුප්ථං තතර්
අපසාදෙති තතර් අපසාදෙති අපසාදෙති (අප 334).

අපසාදෙති = අපසාදෙති වා ධම්මපාද පිරිතිකාති අපෙති
(ජා. ව 181).

අපසාදෙති = පච්චිප්පකොතොතො වතොතො අපසාදෙති
භුතං (පටි 512). අපසාදෙති භුතං (සං. දු 204). අපං
විසෙසො; තත්තාධිපාසො වට්ඨමිතො උපාසක
වතො තාම උපාසකමිති අපසාදෙති අපසාදෙති
මෙම හොති (අ 31).

අපසාදෙති = අපසාදෙති (වතු 137). (අ 518).

අපසාදෙති = ධම්ම නිසංඝිතොතො; තෙමි පත වට්ඨමිතොතො
වදන්ති. අපසාදෙති අපසාදෙති අපසාදෙති - අපා
තතාති වුචන්ති. නිද්දෙස පතොතො තාතර්තො
දිසත්තමිත්තොතොතො අපසාදෙති වුත්තං, තතමි
අපසාදෙති සති අපසාදෙති, අපසාදෙති
පටිග්ගාතිකාත සතිතා එතං අපිච්චිතං (පටි 320).

අපසාදෙති = පටිග්ගාතිකාතොතො (මහා 309).
(දි 333).

අපසාදෙති = අපසාදෙති. ගතෙත්වා අගමාතිති අපෙති (ජා.
දු 111).

අපසාදෙති = පෙට්ඨිකාතො අපසාදෙති අපසාදෙති (පෙ 65).

අපසාදෙති = අපසාදෙති (පෙ 32). නිතර් (ජා. ත 150). පටි
ජනාපෙති ගතෙත්වා ති අපවිසෙසොතො පතිතොතො
අපසාදෙති තාම නිලෙසො තතමිති (ථෙර. දු 29).

අපසාදෙති = අපසාදෙති සතො එවං විපුප්ථං තති
(ජා. ඡ 248).

අපසාදෙති = අපසාදෙති (සං. දු 229). (තෙ 193).

අපසාදෙති = අපසාදෙති (ජා. ස 284).

අපසාදෙති = අප අපසාදෙති පතොතොති අපෙති (ජා. ස 209)

අපසාදෙති = කලාපකොතොතො පියධම්මා (ජා. ත 293)

අපසාදෙති = පිලාපාදිකොතොතො නිරසරාධං වා
(ජා. ස 91).

අපසාදෙති = අපසාදෙති තවලොකුතොතොතො
පුප්ථං තතමිති (ම. ත 291). (දි 201).

අපසාදෙති = අපසාදෙති අපසාදෙති ව එතතො
පතොතොතො සතොතො පපෙට්ඨි පතොතොතො මද
ගත සමන්තො දෙවතොතො තාම (ජා. ඡ 240).

අපසාදෙති = සමාපෙති (අප 245).

අපසාදෙති = රුපෙති අපසාදෙති ව අපි (ථෙරි 194).

අපසාදෙති = උග්ගාතොතො (ඉති 208).

අපසාදෙති = අපසාදෙති ආතිතං (ජා. ත 38).

අපසාදෙති = අපසාදෙති නිරසරෙවමිතමිති. නිරසරෙවමිති අප
සප්ඨං තුච්ඡං අපසාදෙති අපසාදෙති (අ 33). (ස. ස
101). (ඉති 58). අපසාදෙති වහ්නොතො තුච්ඡං තුච්ඡං
වා අපසාදෙති අපසාදෙති (ම. දු 30). අපසාදෙති
වහ්නොතොතො අපසාදෙති අපසාදෙති (දු 18). අපසාදෙති
නිරසරෙවමිති. නිරසරෙවමිති සතොතොතොතොතො
පුප්ථං තතමිති අපසාදෙති අපසාදෙති (තෙ 146). (විසු 319). (ස. ව 110). (මහා 370).

අපි අතරමානානං = ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරතො
සංගමාමිතිං. භික්ඛුං ආරබ්භ කප්ථසි (ජා. ඵ 124)

අපි ආවුසො ජානාසි = ආවුසො අපි ජානසි? කිං
ජානාසි? (ථෙර. දු 185).

අපි කංගප මහදීසා = ඉදං සත්ථා ජෙතවනෙ විහරතො
ඵකං මහලුකභික්ඛුං ආරබ්භ කප්ථසි (ජා. ක 26)

අපි කිබ්බසකාමිනං = රාජානුච්ඡා රාජාපරාධිකම්භි
වජ්ඣං වධිමහා මොව්වො ඵවරුපසාපි මෙ වධො
කාමි ක රුවච්චු (ජා. ස 507).

අපි ව ආයසමනානාං සද්ධාස ඤෙසෙමි තං දුක්ඛං =
යථා භුක්ත වද්ථ, තථා පටිජානාමිති වුත්තං
නොති (ස. මි 955).

අපි ව භවා ආයනං ඤෙසෙමිතිං = අපි ව බො පතස්ස
උච්චාකුලෙ නිබ්බත්තස්ස ආයනමිත්තං ඤෙස
කබ්බන්ති වදිංසු (ම. දු 159).

අපි වතානං ධාතකිංසාමි = අපි ව තෙ අහමෙව
කප්ථස්සාමි (අ 399).

අපි ව යං ආවුසො! පුච්ඡෙ දුක්ඛධර්මං=හස්සන්තො පුච්ඡ
යදි ආකබ්බසි ක මෙ පඤ්ඤාචර්ය්‍යාජනෙ හාරො
අපි, අථවා පුච්ඡ යං ආකබ්බසි සබ්බං තෙ
විස්සජේජස්සාමිති සබ්බඤ්ඤාපචාරණං පචාරෙසි
(චතු 219). (සං. ඵ 252).

අපි ව පටිගෙවෙට්ඨි මසාඤ්ඤො = අපෙතනාම සත්ත
සත්තමාසෙ පටිජානිමි සත්තසත්තද්විසෙසි
නිපජජේජස්සාමිති තං ඵවමාන. තෙතෙව පරතො
වුත්තං (ස. මි 828).

අපි ව ගිකඛවෙ ඵතන ධනාපි පෙසො හස්ථාරාහ
පුජනා මහතා අපස්ථා සංසුතො = කතරෙත
මහනොත අපෙතන ද්විති ආතිසංසෙති (ම. ක 7).

අපි ව මහාරාජ = තතො මහලිසඛිත්තතො අහමි
මහාරාජස්ස මමොනුච්ඡිකං කපිස්සාමිති ආකාසමගි
ඥො මසෙත දස්සෙමිති අපි ව මහාරාජාභි ආදිමාන
(ම. ක 217).

අපි ව මෙ ඉදං හතො = අපි බො පත මෙ ඉදං හතො
කුකකුරවතං දිස්සන්තං සමාදින්නං තසමි.
සමපජ්ජනෙති වුද්ධි තප්පි විපජ්ජනෙති ඉති
ඵත්තං කාලං මයා කතකම්මං ජොසං ජාතනති
අත්තතො විපතති. පච්චිකම්මමානො රොදුමි
හතෙති (ම. ක 70).

අපි ව මෙකං=අපි ව මෙ ඵත්ත (දි 236). (ම. ක 73).

අපි ව මෙකං පුග්ගල මෙ මහතො විදිතං=අපි ව මො
ඵත්ත අඤ්ඤාතිපටිත්තං පටිච්ඡෙද පුග්ගලානං තත්තං
විදිතං, ත සබ්බෙතෙව පටිච්ඡිකම්මන්ති (සු.
ති 382).

අපි ව සො ඤෙසාමිතිං සො න දින්නො = තත්තං
මග්ගිප්පායො :- මයා තිමිත්තානං වස්සං වුත්තං
කුමාසං තෙමාසං දිව්ඤ්ඤා පාසො යාගුඛජ්ජං
මිජ්ඣිකාතිසෙක බාදනිතං හොජනිතං සායනෙත
අතෙකවිධිපානවිකාතිකම්මප්පථාදිති පුජාසකතො
රොති ඵවමාදිකො සො දෙත්තධර්මො දුක්ඛො
අස්ස, සො න දින්නොති (ස. මි 135).

අපිවාති = කාමෙසු ආදිතෙව කෙතවි පතාපරත
දිවෙඨිති ත තාවාතං සරාවාසතො නිකම්මතුං
අසකම්මං (උ 220). ආදිං (තෙ 59). ආදි වුත්තං
(තෙ 86). ආදිතො ඉමිතාපි පටිපාසෙත වෙච්චිතං
වත්තබ්බන්ති දස්සෙති (තෙ 100). අපරපටිත්තං
දස්සතං (පටි 385). අඤ්ඤාපටිත්තං අදස්සතං
වුත්තං (පටි 477).

අපිවාපි සො = අපිව බො පත සො පුරුපිමි දිස්සං තතො
(ජා. ප 82).

අපි වෙ = භාථා කපිතත්ථා (ජා. ව 210).

අපිවෙපිති = ඵකො අපිසද්දො අනුක්කන්තො ඵකො
සමාචතන්තො (ජා. දු 21).

අපි ජපසංඛ රතනිසො = අප්පාකද ජපිසංඛපි
රතනිසො අත්තතො පිච්චාධාදතභුඤ්ජනාති
ත කප්ථාමිති දස්සෙති (වට් 50).

අපි ජිවං = ජවමානමි (ජා. ස 75).

අපිකෙට්ඨං ගතං කාලෙ = අපිතු ඵං ගතෙ කාලෙ මගි
ඉමිමිං ඤාතෙ පාසෙත බසංඛා (ජා. ඡ 191).

අපි දිබ්බසු = ඉමිතො යෙ තෙ දිව්ඤ්ඤානං - දිබ්බාති
වුච්චන්ති; තෙසු දිබ්බසු කායෙසු උපානානං මපි
දෙවරජං දස්සෙති (සු. ස 141). (සු 151). කප්ථමි
දෙව්‍යං උපකප්පකකාමෙති නිමිත්තොපාපි
ආයස්සා සම්ඤ්ඤි වීඪ ඵච්චි තෙසු කාමෙසු රතී
ත විඤ්ඤෙව (ධ. ප 464).

අපි දුක්ඛසු සුඛාති විඤ්ඤාති = ඵකත්තදුක්ඛසුඛාතිසු
බන්ධාත්තාදිසු සමමාපටිපතතිතො සථංගහත්තො
චාවබොධිතො නිරාමිත්තාතිසු සුඛාති උගති (ථෙර.
ඵ 513).

අපි දුරතො = දුරං ඤාතං තතාපි (ථෙර. 197).

අපි නායක = අපිනු අයං (ජා. ඡ 192).

අපි නාමය = අපිහු අයන (ස. වී 675).

අපි නාමය නම අපමන මහමිති සියා = අපිහු වෙහෙස වෙදනා බැව්හු නිසි බැව්හු එකබවෙහි අයනාම අපමනමිති එවං වහනබව (දී 347).

අපිහු නාමය ආනාද අධිකරණ = විවිධාධිකරණයේ අධිකරණ අධිකරණය හිතවුන්ගෙන් උපපත් සත්‍යතාවය ප්‍රවේශනය එවමන (අ 580).

අපිහු නාමය = අපිහු එවං බෙහෙවින් බිජවුම්දෙසෙ සති තාති බිජුනි ආකුරමුල්පතනාදිති උද්ධං පුද්ධං කෙටියා විරුද්ධං සමන්තතො ව වෙසුල්ලං ආපජ්ජෙය්‍යනති (දී 589).

අපිහු නාමය පරෙසං = එවං දුර්ගත නගෙන ආදි නවං දසොත්ථා, තතිගෙන වචනව්‍යුත්තරණ මහෙහි අසමත්තං දසොත්තො අපිහුනාමන පරෙසං නති ආදිමන (දී 40).

අපිහු නාමය ගතපතිකුලෙ දුතං දිගති = තදිදං ගතවා හිතවු සහයා දිනාදුතං සකිය පුළුති (සු ස 12). ත දුදං ගතවා හිතවු සහයා දුතං සකිය පුළුති (අ 801).

අපිහු නාමය = අපිහු තව (අ 678).

අපිහු නාමය නාමය සමසෙ උගතො නාමයමුගතො = දෙසකං කසවා ආරති; හද්දිසා නිග්ගණනත්ථං (ම. ක 104).

අපිහු නාමය = අපිහු අයන බහුතාවය (දී 187).

අපිහු නාමය සනාතා = ඉදං සත්‍ය ජෙතවනෙ විහරනො සමහුලෙ මහලුකෙ හිතවු ආරබ්‍හ කපෙයි (ජා. එ 416). අපි නො හනුනා සනාතා අපි අමානං හනුනා කිලනා (ජා. එ 417).

අපිහු නාමය = අපි එකසෙතව අනං මරියං (ජා. ප 8).

අපිපදමානි = අපි නාමනො පදමානි දයාතිති විනෙතවා එවං වදනති (ජා. දු 228).

අපි පන පහරාදු = එකං පහරං පුළුසියාමිති අපනං පුළුනො අපි පන පහරාදුති ආදිමන (අ 758).

අපි පනුජ්ජමානෙති = අපි නිකකබ්බියමානෙති (අ 796).

අපි පසොන සෙමානො = ඉදං සත්‍ය ජෙතවනෙ විහරනො එකං ඔසාවාසිතං හිතවු ආරබ්‍හ කපෙයි (ජා. එ 158). එකෙන පසොන සෙමාන කොපි (ජා. එ 159).

අපිපසොසි නො ලුහං = අපිනාමි එතායඑකපදියා අනු පනමානා පුතනෙන අමො ලුහං පසොනසාසිති එවං තං වදෙය්‍යාමාති (ජා. ස 490).

අපිපාණති = තාන පුතෙන නාමි ජිවිතං පරිව්‍ර ජිවිතං මාතාපිතූනං නොකුකං හරිතබ්බං තසා මම වචනං කරොති (ජා. ස 521).

අපි ප්‍රමංසොනා = පුටංසං පුළුති පාපෙය්‍යං පාපෙය්‍යං ගතොති උපකමිතිහු පුතනමිති අනො. පුටංසොනාති පාපො, තසොනො. පුටො අංසෙ අයාති පුටංසො, තෙන පුටංසෙන, අංසෙන පාපෙය්‍ය පුටං වහනොතිති පුතනං නොති (දී 202).

අපි බාලො පණ්ඩිතො අයන = කල්‍යාණමිතෙහි හර මානො පුග්ගලො පුබ්බසුතාදිවිජෙන බාලොපි සමානො අසුතසවණාදිනා පණ්ඩිතො හවෙය්‍ය (පෙරි 140).

අපි බ්‍රාහ්මණා සනාතිකෙව් = ඉමිනා මණ්ඩිමාපි දහරාපි කෙවලං බ්‍රාහ්මණා සනාති අපි උපලබ්‍හනති (සු. නි 319).

අපි හිරුතෙ = හිරුජාතිකෙ (ජා. ප 8).

අපි මයා එවං නොති = අපි මෙ අයන එවං නොති, අපි මයා එවංති පාපො (ස. වී 483).

අපිමාසනා = ආසනං අනතො සරිඝමථසං ආගතනති අනො (ජා. ස 416).

අපි මුහුදුම පිසා ව කොනියං = අපිනාමි යකබලොකෙ උපනතාති ඉමානි පසුදු වෙරාති පනාය යොතිනො පටිපජ්ජිතා ඉමාන ජාතකුබ්බිකානා පිසා ව යකබොනියා මුහුදුම නාතාති වදති (සං. එ 238).

අපි මුද්ධාති නිබ්බතු = එවරුපො පුග්ගලො මයා මුද්ධාති සිරිසි අපි නිබ්බතුති අනො (අ 202).

අපි මෙ ගතො මධුරකපානොපිස කායො = සබ්බං විජාර කබ්බං (සං. ක 180).

අපි රජ්ජමිහාරපෙ = සෙවපි බාරාණ්ඩිජජං ගතොති මයා දවා මං රජ්ජං කාරෙය්‍යාසි (ජා. ක 138).

අපි රජෙන්න = එවං පරං අවිනෙය්‍යො කපාලනත්ථසා මම ජිවිතකපනං රජෙන්නාපි වරං උතතමනති (ජා. ක 23).

අපි රජෙන්නා නං වරං = අනාතාරය්‍යානො අඤ්ඤා අතිං සනතා පරිබ්බජනං සකල්පමුද්දිපරජෙන්නපි වරනති අනො (ජා. ව 25).

අපි රබ්බාති = සෙව අමානං කොපි දෙසො අපි රබ්බා නො පබ්බාජෙති (ජා. ස 119).

අපි රහතව මෙහි = අපි බලවපවුනෙ සුපිතං පසානායා පිය මෙ මනො (ජා. ස 495).

අප්‍රසාදය = අනන්තරාජ්‍යය ආගම මි භාවය වචන
ගණනා අතිශ්‍රවණය මනාසය නිවැරදි
(ප. 207).

අප්‍රසාදය = අනන්තරාජ්‍යය නිවැරදි විය ආරම්භය
මනාසය වා (නෙ 78).

අප්‍රසාදයට = මනාසයට (නෙ 59).

අප්‍රසාදයට = අනන්තරාජ්‍යයට මනාසයට
අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට. යථා ලාබ්‍යයට
දී මිලිලවන නි අනුප්‍රසාදයට නි නි
ආරම්භයට නි ආරම්භයට නි එය අනුප්‍රසාදයට
නිමය අප්‍රසාදයට වූයේ (ම. 36). යථා
ලාබ්‍යයට දී උදෙසා පලවන නි අනුප්‍රසාදයට
නිමය ආරම්භයට නි, ආරම්භයට අනුප්‍රසාදයට
නිමය නිමය අප්‍රසාදයට වූයේ (ම. 146).
අනුප්‍රසාදයට නිමය මනාසයට අප්‍රසාදයට
නිමය අප්‍රසාදයට (ම. 146).

අප්‍රසාදය = උපතට මිලිලවන (ම. 60). (ප. 102)

අප්‍රසාදයට = නිමය මිලිලවන අප්‍රසාදයට (ප. 108)

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය නිමය
නිමය පාදයට ආරම්භයට නිමය අනුප්‍රසාදයට
නිමය නිමය අප්‍රසාදයට (ප. 189).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට
අප්‍රසාදයට දී මිලිලවන. නිමය නිමය උපතට (ම. 73).
අප්‍රසාදයට නිමය නිමය, අප්‍රසාදයට නිමය
ලොව නිමය වූයේ උපතට (ම. 75).

අප්‍රසාදයට = නිමය මිලිලවන අප්‍රසාදයට
නිමය අප්‍රසාදයට නිමය මිලිලවන (ප. 493)

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට
අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට (ම. 180).

අප්‍රසාදයට = අනුප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට (ම. 146). (දී 315)
අනුප්‍රසාදයට නිමය නිමය, නිමය නිමය අප්‍රසාදයට
පලවන නිමය උදෙසා දී මිලිලවන නිමය පලවන
දී මිලිලවන (ම. 153).

අප්‍රසාදයට = "ප්‍ර" නි නිමය නිමය අප්‍රසාදයට
නිමය නිමය (ප. 125).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය නිමය නිමය
නිමය; නිමය නිමය නිමය වූයේ (ම. 858).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට
නිමය පලවන නිමය (ප. 74).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට
නිමය නිමය, නිමය නිමය අප්‍රසාදයට
නිමය (ප. 73).

අප්‍රසාදය = නිමය අප්‍රසාදය (ම. 209). (ප. 204).
අප්‍රසාදයට, පලවන නිමය නිමය වූයේ
නිමය (ප. 441). (ම. 236).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට. පලවන
නිමය අප්‍රසාදයට "අප්‍රසාදයට" නිමය ව අප්‍රසාදයට
පලවන නිමය වූයේ. රචනා අප්‍රසාදයට
නිමය අප්‍රසාදයට (ම. 224).

අප්‍රසාදයට = නිමය අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
ලබන අප්‍රසාදයට රචනා අප්‍රසාදයට නිමය
(ම. 133).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය පලවන නිමය වූයේ (ප. 233)

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
අප්‍රසාදයට (ම. 86). (ම. 239). (අ 731). නිමය
නිමය නිමය (ප. 251). නිමය නිමය
(ප. 125).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
අප්‍රසාදයට; අප්‍රසාදයට නිමය අප්‍රසාදයට
නිමය (ප. 434).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට (ම. 21).

අප්‍රසාදයට = එය අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය (ප. 470).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය, අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය (ප. 205).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය (ප. 206).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට (ම. 140).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය නිමය අප්‍රසාදයට (ම. 173).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය නිමය අප්‍රසාදයට; නිමය
නිමය අප්‍රසාදයට නිමය 'අප්‍රසාදයට'
නිමය නිමය අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය නිමය නිමය නිමය' නිමය
නිමය අප්‍රසාදයට නිමය නිමය
නිමය (ප. 225).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට (ම. 353).

අප්‍රසාදයට = අප්‍රසාදයට අප්‍රසාදයට
නිමය (ම. 289).

අනුබද්ධය = අනුසලනය (ඩ. ප 574).

අප්‍රසාදලාභයා = අප්‍රසාදලාභයා වානි එච්. කසා අයං
 ටි අප්‍රසාදලාභයා නොත ව අප්‍රසාදලාභයා කිරය
 සංඛ්‍යා පාපිතා ගනි ව නොනි (බ. ප 574).

අප්‍රසාදයකිරීම = අප්‍රසාදයකිරීමේ ප්‍රිතතං.
අප්‍රසාදයකිරීමේ ප්‍රිතතං. එනම් අප්‍රසාදයකිරීම
(නෙ 136).

අප්‍රකාශයේ සංවිධාන සහගතය. විකාශය. = ද්විතීයික
අප්‍රකාශයේ සංවිධාන සහගතය. කවර විකාශය.
(පි 19).

අප්‍රඥාසූත්‍රිකං-බ්‍යාජරා = ප්‍රඥාසූත්‍රපරිපතතිතො අප්‍රඥාසූත්‍රිකං-බ්‍යාජරා අප්‍රඥාසූත්‍රිකං-බ්‍යාජරා (පථි 460). ඥාද්‍ය අප්‍රඥාසූත්‍රිකං-බ්‍යාජරා (පථි 273).

අප්‍රසාදාදිපවග්‍යො = හෝ යදි ප්‍රසාදො කරෙහ් පාපමි
කරෙහ්හාති වොදෙත්‍යං අප්‍රසාදාදිපවග්‍යොති අහ
(ප 188).

අප්‍රමාදය = එව. අප්‍රවිෂ්ටො සාමිකොද්‍යවි හණති (ස.
පි 331). මූලපදං සහස අප්‍රවිෂ්ටොති අනන්ත
(මහා 140).

අප්පකණ්ණා = හි සම්ප්පකණ්ණා (මහා 256).

අප්‍රතනකතාය = ආදිප්‍ර යෙසං පුතතා පබ්බජනි,
තෙසං අප්‍රතනකතාය (ස. වී 729).

අප්‍රභවිතා = පුතතරහිතා (පේරි 96).

අපුප්‍රාන්තසෙවිතං = බුද්ධාදීහි අරියෙහි එව් ගොවර
භාවනාතිගමිතො සෙවිතත්තා අපුප්‍රාන්තසෙවිතං.
(පෙරි 135). පුප්‍රාන්තෙහි අසෙවිතං අරියසෙවිත
මෙව් (ධ. ප 538).

අප්‍රතික්ෂේපය = අප්‍රතික්ෂේපකරණයක් නිෂේධ
සම්බන්ධයක් (සං. එ 234). නිව්‍යායය (සු. නි
273). (සං. න 35). නිව්‍යායය (මනා 310).

අප්‍රනාගමනං අනාගතනා පුට්ඨො මවුච්ඡෙය්‍ය =
තෙඤ්ඤිකච්චසංඛාතා මවුච්ඡෙය්‍යා අප්‍රනාගමන
සංඛාතං භිබ්බතං අනාගතනා (සං. ඵ 49).

අප්‍රබන් අවමං = අප්‍රබේ අපව්‍ය: එකකඩකේකෙව
(අ 700). එනම් වකුකරකක පාතුකවකො: පුකෙබ්
පුකෙබ් (අ 254). අප්‍රබේ අපව්‍ය: එකකො: න
පසප්ප්නති (දි 653). (කෙ 134). (ම. ව 80)
අප්‍රබේ අපව්‍ය: එකපසකෙර කෙව්නි අකො: (ප 27)

අප්‍රබන්ධ අව්‍යක්ත නිශ්පාදන මෙහෙයුන = ප්‍රවේශය කරා රූපයක
සංවිකාය අභාවය පවතිනිමිති (ප 110).

අපුරකකතො = මේවාදිව්චි විකෘතකතාචි තණ්හාදිචි වාත පුරකකතොචි තෙතං වසං අනුපතව්තොනො කම්මොචිතසම්ම මනසිකරොගොචි අපෙතො (පේර. එ 102). ත පුරකකතො තණ්හාදිචි තතො ච පුරෙකකාරං අපච්චාසිංසනොනා හුච්චා විහරොගො (පේර. එ 370).

අපුරාණවිශ්‍යය = අවිරූපකවේදය (ජා. ඡ 80).

අප්පරෙක්ඛරාණං = ආයතීං අත්තභාවං අතභි
නිබ්බන්ධනෙනා (සු. නි. 439), (මයා 217).

අප්පච්ඡං = අප්පච්ඡන්දියං (ජා. ක 59).

අසුරපක්ෂං = අසුරසිංහ (ජා. ක 89).

අප්පච්ඡානි = උදකතෙමිතෙන අප්පච්ඡානි (සං. දු 198).

අප්‍රතිපත්තිය = ප්‍රතිමංසරභිතො (ජා. ම 74).

අප්‍රවීණි = පුහුණුවෙන අවිජ්‍යානං අප්‍රායනාති (අ 364)

අනුචං = කපලපුචං (විමි 99).

අප්පකාමිං = චක්ඛිතං (පථර, එ 54).

අපේක්ෂාවන් = කසෙයව රාගසාවසෙක කසමි. පුරිසෙ පවසතාය අපේක්ෂාය සමිත්තානතා (ස. මි 670).

අපකත වා = කායසංසඛාපෙකතිය අපෙකත වා (ස.
වි 379).

අප්‍රේල් 20 වන දින මාලුන් පොකුණේ සිං කාරණා රොද්දිසි අධිපායය (ජා. 463).

අපේක්ෂාව = ආලෝකකරණවිෂයක අපේක්ෂාවකිනි අපේක්ෂාව (මා. 27), (බ. ස 308). ශාඛා කොසට පුහුණුදරෙණු අපේක්ෂාව: තණය: එහෙය කිසිලෙසමගම: බඩිතම: දළය: පිරිනැති පිරිස ආශ්වා (ජා. ද 101). ආලෝකය කිසිකෙකි (සං. එ 115).

අප්පකායා පා = සාලකො (සං. ද් 191). සාලකො සපිකො (ම. ව 173). සතණා (ජා. ඡ 287).

අප්‍රකාශනය = සබ්බලොකාන නිලධාරීන් විසින්
මාර්ගගතව අනුමත (ආ. ස 131).

අප්පකම්මසංඛතනි = අප්පකම්මපිණ්ණකනි, පිරික්කම්මපිණ්ණකනි
(ඡා. නි 76). විභක්ඛපිණ්ණකනි විපල්ලප්පිණ්ණකනි
(ඡා. දු 147).

අප්පකදර්ශනං = විභක්තාං විභක්තදර්ශනං සුධාතොප්තං
සුත්තං යම් භි ක්කංතං සබ්බදර්ශනං අප්පකි
(ජා. ප 173).

අප්පච්ඡාදාසං = අප්පච්ඡාද පාසංකල්පය (ජා. සං 225).

අපෙක හෙරෙවො = පසුවීෂයා හයානං සබ්බසො
අපෙකතානා අපහනහෙරෙවො අහසුපරතො (ථෙර.
ථ 45).

අපනයනලාභය = අත්‍යාවශ්‍යද්‍රව්‍යයකි
නිලයය (එ, ට් 10).

අප්‍රකාශනය = කොතෙකුත් ගොනව්‍යසකර්මය
අභ්‍යන්තර අප්‍රකාශනය (විෂි. 135).

අප්‍රපතසොභනා සොභනාවතී යුක්තං භාවිතරාහි
 හුතංශු ජනතං අප්‍රපතසංසු = උපධාරය උප
 පරික්ක (සං. එ 155).

අපනි = විභවනි (පු. ස 70). අපනි; අපනි භවනි (වතු 147). (පා. දු 26).

අපතො දම්මසම්මින = ඉංද්‍රියදම්මනසිංහානෙන දමමින
නිබ්බාන සංඛ්‍යානෙන ච පරමිතස්සෙවන අපතො
පරිච්ඡේදො (ඡා. දු 142). ඉංද්‍රිය දම්මනෙසෙව
පරමිතස්සෙව පඤ්ඤෙන මසිස්සෙව ච අපතො
විදානො. පරිච්ඡෙදොති අපත්ථා (ධ. ප 41).

අප්පකායංඛාදිසුඛි = එසෙවිතයෝ (දී 618).

අනෙකුත් = අපි එව් (ම ව 46).

අප්‍රසන්නයෙහි නිමැවීම = පිළිවෙල අසන්නාගේ අසන්නාගේ
කැපීම (අ 627).

අප්පසෙය්‍යා භිජ් = එස භිජ් සාගරො න සක්කා කෙනවි
උදකං වෛපෙඨා පාතුනති (ජා. දු 311).

අපසලානි = එවරුපා පුත්තලා ආසිවිසහරතා මිස
එමමතා අපසිසසිලා නොනති එවරුපාතං දිනන
දතං ත මහපථලං නොති (ජා. ප 80).

අපේක්ෂා කළ හැකි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් = අපේක්ෂා කළ හැකි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් (ප්‍ර. ස 227).

අප්පභි = අප්පභව් (ස. මි 658), අප්පභාසි (ස., එ 146).

අප්පං = වතුපඤ්චා ලොසමිනනමි (ථෙර. දු 77). පරිත්තං.
ථොකං (සං. ථ 17). පරිත්තස්ස නාමං (දී 42).

අප්පකං = මිදදං ලාභිකං (මහා 104). මිදදං (මහා 259).

අපනයන පිළිබඳ මගේ = පරිච්ඡින්නාලා විජිතයෝ
 ඔහු පදනම් වන විට මම ජිවිත අපනයන පරිගණක
 ලකුණ (පේජ 71).

අප්‍රකාශයට නොගිය අනෙකුත් සුඛතා-මහ-මෙදලං =
 තෙ වතුළුව සරිසංයුතයා එකතාවමි සුළු,
 බමම අනිසමෙකුත් තසමා හ විජයරත්න බමම.
 දෙසෙසු. ගෙනෙවකාරණෙක (ස. පි 125).

අප්පකාමි සද්දාමනෝ=යං භගවතා පසතං යං පසද්දාමනං
තං න ජාතනතීති අනෙතා (ස. මි 6.6).

අප්‍රකටිකතා දේශය පුද්ගලයා නොවී මනසමාලං =
එනම් “කතනා” කාරවිභක්ත කතනාරවිභක්ත
ආශ්‍රයෙන් විනිශ්චයනය “දේශය” නම් දැනටමත්වේ.
“පුද්ගල” නම් තමා සමයනය පුද්ගලයාමය.
(මිමා 162).

අප්‍රාසනිකයෙකු = නිද්‍රාකෘතියෙකු (මො. 57).
 නිද්‍රාකෘත (අ 813. (ම. දු 43) අතීතේත
 අද්‍රාකෘත (ම. ත 308). (සං. ත 101). (දී 267).
 අප්‍රාසනිකයෙකු (ථෙර. ඵ 68). අප්‍රාසනික [ම.
 දු 317]

අප්පකං සුඛං = ත ව්‍යභිත සඤ්ඤාසතෙ සිංහලීඤ්ඤාසතෙ
 ජොතං සුඛං නොති (ප 73).

අපසකා = ජොකා හි ඔහු (ඩ. ප. 291).

අපාතිවිමසා = අනුකූලයෙන්ම වූතරාපාතයක්
කිවිමසා සුතරාපාතයකින්දෙසෙව් කරණයක,
අපාතිවිමසා අපාතයෙහි (ශ්‍රී 193).

අපකීෂ්ඨා = අපා කිව්ව. අයහානි අපකීෂ්ඨා, (වතු 129), (බු 160), අපකරණියෝ (අ 615).

අප්පකිණ්ණං = අප්පකිණ්ණං (ස. පි 727).

අප්‍රකාශනයක් = රෝකතාපි පරිත්‍යක්තතාපි (ජා.
ථ 113).

අප්පකතොසි මෙධාසී = ඉමි: ධම්මදෙසකං හතචා රජ
හං උපතිසාසං ජිවිකච්චිතෙ විකරනොනා චූරි
පඤ්ඤාසාරං ආරම්භ කපෙසි (ජා. ඩ 105).

අප්‍රකාශය වගිබ්‍රතන = වගිබ්‍රතන අප්‍රකාශ
කාලීයය ජාතන දුකිං. පුරුෂිති ගොජනා. (පො 91)

අප්පඤ්ඤා චිත්ත භවම ඉත්තොත්තා = පසන්නිකාම මිත්තො
භවමො (දී 501).

අප්පකඛ්‍යා = න පකඛ්‍යා. අප්පච්චායෙන නායපාකඛ්‍යා
යෙන චතුර්චායෙන චජිපාකඛ්‍යායෙන, අනෙකච්චා
යෙන චජිපාකඛ්‍යායෙන, අනෙකච්චායෙන මනෙ
පාකඛ්‍යායෙන ච චිරතිකානි අනෙච්චා (සං. දු 126).

අපගේ නම = කාංචනායකාදී රචනා (පි. 141).
(මහ. 236). න පගේ නම අපගේ නම (මහ. 130)
(පි. 161).

අප්‍රේල් 1948 = ඉදහිට අතිරේක කිහිපයක් මුද්‍රාණය
(ස. ම 484).

අප්‍රකාශනය = විකාශනය හා අප්‍රකාශනය (අ 349).

අපරාධ විභවය සුලභයා වී තැනි වී අනවස්ථානී-භව
විභවය වශයෙන් පවතින අතර, කෙසේ වෙතත් අපරාධ
පරිපූර්ණය වීමට, කෙසේ වෙතත් පූර්ණය, අපර
පරාධය, පරාධයෙන් පසුව, මෙහෙයුමක් රඳ
වන්නා වීමට, කෙසේ වෙතත් පරමපරාධයක්
වැඩිපත්වීමට පෙර අනවස්ථානී අපරාධයක්
දින අනුප්‍රාප්තිකය, සම්පූර්ණයක්
වීමට, පරමපරාධයක් පවතින (වි. 50).

අපරාධය = අපරාධය අතර ලිහිල් කෙටි
කතන්හි එම අතරවැන්න අතර (ජා.
ත 220).

අපරාධයක් සහිත = අතරවැන්නක් අපරාධයක්
තෙර අතර සහ අපරාධයක් අපරාධයක් සහිත
තෙර තෙර සහ අපරාධයක් සහිත (ජා.
ත 220).

අපරාධය = දෙමනස (දි 680). අපරාධයක්
දෙමනසක් තෙර (වි. 363). අපරාධයක් දෙම
තෙර (අ 356). (ප 46). අතරවැන්න අපරාධයක්
(අ 417). අපරාධයක් දෙමනසක් වූයේ නොවී
(ස. නි 363).

අපරාධය = තෙර එතෙර උපරාධය වී සිටිය වී පවති
යානි - අපරාධය (බ. ස 69).

අපරාධය = දෙමනස (වි. 215). (ම. දු 38). අපරා
ධය නොවන තෙර අපරාධය අපරාධයක්
අපරාධය. දෙමනසක් අපරාධය (දි 40).
අපරාධයක් දෙමනසක් අපරාධය (අ 330).

අපරාධය = විපරාධය පසුපසින් මගපසුපස
තෙර පසුපසින් තෙර කිලෝමීටර් අතර
සහ තෙර පසුපසින් (දි 42).

අපරාධය හා සම්බන්ධ = සම්බන්ධයෙන් එකම වී කෙරෙහි
(ප 56).

අපරාධය = නිපරාධය (ස. එ 223).

අපරාධයක් = අදිසු ප්‍රබල අතරයක් වී බලය වී
දෙමනසක් අතරයෙන් අපරාධයක් පසුපසින්
තෙර තෙර පසුපසින් අතරයෙන් අතරයෙන්
පසු අතරයෙන් පසුපසින් සම්බන්ධයෙන්
තෙර (දි 355). අදිසු ප්‍රබල අතරයක් සහිත වී
බලය වී දෙමනසක් අතරයෙන් අපරාධයක්
පසුපසින් තෙර - පෙ - පසුපසින් තෙර
සම්බන්ධයෙන් තෙර (අ 702).

අපරාධයෙන් තෙර = ප්‍රබල වී අතරයෙන් වී අත
තෙර (ස. වි 637).

අපරාධයෙන් පසුපසින් = සහිතයක් සහිත (ස.
වි 1054). පරමපරාධයක් පරමපරාධයක්
අපරාධයෙන් පසුපසින් (අ 339).

අපරාධයෙන් සිතියමක් = පරමපරාධයක් සිතියමක්
අපරාධයෙන් (ස. වි 147).

අපරාධයෙන් = අතරයෙන් අතරයෙන් වී (ස.
වි 796).

අපරාධයෙන් තෙර = අපරාධයෙන් අතරයෙන්
මතරයෙන් (අ 617).

අපරාධය = අතරයෙන් පසුපසින් සිතියමක් තෙර
පසුපසින්; සාකච්ඡාකරණයක් තෙර ලිහිල්
(ම. දු 193).

අපරාධයෙන් = පරමපරාධයක් පරමපරාධයක්
ය වී තෙර පසුපසින් (පෙ 165). අපරාධයෙන් අතරයෙන්.
තෙර පසුපසින් කෙරෙහි රාමුපසුපසින් පසු
පසුපසින් කෙරෙහි පසුපසින්. අතරයෙන් තෙර (ස.
ත 11). අතරයෙන් අපරාධයෙන් (අ 617).

අපරාධය එතෙර = අතරයෙන් සහිත අපරාධය එතෙර අතර
යෙන්. තෙර එතෙරයෙන් සහිත අතරයෙන් අතර
මතරයෙන්, එතෙර අතර පසුපසින් (ස. එ 163).

අපරාධයෙන් = තෙර එතෙර කිලෝමීටර් පරමපරාධයෙන් - අපරා
ධයෙන් (වි. 185). (ස. ස 68). දුමය අපරාධයෙන්
සහිත අපරාධයෙන් සහිත අපරාධයෙන් තෙර
අපරාධයෙන් අතරයෙන් වූයේ (ස.
ත 144).

අපරාධයෙන් අතරයෙන් = පරමපරාධයෙන් පිහිටි පසුපසින්
සහිත සහිත සහිත සහිත වී අපරාධයෙන් අතර
තෙර (තෙ 99).

අපරාධයෙන් සහිත තෙර පිහිටි = තෙර අපරාධයෙන්
සහිත තෙර පිහිටි. පරමපරාධයෙන් සහිත තෙර
එතෙර, සහිත රාමුපසුපසින් උපසුපසින් (දි 651)

අපරාධයෙන් = තෙර පරමපරාධයෙන්, මතරයෙන් මතරයෙන් අතර
(ප 129).

අපරාධයෙන් = මතරයෙන් අතරයෙන් (පෙර. දු 20).

අපරාධයෙන් වී = අතරයෙන් අතරයෙන් අතරයෙන් අතරයෙන්
අතරයෙන් අතරයෙන් වී (ජා. ව 101).

අපරාධයෙන් = අතරයෙන් අතරයෙන් අපරාධයෙන් අතර
උපසුපසින් (පෙ 388).

අපරාධයෙන් = අපරාධයෙන් අතරයෙන් (අ 623).

අපසරන විකිණීම = පරිසර විකිණීමෙන් අපසරන විකිණීමෙන්; අපසරන විකිණීම නාමයාමය (සං. එ 143)

අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම = පෙරටු අපසරන විකිණීම උපරි අපසරන විකිණීම (සං. එ 87).

අපසරන විකිණීම හි විකිණීම = කිසිවක් අපසරන විකිණීමෙන් (සං. ත 127).

අපසරන විකිණීම = අපසරන (දි 742). (අ 491). අපසරන විකිණීම නාමයාමය එවිට අපසරන විකිණීම පරිසර විකිණීම පරිසර නාමයාමය හෙයින්, අපසරන අපසරන විකිණීමෙන් (ස. වි 152).

අපසරන විකිණීම = නිසිදා නිසිදා පරිසර විකිණීමෙන් අපසරන විකිණීමෙන් (පරි 440). සං. විකිණීම අපසරන විකිණීමෙන් හෙයින් සමහරක් විට -පෙ- කෙතන විට ලොකයෙකු (ම. ත 278). බිම්මියරයක් හඟවනො සමහරක් විට බිම්මියරයක් ව අනුකරණවනො අපසරන විකිණීම (තෙ 49).

අපසරන විකිණීම = සපෙරන විකිණීම අපසරන විකිණීම උපසරන අපසරන විකිණීමෙන් අපසරන විකිණීම (බ. ස 328). සපෙරන විකිණීම අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (විහ 354).

අපසරන විකිණීම = අපසරන විකිණීම, උපසරන විකිණීම වුවහොත් නාමයාමය; අපසරන විකිණීම (ස. වි 559). අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (සං. දු 152).

අපසරන විකිණීම = පරිසර විකිණීම (සං. එ 158). අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (දි 757). (විහ 360). (ම ව 28) නාමයාමයෙන් අපසරන විකිණීම (අ 585). අපසරන විකිණීම; න සපෙරන විකිණීම කෙතන විකිණීම (ස. වි 969).

අපසරන විකිණීම = නිරාවරණය දෙයින් (මහ 209).

අපසරන විකිණීම = නපසරන අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම නාමයාමය හෙයින් අපසරන විකිණීම (ජා 41).

අපසරන විකිණීම = නපසරන; පිහිටුම දිවයිනෙන්; න අපසරන විකිණීම (ස. වි 420). (මා 41).

අපසරන විකිණීම පොදෙයි = නසමි කාලෙ අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (ජා. දු 98)

අපසරන විකිණීම = අපසරන විකිණීම (සං. දු 154).

අපසරන විකිණීම = අපසරන අපසරන අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම මාතය එකෙකුකු අපසරන විකිණීම (අ 795). අපසරන අපසරන විකිණීම (බු 244).

අපසරන විකිණීම = අපසරන මාතය එකෙකුකු අපසරන විකිණීම; මාතයකු රාගෙයි විකිණීම අපසරන විකිණීම (ම. එ 33). අපසරන අපසරන (සං. එ 144). අපසරන මාතය යෙහෙයින් - අපසරන මාතය; මාතයකු ව යෙහෙයින් විකිණීම අපසරන විකිණීම අපසරන (සු. ස 193). අපසරන විකිණීම (පෙර. දු 133).

අපසරන විකිණීම = අපසරන මාතය එකෙකුකු අපසරන මාතය, මාතයකු "අපසරන විකිණීම පොදෙයි" වරින් මාතය" නි එක රාගෙ මාතයකු වූහො. "විකිණීම මාතය" නි එක විකිණීම. අපසරන මාතය කෙතන කාලය කෙතන විකිණීම" නි එක අපසරන, අපසරන අපසරන විකිණීම (අ 48).

අපසරන විකිණීම පොදෙයි අපසරන විකිණීම = අපසරන විකිණීම පොදෙයි අපසරන විකිණීම (ප 36).

අපසරන විකිණීම = කිසිවක් අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (සු. ස 209). අපසරන විකිණීම කිසිවක් අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (අ 612). කිසිවක් අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (අ 789). (දි 754). කිසිවක් අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (අ 448). (විහ 362).

අපසරන විකිණීම පොදෙයි = අපසරන විකිණීම පොදෙයි (පරි 210). (සං. ත 117). පුරෙයි අපසරන විකිණීම කිසිවක් අපසරන විකිණීම පොදෙයි (අ 325). අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (ම ව 95).

අපසරන විකිණීම = අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (බ. ස 201).

අපසරන විකිණීම = අපසරන සපෙරන උපසරන විකිණීම අපසරන (ස. වි 3.7).

අපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම = වහරා සපෙරන අපසරන පොදෙයි (විහ 345).

අපසරන විකිණීම = නසමි විකිණීම උපසරන විකිණීම අපසරන විකිණීම (ජා. ස 447).

අපසරන විකිණීම නාමයාමය = අපසරන සපෙරන නාමයාමය අපසරන විකිණීම = අපසරන පරිසර විකිණීම සකසන නාමයාමය, පරිසර විකිණීම නිසිදා නිසිදා නිසිදා රෙහෙයින්; නසමි නාමයාමය "නිසිදා" නි වූවකු (ස. වි 834).

අප්පාධි = සංඛාරලොකයෙහි අන්තර් අප්පාධි (සං. එ 93) (අ 511). නිරං අප්පාධි යෙව (ජා. ස 29).

අප්පාධිමත්තා = සද්ධර්මාමය පරිත්තතාය පරිත්ත ථාමිකොති ඉමිසම් පුත්තෙ අරියසංවිකාසො සොතා පනො සොතාපනොති එත්ථ ධුරං බලව විපස්සනො පන තික්ඛවුද්ධිඋප්පාදාං වෙදනං අනනුචිතති පඨිට්ඨාතුං සමිකො යොගාවච රොපි ච්චති (සං. භ 84).

අප්පාධිමා = අප්පා පරිත්තො ථාමො එතෙසං වායාමො උප්පාදොති - අප්පාධිමා ථාමිති (මහා 38).

අප්පාධිමා = පරිත්තමිති (වු 67).

අප්පාදකති භග්ගාති අනුසාසනං = යොති වුච්චමානො, තුලො මං සසමා වද්ථ, අහං අත්තනො කප්පියා කප්පියං, සාවජ්ජානවජ්ජං, අත්ථානත්ථං ජානාමිති වද්ධි, අහං අනුසාසනං පදකම්මනො න ගණ්හාති, වාමිකොව ගණ්හාති, නාමං අප්පාදකම්මනාමිති වුච්චති (ම. දු 64). අප්පාදකම්මනං අප්පාදකම්මනං අනුසාසනං න ගණ්හාති (ස 442).

අප්පාදකති භග්ගාතිනො = අනුසාසනං පුත්තං පදකම්මනං න ගණ්හාති; අප්පාදකම්මනං න පටිපජ්ජනති, අප්පා පජ්ජනො වාමිකාතිනො නාම ජානාති දසොති සං. දු 130).

අප්පාදකා = මිඤ්ඤාදසකා (වු 62).

අප්පාදකො = බාවරිපපතුතික පරිත්තප්පාදක (සු. නි 481).

අප්පාදලිත පුබ්බං = නසොව අත්ථවචනං. අන්තකරණෙ නෙව අප්පාදලිතපුබ්බනති අත්ථො (පටි 479).

අප්පාදිපං = පද්ධිපවතුසුරියභග්ගිසු එකෙනාපි අතො භාසිතො (ස. වි 691).

අප්පාදකම විහාරී = අප්පාදකනපි පාපෙත දුකච්චිහාරී (අ 150).

අප්පාදකප්පාදකා = යසමා න අප්පාදකං පුත්තං පුත්තකප්පාදකං පුත්තං අහං කම්ම විපාකානං ධම්මතා (සං. එ 39).

අප්පාදකායං = අත්තනො වා සබ්බසත්තානං වා අප්පාදකා (ධ. ප 359).

අප්පාදකම්මසු = පරෙසු අත්තාති ව නිරපරාධෙසු (ධ 379).

අප්පාධිසිකානොති = ගුණනො වා සාණනො වා පධං සෙත්ථං වාසෙත්ථං අසත්තකෙසො (දී 685).

අප්පානා = එකෙකෙකුට අප්පාධිමත් අප්පානා (ම. එ 92).

අප්පානායතනෙසුපි = අපි අනායතනෙසුපි (ජා. දු 290).

අප්පාතිකොසං = නගරනිකොසංසද්දෙහි අප්පාතිකොසං (විහ 259). (ස. වි 737).

අප්පාතිකොසාති = තෙසං තෙසං නිත්තාද මහා නිකොසායං අනායතන අප්පාතිකොසාති (සං. ත 9). මාමි නගර නිකොසාදි සද්දෙහි අප්පාතිකොසාති (මහා 188).

අප්පානායනිකොප්පාන = පරිත්තකඅනාපාන හොප්පාන (අ 344).

අප්පාප්පාදං පප්පාදං = නප්පාප්පාදංප්පාදංප්පාදං පප්පාදං කප්පාති අනායතනෙසු මහා අවර්ති (අ 546).

අප්පාප්පාදං = නිප්පාප්පාදං (ජා. ත 185).

අප්පාප්පාති = අප්පාතිනො පඨිට්ඨිතො (අ 465).

අප්පාපාසාණාදිසු = අප්පා පාසාණං එත්ථාති අප්පාපාසාණාති එවමත්ථෙද්ධිමිඤ්ඤා (ස. වි 550).

අප්පාප්පාදං = අප්පාදං අප්පාදං අප්පාදං (පෙ 191).

අප්පාප්පාදං = පරිත්තප්පාදං (ස. වි 160). (සං. ත 164). මිඤ්ඤායං අප්පාදං (මිමා 170). මිඤ්ඤා ප්පාදං (මහා 301).

අප්පා බ්බද්ධි = එත්ථ, යො භික්ඛු ධම්මං කප්පෙනො පුත්තං වා ජාතකං වා අර්ථිති, අර්ථිකාලොකො පට්ඨාය තුරිතතුරිතො, අර්ථිකො මිත්තෙනො මි, උණ්ඨාදනං බාදෙනො මි, සාමිකං අනුසාසනං පුබ්බාපරෙසු ගතිතං ගතිතමෙව අගතිතං අගතිතමෙව ව කප්පා පුරාණප්පාණතරෙසු වර්මානං ගොධං උට්ඨාපෙනො මි තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤානො භික්ඛො උට්ඨාය ගව්ඨති (ම. දු 211).

අප්පාබ්බා = අප්පා පරිත්තං එතෙසං බ්බාති අප්පාබ්බා (මහා 38).

අප්පාබ්බා = අප්පා (ම. ත 224).

අප්පානසාති = අප්පානා (සු ස 162).

අප්පානං = යොහං තත්ථ අනායතනෙහි රුක්ඛං පාප්පාදං අප්පානොනො තත්තරුක්ඛයා සාධං ගත්ථාති ගතෙසිති අත්ථො (ජා. ත 263).

අප්පාතිකො = කම්මකම්මකො (උ 218).

අපනයන = උපනායකවිභාගනහිකර්ෂිත
(අ 563).

අපනයන = අපනයන නාම සහතිකයක ව
නොයාන අය මුදිය ව අභාවනො (වතු 210)
(පු. ස 92).

අයුරු මව්වානාටිපිතං = අයුරු මව්වා ජීවිතකාරී හාස
මානෝ අයුරු දෙවර්ජ සාධු හාසයේ (ජ. ව 128).

අප්‍රමාණය = සීලාදිගුණයන්ගෙන් 3: අප්‍රමාණය
(ඡා. ෧3).

අප්‍රමාදානං = අප්‍රං මග්ගා ඵකස්සාති-අප්‍රමාදානං
(දී 42). පරිත්තං භවාතං මිද්දං ලාමිකකම්මං (අ450)

අප්‍රමාදයෙන් බැර = සුභාසනය පවතින විෂයයක් අප්‍රමාදයෙන් කාම නොවේ (ම. ව 20).

අප්‍රමාණය: වෛ: පනෙන්: ගිණිබව ඔර්මනාන:.
 සිලමනාන: = එව්මෙව: උපරි උපරිගුණේ උපා:
 දස සිල: අප්‍රමාණය: ඔර්මනානනනි වෙදි
 තබබ: (දී 45).

අප්‍රමාදය = නප්‍රමාදයෝ (පේර 0 154). නප්‍රමාදයෝ; අප්‍රමාදෙත අනවර්තමෙත්‍ර සාතව්‍යකිරියාය සමනානතනායාති වුතනං හොති (උ 179) විකුසව්‍යවෙතාධිපිපතායං අප්‍රමාදවසෙන අප්‍රමාදයෝ (උ 179). නප්‍රමාදයෝ; අප්‍රමාදෙත කුසලානං ධර්මානං සාතව්‍යකිරියාය සමනානතනායාති වුතනං හොති (ස. වි 587).

අපරමප්‍රේමය = අපරමප්‍රේමයකිනි පාහේ. බුද්ධතාමයව
 අපරමප්‍රේමයකි අපරම (පා. ස 19).

අප්‍රමාදය = “අප්‍රමාදය” හි පමණ අගයෙහි අසංසථරණවලින් අප්‍රමාදය අනුපද විණිශ්චය කර ගැනීම සමාධි විධාන ව එකසං විසුරුවලින් විස්තරිතවේ (දී 788)

අප්‍රමාදයෙන් = ඵරණඅප්‍රමාදවිෂයක අප්‍රමාදයෙන් (විග් 263).

අප්‍රමාදයෙන්ම හිටි. නි වණ්ණනම් = අප්‍රමාදයෙන්ම
කාලය හරිව පවසනා නි වණ්ණනම් (අ 264).

අප්‍රමාණතා විසඳ්‍යානේති = විවර්තමිම කප්පාතාසස
 “සුත්‍රිං දෙව්” ති විද්‍යානා එකා දිසා එකා රසානා
 තේ සුත්‍රියො ද්‍යාමිම (ස. පි 939).

අයුමනනයෙහි = පරිත්තම තත්තකානි බුද්ධසංඝමාණෙහි
(විග් 239).

අප්‍රමාදය = භෝක්ෂ්‍යයෙන් පරිභෝජනය
(අ 264).

අප්‍රාමිතතාවය හෝ ආනිතය, = අන්තර්ගත අප්‍රාමිත
මොඩයකදී ආරවුනු උපගතො පිළිබඳව (ම.
ව 26).

අයුර්විද්‍යා = සතියා අප්‍රවිච්ඡාසෙන අයුර්විද්‍යාය
(ම. ථ 114) (අ 394) (ඉති 246). (ස. ඵ 106).
අවිච්ඡාසනසතියො (ධ. ප 119). සතියා අවිච්ඡා
විසෙසිකාය (ම. දු 65). සතියා විච්ඡාසනසතියා
(ථෙරි දු 47).

අපමනායු ආනාසිනා = පතිතනකයා විශ්වතො
අවිජ්ජා විහසෙද්දයා විජ්ජා උපපජ්ජයා තමො
විහසෙද්දයා ආලොකො උපපජ්ජයා ඵවමෙව
මම අවිජ්ජා විහතා විජ්ජා උපපන්නා තමො විහතො
ආලොකො උපපන්නො ඵානස්සමෙ පටානානුයො
ගස්ස අනුරුපමෙව ඵලං ලභිනහි (අ 7 8).

අප්පමිත්තාන කායනො = අප්පමිත්තාය කායනනීයා,
 ලිඛිතපිප්පලාසෙන නෙහං වුත්තං (පෙට් 137).

අපමානතා සිකුණෙන් = අපමානතා හුණි
සිකුණෙන් (පේරු දු 203).

අප්‍රමාණය = විෂයය: අප්‍රමාණයකි වෙදිගබ්බ: (ම. ඵ. 171) නුභ් අවිප්‍රමාණිකයකි (දී 408). සැතියා අවිප්‍රමාණෙ ජිනා හුතිය (සං. දු. 64). සිප්පුග්ගනගේ අප්‍රමාණය (සං. දු. 168) පමාදාය පවිප්‍රමාණ හුතෙක සැතියා අවිප්‍රමාණලබ්බිනෙක සමාණය, ගතා (බ. 127)

අප්‍රමාදය නිසැකව = සහිත සහිතයාගේ අප්‍රමාදය
මතය හි මරණ (බි ප 114).

අප්‍රසාදිකා = කම්මට්ටාන සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (ම. ත. 73). සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (සං. 158) සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (සං. 159). අ. 735). කුසල බැසවිසු අප්‍රසාදිකා (ජ. ස. 258). කුසල බැසවිසු අප්‍රසාදිකා (ජ. ස. 266). කම්මට්ටාන සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (ම. 163). (වතු 257). කුසල බැසවිසු (බු. 105) සඳහා වෙළුලුප්‍රසාදිකා අප්‍රසාදිකා (බු. 130). එම. සුසුසු සඳහා ව. සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (වතු 223). දිවා වකුසුසු සඳහා අප්‍රසාදිකා (බු. 85) කුසල බැසවිසු සඳහා අප්‍රසාදිකා (අ. 167). සඳහා අමුද්‍රව්‍ය (බු. 113).

අප්‍රමාදයෙන් උදෙසා අපේ අධිකාරයෙන් පණිවිසයා =
කෙ පන කෙ උදෙසා අපේ ආය (ඉති 65). (පු.
ස 110).

අපරිමිතතා ව ආනාපි සමපජානනා පනිත්තනො = අරඤ්ඤාචාර්යෙක ලද්දක කායවිවේකෙන ජාන රියං අසුඤ්ඤානො හත්ථ සතිසා අපිපපමාසෙන අපරිමිතතො (ථෙර ව 135)

අපරිමිතතා විචිතඛිණො = එවං සුසසුසමපි ව සති අපිපපමාසෙන අපරිමිතතො සුභාසිතදුඛාසි හසුඤ්ඤාය විචිතඛිණො එව ලහති න ඉතරො තෙන හ :- අපරිමිතතො විචිතඛිණොති (නෙ 191)

අපරිමිතතා විහරාති = පඤ්ඤා සති වේපුලලප්පතතියා සබ්බජාතකමිව අපරිමිතතොසි නිා, භසමා ඉදති සුඛං විහර (ථෙර ව 113). සතිසා අපිපපමාසෙන පමාදවිජිතො සබ්බජාතකමිව සති සමපජාතකොසු නිා විහරාති (ථෙර ව 180).

අපරිමිතතාති = උපට්ඨිතසතිතාය අපරිමිතතො සුභාලො (ථෙර ව 63). උපට්ඨිතසතිතාය හි අපරි මිතතො හි කියායෙනා, සුභාලො මිපුලා උපාරං නිබ්බානං සුඛං පාපුණාතිති (ධ. ප 128).

අපරිමාණං = පගුණවසෙන අපරිමාණසත්තාරමිමණ වසෙන ව අපරිමාණං (පටි 388) සකකච්චං බහුං උපාරං බහුකච්චානුං ව කරණවසෙන පමාණරහිතං (ඉති 20). පගුණවසෙන අපරිමාණං සත්තාර මිමණවසෙන ව අපරිමාණං (මහා 328). යං පගුණං සුභාවිතං උපට්ඨිතසතිතාය පට්ටියො හමිතුං සකකාති ඉදං අපරිමාණං තාම (ධ. ස 175). අපරිමාණසත්තාරමිමණං (ජා. ඡ 70). ඉදං තස්ස තස්ස ඵරණ අපරිමාණ වසෙන චිත්තා (ම. ත 178) පමාණකරධමිමා හාවිතො පමාණං ගහෙතා ඵතස්ස න සකකාති ව අපරිමාණං (නෙ 101). පමාණකරධමිමරහිතං ලොකුත්තරා (අ 589). ඵරණ වසෙන අපරිමාණං (අ 736). ඉදං තස්ස ඵරණ අපරිමාණවසෙන චිත්තං (අ 828). අපරිමාණ සත්තාර මිමණ කාය ව (අ 862).

අපරිමාණං වෙතො සමාධිං = අරහත්තඵලසමාධිං (අ 513).

අපරිමාණං හිතං විතතං = අපරිමාණං කතො හාවිතං සබ්බසතෙනසු හිතං විතතං (ජා. දු 44).

අපරිමාණ වෙතසො = අපරිමාණං ලොකුත්තරං වෙතො අසාති අපරිමාණ වෙතසො; මහාවිග්ගසමබ්බති අනෙරා (ම. දු 269). උපට්ඨිත සතිසාය නිකකිලෙස විතෙතන අපරිමාණ විතතො සං. ත 30)

අපරිමාණ විහාරිනො = යො පමාණකර ධමමානං රාගා දීනා සුප්පභිතතො අපරිමාණවිහාරි අරායා, තස්ස සො හි ලොකධමෙමහි න විකම්පති (ඉති 196). අපරි මාණෙන ඵලසමාධිතා විහරන්තස්ස (සං. දු 145).

අපරිමාණවිහාරි = විණොසවසෙත්තං තාමමේව යොති පමාණකරාතං රාගාදීනං අභාවෙන අපරිමාණ විහාරිතාම (අ 450).

අපරිමාණසංයුක්තං = මිපුලකසිංහවසෙන අපරිමාණ සංයුක්තං වෙදිතබ්බො (දී 84)

අපරිමාණ සමාධිනා = අරහත්තලෙභසමාධිතා (අ 445)

අපරිමාණසුභා = අපරිමාණසුභා ඵතෙත්තති අපරිමාණ සුභා (මහ 370). (සු. ස 63).

අපරිමාණං = අපරිමාණෙති බලාමා (අ 748). (දී 387). තප්පි ඵතෙසං පමාණං පමාණස්ස ව පටිපක්ඛාති අපරිමාණං (ධ. ස 67).

අපරිමාණාති = වඩ්ඪිතපමාණාති, මහත්තාතිති අනෙරා (දී 390). (අ 285). වඩ්ඪිත පමාණාති මහත්තාතිති අනෙරා (ම. ත 177). (අ 782). වඩ්ඪිතපමාණාති (ධ. ස 178).

අපරිමාණානා = අපරිමාණා ආහා ඵතෙත්තති අපරි මාණානා (සු. ස 63).

අපරිමාණාරමිමණං = යං මිපුලෙ ආරම්මණෙ පමත්තං තං චුඩ්ඪිපමාණත්තා අපරිමාණං ආරම්මණං අසාති අපරිමාණාරම්මණං (ධ. ස 175).

අපරිමාණාරමිමණවෙතනා = සෙසධිතං සොත්තකු වෙතනා. පට්ටිවෙකඛිත වෙතනාතිපි චතත්තුං මට්ටති (ප 382).

අපරිමාණාරමිමණං = අපරිමාණෙ ආරම්මණං කතො උපානතා අපරිමාණාරම්මණං (ධ. ස 308).

අපරිමාණාභිකායො = ඵතතසකත නිට්ඨං ගට්ඨිසත්තාතිති එවං අපට්ඨිතපමාණායො (ස. වි 402).

අපරිමාණෙන = ඵරණ අපරිමාණතාය අපරිමාණෙන අ 661). වඩ්ඪිත පමාණෙන (අ 797). පමාණ විරහිතෙන (දී 409). අපරිමාණසත්තාතං අපරි මාණාරම්මණත්තා අපරිමාණෙන (ජා. දු 14). සුභා විතෙන (ම. දු 83).

අපරිමාණො = චුද්ධිපමාණො, මිපුලොති අනෙරා (දී 289). (අ 532). (ම. ව 119). චුද්ධිපමාණාරහස පමාණස්ස අභාවෙන අපරිමාණො (පටි 431). චුද්ධිපමාණො (පටි 441) පමාණරහිතො; පමාණ ගහෙතා අසකකුණෙත්තත්තා අපරිමාණො (මු 178). වඩ්ඪිත පමාණත්තා අපරිමාණො (සං. ත 129).

අපරිමාණො ව = අදිතිගමිතත්තං චුත්තං (ම. ව 120).

අපාමි-මංගා-ගග්ග පුද්ගල-ගුණ-සංග- = ඉමිතා- දාසකංග
පුද්ගල-වේදකතා-ග අපාමි-මංග-සං- කපේති (අ 513)
ඉදං අපාමි-මංග- මිතාරිතො- දිනන-පච්චිග්ගතා- ව
එම රුපො- මෙ මිවරං- පරික්කල්පිතීති අනුමොදන
විකෘත ව චිත්තං- (ප 146).

අප්‍රාමාදයෙන් මෙම කොටස = අප්‍රාමාදයෙන් එවිං මෙම කොටස (පටි 431). (කං. ක 126).

අපාමයාණං බ්‍රහ්මණං = එසේ බ්‍රහ්මණය වෙදිකබ්බා හෙ
 ගි අපාමයාණං තාමි (අ 519). එසේ බ්‍රහ්මාගි බ්‍රහ්
 මණය වෙදිකබ්බා, තෙගි අපාමයාණං තාමි පමාණ
 කර කිලෙසාභාවනො (වතු 1:8).

අප්පමාදං = සති අව්පමාසං (දී 645). අප්පමාද්ධං.
(ස. ස 110).

අප්‍රමාදං පසංඝනානි—එනාහි අායු අාදිති පථර්ශනෙනත අප්‍රමාදෙව ඤාතබ්බොති මූලකාරණභූතං අප්‍රමාදං මෙව පසංඝනාති (සු ස 1෭7). අප්‍රමාදං විශේෂයනාති; තස්මි අප්‍රමාදෙ ඤාතබ්බො (සං. එ 125). එනාහි අායු අාදිති පථර්ශනෙනත අප්‍රමාදෙව ඤාත බ්බොති අප්‍රමාදමෙව පසංඝනාති (සං. එ 122). දුතාදිප්‍රඤ්ඤකිරියායු අප්‍රමාදං අප්‍රමජ්ජනං පඤ්ඤා සබ්බඤ්ඤානුධාදයො පසංඝනාති විශේෂයනාති ථොමෙනාති (ඉති 65).

අපමාදං රක්කති = අපාති උත්තමං ධනං නිසාය
 තොගගමපතති. පාපුණීයාමි පුත්තාදර
 පොසෙය්සාමි පුගතිගමිතමය්සං සොධෙය්සාමාති
 ධනෙ ආතිසංසං පසන්නා ධනං රක්කති ඵලං
 පණිතොමි අපමාදං නිසාය පඨමිඤ්ඤාදීති
 පටිලුචිය්සාමි මය්සඵලාති පාපුණීයාමි තිසෙය්
 විජජා ඡ අභිසුද්ධං සමපාදෙය්සාමි"ති අපමාදෙ
 ආතිසංසං පසන්නා ධනං සෙට්ඨංව අපමාදං
 රක්කතිති අපොථා (පෙර පු 64).

අප්‍රමාදශාරදිනා = අප්‍රමාදේ ගරුකාවෝ (අ 661).

අප්‍රමාදශ්‍රවණමත්තා = අනුපයුචිතො දිස්වා අප්‍රමාද
අප්‍රවිඤ්ඤා (ථෙර. දු 90).

අප්‍රමාදවත් පණිවිතා = යෙ පණිවිතා මෙධාවිතො
 සප්තකුසුදු අනන්තො අප්‍රමාදෙ ධුතා අප්‍රමාදං
 වධෙස්සන්ති තෙ එවං විසෙසකාරණං ජාතන්ති
 (ධ ප 14).

අපමාද මූලකා = සති අවසානවන අපමාදේ මූලකාරණං එතෙසනති - අපමාද මූලකා (වූ 9).

අප්‍රමාදරනා = වූතප්‍රමාදරනා සමථිවිපක්‍ෂානා
 නාමනා අප්‍රමාදරනා රනා අතිරනා, නම් අප්‍රමාදරනා
 රනානිතිවි. විනිශ්චයනා (ඉති 135).
 සකිසා අප්‍රමාදරනා අතිරනා නොව (බ. ප 590).

අප්‍රමාද රතාය = තාත් එව දුකෙබාඩිණ්ණෙතාය පටි
ලඛි සංවේගතාය සඵලී පපච්චාය සංඛ්‍යාතෙ අප්‍ර
මාද රතාය (පෙට්ටි 36).

අපමාදරනායකත = අපමාදරනායක තයා හම්තබ්බනාහි
අනෙහි. (පෙරි 33).

අප්පමාදරතො = අප්පමාදෙ රතො අතිරතො, අප්පමාදෙත විධිතාමෙතොති අපථො (බ. ප 139).

අප්‍රමාදවශයෙන් = හුදු ථේජරා කාසමිං සමසෙ අනෙතා,
මිභාගෙර නිසිනතතා මධුරසසගෙරන සරහසදදො කථා,
අප්‍රමාදවශයෙන් හාසනි (සං. ෧ 238).

අපරමාද විභාජිතං = සති අවිසරවිස සබ්බාතෙන අපර
මාදෙන විතරනානං (ධ, ප 209).

අපමාද විහාරිකං = සිලාදිසු අපමාදවිහාරිකං (බු
69). සිලාදිසු අපමාදවිහාරිකං (පථ 377).

අප්‍රමාදකමය = කාර්යක්ෂමතාවයයි (සං. 119).

අපරමාද්‍යගිතනා = සති අවිසරව්‍යාසයකින් තොර අපරමාද්‍ය දෙන අභිගතන නි සුත්තකප්‍රමාණෙන ඉද්ධා (අ 296)

අප්‍රමාදකුලකානන්ධ යා නිවන්තා අයං සමිප්පතිං =
 නිවේලන සමාධිං දසෙසාති, අයං චොදනපතති
 විසභානතිමිමසෙසන ආචරිටතා: (නෙ 89).

අප්‍රමාද අභාරවො = සමාද ව සහි ව්‍යවහාරය තිබේ
මාතො යෙව අප්‍රමාදලක්ෂණං අනුශ්‍රයමාතො
අප්‍රමාදෙ අභාරවොති වෙදිපාලකො (ස. ම 969).
අප්‍රමාදලක්ෂණං අනුශ්‍රයමාතො අප්‍රමාදෙ
අභාරවොතාම (මහ 360).

අප්‍රමාදන = අප්‍රමාද්තෙන අප්‍රමාදවිපකතීනා
(පෙර, එ 118), මව්‍රත.මෙ වූම්පාදයකොධිනා
ආදිංකතා කතෙන අප්‍රමාදන (ධ. ප 138).

අප්‍රමාදය අනුකම් = ඉමිනා පදය හඳවාගන්නා සකයාම් මිණා සකයාම්කුම් පකාසෙති (සං. ෧ 254). (වසු 222). (සුති 173).

අපාමානදාන සමාපාදන = සති අවිසරවාසෙන සබ්බ
කිම්බානි සමාපාදන (දී 416). සති අවිසරවාසෙන
කත්තබ්බකිම්බානි සමාපාදයන් (සං. ථ 173).

අප්‍රමාණද පමොදං = තෙ එවිං සැනි: නසමි: අනන්තො:
අප්‍රමාණද පමොදනචි පොසිනමුඛි: භුට්ඨසාධම්:
නොනචි (ධ. ප 114).

අප්පම, තද පමොදිතා = සරි අප්පමාස සබ්බාතෙ අප්ප
මාතෙ අමොදිතා පමොදිතා (අ 664).

අප්පා වා = අප්පාචාති සහස්සතො හෙවිදා හෙතෙතවිදා අප්පානාමි හොති සහස්සතො පටිඨාන මො (ම. දු 171). (දී 126) පටිඨානකං වා අප්පාමිදො තණ්හුලකාප්පිතතමපි (දී 119) සහස්සතො හෙවිදා හෙතෙතවිදො අප්පානාමි හොති (ප 65).

අප්පා වා අනාගතෙසු = අනාගත මෙතෙතයො නාම බ්‍රහ්මා ගවිසාති සංඛො නාම රාජා කෙතුමිති නාම රාජධානිති දාදිවසෙන පටිඨානකමෙව අනාගතෙසු කාමගුණෙසු උපපේජයාති දසෙති (සං. ක 25).

අප්පා වා ගිසෙසා = වසංසතතො උත්තරිං අප්පා දස වා විසති වා වසාති, පුත වසංසතමෙව ජිවිතකො නාම තපටි; උත්තමිකොපියා පත සට්ඨි වා අපිති වා වසාති ජිවතාති (සං. දු 1:0) වසංසතතො උපරි අප්පා අසද්දො වසංසතං අප්පාචා විසති වා තිංසං වා වහ්නාප්පි වා පණණාසං වා සසිං වා වසාති ජිවති, එවං දිසාපුකො පත අතිදුලලතො, අසුකො කිර එවං විරං ජිවති තත තතර් ගතො දඨබෙඛා හොති. තතර් පසාඛා උපාසිකා ඒසං වසංසතං ජිමි, තථා පොතර්සාදි බ්‍රාහ්මණො, බ්‍රාහ්මාසුබ්‍රාහ්මණො, සෙලො බ්‍රාහ්මණො, පාලාටිං බ්‍රාහ්මණො, ආනන්දපෙරො මහාසංඝපරෙරොති. අනුරුච්ඡපෙරො පත වසංසතසද්ධව පණණාසද්ධව පසාති, බහුලපෙරො වසංසතසද්ධව සඨ ව වසාති, අයං සබ්බ දිසාපුකො දී 27). දුතිසං වසංසතං අප්පාචා විසාය වා තිංසාය වා වහ්නාප්පිසාය වා පසද්දාය වා සට්ඨිසා වා වසෙසාති අතිකං වසංසතතාති අපො (සු. ස 6:). (විහ 369). ගිසෙසා ජිවතො අප්පා වසංසතං ජිමිචුං න සකෙකාති පණණාසං වා සට්ඨි වා වසාති ජිවති (සං. එ 137).

අප්පා වා යදි වා බහුං = තසද්ධ වච්ඡවතනා පසොග කිලොසාදිතං දුබ්බලතාවෙන අප්පා වා තොසං බලතාවෙන අභිණිප්පෙතියා ව බහුං වා (පෙර. එ 175).

අප්පාචාරණං සමාපෙති = අප්පාචාරණදිවසෙ සමාපෙති (ස. වි 10+1).

අප්පා විගතන හොති = එතර් දො පවිහතනාති නාමි: ආමිසපවිහතං පුග්ගල පටිභානසද්ධ. තතර් එතතං දසාමි, එතතං න දසාමිති එවං විතෙතන විහජනං ආමිසපවිහතනං නාමි. අසුකං දසාමි අසුකං න දසාමිති එවං විතෙතන විහජනං පත පුග්ගලපවිහතනං නාමි. තදුහයමපි අසුකං හො අප්පාචාතනං භුසද්ධි; අයං අප්පා විහතනහොතිනාම (ම. දු 329).

අප්පා චෙදගිං = අසසද්ධහවුපතං (ම. ව 6). න බහු මිපාක දයකං (අ 799).

අප්පසද්දං = චම්පසද්දෙත අප්පසද්දං (ස. වි 727).

අප්පසද්දකාමා = අප්පසද්දං ඉච්ඡති එකකා නිසි දතති එකකා නිවිතාති න ගණසමගණිකාය යාපෙති (ම. ක 155).

අප්පසද්දකාමො = අප්පසද්දං ඉච්ඡති. එකො නිසිදති, එකො නිවිතාති, න ගණසමගණිකාය යාපෙති (දී 240).

අප්පසද්දමිතිනා = අප්පසද්දෙත මිත්තහාණිතා සතරා මිතිනා (අ 853). අප්පසද්දෙත නිරවෙන බ්‍රහ්මත මිතිනා (ම. ක 155).

අප්පසද්දසං ඛණ්ණාමාදිනො = සං ඛානං අප්පසද්දං නිසද්දං තසා වණ්ණොදිනො (ම. ක 155).

අප්පසද්දාති = උදුක්කලමුසලසරාචාදි සද්දානං අනාවෙන අප්පසද්දාති (සං. ක 9). චම්පසද්දෙත අප්පසද්දාති (මහා 155). භොරුපච්ඡාපෙත ගඡ්ඡො අද්ධික ජනසංඛි සද්දෙත මිසද්දාති (දී 603). නිසද්දාති (ම. ක 210).

අප්පසද්ද නොගොනා = සිත්තාපසෙතො සථා සුසණ්ඨිතා හොති, තථා නං යපෙසිති අපෙථා (දී 249).

අප්පසද්දෙ = මිහපකඛිතං උපට්ඨාපනතො තෙසං වසමහසද්දොනාමි මිථිතානා අප්පසද්දෙ (වර 107).

අප්පසද්ද හොති = එකපහාපෙතෙව මොසද්දං කාතුං ආරද්ධි නි සද්දෙකතා (ම. ක 185). නිරිපෙව අප්පසද්දෙකතා (දී 755).

අප්පසද්දෙ = ත උච්චාසද්දෙ මහාසද්දෙ හුතා (ම. 151).

අප්පසද්දෙ අනාගතෙ = එතර් කිංඤ්ඤානං අප්පසද්දෙ හොති? ආදසහපෙර් තෙතෙ ආදිමති සමිසපෙර්සෙ, ඉපෙසෙ දුතිසපෙර්සෙ, අනෙතා තතිසපෙර්සෙ, එවං නිසිංහනාසු සංඝපෙර්සෙ දුතිසෙත සද්ධිං මනෙතාති, දුතිසපෙර්සෙ නාස සද්ධං චෙව සුණාති කථසද්ධි වච්ඡපෙති, තතිසපෙර්සෙ සත සද්ධමෙව සුණාති, කථා න වච්ඡපෙති, එතතාවතා අප්පසද්දෙ හොති. සචෙ පත තතිසපෙර්සෙ කථා වච්ඡපෙති, මහාසද්දෙ නාම හොතිති (ස. වි 654).

අප්පසන්නා = රතතනායගුණානං අතතිසද්දෙ (ඉති 55)

අප්පසන්නානං = සිත්තාපදපසද්දෙතනියා හි සති සිත්තා පසද්දෙතනියා සද්දා සථාපසද්දෙතනං පටිපාටිමානෙ හිතවු දිසවා වා යෙ අප්පසන්නා පණ්ණිතමගුණා තෙ යාති වත ලොකෙ මහාජනසං රජ්ජන දුසංත මුග්ගතට්ඨානාති හෙති ඉමෙ ආරතා මරතා මිඤ්ඤාති (අ 835).

අපසංහනානා වා පසාදය = සිකඛාපදපඤ්ඤානිකා හි සභි සිකඛාපදපඤ්ඤානිකා පෙ- හෙති ඉමෙ සමිණ් සකාපුත්තිකා ආරකා මිරතා මිහරාති (ස. මි 157) පුදබ්බ අපසංහනානාමි ප ඤ්ඤා මහුසානං සිකඛා පදපඤ්ඤානිකාමපදං දිසවා පසාදපපතති අන්තං (අ 338).

අපසංහනානි = විතතං පසන්නං අනාමිලං කාමුං න සකෙකානාති (මහා 324).

අපසංහනාන = තාය එව අමිලතාය අමිපසනෙන (ජා. දු 72).

අපසංහම රමහනරා = සන්ථ බහුතාං කම්මචේතදවසෙන මිත්තංඛානො සමාරනො නාමි (අ 37).

අපසංහදානිකෙ යානෙ = අපසංහදකාරණේ (අ 335).

අපසංහදං පච්චෙදයත්තං = අපසංහනානාවං ජානාපෙයත්තං (අ 791).

අපසංහදිතො = කපපසාදාපිතො (මහා 140).

අපසංහර හි = අපසංහනාති දී 588).

අපසංහවිසංඝා = ලොකවිජ්ජවසෙනපි විපාකවිජ්ජවසෙන පිති ආබිපි විජ්ජෙති අපසංහවිජ්ජො අපසංහ සොති අන්තං (අ 444).

අපසංහනා = සකෙත ධනධිකඤ්ඤාන රතිතා (අ 563).

අපසංහදාදෙසින = අපසං පරිත්තං පුබ්බසාදං (මහා 21).

අපසංහද = පරිත්තපුබ්බා (ම 251). පුපිතසද්දසතාය පරිත්තපුබ්බා (ධ. ප 464). සන්ථාරාගතමධුකිත්තු මිස පරිත්තසාදා (ථෙරි 189). සන්ථාරායං මධු කිත්තු මිස (ථෙරි 215).

අපසංහදානාමා* = ආදිතා භාසෙන කාමෙසු ආදිතවං පච්චෙවකම්මා කාමිනිකාරණේ සබ්බදුක්ඛසම නික්ඛමසං උපාදානො තෙතබ්බම -පෙ- නිමිත්තං ගණනොත්තන භාවෙනබ්බම (විසු 92).

අපසංහා දවා නාමා = පුපිතභූපමිත්තා කාමානාම අපසංහදා පරිත්තපුබ්බා දුක්ඛසමෙව පනෙත්ථ බහු තරං තං දුක්ඛතබ්බමි පුත්තපරිත්තායෙන දීපෙතබ්බම (ජා. දු 222).

අපසංහා දෙ දුක්ඛසමෙව හිසො = එත්ථ ව සවායං "සං ඛො හිසංඛෙ ඉමෙ පඤ්ඤානාමුපෙත්තං පරිව උපපජ්ජතිති පුබ්බං සොමිතසං අයං කාමානං අසාදෙති වුත්තො සො (සු. නි 77). (අප 159).

අපසංහුතා = අපසං පුත්තමෙතෙසනති අපසංහුතා (ම. එ 171). පුත්ත රතිතා (ධ. ස 328).

අපසංහුතායං = එකස්ස වා ද්විත්තං වා පණ්ණාසකානං අථ වා පත වය්‍යානං සබ්බනතිමෙත පරිචේත දෙන එකස්ස වා ද්විත්තං වා පණ්ණාසකානං, අථ වා පත වය්‍යානං සබ්බනතිමෙත පරිචේතදෙන එකස්ස වා ද්විත්තං වා පුත්තානානංවාපි අනාපෙත අපසංහුතො (ධ. ප 406).

අපසංහුතො = ගත්ථුරිමිරතිතතා අපසංහුතො (අප 204). අත්තනො පරෙසඤ්චිතාවයෙන පුත්තෙත මිරතිතොති අන්තං (ඉති 172). යත්තනං පුත්තං පරිසං පරිහරනායං ඉච්ඡිතබ්බං, තෙත මිරති තතතා; අපසංහුතො (ස. මි 739). තස්ස තථිතාය ව අපසංහුතො (ස. මි 749).

අපසංහනානානි = මනෙජාති (ජා. ත 220).

අපසංහි ඉධ ජීවිතෙ = ඉධ මහුසංලොකෙ ජීවිතෙ අතිපරිත්තෙ (ඉති 172).

අපසංහමිතෙ = අපසංහි දෙය්‍යධමෙම එකෙ (සං. එ 46). (සු. ස 113).

අපසංහමිතෙ පච්චිත්තං = මහාසංඛිති එකච්චෙව පණ්ණික පුරිසා අපෙතපි දෙය්‍යධමෙම පච්චිත්තති දදන්ති යොවාති අන්තං (ජා. ම 92).

අපසංහමිතෙ = පරිත්තානරිතතිණේ අපරාලුක හරිත තිණේ වා පාසාණපිට්ඨසද්දසෙ (සු. නි 105). (මහු 255). අපරාලුකහරිතෙ (ම. එ 86) අහරිතෙ. සචෙති හරිතෙසු තිණේසු පකම්පෙය්‍ය සිතිඤ්ඤා පාසාසෙන තිණිනි පුතිති භවෙය්‍යං බුඬ්ඤ්ඤා ව භුත ගාම සිකඛාපදං න විශික්ඛමිනති තස්මා එවමාන (සං. එ 183).

අපසංහරතෙතො = අපසංහරිතං අලභනොත්තන නිණ්ණෙ පකං වා පලාලඤ්ඤාපකං වා සංපඤ්ඤා කතොපි පච්ඡා හරිතං මිත්ථරිති, වච්චෙය්‍යෙව (ස. මි 668).

අපසංහරිතෙ ධිතෙන = අහරිතෙ ධිතෙන, හරිතනති චෙත්ථ සත්තධිකඤ්ඤාදො පුබ්බතාං මුත්ත මාසතිල භූලත්ථ අලාභිකුඛහණොදී තෙදං ව අපරත්තං අධිපොතං. තෙතවාන 'හරිතං නාම පුබ්බතං අපරත්ත'නති (ස. මි 674). (ම. 96).

අපසංහය = අසමුච්ඡිද්ධි (තෙ 135).

අපසංහිතං = සපිතං අපසංහරණ, කතං (ජා. ම 43).

අපසංහිතො = විකඛමිතපසංහනෙත වා තදමිතපසංහ නෙත වා සමුච්ඡිද්ධපාභානෙත වා අපසංහිතො (ප 72).

අයහපිටිකතා = අනිසාහිතා අමුලතා නිරන්තර
සංචාරයක් ඇත (ම. ක 187). අයහපිටිකතා
සංචාරයෙහි නිතර, අනිසාහිතව ප්‍රාග් භෞති
(දී 249).

අප්‍රාණිකං = චිරසංඝතං (ම. දු 240).

දසාණතෙ = පායාසපේඛානුරණකාරණෙන මරිතබ්බ
පාණකරිතෙවා; මහාඋදකකබ්බෙ (සු ති 106)
පායාසපේඛානුරණෙන මරිතබ්බ පාණකරිතෙ
වා; මහා උදකකබ්බෙ (වසු 255) තිපපාණතෙ
පිණසපායාසපේඛානුරණෙන මරිතබ්බ පාණක රි
තෙ වා; මහා උදකකබ්බෙ (ම ඵ 87). සපපාණ
කසමිති පරිතතතෙ උදකෙ පකබ්බතමෙතෙ
පාණකා මරනාති (සං, ඵ 183).

අප්පාඨානං = නිද්දානං (ම. ද් 80).

අප්පාඛසෙධිතා = නිල්දකොඬ (ම. හ 210). (අ 604).
නිල්දකොඬ (ම. හ 224). (දී 754).

අසානංගො = කිවිජිවිතකරො රොගො චුච්චිති
(දී 253).

අප්‍රාප්තිය = ආකූණය, චුම්බක අන්තර්ගතය, තාක්ෂණික හැකියාව, ගුණාත්මක ආකූණය (අ 450).

අප්පානි = පටිත්තානි (අ 486), (ඉභි 253).

අයුරු වෛද්‍ය සුලභානි ව භානි ව අනවස්ථානි = භග
වතා සංවණ්ණිතපව්වසතා, පායාදිකතා, අපට්ඨික
දිකං ඵලානිපථකති, සමමාපට්ඨිකතියා අනුමුතණං,
පට්ඨිමාය ජනතාය දිට්ඨානුතතියා ආපාදනනතියා
(ඒසු 48).

අප්පානුනාමා = හොඳපුතෙක සංකියාග (ජා. ම 56).

අනුපායයන් = ඒකාස්‍රී සමානාස්‍රී පරිවර්තකයින්
(උදා. ත. 335).

අපසාසිකයා බහුතෙජිතයා = සරාසි යුගේ අපසාසාසි විරුද්ධය - පෙ - එවමයි දැනෙදි යුගියෙදි සමානං (සං. එ 48).

අප්‍රාමාදිං = ඇදිසු ඇබ්‍රාහම් විසභාගවෙදනා
වුනි (උ 86) (දී 253).

අප්‍රාධිකරණ = නිරාධිකරණ (ම. දු 80).

අප්‍රාබ්‍රාහිනා = ආරෝග්‍යකම්පනි (අ 267).

අප්‍රාධායි = අදං දුකි දුකිතාය මුච්චනස්ස කාරණ
මචනං (කෙ 55).

අප්පාඛාඛ. නං = නිරාඛාඛානං (අ 168).

අප්පාඛාසයා = අරුතො (අ 604). (දී 754). ඉපිකාපථ
හසද්දකෙන බාසවන විරහිතො (ජා. ස 149).

අපරාධකරු සංවිධානනිකා එසා මානව පටිපදා = ශරීරා
පාණ්ඩාපානොති යං ඉදං පාණ්ඩාපානකමො.
එසා අපරාධකරුසංවිධානනිකා පටිපදාති (ම.
ව 160).

අපායක සංවිකනිතිනා එසා = සං ඉදං පාණොතිරිත
කම්මං, එසා අපායකසංවිකනිතිනා පටිපදා,
කම්මපනෙසා අපායකං කරොති? චිත්තාරි
කම්මාති: උපට්ඨිකං උපච්ඡේදකං ජනකං උපසංඝ
කනති (සූ. ස 25).

අප්‍රායුක්තං වනති නො = තෙත පරිත්තතෙත කම්ම
විපාකෙත අප්‍රායුක්තො තොති දිනාමිත්තාය වා
පටිසංඛියා විලිඤ්චි මාඤ්ඤාචරිතො තිත්තිනා
මතෙත වා ඵවරුපො හි ත අඤ්ඤායා කසාචි
තිසංකෙදො පංණාතිපාතසංචි ගහමයො ඵසොති
(අ 171).

අප්‍රාප්තතාති ආතිය බොධිසත්තමානරො හොනති =
 තසමා සබ්බබොධිසත්තානං ආවිණ්ණසමාපිණ්ණ
 විසෙතෙවි වෙදිනබ්බං, හෙතාභ භගව්‍යා :- අප්පා
 ඥානා - අප - මානරො හොනති (උ 195).

අප්පාසුකි = ඊදිසං නාම උපාරං පුනුකං කම්බාන න්‍යා
එතස්මිං දුක්ඛ ඛන්‍යුලෙ ඔහුසාත්තතායෙ එවං
සංතතිනිනාමි සන්ද්‍රාතාභිසංගිතා මිස පරිකාශං
ගතොත කම්මිතා අප්පාසුකා සමානා (මීමා 147)

අසාසිනි = අධිකා පාසාසිනි අනෙක (මේර. දු 117)
නොපෙනෙ මනනායුතු (ජා. ස 265).

අප්‍රාහාරං = හොඳතම මහා සෞඛ්‍යය මහාමාර්ග,
විකාලභාජනපටිකෙකපටිකෙකවා පරිත්‍යාහාරං
(සං ට 42).

අප්‍රසාහාර = එකාහාර, එකහතතිකාති අනෙක
(අප 186).

අප්‍රියතා = මිත්‍ර, පරිහානා කාමි කළුපි කිර (ජා. හ 289)

අයිබ් = අනිව් (ම. ත 301).

අපටිච්ඡක්ඛා = අපටිච්ඡා නොවැඩි කටකක්ඛා (අ 615)
ඉදහි නා කථා මිහඤ්ඤා දක්ෂණෙනා “අපටිච්ඡ
ක්ඛා”හි දාදිතො (උ 169). අපටිච්ඡතං ආරක්ඛ
පවත්තා කථා අපටිච්ඡක්ඛා (අ 792).

අප්‍රිකානු = අලොහො (අ 43). නි තැනැත්තා (දී 658

අපවිච්ඡිකා සප්පජ්ජෙසති චණ්ණිකා = පච්චසෙසු සබ්බකො අපවිච්ඡිකාම සාමුඛි බුද්ධාදීති පසර්ථා (ථෙර. ෭ 168).

අපවිච්ඡිකා = යථා පච්චසෙසවිච්ඡිකා අභිගමපටිච්ඡිකා පරිශ්චන්ති අපවිච්ඡිකා බ්‍රහ්මකපටිච්ඡිකානි චිත්තානො අපවිච්ඡිකා (දී 777). අ 766. අනිච්ඡිකා (අ 43).

අපවිච්ඡිකා = ආහාරෙසු අපවිච්ඡිකාන නිත්තණ්ණතාය කෙවලං සර්වයාපනවසෙතෙව ආහාරානරණතා යාති අපේඨා (ජා. න 220. අපපකෙතාපි යාපෙතතා (අප 186).

අපවිච්ඡිකා = ඉච්ඡා මිථිතො, නිච්ඡිකා, නිත්තණ්ණතා එතභි බ්‍යඤ්ඤානං සාවිසෙසං විය, අපේඨාපන නිරවසෙසො, නති නසා අනෙතා අඤ්ඤිතතාපි අපටිකා ඉච්ඡානාම අපටි, බිණ්ණසෙවො හෙස සබ්බසො පටිනාහණේයා, අපි වෙත්ථ අනුච්ඡිකා, පාපිච්ඡිකා මිභිච්ඡිකා, අපවිච්ඡිකානි අයං හෙදො වෙදිතෙබ්බා (ම. ෭ 114). තත්ථ අපටිච්ඡිකානි න ඉච්ඡා; තස්ස කප්ථා - අපටිච්ඡිකප්ථා අපටිච්ඡිකාචපටිසංයුතතා කප්ථා වා අපටිච්ඡිකප්ථා; එතභි ව අනුච්ඡිකා පාපිච්ඡිකා මිභිච්ඡිකා අපටිච්ඡිකානි ඉච්ඡාචසෙන චිත්තානො පුත්තලා. හෙසු අනතතා යථාදේහිත ලාභෙන අභිගෙතා උපරිපටිලාහං ඉච්ඡනෙතා අනුච්ඡිකා නාම (උ 149). (උ 177). තසිච්ඡිකා, පච්චසෙසු ඉච්ඡා රතිතො; හෙත මතුබ්බිතණ්ණප්පාදා මිත්තමිත්ත මිත (ථෙර. එ 527). අභිගමපටිච්ඡිකාය අපටිච්ඡිකා (අ 763). සන්නගුණ නිගුණතා පච්චසෙස පටිගහණ ණෙ ව මිත්තඤ්ඤානා එතං අපටිච්ඡිකකතනි ඉමිතා ලකඛණෙන සමිත්තාගතො (සං. එ 96).

අපටිච්ඡිකා ව සහානුපෙක්ඛා ව = එකමෙකතෙසු පච්චසෙස ධරාලාන - යථාබල - යථා සාරුපපවසෙන නිපප හෙදය සනානුපෙක්ඛ සංචිතතනි, තසම සංචරො සුහරතා වෙව සුපෙපාසතා ව (ස. වී 154).

අපටිකං = සතං (ස. වී 529). (ම. 79).

අපටිතා = මිත්තාසිතා; අපපටිතනියං යපිතානිපි (විහ 184).

අපටියං = සුගතිතං ව අපපාසුකතා මිත්තසදෙහග්ගතාදි නෙදදුකකං අපටියං (උ 207).

අපටියපසංඝි = අපටිපජ්ජනස්ස පසංසකො වණ්ණනාණි (අ 738).

අපටියං චො දුකකං = කිං තුමාකං සර්වෙ උපපජ්ජ තකදුකකං අපටියං අනිච්ඡන්ති පුච්ඡති (උ 207).

අපටිය සමපයොගො නාම = අමිත්තාපෙති සත්තසංඛිත රෙති සමොධානං, යො අනිච්ඡසමොධාන ලක්ඛණො, චිත්තවිසංතකාරණරසො, අනන්තභාව පච්චුපට්ඨානො, දුකකො පන දුකච්චිඤ්ඤානො (විසු 376).

අපටියා අමනාසා = තෙව පියා න මාතාසා (ම. න 75).

අපටියෙති සමපයොගො = අපටියෙති සමපයොගො නාම අපටියෙති සත්තසංඛිතරෙති සමොධානං (පටි 104)

අපටියො = දංගන සමිත පටිකුලතාය න පියාපිතමෙධො (විහ 358).

අප්පසාදවවා සකිං විජාතාසො = එකච්චො ඉපටිසො එක වාරමෙව විජාතා පඨමගෙබ්බ විජායතදුකකං අස හනනියො (ථෙරි 141).

අප්පසාදවෙව ගහපති මහාසාලානං = තඤ්චො තස්ස වසෙන උපපතනිතෙදං දංගොනෙතා අප්පසාදවෙව ගහපති මහාසාලානනති ආදිමොහ (විහ 369).

අප්පසාදවෙව වාතුමමිහාරාජිකානං = එවමිහමො මනුස්සලොකෙ සුබ්බහතුකං පුඤ්ඤඵලං සුගති හව සමපදඤ්ච හොගසමපදඤ්ච දංගොතො ඉදුති ඡසු දෙවලොකෙසු තදුකකං දංගොනෙතා අප්පසාදවෙව -පෙ- ආදිමොහ (සු. ස 62).

අප්පසාදවෙව න පරලොක චජ්ජනසදංගාමිනො = තබ්බිපරිසෙ, ලොකොති ව පුජ්ජනියවෙධිත, චජ්ජනති ව චජ්ජනියවෙධිත. එතංචාමිතා උදෙසං සංග නිදෙසො කතො කොති (පටි 267).

අප්පසාදවෙව පරලොකචජ්ජනසදංගාමිනො = අපි එකෙ පරලොකෙසුච රාහාදිචජ්ජනසු හයතො පස්සනො, ඉමස්ස පන පදස්ස නිදෙසෙ ලොකස්සෙව වුත්තතො බික්ඛාදිලොකෙ ව රාහාදි වාජ්ජ ව පරං බාලාහං හයං පස්සනසීලාති වා පරලොකචජ්ජනසදංගාමිනොති එවමෙතො ගතෙ තෙබ්බො (පටි 266).

අප්පසාදෙතනන මද්දකුං = මිපුලං අද්දකං; සත වසෙන සහස්සවසෙන ව අපරිච්ඡිනොපි අද්දකං සුති අපේඨා (වතු 198). (සු ස 152).

අප්පසාදෙ සතමද්දකුං = තෙසු හිතබ්බු එකච්චි හිතබ්බු අමනුස්සානං සතං අද්දකං (වතු 198).

අප්පසාති = උපගව්ඡති යථා (අප 194).

අප්පසාථාති = ආවුණෙට (ජා. ස 14).

අප්පසාන ධුතංගාම = මයං හි එතරෙහි අසාලො වස්සාන සමෙස මග්ගං ගව්ඡන්තා අප්පසාන අත්ථස්ස කාරණං ධුතංගා අත්ථා පටිගාතාම (ජා. ෭ 54).

අප්‍රසාදය බහු මිනිස් = ය. නිකුත් අප්‍රසාදය දැනට තිබෙන
සහතිකය බහු පෙරෙහි (දී 692).

අප්‍රසාදය = අලලියෙහි සිසුවෙහි (දී 212). අලලියෙහි
(දී 760).

අප්‍රසාදය නිකුත් කිරීම = ඉමහත් කාලය රාජ්‍යයෙහි
වෙර. නිකුත් කිරීම ආවුණෙහි (ජා. ක 25).

අප්‍රසාදය හෙ අප්‍රසාදය = ගෙන යාම හෙ අප්‍රසාදය
කුසලය දැනට සිසුවෙහි නිකුත් කිරීම අප්‍රසාදය
නම් දෙය (පෙ 66).

අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය ලෙසින් පවතී. කසම් පන පෙරෙහි
හෙ නිකුත් රම්මකයා බ්‍රහ්මණයා අසම. උප
සමකයෙහි පාන? පානවිකිට්‍යයා. දස
බලයෙහි කිරියා පෙරෙහි පකවානෙහි. ජා. නි
පෙරෙහි අප්‍රසාදය පෙරෙහි පකවානෙහි. පුබුදු
රාම දිව්‍ය විහාර කිරියෙහි, අප්‍රසාදය පුබුදු
විසිමා පෙරෙහි දිව්‍ය විහාර කිරියෙහි, අප්‍රසාදය
පකවානෙහි පිණිස පවතිනු ලබයි. අප්‍රසාදය
පවතිනු ලබයි, ඉමහත් කාලය ජනපදවාරිය. නිකුත්
මිනිසෙහි. කී පනසය එම ජනපදය වෙත
පවසනු ලබයි. අප්‍රසාදය? නම්, අප්‍රසාදය බලය පන
කනකිරියෙහි කසමයෙහි ජා. නි (ම. දී 136).
නිකුත් උපසමකයා පවසමයෙහි ජා. පවසන
කාරණය පන පෙරෙහි පවසනු ලබයි. බ්‍රහ්මණයා
(දී 603). නිකුත් උපසමකයා පවසමයෙහි ජා. පවසන
කාරණය පන සකසනු ලබයි. බ්‍රහ්මණයා
(ම. ක 182). අප්‍රසාදය ලෙසින් පවතිනු ලබයි
(ජා. ක 258).

අප්‍රසාදය නම් නම් ඉමහත් බ්‍රහ්මණයා වාසයෙහි = අප්‍රසාදය
එම නම් නම් පුහුණු ඉමහත් පෙරෙහි වාසය
වාසය (ස. මි 426). අප්‍රසාදය නම් පුහුණු
ඉමහත් පෙරෙහි වාසය අප්‍රසාදය සාධුනිකයා සවාහ
ඉම. පුහුණු ඉමහත් බ්‍රහ්මණයා වාසයෙහි
ඉමහත් අප්‍රසාදය අප්‍රසාදයෙහි බ්‍රහ්මණයා
හෙයි (ම. 42).

අප්‍රසාදය නම් - පෙ - පසුකරනු ලබයි = ඉමහත් සක
ලය වටිනාකමක් පවතිනු ලබයි. මිනිසා
කිරිය අප්‍රසාදය පසුකරනු ලබයි (ඉති 228).

අප්‍රසාදය නම් බ්‍රහ්මණයා පුබුදු කිරීම හෙ අප්‍රසාදය
නම් උද්ඝෝෂණය එම නම් පුබුදු කිරීම හෙ අප්‍රසාදය
පෙරෙහි ජිවිතය අප්‍රසාදය බ්‍රහ්මණයා (පෙ 60).

අප්‍රසාදය නම් පසුකරනු ලබයි = අප්‍රසාදය නම් හෙ අප්‍රසාදය
පසුකරනු ලබයි (ම. එ 108).

අප්‍රසාදය නම් සියා = එම පන පවතිනු ලබයි හෙ අප්‍රසාදය
හෙ අප්‍රසාදය, දැනට අප්‍රසාදය අප්‍රසාදය නිකුත්
අප්‍රසාදය :- හෙ අප්‍රසාදය එම අප්‍රසාදය මිනිසා විකුණා
අප්‍රසාදය නිකුත් කළ පසු පවතිනු ලබයි. එම අප්‍රසාදය
සකසනු ලබයි. පවතිනු ලබයි, නම් ලොවට
බ්‍රහ්මණයා දිව්‍ය විහාර නිකුත් කළ පසු අප්‍රසාදය
දැනට පවතිනු ලබයි හෙ අප්‍රසාදය (දී 260).

අප්‍රසාදය නම් සියා හෙ අප්‍රසාදය හෙ අප්‍රසාදය = අප්‍රසාදය
නම් කොට කපා සකසනු ලබයි හෙ අප්‍රසාදය පෙරෙහි
නිකුත් අප්‍රසාදය පුබුදු කිරීම හෙ අප්‍රසාදය, නිකුත්
බ්‍රහ්මණයා කපා සකසනු ලබයි. ඉති සියා නිකුත් අප්‍රසාදය
බ්‍රහ්මණයා පවතිනු ලබයි එම නිකුත් (ම. දී 133).

අප්‍රසාදය පසුකරනු ලබයි = අප්‍රසාදය පසුකරනු ලබයි (ස.
ස 197).

අප්‍රසාදය බහු මිනිස් නම් = බ්‍රහ්මණයා අප්‍රසාදය කොට
අප්‍රසාදය උපසමකයා අප්‍රසාදයෙහි අප්‍රසාදය (ජා.
දී 56).

අප්‍රසාදය හෙ අප්‍රසාදය නම් = හෙ අප්‍රසාදය
හෙ අප්‍රසාදය, නම් බ්‍රහ්මණයා කපා සකසනු ලබයි. පවතිනු ලබයි
පවතිනු ලබයි. පවතිනු ලබයි. කපා සකසනු ලබයි. දිව්‍ය
අප්‍රසාදය අප්‍රසාදය සකසනු ලබයි. නිකුත් අප්‍රසාදය
නිකුත් (ම. දී 251).

අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය නම් (හෙ 221).

අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය නම් (ම. දී 193). (අ 563). (ම.
ව 69).

අප්‍රසාදය නම් අප්‍රසාදය නම් = හෙ අප්‍රසාදය නම්
අප්‍රසාදය වෙත පවතිනු ලබයි. ක. ල. නිකුත් පවතිනු ලබයි. රජය
පනස පවතිනු ලබයි. පෙරෙහි විකුණනු ලබයි. අප්‍රසාදය
අප්‍රසාදය කපා සකසනු ලබයි (දී 473).

අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය නම් අප්‍රසාදය රජය
බ්‍රහ්මණයා සිය සරය නිකුත් කළ පසු උපසමකයා
නිකුත් කළ පසු කපා සකසනු ලබයි (ම. ව 162).
(ස. ස 21).

අප්‍රසාදය නම් සියා = නිකුත් කළ පසු (දී 170).

අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය නම් (ස. කි 453). අප්‍රසාදය
හෙ අප්‍රසාදය අප්‍රසාදය අප්‍රසාදය අප්‍රසාදය නිකුත්
අප්‍රසාදය සිය (මි 238).

අප්‍රසාදය නම් අප්‍රසාදය නම් = අප්‍රසාදය නම්
සකසනු ලබයි. ක. ල. නිකුත් (ජා. ප 58).

අප්‍රසාදය නම් අප්‍රසාදය නම් = නිකුත් කළ පසු (දී 146). (දී 316). (ස.
එ 154).

අපසාදාසුකතාස = නිරාලයං (ජා. න 47).

අපසාදාසුකතා = අනුසුකතා (ම. න 114). අද්දෙකිවෙසු නිරාසුකතා (ථෙරි 215).

අපසාදාසුකතා = උද්දත්ත ගතයෙහි ව සංකොපකරණී යෙව නිරාසුකතා (සං. ථ 28). නිරාලයං (ජා. ප 0). (අ 180). (ධ. ප 593). (දී 385). නිරාලයො චා. හි ප මිම අධිමසායානතො පටිඨාය පරි නික්කාතු ඉද්දති භතො භගටා පරිනිබ්බාතු සුභ තොති විරවතො ආභිකම්බු; අජ්ජදති පට්ඨාය විභතුසායො; නොති මා මොං පරිනිබ්බ. භන්තො වායොං කුරුතිති වද්දති (සං. න 199). අද්දෙකිවෙසු කියෙසු අනුසුකතා හුචා (ම. න 120). මම රතභවජාය අනුසුකතො අවසාවෙටා හුචාති අපො (ම. න 116). නිරාසුකතා (සං. දු 172). අනුසුකතො හුචා (ජා. ප 51). සර්වඥාත්මං නිරාසුකතා (උ 113). නිරාසුකතාලියවර්තො (උ 230).

අපසාදාසුකතාද්දති තුචං කපොත = ඉදං සප්ථා ජෙතවතෙ මහාතො උපොසථිකෙ පඤ්චසභෙ උපාසකෙ ආරබ්භ කපෙසි (ජා. ප 37).

අපසාදාසුකතා හුචං බාදති = නසං හොජතෙ නිරාසුකතො හුචා අතතතා ලභං තුසං බාද (ජා. ථ 173).

අපසුට්ඨා = අපසුට්ඨා ආහරිතො වා (දී 401).

අපසාධාති = අපොධාට්ටලලී (ජා. ස 471).

අපසාපෙහති = හපෙති බාහා අභිහතනති (බු 81).

අපසි = පප්පරි වසෙසිසිති අපො (අප 332).

අපජිති = අපජිති අභිමුච්චතවසෙත පප්පරි (ථෙර. ථ 71).

අපරුසං = මට්ඨනාය අපරුසං (ජා. න 198).

අපරුසාවතා = අකංඛලවාවතා (ධ. ස 330).

අපලං = ඉට්ඨප්පලන අපලං (අ 433).

අපලා = තච වාදෙ වෙදව යෙසසිපපාති ව අපලාති අපජ්ජනති (ජා. ප 18).

අපපලා = නිපපලා (ම. දු 37). නිපපලො නිරන්තො (ම. ව 6).

අපසාකසං කාලකිස්සං = ආදිති පුට්ඨා සෙසසතො සකාය පටිකම්පති (ප 183).

අපසාකසං = ථයාදයොපි තසමා බණෙ ත සිසුනති වොදෙභුං අපසාකසාති ආදිමාන (ප 160).

අපසාසිං = පුසිං; සච්ඡාසාසිං (ථෙරි 206).

අපාසුං = ඉමිතා ඉමිසං අපාසුසං භවිසායිති අතා පුට්ඨා පුරතො ව භක්තිකට්ඨාන නිසජ්ජාදයො වා උදෙසාඋද්දියා පත සජ්ජායතං වා කපොතරියා මහිමිතෙ නිවත්තගණනාය ආරාදිසු පයොග ගණනාය උදෙසාදිසු පදගණනාය පාචිත්තං (මා 184).

අපාසුකතාමා = අපාසුකං දුක්ඛවිහාරං කාමෙනති ඉච්ඡනති අපාසුකතාමා (මිත 74) ආසුකවිහාරයං අකාමතො අපාසුකවිහාරයං ව කාමතො අපාසුකතාමා (මිත 74).

අපාසුකතාමාති = ආසුකං න ඉච්ඡනති අපාසුකමෙව ඉච්ඡනති (මිත 239).

අපාසුකාමා = අපාසුකං දුක්ඛවිහාරං කාමෙනති ඉච්ඡනති අපාසුකාමා (පටි 109).

අපාසුමිහාරාය = තද්දතයෙන අසුමවිහාරජාය (මහා 48).

අපුසිං සපාති දුතතමං = අනුතතරං සතති. නිබ්බාතං දුසිං, අධිගච්ඡනති අපො (ථෙරි 138).

අපුසිකං = අසමමාහපඤ්ඤාය පුට්ඨතො පඤ්ඤාය අපුසිතං තාම තච්ච (පටි 472).

අබජ්ඣං = අබජ්ඣනිවාය වලලියා වා රජ්ජයා වා බහිසා තසා තතො සරාවාසතො මරණමෙව වරතති (ජා. ප 245).

අබද්ධා = අබ්භිතබ්බසුත්තා (ජා. ථ 371).

අබද්ධා තථ බජ්ඣං = ඉදං සප්ථා ජෙතවතෙ මහ රතො වසද්ධමාණවිකා ආරබ්භ කපෙසි (ජා. ථ 369).

අබද්ධා = රජ්ජබ්බිකාදිසු යෙන කෙනවි අබද්ධො (සු නි 55).

අබලබලොච්ඡං = අබලොකිර බොඤ්ඤා වුච්චති, අනික යපෙථ ඉදං ආමෙණ්ණිකා; තසමා අභිබොඤ්ඤා මියාති වුත්තං නොති (ස. ව 449).

අබලයං = අබලයං වාති කුණ්ඩපාදං ජිනාපමං දුක්ඛලයං සිසජ්ජො සිසිච්චාජාතියො මිය (ධ. ප 130).

අබලා = නච්ච ඵතෙසං බලනති අබලා බලමිරතිතා (මහා 38).

අබලාය = පඤ්චනිවරණපරිසොකඤ්ඤායා අපගත බලාය (අ 604).

අබලාහං බලියං = බෙත්තාදිභෙදෙ කාමෙ අනුභිත්තිතං තං පුත්තලං කුසලෙ හි පහාතබ්බතො අබල සබ්බාතා කිලෙසා බලියනති අභිභවනති (කෙ 37).

අබ්බදාන මාතෘකා = තනො එව බ්බිතුකෙති රුපාදි
ආරම්භකෙති අපකාමිනි, විසයජබ්බතො
තිබ්බානෙ ව මහාද්වයා විතතතාය අබ්බිකාන
මාතෘකා (මිම 171).

අබ්බි'ති = අබ්බතතරං විතත එවති අපො (නෙ 26)

අබ්බුලිකතං = සුභපුත්තඅකතං (අ 31).

අබාලයාති = අබාලාදයො පත ජාතනාති තයො
අබාලයාති ආදිමාන (සං. එ 94).

අබාලාං ගිරං ගො නානං එරුසං = එව අකාරො
පරතො හණ්ඨදෙන යොජෙතබ්බා (දි 685).

අබ්බං = කරුණං, යසා බිජං න අබ්බුරං ජනෙති
(ස. මි 813).

අබ්බං කාරොති = මය්හසදුණෙන ත බිජං කාරොති
(මහා 311).

අබ්බුජනමෙත්තං = අපකාමිනජනමෙත්තං
(නෙ 165).

අබ්බුච්චිගතතා බුද්ධිපටිලාභාති බුද්ධං = බුද්ධි බුද්ධිං
බොධොති පරියාය වචනමෙතං (මහා 317).

අබ්බතා = බුහුසිවතං විතා (මහා 216). (සු. නි 438).

අබ්බතො = සීලවච්ඡතබුතවතෙත ව විරහිතො (බ.
ප 534).

අබ්බති = නීහරි (අ 602). උඛරි (මිම 265).

අබ්බති වත මෙ සලං දුදුසං හදයනිසිතං = අනුපවිත
කුසලසමාපෙති යථාමතො (ථෙරි 45).

අබ්බතෙ = උඛරෙ (සු. නි 379). (සු. ස 136).

අබ්බතසලලමග්ගතො = අතතතො හදයනිසිතං
රාගාදිසලලං උඛරෙය්හ සමුත්තෙය්හති (ථෙරි.
එ 448).

අබ්බදං = විතාසකාරණං (සං. එ 80)

අබ්බදකාලපි = අබ්බදං තාම කලපතො සතො
හව්වසෙත මංසබොවතඋදකවණ්ණං ගොති.
කලප තාම අනතරධායති (මහා 175).

අබ්බද නිරබ්බද = නොවිසතසහයානං සතං අබ්බදං
අබ්බදසහසහයානං සතං නිරබ්බදනති (අප 107).

අබ්බද ජායමෙ පෙසි = නාමෙපි අබ්බද සතතාහව්ව
යෙන විලිභතිපුතදිසා පෙසිනාම සඤ්ජායති (සං.
එ 231).

අබ්බද නිරයො = අබ්බද තාම පාවිසෙතො
නිරයො තප්පි, අපිච්චෙති එව පත අබ්බදගණ
තාය පච්චිතබ්බධානසංයො තාම නිරබ්බදදි
සුපි එසසවිතයො (අ 853). (සං. එ 170). අබ්බද
තාම එකො පච්චිකතිරයො තප්පි, අපිච්චෙති
යෙව පත අබ්බදගණතාය පච්චිතතාකාසෙ
අබ්බද නිරයොති වුතො (නෙ 220). අබ්බද
තාම කොපි පච්චිකතිරයො තප්පි, අපිච්චෙති
යෙව අබ්බදගණතාය පච්චිතතාකාසො පත අබ්බද
නිරයොති වුතො; එසතයො නිරබ්බදදිසු
(අ 389).

අබ්බුයො = අරහත්තමග්ගත තං සමුලකං උඛි
රිතො (සං. දු 194). අනාමිග්ගත උපාපෙතො (සං.
එ 42).

අබ්බුගෙයො = උඛරිතො (සං. දු 169).

අබ්බුලො අසගතං විජිතං = විතාධිතාගාමතාය අසා
තාම රාගාදයො-පෙ-යෙතතං 'අබ්බුලො' අනුධිං
අසගතං විජිතං අකතො එවිසුතො හුතො කිලෙසෙ
අසබ්බිච්ඡිතොති අපො (ථෙරි එ 40).

අබ්බුලො චත = නීහරිතං (පෙ 32).

අබ්බුලො සලලා = නීහරිසලලා (මහා 133).

අබ්බුලොසිසො = එසිකාති මරිමුලිකා තණ්හා (මහා
60). අයං හි ගමන්තානුගතපෙතින එසිකාති වුච්ඡි.
තෙතෙස තයො අබ්බුලොයො ලුඤ්චිතො ජිජි
තතො අබ්බුලොසිසොති වුතො (ම. දු 96).
තණ්හා සංඛාතං එසිකාච්චිතං අබ්බුයො ලුඤ්චිතො
සිසො (අ 608).

අබ්බාති නාණං = නිරන්තරෙන අසෙසෙන වෙතසා
අසමමයං (අ 100). නිරන්තරං (ම. ත 69).

අබ්බාති නාණාති = බතොයදි ජාතිඅනතරෙති අපො
මයොති අනන්තරිතාති (උ 135).

අබ්බාති නාණං = අසෙසෙන අසමමයං (මහා 65).

අබ්බං ගොති = අබ්බමණ්ඩලං ගොති (සං. දු 255).

අබ්බකුචං = චලාකසිබරො, හුමෙසෙති එතං උප
යොගවචනං (මිම 9).

අබ්බකායං = අති අකායං පරිහායනං (අප 95).

අබ්බසො = අබ්බසංඛාතා සතා, සතමෙසපට්ටො
(ඉති 85).

අබ්බසද්දාසු = යථා තෙසං පටිසද්දා, හථො ජාතිසු
(දි 412). (ම. දු 19). ජාතිසු පටිසද්දාසු
(මහ 293).

අබ්‍යාසාංගමන වචනමාලාව = උත්තරදක්කුණේන අයා
තස්ස පාසාදස්ස පුරප්පිතානෙ පාසාදව්ඡායායං
යත්තරජ්ජුති අසංඝිතමානං රතතසතුඛබ්බං
සුවණ්ණ අග්ගිකං වීඨ අනිලපථෙ විධාවනාතිති
ජබ්බන්තොති බුද්ධරසමිති සොගමානො අපරාපරං
වචනමාලාව (දී 623).

අබ්‍යාසාංගමන භික්ෂුණා = භිගරමාතුරතතපාසාද
පරිවෙණේ අබ්‍යාසාංගමන උපරි අපරිවන්තො
මිත්තාසංස පඤ්ඤාතතවිරජුධාසනෙ නිසින්නො
හොති (සු. නි 407).

අබ්‍යාසාංගමන = අලග්ගතවෙන්න අබ්‍යාසාංගමන වීඨාති
අබ්‍යාසාංගමන (සං. දු 135). (ප 65). (ම. දු 170).
(දී 125). (අ 564) වුත්තාසමබ්බස්ස පටිපත්ති
නාමෙත අබ්‍යාසාංගමන වීඨවං සු. නි 321).

අබ්‍යාසාංගමන පබ්බජ්ජා = පබ්බජ්ජොති කුට්ඨාසාර
රතත පාසාදදෙව්විමිත්තාදිසු පිහිතආරවාතපානෙසු
පටිවන්තොසු වසන්තොපි තෙව ලග්ගති
ත සජ්ජති න ඛණ්ඩිති. තෙන වුත්තා:- අබ්‍යා
සාංගමන පබ්බජ්ජා (දී 125). (අ 565). (ප 65) (ම. දු
170). (සං. දු 135). පබ්බජ්ජා පඨ අභිඤ්චන අපමි
බොධිවෙන්න අබ්‍යාසාංගමන (තෙ 193).

අබ්‍යාසාංගමනාති = බහුත්වාදිපාතිඅනුරෙති අවෙ
මිත්තාති අනුගාමිනාති (උ 135).

අබ්‍යාසාංගමනං = අති මහිරිං අතිපපතිරිං (විමි. 70).

අබ්‍රමං = අභාසිං (වරි 54). (වරි 113).

අබ්‍රමි = කපෙට්ඨි (පෙර. දු 29).

අබ්‍රමමවිජ්ජා = අසෙට්ඨ වරිඤං; බ්‍රහ්මං සෙට්ඨං ආචාරං
වර්තනීති බ්‍රහ්මචාරී (අ 430). (දී 54). (ම. දු 54)
අසෙට්ඨවරිඤං ආසං ආසසමිපතති මේජුත
පතිසෙවකා. තත්ථ සායආරප්පවත්තං අසග්ගිමි
පතිසෙවකට්ඨාතවිතික්කමිවෙතතා අබ්‍රමමවරිඤං
(වතු 12). (බු 12). අසෙට්ඨවරිඤං (ප 66) අසෙට්ඨ
වරිඤං අසෙට්ඨානං ගිතානං, අසෙට්ඨං වා ලාමිකං
වුත්තං මේජුතනාති අපේඨා (සු. ස 47).

අබ්‍රමමවිජ්ජා = අසෙට්ඨවරිඤො (අ 431).

අබ්‍රමමවිජ්ජා චෙට්ඨන්තො = විගත පට්ඨප්පිකතා-පප-
පියවිපප්පායොසා භාවතාති එවමාදිති (වතු 18).

අබ්‍රමමවිජ්ජෙන = අසෙට්ඨවරිඤෙන (අති 140).

අබ්‍රමමවිජ්ජො = මේජුතපටිසෙවිතාය අසෙට්ඨවරිඤො
(උ 182).

අබ්‍රමමවිජ්ජා = සෙට්ඨවරිඤා වර්තනො (මො 289).
අබ්‍රමමං ගිතං ලාමිකං ඛමමං වර්තනීති අබ්‍රමම
චාරී මේජුතබ්බමි පතිසෙවකොති අපේඨා (ම. එ 169)
බ්‍රහ්මං සෙට්ඨං වර්තනීති - බ්‍රහ්මචාරී, බ්‍රහ්මා වා
සෙට්ඨා ආචාරො එතස්ස අපතිති - බ්‍රහ්මචාරී, න
බ්‍රහ්මචාරීති - අබ්‍රමමචාරී, බ්‍රහ්මචාරී පටිථුපසංසා
දසසිලාති අපේඨා (අති 140).

අබ්‍රමමවිජ්ජා බ්‍රහ්මචාරී පටිසෙවකො = අසෙට්ඨ බ්‍රහ්ම
චාරිනො සුභිවන්තො සුචාරුතො සුභිකපතතබ්බමේ
භාමිතිගමිරාප්පාතිසු පිභ්බාය වරිඤං ජීවිතං
කපෙට්ඨනො දිස්සං සෙට්ඨි තාදිසෙත අනාසරෙත
තථා පටිපජ්ජන්තො අනං බ්‍රහ්මචාරීති පටිසෙවකො
දෙන්නො වීඨ හොති (අ 345) (ප 43).

අබ්‍රමමසෙට්ඨා = එත්ථ වී ඛණ්ණවා බ්‍රාහ්මණො තාමි තෙසු
මිට්ඨාපටිපන්නො අබ්‍රමමසෙට්ඨා තාමි (අ 374).

අබ්‍රමමතො යාවජ්ජිවං = එත්ථ සචාය බ්‍රහ්මතරං ආචරිතං
න ලග්ගති, උපසම්පදාය සමසිට්ඨො වා සත්තභි
වසොභා වා හොභු, නවිකතරස්සාපි බ්‍රහ්මතස්ස
සන්තිසෙ උක්කමිකං නිසිදිස්සා අඤ්ඤාමිථායො
හෙත්වා "ආචරිතො මෙ ආවුසො හොති ආයසමනො
නිස්සාය වච්ඡාමි"ති එවං භික්කවත්තං වත්ථා නිස්ස
යො ගහෙතසෙට්ඨා (ස. වි 749).

අබ්‍රමමතං = විපාකාබ්‍යාකතං කිරිතාබ්‍යාකතං රූපා
බ්‍යාකතං නිබ්බාණාබ්‍යාකතනාති වතුසු අබ්‍රමම
තෙසු නිබ්බාණාබ්‍යාකතං (පටි 425).

අබ්‍රමමතවිජ්ජො වුට්ඨාති = කිණ්ට්ඨාරකෙන නිදා
ගතො වුට්ඨන්තො අබ්‍රමමතවිජ්ජො වුට්ඨාති
(ස. වි 1025).

අබ්‍රමමතං ඛමමං පට්ඨාය අබ්‍රමමතො = රූපවිසෙත
එකමෙව වුත්තං. එවං සබ්බත්ථ විරුද්ධා විරුද්ධං
ඤ්ඤා ලබ්ගමානපරිවේජ්ජෙ චෙදිකසෙට්ඨා (ප 332)

අබ්‍රමමතං ඛමමං පට්ඨාය ඤ්ඤා ව අබ්‍රමමතො වා
කුසලාබ්‍යාකතානං හෙභු පට්ඨායවිසෙත එකතො
උප්පතති සන්ධාය වුත්තං (ප 329).

අබ්‍රමමතමුලෙන එකමුලං = ඉධ පත ඵප්පභි සතො
කුක අබ්‍රමමත සමුට්ඨානං රූපං, සෙසං ලබ්ගති
(ප 215).

අබ්‍රමමතමෙධ = පදං විපාකාබ්‍යාකතවිසෙත වුත්තං
(විහ 283).

අබ්‍රමමතා = කුසලාකුසලභාවෙන න බ්‍රහ්මතා (පටි
190). එතත්ථා වා අබ්‍රමමතා ඛමමාති පදං නිවර්තනං
හොති (ධ. ස 259).

අභය = නිබ්බාන (සං. එ 172) අත්තාත්තමි අලපති (ථෙරි 31). නිබ්බානාප්තං නිත්තං රාග දොෂ මොහොතං දිට්ඨිකිලෙසද්වවර්ත භයං ච අනු පඤ්ඤායා නිබ්බානාප්තං අභයං නාම (ධ. ප 579)

අභයම = අවිඛින්න (ජා. ව 190).

අභයම නිත්තං නි නිදාති = තත්ත අභයෙත අවිඛින්නා පුත්තදරණා වා පරිජනණා වා තථාදාපං පාරිජ්ඣදාදං දිට්ඨා වා සුඤ්ඤා වා හ තදාදා අත්තමිතො හොති (දි 693). (සු ස 55).

අභයො = භාති: ඉති භවො ඉති අභයොති යං තං වා නිරතං කතාරණං වත්තං පවත්තිතා කථා ඉති භවානුම කථා (මහා 280).

අභාකුමිකා උත්තානමුඛා පුබ්බහාසිනො = උපපට්ඨා වා වා නිශ්ඤායෙ අකාරාණං අභාවදසන මේතනති වෙදිතබ්බං. කථං? එතථ හි අභාකුමිකාති ඉමිනා භාකුමික භාකුමිකාකාරණා අභාවො දසයිතො උත්තානමුඛාති ඉමිනා මන්ද මන්දකාරණා යෙති වක්කුති උමඡලෙත්වා අප්පොකතෙත උත්තා මුඛා හොතති, ත තෙ මන්ද මන්ද; පුබ්බහාසිනොති ඉමිනා අබල බලාකාරණා අභාවො දසයිතො. යෙති අභාසනකුසලතාය 'අමමතාතා'ති පඨමිතරං අභා සනති; තතෙ අබලබලාති (සං. ව 449).

අභාවසිට්ඨො = අවිඛින්නි (තෙ 135).

අභාවනිතො = වර්තමානො යොති (අ 648).

අභාවිතං = තං අභාරං වූට්ඨිමිත භාවිතාය රතිතතා; අභාවිතං විතතං (ථෙර. එ 154). තං අභාරං වූට්ඨි මිත භාවිතාරතිතතා; අභාවිතං විතතමිති රාහො සමිති විජ්ඣති (ධ. ප 62). අවිඛින්නං භාවිතාවසෙත අපවත්තිතං (අ 30).

අභාවිතකායා = අභාවිතපඤ්චාටිකකායා (සං. ත 28)

අභාවිතකායො = ආදිති කායභාවිතාරතිතො වට්ඨාමි පුපුජ්ජනො දසයිතො (අ 450).

අභාසං = යෙතායං අඤ්ඤි දිනො - පො - අරහා සො හමිසාතිති බ්‍යාසාසි (අප 321). වුත්තතො (ථෙර. එ 469).

අභාසි = කපෙසි (අප 203).

අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන = මිතපරිකායෙන වත්තාරො පාරාජිකා තෙරහ්‍යංකාදිසො දො අතිශයා නිංසනිසායා පාවිතියාති ඉදං භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන. තයො පරාජිකා වුද්දහ සංසාදි සෙසා තයො අතිශයා එකතිංස

නිසායාති ඉදං අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන (සං. ව 943). තයො පාරාජිකා වුද්දහ සංසාදිසො තයො අතිශයා එකතිංස නිසායා පාවිතියාති ඉදං අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන (අ 49).

අභාසිකං = කපෙසි (අප 209). (ථෙර. එ 28). (අප 105)

අභාසිකා = එතථ අසාරො නිපාතමිතං, භාසිකාති අපෙඨා (සං. එ 146).

අභාසිංසු = ගාථා බක්තිවසෙත කපෙසු (ථෙර. එ 15)

අභාසිසං = අභාසිං (පො 114).

අභාසි = අයං මෙ කාලොති සභාමිත්තං පමිසිකා හත්ථං උක්ඛිපිකා හො! අයං තුමහාකං ගථා භාසිතු කාමො, භාසිතෙ සුඤ්ඤාපාති දිට්ඨා භාස වුත්තමො! සුඤ්ඤාපාති වුත්තො සිතතොව අභාසි (සං. එ 203) උපාසිකා පුත්තසා තං විපකාරං දිසවා වෙතෙන ගතවා පුත්තං ආලිඛිතිකා උභරුසු නිපාජ්ජපෙසි සකලභාමිදාසිනො අනන්තා බලිකමිදාසි කපොතති, උපාසිකා පරිදෙවමානා ඉමි තථාසො අභාසි (සං. එ 236).

අභාසො අභිලාපොසු = මිතනෙත ඉසාරිසෙ උපනෙත පමාදවසෙත අභාසො අනුබ්බිලාපිතතං තතිංසං සාධු ජා. ත 330).

අභිභාබ්භතා = ඉවජ්ජනන (මිමි 228).

අභිභාබ්බමානො = අති ව පරිකමානො (සු. ති 354).

අභිභාබ්බමි = එවරුපං ඉමෙති වතුති අභිබ්බසි සමිනාගතං අත්තතො වුත්තං අතිකමි (ජා. ව 51).

අභිකුජ්ජිතං = එතෙන තවසුතවෙත එවං මො මිර වෙත මිරපිතං ත ජාතාමි (ජා. ඡ 102).

අභිකු භවමමිච = කවමං මිස හිකු (සං. ත 200). (අ 787). (උ 251).

අභිභාෂණං = ආදි වචනං ආවොච (සං. එ 106). අති කනතං අති ඉට්ඨං අතිමිතාපං අතිසුඤ්ඤාති අපෙඨා (සං. එ 106). අතිකතං අතිඉට්ඨං අති මිතාපං අතිසුඤ්ඤාති වුත්තං හොති (සු. ති 106). පුරතො ගමිතං (අ 570) ආදිසු කියද්වාපි අසා අතිකතනාසදො බ්‍යසුඤ්ඤාතිරුපබාධ මොදනාදිසු අනෙකසු අපෙඨසු දිසෙති. ඉමංග අබහුමොදනෙ දට්ඨබ්බො (උ 201).

අභිභාෂණං භොගොතම = එවකදි පත වතා සුත තං ගතවතො ධම්මදාසනං අබහුමොදමානො අතිකකනතං භොගොතමාති ආදිමාන (අ 719). ආදි වචනමිවොච (දි 217).

අභික්කන්තං නොනොතිමි අභික්කන්තං නොනොතිමි=
ආදිමාන (ස. වී 112). එනම් අභික්කන්තාදියෙ, ඔහු
සුඤ්ඤාභිජාපඅබ්බන්ධුමොදකෙසු දිසෙති (අ 302).
එවිඤ්ඤා විනිසි, පුතා තං හතවතො ධම්ම
දෙසසං අබ්බන්ධුමොදකො හතවතං එතදෙවොමි
(ම. එ 117).

අභිනවනාමය = අභිනවනාමය, අභිනවනාමය
අභිනවනාමය (දී 119). සුභද්‍රාමය (ම. ක 78). (අ 399)
(සං. ක 87).

අනිකුත් පාලන ජා = අනිකුත් මිනිසාගේ (දි 257).

අගිකතනානිකරා = අභිසුද්ධකරා (අ 653). සුඤ්ඤානකරා (අ 526) (අ 672) (අ 848).

අනිකුතානුමිතය = ඉඬ අනිකුතනාසයේදී අනිථුමය,
 මණණයදී පහ ඡවියා දෙසටබෙබා. හෙත
 අනිකුතනාමණණ අනිථුමයවිචි වුනාං හොති
 (වතු 73). ඉඬ අනිකුතනාසයේදී අනිථුමය, මණණ
 සයේදී පහ ඡවිථිකුලවනාසාරණසයා
 හසාණරුපාසනාදිසු දිසාති (සු. ති 245.
 (අ 469). (දි 100). (ම. දු 103). ඉඬ මණණයේදී
 පහ ඡවිථිකුලවනාසාරණසයාහසාණ
 රුපාසනාදිසු දිසාති (සං. ථ 11). අනි උනාමි
 මණණ (උ 142).

අභිකතනා = අභිකතනා පරිකල්ප (අ 762)
 අභිකතනා; අභිකතනා (උ 292). අභිකතනා
 විශ්ව වෘක්ක වෘක්ක වෘක්ක (උ 372).

ഭരിതനാശനാശ = ഭരിതനാശ (C 130).

අභිකෂානාය රතනියා = පරිනිශ්ශාය රතනියා; මජ්ඣිම
 සෑමෙහි අපද්ධා (උ 122). එසේ අභිකෂානා සදෙදු
 වෘ සුඤ්ජාරිඋප අබ්බානුමොදනාදිසු දිස්සති.
 ඉධ පන ඛයෙ. තෙන අභිකෂානාය රතනියා,
 පරිනිශ්ශාය රතනියාහි චිත්තං නොති (ම. දු 103)
 (සං. එ 10). (වතු 178). (සු. කි 245). එසේ
 අභිකෂානා සදෙදු වෘ සුඤ්ජාරිඋප අබ්බානුමොදනාදිසු දිස්සති.
 ඉධ පන ඛයෙ (බු
 74). රතනියා පස්මං යාමං අභිකෂාමම මජ්ඣිම
 සෑමෙ සමපෙන්නා (අ 660). ඉට්ඨාය සත්තාය මිත්තා
 සාය රතනියාහි චිත්තං නොති (අ 459). එසේ
 අභිකෂානා සදෙදු ඛයෙ, තෙන අභිකෂානාය
 රතනියා පරිනිශ්ශාය රතනියාහි චිත්තං නොති
 වතු 73). අභිකෂානාය ඛිණ්ණාය රතනියා, එසා
 නොට්ඨාසං අභිතායාහි අපද්ධා (දී 458).

අනිකුත්තෙන් සැණදහනේ සම්ප්‍රවේශය =
විග්‍රහය, හෝ සබ්සැක්‍රැනියාණය (ම. න 166).

අතිශක්තියෙන් = ගජකෙත (ග. පි 448). අතිශක්තියෙන් (පෙ 53). අතිරූපෙන් (ප්‍ර. ග 73). එක් අතිශක්තියෙන් අතිරූපෙන් දැක්වෙයි (පි. 42). අතිශක්තියෙන් කෙරෙහි කෙරෙහි කෙරෙහි (පි. 175).

අතිශයෝක්තිය වර්ණනය = දිව්‍යමානා; තඤ්ඤා
උපපත්ති? (විමා 40). භික්ෂුකම්මා විමානං තඤ්ඤා
ආ උපපත්ති? (විමා 43). සුඤ්ඤා විමානං තඤ්ඤා
උපපත්ති? (විමා 48; දුතිය සුඤ්ඤා විමානං. එවං
භව අසුඤ්ඤා භවමි, අවුත්තරානන්තරං භවමිඤ්ඤා
මෙව විසෙසො (විමා 50). ලොක්ඛි විමානං. තඤ්ඤා
උපපත්ති? (විමා 78). කොණ්ඩකා විමානං තඤ්ඤා
උපපත්ති (විමා 90). උපපාදා විමානං. ඉධ
අවුත්තරානන්තරං සංකප්පො උපපාදා; තාමි එකං
උපාසිකාභි අනමෙවි විසෙසො කෙසං අනාර
විමානාදිකා (විමා 91). භික්ෂාදිකා විමානං.
තඤ්ඤා උපපත්ති? (විමා 91). උළාර විමානං
තඤ්ඤා උපපත්ති? (විමා 96). අලොමා විමානං
තඤ්ඤා උපපත්ති? (විමා 147). කණ්ණිකාදිකා
විමානං. තඤ්ඤා උපපත්ති (විමා 148). විහාර
විමානං. තඤ්ඤා උපපත්ති? (විමා 150). චතුර්ථි
විමානං. තඤ්ඤා උපපත්ති? (විමා 156). රජජයාලා
විමානං. තඤ්ඤා උපපත්ති (විමා 166).

අභිකෘතයෙහි පරික්ෂකයෙහි = එන් තාව අභිකෘතය
 වුවෙහි පුරතො ගමන; පරික්ෂකයා නිවතතන
 තදුහයමි වතුසු ඉරියප්පෙසු ලබනි (වික 243)
 එන් අභිකෘතයා වුවෙහි ගමන පරික්ෂකයා
 පරිනිවතතන, තදුහයමි වතුසු ඉරියප්පෙසු
 පබනි (සං. ක 150). එන් තාව අභිකෘතයා
 වුවෙහි ගමන පරික්ෂකයා නිවතතන (ම. එ 228)
 (මහා 329).

අතිශක්තියෙන් පරික්ෂණයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම සොයා ගන්නා ලදී. අතිශක්තියෙන් අසාධිතයාගේ අසාධිතයා සම්පූර්ණයෙන්. නමුත් නිවැරදිවම අතිශක්තියෙන් පරික්ෂණයෙන් සම්පූර්ණයෙන් සොයා ගන්නා ලදී. (පි 134). (සං. ක 157).

අභිකෘතම = අභිමුඛො කම. ගව්ස් පමිසාහි අනෙකො (දී 106). පරකෘතම (බු 13). පරකෘතමං කාරොති (මහා 203).

අභිනාමය = මම බලවා දුකට, වෙදනා වඩානැති (වතු
157). අභිවිසින්නා බිහිවෙති බලවැනියෝ නොනැති
(ම. ව 201).

අයිතකම්යො = ඵලදායකයො අභිකම්යො
(ලිඛා 319).

අර්තසංහිත = අභිමුඛ කමට, ආගමනයක් අපේ (දී 411).

අර්තසංහිතය වා අර්තසංහිත = ආදිපු වසන්තය වා ආරාධි: "ඉදං තාම මෙ පරිතුරුකරණය වසන්ති ඉදං පරිතුරුකරණය පරිහායති ඉදං පරිතුරුකරණය නිවර්තනී යථාගුණං කාවිකරොතිති එවමපේඨං දවස්බෙබ්බං (ස. පි 840).

අර්තසංහිතය = පුරතො කායං අභිමරණය (ධ. ස 279).

අර්තසංහිත නවති පටිකසංහිත වා = අර්තසංහිත ලක්ෂණං අපමානමපි ගමනං ඉමයං නවති (පෙ 157).

අර්තසංහිතයානං පසුකයති නො පටිකසංහිත = යමං ගි සමයෙ මාරණනිකා වෙදනා උපපජ්ජති උපරිවෘතන ජලිතයති මිය හොති යාච උසමාන පරිශාද්දති තාව මහතාපි උපකක්ෂමෙන න සන්නා වූසමෙවුං (ම. ව 204).

අර්තසංහිත = අභිගතා (සු ස 157).

අර්තසංහිත = අභිගතං (මිම 92). (අ 539). බහුලං (උ 112). අභිගතං බහුලං (පෙ 80).

අර්තසංහිත හාසෙය්‍යාසි = පුනපුනං හාසෙය්‍යාසි (දී 658). (සං. න 172).

අර්තසංහිත සුමෙධ = නාන පණ්ණින න ලභිති තාම රණං වූපායති දිවා පජ්ජති, උපකපෙන, පරතො බණ්ණිති එවා සබ්බපදෙසු අපේඨං දවස්බෙබ්බං (ම. දු 106).

අර්තසංහිත = ඉතො ආගමනං (ම. දු 199)

අර්තසංහිතය = අභිගතා: සකතුණෙය්‍යං (ස. පි 127)

අර්තසංහිත වාසන = අභිගතකො ආවාසෙ වසං වසෙය්‍යාති ඉදංමෙතං සකාය වුත්තං (ස. පි 967).

අර්තසංහිත ආවාසක = එන් සවෙ භික්ෂුති උපයං යතො අභියොජනබහනනර මවාදදයකා භික්ෂු න වසන්ති, අයං අභිගතකො ආවාසො නාම. එන් වසං න වසතිබබ්බං වුත්තං හෙතං අභිගතකො නාම ආවාසො (ස. පි 580. යන් වසන්තියා අනන්ත රායෙන මවාදදයා උපසංකමනට්ඨානෙ මවාදදයකො ආවරියො නව අයං අභිගතකො ආවාසො නාම (අ 776).

අර්තසංහිත ආවාසක = සුකෙසු මහාරො; යන් එකොපි භික්ෂු නවති, නන් වාසන්තය න ගතනබ්බං (ස. පි 864).

අර්තසංහිතය = සිහිතාදං කරොතො (මහා 203).

අර්තසංහිත මාචනෙතො = වාතෙන සකුළුලතා අභිගමනතිව අභිමුඛතො මිය නිවර්තනි (පෙ 193)

අර්තසංහිත පටිසුරමිවං = යථා සො පටිසුරා ඉවජනො අභිගමනො එති එවා දිවසි ගතිකො දිවසිගතිකනති දසෙය්‍යති (මහා 203). යථා සො පටිසුරා ඉවජනො අභිගමනො එති, එවා දිවසි ගතිකං නිදසෙය්‍යති (සු නි 435).

අර්තසංහිත = උපසංකමනා මයා මෙ සවජිකතෙන ඉමිනා සොභාපතනිමග්ගකදුණෙන (අප 252).

අර්තසංහිත සබ්බකො = සබ්බං අභිගතාගත පටිසුරපනනානං වා සබ්බාරමිකාරලක්ෂණ නිබ්බාන පසුකනතිසබ්බාතාසෙය්‍යං වා ජාතතො (අ 251).

අර්තසංහිත පවාරණ = තන් අභිගුප්ඨ පවාරණෙති ලිඛිතවිපලාසො දවස්බෙබ්බා; අභිගුප්ඨය පවාරණ යාති අපේඨං (බු 129).

අර්තසංහිත = රුපාදිසු පටිලාභාය වාචං භික්ෂුනති (සු. නි 470). (බු 10).

අර්තසංහිත = තිණ් භුලාති අර්තසංහිතා බතය්‍ය භුලවසෙන ජාතිසමපතනි. තං ඉතරෙති බලෙති මහනතරං ජාතිසමපතනා එවති සුජ්ජනති න ඉතරෙති (ජා. ඡ 12)

අර්තසංහිත = විසෙසෙන කප්ථනා, උපසංකමනෙ වා වසිති (මහා 76)

අර්තසංහිත දුරණ = ඉවජිතාලාභාදිවසෙන හි තණ්හා සත්තානං විග්ගං පදලෙනති මිය පටිකනති (පෙ 26)

අර්තසංහිතය = තණ්හාවසෙන නිගති උපා දෙනතය (මහා 12)

අර්තසංහිත = දෙවලොකාභිමුඛා ආලොකං වසෙය්‍යා දෙවසමං පසුතො තණ්හා උද්භාදි (ම ව 138)

අර්තසංහිත = තිති භුලාති අර්තසංහිතා ජාතා (සං එ 101) (සු ස 123) ජාතිසමපතනං (වි 170)

අර්තසංහිත = ජාතිසමපතනා (වි 71). සුජාතා (මිම 99)

අර්තසංහිතය = ජාතියා (තෙ 209). (දී 760).

අර්තසංහිත = අභිජාතො (ජා. ප 35). සුජාතො ජාති සමපතනා (ම. න 87).

අර්තසංහිත කෙසෙයි = අභිවිසෙසෙන ජාතො නිබ්බතො කෙසෙව කෙසෙසිතො ඉමි නිවිදුග්ගමි වරාමි (අප 331).

අභිජානනං = අභිජානනො (සං. දු 192).

අභිජානනවේදන = ලොකිකෙත සද්දේත ආරම්භණො, ලොකුකතරෙත සද්දේත අසමේමානනො ආරම්භණො ව තෙසං තෙසං ධම්මානං සභාවනො අභිජානිතබ්බවේදන (පටි 226).

අභිජානනවේදා = අභිජානිතබ්බවේදා (පටි 73).

අභිජානනො = විසෙසෙන ජානනො (මහා 153).

අභිජානාඨ = අභිජානිතො පච්චකං කම්භා විහරථ (අ 829).

අභිජානාති = අනිච්චං දුක්ඛං අතතතාති සද්දතපරිඤ්ඤ අභිජානාති (අ 722). (ම. දු 248). උසානති (සං. දු 204).

අභිජානාඨමෙන්නාති = අභිජානාඨ හු මම (ම. දු 159).

අභිජානාති පත හචං ගොතමො = ඉදං බ්‍රාහ්මණො පරිනාමරත පුච්ඡනො ආහ (දී 213).

අභිජානාති එහං ධම්මං = එකං කුසලධම්මං අභිජානාති අරියමිත්තං (අ 422).

අභිජානාමි = අභිවිසිට්ඨෙන සද්දේත ජානාමි පච්චකවනො බුජ්ඣාමි (ඉති 60). අභිමුඛනො ජානාමි (ථෙර. එ 5:3).

අභිජානාමි වෙධා පනාහං = ඉදං අත්තනො සුතෙත්ත කාලෙ කප්පන පුඤ්ඤතමෙමන දීඝරත්තං පච්චනු භුතං ගවිනතරපටිච්ඡනං උමාරතමි පුඤ්ඤ විපාකං උද්ගරික්ඛා තමිථං පාකටං කරොතො අභිජානාමි වෙධා පනාහනති ආදිමාහ (සු. ස 107).

අභිජානාමි වෙධා පනාහං සාපිසුතන චතුර්ධගසමන්තා ගතං = ඉදං කසමා ආරඬං? පාවියෙකකං අනු සංඛිවසෙන ආරඬං (ම. දු 33).

අභිජානාසි නො ඩං = අභිජානාසි හු කිං? අඤ්ඤිතො සද්දො පරතො පුච්ඡිතොති පදෙන යොජෙත නබ්බො (දී 111).

අභිජිමිංසති = සුද්ධි ජිතිතුං ඉච්ඡති (ජා ස 171).

අභිජිමතිකං = සෙත සිප්පන අභිජිමනති. ජිමිකං කප්පනති, නංග කාරණාති අපො (ස. වි 806).

අභිජිහනාය = විරියකරණං (ජා. ස 334).

අභිජ්ජමානෙ = පදනිකෙවපන අභිජ්ජමානෙ සඛ්ඝනෙ (පෙ 122).

අභිජ්ජමානෙ වාපිසමිං = ඉදං සත්ථා ජෙතවතෙ විහරතො එකං උකකණ්ඩිතමෙව ආරබ්භ කටෙසි (ජා. දු 231).

අභිජ්ඣා ලොකෙ = එසථ ලුප්පතවේදන පඤ්චාදනකම්භා ලොකො තස්මිං පඤ්චාදනකම්භාදි රාගං පහාය කාමච්ඡදං විකම්මෙතොති අගමේථ අපො (දී 147). එසථ ලුප්පතපලුප්පතවේදන -පෙ- පඤ්චාදනකම්භාදි -පෙ- අගමේථ අපො (අ 512).

අභිජ්ඣා = තත්ථ කතමං අභිජ්ඣා? යො රාගො සො රාගො අනුතයො අනුරොධො තඤ්ඤි තඤ්ඤාසො විතතංග සාරාගො, අගං චුච්චති අභිජ්ඣා (දී 547) අභිජ්ඣායතිති - අභිජ්ඣා පරිහණාතිමුඛි හුත්වා තනති තතතාය පච්ඡනාතිති අපො (දී 768). (මහා 83). (පටි 156). (ම. එ 181). අභිජ්ඣායතවේදන අභිජ්ඣා (ධ. ස 247). අභිජ්ඣායතවේදන අභිජ්ඣා (මහා 29). අභිජ්ඣායති එතායති - අභිජ්ඣා පරිහණාතිජ්ඣායතලකඛණං ලොකසෙතං අධිච්චනං (ඉති 276). ආදි අසමාධානකෙතුදයකං (නෙ 56). අභිජ්ඣායනති නාය සයං වා අභිජ්ඣායති අභිජ්ඣායතමිත්තමෙව වා එතාති - අභිජ්ඣා සා පරිසම්පන්නා සකකරණඉච්ඡාලකඛණං, තෙතාකාරෙන එසතභාවරසං, පරිසම්පන්න අභිමුඛභාවපච්චිපට්ඨානං, පරිසම්පන්න අභිරති පදට්ඨානං, පරිසම්පන්න අභිමුඛං එව සි සං උපට්ඨගති, තාසු ව අභිරතියං සති පච්ඡනති, පරිසම්පන්න වෙතසො තත්ථපසාරො විතාති දට්ඨබ්බො (ධ. ස 224).

අභිජ්ඣා භායගපො = අභිජ්ඣා ව සං භාමිකායගපත්ත වසෙන ගපොවාති අභිජ්ඣාකායගපො (මහා 166).

අභිජ්ඣා ව විහෙසා ව = අභිජ්ඣාය ව විහෙසාය ව (සං. ත 21).

අභිජ්ඣා ව විහෙසා ව විතතමසුප හඤ්ඤති = පිය රුපෙ සාරජ්ජනවසෙන උපපජ්ජමානාය අභිජ්ඣාය අපට්ඨරුපෙ ව්‍යාපජ්ජනවසෙන ව පියරුපෙයොව විපරිණාමිඤ්ඤාථාතාවා උපපජ්ජමානාය සොකාදි ලකඛණං විහෙසාය ව අස්ස පුග්ගලස්ස විතතං උපහඤ්ඤති බාධියති (ථෙර. දු 41).

අභිජ්ඣානා = අභිජ්ඣාය ඕලොකෙනා හොති (ම. දු 276).

අභිජ්ඣානිවෙධා අහං සලකා එතමිත්ථං වදාමි = එතං ලොකසඛිකං අත්ථං අහං අභිජ්ඣානි වදාමි තණ්හාති වදාමිති සමුච්ඡිතපඤ්ඤාය අත්ථං දීපෙනො ආහ (අ 419).

අභිජ්ඣාපදමනිකං = තස්මිං ලොකෙ අභිජ්ඣාපදමනං පජ්ජිතාති අපො (පටි 123).

අභිඤ්ඤා පඤ්ඤා නිර්වචනා = ඉද්ධිවිධාදයො පඤ්ඤා භිඤ්ඤායො පඤ්ඤාඤානි නිර්වචනා උපපාදිතා නිජාදිතා (අප 101).

අභිඤ්ඤා පඤ්ඤා = ධම්මානං රූපතාදිසභාවෙන ජානනපඤ්ඤා (පටි 24).

අභිඤ්ඤා පටිපෙට්ඨා = සබ්බධම්මාදිති විසෙසෙත්වා අභිඤ්ඤාපටිපෙට්ඨාදයො වුත්තා (පටි 397).

අභිඤ්ඤා පටිපෙට්ඨා පහංගබ්බං = අභිජාතිත්වා පටිජා නිත්වා පහංගබ්බං (සං. න 4).

අභිඤ්ඤා පටිපෙට්ඨාදයොනි = අපේචි හි තෙසං පුරුෂේ ඤිතාදිති ආග්ගානං ඛතාදිතං මාසො ආග්ගානාං ගාමෙ ඉජ්ඣති එවං ඉමෙසමපි අභිඤ්ඤා පටිපෙට්ඨාදයොනි ආදිතං ධම්මානං අභිඤ්ඤා පටි ජානනාදිති සහමිසස්සානස්ස අරියමග්ගස්ස භාවිතාය ඉජ්ඣති (සං. න 121).

අභිඤ්ඤාපහංගානමාහානි = සස්සාතාදිසු තෙසං තෙසං ධම්මානං සස්සාතං අභිඤ්ඤාය ජාතිත්වා සස්සාතස්ස පහංගං ආග උචේත්ථං එකච්චසස්සාතං අභිඤ්ඤාය එකච්චසස්සාතස්ස පහංගං වදති. රූපං අභිඤ්ඤාය රූපස්ස පහංගං වදතිති ආදිතානසෙ තෙත්ථ අපේචි වෙදිතබ්බො (ම. න 14).

අභිඤ්ඤාපාරගු = අභිග්ගතො සද්දණ්ණ සද්දතපටිඤ්ඤාය නිර්බාණපාරං ගතානුකාමො ගච්ඡති ගතොති පාරගු (මහා 57).

අභිඤ්ඤාපාරමිපසත්තා = පඤ්ඤා අභිඤ්ඤා පාරමිං පටියොසානං පහංගා පුරිහාති අපේචි (අප 187).

අභිඤ්ඤාබලපහත්තානං = අභිඤ්ඤානං බලපහත්තානං (බු 144).

අභිඤ්ඤාබලමාහණිං = එවං ඉමිනා උත්තරපදෙන සමබ්බො දුට්ඨබ්බො (බු 62).

අභිඤ්ඤාය = අභිච්චාදිවසෙන ලක්ඛණත්තයං ආරොපෙත්වා අභිජානනත්ථාය (අ 256) (ආදිසු) හෙට්ඨා වුත්තසද්දණ්ණෙනම (පටි 94). වතුන්තං සච්චානං අභිජානනත්ථාය (පටි 439). සබ්බධම්මානං අභිඤ්ඤාය (පටි 439). වතුන්තමපි සච්චානං අභිඤ්ඤාය භාවදස්සනතො අභිඤ්ඤාය සංවත්තති (ම. එ 95) සබ්බස්සාපි අභිඤ්ඤායස්ස අභිජානනාය (උ 159) පස්සාය (ම. දු 340). වතුන්තං සච්චානං අභිජානනත්ථාය (සං. න 267). (වතු 188). අභිඤ්ඤාය ධම්මානං අභිජානනත්ථාය (වතු 158). තෙ ධාතුකං ලොකසත්තිමාසං ජාතිත්වා (අ 481). ජාතිත්වා (අ 503). පඤ්ඤාය අභිජාතිත්වා (අ 582). තිලක්ඛණං ආරොපෙත්වා අභිජානනත්ථාය (අ 730).

අභිජාතිත්වා (අ 829). අභිච්චිවේරිත සද්දණ්ණ අභිඤ්ඤායබ්බමං අභිජාතිත්වා පටිපෙට්ඨායං පටිජාතිත්වා පහංගබ්බං පහංග සම්මතබ්බං සම්මතත්වා (පේඪි 59).

අභිඤ්ඤාය ඉග්ගකම්මං ධම්මං ධාමනියං නිධංගච්ඡති = තස්මිං දෙසිතො ධම්මො එකච්චා පටි වෙට්ඨමමං අභිඤ්ඤාය තෙන අභිඤ්ඤාතෙන පටිවෙට්ඨමමෙන දෙසතා ධම්මො නිධංගච්ඡති (ම. දු 323).

අභිඤ්ඤාය සද්දතපට්ඨා = සද්දතපට්ඨාදයා සහම ජානනවේරි (පටි 70).

අභිඤ්ඤාය සමමනාධාය = මහො (මහා 215). (දී 477) (පටි 152).

අභිඤ්ඤාය = අභිඤ්ඤායබ්බමෙ අභිජානනත්ථාය (විහ 219). (ජාතිත්වා) (සං. දු 211).

අභිඤ්ඤායො = ඡ අභිඤ්ඤා (පටි 378).

අභිඤ්ඤායො පටිච්ඡක්ඛති = පඤ්ඤාභිඤ්ඤායො පටි ච්ඡක්ඛති (විහ 294).

අභිඤ්ඤායොසානං පාරමිපසත්තා = අභිඤ්ඤායොසාන සංඛාතං වෙච්ච අභිඤ්ඤාපාරමිසංඛාතං ව අර්හත්තං පත්තා (ම. න 166).

අභිඤ්ඤායොසානපාරමිපසත්තා = ඉතො පුබ්බෙසු සභිපට්ඨානාදිසු තෙ තෙ ධම්මො භාෂෙත්වා අර්හත්තං පත්තා ව අභිඤ්ඤායොසානපාරමිපසත්තා නාම භොතති (ම. න 178).

අභිඤ්ඤායොසානපාරමිපසත්තා පටිජානාමි = වතුසු සච්චසු වතුහි මනෙහි සොළසවිධස්ස කිම්බස්ස කරණෙන අභිජාතිත්වා වොසානපාරමිං සබ්බෙසං කිම්බානං නිට්ඨිතන්තා කතකිම්බානං පාරං පත්තො පටිජානාමිති මහාබෝධිපල්ලබො අත්තතො ආගමනීය ගුණං දස්සෙති (අ 585).

අභිඤ්ඤාසම්මතියා = අභිඤ්ඤාය උත්තමපඤ්ඤාය පච්චක්ඛං කත්වා (අ 296). අභිඤ්ඤාය අභිච්චිවේරිත සද්දණ්ණ සම්මතියොති අපේචි (දී 221).

අභිඤ්ඤාසම්මතියං = අභිඤ්ඤාය සම්මතියා තඛස්ස (ම. ව 10). අභිජාතිත්වා පච්චක්ඛං කාතබ්බස්ස (අ 452).

අභිඤ්ඤාසම්මතියොය = ජාතිත්වා පච්චක්ඛකරණත්ථාය (අ 827).

අභිසේදකරණය :- හිං සාසනං නිට්ඨානුපාතො පරියොසා
 ත්වොධික අභිසේදකරණය (පටි 77). විජ්ජා ව විමුක්ති
 ව භාවෙනිබ්බං මිත්තසද්ධිං පහානබ්බං සමුදය
 සද්ධිං හෙතුච්ඡේදනෙත ඵලසිද්ධිතො තෙසං ඵලාති
 තීරොධිසද්ධි උත්තමසද්ධිතිපි චූත්තානෙව නොනති
 (ම. න 278). (සු. නි 374). සභාවලකඛණවශොධි
 විසේන සොහනෙත ආකාරෙන ජාතිතබ්බං (මහා
 59). වතකාරි සද්ධිති වතකාරි අරියසද්ධිති;
 චතුත්තං සි සද්ධිතං අරියසද්ධිතසද්ධි සාමසද්ධිත
 හණමෙතං යදිදං අභිසේදකරණයනති (ථෙර. උ 55)
 සද්ධිපරිසද්ධි ආගතා ඉතරා පන දො ගතිතා
 සෙව්හි වෙදිතබ්බං (සං. න 8).

අභිසේදකරණය = සත්තමිවාරෙ සලකකණපරිකාසි
 කාය අභිසේදකරණ වසේන අභිසේදකරණය වෙදි
 තබ්බං (විහ 372).

අභිසේදකරණය පරිසේදකරණය = ඉධාපි පහාණපරිසද්ධි
 අචුත්තාපි ගතිතාසෙව්හි වෙදිතබ්බං (සං. න 8).

අභිසේදකරණය = සද්ධිපරිසද්ධි අභිජාතිතබ්බං
 (දි 773).

අභිධම්මය = අභිගම්මය (ජා. ස 416).

අභිධම්මානාති = මිලාරිකට්ඨානාති (සු. නි 220).
 (වතු 116).

අභිජාතං = අභිකකණං පුතපුත්තං නිරන්තරං (වතු 67)
 අභිකකණං නිරන්තරං (අ 461). අභිකකණං
 පුතපුත්තං (අ 839). (සු. ස 208).

අභිජාතං කිත්තයමානො අනෙසි = පුතපුත්තං වණණං
 කිත්තයමානො විහාසි (ම. උ 128).

අභිජාතං සහතිපාතා = දිවසස්ස තිකඛතතුං සනති
 පතනනාපි අනතරන්තරා සනතිපතනනාපි අභිණ්ණ
 සනතිපාතානාව (දි 355). දිවසස්ස තිකඛතතුං
 සනතිපතනනාපි අනතරන්තරා සනතිපතනනාපි
 අභිණ්ණං සනතිපාතා නාම (අ 701). ඉදං චජ්ජි
 සත්තකෙ චූත්තසද්ධිසමෙව (අ 706). (දි 360).

අභිජාතකසං = බහුසොත කාලෙත කාලං (ථෙර. ඵ 305)

අභිජාතාතමධිකා = අභිජාතරොගො, නිරන්තරරොගො
 (සං. උ 181).

අභිජාතා පනතිකො = අභිජාතාපනතිකො නාම යො
 නිවුං ආපජ්ජති (ස. වි 973). නිරන්තරාපනතිකො
 (ම. න 105).

අභිසද්ධිතය පජ්ජනා = ඉදං සත්ථා ජේතවතෙ විහ
 රනො අත්තනා වස්සාපිතවස්සං ආරබ්භ කප්ථසි
 (ජා. ඵ 279). පජ්ජනො චූච්චි මේසො. අයං
 පන මේසවසෙන ලභිතාමං වස්සවලාභකදෙව
 රාජානං ආලපති (වි 186) (ජා. ඵ 281).

අභිසද්ධිත = තුරිතතුරිතං සිසසිසං කරෙය්හි
 අපේථා (ධ ප 344).

අභිසද්ධිත කලායාණ = කලායාණං සි තුරිතතුරිතෙ
 නෙව කාතබ්බං (ජා. ප 163).

අභිසද්ධි = පසංසි (සං. ඵ 212). (සු. නි 336).

අභිසද්ධිවිමසි = කච්චං මිය හිජ්ජි (නෙ 104).

අභිසද්ධි අභිසරතං = අභි අභිසරතං අභිසරතෙත අභි
 මුඛෙ භූතො (අ 690).

අභිසද්ධි අභිසරතකමයං = අභිතෙත අභිසරතෙත
 සමයෙ (ම න 157).

අභිසද්ධි මජ්ඣනිකාමි = ඵසෙවිතයො (ම. න 157).

අභිසද්ධි සභාලකිතො = අභිසරතෙත සාලකතො (ම.
 උ 155).

අභිසද්ධි සහනො = සීයො පඨමයාමෙ ගතො (ජා.
 ස 344).

අභිධම්මකථං = උතමධම්මකථං (අ 612). අභිධම්ම
 මස්සකං කථං (අ 657).

අභිධම්මනිසේදකරණය = අනං තද්ධං තස්ස බුද්ධස්ස
 කාලෙ අභිධම්මනිසේදකරණෙ අපේථා (අප 230)

අභිධම්මපිටකං = “ධම්මසංඝසො විහරෙහි ධාතුසථා
 පුත්තලපසද්ධිතති කථාවච්ඡු යමකං පට්ඨානං”ති
 ඉදං අභිධම්මපිටකං නාම (දි 13). තහො
 අනන්තරං :-

ධම්මසංඝසො විහරෙහි කථාවච්ඡු ව පුත්තලං
 ධාතු යමක පට්ඨානං අභිධම්මෙති චූච්චි
 ඵචං සංවණ්ණිතං සුබ්බසද්ධිතෙවරං තනො
 සංඝසංඝසො ඉදං අභිධම්මපිටකං නාමාති වචා
 පසද්ධි අරහත්තසනාති සජ්ඣායමකංසු (දි 11).

අභිධම්මපිටකස්ස = අයං සකලස්සපි අභිධම්මපිට
 කස්ස අට්ඨකථා (ප 391).

අභිධම්ම = අභි විසිට්ඨං ධම්ම ඉමෙසු සත්තනිංස
 බොධිපකඛියධම්මෙසුති අපේථා (ම. ව 20). නාම
 රූපපරිච්ඡේද විතෙතුං ත පටිබලොති අපේථා
 (ස. වි 739).

අභිධම්ම අභිවිතය = එළු බලොස අභිධම්මය වනාහි අභිවිතයෙහි වතුකයා වෙදිනබ්බං (දී 767). (අ 820). අභිධම්මපිටකෙවෙව විනයපිටකෙ ව (ම. ක 126).

අභිධම්මය = සත්තප්පකරණාති (දී 767). “ධම්මසංකල්පි විහරිතඤ්චි කථාච්ඡද්ධි ව පුත්තලං; ධාතු යකෙ පට්ඨානං අභිධම්මයාති වුච්චතීති (දී 11).

අභිධාමිථ = පරිවාරණී ධිතතාරියො සබ්බා වෙගෙන ධාවතී ආණ්ඩෙති (ජා. ව 136).

අභිධාමිථා ව පනථාමාති = වෙගෙන ධාවතී වෙච උපපතථා ව (ජා. ද 156).

අභිනතං = රාගානුගතං පත ව්‍යානං අභිනතං කාම කොති (සං. එ 64). අය්‍යාදවච්ඡුසු භුසා නතං අලලිතං (පටි 323).

අභිනදං = පාට්‍රිකාකාලෙ මොක්ෂජ්‍යෙහි පුත්‍රා කෙකා සද්දං කප්පානො උතුසමපදසිද්ධික සරෙන නංසාදිකෙ අභිනවතො විය න දනති (ථෙර. එ 78).

අභිනද්ධි = තණ්හාවසෙන අභිනද්ධි (ම. ද 259). ආදිති තණ්හාදිට්ඨිවසෙනෙව වුත්තාති (ම. ව 218) පනෙති (සං. ද 190). සපට්ඨික තණ්හාවසෙන නද්ධි; ගට්ඨපහට්ඨා හොති. දිට්ඨාතිනද්ධා ය වා අභිනද්ධි (ප 337).

අභිනදං = තණ්හා දිට්ඨාතිනද්ධා හි අපේක්ෂාසාය නද්ධි (ඉති 142). තුස්සනති (අ 423).

අභිනද්ධු = මම සනතිකං භික්ෂුසබ්බො ආගච්ඡතී එවමස්ස ආගමණං සමපියායමානො අභිනද්ධු (සං. ද 219) භික්ෂුසබ්බො ආගමනං ඉච්ඡතො අභිනද්ධු (ම. ක 120).

අභිනද්ධා = අභිනද්ධවසෙන තණ්හාව වුත්තා (සං. එ 266).

අභිනද්ධාය = තණ්හාදිට්ඨිවසෙන අභිනද්ධාය (ම. ක 84).

අභිනද්ධනි ආගතං = නං සාගතනති වචනමනෙතන වා අඤ්ඤාලිකරණමනෙතන වා ගෙන සමපතනං පත තාතප්පකාරපණ්ණාකාරාභිතරනවසෙන අභිනද්ධනි (ධ. ප 491).

අභිනද්ධානො = තණ්හාමානදිට්ඨි අභිනද්ධාති යෙව අභිනද්ධානො (සං. ද 205).

අභිනද්ධිබ්බං = ත කෙවලං අභිනද්ධිබ්බං; පරිච්ඡිතයා පනස්ස සබ්බොපි බිණ්ණවිස්ස සත්තාසා කාතබ්බො (ම. ව 64). අගා මමාති අභිනද්ධිබ්බං (ම. ද 61).

අභිනද්ධිමා = විතොත නද්ධිමා (අ 706). කර්මකරුත මඤ්ඤා ප්‍රභමස්සරතභවතා වුච්චමානෙ තඤ්චි වචනෙ පිනිසොමනස්සපට්ඨාගතො අභිනද්ධි භාවෙන නද්ධිමා (ද 88).

අභිනද්ධිමා අනුමොද්ධිමා = විතොත සමපට්ඨිතො අභිනද්ධිමා, වාමාය පසංසනො අනුමොද්ධිමා (ම. ද 244).

අභිනද්ධිසු = තුස්සිසු (දී 538).

අභිනද්ධං = අභිනද්ධො හුත්වා නද්ධිසු (පටි 410). අභි නද්ධිසු (සු නි 413). අනුමොද්ධිසු වෙච සමපට්ඨිසු (දී 92).

අභිනාදසිඤ්ඤා = යාතසද්දෙහි එකතිත්තාදං අකාසි (ජා. ඡ 245).

අභිනාදිකා = තිත්තතතුං සිත්තාදං නද්ධිමා (වු 149).

අභිනාදෙති දද්දරං = දද්දරපබ්බතං එකතාදං කප්පාති (ජා. ද 48).

අභිනිකම්ම = සරාමාසතො තිත්තමිත්තා (ථෙර. එ 70).

අභිනිගගණනාය = හතෙථ වා බාහාය වා දද්දරං ගහෙත්වා යොජනමපි ගච්ඡතො එකාම ආපතති. මුඤ්ඤිත්වා පුතපුතං ගණනො පසොගෙ පසොගෙ ආපතති (ස. පි 381).

අභිනිගගණනයං = නිගගණනයං (ම. ද 240).

අභිනිනාමෙති = අභිගතබ්බඉද්ධිපොණං ඉද්ධි පබ්බාරං කප්පාති (පටි 235).

අභිනිනාමෙසිං = අභිනිතරා (ස. පි 103). (ම. එ 113).

අභිනිපුණං මනුජා = අභිනිපුණං සුමුභසද්දෙසුලකඛණ පාටිකා මනුස්සා (දී 682).

අභිනිපිළනාය = වසෙථ වා ආහරණෙක වා සද්ධිං පිළයතො අභිතං අපුතනාස්ස පුලුච්චයං (ස. පි 381).

අභිනිපිළෙයං = නිපිළෙයං (ම. ද 240).

අභිනිප්පනො සිලොකො = වණ්ණගුණිත්තං (දී 465).

අභිනිප්පාදෙයං = එවං වචනෙදං කතා තිත්තතතුං වොදගමානො පට්ඨාගවසෙන භාවෙයං (ම. 67).

අභිනිබ්බතා = උපසංඝායක පදං චිත්තස්ථා අභිනිබ්බතාති වුතා (ධ. ස 301).

අභිනිබ්බතාති = අභිනිබ්බතනනෙත්ත අභිනිබ්බතති (ඉ 12). අභිනිබ්බතනවෙත්ත අභිනිබ්බතති (ම. ඵ 197). (පටි 105).

අභිනිබ්බතෙත = අනොසංකෘතතාය අලිඛවුතතිතාය අභිනිබ්බතෙත නිබ්බතෙතනො අභිනිබ්බතෙතති නාම (පිඨ 203). උපාසදති (ම. දු 193). අවෙල කාදිනාමං වා තෙරසධුතඛ්ඛාමාදානං වා නිසාය මහාලාභො උපපජ්ඣති තසමා අභිනිබ්බතෙතතිති වුතො (දි 606).

අභිනිබ්බතො = ආරම්භණපියත්තවසෙත නිබ්බතො අභිනිබ්බතො (මහා 18). කාමනඤ්චසෙත නිබ්බතො අභිනිබ්බතො (මහා 19).

අභිනිබ්බිජ්ජාමං = පිටපේයාමං මා හපේයාමං, මා වසා අභිනිබ්බිජ්ජනිතෙතනෙව අපොසස්සකතං ආපපේයාමං (සු. නි 277).

අභිනිබ්බුතතො = යො ඵමං මායා මාන ලොහ කොඩානං සමුග්ගාතොත තදෙකට්ඨානං සබ්බසා සබ්බිලෙසපකඛයා සුපපජිණ්ණා සබ්බසො කිලෙසපරිනිබ්බාණෙත අභිනිබ්බුතවිතො සිති භුතො (උ 136). උපසන්නානාවො අපරිබ්බා මානවිතො (ථෙර. දු 211).

අභිනිබ්බිජ්ජායං = හිඤ්චා නිකමිතවසෙත ජායනති (ම. දු 29).

අභිනිබ්බිදායං = සුඤ්ඤ නිලෙසහෙදාය (ම. දු 57).

අභිනිමනොයාමපි නං = අභිගරිතා නං නිමනො යාම; තත් දුට්ඨො අභිනාරො, වාචාය වෙව කායෙත ව (දි 118).

අභිනිමිණා = අතතලඤ්චි පිය අගමපි තොසං ලඤ්චි (උ 242).

අභිනිමිණා = තව පුඤ්ඤකමෙත නිමිණා නිබ්බතො (පිමා 63).

අභිනිමිණා ජිණා = යෙව සත්ථා හවෙයාති වෙ.දෙතුං අභිනිමිණො ජිණොති ආදිමාන (ප 193)

අභිනිරොපනා විපාකමනොධාතු = දිට්ඨාරම්භ මෙව ආරොහතිති - අභිනිරොපනා; උභය විපාකා සමපට්ඨන්තමනොධාතු (පටි 202).

අභිනිරොපිතතො = රුපාරම්භමිතිරුද්ධාතො (පටි 202).

අභිනිවජ්ජෙයා = අපට්ඨජ්ජෙයා - අකමා (ඉති 211)

අභිනිවජ්ජෙයා = චතුරත්ථපමාණෙත (මහා 26). ඉද්ඪි බ්හුතිකතතාති සුචා හත්තන වාලොති කකචෙය්සා (ම. දු 74). ගුරං විය වියං විය අග්ගිං විය ව සුට්ඨිවජ්ජෙයාසි (දි 6.7)

අභිනිවිධා = විසෙසෙන ලඤ්චතිධා (මහා 156).

අභිනිවිසං = මානගහණෙන (මහා 167).

අභිනිවිසිධා = පතිට්ඨතිතා, කාමසඤ්ඤායො වුතන තො ඵව (මහා 156).

අභිනිවිසා වොහරති = පතනති සංඝාතනප්පතපද ගතවා පතනං ආහරථ ඛොට්ඨාති සුචා අකු බාලපුට්ඨජ්ජෙයා නසීදං පතනං පාති නාමෙසා ඵමං වදාති අභිනිවිසා වොහරති (ම. ව 175).

අභිනිවිසා වොහරං = සුට්ඨිගණිතා වොහරනති කපෙතති දිපෙනති කිකෙතනති (දි 530).

අභිනිවෙසං = අච්ච අතතාති අභිනිවෙසනං (පටි 94). අතතාතිනිවෙසං (පටි 2.3).

අභිනිවෙසං න කරොති = අතතානුපසානාවසෙත අතතාතිනිවෙසං න කරොති (පටි 386).

අභිනිවෙසපරාමාසො = අභිනිවෙසො ව සො පරාමාසො වාති - අභිනිවෙසපරාමාසො (පටි 298) ඉද්ඪි කථං අභිනිවෙසපරාමාසොති ආදි වින්ධාරතිඥාසො (පටි 298)

අභිනිවෙසපරාමාසො දිඛි = ආදිකං පුට්ඨපුට්ඨාය විසාජ්ජනං (පටි 298) විසාජ්ජනං (පටි 298) නො අසාදෙ සසානොති වා උච්ඡ්ජිසාතිති වා සසානං වා උච්ඡ්ජ්ජමානං වා අතතානං සුඛිතං කරොතිති වා අභිනිවෙසපරාමාසො නොති (පටි 302).

අභිනිවෙසා = වෙහසො අභිවිධානං තාති ව කං අභි නිවෙසතිති අභිනිවෙසා (ම. ව 64). අතතානුදිට්ඨි (චතු 168).

අභිනිවෙසානුසයා = පතිට්ඨතිතා අගතවා සසිතා (වු 32).

අභිනිවෙසා මුච්චති = ඉමිතා විමොක්ඛවෙයා වුතො (පටි 400).

අභිනිවෙසො = නිව්වාදිවසෙත අභිනිවසතිති (මහා 114) පත්ථිතා සිතසාධානං නිවෙසො (අ 678). සා අභිව්වාදිකෙ චන්දයමිං නිව්වාදිවසෙත අභිනිවිසති දුද්ධා ගණගාහිති - අභිනිවෙසො (පටි 298). නිව්වාදිවසෙත අභිනිවිසතිති - අභිනිවෙසො (ධ. ස 227).

අභිනිසිද්ධි = අභිනවිච්ඡා සන්තිකෙ වා එකාසනෙ වා නිසිද්ධි (අ 611). (ප 76)

අභිනිසිද්ධි වා අභිනිප්පායනී වා = එනම් අභිනිසිද්ධන මනෙතන අභිනිප්පායනමනෙතෙව වා පාවිතතියං (ස. වී 571).

අභිනිසිද්ධි = අභිනිසාය නිසිද්ධි (ස. වී 808).

අභිනිසිද්ධිය = නිසිද්ධිය; නිසිද්ධිය ගව්නතියා එකා ආපතති (ස. වී 69.) ආදිමගි නිසිද්ධිය ගව්නතියා එකා ආපතති (මා 178). අභිනවිච්ඡා අප්පායනා උච්ඡා නිසිද්ධිය; භූමිකෙව වා එතං උපයොග වචනං (මා 95).

අභිනිසාය = පුච්ඡනත්ථාය නිතො (මහා 194). (ප 45) (අ 358).

අභිනිලනෙතො = න සකලනිලනෙතො ව, නිල සුත්තව්‍යානෙ පනසං උමමාපුප්ඵසද්ධෙත අභි විසුද්ධත නිලවණ්ණෙන සමනතාගතාති අභිනි ගොනති (ම න 264) න සකලනිලනෙතො -පෙ- තෙතොති හෙතති (දී 303)

අභිනිහර'ති = විපස්සනාසුඤ්ඤා නිබ්බතනත්ථාය තතතිනං තපොඤ්ඤා තපපබ්බාරං කරොති (දී 150)

අභිනිහර භක්ඛසලකා = තත්ථ තත්ථ සමමාමිනසිකා රෙන විතො අභිනිහරති අභිනිනාමෙති උප වාගේ වසිප්පතෙන පස්මස්ඤ්ඤානෙ අභිනිහරති (පටි 164)

අභිනිහාරං බමති = සෙසං සබ්බං උත්තාහමෙව (තෙ 76)

* අභිනිහාරවෙධාන = විපස්සනාවිධිතො නිහාරවෙධන (පටි 399).

අභිනිහාරවෙධාන = ගභිහාරමමණෙතො අසුඤ්ඤාමමණ මනසිකාරත්ථා විතතස්ස අභිනිහරණවෙධාන (පටි 70)

අභිනිහාරො = අභිනිහාරොති ව මූලපඤ්චානස්සොතං අභිවචනං (සු නි 32) (අප 116) පඤ්ඤාතිසංඛාර වසෙන විතතස්ස අභිනිහාරො (අ 558) අභිනි හාරො නාම බුද්ධිභාවත්ථා මානසං ඛණ්ඩියා බුද්ධි වසාකරණං අලභියා න චුට්ඨතිස්සාමිති විරියමඛිට්ඨාය නිපජ්ජනං (චු 50)

අභිනිහාරො නානාතො = අභිනිහාරො නානා හොති වා අභිනිහාරස්ස නානාභාවො හොතිති වා වෙදිතබ්බං (පටි 190)

අභිනානකවෙධාසි = සොදුති අජ්ජඅනුභවකවෙධා (ජා 477)

අභිනිනිද්ධිය = සන්ධාතවසෙන අභිනිද්ධියං අභි මතා නිව්ඤ්ඤාපං හි සවෙ අභිනිමං භිද්ධතො තත්ථ භිද්ධතං සවෙ අභිනිමකණ්ණො තමපි අභිනි කණ්ණොති එවා සබ්බාකාරොති තෙත සද්ධිමෙව හොති (දී 154).

අභිනිනිද්ධිපණං = පරිපුණ්ණිද්ධියො (දී 85).

අභිනෙතකපිටෙර = අභිනෙතෙ අලුකපිටෙර පංසුකුලං න ගතෙතබ්බං (ස. වී 271).

අභිනිකවචමිව = කවචං විය හිදි (දී 357).

අභිනිතනිසාය = සද්දහතමෙව (තෙ 78).

අභිප්පායනං = පට්ඨාසිකතති තජ්ඣඤ්ච වායාමං කරොනති (ථෙර. දු 36).

අභිප්පායනො = පප්පොතො (ජා 456). පත්ථ යතො වචරාමි (ජා ප 144)

අභිප්පායනො = තස්ස මග්ගං නිබ්බාතං අභිප්පායනාස්ස වායාමො අහොසි (අ 606)

අභිපාලයං = ආලොකං කරොතො රතඛතති (ජා 498)

අභිපසාසිතං = අභිණං පුත්තපුත්තං පඤ්ඤාතියෙව (දී 401)

අභිපසමාදාං විතො = විතො මොදෙතො පමො දෙතො හාසෙතො පහාසෙතො අස්සසිස්සාමි පස්සසිස්සාමිති සිකඛති (ස වී 310). (වතු 174) (පටි 346) විතො මොදෙතො (පටි 215) විතො -පෙ- සිකඛති, තත්ථ ද්විභාකාරොති අභිපසමොදො හොති, සමාධිවසෙතෙව විපස්සනා වසෙත ව (විසු 213)

අභිපසමොදො = අභිකා තුට්ඨි (පටි 360)

අභිපසසන්තො = අවෙධිවපසාදවසෙන පසන්තො (ම න 309)

අභිපසසන්තො = අභිකාමම පසන්තො (අ 554). අභි විය පසන්තො (අ 664).

අභිපසාසොදො = බුද්ධාදිතං ගුණෙසු එතාය සත්තං අභි විය පසිදනති සයං වා අභිපසාසිදනති අභිපසාසොදො (ධ ස 144).

අභිපසාසාදිති = සමණ්ත්රාමාණංතං සාතති නිපොතා එති අනතුරායකරිති අපොථා (සු නි 330). සමණ්ත්රාමාණංතං සාතති නිපොතාවති අනතුරායකරිති අපොථා (මහා 166).

අනිශ්චය = අනුබන්ධනය (අ 813).

අනිශ්චය = කද අනිශ්චය? යද බලවන්නා අනෙකු
තද (සං. එ 260).

අනිශ්චය = අනිශ්චය රාමාමි (සු. නි 476). (බු 32)

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම යාමාමාම (දී 354)

අනිශ්චයාම = ලක්ෂණයෙන් සුභතා (දී 683).

අනිශ්චය = පබ්බජිත අනුක්ෂණය (සං. ත 91)

අනිශ්චයා අනං ආවුසො පරමාය අනිශ්චයා =
අනිශ්චය වනුයේ සො භික්ෂු සංඝතෙ අනුක්ෂණයක
හා වෙත උපදාස පරිපුරිතාදිසු ව අනිශ්චයාවෙත
අනිශ්චයා අනං ආවුසො පරමාය අනිශ්චයාති ආහ
න උල්ලපනාධිපතායෙන. තෙනස්ස අනාපනති
(ස. වි 359).

අනිශ්චයා = තත්ව ව අනාදිතව දක්ෂකෙන අනිශ්චයා
(ථෙර. දු 114).

අනිශ්චයා පටිච්චයො = කායපටිච්චයො ව චිත්තපටිච්චයො
තං, චිත්තපටිච්චයො ව තෙනාච්චිතානි රතානං පරම
චොදනාපාත්තානං, උපධිපටිච්චයො ව නිරුපධිතං
සුක්කලානං විසංඛාරතානානි (දී 118)

අනිශ්චයාලොචනා = විශේෂයො රතනරාජිති උපසො-
භිත නයතා (විමා 224).

අනිශ්චයා = අනිපාසකො (දී 588).

අනිශ්චය = රමණී න උක්කට්ඨනාති (ම. ව 134). රතී
විකල්පාති අනුක්ෂණයො වසනාති අනෙකු
(අ 758) (උ 210).

අනිශ්චයාම = අනිශ්චය උපාදෙසාමි න
උක්කට්ඨයාමි (අ 612).

අනිශ්චය = නමු ඛුසලෙති මුක්ඛිතා සුපපාලිතා
සුමාදිතා වීස අනිශ්චයාති අනිකඤ්ඤාති අනෙකු
(බු 82) අනිකඤ්ඤාති (බු 82).

අනිශ්චයා = ආරාමෙය (විමා 104).

අනිශ්චයා = එත ආනුකෘතිකලොපො දට්ඨකො,
අනිශ්චයා ආරොහනිකාති වුත්තං හොති (විමා
203).

අනිශ්චයා = තත්ව සංඝාතපාරිසුරිය අධිකරුපං
අනාති අනිශ්චයා (ම. ව 148). (දී 442). උත්තමරුපා
(අ 563) අනිශ්චයා (අ 611) සුරුපා (ස. වි 206)
රුපවති (ප 70). වුත්තදෙස විමුත්තාය වනුපාතාය
මහාසිත්තතා අනිශ්චය සුරුපාති අනිශ්චයා (දී 99).

අනිශ්චයා = අනෙකු මනුස්සෙති අධිකරුපො (දී 198)
(ම. ත 287) දක්ෂණිකපට්ඨකො (සු. නි 326)
සුඤ්ඤාපො (ප 60) අනෙකු රුපාති අනිකඤ්ඤා
රුපො (සං. දු 172).

අනිශ්චයා = ආදායො වුත්තතා එම (මහා 205).

අනිශ්චයාම මං ඤායා සංඝාතාම මහාසංඝං =
පත්ථ වුත්තසං සංඝාතාම වුත්තං මහාසංඝං මං
අනිශ්චයා නිසිත්තං ජාතිතා (විමා 254).

අනිශ්චයාම = පබ්බජි (බු 166).

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම රුපවති සුරෙසිති අනෙකු
(විමා 226).

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම විජේතාම (විමා 226)

අනිශ්චයාම = විත්තසං ආරම්භණ
රොපණයො ආරම්භණාතිති රොපණයො
නිසි පාඨො (පටි 68).

අනිශ්චයාම = සුරාමසෙන සරිත රොපෙයො පටිච්චයො
(විම 135). සුරෙසිති අනෙකු (අ 253).

අනිශ්චයාම = සුරෙසි (විමා 204).

අනිශ්චයාම = මනුස්සවිකල්පකවසෙන වං සරිත
ආරොපය, අලංකාරාතිති අනෙකු (ථෙර 195).

අනිශ්චයාම = එත උපසංඝාතකවෙම තසං
අනිශ්චයාම ලක්ෂණියා ඉවෙම අනෙකු. උපසංඝාත
සංඝාතවිමල්පකවසෙන සුරාමසෙන රුපවති. ලක්ෂණ
තබ්බං සලකෙතිතබ්බං උපලකෙතිතබ්බං
වුත්තං හොති (ම. එ 107).

අනිශ්චයාම = වුත්තං යං ඉදං අනිශ්චයං ඉදං බාහිරං
රුපාදිතං වනුත්තං ආරම්භණවසෙන ආරම්භණ
කරණවසෙන වං යොජෙතිතබ්බං (තෙ 72)

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම නාමානිශ්චයොම (බ. ස 327)

අනිශ්චයාම = මනුස්සවිකල්පෙයොම මනුස්සවිකල්පො
දුරුසිලාදිසු
සුරිසං රුපාදිවිසයෙ අලංකාරෙයොති අනෙකු
(තෙ 55).

අනිශ්චයාම = සත දනෙත (සු. ස 84) (ම. දු 48)

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම ගව්සනා වසිත්තාති (ජා. ප 249).

අනිශ්චයාම = තාය අනිකඤ්ඤාය අනෙකුයො ඉට්ඨං කනතං
මනාපනාති වදනි (සං. දු 190) අනිශ්චයාම උපවදනි
(ම. ව 18) අනෙකු සුඛං අනෙකු සුඛනාති වදනෙයොති
තනුයොම වසෙන අනිශ්චයාම (තෙ 207).

අනිශ්චයාම = අනිශ්චයාම පටිච්චයෙන වසිත්තාති
වදනාති (දී 503).

අනිශ්චයාම = එත භික්ෂුසංඝාතාම එම විත්තං උත්තං
දෙනො අනිශ්චයාම (ම. ත 120).

අනිශ්චයාම විත්තයොම වං = ආදි වතුජාතිවසෙන
වුත්තං (මහා 12).

අනිශ්චයාම = අනං මමාති විත්තතබ්බං (ම. දු 61).

අනිශ්චයාම = තවෙසිතො රොමිතො වං අනි (විමා
273).

අභිසංඝරයානු චූළසංඝමං = පුද්ගලයෙකු අභිසංඝරයානු චූළසංඝමං (චූ. 18). පුද්ගලයෙකු අභිසංඝරයානු නිබ්බාපනං (මහා 264).

අභිසංඝරා = පුද්ගලයෙකු භාරාදයෝ (පටි 268).

අභිසංඝරානු, අපසානිනිනානා = තෙසං වුත්තප්පකරානං කම්මානිසංඝරානං නප්පතින භාවෙන (මහා 151). පුද්ගලයෙකු අභිසංඝරානං අපසානින භාවෙන (මහා 222).

අභිසංඝරා ගවිතාමි කම්මා = එසේ අපුද්ගලයෙකු සංඝරා අනුසලකම්මයෙකු අපුද්ගලයෙකු නොනැති (පටි 225).

අභිසංඝරායො = නා තා සමාගාරෙහි අභිසංඝරායො කතං සුත්තං සුත්තපාදිනතානි අපො. (ස. වී 116).

අභිසංඝරායො = ආයුහනි රාසිං කරොති පිණ්ඩිකරොති (අ 351) ආයුහනි සම්පිණ්ඩනි රාසිං කරොති (අ 426). ආයුහනි සම්පිණ්ඩනි (අ 578)

අභිසංඝිපිට්ඨා = සංඝෙපං කතා ඉදං වුත්තං නොති සංඝිපිට්ඨානං වුත්තප්පකරො රුපං රුපපනලකනිණ සංඝානෙ එකපිට්ඨානෙ පසුද්ගල එකරාසිං කතා රුපකනිණි නාමි වුච්චතීති (මහා 1).

අභිසංඝ් = ලග්ගතී (අ 356) (අ 563). (ප 46).

අභිසංඝ්නා = තසමා සිත්තභවසෙන අභිසංඝ්නා ව ජානා (අප 147). (චූ 92).

අභිසංඝ්ඤානිරොපධං = එසේ අභිති උපසංඝමිතං "සංඝ්ඤානිරොපධං" නිත්තනිරොපධං බණිත නිරොපධං කපා උපසන්නානි අපො. (දි 241).

අභිසංඝ්ඤානිධා = අභිසංඝරිනා (මහා 4).

අභිසංඝ්ඤානා = නිත්තවෙ හෙ උභොපි සත්ත්වං ආයතනං පසසිනා (ජා. ජ 191).

අභිසංඝ්ඤානිධිතං = වෙතනාස පකපපිතං (ස. ත 32) වෙතිහං පකපපිතං (ම. ත 9) වෙතිහං කපපිතං (අ 866, විතෙතන රාසිකතං (මහා 312).

අභිසංඝා = අභිගතා (ස. වී 826).

අභිසංඝා = අනුබන්ධනො ආගතො (ජා. ස 47).

අභිසංඝරායො = එවං ලුඛො තොරායො තොතුති පොරාණෙහි ඉසිති සපිතාදියො, දින්නාපො, විසානි අපො. (මහා 269).

අභිසංඝරායො = හිං සිසං ගව්ඡනො නිට්ඨි දෙවෙහි අනුසිට්ඨො ආණ්ඩෙතො විය (චේර. එ 235).

අභිසංඝරායො = නාපෙතො විරියතිමපිතං කරොයො (ම. දු 240).

අභිසංඝා = සංඝානි පවත්නාති තතො තතො ආගතාමි මං කොසිකං ගතං පමිසනාති අපො. (ජා. ප 175).

අභිසංඝ්ඤානිධා = තෙමනවෙසා සමාගිවසෙන විත්තං එකසංඝවෙසා (පටි 69).

අභිසංඝ්ඤානිධායො = නභානිසං වුත්තං උදකං විය විත්තවෙතසිකානං සිත්තගත නිවෙචන පරිවාරො නොති පටි 263).

අභිසංඝ්ඤානි = තෙමෙහි, සිත්තගෙහි (ම. දු 268) (දි 16) පවත්නෙතනි (අ 317) තෙමෙහි සෙත්තගෙහි සබ්බප්ප පවත්නපිති සුඛං කරොති (අ 589).

අභිසංඝි = නුභානං පුත්තධිතරො මං පසසිනාති එමං නුත අනෙකාසිං (ජා. ස 498).

අභිසංඝි මුද්ධාපාලනං = සච ජිවිතු කාමොසි එකොව සිං පලායයාති වනාසවෙ ත පකකම්මානි ඉතො තෙ සත්තමෙ දිවසෙ සත්තධා මුද්ධා එලතුති මෙ අභිසංඝං අදසි (වරි 125).

අභිසංඝපයො = සපථං කරොයො (ස. වී 692) (මා 179).

අභිසංඝ්ඤානි = සමා පටිපිට්ඨා (මහා 315).

අභිසංඝ්ඤානි = ලොකිකෙත සද්දෙත අභිසංඝං ගතනබ්බවෙසන (පටි 227) අභිමුඛං සමාගමිතවෙසන (පටි 400).

අභිසංඝ්ඤානි = පච්චවෙකනිසංඝ්ඤානෙ අභිසංඝං ගතනබ්බවෙසා (පටි 73).

අභිසංඝා නිත්ති = අභිසංඝා තයො ලිඛිතපිට්ඨානො කප්පා (චූ 164).

අභිසංඝාය = පටිවෙධාය (තෙ 216) අභිසංඝ්ඤාය (සං. ත 225)

අභිසංඝාය විසෙසිතා = සම්චපටිවෙධවසෙන විසෙසං පනා "විසෙසිති" නිසි පඨනාති අභිසංඝං තෙතු විසෙසවතිති අපො. (මහා 68).

අභිසංඝායො = සම්චානං අභිමුඛෙන සමාගමො (පටි 510) නිබ්බානං අභිසංඝ්ඤානි අභිසංඝො (පටි 511) තෙතො අභිසංඝෙහි එතෙහිති අභිසංඝො (පටි 511)

අභිසංඝායො = උත්තමසමායො, අභිසංඝායො ව ආභිසංඝායො, අභිසංඝායො ව ආරක්ඛපසුද්දනං, ආභිසංඝායො, ආරක්ඛපසුද්දනං, අභිසංඝායො, අභිසංඝායො (මහා 9).

අභිසංඝ්ඤානි = අභිසංඝාගතා (චූ 1:7) (සු. නි 135) (වතු 126) පටිපිට්ඨානා (චූ 19) සද්දෙත අභිසංඝං ගතාමි, ජාතිනාති අපො. (ම. දු 249). සද්දෙත පටිපිට්ඨානා (මහා 157).

අභිසම්මාදායං = සද්දණ්ඩසම්පරායමෙව (දී 450)
අපරාධං අත්තනාසෙව එවමෙව පසුසද්දපෙති (ප 54)
පරලොකෙ ව (අ 514) දුඨියෙ අත්තනාසෙව (අ 559)

අභිසම්මාදායො = පෙට්ටිහවුපහති හවතිරොධො වා (උ 67).

අභිසම්මුඤ්ඤි = භුසං සමමා පටිමිඤ්ඤි (පටි 332).

අභිසම්මුඤ්ඤං පඤ්ඤාසංසුං = අභිසම්මුඤ්ඤො අභහති එවං
අත්තාතං අභිසම්මුඤ්ඤං පඤ්ඤාසංසු (සං. ක 225).

අභිසම්මුඤ්ඤානා = සංවකපාරමිසද්දණෙනපි පටිමිඤ්ඤා
හාපෙත (පටි 331).

අභිසම්මුඤ්ඤො = අභිසද්දසද්ධි පටිමිඤ්ඤිපතෙන,
අභිගතොති චුත්තං හොති (ම. එ 51) අභිසද්දසද්ධිං
පටිමිඤ්ඤිං (ස. මි 87) සකල චුඤ්ඤාණවිභවසිරිං
පටිමිඤ්ඤිමානො චත්තාරි සච්චාති අභිසම්මුඤ්ඤො
(දී 275). අභිසද්දසද්ධියනො පරිසද්දසද්ධියනො"ති
පුබ්බෙ චුත්තවිභාගෙන වා අවිසෙසනො තාව
ආසාදානුසංවරියාදිමුත්තඤ්ඤාදි හෙදනො කුසලා
කුසලාදි විභාගතො වට්ටපමාණසණ්ඨාණාදි
හෙදනො විසෙසනො වා පත අයං සසාතාසයො
අයං උච්චද්දසයොති ආදිනා කකබලලකඛණා
පඨවිධානු පගණරණලකඛණා ආපොධානුති ආදිනා
ව අභිමිච්චිත සමමුඤ්ඤාණෙන සමමා අවිපරිතං
යො යො අපෙඨා යථා යථා චුඤ්ඤිතබ්බො (ඉති
284).

අභිසම්මවිඤ්ඤං = සමපාපුණ්ණං (පටි 459).

අභිසම්මවෙධ = අභිගවෙධය (සු. නි 458) අභිසම්මවෙධය
(මහා 318).

අභිසම්මවෙධම = පාපුණ්ණයාම තයං පටිමිඤ්ඤාණං
පටිමිඤ්ඤියාමාති වදිංසු (ජා. ඡ 36).

අභිසම්මොනාති = අතිබ්බිත්තරූපා ජම්බාබලං නිසංසං
අභිසම්මවනති සංධෙතති අපෙඨා (චේරි 183) එවං
තෙත්වා තප්ථං කං ඛිපපඤ්ඤෙව රතථාය පාපුණ්ණාති
(ජා. ඡ 254).

අභිසම්මොසි = සංවිදනිත්වා පට්ඨපෙසි (දී 469).

අභිසම්මොසංසං = සහිසංසාමි අභිවංසෙසංසාමි (ජා. ස 447)

අභිසරං = රකඛණථාය පරිවාරෙත්වා සිතං ආවුඛි හථං
පරිසං තෙ ත පසංසාමි (ජා. ඡ 216).

අභිසරෙන = ආරකඛපරිවාරෙන (ජා. ඡ 217).

අභිසලලෙඛිතා = අභිසංලිඛනති අභිසලලෙඛිතා
(අ 792) අභිවිසං කිලෙසාතං සලලෙඛති තෙසං
නනුභාවාය පහාණංසු සුත්තරූපා (උ 169).

අභිසාපමානතො = "පිණ්ඩාලො විවරති පත්ත පාණි"ඤ්ඤ
අරියෙති කාතබ්බං අභිසාපං උපගතො (චේරි ද
167).

අභිසාපො = අකෙතානො, (ඉති 227) (සු. ස 196).

අභිසාපියා = සා පතං පඨයමානා තස්ස සනාතිකෙ
අභිරමණතාය අභිසාපියා තාම හුත්වා (ජා. ක 96).

අභිසංසිං = ආසිංසිං ඉච්ඡිං සමපට්ටජිං (විමා 264).

අභිසිඤ්චනා = තසමිං රාජකුලෙ රාජාභිසෙක තියා
මෙන අභිසිඤ්චනා (වරි 174).

අභිසෙති = අභිසෙතිතිපි පාඨො (සු. නි 392).

අභිසංනනානං යො = උසංනනාදොසකායො (ස. මි 811).

අභිසංචං = පුරෙතරං ගතෙත්වා ආහට්ඨිකම් (මහා 304)
(ප 62) (ම. දු 36) (අ 463) (දී 231).

අභිසංචුං = අභිති උපසගතො, හරිකුනාති අපෙඨා (ස. මි
482).

අභිසංචුං පමාසරනාති = අභිහරිත්වා පමාසරනාති
එත්ථ දෙව අභිහාරා වාචානිහාරො, පට්ඨයානිහාරො ව
(ම. දු 220) (අ 873).

අභිසංචුං පමාසරය = අභිහරිත්වා 'හද්ද භිහු වාද වා
භුඤ්ඤ වා'ති එවං පමාසරය (මා 109) (ස. මි 612).

අභිසංචුං පමාසරයං = සුද්දිනාපෙඨරසං විස රථඨිපාල
කුලපුත්තස්ස විස ව කාලෙත වා සතතරතනාති
අභිහරිත්වා වාචාය වා අභිහාරං ධිතතො යතතතං
ඉච්ඡසි තතතතං ගණනාති වදනතා පමාසරයං
(සං. ක. 70).

අභිහර = සො වෙ දුග්ගෙ තස්ස නං හත්තං කායෙන
අභිහරතිති අපෙඨා; (ස. මි 604) හත්ථපාසබ්බනතරෙ
සිතො ගහණථං උපතාමෙති (ස. මි 608)
ගහණථාය හත්ථං පසාරෙති (සං. කු 164). ඉතො වි
තො ව සුත්තං ආහරිත්වා අවත්ථති (අ 422).

අභිහරනාති තද = දහරසාලෙයෙව තද එවං
ව්‍යාකරොනාති (දී 681).

අභිහරිංසු = අභිමුඛං හරිංසු තස්සසනාතිතං ගතෙත්වා
ආගමිංසුති අපෙඨා (ස. මි 142) සොලසති ගතෙත්වාදක
සට්ඨති තතාපෙත්වා මණ්ඩිතථාය අභිහරිංසු (ජා
ස 206).

අභිහාරඤ්ඤා ගාමනො = සවෙ ගාමිං පට්ඨස්ස පාතිසතෙ
තිපි හත්තං අභිහරනාති, තමපි නාභිතඤ්ඤාය
තතො එකසිත්ථිපි ත පභිගණණය අඤ්ඤාදද්දඤ්ඤ
සරපට්ටපාටියා පිණ්ඩපාතමෙව විරෙයාති (සුති
403).

අභිහාරද්ධිං = අභිහාරධිනතිපි පාඨො (ජාප 169).

අභිහාරය = එම රජතුමාගේ ආණ්ඩුකම මහජනයාට පවසා දෙමින් සිටින්නාට මොවුන් එක මුරොඩාද යො නානපාසාරා පණ්ණාසාරා සප්තසාරා තෙත සද්ධිං අනුසාරි පාණ්ණාසාරා පණ්ණාසාරා පණ්ණාසාරා (ජා. ස 295) අභිහාරාපෙසුං පණ්ණාසාරා අනුසාරි (ජා. ස 409).

අභිහාරානං = සතං වා සහසං වා උක්ඛිපිතා අනුසාරිනං දායානං (සං. ක 164).

අභිහාරෙසුං = උපතාමෙසුං (ජා. ඡ 219).

අභිහාරය = නොසතං අප්පට්ඨාරහෙසුනාය විතතායා ධිප්පමොදකතො (ථෙර. එ 538).

අභිහාරය = අසානං අභිහාරයෙන ව (මමා 224)

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය නාමය = අභිහාරයෙන නිබ්බන්ධනායා මහාමාරා නාම අසි අසොසිති අනුසාරි (අප 2'3).

අභිහාර = උපසංගමනං (දී 211).

අභිහාරයොගො = එම උපසංගමනං කුමාරං පසම වසෙ වහනමානං අභිහාරයොගොගමෙව මානාපිතුනං උපට්ඨිතනං සොනං පානෙනා මෙවු ගහෙනා ව ගව්හි (ජා. ප 157).

අභිහාරානුසාරිනං = යො'අලමෙතං සබ්බ'නති අනුසාරිනං කුමාරා, තෙත පවාරණපහොතක හොජනං අභිහාරන කතං (ස. මි 610).

අභිහාර = නන් අභිහාරානුසාරිනං වා පණ්ණාසාරා අනුසාරි කවිලෙ අභිහාරයා නානකායා අනුසාරි කවිලෙ අභිහාරයා (ථෙර. ද 112).

අභිහාරානුසාරිනං = යො'අලමෙතං සබ්බ'නති අනුසාරිනං කුමාරා, තෙත පවාරණපහොතක හොජනං අභිහාරන කතං (ස. මි 610).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාර = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාර = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාර = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරයොගො = අභිහාරයොගොගමෙව මානාපිතුනං උපට්ඨිතනං සොනං පානෙනා මෙවු ගහෙනා ව ගව්හි (ජා. ප 157).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අභිහාරය = අභිහාරයෙන (අප 334).

අම්මම්මණ්ඩලං = තහනම්, තහනම්. රාජකීයවේ රජකරු
අම්මක වහනතැනිති අම්මඩා, සදායී වා තෙසං
මණ්ඩලං සමුහං (වර් 207)

අම්මබලං = අනෙක්මනාසය සුරයා පුනරයා අම්මබලං
මගෙලයා අනිතා තා බලං සිහිබලංසුරයාස
පුරිමෙහි බලෙහි මනනනතරං (ජා. ඡ 12).

අම්මා = මව්; අම්මා (දී 186) පියාගේ (දී 209)
 සුභා (දී 134) කීවකරණියෙකු සහගාමයෙකු
 අම්මා ගොනැති අම්මා (පරි 109).

අම්මාපාටිකයා = අම්මාගේම පරිසාරවරා ව (දී 617)
අම්මා පාටිකයා ව (පෙ 180) පරිවාරකදෙවනා
(අ 376).

අමවුසයං = ජ ව ලොකුතාරධමො (ම. දු 222)
මවුසතො අනොකාසගුහො නිබ්බාණං (සං. ඵ 146)

අමෙවෙති = කතෘතෙහි සටහි සහයෙහි අමෙවෙති පරිවෘතං සමූහයක සහයකතෙහි රාජසතෙ තිසි තතං (ජා. ස 432) මම පුතෙතත සහජාතෙහි සටහි සහයෙහි අමෙවෙති ජනනිතො හුතො (ජා. ස 447).

අමතර: පසුව මිනිස් රකිනා (මන 236) (සු 111)
සබ්මිනිස් රකිනා බොධිමුලයෙහි සුපාතිනා
මිනිස් රකිනා (සු 252) අනන්තා සමපාතිනා
පරෙති සාධාරණ නාමා සහනලක්ෂණය මිනිස් රකිනා
අනාමිනා අමතර (පෙ 13).

අමරපාඨි = අකාරො නිසාතමනං මජ්ඣ පටිසං
මජ්ඣ අරභො අත්තනො අපාඨධ්වනෙ නිසිත්තා
පිච්ඡත්ති අපභො ජා. ස 291).

අමර්ණ. අරිච්ඡාං = සො අරිච්ඡාං මර්ණං තභොති තසම්.
අනාපතති (ස මි 635).

අමරසිංහ රාජ්‍යයේ මහජනතාවය: මහජන. මහජන. මහජන.
=ලෝකසංවිකල්පය: වා. සුභතා: වා. නොනි(ස. පි. 633).

පහ නිව්තනය = මකුලයිරෙති වෙව මසූරියිරෙති ව
 සුළුපථීනෙති ව අගමහත් පුළුතෙති ව අනෙකති ව
 පාදපණේති විතනෙ (ජා. ඡ 25f).

අම්බසැන්ඩා = අගං පුරිසො කෙන කාරණෙන මං විජ්ඣි
කබ්බං අම්බසැන්ඩි පරාති අපෙරා (ජා. ස 64) අම්බසැන්ඩි පරා
(ජා. ස 65).

ရမိဆရာတို့ = ဗုဒ္ဓဘုရား ရမိဆရာတို့၏ (ဘုံ 6၇၀).

අමතරය = පරිලෝමිතාංග ගණන: අධිකයනි
අනෙක් (දී 588) විලෝමිතාංග ගණනකට විය
අනෙකුත් අනෙක් (ම. ත 61).

අමිතං = අභිමිතං (ථේර. එ 191) තපමි එතස්ස මරණ සංඛතො මිතනති අමිතං (මහා 72) අමිත කෙතුසාස හමිතාහාවිතො ච අමිතං (නෙ 101) මරණාහාවෙත අමිතං (සං. ත 105) තං සප්පව්වයෙ තාම උපෙ පාකටෙ හුළුයා උපවිද්භනෙත උපතනං පිඤ්ජාපමොජ්ජං අමිතමිහාභිබ්බාතසමපකතනා මිජාතනා පණ්ණිතානං අමිතමෙවිභි අනේවා (ධම් 632). යමොපකස්ස ත උප්පාදෙ පඤ්ඤායති ත වයො-ප්‍ර-ත සීතස්ස අඤ්ඤාතතතං, තසමි තං ත ජායති ත ජීයති ත මීයති ත කමිං අමිතනති චුචචිති (වතු 110) (බු 118) නිබ්බාතං (වතු 113) (බු 143) (සු. නි 117) යා නිච්චතාය මරණාහාවිතො අමිතං (පිම, 173) හමිතාහාවිතො මරණපිරිනිතං (පටි 522).

අමත: අධිකවිච්ඡි = නිබ්බානං අනුප්පන්නා (පෙරි 14?).

අමත: තෙ ගිණවෙම හ පරිගණකය = පිරිසිදුමරණ.
නිකමාන: හ පරිගණකයෙහි අනෙකු (අ 292).

අමතං දඤ්ච ඡායා ඡායාති= පණී නගොප්තයා පතනං
සුඡරතොනා විස අමරණ දුතං නාම දෙදති(සං, ථ 66).

අමතං දිසං = නිබ්බූතං, නාති අමතනති පථාතිද්දි
සිතබ්බතො දිසාචාති තෙන චූතං අමතං දිසනති
(සු. නි 157).

අමතං ඛාතුං තාපං න ඵෙති ඛාති චිහරණති = අදහ්නි
මරණ චිහරණං නිබ්බානඛාතුං සංකායං කමමෙඛාතං
ගණෙති චිහරණො අනුක්කමෙත තං තං මකාසං
න ඵෙති ඛාති චිහරණති (අ 674).

අමතං පදං = නිබ්බානපදං (අ 511) නිබ්බානං (අප 328)
(භේරු, පු 166) මරණේතිතින කොට්ඨාසං අමෙතමා
නිබ්බානනති අපෙඨා (ධ. ප 341) අමතං චුළචිති
නිබ්බානං, තාති අජානානානා න ජයති න මයති තප්පා
අමතනාති චුළචිති (ධ. ප 114) අමෙතං නිබ්බානං
පදං අමෙතමාණං (ජ. ප 215) අමෙතමානිබ්බානං
පෙසෙතං = ආමිතොති ජාතනාති (ජා 329).

අමතං පදං අසංඛිතං = නිබ්බානං උද්දායං දෙසිතං
අමිතං වා නිබ්බාණං පටිපජ්ඣාසංකතං
කෙනචි අසංඛරණීයං ව අමතපදං අසංඛිතං
(විමා 68).

අමතං බුද්ධිසංසාදනාං = යථා සො බුද්ධිමුනි අමතං
නිබ්බාතං ජිහංගති පරිසෙසති, එවං තා අභාසාසං
වචනෙ ජිහංගති පරිසෙසති යථාචාසො
අමතං ජිහංගතො එසනොගො ගතවසනොගො චිවරති
(දී 501).

අමතං සංගොථනීයං = අමතස්ස සංගොථනීයාදි භාවො
ආපජ්ජතිති චොදෙත්තුං. අමතං සංගොථනීයන්ති
ආදිමුත (ප 167).

අමතනහෝ = මරණයට නිමිත්තය වන අතර
(මහා 89).

අමතනාමිනං = නිබ්බානාමිනං අරියමග්ගං සාවෙනාථී
නි අපෙඨා (අ 664).

අමතරවෑයා = විකල්ප දැක්විය හැකි අමතරවෑයා
(පරි 73).

අම්බදකමය = අම්බදකා නිබ්බාතදස්සාවේ අම්බ (පිමා 68).

අමතනුයුතුය = එවමෙවං. කිලෙස ඔද්දානං සංයමිතො
 ඉධ චුත්තවජ්ජනන විපක්කනං. පක්කයෙඨා, කිලෙසෙ
 ඔද්දායා අත්තනො අරුතාත්තජං. ගණනාහි තස්මි
 අමතනුයුතීතිපි ංං ධාරෙති (ම. ව 88).

අමතදූෂණය = අමතය අදාළයාගේ අමතදූෂණය (අ 696)
නිබ්බානස්ස දැනාම් (පෙර 6 394).

අම්බන්දෙ ව් භෝගී = පණිකභෝජනයා පානය
සුරෙන්නා විය අම්බන්දනං නාමි දෙති (සු. ස 145).

අම්බන්ධාරණං = අරියම්බන්ධාරණං (ම. දු 232).

අම්මනගල = අම්මනකොත්තය නමැති (බු 59).

අම්බසතා = අම්බසිතානිකොපපතා. (මු. 152).

අමතපරායණං = වූහතපාකාරං අමතං පරං අයතං
ගතිපතීට්ඨං අසාංගී අමතපරායණං (මහා 242)
අමතනීපථහතීතං (සං. න 195).

අමතපරිඥාසානා = අමතනිධිං (සං, ත '93) නං
අමතං සාසනසා නිධිංභූතතා පරිඥාසාන
මසානි අමතපරිඥාසානං (මහා 212).

අමතපරිච්ඡේදය = නිබ්බානාච්ඡායා (අ 714).

අමතසමනතා = නිං ඵෙලන පනෙතා (විභා 59).

අනිත්‍යභාවය = අනිත්‍යමයා නිබ්බානභාවය (අප 252).

අමතන තරමානගි = අමතන තරි. දෙවිද්වැනි. පහරි.
(අප 93). *

අමතමාදය=අනන්‍යතා: ආනුභාවික සිතො ගබ්‍රිතාදකං
ගහොති: අර්ථසිද්ධිසිති අපො: (ජා. ව 11).

අමතවිඳිනා = අභිනවයකින් පසුව සිටිනා ස්වල්පයක පසුව පැවැති අනෙක් (බු 143).

අමතමකිසිදු මාතෘකා = සමමාසවිධිගෙන මහාකරුණාඥ
උපනිකත සභිමාමත උපලබ්ධිමාත(පේට් 221)

අමතවුමිං.—අමතවුමානිබ්බානවුමිබාරං පටිසංනොනා පසාසරනොනා සිද්ධං ලොකං තෙමෙතොනා සබ්බකිලපපරිද්වාහා නිබ්බාපෙනොනා ධම්මවසංචරසානිති අසේවා (අප 325).

අමතරය දුනා = අමතරයෙහි පවතින දේ සතුව
අමතර ප්‍රකාශනය වා බවට දේ සතුව අමතරය

අයිතිමාපනත: අමතක දින: (පිටි 472) මාස 208)
අමතකමාපන පිටපත: කෙසෙයින් අමතකයා
(සං. න 2+).

අමතසාධාරණ = අමතසා නිබන්ධනා ආරභූතා
අර්ථමයා (ම ෫ 148)

අමතකයාදාය = අරිතමයය (සං. 158) (ම. දු 151)
(දී 320).

අමතකයන්ගේ සංඛ්‍යාව = නිබන්ධනාධිපතිගේ (පිටුව 164)
නිබන්ධනය අධිපතිගේ උපායගුණය පරිපූර්ණය
යෝජනා (පිටුව 166).

අමතසහ = නිබ්බානසහ (දී 457) (ඉති 208)

අමතා = සාධුභාවෙන අමතකදිසා (පෙර, දු 206) (සං. 212) අමත සදිසා සාදුභාවෙන (සු. කි 336).

අමනාසිගතා = අමතං නිබ්බාතං අසිතනො අසි (අප 197).

අමතාය වාතුයා = නිබ්බාත වාතුයා (අ 810).

අමතන = මගහප්පායිමගමනපානෙක (බු 179)
 උදක, අමතනට මසුකුමනා එවනා (ජා.ප
 10).

අමතෙන අර්ථයෙන් = තුඩු අසදහා කීදැයි
 කියා තැබූ විස්තෘතය වා මකොව් ප්ලා වා අමතාහි
 සෙකොහි දැඩි කඩො, මුහුර්ධමමසවණයෙහි පත
 අමතාහිසෙකොහි වෙදිතකඩො (සං. දු 183).

අමතන, = අභිමතනා මරිච්ඡා ආරතඤ්ඤා හොති (දී. 87).

අමතනු ලබන = අමතනු ලබන (සං. ක 195) (ම ක 301) නැව් එකසිය මරණය බැවින් මහනගරී අමතන. කිලෝපටිපයකින් අගනගරී අමතන නැව් නිකායාය අමතනු ලබන (මහ. 242).

අමෂතාගමි අනුපාතය = අමතන නිලධාරී
මහසෙව්ව අනුපාතය (බ. ප 668) (සු. නි 384).

අමතනානඩං නිබ්බානං = තප්පි එතස්ස මරණසංඛ්‍යාතං
 මතතති අමතං, කිලෙසමිසපට්ඨකමතතා,
 අගදන්තපි අමතං, සමථිකිරියං සත්තානං
 පතිට්ඨාභුතතති මගධං, සංසාරදුක්ඛසන්තිභු
 තතතා නිබ්බුතතති නිබ්බානං (පටි 77).

අමනොගබ්බං නිබ්බානං පටිඥාසානාවෙසිනිමනොනා-
මනොඵලපටිවෙතකණ්ඨි මහසීයතීති මහත්තා,
ඉමංගම් පිරිගතීඥෙසෙ දිත්තාබ්බම්, සබ්බෙපි
මහත්තකණ්ඨෙසෙව, විමුක්ති නිද්දෙසෙ ඵලසබ්බෙ
තසම් ඡද්දමනසිසාර,පි මනොඵලසම්පාදනාං පිරිග-
තීඥෙසෙ වුත්තතසෙතෙව විමුක්තිනිද්දෙසෙපි
අනෙං වෙදිතබ්බො (පටි 437).

අමතොගමා = නිබ්බානං පරිඥානානිවේදනී සම්මි
භවොති = අදා. පරිඥානානිවේදනී පරිඥානානිවේදනී
නාමෙතෙකෙකු සම්මිභවොති (පටි 98).

අමතොගමා = නිබ්බානපටිථි (අ 714) (අ 607)
නිබ්බානොගමා නිබ්බානපටිථි (අ 619)
ආරම්භණවසෙක අමතං නිබ්බානං මහානිච්ඡා තත්ථ
පටිථිභිතාති අමතොගමා (අ 800) එත්ථ සඋපා
දිසෙසා නිබ්බානොගමා කම්මා (අ 841).

අමතො ගමා මගගා = අරියසම්මතා මං අවොචාති
සම්මතො (පිම 172).

අමතොගමා = අමතොගමා පමාණසම්මතො
මතොගමා අපාතො (බ ස 333).

අමතොගමා සිදා = තොරතෙ පමාණං අපාතොති
රසතොගමා විසෙක පාපකමමං කම්මා විතුසු අපායෙසු
සිදාති (උ 209).

අමතො = අපාමාණෙන (උ 303).

අමතොගමා = (අදිසු) මානුසිකො මනොගමො
තසානාමො මනොගමො මානරි සම්මං පටිපත්තියා
එතං කාමං තසා අනාමො වෙච්ඡා පටිපත්තියා ව
අමතොගමා (දී 618).

අමතොගමා = මානුසිකො මනොගමො මානරිසම්මං
පටිපත්තියාති අමතො න මනොගමො අමතො-
ගමො මානරි සම්මං පටිපත්තියාති අමතො (අ 374).

අමතොගමා = අමතොගමා අමතොගමා (පිත 350).

අමතොගමා = මනොගමා මනොගමා මනොගමා
රසතො ගමො ගමො මනොගමොති කසොති
පුත්තං නොති (ම. එ 63).

අමතොගමා = තබ්බපරිතෙ එකතො ගමො
පදෙසු (ම. එ 62).

අමතොගමා = අතොගමා එතොති එතං අමතොගමා
අතොගමො (පෙ. 130).

අමතොගමා = විතො අතො (ම. එ 104).

අමතොගමා මනුසංසුච්ඡා = අධි ගාම සංසුච්ඡා න
ගණනාති කසො එතං කිරණ අතොති මනුසං
සංසුච්ඡා ගාමසංසුච්ඡා නිවතොති (ම. එ 104).

අමතොගමා = මනං අතොගමො අතොගමො
තොති තදතොගමො උපපජ්ජානං මනං තොති
තාම (ප 145).

අමතොගමා = රුපාති පසානො විවිකිච්ඡා උපපජ්ජාති
අද්ධති කිසුච්ඡා න මනොගමොති අමතොගමො
උදාදි (ම. එ 137).

අමතොගමා = අතිරික්තමණං (සං. න 127) (මහ 246)
න මනසං අපිතං, තාදිසං හි ආරම්භණං මනසං
න අපිතං, අච්ඡා මනං අපායති වසේතිති
මතොගමං න මතොගමං අමතොගමං (පිත 6) මනසං
ආවිසිතො මනසි අමතොගමො ව අමතොගමං
(පටි 303).

අමතොගමා = හිමිකොන විසර්ගකො මුලාදිගකො
කුණපගකො ව අමතොගමා (ස. පි 330).

අමතොගමා = වෙසානතරණ සතොති ගතොති ද
සං වා දුසං වා අනාගතතණං නව අරුචිතකං
කමමං කිරණමිති (උ. ස 461).

අමතොගමා = විසර්ගකො මනොගමා ව
අමතොගමා (ස. පි 330).

අමතොගමා = පටිසංසුච්ඡා මුලරසාදො අමතොගමා
(ස. පි 330).

අමතොගමා සද්ධංගමාගමා = අමතොගමා
සංවතොති ගාමා වාමා කණ්ඩො කතොති කපුකා
අතිසජ්ජාති මමවෙජ්ජිකා ගතොතිති අමතොගමා
පුණංති මනොගමා සවතං කාමි න ලගති එවරුපො
එරුසවාමා ගතමෙකොති (අ 774).

අමතොගමා = කෙටිලං කෙටි අමනුසංසුච්ඡා
උත්තං ජනකා අමතොගමා (ස. පි 330).

අමතොගමා = න තාමිකං අපායතී වසිතොති අමතොගමා
(සං. එ 62) මනසං න අපිතොති න වා මනං
වසිතොති අමතොගමා (පිත 74) (පටි 109).

අමතොගමා = මනං අපායිතං වසිතොති අමතොගමා
(අ 621) මනං වසිතොති අමතොගමා (අ 338).

අමතොගමා = අතිරික්ත (පිත 339).

අමතොගමා = න විසර්ගකො (ප 50) මනං අතලී
සතොති අමතොගමා (අ 461).

අමතොගමා = විතොගමා පටිසංසුච්ඡා මනො
තොති න අපොතිති අමතොගමා (පිත 348).

අමනුසංසුච්ඡා = සංසුච්ඡා මනුසංසුච්ඡා ගතොති
මනුසංසුච්ඡා (වරි 116).

අමනුසංසුච්ඡා = පසමෙ ගතොති පලාපොසාමිති
පහාරං අද්ධති, ඉතොති 'තදායං විරුද්ධං
සමප්පො, මාරණං' නති එත්ථ ව 'ත මරණං
ධිපායං අතොගමා පුත්තං' න එතොගමො
අමනුසංසුච්ඡා පහාරො දහබො (ස. පි 310).

අමනුසංසුච්ඡා = අමනුසංසුච්ඡා පසාදිතං සංසුච්ඡා
ගතොති (පිම 268).

අමනුසංසුච්ඡා = නාගසුච්ඡාදිතං පුත්තං (මහ 264).

අම්බුසාමගේ නාමයෙන් = අම්බුසාමරියන්ගේ නාමයෙන්
හෝ අරඳෙකු පරිනිබ්බාසී (අප 401).

[illegible]

අමනුස්සයන්ගේ අභිමතයට අනුකූලව පවතින බැවින්, සභාවේ අමනුස්ස
සභය (ධ. ස 276).

අමනුසානං = යනබිසවාදිනං (දී 614) (අ 398) සාමි
නානං වා අසාමිනානං වා යනබිසවාදිනං
(පටි 614).

අමුණාහැරා පිණිස ගොනි = සෑදීම වී මුණාහැරා එවි.
අමුණාහැරවි පිණිස ගොනි (පව් 432) - සෑදීම
මුණාහැරා පිණිස ගොනි එවි අමුණාහැරවි පිණිස
ගොනි විසාබැස්සේය විය (වතු 141) - (අ 865) -
(විය 231)

අමනුස්සානදස්සනා = අමනුස්සානදස්සනං දිබ්බචක්ඛු
සං. ගං උපපජ්ජි (වතු 19:)

අමනුසාසි නං ව්‍යාදනහි = අමනුසාසි නං සබ්බසංසුත
සද්දණෙන ජනං ඔලොකෙතිති වඩා ව්‍යාදනහි
(වච්ඡ 181) (දී 703).

අමනුෂ්‍යයා මනුෂ්‍යයෙකු විෂයයෙහි = අපි ව භගවතෝ
සමන්තාබලෝකයී න අමනුෂ්‍යයා මනුෂ්‍යයෙකු
විෂයයෙහි (දී 202).

අමුණෙහි = අමුණෙහි නාම යො සකිබ්නෙහි වා
මුණෙහි නාම අනාවෙන සකිබ්නෙහි නාම
(ස. ව් 214). සකිබ්නෙහි අවර්ණ (ජ. ස 139) න
මුණෙහි මුණෙහිවෙන මවර්ණෙහි සකිබ්
එ ස (ජ. ස 485).

අමනොකමා = අමනාපා (සං. ක 31)

අමනනිනං=අනුපායකුලං ජිනාති පඤ්ඤාමා දුපපඤ්ඤං
ජිනාති (ජා. ස 393).

අමමය්‍යා = රූපාදිය කැන්ඩි මමනාහි ගහණාභාවනා
 ආමමය්‍යා මමමකාරරතිකය්‍යා (උ 116).

අමමා=නිකතුණය; අට්ඨකථාංගමත නිද්දන්තාති වුතතා:
(අ 806). - වජ්ජානර අ පානගෝඡනාදිසුපි මමතත
වුරුභිකො (වතු 181). - (දී 703).

අමමායනා = නණ්ණාදිට්ඨිති ආලයං අකරොතො
(මහා 115).

අමමසිතා = ව්‍යුහගතපටිපකූලා (මහා 11)

අමතමු = අපරිහානෙයු (කෙ 196).

අමමො = සත්තසංඛාරෙත්තු “ඉදං මමා”ති පඤ්ඤාමො
(සු. නී 348). - සත්තසංඛාරෙත්තු තඤ්ඤාදිං මමා
සත්තාරතිමො; (ඡා. ප 20). - තමො එව රූපාදිත්තු
කත්ති මමාසත්තානමො අමමො; (උ 136). -
රූපාදිත්තු කත්ති මමමිකාරානමො අමමො;
(උ 144). - කුලෙ වා ගණෙ වා මමත්තා; ගාමෙත්තු
අමමො; (චේර. දු 163). මමමිකාර පිරතිමො
(පෙ 164).

අමරං=එක්කම් එකෙහි නගො (පේරි 223) මරණ පිරිසිතං
(අප 235).

අමරංතපං = අමරභාවිත්ථං කතං ලබිතපං අත්තකිල
මිථානසොභො (සං. ථ 133).

අමර-නාම නගරං=අමරනගරී ච අමරවතීනි ච ලභා නාම-
නගරං අහොසි (බු 55).

අමරතනං = දෙවතනං (ජා. ෧ 98).

අමරවජ්ජි = සකකංසකියං වුතතං (ජා. ඡ 232).

අමරවිතකේතය = අමරෝ වා විතකේතයාභි අමර
විතකේතය (පූ. ස 199) අමරජාය විතකේතය
අමරෝ වා විතකේතයාභි අමරවිතකේතය (විහ 347).

අමරානිමානු = අමරා ඉති ව ආනු (ම. ක 211).

අමරාසිංහයා = දිසාසභාව අමරසිංහයාගේ නාමයෙන්
අභිෂික්තයා (ඡා. ස 176).

අමරාධිපො = තම එතං සකකං මිෂරනිං සයං සකකො,
දෙව්මාජා හොතිති වදති (ජා. ව 245).

අමරාවතා = අමරාවතාහි මහෝ වත (ජ. ක 275).

අමරා විනෝදය = අපරිච්ඡාදිතවිනෝදය (දී 82).

අමරාවිකේතපිකා = අමරාය දිවයිනා වාමාය වා, විකේත
පොති අමරාවිකේතපො හො එනෙහි අමරා
විකේතපිකා (දි 82) (පව් 312).

අමරතුසාසමා = අමරිත්තුං කාමයතීති අමරිත්තුසාසමා
(මහා 26).

අමරි = අමරිති පායෝ (ජා. ත 275).

අමරො = අමරණ සහ; වා: සහකාර; නාමි නාමි (ප. ප 232). එම. විකේතපතෙක දිවිගතියෙකෙක පරිසංයුතො: විකේතො: අමරො: නාමි මෙවිනා විස එකකමි: පසෙක අවර්තා: ඉතො: විතො: මි විකේතප ගතහො: හ මරතීති අමරො: නාමි (සු. ස 200).

අමුකොටු විගණනා විගණකයෙකි = කුසලාදි විගණනා විගණකයෙකි පවත්නායෙකි පරා නාති (පටි 516).

අමුකසම් = අසුකසම් (සං. ක 11).

අමුකොටු කපපනොවිය උපමිත = නෙතොය එතරහි අනාගතෙ වා සගගපනො අපාසුපනො වාති අවර්ම නවම් බලසුණකිවම් එකස්සි කම් දසසිත (නෙ 147).

අමුබරා = න මුබරා න මුවෙන බරා වම්පාගබ්බි රහිතාති වා අපො (පෙර. දු 77).

අමුවර්ණය = අධිමත්තතණ්ණාය මුවර්ණ අතාපනො (සං. දු 123). (අ 491). (මු 87). (දී 742). ඡන්ද්‍රිති අගම් කිලෙසෙති අමුවර්ණය අතතිතුනො හුම් (ඡා. ක 313). නණ්ණා මුවර්ණය අමුවර්ණො (ම. ක 33). අධිමත්තතණ්ණාය අමුවර්ණො (මහා 333).

අමුත = සංඝාදිවසෙන මුම් නිති ඉන්ද්‍රියෙහි එකා බද්ධං විය කම් පම් අගතිතං අමුතං (ස. වී 536).

අමුතතණ්ණා = අවමන සමුවෙර්දසනානාමෙත න මුතතණ්ණා (මහා 112).

අමුමු ඉද මාහර = අසුකධිකානො ඉදං නාම ඉධ ආහර (දී 66).

අමුමු උපපාදි = ඉදං වුත්තනති වෙදිකබ්බං (විසු 316) කුසිත හවතං සකිසාති වෙදිකබ්බං (ස. වී 105).

අමුමුපනොසාසනා = අමුසම් ව පන පුරිමිතෙය එතෙ සාතං මාණවකාතං කිසුති නාතාකරණං න පසා මිති වදති (ම. ක 282).

අමුමා = අමුකවති ගෙහෙ (විසු 22). (වික 313).

අමුමාගමා = තනො අසුකං නාම ණතං ආගම් (දී 66).

අමුමාසි = අමුමු සංවට්ඨකපෙප අහං අමුමති හවෙ වා යොති වා ගතිසා වා විසුණුණ්ටිතිසා වා සත්තාවාසෙ වා සගතතිකායෙ වා ආසිං (පටි 3:6) (ඉති 245) (ස. වී 104). (නෙ 144). ඉදං අනුපුබ්බෙන ආරොහ තතස්ස යාවදිවර්ණං අනුසාරණං (විසු. 316). ඉදං අනුපුබ්බෙන ආරොහතතස්ස යාවදිවර්ණං සරණං (ස. වී 105).

අමුමාසි එවංගාමො = එතො පුබ්බෙතිවාසං අනුසාරණො නාමගොතතං පරියාදියමානො ගම්ති (දී 650).

අමුදුතා = එඬියා අමුදුතො හාවො අමුදුතා (වික 332). න මුදුහාවො අමුදුතා (වික 350).

අමුනා පසුබමෙන පුග්ගලෙන = එතෙන පසුබමෙන බිණසව පුග්ගලෙන (ප 74).

අමු. ගිවංගා නිවුතනං මාර්ග අමුති වි ලොකාමිකාති = එසු නිවංගොති වා ලොකාමිකාති වා වර්ධාමික භුතාතං පසුබනං කාමභුතාතමෙවිතං අධි ව්වතං (ම. දු 134).

අමු. මහගතං දුරුකකිං ගබ්බාය නදිය සොහෙති උසාමානං = ඉදං පන අවර්දෙසමිමුත්තතා සොත පටිපත්තස්ස දුරුකකිස්ස අපරෙ සමුඤ්ජනාය අනතරායකරෙ අවර්දෙසෙ දුසොත්තු ආරති (සං. ක 53).

අමුසම් = තසම් පුබ්බෙ වුත්තො (ම. ක 151).

අමුසම් නපටි පමිසං = අමුසම් මාසිසා නවර්තෙ පටි හතතසංඛාතං පටිසං කොපං තපටි න සං විජ්ජති (මහා 174).

අමුසම් නපටි රාගො = අමුසම් ගකිලෙපතෙ සිතෙනො තපටි න සං විජ්ජති (මහා 174).

අමු. හාමුසො පුටිසං = ආවුසො අමු. පුටිසං (අ 688).

අමුල අසුසුකායා = ථෙ දුට්ඨදෙසසිකාපදාති (ස. වී 962).

අමුලකං අග්ගසෙසි = සාමසෙසු දෙතොසු එමං අග්ගසෙසි (ස. වී 275).

අමුලකං වෙව අධිකරණං = එසු පන දිට්ඨ මුලාදිතං අනාවෙන අමුලකං සම්පෙති අධිකරණිය හාවෙන අධිකරණං යං හි අධිකිවම් ආරබ්බ පටිමිව සකිසා සම්පා පවත්තනති තං අධිකරණං ඉධ පන පරා ජික සකිසාතං ආපතණ්ඩිකරණමෙව අධිපොතං (මා 42).

අමුලකෙන = දිට්ඨාදිමුල විරහිතෙන; “දිට්ඨං සුතං පරිසංකිත”නති ඉමෙහි වොදනා මුලෙහි වජ්ජ තෙන (ඉති 140). දිට්ඨාදිමුල විරහිතෙන (ම. 132) යං වොදකෙන වුදිකකමි පුග්ගලෙ අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංකිතං ඉදං එතෙසං දසාන සමිණ් පරිසකිසාසකිසාතාතං මුලාතං අහාවතො අමු ලකං නාම (මා 41).

අමුලකෙන අමුමමවර්ණො අනුඛංසෙති = තසම් පුග්ගලෙ අවිජ්ජමානෙන අනුමමවර්ණො අනුමදාති වොදෙති (ස. වී 345).

අමුලකෙන පාරාජිකෙන = එසු තාසාමුලකති අමුල කං; තං පතස්ස අමුලකතං යසාම වොදන වසෙන අධිපොතං (ස. වී 420).

අමුලා මුලං ගතො = න මුලා මුලං ගතො (ස. වී 855).

අමුලිකාය සිලවිපනාය පාඨමොක්ඛං ඤාපෙති අනාය = තෙන පුග්ගලෙන සා විපකති කතා මා හොතු, අනාය වා, පාඨමොක්ඛවිපකතස්ස සසුණු අමුලික වසෙන අමුලිකා නොති (ස. වී 949).

අමුදායකයාගේ = උමුදායකයා දිනෙන් (ස. පි 1004).

අමුදායකයා = උමුදායකයා ගිනුමකට අමුදායකයා පසුකුණා (අ 339).

අමුදාය = අමුදාය (අ 41).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (බු 84).

අමුදාය = අමුදාය (අප 256). සමායා (දි 476).

අමුදාය බලය = අමුදාය සමායා (ම. ව 192).

අමුදාය මිලදුරා = යථායා ගනි. න ජාතා මිලදුරායා මොනකට ගනි. (ස. න 35). තෙත අමුදායා අමුදායාගේ මිලදුරා අමුදායාගේ නිමැවීමට දෙසන නිමැවීමට (අ 171).

අමුදාය = න තෙත සමායා මුදායා සං වා අරමුදායා මුදායා - අමුදායා (පටි 265). (තෙ 118). (බ. ස 147).

අමුදායා = අමුදාය කුණා (මි 118).

අමුදායා = අමුදාය කුණා (අ 418).

අමුදායා අමුදායා = අමුදාය කුණා (අ 672).

අමුදාය = අමුදාය (දි 377).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා සමායා (බ. ස 274).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා වටිනා සමායා (අ 276).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (ආ. න 293).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා වටිනා සමායා (අ 69).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 171).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 171).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 171).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (ආ. න 39).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 320).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 817).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 377).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 112).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 677).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 400).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 188).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 705).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 35).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 364).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (අ 207).

අමුදාය වටිනා = අමුදාය වටිනා (ම. න 85).

අමෙවනං = තසාංගෙව නදියා තීරෙ අමෙවනං (දී 389)

අමෙවනෙ = අමෙවනෙ ජවකෙන කත විතාරෙ (ථෙර ඵ 520). තසා තගරසා අපිදුරෙ මලලාජ්ජනං ඵකං අමෙවනං අනෙසි තත් මලලාජ්ජනි ගත වනො විතාරො කාරිනො, සො අමෙවනනෙහිව වුවෙති (උ 111).

අමෙසණ්ඩා නාම බ්‍රාහ්මණගාමො = සො නිර ගාමො අමෙසණ්ඩානං අපිදුරෙ නිවිටෙයා (දී 496).

අමෙසිඤ්චකො = අමෙසිඤ්චකො හුත්වාති යොජනා (විම 247).

අමො ජලෙකපිඨො ව = අමො ව ජලෙ ව කපිඨො ව (ජා ස 471).

අමොට්ඨාරාමෙ = ඵලං තාමකෙ ආරාමෙ (ථෙර. ඵ 472).

අමොහමදදං = අමොරුකමං අහං අදදසං (ජා. න 268).

අමොහමදදං චනාමහාරසමි = ඉදං සත්ථා ජෙනවනෙ විහරනො කිලෙසනිග්ගහං ආරබ්භ කපෙසි (ජා න 268).

අමිලං = පාකකම්මිලාදි (ධ. ස 276). (මහා 243). අමිලසං (ථෙර. දු 20).

අමිලගෙනති = අමිලකොට්ඨාසෙති (සං. න 161).

අමිලමි විජානාති = අමි අමොව මාතුලුඛනාදි අමිලං අමිලනති විජානාති (සං. දු 214).

අමුච්ඡො = මච්ඡො (සං. ඵ 86).

*අමුච්ඡෙචාල සඤ්ජනනා = පසවණනො සතතං පග්ගර මාන සලිලාස තතං නහං උදකඤ්චාල සඤ්ජා දිනා (ථෙර. ඵ 224).

අමෙ ආමලාකාති ව = වසදෙත මාතුලුඛනාලකාළි කෙරාදි ඵලානි අවුත්තාති සබ්බණ්ණාති (ථෙර. දු 80).

අමෙසා = අමො ඵත් (ජා. ප 177).

අමො කමුඛපථලො = අසාතථලො නිත්තකථලො ජානොති (ජා. දු 76).

අමමජ්චිති = මාතු පමාරතාමේත ඩිතුයා ආලපනං; ඉදං වසා විප්පලපනාකාර දසනං (ථෙරි 43).

අමමතානා = ඵත් පන අමමාති මාතරං ආලපති; නානාති පිතරං (ස. වි 140). (ම. න 200).

අමමතාන වදං = අමමතානාති වදනං (ජා. ස 22).

අමමා = මාතරං පමුඛං කතා ආලපති (ථෙරි 215).

අමතං ඉරඤ්චි = අමතානං ඩිතා ඉරඤ්චි (ජා. ස 240)

අමතනාඨා = මම සත ගරියාය අහං තාමො අහමියා පතිට්ඨා (ජා. ව 30).

අමතමි = අමතාකමි (ථෙරි 172).

අමතානං = අමෙනු; අමතානං කුලකොති වා වුත්තං කොති (ස වි 940). අමෙනු තීරු ජනෙසු (ම දු 201)

අහමානං අසාපුනෙතන ධමමො අහිසමිතො = යහමා අමතානං අසාපුනෙතන වතුසච්චධමමො පටිපිඤ්ඤා, තසමා ධමමොපි අමතාකතාති වුත්තං කොති (ස. වි 441).

අමතානං ආමුඤ්ඤා දබ්බ ඩිජ්ඣකුමෙ = ඉමිතා නයෙන (ස. වි 416).

අමතානං ධෘමමො = අමතානං ධමමො"ති වච්චා පන අත්තනො සත්තකතාමෙ සුතති. දසෙසනොහ (ස. වි 441).

අමතාසං සෙතං ඛමිති = ය සො කරොති ඵතං අමතා කමි රුච්චති (මා 46). (ස. වි 411).

අමතානං වරං = උත්තමනති අපෙඨා (ජා. දු 295).

අමතාකඤ්ච කතා පුජා = පෙතාන පුජා ව කතා උලාර නි ව (පෙ 7). "ඉදං වො ඤ්ඤිතං ගොතු"ති ඵලං උද්දිසනෙති දයකෙති අමතාකඤ්ච පුජාකතානෙ (පෙ 21). "ඉදං වො ඤ්ඤිතං ගොතු"ති ඵලං ඉදං දතං උද්දිසනෙති. අමතාකඤ්ච පුජා කතා (බු 139).

අමතාකඤ්ච කාලෙති කාලං අනුප්පදතු = අමතාකඤ්ච ගතිතධිතමුලිකං වඩ්ඪිං කාලෙති කාලං අනුප්පදතු (අ 352).

අමතාකඤ්ච නො = ඵත් තොකාරො නිපාතමිත්තං (දී 411).

අමතාකඤ්චො = ජත්තවුතිසා හංස සහසාසං (ජා. ඡ 199).

අමතාකමුඤ්ඤා = අමතාකං මුඤ්ඤා (දී 427).

අමති = හමාමි (අප 246).

අමති පුනෙතා මුදාසං = සමමාසමුදාසං මරකො පුනෙතාවමිති (ථෙර. ඵ 394).

අමෙත = අමෙත මහුසාපායිකා සමිතා කථා තීරව්වා නානං සමිතියා කරොම (ජා. ස 146).

අමරසිංහ මහාසාමිකයන්ගේ පසංසාදය = ඉදං හතච සත්ථාරා සත්ථාරා සමනුසුඤ්ඤාදි ආහ (දී 229) යා සමසංසාද පාසංසාද සද්ධාති සමසංසාදාදි සද්ධාදි ආහංසා සිද්ධිතො හතච ද්විසුපි නයෙසු අමරසිංහ තත්ථ යෙභුසොසන පසංසෙය්‍යාති ආහ (දී 230).

අමරසිංහ = මරසිංහ (බු 40). (විම 163).

අමරසිංහ ඵලං උපතියස් උපතියස් = ප්‍රාභමණො වො පත අමරසිංහා පොතඤ්ඤාති"ති ආදීති වච්ඡා ඵලං උපතෙතො උපතෙතො පටිච්ඡන්තකාරණං ආරම්භ වීරියා සුද්දාසාදි හාචං ආරොපෙතො අවච (දී 194)

අමරසිංහ න විජ්ජති = නැති (ජා. න 182).

අමරසා = අථ නං යමොනායං හාසිතස්ස අත්ථං සලලකෙතීති සද්ධා සලලකාපෙතාමො අමරසාති ආදීමාහ (ම. ව 151). නසංසො - අමරසා නං ඉදං නිර න සද්ධාතඤ්ඤා (ජා. න 44). ආල පතං (උ 241).

අමරසා මොනාමායං රුකෙතො = හො බදිරවතීය! කො නාම අයං රුකෙතො (ජා. දු 117).

අමරසා පුරිසං = ආලපතං (ඉති 269). ආලපත මෙතං (ම. 30)

අමරසා රුහක! ජනනාපිති = ඉදං සත්ථා ජෙනවතෙ විහරන්තො පුරාණ දුතිසිකා පලොහනං ආරබ්භ කපෙසි (ජා. දු 81).

අයං = අයනති මහාරාජ අයං මමත්තහාවො පුබ්බ අය්‍යහොපකෙති සද්ධා වසංසො මහාරාජස්ස විප්‍රමපතකෙතොදිවතෙ ඛත්තං පුරුෂං සාසකික කමිමං අයාසි (ජා. ප 155). ඉද්දති වුච්චමානං නිද්දි සති (උ 71). කාලලොහං (ජා. දු 211) (දී 588). බොධිසත්තං නිද්දිසති (ජා. න 208). අයං සත්ථා (සං. ඵ 147) ආසන්නෙ පටිච්ඡන්තවිතං (ථේර. ඵ 131). නසං බමමස්ස අත්තතො පටිච්ඡන්තාය වදති (ථේර. ඵ 195). අයං භික්ඛු (ථේර. ඵ 217) නද උපපට්ඨිතං ඉප්පිදං සකායාහ (ථේර. ඵ 466). මහස්සකායං දසෙසති (සු නි 185). (සු. ස 179) දුසකෙත නං දිත්තං දානං පටිච්ඡන්තො දසෙසන්තො වදති (පෙ 14). පුත්තං දසෙසන්ති වදති (පෙ 138). ආසන්නතො දසෙසන්තො ආහ (ම. න 192).

අයං අමරසා මහාවොසරා = (අයං ඉමෙසං) වොරානං ජෙට්ඨවොරො; ඉමිකා සද්ධො වොරො නැති (ස. වි 316).

අයං අට්ඨමො විමොකෙතො = අයං වතුනං බකිනං සබ්බසො විසුද්ධිතො විමුක්තතො අට්ඨමො උත්තමො විමොකෙතො නාම (දී 359).

අයං අත්තා = කාරකාදිනාවෙන අත්තතා පරිකප්පිතා සකාය වදති (ඉති 142).

අයං අමරසා = අයං සච්චානං අනුබොධ පටිච්චො, අමරො (නෙ 65). අයං වුච්ඡි අයං හානීති අමරො (නෙ 218).

අයං අනුසයො = අයං ඉමස්ස පුත්තලස්ස කාමරාගා දිකො අප්පභිණොසෙව අනුසයිත කිලෙසො අප්ප භිණොසෙව හි ථාමගතො කිලෙසො අනුසයො (නෙ 143).

අයං අපිජ්ජාපට්ඨමා සබ්බාරා = ආදිතා නයෙන තතති නිකම්පතා (විහ 90).

අයං අය්‍යාදෙ = යායං අධිපායසමිප්පිකා ඉච්ඡිත ලාභෙ පිතිමිතතා සොමකස්සං අයං අය්‍යාදෙ නබ්බන්තො අය්‍යාදෙ (නෙ 36). යද්දං බෙදනාදිතා අනුගිජ්ඣිතං අයං අය්‍යාදෙති වද්දිකාමෙ ඵතෙ නාති අය්‍යාදෙ (නෙ 37).

අයං ආණ්ඩාති = යා අයං පාපාති පටිච්චෙජ්ජනබ්බාතීති ධම්මරාජස්ස හතවතො ආණ්ඩ අයං අණ්ඩාති (නෙ 39).

අයං ආදිනාවො = යවායං තණ්හාදුච්චිත සංකිලෙස හෙතුකො ජාතිආදි දුක්ඛානුබ්බන්තො අයං ආදිනාවො (නෙ 37).

අයං ආමුසො සමාධිගාමිනා = අයං ආසවානං බස සද්ධස්ස පාදකස්සාන සමාධිගාමිනා (දී 738).

අයං ආසාධනිනාමලකුත්තමා = ලභානං අත්තනෙර උත්තමලභා ඵලං දෙවානං පියා අහොසීති සමබ්බන්තො (අප 236)

අයං ඉද්දිසෙති බන්ධනා = අසසකාය විමුක්තියා නිද්ධාරිතෙති සද්ධාදිති ඉද්දියෙති සංවණ්ණනාය බන්ධනො (නෙ 106).

අයං ඉමං යුමං ගාමනිකාව ගතො = අයං පුත්තලො ඵල මිමං සංකිලෙසවාසනං වොදනං හව්ඨකාව ගතො ගව්ඨති ගමස්සති ව කාලවච්ඡිච්ඡාය අහාවතො යථා දුඤ්ඤාති (නෙ 143).

අයං ඉමස්මි අමරසා අධිපෙසකො හික්ඛු = අයං ඉමස්මි "මෙප්පිතං ධම්මං පතිසෙවිතො පාරාජකො හොති"ති අමරො හික්ඛුති අධිපෙසකො (ස. වි 173).

අයං ඉමස්ස = සුතවො ඵලකස්ස (ජා. ස 319).

අයං ඉමෙසං උගිතො = හො නිර යසමා මණ්ණස්ස බති ආහා න නිව්ඤ්ජනි බජ්ජාපතකස්ස අභිතුලආභිතුල වතුරධුලමිතං නිව්ඤ්ජනි මහා බජ්ජා පතකස්ස බලමණ්ඩලමත්තමි නිව්ඤ්ජනයෙව, නාම ඵලමාහ (ම. න 117).

අයං උග්ගපිතසුත්ත = අයං සුභමය චිත්තාමය සදුණෙහි ආසයපයොගපබොධස්ස නිපජාදිතත්තං උදෙසා සමකෙතතෙව ජාතතො උග්ගපිතසුත්තං වූවෙති (තෙ 47).

අයං උදධංසොත්තා න අනභිධානං = යො අවිහන්තො පටිඨාය දුතියං වා නතියං වා චතුත්ථං වා දෙව ලොකා ගන්තො පටිතිබ්බායති (දී 754).

අයං උපාසො = යදිදං අනත්තානුපස්සනා මුඛෙන සබ්බස්මිං නිබ්බිද්ධං වුත්තං නං විසුද්ධියා අබිගමි හෙතු භාවතො උපාසො (තෙ 39).

අයං උලාරො = අයං උලාරො මහනො යසොති අධිපාසො (විමා 216).

අයං එකො ධම්මො = යෙන පටිච්ඡෙත හෙ නිව්ඤ්ඤානං අයං එකො ධම්මො සදුතපරිසුද්ධස්ස අභිසුද්ධස්ස අභිසුද්ධස්සා (දී 774).

අයං එත්ථ භගවතො අබ්භාසො = රක්ඛිත විතො අස්සාති ආදිනා ඉද්දිය සංවරාදයො දුග්ගති පතා ණ්ණච්චි වදනො භගවතො එත්ථ ගාථායං අබ්භාසො (තෙ 119).

අයං භලී = අයං අපරාධො (තෙ 191). (සු නි 390).

අයං භාසො = අයං පත භූවජිනාතං පරම ජෙතුච්ඡාතං ආයොති කායො; අයොති උපපාතිවජාතං. ආයන්ති භූවජිනා කෙසාදයො ඉද භූවජිනාතං ආයොති කායො (බු 61). අයං කර්තෘයො (චතු 165).

අයං භාසො පටිච්චං අබ්භසස්සති = ඉමස්සා පකස්සයෙන සසිනාය පඨවිය උපරි සසිස්සති (ධ. ප 158)

අයං භාසො දුද්දස්සස්ස = අයං බුද්ධච්චතං උග්ගණ්ණත කාලො (අ 730).

අයං ටො ගාමිනී ධම්මසමාධිතත්තුවෙ යං චිත්තසමාධි පටිලභස්ස = එත්ථ ධම්මසමාධිති දසකුසල ධම්ම පටිඨමමා; චිත්තසමාධිති සහ විපස්සනාය චිත්තාණේ මග්ගා (සං. න 104).

අයං ටො = අයං ටොති ආදි අපපතාවාරො වූත්තන යෙනෙව චෙදිතබ්බො (අ 268).

අයං ටො අග්ගිවස්සනා භාසො = නස්සන්තො චම්මික සුත්තෙ වුත්තො (ම. න 14?).

අයං ටො ආවුසො = අයං ටො ආවුසොති ආදි පත කො නුබො ආවුසොති ආදිමති වුත්තනායමෙව (ම. එ 129). ආවුසො අමාතං සන්තාරා මහාබොධි

මහෙති නිසිදිතො සංගං සබ්බසුද්ධාන සදුණෙහි සමිජිකානා අයං එකධම්මො දෙසිතො, යත්ථ උස ධම්මො භූමෙහි සබ්බෙතෙව භව්වාසිතබ්බං න විවදිතබ්බං (දී 713).

අයං ටො ආවුසො හෙතු = අයං රුපාදිති මුඛච්ඡිකා අභුපලක්ඛනියසභාවො හෙතු යෙනෙතං අබ්භාසනං භගවතාති. චතුත්ථාදිති උත්තාතත්තංහෙව (සං. න 106).

අයං ටො ඉධ භගබ්බා ධම්මං විසුද්ධානං = තත්ථා සුචිසුද්ධා පියොති ඉදං අහොසි. තොත්තා- "අයං ටො ඉධ භගබ්බා ධම්මං විසුද්ධානං"තී (උ 198).

අයං ටො උද්ධි පසඬමො ධම්මො = එකුතවිසති පබ්බාති පටිපදාවසෙන එකං ධම්මං කත්වා පසඬමො ධම්මොති වුත්තො (ම. න 181).

අයං ටො ගහපති එකධම්මො අකඛාසො = එකං ධම්මං පුච්ඡිතෙන අයමි එකධම්මො අකඛාසො අයමි එකධම්මො අකඛාසොති එවං පුච්ඡාවසෙන කපි තත්තා එකාදසපි ධම්මො එකමෙමා තාමිකතො අමතුපපති අටෝත වා සබ්බෙපි එකධම්මොති චත්තුං චට්ඨති (අ 867). එකධම්මං පුච්ඡිතෙන අයමි එකධම්මොති එවං පුච්ඡාවසෙන කපිතත්තා එකාදසපි ධම්මො එකධම්මො තාම ජාතො; මහා සකුලුද්ධි සුත්තස්මිං හි එකුතවිසති පබ්බාති පටි පදාවසෙන එකධම්මො තාම ජාතාති; ඉධ එකා දස පුච්ඡාවසෙන එකධම්මොති ආගතාති; අම තුප්පත්තියටෝත වා සබ්බාතිපි එකධම්මොති චත්තුං චට්ඨති (ම. න 9).

අයං ටො ටො භගවා අනුප්පාදො = එත්ථාපි අයමිධිපායො- "අයං භගවා අමාතං භගවතො සබ්බසුද්ධාන සදුණං ආරබ්භා ගුණකථා විපක්කතා, න රුජ්ඣාදිකා තීරච්ඡාතකථා, අථ භගවා අනුප්පාදො තං තො ඉදං නිව්ඤ්ඤානං දෙවං"ති (දී 38).

අයං ටො පන ගිකඬවෙ = අයමි පාපිකෙකො අනු සන්ති; අයං හි දෙසනාතිණ්ණං ගාතාතං වසෙන චට්ඨං දස්සෙත්තුං ආරභා (ම. ව 218).

අයං ටො පනාති ආදිමාන = තිරොධො මහෙත්තාති ඉමෙසං වා ද්විත්තං සමවාතං විසෙත විචට්ඨං දස්සෙත්තුං අයං ටො පනාති ආදිමාන (ම. ව 218)

අයං ටො පනා නසුති = කො අනුසන්ති, සවෙ හි කොපි දුබ්බුද්ධි තව පබ්බජිතො වදෙස්ස සමමානවුද්දො ඛෙත්තං පටිට්ඨා ගාමිනො වීඤ්ඤායෙව භණ්ණො නිහරති (ම. ව 109).

අයං වො බ්‍රාහ්මණ පටිපාටියා = ඉදං වො බ්‍රාහ්මණ
කාරණං යෙන මං සම්මාදිමි. තො වදෙය්. "අරභ
රූපො සම්මො ගොතමො"ති (ස. පි 83)

අයං වො බ්‍රාහ්මණ හෙතු - පෙ - මහානිසංසතො ව =
එනම් සසමා මහාසංඝයා විය යුතුය. සලාක
හතොතා බහුතී වෙය්. වට්ඨකරෙති වා උපකර
ණෙති වා අනෙක අනෙක දී 214.

අයං වො බ්‍රාහ්මණ = සසමා පත අරහතතො විසිටි
තරො අසොද්ධ යානො නාම නපි තසමා අර
හතන නිකුටෙතෙව දෙසනං සමාපෙන්නො අයං
වො බ්‍රාහ්මණති අදිමාහ (දී 217).

අයං වො හිතවතෙ! විසෙසො = හිතවතෙ! යදිපි සාම
කය් සහු ව විමුක්තියං විසෙසො නපි සසමා
සද්ධෙත පත සමාසතසබ්බකිලෙසෙ බෙපෙතා
සමිමා සමිමායං අභිසම්මුඛිතො අනුප්පන්නො
අරිසම්මානං පරසන්නානෙ උප්පාදනාදිසකල
සබ්බසංග්ගො සමායොගො අයං සමිමාසම්මුඛිතො
පසොද්ධිමුක්තො විසෙසොති (නෙ 204)

අයං වො මණ් = මණ්නො අවිභූතකාලො විස
විපක්කො සද්ධො අභිනිබ්බිතො නිසින්නො
හිතවතො වාසුමිත්තොති (දී 164).

අයං වො මෙ බ්‍රාහ්මණ = අයං අප්පාදනාපාටො තන
අනාගතොති (ම. එ 113).

අයං වො මෙ බ්‍රාහ්මණ තනිතා අභිනිබ්බිතා = එනම් අයං
වො මෙ බ්‍රාහ්මණ අනාගතං බ්‍රහ්මණමුඛ
තුණකිකෙත වතුසම්ම පටිපාදකං අවිජ්ජාන
කොසං පදලෙය් තනිතා අභිනිබ්බිතා තනිතා
නිකුටෙති තනිතා අරිසාපාති අනෙක (අ 719).

අයං වො මෙ බ්‍රාහ්මණ පටිපා අභිනිබ්බිතා අනෙක
කුණවට්ඨාපකයොති අනෙකොති =
අයං වො මෙ බ්‍රාහ්මණ පුබ්බකිට්ඨානුසාරි
සද්ධමුඛකුණකෙත පුබ්බ නිවුත්තනි පටිපා
දකං අවිජ්ජානකොසං පදලෙය් පටිපා අභි
නිබ්බිතා පටිපා නිකුටෙති පටිපා අරිසාපාති
අනෙක (ස. පි 105).

අයං වො සා අනුසො = තමෙව පටිපදා නිගමෙනො
අන නය්. තො යො. වතොරොපි ලොකුතාර
මහෙත එකතො කතා කපිතො අට්ඨමිකො
මහෙත අයං වො සා අනුසො - පෙ - නිබ්බානාය
සංවතනති (ම. එ 97).

අයං වො සා අනුසො හෙතු = අදි නිගමනං. යසොද්ධ
අනාරහතො න වුතො, තං උත්තානප්පමෙව.
තසමා පාලිකමෙනෙව වෙදිකුබ්බං (ස. පි 128).

අයං බිච්ඡි = අයං වො අර්ථ (අ 397).

අයං බිච්ඡානං = අයං වො කාලො හවෙය් (ස.
පි 809).

අයං ගතො = ආසිතගතො අන (පටි 309).

අයං ගතොසුප්පිපන්නො = අයං අනාංගං ගතො
සුප්පි පටිපන්නො (මහා 137).

අයං වතුසො = අයං සබ්බසංග්ගො බොධිසත්තානං විසෙත
වතුසො ගබ්බාවක්කන්ති (දී 644).

අයං වර්ගි = එනම් වර්ගිති නිපාතමිතං (උ 72).

අයං විසං ආසො = ඉමිසං පුග්ගලය් අයං සසං
තුච්ඡිප්පකාලො යොග්ගසංග්ගොති (නෙ 143).

අයං වෙව පලානො ආරඤ්ඤා = එවරූපයං හි ඉම
ලොකෙ පඤ්චෙවරාති න නොනති තෙ තසං අයං
වෙව ලොකො ආරඤ්ඤා නොති පරිනොසිතො වෙව
නිප්පාදිතො ව (දී 688). (ස. ස 52).

අයං තණ්හා කුසලා = අයං පිභාති වුත්තා තණ්හා
කුසලා (නෙ 124).

අයං තණ්හා ගිහිකො = තෙනොවංග අයං තණ්හා
නිසංගොති (නෙ 107).

අයං තනිතා = අයං දුට්ඨො ව අනුසාරිකානං පටිපික
බොධිසත්තානං ව තනිතා ගබ්බාවක්කන්ති
(දී 644).

අයං තනිතො සසංගිකො = ඵෙරො ලාභිකොව
වසෙත තයො සසංගිකොදො අන (දී 661).

අයං තථාගතය් පටිපිමා වාමා = ඉදං පත සබ්බිති
කාරකානං වට්ඨනං (ස. එ 173).

අයං තනං සාදි = අයං තනං අනුමමිතො ලොකුතාර
බමිමෙහුගතො ඉවාදනුසාරි සාදි බමිමො (ම.
51). අයං තනං අනුමමිතො ලොකුතාර බමිමො
අනුගතො වතනබමිමොති අනෙක (මා 68).

අයං තසමි සමසෙ එසො = යමිං සමසෙ පටිපි
කාමාවචරං මහාකුසලවිතං උපපජ්ජති. තසමි
සමසෙ අයං එසො නාම හොති (ධ. ස 140).

අයං තාචා = එස නිද් බ්‍රාහ්මණො විනොසි. "ඉමිසමි
ලොක අනං බුද්ධොති උග්ගතය් නාමි ගතොති
බහුජනා විවරනා, තසමා ත මෙ අනුසාරිකො
තෙව උපසංකම්මං සුගතං. එකච්චං හි උපසංක
මනකය් අපකම්මකම්මි ගරු හොති, අනෙකොපි
උපපජ්ජති, යනුතාහං මම අනෙකොපිකා

පෙසෙහි බුද්ධෝ වා නො වාහි ජාතිනී ව උපසම්ම
මෙයනෙහි නසමා මානවං ආමනෙකමා "අයං
කාතා"ති ආදිමාන (දී 173). සයං මහලලකතාය
ගතභුං අසකෙකානො මාණවං ආමනෙකමා
එවමාන (ම. න 250).

අයං නෙ = අයං නෙහි ආදීති වදනො අනුසාසි (ජා.
ස 392).

අයං නෙ නාන දුර්ගවයනාති පුතානං වංඤි = දෙව
කුමාරො එවං නිසිනො අසොකසං රාකතානං
ජායා අභිවත්තා, ජමබුරුක්කසං පත ජායා පරි
මණ්ඩලා සිතාති. රාජා වෙතොගතො පාටි
කාරියං දිසවා අයං -පෙ- වංඤි (අප 52).

අයං නෙසං අසොකපරා = අයං නෙසං අබ්බතතරකො
එකො සාවකො (ම. න 182). (දී 503).

අයං මිත සසුපරා = අයං නාම සසුපරා බුද්ධිජිවසොක
පුතො පසුළු වණ්ණියා කණ්ඩවතානිකො අයං
නෙ ඉදුති සසුපරා (ජා. ස 192).

අයං දිට්ඨි පනෙතා = යා ඉසුපතා අට්ඨිති ව අයං මිච්ඡා
තිනිවෙස හෙතුතාය දිට්ඨිපනෙතා (නෙ 126).

අයං දිට්ඨි හදදනා = අයං අමනානා ලභී පුද්ගලා
(මහා 157).

අයං දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනි පමිපද = සරස ලක්ඛණ
පටිවෙධෙන යථාභූතං පජානාතිති අපේරා (දී
156). අයං සමමාදිට්ඨි ආදි අට්ඨමිතසමුප්පො දුක්ඛ
නිරෝධ සංඛාරානං නිබ්බාණං ගවජති ආරම්භණ
වසෙක නදතිමුඛිභූතතා පටිපද ව ගොති දුක්ඛ
නිරෝධප්පත්තියාති දුක්ඛනිරෝධ ගාමිණී පටිපද
(නෙ 49). සරසලක්ඛණ පටිවෙධෙන යථාභූතං
අබ්බසුද්ධං ජාතිං පටිමිජ්ඣනති පටිපේරා වෙදි
තබ්බො (ම. එ 115).

අයං දුක්ඛ නිරෝධො = අයං සබ්බසංඛාරනිසංචා
අසබ්බතධාතු යථා වුත්තස්ස දුක්ඛස්ස අනුප්පාද
නිරෝධ පටිවසනතා දුක්ඛනිරෝධො (නෙ 49).
නදුග්ගමි යං ණං පඨා නිරුජ්ඣති තං නෙසං
අප්පවනති. නිබ්බානං අයං දුක්ඛනිරෝධොති (ම.
එ 115). (දී 156).

අයං දුක්ඛ සමුදයො = තස්ස ව දුක්ඛස්ස නිබ්බතතිකා
තණං අයං දුක්ඛසමුදයො (ම. එ 115). (දී 156).
අයං දුක්ඛසමුදයොති ආදීප්පි එසෙවතයො (අ
405). එතතො දුක්ඛසමුදයො න ඉතො උභිං
දුක්ඛ සමුදයො අපථිති (අ 314). වට්ඨලකතණ්ණා
තස්ස දුක්ඛස්ස සමුදරයාති සුතං ගොති (අ 553)

අයං දුක්ඛස්ස සමුතපො = අයං කාමතණ්ණාදි තෙද
තණ්ණා යථා වුත්තස්ස දුක්ඛස්ස සමුතපො පහවො
උප්පතති හෙතු සමුදයො අරියසම්මනති (මිමා 173)

අයං දුර්ගා = අයං අසීතිමොපේරානං දුර්ගා පකති
ලොකීයමිත්තස්සානං පඨමා ගඤ්චාටිකකතති
(දී 614).

අයං දුර්ගො අනො = අයං කාම සුබලලිකානු
යොගො කාමේසු පාතබ්බතා පතතිසංඛාරො
දුර්ගො වුත්තනසෙත අනො (උ 285).

අයං දෙව ගතවා අරහං සම්මාසම්මුදො = මයං
සන්ත්තො ගුණෙ කථසියාමි, එකකම්මෙතො
සුණ මහාරාජා හි වහිං "අයං -පෙ- සම්මා
සම්මුදොති ආදිමාන (දී 103).

අයං දෙසනා සනි = ගොඨිකපුත්ත වක්කලිපුත්තා
නං පුත්තතතානං අසොකමසොකපරාසංසද්ධා
දෙසනා සනි නාම (නෙ 87).

අයං දෙසනා භාපරා කිං දෙසයති = දෙසනාත්‍රියාය
කතත්තදිදෙසො ගොති. නෙත දෙසනාභාරස්ස
අනිත්තසොද්ධා දෙසෙති (නෙ 35).

අයං ධිමමා = එවං ලභිගුණනිගුහනෙන ව පටිඝ
ගුණ මහතසොද්ධාය ව අපටිච්ඡස්ස පුත්තලස්ස
අයං නවලොකුත්තර ධිමමා සම්පජ්ජති තො
මනිච්ඡස්ස එවං සබ්බත්ථ යොජේතබ්බං (අ 766).
එවං සනතගුණනිගුහනෙන ව පටිවසපටිඝ
ගුණ මහතසොද්ධාය ව අපටිච්ඡස්ස -පෙ- එවං
සබ්බත්ථ යොජේතබ්බං (දී 778).

අයං ධිමමා අනිසො = නිණ්ණං ආපතතිතං යං
ආපතතිං වා පටිජානාති තස්සවසෙත කාරෙතබ්බ
තාය අනිසො (මා 51).

අයං ධිමමා සුමිණ්ණා සබ්බාති උප්පතතිති රක්ඛති
= 'තසමාරක්ඛිතවිත්තස්සා'ති ආදිකා සුත්තතත
රෙන සුගතිසොද්ධානමපි උප්පතතිතං දුක්ඛති
භාමං සංඛෙති (නෙ 93).

අයං නයො = සමානෙතිති එත්ථ යදෙතං තං තං තය
ද්දසාගුතධිමමානං සමානස්සං අයං අභිකුශො
නාම තයොති අපේරා (නෙ 26).

අයං නයො නාදියා වට්ටො = යො තණ්ණාමිජ්ජාති
සංකිලෙස පක්ඛස්ස සුත්තත්ථස්ස සම්පට්ඨපස්සනාති
වොදන පක්ඛස්ස වතුසම්මයොජනමුඛෙන තයන
ලක්ඛණො සංවණ්ණතාමිසෙතො අයං නාදියා
වට්ටො තයො නාමාති අපේරා (නෙ 25).

අයං නිරෝධො මග්ගො = දුක්ඛස්ස සන්තිසභාවො අසංකිතඛායා නිරෝධො අරියසම්මතති (විම 172)

අයං භු කිං කම්ම මකාසි නාටී = අයං ඉපි කීන්ද්‍රවො කම්මං පුබ්බෙ අකාසි (පෙ 34).

අයං භවිකො = පුතම්භසද්දසංඝාපි අනාවතො නිරවසෙසං විජාරිදදසනාය තෙතබ්බතො තෙසො (තෙ 47).

අයං පජා = සත්තලොකං නිදසෙති (සු. නි 283).

අයං පඤ්චබ්බිකො සමමාසමාධි = අයං හත්ථපාද සිස සද්දසෙති පඤ්චිති අබ්බෙති යුතො සම්මාසමාධිති පාදකස්සානසමාධිං කපෙසි (විත 296).

අයං පඤ්චමො = අයං සමුම්භවාරිසු කොපසඛිතො පඤ්චමො විතතස්ස ඵඤ්ඤාවො කම්මරභාවො බාණ්ණකභාවො (අ 644).

අයං පඤ්ඤා අනුසංඝිං පුච්ඡති = අනන්තරභාවං සොකානං පරිසුච්ඡානානුසංපතො නිවේචන සද්ධිං සති පඤ්ඤා ච වුට්ඨා (තෙ 67).

අයං පඤ්ඤා - පෙ - ඛායානති = කත්ථ භු ඛො ඉමාසං සන්තිස්සයානං පඤ්ඤානතිනං අසෙසනිරෝධොති ඉමිනා අභිප්පාසෙත අයං පුච්ඡා කතාති ආහ අයං පඤ්ඤා - පෙ - ඛායානති (තෙ 58).

අයං පඨමා = අයං දක්ඛණං ගණනවසෙතපි පඨමා (සු. ස 19). ඉමාය දක්ඛණාය සම්පට්ඨාණා දක්ඛණං තාම තප්පි (සු. ස 20). (ම. ව 201). අයං දක්ඛණං ගණනවසෙතපි පඨමා ජෙට්ඨක වසෙ තපි, අයං හි පඨමා අයො ජෙට්ඨිකා; ඉමායා දක්ඛණාය පමාණං තාම තප්පි, දුතිය තතිසාපි පරමදක්ඛණායෙව, සොප පරමදක්ඛණාභාවං න පාපුණන්ති (ම. ව 200).

අයං පඨමා දග්ගනි සමාපනති = අයං ආත්මිංසාකාරං පටික්ඛාදිතො මිත්තිකත්වා පටික්ඛාදදග්ගනවසෙත උපපාදිතා පඨමජ්ඣානසමාපනති පඨමා දග්ගන සමාපනති නාම (දී 645).

අයං පඨමො වෙතොතිලො = අයං සත්ථි විචිකිච්ඡා සඛිතො පඨමො විතතස්ස ඵඤ්ඤාවො (දී 755)

අයං පහව පඤ්ඤානති දුක්ඛස්ස ච සමුදයස්ස ච = අයං යථාට්ඨතා දෙසනා දුක්ඛසම්මයා සමුදය සම්මයා ච සමුච්ඡාන පඤ්ඤානති. විපාකවච්චයා සඛිතාරාතඤ්ච තණ්හාපට්ඨමනිදෙදසතොති අභිප්පාසො (තෙ 103).

අයං පණ්ණාශො = පණ්ණාශමපකිත්වා පුලලිඛන නිදෙද සො කතො (පටි 328).

අයං පටිඤ්ඤා පඤ්ඤානති = ආදිතා එකාභිසම්ම වසෙ තෙව මහසම්මාදුට්ඨි වතුසු අරියසම්මත පටික්ඛ නිති දසෙති (තෙ 103).

අයං පහානොති සමානොපනා = අයං භාරවිහරිතවාරො (තෙ 3).

අයං පුගගලො = ආනාපානසතිභාවතං අනුසුතො, යොගාවචරො (පටි 553).

අයං පුගගලො පඤ්ඤායති න චජ්ඣු = එත්ථ එකො හික්ඛු මාලාගනිවිලෙපතෙති වෙතියං වා පුජෙසි අරිට්ඨං වා පිඨි තස්ස නදනුරුපො සරිතගෙකි, අනෙසි. සො තං ගතියං සංඛාය "ඉමස්ස හික්ඛුතො එවරුපො ගෙකියං"ති චජ්ඣුං පකාසෙතොනා එවමාන (ස. වි 803).

අයං එලං = ඉදං එලං. ගුණං ආනිසංසනාති අත්ථො (ජා. දු 81).

අයං ගහනා ආනාද සමාධි කිං එලො = ඉමිනා අයං පෙට්ඨි නාල එලංයෙව ගහෙතො ඉදං එලං කිං එලං තාමාති පුච්ඡිතොති අරහත්තා එල සමාධිං ගහෙතො අයං ගහනා ආනාද සමාධි කිං එලො වුට්ඨො ගහවතාති පුච්ඡති (අ 812).

අයං සමසන්නො = සාමාදිගවෙසු සන්නො සත්ත ලොකො (තෙ 20).

අයං පාගිරට්ඨි = ගභිනා සමුතා සරඬු ඉති අවිරච්ඡිති ඉම සං පඤ්ඤානාං ගභිනානං අනන්තර අයං භාගිරට්ඨි තාම පඨම මහාගභිනා (අප 193).

අයං වාදිනා පඤ්ඤානති = අයං ආරාජමමණෙති ඡත්ථාරපවග්ගනාමමානං අනිච්ඡානුපස්සනා මහස්ස භාවනා පඤ්ඤානති (තෙ 103).

අයං භාවනාමි පඤ්ඤා = වුග්ගතසෙත් මිත්තිකාරපය යොගෙන දුට්ඨිමිසුද්ධි කඛිඛාමිතරණ විසුද්ධිමිතො මහසද්දණ්දස්සනමිසුද්ධි පටිපදසද්දණ්දස්සන විසුද්ධිතං සම්පාදනෙතවිපස්සනං උද්දකකතාත්තස්ස සද්දණ්දස්සන විසුද්ධිසඛිතං අරියමහසද්දණ්ද උපපජ්ජති අයං භාවනාමි පඤ්ඤාති සම්බුද්ධො (තෙ 47).

අයං ගිතතපෙ = අයං මුද්දාදි ජිවිකාකපනං ආගමිති සිතාදිපට්ඨයො කායකිලමථාඛායො කාමානං ආදි තවො (සු ස 83).

අයං ගිතතපෙ පඨමො මහාමොගො = අයං සංඝිවේඡ දාදි වොරකො' විය න එකං කුලං න දො, අථ ඛො මහාජනං වසෙච්ඡාති වතුපට්ඨයගහණතො පඨමො මහාමොගොති වෙදිහබ්බො (ස. වි 344).

අයං මසෙඛා = (ආදිපු) පන ඓසෙර, අයං මසෙඛා'නි වදනෙක නිමිතාපි අත්තනො අත්තනො ගත ගතවානෙ අයං මසෙඛානි වදනාති (ස. පි 416).

අයං මසනා අයං පටිපදා = සහ පත්තාය පසුඛ ධම්මා ව, යයාති පසුඛධම්මා අපථි න පත්තා තයා ගති අතිබ්ඛා, යයා පත්තා අපථි න පසුඛධම්මා තයාපි ගති අතිබ්ඛා ව (ම. ව 101).

අයං රූපසං අසායාදෙති පහාණ පටිවෙසො = පුබ්බ භානෙ අයං තණ්හා සම්පසුතො රූපසං අසායා දෙති සද්ධා මහනඛණේ සමුදයපාභාණේ සංඛාතො සමුදයසම්ච පටිවෙසො (පටි 427).

අයං රූපෙ අසායාදෙ = ඉමිනා පරිඤ්ඤා පටිවෙසො වෙච දුක්ඛසම්චිද්ධා කපිතං (ම. ව 54).

අයං රූපෙ ආදිනාම = ඉමිනා පහානපටිවෙසො වෙච සමුදය සම්චිද්ධා (ම. ව 54)

අයං ලොකො = මනුස්සලොකො (සු. නි 478) (පු 49 . අත්තානං සංඝායං චූතං (පටි 310) අයං ලොකීය මහාජනො (ධ. ප 432).

අයං ලොකො සහනාපජාතො = අයං සත්තලොකො ජාත සහනාපො සද්ධිබ්භාසනාදි වසෙන උපපන්න සොකසන්නාපො ව රාගාදිවසෙන උපපන්න පරි ලාභ සන්නාපොවාති අපො (නෙ 207). අයං සබ්බොපි ලොකො ජරාජරාගමරණෙති වෙච නාතාවධ බ්‍යාසනෙති ව නිලෙසපරිපුර්වානෙති ව ජාතසන්නාපො උපපන්න කාසික වෙනසික දුක්ඛාති හවොති අපො (උ 146).

අයං චම්මකො = අයං චම්මකොති ආදිමාහ (ම. දු 105) පුරතො සිතො චම්මකො නාම තප්ථි, දෙසනා වසෙන පන පුරතො සිතං දසෙසනො වය අයනාති අහ (ම දු 106).

අයං වා = විභාවනපො වාසද්දො අයමෙව සො න අසෙද්දාති නා විභාවෙනො එවමාහ (ජා. ත 275)

අයං වාචසිකා බිබ්භා = අයං නිලා වාචාය ජාතාවචි ආරෙ උපපන්නා (මහා 294).

අයං වාසසා = එත්ථ වා සද්දො විභාවනපො හොති, අයං සොති එවං විභාවෙතා පකාසෙතා වාසකරෙය්‍යාමි යථාපරෙ එකන්තසුඛං අත්තාතං සඤ්ජානාමාති ඉති පුර්වා නොති වදනාති න එවං වදමාති අපො (දී 250).

අයං වා සො ධම්මචිතසො = එත්ථ විභාවනපො වාසද්දො (අ 557).

අයං මිපසුච්චිකසු = විත්තාමයකසුණෙත අයසසා අපරිසන්තතො උද්දොගතිද්දොගෙති ජාතනතො විපසුච්චිකසු (නෙ 47).

අයං විවාදෙ නො අධිකරණං = අයං මාතාපුත්තාදීනං විවාදෙ විරුද්ධවාදතො විවාදෙ නාම හොති. සම් ඓති පන අධිකරණයනාය අභාවතො අධිකරණං න හොති අනුවාදදිප්පි එසෙව තයො (ස. පි 1007)

අයං විසෙසො = යෙන මයෙන සසෙද්දජාතා පඨි යනාති, අනුසයා බ්‍යනාති හොනාති, අයං විසෙසොති අපො (පටි 328).

අයං චූළච්චි = අයං උපතතිත ලක්ඛණො වෙරං අපථි නිසාජ්ජනරසො උපතාහොති චූළච්චි (විහ 348). අයං කතාපටිච්ඡාදන ලක්ඛණො මායා නාම චූළච්චි (විහ 349). අයං අනුපාය මනසිකාරො උපාඨ මනසිකාරලක්ඛණො අයොතිසො මනසිකාරො නාම චූළච්චි (විහ 355). අයං අච්ඡිති පදෙති විහතො කාමාසවො නාම චූළච්චි (ධ. ස 312). අයං එවරූපා දෙවචස්සනා නාම චූළච්චි. අත්තො පතෙසා තෙතාකාරෙන පච්චතො වත්තාරො ඛනිා සංඛාරකකෙතොගොවාති (ධ. ස 328).

අයං චූළච්චි අනාපි වහමුසමුද්දං = අයං හිහමු වහමු සංඛාතා සමුද්දං තිණෙණොති චූළච්චි (නෙ 208).

අයං චූළච්චි අබ්මානො = අයං අබ්මත මානො නාම චූළච්චි (විහ 345).

අයං චූළච්චි අමරවිතකො = තං දුඛධම්මි එකතො කතා අයං චූළච්චි අමරවිතකොති චූතං (විහ 347).

අයං චූළච්චි අවිජ්ජා පොභො = යං අත්තවාදපාදතෙන සකලවිඤ්ඤෙන ව සහ සතොසා සංයොජ්ජාති අයං අවිජ්ජා අවිජ්ජායොගොති චූළච්චි (නෙ 169)

අයං චූළච්චි උපපතතිතමො = එත තවමිසොපි උප පතති හවො; ත.ම චූළච්චිති (විහ 128).

අයං චූළච්චි උපායාසො = අයං උපායාසො නාම කපියති (විහ 73).

අයං චූළච්චි උපාලි සංඝසාමනි අපොපතො වාසඤ්ඤා පෙතො = අත්තො අපගතො, සච්ඡසාමනීති ඉමං පන වාසඤ්ඤාමිතං උපෙතො (ස. පි 855).

අයං චූළච්චි කාමසොපනො = යෙන කාමරාගසංඛා තෙන කාමුපාදතෙන වද්දුකාමෙති සහ සතොසා සංයොජ්ජාති අයං කාමරාගො කාමයොගොති චූළච්චි (නෙ 168).

අයං වුවවති වසනු සමිපසංයා = අමිතා සමිගතිසතති
තාන සමිවය සමිතාතෙත පටිසෙත උපතතතතා
පටිසෙතාසෙතෙව සමිගති සතතිපාතො සමිව
සොති අයං වුවවති වසනුසමිපසංයා (සං. ත 18).

අයං වුවවති ජරා = අයං ජරාතාම කපියති (විත 69).

අයං වුවවති ජාති = අයං ජාතිතාම කපියති (විත 67)
(පටි 105).

අයං වුවවති දිවසියොසො = යය අගෙතුකදිවසිආදි
සමිතාතාය පාපිකාය දිවසියා සකකායදිවසිආදි
අවසිවති දිවසියා ව සතොතා දුකෙතින සහ සංයො
ජියති අයං පාපිකා දිවසි දිවසියොගොති වුවවති
(තෙ 168).

අයං වුවවති දොසො = එවමෙත් යොජනා කාතබ්බා
එවං හි සති පුතරුත්තදොසො පටිසෙතිතො හොති
(බ. ස 310).

අයං වුවවති නාදියා වට්ඨස්ස නයස්ස භුමි = තත්ථායං
වට්ඨතෙත්ථා, සමුට්ඨතනති එතෙතාති සමුට්ඨානා
තෙ සමුට්ඨතනති? නයා, නයානං සමුට්ඨානං තය
සමුට්ඨානා, කිං පන තං? තං තං මුලපදෙති වතු
සවම යොජනා, සා හි නාදියාවට්ඨාදිතං නයානා
උපපත්තිට්ඨාතතාය සමුට්ඨානං භුමිති ව වුවවති,
තථා ව වකකති-අයං-පෙ-භුමිති (තෙ 162). අයං
තණ්හාපිජජාතං වසෙන සංකිලෙසපතෙති ටො
දිසා සමඵප්පස්සානානං වසෙන වොදනපතෙතිපි
ටො දිසා වතුසවමයොජනා නාදියාවට්ඨස්ස නයස්ස
සමුට්ඨාතතාය භුමිති (තෙ 166).

අයං වුවවති නිපෙපසිකතා = අයං යසමා වෙඵපෙසිකා
විස අබ්භාසිතං පරස්ස ගුණං නිපෙපසෙති නිපුසෙති,
යසමා වා ගකිජාතං පිංසිතා ගකිමකතා විස
පරගුණෙ නිපපිංසිතා විපුසෙණ්ණතා එසා ලාභ
මකතා හොති, නසමා නිපෙපසිකතාති වුවවතිති
(විත 313). අයං යසමා-පෙ-ගකිජාතං නිපිංසිතා
-පෙ-පරගුණෙ නිපිංසිතා-පෙ-නසමා නිපෙපසි
කතාති වුවවතිති (විසු 22).

අයං වුවවති පජිදෙවො = අයං පජිදෙවො නාම කපියති
(විත 73).

අයං වුවවති බ්‍රාහ්මණ ගහපතගති = අයං පුතතදරාදි
ගණො යසමා ගහපති විස ගෙහසාමිකොවිස හුළා
අග්ගති විවරති තසමා ගහපතගතිති වුවවති
(අ 714).

අයං වුවවති භවිසොසො = යතො සිලබ්බතුපාදන
සමිතාතෙත හවුපාදනෙත හවෙත සහ සතොතා
සංයොජියති අයං හවිරාගො හව යොගොති වුවවති
(තෙ 168).

අයං වුවවති ගිකාවෙ අගගවතිපජසා = ගිකාවෙ අයං
පරිසා අග්ගපුග්ගලවති නාම වුවවති (අ 448).

අයං වුවවති ගිකාවෙ කාමයොසො = ගිකාවෙ අයං
කාමෙසු යොජනකාරණං ඛිකිතකාරණං වුවව
තිති එවං සබ්බත්ථ අතෙත්ථා වෙදිතබ්බො (අ 471).

අයං වුවවති ගිකාවෙ කාමානං විපාකා = අයං
දුට්ඨොපි කාමපත්ථනං නිස්සාය උපතතතතා
කාමානං විපාකොති වුවවති (අ 690).

අයං වුවවති ගිකාවෙ සිතතොනා = අයං අනාගාමි
පුග්ගලො තසමා ලොකා පුත පටිසංඛිසෙත
අනාගමිනවසෙන සිතතොනා නාම (අ 467).

අයං වුවවති ගිකාවෙ භාණරා = යෙ ඉමෙ පසවුපාද
තකකකිං අයං භාණරාති වුවවති (සං. දු 192).

අයං වුවවති ගිකාවෙ ගිකවු ගිල බලිසො මාරස්ස =
අයං ගිකවු කිලෙසමාරස්ස බලිසතුහං රුපගණං
ගිලිතා සිතොති වුවවති (තෙ 107).

අයං වුවවති ගිකාවෙ ගිකවු සිතාතො අග්ගාණන
සිතාතොන = ඉමං පාපිසෙකකා අනුසංගිං අග
(ම. එ 160).

අයං වුවවති ගිකාවෙ සමමාසමාසි = අයං පුබ්බතාතෙ
ලොකියො අපරතාතෙ ලොකුත්තරො සමාසිති
වුවවති (සං. ත 116).

අයං වුවවති ගිකාවෙ මජ්ඣමා පටිපදා = ගිකාවෙ
අයං කාමෙසුබලිකානුසොගඤ්ච අකතතිලිථානු
යොගඤ්චාති ටො අතොත අනුපගායා සස්සාදුජිථ
දුකෙතති වා විමුත්තා මජ්ඣමා පටිපදාති වෙදි
තබ්බො (අ 464).

අයං වුවවති පො අජිසො සමමාසමාසි = අයං සංගාති
රතතොති පරිවුත්තො වකකවතතිවිස සතතති
අබ්බගති පරිවුත්තො අජිසො සමමාසමාසිති වුවවති
(දී 456).

අයං වුවවති මහානාම අජිසොවතො සෙවො
පටිපදො = මහානාම අයං අජිසොවතො නාම
සෙවො පටිපදො විපස්සානා ගබ්බාය වට්ඨමිතක
පටිපදාය සමිතාතොති වුවවතිති දසෙයති (ම.
ත 21).

අයං වුවවති විසතිවද්දකා සකකායදිවසි = අයං
පසඤ්චු උපාදනකිකෙච්ඡු එකෙකංගං වතුනාං
වතුනාං ගාහානං වසෙන විසතිවද්දකා සති
විජජමාතෙ බකිපසඤ්චසකකාගො කායෙ සති වා
විජජමානා තත්ථ දිවසිති සකකාය දිවසි (තෙ 164).

අයං වුවවති සිතවිහිමිත්තං නයංසං භූමි = යංසං වහනාරො ආභාරාති ආදිනා සංකිලෙසපකෙති දසනං වතුකතානං වහංසො පටිපදාති ආදිනා වොදනපකෙති දසනං වතුකතානං තණ්හා වරිතාදිනං උපකතිලෙස වොදන විහාවතා මුඛෙන නිද්ධාරණං අයං සිතවිහිමිත්තං නයංසං භූමි නාම (නෙ 174).

අයං වුවවති සොකො = අයං සොකො නාම කපිසති (විහ 72).

අයං වුවවති = ඉදං වුත්තප්පකාරං බොජ්ඣංගසමුච්ඡා පකං විපස්සනාකාමං ධම්මවිවය සමෙබ්බජ්ඣංගො නාම වුවවති (විහ 219). ඉදං බොජ්ඣංග සමුච්ඡාපකං විපස්සනා සමපසුත්තං විරියං විරිය සමෙබ්බජ්ඣංගොනාම වුවවති (විහ 219). අයං බොජ්ඣංගසමුච්ඡාපිකා විපස්සනාසමපසුත්තාපිති පිතිසමෙබ්බජ්ඣංගො නාම වුවවති (විහ 219). අයං බොජ්ඣංගසමුච්ඡාපිකා විපස්සනා සමපසුත්තා පස්සද්ධි පස්සද්ධිසමෙබ්බජ්ඣංගො නාම වුවවති (විහ 219). අයං බොජ්ඣංග සමුච්ඡාපිකා විපස්සනා සමපසුත්තා විපෙක්ඛකකානා සමාධි සමෙබ්බජ්ඣංගො නාම වුවවති (විහ 219). අයං ජානං බොජ්ඣංගො නං අනෙකසංකුත අනිතිවිත්තනානාවසාධකො මජ්ඣන්තාකාරො උපෙක්ඛාසමෙබ්බජ්ඣංගො නාම වුවවති (විහ 219) අයං වෙසියාදි ගොවරස්ස වෙසි යාදිකො රාජාදිසංඝවර්ණස්ස පෙ- (විහ 239). අයං අපටිය සමාසොකො නාම කපිසති (විහ 74). අයං සමෙබ්බාපි අනාවාරො නාම කපිසති (විහ 237). අයං විත්තාමයා පඤ්ඤා නාම කපිසති (විහ 290). අයං සාරමො නාම වුවවති (විහ 332). අයං අසනාන නාම වුවවති (විහ 338). අයං අසෙකො සති වෙසුලුප්පගො නිපපරියාසෙන සො අතික්ඛ මනිති ආදිනා වු- නිති (නෙ 66). අයං තස්සා විමුත්තියා ආරම්භණ භූතො නිරොධො කම්ම නිරොධොති වුවවති (සං. න 32).

අයං වෙමනනා = අයං අවිජ්ජාය වෙමනනා (නෙ 112).

අයං වෙමවනෙන සමාපරාප්තා = සො රාග විරාග වෙතො විමුත්ති සෙකඵලං අනාගාමිඵලං කාම ධාතු සමතික්ඛමනනාති (නෙ 117).

අයං වො අමාකං අනුසාසති = අයං අමාකං සනතිකා කියාප්මා පමාදන්තා තුමාකං අනු සාසති ඔවාදෙති වුත්තං හොති (සං. න 105). (ම 176). (සු. ස 169). (අ 610).

අයං සංකිලෙසො = ආදිනා චරිතවිචාරවිසෙක ආදී තවස්සාදනිස්සරණවිසෙක හෙතුඵල විසෙක ව ගාථායං නයො අත්ථ විකප්පා දාසිනා (නෙ 136) අයං අනුසල මුලාදි ද්වාදසනතික සංඝායො සංකි ලියාති චගොනාති සංකිලෙසොති කතා (නෙ 175).

අයං සංඝියා ධමමො = සංඝියා වුවවති කප්පං; කප්පා ධමමොති අත්ථො (දී 33).

අයං සති උපට්ඨිතා හොති සුපට්ඨිතා නාමිකංගො වා වුවවතිවිතො වා = මුඛනිමිත්තනාති වෙත්ථ උත්ත රොච්ඡායා වෙමජ්ඣාපදෙතො දඬුවෙබ්බා (විහ 254)

අයං සත්තමි විඤ්ඤාණධයිති = ඉමං සත්තමං පටිසම්භි විඤ්ඤාණස්ස ථානං ජානාති (වු 45).

අයං සඤ්ඤා සබ්බඤ්ඤා = අයං අමාකං සත්ථා සබ්බං ජානන විසෙක සබ්බඤ්ඤා (මහා 137).

අයං සද්දවකෙ -පෙ- අනිසයිතෙන විතොගන හ ඤ්ඤාති කායකො = අයං බිණ්ණමො ඵලසමා පතතිකාතෙන කායකො පුබ්බව තණ්හා දිට්ඨි නිස්සයානං සුච්ඡි පතිතතා සද්දවකෙ ලොකෙ -පෙ- සද්දව මනුස්සාය යත්ථ කත්ථිපි අනිසයිතෙන විතොගන කායති නාම (නෙ 87).

අයං සමාධි පච්චුප්පනා සුඛො වෙම = (ආදිසු) අර හත්තඵලසමාධි අධිපොතො; මග්ගසමාධිතිපි වදනාතියෙව, හොති අපටිතපටිතකඛණේ සුඛතා පච්චුප්පනසුඛො (අ 589). (විහ 296). (ආදිසු) අර හත්තඵලසමාධි අපටිතපටිතකඛණේ සුඛතා පච්චුප්පනසුඛො (නෙ 127).

අයං සමාධි පච්චුප්පනා සුඛොවෙම ආයතිඤ්ඤා සුඛ විපාකො = ඵලං පච්චිවෙකඛතතස්ස පච්චිතතමෙම අපරපච්චිසඤ්ඤා උපපජ්ජති අයමෙකො ආකාරො (නෙ 128).

අයං සමුත්තංසො = අයං මම කායො (ථෙරි 166).

අයං සංසු = අයං ඉමිස්සා මාතා නඤ්ඤෙසි නාම තව සංසු යථා මාතු පුත්තා වත්තපට්ඨිතතා කාරොනාති ඵලං නෙ ඵතිස්සා හොති බලව මාතු සඤ්ඤා පච්චු පට්ඨාපෙසි මාතං කදපි ලොහවිතොගන ඔලොකයි (ජා. ස 332).

අයං සා ලොකො ආරදො = අයමස්සා ලොකො කරණමිත්තාය ආරදාතො පරිපුරණතො ආරදො හොති පරිපුරණණං (අ 773).

අයං සිත්තානි ගගවා අවො ව = අයං තාව පඨමජ්ඣික සබ්බාතා ඵකා සිත්තානි ගගවා ආහ (දී 243).

අයං සො

අයං සො = අයමෙව සො නව සභාවො අජ්ඣකො නාම ජාතොති (ජා. ව 134).

අයං සොයං ගජවසි = යං නාං කසාපුරො - පෙ - නරා ගතස්ස සතිං ජනෙතිති වසිං පසකාමි (ජා. දු 121)

අයං හි සුපටියො පරිබ්බාජනො - පෙ - ගගවනො පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා සොනති ගිගුළු සංසඤ්චි = ද්වෙපිතාම සභාං චිකල්කිතස්ස දුල්ලභා ඵකාමිං ගතතුකාමෙ ඵකොදාතුකාමො හොති, ඵකාමිං පිපිතුකාමෙ ඵකො භුඤ්ජතුකාමො හොති, ඉමෙසුවාපි ද්විසු ආචරියනොවාසිසු අයං හි සුපටියො පරිබ්බාජනො - පෙ - ගගවනො පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබද්ධා හොනති භික්ඛු සංසඤ්චි (දී 34).

අයං හි කොට්ඨමෙ, තිණ්ණා = අයං පත ඵතිස්ස ජාරො ඉමා හතතං භුඤ්ජනො නව ගගෙත කොට්ඨං ඔජ්ඣෙණො (ජා. දු 121).

අයං හි ධම්මො = ඵමං තාතත්තාජෙති ගගවනො පසංසිතා ඉද්දති ධම්මෙනෙව නං පසංසිතා ධම්ම සථං යාවතොස්ස අයං හි ධම්මොති ගාථාදායොග (සු. කී 319). සත්තතිංස මොට්ඨකස්ස ධම්මෙ සකිං යාග (සු. කී 319).

අයං හි මෙ අනානිමා = අයං හි මෙ අනානිමා ජාති (ජා. න 307).

අයං හි සංසාරො = ඵමං බාහිරං ගෙතුපච්චිස විභාගා දසොනො ඉද්දති අජ්ඣන්තං දසොතුං අයං හි සංසාරොති ආදි වුත්තං (තෙ 115).

අයජි = අද්ධි (ඉති 212).

අයඤ්ච ජමෙමො = මගසිඛො ලාමකො (ජා. ඡ 82).

අයඤ්ච පාසිකො ගිගුළු = අයං හිගුළු සරගඤ්ඤ වසෙත ගජථපාසිකතො වාචනො පාසිකොති ලද්ධිතාමො භික්ඛු (අප 232).

අයසෙච්චන්ද්‍ර අසන්ධා = අයමෙව ඉද්දති චුච්චමානො ඉධ මයං අභිපොභො උපමෙයානො (ඉති 268).

අයනො = ඵනෙසං මයාගුනො සමමාසමුද්ධානං අය නගුනො මයොති වුත්තං හොති. අයනීති වා අයනො (මහා 317).

අයමන්ධ පඤ්ඤං = භුට්ඨිමං විවාරෙතුං අපට්ඨලපඤ්ඤං අතිතරුණං යෙව සමානං (ජා. ව 69).

අයමනුබ්බමො = අයං සභාවො (ම. න 132). (ම. ව 64) අයං අනුලොමධම්මො හොති (සං. දු 195). අයං අනුච්ඡේදසභාවො පටිථුපසභාවො හොති (ඉති 310).

අයමනනරා කථා = යං අතතනො සභායසභාවානුරූපං කථං කථෙතො අනුච්චරිංසු; නස්ස කථාය අතතරා වෙමජ්ඣයෙව අයමඤ්ඤ කථා උදපාදි (ම. න 296). යං අතතනො සභායසභාවානුරූපං කථං කථෙතො අනුච්චරිංසු, නස්ස කථාය අතතරා වෙමජ්ඣයෙව අයමඤ්ඤ කථා උදපාදිති වුත්තං හොති (සු. කී 380).

අයමනනරා කථා උදපාදි = පොරාතකතෙරා අති රචනා කථා හොනති තිසිත්තව්වානෙ පඤ්ඤා සමුට්ඨාපෙනා අජාතනො පුච්ඡනී ජාතනො විසංජේතනී තෙන තෙසං අයං කථා උදපාදි (සං. න 92).

අයමනනිමා ජාති = තෙන ඤයෙත ජාතිමුලස්ස පසි නත්තා පුත අයමන්තො ජාති තථිද්දති පුතබ්බ වොති අපරමපි ඤණං උපපජ්ජති (වු 37). තෙන ඤයෙත ජාතිමුලස්ස පසිනත්තා පුත අයමන්තො ජාති (දී 666). අයං පච්ඡමා බ්බිසවතති (පටි 427) අයං සබ්බ පච්ඡමා ජාති (ම. දු 145).

අයමනනිමා ජාති නථිද්දති පුතබ්බපටි = පදනිසෙත ඉමසමා අතතභාවෙ පතතබ්බං අරහත්තං බ්බාකාසි (ම. ව 175). (දී 294).

අයමනනිමා නථිද්දති පුතබ්බපටි = අයං නො අතතිමා ජාති; ඉද්දති තථි පුතබ්බපටිති ඵවඤ්ච යෙ ජාතනාතිති (සු. කී 348).

අයමන්තකරාජෙන දෙසො විමට්ඨො මයා = අයං රමණියො උය්‍යාතප්පදෙසො පුබ්බෙ මයා අස්ස කරාජෙන සද්ධිං විවරිතො (ජා. දු 113).

අයමස්ස පඨමා විජ්ජා අධිගතා = අයං ඉමිතා භික්ඛුනා පඨමං අධිගමිවසෙත පඨමා, විද්ධකාරණෙට්ඨති විජ්ජා අධිගතා සච්ඡකා හොති (ඉති 246).

අයමහං = පවහොනාසි (මහ 364).

අයමහමසැති = දිවසි මඤ්ඤිතං (සං. න 82). අයං අහං අසමි ගවාමි (මහා 184). රූපාදිසු කිඤ්චිදෙව ධම්මං ගහෙතා අයං අහමස්සිති අතත දිවසි වසෙත වුත්තං (සං. දු 196). පඤ්චසු බ්බෙසු අයං තාම අහං අසමිති; ඵත්තාවතා අරහත්තං ව්‍යාකතං හොති (අ 657). ඵන් පත අයමහනති ඵකං තණ්හා මඤ්ඤිතමෙව වට්ඨති (ම. ව 193).

අයමහමසැති අනානුසංගි = යො ඵවා විපපමුහොතො සො රූපවෙදනාදිසු අයං තාම ධම්මො අහමස්සිති දිවසිමාහ මඤ්ඤනා වසෙත ඵමං තානුපස්සති; තස්ස නරා දස්සනෙ කාරණං තථිති අධිප්පායො (උ 254). ඉදං යථා වුත්තාය විමුක්තිං අධිගමිතං දිපතං (උ 254).

අයමානුභාවො = අයං අනුප්පදිකං ආනුභාවො (අ 731).

අයමානාපරා අනුප්පදානා වා සනිසමොක්කධානං උප්පාදං = ආදිපු අයං පුරිමතයනො විසෙසො, ත කෙවලසුඤ්ඤානිසමොක්කධානං එතෙ වුත්තප්පකාරාච උප්පාදං උප්පත්තානං වා භාවිතං පාරිසුරියං පච්චයා නොහති අසුද්දපි පත එවං වෙදිතබ්බං (සං, ක 133).

අයමිති කප්පො කප්පමකුරො = කප්පවකුරෙ හිකුටු අයං මිමි කප්පො, ඉමි, පරිදහිතො යථා යථා ජමාමිති එවං උප්පත්තා මිවත්තකො (ථෙර එ 321).

අයමිද මරහති = අයං පුරිසො ඉදං තාම දුතං මාතං සකකාරං අරහති (දී 682).

අයමුදදසො = ඉදං මානිකා ජපනං චිකක්කතනාදිති විපුල්ලිකො විජාරිතාති (ම. ව 166).

අයමෙසො අනො = අයං සිලබ්බතපරාමාස ව්‍යසන අත්තනිලමිථානුයොග සංඛාතො මිජ්ඣිමාය පටි පතති යා උප්පථානො ලාමකවෙසිත ව උකො අනො (උ 247).

අයමෙසං ධම්මො = අයං එතං මාතුකුච්ඡ ඛකකමනෙ ධම්මො (දී 288).

අයමෙසං සබ්බො = අයං විතකකමිථාරාතං අති රුජ්ඣිතභාවො සබ්බො සම්පිලා තාම (අ 815).

අයමෙව = එවසද්දො නියමිතො, තෙන අසුද්දං මාතං පටිකකිපති, ඉමසම් පුත්තෙ වට්ඨිකම්මෙව මිසසකමිකො ව කපිතො (සං, ක 112). අසුද්ද මයං පටිකෙවපනන් නියමිතං (විහ 79). (පටි 113). අසුද්දමයං පටිකෙවපනන් නියමිතං (දී 580). ආදිති පඨමසුද්දනිසද්දසෙ වුත්තන්තාති (පටි 412). නිත්‍රොධි රුක්ඛං දසෙසෙනො විලපති (ජා, ක 111).

අයමෙව අජිසො = ඉදං තං දුට්ඨමපි මයසද්ද පටි පදසද්ද එකතො කථා දෙසෙතො අයමෙව අජි යොති ආදිමාහ (දී 230).

අයමෙව වො = තසා නදියා එකසොතං විස සද්ධා විරිය සති සමාධි පසුද්ද වසෙන එතෙසං නිත්තා තාකාරණං වෙදිතබ්බං (සං, ක 195).

අයමෙවසා අහඞ්චි සො අනාසකසො = ඉදං සන්තං ජෙන වතෙ විහරතො උක්කණ්ඨිත හිකුටුං ආරබ්භ කපෙසි (ජා, දු 83).

අයමෙව සුලො නිරයො තෙන = තතො ඉමයං උප්පා තතිට්ඨාත භුත්තො නිරයතො අයමෙව සුලො සෙයෙතාති (ථෙ 158).

අයමෙව සො හා අසෙසද්දොසානු භුමාරපනිතිපි = (පාඨො) අයමෙවහි පොත්තෙසු ලිඛිතො, තසාපි අයමෙවිතො, එවත විපල්ලාසො පතෙත් වෙදි තබ්බො යංභි රසුද්ද වුත්තං තදෙව ඉධ ආගතං (ජා, දු 86).

අයමෙසො තම. කුසදං යං නිසාය තච දොසෙලො උප්පන්නො අයං සො සබ්බලොකයා තමොනුදො (ජා, ස 281).

අයමෙව අසෙසා = නිදනාවසානතොපභුති යාවගාථා පරි යොසානා ඉමිතා සුත්තං ත පකාසිතො අත්තො, "අපි" සද්දො ඉදංචි වකඛමාන සුත්තන්ත පටිපිණ්ඩිතො (ඉති 35). ආදිතොපභුති යාවගාථා පරිසොසානා ඉමිතා සුත්තං ත පකාසිතො අත්තො අපි සද්දො සුත්තං ත රෙසු වුත්තන්තං සම්පිණ්ඩිති (සු ස 114). (සු ස 98).

අයමෙව වො භාසො ජට්. ධම්මො එවං භාවි එතං අ. නිතො = ඉදං වුත්තං තොති ආනු උසො විසුද්දන්තාති ඉමෙස නිණ්ණං ධම්මානං අත්තියං අයං කායො ණාතමනාදිකම්මො තොති (අ 663).

අයමෙව වො හිකුටෙව = ඉමයං තච පදයං අයං යොජනා: හිකුටෙව ත කෙවලං අසුභ්‍යාවකා යෙව කිලෙසප්පකාණං සංවත්තති (ස වි 291).

අයමෙව වො මෙ හනො = වුට්ඨිකුටුකාය ධම්මසොකකා තතාය සම්භසුප්පට්පත්තතාය ව එතං එවං තොති එවං හි මෙ හනො අයසද්ද හගවති ධම්මකුටෙව තොතිති දීපෙති (ම. ක 212).

අයමෙව ධම්මො සාරාණිසො = අයං මෙතතායායකම්ම සංඛාතො ධම්මො සරිතබ්බො සතිජතකො (ස. වි 970).

අයමෙව පාරාජිකා = යථා පුරිමායො එවං අයමපි හිකුටුහි එතසං කායසංසංගා සද්ධිමයං පති සෙවිතන්තං එතාති අට්ඨවජ්ඣති පටිපාටියා වා උප්පට්පාටියා වා පුරෙතො අට්ඨවජ්ඣකා තාම පාරා ජිකා තොතිති (ම. 162).

අයමෙව හිකුටුහි පඨමා පතතිතං = ආදිමහි පඨමා අ. පතති එනිසාති පඨමාපතතිකා, විනික්කම්මක භෙයෙව ආපජ්ජනමාති අත්තො (ම. 163).

අයසා = උපරි අයපට්ඨෙත ජාදිතො (ම. ව 140). (සු. ස 80). අයතො (තෙ 188). (ධ. ප 513) උපරිකම යොජතෙත අයපට්ඨෙත ජාදිතො (මහා 304).

අයෝගියෝ පඤ්ඤා වික්ෂේපණා = එවං විනාශිතං පඤ්ඤාං වික්ෂේපණාං පි ඉධ හතොති භික්ෂු අනෙකම්භිතං පුබ්බජිවිතං අනුසාරති සෙය්‍යපිදං එකමිදි ජාතිනම් ආදිතා තයෙත සො යෙව ථෙරෙ විශ අයෝගියෝ වික්ෂේපණා හොති අපඤ්ඤාමෙව පඤ්ඤනාති කපෙති (අ 341).

අයෝගියෝ පටිභික්ෂා = එවං අනුපාය මනසිකාරං වජ්ජති (සං. ට 229).

අයෝගියෝ ගිඤ්චමි - පෙ - පටිභික්ෂා = හෙත භි. වුත්තං හොති යසමි අයෝගියෝ මනසිකරෙතො අසව්‍ය උපපජ්ජනම් යෝගියෝ මනසිකරෙතො පටිභික්ෂාති තසමි ජාතිතබ්බං යෝගියෝ මනසිකාරං උපපදෙතුං ජාතයො අයෝගියෝ මනසිකරෙව යථා හ උපපජ්ජති එවං පස්සතො අස වාතං බසො හොතිති (මි. ට 60).

අයෝගියෝ මනසිකරොතො = හත් කතමො අයෝගියෝ මනසිකරෙ අතිවෙව නිව්වනාති උකෙඛ සුඛනාති අනන්තාති අනන්තාති අනුතෙ සුඛනාති අයෝගියෝ මනසිකරෙ උපපජ්ජනම් කපෙව පටිභික්ෂාලෙත වා විත්තස්ස ආවර්තා අනිවර්තො ආහොතො සමනොතො මනසිකරෙ අයං වුච්චති අයෝගියෝ මනසිකරෙ (අ 19).

අයෝගියෝ මනසිකාරා = අනුපාය මනසිකරෙත (සං. ට 249). අනුපාය මනසිකාරො (ථෙර ට 278).

අයෝගියෝ මනසිකරො = අනුපාය මනසිකරෙ (මි. 355). (අ 258) අතිවෙව නිව්වනාති ආදිතා තයෙත පටිභික්ෂා උපපජ්ජනම් කපෙති (අ 774). අනුපාය මනසිකරෙ උපපජ්ජනම් කපෙති (සං. ත 143).

අයෝගියෝ මනසිකරොති දිට්ඨිමා = අයෝගියෝ මනසිකරොති අකුසලානං අසාධාරණ හෙතුතො තයෙසව "අයෝගියෝ මනසිකරෙතො ජනනං දිට්ඨිතං අඤ්ඤානා දිට්ඨි උපපජ්ජති" නි වචනො ව අයෝගියෝ මනසිකරෙ දිට්ඨිතං කාරණං (පටි 300).

අයෝගි = අයෝගියෝ අනුපායෙත (ථෙර. ට 339).

අයෝපාකාර පටිභික්ෂා = අයෝමයෙත පාකාරෙත පටිභික්ෂා (පෙ 40).

අයෝපාකාර පටිභික්ෂා = අයෝපාකාරෙති පටිභික්ෂො (සු. ස 80).

අයෝපාකාර සංකප්පනා = අයෝමයෙති නිබ්බන්ධනොති පොකරපනොති සංකප්පනා (ජා. ස 224).

අයෝමයා = එවං ගබ්බපාතිනිතං තිරයං දයෙසො මහාසතො යත් පරදරිකා ව අතිවාරිනියො ව පච්චනාති තං කණ්ඩකසිමිලිතිරයං දයෙසොතො අයෝමයාති ආදිමං (ජා. ඡ 139).

අයෝමයෙන = කාලලොහාදි නිබ්බන්ධන (මහා 20).

අයෝමයෙන භූමෙන = මහාමුක්ඛරෙත (අප 244).

අයෝමයෙති = ඉදං යෙති කණ්ඩකෙති හෙ ආවිතා හෙ දයෙසො වුත්තං (ජා. ස 223).

අයෝමුඛා = අයසුචි මුඛා (ජා. ඡ 138).

අයෝමසුඛා = අයසුලෙත (සං. ත 35).

අයෝමසුඛා නෙමියො = අයෙත සුඛා පටිභික්ෂා නෙමියො (ජා. ස 613).

අයෝමයා = පිතාමහො (අප 505). (අප 452).

අයෝමයා = සාමිනො පුත්තා (අ 180).

අයෝමයාපිඤ්ඤාති = එත් අයො බො වුච්චනාති කාලකතා පිතිපිතාමහා; වොසාපිඤ්ඤාති වුච්චනාති තෙසං අත්තං සුත්තාදිසු ජිඤ්ඤාකාති බාදනික හොජනියාති (ස. පි 620).

අයෝමයා පිතාරං කාරාපසංසාමි = එත් ව පිතාරෙති හ සකල පිතාරෙ, එකො ආවාසො. තෙතෙවංහා අයෝමයා කාරපෙසංසාමිති (ස. පි 612).

අයෝමයා = පිතාමහො (ථෙර. ට 503).

අයෝමයා දණ්ඩගණිතා = අයෝමයානං දණ්ඩගණන භිත්තං (ථෙරි 160).

අයෝමයා චායාසා = අයෝමයා කාරණා; තෙති ජාතාපි තතො ජාතාමිති වුත්තං හොති (ස. පි 653).

අයෝමයා දමිමි = එවං පටිලඤ්ඤා පඤ්ඤා දුතෙ යෙව උපනෙතබ්බං; සෙසං උත්තාතමෙව (ස. පි 683).

අයෝමයා = අත්තො උපකාශං ආලපති (ථෙරි 183).

අයෝමයා = අයෝමයෙති වත්තබ්බ පඤ්ඤාතො අනුච්ඡිකවොසාරෙත වදනි (උ 50).

අයෝමයා උද්ධමනිකා = එත් 'තංබණ්ණ'ති අවිර කාලො වුච්චති (ස. පි 396).

අර්ථකෝෂ රහිතං = පදවිසේක බුද්ධිකතානං අර්ථකා සයෙත වුත්තාති (අ 32).

අර්ථකෝෂා = න රහිතා (සං. ත 19).

අරඤ්ඤායනා = (ආදීනි) වග්ගාදී බුද්ධිමයානි පාලිතං
ආගතානි ථෙරජන පන තෙරසපි සමාදිණණා
තෙව අගෙසුං (ම. ක 231).

අරඤ්ඤායනා = අරඤ්ඤා නාම නික්ඛමනියං - පෙ-
* “අරඤ්ඤා නාම සෙතාසනං පඤ්චබාහුසතිකං
පවිජ්ජිතං” නාම ව. එවං වුත්තලකඛණේසු අරඤ්ඤාසු
යං කිඤ්චි පමිවෙසසුඛං අරඤ්ඤා ගතො (වතු
162). ආනාපානසති නිද්දෙසෙ අරඤ්ඤායනො
මානි ආදිකා ආනාපානසති භාවනානුරූපං සෙතා
සනං - පෙ - සනතමිදි ය ඵලානුකූලතා උපාදිසන්නො
නිසිදුනිති ආග (වතු 168).

අරඤ්ඤායනා වා = තසමාසා අනුරූපං සෙතාසනං
දුසෙතොතො හගවා අරඤ්ඤායනො මානි ආදිමාන
(ස. පි 293), (ම. එ 213). තෙනසා පරික්ඛමජ්ච
යොග්ගහුමිං අරඤ්ඤාසෙතාසනං දුසෙතොතො
හගවා අරඤ්ඤායනොමානි ආදිමාන (ස. පි 293).
(ම. එ 224). නත්ථ අරඤ්ඤායනා අරඤ්ඤා නාම
- පෙ - කිඤ්චිපමිවෙස සුඛමරඤ්ඤා ගතො (ස.
පි 293).

අරඤ්ඤායනා වා - පෙ - සුඤ්ඤාගාරයනා වා
= ඉදමස්ස සතිපට්ඨානභාවනානුරූපසෙතාසන
පටික්ඛන පටිදීපනං (ම. එ 224) (දී 519) ඉදමස්ස
ආනාපානසති සමාධි භාවනානුරූපසෙතාසන
පටික්ඛන පටිදීපනං (ස. පි 292), (පටි 335).

අරඤ්ඤාමානමම = අරඤ්ඤායනො ආගතො, මිකායෙ
පදසකිකයෙ (ථෙර. එ 98).

අරඤ්ඤාමිති = භාමිඤ්චි ගාමිපචාරඤ්චි කපෙතො අව
සෙසං අරඤ්ඤං (අප 136).

අරඤ්ඤාසුඤ්ඤායනා = අරඤ්ඤායනො නාම සන්ධාර
වණ්ණිකො; ථොමිතො (ථෙර. එ 218).

අරඤ්ඤාසමිති = අගාමකට්ඨානෙ (අ 388) පඤ්චබාහු
සතිකං පවිජ්ජිතානි වුත්තං අරඤ්ඤා ලකඛණ
යොගතො අරඤ්ඤා (ථෙර. එ 91) උය්‍යානෙ (ජා.
ක 86). අගාමකෙ පදෙසෙ (අ 601).

අරඤ්ඤා = විහාරයො, ජේතවනං සකාය වදනි
(පිමා 200).

අරඤ්ඤා භාමමානමම = ඉදං සන්ධා ජේතවනෙ විහ
රතො පුලලකුමාරිකාපලොහතා ආරබ්භ කපෙසි
(ජා. ක 102).

අරඤ්ඤානි = සුසුප්පිතනරුවනසංඝි මණ්ඩනානි විමල
සලිලසමපන්නානි අරඤ්ඤානි නාම (ඉ. ප 309)

අරඤ්ඤා = නාදිසෙ අරඤ්ඤා (පිමා 268). අරඤ්ඤා
(ජා. ප 226). ගාමිගාමිපචාර විනිවුද්ධතං ධාතෙ
(ජා. එ 283). විපිනෙ (මහා 155). අට්ඨිකං (ම. දු 70)

අරඤ්ඤා දුරං = ඉමසමි නිමමනුසෙස අරඤ්ඤා මං
දුරං පවවුදෙනි (ජා. ක 275).

අරඤ්ඤා - පෙ - නොසියා = හික්ඛවෙ අරඤ්ඤා මා
රුක්ඛමුලසෙතාසනෙ වා ජතමිවිත්තට්ඨානෙ වා
සමුද්ධං අනුසාරෙය්‍යාථ, මුඛං අනුසාරෙය්‍යාතං
තුමනාකං හයං ත සියාති අපේඨා (වතු 155).

අරඤ්ඤා කුභ ගව්‍යානි = ඉමසමි හිමවත්තාරඤ්ඤා
යානි භුතානිවෙව වුඛි මිදියාදප්පන්නානි හමනානි
ව තරුණදෙවනානි තානි සබ්බානි මමි වචනං
සුත්තකුභි අපේඨා (ජා. ඡ 178).

අරඤ්ඤා මානසිගනායනා = ඉවිජ්චිවිජ්චිතට්ඨානෙ සුඛං
වරනි (ධ. ප 592).

අරඤ්ඤා මෙ කුමිතා හතා = තස්ස පඤ්චජාය අනු
රූප වසෙන අරඤ්ඤා වසතො මෙ කුමිතා කතා
(ථෙර. එ 135).

අරඤ්ඤා විනාසට්ඨානි = අරඤ්ඤානි ව වනපට්ඨානි ව
(සං. ක 9) (ම. එ 102). (අ 311). (අ 856). අරඤ්ඤා
කසිඛ සුත්තතාස අරඤ්ඤානි මහාවනසංඝිතාය
වනපට්ඨානි (දී 586). අරඤ්ඤා වනපට්ඨානි ගාමුප
චාරතො මුත්තානි දුරසෙතාසනානි (දී 603).

අරඤ්ඤා විහරනි = ජේතවනය අට්ඨරෙ පඨානසරෙ
එකසමි ආවාසෙ වසති (ස. පි 617).

අරඤ්ඤා විහාරාය = අරඤ්ඤා විහාරභාය (ම. එ 103)

අරඤ්ඤා = රණාභාවෙන අරඤ්ඤා (තෙ 101).

අරඤ්ඤා විහාරි = මෙත්තා විහාරි (පෙ 164).

අරඤ්ඤා විහාරිනං = නික්ඛිලෙස විහාරිනං (අ 124).

අරඤ්ඤා විහාරෙ = නික්ඛිලෙස විහාරෙ (පටි 23).

අරඤ්ඤා = තෙන කාරණෙන තත්ථ එතෙසං රණානි
අරඤ්ඤා (ධ. ස 72). නික්ඛිලෙසා (සං. එ 81).

අරඤ්ඤා = අරඤ්ඤා ධුතං (ස. පි 656).

අරඤ්ඤා = අරඤ්ඤා සුභලං (දී 687).

අරඤ්ඤාසමාධි = සබ්බං කුසලා බ්‍යාකතො සමාධි.
ලොකුත්තරෙ එව වා (තෙ 114).

අරුති = අරුතීති ආදීති විභවේන විභවත්තයෙන්ව වෙදිතබ්බාති (අ 20). පාත්තසේනාසනෙත්තුවෙව් අධි කුසල ධර්මෙත්තුව උක්කණ්ණිකා (සු. ස 165). අධි කුසලෙත්තුව ධර්මෙත්තුව පත්තසේනාසනෙව උක්කණ්ණිකා (ම. ඵ 144). කුසලෙත්තුව ධර්මෙත්තුව උක්කණ්ණිකා (ම. හ 330). රති පටිකෙඛපො (මහා 330).

අරුතිය = අධිකුසලෙත්තුව ධර්මෙත්තුව පත්තසේනාසනෙත්තුව උක්කණ්ණිකා (පථ 203). අරුතෙත්තුවෙව් උක්කණ්ණිකා (ධ. ප 688). කුසලගාමිකාස උක්කණ්ණිකා (ම. හ 302).

අරුතිය විප්පතාස = පත්තසේනාසනෙත්තුවෙව් භාවිතාස ව උක්කණ්ණිකා ජතිප්පා (සං. ඵ 205).

අරුතිතා = අරුතාකාර (විහ 338). (මහා 330).

අරුතිනාමිකිරුති = උක්කණ්ණිකා නාමික වති (සං. ඵ 89).

අරුතිරුතිලොමහංසො කුතොපා = යා යං පතොත්ත සේනාසනෙත්තුව අධිකුසලෙත්තුව ධර්මෙත්තුව අරුති උක්කණ්ණිකායා ව පඤ්චස්ස කාමගුණෙත්තුව අති අති රති ආසන්නා කිලනා යො ව ලොමහංස සමුට්ඨා තතො ලොමහංසසබ්බාතො විතතුත්තාසො ඉමෙ තසො ධම්මා කුතො ජාතා? කුතො නිබ්බතනාති පුත්ථං (තෙ 199).

අරුතිරුතිසහො = අතිතිකම්ම පටිපතතිසා අරුතියා කාමගුණෙත්තුව රුතියා ව සහො අතිහවිතා අපේක්ඛාප්ථිතා (අ 846). අරුතියෙව් පඤ්චස්සාම ගුණරුතියෙව් සහති අධිගම්භං සහෙතාති (අ 496).

අරුති රුතිසහො අසං = අරුතියා රුතියා ව සහො අති හවිතා අපේක්ඛාප්ථිතා හවෙසං (ම. ඵ 144).

අරුතිසියා = යෙ අමහානං සද්ධි ව මිත්තා ව සුභජ්ජා ව තෙසං අධිසකරු අරුති සියාති (ජා. හ 115).

අරුති = රුතිපටිකෙඛපො (විහ 338). කුසලපකෙඛසු උක්කණ්ණිකා (සං. ඵ 28). අරුති (ම. හ 93). උක්කණ්ණිකා (සං. හ 123). උක්කණ්ණිකා (බු 83).

අරුතො = තණ්හා රුති රුතො (සං. ඵ 209).

අරුථකො = අයානකො (ජා. ස 453).

අරුසරුපො හවං ගොතමො - අයං නිරසා අධිපපාසො යං ලොකෙ අතිවාදන පච්චුට්ඨාන අඤ්ජලිකම්ම සාමිවිකම්මං සාමයනිරසොති වුව්චිති තං ගොතො ගොතමො නපි තසම අරුසරුපො හවං ගොතමො අරුසරුතියො අරස සභාවොති (අ 741). (ස. වි 82).

අරුතං = පච්චයාදිතං අරුතතාපි අරුතං. යථා ව ලොකෙ යෙ කෙවි පණ්ණාසකානිතො බාලා අධි ලොකගයෙන රහො පාපං කරුණති ඵමමෙස

ත කදචි කරුණති පාපකරණ රහාභාව තොපි අරුතං (ස. වි 69). ආරකතා අරුතං, ආරකාති සො සබ්බකිලෙසෙති සුමිදුර මිදුරෙ ධිතො මහොත සමානතා කිලෙසානං මිඬාසිතතා. අරුතං වා හතතතා අරුතං, හතවතා හි කිලෙසා අරුතො අතවසසතො අරියමහොත හතා සමුට්ඨිතතාති (උ 58). ආරකතා කිලෙසෙති සංසාරවක්කාසා වා අරුතං හතතතා පච්චයාදිතං අරුතතා පාප කරණ රහාභාවා අරුතං (උ 188). ආරකකිලෙසො දුරකිලෙසො පතිත කිලෙසොති අරුතා (ම. ඵ. 39). ආදි පදෙත්තුවෙව් කිලෙසානං ආරකතා දීති කරුණෙති අරුතං (දී 626). අරුතො හාපො අරුතතං (මහා 35). අරුතතා ආදයො විසුද්ධි මහො විජාරිතා (ම. දු 166). තප්පි "ආරකතා අරුතං අරුතං ව හතතතා, පච්චයාදිතං අරුතතා පාපකරණ රහාභාවාති ඉමෙති නාම කරුණෙති සො හතවා අරුතතා වෙදිතබ්බාති" යි ආදිතා තසෙන මාතිසං නිකම්පිතා සබ්බාතෙව ඵතාති පදාති විසුද්ධිමහො බුද්ධානුස්සති නිද්දෙසෙ විජාරිතාති, තතො තෙසං විජාරිතො ගහෙතබ්බො (ම දු 273). ආදයො විසුද්ධිමහො විජාරිතා (දී 120).

අරුතං ඩිණ්ණසමො = යසං පත අතවසසං හවයොගො පඨිතො, තසං අවිජ්ජායොගාදි අවිසිට්ඨ කිලෙසාපි තදෙකට්ඨාභාවතො පඨිතා ඵව ගොතාති සො පරිකම්භහවසංයොජනො අරුතං ඩිණ්ණසමොති වුව්චිති (ඉති 236).

අරුතං සමිජානාති = අතං අරුතතා පටිජානාති; යථා තං අරුතං අයතා ජානාති තථා වාචා නිවුත්තරෙති කාසෙන පරිකම්මෙති විපොහන ඉච්ඡති අධිවාසෙති (වතු 232).

අරුතං සමණො = අයං අරුතතා සමණො ඵකොති (දී 593).

අරුතං සම්මාසවික්‍රදය = පදාධයෙ පත ආරකතා අරුතං අරුතයෙව් හතතතා පච්චයාදිතං අරුතතා පාපකරණ රහාභාවාති ඉමෙති නාම කරුණෙති අරුතතා වෙදිතබ්බාති; සම්මා සාමසෙව් සබ්බ ධම්මානං බුද්ධිතා පත සම්මාසවික්‍රදොති අය මෙත්ථ සංඛෙපො, විජාරිතො පතෙතං පදාධයං විසුද්ධිමහො බුද්ධානුස්සති වණ්ණනායං පතාසි තතාති (අ 63). (ම ඵ 48). ආදීති විසුද්ධිමහො බුද්ධානුස්සති නිද්දෙසෙ විජාරිතාති (අ 502). ආදීති විසුද්ධිමහො විජාරිතාතෙව (ප 64). (සං දු 210).

අරහං හොති සමමාසවුද්ධං ලොකෙ විවතනව්‍යද්ධං
= එව් රාතදෙසමොහමානදිව්දිග්ගිජ්ජා දුටුවිත
ඡද්දෙනා සතතා පටිච්ඡනේන කිලෙසකිකාසෙ
ලොකෙ තං ඡද්දතං විවතනතො සමතනතො
සංසාරාසලෙතො හුතො සිතොති විවතනව්‍යද්ධං
(ම. ත 252). (දී 175).

අරහංගතං = සබ්බසංකාරානං අරහෙ රතතනතෙව
ගතං නිසු වජ්ජුසු ගරුචිතතිකාරං උපට්ඨපෙඨාති
අපේථා (අ 648).

අරහංගං = ගතවිතො සාවකානං අරහතානං
අබ්බතතරෙ එකො මහාසාවකො අහොසිති අපේථා
(උ 122). අරහතානං (වතු 258). අරහතානං
ගතවිතො සාවකානං අරහතානං අබ්බතතරෙ
අහොසිති (ම. එ 163). (දී 237). අරහතානං
ගතවිතො සාවකානං අරහංගං අබ්බතතරෙ අහොසි
(සං. එ 160).

අරහංගං අනුගරොමි = යථා පුරතො ගච්ඡන්තං
පච්ඡන්තො ගච්ඡන්තො අනුගච්ඡති නාම එවං අගමපි
අරහතෙති පඨමං කතං ඉමං ගුණං පච්ඡා
කරොන්තො තෙසං අරහතානං අනුකරොමි
(අ 430).

අරහංගං අපහාසි = ගතවිතො සාවකානං අරහතානං
අතතරෙ එකො අරහා ආසි (අ 683).

අරහතා = කිලෙසාරිතං හතතා අරහතා (අ 866).
(ම. දු 7). ඉමිතාසං අතවසෙස කිලෙසපපහාණ
දිපතෙන ආතවකධයපදට්ඨානසබ්බසංඝුත
සද්දණ්ඩිමම පරිදිපතතො දසබල - වතුචෙසාරජ්ජ
- ඡ අසාධාරණ සද්දණ් - අට්ඨාරසාවෙණික බුද්ධි
ධම්මාදි අවිජ්ජනාසං පරිමෙය්‍ය ධම්මකාය සම්පතති
දිපිතා හොති (ඉති 9). කිලෙසෙති ආරකතතා අත
වසෙසාරිතං හතතා සංසාර වක්කසං වා අරහං
හතතා පච්චයාදිතං අරහතා පාපකරණේ
රහාහාවාති ඉමෙති කාරණෙති අරහතා අරහා
(ඉති 9). කිලෙසෙති ආරකතතාති ආදිති කාරණෙති
හගවා අරහතති වුවුවති තෙන අරහතා (සු ස
(93). අරිතං හතතතා පච්චයාදිතසද්ධ අරහතා
අරහතා (දී 33).

අරහතා වතනරො මග්ගා පටිලද්ධා = (ආදීප්‍ර පසා
සිතො යෙව. සෙසං උත්තානත්ථමෙවාති (ප 131)

අරහති = නසමා මාතනං වන්දනං පූජනං අරහතීති
වදති (සං. එ 99).

අරහතො = පුච්ඡා සකවාදිසං; පටිඤ්ඤ ඉතරසං
(ප 130) කිලෙසාරිතං හතතා අරහාතිලද්ධ
තාමසං (මහා 71). අරහතතථලෙ සීතසං (මහා
221). කිලෙසෙති ආරකතතා අරහාති ලද්ධතාමසං
සිණ්ඨවසං (දු. 6).

අරහතො අනිතො රාසො අපථි = (ආදීප්‍ර) රාතදී
හාවා විරහතතො එවං පටිජානාති (ප 111).

අරහතො උපපන්නාය අභිසංඝාය උපපන්නාය සමා
පනායා = වුත්තකිට්ඨසද්දසංචි උසෙවිතයො
(විහ 283).

අරහතො සුඛා = ඉමං උචරුපං අරහතො ධම්මදෙසනං
සුතා (සු. ස 136).

අරහතං = අරහතතථලං (පටි 396).

අරහතා පතන = අරහතතථලං පතෙන (මහා 221).

අරහතා පතනං = අතතතා අරහතතසං පතනං
(පටි 414)

අරහතා ඵලං = අරහතතමෙව ඵලං (පටි 75).

අරහතා මග්ගත = අරහතාමග්ගතාති ව වුත්ත
තෙන සකකායදිව්දි ආදීතං පතාතහාවිවසෙන
වොදෙති (ප 194)

අරහතා මග්ගත සබ්බකිලෙසානං = (ආදීප්‍ර) පත
අරහතානං සුට්ඨි විපට්ඨසාරදි අහාවිතො ආසෙ
වතාදි හාවිතො ව නාති පද්ධති සුජ්ජන්තව
(පටි 161).

අරහතාමග්ගා = අරහතතසං මග්ගා - අරහත
මග්ගා (පටි 75) (මහා 25).

අරහතාය = අහතථලපටිලාහාය (උ 59).

අරහතාය පටිපත්තො = අරහතාමග්ගසමබ්බි
දසෙසති එවමතසමිං සුත්තා නීතිපි ථෙරෙති
අතතා පටිච්චිමග්ගා කපිතො (අ 353).

අරහතො සඤ්චාති = පුට්ඨා දසාන මග්ගත
උද්ධමනායානං පතාතහාවිතො පටිකතිපති
(ප 109).

අරහතො = කිලෙසෙති ආරකතතා අරිතං අරහසද්ධ
හතතා පච්චයාදිතං අරහතා පාපකරණේ
රහාහාවා තථාගතො අරහං (මහා 130)

අරහතං = නිකකිලෙසං (වතු 148).

අරහතං සමමාසවුද්ධං = එව් අරහාති පදසං
අපේථා හෙට්ඨා වුත්තා යෙව. සමමා සාමයද්ධ
සබ්බ ධම්මානං බුද්ධිතා සමමා සවුද්ධං. අං
කිසද්විසෙද්දාසා නාම, තසං සබ්බසංචි සබ්බා
කාරණො අවිපට්ඨතො සයමෙව අතිසවුද්ධතාති
වුත්තා හොති (ඉති 112).

අර්ථනාම මිෂනරි = අර්ථනාමානං මිෂනරි පටිලිහිතබ්බං
 ජනාපරිතනති පණ්ඩිතා කථෙතති (ජා. ව 102).

අධ්‍යයනයේ නාදිපි = ආරක්ෂාව; කිලෝනාංක; ගෙවන
සෙව් අතීත; හඟනවා; සංස්කරණයන් ඇති
හඟනවා; පවතිනවා; අරභනවා; පැමිණිල්ල රහා
සාවා වී ඇත්තේ. ඉඩ්ට්‍රි නාදී මාවප්‍රතිශා
නාදිපි (විමා 84).

අර්ථකතානං = කිලෙසෙහි ආරක්ෂාවට අරිතං අර්ථකතානං
 හතරයා පවිටියාදිතං අර්ථකතානං පාසකරණ
 රහාහාමා තර්ථකතො අර්ථකතානං; ආරක්ෂාහි සො සබ්බ
 කිලෙසෙහි සුචිද්දර්ශිතෙ ධිතො මිගෙතන සමාස
 තාතං කිලෙසානං පභිණ්ණතානි අර්ථකතානං (පටි 149)
 යසමා පන සබ්බමුක්ඛා අර්ථකතනමුණ්ණතාපි සම
 සමා, තසමා සබ්බෙසං වසෙන අර්ථකතානතනානි
 ආනං (පටි 150).

අර්ථසන්න = අර්ථනෙතනි පදෙහි බ්‍රිහ්සාවකෙව් සහිත
 ගණනෙව් (ජා. ස 95). පුජාචිකෙය්සා අනුච්ඡේකෙ
 (ජා. ස 96). ඉමාග් ගාඨාග් දෙසිතා කුසලානා
 අත්තානං අනො කන්ථා පුජනෙය්සං දයෙය්ති
 (සං. ථ 205).

අරභයෙන්ම දැක්විය යුතුය = අරභයෙන්ම දිනාදීමට යො
 තාවයෙන්ම පැමිණීමට (දි 501).

අර්ථනෂ්ටතාවය බාදිය යුතුය = බාදිලකිණිපාතනය අර්ථ
නෂ්ටතාවය (ඒ 501).

අරභයෙන් = අරභයෙන්: අදිප්ත අරභය: නිලෙන්
 ගිණි - අරභයෙන්: (සං. එ 108), (ප්‍ර ස 125) නිලෙන්
 සමා (පෙ 6). නිලෙන්: අරභයෙන්: අදිප්ත අරභයෙන්
 ගිණි ගිණි: පව්වයාදි: අරභයෙන්: පාප
 කරණ රභයාදි: තර්භයෙන්: අරභය (මහ 130),
 නිලෙන්: අරභයෙන්: අරභයෙන්: අදිප්ත ගිණි ගිණි:
 පව්වයාදි: අරභයෙන්: එම ලකුණාදි: පව්වයාදි
 ගිණි: (පා. න 293).

අර්ථනෛමාමිදනා = පාපවරු හුඬා මෙය අර්ථනෛමානි
වදනා: පිවරනා (ජා. ඡ 112).

අර්ථය = අරක්කන; අරිතං අරිතයාදි හතතනා පථවි
යාදිතං අර්භතනා පාපකරණේ රහාහාදි අර්භා
(මහා 61).

අර්තා අර්තතා පරිනාමයෙන් වතුනි එළඹි පරිනා
මනි = තනවෙ, පරිපුර්ණ (ප 105).

අරභා ඉමෙහි බොහිසෙහි බරමෙහි = රාහාදීහි කිලෝ
සෙහි දුරෙ සිතො අරභා ඉමෙහි වුනතපසකාරෙහි
කිලෝස බොහෙහි බරමෙහි උපෙහො හොහි
(මහා 146).

අර්ථ විකූලි ඵලෙහි සමානාගතතා = පුවත්, සකල,
දික්ක, පතනි, සාධාය පටිඥා ඉතරය (ප 181)

අර්ථය වනුයේ එකම ප්‍රකාරයෙන් = එවිට සිතෙන සේ වනුයේ
එලෙස වන්නාට එකාදෙසා හෙවත් හෙ අර්ථයට
සමානාගතතාවය ප්‍රකාශයක් රෙදනන්ට අර්ථය
වනුයේ පසෙකින් ආදී ආරක්‍ෂා (ප 131).

අරණාවම්බු බිණාසමවා = කාමාසවාදීතා සබ්බසො
 බිණාසා බිණාසමවා (උ 189).

අර්භාෂි උපසක්කාති = කතෘයම් ඉමිතාව නසෙත
අත්තො වෙදිතබ්බො; අර්භාති ඡත්ත ආරෙසු
උපසන්නානං උපසන්නි හබ්බිතාය චාති සමිතතා
හතොති වුච්චිති න එකක්කිණේ සබ්බාසං
උපසන්නි භාවෙතාති (ප 131).

අරහා භනා රජ්ජනි භනා ටි රජ්ජනි = කිලෙසානං පරි
නිබ්බාපිතත්තං උපායමපි න කපරුති (මහා 184)

ଡରହାଣି = ଚନ୍ଦ୍ରାକ୍ଷର ଡରହାଣି (ପିତା 358).

අර්ථය මගන, වූවිහිනි = මගනවිමයං ඵලානගතරසා
 හව්මගසා අතිකතමවසෙන වූවිහිනි (ප 337)

අරහම්බිභාවං = අරහම් විභවං 'සං. එ 230).

අරභා රූපකඩකිනි නි පරිපානානි = අරභනො
පරිභාසය අභාවෙන විභානං (ප 227).

අර්ථය සබ්බසම්මා = අර්ථය සබ්බසම්මෙසු උපායාත්තකෙන
කෙනාහි අනුසයෙන නිරනුසයොති ඉමිතා අත්ථ
වසෙන නිපසදෙසට්ඨානෙසු සුමිම්මතමෙව
කතතති (ප 245)

අර්ථය අසා හවිසස=සො වාදිසො උපතිසසස සමපනනා
විපසසනා යුත්තපසුභොතා අර්ථා බිණිසමො
හවිසසනීති අභො (අප 274).

අරභා හුඬා හි අරභා = අරභා හුඬා හි අරභාහි
පතෙහි මෙය පසුදැකීම හි ව්‍යාකර්මය (ප 102).

අරභයා පෙන්නා අසුසැටිනි = න රහෝ අසුසැටි
පෙන්නා, රහෝ අසුසැටිනෝ අසුසැටිපිනිනාව හුනි
සැටි වා පවුන්ති (ස. පි 691).

අරභයා අරභයා සකුදී රභයා රභයාසකුදී ව = එනෙ
තෙව් උපායෙන - අරහො : පෙ - රහො සකුදී ව
වෙදීතබෙබො; චතුරතමි ව එහසං වාචාං වාචාං
උක්කටතාචි වෙවිතබබං (ස, පි 323).

අරභනා රභනාසසද්දං = නිද්දොසාදිසු අරභොති සමමුඛෙ
රභොති පරමමුඛෙ (ස වී 323).

අප්‍රජප්‍රකාශන = මහාදර්ශන චරිතයක් කුඩාකර
 උපකරණය සහ දර්ශන චරිතය අප්‍රකාශන උප
 කාරකවලින් නිකුත් කළ (පි 345).

අරාබි = ඉදං සො කද්දවෙස ඉමං රුකං හ ගණෙය්ස
 යුණමිසිය්ස කඨ්ඨය්සාමිති විනොය්නා ඵචමංහ
 . (ජා ව 197).

අප්‍රියමානනා = අප්‍රියමානන, අනික්කමානන (අප්‍රියමානන 166), (බු 105).

අර්ථය = අර්ථය නැම පවතින සම්මුතිය (නෙ 196).

අර්ථයකි = අර්ථයකදම, (සු ස 155).

අප්‍රධානිකා ව්‍යාපෘතිය = අප්‍රධානික දෙව්‍යා ව්‍යාපෘතිය, ව්‍යාපෘතිය (දි 492) (ව්‍යා 202).

අප්‍රවිණතා = කාලතා (සං. එ 131).

අප්‍රධිසංචිතය නගනර = අප්‍රධිපුරතාමකෙ තගනර
(වි 5?).

අප්පච්ඡාය = එකතා; අප්පච්ඡාය නාම (දී. 705).

අපිට්ටියා උපපිට්ටියා - අප - සුභවා පාමිතානා =
තෙරසානාපදේවකප්පිකානා නාමාහි චක්ඛා
(චතු 177).

අර්ථවේදියා හෙතෙම = එකො: අර්ථවේදියා නාම, එකො: හෙමි
නාම, එකො: අර්ථවේදියාහෙමි නාම (විසු 183).
එකො: අර්ථවේදියා හෙමි නාම (දී 765).

අපේකාජනානො = අනුචිත්තානො අපරිච්ඡින්නාජනානො ච (අ 40).

අපි පෙනෙන = වෙළුදුණකින (පු කි 290).

අරිසං = පුළුන් සහවාදිසය පරිඥාපදා ඉතරසය (ප 124).
නිරුපකාශිතෙයං පරමවිසුඛං (දී 234). නිද්දෙස
නාය අරිසං (මීමා 105). නිද්දෙසං, ලොකුකාරං.
නිද්දෙසං හි අරියනාති පුළුවනි (ම. ම 90). සුඤ්ඤං
නිද්දෙසං (ජා. ඡ 208).

අරියං චක්ඛං = පරිපුර්ණං. විපස්සනාසුඤ්ඤාව ච මහා
සුඤ්ඤාව (ම. න 151).

අපිසං වා තුණ්ඩිනාමං = අරියතුණ්ඩිනාමො නාම
චතුර්ත්තාරං සෙසං කම්මවිතානං මහසිකායෙසං
වට්ඨති (අ 738).

අප්‍රේමය = අප්‍රියතා කතනං පියාපිතං හමනන
රෙපි අමිජ්ඣකතො (ථෙර. ථ 489)

අපේක්ෂානාති සිලාති = මග්ගප්පසමප්පනකාති
සිලාති (අ 597).

අයිතූනෙහි = අරියානු කෘතෘති පිණිස මහාපති
පසුපිටි හි අරියානු කෘතෘති මහාපති
කෘතෘති අරියානු කෘතෘති (අ 375). අරියානු
කෘතෘති - පළ - කෘතෘති අරියානු කෘතෘති (ක
215). මහාපති පසුපිටි හි, කෘතෘති අරියානු
කෘතෘති මහාපති පසුපිටි කෘතෘති (අ 513).

අර්ථයෙහි = සෑම පුත්තෙකුටම ජාතියකි අනුමතය
නාව හොඳින් එනමනි. අනෙකෙහි අර්ථයෙහි
නාව ආදිය (ස. පි 112).

අපේශනණා = ප්‍රාග්වණණණා තෙ තිරි තද් අපේශනණා
අපේශනණා තෙ එවමින (පා. ස 13).

අප්‍රේල් 2011 ට්‍රැක්කර් පරීක්ෂණ පාසල. නිර්මාණය
 උපදෙස් = තත්ත්ව පරිවර්තන ප්‍රකාශන (කොටස 191)

අපිසංග්ගාණං = අරහත්තමිත්තං සංග්ගාණං (පටි 334).

අවිචක්ෂණය = සහ විචක්ෂණයක මිශ්‍රණය (අ 504).
(අ 834).

අපේක්ෂා = අර්ථය අවබෝධය මගින් (බ් 214).

අර්ථයදහස = අර්ථයෙහි බ්‍රහ්මදිනි පහසිතබය, කිලෙ
සෙහි වා ආරක්ෂාපාත්‍ය අර්ථය කිබලානං, අර්ථය වතු
සව්ව මෙම මා දිව්වමසනානාති - අර්ථයදහස
(අති 232).

අර්ථය බර්මා = වතුකලාවතමය. (සු. නි. 305) (පෙර. 2, 3). අර්යෙත නගවතා බ්‍රහ්මික දෙසිනා බර්මා දී 454) අතවර්ධමය අර්යාතා වා බ්‍රහ්ම පවෙතන බ්‍රහ්ම බ්‍රහ්මාවතාතා බර්මා (මහා 140).

අපේක්ෂිත අපහසුතා = අරියතාං බ්‍රහ්මදිතං බ්‍රමං
අරියං වා නිද්දොසං - පෙ - දුක්ඛං වාති තෙසං සරං
තාම කාමීති (ජා. දු 132).

අයිතමය: සමාජය = එක් අයිතමයකි පසුබිලි
සමාජය (අ 6 1).

අප්‍රියබන්ධු විස, කතා = මහාසංඛ්‍යානායක අප්‍රියබන්ධු
විස, කතා: කිසිලක්කඩයමිතතං අප්‍රියඵලනති
ලභ්‍යං පටිසංඝාදා ඉතරං (ප 148).

අධිකරණයෙන් = ලොකු තර්කයක් විය.
(මහා 238).

අයිස්සම්මිසය = ලොකුහතරම්හතය (ප 20).

අරියබමිසස අනුකූලය = සතිපට්ඨානාදී මහද
අරියබමිසම අනුකූලො (වි ස 298), (පටි 306), (ම.
ඵ 20), (සං. දු 183).

අර්ථ ධර්මා = සපුරිසර්වමිත්තො (ජා. ක 332).

අපිසබ්සම්ම = අපිසබ්සම්ම බුද්ධියක් හතුවනවා එකතුවක්
නිත්යානිතිය වනුවත්වනුවත් (සු. ස 81).

අරියමයෙහි අනෙකුත් පද - යෙ බැහැරයනාදි සුභසම්මත
සම්මාන උත්සාහපරිපූර්ණය මහසිකාරාජනිකා අරිය
ධර්මයා අනුසරා, හෙ සමමානෙත අභිභූතා
විසෙසෙන සම්මුල්ලා නාමානි චූචතා (ඉති 231).

අරියමයෙහි අරියතො = එනම් පත :-
දුර්විධා විතයො නාම එකමෙකන් පඤ්චඩා,
අභ වතො භයො අයං අමිනිතොති චූචති (බ
ස 293). (පටි 306). (යං. දු 183). (ම. එ 20).

අරියමයෙහි සිතො = පඤ්චසිලධරෙම පතිට්ඨිතො
(අ 517).

අරියසංකල්පය = සුචිත්ත පඤ්ඤය (ඉති 266).

අරිය පඨං ආනෙඨා = අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං උප
නෙතා පටිපාදස්සිකා (පටි 282).

අරිය සුචිතං = නිවර්ණදෙසරතිතෙහි කිංකලානි හි
අරියෙහි සුචිතං පසන්ධං (ජා. ඡ 243).

අරියසුගලානං = අරියසුගලානනති අට්ඨනං
(පටි 325).

අරියසංඝාතා = පුද්ගලිකත්වං අභිකල්පම අරියඝාතං
පග්ගා (අ 556).

අරියසංවේදිතො = බුද්ධාදිහි අරියෙහි පවේදිතො සති
පට්ඨානාදි හෙදෙ බොධිපක්ඛිය ධරෙම (බ. ප 275)

අරියඵල රසානුභවනං = ත කෙවලඤ්ච කිලෙස විඤ්ඤා
සකං යෙව අරියඵලරසානුභවනමපි පඤ්ඤා භාව
නාය ආකිසංසො, අරියඵලනති සොනාපනති
ඵලාදි සාමසංකල්පඵලං චූචති. තස්ස දුට්ඨානායෙති
රසානුභවනං හොති මග්ගවිජියඤ්ච ඵලසමා
පනති වසෙන ව පවතති යං භවුස්ස මග්ගවිජියං
පවතති දසයිතායෙව (විසු 525).

අරියමග්ගං අපරජකිති විතතසමමාගනට්ඨානං =
ගමපත විතතං පාතෙති, තං යස්මා අරියමග්ගං
අපරජකිති, විතතසමමාගනාරණඤ්ච හොති,
තස්මා “අරිය මග්ගං අපරජකිති, විතතසමමාග
නට්ඨාන”නති චූචතා (ස. වි 1001).

අරියමග්ගං ආරබ්භ = ලොකුතතරමග්ගං ආරම්භණං
කත්වා (බ. ස 304).

අරියමග්ගං සංජනෙති = ආයුපපමාණවෙමජ්ඣං
අපපතතං වා හුත්වා අරියමග්ගං සංජනෙතිති අනෙඨා
(ප 36).

අරියමග්ගානං = සොනාපනතිමග්ගාදිනං වතුනං අරිය
මග්ගානං (මහා 589).

අරියමග්ගානං = අරියමග්ගස්ස ආවරොති සො එවං
සුඤ්ඤං නිවාරෙන්නා අයං තරො මම පිය
දස්සනතාය අරියසම්බන්ධස්ස දෙවලොකස්ස මග්ගා
වරකො නාම හොතිති (ජා. ඡ 178).

අරියමග්ගසු සාමසංකල්ප ඵලසු = වොතාරවසෙනෙව
චූචතං (පටි 377).

අරියමග්ගා = ලොකුතතර මග්ගා (සං. එ 28).

අරියමිති ගුණො = හිරි පත හිරොත්තපභාව සම්බානො
පරිසුද්ධි අරියගුණෙ පතිට්ඨිතාති (ජා. ඡ 247).

අරියරූපං = මුඛෙන අරිය වචනං සුඤ්ඤ වචනං භාසති
(ජා. ඡ 218).

අරිය රූපං මහාභූතානං උපාදය = ප්‍රච්ඡා සකවාදිස්ස,
තත්ථ අරියානං රූපං, අරියං වා රූපනති අරිය
රූපං (ප 179).

අරියවංසා = අරියානං වංසා (අ 487). (දී 738).

අරියවංසෙ සිතො = අරියවංසෙ පතිට්ඨිතො (අ 491).
(චූ 87). (දී 742). අරියානං වසෙ පතිට්ඨිතො
(මහා 334).

අරියවණ්ණි = සුඤ්ඤ රූපො (ජා. හ 214).

අරියවතා = සුචිත්තසිලාදි වහ සමාදානා (චේර, එ 413)

අරියවතනසි = මිත්තධම්මරතධණ් සම්බානො ආචාර අරි
යානා වනොත්ත සමනාගතො (ජා. ඡ 208).

අරියවතනි සමාවාසො = යෙන සිලෙන සිලවා පුරිසො
අරියානං බුද්ධානං පටිපතියං සමාවරතො අරිය
වතනි සමාවාසොති චූචති (ජා. දු 302).

අරියවාසා = අරියා එනම් වසිංසු වසනති වසිස්සනතිති
අරියවාසා (අ 820). අරියා එව වසිංසු වසනති
වසිස්සනනතිති එනෙසුති - අරියවාසා (දී 770).

අරියවුතනි = පරිසුද්ධිචූචති (මිමා 278).

අරියසම්මතං = අරියභාවකරානං සම්මතං (දී 315).
(නෙ 214).

අරියසම්මතානං = පරිසුද්ධ - පහංත - සවිජි
කිරියා භාවනානිසම්මවසෙන දුක්ඛ සමුදය
නිරෝධ මග්ග සම්බානොසු වතුසු අරියසමෙවසු
කුසලා නිපුණා, පටිවිද්ධි වතුසම්මතාති අනෙඨා (විමා
59). ඉමිතා සුභාධතං පඤ්ඤාධනඤ්ච දසයිතනති
(විමා 89).

අරියසම්මාන දය්‍යනං = අරියසම්මානදය්‍යනං නාම කුමාරපදෙදාන චූභානං වතුනං අරියසම්මානං අතිසමයවසෙත මග්ගදය්‍යනං නං සංසාරදුක්ඛ චිතික්කමි හෙතුතො මඛිතලනාති වුච්චති (වතු 94).
 අරියසම්මානං දය්‍යනං අරියසම්මානදය්‍යනං, අරිය සම්මානි දය්‍යනනාති ඵකෙ, තං ත සුඤ්ජරං (වතු 94) (පු 93).

අරියසම්මානි = “අරියසම්මානි”ති වුච්චනති යථානං :- වානාරිමාති භික්ඛවෙ අරියසම්මානි - පෙ- ඉමාති බො භික්ඛවෙ වානාරි අරියසම්මානි, අරියා ඉමාති පටිමිජ්ඣිනාති තසමා අරියසම්මානිති වුච්චනත්”ති අරියසං සම්මානිතිපි - අරියසම්මානි (පටි 44) අර ඡ්ඤියතො අරියාති අමිතථ භාවෙත සම්මානි වානි - අරියසම්මානි, අරියභාවකරාති වා සම්මානි - අරියසම්මානි, අරියෙති වා බුද්ධාදිති පටිමිජ්ඣි තබ්බාති සම්මානි - අරියසම්මානි, අථ වා අරියසං සම්මානි - අරිය සම්මානි (ඉති 68). අරඡ්ඤියතො - පෙ- අරියෙති වා බුද්ධාදිති පටිමිජ්ඣිතබ්බාති, අරියං වා බුද්ධසං සම්මානි තෙත දිට්ඨතො - අරියසම්මානි (සු. ස 87). අරියාති සම්මානි. අමි තථාති අමිසංවාදකානිති අපේඨා (වතු 24). (පු 52) අරියභාවකරාති අරියපටිමිජ්ඣාති වා සම්මානි (අ 404). අනතතිනකාමෙති අරඡ්ඤියාති කරඡ්ඤියාති අරියභාව කරාති අරියසං වා භගවතො සම්මානිති අරියසම්මානි (පෙර. දු 211). පරිවජ්ඣන ධම්ම දය්‍යනං වචනථාතො පන අරියාති අමිතවෙද්ධත සම්මානිවති අරියසම්මානි (පෙර. ථ 482). පරිවජ්ඣනධම්ම නිදය්‍යනං (විහ 53)

අරියසම්මවසු = පුබ්බභංග ලොකීය සම්මසද්දේන විසුං විසුං සම්මපරික්ඛන්ත වසෙත වුත්තං (පටි 317).

අරියසම්මානාරො = සුඤ්ජරසම.ව.රොසි ජාතො (ජා. ඡ 180).

අරියසාවකො = සෙතං සකිංග වදති (තෙ 95). අපථි අරියො න සාවකො සෙය්‍යථාපි බුද්ධා වෙච පච්චෙක බුද්ධා ව; අපථි සාවකො න අරියො සෙය්‍යථාපි බුද්ධා වෙච පච්චෙක බුද්ධා ව; සෙය්‍යථාපි ගිති අනාගතථලො; අපථි තෙච අරියො න සාවකො සෙය්‍යථාපි පුට්ඨිපමිය; අපථි අරියො වෙච සාවකො ව සෙය්‍යථාපි සමිණි සත්තපුත්තියා ආගතථලා විඤ්ඤාන සාසනා (අ 36). අරියසං බුද්ධසං භගවතො සද්ධම්ම. සවිණිනෙත ජාතත්තා අරියසාවකො (තෙ 215) අරියසං බුද්ධසං සාවකො (පටි 117) (විහ 83). අරියසං බුද්ධසං භගවතො සාවකො සාවකභාවං උපනන්තුකාමො, අරියසාවකො වා අවසං භාවි, අනුමි භමිකං සාවකං ගි බොධි සත්තං සකිංග අගමාරවො (ඉති 197). සුක්ඛ විපස්සකො අරියසාවකො (ම. ව 46).

අරියසාවකො අරියසම්මග්ග නොවිදෙ අරියසම්ම වා සුචිතිතො = පච්චතිකතයෙත ව සබ්බාසාරෙත අරියධම්මසං අකොවිදඅමිතිපච්චතිකතො අගං සුභවා අරියසාවකො - පෙ. සුචිතිතොති වෙදි තබෙබ්බා. ම. ව 67).

අරියසිලවතො = අරියෙත සිලවතෙත අරියං ව ආචාරසම්පන්නියා සමන්තාගතො (ජා. ස 430).

අරියසිලි = තං පත සිලං අරියං උත්තරං පරිසුද්ධං තෙතාන අරියසිලිති ආදි (ම. ත 290). තං පත සිලං අරියං උත්තමං පරිසුද්ධං, තෙතාන අරිය සිලිති (දි 201).

අරියසිලො = අපොථුජ්ජනිකසිලෙති සමන්තාගතො (අ 834).

අරියසුඛං = අථුජ්ජන සුඛං; අනරියසුඛනති සුථුජ්ජන සුඛං (අ 331).

අරියසෙසෙඨා = අචාරඅරියෙසු උත්තමො (ජා. ස 260).

අරියසමිං සමාධිසමිං = නිද්දොසෙ සමාධිවති (මහා 58).

අරියසමිං සිලසමිං = නිද්දොසෙ සිලසමිං (මහා 58).

අරියසං = ආචාරඅරියසං (ජා. ඡ 318). (ජා ත 249). ආචාරසම්පන්නසං (ජා. ත 57). නිද්දොසසං (අ 465). වික්ඛම්භනවසෙත පනිතෙති කිලෙසෙති ආරකා සිත්තං (අ 589).

අරියසං සිලභාවකියං = තෙසු දසසිතෙසු පුත “කත මො පත සො හො ආනන්ද අරියො සිලභාවකියො”ති ඵකෙකං පුච්ඡ (දි 254).

අරියො = ආරකත්තා කිලෙසෙති අතයෙ ත ඉරියතතො අයෙ ඉරියතතො සදෙවසෙත ව ලොකෙත අර ඡ්ඤියතො බුද්ධා ව පච්චෙක බුද්ධා ව බුද්ධසාවකා ව වුච්චනති (සං. දු 183). ආරකත්තා කිලෙසෙති අතයෙ ත ඉරියතතො, අයෙ ව ඉරියතතො පරෙ සං ව තථානාවෙ හෙතුභාවතො සදෙවසෙත ලොකෙත අරඡ්ඤියතො අරියාතිපි (ඉති 259). සත්තානං ආචාර සමාචාර සික්ඛාපදෙත අරියනාති අරියා (පෙරි 171). නිද්දොසං (අ 666). (දි 370). (ම. දු 333). (ස. ම 971). අරියසාවක පරියා (අ 326). අරියා වුච්චනති බුද්ධා ව බුද්ධ සාවකා ව (ම. ව 103).

අරියො අනරියො = අරියපුථුජ්ජනවසෙත (පටි 134).

අරියා ඉද්ධි = වෙතොවසිප්පත්තානං අරියානං යෙච සමභවතො ව අරියා ඉද්ධි (පටි 480).

අරියා මග්ගං = අරියෙහි බුද්ධාදීහි ආවණ්ණං (ජා. ක 293).

අරියානං = ආචාරඅරියානං (ජා. ඡ 191).

අරියානං අදස්සාපි = (ආදිසු) අරියාති ආරක්කතා කිලෙසෙහි අතයෙ හ ඉරියතතො සදෙවසෙන ව ලොකෙන අරණියතො බුද්ධා ව පච්චෙක බුද්ධා ව බුද්ධසාවකා ව වුවවනති (වු 53) (ම. ථ 19). (ධ. ස 297). (සං. දු 183). (පටි 305). ඉදුනියො හෙසං අරියානං අදස්සනසීලො හ ව දස්සනෙ සාබ්බකාරී නො අරියානං අදස්සාපීති චෙදිතබ්බො (ධ. ස 298) තභ්බො වසබ්බතා පස්සනෙතාපි සදුණෙන අරියෙහි දිට්ඨං අනිච්චාදි ලක්ඛණං අපස්සනෙනා අරියාති සත්තසද්ධි ධම්මං අනසිගච්ඡන්තො අරියකරධම්මානං අරියභාවස්ස ව අදිට්ඨතො අරියානං අදස්සාපීති චෙදිතබ්බො (ධ. ස 298).

අරියානං උපමාදකා = බුද්ධපච්චෙකබුද්ධසාවකානං අරියානං අනතමස්සො භිහිසොතාපන්නානමපි අතත්ථකාමා හුත්වා අනත්මවච්ඡිනා වා ගුණපරිධං සතෙන වා උපමාදකා අකෙකාසකා ගරහකාති වුත්තං හොති (පිසු 318). (පටි 260). බුද්ධපච්චෙක බුද්ධසාවකානං අරියානං අනතමස්සො භිහිසොතා පන්නානමපි අතත්ථකාමි හුත්වා "තපථි ඉමෙසං සමණධම්මො, අස්සමණං එතෙ"ති අනත්ම වච්ඡිනා වා "තපථි ඉමෙසං කිංතං වා විමොක්ඛො වා"ති ගුණධංසතෙන වා උපමාදකා අකෙකාසකා පරි භාසකා (සු. ස 75). බුද්ධාදීනං අරියානං අනත මස්සො භිහිසොතාපන්නානමපි ගුණපරිධංසතෙන අභුතබ්බකවානෙන උපමාදකා අකෙකාසකා ගරහකා (ඉති 171).

අරියානං භොවරො රතා = හෙ එවං අපපමාදෙ පමො දන්නා තං අපපමාදං වරෙස්සන්තා අරියානං බුද්ධ පච්චෙකබුද්ධ සාවකානං භොවරසඛොතෙ වතුස්සති පට්ඨානාදි හෙදෙ සත්තතිංස බොධිපක්ඛිය ධම්මෙ නවිමිඨලොකුත්තරධම්මෙ ව රතාතිරතා අභි රතා හොන්තීති අනෙථා (ධ. ප 115).

අරියානං සමො මග්ගො = සෙව ව මග්ගො අරිය. නං සමො හොති (සං. ථ 84).

අරියානං සුභාසිතාති = තුලොති වුවවමානාති බුද්ධානං භගවන්තානං සුභා සුභාසිතාති (දී 506).

අරියානං භො සමො මග්ගො = සෙව ව මග්ගො අරියා නං සමො හොති (තෙ 202).

අරියා නිසානිතා සමොධගාමිනො = උප ගතතබ්බවේදින අරියා; ලොකතො නියසාණවේදින නියසාණිකා, සමොධගාමිනො අරහතානං ගම නවේදන සමොධගාමිනො (සුති 407).

අරියා පරමා = එත්ථ නිද්දොසතතා අරියා අවඨ ආරභා වච්ඡුවසෙනපි උපපන්නා විපස්සනා විරියසඛිතා තපො ජගුවජා, තපොජගුවජාව මිත්තඋලසමප සුත්තා පරමා නාම (දී 237).

අරියාස ජාතියා = අභිගුලිමාල එතං ජමං මා ගණ්ඨි, තෙසං තව ජාති භිහිසාලො එස භිහි නාම පාණමප්ඵ හතනාති, අදින්නාදනාදීනිපි කරොන්ති, ඉදුති පත තෙ අරියා නාම ජාති (ම. ත 232).

අරියායනනෙ = මජ්ඣිමසද්දෙස (අ 695).

අරියාය පසද්දාය = සහ විපස්සනාය මිත්තපසද්දාය (අ 793).

අරියාය = විකබ්බහතවසෙන කිලෙසෙහි ආරකා දුරෙ සීතාය නිද්දොසාය (උ 164). පරිසුද්ධාය (දී 74). (අ 605) සුද්ධාය (ම. ත 225). විකබ්බහතවසෙන ව සමුච්චේදවසෙන ව කිලෙසෙහි ආරකා සීතාය පරිසුද්ධාය (අ 583). (ම. ත 20). (සු. නි 43). අපො ට්ථජනිකසීලාදීහි මිත්තකතානං එවං වුත්තං (අ 847).

අරියාසයනං = පසද්දායෙහි පරිසුද්ධාය විපස්සනා පසද්දාය, ඉදුති බිණ්ණසවස්ස බලං දස්සනෙනා සො වතාති ආදිමාහ (ම ව 38).

අරියාවතාසො = ඉදං සත්ථා ජේතවසෙන විහරන්තො උපොසථකමමං ආරබ්භ කපෙඨි (ජා. ඡ 45). රූපෙන අරියසද්දිසං දෙවචණ්ණි හුත්වා වරසි (ජා. ස 276). නිද්දොස සුඤ්ජර සරීරාවකාසොසි අභිරූ පොසිති අනෙථා (ජා. ඡ 48). අරිය පචිරූපො කොසි (ජා. ප 237).

අරියපොසෙථා = අරියානං උපවසන උපොසෙථා (අ 427).

අරියුපමාදිනො = කොකාලිකස්ස විස පාපං (සං. ථ 265).

අරියුපමාදි සබ්බමමාදිනං = එත්ථ සබ්බමමාරි පදං අකෙකාසකපරිහාසකපදෙහි යොජේතබ්බං අකෙකාසකො සබ්බමමාරිනං පරිහාසකො සබ්බම මාරිනනති අරියානං පත ගුණෙ ජ්ඣදිස්සාමිති අනත්මවච්ඡිනා උපවදනෙනා අරියුපමාදි නාම හොති (අ 819).

අරියෙ = නිද්දොසෙ (දී 615).

අරියෙ සද්දො = සහ විපස්සනකෙ මිත්ත (අ 504). (අ 834).

අරියයෙකුගේ ධර්මයෙහි කුසල = පරිපුද්ධි කරණේ ධර්මය අනවර්ත; ඉමිතා කිං දයොති. එව රූපස්ස තාම උග්ගතස්ස පඤ්ඤාතස්ස යසස්සිතො උපරි වාචං භාසයමිතෙන විමංසිතො උපධාරෙතො මුඛ ආරක්ඛං ජපෙතො භාසිතබ්බො හොති. තාමො මං සහසා අභාසි මුඛෙ ආරක්ඛං ජපෙතිති දයොති (ම. ක 145).

අරියයෙහි = නිද්දොසෙන (ප 70). (අ 570). (ම. දු 178).

අරියයෙහි පඤ්ඤා විකල්පය = සහවිපස්සනෙන මයොග (අ 265).

අරියයෙහි වේදනා = සුඤ්ජරෙන පටිලාභෙන අනම්භිති ඉතො පුබ්බෙ පුරිසසම්ඵස්සං හ ජාතාමි (ජා. ක 187).

අරියයෙහි පඨෙ = අවිච්ඡිද්ධිකෙ මයොග ඵලසම්පන්නියං වා (සු. නි 161).

අරියයෙහි විමොක්ඛ = කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියෙහිති සම්මං ගතො ලොකුත්තරවිමොක්ඛො (ප 22).

අරියයෙහි = සිලාදි ගුණසම්පන්නො (සු. ස 144). (ඉති 71).

අරියයෙහි = පරිපුද්ධිති (ඉති 192).

අරියයා = තං තං මග්ගවර්කිකිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියභාවකරතො අරියඵලපටිලාභකරතො ච අරියො (පටි 113). පරිපුද්ධිවිතො පුග්ගලො (ඉති 75). ආරක්ඛතො කිලෙසෙහි අරණියතො ච අරියො (ඉති 69). කිලෙසෙහි ආරක්ඛාපිතො පරිපුද්ධො (ඉති 154). සුඤ්ජරාදිවචනමෙතං (ජා. දු 199). එකන්තාතිතො ව්‍යාන්තො අරියො (උ 73). තා මයොගන ඵලෙකි අපි ච ඛො පත එතස්මිං පරාභවමුඛ සම්බාතො අනෙයො න ඉරියතිති අරියො (සු. නි 119) (සු. ස 92). (වතු 210). තං තං මග්ගවර්කිකි කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියභාවකරතො අරිය ඵල පටිලාභකරතො ච අරියො (විහ 79). (දී 580) කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියො (දී 776). (සු. ස 87). (කෙ 127). (අ 589). ආචාරසම්පන්නො (ජා. ක 57). ආචාර අරියො (ජා. ක 249). සුඤ්ජරො (ජා. ඡ 180). සමායං කිලෙසානං ආරක්ඛතොපි අරියො (ම. එ 96). නිබ්බානප්ඵකෙහි අභිගන්තබ්බො අපි ච ආරක්ඛා කිලෙසෙහි වග්ගතතො අරියභාව කරණතො අරියඵලපටිලාභකතො වාපි අරියොති වේදිතබ්බො (වතු 28). නික්කිලෙසො පරිපුද්ධො (මහා 60) කිලෙසෙහි ආරක්ඛාපිතො (සු. ස 260).

අරියයා අවිච්ඡිද්ධිතො මයොග = තං තං මග්ගවර්කි කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියභාවකරතො අරියඵල පටිලාභකරතො ච අරියො, අවිච්ඡිද්ධිතො අරියොති - අවිච්ඡිද්ධිතො යොගං වතුරම්භිතො විය යොතොපඤ්ඤාමිතං විය ච තුරියං අභිගම්භානමිච්ඡිතොති, අභිගම්චිච්ඡිතොතො තප්පි, බ්‍රහ්මචරිත මග්ගභිතො ලොකුත්තරා දුග්ගතාර පරියොයෙන පුබ්බභාගාපි ලබ්භතති (පටි 89). තං තං මග්ගවර්කි කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියභාව කරතො අරිය ඛල පටිලාභකරතො ච අරියො, සම්මංදිට්ඨි ආදීති අවිච්ඡිද්ධිතො අරියොති, අවිච්ඡිද්ධිතොති යෙව වා අවිච්ඡිද්ධිකො, කෙලෙසෙ මාරෙතො ගවජ්ඣි, නිබ්බානප්ඵකෙහි මග්ගියති, සංඝං වා නිබ්බානං මග්ගතීති - මයොගිති (උ 214). ආදි සම්මං සම්ම විහරෙත දුක්ඛනිරෝධගාමීති පටිපදා නිද්දොසෙ පුග්ගත තයොගෙන ච වේදිතබ්බො (විහ 223). තස්මිං තම්භං සාධෙතො දෙසතා විලාසෙන අරියො අවිච්ඡිද්ධිකො මයොගිති විස්සරෙති (වතු 27). “අරියොති අවිච්ඡිද්ධිතොති” ති අවච්ඡිද්ධිතො අවිච්ඡිද්ධිතො විනිවිමුක්තො මයොගානාමි තප්පි, අවිච්ඡිද්ධි මග්ගමෙ වතු මයොග, තස්මිං තම්භං සාධෙතො දෙසතා විලාසෙන අරියො අවිච්ඡිද්ධිකො මයොගිති විස්සරෙති (වු 55) ගෙනවෙත්ත එකසංගතො දස්ස තාදිතා සලකකිණෙන තා තා සභාවො සම්ම විපස්සතා මග්ගවිසෙකෙන ච ලොකියලොකුත්තර මිස්සකො අරියො අවිච්ඡිද්ධිකො මයොගා දෙසිතොති අතො (දී 643).

අරියයා අනරියයෙන පජානමිධං = අරියොති චිත්තොරො අරියො ආචාර අරියො ලිඛා අරියො දස්සතා අරියො පටිවේධ අරියොති, තෙසු ආචාර අරියො ඉධ අධිපෙපතො (ජා. දු 30).

අරියයාවග්ග කුසලයා = සහ විපස්සනාය මයොග (අ 853)

අරියයා දස්සන සම්පන්නො = ඉධ ඉමෙසං ගෙව තිණ්ණං ආනාතං කරණෙන අරියො වෙච්ඡි දස්සතසම්පන්නො ච වේදිතබ්බො හ වුද්ධාදයො හ යොතොපන්නො (අ 387).

අරියයා න රමනී පාපෙ = කිලෙසෙහි ආරක්ඛතො අරියො සපුරිසො අණ්ණමනෙතපි පාපෙ හ රමනී (උ 220).

අරියයා වා ගුණානුකූලයා = එතං පත දුතියජ්ඣානම්භි අරියො ගුණානුකූලො, මුලකම්මට්ඨානම්භි (ම. දු 140). දුතියජ්ඣානසම්පන්නො සංකියොගම්භාන (අ 795).

අරියසංඛ්‍යා වූ තුණ්ණිකාවෝ නාමි මඤ්ඤානසංඛ්‍යා = අරිය තුණ්ණි නිසිදනාහි හි බාලපුත්‍රජනා විය නිසිදනාහි. අඤ්ඤාතරං කම්මවිධානං ගතෙතිව නිසිදනාහි, ඉති කම්මවිධාන මහසිකාරවසෙන තුණ්ණිකාවෝ අරිය තුණ්ණිකාවෝ නාමි. සො තාති ජෙද්දාදිකබ්බො. කිං කම්මවිධානානුයොගෙනාති තාව ජාතිතබ්බො අත්තතො පඤ්ඤාපං කම්මවිධානං ගතෙතිව නිසි දිතබ්බනාති අපෙඨා (ස. වී 1011).

අරියිකි = පච්චත්තිකෙති (බු 59).

අරුතායං = ත වහනං වහමුඛානං ලොමකුපානඤ්ච වසෙන විසාදමානඅසුචිං සබ්බසො ව අරුභුතං වණ්ඤුතං අරුතං වා කායං (ථෙර. දු 32) ත වහනං වණ්ඤුඛානං වසෙන වණ්කායං (ම. ත 208).

අරුකුපම විපෙතො = පුරාණවණ්සදිසෙ විපෙතො (අ 355)

අරුගහනො = වණ්සරිපො. තෙසං යෙව අරුතං පක්කතතො පක්කතගහනො (සං. ත 79).

අරුණරාජයා = සො හි රජේජ පඤ්චස්ථිතකාලෙ රථයා කාමවිසෙත කාලිච්ඡො විය අස්සකො නාම ජාතො කුලදතයං පතස්ස කාමං අරුණොති තෙනාහං - අරුණරාජයාහි (ජා. ත 3).

අරුණගෙහ ආපජ්ජති = එකරත්ත ඡාරත්ත සත්තාහ දසාහමාසාතිකකමෙසු වුත්තං ආපතතිං ආපජ්ජනො අරුණගෙහ ආපජ්ජති නාම (ස. වී 975).

අරුණගෙහ තිසෙසා = එකරත්ත-ඡාරත්ත-සත්තාහ - දසාහ-මාසාතිකකමවසෙන නිසංගගියං පාවිතගියං භික්ඛුණ්ණරත්තිවිපපවාසෙ සම්භාදිසෙසො, පඨමම්පි යාමං ඡාදෙති, -පෙ උභයෙහ අරුණෙ ඡාතො හොති ආපතතියො ව ඡාදෙති, උභයෙහ අරුණෙ ඡාතො හොති ආපතති, යො ව ඡාදෙති, සො දුක්ඛං දෙසා පෙතබ්බොති ඉමා අරුණගෙහ තිසෙසා ආපතතියො ආපජ්ජති (ස. වී 1026).

අරුප = රූපාභාවතො අරුප! විතසස්ස භිතාදිසං සණ්ඨානං නිලාදිවණ්ණෙනෙදො වා තප්පි තසමා වුත්තං අරුපාති (ථෙර. දු 167).

අරුප තණ්හා = අරුපහවෙ තණ්හා අරුපතණ්හා (මහා 28). (බ. ස 309).

අරුපඛාතු = කාමඤ්ච රූපඤ්ච පහාය අරුපෙත සුත්තාඛාතු - අරුපඛාතු (පටි 61). අරුපහවො අරුප ධම්මා වා (තෙ 138). අරුපහවෙ වත්තාරො ඛංකා උඛහන්තීති වුත්තං (මහා 30). අරුපහවෙසු (ථෙර. ථ 375). අරුපහවො (ඉති 145).

අරුපඛාතුං = අරුපහවං (මහා 133).

අරුප ඛාතුයා වුත්තස්ස කාමඛාතුං උපපජ්ජනස්ස සතෙත වා = යසමා අරියසංඛ්‍යා රූපඛාතුයා වුත්තස්ස කාමඛාතුයං උපපත්ති නාම තප්පි, පුත්‍රජනසොචි හොති, තසමා සතෙතවාති තියමෙඤ්චා වුත්තං (ප 247).

අරුපසම්භඤ්ඤානො = අරුපසම්පන්නියො (පටි 391)

අරුපහවෙ = අරුපාවච්ඡෙර (මහා 113).

අරුපරායා = අරුපහවෙ ඡඤ්ජානා (මහා 71). (පටි 196)

අරුපරායො = අරුපහවෙ ඡඤ්ජානො (බ. ස 217).

අරුපසම්පන්නියො = ආකාසානඤ්චායනාදීති (බු 40)

අරුපසහගතානං = රූපතො අඤ්ඤං ත රූපතති අරුපං. අරුපෙත සහගතානං තෙන සඤ්චිං පචයන්තානං ත විතා අරුපාරම්මණානං චතුත්තං අරුපාවච්ඡානානති අපෙඨා (ප 23). ත රූප නිමිත්තාරම්මණානං අරුප සමාපතතිතං (ප 72).

අරුපා = තසමා අරුපාති වුත්තෙපි අට්ඨවිජ්ඣොති වුත්තාව හොත්තීති වෙදිතංගං (ම. ත 130). අරු පඤ්ඤාක පටිසංඝිතො (උ 69).

අරුපාරම්මණං = අරුපඤ්ඤාතාරම්මණං යං කිඤ්චි අරුපං ආරබ්භ උපපජ්ජතකා වාති (අ 331).

අරුපාවච්ඡො = අරුපහවො අරුපං තසමා අරුපෙ අච්චරන්තීති - අරුපාවච්ඡො (පටි 105). අරුපෙ අච්චරන්තීති - අරුපාවච්ඡො (බ. ස 71).

අරුපාවච්ඡො ධම්මා = හෙට්ඨතො ආකාසානඤ්චායන නුපගෙ දෙවෙ අනෙතාකරිණීති ආදිතා තයෙන වුත්තා සබ්බෙපි අරුපාවච්ඡො ධම්මා (මහා 11).

අරුපාවච්ඡො = කාමඤ්ච රූපඤ්ච පහාය අරුපෙ අච්චරන්තීති අරුපාවච්ඡො (මහා 118). රූපාවච්ඡෙර වුත්තානුසාරෙන වෙදිතබ්බො (පටි 165). කුසල ව්‍යාකතවසෙන ආදස අරුපාවච්ඡ සම්පසුක්කා (මහා 236).

අරුපිං = එත්ථ පත අරුපකසිණ්ණාති අරුපතබ්බි හොවරං වාති එවම්පෙඨා දට්ඨබ්බො (දී 346).

අරුපිං ඛො = එච්ච මෙච අඤ්ඤං ගතෙති අඤ්ඤං විසංජේජ්ඣා ඉද්දති අත්තතො ලභියංයෙච වදන්තො අරුපිං බොති ආදිමාහ (දී 247).

අරුපිනො = ත රුපිනොති - අරුපිනො (ඉති 221). (බ ස 69). තථාපිධං තප්පි එතෙසං රූපතති - අරු පිනො (බ. ස 69).

අරුපිනො ආහාරා = එක වෙනතා විකුණුණාහාරා (ප 247).

අරුපිමං = විරූපං (ජා. 4238).

අරුපිමෙ රුපිම සංකුද්ධි = බරපතාදිසු සුවණ්ණදි (ස. වි 506).

අරුපිමෙ රුපිම සංකුද්ධි රුපිමං වෙනාපෙති = අදි දුතියො තිකො වුතො (ස. වි 505).

අරුපි = අරුපිති වුතොපි අරුපකඩකිසබ්බාවතො වෙව තථාරූපාය ව පඤ්ඤානතිය අපිතාය පපි ජානාති (ප 95) අරුපො. තසු ව, "දළිතො කථා තං වා රුකඛාතං වා සෙය්‍යාතං වා සෙලාතං වා අත්තරං පරිවර්තනාකාසරූප" නති අගතං? කාමො ඉධ අරුපිති වුතොති? සතිදස්සන භාව පටිකෙඛ පතො (ම. දු 83). කාතං අත්තාති ගහපද්ධි (සං. දු 251).

අරුපි අතො, සංකුද්ධිනි, පඤ්ඤාපෙතති = අරුප සමාපතති නිමිත්තං පත අත්තාති සමාපතති සංකුද්ධිසු සංකුද්ධි ගතොති වා නිගණ්ඨා දයො විස නාකකමිත්තොතෙව වා අරුපි -පෙ-පඤ්ඤාපෙතති (දි 84).

අරුපිසු සමමොතො = එකාදිතං අතිසුමුම සභාවතො සනාති සමුහනිවාරමමණ්ණනිවේදිකොගස්ස දුක්ඛාරතො ව අරුපධිමෙසු සමමොතො (තෙ 89)

අරුපුපපනතියා = අරුපහවො අරුපං, අරුපෙ උප පනති - අරුපුපපනති, තස්සා අරුපුපපනතියා (ධ ස 187).

අරුපෙසු අසණ්ඩිතා = අරුපාවචරධිමෙසු භවරාග වසෙත භවදිට්ඨිවසෙත ව තපපතිට්ඨිතා අතිසසිතා අතලලිතා. "අරුපෙසු අසනිතා"ති ව පඨනති (ඉති 145). අරුපරාගෙන අරුපහවෙසු අපපතිට්ඨ භතො, තෙපි පරිජානනාති අපො (ඉති 174).

අරුපො = (අදිසු) පඨමෙ පඤ්ඤා අත්තරාභවං සකියං පටිකම්පති (ප 96).

අපර = අලපතං (පෙ 96).

අපරාතා = නිරාමාධා (සු. කි 25).

අපරාතා ව හවාමසස = සඨා මයං අරොගා හොම ජිව මානා අවස්සං පුතොත පසසියාම (ජා. ස 501).

අපරාතො = නිව්වා (දි 84). (ම. ව 11). (විහ 358). අදි මාගඤ්ඤා සුතොත වුතමෙව (ම. ව 2).

අපරාතො පරමමරණං = එවං අත්තදිට්ඨිවසෙත සුඛතො ගාගං සකියායෙන වුතං (ම. ව 75).

අපරාපිනෙ අසංකුචාදනනි = කමමවාමාය අතාරො පිනෙ අසංකුචාදනෙ (ස. වි 562).

අපරාපිනෙ විගෙසෙත = එතසමිච්චි එකෙවතයො (ස. වි 562).

අලං = පටිකෙඛප වචනමෙතං (දි 392). පටිකෙඛප වචනං (ස. වි 123). පරියතො, යුත්තනතිපි අපො (උ 153). යුත්තං (සං. ත 104). (අ 418) (අ 565) හොතු පරියතනනති අපො (ස. වි 178). තස්ස අපපියං භවිස්සනිති යාව තතියං පටිභාහති (ම. ත 69). සමන්තං පරියතං (ම. ත 135). ථෙරො උක්කට්ඨ එකාසතිකතාය පටිකම්පතො එවමාහ (ම. ත 205). තස්මා අලනති අ.හ (ම. ත 231). එවං වහතමානො ති රාජා අත්තතො මිතොත සුඛා පෙතුං අමිත්තානසුදු දුක්ඛාය අලං පරියතො සමපොති (ජා. 46). මාලස්ස අකිපුප්ප්පතස්ස (ථෙර. දු 83). යුත්තං සමන්තං වා (ථෙර. දු 157).

අලං අතතනො, අලං පපරසං = අතතනො ව පරෙසඤ්ච තිතපටිපතතියං සමපො පරියතො අනුච්ඡිකො (අ 779).

අලංභතො = තාතාහරණවිගුසිතො (ජා. ව 88). වන්තා හරණපතිමණ්ණො (ධ. ප 386).

අලං කමමනියෙ = කමමකම්මං කමමයොග්ගනති කමම නියං; අලං පරියතං කමමනියහාමායාති අලං කමමනියං (ස. වි 455) කමමකම්මං කමම යොග්ගනති - කමමනියං, අලං පරියතං කමම නියහාමායාති - අලං කමමනියං, තස්මිං අලං කමමනියෙ යත් අප්ඛාමාරං කරොත්තා සනෙකානති තං කමමං කාතුං තාදිකෙති අපො (මා 51).

අලංභාතුං = සමන්තං තං තං කමමං කාතුං (ස. වි 670) කාතුං සමපො හොති (දි 767). (අ 820).

අලං භාතුං අලං සංවිධාතුං = අත්තතා කාතුමිපි පරෙති කාරාපෙතුමිපි යුත්තමෙව සමන්තං ව භවිස්සාමාති අපො (අ 598).

අලංකාරංගනි වාසිතං = ඉන්ද්‍රියාලංකාරං ධාරෙය්‍ය, ගනි වුණ්ණකෙත න භායෙය්‍ය, වාසිතකෙත පිඤ්ඤ කෙත න භායෙය්‍යාති වුත්තසිකිං පදත්තං (ස. වි 967).

අලංකාරානුසාරදානනි = අත්තතො විහමානුරූපෙන අලංකාරදානෙ (දි 697).

අලංකාර මණිකෘති නාමික = නාමික මණිකෘති. නාමික කාලයකදී? (විම. 145).

අලංකාර = අලංකාර නාමික (විම. 9).

අලංකාර = ආදි නාමික දෙවන නාමික පෙරෙහි පුළුල් නාමික දෙවන (විම. 250). විමුක්තිය (විම. 261). අයං මම එකොට අලං පරිච්ඡේදයෙහි එම අලංකාරය එමරුපය නාම පුනතං මා සංහසි මිතා රුජාති දීපෙති (ජා. ස. 135).

අලංකාර මට්ටමකදී = මට්ටමකදී විමාන. නාමික කාලයකදී? (විම. 259). ඉදං සත්ථා ජෙන විනෙ විතරනො එකං මහපුරාණං කුටුබ්බිකං ආරභ කපෙයි (ජා. ව. 88).

අලංකාර මලාධාරා සුමාසො = කුණකිලි විමාන. නාමික කාලයකදී? (විම. 256).

අලංකාර මලාධාරා සුමාසො = දුතියකුණකිලි විමාන. නාමික කාලයකදී? (විම. 238).

අලංකාරානුපාදනෙ න = අනන්තො විගමානුරූපෙන අලංකාරදනෙන (සු. ස. 58).

අලංකාරය සංවිනං = අවිපරිසාරදීපවනනිකා මූල කාරණං හුත්වා සමාධිං සද්ධිච්ඡිදාදි අලංකාර සංවිනෙන අලංකාරය සංවිනෙනාති (පටි 160).

අලංකාරාපවිමාන = අලංකාරත්වය මනෝ උපමිවරති එකියාති අලංකාරාපවිමාරා (අ. 677).

අලංකාරය = යසං වතුසු අභිභවකසෙසු අභිභවයං වුත්තනසෙසෙව එකො වා බහු වා අභිභවකා ජිත්තා හොනති (ස. වි 765).

අලංකාර නිකාසිති වා = (ආදිසු) ගණිතකාරක කලහ කාරකයෙහි සකලාසිකාරාමනෝ නිකාසිතිකුං ලබ්බති (ස. වි 572).

අලංකාරය = අලංකාරයෙහි; හිතමානාජනං හි අලංකාරයෙහි නාම (ධ. ප. 578).

අලංකාරය = න ලංකාරය; පාපං අභිභවනනාති අනෙ (උ. 182).

අලංකාරය ඉමෙ සමානං සත්ථා පුනති = ආදිති විනෙතනො උපායනති (ස. වි 212).

අලංකාරය පාප ගිහි = නිලංකාරා ලාමක ගිහි (ස. වි 442).

අලංකාරය ව බාලයා ව = අලංකාරයෙහි නිපිටකො හොති බාලො ව සමෙපි සට්ඨිවසො හොති උහොපි නිසොය න වත්ථබ්බං (ස. වි 976).

අලංකාර = සකුට්ඨි අලංකාරයකදී අලංකාරයෙහි සමන්තාගතො (ස. වි 883).

අලංකාර හොති බාලො ව අලංකාර නොනා ව = එම බාලො අයං බමිමා බමිමං න ජාත තිති අපක තනෙනා වා "අපකතාතාපකතං න ජාතාති"ති න එතතාවතා කමමං කාතබ්බං (ස. වි 979).

අලංකාර නිසොය වසනති = උපායනෙත්ථ සාමිච්චිකං අලංකාරයෙහි නිසොය වසනති අනෙ (ස. වි 770).

අලංකාරය එකෙහි අපමාදය = අපමාදයෙහි කරොථාති දසොති (නෙ 194).

අලංකාරය අනුපාදනෙ අනුපාදනෙ = අනුපාදනෙ ආනතු සමෙ එමරුපා පටිපදා අති අලංකාරයක අපමාදය සුත්තං අනුපාදනෙ අපමාදං කරොථ ආනුසොති පෙරසං විවතං අනුපාදනෙ පකකාමි (අ. 433).

අලංකාරය වා = සුත්තකුටුපක කුමානං (අ. 458).

අලංකාරය වා ගහපතෙහි අපමාදය = එම සමාසෙ සරවාසෙ වසනනාතං කුමානං අපමාදයෙහි කාතුං සුත්තනති අනෙ (ස. ත. 216). අපමාදයෙහි කරොථාති දසොති (ස. ත. 216).

අලංකාරය වා එකෙහි අපමාදය = එම සමාසෙ සරවාසෙ වසනනාතං කුමානං අපමාදයෙහි කාතුං සුත්තනති අනෙ (නෙ 194).

අලංකාරය = අලංකාරයෙහි අනෙ (ම. ත. 208).

අලංකාරය පාද = පරිනතජයසුමනපුපථවණ්ණෙන ලාබාරතෙන රක්ඛිතවරණසුමනො. සමාසපදං හෙනං "අලංකාරයෙහි"ති විනෙතෙහි භාරා සුඛත්ථං දිසං කතං වුත්තං (පෙර. එ. 408).

අලංකාරය = කපං අලංකාරයෙහි කිරිතං එක මනං තෙනා උදකකුමානො පානිකෙහි සිසං තෙමෙහි තවපසුකකමමට්ඨානං කපෙහි කෙසමසුං මහාරෙහි කාසායාති වත්ථාති අවතං දෙහි සරණාති දෙහි ගහවතො සතතිකං ආනෙසි, ගහවා උපායනාදෙහි කමමට්ඨානං ආවිකම් (දි. 413).

අලංකාරය ආවෙලො කිසොපො ගහවතො සතතිකෙ පබ්බජං අලංකාරයෙහි අපමාදය = ගහවා තං ගණ මෙකෙ නිසිදපෙහි උපායනාදෙහි, තෙන වුත්තං අලංකාරයෙහි උපායනාදෙහි (දි. 237).

අලංකාර කාව්‍යය කෙරෙහි ගතවන සහතිකයක් අලංකාර උපසම්පදා = ගතවන ගණන නිසි දිනට උපසම්පදාදෙයි; තෙත වුත්තං - අලංකාර කාව්‍යය - උපසම්පදා (ම. ක 73).

අලංකාර කාව්‍යය අනන්‍ය පබ්බතං අලංකාර උපසම්පදා = පබ්බතං, කිං අකාසි (ම. ක 193).

අලංකාර කාව්‍යය සුද්ධතා කලාපුත්තං ගතවන සහතිකයක් අලංකාර උපසම්පදා = සාධු ගතෙති කොසොති කුසුමා ගතවන පටිපාටියකි; සුද්ධතං කලාපුත්තං ජනදායකං සද්ධිමාරිකං ලබා පබ්බතං වෙම උපසම්පදාදෙයි ව තෙත වුත්තං (ස. පි 141).

අලංකාර කාව්‍යය = තෙත සබ්බ පතාච්චරිතං හුතං, ආකාසන ආගතං, වසාසනිකපෙරි වස සුචිතං, ගතවන අනිවාදයාසු උපසම්පදා තෙතං එති කුසුමාසං සකාසං අලංකාර කාව්‍යය කෙරෙහි ආදි වුත්තං (ම. ක 280).

අලංකාර = අලංකාර (ජා. ක 271). ලති (සං. එ 187).

අලංකාර = කපං අලංකාර? එති කුසුමාවෙත (දි 322). පුබ්බ වුත්තං තෙතං එති කුසුමාවෙතෙව අලංකාර (දි 323).

අලංකාර = අලංකාර (දි 742).

අලංකාර කාව්‍යය = කිසුදු ඉගැන්වීම අලංකාර ඉති එතෙ සමිති ඉගැන්වීම ලාභං තිමෙව කෙරෙහි වදනි (ජා. ක 240).

අලංකාර = කොට පුබ්බ අලංකාර ලාභය ලාභො යාච් ලබා අනුරක්කං (ජා. ක 8).

අලංකාර = අලංකාර (සං. එ 147). (අ 491). (පු 87).

අලංකාර වෙතසං සහතිං විතෙත අවසරනිති = හත් වෙතසං සහතිතා: අරියමග්ගසමාධිං සකාසන විතෙත අවසරනිති: විරියසමතං අගාවෙත මම ගාවතං විතෙතං හ වසරනිති. සා කිර අති විස පතනිකවිරිය අකොසි (පෙරි 35).

අලංකාර නිවහන = කිසුදු සාසං වා පාතිකං වා අලංකාර එව නිවහනනි (පෙ 125).

අලංකාර කොතං වසාසනං = "අලංකාර වෙත අගො වුත්තං විතෙතං" නි "වසාසනං කොතං වසාසනං සිකා මාතං වුත්තං පෙය්" නි ව වුත්තං සිකා පදායං (ස. පි 964).

අලංකාර = දුලහං අලංකාර පතනිමග්ග පලනිකාන සකාසනම් විතෙතං (ජා. ප 232).

අලංකාර කාව්‍යය = අලංකාර කාව්‍යය හ සකාසන ලති (අ 602).

අලංකාර කාව්‍යය සාමකිය අනාපනති සමගාමක සංවාසං = යාච් තසා උකෙතෙහි සකමකරණන්තං සාමකිය න ලබනි, තාච් තෙත සද්ධිං සමගාමක ව උපසම්පදා පබ්බතංදි කරණතෙද සංවාසං වා අනාපනති (ස. පි 772).

අලංකාර කාව්‍යය = රජරේඛිකාමි අවකලිතං අපසානතං (සං. එ 145). යථා පුබ්බ ලති, එවං අලංකාර (ම. දු 82).

අලංකාර = පටිලති (පු 81).

අලංකාර = අලංකාර අහං (තෙ 195).

අලංකාර කාව්‍යය = සමන්තං (ස. පි 857).

අලංකාර කාව්‍යය = සමන්තං (පු 9). සමන්තං විතෙතං (පු 41) පුත්තදරහරණං කතං අගාරං අනිකාමසන සමන්තං (ස. පි 60). පුත්තසහායො සමන්තං වා පරියතාරුපො සරාචාසං සංඝපෙය් (දි 694). (ස 55). සමන්තං අනාගතො (ම. ක 211).

අලංකාර කාව්‍යය = එතෙ අතෙ පසාසනං සමන්තං අලංකාර කො අනිකාමි කතං අලංකාර කාව්‍යය කෙරෙහි අලංකාර කාව්‍යය (අ 554).

අලංකාර කාව්‍යය = සමන්තං පටිලලො අනන්තං අලංකාර කො, තං අලංකාර කො අනිකාමි අලංකාර කාව්‍යය (දි 468). අලංකාර කාව්‍යය උපසම්පදා කෙරෙහි කෙරෙහි පෙය් කතං පෙය් කතං පෙය් කතං පුබ්බතං එමවාහ (අ 554).

අලංකාර කාව්‍යය = අනන්තං පෙය් ව අනන්තං කි තං විවිතෙතං සමන්තං අලංකාර පරියතං - පෙ - අනන්තං වා, සබ්බතං අනන්තං අනන්තං ගමිකතං කෙරෙහි වදනි (පෙරි. එ 371).

අලංකාර කාව්‍යය = එතෙ ගතනාලොකානන්තං පසාසනානන්තං කෙරෙහි, වසාසනං දිව්විකිම බම පටිකකකරණතො දසානන්තං දසානන්තං කෙරෙහි අරියකෙරෙහි, අලංකාර පරියතං කිලෙස විදාසනාමන්තං අරියකෙරෙහි කෙරෙහි කොතංදි කෙරෙහි උපසම්පදා කෙරෙහි අලංකාර වා අරියකෙරෙහි දසානන්තං - අලංකාර කාව්‍යය, තං අලංකාර කාව්‍යය (මා 31).

අලමරියසුන්දරාන විසෙසං = අරියතං යුත්තං අරියභාවං වා කාතුං සමත්ථං සුඤ්ඤානසංඛාතං විසෙසං (අ 33). අරියභාවං කාතුං සමත්ථං සුඤ්ඤානවිසෙසං චාත්තාරො මග්ගා චත්තාරි ච ඵලානිති අපේථා (අ 693). අරියභාවං කාතුං සමත්ථං ලොකුත්තරමග්ගා (ම. දු 42).

අලමරියසුන්දරාන විසෙසං = මහණනලොකුත්තර පඤ්ඤාපජානවේදීන සුඤ්ඤාන චක්ඛුතා දිට්ඨම්ච ධම්මං පච්චිකම්මකරණෙනා දස්සනවේදීන දස්සනනති සුඤ්ඤානං අරියං විසුද්ධිං උත්තමං සුඤ්ඤානනනති අරියසුන්දරානං අලං අරියතතං කිලෙස විද්ධිංසනසමත්ථං අරියසුඤ්ඤානමෙත්ථ අස්සචාති අලමරියසුන්දරානෙනා කුතාදිහෙදො උත්තරිමිඤ්ඤානධම්මො අලමරියසුන්දරානෙනා ච සො විසෙසො චාති අලමරියසුන්දරාන විසෙසො අථවා නමෙව කිලෙස විද්ධිංසනත්ථං විසුද්ධිං සුඤ්ඤානමෙව විසෙසොති අලමරියසුන්දරාන විසෙසො වා (අ 840). මහණනලොකුත්තරපඤ්ඤා -පෙ- අලං පරියාගානං -පෙ- අලමරියසුන්දරාන විසෙසං (සු. ස 209). මහණන -පෙ- අරියසුන්දරානමෙත්ථ, කුතාදි හෙදො උත්තරිමිඤ්ඤානධම්මො අලංවා අරියසුන්දරානමග්ගාති අලමරියසුන්දරානෙනා, අලමරියසුන්දරානෙනා ච සො විසෙසො චාති අලමරියසුන්දරාන විසෙසො (චතු 69). පථමපඤ්ඤා පන ලොකුත්තරසුන්දරාන විසෙසන අධිගතා නිසර්ධසමාපාතං පුච්ඡන්තො අලමරියසුන්දරානවිසෙසොති ආහ (ම. දු 203) අරියභාවං කාතුං සමත්ථං අලමරියොති තංඛානො සුඤ්ඤාන විසෙසො (සං. වා 99). තත්ථ අලමරියං කාතුනති අලමරියො, අරියභාවං සමත්ථොති වුත්තං ගොති; සුඤ්ඤාන මෙව සුඤ්ඤාන විසෙසො, අලමරියො ච සො සුඤ්ඤාන විසෙසො චාති අලමරිය සුඤ්ඤාන විසෙසො (ම. දු 16)

අලමරියවිසෙසං = අරියභාවකරණසමත්ථො විසෙසො (ම. දු 202).

අලංකාරං පඨානං = ඉදං ථානං පඨානත්ථං සමත්ථනති ඵලං විනේතත්ථා නිසිද්දනති අපේථා (ම. දු 144).

අලමෙතං සබ්බං = ඵත්ථ නිකාරං අවත්ථව අලමෙතං සබ්බං ඵත්තං චත්තුං චට්ඨති (ස. වි 604).

අලමෙතං සබ්බං අවුත්තං = චචිහෙදං කත්ථා ඵලං අවුත්තං ගොති; ඉති ඉමෙති සත්තති විනයකම්මා කාරෙති යං අනිරිත්තං කප්පියං අකතං, යං ච න ගිලානාතිරිත්තං, නදුහසමපි අනතිරිත්තනති වෙදිතබ්බං (ස. වි 610).

අලමෙතෙති = යාති නසා දීපකෙ දිට්ඨාති ඵනෙති මග්ගා අලං (ජා. දු 115).

අලමෙතෙති අමෙබ්බි = ඉදං සත්ථා ජේතවතෙ විහරන්තො දෙවදත්තස්ස වඩංග පරිත්තතං ආරම්භ කප්ථෙසි (ජා. දු 114).

අලමෙව = යුත්තමෙව (සු. ස 87). (සු. ස 215). (අ 387) (ම. වා 233). (වු 26). (අ 597). (අ 726).

අලමෙව කාතුං කල්‍යාණං = යං කිසුචි කල්‍යාණං කුසලං පුඤ්ඤං කාතුං යුත්තමෙව පඨිඤ්ඤාමෙව (පෙ 90).

අලමෙව දාතුං = ඉමිතා සම්බන්ධා (ස. වි 813).

අලමෙසංඤ්ඤා = යුත්තපඤ්ඤා (අ 584).

අලමෙතෙතං = පඨිතො දාතුං යුත්තා (දි 618).

අලමෙපඨා = අපරිතිතං අලමපිතං කත්ථා (අ 520).

අලමෙම = පයොජනං මෙ තස්ස තප්පිති අපේථා (ථෙරි 205).

අලමෙම රසඤ්ඤා භොතු = කසමා පටික්ඛිසි (ම. න 197).

අලසංකත = අලසකච්ඡායා (දි 594).

අලං = නිසිත්තවිධානෙ නිසිත්තාච සිත්තවිධානෙ සිත්තාච ගොති (අ 724). කුසිතා (ථෙරි 170). කුසිතා, කුසලකම්මකරණෙ නිවිතිතා (පෙ 126).

අලංකාරං = ජාතියා අලංකාරං, සිත්තවිධානෙ සිත්තො වෙච්ච ගොති; නිසිත්තවිධානෙ නිසිත්තා ඵලං අත්තතො උසාහෙන අඤ්ඤා ඉරියාපථං න කපොති (සු. ස 91). ජාති අලංකාරං අවචනනාතිහුතො මිත්තෙ සිත්තවිධානෙ සිත්තො ඵල ගොති නිසිත්තවිධානෙ නිසිත්තො ඵල ගොති අත්තතො උසාහෙන අඤ්ඤා ඉරියාපථං න කපොති (චතු 208) (සු. නි 116). කත්තනපච්චාදිති කම්මාති කාතුං න සකෙකාති කුසිතො ආලසියො නිසිත්තවිධානෙ නිසිත්තොපි සිත්තවිධානෙ සිත්තොපි නිද්දාති ඵල (සං. න 90). මහාඅලංකාරං (ධ. ප 542).

අලංකාරං = දෙව කුමෙහි ජාතියොත්තකුලපදෙස ඉසාරියපඤ්ඤාතිත්තෙ අලංකාරෙතාපතිතා අවචනනාතිත්තෙ නිප්පඤ්ඤාති නිප්පඤ්ඤාති ච ගාමදරකසද්ධිං අභිරිකං බාලං ගුණං ආජිවකං ආගමම මුග්ගිකං පතිරුපං අනුච්ඡිකං කිං තෙ න මුග්ගියානති (ජා. ස 208).

අලංකාරං යථා අයං අලංකාරෙතාපති මග්ගා පුරිමිතාව බහුං පාණාතිපාතකම්මං කත්ථා සෙත්තාපතිවිධානං උද්ධතති ගාතති තෙත කාරණෙනාහං නිර්ථානං සිලනති මිඤ්ඤාමි (ජා. ස 203).

අලංකාර භාෂාද්වය = රසකුසල කරුණු සහිත අයුරු මගින්
කුලපතකා ගුණය නම් ආර්ථිකයෙකු රුච්ඡයාගේ
විසති නං පැයැතිව රාජකුලපතකා කරුණුමගි
විසතකයා එතො අතරාගනි ආදී වචන අමුම්
(පා. ස 198). තො කිරි කාසපදාබලයා වෙතිගෙ
අනෙප්පපදාබලයෙකු පුරු කනා මරණයමගෙ
අනෙකුක කෙමෙක යථාසුභාවා විසතකා සංසාර
සංසාරනො එකසා පාපකමයා නිසානෙක
ගොසානකුලෙ නිබ්බන්ධා බහු පාපමකාසි (පා.
ස 202).

අලංකාරමයානි = අලංකාරමයානිසුභානානි සුබ්බා
නිති දිපෙති (ම. ක 164).

අලංකාර = යෙ අනෙකුසං දුතං දදන්තානං දුතානිසංස
සංඛාතලානා ගොනති තෙ අලංකාර (උ 282).

අලංකාරය = වතුනතං පච්චයානං අලංකාරය (ස. පි
1022). (අ 791).

අලංකාරය පටිසන්තනි = යථා ලාභං න ලාභනි; එවං
පරිකමනි (ස. පි 766)

අලංකාර වත මම = මයාං වත අලංකාර (ස. පි 149). ආය
නිකුති මම නිතසුබලානා නාම තපෙති අනුකුඨානානි
(ස. පි 289).

අලංකාර පටිපෙරායො = අයං ලාභං න ලාභමිති
දෙමනසාවිසෙත උප්පන්නවිදෙයො; සොපි විතතං
පටිසන්තනි (විස 362).

අලංකාරය = තෙසං අලංකාරය (මහා 174). පච්චයානං
අලංකාරය (මහා 312).

අලංකාරය = මුසාවාදං ගණනො (ධ. ප 124).

අලංකාරය = මුසාවත (පා. ක 138).

අලංකාරවාදිනෙ = මුසාවාදිනෙපි න විසාසෙ තසා හි
අකතබ්බං නාම පාපං තපෙති (පා. ප 86).

අලංකාරය = තං අනෙක වාසිකං පාපධමෙමක අලංකාර
සො අවරියො විසදිතො සරෙ සෙසං සරකලාපං
විස ලිචපති (පා. ප 120).

අලංකාරය = සකෙකුසලො හුචාපි න කිලියානි කාසික
වනෙට්ඨපිත මණ්ණරතතං විස (මහා 121).

අලංකාරයො ඉධ මානවෙති = උපකරණ සිතෙතසා
පටිණතතා මහුසෙතති අලංකාරය අසංසංඛාත
එකතවිවිතො (සු. නි 339).

අලංකාරයො = ගොප්තසා ලිතං විතතං
පග්ගණනො ජාතොති අලංකාරයොගොප්තො
කෙවසා නාම අකංසු (පා. ද 16).

අලංකාරය නිසාය = ඉදං සථා ජෙතවනෙ විස
රනොනා එකං මසාච්ඡිවිතං හිතවුං ආරභා
කපෙති (පා. ද 13).

අලංකාරය සන්තොසො = යථා රජො න.ම දා.ම
යෙන උලංකරත සන්තොසොනති එවං සුඛ
කායරජොපි අලංකාරයොවිතවිතාසන්තොසොනානු
(පා. ස 228).

අලංකාරයො = එතෙන විටිසුප්පච්චානං විග්ගවෙන
සිකානං අලංකාරය දසෙති (සු. නි 83). (ඉ 101).
එතෙන විටිසුප්පච්චානං විග්ගවෙනසිකානං
අලංකාරය දසෙති (අප 165).

අලංකාරයො ව සියං = නිවිචං කුසලානං ධම්මානං ආච
තාය අලංකාරයො කාරිතාය අකුසිතවිතො ව ගතවස
(සු. නි 404).

අලංකාරයො = මුසාවාදිනෙ = මුසාවාදිනෙ
තතො ලිචුඬාපවරිතො ව ගොති (මහා 339)

අලංකාරයො = අලංකාරයො (මහා 246).

අලංකාරයො = අනෙකුලන විරියො (ඉ 88).

අලංකාරයො = එවං නාමකං කුමාරං පාසියං පත
අදිතසංකතනි ලිචිතං (පා. ප 190).

අලංකාරයො = එවං නාමො වරි 133).

අලංකාරයො = ජිවිත වුසති අනු අතලිකෙන (ධ. ප 517)

අලංකාරයො = අලංකාරයො (ධ. ස 148).

අලංකාරයො = ලොභාසමිති පුග්ගලො ලුභිතො නාම
න ලුභිතො අලංකාරයො; අලංකාරයො ගාමො -
අලංකාරයො (ධ. ස 148).

අලංකාරයො = අලංකාරයො අතරානාය අලංකාරයො වී
ලෙණකිව්වා කාරිතාය අලංකාරයො (පටි 521).

අලංකාරයො = අලංකාරයො නිසායො අතරානා; අලංකාර
තමපි ව ලෙණකිව්වා කාරිතො (පටි 278)

අලංකාරයො = අලංකාරයො නිසායො අතරානා; අලංකාර
තමපි න ලෙණකිව්වාකාරිතං (ඉ 15).

අලංකාරයො = ලෙණවරිතො (මහා 306).

අලංකාරයො = අලංකාරයො අතරානාය අලංකාරයො නමපි ව
අලංකාර කිව්වාකාරිතාය අලංකාරයො (මහා 119).

අලංකාරයො = වසනවිතො අපසානො, පුබ්බෙ
නිබ්බානි වසනවිතානසා අනාගත අලංකාරයොනිති
(පෙර. ව 400).

අලංකාරයො = අතරානා (පෙ 60).

අලොවසි = කාදිව්ඡාරිකා පකෙට්පෙන සිවිලමුලං කෙසමසුං අචුලිති මුවාපෙසිං (පෙර. එ 385).

අලොණ්ණාය = ඵාණ්ණවිරිතිතය නිපථාණ්ණතතාති සා අලොණ්ණාති වුත්තා (ජා ත 289).

අළුලාහො = ත පුබ්බනති එතෙන සයං වා ත පුබ්බනති අපුබ්බන මහනාමෙව වා තනති - අලොහො (ධ. ස 131). අලොහනිදෙසෙ අපුබ්බනකවසෙන අලොහො (ධ. ස 148).

අලොහො අපදංසා අමොහො = එවං අත්ථවසෙන දසෙකො ඉද්දති නාමවසෙන දසෙකො අලොහො අදෙසො අමොහොති ආත (ධ. ස 294).

අලොහො අබ්බාසනමුලං = යො පතෙත්ථ විසෙසො, තං දසෙකො අලොහො අබ්බාසනමුලනති ආදි වුත්තං (ධ ස 255).

අලොහො කුසලමුලං = අලොහසංඛාරං කුසලමුලං; අලොහොති කුසලානං ධම්මානං මුලපට්ඨයට්ඨ නපි - කුසලමුලං; කුසලඤ්ච තං මුල පට්ඨයට්ඨන මුලඤ්චාතිපි-කුසලමුලං (ධ ස 148). ත ලොහොති අලොහො (ම. එ 185).

අලොහො හෙතු = කිසන්ත රූපං අලොහසංඛාරො හෙතුති පුච්ඡති ඉහරෙ පටිකම්පති (ප 186).

අලොමං සුඛිතං දිස්සා = අලොමපි නාම සුඛනිකුමාස මහං දත්තං එවං දිබ්බසුඛෙන සුඛිතං දිස්සා විමා 148)

අලොමහට්ඨා = නිබ්බයො අහට්ඨලොමො හුත්වා පුච්ඡ මහාරජාති (ජා. ස 82). හයෙන අහට්ඨ ලොමො (ජා. ස 289).

අලොලා = මානුෂාමොති පඤ්චති ලොලතාති ලොලො හොති ආහාරලොලතාය අලභිකාර ලොලතාය පරපුරිස ලොලතාය ධනලොලතාය පාදලොලතාය (සු. නි 24).

අලොලපං = චතුසු පට්ඨයෙසු ලොලපමිරිතිතං (සං. එ 43)

අලොලපා = ලොලපතණ්ණාය අපච්ඡන්තකා (අප 186)

අලොලො = ඉදං සාධස්සාමි ඉදං සාධස්සාමිති එවං රසවිසේසෙසු අනාකුලො (අප 162). (සු. නි 80). (වු 103). අලුඤ්ඤා (ජා. ස 268).

අලොභිතා = සුඛකසොභා (ස. මි 391).

අලං = සප්පිආදිඋපසකෙන නිත්තං සිතිඛං (පෙර. දු 112).

අලං කම්බං = අලං උදුකිරිකම්බං (ම. දු 289).

අලං වා සුඛං වා = අලං වා සුඛං වාති තිණං (අ 756).

අලකෙසා = තෙන වුත්තං :- අලකෙසාති ආදි (උ 82).

අලපාණ්ණතො සොසසා = අලපාණි තාම උපහාර කිරියාය අලපාණ්ණා ධොතනසේන පුබ්බකාරිකා හෙට්ඨා වුත්තනසෙන හතො බාධිතො, තස්ස වා පුබ්බකාරිතො බාධිතෙන හතො - අලපාණ්ණතො නාම, අකතඤ්ඤ පුඤ්ඤො (පෙ 86).

අලපිඛං = මාලුවලතාය අඤ්ඤාපචාරං (ජා ත 275).

අලවසා = උදකෙන නිත්තවත්ථ උත්තරාසඛා (අප 214). උදකෙන නිත්තවත්ථා (උ 52).

අලසිරා = නිත්තකෙසා (අප 244).

අලංස පඨවියා නිත්තිතං = උදකෙන නිත්තංස භූමියා රෙපිතං (පටි 303).

අලිතං = යථා අඤ්ඤාතං තෙදෙන නිත්තං අලිතති ත එවං සඤ්ඤා (ම. ත 271).

අලිතො = එකිගුතො (මහා 136).

අලිසෙඨ = තණ්හාදිට්ඨිති අලිසිච්චා විහරෙය්සාඨ (ම. දු 255).

අලෙභි සාදෙති = යෙති අක්කන්තට්ඨාතෙ උදකං පඤ්ඤායති, එවරූපෙති පාදෙති පරිහණ්ණිකත භූමි වා සෙතාසතං වා ත අක්කමිතබ්බං; සචෙ පත උදකසිතෙහමිත්තමෙව පඤ්ඤායති, ත උදකං වට්ඨති. පාදපුඤ්ඤතිමපත අලපාදෙතිපි අක්කමිභූ වට්ඨතියෙව. ස උපාහතෙන ධොතපාදෙති අක්ක මිතට්ඨාතෙයෙව ත වට්ඨති (ස. මි 921).

අවකස්සං = පරිසං ආකඛිනති මිජ්ඣෙතති එකමිත්තං උස්සාදෙනති (අ 837).

අවකස්ස = ගලති සොකෙන අවකඛියති (ජා. ප 105)

අවක පිං භවිස්සා = මිනිබොහං කත්වා (මහ 367).

අවකිස්සා = අවකිරිත්වා (ජා. දු 51). අවකිරිත්වා නිට්ඨන තදන්තකට්ඨපාතතෙන තස්ස හරිතෙ කලිං පවා හෙත්වා (ජා. ඡ 30).

අවකුල්පනිපනො = අබොමුඛො හුත්වා නිපනොතා පස්සති (මහා 295).

අවකුල්පසෙකුන් = අබොමුඛ පසෙකුන් (අ 359).

අවකාශ පරිමාණ = කදම් අවකාශ; හුඹා පතාමි (පෙ 194).

අවකාශය = අධෝමුඛය හුඹා (බු 73).

අවකාශය පරිමාණ = තඟ්ග හි උච්චාරපණාවකාශය නිසිතඟ්ග පණාවකාශය; තෙව නිසිතමයි; වචන පත එකකුත් කතකවනිමිතං නිසිතමයි, බලව දුකට උපාදෙයි; සර්වතො සෙද මුඛවනති, තෙව අවකාශය හුමියං පතති (ම ද 41).

අවකාශය = නිසිතමයි හොති (ම. ද 258). මිනකතති නිසිතමයි පාතුකාවො හොති (අ 404). (ප 25).

අවකාශය = නිසිතමයි සතතිපාතො ගබ්භාවකතනති හොති කුච්ඡයං ගබ්භො පතිට්ඨාති (ජා. ඡ 183).

අවකාශය පාති = අතිරේක පිණිසාතං අපතොති; අපතනාය එතං සමුත්පාතිං යොජිතං අපතති (ම. ද 201).

අවකාශය = මිනකතො විය ගබ්භො කතො කතො (ස. පි 664). (ම. 153).

අවකාශය = අපායං ගව්ඡති (මහා 77).

අව. ගව්ඡය = ගෙට්ඨා ගව්ඡය (තෙ 92).

අවකාශය = වන්දලොවකිතොවපටිකෙවපො (ධ. ස 149).

අවකාශය = කායවකිතාදි වකිතවිතො (පෙ 164).

අව. = අහස් (පෙ 66).

අවකාශය = සුභමානාපි වචනං හ කණ්ණති අව වකතං (මහා 80).

අවකාශය = වදමානා අතතො බලයා සුට්ඨ වන්තො වදමානාති අතො (සං. ත 164).

අවකාශය = අහස (ජා. ඡ 50).

අවකාශය = විවරයොවකරජනාදිති බකිකපටියාපතනාති ව අහසාලවතනාදිති ආභිසමාපාරකාති අවකාශී කාම (ස. පි 741).

අවකාශප්‍රකාශය = බුද්ධියා හගවතො අවජාත ප්‍රකාශ (තෙ 192).

අවකාශය පරිමාණය = අතතො වාදෙ කඤ්ච දෙසං සලකෙතො "තායං මම වාදෙ"ති අවජාතිකා පුත කපෙතො නිදෙසනං සලකෙතො 'මමෙව අයං වාදෙ'ති පරිජානාති (ස. පි 535).

අවකාශය පරිමාණය පරිමාණය අවකාශය = යො පත "තෙව මයාදිට්ඨං හ සුත"නති වකා පච්ඡා "මයං පතං දිට්ඨං සුතං වා"ති වදති. "දිට්ඨං වා සුතං වා"ති වකා පච්ඡා 'ත දිට්ඨං, හ සුතං වා'ති වදති. අයං "අවජාතිකා පරිජානාති පරිජාතිකා අවජානාති"ති වෙදිතබ්බො (ස. පි 1046).

අවකාශය සිකිති = (ආදිපු) පඤ්චසු වචනසු අරහතො සිකිතිකබ්බොතොවෙපි අසෙකති සිලකතිකාදි සභාවතො සිකිතිති වුත්තනාති වෙදිතබ්බො (පටි 161).

අවකාශය = අසවනුකාය සමමාදිට්ඨො තඤ්ඤා උපතිසාය හුතෙ ධම්මෙ ව (ධ. ප 580).

අවකාශය වජ්ජ මතිති = නානානුච්ඡාදනදනාකට්ඨොද තාදිකෙ අතවජ්ජ සාවජ්ජ සඤ්ඤා (පටි 85).

අවකාශය වජ්ජසංඤ්ඤා = නිදෙසෙ දෙසසඤ්ඤා (මහා 229).

අවකාශය පිතරං මම = භංගි මම පිතරං නාසිකා ගව්ඡාති විසාසෙතො නාසනං මාසරණං බණ්ඩා බණ්ඩකං ජිහ්විකා නිබ්භිකා සවෙ කොච ජාතිකාති මයාමපි එවරුපං තයං ආගව්ඡිකාතිති වඤ්ඤාති (ජා. ත 298).

අවකාශය = හ වඤ්ඤා (දි 476). නිපට්ඨවිතො (ස. ප 218). අමොසා (ම. ද 261). අතුච්ඡා (අප 235).

අවකාශය = අමොසාති අනිපට්ඨාති (පෙ 138). අතුච්ඡාති සට්ඨාති සඋද්ගාතිති අතො (අ 414).

අවකාශය පාදිවජ්ජය = යසං බුද්ධියාතොහු නිබ්බාණපතති අහොසි, තසං බුද්ධිපාදිවජ්ජයා විතත පටිපතති කිරියා (අප 236).

අවකාශය = අවජාතනා (වින 354). අවකාශය අවජාතිකබ්බොති වුත්තං හොති (පෙ 126).

අවකාශය = වඤ්ඤාති සඤ්ඤා (ස. පි 538). (වින 6).

අවකාශය = ආරමෙණං ඛණ්ඩො අනුපට්ඨිති නිට්ඨිති - අවකාශී (පටි 360). (ධ. ස 143).

අවකාශය සමාදානො = සකතිට්ඨාතපටිඤ්ඤා (මහා 198).

අවකාශය පමා = දළහහති රහතකකසෙ නිව්ච පසාද සිතො (විමා 175).

අවකාශය = වඤ්ඤාති (පෙර. ද 27).

අවකාශය = අගුණං සමුච්ඡා ගරහං වා (පෙර. ව 538).

අවශේෂ කතනුකෘතිය = අශේෂ කතනුකෘතිය
ඉමෙය පන වසෙන (ස. ව 563).

අවශේෂ පනාසය = අශේෂ පනාසය කතිය
(මහ 136).

අවශේෂ හන්මාන නිවාරණ = අශේෂ හන්මාන
නිවාරණය දුටු සිටිනා දුටු සිටිනා හෝනිති වී
වුනොත් "එව ම හන්මාන රුපවා ව සො පාසාදිකො
ව සුපාතො ව සිල සම්පන්නොවා" කී ආදිවචනෙහි
පරි අත්තනො සහායක අවශේෂ හන්මාන
නිවාරණ (ස. ස 55, (දි 693).

අවශේෂ හාසය = දුප්පටපන්නා එකමිත්තපටි
පන්නාහි අශේෂ කප්පති (අ 334). නා පවන
කොට්ඨාසයකි කප්පති කප්පතිකො දිසවා කප්පි මාස
අනාපතති කාම, ඉමා හිසවුනිකො අනාපත
දුටුනා පනහනාහි අශේෂ කප්පති (ම. දු 79).

අවශේෂ සංසු = න වණ්ණයනා, පවුපන්නාපේ
වෙහා අතිතවිමන (ස. ස 70). එකදෙසෙන සක
ලයා කාලයා උපලනිකො (මහ 192).

අවශේෂ සි = කිත්තයි (ඉති 242).

අවශේෂ සු = ඉවෙවනෙ ගුණ අවශේෂ සු : ස. නි 281)

අවශේෂ සංසුගතා ජනනා = අධිමිකා ලොලරජානො
අවශේෂ සුගතා සුගතා (ජා. න 313).

අවශේෂ හාසිකා = එව මෙ අවශේෂ හාසි දසාතිති
ගෙනො ගෙනා ගාමකො ගාමා ජනපදකො ජන
පදං අවශේෂ හරණ (මහ 343). අශේෂ වඩිකෙන
(මහ 201).

අවශේෂ හාසිනා = එව මෙ -පෙ- අවශේෂ හරණ
(මසු 22).

අවශේෂ රහස = අවශේෂ සුගතාසා මිත්තපටිපන්නාසා
නිසියාසා වා නිසියා සාවකසා වා (අ 334).

අවශේෂ රහස අවශේෂ හාසය = ඉබෙ කවෙවා
සුගතො දුප්පටපන්නානං මිත්තපටිපන්නානං
නිසියානං නිසියා සාවකානං ඉතිපි දුප්පටපන්නා
ඉතිපි මිත්තපටිපන්නාහි අවශේෂ හාසය (අ 335)

අවශේෂ වණ්ණ කාරණා = පෙසුකුකාරණා (ජා.
ඡ 110).

අවශේෂ හසදකුමානෙ = ගරහාස හසදකුමානාස
(ස. ව 741).

අවශේෂා = අශේෂ (ස. ව 672). (අ 520). අශුකොපි
පාපජනසෙවිතාස (ඉති 188).

අවශේෂ වසරුහනි = පාපසුකුසුමසෙවිතෙතෙව
ගරහා වා අබහසාන දෙසො වා කසා උප්පජති
(ස. ස 106).

අවනත = පණ්ණිනවිති මිසිලං අනුපාතෙන අශං තො
පඨමිමෙව පට්ටාමිත්තවිසඛිතං රජානං මොවෙතියා
පෙසෙතියා පට්ඨා එකසකරාජානො අසද්දමසද්දං
බමාපෙතියා සමයෙන කතියා වුලුති පසාදෙතියා
තෙන දිනනං මහනනං යසං ආදාය ආගතොති
වතියා තුට්ඨා විසෙන්න ජනෙන පටිතතිතො
වෙළකෙතියො පටිතත (ජා. ස 409).

අවනතිංසු = කාමාවරං අතිකමංසු (ජා. ස 84).

අවසං = ජනිතං (ජා. ඡ 160).

අවසාපන වචනං = සතතිට්ඨාන වචනං. ඉමසමි පර
යන වයෙන යං අනතරන්නර න වුතං තං තෙට්ඨා
වුතනසෙන ගතෙතබ්බං (වු 66). නිවර්ණ වචනං;
සබ්බමපි තෙනා විවිකිව්ණා හාවසා වෙවචනං
(පටි 378).

අවසාපන වචනමෙතං = එතං වචනං ඔතරිතියා
පතිට්ඨිතං සතතිට්ඨාපනං, 'යාති ඉමසමි මහා
නිදෙසෙ විහතති. ආරොපිතාති පදාති තාති
විහතති. ගච්ඡන්තාති තිති කාරණෙහි විහතති.
ගච්ඡන්ති (මහ 12).

අවසාසි = අපති (උ 172).

අවසේනතනා හසගිරුහාස = අහස හිරුතාස අවසේන
තනා ව (ජා. එ 395).

අවසේන වාද = පතිට්ඨිතියා කපිතවාද (මහ 258).

අවසේන සමාදනො = ඔතරිතියා ගාහකො. එම
හිසවුනො 'ජිගුච්ඡන්තො'ති ආදිති ගාථාහි සුච්ඡි
මන්ථං විසාපේතියා ඉදාති 'කසාසාසප්පට්ඨො'ති
ආදිතා තයෙන සුච්ඡිං විසාපේතොනා "පේයසං
න කරෙය්සා"ති ආදිමාන (මහ 327). නිවචල
ගහණො අතිවතතිගහණො, මහාසත්තකසාති අතු
සලකම්මතො අයො පතියා කුසලාපිපතං විස
විතං පතිකුට්ඨි. කුසලං පතියා විතානං විස
පසාරියති. තසමා දුල්ලාසමාදනො තොති අවසේන
සමාදනො (දි 669).

අවදානුකෘතිය = එකමිත්තපටිපන්නා දෙති කප්පතිති මව
තසා අජානතා (මහ 354).

අවදානුකෘතිය = සබ්බදානු වුලුතියාසි කපිතා අජාන
තගාවෙන, යාවකානමදදමාතො හි තෙති කපිතා
න ජාතාති තාම (මහ 80).

අම්මාණ්ඩ - අම්මාණ්ඩ බුද්ධිමත් බවට පත් කරන ලද
 බවට පත් කරන ලද (91) (පි. 390).

අවදානිතය = අධෝගමිකතාවය මෙන්ම නිතරම බුද්ධාදීන-
වචනා අනුදික්ෂණය වී අවදානිතය (මහා 76). අවධි-
මිතතාවය මෙන්ම නිතරම බුද්ධාදීන- වචනා අනුදික්ෂණ-
තාවය වී අවදානිතය (සු. නි 417).

අවුස = පහර (බ ප 23).

අවසිංහයා = මාරයාටු නං එතෙතයා අනුමරණය
කරිතය (ම. ව 112).

අවධි චක්‍රපාලකෝ = වෛර් රක්තකෝ කෝපාල
දරකෝ මම සමිපං ආනතානි දණ්ඩමොලුඛ
නිව්ධිකෝකා මම ඩිසෙ දණ්ඩං සනාතිරුමනිනි මං
මාරෙසි (පිපි: 175).

අවධිවත = සාපතසිවත (ඡා ද 126).

අවනතිප්‍රකාශනා = අවනතිරවෙයි රකෙකුකු බිතාස
ප්‍රකාශනා (ම. ත 220).

අවනාහිකා = අවනාහි දකුණිණපථේ (සං. ක 93).

අවනතිය = අවනති දකින්නාපරිසරයකට අවනති
රටෙහි (සං. දු 188).

අවසාන වශයෙන් මෙම පිටතිරි කාරුණ්දය කළු
 ඵකා දෙවරු ආගතයා හටයොනිති කුටියහටයො
 වාතානිතයා සුවණණකදලි විය මතමිනි කාරු
 මහා බුමානා වන්දි (ජා. ස 218).

අවසරය = පණාමයිනාරි අනෙයා (අප 309).

අවසාන ප්‍රශ්නලා = තහනන සදහිං එතාදස, තෙ
සබෙබ් සෙතාසතතනනනනන නිද්දිට්ටා (ස. පි 99).

අවදිකො = සා ගිකාවෙ ගිකවු ගිකවුගි සකොන
කාතකො = ගිකවුගි උපසාසෙ සකතිපතිතා
'අප්පකො නාම අපොසා ගිකවුතිතං අපසාදිසං
දසොති. එතස්ස අයස්ස අවදිකකරණං රුචි
තිති එවං ගිකවතාං සාවෙතබ්බං (ස ටී 952).

අවසාන = අවමුඛ පනිත උභයාදං අබොමුඛ
පනිත (පේර. ථ 317).

අවසානය ව= අවසානගත; අවසානගතයෙන් (ම. ක 311)

අවමහාතත්තු = දුබලතා: භුක්තත්තු: රක්ෂකත්තු: කිවම්:
අතිපරාදෙනෙතා: තං අවමහතං: භුක්තත්තු: තාම,
සොකා: එම් අවමහතත්තු: න උසාහාමිති වදනි
(පා. න 191).

අවශ්‍ය = අනුභා (දී 770).

අවර් ඡායාරූප = පුරාණ අවර්; පවතිමිදිසාසනාති අභයා
(ම. දු 17).

අවරුද්ධතා = රටේ සබ්සාජ්නො අරඳෙකු වැනතා
(ජා. ස 509).

අවර්ගය = රාජ්‍ය, පබ්ලිකේෂන් තැන්පත්, විකිකතමේට්
 ගම්පහාම් තැන්පත් මේ අර්ථයෙන්ද විකිකතමේට්,
 ජාතික රාජ්‍ය (ජා. ස. 454).

අවිරුද୍ଧය = රටේ නීතරය (ප්‍ර. ස 414).

අවරුද්ධිය = රවතනා පබ්බාජිතය (ජ, ස 493).

අවරුදානාම = පව්වාමිත්තා චෙට්තො (දී 708).
(වඩු 184).

କପଳଭିନି = ବିଳାସିନୀ (ପୃ 135).

අවලිභා = බහිලිභා (ස. පි 406).

අවලෝකය = මිය අවලෝකිතා සහතිම ම. අව
ලෝකෙහි ම. උමෙතතක අකාසිති අතෝ
(ජා ෪ 67).

අවිභාෂිත = පුනරුත්ථාපන භාෂිත (දී 377).

අවිංශය = ඔහු (පු. නි 396).

අවසන්කතය = අනන්තය වසේ අවසන්කතය
(වූ 52).

අවසා අබලා අවිජ්ජා = තෙසං අත්තතො වසො වා
බලං වා විරිසං වා නත්ති (දී 113), (සං. දු 249),
(ම. න 82).

අවසායී = අවසායයා වූවකි අවසානා නිවසානා
(මේරි. 16).

අවසිමා = අධිපි සියං විසිමා (ජා. ප 91).

අවිසිඛ්‍යා කඩාහැරේ = ඉදං සත්ථා ජේතවනෙ වීඛ
රනොනා කොසලරසෙද්දු ගෙනෙ නිවුත්ථං ඛුඛාතිති
සඤ්ඤාං ආරම්භ කම්බසි (ජා හ 93).

අවසිසපවතන සලකම් ගවසෙන්න = අවසේ හුච්ඡා පවතන සංඛාරෙ පසන්නවසෙන්න ඔලොකනවසේ නාහි අසේවා (වු 51).

අධිකරණ = නඩුකර්මයේ නිරතවන්නා වූ අධිකරණයකට
අධිකරණයේ කාර්යය විස්තරයෙන් හා කාර්යය පිළිබඳ
(පා. 92). කාර්යයකට අධිකරණයක් (පා. 92)
84. කාර්යයකට අධිකරණයක් (පා. 92),

අවසරයන් = නිවර්ත (මහා 139).

අවසින්නප් එකො = නප් හිනෙ කායෙ එකො එව
අවසින්නො ජානො (දී 506).

අවසුච්ඡිති = අවසුච්ඡිතයානි කුණාදිවිශ පුකුච්ඡිතයානිති
අපේරා (ජා. ස 67).

අවසෙ = අවසෙ අසෙරිකෙ කච්චා (පේර. දු 12).

අවසෙසං = න කෙවලං සෙසසසිං රඳායමෙව (ප 235)

අවසෙසං ආදය පකාමං = යං භුඤ්ඤං න සකොනනි
නං හානිකං කච්චා ගතෙති ගව්ඡනති (අ 633)

අවසෙසං බාදගීයං නාම = එනු යං නාව සකති
මොදකාදි පුබ්බන්තාපරන්තමයං, නප් වග්ගබ්බ
මෙව නාමි (ස. වි 613).

අවසෙසං දුක්ඛ සම්මං = දුක්ඛවේදනායවෙව නණ්ඤායව
විනිමුත්තානො භෙගුමකම්මො වෙදිනබ්බො (ප 232).

අවසෙසා අකුසලා = පුත අකුසලානගණං සුත්ත
භෙදානො විවික්චිත්ථවසගගතානං මොහානං
සසිගහප්ථං කතං, තෙති සම්පසුත්තභෙදානො
අභාවා පහානබ්බභෙදානාම න භොතති
(බ. ස 303).

අවසෙසා ධම්මා න අකුසලාධම්මා = අවසෙසා ධම්මා
අකුසලා න භොතති, ධම්මා පන භොතතිති අපේරා
ඉමිතා නායෙන සබ්බ විසුඤ්ඤානි වෙදිනබ්බොති
(ප 251).

අවසෙසානං අනන්තමයො පාටිච්චාසිකාදිනමි = මූලාය
පටිකසානාරහාදිලකිණං පන තෙසං පරතො
ආවිහම්මාති සෙසමෙප්ථ ඉතො පරෙසු ව මානන්තා
රහාදි වතොනු පාරිච්චාසිකවතොනු වුත්තනායෙනව
වෙදිනබ්බො (ස. වි 837).

අවසෙසා පසුඤ්ඤා = ධම්මෙ සදුණාදිකා තියො පසුඤ්ඤ
ථපෙත්වා සෙසං සබ්බාපි පසුඤ්ඤ සදුණන්ති සම
නාතො සම්මතිසදුණං නාම භොති (විහ 293).

අවසෙසාසබ්බාරා = 'අනිවච්චන සබ්බාරා'ති ආදිසු
ආගතො සබ්බාරකම්මානො අවසෙසා සබ්බත ධම්මා
(ප 218).

අවසෙස ධම්මම = තෙති කාය වෙදනාවිතොති අව
සෙස භෙගුමකම්මම (පටි 520).

අවසෙසො කායො = නාමකායො, රූපකායො, භාවි
කායො, අර්හතායොති එවමාදි (ප 228).

අවසෙසො නිරොපයා = තදභවනිකම්මානසමුපෙද
පටිපත්තාදි නිරොපයාවෙව බණ්ඩනනිරොපයා ව
(ප 232).

අවසෙසො මගො = "කුසමං ඛො පන සමිසෙ
පඤ්චබ්බිකො මගො භොති අව්ච්ඡිකො මගො
මච්ඡා මගො ජනිතමගො සකටමගො"ති එව
මාදිකො (ප 232).

අවසෙසො ලොභො = දුක්ඛතෙත පටිණාචගෙසො
(ලොභො) (බ. ස 303).

අවසෙසො සමුදයො = සම්මුතභෙදන නිද්ධිවිකම්මාවර
කුසලාදිගෙදො දුක්ඛසම්මුත පච්චයො (ප 232).

අවසො දෙවම්පියො = එවං දුක්ඛලෙ අසති යො කොච්චි
බාලො දෙතිනාම සො අවසො අවිජ්ජො න
අත්තතො වසන්ත න ඔලෙත දෙති. දුක්ඛලං පන
අපිති සඤ්ඤා අඤ්ඤායං අනිබ්බාලානං සග්ගතිච්චා
දෙතිති දීපෙති (ජා. ස 200).

අවසො ආගම්මානි = තසො පව්ඤ්ඤා ආකාරං
දසෙති (තෙ 99).

අවසො = විසුඤ්ඤාසි (තෙ 104). (සං. ක 200). (අ
787). (දී 387). පහාසි (දී 685).

අවසො මුඛි = පඤ්චකම්මා අනිවච්චා පඤ්චකං බන්ධා
නං නිරොපයා නිරොපනං නිවිච්චනා ආදිනා තයෙන
කුලයෙනො බුද්ධිමුති භවෙ ආදිතවං නිරොපනෙ ව
ආනිසංසං දිසවා තං බන්ධානං මූලභූතං හවසබ්බාරං
'කම්මං කම්මකම්මායං සංවත්තති'ති එවං වුත්තනන
කම්මකම්මකරෙන අරියමග්ගෙන අවසො (අ 787)
(දී 387).

අවසො සසෙකතෙ = අවසෙක වසානමයොති එවං
අපඤ්ඤාතෙත වත්තාරෙ භෙමනතිකෙ වත්තාරෙ
ව භිමානෙ අව්ච්චාසෙති අපේරා (ස. වි 564).

අවසො = ඡති ආරෙති රහාදිති කිලෙසවසොතෙන
තිත්තතො අවසො (උ 209). තිත්තං (අ 460).

අවසො පටිසංසං = අවසොතසං පටිසංසං අවසොතසං
ණන්ති අපේරා (සං. ක 69).

අවසො = කායසංසාරාගෙන තිත්තා කිලිකාති
අපේරා (මා 160). ඡන්දරාගෙන තිත්තා (මා 166).
ලොකසංසාරාගෙන තිත්තා (මා 161). කායසංසාරාගෙන
අවසො (ස. වි 670). ලොකසංසාරාගෙන තිත්තා
වසෙන කායසංසාරාගෙන අවසො (ස. වි 673)

අවසොනානං = කිලෙසෙන තිත්තානං (මා 185).

අවසොතිසමුච්චි = කිලෙසාවසොතිං හතතු පටිගෙසනං
වරිති අපේරා (ජා. ස 288).

අවසානය = සමස්තයාමය නිදහසවන තනි තනි අවසානයන් වන අවසානය (පෙර. ට 385)

අවසානය = රාජ්‍යය නිදහස (මහ. 239). (සං. න 61) (ප 43) (අ 346).

අවසානය = පෙරෙහිති අවසානය (ස. වි 214).

අවසානය = උපතිතයාගේ ගණය. "දෙති මේ ගණය" නම් ප්‍රවේශයෙන් "තාගේ ගණය" නම් ගණය, ආපනති දුක්ඛය, සාමකයා විමති. උපාදෙති, ආපනති ප්‍රලවයය. සාමකයා "තමාගේ දුක්ඛය" නම් පුරා නික්මගියේ. ආපනති පාදකය (ස. වි 217).

අවසානය = අනුරාධපුරය (ස. වි 797).

අවසානය පතිගණය = 'සාධාරණය' නම් සාධාරණය සම්පූර්ණය (ස. වි 267).

අවසානය = මිහිය (ප. 192).

අවසානය = වකුල රත්නදාසයාගේ අවසානය නිසා සෙවනකොටුව උදකැවූ ගොජනනති දෙයෙහි (ප. වි 29).

අවසානය = නං පටිඤ්ඤානමය දදනො නමය ලොහං අවසානයේ ජිවෙයය නැවු ගණය දදෙයෙහි ප්‍රත්තං ගොති (ප. න 238).

අවසානය = දෙති (ප. ස 511).

අවසානය = අදයි (ප. ස 511).

අවසානය = වාච්‍ය දමා දෙතිමේ වර්තන ප්‍රවේශයෙන් අවසානයෙහි, න දදෙයෙහි (ප. 317).

අවසානය = අපතෙයි, ජිවෙයයි, විනාසෙයි වා (විම. 102)

අවසානය = වාචෙයි (විම. 112). වාචෙයි උග්ගණය පෙයි (පු. ස 74).

අවසානය = අනාවාරය වර් (ප. 277).

අවසානය පතිගණය = න වානෙන න ව ආනපෙන හතෙති (අ 364).

අවසානය අවසානය = කොණගමනය හග වන සාසනනිර්වානපොඨගුති පිහින නිබ්බාන මහානගරය ආරං අරියමයා විවරණය (විම. 227).

අවසානය = විවරය (ම. ට 135).

අවසානය = විවර වන (ම. දු 148). (සං. ට 155).

අවසානය ආදය = කුසුමය ගහණය (අ 797). (සං. දු 231).

අවසානය = අවසානය (සං. ට 261).

අවසානය = අවසානය නම් නාසා සිතා නාසාවසෙන අවසානය නම් ජානො (ප. න 160).

අවසානය = අපතාවරණ අපරිකාය (ප. 86).

අවසානය = උපවේද, පාඨය වා (විම. 250).

අවසානය = 'කිනම් ඉමයම ආවාසෙ න වසෙය්' නම් පරිකාමනී (ස. වි 756) අවසානය (ස. වි 1022).

අවසානය = මුත්තකරියෙන් අපේක්ෂාවර්ග දුකෙයි, නං වා මුත්තකරිය ඵත් අවසානය පානෙයි (ප. දු 250)

අවසානය = සිලාදීති අවසානය සිලා (පු. නි 411). (මහ. 226).

අවසානය = අවසානය නම් ය පරිපරණාපතෙ විකපනා ප්‍රත්තා, නාසා අකරණ. ඉමානිති පඤ්ඤා පාතිකයා බුත්තෙහි පටිකායෙහි (ස. වි 85).

අවසානය = අනොසකකමානා සාදරය කුසුමුති අවසානය (ප. ප 26). (වි 161).

අවසානය = සො පුග්ගලො ඵනෙසු සංඛෙපනො නිසු විතරණා නවසු මානෙසු න කම්පනී න වලති (සං. ට 36). අනොලියමානො (ප. 317). අනායමානො (ම. න 216).

අවසානය = හිතවෙ සො රාජා පණ්ණිනං පලියා ජිවො මහාජනමෙසෙ අකමානො අනොලියනොයෙව හත්ථ ගහණො අතතො අතිමුඛා කම්පා අලංකාරධර්මයෙන් නිබ්දපෙයි (ප. ස 292).

අවසානය විවරණය වන වා - අවසානය වන වා විස පුරිමබොධිසංගතං වචනං වාසපො අසානි - අවසානය වන වාසපො (දී 685).

අවසානය = විකොපෙත්තු න සකයා (ප. ස 201).

අවසානය = අවසානය නිසා (දී 671).

අවසානය අවසානය = නිකන්වසෙන ආරම්භේ පතිවසමානං විකන්වසෙන විසං නාම ගොති නං පටිසෙධෙතො ඵවමාන (ම. ව 172).

අවසානය විකන්වසෙන = උභව විරහිතො න විකන්වසෙන (මහ. 335).

අවිනිශ්චය = අවිනිශ්චය, එකඟතා, එවකි නානා
රමලෝකය ව්‍යාප්ත අවිනිශ්චයයෝ අවිනිශ්චය
පොති වුවහ (පටි 351).

අවිනිශ්චය: කාලයෙන් = සමානිතයෙන් විනිශ්චය
අකරයෙන්: (වූ 70).

අවි:කවසවේදන විභාග විසුද්ධි = සම්මානමාලි එව
(පටි 200)

අවිනෝයා - නානා රම්මනිකේයාභාව
මට්ටනිනි, අවිනෝයා (පි 66), සමාධි
සම්පයානන අවිනෝයා (පි 72).

අවිකේතපපරිපුද්ධිතනා - විකේතනී තෙන නිත්තනනි
විකේතපො, උද්ධිවිකේතනං නාමං. න විකේතපො-
අවිකේතපො, උද්ධිවි පරිපුකකසමාධිකේතනං
නාමං, පරිපුද්ධිසංභාවො - පරිපුද්ධිතනං. අවිකේත
පසං පරිපුද්ධිතනං - අවිකේතපපරිපුද්ධිතනං,
නාමං. අවිකේතප පරිපුද්ධිතනා (පථි 25).

අපිකෙටප් පාරිසරික - අපිකෙටප්පොයෙව් පාරිසරික
අපිකෙටප්පාරිසරික (පරි 160).

අධිකාරී සම්පන්න-පවත්නාමයෙන් සමාධිකයා උපතිසය
හා සමාධිවසන (පටි 214), පුද්ගලික විකේත
වසන ගණනාව (පටි 116).

අපි කෙටි කවි සාමාන්යයෙන් සාමාන්යයෙන් - අනුකූලව පිහිටා
සමාජයානන්ය සමාජයානන්ය උපයෝගී කිරීම
(පිටි 381).

අපි කෙටිපො - විනෝදානන්දා (අ 3:2). උද්ධව විසි
නිවන්, විසේනව ගවන්තා: විතා: විතාපති නාම,
අය: පත නාම: නාම: නාම: - අපි කෙටිපො: (පටි
360). උද්ධව සහ පටි කෙටිපො: සමාධි (පටි 73).
නාම: බුද්ධ: බුද්ධ: විසේන විතාසහ පතනන්දා
සෙව උද්ධව සමාධි නාම: විනෝදානන්දා පටිපතන
නාම: නාම: විනෝදානන්දා - අපි කෙටිපො: (පටි
162). අපි පතනන්දා (පටි 223). සමාධි (පටි 354).

අවිනිවර්තය = බණ්ඩකමායිවිය බණ්ඩකපාතාතා
 භාවෙන න චිත්තය තණ්හා එතෙතනති - අවිනිව
 තණ්හා (මහා 112).

අප්‍රිකානු = අනුප්‍රාදේශිකයෙකුගේ අතීතය
(ඉති 132).

අවිනිපවිධියා හෙතුවිධියා = අවිනිපවිධියා හෙතු
පවිධියා ආදි ආරඬං (ප 310).

අධිකතපවවයා සහනුපවවයා ආරම්භකතපවවයා අධි
 ගතපවවයා සහනුපවවයා අධිපතිතපවවයා අධි
 ගතපවවයා සහනුපවවයා අනිතපවවයා =
 එව. පව්වාවියා නයොතිකෙ වනා: (ප 310).

අවිගතපට්ඨයා, නෙත්තපට්ඨයා, අරමිතිණපට්ඨයා, අභි
සංඛිතපට්ඨයා, අවිගතපට්ඨයා, නෙත්තපට්ඨයා,
ආරමිතිණපට්ඨයා, අනානතරපට්ඨයා = අභි
වතුනෙක වනා (ප 310).

අවිගත පව්වකො = අතී පව්වකඩමි; එව අවිගත
හැවෙන උපකාරකතා; අවිගතපව්වකොති වෙදි
තබ්බා (ප 266).

අවිභවරාශය = (ආදිත්‍ය) නණ්ණාච්ඡෙතෙව අනේකා
වේදිතබෝධා; නණ්ණාච්ඡි රජ්ජනනෝ රාගෝ, ඡන්දි
යනනෝ ඡන්දෝ, පිණායකවේධිත පෙමිං, පිචිත්ත
කාමිවේධිත පිපාසා අනුදුග්ගවේධිත පරිත්‍රාගෝචි
(සං. දු 188).

අවිභවන පතරය = අවම සදිසැනිති (ප 350).

අවිගතො = එකෙහි ආකාරෙන අවිගතොති අපො
(ප 96).

අවසානපනතියකො = න දුකටිකොට්ඨාසාය සංවත්ත
නිති අවසානපනතියකො (ම. දු 68).

අවසාන වා = විනාශය වසානකරං විකේශනං පහාන
අවසාන වා අවකේශනො සමාහිතො (පේර ෭ 71).

අවසාන = නිදහසකි (සං. දු 188).

අවිච්ඡිද්ධානං = විවාරණපඤ්ඤාරතීනො (ප. ම 38).
සංවිද්ධනපඤ්ඤාය රතීනො (අ 360).

අවිච්ඡිං = බහුජනමයෙකි අපරිච්ඡිකො (ජා. ඡ 271).

අවිච්ඡිකාසංඛා = අවිඤ්ජනසංඛා (වූ 22).

අවිජ්ජානා = සොති කථා පුට්ඨා ප්‍රවිට්ඨො අසද්දං
ද්විතීයාදි කථා කප්පෙනා ගව්ඨති, එස සභා
වෙන විජ්ජති නාම, සො පත පුට්ඨවිට්ඨකථාය
වණ්ණං කප්පෙනා ව ගව්ඨති අයං ත විජ්ජති
නාම, එවං අවිජ්ජානානාමෙන පකාමනති (ම.
ත 272).

අවිජානනා = මිත්‍යාදක්ෂ චූළසමුපායං. ධම්මා ධම්මෙ මා
සාරාචන්‍යො අජානනා (දේර. එ 383), බේතනං
අජානනා (අ 392).

අවිජ්ජා = අවිච්ඡිද්ධ කාලයෙහි අසංසිද්ධත්වය. සත්තවිභවය.
මහාඅවිජ්ජා (අ 32).

අවුල්ප: උදාවිමිකුම = එහි, පි එසෙවිනායො (පෙරි 126)

අවිජ්ජා භවස්සති = චතුස්සම්ප්පත්තිවිද්දකං අවිජ්ජං.
තිව්දිස්සති (සං. පා 115).

අවිජ්ජා, තෙති පස්සති = ඉති භික්ඛු අවිජ්ජානුසං-
විකල්ලෙති, චතුස්සංකාතං සමාපස්සති (ම.
ද 307).

අමර්ශා - අනාය = වටහුලක. අමර්ශා ජනිතා (ම. ව 218). වටහුල. අමර්ශා පජනිතා (ම. ව 186)

අමර්ශාකුචි විරාජිත = සබ්බා කුචලෙසු පුබ්බකම. මොන ව විරාජනා; මොන සමුහසාවෙනා; අමර්ශාකුචි (පෙරි 19).

අමර්ශාකුචිකොසං පදලෙකා = තං අමර්ශාමයං අනෙකොසං ජිනිතා (ස. ව 87). තං අමර්ශාමයං අනෙකොසං ජිනිතා (අ 716).

අමර්ශාකුචිකාරාමරණො = අමර්ශා එව සභාවදසා නවරාදනෙක අනිං මය කරොතිති අමර්ශාකුචිකාරොසො ව සභාවාගමිකතිවාරණෙන ආවරණො එතස්සාති අමර්ශාකුචිකාරාමරණො (පරි 278).

අමර්ශා = වටහුලක. අමර්ශා (ම. දු 95). වටහුලක මොඅමර්ශා (සං. ව 78). දුක්ඛාදිසු අසුඤ්ඤාණං (ධ. ස 72). මර්ශාය පටිපක්ඛාති - අමර්ශා (උ 29). මර්ශාය පටිපක්ඛාතිවනො න මර්ශාති - අමර්ශා මසයොගෙතො වුතොයෙව (ධ. ස 228). මර්ශාය පටිපක්ඛාතිවනො න මර්ශාති අමර්ශා (මො 307). අමර්ශාය මර්ශාති ආදිවසෙන අමර්ශා (මො 97). සත්තානං වුතිපටිසංඛිවර්ණාදිකා අමර්ශා (ම. ව 114) (ඉති 247). (ස. ව 110). මහාසව්වපටිවර්ණාදිකා අමර්ශා (ම. ව 116). (අ 719). (ඉති 247). (අ 395). අවිච්ඡාදානෙසු අසුඤ්ඤාණානු ඛලවඅමර්ශා (අ 691). තස්සෙවපුබ්බකතිවාරණෙන අමර්ශාකරණෙවිත නං පටිවර්ණකමොසො (අ 748). තස්සෙව පුබ්බකතිවාරණෙන අමර්ශාකරණෙවිත නස්ස පටිවර්ණකමොසො වුච්චති (ඉති 246) (අ 394). (ස. ව 106). තං අමර්ශාය මර්ශාති - අමර්ශා (පරි 63). තබ්බපරිනතො කාය සුවරිතාදි මර්ශාය නාම, තං මර්ශාය න මර්ශාති - අමර්ශා (පරි 63). බක්ඛානං රාසට්ඨං ආයතනානං ආයතනට්ඨං ධාතුකං සුඤ්ඤාට්ඨං ඉන්ද්‍රියානං අභිපතිට්ඨං සම්මානං තට්ඨං අමර්ශා කරොතිති අමර්ශා (පරි 63). දුක්ඛාදිකං පිළිනාදි වසෙන වුත්තං මහාබ්බිකා මහාබ්බිකා අත්ථං අමර්ශා කරොතිති අමර්ශා (පරි 63). අනතමර්ශිතෙ සංසාරෙ සබ්බසොතිගතිහව මිඤ්ඤාණට්ඨිති සත්තා වාසෙසු සත්තෙ ජවාපෙතිති අමර්ශා (පරි 63). අනතමර්ශිතෙ සංසාරෙ හව්ඳිසු සත්තෙ ජවාපෙතිති - අමර්ශා (උ 29). පරමත්තො අමර්ශාමනෙසු ඉති පුරිසාදිසු ජවති මර්ශාමනෙසු පි බක්ඛාදිසු න ජවතිති - අමර්ශා (පරි 63). අපි ව මනවු මිඤ්ඤාණාදිකං මර්ශාමනෙසු පටිවර්ණපාද පටිවර්ණපානානසු ඛලවමානං ඡාදනතොපි අමර්ශා (පරි 63). සුත්තානතපරියායෙන දුක්ඛාදිසු මහාසු ධාතෙසු අසුඤ්ඤාණං (පරි 82). අමර්ශාය මර්ශාති මර්ශාය න මර්ශාති අමර්ශා (තෙ 111). අමර්ශාය කායදුච්චරිතාදිං මර්ශාති - අමර්ශා (උ 29). මර්ශාය

කායදුච්චරිතාදිං න මර්ශාති - අමර්ශා (උ 29). ඛලවමානං අමර්ශාමනෙසු අමර්ශා කරොතිති අමර්ශා (උ 29). අමර්ශාමනෙසු ජවති මර්ශාමනෙසු න ජවතිති - අමර්ශා (උ 29). දුක්ඛාදිසු අසුඤ්ඤාණං අයමපි මර්ශාමනෙසු මිසුඤ්ඤාණෙක කපිතායෙව (දි 714). තත්ථවආදිතවපටිවර්ණාදිකා අමර්ශා (පෙරි දු 168).

අමර්ශා අසුඤ්ඤාණං = සුඤ්ඤාපටිපක්ඛාතිවන අසුඤ්ඤාණ සංඛාරා අමර්ශා (අ 471).

අමර්ශා අසුඤ්ඤාණං = අමර්ශාය අසුඤ්ඤාණෙන (ම. ව 3)

අමර්ශා අසුඤ්ඤාණං = ආදයො පසුඤ්ඤා අමර්ශාදිකංයෙව පටිවර්ණපාදකාමර්ශාකරණං වුත්තා (ප 140).

අමර්ශාකුචිකා පදලෙකා = අරහත්තමාසෙන පදලෙකා නාමාති වුච්චති (අ 563).

අමර්ශාගතස්ස = අමර්ශාය උපගතස්ස සමන්තාගතස්ස (සං. ත 107).

අමර්ශාගතා = අමර්ශාගතො සමන්තාගතොති අමර්ශාගතා (අ 533). අමර්ශාකුචිකාරොසො සමන්තාගතා (අ 265).

අමර්ශාගතා ව සෙ සත්තා = සෙ අරහත්තමාසෙවමර්ශාය තිලෙසෙ මර්ශාතිතො ගතා සිණ්ඨවසත්තා (සු. ති 409)

අමර්ශාගතාය පජාය = අමර්ශා වුච්චති අසුඤ්ඤාණං; තත්ථ ගතාය (අ 746). තත්ථ අමර්ශාගතායාති අමර්ශා වුච්චති අසුඤ්ඤාණං, තත්ථ ගතාය; පජායාති සත්තාධිවචනමෙන; තස්මා එත්ථ අමර්ශාගතායාසංසාරෙ අනෙකා පටිවර්ණපාද සත්තාසුභි එවං අත්ථා දට්ඨකෙඛා (ස. ව 87).

අමර්ශාගතො = අමර්ශාය සමන්තාගතො (ම. දු 312). අමර්ශායගතො සමන්තාගතො අසුඤ්ඤාණි අභිභුතො (ම. දු 336). (සං. ව 163). අමර්ශාගතො පටිවර්ණ (පරි 279).

අමර්ශාගා එකත්තා = එවං සම්මානරූපධම්මවසෙන අභිධ්මානාරො දසෙකො ඉදං අමර්ශාමර්ශාදිකමිච්චසෙන නං දසෙකො අමර්ශාති එකත්තායාති ආදි වුත්තං (තෙ 110).

අමර්ශාධාතු = ජවතකතෙණ අමර්ශා (සං. දු 196)

අමර්ශාතිරවසෙසා = අමර්ශාතිරවසෙසාති පාසො (තෙ 58).

අමර්ශා නිරෝධා = අරියමග්ගෙන අමර්ශාය අනවසෙස නිරෝධා (උ 33). අමර්ශාය අනුප්පාදනිරෝධෙන සුත අප්පච්ඡාති නිරෝධෙන (මො 163). (ආදයො) සංසාරතිවතතිං බක්ඛාය වුත්තා (මො 242).

අවිජ්ජානිකරොධා රූපනිකරොධා = අකාලකාලවිකා පට්ඨයභූතාය ඉමිකමිං භවෙ අවිජ්ජාය අරභතන මහාසංඝසේන නිරොධෙ කතෙ පට්ඨයාභාවා අකාලකාය රූපයා අනුප්පාදො, නිරොධො ගොතීති අපේඛා (පටි 179).

අවිජ්ජා නිකරොධා සංඛාරනිකරොධා සංඛාර නිකරොධා විඤ්ඤාණ නිකරොධා විඤ්ඤාණ නිකරොධා නාමරූප නිකරොධා - පෙ - දුක්ඛකම්මිකා නිකරොධා = එවං තප්පටි පකම්මො තස්ස තස්ස පට්ඨයස්ස අභාවො කො කො පට්ඨසුප්පතනාධිමේමා නිරුජ්ඣති තප්පටිතන තීති දස්සනන්තං ඉධ අවිජ්ජානිකරොධා සංඛාර නිකරොධා - පෙ - නිකරොධො ගොතීති වුත්තං (උ 31)

අවිජ්ජානිවුත්තං = අවිජ්ජාය නිවාරිතා පිහිතා (අ 512)

අවිජ්ජානිවරණං = එත්ථ පුරුෂො අසුත්තධෙස්සිත කාය දුට්ඨරිතාදි අවිජ්ජිකං තාම, අලභ්බිකමති අපේඛා (ඉති 45).

අවිජ්ජානිවරණානං = අවිජ්ජාය ආවරිතානං (අ 436). ආදිතා මාරස්ස වසගවිකේන අතාදිමති සංසාරෙ සංසරණන්ති දස්සෙති (තෙ 121).

අවිජ්ජානිවරණානං තණ්හාසංයෝජනානං = යදිපි අවිජ්ජාය සංයෝජනභාවො තණ්හාය ව නිවරණ භාවො පාළියං වුත්තො තථාපි අවිජ්ජාය පටිච්ඡාදිතාදිකවේති භවෙති තණ්හා සංයෝජෙතීති ඉමස්ස අන්තස්ස දස්සනන්තං අවිජ්ජානිවරණානං තණ්හාසංයෝජනානන්ති වුත්තං (තෙ 162).

අවිජ්ජානිවරණෙන ගිහිකවෙ නිවුත්තං පජා දිසරතනං සංඛාධානගි සංසරනාති = ඉදං පුරිමස්සෙව දළගි කරණන්තං වුත්තං (ඉති 45).

අවිජ්ජානුපතිතා = කාමරාගපටිඝසම්පසුත්තා හුත්වා ආරම්භකරණවසෙක අවිජ්ජා අනුපතිතා අනුගතා (පටි 273). කාමරාගපටිඝසම්පසුත්තා හුත්වා ආරම්භකරණවසෙක අවිජ්ජා අනුපතිතා (විහ 325).

අවිජ්ජානුසයො = අපභිඤ්ඤායෙව වෙව පුනපුනං උපපජ්ජිතො ව අවිජ්ජානුසයො (තෙ 111). අපභිඤ්ඤායෙව පුනපුනං උපපජ්ජිතො ව අවිජ්ජානුසයො (විහ 97). ආදසසු අකුසලවිතෙතසු සහජාත වසෙක ආරම්භකවසෙක ව (පටි 273).

අවිජ්ජාපකෙකින විවරං = අවිජ්ජාපකෙකින අවිජ්ජා සහායෙන ආදසසිධෙක විපල්ලාසෙන අභිනිවෙස වජ්ඣුතෙ ආරම්භකෙ පට්ඨතන්ති (තෙ 163).

අවිජ්ජාපට්ඨයා = අවිජ්ජා ව සා පට්ඨයොවාති අවිජ්ජා පට්ඨයො, තස්මා අවිජ්ජාපට්ඨයා (විහ 93). උප නිසංසපට්ඨයනං සංඛාය වුත්තං (විහ 148). අවිජ්ජා කාරණෙනෙව (අ 543). පට්ඨෙත විතා එලං එති උපපජ්ජති වෙව පට්ඨතනිවාති පට්ඨයො උපකාරකපේඛා වා පට්ඨයො අවිජ්ජා ව සා පට්ඨයො වාති අවිජ්ජාපට්ඨයො, තස්මා අවිජ්ජා පට්ඨයා (උ 30). ගවහාමිකම්මසංඛාරාදි අවිජ්ජා පට්ඨයා (සු. නි 409).

අවිජ්ජාපට්ඨයාසංඛාරා = එව මෙතස්ස ගව්චකස්ස ආදිමති වුත්තා (විසු 433). ඉදං කාරකදස්සන නිවාරණං (විසු 438). එත්ථ යං පට්ඨෙව එලමෙති සො පට්ඨයො, පට්ඨොති න විතා, අපටිකම්මිතාති අපේඛා (මහා 157). (පටි 243). සති ව අවිජ්ජාස්ස භණ් සබ්බො පට්ඨෙසමුප්පාදො දෙසිතොති දස්සොතුං අවිජ්ජාපට්ඨයා සංඛාරාති ආදි වුත්තං (තෙ 83). ආදිතා තයෙන වුත්තො අවිජ්ජාදිකො පට්ඨයාකාරො අත්තනාසත්තබ්බතිවකරණතො අනුලොමොති වුට්ඨති (ස. ව 714). තත්ථ යථා අනුලොමං මතපි අකාසි, ඉදං තාව දස්සොතුං අවිජ්ජා පට්ඨයා සංඛාරාති ආදි වුත්තං (ස. ව 715). ආදසපදිකපට්ඨයාකාරදස්සනවසෙක වුත්තාති (මහා 242).

අවිජ්ජාපට්ඨයා සංඛාරාති යා තත්ථ ධම්මට්ඨිතතා - (ආදි) යෙන සුත්තෙන ලභ්භිපතිට්ඨාපිතා, තස්මෙව අත්ථදස්සනෙන ලභ්භිභිඤ්ඤානන්තං වුත්තං. අයස්සොත්ථ අපේඛා (ප 140).

අවිජ්ජාපට්ඨයා සංඛාරාපරා = ආදිතා තයෙන එක විත්තකම්මෙපි පට්ඨයාකාරවකක්ඛස්ස පට්ඨති දස්සිතා (විහ 145).

අවිජ්ජාපට්ඨයා වා සාමං වා = (ආදිසු) පරෙති අතා ණතො සයමෙව අභිසංඛාරොතොතො සාමං සාය සංඛාරං අභිසංඛාරොති තාම (අ 543).

අවිජ්ජාපට්ඨයා හි ගම්මණං = "සංයෝජනිගෙසු හිකම්මෙ! ධම්මෙසු අස්සාදනුපසයිතො තණ්හා පට්ඨස්සති"ති තෙතෙවාහ අවිජ්ජාපට්ඨයාහි ගම්මණංති (තෙ 90).

අවිජ්ජාපට්ඨයො = අවිජ්ජාය සංඛාරාතං පට්ඨයභාවං අපෙකම්මා වුත්තං (පටි 169).

අවිජ්ජාපට්ඨමා = අත්තතො උප්පාදො සංඛාරාතං අවිජ්ජාපෙකත්තො සංඛාරෙති අවිජ්ජා පට්ඨමා. එතබ්බො ගත්තබ්බොති - පට්ඨමා; එතෙත අවිජ්ජාය සංඛාරාප්පාදජායමත්තො වුත්තො ගොති (පටි 169).

අවිජ්ජාපඤ්ඤා මහාසූත්තය = අවිජ්ජා ආනෙසු අසුඤ්ඤාභූතාය භතඛලමිත්තා අවිජ්ජාය පඤ්ඤා සංඛාතං අරහත්තං මහාසූත්තය (අ 548).

අවිජ්ජා පරමං ඔලං = තතො සෙසා කුසලධම්ම ඔලසතා අවිජ්ජා ආනෙසු අසුඤ්ඤානා චට්ඨමුල සංඛාතමිලනාති අවිජ්ජා පරමං ඔලං තතො හි මිලතරං නාම තප්පි (අ 757).

අවිජ්ජාපටිසුට්ඨානං = මසෙක පටිසුට්ඨිතවොරා මිය අද්ධිකෙ කුසලවිත්තං පටිසුට්ඨාති විලුම්පතිති අවිජ්ජාපටිසුට්ඨානං (තෙ 111).

අවිජ්ජා පටිසයති = චතුසු සචේතසු අසුඤ්ඤාභූතා අවිජ්ජා පටිසයති (සං. දු 197). අවිජ්ජා ආනෙසු චට්ඨ මුලකං ඛලකිකාරකාරකං මිත්තානමො අසුඤ්ඤා පටිසයති (අ 288).

අවිජ්ජාපිද්ධසිට්ඨානං = අවිජ්ජාය අනිකතානං දිට්ඨි උපපත්තිනො “යා ‘යං භතෙත දිට්ඨි අසම්මා සමුද්දෙසු සම්මාසමුද්ධා”ති “අයං හු බො භතෙත දිට්ඨි කිං පටිච්ච පඤ්ඤාති”ති (පටි 299).

අවිජ්ජාභාගිනො = සම්පයොගවිසෙතෙව අවිජ්ජා භජන්තිති අවිජ්ජාභාගිනො (ධ. ස 72). අවිජ්ජා භාගෙ අවිජ්ජා කොට්ඨාසෙ චත්තන්තිති - අවිජ්ජා භාගිනො (ධ. ස 72). තත්ථ දුක්ඛපටිච්ඡාදකං නමො සමුදයාදි පටිච්ඡාදකනාති චතසො අවිජ්ජා, පුරිමිතසෙතෙව තාහි සම්පයුත්තධම්මාපි අවිජ්ජා භාගිනො (ධ. ස 72).

අවිජ්ජාමුද්ධා = අථස්ස භගවා තෙ ව්‍යාකරොතෙතො අවිජ්ජාමුද්ධාති භාජමිත්තං. තත්ථ යසමා චතුසචේතසු අසුඤ්ඤාභූතා අවිජ්ජා සංසාරස්ස පිසං, තසමා අවිජ්ජාමුද්ධාති අභ (සු. නි 467).

අවිජ්ජා මුලකා = සබ්බෙ තෙ අවිජ්ජාමුලං කාරණං ඵතෙසන්ති - අවිජ්ජාමුලකා (චු 9).

අවිජ්ජා මුලිකා සබ්බා = තා සබ්බාපි දුච්චරිතස්ස මිපත්තිසො චුත්තතසෙත අවිජ්ජා පුබ්බභිගමිත්තා අවිජ්ජාමුලිකා ඵච (ඉති 123).

අවිජ්ජාය = මොහෙත (පටි 68). (අප 234). අනි ලක්ඛණාය (පටි 196).

අවිජ්ජාය අනිකතා = අවිජ්ජා ආනෙසු අසුඤ්ඤාභූතා අවිජ්ජාය අනිකතා, ගතාති වා පාසො, අනිකාචං උපගතාති අපෙඨා (මහ 67).

අවිජ්ජාය ව = ද්වාදසසුපි අකුසලවිත්තප්පාදෙසු අවිජ්ජාය ව (පටි 217).

අවිජ්ජායකෙට්ඨ = අවිජ්ජායකු ඵච (මහ 312). (උ 35 (සු. ස 213). (ම. දු 257). (ස. මි 715).

අවිජ්ජායකෙට්ඨ අසංස විරාගභිජරාධා සබ්බාර නිජරාසධා = ආදිතා තසෙත චුත්තො සෙට්ඨ අනුප්පාදතිරොධෙත නිරුප්ඝ්ඛිතානො තං කිච්චා ත කරොතිති තස්ස අකරණතො පටිලොමාති වුචෙති (ස. මි 714). ආදි චුත්තං (ස. මි 715).

අවිජ්ජාය නිවුත්තො = අවිජ්ජානිවරණෙත නිවුත්තො පටිච්ඡාදිතො, තතො අසුඤ්ඤා තො ඵත්ථ සබ්බා ජතෙය්‍යාති අධිප්පායො (චේර. ඵ 524).

අවිජ්ජාය නිවුත්තො ලොසකා = චතුරධගසමන්තතතෙත අනිකාරෙත මිය රථසවාදි ධම්මසත්තාවප්පටිච්ඡාදක ලක්ඛණාය අවිජ්ජාය නිවුත්තො පටිච්ඡාදිතො ලොසකා (තෙ 54).

අවිජ්ජායපඤ්ඤානං = ඵත මෙව ව අසුඤ්ඤිමොක්ඛං අවිජ්ජාපඤ්ඤාසංඛාතං නිබ්බාතං නිස්සංස ජාතන්තා කාරණොපමාරෙත “අවිජ්ජාය පඤ්ඤාන”නාති පමුමිති (සු. නි 477). අවිජ්ජාපඤ්ඤා තතෙත උප්පාතතතා අවිජ්ජාය පඤ්ඤාසංඛාතා වා නිබ්බාතං ආරබ්භ උප්පාතතතා ඵමං ලභ්භිතාමි අරහත්තඵලමෙව (අ 363).

අවිජ්ජාය පමරතං = මොහෙත අභිභූතා (තෙ 209).

අවිජ්ජාය පමරතා = දුක්ඛෙ අසුඤ්ඤාන”නාති ආදිතා තසෙත චුත්තොය චතුසචේතපටිච්ඡාදිකාය අවිජ්ජාය අභිභූතා (උ 150).

අවිජ්ජාය පුරකකිනො = චතුසචේතපටිච්ඡාදකෙත මොහෙත පුරකකිනො මොදිතො (සු. ස 177) නාමි තත්තවිසෙසතෙ ආදිතවදස්සපටිච්ඡාදිකාය” අවිජ්ජාය පුරකකිනො පෙසිතො පයොජිතො (සු. නි 277).

අවිජ්ජායොග විසංයොගො = අරහත්තමිසෙතො අවිජ්ජා යොගො විසංයොගො නාම (දි 750).

අවිජ්ජායොගො = චතුසු සචේතසු අසුඤ්ඤා අවිජ්ජා යොගො (අ 471). චට්ඨසමිං යොජෙතිති අවිජ්ජා යොගො (මහ 97). (තෙ 111). අවිජ්ජාය යොජෙ තිති අවිජ්ජායොගො (අ 471).

අවිජ්ජාලංකිත = යථා තගරථායෙ පට්ඨිසංඛිතාය ලංඝිකාපතිතාය මුහුස්සානං තගරප්පවෙසො පච්ඡල්පති ඵමමෙව යස්ස සක්කාය තගරෙ අයං පතිතා තස්ස නිබ්බාතසම්පාදකා සුඤ්ඤාමිතං පච්ඡල්පතිති අවිජ්ජාලංකිතාමි හොති (තෙ 112). (මහ 98).

අවිජ්ජාවශෙසා = දසකම්මයෙන පටිණංවශෙසා අවිජ්ජාති අපේඛා (තෙ 58).

අවිජ්ජාචිනියෙ = අවිජ්ජාචිතයො චූච්චති අරහත්තං තනතිසසිතෙ ධෛර්ම දෙසියමානෙති අපේඛා . (අ 533).

අවිජ්ජාචිරාගා = අවිජ්ජාය ඛය වීරාගෙන (අ 559). තථා අවිජ්ජාචිරාගා (පටි 418). අවිජ්ජාය ඛය වීරාගෙන (ම. දු 289).

අවිජ්ජා වීරාගා සංකුසා විමුහති = රාගවීරාගා වෙතො විමුහති ච අරහත්තඵලපඤ්ඤා අවිජ්ජාචිරාගා පඤ්ඤා විමුහතිති වෙදිතබ්බො (චූ 48). අත . වජ්ජවේසිත කුසලා (තෙ 121) අවිජ්ජාය ඛය වීරාගෙන පඤ්ඤා විමුහති තාම හොති (අ 311).

අවිජ්ජා විසදෙස සලලිතො = අවිජ්ජායෙව අකු සලලපාදතෙන කුසලජිවිතකාසකතො විසතති - අවිජ්ජා විසං තදෙවසත්තානදුසකතො අවිජ්ජා විසදෙසො; තෙන අනුසංපරිසුච්ඡානදුච්චරිත භූතො භූසං ලිතො මහතිතොති - අවිජ්ජා විසදෙස සලලිතො (පටි 280).

අවිජ්ජාසංකාරානං උපපාදවසිති = (ආදිසු) නිව්ඤ්ඤා ඵතාය සංකාරාති - සිති, කා සා? අවිජ්ජා; සා හි සංකාරානං උපපාදාය නිබ්බතතියා සිති කාරණෙන උපපාදවසිති (පටි 168).

අවිජ්ජා සංකාරාපරනි = ඵත් අපුඤ්ඤාතිසංකාරොව ගතිතො (ප 181).

අවිජ්ජාසමතික්කමා = වතුඃචට්ඨපටිව්ඤ්ඤාය වට්ඨමුලක අවිජ්ජාය සමතික්කමෙන (සං. ථ 271)

අවිජ්ජාසමග්ගානා = අරහත්තමයෙන අවිජ්ජාය සමග්ගානා (සං. දු 164).

අවිජ්ජාසමුදයා = ඵත් පත කුසලානං උපනිසසය වසෙන අකුසලානං සහජාතවසෙනපි අවිජ්ජා පච්චයො හොතිති වෙදිතබ්බො (ම. ථ 201). ඵත් අවිජ්ජා කාමාසවගවාසවානං සහජාතාදිවසෙන පච්චයො හොති (ම. ථ 202).

අවිජ්ජාසමුදයා - අවිජ්ජා නිජරාධා = ආදයො හෙව්ඨා චූත්තත්ථා ඵච. ඉමිකාච තයෙන සංකුසාචිතකකාපි වෙදිතබ්බො (පටි 353).

අවිජ්ජාසමුදයා රූපසමුදයො = “පුරිකම්ම භවසම්මො හොතො අවිජ්ජා”ති චූත්තාය අවිජ්ජාය සති ඉමසම්ම භවෙ රූපසං උපපාදො හොතිති අපේඛා (පටි 179).

අවිජ්ජාසමායාපනා = අවිජ්ජාසමායාපනඵසංකො ජාතෙන (සං. දු 196).

අවිජ්ජාසංසුතා = අවිජ්ජාය මෙසිතා අවිජ්ජාය චා අති නිවෙසවසුසු බභ්බො (තෙ 163).

අවිජ්ජාසංචා = අච්ඡිද්ධ භාතෙසු අඤ්ඤාණං අවිජ්ජා සංචා තාම (ධ. ස 311). දුක්ඛාදිසු අච්ඡිද්ධ භාතෙසු අඤ්ඤාණං (පටි 214). චතුසු සංචිතෙසු අඤ්ඤාණං (ම. ථ 62). අවිජ්ජා ච - අවිජ්ජාසංචා (ඉති 156).

අවිජ්ජාසංගතතිලෙසෙ ව = යථායොගං අවිජ්ජා සංගතතලොහ දෙස මොහ මාන දිට්ඨි මුච්ඡිතිච්ඡා මිනමිඬා උඬාච්ච අතිරිත අනොත්තරා නිලෙසෙ ව (පටි 217).

අවිජ්ජාසංගතතිලෙසෙ ව බසෙති ව න නමසති = ආදි ව සමථබලවිපාසකාබලානං ලක්ඛණදසක තත්ථා චූත්තං (පටි 450).

අවිජ්ජාසියා දුක්ඛසම්මං = අවිජ්ජාසියා දුක්ඛසම්මතති පත ආසවසමුදයා අවිජ්ජා සමුදයො සමුදයවේසි තාති (පටි 428).

අවිජ්ජාසං = අවිජ්ජා හි අයං (සු. නි 409).

අවිජ්ජාපනතිලිච්ඡා චා සංකුසා න භාවිතොති = අවිජ්ජාය උපනතිලිච්ඡතො මහපඤ්ඤා න භාවිතොති දසෙයති (අ 311).

අවිජ්ජාසං = පුරෙත්ථං අසුත්තපෙත්ත කායදුච්චිතාදි අවිජ්ජාය තාම අලභිබ්බතති අපේඛා (මහා 123). අරහත්තමයෙන (මහා 199). අරහත්තමයෙන අවිජ්ජාසං තරොසං (චූ 21).

අවිජ්ජාසං = වර්ගසම්මං ඔහතති ඔසිදුපෙතිති ඔතර නීති අවිජ්ජාසං (විහ 97). වර්ගසම්මං ඔහතති ඔතරනීති අවිජ්ජාසං (තෙ 111). චතුසු සංචිතෙසු අඤ්ඤාණං (සං. ත 121).

අවිජ්ජාසං = අඤ්ඤානු පඤ්චිති ඉද්ධියෙති සුභෙත විඤ්ඤාණෙනෙව අගතිතං අවිඤ්ඤානතති වෙදි තබ්බො (ස වි 536).

අවිඤ්ඤානසංචිතානාති - අඤ්ඤාසම්මං කාලෙ අවිඤ්ඤාන කාරණං ජාතාති (අ 676).

අවිඤ්ඤානාපරසු = අතිවිග්ග අවිඤ්ඤාසු (අ 764).

අවිඤ්ඤාසිතත්ථා = අබොධිතත්ථා (දි 662).

අවිඤ්ඤාසු සුඛං දුඛං = අවේතතත්තා ඵච සුඛං දුක්ඛං අජාතිත්ථා (වරි 83).

අවිද්‍යාදායක සංවේදී = විභවකයන් වා පොරොන්දු ප
සද්ධායක වා ගරුමෙව්‍යායක වා සමයෙ අනෙකුත්දායක
නාමදරකානං වා අවිද්‍යාදායකං පනතානං සංවේදී
(ස. පි 183).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරං = භාවනාය පභිණ්‍යානං එතස්මිං
එතස්ස වා විතකෙතො නපටිති - අවිතකකං, ඉච්ඡාචි
තයෙන අවිචාරං. (ස. පි 95). (ධ. ස 164). (පිටු
115), (පටි 130). (මහ 95).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරං සමාධිං = විතකකවිචාර
රකෙතොගවිචිතසංතො විතකකසංචි ජානනසමිප්ථං
දසෙසනෙන චිතතං සෙසෙසු විතතජානනෙසු
පත විතතචිතමෙව නපටි (පටි 516).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරං පච්ඡිමවිතතං = රූපාවචරතං
දුතියස්සානිකාදි චුතිවිතතවසෙන අරූපාවචර
තද්වච වතුප්චස්සානිකචුතිවිතතවසෙනෙනං චිතතං
(ප 236)

අවිද්‍යාදායක අවිචාරං = උභයරතිතා අවිතකකඅවිචාර
(ධ. ස 66).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරො = එවං අවිතකකඅවිචාරො
(පටි 161).

අවිද්‍යාදායක සමාධිං = අවිතකකෙන වතුප්චස්සානෙන
කායනෙන (සං. එ 147).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරං = වතුකකතයෙපි පඤ්චකතයෙපි
කායනතය සමාධිං. (ම. ව 138).

අවිද්‍යාදායක අවිචාරමහතං = පඤ්චකතයෙ දුතියස්සාන
සමාධිං. (ම. ව 138).

අවිද්‍යාදායක විචාරමහතං = අවිතකකා ව තෙ විචාරමහතා
වානි - අවිතකකවිචාරමහතා (ධ. ස 66).

අවිද්‍යාදායක විචාරමහතනි = පඤ්චකතයෙ දුතියෙත
කායනෙන (චු 33).

අවිද්‍යාදායක සමාපනතා = විතකකවිරතිතං දුතියාදි
කායනං සමාපනතා (ථෙර එ 553).

අවිද්‍යාදායක සහගතා = අවිතකකං දුතියස්සානං
සහගතො පඤ්චකතො මනසිකරුතො ආරම්භ
වසෙන අවිතකකසහගතා (විහ 294). දුතියස්සාන
නාරම්භො; තං හි - නපෙත්ථ විතකකානි අවි
තකකනනි චුට්ඨනි (පටි 98).

අවිද්‍යාදායක සහගතා සංඤ්ඤා මනසිකාරා = අවිතකක
සහගතා සංඤ්ඤා මනසිකාරා නාම සහ උපචාරෙන
දුතියස්සානධම්මා. ආරම්භකරුතෙත්ථානෙත්ථ
සහගතසංඤ්ඤා (තෙ 75).

අවිතකකිතා = අවිතකකිතායෙ අවිතතතායෙ (ජා.
ස 35).

අවිතකකන විතතං න සකඛදදති = අවිතකකා විචාරෙ
දුතියස්සානෙන ආරම්භවසෙන විතතං න
සකඛදදති (අ 815).

අවිතකකන කානෙන නොති ආහසාරාපගතා =
සො පුග්ගලො තථා නත්ථා පටිලඤ්ඤිත දුතියෙත
කානෙන ආහසාරචුමලොභාපගතා වි නොතිති
(ජා එ 398).

අවිතකකාමනි අවිචාරො = කිලෙස විතකකවිචාරෙති
අවිතකකා විචාරො (සං. ත 167).

අවිතකකා විචාරමහතා සමාධි පඨමං කාන්තං =
වතුකකතයවසෙන පුච්ඡති; සකඛාදි තස්මිං
තයෙ තස්ස අභාවා පටිකඛිපති (ප 195).

අවිතථං = සභාවස්ස අමොසතාය අවිතථං (සං. ත 228)

අවිතථා = යථා චිතතා න තථා න නොනති (දි 774).

අවිතථානි = චිතතසභාවෙ විපරියාය විරතිතානි
(පටි 423).

අවිචිණ්ණිකානෙධ්වා පථෙ කිං සකඛනි තිජ්ඣාපෙත්තුං =
පෙත්තාපෙත්තුනි එවමස්ස අපෙත්ථා දුට්ඨබ්බො,
"සො වහ චුඤ්ඤ අනාතා පලිපලිපනොති"
ආදිකඤ්ඤවත්ථ සුත්තපදමනුස්සරිතබ්බං (සු.
ති 29).

අවිසන්තතා = මානාදි කිලෙසගාරස්ස අභාවෙන
අථංඤානා (ධ. ස 149).

අවිදං = අඤ්ඤා (අ 815).

අවිදිතං = ඤ්ඤෙන පත පතතතො අවිදිතං නාම
නපටි (පටි 472). පභිගණ්ණාමිති වෙනතාය අභා
වෙන අවිදිතං ස. පි 986). ඤ්ඤෙන පතතතො
අවිදිතං නාම නපටි (මහ 209).

අවිදිතානං = ඤ්ඤෙන න පාකටකතානං (ධ. ස 201)

අවිදුරගමණෙන වා = අසුකසමිං නාම ණාතෙ මධුරං
ලභිස්සාමිති විතතතො අවිදුරගමණෙන ව (ජා.
ත 220).

අවිදුරො = ආසනෙන සමිපෙ (අප 289). නානිදුරෙ ඉතො
කතිපයසොජනවෙත්තෙ (ජා. ත 297). සමිපෙ
(මහ 199). (අප 180). (අප 181).

අවිදුරෙ අනිත්‍යමයං = අවිදුරමයෙන නගරං පටිසනති
(සං. එ 116) ගොවරං පටියෙසනොති සමාන
මට්ඨානං වා ගවත්තො ආසනනට්ඨානෙ ගවත්තති
(සං. එ 233). විහාරස්ස අවිදුරමයෙන නගරං
පටිසනති (උ 232).

අවිදුරෙ නිදන = ඉති කුසිතපුරතො පටිකාය යාව අයං බොධිමණෙති සබ්බසංසාරපාතති එත්තකං ණතං අවිදුරෙ නිදනං තාමාති වෙදිතබ්බං (ජා. එ 73). ඉති කුසිතභවතො පටිකාය -පෙ- වෙදි තබ්බං (අප 68).

අවිදුරෙ නිසිනොනා = අතතතරෙ කුටාගාරෙ නිසිනොනා හොති (ම. දු 249)

අවිදුරෙව = භගවතො සතතිකෙ ව (බු 13).

අවිදුසු = අවිදුසු (මහා 132). (ධ. ප 536). බාලා (සං. න 32). අකිබාලා (අ 512)

අවිදුසු යත් සියා පුච්ඡන්තා = යත් යෙසු වදුන්නාමෙසු කිලෙසකාමෙසු ව සිතා පටිබ්බා අවිදුසුතො අකිපුච්ඡන්තා (ථෙර. දු 166).

අවිනසනමොති = උබ්බතයකමොති (අ 328).

අවිනසවාදී = අවිනසං වදති නො විනසනති අවිනස වාදී (අ 478). න සංවරමිනස පටිසංසුත්තං වත්තා (ම. දු 276). විනසං න වදති අවිනසං වදති නාම (අ 426).

අවිනසො = රාගාදීනං අවිනසො අසංවරෙ අප්පහ නං අප්පටිසංඛාති අයං අවිනසො නාම (අ 49). වදුන්නි -පෙ- පටිසම්පන්නති අයං අවිනසො නාම (අ 49). (ස. වි 943). රාගාදීනං අවිනසො අසංවරෙ අප්පටිසංඛාති අයං අවිනසො නාම (ස. වි 943).

අවිනාසකෙ = නව සනාසානං ධනධෙසුද්දිනං අවි නාසකෙ (ජා. ඡ 8).

අවින සකො = දිට්ඨධම්මකසම්පරාධිකස්ස අත්ථස්ස අවිනාසෙන අවිනාසකො භවෙය්සායි (ජා. ඡ 10).

අවිනිවර්තනං = අදයො තයො තතියෙ අප්පත්තාධි කරණෙ ලිඛනති (ස. වි 1003).

අවිනිවර්තනියා = තෙසං බතතියමනතානං බතතියො පි වෙදනං බ්‍රාහ්මණොපි අත්ථං අවිනිවර්තනියා අණාවසෙනෙව ගණනොනා නං අත්ථං උදකො ඝෙන ඡන්තං මග්ගං විය න බ්‍රුකති (ජා. ස 192).

අවිනිපාත ධම්මො = වතුසු අපායෙසු අපතනධම්මො (දී 221). වතුසු අපායෙසු අපතනසභාවො (අ 444). එත්ථ විනිපතනං විනිපාතො නාස්ස විනි පාතො ධම්මොති අවිනිපාතධම්මො, වතුසු අපා යෙසු අවිනිපාතසභාවොති අත්ථො (දී 376). විනි පාතෙතීති - විනිපාතො, නාස්ස විනිපාතො ධම්මොති - අවිනිපාතො ධම්මො, න අත්තානං අපායෙසු විනිපතනසභාවොති වුත්තං හොති.

(ස. වි 133). අකුට්ඨවර්තනං මග්ගඵලානං පුච්ඡන්තං, වසඛාතො විරුපෙ න නිපතනසභා වොති අවිනිපාතධම්මො (තෙ 215). විනිපාත සඛාතං අපායං උපපත්තිවසෙන අනාගමිති භාවො (ප 34). විනිපතනං විනිපාතො නාස්ස විනිපාතො ධම්මොති අවිනිපාතධම්මො (සං. න 217). (උ 204). විනිපාතෙතීති විනිපාතො නාස්ස විනිපාතො ධම්මොති අවිනිපාතධම්මො, න අත්තානං අපායෙසු විනිපාතනසභාවොති වුත්තං හොති (ම. එ 147).

අවිනිබ්‍රැජං = අත්ථාත්ථං කාරණාකරණං අත්තොහා හන්තො අතීරෙනොන න කොචි පඤ්ඤං අධි ගච්ඡති (ජා. ඡ 12).

අවිනිතං = න විනිතං අචාරසම්පන්නියා අසික්කිතං (මහා 191)

අවිසෙ ඛණ්ඩසො භතෙ = පොත්ථකරුප්පං අවිසෙමි බණ්ඩා බණ්ඩිතෙ කතෙ පොත්ථකරුපං න විසෙදය්ස න උපලභෙය්ස (ථෙරි 198).

අවිසකං = න විපකම්පිතං (තෙ 110).

අවිසකාපිසානා ධම්මො එකමෙව = ඉදං යසමා යෙසං සො අවිපකම්පිතානං අපි තං ඉච්ඡති, තෙමි අතීතායෙව (ප 115).

අවිසර්ණාම ධම්මොති වා = ජරාභ්‍රමයෙත ද්විධා අපරි වන්තමි:නපකතිකස්ස කස්සමි අභාවතො අවිපරි ණාමධම්මෙත ව සුඤ්ඤං (පටි 231). භ්‍රමයෙත අවිපරිණාමපකතිකස්ස කස්සමි අභාවතො අවිපරි ණාමධම්මෙත ව සුඤ්ඤං (පටි 459).

අවිසර්ණාමධම්මො = අත්තතො පකතිහ.මං අවිජ්ඣත ධම්මො කකණ්ටකො විය තානප්පකාරත්තං නාපජ්ඡති; එවමියං සබ්බං සංකද්ධි තාම කපිතා (විහ 361). අත්තතො-පෙ- තානප්පකාරතං න ආපජ්ඡති (ම. එ 66). අවිපරිණාම ධම්මො භවිස්සාමි (ම. දු 91). පකති අජ්ඣතසභාවො (මහා 171).

අවිසර්තං = න විපරිතං (මහා 146). න විසංකෙතං (මහා 256).

අවිසර්තදස්සනො = නායෙව සම්මාද්ධියං අවිසර්ත දස්සනො (අ 260).

අවිසර්තමනා = නිවර්තමනා (මහා 134).

අවිසර්තමනා අවිසර්තසඤ්ඤිතො = අවිසංවාදගුණං කපිතනති ඤාතබ්බං (මහා 135).

අවිසංකස්ස කුසලානං ධම්මානං = කුසලධම්මෙ අවි පස්සානස්ස අනෙසනස්ස අනවෙසනාස්සාති අත්ථො (අ 605).

අවසා = අනායතන (පටි 448).

අවසායන = උකහිපිතු අසනතුණෙය; අනිගාරිය. (ම. දු 201). අනාතනො වා පරෙසං වා පුරිසා කාරෙත අනෙකිවුන් ජානෙය් (ජා. ව 210).

අවසායනාය = රාජානො නාම දුස්සං සහනායිති තෙන නං ආලපනති එවමාහ (ජා. ප 176).

අවසංවාදකයා = අවසංවාදකියා (ජා. ව 101).

අවසංවාදකා ලොකයා = නාය සච්චවාදිනාය ලොකං න විසං වාදෙතීති අපේඛා (අ 430). (සු. ස 48).

අවසංවාදකා ලොකයා = නාය සච්චවාදිනාය ලොකං න විසං වාදෙතීති අපේඛා (ප 66). (දී 55). (ම. දු 172). (මහා 230). (මහා 320).

අවසංවාදනනාය = යසං යසං නාමං ගණනා නං න විසං වාදෙතීති ඉදංවි අවසානං ගෙනෙ අපි ඉදංවි අපි, ගෙනෙ ගවජායිති එවං අවසං වාදෙතීති දුතෙන (දී 697).

අවසා = නිබ්බිසා (ජා. ස 446).

අවසාරවේදා = සමාධිවසෙන උදකෙ නතානි ය චුණ්ණානි විස අවිපජකිණ්ණිනා (පටි 66).

අවසාරදෙ = ගෙනවේදා නාව -පෙ- සොපි අජකිස යෙන මහිකුතොතිසෙව (අ 613). (දී 372). (උ 290)

අවසාදි = අවසටො කිදුනතායෙව වෙස අවසාදි හොති (ම. න 271). අවසටො අවිපජකිණ්ණිනා (දී 413).

අවසාදි ව = න පජ්චටො ව (මහා 314).

අවසානව මානනා = අයං පන එවං අවසානවයා මානසා භාවොති අවසානවමානනා (ධ. ස 141).

අවසානව මානනා = අයං පන අවසානවයා මනසා සභාවොති අවසානවමානනා (පටි 360). අකුසල විනෝකකයනාවසෙන අවසානවයා මානසාභාවො - අවසානවමානසනා (ධ. ස 226).

අවසානාරො = උඤ්චිවතො විවිතිවජාවසෙන පවත්තයා විසානාරයා පටිපන්නො අවසානාරො (පටි 360) (ධ. ස 144). සහජානධම්මෙ පන න විසංහරතීති අවසානාරො (ධ. ස 226).

අවසුදා = නිමරාදිති අවසුදා (වු 57).

අවසන් කාටිකො = අසිවසාති අයං බතතියො වා මුහුණො වා වෙසො වා සුදො වා ගහවේදා වා පබ්බජිතොවා නි විසෙසං ත කරොනති (සං. ත 42).

අවසා අභිමසුදාය = නිබ්බිසොති අවජානාසි (ජා. ස 172).

අවසානජාය = රාජං අනතාති සකකායදිවජිවසෙන පුච්ඡතීති කතා පුත්තං අවසානජායනාති (තෙ 220). රාජාදි විනිමුත්තො වා අසෙසු ජිනො යො අනතාති පුච්ඡතීති ඉමමන්ධං සකිංයාහ අවසානජා නියනති (තෙ 220).

අවසානජි = ඉදං නි සබ්බමපි ගරුහණිං ඉධ අවසානජි (ස. ව 918).

අවසානපේඛ = යො පුබ්බෙ සතායො අනතාති අවසානපේඛා අහොසි නසමං අවසානපේඛ (ජා. ව 330).

අවසානසුදාමානො = අයසුගවා හික්කවෙ පුපුජ්ඣො අසුදානරොන දුක්ඛධම්මෙත පුට්ඨො සමානො යො වති කීලමති පරිදෙවති උරතතාශ්වි කන්දති සමමොහං අපජ්ජති"ති පුත්තනායෙන අකි පුපුජ්ඣො විස න විතසුදාමානො / උ 115). වෙද නානුවත්තතවසෙන අසලකිනධම්මො විස අප රාජරං පරිවත්තනං අකරොතො අපිච්ඡියමානො අදුක්ඛියමානො විස අභිවාසෙසි (උ 280). අපිච්ඡිය මානො (සං. ව 62). වෙදනානුවත්තතවසෙන අප රාජරං පරිවත්තනං අකරොතො අපිච්ඡියමානො අදුක්ඛියමානො ව අභිවාසෙසි (දී 378). (සං. ත 165)

අවිහංගනො = අවිහමුගමලොකෙ නිබ්බතොතාසමීති දුසොති (අ 460).

අවිහා = අනතනො සමපතතියා න භායනති විහා යනතීති අවිහා (විහ 371). ඉමෙසු පන පඨමතල වාසිනො අපකෙත කාලෙත අනතනො ණානං න විජහනතීති - අවිහා (සු. ස 61).

අවිහිංසා = කරුණං ව කරුණපුබ්බහායො ව (අ 670) (සං. ත 111). කරුණපුබ්බහායො ව (සං. ව 273). (අ 336). කරුණං පුබ්බහායො (දී 308) පාණි අදිති අවිහෙසිකජාතිකතා සකරුණහාවො (සු. නි 281).

අවිහිංසාධාතු = අවිහිංසාපටිඥාසුතො ධාතු අවිහිංසා ධාතු (විහ 53) අවිහිංසා පටිඥාසුතො තකෙසා -පෙ- අයං දුච්චති අවිහිංසා ධාතු (දී 721).

අවිහිංසාය = සත්තානං අවිහිංසනෙත ව (අප 216). ස පුබ්බහායා කරුණාය (සං. ත 182).

අවිහිංසා විතකෙතො = අවිහිංසා පටිඥාසුතො විතකෙතො අවිහිංසා විතකෙතො (ම. දු 65). (ඉති 213). (දී 720).

අමිති-සා සංඛ්‍යා = විභිංසාය නිසංසවාති අමිති-සා සංඛ්‍යායො (පටි 116).

අමිති-සා සංඛ්‍යා = අමිති-සාපටිපදානුපාතාසංඛ්‍යා අමිති-සා සංඛ්‍යා (මහා 123).

අමිති-සා සාපිතසෙධා = අමිති-සාමසෙන් සාරිතෙත පුප්ඵලිකෙත අසෙධත සමානාගතො (ජා. ස 267).

අමිතෙධං = අමිතෙධංනො (චූ 67). (පු නි 43).

අමිතො = අමිති-සො; එතෙති කරුණාපුබ්බසාගං දසොති (ස. වි 207).

අමිතිරියං = අභිජාලානං වා සත්තානං වා දුක්ඛවේදනාය වා විචිතතාරං ජිග්ගං එත්ත තප්පිති - අමිති සුඛසංඛාතො අසො එත්ත තප්පිති - තිරසො; තිරති අත්තපි තිරසො (බ. ස 324) ජාලානං වා සත්තානං වා වේදනානං වා විචිතතාරං ජිග්ගං එත්ත තප්පිති - අමිති; සුඛසංඛාතො අසො එත්ත තප්පිති - තිරසො; තිරති අත්තපි තිරසො (පටි 206).

අමිතිරියං සත්තො = ඉදමපන ආසිංසාය අනිභවවතං (ස. වි 941).

අමිතිරියං සත්තො චතුථාරං හයානකං = ජාලානං තත්ත උපාත්තසත්තානං වා තිරන්තරතාය අමිතිරිය උභි නාමා චතුසු පසොසු චතුමමාථාර යොගෙන චතුථාරං අනිභයානකං මහාතිරියං පටිසංඛිගණාදිවසෙන සම්පන්නො (ඉති 219).

අමිතිමසංඛ්‍යා සුපෙධා හමිසොති = අමිතිමසාතිරියො විග්ග තිරන්තරපුරිකො හමිසොති (දී 620).

අමිතිමසංඛ්‍යා සුපෙධා = සථා අමිතිමසාතිරියො තිරන්තරං ඵ්ථො තෙරසිකසත්තෙති පරිපුණ්ණං මනුසොති එවං පරිපුණ්ණං හොති (අ 390).

අමිති = අමිරිලං (මහා 55).

අමිතනං = අමිතනං (අ 638). (සං. එ 119).

අමිතනං = අමිතනං (පෙර. දු 36). මුලපදං (මහා 114).

අමිතනං = අමිතනං (මහා 110) (පු. නි 418).

අමිතෙදසො = අපභිණ්ණො (චතු 151).

අමිතෙමාසො = අපභිණ්ණො (චතු 151).

අමිතරාගො = අසුඤ්ඤාං අමිතපෙමා හුතා (ජා. ප 125). පුප්ඵලිකාවෙව සොපාපනාසකදාමි නො ව (දී 418).

අමිතරාගො = අමිතරාගො; එතෙත අනාගමිතාචං පටිකම්භි (අ 619). කදුමෙ සුකරො විස කාම පබ්බත නිමුණ්ණො භුතා. ඉති සො පි සාමානං ආදිතච මෙව කප්පෙනො ඵමිතා (ජා. ප 26). අපභිණ්ණො (චතු 151). පුප්ඵලිකාවෙව භණ්ණාය සත්තො (වි 161). (ජා. ප 26).

අමිතිකමමෙධං = තං න විතිකමමිති අමිතික මෙධං (පටි 154).

අමිතිකමමෙධං = තං අමිතිකමමෙධං (මහා 154).

අමිතිකමමෙධං සිලං = සමාදින්නසිලං කාමික වාම සිකො අමිතිකමමෙධං (පටි 153). (මහා 86).

අමිතිමතො සත්තො = නොනං එව අමිතිමතො සත්තො; නිසංසවාතිමුඛො අනුතා සත්තො තිර මෙව අනුපට්ඨානො (පෙර 135).

අමිමදා = අමිමදා (පු. නි 421).

අමුච්ඡිකසමො = අමුච්ඡිකසමො (ඉති 185).

අමුච්ඡිකො = මසාරිකො දුඛිකො දුලලහ හොජනො (වි 29).

අමුච්ඡික = ඉතරං අමුච්ඡිකං (පටි 194).

අමුතො අපසංඝාතො = අනොසවි චතු අපස සාසන්නො (ස. වි 1012).

අමුතො පොච්ඡි = උදෙසාය වා මවාදය වා ආගතා කිලිට්ඨා විමරං දික්ඛා සම්භව්‍යානො හසොති 'දෙථ අයං ධොමිසාමිති ආභාරාපෙති ධොමිති වෙව රජති ව ආසකාපෙති ව; අයං අමුතො ධොමිති නාම (ස. වි 477).

අමුතාපිප්පොතො = අනාගතො අනාපිප්පොතො පරිභොගෙන (ජා. ප 298).

අමුපච්ඡෙදකො = තං සබ්බං විහාසෙත්තුං අමුපච්ඡෙද කෙත්වාති ආදි වුතං (නෙ 116).

අමුපච්ඡෙදකො සන්තාති අපච්ඡායො පන අනාගතො අනුරුපස්ස ඵලස්ස හෙතු හුතා තිරුජ්ඣති, සො අනුපච්ඡිකො ඵමි නාම හොති හෙතුඵල සබ්බකස්ස විජ්ජිතතාති ආග, අමුපච්ඡෙදකො සන්තාති අනොති (නෙ 116).

අමුපසන්නො = අතිබ්බතං (මහා 328). ආදසො තසො චතුපෙඨ කිට්ඨාසකරණෙ ලබ්බතාති. අමි ව ආදසාපි ව එකෙකසමිං අතිකරණෙ ලබ්බතාති යෙව (ස. වි 1003).

අමුසංහත විග්‍රහය = කියානෙක වා විසංසකාංග වා
අමුපසමනවිග්‍රහය (අ 20).

අමුසංහත, අස්සංහත = කිලෙසමුපසමානාවතො ගඤ්ඤ
ගතමත්තමපි සමාධානානාවතො ව අස්සංහතං
• අමුපසංහතා; අමුපසංහතවිග්‍රහාති අපො (චෙර,
ද 79).

අමුසංහතා = අමුපසමනලතනණයා උභවවසංහත
සොසෙන අමුපසංහතා ගතනමගපටිත.හො
(පටි 278).

අමුසංසමා = න උපසමො (මහා 229). න මුපසමොති-
අමුපසමො (ධ ස 232).

අමුසිතං = අමුපො (සං. න 11).

අමුසිතවා සෙව වො පන = ඵලමයා අඤ්ඤාසං සතති
කා ආගතානං වහනං දසෙසො මානනිකගප්ථං
“අමුසිතවා සෙව වො පන”ති ආදිවො (දී 178).

අමුසිතනොව මුගමවිසෙයන මුසිතං නාම = මයං
අකතෙනව සමග්ගධම්මෙන ඵත්ථ ඵතයා සමග්ග
කමමං කතං නාම හොති; අමුසිතනෙනව මුගම
විසෙයන මුසිතං නාම හොති (ම. න 157).

අවේකාවතී = මිලාසකති (ජා. න 26). (ජා. න 282)
පයාති (ධ. ප 129).

අවේකාවසි = සං ඵතං ඵමරුපං රහදං පයාසි (ජා.
ස 153).

අවේකවිතාචාරො = අපෙකවිතාචාරො; ආලොකිතෙ
විලොකිතෙ සමපජානකාරීති ආදිතා නසෙත උප
පරිසවිතාචාරො, අවිසිකථාසු පත අපටිච්ඡන්ත
චාරොති වුත්තං (ස වි 855).

අවේකවිපනතී = කිලිමානා පච්ඡමපාදෙ ඛිපනති (ජා.
ව 229).

අවේකවිසානා = අවේකවිසා (ජා. න 313).

අවේකවදකාවතී = ඤාතො පසසිසාති (දී 680).

අවේකවපසංහතා = අරියමග්ගෙන ජාතිසො බුද්ධිසො
අවලපසංහතෙ පසන්නා (පටි 319). අවලපස
• සාදෙන සමපන්නා (අ 812).

අවේකවපසංහතානං = අවිගච්ඡන්තසහාසෙත අවලෙන
පසාදෙන සමනනාගතානං (අ 25). අධිගතෙන
අවලපසංහතෙ සමනනාගතානං උපසිකානං
(අ 245).

අවේකවපසංහතද = ගුණේ අවේක ජාතිසො උපපන්නෙ
අවලපසංහතෙ (අ 434).

අවේකවපසංහතද = බුද්ධි ධර්ම සහායකානං යථා
විනා ඤානතො අවලෙන අවබුද්ධෙන පසාදෙන
(ම. ඵ 155). අවලපසංහතෙ (දී 718). දී 457.
(සං. න 92). අවලපසංහතෙ. සමපටිච්ඡවධිතො
ආගතෙන පසාදෙන (හෙ 192). බුද්ධිගුණානං යථා
ගුහතො ඤානතො අවලෙන අවබුද්ධෙන පසාදෙන
(දී 376). අධිගතෙන අවලෙන ම න්‍යපසංහතෙ
(අ 665).

අවේකවපසංහතද = පඤ්ඤාසතිතො ආගතනතතො
අභිපසංහතෙ (හෙ 78).

අවේදනියං = අවිපාකකමමං (ම. ව 6) විපාකවේදනාං
අදයකං (අ 799).

අවේදනො = (ආදිසු) ඤාදිගාමං සකිං පටිකම්පති
තදඤ්ඤං උපපතියං සකිං පටිජානාති (ප 97).

අවේදී = යතො පටිච්ඡානං බයසකිංතං තිබ්බානං
අවේදී (ස. වි 716). අඤ්ඤාසි පටිච්ඡිකි (චෙරි 59).

අවේදිංසු = අඤ්ඤාසු (විමා 66).

අවේධබ්බසමිමා = අවිති ලොකධම්මෙති අකමපතත
ගාමො (සු. නි 291).

අවේරං = පටිච්ඡිකම්පිතවසෙන අවේරං (විම 266).
බසාදපච්චපිකපසනාසෙන අවේරං (විම 266).
පටි 388 (මහා 328). වේරවේරිතං (බු 165) (සු.
නි 143). (වතු 134) දෙසවේරරිතං (දී 233).

අවේරා = අපට්ඨා (දී 514). වේරරිතා (පටි 433).

අවේරො භෙමිනො සුඛිනො = ඉමාති තිණි පදාති
පුබ්බෙ වුත්තෙ ආකාරෙ සංඛෙපෙන සංගහෙසො
වුත්තාති (පටි 435).

අවේරො, සුඛිනො, සුඛිනානා = ඉමාති තිණි
මෙත්තොපසංභාරවචනාති (පටි 434).

අවේරී = පඤ්ඤානං වේරානං අභාවෙන අවේරී
(ධ ප 531).

අවේරණ = නිඤ්ඤෙන (ම. ද 83). අභුසලවේරෙ
පුග්ගලවේරරිතෙන (අ 661). (අ 797).

අවේරණ ව සම්මත = යථා පත තාති ඛෙලාදිති අසු
විති විපසංහතෙත උදකෙන ඛෙලාසි මානාති
නසන්නති තං සානං සුඛං හොති නිසාසකිං,
ඵලමෙව අවේරණ ඛනතිමෙතොදකෙන
යොතිසො මිතසිකාසරෙත පටිච්චෙතඛෙතෙත වේරුති
වූපසමිතති, පටිපසංගමනති, අභාවං ගච්ඡන්ති
(ධ. ප 26).

අමරසිංහ අබයාසර්පයා = අමරසිංහ අබයාසර්පයාගේ
මෙම ලිඛිතපරිච්ඡේදයෙන් වූයේ (වි 367).

අමරසිංහ සමාධි = මෙය මෙතෙම ව්‍යුහය (වි 114).

අමරසිංහයා = අමරසිංහ (මහා 142).

අමරසිංහයාගේ = හුණුකැපැත්තැන්ගේ (වි 572).

අමරසිංහ = අතහැර දමනු ලබන පරිදි බලාපොරොත්තු
එමෙන් (උ 280) අතහැර දමනු ලබන පරිදි
නිබඳනයාගේ එමෙන් (දී 396). අතහැර දමනු ලබන
අමරසිංහ (ජා. ස 394) අතහැර (ස. වි 80). මෙය ලියා
ලිව්වේ අතහැර දමනු ලබන අමරසිංහ (පෙ 172).
අදහස් යථා තා පරිදි කතාකරමින්, තා
අතහැර දමනු ලබන පරිදි අමරසිංහ (වි 137)

අමරසිංහයා = අමරසිංහ (මහා 143). තපස්සනා පතන
සද්ධා (වි 17).

අමරසිංහයාගේ = නිබඳනයාගේ (අ 359).

අමරසිංහයා = පසුකැපැත්තැන්ගේ මරණය (ස. වි 735)

අමරසිංහයා = අමරසිංහ අමරසිංහ (දී 587).

අමරසිංහයා = අමරසිංහයාගේ (අ 511).

අමරසිංහයාගේ අපර්වත = යං අරහව අපර්වත,
සබ්බං අමරසිංහයාගේ අපර්වත (ස. වි 977).

අමරසිංහයාගේ පුරුෂ = පුරුෂයා මරණයට මුහුණ (මහා 264)

අමරසිංහයාගේ පුරුෂ = එක සාද්වසන අතහැර දමනු ලබන
(අ 719).

අමරසිංහයා = අමරසිංහයාගේ අතහැර දමනු ලබන
සමපසුකැපැත්තැන් (මහා 118). ජ පසුකැපැත්තැන් අමරසිංහයා
ජාතො එකො (මහා 236).

අමරසිංහයාගේ = නානිනිකයාගේ අතහැර දමනු ලබන
(ස. නි 47).

අමරසිංහයා = නිබඳනයා (ජා. ස 257). නිබඳනයා (ම.
න 71). (වි 84). අදහස් (ම. වි 70).

අමරසිංහයාගේ සුඛ ලෝක = නිබඳනයා උමාරසුඛ
සොමකයා දෙවලෝක (අ 667).

අමරසිංහයාගේ = කොටුවක සිටින අතහැර දමනු ලබන
නිබඳනයා (අ 419).

අමරසිංහයා = නිබඳනයා (අ 337). මහතෙමෙකු
(දී 514).

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහ අරහත
මරාසරාගේ (අ 681).

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහ නිබඳනයාගේ රජ
නිබඳනයාගේ (අ 694).

අමරසිංහයා = නිබඳනයා (අ 857).

අමරසිංහයාගේ = මරාදමනු ලබන (මහා 216).

අමරසිංහයාගේ මෙතෙම = සබ්බකාලං පතනිකාලං
අමරසිංහයාගේ මෙතෙම (අ 496).

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහයාගේ අතහැර දමනු ලබන
මාතෘ (වි 52). අමරසිංහයාගේ අතහැර දමනු ලබන
-පෙ- අයං වුවුවේ අමරසිංහයාගේ (දී 721).

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහයාගේ අතහැර දමනු ලබන
මතෙකා අමරසිංහයාගේ (දී 720). (ඉති 213)

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහයාගේ අතහැර දමනු ලබන
අමරසිංහයාගේ (මහා 123).

අමරසිංහයාගේ = මරාදමනු ලබන අමරසිංහයා (අ 496)

අමරසිංහයාගේ ධර්මපදං නාම = අතෙමෙකු මා මෙතෙම
සිතන අමරසිංහයාගේ (දී 748).

අමරසිංහයාගේ මලපසි = නිබඳනයාගේ මලපසි (ජා.
එ 415).

අමරසිංහයාගේ = අමරසිංහයාගේ (ජා. නි 327).

අමරසිංහයාගේ = එම සතෙකු පාපකර්මකරණය
අමරසිංහයාගේ උපකරණය අතහැර දමනු ලබන
හදසෙම සතෙකු (ජා. න 46).

අමරසිංහයාගේ = අතහැර දමනු ලබන නිබඳනයා (දී 408).

අමරසිංහයාගේ හුණු = අතහැර දමනු ලබන හුණු,
(වි 91).

අමරසිංහයාගේ = නිබඳනයාගේ අතහැර දමනු ලබන (අ 570)

අමරසිංහයා = පසුකැපැත්තැන් (ම. එ 103).

අමරසිංහයාගේ මරාදමනු ලබන = මරාදමනු ලබන නිබඳනයා
කරුණිකයා පසුකැපැත්තැන් (ජා. ස 260).

අමරසිංහයා = අමරසිංහයා (ජා. ස 170).

අමරසිංහයා = එම පසුකැපැත්තැන් පසුකැපැත්තැන් (ජා. ස 14).

අමරසිංහයාගේ නානිනිකයා = හතෙකු අමරසිංහයාගේ
හුණුකැපැත්තැන් නිබඳනයා, "දෙති හුණු, න
දෙති පසුකැපැත්තැන් හුණු දෙති, අතහැර දමනු ලබන
දෙති" යනුවෙන් මතකයා, හතෙකුගේ පරිච්ඡේද
පුරුකො නිබඳනයාගේ නිබඳනයා හ පරිච්ඡේදනයාගේ
වූයේ (ස. නි 403).

අව්‍යාසිතා = එළු දෙයෙහිම මං පටිගතණ්ඩානි සකකා
සකකා (ජා. ක 163).

අවෙතනී = සාරවත්වසෙන අතතතො විසෙසං දයෙසුං
“එහි සිප්පං දයෙසුං” යි අභිකම්පනී (සු. ස 74).
සාරවත්වසෙන අතතතො විසෙසං දයෙසුං
රභ්‍යමහි එහි සිප්පං දයෙසුං මං අභිකම්පනී
(මො. 112).

අවෙතයානී = පසෙකාසෙය්‍ය (දී 265).

අසංකම්පිතා = අධිකකථාභ්‍යාසිමකෙලසකොතසා
සරිතං පටිච්ඡාදනත්ථං අනුකුලකතකම්පිත
විවරවරහිතා (මො. 202).

අසංකම්පිතා ආපනනී = “අසංකම්පිතා ගාමිං පටි
සෙය්‍ය, පාචිතානි” නති එවං වුතතා ආපනනී ව
(ස. ම 967).

අසංකිණ්ණපුබ්බා = අනිතවුඳොතිපි න සංකිණ්ණ
පුබ්බා කිං ඉමෙතිති න අපනිතපුබ්බා (අ 487).
(දී 739). අනිතෙපි න ජනිතපුබ්බා (සං. දු 203)

අසංකිණ්ණා = අපිකිණ්ණා අතපනිතා (අ 487) අපි
ජනිතා, කොඉමෙති අතොති වනා අපකිණ්ණා
(සං. දු 203).

අසංකිණ්ණමහි ගාමමහි = ඉදං සත්ථා ජෙනවතෙ විහ
රතොතා එකං සාවච්ඡි වාසිං උපාසකං ආරභ්‍ය
කපෙසි (ජා. එ 281). සභිකාය නිසුතොතා පතිවසී
තොති සභිකයො, න සංකිණ්ණා අසංකිණ්ණා, අභං
ගාමෙ වසතොතාපි සභිකාය අපපතිවසීතතත
අසංකිණ්ණා නිබ්බතො නිරාසකොති දීපෙති (ජා.
එ 283).

අසංකිලිච්ඡිවෙනා = නිලෙසකකසා නිලෙසසා
නපතිතාය අසංකිලිච්ඡිවෙනා (අ 419).

අසංකිලිච්ඡා = නිකකිලෙසො පරිසුඳො (අ 402).

අසංකුප්පං = න කුප්පං දුරපච්චෙසකෙන බ්‍යාපාදෙන
අකොපනීයං (ථෙර. එ 553). අකුප්පං අපිපරිණාම
ධමමං, දව්හිපි පදෙහි නිබ්බාතං ගණති (සු. නි 482)

අසංඛතා = නිබ්බාතෙව ගතෙතො වුතතං (අ 503).

අසංඛතා ආකු = පච්චයෙහි අකතං නිබ්බාතං (දී 775)

අසංචාර පටිනිබ්බාසි = අසභ්‍යරෙන අප්පයොගෙන
අකිලමතොතා සුඛෙතපකොතො අසභ්‍යර පටිනිබ්බාසි
(දී 754).

අසංචෙය්‍යො = ආලාස ගණනාය අසංචෙය්‍යො යොජන
වසෙන පතසා සභ්‍යා අපි (සං. ක 223).

අසංචොච්ඡා = චොච්ඡා වාලොච්ඡා අසංචොච්ඡා
අසංචොච්ඡා; යථා හි සමුද්දෙස වතුරා සිඛිතොජන
සභ්‍යාගමනීරො අතෙකයොජන සභ්‍යා භුතාචොච්ඡා
අසංචොච්ඡා, එවං අසංචොච්ඡාති අතො (මු 142)

අසංචාහනා = රුපාදිසු එකධමමං අනිච්චාදි
සාමකුලකො න ගණෙය්‍යාති අසංචාහනා
(මො. 306).

අසංගිතෙ = නිසංඛිත සිතජවෙ එවරුපෙ අසංගිතෙ
නත්ථ යොජෙසුනති අතො (ජා. ඡ 246).

අසංගතා = කාසිකසංචරාදිසු කසාපිපි සංචරසා අතො
වෙන අසංගතා (උ 184). සිලසංගම රහිතා (ථෙර.
දු 87).

අසංගතො = කායාදිති අසංගතො දුසසිලො (ජා.
ප 133).

අසංගමා = අසංචරා දුසසිලා (පෙ 147).

අසංගමො = සිලසංගමානාවො, විසංචාරාචරා (සු.
ස 118).

අසංගුතං = අසුතං නිරවච්ඡාතෙහි සද්ධිං සංගුතං
අතනුවච්ඡිකං (ජා. ස 145).

අසංගුතා = ජායා පනිකා ගමිතු. අසුතා (ජා. ක 186)

අසං යොජනීයා = න සංයොජනීයා - අසංයොජනීයා
(ධ. ස 70).

අසංලිතො = විසෙසෙන න කිලිසානි මඤ්චරතෙන
පලිවෙසිත කාසිකවත්ථං විස (මො. 121).

අසංචරො = විනිකමො (ස. ම 960). අතභිචාරක
නාවො (අ 696).

අසංචාසෙන ජීරනී = විතසානි (ජා. ඡ 83).

අසංචාසො = පසතතා හිකවු සහ වසනති එත්ථාති
එකකමොදිකො නිවිච්ඡා සංචාසො. යො තෙන
සද්ධිං තපෙති අසංචාසො. සභ්‍යකමෙසු හි එක
ගණපුරකොපි න තොති (මො. 20). තෙන සාර
ණෙන යො චාරාජකො පුතාලො අසංචාසොති
වුච්චති (ස. ම 186).

අසංචිතිතා = සංවිදහතරහිතා ආගමිතජාතතතාය
අකතසංවිදහතා අවිකුලකොති හුතාති අතො
(ස. ම 804).

අසංවුතසා = අපිතිතසා න පිදහිතා සංචරිතා එපිතසා
(සං. ක 21).

අසංවුතා = හෙට්ඨා අපපතිට්ඨා (මු 26). (දී 289).
හෙට්ඨාපි අපපතිට්ඨා (ම. ම 119). (අ 533) අපිතිතා
(සං. ක 19).

අසන්නරා = පුළිතාකීණ්ණාති ප්‍රිත්තතතා අසන්නරා සකර්මරහිතා (අප 181). යාතත් භූමිපාංශ සකර්මරහිතා (ජා. 51).

අසන්නි = සකන්නාසිං (ථෙර. 117).

අසන්නිං ථො අනං ගිත්තවෙ පසුච්චේසය ගිත්ත සංඝදාසෙත්තුං = අනං ගිත්තවෙ පසුච්චේසය ගිත්ත, වුදො අනංත් ජාතාසෙත්තුං අසන්නි. (ම. 160).

අසන්නිං මවුරුත්තං අනං පාසා පවුච්චිත්තුං = අනං මග්ගසංඝාසෙන රාගාදිසල්ලං අනවසෙසතො උඤ්ඤානොසෙව රාගනවබන්ධනසංඛාතා මවුරුත්තං පාසා අනං පරිවුච්චිත්තුං අසන්නිං (ථෙර. 372).

අසන්නිං චත = සමන්තො චත අනාසිං (ජා. න 93).

අසන්නිං චත අනානානං = අදං සන්තා වෙච්චෙන මහ රතොනා අදවදානාය වධාය පරිසන්නතා ආරබ්භ කප්ථයි (ජා. න 92).

අසන්නි = සකති සමන්තො අනොසි (ජා. ස 164).

අසන්නිග්ගිකා = භූමියං සුපපතිරිකිතා නිවච්චා අසංග රියා (ස. මි 807).

අසන්නිමානා = උචං අනිරෝකපසුදාසමයානි ඉමිසා පබ්බතභූතාය වසනොසු අනෙසු එතෙ අත්ථජා එකදිවසමි මයි ආසන්නං අකත්වා (ජා. 268).

අසන්නිපසං = අකුපසං අවපරිනාමිමමං (වු 66).

අසන්නිසංචිතතිස්ස = අපටිලොමිතති අස්ස (ජා. ස 268).

අසන්නිසෙනන = සකන්නං අකත්වා ස. මි 782).

අසන්නි = අගණනා කාලං (ජා. ස 323).

අසන්නිතං = අකතං (සං. න 105). සමෙච්ච සමභූතා පච්චයෙහි කතා - සකන්නං, න සකන්නති - අසන්නිතං (මි 185). න සකන්නං පච්චයෙහි සමාගමි න කතනති අනෙථා (අප 195). (අදිසු) න කෙතති පච්චයෙන සකන්නති අසන්නිතං (තෙ 101).

අසන්නිතං බන්ධනො ධිපෙත්වා = එත් පත සසමා අසන්නිතං ධම්මායතනං නාම නිබ්බානා. නසුච බන්ධනසංගං න ගච්ඡති. නසමා බන්ධනො ධිපෙත්වාති වුත්තං (ප 3).

අසන්නිතං දුක්ඛනිරෝධ සංසාතං = කෙතති පච්චයෙන න සකන්නති අසන්නිතං, සකන්නිතං න ඵනාපෙන සංසාතං සකල්පට්ඨකතිරෝධනාවතො දුක්ඛනිරෝධං, අරියසම්මාදි මෙ අද්දසයිති යොජනා (මි 67).

අසන්නිතං = නබ්බිපරිතෙත අසන්නිතං (පටි 70). සකන්නභූතමග්ගසෙනන අසන්නිතං (පටි 73).

අසන්නිතානාදිමාන = අකතො එව කිරියං පතාසෙනො අසන්නිතානාදිමාන (අප 195).

අසන්නිලක්ඛනං නි = අසන්නිතං එතනති සසද්දානන කාරණාති නිමිත්තනාති (අ 388).

අසන්නිතං = පච්චයෙහි සමාගනම් අකතං (අ 388).

අසන්නිතං සමයං = නිරෝධපච්චයං; තං හි පච්චයෙහි සමාගමි අකතං සසද්දෙව නිපට්ඨනනති අසන්නිතං (පටි 125).

අසන්නිතං = හෙත්ති පච්චයෙහි ව න කෙතිවි කතාති - අසන්නිතං (අති 224). තෙත්ති පච්චයෙහි ව න කතාති - අසන්නිතං (සු ස 95). නිබ්බානමෙව ගතෙත්වා වුත්තං (අ 503). නිබ්බානමෙව වුත්තං (තෙ 226). න සකන්නාති - අසන්නිතං (ධ. ස 69).

අසන්නිතං ව ධාතු = පච්චයෙහි අකතං නිබ්බානධාතු (පටි 206). අසන්නිතං ව ධාතුති පදෙන නිබ්බානං නිපපදෙසෙනා ගතිතං (ධ. ස 259).

අසන්නිතං ධාතු = පච්චයෙහි අකතං නිබ්බානං (දි 775).

අසන්නිතොනා = නසො කම්මාගිසකිකාරෙ අනතිසකිකාරොනො (සං. එ 147).

අසන්නිතපටිතිබ්බාසි = අසන්නිතො අපපයොගෙන අකීලමනො සුඛෙත පනො අසන්නිතපටිතිබ්බාසි නාම (දි 754). අසන්නිතො අපපයොගෙන නිලෙසෙ වෙපෙත්වා පටිතිබ්බාසිති අසන්නිතපටිතිබ්බාසි, (අ 720). අසන්නිතො අපපයොගෙන පනො අසන්නිතපටිතිබ්බාසි නාම (අ 444). තථා අමිතාදිසු උප පනො අසංඛාරෙත අපපයොගෙන අරහත්තං අගිගච්ඡති අසං අසංඛාරපටිතිබ්බාසි (තෙ 229). අසන්නිතො අසන්නිතො පටිතිබ්බාසි නිලෙසෙ අසන්නිතො අපපදකෙත අගිමග්ගපයොගං අකත්වා නිලෙසපටිතිබ්බාසෙන පටිතිබ්බානධමෙත්වා අසන්නිතපටිතිබ්බාසි (ප 37).

අසන්නිතපටිතිබ්බාසිස්ස = අසංඛාරෙත අපපයොගෙන අගිමග්ගපයොගං කත්වා නිලෙසපටිතිබ්බාසෙන පටිතිබ්බාසනධමෙත්වා අකාමාමිනො (පටි 319).

අසන්නිතසමාධි = ඉතරො අසන්නිතසමාධි (තෙ 114).

අසන්නිතා = සකන්නිතා (අප 87).

අසංඛික්ඛානාං කුණ්ඩරි. = තස්සා බුද්ධස්ස කුණ්ඩරි. වත්තාරි සච්චාති සත්තානිංසංඛොධිපකතිය ධම්මසංඛොධිපකතියං ච ජාතිභූං පටිච්ඡිකිභූං සමිථං (අප 446)

අසංඛික්ඛානාං සංඝායා = සොජ්ඣායාමිච්ඡාරවසෙන සංඝ පරාසිකො වස්සසභාවවසෙන එකෙකච්ඡස්ස හර ණෙන සංඝපරාසිකො පරිකඛයෙන උපමෙතබ්බො මහාසංඝස්ස වසුප්පොභානො දුට්ඨබ්බො (සු ස 65)

අසංඛික්ඛානාං = සංඛික්ඛානාං කුණ්ඩරි. අසංඛික්ඛානාං ගණනපට්ඨිතිවත්තාති අප්පො (බු 44).

අසංඛික්ඛානාං = ගණෙන භූං අසංඛික්ඛානාං (ජා. 36) ගණනපට්ඨං විචිතියෙන සු මහාසංඝස්ස (ථෙර. 325).

අසංඛික්ඛානාං = ආලොකගණනාං අසංඛික්ඛානාං යොජන වසෙන පතස්ස සංඛො අප්පො (සං. ත 273).

අසංඛික්ඛානාං = අසංඛික්ඛානාං පුරිසස්ස නෙන අසංඛික්ඛානාං (ජා. 83).

අසංඛික්ඛානාං = කප්පට්ඨි අරමමණෙ අනාසත්ත විත්තා (ථෙර 199)

අසංඛික්ඛානාං = කප්පට්ඨි අලංකාරවිත්තො සො අනාති යොජනා (විම 228)

අසංඛික්ඛානාං පාප ජනනි ජනකො = පාපජනන සද්ධං සංඛික්ඛානාං න සෙය්සො, අසංඛික්ඛානාං සෙය්සොති (ජා. 51).

අසංඛික්ඛානාං = රුපාදිස්ස එකධම්මෙ අනිච්චාදි සංඛික්ඛානාං න සංඛික්ඛානාං - අසංඛික්ඛානාං (ධ. ස 227). අප්පොජන උපපජ්ඣො ගණෙන සංඛික්ඛානාං ගණෙන භූං න දෙවිති අසංඛික්ඛානාං (විම 97)

අසංඛික්ඛානාං = පරං අසංඛික්ඛානාං (ජා. ස 266).

අසංඛික්ඛානාං = සභාවස්සංඛික්ඛානාං සච්ච අවත්තා නාය අසංඛික්ඛානාං උත්තමභාවරුති (ජා. 338).

අසංඛික්ඛානාං = විචිතවිචිතස්ස නව සුභාසිතං මුණ්ඩස්ස දත්තසුචි විස නිං කප්පස්සති (ජා. 317).

අසංඛික්ඛානාං = අසංඛික්ඛානාං චිත්තිකාය සච්චිකානාං අසංඛික්ඛානාං නාම නප්පො (පටි 472). (විම 209) අපච්චිකිකානාං (අ 292).

අසංඛික්ඛානාං = නායොව අසංඛික්ඛානාං සච්චිකර ණ්ථොය විම 362). නදෙව අසංඛික්ඛානාං සච්චිකර ණ්ථොය (අ 789).

අසංඛික්ඛානාං = අපච්චිකිකානාං (ධ. ස 201).

අසංඛික්ඛානාං = අපච්චිකිකානාං පච්චිකිකානාං වා අපච්චිකිකානාං (ස. වි 347). අරහතෙතන අපච්චිකිකානාං (විම 345).

අසංඛික්ඛානාං = අලංකාරානං (ධ. ප 493).

අසංඛික්ඛානාං = අලංකාරානං (පටි 237). (විසු 294). අලංකාරානං අපච්චිකිකානාං (ජා. ස 273).

අසංඛික්ඛානාං මලා = උග්ගතිතමත්තානාං අසංඛික්ඛානාං මලං නාම හොති (අ 757).

අසංඛික්ඛානාං මලා මහතා = තථ්ථං යං කිසුචි පරිසරානි වා සිප්පං වා යසම් අසංඛික්ඛානාං අනානු සුඤ්ඤාත්තස්ස විතස්සාති වා නිරන්තරං වා න උපච්චාති නායො අසංඛික්ඛානාං මහතාති වුප්පො (ධ. ප 514).

අසංඛික්ඛානාං = අනිත්ථිකානාං අවිත්තානාං සමානං එතං අවිත්තං පජානං පච්චාදිකම්මකරං - පෙ - ලොකෙ කප්පං සුගතිං ගමිස්සාති (ජා. ස 185).

අසංඛික්ඛානාං = පාණ්ඩුතො අප්පො (සු ස 70). නායො දිති අසංඛික්ඛානාං (ජා. ත 60). නායොදිති රහතිභූං අසංඛික්ඛානාං (ජා. ප 230).

අසංඛික්ඛානාං = කායාදිති අසංඛික්ඛානාං (සං. වි 347) නායොව ජනපදවිත්තස්ස අපච්චිකානාං විත්තෙන අසංඛික්ඛානාං (ථෙර 102). කායාදිති සංඛික්ඛානාං (ධ. ප 573).

අසංඛික්ඛානාං = කායාදිති අසංඛික්ඛානාං දුස්සිලො (ජා. ස 276) (ජා. ත 74). අසංඛික්ඛානාං, දුස්සිලො (වි 152). දුස්සිලො (ජා. ස 462). නිසසිලානාං කායාදිති අසංඛික්ඛානාං (ඉති 140). (ජා. ප 238).

අසංඛික්ඛානාං මලා = අසංඛික්ඛානාං සච්චිකානාං අසංඛික්ඛානාං දුස්සිලො (ජා. ස 323).

අසංඛික්ඛානාං මලා = අසංඛික්ඛානාං මලං එතෙතනාති අසංඛික්ඛානාං මලා (අ 328).

අසංඛික්ඛානාං = සිලසංඛික්ඛානාං මලා මහතාති (සං. ප 80).

අසංඛික්ඛානාං උපපජ්ඣානාං = අවිත්තකප්පිකානාං විසෙන අසංඛික්ඛානාං උපපජ්ඣානාං (ප 244).

අසංඛික්ඛානාං එතං මහාගුතං පට්ඨං = අවිත්තකප්පිකානාං සමුට්ඨාන ගුතවසෙනෙව වුත්තං (ප 319).

අසන- පරිච්ඡේදය = අසපුරිසානං අනතරං පරිච්ඡේදය
අසපුරිසානං පරිසංපන්නං (ජා. ප 231).

අසන- ගොඩ පමුණි = ගො ඉඩ යථා තිමිත්තාති
දික්කන් අසුකද්වසෙ ඉද්දෙද්දෙව හෙ ගවිසා
තිති එවං අසත්තානං වචනං පමුණි වතු (31).
(සු. නි 124)

අසනං සන්තිවාසං = අසනං අසපුරිසානං සන්තිවාසං
(අ 330).

අසනං ගතං සතං අනං = සො අසාමුතං දුසසිලානං
සන්තිකං උපගතො අනං සාමුතං සිලවන්තානං
(ජා. ප 119).

අසනසුඛ = ගථාය අයං සංඝට්ඨපඤ්ඤා (මහා 132).

අසනසුඛ ධම්මො = ආරාමධිද්විසිගතසෙද අසදාමමො
(අ 511).

අසනා = අපිජ්ජමානෙන අසංචිජ්ජමානපෙතාති අපෙතා
(දී 601) අසපෙතන (ම. දු 97).

අසනා අසං = එතෙසු අසද්දතරෙන අසනා අනංවා
ගොවරසමපන්නාන සහ ඉතරස්ස අසං අසාමු
කමමං සමෙති ගුථාදීති විය ගුථාදීති එකතො
සංසද්දති සද්දං නිබ්බිසංමව හොතිති (ජා. දු 23)

අසනා කාමා = කාමා කාමෙතො අසනො හිතා ලාම
කාති අපෙතා (ථෙරී 222).

අසනා ච න සොචති = තාමිසුඛ නාමරුපෙ බයං වයං
පතෙත මම රුපං බිණං -පෙ- මෙ වියද්දන්
බිණන්ති න සොචති න විතද්දන්ති බයවයධමමං
මෙ බිණන්ති පසාති (ධ. ප 627) අපිජ්ජමාන
කාරණං න සොචති (මහා 311). අපිජ්ජමානාදිනා ච
අසනා ච න සොචති (සු නි 142). අපිජ්ජමානා
දිනා වා අසනා න සොචති (මහා 248). අපිජ්ජමාන
කාරණං අසනකාරණං න සොචති (සු නි 455).

අසනා දුක්ඛං උපදහති = අතුතෙන අපිජ්ජමානෙන
යං කියද්දති තස්ස අතුතා දෙසං වතා දුක්ඛං
උප්පාදෙති (අ 426).

අසති අමනසිකාපො ආපජ්ජිතබ්බො = තෙව හෙ
විතකකා සරිතබ්බො මනසිකාතබ්බො අසද්දවිතිත
කෙන හවිතබ්බං (ම. දු 75). යථා සො පුග්ගලො
න උපට්ඨාති කුඩාදිති අනතරිතො විය හොති
එවං නසමං අසති අමනසිකාපො ආපජ්ජිතබ්බො
(අ 626).

අසති න පටිගස්සති = අපිජ්ජමානෙ හස්පටිගස්සනාය
තණ්හා පටිගස්සනාය වා න පටිගස්සති (ම. දු 92).

අසති පටිවජ්ජනාය = න සති අසති, සති එත්ත තඤ්ඤි
වා අසති, මුට්ඨසතියා එතං අභිවචනං (මහා 35).

අසතිසා = අසද්දවිතිතො හොති, මාතුගාමං පුසාමිති
සති තඤ්ඤි, එවං අසතිසා හත්තපාදපසාරණාදිකාලෙ
පුසනායා අනාපතති (ස. වි 383). අසද්දවිති
තස්සාපි තථා නිවාසෙනායා අනාපතති (ස. වි
661). අසද්දවිතිතො කෙනවි සද්ධිං කියද්දති
කපෙතො පාදභිගුට්ඨකෙන වා කතතරයට්ඨිතා
වා පස්චිං විලිඛනොතිට්ඨති. (ස. වි 553). අසද්ද
විතිතො කෙනවි සද්ධිං කියද්දති කපෙතො
පාදභිගුට්ඨකෙන වා හප්පන වා කිණං වා ලතං
වා ජිහ්වනොතිට්ඨති, එවං අසතිසා ජිහ්වනායා
අනාපතති (ස. වි 560).

අසතිසො = තට්ඨසතිසා අසතිසො (ජා. ඡ 254).

අසතිසබ්බාපජසු = අසති සබ්බාපජසුති වචන විපලාසො
කපො (පටි 178)

අසති = ගවගතාදාලයස්ස නිකනාතිපට්ඨයානෙ
අසති (සං. න 13). සතිමර්හිතා මහ්නාපො බන්ධා
(ධ. ස 333).

අසති කිරායං = අසති කිර අයං විණං. ලාමිකාති
අපොති, අසතිති ලාමිකාච්චවනමෙතං (සං. න 78)

අසතිනං = අසදාමමසම නාගතානං (ජා. ස 280).

අසනානා = රාකාදිසබ්බවසෙන අලග්ගා (සු. නි 348).

අසපච්ඡා වාසිනං = විනා සපෙතන ගව්ජනායා
ගාමිකතරගණනාය අගාමිකෙ අරසෙද්ද අඬ
යොජනගණනාය පාචිතඥං (මා 155)

අසපච්ඡා = සපච්ඡං අගාපෙත (ජා. ස 14).

අසපච්ඡා = යෙ එකතො ධාරාදිනා සපෙතන පරං
විගෙසෙතති, තෙ සපෙතන රජ්ජං කාපෙතති නාම
(දී 298). එකතො ධාරාදිනා පරෙ විගෙසන සපෙ
තති විනායෙව (අ 723).

අසපෙතා = සත්ථ මිරිහිතො (ථෙර. දු 47).

අසදිසකුමාපො = තස්ස සොචිතා ජාතස්ස නාම ගහණ
ද්වසෙ අසදිසකුමාපොති නාමං අකංසු (ජා. දු 62)

අසදිසො = න කෙවලං නාමෙතෙව බලවීරිය පසද්දතිපි
අසදිසොව (ජා. දු 65).

අසදදහනා = අසදදහනාකාරො අසදදහනා (මහ 354).

අසදාමමං = අසනං නිවජ්ජනානං ධම්මං; කෙහි සෙවි
තබ්බනාති අපෙතා (ස. වි 155).

අසද්ධිමය සද්ද හැනි = අභූතධර්මසද්දපනා (ම. ත 80).

අසද්ධිමය = අසනං ධර්මය, අසනොනා වා ධර්මය; අසනා හනා හුතා ලාමකානි අපේථා (ස. වි 991). අසනං ධර්මය ලාමකධර්මය වා අසනොනා ධර්මය අසද්ධිමය (විහ 361. අසනං ධර්මය අසනොනා වා ධර්මය ලාමකා ධර්මය - අසද්ධිමය (දී 761).

අසද්ධිමයම = අසුසලකමිමපථාසඛානෙ අසද්ධිමෙම (අ 645).

අසද්ධිමයම පනිට්ඨාපෙති = අසුසලකමිමපථෙසු පනිට්ඨාපෙති (අ 614) (අ 260).

අසද්ධිමයමන නිමිගොනනි = ඵ්ඨි හිනු අපේකරතනිං ඉධෙව භූඤ්ඤා ඉධෙව වසිතිං සමපතනිං අනුභවිතිං තෙව ගමිකානිති මෙප්ථනධර්මෙත නිමිගොනනි (ම. ත 113).

අසද්ධිමයමනි = අසනං ධර්මෙති, අසනොනනි වා ධර්මෙති (ඉති 218).

අසද්ධිමයමය = අසනං නිවර්තනං ධර්මය (ස. වි 183) (මහා 184). කායසංසගො වෙදිතබ්බො, ත මෙප්ථනධර්මය (ස. වි 673).

අසනං අනිපාතෙතන = කණ්ඩං අනිකකමෙතො (ස. ත 230).

අසනං සඤ්ඤායනි = අදිසු විපසකතභොජනං දිස්සති; භූඤ්ඤානො වෙසො පුග්ගලො භොගිනි අපේථා (ස. වි 604).

අසනියා ඵලනියා = නවවිධාස අසනියා භිජ්ජමානාස විය මහාරවං රචනාය (දී 396).

අසනිවිචකතං = විචකතසංකාතං අසනියෙව (දී 606)

අසනන = කණ්ඩන (ස. ථ 92). (අ 510).

අසනො නාමපධයෙන = නාමපඤ්ඤායා නාම සඤ්ඤාය අසනො නාම අසනරුකෙඛා බොධි අනොසිති අපේථා (අප 326).

අසනනං = අසමුද්ධාරවසෙන වා පඨිණ්ණනා වා අවිජ්ජමානං (දී 561) (ම ථ 253) අපපට්ඨාභවසෙන අවිජ්ජමානං (විහ 193). (දී 567). අසනනනතිපි පාසො, අභූතනති අපේථා (සු. නි 124). තිඨි දුච්චිතෙති සමනනගතං දුස්සිලං පාපධර්මං (ජා. ථ 428).

අසනනං අභූතං අසංවිජ්ජමානං = සවාසාස සනානෙන අනුපපනො ඤාණෙන ව අසවජ්ජකතොති අභූතො භොගි. තෙනස්ස පදහාජතෙ අසනනං අභූතං අසංවිජ්ජමානනති වසී (ස. වි 348).

අසනනං අසංවිජ්ජමානං = අසභූතතතං අපඤ්ඤා මානතතං (ස. ත 84).

අසනනං යො පගණකානි = ඉදං සත්ථා වෙථවතෙ විහරතො අජාතසතකුස්ස රඤ්ඤා අසනන පග්ගහං ආරාධා කපේසි (ජා. ථ 425).

අසනනසමුප සෙවනි = යො ව ඵවරුපං අසනනං දුස්සිලං උපසෙවති භජති පසිරුපාසති (ජා. ථ 428).

අසනන සංජිවිතසඛියමනි = ජිවිතසඛියො වුවති වුතිවිතතස්ස පරිභ්වෙදො, තස්මිං ව ජිවිතසඛියො ජිවිතතිකතායා පඨිණ්ණනා අසනතසනති (අප 170). (සු. නි 88).

අසනනසගොනා = අනිච්චදුක්ඛාදිසු අසනතසතොනා විපස්සනාය මොහා පහාය (අප 168).

අසනනා = අසපසුරිසා (ස. ථ 203).

අසනනාසි = අබ්බතතරො රාගසතනාසාදිතං අභාවෙන අසනන සතකො (ධ. ප 611). තෙත තෙන අලාභ තෙන අසනතසතොනා (මහා 226). (සු. නි 441).

අසනනියා ආපනනියා = යස්ස පත ඵවං අතාපනනා වා ආපනනිං ආපජ්ජනිං ව පුත වුවසිතා වා දෙසිතා වා අරොචිතා වා ආපනති, තස්ස සා ආපනති අසනනි නාම භොගි. ඵවං අසනනියා ආපනනියා භූණතිහවිතබ්බං (මා 14).

අසනනුට්ඨිතා = අසනනුට්ඨි පුග්ගලෙ තෙවනතස්ස භජනතස්ස පසිරුපාසතතස්ස උපනොනා අසනොනසංඛාතො ලොභො (අ 44).

අසනනුට්ඨිතා ව ඤාසලෙසු ධර්මමුසු = අඤ්ඤානු අර හතතමස්සා ඤාසලෙසු ධර්මමුසු අසනනුට්ඨිතාවො (අ 337). යා ඤාසලානං ධර්මමානං භාවනාය අසනනුට්ඨිතා භික්ෂොකමාසනා යාඨි සම්මුඛභූතො පුග්ගලො සිලං පුරෙණිං ක්කානං උපපාදෙති ක්කානං ලහිණිං විපස්සනං ආරහති ආරුඛිවිපස්සකො අර හතතං අගභෙණිං අනතරාවොසානං තාපජ්ජති (දී 719). ඤාසලධර්මපුරුණෙ අසනනුට්ඨිතාවො (ධ. ස 74). පදනිද්දෙසෙ (ධ. ස 337).

අසනනුට්ඨිතනුලො = ඤාසලධර්මෙසු අසනනුට්ඨිතා (අ 694).

අසනනුට්ඨිතා = චතුසු පච්චයෙසු තිඨි සතොනාතෙති අසනනුට්ඨිතා (අ 537). නිකානනුට්ඨිතා යථාලාභ සතොනාසාදිතා සතොනාසෙන විරහිතා (චෙර. දු 71). පදෙසසඛියරෙසු ධර්මා කථිතතා; අසනනුට්ඨිතා (ආ. ත 70).

අසනාග ප්‍රබන්ධය = න සනාග ප්‍රබන්ධය
රහතබනන සදහා තුලනබන (ජා. ස 256).

අසනාග = පාසමනන (අ. 189). (ස. ස 106).

අසනාග = දිව්‍යබලවරුන් විනිශ්චයපරලෝක
ආසවනකුසා ජිවිතත්‍ය පබ්‍රතා බලපුනලා
අසනාග නාම (බ. ප 569).

අසනාග භාරත = අසනාගයෙහි අසනාගයෙහි
භාරත (මා. 70).

අසනාග = අසනාග නාම ජනපදය (වතු 207).
අපනිතා බලා (ජා. ද 62). මධ්‍යමයවන දත
අදනා අසපුරිසා නිරය යනා (ජා. ව 93).

අසනාග නිරය = නෙහි සනාග සාපනති
සුගත = අති හගවා පරමගාමය යථා වුත්තාති
නිති සුබතිමනනාති දසොනා නතො පරාති
පසුති ගාමාති පටිපක්ඛපටිපජනන සදහා
පසාසසුබසා ආගමන දසොනා බ්‍යානගාමය
නිශ්චයවි සුබානං ආගමනකාරණෙන සදහා
බ්‍යානසුබං දසොනා (අ. 189).

අසනාග නිරය යනා = අපනිතා දුසිලා දත
අදනා සිලං අරකිනා නිරය ගවජනාති (ජා. ද 62).

අසනාග = අසනාගයෙහි (ජා. න 45). එකාග දිව්‍යවි
එකතො අවුත්තා පුබ්බං (ජා. ස 279).

අසනාග විසාස = අසනාග සදහා සනාග අස
රොනනසු විසාසං අනාපජනනසුයෙහි
විසාසං කරොති (අ 617).

අසනාග = විගතසංසයං (අ 768).

අසනාග ව අසනාගී = නිසානෙතො හුත්වා අසනාගී
(ස. වි 941).

අසනාග = සපනනකරබලවරුන් අසනාග
(චේරි 223). විගතපටිපජනන (ස. නි 144). වතු
134). (ස. 165).

අසනාගයෙහි = සපනනකරවරුන් නෙහි (චේරි 221)

අසනාග = අපටිපජනන (අ 514).

අසනාග විනිවේස = අසනාග හුත්වා එකිනෙක සරෙ
වසෙයනනාති එවමසා විතං විනිවේසනාති අස
පනති විනිවේස (අ 677).

අසනාගයා = න සපනනකර න උපකාරකුබලවරුන්
යා (අ 693).

අසනාග රුපදායනන = අසනාගයාගේ ඉතිරුපාත.
මිලෝකනන (මා. 181. ඉතිරුපාදි සමනා
සපනා රුපදායනන (මා. 326).

අසනාගාති = ආරම්භනාති (ම. ව 38). අනිතාති අවුත්තා
කරාති යාති විපට්ඨෙව ජිවිතනබ්බං පාපෙති
(ස. වි 312).

අසපුරිසා = ලාමකපුරිසා තුල්‍යපුරිසා මුලකපුරිසා
අපිජාය අනිකතං බලං (අ 576).

අසපුරිසා විනානා = අසපුරිසාවිනානති පරදක
විතං විනානසිලා (ජා. ව 181).

අසපුරිසානුමි = අසපුරිසානං පටිච්ඡානවිතං
(අ 312).

අසපුරිසා නරං = අනිතරනන අසපුරිසා (අ 576).

අසපුරිසා සෙවිතො = සොකාලිකාදිති අසපුරිසෙති
සෙවිතො (ස. න 77).

අසපුරිසානං = න නොගතපුරිසානං (මා. 141).

අසපුරිසො = ලාමක පුරිසො (ස. ව 125). (ප 54).

අසබ්බා ගාමං වාචං = අදං සපා ජෙනවන විග
රනනා ලාභයිතෙරං ආරබ්බා කපෙයි (ජා.
ව 376).

අසබ්බා ගාමං වාචං බාලො = දකිපුනලො (ජා.
ව 378).

අසබ්බා = සාධුසනාස සාවෙතං අසුත්තං චරුසවාචං
අනාසි (පෙ 143).

අසබ්බා ව = අකුසලා බලිමා ව (චේරි. ද 115).

අසබ්බාති = අසනාගයාගේ සනාග සාධුජනනමුතෙ
වතනං අසුත්තාති දුට්ඨලාභිති අනෙවං (උ 78).

අසබ්බා රුපං = අසාධුජනනා ලාමකං අකුසලකමිං
අනාසි (ජා. ස 344).

අසබ්බා රුපො = සෙන සො ආබාසෙන පුට්ඨා
උමුත්තකසුතබ්බො විග විරවති නො තරදෙව
යකබාබාසො අසබ්බා රුපො ලාමකො න තෙන
පුට්ඨා රුපකුලං පටිසිද්ධං සුනො මොරුජාති
ජා. ස 315) අපනිත ජාතිකො (ජා. ස 366).

අසබ්බා සත්‍යො = අසපුරිසෙති සත්‍යො (ස. නි 234)

අසනාග ප්‍රබන්ධ = විසනාග ජිවිතා (ස. වි 539).

අසනාග ප්‍රබන්ධො = අසනාගයෙහි විසදිසා ජිවිත
ප්‍රබන්ධො සමනාගතො (අ 587).

අසනාචයානා = විපරිතයානා (මහා 114)

අසම = සමයා සද්ධයා අනාවෙන අසම (නෙ 101)

අසමනානානා = අපරිපුර්ණ නොනො (පෙ 172)

අසමනෙත = කමෙම අසමපුර්ණ (නෙ 140)

අසමනො = න පරිපුරෝ (මහා 256)

අසමසා හෙපො = අසද්ධහෙපො (ජා ස 185)

අසමධුරයා = අසම විරියයා (සු. නි 397)

අසමනුගාහිය මානො වා = දිව්‍යාදිසු කෙනවි වද්දනා වා අනුචිත්තාදිසු කෙනවි පුග්ගලෙන අවුච්චි මානො වා, ඉමෙසං පත පද්ධතං පරතො "නිකල් ව දෙසං පතිට්ඨාති"ති ඉමිනා සමබ්භො (මා 42)

අසමනුගාසනායා = අසමනුගාසියමානායා (ස. ව 439)

අසමනාගරනායා = න සමනාගරනායා (ප 145)

අසමනාගරනො = කිව්වය පසුතතා වද්දනං අස මනාගරනො (ස. ව 1024)

අසමපෙකවන = න සමෙත පෙකවිති අසමපෙකවනා (මහා 306). අච්ඡා පත උපපජ්ඣා නං සමං සමමා ව පෙකවිතං න දෙවිති අසමපෙකවනො (විහ 97)

අසමපෙකවිසා = අසලකෙකවිසා අනුපධාරෙවි ම. දු 221)

අසමයවිමුනො = අසමය විමුනොති පතෙත් සුකති විපසාක බිණ්ණවිසොනං නාමං (ප 22). අසමය විමුනොති බිණ්ණවො (අ 864)

අසමයවිමොනො = නිසාරණවිමුනොතිවසෙන අව්වනවිමුනනනා නිබ්බානං අසමය විමොනො (පටි 391). කතමො අසමය විමොනො වතතරො අරියමයා, වතතරි ව සාමසුද්ධ ඵලාති නිබ්බානසුද්ධ, අයං අසමය විමොනො (ම දු 193). නිබ්බානං සබ්බකිලෙසෙති අව්වනවිමුනන මෙවාති ඉමෙ නවධම්මො අසමයවිමොනොති චුතො (ම. දු 193)

අසමසමං = අසමා නාම අතිතානාගතා බුද්ධා තෙති අසමෙති සමං තුලාං අසමසමං (බු 155)

අසමසමො = අසමා අතිතා බුද්ධා, තෙති අසමෙති බුද්ධෙති සිලාදිති සමොති අසමසමො, එතතාවතා ගතවතො රූපකාය ධම්මකාය සමපතති දසසතා (බු 36). අසමා චුච්චනති අතිතානාගතා සබ්බසුද්ධ බුද්ධා; තෙති අසමෙති සමොති අසමසමො (අ 66)

අසමං සිලං = අසුද්ධසිලෙන අසද්ධ උග්ගමං නෙවිනති අනො (බු 147)

අසමා ව දුෂ්ඨයමා = අසමදෙවතා ව දො යමිකදෙව තා ව (වතු 201) (දී 192)

අසමාද්‍යාමාණො = විවරං අසමාදාය වරණො; විවර විපට්ඨාසො කපටියාතිති අනො (ස. ව 820)

අසමාධි = අනෙකග්ගතාවො (අ 693)

අසමාධි සංවනනානිකා = අපානාසමාධියා වා උපවාර සමාධියා වා අසංවනනානිකා (ම. දු 276). (බ. ස 330)

අසමාධිසංවනනානිකානි = උපවාරසමාධිං අපාණ සමාධිං වා අථ වා මයාසමාධිං ඵලසමාධිං න සං වනනානෙතිති අසමාධිසංවනනානිකානි (පටි 151)

අසමාධිසුඛං = නදුගයං අපතනසුඛං (අ 331)

අසමානං = අසුද්ධමානං (ජා. ප 216)

අසමානා = අසුද්ධමානා (සු. නි 232)

අසමාපනායා ඓදනා = ආදිති පුග්ගලතො (විහ 10)

අසමාහිතං = උග්ගසමාධිවර්ගිතං (විහ 189) (ම. ඵ 252). (දී 560). උග්ගසමපාතං අසමාහිතං (විසු 306). නදුගයමපාතං අසමාහිතං (පටි 242)

අසමාහිතං විතං න සමාධියති = පුබ්බෙ අසමාහිතං විතං න සමාධියති (ම. දු 59)

අසමාහිතයා = නානාරම්මණෙසු විකිතතවිතායා (නෙ 56)

අසමාහිත සබ්බසපො = අධිපිතසංකපො (අ 480)

අසමාහිතා = විතෙකග්ගතාමනායාපි අලාභිතො (අ 486). උපවාරපාණසමාධි වර්ගිතා (මහා 297). (ම. ඵ 106). විතෙකග්ගතාමනායාපි අලාභිතො (ඉති 266). (අ 325). ගඤ්ඤනමනාමිති තාලං විතසමාධිතො අනාවතො න සමති තාති අසමාහිතා (උ 167). අපාණ උපවාර සමාධි ර්ගිතා (සං. ඵ 91)

අසමාහිතො = විතෙකග්ගතාර්ගිතො (අ 455). (ප 51) වණ්ණිකොතෙ බද්ධිතාවා පිය අනණ්ණිකො (ඉති 229). (සු. ස 197). වණ්ණිකොතෙ බද්ධිතාවා පිය උපවාරපාණා භාවෙන අසණ්ණිකො (සං. දු 221). සිලෙසු අපරිපුරකාරි (අ 468)

අසමුද්ගිතං = අසබ්බුතං ධතං මහලුකතාපල අල ගිතො තපසෙති (ජා. ව 176)

අසමමානකම් = ඉදා සඳහා කුමාරසාලායං විහරනො වෙසාලිවිසිතං එකං කතාපිතපුතං ආරාම කපෙයි (ජා. දු 4).

අසමමානකම් = කුමාරසාලායං = යො පුතො යං කම්මං කාතුකාමො හොති තුර් දෙසං අසමමානකම් අනුපමා රොති තුර්තො හුතො වෙසෙතො වං කම්මං කාතුං අතිතිපතති පතතිකුති පපිපපති තං අසමමානකම් කම්මනං තුර්තොතිතිප තිතං (ජා. දු 6).

අසමමානකම් = නෙසං සම්පං අනනකාමනා (විහ 354).

අසමා = සමරතිතො මයා සදිසො කොපි තපෙති අපො (අප 92). අපටිපුතලතොව සබ්බ සංගොති අසමා (අ 66).

අසමා හොති = මෙතොතොවතො අසදිසො හොති (බු 91).

අසමතොය ගිතතිවෙ සිමාය අට්ඨපිතාය = අදිමාන (ස. වි 784).

අසමමතො = යා අට්ඨසිතසමනාගතො හිකුතො ගතවතො සුතතිවතුපෙත සමෙත හිකුතො වාදකසමුති අනුසුද්ධො, තාය අසමමතො (මා 97).

අසමමාතිතා = අසකතා (ජා. ව 121).

අසමමා සමුද්ධපපවේදිතො = ත සමමාසමුද්ධක සබ්බසුද්ධා පවේදිතොති අසමමාසමුද්ධපප වේදිතො. තසම් අනියොතිකො, අනුපසමො වතනතිකො, අසමමා සමුද්ධපපවේදිතො (ම. දු 12).

අසමමුඛා කතං = අසමමුඛා කතනති ආදයො තිකා පුතතපසකාරා එව (ස. වි 859).

අසමමුඛා = උපට්ඨිතතො එව ව අසමමුඛා (ස. වි 89). අමිතමා (පටි 331). පසුද්ධ පටිමිද්ධා වෙ තෙව අනට්ඨා (සං. එ 20).

අසමමුද්දො කාලං කපොති = මෙතොවිහාරිතො සමමාගමරණං තාම නාම, අසමමුද්දොව නිදා මිකකමනො මය කාලං කපොති (විසු 232). (පටි 433). වතු 142) (අ 866).

අසමමාදිකා වතනමා යාය = අසමමාදිකාය වතන මාතාය (ස. වි 853).

අසමමාදියං = අසාමගියං (ජා. ස 455).

අසමමාසාය = අනසාසාය (පටි 117). (තෙ 64). (අ 263). අමිතාසාය (දි 582). අමිතාසාය (පටි 225). අනසාසාය (විහ 203). අමිතාසාය (සං. ත 114).

අසමමාහසව වෙතසො = විතතාය ව අසමමාහස අධිමුතතාය (අ 682). අසමමාහසවසකුසවසෙන විතතාය අසමමාහසවතාති සමමාහ සමුච්ඡද තෙන වා විතතාය අසමමාහසතො අරියමග්ගො අධිමුතතාය (මේර, එ 550).

අසමමාහසමමා = අසමමාහසතාවො (ම. එ 111).

අසමමාහසමමා = එතෙව නිබ්බානං කපිතො සෙසෙසු අරාගතනාති වදනාති (අ 681).

අසමමාහසා = සමමාහසාවතො අසමමාහොති ව වුච්චති (අ 681).

අසමසමසමා = කමෙපතුං වා වාලෙතුං වා අසකතු ණෙයො (තෙ 215). (සු. නි 218). (බු 122). (වතු 114).

අසමපඤ්ඤා = අසමපජානනාවො; මොග්ගසංගො අධි වචනං (අ 46). (බ. ස 73). අසුද්ධානාවො (අ 337). තත් කතමං අසමපඤ්ඤා යං අසුද්ධානං අදයො අමිපජා ලභි මොග්ගො අසුසලලි"නාති එවං වුතො අමිපජාසෙව (දි 717). අමිපජා පන උපාසිතො තං ආකාරං පජාතිතුං ත දෙතිති අසමපඤ්ඤා (විහ 97). (තෙ 111).

අසමපජානාය = අජානනාය සමමුද්ධාය (අ 46).

අසමපජානා = නිපසඤ්ඤා (සං. එ 91). (අ 325). සබ්බෙත සබ්බං සමපඤ්ඤානාවෙතො අසමපජානා (උ 167). පසුද්ධ රතිතා (සං. ත 202). පසුද්ධවි රතිතා (ම. එ 106).

අසමපජානො = නිපසඤ්ඤා, බ්බාදිපජවෙදරතිතො (සං. දු 221). (ඉති 229). (සු. ස 197). අජානනො සමමුද්දො හුතො "මාතුකුච්ඡං ඔකකමිති"ති පටි සකිවසෙන පමිසති (දි 643).

අසමපදනො = අසමපදනෙන සරලොපෙන සාධි අගතණනාති අපො (ජා. එ 393).

අසමපදනො නිතරිතරාය = ඉදං සඳහා වෙච්චෙන විහරනො දෙවදනං ආරාම කපෙයි (ජා. එ 391).

අසමපධා පරං ලිඛං = පරතො වචනවිකාං අපාති (ජා. ස 55).

අසමපධි = අසමපධා (සු. නි 27).

අසම්පාදන = කබරකිනි පරිවහනෙකි, මිලා කෙනො; අසිකම්පකස සතකිකෙ වුනොයි (දී 596).

අසම්ප්‍රධාන = මංගලාභිකෙති = මංගලාභිකෙති නිසාධං (මහ 51).

අසම්බාධං = කිලෙසසම්බාධාභාවනො; අසම්බාධං (ථෙර 223). සම්බාධවිරහිතං (බු 165). (සු. නි 143). (වතු 134).

අසම්බුද්ධං = අසම්බුද්ධං අජානනො; අපසංකුසුති අපො; (ජා. ප 231). පරෙති අසංකුසුතං (ජා. ස 346).

අසම්බොධං = අසම්බොධනාති පාඨො; පරෙසං. බොධෙවු; අසුත්තනති අපො; (ජා. ස 346).

අසම්බොධො = අනිවර්තී සද්ධං යොජෙති; න බ්‍රහ්මනීති අසම්බොධො (ධ. ස 277) අසත්තං අස මඤ්ච බ්‍රහ්මනීති අසම්බොධො (ධ. ස 227).

අසම්මන්ත්‍රණවස්ත්‍රා = අතිරුඳ්වවස්ත්‍රා; න හි තෙ නිරුඳ්වං අනිතං වස්ත්‍රං පට්ඨව උපපජ්ජති. අසම්මන්ත්‍රණවස්ත්‍රායමි එසෙවනො (මහ 283).

අසම්මුණ්ණො = අසකොනො; (සු. නි 322).

අසම්මිණො වා = ඉදං සො හෙට්ඨා පාසාදං අනොතරිත්ථො තනොව ගතභුකාමො අවමි (ජා. ස 272).

අසංකරො = අසං. කනො (දී 667).

අසංකාසිණො = අනිසම්බොධිනො පුබ්බං ධරෙත්ථ; මහාබොධිසත්තං අසංකුසුති සතිතුං වතිතුං අසංකු නෙය්‍යත්තො -පෙ- නත්ථ වා සාධුකාරිභාවනො අසංකාසිණො (ථෙර. ව 502).

අසංකාසිණො = අසංකා. දුස්සං. සතිතුං සම්ථානං (ජා. න 3). අසංකුසුති අසංකාසා බ්‍රහ්මනීවර්ණ සත්තනො වහනනො නත්ථ වා සාධුකාරිභාවනො අසංකාසිණො (ඉති 120).

අසංකාසිණො = අනිසම්බොධිනො පුබ්බං -පෙ- නත්ථ වා සාධුකාරිභාවනො, අසංකාසිණො (අප 305). (අප 452).

අසංකාසා උපනාතිකෙ = අසංකාසාසෙට්ඨිනො ගෙහස්ස සම්පෙ (පෙ 89).

අසරණො = අසරණාකාරො (ධ. ස 336). ධාරෙතුං අසමථො (ධ. ස 336).

අසරණො = නිසිතානං ගගසාරකත්තංගාවෙන අසරණො (මහ 119). (පටි 521).

අසරණො = නත්ථ එතෙසං සරණෙති අසරණො (මහ 306).

අසරණි භුතා = සං. සරණිච්චං. න කාරොතති අසරණිභුතා (මහ 306).

අසරණි භුතො = පුරෙ උපපත්තිසං අත්තනො; අසා වෙනව අසරණො; උපපත්තිසම්කාලමෙමි අස රණි භුතොති අපො; (පටි 278).

අසරණො = නිසිතානං. න ගගසාරකො. න ගගමිතො සකො (පටි 278).

අසරිථං = විපාසං සරිථසංඝාතං වා නිලාදිපස කාරො වණ්ණසෙසො වා නත්ථිති අසරිථං නාම ජාතං (ධ. ප 150).

අසලකාණං අනුපලකාණං අපට්ඨපලකාණං අස මපෙකාණං = අපිජ්ජා පන උපපජ්ජති; තස්සා නාමා කාතුං න දෙතිති අසලකාණං -පෙ- අසම පෙකාණෙති ව දුට්ඨති (තෙ 111).

අසලලිනං = අරඬ්ඨනාව අසලලිනං (අ 388). අරඬ්ඨනාං යෙව ව මෙ නං අසලලිනං අනොයි (ස. මි 89). අසඬ්ඨලිනං (පටි 331).

අසලලිනනාසම්මතනාසගගහසෙට්ඨිති = කොසල් වසෙත අසලලිනො අසඬ්ඨලිනො අත්තා අත්තාති - අසලලිනනො (පටි 30).

අසලලිනෙන = අලිනෙන අසංකුචිතෙන මිකසිතෙන ව විසත්තන (ථෙර. දු 72).

අසංසතං = ගගවතං නාම සබ්බමි අසංසතං අනිච්චං දුක්ඛං විපරිතාමධම්මං (ථෙරි 215). න නිච්චං (පටි 201).

අසංසතවාදො = නිච්චො ධුමො සංසතොති වමනං න වදන්ති න කප්ථන්ති (මහ 166).

අසංසාති = අසංකුසු අසංසාති අනිච්චොති ලොකස්ස සො උපධි මිච්ඡාතිතිවෙසවසෙත එකදෙසො විය බායති උපට්ඨන්ති අපො; (උ 271).

අසංසො = න සංසො; අනිච්චො අත්ථිච්චො වමන ධම්මොති අපො; (උ 238). නිසම්මලොකං උච්ඡේජ්ජති මිතස්සාතිති ගණනත්තං උච්ඡේද ගණකාරපවත්තා දිට්ඨි (මහ 173). (ධ. ස 312) වුත්තවිපරිසංයෙත වෙදිතබ්බො (මහ 136). අනිච්චො (මහ 172). සත්තමි උච්ඡේදවාද දුස්සිතා (උ 242). අනිච්චො අත්තා; සරිථෙනව සහ නස්සාතිති මඤ්ඤන්ති (පටි 269). උච්ඡේදවාදනං (පටි 312).

අසාමන්තපසාදය පරිපූරණ = සාහි හෙට්ඨමපසාදයකි දුරතය අසාමන්තය අසමපා වා පසාදයකි අසාමන්ත පසාදය (පටි 466).

අසාමසිතං = න සමයවසෙත කිලෙසෙති විමුත්තං (ම. ව 108).

අසාරකතො = දුබ්බලතාය ඵෙග්ගු විය පුබ්බසුත්තිය තාය ව අසාරකතො (පටි 521). දුබ්බලතාය ඵෙග්ගු විය පුබ්බසාරජනියතාය ව අසාරකතො (මහා 119)

අසාරකා = "අසාරකානි" කි ආදි තෙසං විදිතාකාර දසානං. තත්ථ "අසාරකා" කි නිව්වසාරාදිසාර රකිතා (ථෙර. ථ 376).

අසාරකෙසු = වතකට්ඨකොට්ඨාසෙසු නිසාසරෙසු පාළි
• ගද්දකසිමිබ්බි ආදිසු (ජා. දු 117).

අසාරජනා = අසාරජනාකාරො (ධ. ස 148).

අසාරජනතං = අසාරජනසාය ගාවො අසාරජන තතං (ධ. ස 148).

අසාරතො = පුබ්බසාරාදිතං අගාවතො අසාරතො (ථෙර. දු 169).

අසාරදෙධා = සො ව බො පසසඤ්චනායෙව අසාරදෙධා විතදරථොති වුත්තං හොති (අ 748). (ස වි 89) (ඉති 282). නිද්දරථො (පටි 331). පසසඤ්චනාව අසාරදෙධා (අ 383).

අසාරාගමිමං = න සංරජනසායං (අ 808)

අසාරාගසන්තිකො = ආදිසුචි වට්ට අරජනකසා ආසන්නාති ආදිතා නයෙන අනෙවො වෙදිතබ්බො (ම. ත 141).

අසාරාගො = සාරාගපටිකෙබ්බතො න සාරාගොති - අසාරාගො (ධ. ස 148).

අසාරාදති = න සුඤ්ඤාසාරාදතිවර්තනාති පලාපාති (දි 589). අනාදිනතසාරාති (සං. ත 222).

අසාරුප්පං = නච පයොගං අසාරුප්පං (මහා 335).

අසාරෙ = නිව්වසාරාදි සාරරතිතෙ (ථෙරි 216). නිසාසර ලොකායතවෙදසමයෙ (ජා. ප 115).

අසාරෙ සාරමනිකො = වත්තාසො පච්චයා දසවස්සකා
• මච්ඡාදිට්ඨි තසා උපනිසායගුණා ධම්මදෙසනාති අයං අසාරො නාම, තසමිං සාරදිට්ඨිතොති අනෙවො (ධ. ප 57).

අසාරො = න සාරො සාරවර්තනො වා (මහා 305).

අසාලොකිප්පියො නාම = ඉදං සත්ථා ජෙනවසෙත මහ රතො උක්කණ්ඨිත භික්ඛුං ආරභ්බ කථෙසි (ජා. ථ 243).

අසාවතුකාමො සාවෙති = ඉමස්ස සිකාපදස්ස පාළිං වාවෙති පරිපූරණි උක්කණ්ඨාති සජ්ඣායං කාරොති වණ්ණෙති, අයං වුවච්ඡි "අසාවතුකාමො සාවෙති" කි (ස. වි 182).

අසාහසං = ධම්මකපිතිව්ත්තෙ භික්ඛායෙව සාහසික කිරිතාය රතිතං (ජා. ත 225). සාහසියා තණ්හාය වසං ආගච්ඡන්තො (ජා. ත 224).

අසාහසිකෙන හවිතබ්බං = න සහසා සාරිතා හවිතබ්බං; සහසා දුරුත්තවචනං න කථෙතබ්බන්ති අනෙවො (ස. වි 1011).

අසාහසෙන = න සහසියකමෙත (අ 723). න මුසා වාදෙන (ධ. ප 530)

අසාහසො = රාගදෙසමොගසාහසානං වසෙත අසා හසො හුත්වා (අ 423).

අසි = අසි සි මත්තහාවං ජිද්දන්තං එච්ඡි පරිචිත්තතිති දිපෙති (ජා. ත 105).

අසිං = ධග්ගං (ථෙර. දු 60). (ථෙර. දු 163).

අසිකතිහසිකං = පදගාජනෙ වුත්තතයෙතෙව අදින්න සිකං වා කුචිතසිකං වා (ම. 194).

අසිකතිතො = ධනුසිපෙප අසිකතිතො (සං. ථ 130).

අසිච්ඡමං = අසිං වෙච්ඡ ඛෙට්ඨකථාදිති ව (මු 94). (ම. දු 47). (සු. ස 83). අසිලට්ඨිඤ්ච ව කණ්ඩවාර ණඤ්ච (ජා. ප 69).

අසිච්ඡමං ගහෙත්වා = අසිඤ්ච වච්ඡඤ්ච ගහෙත්වා (අ 611)

අසිඤ්චති = සිඤ්චති; අකාරො නිපාතමත්තං (විමා 247)

අසිනං = තණ්හාදිට්ඨිතිසායං පභිතත්තා අසිනං කත්ථි අතිසසිතා (ඉති 241) අතිසසිතං (සං. ථ 215). (ථෙර. දු 208).

අසිතනිවිත මුදුකෙ = ඉද්දනිලහමිරසමාතවණ්ණතාය අසිතෙ සතහාවෙන නිවිතෙ සිමිබ්බිතුල සමසමිත්තා තාය මුදුකෙ (ථෙරි 218).

අසිතව්‍යාගඛිති = තිණලායනඅසිතඤ්ච කාර්ඤ්ච (ම. ත 295). තිණලායනඅසිතඤ්ච තිණවහණ කාර්ඤ්ච (අ 584).

අසිතවාසයං = අසිතවාසයං දුතියෙත නාමෙත කණ්ඨ දෙවලස්ස ඉසිතො (සු. නි 396).

අසිතස්ස = අබ්බස්ස (ම. ත 67). තණ්හානිසායාදරති තස්ස (ථෙර. දු 182) අනිසිතස්ස තථාගතස්ස (අ 599)

අයිතිය = තණ්ණාදිවසි තිසාය වසන අතිසිතියා (පෙර 159).

අයිතියානිය = කාලයාචාරිතං (සු. ස 156). (වතු 20.)

අයිතියු මයා = ලව්ණෙහි මයා මුහුණත අසො; තිසාකෙකවෙතං භූමිවිවිතං (පෙර 112).

අයිතිය = පිළිපාත හොපතෙ (දී 139). (සං. ත 161). (මහ 329). (ම. 1240). කාලකෙ (ජා. 160).

අයිතිය = පසුබිඳෙක අයිතිය දෙවලෙන අයිතිය (ම. ත 283).

අයිතිය = කාලකො (ම. ත 283). තණ්ණාදිවසි අතිසිතියා (සු. ති 379) සු. ස 136). අතිසිතියා (වු 21). (සු. ති 472) ත සිතො තණ්ණාදිවසි තිසායරහිතො (පෙර 101). තණ්ණාදිවසි අතිසිතියා (මහ 155). බාණා සුතිතො (ජා. ප 226). තණ්ණාදිවසි තිසායෙත අතිසිතියා (සං. 151). අතිසාසනා පරිභුතාපලො (ජා. ස 190).

අයිතිය අනාසමා මිනොමයො = ඉමෙ පි තසොපතා (ම. ව 90) (වතු 177).

අයිතිය ඉසි = කණ්ණ සර්වණ්ණතා එවං ලභි තාමො ඉසි (සු. ති 394).

අයිතිය ව සර. වස = අයිතිය බාණො සුතිතො හුතො අතතො වසතරිතානං ගවෙත්ත (ජා. දු 177).

අයිතිලපරකමතා = එවං පවතතිකාලෙ අයිතිල පරකමවසෙන අයිතිලපරකමතා (මහ 292) (බ. ස 146).

අයිසතොවිතා = අයිමයෙහි පතෙති නිවිතා (ජා. ස 224).

අයිසප්පි = වතුනා තණ්ණපාදනං සමුච්ඡද විකල්පනතපවයාසං විකෙසිතතා සං කිසුම් සිප්පං උපතිසාය ජිවිකං ත කපෙතිති - අයිසප්පි (උ 144).

අයිබඩ්භසුතො = අයිබඩ්භස්ස නාම පුතො (තෙ 92).

අයිලොකතං = ගරහතො හයං (මහ 281). ගරහතං (මහ 259). ගරහාහයං (අ 795).

අයිලොමපෙතො = තසො අයිලොමපෙතො ජානො (සං. දු 161).

අයිලොමවසුයමි = යො සුතරිකො දීඝරතං නිවාප පුට්ඨා සුතරෙ අයිතා වසිතො දීඝරතං ජිවිකා කපෙසි. තසා උකසිතා සිකාචොච නිමිතො අහොසි, තසො අයිලොමපෙතො ජානො (සං. ම 362).

අයි. වා - පෙ - රජු. වා = තදෙව දසොතුං අයි. වා - පෙ - රජු. වානි පදනාපතෙ වුතං (සං. ම 316).

අයි. සතාසිඛ = අයිසමානතා සතාසමානතා ව සුලමෙව සනාය වදති (ජා. දු 311).

අයිසුණුපමා = අයි ව සුණා ව උපමා එතෙතනා අයි සුණුපමා (මහ 22). අයිසුට්ඨපමා (ම. දු 86). (සං. ම 614). (පෙර 219) (අ 612).

අයිසුනං = ම. සවෙත්ත අයිසුනං අයිසුට්ඨපමා (ම. දු 106).

අයිසුනා = එසං යථා සුතං උපරිමං යථා අයිතා කොට්ඨනා, එවමෙ සතා වජ්ජිකා වජ්ජා කිලෙසකාමෙහි සායාසානා වජ්ජිකාමානං උපරිකම්, කිලෙසකාමෙහි කතානා කොට්ඨනා ව නොනාන තෙතාහ ගතො; අයිසුනානි මො හිතානු පසුනොතො කාමතුණං අයිවිතනානි (ම. දු 110).

අයිසං = අයි අසං (සං. ම 891).

අයිහසෙවන = සිසවෙත්තනාය අයි. ආදාය ආතතො නාපි (අ 605).

අයි = හවසි (පෙර. දු 43).

අයිතාලාචිතිඛං = අයිති එවං තාමිකා රුකො සිතිඛාය භූමිං සිතා තාලා විය නිවිතානි (ජා. ස 173).

අයිතිසතසහසයො = සහසාසානං අයිතියො (වු 165).

අයිතිසප්පකොමයො = අයිතිසප්පකොමයොතිපි පාසො (තෙ 194).

අයිතිකොමිතිවසො = අයිතිකොමිතිවසො (අප 231).

අයිතිකොමෙ වසො වතනානි = ඉමං කිර පුතං ගතො පරිනිබ්බානංවච්ඡෙර කපෙසි (ම. දු 42).

අයිති. දස එකො ව = එකතවුති ජනා (වතු 181).

අයිති. වසන නොවිසය = මහස්සගණතා වසානං අයිතිකොමියො; අවිච්ඡාදනංයොගෙ වෙතං උප යොග වචනං (පෙර. එ 199).

අයිතිවිභක්තිසංග්‍රහය **හිතවෙ** **මනුෂ්‍යයෙකු**
මෙහෙයවන නාම හඟවා ලෙසට **උපායකර්මය**
 = න වඩාමනකවසෙන වුහය. න හි වු හි
 වඩාමනෙ අයුමති නිබන්ධනනි. හාමනෙ පන
 නිබන්ධනනි. තසම යද තං අයු. වඩාමන
 අයංබෙය්‍යතං පනි. පුත හය්‍යමනඅයිතිසං
 සහය්‍යාසුකාලෙ සංසාදි. තද උපායකර්මයනි
 අපේ. (දී 620).

අයිතිසංවිධාන = විසතිබාදියො වානො සො සක
 ටනානි පවුට්ති. තොං සකවිවාහනං අයිති
 හිරසුදෙස (පෙ 17).

අයිතිසතං = අයිති උත්තරං සතං (පව් 372).

අයිතිහස්සබෙබ්බො = අයිතිහස්සං උග්ගතො (බු 105).

අයිදාසනායනො = තතෙ නිසුඛි අමාකං කදුමුලා
 වා පණණං වා සෙදිතං (ජා ෪ 77).

අයිලංඛං = තව පයොගං ත සිලෙ පතිට්ඨිතනි
 අයිලංඛං. සිලෙ සිතං පයොගං ත හොතිති
 වුහං හොති. තෙව් අයිලිට්ඨනානි පඨනානි
 (මහා 335).

අයිලනා = පාවිමොක්ඛසංවරං විනා (මහා 216). සු.
 නි 438).

අයිලසං = අයිලසංහාවො අයිලසං (විහ 354).

අසුභයා කුලපතො = අසුභයා අමච්චයා කුලපතො
 පාසකො (මහා 300).

අසුභයං = අසුභයං උපාසිකාය (මහා 300).

අසුතො = අසුතො (අ 763).

අසුතො හිතවු = අදිසු අතතා ඵලං මනනසිත්වා
 පව්ඨාගිතිතං හාසනාං පෙ-හාසි-සුති වෙදිතබ්බො
 (ස. වි 312).

අසුඛසිතානි = න කෙ.විච්චිසු පනතිපිත්වා සුට්ඨි ජපි
 නානි (සං. ත 222). යානි සුඛාපෙත්වා කොට්ඨ
 අභිජිත්වා ජපිතානි නානි සුඛසිතානි නාම.
 ඵතානි ඵත න තාදිසානි (දී 589).

අසුඛයං = දිට්ඨධම්මකසම්පරාසිකඅසුඛත්ථය, දුට්ඨ
 දුක්ඛත්ථයානි අපේ. (ඉති 55). අපාසුපපනි හෙතු
 හාවෙන (ඉති 54).

අසුචිං = කිලෙසමය්‍යතාය න සුචිං (සු. ස 70). සුචි
 රතිතා ජෙගුච්ඡං පටිකකුලං (පේර. ඵ 445). අපරි
 සුද්ධිති කායකම්මාදිති සම්පනාගහතා න සුචිං
 (උ 208). කිලෙසාසුචි මය්‍යතාය න සුචිං (විමා 192).

අසුචිකම්මයානා = තාය රු.ගි.භි. රසපටිලාහරාය
 තානපසකාරම්මයානාඅසුචිකම්මයානා (සු.
 නි 233).

අසුචිකම්මයානො = අසුචිකම්මයානං අසුචි. කාමවාසිතං
 වි.කිතයවිතං කම්මයොති ගාමකයොති
 (සං. ත 80).

අසුචිතරානි වෙට්ඨානි = (අදිසු) පකතියා ව තානි අසු
 චිති ව දුග්ගතිනි ව සුචිති ව ඉදති සත අසුචිත
 රානි වෙට්ඨ දුග්ගතිතරානි ව හොති (ම. ත 150)

අසුචිතා = ජිගුච්ඡිතියෙන (අ 648). ගුච්ඡදිසෙන
 අමෙකෙන (අ 462).

අසුචිමි = අතිකුක්කුරමහුග්ගකුණපගුට්ඨිතතබ්බෙල
 සිඛසානිකාදි අසුචිමි (බු 89).

අසුචිච්ඡාදිතබ්බො = අලජ්ජං පකාසෙති අපකතිං
 දෙසංපෙතබ්බො (ස. වි 1012).

අසුචි විසදෙසො = සො ව විසදෙසො (ම. ව 38).

අසුචිසංකය්‍යර සමාවාරො = අසුචිසංකය්‍යර අයං දුක්ඛිලොති
 සංකාය සරිතබ්බො අවාරො සංයොගො ඵතය්‍යානි
 - අසුචිසංකය්‍යරසමාවාරො (මහා 239).

අසුචිසංචාරො = අසුචිසංචාරාසගුතො (දී 586).

අසුචි සච්ඡි = අසුචියෙව සඤ්ඤි පඤ්ඤාති (සු. ස
 176). සබ්බලොකපාකවිතානපසකාරපරමජෙගුච්ඡ
 දුග්ගති අසුචියෙව සච්ඡි සඤ්ඤි පඤ්ඤාති (සු.
 නි 182).

අසුචි = අසුචිති කායකම්මාදිති සම්පනාගතො (අ 346).
 (ස. වි 883). අසුචිකායකම්මාදිති සම්පනාගතො
 (අ 738). (අප 172). කිලෙසාසුචිපඤ්ඤාතො
 අසුචි (පේරි 155). අසුචිතා අතරිසෙන කායච්ඡි
 ටො කමෙමන සම්පනාගතා (බු 108). සෙදම්මාදි
 පරිභාසිතතො දුග්ගතිනා (ජා. ෪ 26).

අසුඤ්ඤා = යථා සො අය්‍යමො අසුඤ්ඤා හොති, ඵලං
 තාය අසුඤ්ඤාචාරකරණෙන අසුඤ්ඤා හොමි
 අසුඤ්ඤාති වා පාසො (වි 73).

අසුඤ්ඤා ලොකො අරහතෙතනි අය්‍ය = ඉදං සත්ථා
 යාහ “සමමා විහරෙය්‍යං”ති (දී 413).

අසුභං = අසුභං නාම තරෙව කෙතවි වුට්ඨිතං න
 සුභං (ස. වි 420). අසුභං නාම භික්ඛුතං අපථං
 මගමච්ඡි වධිත්වා ගතිතනානි අසුභං (ස. වි 435)
 සොතවසෙන අගතිතං අසුභං (ස. වි 536). භික්ඛුතං
 අපථං වධිත්වා ගතිතනානි අසුභං (ම. ත 33).

අක්ෂරය = නවකයා සවණේ විනා (සූ. කී 438). නව
සවණේ විනා (මහා 216).

අක්ෂරානුසාරය = කිලිට්ඨකායවිමර්ශනානුසාරය (ජා.
ස 94).

අක්ෂරානුසාරය = අක්ෂරානුසාරය (ස. පි 1009).

අක්ෂරානුසාරය = සිංහලයෙහි ව්‍යංග්‍යයෙහි හඟ
ණයෙන් අක්ෂරානුසාරය (ජා. පි 30).

අක්ෂරානුසාරය = නවකයා පරං ආපනති හෙදං ව
අනාපනතිහෙදං ව දසෙකං අක්ෂරානුසාරය පුද්ගලික
ආදිකං වතුකං ආපනති ආපනති පදං වතුක
වතුක හෙදෙහි නිද්දිකං (ස. පි 429).

අක්ෂර = උද්ග්‍රාහකයාදි ප්‍රචාරයාපනතං (සූ. ස
168). උද්ග්‍රාහකයාදි ප්‍රචාරයාපනතං මි. න 96).
අක්ෂරානුසාරය (අ 696).

අක්ෂරානුසාරය = උද්ග්‍රාහකයාදි දසවිධං අක්ෂරානුසාරය
සංග්‍රහය. කප්පං ආපනති. වුත්තං හෙතෙ: 'අක්ෂරා
නුසාරය' රාගයා පහානාය' (මහා 273).

අක්ෂරානුසාරය = අක්ෂර අක්ෂරයෙහි සෙව අක්ෂරය
(අ 512).

අක්ෂරානුසාරය = දසපු අක්ෂරය ප්‍රචාරයාපනතං සාරමණ
පරිමාණය (අ 27).

අක්ෂරානුසාරය = උද්ග්‍රාහකයාදි හෙද අක්ෂරානුසාරය
ධර්මය (සා. න 140).

අක්ෂරානුසාරය = අක්ෂරානුසාරය (අ 592).

අක්ෂරානුසාරය වර්ණය භාසය = යා අයං කෙසාදි පු වා
උද්ග්‍රාහකයාදි පු වා අක්ෂරානුසාරය වර්ණය අක්ෂරා
කාරං ගහෙති පවත්තං විත්තං භාවනා
වර්ණය හෙති (සං. න 207). යා අයං කෙසාදි පු
වා - පෙ - භාවනා වර්ණය භාවනා (ස. පි 285)

අක්ෂරානුසාරය = කර්මයෙහි සංග්‍රහයෙහි වා හෙතුමක
සංග්‍රහයෙහි කිලෙසානුසාරයෙන් අක්ෂරානුසාරය
පවත්තයෙන් දුක්ඛයෙන් පරිමාණය අයං
(පෙර. පි 532).

අක්ෂරානුසාරය භාසය = අක්ෂරානුසාරය වුවහි උද්ග්‍රා
හකයාදි දසපු අක්ෂරානුසාරය ප්‍රචාරයාපනතං පරි
මාණයෙන් සංග්‍රහයෙන් හෙති භාවනා මුහුණති
වර්ණය අක්ෂරානුසාරය ප්‍රචාරයෙන් ප්‍රචාරයෙන්
අක්ෂරානුසාරය (අ 286).

අක්ෂරානුසාරය = ඉති පන කෙසාදි පු කෙසාදි පු අක්ෂරා
කාරං ගහෙති ප්‍රචාරයාපනතයෙන් (වතු 162).
අක්ෂර පරිමාණයෙන් (සං. න 147). අක්ෂරානු
සාරයෙන් සංග්‍රහයෙන් - අක්ෂරානුසාරය (දී 762).

අක්ෂර සංග්‍රහය = ඉති පන කෙසාදි පු කෙසාදි පු අක්ෂරා
කාරං ගහෙති ප්‍රචාරයාපනතයෙන් (වතු 162).
අක්ෂර පරිමාණයෙන් (සං. න 147). අක්ෂරානු
සාරයෙන් සංග්‍රහයෙන් - අක්ෂරානුසාරය (දී 762).

අක්ෂර සංග්‍රහය = අක්ෂරානුසාරය (මහා 189).

අක්ෂර = එකදු අක්ෂරයෙන් අක්ෂරානුසාරය (උ 165). අක්ෂරානුසාරය
(නෙ 78).

අක්ෂරානුසාරය = දසපු අක්ෂරයෙන් අක්ෂරානුසාරය
පහානා පරිමාණයෙන් සංග්‍රහයෙන් කෙසෙ
අක්ෂරයෙන් පහානා ලොමෙහි නව දෙනෙහි නව
වර්ණය සංග්‍රහයෙන් අක්ෂරයෙන් පහානා (ධ. ප 38)

අක්ෂරානුසාරය = අක්ෂරයෙන් අක්ෂරයෙන් (ඉති 208).

අක්ෂරානුසාරය භාසය වර්ණය = අක්ෂරයෙන් කර්මයෙන්
යථා එකෙහි නව දෙනෙහි ඉති නව දෙනෙහි ඉති
දිව්‍යයෙන් දසපු අක්ෂරයෙන් ප්‍රචාරයෙන් අක්ෂරානුසාරය
වර්ණය (අ 540).

අක්ෂරානුසාරය රාගය පහානාය = අක්ෂරයෙන්
සංග්‍රහයෙන් පහානාය වර්ණයෙන් (අ 792).

අක්ෂරානුසාරය භාසය = යථා සංග්‍රහයෙන් වා
අක්ෂරයෙන් වා කෙසෙ අක්ෂරානුසාරය සංග්‍රහයෙන්;
එකෙහි විත්තං භාවනා (සූ. ස 171). (සූ. කී 200).

අක්ෂරානුසාරය වර්ණය භාසය = උද්ග්‍රාහකයාදි වර්ණයෙන් අක්ෂරා
නුසාරය නිකුත්වන පදාර්ථයෙන් නා විහ
ර්ණයෙන් වර්ණයෙන් සංග්‍රහයෙන් අක්ෂරානුසාරය
වර්ණය භාසය (ස. පි 285). උද්ග්‍රාහකයාදි වර්ණයෙන්
අක්ෂරානුසාරය නිකුත්වන පදාර්ථයෙන් නා විහ
ර්ණයෙන් වර්ණයෙන් අක්ෂරානුසාරය වර්ණය
භාසය (සං. න 267).

අක්ෂරානුසාරය වා භාවනා = සංග්‍රහයෙන් අක්ෂරානුසාරය
(පටි 501).

අක්ෂරානුසාරය = සංග්‍රහයෙන් විත්තයෙන් සංග්‍රහයෙන්
මග්‍රහයෙන් නවකයා හෙති ආනාහානා මග්‍රහයෙන්
පරිමාණය (විහ 356).

අක්ෂර = අක්ෂරය (ඉති 232).

අසුරකාය = කාලකැප් කාසුරයෙහිදී වඩින්නෙහි අපේ (ජා. ෪ 66).

අසුරකාය = වහන: රු අපාය (සු. ස 132).

අසුරකාය = කාලකැප් කාදිපෙතාසුරනිකාය * (පෙ 217).

අසුරයෙහි යො = අසුරයෙහි යො ගියො. අසුරජාන නිබ්බන්තකයෙහි අපේ (තෙ 109).

අසුරජානාය ටා = අසුරජානාය (මහා 143).

අසුරජානාය = සිතෙරුකෙහි ගෙවසීමකලෙ අසුරජානාය නාම අපේ (ම. දු 252).

අසුරා * = කාලකැප් කාදිපෙතා අසුරා (පෙ 195). පකතිදෙවා විය න පුරනති න ඉසනති න වියො වනතීති - අසුරා (උ 210) පහරාදදයො (මහා 264)

අසුරාධිපො = යථා නාවතීසෙහි පරිවුතං ඉසං අසුරා ජා නපසහති එවං අමෙහි ආරකිං කෙරෙනෙහි පරිවරිතං තියොජන සතිකෙ කාසිරවෙයි ආදසයොජනිකාය බාරාණසියා රජං කාරෙනාං අමිත්තා න බාධිකන්තීති දිපෙති (ජා. ව 146).

අසුරාදනවසයා = දනවෙසයා නාම අසුරාදන ධනුකාන අසුරා (දී 491). (වතු 201) (සු. ස 156).

අසුරාපරාජිතිංසු = අසුරා පරාජයං පාපණිංසු (ම. දු 251).

අසුරියං එතදවොච = ඡේකතාය එතං අවොච (සං. එ 264)

අසුරියකිහාරආපො = අනෙකාසකිහාරආපසා කණ්ඩො (සං. එ 178).

අසුරියෙකුන = එතථ න පුරනති නපසහන්තීති අසුරා පුරපටිපකිං වා අසුරා (වතු 148).

අසුරියෙකු = අසුරජෙට්ඨකො (අ 75^ආ).

අසුරානං = අසුරානං වුවවති විනාහිකකපාසකිංත අසුරාච්චතං; තං න කපේතබ්බන්ති අපේ (ස ව 1012).

අසුරෙකු = අසුරො එඤ අසුරජෙට්ඨකො සකෙකා එසොති අභිපපායෙන වදති (ජා. ව 215).

අසුරො = අසුරසදියො ඕහවෙණ (අ 526).

අසුරොපො = න එතෙන පුරොපිතං වචනං ගොති දුරාතං අපරිපුණ්ණමෙව ගොතීති අසුරොපො (මහා 227).

අසුරුකාය = පකතිපුණ්ණලෙ අපරිපුණ්ණකාය අසුරුකාය (ජා. ෪ 12).

අසුරි = නිපාතමතං (ජා. ෪ 113).

අසුරකිහාරිකාය = පරිවරිතකිහාරිකාය බවම අසුරකිහාරිකායෙහි පවත්නා අසුරකිහාරිකායෙහි වා අසුරකිහාරිකාය (තෙ 185).

අසුරකිහාරිකාය සුතං ගාවනාගාවිකාය සුතංසා පටිඨිකායකාය අසුරකිහාරිකාය සුතං දිට්ඨි ධම්ම සුඛිභාරාදං = යසො පන අසුරකිහාරිකාය උපපන්නාසු මහානාමකායානි එවං නාම තථි, කිංතනාමාසි දිට්ඨිධම්මසුඛිභාරාදං එව ගොති, තසො අසුරකිහාරිකාය - පෙ- දිට්ඨිධම්ම සුඛිභාරාදන්ති ව වුතං (තෙ 228).

අසුරකිහාරිකාය = අරුතකාය (මහා 125).

අසුරකිහාරිකාය = වුද්ධිපතනා වා සෙකිහාරිකි - අසුරකිහාරිකාය (ධ. ස 67). අරුතකාය න සිකිහාරිකි අසුරකිහාරිකාය (මහා 125).

අසුරකිහාරිකාය = එතථ සිකිහාරිකාය ජානාති - සෙකිහාරිකාය, සතතකං සෙකිහාරිකං එතෙති වා - සෙකිහාරිකාය, අපරිපුණ්ණසිකිහාරිකාය සයමෙව සිකිහාරිකි වා - සෙකිහාරිකාය, මහාධම්මා ගෙවසීමඋපතනායධම්මා ව අග්ගඋපධම්මා පන උපරිසිකිහාරිකායා වෙත න සෙකිහාරිකාය - අසුරකිහාරිකාය (ඉති 158).

අසුරකිහාරිකාය සිලකිහාරිකාය = සිකිහාරිකායා වෙත අසුරකිහාරිකාය වා වා ක මෙ නානාජ ව සිලකිහාරිකාය (මහා 63).

අසුරකිහාරිකාය = න සිකිහාරිකි අසුරකිහාරිකාය (විහ 230).

අසුරකිහාරිකාය = අරුතකායඋපතනා (සං. දු 206).

අසුරකිහාරිකායධම්මාදසානො = එවං අසුරකිහාරිකායධම්මාදසානො (පටි 479).

අසුරකාය සමමාදිට්ඨියා = අරුතකායඋපතනාදිට්ඨියා (ම. ත 112).

අසුරකියා = අසුරකියෙව අසුරකියා (අ 858).

අසුරකියෙව = අසුරකියෙවපරිපාපකතා ලොකුතා රෙත (අ 818).

අසුරකියෙව සිලකිහාරිකාය = අසුරකියෙව සිලකිහාරිකාය (සං. එ 130).

අසුරකියෙව = න සිකිහාරිකි - අසුරකියෙව, ගෙවසීමෙව අතිකතම අග්ගඋපතනා සිකිහාරිකායා වෙත නාම (සං. එ 172).

අගමාතෙ = අමතෘතං දිනාං අදක්ෂතෙත ඛණ්ඩ පණිසු
දුකං උපතානං (ජා. ඡ 200).

අයමා කුමහමිඩාහි = පාසාණ, සවි. පිය (ජ. ත 21).

අනුමානානි නෙ හදයං = තාන මාතාපිතුනං හදයං
 * නාම පුතෙහසු මුද්කං ගොති ට් ස 485).

අසම් ගිවිසුමකදී ජන අනෙකා = අනෙක ජන අනෙක
අභිජප්පනති (සං. 3 163).

අනුමාලොකා: පරං ලොකං සභව පෙව්ව නි කොවිති
= සත්‍ය පුනරුත්ථාන ඉතිෙ සිද්ධාදියො ධම්මා විජ්ජනති
කො ඉතිෙත්ථා: ලොකා: පරං ලොකං ගතත්ථා: න
කොවිති (තෙ 199).

අසමාලෝකා පරං ග්‍රන්ථං = අමිතා මිත්‍රස්සාලෝකා පරං නිරූපිති නිරූපිතයෝගිනි පොතිවිසසම්පි මිත්‍රස්සාලෝකම්පි දෙව්දායානම්පි ගප්පනි, පුනපු නං වං සමං යෙව් නිබ්බානනන්ති අපො (සං. න 229).

අකමා සොහිප්දො = ඉමසමා සොකප්දො
මධ්වනො (පේර. ප් 26).

අසම්මං = අසම්මසම්මං අසම්මසමෙ (ජා. ප 118).

අංක 10 ව = එනම් මාග්ගි කිප්පනමිප්පනං (ජා, ම 10)).

අනුමාන = එවන් ඉඩ්මානි නිපාතමයක. අසම්-
ලෝකෙහි අපේරා (ජං ප 231).

අයිමි. ප්‍රතිමර්ශන = ප්‍රතිකර්ම. මුහුණලාංක
සාමාන්‍ය වැදගත් (පෙර, ෫4).

අයුම්. පාලි භාෂණසනිකාසය. = අයුම්. පාලි
 භාෂණසනිකාසය. යං අයුම්. වසනවාස
 පාලි භාෂණ. නිං පොත සනිකාසය. නදු
 රුපො. අයුම්. අනිම්ස උමපාන. සරිපො. සිති අනි
 (ජ. ව 29).

අකමි. චුත්තපනා = ඉමයමි. චුත්තපනාමයො (විම. 275).

අනුමිත රූපසමුත්පන්නය = ඉමහත්ම රූපසමුත්පන්නය යන්න
(පෙළ 78).

අනුමා. ප්‍රාග්ධනපරමිති ව = ඉඩ ප්‍රාග්ධන වා
මුහුණතෙහි. පරමිති තනො අනුමා. ගති
(ඉති 123)

අශ්වයා වඩනේ = අනන්තා උග්‍රතාවයෙන් වේදනාත්මකවනේ
(දී 184).

අයම්කළුලාගේ = ඉබ්ලොකසබ්බානේ අයම්කුල්ලාගේ (ජා. ප 16).

අයම්මානං = අයම්මම් පසුකුසිල සමාධි සමිපනනංචි
ආදී අයම්මානං (අප 208).

අනම්මානායක ගෙය විනයගෙය = ඉඩිනා පහ අරභයානං
කට්ඨං, අරභයානං හි අනම්මානායක පටිපට්ඨානං
විනයගෙයේ වූවෙහි (උ 70). (ක. 8 719).

අත්මිභාවනමුණනායකයා - අතමිති පවත්නායකයා තවමිතිකයා
මෙතෙක් සමුණනායකයා (අ 663). අතමිති උපාය
තෙතෙක් සමුණනායකයා මෙතෙක් සමුණනායකයා
(C 165).

අනම්ම. නිසමුග්ගා, පනා = අරහත්තමග්ගො (දී 759).

අක්ෂිමානසංයානං අඛිඨවිමං = යථාචි ඵලෙ ආරුහන්තො
 දුරුක්ඛකේඛි, හෙවිතා හඬොදකෙන උපරි
 වසොන නෙතෙතො, අනුක්කමෙන තෙවල
 පරිසොනඥො පාසාණො හු වෙං ඵස ඛානුකොති
 වහනබ්බතං ආපරුජති ඵවමෙව අක්ෂිමානෙන
 උත්තතො පුත්තලො පංසුකුලිකවිතොනෙ පංසුකු
 ලිකො හොති -පෙ- හෙත චුත්තං :- අක්ෂිමානසං
 යං අඛිඨවිතනති (සං න 60)

අසම්මානො = අසම්භි උපපන්නතො නවිවිධමානො
(අ 507) රූපාදිසු අසම්භි මානො (මි න 96) රූපා
දිසු අසම්භිත් මානො (සු ස 168). රූපාදිසු
අසම් ඉති මානො (දී 774). රූපාදිසු පඤ්චු උපා
දානකඤ්ඤාසු අසම්භි මානො (පටි 82) රූපෙ අභ
යෙසම්භි මානො, වෙදනා, සඤ්ඤා, සංඛාරෙසු,
විඤ්ඤාණෙ අසම්භි මානො (මි ද 95).

අනුමානා පතිශ්ඨි = අසම්පි තවමිඤ්ඤා මානො පති
ශ්ඨි (අ 2෧8).

අත්තිමානෝ පතිනෝ = අසමිති උත්තතිමානෝ සමුද්වේශ
දවසෙන පතිනෝ නොති (මහා 236).

අගමහත්මයා = නා. පුරෝහිතා සභේ අමතෙසං හමිසානි
අහමිසි භුක්තියාමි (ජා. ඡ 242).

අශ්ව = හවියකැති සිංහනි අපාං. සිංහනි එනෙ
වනතැරෝ සුඛසිංහයෙහි (වින 366) පවිජානනා
(ඉති 218). හමාම් නවවියෙකු. අධිමන. (මහා
183) අනුකේ. තථාහම. (සු. නි 19). අශ්වමයකේ
(දී 759)

අනුමතී ඉක්මනින්ම = ආදිති සබ්බාදෙති මානෝම
කම්මො (පිහ 364).

අගමිනිස්සං පටිලහනි = පඤ්චකඛ්ඛෙති නිර්වෘත්තතො
ගහෙත්වා අගන්ති ඛණ්ණං පටිලහති (පීඨ 366).

අගමති දිවයිනානානුසං සමුහගීතො=සඤ්චු බන්ධන
කඤ්ච බලම. අනවසාරං කර්මිං අගමති ඉමින,
සමුහගගණං සාරෙන පවතන්දිවයිනානානුසං.
සමුහසන්තො (ම. ෧ 186).

අයුරුයුතුය පහතරුය පසුව, උපපත්ති = ආදිප්ති
ඉමිතාවතයෙක විතරනො, අනෙ, වෙදිතබෙය,
(පටි 880).

අයුරුයුතුය = අයුරුයුතුය (පටි 67).

අයුරුයුතුය අනෙමි = අනෙමි = ආදිතාවතයෙක විතරනො,
අනෙමි (පටි 456).

අයුරුයුතුය නි නමපතිනි සද්ධාබලං = මුලබලන,
වඩා, නමෙව අපරෙති නමති පරියායෙති විසෙ
සෙයා, දසෙයයි (පටි 449).

අයුරුයුතුය පුගල = රතනතනයෙ සද්ධාවරතිතෙ
පුගලෙ (පු 21).

අයුරුයුතුය = රතනතනයසද්ධාය සමමඵලසද්ධාය ව
අනාවෙන අසද්ධාය (මි 39).

අයුරුයුතුය = නම පතස සද්ධානි - අසද්ධා (පටි
267) නම අතනා පටිපිඬුගුණං පරෙසං
සාධාය න සද්ධානි අසද්ධා (ධ ප 30).
අසද්ධානි ආදිප්ති පුප්පත්තියොපනාසකද
යාමිඅනාගාමිනො වතනාරොපි අසද්ධා නාම
පුප්පත්තො නි සොපනාසකසද්ධා අපපතොනි
අසද්ධා සොපනොනා සකදගාමියා සකදගාමි
අනාගාමියා අනාගාමි අරහතො සද්ධා
අපපතොනි අසද්ධා (මි න 246).

අයුරුයුතුය පුගලො මුදිඤ්ඤා = බහුලං උපපත්ති
තෙන අයුරුයුතුය අසද්ධා, අනතරනතරා
උපපත්තිතෙන දුබලෙන සද්ධානිතෙන
මුදිඤ්ඤා (පටි 267)

අයුරුයුතුය පුගලො දාසානො = තෙනෙව අයුරුයුතුය
තෙන විරුපාසානො (පටි 67)

අයුරුයුතුය = වලවය ජාතා අයුරුයුතුය යං අයුරුයුතුය
සාරපි කාරණං කාරෙති තසා බිපසං ජාතන
සමන්තං (පු 14). වලවය ගද්දතෙක ජාතා (ධ. ප
581) (මහා 246).

අයුරුයුතුය = වලවය කුච්ඡිකම් ගද්දතසා ජාතා (සං.
ද 157).

අයුරුයුතුය පටිපිඬු = අයුරුයුතුයතෙන රපෙන පාලෙති
යොජනා (පෙ 43).

අයුරුයුතුය ආම අධිගානං නිගමො = අයුරුයුතුය
නගරනාමෙන ලද්ධවොගාරො අධිගානං ජනපදයා
එකො නිගමො, නං ගොවරගාමං කම්මා විගරතිති
අනෙමි (ම ද 260).

අයුරුයුතුය = හසමප්පටෙන; සිසෙ ජාතිකං මිතිරිකානි
අනෙමි (දී 187).

අයුරුයුතුය = අයුරුයුතුය නාම අයුරුයුතුය රතනසා
(පටි 601).

අයුරුයුතුය නාම = වඩ්ඪිතාතසා මිතාද්දතො
තරසා වෙදිතාණන්තං න හවතති පතිට්ඨා
තොදුං න සකෙතානති අනෙමි (ජා. ස 185)

අයුරුයුතුය = නං අයුරුයුතුය (ජා. ප 89).

අයුරුයුතුය පටිපිඬු = හිකඩවෙ සො ඉසි වෙතෙක
අනොතතං ගතවා පාණියං ආදාය තෙසු රුප්ප
අයුරුයුතුය අසමපතෙතසුයෙව ආගතවා පාණියසවෙ
පාණියමාලකෙ ජපෙයා මහාජනො පිටිතාතිති
වතකුසුමෙති වාසෙයා සමමජ්ජිති ආදාය අයුරුයුතුය
සමමජ්ජිති (ජා. ඡ 175).

අයුරුයුතුය සුතතං = අයුරුයුතුය සුතතං කතා (වි 73).

අයුරුයුතුය = න සමතපාසා (පෙ 178).

අයුරුයුතුය අසමානා = ආදිප්ති පාසානං අසමතතා අයුරුයුතුය
මණව (ම. ද 165).

අයුරුයුතුය සමනපමිසෙයු = අයුරුයුතුය හුච්ච සමණ
පති රුපකතාය සමණො අතනති එවං පටිසෙයු
(ප 43).

අයුරුයුතුය = න සමණො (මහා 239).

අයුරුයුතුය සමනපමිසෙයු = අයුරුයුතුය හුච්ච
සමණාතිරුපකතාය සමණො අතනති එවං
පටිසෙයු (අ 345).

අයුරුයුතුය මං ධාරෙති = න වෙවචතෙන පටිපිඬු
තං (ස. පි 181).

අයුරුයුතුය පිඬුරමි = අයුරුයුතුය සමිප (අප 185).

අයුරුයුතුය අනමනමි = අයුරුයුතුය පටිපිඬු සකික
අනමනති (ජා. ස 492).

අයුරුයුතුය මුට්ඨිකා = මුට්ඨිපාසාණං ගතෙයා අසද්ධා වා
කිසුඤ්ඤා වාසිසත්තාදිං ගතෙයා මිවරතා (සු.
ති 239).

අයුරුයුතුය = (ආදිප්ති) පොරාණරුපකාලෙ කීර් සසා
මෙධං පුට්ඨමෙධං සමිපාසාණං වාචපෙයානති
වතනාරි සමතමපිඬුති අනෙමි (සං. එ 113).

අයුරුයුතුය = තෙසු - අයුරුයුතුයමෙධං වාචපෙයානති
- අයුරුයුතුය (සං. එ 114).

අයුරුයුතුය = හිමවතනාරසෙයු එකො අයුරුයුතුය අපි
(ජා. ඡ 172).

අයුරුදිවසියා සංකූලිංසාය ආකාරයෙහි අග්නි නිවෙසනා නොවේ = තායං යොග්‍යස්‍යානං දිවසින අග්නිනිවෙසාකාරගතං විසංජ්ජන්තා (පටි 302).

අයුරුදිවසියා සියා හව්දිවසියා සියා විහව් දිවසියා සියා = තත්ථ යස්මිං අයුරුදිවසිකා සංසානං වා උච්ඡේදං වා නිසංසානං තත්ථි කාමෙසු දෙසොති ගණ්‍යතාති තස්මා පඤ්චතිංසාක රාජි (පටි 313).

අයුරුදිවසි = අයුරුදෙ පවත්නා දිවසිති වුත්තං නොති (පටි 302) අයුරුදසම්පසුත්තාදිවසි (වග් 353) සංසාන දිවසි (අ 396).

අයුරුදනා = සාදුහාවො (සු නි 333).

අයුරුදනා සියා = සමන්තා තප්ථව විජ්ඣන්තො (සු නි 333).

අයුරුද සේසසනා අවමිං = අයුරුද පරිසෙසනත්ථාය අවමිං (අ 453).

අයුරුදමනසිකාරො = සංයොජ්ජන්තියෙසු ධම්මෙසු අයුරුදුප්‍රසංගිතා (නෙ 79).

අයුරුදිනවිහා = යා පන අයුරුදිනවිහාති ආදිකා නිද්දසගාථා (නෙ 17). ගාථා එකදෙසෙක පව්වා මග්නි (නෙ 35), අයුරුදිනවිහාති ආරභිතො යාච (නෙ 2).

අයුරුදුප්‍රසංගිතා = අයුරුදනො පසසිතා පසසන හානෙති අප්‍රො (අ 296).

අයුරුදි නවිතො = තෙවි අයුරුදිනවිතොති පඨනති තං න සුඤ්ජං (නෙ 17).

අයුරුදෙති = සොමනස්සසහගතප්‍රොගසම්පසුත්ත විතෙකති අනුගවති වෙච රජ්ජති ව (පටි 337) (ප 338).

අයුරුදෙ = තත්ථ අයුරුදියෙති අයුරුදෙ (නෙ 17). මධුරාකාරො (අ 453). තණ්හා (නෙ 77).

අයුරුදෙ සමිදෙසො = අයුරුදෙති තණ්හා විපලාසා තවමි ඉච්ඡන්තො තෙ සන්ධිය අයුරුදෙ සමිදෙයොති වුත්තං (නෙ 48).

අයුරුම = හුවෙය්‍යාම (දි 626). (පටි 110).

අයුරුමණ්ඩං = සමණ්ඩං කම්මං න හොති අයුරු මණ්ඩකතා (ස. වි 152).

අයුරුමිහං = කාරෙත්වා දයකෙන විරහිතං (මා 39).

අයුරුමිහායො = අතිස්සරායො; කාරෙත්වා දයකෙන විරහිතායොති අප්‍රො (ස. වි 402).

අයුරුපතා = සංකූලිංසාය හව්දිවසියානිවෙසිතා තත්ථි බන්ධාදෙයා (අ 728).

අයුරුපමිසි = සාවෙසි (දි 99).

අයුරුපො = අරිසහගතදුරපමෙහාදිනං වා වසෙන අසුචි පහරණං (ස. වි 657).

අයුරුසංඛා = ආසිංසනා; පත්ථතාති අප්‍රො (ස. වි 727).

අයුරුසංඛානි = මහාරාජ ඉමෙසත්තො ආයං කප්‍රොති නිනති පුත්තා නො ජායතතුති (ජා ස 132).

අයුරුසංඛිතධ්‍යානානිකන්තකාමිකා = තා සිකාචානායතනමිදං කම්මවිධානනති සලකෙති මලාචිකොලාචිකාය අයුරුසංසානං පත්ථතා සංඛාතා නිකාමිතා එම තණ්හාපවත්ති (පටි 322).

අයුරුසංසායා = ආදිතා කායවිචිතකසංඛාරසිකෙ න තං සමුට්ඨාපකා විරියසංඛාරාවගතිතා (නෙ 60).

අයුරුසංසායානිකාසු පනාචනා නොනාති = හාව නාය සුබ්බිකානම්පි අයුරුසංසායානා නිරොධි නොනො තෙසංසු උපපාදනා පවත්තනං න හොතිති අප්‍රො (පටි 357).

අයුරුසංසායායො = තදුහයං (මහා 107).

අයුරුසංසායායො = අයුරුසංසායායො (අ 658). කුට්ඨිපපත්තො සොමනස්සපත්තො (දි 605).

අයුරුසංඛිතෙහි ධම්මෙහි = අයුරුසංකරෙහි ධම්මෙහි (සං. න 224).

අයුරුසරණො = පරමස්සාසභුතෙ නිබ්බානෙ රතො (පේර. දු 10). තාගස්ස හි අයුරුසංසායායො විශ බුද්ධිතාගස්ස එලසමාපග්නි තත්ථ රතො; අයුරුසංසායොසෙහි විශ තාය විතා න වත්තතිති අප්‍රො (අ 671).

අයුරුසා = අවසංසා පතිට්ඨා (අ 419).

අයුරුසාදිමජ්ඣිකාසේයොසානං = අබ්‍යන්තරපවිසන වාගස්ස නාසිකාගං වා මුඛනිමිත්තං වා ආදී හදයං මජ්ඣං, නාභිපරියොසානං; තං තස්ස ආදි මජ්ඣි පරියොසානං සතියා අනුගමිත්තො යොගිස්ස ජාත තාතකතානුගමිතෙන විතො අජ්ඣිගතං විතෙබ්බං ගමිත්ති (පටි 322).

අයුරුසාය ධම්මං දෙසෙමි = අයුරුසංකරත්ථාය සත්ථිකා තත්ථාය ධම්මං දෙසෙමි (අ 753).

අයුරුසුපතිබද්ධං ජිවිතං = අබ්‍යන්තරපවිසනායාසික වාගපටිබද්ධං ජිවිතීච්ඡිකං (මහා 107).

අසොයාසි වෙබ් අනාථ පිණිසිනො ගහපති බුද්ධා කිරි ලොකෙ උපානො = එව. තිත්තිනු. පුළුච්ඡා සොසොපි වෙබ් එසො දුලලොහො ලොකසමි යදිදං බුද්ධාති ආහ ඉදං සකියාය වුත්තං (සං. එ 241).

අසොයාසි වෙබ් ආයසමනො සබ්බාමජ්ඣං = තං සකියාය වුත්තං:- අසොයාසි වෙබ් -පෙ- ආදි (උ 50).

අසොයාසි වෙබ් ගහව් = ගහවා පත වෙච්චනෙ සීතො උතිහතං අග්ගසාවකානං ඉමං කථාසල්ලාපං දිබ්බ සොතෙන අසොයාසි; තෙන වුත්තං (උ 173).

අසොයාසි වෙබ් ගහව්, උදකඛලසද්දං = ගහවා පත පත් පුලකං සොවෙවනානං හිතබුතං බුද්ධ ආරාධනා උදකඛලසද්දං පුණි ස. වි 120)

අසොයාසි වෙබ් ගහව් දිබ්බාය සොතමානුයං = තෙන ව අනාමනො උදකෙසීති ආහ තෙන වුත්තං :- (උ 140).

අසොයාසි වෙබ් වෙරසෙද්ධා බ්‍රාහ්මණො = "අසොයාසි" හි පුණි උපලති, සොතථාරාමපත්තවචනතිගෙසා සානුසාරෙන අසුද්ධා ස. වි 66).

අසොයාසි වෙබ් දිසතසෙසි = සො කිරි තස්ස ගතකාලතො පට්ඨාය ප ක්‍රමිනො ගහපති සමිණො ව ගෙනමො දස්සනසමපනො නිශ්ඝාතිකතො දස්සනෙපියං පසිදියංති ධම්මකථායපි පසිදියංති පසිදියා සරණං ගමියංති ගතොනුබො සරණං ගමියංති න තාව ගතොති ඕනිතසොතොව හුන්වා විවරති තසමි පඨමංයෙව අසොයාසි (ම. ත 64).

අසොයාසි = පුණි:පු උපලති:පු සොතථාරං සමපත්ත වචනතිගෙසාසානුසාරෙන ජාති:පු (අ 407). (ම. ද 272). (උ 264). පුණි:පු (අ 414). (විමා 176). කථමිණියො:පු? ගහවා හි තද අයසමනෙන කසෙද වත්තං දස්සෙත්වා අත්තනො දිව්වාට්ඨානං ගතෙ උපට්ඨානං ආගතානං හිතබුතං තං පවත්තිං කපෙත්වා යථා නාම කුසලො පුරිසො අතික්කන්තං ආණිං අසුද්ධාය අණියා නිහරිත්වා පුත්තං හත්වා දිති සසුචාලෙත්වා අපතෙති එවමෙව ආවිණ්ණ විසයෙ තස්ස රාගං ආගතතුකම්සයෙන නිහරිත්වා පුත්ත හදපි බ්‍රහ්මවරිය මහගෙතුං කත්වා අපතෙතු කාමො (උ 120).

අසං = අත්තනිදස්සනං (සං. එ 251). (වතු 217). පවතෙත්වා හි මානො ඉඤ්ඤාමෙව (විම 364). සො අහනති දිපෙති. සො රාජපුත්තො අහනති වුත්තෙපි න සද්දහති (වතු 145). අත්තානං නිදස්සෙති (පු. නි 19) අත්තානං නිද්දසති (අ 12). (බු 45). (බු 200). (ථෙර. එ 252). අත්තනිදස්සනෙ

(පු. නි 168). අත්තනිදස්සො (ඉති 248). දෙවත්ත අත්තානං නිද්දසති (විමා 18). ඉදං කමිණියව ඵලස්ස ව ඵකසන්නති පතිනා දස්සනෙන සමිති භාවිදස්සනං (විමා 19). අත්තානං උද්දසති (ථෙර. එ 118). ඉදං යථා අනුසාසිති එත් මනති එවං විජ්ජා අනුපත්තො බුද්ධස්ස සාගතනාති එත් මයාති පරිනාමෙනබ්බං (ථෙර. එ 151). අත්තං (ජා. ත 65).

අසං අසග්ගාමිති පසුඤ්ඤා සද්ධො මෙ න විජ්ජති = අවිසෙසෙසු සතෙතසු කොවිපි පසුඤ්ඤා මයා සමො තත්තිති දිපෙති. තෙනාහ :- (අප 201).

අසං අනානදස්සි ජාතිජරසුචි සොතමසාති වනොයමි = අසං අත්තනදස්සි ජාතිජරසුචි සොතමසාති වනොයමිති විදථ (ජා. ත 263)

අසං අසකජිනා = අසං අසකජිනා ථෙරෙන (අප 197).

අසං ආවුසො පසුච්ඡාසකත්වාති අනුසාරාමි = එකා වජ්ජතෙත අනුසාරාමිති ආහ ස. වි 365).

අසං ආලවිකො = තං අයොකුට්ඨතවො විම නිද්ධන්ත අයොපිණො පපට්ඨායො බුද්ධො සො තතු ජාතො අසං ආලවිකොති උගෙසාසෙසි. සකලජම්බුද්ධං සද්දා ඵරි (සං. එ 248).

අසං උපපජ්ජි = ජාතොති සමිතො (අප 223).

අසං කපිසමි දුමෙවිමො = ගතොත අහමසමි දුමෙවිමො වපලවිතො මකකටො (ජා ද 254).

අසං කමෙමසු ව්‍යාවචො = අසං අමමි රාජකමෙමසු ව්‍යාවචො මකාසං අලගමානො (ජා. ත 221).

අසං කසරාකිති තග්ගසොති = යථා ව අත්තනො කාරකභාවො තස්ස න උපට්ඨාති (උ 244).

අසංකාරං = තස්ස ගහව්තො අසංකාරං පුද්දෙ සමාරං කත්වා (අප 195).

අසං වො ආවුසො = එවං පබ්බජ්ජං කොඩෙත්වා ඉදති ජති අභිසුද්ධාති සිහතාදං තදිතුං අසං වො ආවු සොති ආදිමාහ (සං ද 150).

අසං වො නාම = අසං වො නාමාති උක්කංසතවචනං (ස. වි 411).

අසං වො පන බ්‍රාහ්මණ -පෙ- භද්‍රජානාමි = පාකටො බොධිසත්තස්ස රත්තිච්චිවපරිවෙජ්ඤ සත්තාහවද්දලෙපි වතුපුරියෙසු ආදිසමානෙසුපි ජාතානියෙව එත්තකං පුරොහත්තාලො ගතො එත්තකං පවජාගුත්තකාලො එත්තකං පඨමායොමො එත්තකං මුජ්ඣිමායොමොති (ම. එ 110).

අනං වදාමි = අයං දෙවනා වතසංඝඤ්චාසිති ආරක්ඛකානං භික්ඛුනං 'අනං' භුක්ඛාමි අනං නිසිදුමි මම පභොතා මම විවර'නාති ආදී කථාවොහාරං සුඤ්චා විතොසයි (සං. ථ 41)

අනං චානි = කසමා ආන? ථෙරා අනාතො ධානං ධරතන්තං (සං. දු 130).

අනං චෙත්සාචාරණං = අනුචෙත්සං පඤ්ඤාචෙත්සාකරණෙන කථනෙන විතං ආරාධෙත්සාමි (අ 546)

අනං චොති = එනම් චොති නිපාතමත්තා. භික්ඛචෙ අනං තෙන කාලෙන තත්ථ ඡග්ගන්තදහෙ අහො සිනති අනො (ජා ප 213)

අනං සද්ධමි = පරිබ්භමි (අප 197).

අනං සද්ධා සිලෙන සමසංගා අනොසිං = අනං - පෙ - අනොසිනාති යොජනා (විමා 99).

අනං සුඤ්චානි = සද්ධමිමි. අනං සුඤ්චාන (විමා 68).

අනං ඡසංචාරාසම්පදානං = අනුචෙත්සං නදා දුන්නෙකෙට්ඨා හුඤ්චා එනං විහාදනං දඤ්චා ඉමං පෙතලොකං අතික්කමිති චුහමිලොකෙ නිබ්බන්ධිතුං තාසංඝං (ජා. ස 86).

අනං ඡසංගාති මඤ්ඤාති = අනුචෙත්සං සංගො උගතමොති මඤ්ඤාති (ථෙර. දු 153).

අනං හි බ්‍රාහ්මණ ඡසංගො ඡසංගො ලොකස්ස = බ්‍රාහ්මණ සථා තෙසං භුක්ඛානුප්පොතකානං පස්මිකරං අභිකොසං පදලෙඤ්චා අතිනිබ්බන්තො භුක්ඛානුප්පොතකො ජෙට්ඨා ගොති එවං අවිජ්ජාගතාසං පජාස නං අවිජ්ජාභිකොසං පදලෙඤ්චා පස්මිකරං අරියාසං ජාතියා ජාතතො අනං හි ජෙට්ඨා වුඤ්ඤාතොති සංඝං ගතො (අ 717).

අනංගිමං = අනං හි ඉමං මහාපස්මි (ජා. ත 119).

අනං හි මහාරාජාති අනුගතරං = සබ්බසෙට්ඨං සබ්බඤ්ඤාත ඤ්ඤාසංඛාරං සමමාසමොඛං අනං අතිසම්මුද්ධොති අනො (සං. ථ 102).

අනංගු = අනං පතෙතස්ස පරතිරං ගතහං අජාතනාති සුප්පජිතාති අකොලකාදිති පුප්ථාති මවිතාමි (ජා. ප 125).

අනංගු ආනංගු ඉමානි ව පඤ්ඤාතික්ඛිතාති සංඝච ආනංගුඤ්ඤාතිනා නිසංගමානාති. පතමස්සං විදිමා = එනං තෙසං භික්ඛුනං අත්තනා සමං ආනංගුඤ්ඤාතිසමාපජ්ජන සමත්තාසංඝාතං වසිතාවන්තං සබ්බාකාරකො විදිමා (උ 181).

අනංගු භාසිතවජ්ජනා = අනං පත සංඝචජ්ජිතාති දුප්පස්සථලාති ආනංගු. සංඝචජ්ජිතා වං සංගුත්තා වුච්චති, තත්ථා සංගුත්තාසං පතන ථලාති ආනංගුති අනො (පෙ 65).

අනංගු චො භාසනා = ඉදං ථෙරා තදෙවකෙ ලොකෙ අනංගුත්තලස්ස අත්තනො චෙව සංඝස්ස ව කාසික වාචසිකං පවාසෙතො ආන (සං. ථ 214).

අනංගු චො හික්ඛචෙ ථ වං වදාමි = මහරාගාදිකත්තා අතිරුඤ්ඤාතිඅනුත්තාසිඅපලාසිතාවතොති දසෙත්තං අනංගු චො හික්ඛචෙ ථ වං වදාමිති ආදිමො (වදා 151).

අනංගු මිති නිසංගානා = අනංගු වසුරොගං සංසාර සමුද්ධං නිසංගො (පටි 293).

අනංගු චො නාමසංඛාරං = අපි ව අනං අත්තානා නාම සංඛාරං භුක්ඛං කපෙමි (ජා. ත 214).

අනංගු වන ඡොචරො = නිරිච්ඡාතකතොපි එතමන්තං ජාතාමිති දිෂ්ඨාති (ජා. ථ 385).

අනංගු විතො සුමනො පුතං දිඤ්ඤා අනංගු = මම පුතං අනංගුං සබ්බසො විශ්වාසං දික්ඛා දස්සන ගෙතු අනංගු විතො නිරාමිසාස පිඨියා භුට්ඨා තතොගෙව නිරාමිසෙත සොමතස්සෙත සුමනො ජාතොති අනො (ථෙර. ථ 304).

අනංගු ව අනංගු ව = ත කෙවලං අනං, අනංගු ව බ්‍රහ්ම උචං වදන්ති (ම. දු 142).

අනංගු ව දුග්ගමමාසං = ඉදං සත්ථා කොතමිකං නිසංගාසං සොසිතාරාමෙ මහරාජානං උදෙතස්ස රක්ඛෙත්ථ හග්ගවතිං හපෙති ආරාම කපෙමි (ජා. ත 271).

අනංගුති = ත විපසන්නාති (ජා. ස 166).

අනංගු සංඝාතං = එකචාරං ඛොතාතං (ස වි 836).

අනංගු පෙසන = අනංගුදිසෙත එකචාරං වා දච්ඡන්තො වා ඛොතෙත (ස. වි 824).

අනංගු = අපරිභුතෙත (ස. වි 824).

අනංගු අසංඝං = ආදිකෙ සත්තරාසආකාරෙ දසෙමි (ස වි 823).

අනංගු සංඝංගානං = සංඝස්සං සාරෙත්තං අනංගුත්තං තත්ථ පාසතො බහි සිතෙත කතං (ස. වි 810).

අනංගු සංඝා මාරස්සං = කිලෙසමාරාදිතං අනංගුති (ථෙර. දු 65).

අතිශයෝක්තිය = අතිශයෝක්තියානිපි පාඨය (ජ. ත. 138).

අනිත්තංමා = අනිත්තං කාමෙනිත්තං ඉච්ඡන්ති අනිත්තංමා
(පටි 109). (මිහ 74). සඤ්ඤිතං කෙව උපායභූතස්ස
තිත්තස්ස අකාමිතතො සඤ්ඤානාති ආදිතං උපාය
භූතස්ස අනිත්තස්ස ච කාමිතතො අනිත්තංමා
(මිහ 74).

අභිසංකෘතිය = අතීත හා ඉවත්වන අතරමෙව
ඉවත්වන අභිසංකෘතිය (විභ 238), (මහා 324).

අනිත්‍යතාවය = අතීතය වී ගියේ ව; මිනිසා වී සපයෙන
වැඩි අතීතය (බු 91).

අනිතා ව = දුකට්ඨස්ස; අනිතා, සුඛට්ඨස්ස; නිතා (ජා.
ස 35).

අනිත්‍යානුකම්පිනී = තනිතානුකම්පිනී (අ 724).

අනිත්‍යානුකූලය = අනිත්‍යං ඉතිරිමානං (අ 330).

අනිත්‍යය = වෙනස්කිරීමකින් තොරය (මහා 48). අනන්‍යය (මේරු 2, 19). මුහුණපිළිකෙටියක්, නිබන්ධනමයා, පසුපසකෙටිය හි උපකරණිතය නම් කළේ (මුනි 55).

අභිනාය දුකතාය දෙවමනුසානං = එකකමි. විහාරෙ
කමිමෙසෙති උපානො විවාදෙ කපං දෙව
මනුසානං අභිනාය දුකතාය සංවතනති (ම.
ව 25) දව්ගං හිකුන්තං විවාදෙ කපං දෙව
මනුසානං අභිනාය දුකතාය සංවතනති (අ 665)
(දී 758).

අනිත්‍යායය = අත්‍යන්තරාය අගං (ජා ප 178).

අභිතාතිතා ව = දුඛවට්ඨාසා ව සුඛවට්ඨාසා ව මරණ
ඨාසා ව ජීවිතථාසා වාතීපි අපේථා සත්තානං හි
මරණථාසො අභිතො ජීවිතථාසො භිතො
තෙසං අභිතකතීතො අභිතතීතොපි මරණථාසො
දාගවජ්ඣනී දසොනී (ජා. ව 243).

අතිතුණ්ඩිකා = අතිතුණ්ඩිකානි නං ආලපති (ජා.
න 138).

අනිත්‍යං = අසංඛ්‍යාත්වයේ සුභං නම අලිංගං
(පටි 323).

අනිත්‍යා දූෂණය = සර්වජන ධර්මයා (වතු 136).

අග්නිමංසං = යසස කසසවි අපාදකසස දීඝජාතිකසස
මංසං න ච චට්ඨති (ස. පි 813).

අතිරේක = සංඛ්‍යාතිරේක නිරීක්ෂණයන්හි එම
 ප්‍රතිඵලය නිවැරදි (දී 714), (බ. ස 73).
 අලුත් කාලය (අ 337), අතිරේකය (අ 297).

අතිරික්තබලං = අතිරික්තවෙව් බලං - අතිරික්තබලං (ව.
ස 223).

අතිරික්තම අන්තරායයම = එක් බලතොරතුරු
නිදහසකින් ආවේණිකයකි (බ ස 223).

අභිවිකා = කපේතොසං ගිරිති අභිවිකා (මි. එ 171)

අනිකුතයා = නිලධාරී (ස. පි 390).

අභිවිච්ඡාන = ජිනාභිරෝඤ්ඤාපෙත (බ, ප 516).

අගිතියෙකා = හිරියා පරිබාහිරතායා (ස මි 1014). අගි
තෙකා සම්පන්නාගතතායා මි අගිතියෙකා / ඉමි 85).

අතිවිශේෂ අනන්‍යතාවය = නායක පාප්වලවල්ලකුණිණි
හිමි, නිකායා උත්තරානන්‍යා උපබ්බහලකුණිණි
මහාසභාවති (වක 232).

අතිරිකතා මෙ - මෙ සාමිකයා අතිරිකතා නිලලපයා
(පෙර 23).

අභිනේෂකතාය = යථා චර්යා කෙළි, කතෝපනතා විය
නිලාජ්ඣතාය (පෙර, ද 167).

අතිවෛරය = සහදන්නා, හා අවිච්ඡිදන්නා කාලයක
කඩා; නගරදාරා, හිඤ්ඤා පටිසිංහාමානි
ආගමේ උපද්ධතාලයේ නායක බණ්ඩාරයා; තනතුරු
පිළිබඳව තෙවන අතිවෛරය පිළිබඳව (පි 94).

අනිවාර්තයෙන්, $\alpha =$ මාර්ගයාධිකාර; සූත්‍රයේ සොයාගෙන උපපාද්‍යය, තා සූත්‍රය සඳහා විකල්පයක් සලකා බැලීම, සොයාගැනීම: වා සඳහා වා නිකුත්, පලායා, නිකුත්වීමෙන් වා සොයාගැනීම, සොයාගැනීම (ස. වී 149)

අයි = අපේකද්වසං සපයකැව් සපයිතිකැව් ආහරාපෙ
පෙහි; අයං සපෙපා; අයං සංචිති ජාතනතුම්
පෙසෙසං (ජා. ස 305).

අනිත්‍යභාවය = සඵල අභිසම්පන්නතී සාවිතායුක්ත අසම්පන්න ස්වභාවය (නෙ 196).

අතින්ද්‍රියං = සංකල්පනවිසේත අවිකල්පිත්වය. ඉද්ධිමිතං
නිමිමිතං රූපං හි සචෙ ඉද්ධිමිතං මිද්දතො තත්ත්වං
මිද්දතං සචෙ අවිද්ධිකණණං තද්ධි අවිද්ධි
කණණතාති එවං සබ්බාකාරෙහි තෙන සද්ධිමිතං
හොති (ම. ත 180). (මහා 261). ඉදං චක්කු සොතං
දීතං සංකල්පනවිසේත චක්කං; නිමිමිතරූපෙ සස
පසාදෙ තාම තත්ථ, සචෙ ඉද්ධිමිතං වසංගමිති නිමි
තොපි තත්ථ වසංගමිතිති ආදි සබ්බං සාවිසං
නිමිමිතං සහාය ධුතං (පිය 302).

අනුකූලතාවය = අවමයංගතාවය (සං. එ 29)

අනෙකු අපකෘතිකා = නෙතුකුළු පව්වකුළු මිනා අකාර
නෙතෙහි පටිසංචලිතදැනී අනෙකු (මින 353).
(අ 401).

අනන්තය: අනන්තය = විවිධවිධය වෙම උභයවේදන ව
සම්පසුතන: සමාන: සනිභය වුනහ: (ප 215).

අනුමානං අනුමානං = අධාර්මිකවිකල්පය (ප 215)

අනුමාන: නාමි. නාමිමුලෙන න ඵකමුලං = අනෙකුත් සබ්බසි අර්ථාර්ථසම්පාදනාදිවිනිවිජ්ඣාචර සම්ප්‍රපාදමොහතිබ්බානසංඛිතං නාමි. නාමිමුලෙන ඵකමුලං. තති තං තෙන සද්ධං උපාය්නි (ප 216).

අනෙකුත්, මහාචාර්යවරුන් = අනෙකුත්, මහාචාර්යවරුන්
 අචාර්යයන් සන්නිවේදනය, ව්‍යාපාරය (ප 383)

අපගයානං විපාකාබ්‍යානනං = ඉදං රූපසමුට්ඨාපක
විසෙතෙව චෙදිතබ්බං (ප 324).

අනෙකුත්මෙම = අද්දි බැඳුණු නිවසෙහි මකාගිය
වෙදිනෙබ්බා අනෙකුත්මෙම එවැනි අයෝ (පිට 283)

අගෙනුකමාද = 'අගෙනුකමාද'හි ආදිප්‍ර-තප්‍රි ගෙනු
තප්‍රි පව්වකොති ගතිනතතා අගෙනුකමාද (සං.
ද 204).

අනෙකුත් = තුළුව පවතෙත්; නැති එතෙස; හෙතුනි
අනෙකුත් (බ ස 69). විසුද්ධිය; වා; සංකීලසයා
වා; හෙතුතුන; කම්ම; නැතිනි එවි; වාද (ජ.
ප 48).

අනෙකුත් = අනෙකුත් විසඳිවී නොගත සඳහා
සඳහා සිදු වූ අනවසරයෙන් (ප 253).

අනෙකුත් වාද = නැව් හෙතු නැව් පව්වයෝ සහකාර
 විසුද්ධිය" නි එවමාදි වාදිනෝ (අ 497)

අනෙක් = විවිධයන්ගේ නිපාතො (අප 194), එක් අනෙක්
අවුත්තියන්ගේ නිපාතො (උ 140), (විමා 82), (චේර
එ 325), පවත්නා නිපාතො (ජා, ක් 75).

අනෙක අව්‍යවස්ථා = එක් අක්‍රිය ප්‍රතික්‍රියාවක්. විය
නිවැරදි නොවූයේ අව්‍යවස්ථා, අව්‍යවස්ථා සහයෙන්
විද්‍යා අව්‍යවස්ථා, අනෙක අව්‍යවස්ථා විවිධයන් අව්‍යවස්ථා
පෙන්වා දෙන්නා අනෙක (විද්‍යා).

අයෝ ජිනෝ ලොකනිත, නුකමුපයෝ = අයෝ ජිනෝ
ලොකනිතෝ අයෝ ච ලොකනිතානුකමුපයෝ,
අයෝ කාරුණිකෝච ච ඵමාදිති ප්‍රතිචචතාති
උගතිරතතා (වු 33).

අනෙකාරි පරමකාරි = සුබේදන සමය මගේ
සුච්ඡිකත කාරි අපසකපි නිව්වි මහපාල
දිනතො පරමකාරි උත්තමකිව්වි අනෙකි;
විමහපනති අනෙකි (අප 405).

අභ්‍යාදානං = සකෙකා භි දෙවානමිනෙදා යමාං තිද්ධො
 චුට්ඨිනස්ස අයස්ස මහාකස්සපභේරස්ස සත්තඛවං
 සත්තභේරං විහරිතස්සි අනපච්චිං කාලෙත පරෙ
 අනුපඛවං සමමිද්ධිං පුරතකස්සි ඉදම්ඤ්ඤං මහා
 ඤ්ඤානිගොජ්ජදානං ඤ්ඤානං (උ 140).

අපගා නුත = අනුසාරකයෙහි නිපාතය (දී 242).
(ම. ත 185).

අනෙකුත් ගෙවන සහතික = සමුදායීකරීන්ගේ වැඩිපමණයක්
එමෙන්ම මිලදීගැනීම, සේවා සහ ගෙවන සහතික සහතික
අනෙකුත් මිලදීගැනීමේ සහතික ඉදිරිපත්කරන
දකුණු ජාතිකවාදය හා එමගින් (ම. දු 264)

අපොහානුති හගඛා අපොහානුති සුගිතො = තෙන
 හංසා හගඛිතං අනුසාරතං ඵලදායී
 (දී 242).

අපහා හතර සක්‍රීයමයද = අමාත්‍යාංශ සෑදී දැක්වෙන්නේ
අනෙක සම්පන්නය (පේර, එ 325).

අනන්‍ය බුද්ධියාලාර්තය = පටිපීඨවිකුසලවිනය සහතිකය
උලාර්තය මහනන්දානාමය අනෙක අවිජ්ජිකානන්ද
අනෙක (අප 284).

අපගේ මෙම සුඛයාමය නිමිමය = එවිට සොයා ලැබුවාහැකි රැකියා සොයාගන්නා සහ පවත්වා ගන්නා පිළිසැරකිමක සහ වසරක දිනක දිනක සොයා ගන්නා (අප 194).

අනෙකුත් සමාජයන් = මුහුණ සපයාදීම් නිවැරදිවීම
 පුළුල් "සං ලෝකේ මධුරා තෘදුල්" සලකා
 ගෙනමො: කපේති, හඳුනා ගැනීම. පසුපස"ති
 නුබවීම: පසුපස: එමනිමානු (අ 213).

අනුපාතය = දිව්‍යාලේඛ රහස්‍යය, සබ්බකාලයාගේ
විකල්පය (අ. 45).

අනෙකුත්. නිකායානිකමිපාසනා = නයො
අතිතං කමිතං දිට්ඨධම්මවේදනීයං උප
පජ්ඣවේදනීයං පච්චක්ඛෙතලුකඅතිතභවෙසු
යෙව අමිපකකම්පාකඤ්ච අතීතෙයෙව පරිනිබ්බු
තං ව දිට්ඨධම්මවේදනීයඋපපජ්ඣවේදනීය
අපරාපජ්ඣවේදනීයං කමිතං අමිපකකම්පා
කඤ්ච ගතොති අනෙකමි -පෙ- වුතං
(පටි 406).

අනෙකමි. ගම්හනිකමිපාසනා = අතිතයොව
කමිතං විපාකාරහං අමිපකකම්පාකඤ්ච අතී
තභවෙ පච්චක්ඛෙතලුකඅතිතභවෙ පරිනිබ්බු
තං ව දිට්ඨධම්මවේදනීයඋපපජ්ඣවේදනීය
අපරාපජ්ඣවේදනීයං කමිතං අමිපකකම්පා
කඤ්ච ගතොති අනෙකමි -පෙ- වුතං (පටි 406).

අනෙක මමුසබ්බුලො = සංසුට්ඨ උපසම්පෙ රාසිභු
තොති අනෙක (අප 558).

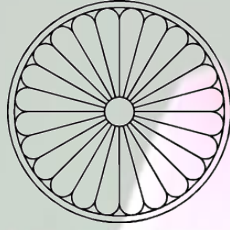
අනෙකමි. = ඉදං පනං සමාපතීතො පච්ඡා
පච්චක්ඛෙතලුකඅතිතභවෙ පරිනිබ්බු
තං ව දිට්ඨධම්මවේදනීයඋපපජ්ඣවේදනීය
අපරාපජ්ඣවේදනීයං කමිතං අමිපකකම්පා
කඤ්ච ගතොති අනෙකමි -පෙ- වුතං (පටි 406).

අනෙක මමුසබ්බුලො = සංසුට්ඨ උපසම්පෙ රාසිභු
තොති අනෙක (අප 558).

අනෙක මමුසබ්බුලො = සංසුට්ඨ උපසම්පෙ රාසිභු
තොති අනෙක (අප 558).

අලාර්පණය = යොග්‍ය අභිමුඛකා ඡිත්තා (ප 96).

අලාර්පණය = විසාලපට්ඨමි (ජා. 88).

සබ්බදාතං ධම්ම දාතං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතීං ධම්ම රතීං ජිනාති
තණ්හාක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං ධුත්ථිච්ඡන්දයං;
ධම්මං ධුත්ථස්සරං නික්ඛු - සද්ධම්මා හ පරිනායති.

(ධම්මපදය නික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පතොසො සුගතාප්පසන්ථො,
තරණීච සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීනි අමස්සනීයෙතා,
රසො රසානං පරමො තිලොක්කො.

මහාගඳො මච්චුපරා පහානො,
සබ්බිනිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බන්ති දානෙත ච කප්පරුක්ඛො,
චිත්තාමනී හද්දසටොච ධම්මො.

ධම්මං විනා තන්ති ජිනාච මානා,
තමෙව තාණං සරණං පනිට්ඨා;
තස්මා හි තො කිච්චමඤ්ඤප්පනාය,
සුඤ්ඤාච ධාරෙච වරාච ධම්මෙ.

(භස්වාහිනී)

චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම උත්තම පිණිසයි.....

